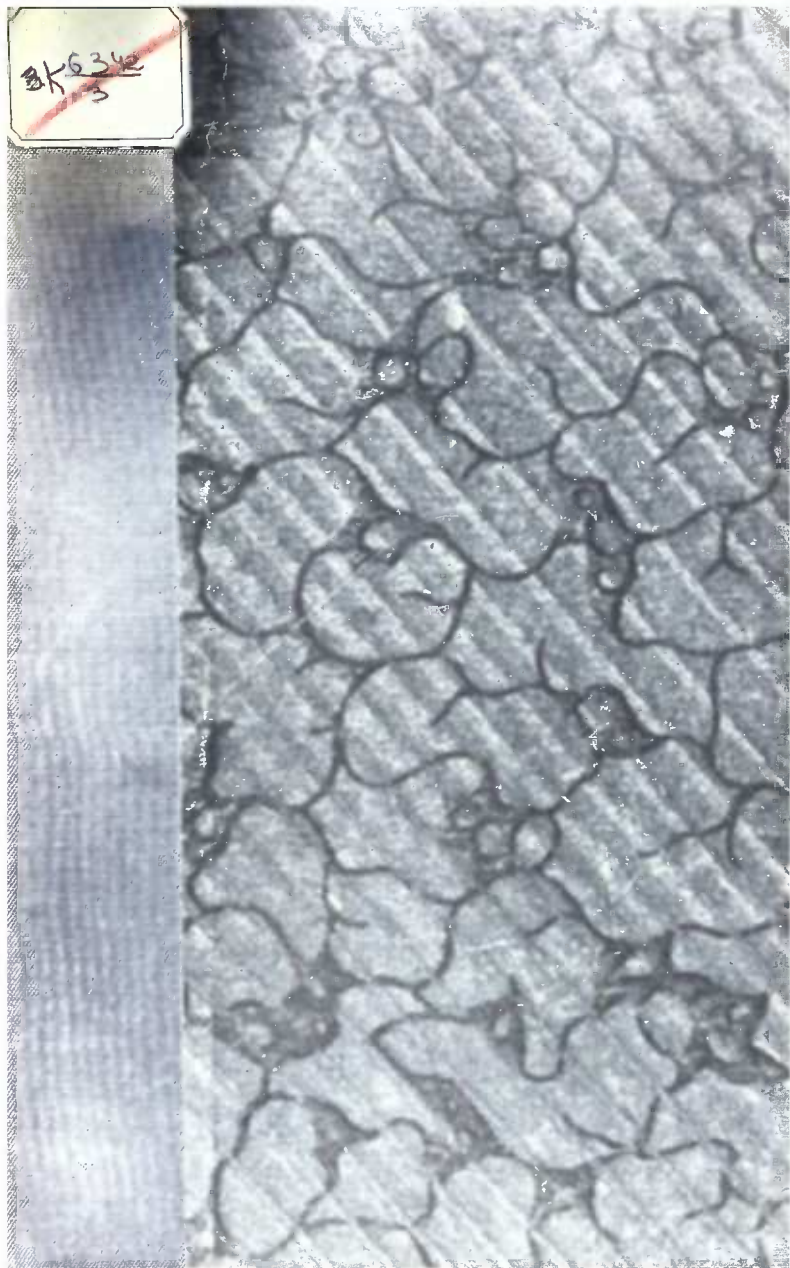

~~BK 6342~~
3

Monumenta Hagiographica Georgia.

Pars prima

1938. X. 1.
ჯგერმანო.

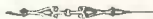
KEIMENA

Tom. I

Januarium, Februarium, Martium, Aprilem et Majum
menses continens.

Sumptibus Rossicae Academiae scientiarum edidit

Profes. Cornelius Kekelidze.

Tiflis. 1918.

K
6342
3

ქართული ჰაგიოგრაფიული ძეგლები.

ნაწილი პირველი

კ ი მ ე ნ ი

ტომი I.

იანვრის, თებერვლის, მარტის, აპრილის და
მაისის თვეთა ტექსტები

გამოცემა რუსეთის სამეცნიერო აკადემიისა

პროფ. კონსტ. კეკელიძის

რედაქტორობით.

ტფილისი

საქართ. რეგ. გზ. სამმართველოს ტიპო-ლიტოგრაფია.

1918 წ.

შ ე ს ა ვ ა ლ ი

1

სახელი, მიზანი და გეგმა გამოცემისა.

ერეულწოდებულ ჭაგოგრაფიულ მწერლობას, რომელშიაც აღბეჭდილია განსაზღვრულ საეკლესიო წრისა და ეპოქის სულისკვეთება, როგორც უკვე ცნობილია საისტორიო მეცნიერებაში, უადრესი კულტურულ-ისტორიული მნიშვნელობა აქვს. „წმიდათა ცხოვრებას“ სთხზავდენ ხშირად თანამედროვენი და „თანდახუთომილნი,“ რომელთაც თავიანთ ნაწერებში ისეთი ცნობები და დეტალები დაუტავთ, რაც ნათესაჲ ქრინისტებისა და შემატანეთ უფურადღებოდ რჩებოდათ ხელმე. სწორედ ამით ახსენება ის ინტერესი, რომელსაც იჩენენ ასეთ თხზულებებისადმი როგორც კერძო მეცნიერნი, აგრეთვე სხვა და სხვა სამეცნიერო საზოგადოებანი. ავიდეთ, თუგინდ, ეგელსაგან ცნობილი „ბოლანდისტთა“ კოლეგია, რომელმაც 1643 წლიდან მოყოლებული დღეინდელ დღემდე თითქმის სამოცდახუთი ტომი გამოსცა და მხოლოდ ნოემბრის თვის წმიდანებაში მადწაა. გულდადებით ეძებენ და სცემენ არა მარტო ლათინურ-ბერძნულ, არამედ საქრისტიანო აღმოსავლეთის ეგელა ენებზე ნაწერ ტექსტებს, როგორც, მაგალითად, ასურულს, არაბულს, სომხურს, ეთიოპურს, კობტურს და აგრეთვე სლოვენურს. სავალდო გამონაკლისს შედგენს მხოლოდ ქართული ენა, რომელსაც დაუტავს უმდიდრესი შემკვიდრება საქრისტიანო მწერლობისა, კერძოდ კი ჭაგოგრაფიულია. მაზეზი ამისა ისაა, რომ ეგრობიელ მეცნიერებს ან ქართული ენის ცოდნა არ შესწევთ, ანა და სხვა რამე უშლის ხელს; ცნობილი მეცნიერი, ბოლანდისტი P. Peeters-ი, რომელიც ეგრობაში დღეს ძველი ქართული ტექსტების საუკეთესო მეთიხველად უნდა ჩათვალდს, ამის შესახებ ნაფლანადა შენიშნავს: „nostro tamen nec consilio nec voluntate accidit, ut Hiberorum nobilissimae litterae excluderentur ab opere, in quo locum obtinet longe ab antiquae ecclesiae consuetudine remotiorum Aethiopum barbaries: Neque illas abesse sineremus, si earum collectio aliqua informari posset sine multorum librorum subsidio, qui procul trans Portas Gaspas in angulis bibliothecarum invisitatis hodie delitescunt.“¹⁾ რაც შეეხება ქართულ მეცნიერებას, აქ ძველი ჩვენი მწერლობის შესწავლა-გამომეყურება ერ-

¹⁾ Bibliotheca hagiographica orientalis, p. V, Bruxellis 1910 an.

თბო ჩამორჩენილია, განსაკუთრებით ეს უნდა ითქვას ჭავჭავაძის მწერლობის შესახებ: ამ დარგში არავითარი სისტემატიური მუშაობა არ სწარმოებულა. ერთის მხრით ამ კარგეობებში, მეორეს მხრით ქართული ჭავჭავაძის მწერლობის მიმდინარეობა და უაღრესესად სამეცნიერო მნიშვნელობაში გვაძიქვალა ჩვენ 1915 წ. მოხსენებით მიგვემართა ზეტროვრადის სამეცნიერო აკადემიისათვის, რომ მას კეისრის გამოცემაში ამ ძვირფასი სამწერლო ნაშთებისა. ¹⁾ თანახმად ამ მოხსენების და აკადემიისის ნ. მარის დასკვნისა, სამეცნიერო აკადემიამ გადაწყვიტა ქართული ჭავჭავაძის მწერლობის გამოცემაში შექმნილი სტანდარტის სერია, რომლის რედაქტორობა ჩვენვე დავავსოთ. ეს სერია, რომელსაც „სახელად Monumenta hagiographica Georgica“ ჰქვია, სამ ნაწილად განზრახულია: ზირველ ნაწილში შევა კერძოდებული „კამენი“, ესე იგი „ზირველ ლიტონხად აღწერილი“ მთლიანი წმიდათა ცხოვრებანი; მეორე ნაწილში — ამავე წმიდათა გარდაქმნილ-კადაკეთებულნი, ლიტურგურულად შესწორებულ-გამშენებულნი ცხოვრებანი, რომელთაც „მეტაფრასი“ ეწოდება; მესამე ნაწილში — ქართულ წმიდათა ცხოვრებანი, რომელთაც გამოცემა აუცილებელ სტანდარტს შეადგენს, თუ შესაძლებლობაში იმ კარგეობებს ვიქონიებთ, რომ ერთადერთი გამოცემა მ. ს. ბ. ი. ნ. ს. „საქართველოს სამთხვე“ გასსეიდად არ იშოვება და თან ზრდილი სამეცნიერო მთხვენილებასაც კი ვერ აკმაყოფილებს.

წმიდათა ცხოვრება“ წარმოადგენს უსაზღვრო ოკეანეს საქრისტიანო მწერლობისას, ამიტომ შეუძლებელია წინდაწინ გათვალისწინება იმისა, თუ რამდენი ტომით ამოიწურება თვითიული ამ სამ ნაწილთაგანი, ეს დამოკიდებული იქნება დროზე, საზღვაოზე, გამოცემის ენერჯიაზე და მის ვგუჯვა-ძიების უნარზე. საჭირო არ არის ჯერ უთუოდ ზირველი ნაწილი დამთავრდეს, მეორე მეორე და მის შემდეგ მესამე, მუშაობის ხასიათი ასეთ თანდათანობას არ იხრულობს. ამთავად ჩვენ ვუშვებთ ზირველი ნაწილის ზირველ ტომს, მეორე შეიძლება გამოვიდეს ზირველი ტომი მეორე, გინდ მესამე ნაწილისა, იმისდა მისედედით, თუ რა მასდა იქნება დამზადებული. ვიწყებთ რა ამ დიდმნიშვნელოვან საქმეს, ჩვენ სრულიდაც არ ვგოცნებობთ, რომ ახლო მომავალში შევსილებთ მის დამთავრებას; თუ ევროპაში საზოგადოებათა და მეცნიერთა მთელი რიგი ატერ სამი საუკუნეა თავკამოდებულ შემგვიდრებითი მუშაობას ეწყება ამ დარგში და ჯერაც ვერ ამოუწურავს ეს უსაზღვრო ოკეანე, მით უმეტეს ძნელი იქნება ეს ჩვენში, სადაც არც ძალები მოგვეზოვება საკმაო და არც სახასარი. დღეს მხოლოდ საფუძველი ედება ამ დიდ საქმეს და იმედა, მკვდრებით აღდგომილს ჩვენს ზეტროვრადის სამეცნიერო მთხვენილებას, ჩვენი წინაზრთა ენით რომ ვსთქვათ, „სწავლის-მოუყარენი,“ რომელნიც დაწყებულ საქმეს სასურველად დაავგორებენ.

¹⁾ იხილეთ „I приложение къ протоколу VII засѣданія историко-филологическаго отдѣленія Академіи Наукъ отъ 15 апрѣля 1915 г. за № 123.“

ქართული ჰაგიოგრაფიის ისტორია.

ნათარგმნი ჰაგიოგრაფია.

მატეილთა და წმიდათა კულტი ეკლესიაში. ჰაგიოგრაფიის წარმოშობა. უძველესი მარტილობა-ცხოვრებანი, მათი ხასიათი და სამეცნიერო მნიშვნელობა. დასაწყისი ქართული ჰაგიოგრაფიისა. იაკობ ხუცის მოწმობა. ქართული ჰაგიოგრაფია მეშვიდე საუკუნემდე; მეშვიდე საუკუნიდან მეათემდე. სად და რა ენებიდან სთარგმნიდენ ძველად ჰაგიოგრაფიულ ნაწარმოებებს? კიმენი. მრავალთავი და მისი ნაშთები. კიმენის მთარგმნელნი მეათე საუკუნემდე. ნეათე საუკუნის მთარგმნელნი: დავით ტბელი და ექვთიმე მთაწმიდელი. მეტაფრასტული ეპოქა ჰაგიოგრაფიაში და მისი დახასიათება. სვიმეონ ლოლოთეტი. მისი მეტაფრასები ქართულად; ეფრემ მცირის მოწმობა. სვიმეონის მთარგმნელნი: დავით ტბელი, სტეფანე სანანოასძე, ექვთიმე და გიორგი მთაწმიდელნი, ეფრემ მცირე, თეოფილე ხუცეს-მონაზონი, არსენი და იოანე პეტრიწი. სვიმეონის შრომის დამსრულებელი იოანე ქსიფილინოსი. როდის და სად ითარგმნა ქართულად ქსიფილინოსი? მისი მთარგმნელი იოანე პეტრიწი უნდა იყოს. ჰაგიოგრაფიის სხვა დარგები: სენაკსრები, აპოთელმატა, ლავსაიონი, თეოფილონ ისტორია, ლიალოღონი და სამოთხე. ამათი ქართულად მთარგმნელნი.

ვიდრე ამ ტომში მოყოლად ტექსტებსა და ხელნაწერებს შეგუებოდეთ, საჭიროდ მიგაკჩნია მოკლედ გაკითვალისწინით ქართულ ჰაგიოგრაფიულ შუქრობის ისტორია.

ზირველი სამი საუკუნის ეკლესია ცნობილია როგორც ecclesia pressa, ესე იგი დევსული, შეიწროვებული და უარყოფილი სსოგადობა; ქრისტიანობა ამ დროს არამც თუ ნებადართული არ იყო სახელმწიფოსკან, ზირქით ამ სარწმუნოების მიმდევართ ცეცხლით, მახვილით და ტანჯვა-წყალებით უმსპინძლდებოდენ. ასეთმა მდგომარეობამ ქრისტიანეთა შორის წარმოშვა მთელი დასი მარტვილთა ანუ მოწამეთა, რომელთაც თავისი რწმენის სიმტკიცე სისხლის დანთხევითა და სიკვდილით ადბეჭდეს. მათი გასამართლების პროცესი და მარტვილობა საცნობ-მეგობრებსა და პატრიის-მცემელთ აუწერათ „აქტების“ სახით, რომელთაც დიდის მოწიწებით ჭკითხულობდენ როგორც კერძოდ ოჯახებში, აგრეთვე ეკლესიაში. ეგნატე ღმერთშემოსილის და ზოლკარზე სმირნელის აქტიბიდანა სჩანს, რომ ასეთი ჩვეულება უკვე მეორე საუკუნიდან დამყარებულია; მართთა შუამდინარელი († 418) სპარსეთის მოწამეთა აქტებს დიდმარხვობით ჭკითხულობდა ხოლმე ეკლესიაში, ხოლო 418 წლის კართაგენის ერების 50 კანონით მოწამეთა აქტები მათი ხსენების დღეს უნდა იკითხებოდეს. მეოთხე საუკუნეში ევსევი ზამთუილს ანუ კესარიელს ისინი შეუკრებია კრთ წიგნად, რომელიც ოც თავს შეიცავდა და *Συναγυριῖ ἡνῶ ἀρχαίῳ μαρτυροῦσῶ*-ად იწოდებოდა. მეოთხე საუკუნიდან, როდესაც ქრისტიანობა ნებადართულ და სახელ-

თბო ჩამორჩენილია, გასსაკუთრებით ეს უნდა ითქვას ჭავჭავაძის მიერ აღმოჩენილი მონუმენტების შესახებ: ამ დარგში არაფიციური სისტემატიური მუშაობა არ სწარმოებულა. ერთი მხრით ამ კარგი მუშაობის, მეორეს მხრით ქართული ჭავჭავაძის მიერ აღმოჩენილი მონუმენტების სიმდიდრე და უაღრესად სამეცნიერო მნიშვნელობამ უკაბიულა ჩვენ 1915 წ. მოხსენებით მიგვეჩინათ ზეტროგრაფიის სამეცნიერო აკადემიისათვის, რომ მას კვების გამოცემა ამ ძვირფას სამეცნიერო ნაშრომისა. ¹⁾ თანხმად ამ მოხსენებების და აკადემიისათვის ნ. მარტის დასვენების, სამეცნიერო აკადემიამ გადაწყვიტა ქართული ჭავჭავაძის მიერ აღმოჩენილი მონუმენტების გამოცემად შეექმნა საცნებო სერია, რომლის რედაქტორობა ჩვენს დაგვიანდა. ეს სერია, რომელსაც „სახელად Monumenta hagiographica Georgica“ ჰქვია, სამ ნაწილადაა განზრახული: ზირკულ ნაწილში შევა კერძოდ აღებული „ქიმიანი“, ესე იგი „ზირკულ ლიტონად აღწერილი“ მსოფლიო წმიდათა ცხოვრებანი; მეორე ნაწილში — ამავე წმიდათა გარდაქმნილ-გადაკეთებულნი, ლიტურატიურულად შესწავლულ-გამოხსენიებულნი ცხოვრებანი, რომელთაც „მეტაფორასი“ ეწოდება; მესამე ნაწილში — ქართულ წმიდათა ცხოვრებანი, რომელთაც გამოცემა აუცილებელ საჭიროებას შეადგენს, თუ მხედველობაში იმ კარგი მუშაობის ვიქონიებით, რომ ერთადერთი გამოცემა მ. სანდინისა „საქართველოს სამოთხე“ გასსულიად არ მოგვება და თან ზრდილი სამეცნიერო მოთხოვნილებასაც კი ვერ აკმაყოფილებს.

„წმიდათა ცხოვრება“ წარმოადგენს უსაზღვრო ოკეანის საქონისტიანო მიწათმართვის, ამიტომ შეუძლებელია წინდაწინ კავალისწინება იმისა, თუ რამდენი ტომით ამოიწურება თვითიველი ამ სამ ნაწილთაგანი, ეს დამოკიდებული იქნება დროზე, საჭიროებაზე, გამოცემის ენერჯიაზე და მის კვლევა-ძიების უნარზე. საჭირო არ არის ჯერ უთუოდ ზირკული ნაწილი დამთავრდეს, მეორე მეორე და მას შემდეგ მესამე, მუშაობის ხასიათი ასეთ თანდათანობას არ თხოვლობს. ამთავად ჩვენ ვუძებთ ზირკული ნაწილის ზირკულ ტომს, მეორე შეიძლება გამოვიდეს ზირკული ტომი მეორე, კინდ მესამე ნაწილისა, იმისდა მიხედვით, თუ რა მასალა იქნება დამზადებული. ვიწვევთ რა ამ დიდმნიშვნელოვან საქმეს, ჩვენ სრულიად არ ვგოცნებობთ, რომ ახლო მომავალში შეესძლებოთ მის დამთავრებას; თუ ვგოცნებობთ საზოგადოებას და მეცნიერთა მთელი რიგი აკრ სამი საუკუნე თავამოძებულ შემკვიდრებითი მუშაობის ეწვევა ამ დარგში და ჯერაჯ ვერ ამოუწურავს ეს უსაზღვრო ოკეანე, მით უმეტეს ძნელი იქნება ეს ჩვენში: სადაც არც ძალები მოგვეპოვება საკმაო და არც სახსარი. დღეს მხოლოდ საფუძველი ედება ამ დიად საქმეს და იმედა, შეკვდრითი ადგომილს ჩვენს პატრას სამშობლოში თანდათანობით გამოჩნდებიან, ჩვენ წინაპრთა ენით რომ ვსთქვამთ, „სწავლის-მოუყარენი“, რომელნიც დაწებულ საქმეს სასურველად დააკვირვებენ.

¹⁾ იხილეთ „I приложение къ протоколу VII засѣданія историко-филологическаго отдѣленія Академіи Наукъ отъ 15 апрѣля 1915 г., за № 123.“

ქართული ჰაგიოგრაფიის ისტორია.

ნათარგმნი ჰაგიოგრაფია.

მატეილთა და წმიდათა კულტი ეკლესიაში. ჰაგიოგრაფიის წარმოშობა. უძველესი მარტილობა-ცხოვრებანი, მათი ხასიათი და სამეცნიერო მნიშვნელობა. დასაწყისი ქართული ჰაგიოგრაფიისა. იაკობ ხუცის მოწმობა. ქართული ჰაგიოგრაფია მეშვიდე საუკუნემდე; მეშვიდე საუკუნიდან მეათემდე. სად და რა ენებიდან სთარგმნიდენ ძველად ჰაგიოგრაფიულ ნაწარმოებებს? კიმენი. მრავალთავი და მისი ნაშთები. კიმენის მთარგმნელნი მეათე საუკუნემდე. ნეათე საუკუნის მთარგმნელნი: დავით ტბელი და ექვთიმე მთაწმიდელი. მეტაფრასტული ეპოქა ჰაგიოგრაფიაში და მისი დახასიათება. სვიმეონ ლოლოთეი. მისი მეტაფრასები ქართულად; ეფრემ მცირის მოწმობა. სვიმეონის მთარგმნელნი: დავით ტბელი, სტეფანე სანანოასძე, ექვთიმე და გიორგი მთაწმიდელი, ეფრემ მცირე, თეოფილე ხუცეს-მონაზონი, არსენი და იოანე პეტრიწი. სვიმეონის შრომის დამსრულებელი იოანე ქსიფილინოსი. როდის და სად ითარგმნა ქართულად ქსიფილინოსი? მისი მთარგმნელი იოანე პეტრიწი უნდა იყოს. ჰაგიოგრაფიის სხვა დარგები: სვნაქსრები, აპოთელმატა, ლავსაიკონი, თეოფილონ ისტორია, დიალოგონი და სამოთხე. ამათი ქართულად მთარგმნელნი.

ვიდრე ამ ტომში მოყოლად ტექსტებსა და ხელნაწერებს შეგუებოდეთ, საჭიროდ მიგვაჩნის მოკლედ გავიათვალისწინოთ ქართულ ჰაგიოგრაფიულ შუქრობის ისტორია.

ზირველი სამი საუკუნის ეკლესია ცნობილია როგორც *ecclesia pressa*, ესე იგი დევნული, შეიწროვებული და უარყოფილი სასოკადობა; ქრისტიანობა ამ დროს არამც თუ ნებადართული არ იყო სახელმწიფოსკან, ზირიქით ამ სარწმუნოების მიმდევართ ცეცხლით, მსხვილით და ტანჯვა-წვალებით უმასპინძლდებოდენ. ასეთმა მდგომარეობამ ქრისტიანეთა შორის წარმოშვა მთელი დასი მარტვილთა ანუ მოწამეთა, რომელთაც თავისი რწმენის სიმტკიცე სისხლის დაწოთვითა და სიკვდილით ადბეჭდეს. მათი გასამართლების პროცესი და მარტვილობა ნაწილ-მეკობრებსა და ჰატვიის-მცემელთ აუწერათ „აქტების“ სახით, რომელთაც დადის მოწიწებით ჭკითხულობდენ როგორც კერძოდ ოჯახებში, აგრეთვე ეკლესიაში. ეგნატე ღმერთშემოსილის და ზოლკარზე სმირნელის აქტებიდანა სჩანს, რომ ასეთი ჩვეულება უკვე მეორე საუკუნიდან დამუარებულა; მართუთა შუამდინარული († 418) სპარსეთის მოწამეთა აქტებს დიდმარხვობით ჭკითხულობდა ხოლმე ეკლესიაში, ხოლო 418 წლის კართაგენის ერების 50 კანონით მოწამეთა აქტები მათი ხსენების დღეს უნდა იკითხებოდეს. მეოთხე საუკუნეში ევსევო ჰამოთელს ანუ ექსარქელს ისინი შეუკრებია ერთ წიგნად, რომელიც ოც თავს შეიცავდა და *Συναγωγὴ τῶν ἀρχαίων μαρτύρων*-ად იწოდებოდა. მეოთხე საუკუნიდან, როდესაც ქრისტიანობა ნებადართულ და სახელ-

მწიგთ სარწმუნოებად იქმნა გამოცხადებული, სისტემატიურ და მასისურ მატრი-
ლობს ბოლო მოეღო; იმან ადგილი დაუთმო, ერთის მხრით, ნებაყოფლობითი
მარტვილობას, რომელიც ვნებათა ღელვის და ხორციელ მოთხოვნილებათა დათრ-
გუნებაში გამოისატება (ასკეტიზმი); მეორე მხრით—სხვა და სხვა საქრისტიანო
სათნობათა ცხორებაში განხორციელებს (წმიდანობა). ასეთი „წმიდანობი“ და „ასკე-
ტიები“ არა ნაკლებ უურადლებას იპყრობდენ მორწმუნეთა სოციალურებაში, ვიდრე ზირ-
ველ სამი საუკუნის მარტვილნი, ამიტომ მათ მოწაფეებსა და თანამედროვეთა აწერიათ
მათი თავგადასავალი, რომლისთვისაც „ცხორებაჲ და მოქალაქობაჲ“ დაურქმევიათ.
რაც დრო გადიოდა, მოწაფეთა აქტების და წმიდანების ცხორებათა რიცხვი მა-
ტულიადა, ასე რომ უკვე მერვე საუკუნის დასასრულს, როგორც თეოდორე სტო-
დიელის ერთერთ წერილიდანა სჩანს, არსებობდა თორმეტი წიგნი, რომელშიაც
„წამებანი და ცხორებანი“ თვეებისა და დღეების რიცხვი იყო დალაგებული.¹⁾

ამ დროის მარტვილობანი და ცხორებანი, ეგრემ მცირის სიტყვით, „თხრო-
ბის სახედ აღწერეს თანდახუთობილთა“ „ლიტონთა კაცთა-გან სოფელიურითა
და უშუერთთა სიტყუთა“ და „სიმარტივესა შინა და ლიტონობასა“ იმყოფებო-
დენ; ისინი „სეუფობად იყუნენ ენითა მსოფელეთაჲთა ძუელთა უკუე და ჰატია-
სანთა, ყოვლითურთ რწმუნებისა ღირსთა კაცთა-გან, განსა სხუებრ სიტყუთაჲ-
თჳს არა მოღუაწე ქმნილთა.“²⁾ როგორცა სჩანს, ზირველი ჰეგოკორათები ფრ-
ზეოლოგიასა და ლიტურატიურულ ფორმას დიდ უურადლებას არ აქცევდენ; ამი-
სთვის მათ, შეიძლება, როგორც უსწავლელ და გაუნათლებელ ზირთ, ძალაც არ
შესწევდათ, არც მორწმუნეთა შორის იყო ჯერ კიდევ გადაციებული ასეთი ხასია-
თის მოთხოვნილება, — იმათ საზრუნავ საგანს შეადგენდა ფაქტების სწორედ და
სისრულით აღწერვა და გადმოცემა. შემდეგ კი, დაახლოებით მათე საუკუნე-
დან, სულ სხვაგვარ მოვლენას ვხედავთ: ბიზანტიაში გამოეხატებოდა რიტორიკამ
ჰეგოკორათიასაც დასავა თავისი ბეჭედი: შინაგანი, მატურიალური მხარე მსხვერ-
ნლად ეწირება ენაწელანობას. საისტორიო მეცნიერებისთვის, რასაკვირველია,
უფრო მეტი მნიშვნელობა აქვს „მარტივად და ლიტონად“ აღწერილ რედაქ-
ციას, ვიდრე გარდაქმნილ-გარდამეტაფრასტიკულს, მაგრამ, სამწუხაროდ, ლიტონი
რედაქციის ტექსტები, შედარებით, ნაკლებად დარჩენილა. მიზეზი ამისა ისაჲ,
რომ, ვინაიდან ძველი რედაქცია განათლებულ წრეებსა კომუნებს: აღარ აკმაყო-
ფილებდა, ის განკებ იღვებებოდა, ყოველ შემთხვევაში ხელმეორედ აღარ იწე-
რებოდა და თანდათან დაჟოწკებს ეძლეოდა. ამით ახსენება, რომ ჰეგოკორათი-
ში ეხლა გაფანტებით დაეძებენ სწორედ ძველი რედაქციის ტექსტებს.

¹⁾ Migne-Patologia Graeca, t. 99, col. 912.

²⁾ Прот. К. Кекелидзе — Иоаннъ Ксифилинъ, продолжатель
Симеона Метафраста, Христиан. Востокъ, т. I стр. 332, 343. ჰაროფ.
ი. ჯავახიშვილი — ძველი ქართული საისტორიო მწერლობა, გვ. 105 — 106.
თ. ეორდანიძე — ქრონიკები I, 217.

ამ შემთხვევაში მეცნიერებისათვის დიდი სამსახურის გაწევა შეუძლია ძველ ქართულ საეკლესიო მწერლობას, რომელიც ჭავჭავაძის ნაწარმოებით განსაკუთრებით მდიდარია. წმიდათა „ცხოვრება და მოქალაქობა“ ქართულად ითარგმნებოდა არა ერთ რომელიმე ადგილას, არამედ საქრისტიანოებს ეწევა სამწიგნობრო ცენტრებში, და არა მარტო ბერძნული დედანით, არამედ აღმოსავლეთის ეკლესია იმ ენებიდან, რომლებზედაც საქრისტიანო მწერლობა არსებობდა; ამიტომ ქართულად შენახულა მთელი ციელი ძველ კარდაუქმებელ-გადაუკეთებელ „ცხოვრებათა“, სხვათა შორის ისეთი წმიდანებისა, რომელნიც მოღვაწეობდნენ იმპერიის აღმოსავლეთის ნაწილში—დამსკობადადღის სახალიფოში, რის გამო ისინი საბერძნეთში ან სრულიად არ იყვნენ ცნობილნი, ანა და მალე დავიწყებას მიეცნენ.

ქართული ჭავჭავაძის დასაწყისი ჩვენ უნდა გვითხროს ადრე არა, უფრო შემთხვევაში ქართულ ენაზე ღვთის-მსახურების შემოღების ხანაში; ეს იმიტომ, რომ საღმრთო წერილის წიგნებთან ერთად, წმიდათა ცხოვრების კითხვაც თავიდანვე ღვთის-მსახურების ერთერთ აუცილებელ ელემენტად იქმნა მიჩნეული; მასთანავე მეზუთე საუკუნეში ჩვენში უკვე უნდა ეთიოპიელი წმიდათა ცხოვრება თარგმნილი. მართლაც, მეზუთე საუკუნეში იაკობ ხუცესის შეუღებია წმიდა შუშანიკის მარტვილობა; რასაკვირველია, იაკობი თავისთავად ისეთს ვერაფერს დასწერდა, რის მგალობითი და ნიმუში არ ენახოს; უკმაყოფილოა, მას ხელთა ჭქონდა მსოფლიო ეკლესიის მარტვილობა აქტები, რომელთა მიზანით იმან დასწერა შუშანიკის წამება. მართლაც, უკანასკნელს ჩვენამდე ზირვანდელი სახით არ მოუღწევია, მაგრამ იმაში მანაც ნათლად გამოისახვის უსტეკეს მარტვილობათის შაბლონები. ესეც რომ არ იყოს, შუშანიკის წამებაში ზირვანდელის ნათქვამი, რომ მან, შუშანიკმა, როდესაც ის წაიყვანეს ზიტახს ვასქენთან, „თანაწარტანსა ეკანგელს თუნი და წმიდანი იგი წიგნი იმოწამეთანი“¹⁾. თავისთავად ცხადია, აქ იგულისხმება წიგნი მსოფლიო ეკლესიის მოწამეთა და არა ქართველთა (და არც სომეხთა), ვინაიდან შუშანიკის დროს ქართველი მოწამებები და მათი ცხოვრებანი ვერ კიდევ არ ეთივლან; არც ისაა სათქმელი, რომ „წიგნი იმოწამეთანი“, რომელნიც შუშანიკს თან დაჭქონდა, ბერძნული წიგნები იყო. მასთანავე, შუშანიკის დროს მოწამეთა წიგნები უკვე ეთივლა ქართულად თარგმნილი. რამოდენამდე ამასვე ამტკიცებს წმ. რაქდენის († V სსუკ.) გადამეტაფრასტეზული ცხოვრება, სადაც ნათქვამია, რომ ის, წმ. რაქდენი, „მარადის გამოკლევიდა ცხოვრებას წმიდათას და უფრომად მოწამეთა-თუ სურვიელ იყო და ჭტარიდა ცხოვრებას მათსა და აღსარულსა“²⁾ უფრო შემთხვევაში, მეშვიდე

1) ს. გორგაძე—„იაკობ ხუცესი, წამებამ წმიდისა შუშანიკისა“, გვ. 7, 4—5, ქუთაისი 1917 წ.

2) მ. საბინინი: საქართველოს სამოთხე, გვ. 172. შუად. P. Peeters—S. Razden le Persan. Anal. Bolland. tom. 32, p. 308, 1914 an.

საუკუნეში ქართველებს უკვე მდიდარი ჰეგოკრაფიული მწერლობა ჰქონდათ. ამის დასმტკიცებლად საჭიროა ურადლება მივაქციოთ შემდეგ კარგობას. ჰეგოკრაფიაში უკვე ცნობილია, რომ სხვა ღ სხვა მწვალებლებს, სეკტანტური მოსაზრებით ღ მიზნით, ძველადანვე დაწყებით მარტვილობათა და ცხორებათა შერევა-დამახინჯება; ისინი ან თვითონ ადგენდნენ ცრუ და უაღბ აქტებს, ან და უკვე არსებულში შექმნილათ თავიანთი ტენდენციები და ისეთი დაუჯერებელი ამბები, რაც ჰეგოკრაფიულ ნაწარმოებს საზოგადოთ სახელს უტყენდა. ამის შესახებ ეფრემ მცირე შემდეგს გადმოგვცემს: „რომელნი იგი მამინ, ვითარცა უამი მისცემდა, თხრობის სახელ ოდენ აღიწერნეს თითოეულისა წმიდათაგანისა თანდახუთმილისა ვის-განმე და არა ხოლო ლიტონობას მას და სიმარტივეს შინა დაშეთს; არამედ რომელნიმე მათგანნი განრუქუნესცა კაცთა მიერ ბოროტთა მწვალებელთა, რომელთა ღრუნი იგი სიტუუანი მათი თანამეჭრისს ლიტონობას მას თხრობისსა და ცრუებათ მით მართალიცა შეამრდეს და სეკუეელ ეგის“. 1) ამ კარგობებამ გამოიწვია შექმნილ მსოფლიო კრების (691 წ.) 63 კანონი, რომელიც ასე იკითხება: „რომელნი იგი მტერთა მიერ ჰეშმარტებისათა სატუყარნი წამებანი წმიდათანი შეიწმისნეს, რათა მოწამინაცა ქრისტესნი უხატო იეფნენ და ურწმონებისა ზატვიათა დასაჯენ მსმენელნი, ვბრძანებთ, რათა არგენ შემთხინეს საერთოდ ეკლესიასა შინა, არა. მედ ცეცხლითა გამოაიურუნენ იგინი: ხოლო შემწყნარებელთა მათთა ანუ ვითარცა ჰეშმარტებისა მიმთაუღველთა და მრწმონებელთა შეგანგებთ“. 2) ამხარად შეჰედე საუკუნის დასასრულს ეკლესიაში დამუარდა ერთგვარი ჰეგოკრაფიული ცენზურა; ამას თან დაერთო ბარბროსობა ხატმბროლოთა, რომელნიც თავგამოდებით სდგენდნენ ეფელიკე იმას, რაც წმიდანებს და მათ კულტს მოაკანებსდა. ამის შეკონიით შეცნეიერებს სამუდამოდ დაეკარგა მრავალი უსვიორფასქისი ნაშთი ძველი საქრისტიანო მწერლობისა. საბედნიეროდ, აღნიშნული ცენზურის გამოადახილს საქართველოში შედარებით გვიან, მათე საუკუნის კასულს, მოუღწევია“), და მისთვის აქ მაინც და მაინც დიდი ურადლება არ მიუქცევიათ; ამით ახსნეება, რომ ქართულ ენაზე მრავალი ისეთი „ცხორება“ და „წამება“ გვხვდება, რომელთა დედანი დაკარგულია; ამათგან ზოგაერთი ისეთი ფანტასტიური შინაარსისა და რადაც საუცხოო, დაუჯერებელ „სასწაულებით“ აღსავსე, რომ შე-

1) საეკლ. მუხ. ხელნ. № 90, გვ. 310. ჩვენი—Иоаннъ Кеффилинъ, про-должатель Симеона Метафраста (Христ. Вост., томъ I, стр. 332).

2) საეკლ. მუხ. სჯულისკანონი, № 9, გვ. 158.

3) აღკრძალულ წიგნთა ინდექსში, რომელიც ევთიმე მთაწმინდელს წარმოუგზავნია ვინმე თედორე ხუცისათვის, სხვათა შორის მოხსენებულია: 1) ევსევი ჰამფილელის, აღბად ზემოდ მოხსენებული, მოწამეთა წიგნი, 2) მოციქულთა ცხორებანი, 3) წმ. გიორგის წამება, რომელსაც „დადიანისი“ ეწოდებინ, 4) წამება წმ. კრიკოსი და 5) სხუანი რომელიც ვსევითარიმე ნატყუარნი, მრავალ არიან სახელები მათი (საეკლ. მუხ. № 450, გვ. 562—564, № 381, გვ. 491—592. მ. საბინი-ნი—საქართველოს სპობზე, გვ. 433).

ეჭველე მსოფლიო კრების 63 კანონში ნაკულისხმევ თხუხულებებს მოგვაცნობს; ¹⁾ უეჭველია, ამგვარ თხუხულებების შექმნის მსოფლიო კრების შემდეგ, მერვე-მეთექვსმეტე საუკუნეში, ადვილად გვლარც კი იშოვიდნენ გადასათარგმნელად.

ჩვენამდე დარჩენილი ჰაგიოგრაფიული კრებულები ერთი და იმავე შინაგან-დაგვიერი ტიპისანია, სხედლობა იერუსალიმის; ეს იმის მომასწავლებელია, რომ ჩვენ ჰაგიოგრაფიულ მწერლობას საფუძვლიანი იერუსალიმში ჩავყარა; ეს იქი-დანაც სიხსნის, რომ ჩვენდრომდე შესახულა ეგრედწოდებული „ზალესტინის ზატერის“ თარგმანი, ²⁾ რომელიც შესრულებულია ზალესტინაში, წმ. საბას ლავრაში. ³⁾ ზალესტინის გარდა წმიდათა ცხორებანი და წამებანი ითარგმნებოდა აღმოსავლეთის სხვა ზუსტებში, კერძოდ შავთაზე, სვიმეონ, მესეპტის მონასტერში, სადაც ქართველები ბლომად მოღვაწეობდნენ, აგრეთვე თვით საქართველოშიც. მერვე საუკუნიდან ტოკლარჯეთში ფესს იმაგრებს ქართული სიმონასტრო კოლონიზაცია; აქ სომეხთა საეკლესიო მოღვაწეობით განზობიერებულ ნიდაგზე, მეზობელი ბიზანტიის კულტურის ცხოველყოფილ სხივების ზეგავლენით, გაიფურჩქნა ქართული სასულიერო მწერლობა, კერძოდ ჰაგიოგრაფიაც. იმსხანი. მიმსძორი, შატბერდი, ხანთა, თბიზა და სხვა სახანი, უმეტესად გრიგოლ ხანძთელის და მის მოწაფეთა მიერ აღშენებულ-გამშენებურებულნი, გადაიქცნენ ქართულ მწიგნობრობის აკვნად. უეჭველია, ამ დროს დამუშავდა და დამზადდა მთავრებული ნაწილი იმ საჰაგიოგრაფიო მასალისა, რომელიც შეადგენს შინაარსს ორ უდიდეს და უსრულეს კრებულისას: ათინის (ივერიის მონასტრის ხელნაწ. № 57) და ზარხადისის (საეკლ. მეზ. № 95). მერვე საუკუნეში განადგობელი ისტრისური სჰაგიოგრაფიო მუშაობა გრძელდება მათე საუკუნის დამლევამდე, როდესაც საქართველოში შემოიჭრა ჰირველი საკადი მეტაფრასტურული მწერლობისა.

მართალია, ქართული ჰაგიოგრაფიულ მწერლობის შესწავლა ჯერ ხეირიანად არც კი დაწყებულია, მაგრამ ის ცოტა რამ, რაც გაკეთებულა ამ დარგში (აკად. ნ. მარის, შრომ. ი. უიფშიის, P. Peeters-ის და ჩვენი შრომები და გამოცემები), საკმაოდ ნათელყოფს, რომ ქართველებს ძველად წმიდათა ცხორებანი და წამებანი უთარგმნათ ეუკლა საქრისტიანო მწერლობის ენებიდან, როგორც ა, მაკალითად, სომხური, არაბული, სერული, ბერძნული და კომ-ტური.

¹⁾ ჩვენ ამგვარი ნაწარმოები წინათაც გამოავიციოა, მაგალითად—წამება წმიდა ალათანგელისი, დამასკელ კათალიკოზისა (Христ. Востокъ, т. IV, вып. 3, стр. 246—283), რომელნიმეს ეხლა ვსევმთ, ამ პირველს ტომში, სხვენს შედგე დავბეჭდავთ.

²⁾ ერთი ცალი ამ პატრიოისა დაცულია ბრიტანიის მუზეუმში (Add. 1281 — 2764). იხ. ჩვენი გამოცემა—Житие и подвиги Св. Иоанна, католикаса Урхайскаго (Христ. Вост. т. II, вып. 3, стр. 307—311).

³⁾ Ibid. стр. 310.

ძველს, ჰირველთარგმნილს რედაქციას წმიდათა ცხორებისას, ეფრემ მცირის მოწმობით, ქართულად „კიმენი“ ერქვა. ეფრემის სიტყვით, სვიმონ ლოდოთეუმს, როდესაც ის წმიდათა ცხორების გადამეტყუარებას შეუდგა, „წინადადვსა ძველი იგი მოწამეთამ, რომელსა კიმენ უწოდან, ესე იგი არს მდებარე“¹⁾. წმიდა მინის ცხორების ბოლოში ის შეინიშნავს, რომ „კიმენი ეწოდების ჰირველ ლიტონად აღწერილსა წიგნსა მოწამეთასა“²⁾ იოანე ქსიფილინოსის კრებულის წინასიტყვაობაში ჰირდაპირაა ნათქვამი, რომ მეტაფორასტულ რედაქციათა მასლას ამოღებულა „ძველისა კიმენისა-გან“, ან „ძველთა-გან კიმენთა“³⁾ სიტყვა „კიმენი“⁴⁾, რომელიც განსუენებულ თ. ჟორდანას V—VI საუკუნის მთარგმნელის სახელწოდებად მიაჩნდა,⁵⁾ არის ბერძნული Κεϊμενον-ი. რაც, როგორც თვით ეფრემ მცირე ამბობს, „მდებარე“-ს ნიშნავს. მაშასადამე „კიმენად“ ძველ მარტვილობა-ცხორებათა ხელშეუხებულად მდებარე, შეუსწორებელი და განუმარტებელი ტექსტი აწოდებოდა, რომელიც „შემოკლებით და ლიტონად აღწერილი“ იყო „ზატიოსანთა და დირსთა კაცთა-გან“, „სხუებრ სიტყუათა-თჳს არა მოღუაწე ქმილთა“⁶⁾ ძველს ქართულს მწერლობაში „კიმენი“ ეწოდება აგრეთვე საღმრთო წერილის ტექსტსაც: ტექსტი განიხიევა მის-გან მარტება-თარგმნებისგან; რათა ამ ორ ცნებათა აღრევა არ მომხდარიყო, ამბობდენ და სწერდენ, მაგალითად, ასე: „და მუის იქმნას კითხვამ საქმიას-გან წმიდათა მოციქულთამს კიმენისა“⁶⁾. „კიმენი“ ჩვეის ფილოსოფიურ მწერლობაშიცაა ხსენარი: იოანე ზეტრაწმა, როგორც ვიცით, სთარგმნა ჰროკელე დიადოხოსის „კაგშირი“, რომელსაც საკუთარი სქოლეები დაურთო; ჰირველ თავის დასაწიასიძვე ნათქვამია: „შეისწავე, რამეთუ ესე წიგნი „კიმენ-სხოლოდ“ აღნაწერი“ არისო.⁷⁾ ეს ტერმინი ბერძნულს მწერლობაშიაც იყო ხმარებული: ბიზანტიის იურისტ-კომენტატორები კანონის ნამდვილს ტექსტს Κεϊμενον-ს უწოდებდენ, ხოლო ამ კანონების ახსნა-განმარტებას, რომელიც მათ ეკუთვნოდა,— *ἄρδια-ს*⁸⁾.

ჩვენ ზემოდ მოვიხსენეთ, რომ ევსევი კესარიელის ჭკიოვრანოფიული თხუზულება, — *Συναγωγῆ* ოც ნაწილად ან თავად (*Ἀγῶσι*) იყო გუოფილი.

¹⁾ ჩვენი—*Иоаннъ Ксифилинъ*.. (Христ. Вост. I, стр. 333).

²⁾ *ibid.*

³⁾ *ibid.* стр. 340, 343.

⁴⁾ ქრონიკები I, 223.

⁵⁾ *Иоаннъ Ксифилинъ*... стр. 343.

⁶⁾ Прот. К. Кекелидзе—*Литургические грузинские памятники вь отечественныхъ книгохранилищахъ и ихъ научное значение*, стр. 317, Тифლისъ 1908 г.

⁷⁾ მ. ჯანაშვილი—*ქართული მწერლობა*, წიგნი II, გვ. VI, თბილისი 1909 წ.

⁸⁾ *Pitra—Iuris eccles. gr. hist. et. monumen.* II, p. 458, not. 4. *Bieber—Geschichte d. Nov. Justin.* p. 205, not. 118.

შემდეგ დროს ჰეგოგრაფიულ კრებულში მარტვილთა-ცხოვრებათა გარდა შექმნიდათ აგრეთვე მოწამეთა და წმიდათა დეიობას წარმოსთქმული ქადაგება-შესხმანი, ეგრედწოდებული ენკომიები; თვითვე წმიდანის ცხოვრება ან მის სხელზე წარმოსთქმული შესხმა ასეთ კრებულში ცალკე თავად ითვლებოდა, ისე რომ კრებულში იმდენი ავაი იყო, რამდენი წმიდანის ცხოვრება. აი სწორედ აქ უნდა ვეძიოთ მნიშვნელობა ერთი ტერმინისა. რომელიც ძველ ქართულ მწერლობაში გვხვდება: ეს ტერმინია — მრავალთავი. იუერიის მონასტრის მეათე საუკუნის ხელნაწერში № 50 გვიხსენებთ ასეთ შენიშვნას: „თა სვეტ ბერსა 44: წამებაჲ ზაქარიაჲსი. ზოთ მრავალთავსა“¹⁾ გიორგი მთაწმიდელის სჯნქსართ. ამაღლების შემდეგ ცისკარზე იკითხვის „საკითხავი მრავალთავისა-განა“²⁾. ამ ამონაწერებიდანაც სჩანს, რომ „მრავალთავად“ ისეთი წიგნი იგულისხმება, რომელიც წმიდათა მარტვილთა-ცხოვრებას შეიცავს. ეს უფრო ცხადან იოანე ქსიფილიანის სიტყვებიდან, რომელიც თავის თავს „შუღთა თთუეთა შინა მოკესებულთა წმიდათა ცხოვრებათა და მოქალაქობათა და წამებათა და ღუაწლთა ძუელისა კიემისა-გან, რომელსა ვიეთნივე მრავალთავადცა უწოდენ“³⁾, გარდამეტარასიტყვებს ეძახის, ხოლო თავის შრომას, — ამ საკითხავთა, „რომელნი მოჭქანან ძუელთა კიემთა, ესე იგი არს მრავალთავად წოდებულსა წიგნსა შინა შემოკლებით და ლიტონად აღწერილთა წამებათა“, გადამეტარასიტყვებს⁴⁾. მამასადამე „მრავალთავი“ წმიდათა მარტვილთა-ცხოვრების კრებულს ეწოდება: ასეთი სახელი ამტომ ჰქრევა ამ კრებულს, რომ იმაში არა ერთი ცხოვრება და შესხმა, არამედ მრავალი. ხვეწ მოგუბოვება ცნობა „მრავალთავის“ რამდენიმე ცალის შესახებ. გრიგოლ ხანძთელის მოწამის, მკარის, მიერ იერუსალიმში სინას მთისათვის 864 წელს გადაწერილს კრებულს, რომელიც ცხოვრება-მარტვილობას და წმიდა მამათა ქადაგებებს შეიცავს. როგორც თვით „შემქმნილი“ მკარი, ისე „შემოსული“ იოანე „მრავალთავს“ უწოდებენ⁵⁾ შელქისედეკ კათოლიკოსის 1120 წლის გუჯარში ნათქვამთა, რომ მას მცხეთის ტაძრისათვის, სხვა წიგნებთა შორის, შეუწირავს „მრავალთავი ერთი“⁶⁾ აღიშის სახარების მისწერიდან სჩანს, რომ ჟუბითის უოფელ მამასახლისს, ვიდაც ნიკოლოზს, შემოუღლია კლარჯეთი და იქურ მონასტრებიდან გამოუტანა, სხვათა შორის, „მრავალთავი“, რომელსაც

1) Абад. Н. Маррь—„Агиографическіе матеріалы по грузинскимъ рукописямъ Ивера“, ч. I, (Зап. Восточн. отд. Импер. рус. Археологич. Общества., т. XIII), стр. 5.

2) საიკლ. მუხ. ხელნ. № 222, გვ. 570.

3) Іоаниѣ Ксифилинѣ (Христ. Вост. т. I, стр. 340—341, 343).

4) Проф. А. Цагарели—Свѣдѣнія о памятникахъ грузинской письменности, вып. II, стр. 92—93.

5) А. Натроевъ—Мцхетъ и его соборъ Свети-Цховели, стр. 211, Тифлисъ 1900 г.

ელა გურიაში, უდაბნოს მონასტერში, აწვეებენ.¹⁾ „მრავალაჲვად“ უნდა შეი-
რაცნოს შემდეგი ჭკავიკრათიული კრებულები, რომელთაც ჩვენამდე მოუღწე-
ვათ: 1) ეგრედ წოდებული სვანეთის კრებული (საეკლ. მუზ. № 14),
რომელშიაც 73 თავი დარჩენილა; 2) შარხალის სელნაწერი (საეკლ. მუზ. № 95),
რომელიც 151 თავს შეიცავს; 3) ათონის ივერიის მონასტრის სელნაწერი (№ 57),
რომელშიც 61 თავია; 4) 1038—1040 წლებში გადაწერილი სელნაწერი, რომ-
ელიც დღეს Bibliothecae Bodleianae Oxoniensis ეკუთვნის და 50 თავს
შეიცავს²⁾; 5) ჯუარის მონასტრის 1034—1042 წლის პეტრიკი, რომელიც ბრი-
ტანიის მუზეუმში ინახება (Add. 11281—2764) და 12 თავს შეიცავს;
6) სინას მთის კრებული № 62 (ნ. მარის აღწერილობით, ცვარლის კატალო-
გით № 52), რომელშიაც 22 თავია; 7) იერუსალიმის საპატრიარქო წიგნთსაც-
ვის სელნაწერები № 23³⁾ და № 34⁴⁾ რომელნიც თავდაპირველად ერთ მთლიან
სელნაწერს შეადგენდნენ და სულ 28 თავს შეიცავენ.

* *

ქართული „ქიქინ-მრავალთაჲ“ საბოლოოდ შეათე სუკუნის გასულს ჩამო-
ყალიბდა. ვინ, როდის, ან რომელი ცხორების-მარტვილობა სთარგმნა, ამის გამო-
სრვევად, სიმწეროდ, არაკეთარი მასალა არ მოგვეპოვება, ვინაიდან უძვე-
ლესი ზერილი ჩვენი მწერლობის, კერძოთ ჭკავიკრათისა, სიბნელითაა მო-
ცული. მხოლოდ შეათე სუკუნეში შეკვიძლია დავასახელოთ რამდენიმე ჭკავი-
კრათი-თარგმანი, რომელთაც ძველი რედაქციის „ცხორება“ გადმოჲლიათ.

დავით ტბელი, resp. ტბელიძე, მტბევარი; ამის უთარგმნია:
1) ცხორებაჲ და მოქალაქებაჲ ნეტარის მართაჲსი, წმიდის სუმეანის
დედისაჲ; ⁵⁾ 2) ცხორებაჲ და მოქალაქებაჲ წმიდის და ნეტარის მამი-
სა ჩუენის ბარლამ მოღუწისაჲ, რომელი იყო მთას კაცკასსა; ⁶⁾ 3) ცხორებაჲ
და სკარველებანი წმიდის და ნეტარის მამის ჩუენის გრიგოლი ეპისკოპოსის-

¹⁾ Материалы по археологии Кавказа, вып. XIV, стр. 12—13, Москва 1916 г.

²⁾ ეს ხელნაწერი აღუწერია P. Peeters-ს, Analecta Bollandiana, t. XXXI, p. 301—318.

³⁾ Н. Марр — Жизнь Григория Хандзиттскаго, стр. XXXVIII—XLI.

⁴⁾ В. Велещевичъ — О древнемъ Иерусалимскомъ спискѣ грузинской Минеи Четвей (Христiан. Востокъ, т. I, вып. I, стр. 65—68).

⁵⁾ ათონის ივერიის ხელნაწ. № 55. (Н. Марр — Агиографическіе материалы по грузин. рукописямъ Ивера; ч. I, стр. 46); საეკლ. მუზ. ხელ. № 42 (Θ. Жорданія — Описание рукописей Тифл. цер. музея, I, 149).

⁶⁾ ათონის ივერიის ხელნაწ. № 55. Н. Марр — Агиографич. матеріалы... ч. II, стр. 109—144.

სა, აკრავნთელთა ქალაქისაჲ, რომელ არს სიკილიისაჲ¹⁾ 4) მასვე უთარგმნას რამდენიმე თხუზულება გრიკოლი ღვთის-მეტყუელისა, სახელდობრ: ა) შესხმა და ქება წმიდისა მღვდელმწამისა ეკზრიანესი,²⁾ ბ) მიზეზისათჳს ზნეტოდ ლტოლვისა მისისა და უკუქტევისა, გ) სიტუჳს მამისა თჳსისა გრიკოლისა და ბასილი დიდისადმი, დ) განქიქებანი ესჯულომსა იფიანე განდგომილისანი.³⁾ ვინ იჳო ღვით ტბელი ან როდის ცხოვრობდა ის? ქართული სკელ შწერლობის ისტორიაში ჩვენ ვხვდებით ერთად და განუერულად ორ სახელს: დავითსა და სტეფანეს. „ძველსა წიგნსა შინა მიხილავს მე, ზაქარია მოძღუარსა, და მუნით გარდამომიწერიეს, მრავლით უამითგან უწინარეს ეფთიმი და გიორგი, წმიდათა მამათა მთარგმნელთასა, დავით და სტეფანე, ქართველთა გვარისანი, აერუს-ლიმს მიიწინეს და მუნ შეემეცნეს ელლინთა ენაშუებასა; და ზირველად მათ გარდამოთარგმნეს რადენინიმე საეკლესიონი წიგნი ბერძულისა-გან ქართულად, და არაბთა ენისა-განცა საღმრთონი წიგნი გარდამოიღეს მრავლითა შრომითა.“⁴⁾ ეს ამინაწერო, რომელიც არაფერს არ გვეუბნება იმის შესახებ, თუ ვინ იყვნენ დავით და სტეფანე, როდის „მოიწინეს“ აერუსლიმს და სთარგმნეს საეკლესიონი წიგნი, ეკუთვნის მეთურამეტე სავაჳნის შწიკობას, მოძღუარს ზაქარია გაბაშვილს. მეთექვსმეტე საუკუნის მოღუწე, მეფის ძე ბაგრატე, თავის შრომაში, რომელსაც „მოთხრობა სჯულთა უღმრთთა ისმაილიტთა“ ჰქვია, ამბობს: „იუვნეს უაჳე უწინარეს მოჰმედისა განნი წმიდანსა და სასწაულთ-მოქმედანი, ნათესავით ქართველნი, დავით და სტეფანე... რომელნი წარვიდეს აერუსალიმს... და გვითარგმნენს ჩვენ წიგნები უოველი ბერძულისა-გან ქართულად.“⁵⁾ როგორც ვხედავთ, არც ბაგრატე ეკაილავს გარვეველ ცნობას დავით და სტეფანეს ქრთოლოგიის შესახებ; ამით იხისნება, რომ აკად. ნ. მარს terminus post quam მათი მოღვაწეობის გადაჭვს ხან შეშვიდე საუკუნეში,⁶⁾ ხან მეგრე-მეცხრეში⁷⁾, ხან მეათეში⁸⁾. უფრო გარვეველს და უტუჳარ მასდას ამ საკითხის გასშუქებლად ჩვენ შეთერმეტე-მეთორმეტე საუკუნეში ვბრუდობთ.

1) В. Бенешевичъ—О древнемъ Іерус. снскѣхъ груз. Миней-Четьей (Христ. Вост. т. I, вып. I, стр. 67); წერაკითხვის საზოგ. ხელნაწ. № 384, გვ. 771--856.

2) სავკლ. მუზ. ხელნაწ. № 1, გვ. 845, № 87, გვ. 678.

3) სავკლ. მუზ. ხელნ. № 87, I, 16.

4) Н. Марръ—Изъ книги царевича Баграта о грузин. переводахъ духовныхъ сочиненій... (Извѣст. Акад. наукъ, т. X, № 2, стр. 234).

5) *ibid.* გვ. 239.

6) *ibid.* стр. 241, прил. I.

7) Изъ поѣздки на Афонъ (Журн. мпн. народ. прос. Мартъ 1899 г. стр. 5).

8) Агиографическіе матеріалы по груз. рук. Ивера, ч. II, стр. 106; ამ შემთხვევაში ის თარგმანებათა ერთი და სტილით ხელმძღვანელობს.

ეფერემ მცირე ერთს თავის შრომაში მოკვითსრობს, რომ სვიმეონ ლოდოთე-ტის მეტაფრასებიდან ქართულადაც „ითარგმნეს მცირედნი, ვითარ იგი არს წმი-დის არტემისა და კრიტელთა და ელეუთერისი, რომელნი უთარგმნიან წმიდა-სა მამას ჩუენსა დავით ტბელსა... ეგრეთვე სინატრელსა სტეფანეს სანანოას ძეს უთარგმნის საკითხავი დაუჯდომელთა და ცხორება თეატისტე ლეზუე-ლისა და სსუნიცა“¹⁾). რუის-ურბნისის კრების ძეგლის-წერაში ნათქვამია: „დი-სთა მამათა ჩუენთა დავით ტბელისა და სტეფანე სანანოას ძის საუკუნომცა არს კსენება და კურთხევა მათი.“²⁾ მიქელ მოდრეკილის საგალობელშიც ვხვდებით ჩვენ სტეფანე სანანოას ძის და დავით ტბელის სანელებს ერთად.³⁾ ცხადა, „ძველი“ თარგმანი, დავით და სტეფანე, არიან დავით ტბელი, ან მტბე-ვარი უბისკობაში, და სტეფანე სანანოას ძე, რომელნიც თანამედროვენი ყოფი-ლან და ამიტომაც ერთად იხსენიებიან. სტეფანე სანანოას ძე არის ცნობილი სტეფანე, ჭეონდიდის ეპისკოპოსი, როგორც ესა სჩანს მიქელ მოდრეკილის საგალობლის ერთ მინაწერიდან: „ქ. სტეფანე ჭეონდიდის ქ. ნეტარისანი. სა-ნანოას ძისანი“⁴⁾). თვით სახელწოდებანი—ტბელი, resp. მტბევარი, და ჭეონ-დიდელი, ნათელჰყოფენ, რომ სტეფანესა და დავითს უნდა ეცნოურათ და ემადლაწ-ნათ არა უადრეს მეათე საუკუნისა; ჩვენ შეგვიძლია უფრო დაახლოვებით გან-ვსაზღვროთ მათი ცხოვრების დრო. ექვთიმე მთაწმინდელი თეოდორე საბაწმი-დელის ერთერთ შეკითხვავს უპასუხებს: „უკსევი ზამთიელელის წიგნი... ქარ-თულად ვისე უთარგმნია... და სიდოცხელსა ნეტარისა მამისა იოანესსა მოწე-რა ქართლით სტეფანე ეპისკოპოსსა ჭეონდიდისსა და ეკითხა, ვითარმედ შესა-წერარებულ არს კითხვავ წიგნისა ამის ანუ თუ არა? ხოლო ჩუენ მოუწერეთ მას; ვითარმედ არა შესაწერარებულ არს.“⁵⁾ თეოდორე შეკითხვება იოანე მთა-წმიდელს, მას ზასუხს აძლევენ მამა და შვილი (ჩუენ მოუწერეთ); სჩანს სტე-ფანე სანანოას ძე და მასთან ერთად დავით ტბელიც იოანე ათონელის (†998) თანამედროვენი ყოფილან, მამ იმათი სამწერლო მოღვაწეობის დროდ მეათე სა-უკუნის მეორე ნახევარი უნდა მივიჩნიოთ; ამას ამოწმებს მათი თარგმანებათა ესაც, რომელიც მეტად მსუბუქია და თვალსაჩინო არქანსემკის მოკლეუბლი; უფრო დაახლოვებით, მათ უმოღვაწიათ მეათე საუკუნის უკანასკნელ მეოთხედ-ში; მართლაც, თუ, ეფერემის მოწმობით, მათ სვიმეონ ლოდოთეტის მეტაფრას-ებებ სთარგმნეს ავტორისავე სიდოცხელში, თავისთავად ცხადია, ისინი ყოფი-

1) საეკლ. მუხ. ხელნ. № 90, გვ. 312B, — 313A.

2) მ. საბინინი-საქართველოს სამოთხე, გვ. 530.

3) თ. უორდანია—ქრონიკები I, 113—114.

4) *ibid.*, გვ. 113. პ. ინგოროცვა—ძველქართული სასულიერო პოეზია, გვ. 45A.

5) მ. ჯანაშვილი—საუნჯე მეათე საუკუნისა, გვ. 29—30, ტფილ. 1891, მ. საბინინი—საქართველოს სამოთხე, გვ. 432—433.

დან თანამედროვენი სვიმეონის მეტაფრასტული მოღვაწეობის, რომელიც; როგორც ესლა მტკიცედ დასაბუთებულია, 982 წელს დაიწყო¹⁾.

ექვთიმე მთაწმიდელი ყველაზე მეტად დამშურალა ძველი რედაქციის წმიდათა ცნობების თარგმანებით. როგორც მისი „ცხოვრება“ მოგვიხსენებს, ჯერ კიდევ მეთუ საუკუნეში, მას უთარგმნია: წამებანი 1) თეოდორე სტრატოლატისა, 2) მთავარმოწამის დიმიტრისი, 3) სტეფანე ახლისა, 4) სმთა ერმთა: ალთიოს, ფილადელფიოს და კურნესი, 5) კლიმი ანკრელისა, 6) წმ. აკევისიამასი, 7) წმ. შინა და ერმოგენისი, 8) წმ. ფებრონიამსი, 9) წმ. ანთიმოასი, 10) წმ. ვლასისი, 11) ორთა ბეგრთა, 12) თეოდორე პერკელისა, 13) წმ. ეესტრატისი, 14) წმ. ეესტათისი და შვილთა მისთა; ცხოვრებანი — 15) ანტონი დიდისა, 16) ათანასი დიდისა, 17) ნიკოლოზ მირონლუკისა, 18) მაქსიმე აღმსარებელისა, 19) ბასილი დიდისა, 20) გრიგოლი დუთისმეტეველისა, 21) ბაგრატ ტავრომენიელისა, 22) ონოფრე მისოფრისა, 23) მარამ მეგვიზტელისა; შიმოსვლანი და ქადაგებანი 24) იოანე მხარებელისა და 25) ანდრია მოციქულისანი. 2) აქ ჩამოთვლილ ცხოვრება-წამებთა გარდა, რომელთაც სხვა და სხვა ხელნაწერებშიც ვხვდებით, წმ. ექვთიმეს უთარგმნია კიდევ ისეთი რამ, რაც მის ბიოგრაფს აღნიშნული არ აქვს, მაგრამ ხელნაწერებით დამოწმებულია, სხელდობრ: 26) ცხოვრება დთის-შობლისა, მაქსიმე აღმსარებელისა (საეკლ. მუხ. № 40), 27) გრიგოლი, ჰრომთა პაპისა (საეკლ. მუხ. № 130), 28) გრიგოლ ნოსელისა (საეკლ. მუხ. № 142), 29) იოანე სინელისა, კლემქის აღმწერელისა (საეკლ. მუხ. № 134) 30) თქუშული წმიდისა და ნეტარის მამის ჩუენისა ანდრია კრიტელ მთავარკნისკოპოზისა და ამოების-თვს კაცობრივთა საქმეთა და შესუენებულთა-თვს³⁾ და სხვა მრავალი სწავლა-მოძღვრებანი, ქადაგებანი და ენომიები, წმიდათა ხსენების დღეს წარმოსათქმენი⁴⁾.

ამთ გარდა სხვა ჰეოგრაფ-თარგმანებს უსეველეს ზერიადისან ჯერჯერობით ვერ დავასსეკლებთ; ეს კი ცხადია, რომ ისინი ბლომად უოფილან, ვინაიდან ერთი და იგივე ცხოვრება-მარტვილობა სშირად ორი სხვა და სხვა რე-

¹⁾ Прот. К. Кекелидзе—Симеонъ Метафрастъ по грузинскимъ источникамъ (Труды Киевск. Духовн. Академіи, февраль 1910 г. стр. 9)

²⁾ ათონის ივერიის მონასტრის 1074 წლის ხელნაწერი აღაპებით, გვ. 28—29.

³⁾ იერუსალ. საპატრიარქო წიგნთსაცავის ხელთნაწ. № 2; Н. Марр — Житіе Григорія Хандзітійскаго, стр. XL.

⁴⁾ ჩამოთვლილთ გარდა ექვთიმეს, მისი ბიოგრაფის სიტყვით, უთარგმნია კიდევ წმ. მოწამე პროკოპის და კლემენტოს, ჰრომთა პაპის, ცხოვრებანი, მაგრამ არა ძველი, არამედ, როგორც ვერემ მცირე მოწმობს, ახალი, მეტაფრასტული, რედაქციისა.

დაქცით გვხვდება; წმ. ქრისტოფორეს და ზნობანის ცხორებას, მაგალითად, სამი რედაქციით მთელწევია ჩვენამდე, რაც თავის ადგილას იქნება აღნიშნული.

მეთუ საუკუნის გასულს ჰაგიოგრაფიაში სახლი ხსნა იქცეა. ქველი, კიმი-
ნის, რედაქცია, როგორც ზევითა ვთქვით, ადრევე შეირქუნა; თან, „ლიტონად
და მარტივად აღწერილი“ და „ენითა შსოფელეთათა შეწეობილი“, ის ვე-
ლარ აკმაყოფილებდა იმ ლიტერატურულ მიმდინარეობას, რომელმაც თავი იჩი-
ნა ბიზანტიაში მეცხრე საუკუნეში და მათეში უმწვერვალესად განვითარდა.
ამიტომ საბერძნეთის ეკლესიაში იქვეს ქველი ტექსტების შესწორება და მათი
გავრცელება-შემკობა; ამხარად ჰაგიოგრაფიაში წარმოიშვა სახლი, მეტაფრას-
ტული, რედაქცია. „საქმე ესე უზირატეს მიაგონა კანძმან ვინმე ფრიად სიტყურ-
მან“ ..., ქველ ცხორებათა „დექსითა და შეწეობითა ზირად-ზირადად და კელფ-
ნად თავისა თვისისა მიერ შემამკობელმან და უკეთილსათქუელად და უმჭერესად
აღმწერელმან“¹⁾. ეს იყო ბიზანტიის გამოჩენილი შეწავალი სვიმეონ ლო-
ლოთეტი, მეტაფრასტად წოდებული. მიუხედავად ამისა, რომ სვიმეონ მეტა-
ფრასტით მეცნიერება მეჩვიდმეტე საუკუნიდანაა დაინტერესებული და მის შეს-
ახებ ფრცვლი ლიტერატურა აწესობს²⁾, ჩვენ ბოლო დრომდე არც კი ვიცო-
დით დანამდილებით, როდის მოღვაწეობდა ის და რას წარმოადგენდა მისი მეტა-
ფრასტული შრომა. ამ საკითხს-შუქი მოეფინა ამ რამდენიმე წლის წინად ქარ-
თულ მასალების საშუალებით. ჩვენს ხელნაწერებში აღმოჩნდა ორი დოკუმენტი:
ერთი, რომელსაც ჰქვია „მოსაკუნებელი მცირე სუბიანის-თს ლოლოთეტისა,
თხრობად მიზეზთა ამთ საკითხავთა თარგმნისა-თს“, ეკუთვნის ეფრემ მცირეს,³⁾
ხოლო მეორე, რომელიც ჩართულია გელათის ერთერთ ხელნაწერში,⁴⁾—იანე
ქსიფილიანისს. ამ დოკუმენტებით ირკვევა, რომ სვიმეონ ლოლოთეტს გადაუ-
მეტაფრასტებია შემოდგომისა და ზამთრის თვეთა (ენკენისთვე—ანვარი) წმიდა-

¹⁾ ჩვენი—Ioannъ Ксифилинь. (Христ. Востокъ. т. I, стр. 344—345).

²⁾ Patrologiae editorum praefatio,—Migne—Patrol. Graeca t. 114, p. 9—18; H. Delehaye—De Symeonis Logothetae menologio (Bibliotheca hagiographica Graeca, გამოც. 2); მისივე—Les menologes Grecs,—(Analecta Bollandiana t. 16, p. 311—329). В. Г. Васильевскій—О жизни и трудахъ Симеона Метафраста (Журн. Мин. Народ. Просв. 1880 г., Декабрь, стр. 379—437); მისივე—Синодальный кодексъ Метафраста, (Жур. Мин. Нар. Просв. 1897 г. июль) და სხვა.

³⁾ ხელნაწ. საეკლ. მუზ. № 90, გვ. 310ა—314в. გელათისა № 5, ფურ. 576в—579; ეს დოკუმენტი ჩვენ რუსულადაც გამოვიკით: Симеонъ Метафрастъ по грузин. источникамъ, Труды Киевской Духов. Академіи, февраль 1910 г.)

⁴⁾ № 1, ფ. 578а—581в; ესეც ჩვენ გამოვეკით: Ioannъ Ксифилинь, продолжатель Симеона Метафраста (Христ. Вост. т. I, вып. 3).

ნების ცხორება-მარტვილობანი და თავისი შრომა 982 წელს დაუწვია; ხოლო „გაზაფხულისა და ზაფხულის“¹⁾ თავთა—იოანე ქსიფილინისის, რომელიც ამ შრომას 1081 წელს შესდგომა. ქართულ ხელნაწერებიდანვე ირვევს, რომ სვიმეონს გადაშტეტაფრანსებისა არა მარტო სექსანტბერ-იანერის წმიდათა ცხორებანი და ენკომიები, არამედ წმ. მამათა მიერ შეთხზულნი ქადაგებანი, რომელნიც, ტიბიკანით, დიდმარხვამი იკითხებანი; ძველი ქართული ტერმინოლოგიით „მეტაფრასი“ დიდმარხვის გადაკეთებულ საკითხავებს უიერო ეწოდება, ვიდრე ცალკე თავთა ცხორება-ენკომიებს. საქართველოს ეკლესიას, რომელიც კვლადკვალ მისდევდა საბერძნეთის ლიტერატურულ ევოლუციას, ეს მსხვილი კულტურული ფაქტი, რასაკვირველია, ვერ გამოეპარებოდა; ის იმთავითვე შესდგომა სვიმეონისა და ქსიფილინისის შტეტაფრანსების თარგმანს.

იერემ მცირე, რომელსაც უტყუარი მსალა დაუტოვებია სვიმეონ ლოლოთეის შესახებ, ზემოდასახელებულ თხუზულებამო რამოდენიმედ იმასაც გვირკვევს, თუ ვინ სთარგმნა ქართულად მისი შტეტაფრანსები. აი მისი სიტყვები: „ხოლო ჩუენ ქართველთა შორის ძველნი იგი მოწამეთანი იუფნეს; რომელნი იგი ვიდრე აქამოდეტა არიან, და კუალად ამის ახლის მოწამეთაჲს-განცა ითარგმნნეს მცირედნი, ვითარ იგი არს წმიდის არტემისი და კრიტელთა და ელევთერისი, რომელნი უთარგმნიან წმიდას მამას ჩუენსა დაგით ტბელს; და წმიდათა გიორგისი და თეოდორესი და სსწაუელი წმიდის თეოდორესი უთარგმნია ღირსსა ნეტარებისსა გიორგის მთაწმიდელსა: ეგრეთვე სანატრელს სტეფანეს სანსოლს ძეს უთარგმნია საკითხავი დაუჯდომელთა და ცხორებამ თეოკტისტე ლეზველისამ და სხუანიცა: ხოლო მოძღუარს მას და ჩუენ უოველთა მამას და მნათობს, წმიდას მამას ეფთუმის, ლოლოთეის შუკაზმულთა-გან კლეპენტოსი ოდენ უთარგმნია და წმიდის პრაკობისი, რამეთუ სხუათა წიგნთა-გან უცალო იყო, რომელთა მიერ ფრიად განადიდა ნათესავი ჩუენი: ამთ წმიდათა მამათა მდღითა და კანდიერად ღმრთისა მიმართ შეთხებითა და ლოცვითა ბერისა ჩემისა საბაჲსითა მეცა საწალობელი და უღირსი სხისამ და სხელისამ ეგრემ მცირე და უნდომ მონაზონი ღირს მუო და არა გარემიმეტია წალობა-ურაცხელმან ღმერთმან მოხებითა მშობელისა მისისამათა და უოველთა წმიდათათა მოსლვად ფერკათ თან ზემოქსენებულის ბერისა სსა თუნარსელისა, სულაჲს ძისათა, რომელმან ქრისტეს-მომსგავსებულთა სხიეცებითა მიტრთა უმის სიუბებისა და სიჭაბუკისა ჩემისსა. და სხუათვე ქველის-მოქმედებთა თანა ესეტა ჩუენს ჩემ ზედა, რომელ ბერძელისაცა წიგნთა კითხვისა

¹⁾ „ზამთარი და ზაფხული“ ტენნიკურდ ტერმინია, ის მიღებული ყოფილა როგორც ლიტურგიკულს მწერლობაში (ჩვენი *Іерусалимскій Канонарь*, стр. 13), ისე ჰაგიოგრაფიულში: მელქისედეკ კათოლიკოზის 1020 წლის ეუჯარში იმ წიგნებთან შორის, რომელიც მას მცხეთის ტაძრისათვის შეუწირავს, მოხსენებულია, „მოწამეთა წიგნი ღირსი: ზამთარი და ზაფხული“ (*А. Напроевъ, Мцхетъ и его соборъ Свѣти-Цховели*, стр. 211.)

სწავლამ იღუაწა ჩემ-თჳს ადგილს შინა ჭეროვნად მომზადებულსა, რომელ არს მონასტერი წმიდის სუმიონ საკრწველთ-მოქმედისაჲ, რომლის მეტხებითა და ფარვითა დედის მისის მართამითა ვისწავუე რაჲმე დაღაცათუ არა შემსგავსებულად ლუწლთა და წარსაკებულთა წმიდის მის ბერისთა, არამედ ფრიად უმეტესი ძალისა და მისწრაფების ჩემის: და მასვე ჟამს ბრძანებითა და წარსაკებულთა მისითა ვთარგმნენ ესე რაოდენნიმე საკითხავნი ლოღოთეუტის მეტათერასთაგან, რომელთა შინა უგუეთუ რაჲმე იხრების ჭეროვანი, ღმრთისაჲ არს მადლი ეგე და წმიდათა ამათ ზემოკსენებულთა მამათა ჩუენთაჲ და უბირატეს მათ ვოველთა ბერის საბაჲსი, რომელი მექმის ვოვლად ვოვლითურთ სიტყვთა და სიქმითა, ლოცვითა და ბრძანებითა და კორციელისა საგმარის ფრიად წარგებითა: ამას ვოველთ: თანა და უბირატეს ვოვლის თანადადგინებითა სათნოჲს მოწაფისა მისისა და მამის ჩემის ეფრემ დიდისა ოშკელისაჲთა, რომელი იგი მეტნიერ იყო კითხვასა და გაცხენასა ბერქელისსა და კეთილად სწავლულ ქართულთა სიტყუთა შეწყობილებასა: და ამათ ორთავე ორკერძო ჭმარებდა და განაკებდა ნაკლულევანებსა ჩემსა და რათა მოკლედ ვთქუა, ვოველივე კეთილი, ღმრთის მიერ და კაცთა მიერ ჩემ ზედა მომავალი, ბერისა საბაჲსი არს, და სასუიდელოცა ღმრთისა მიერ მასვე აქუნდინ, ხოლო ნაკლულევანებისა და უსრულადობისა მიზეზ არავინ არს სსუჲ, თჳნიერ უდირსებაჲ ჩემი და ტურთი ბრალთაჲ და არა სიმდაბლე გრებისაჲ, რომელი უგუეთუმცა იგი ხოლო ოდენ მსქუნდა, კმა იყო აღმავსებულად ვოვლის ნაკლულევანებისა: აწ უგუე ვევედრები სიწმიდესა თქუენსა, რომელნიცა მიემთხზნეთ წმიდასა ამას წიგნსა, ლოცვასა ჭყოფილით ბერისა საბაჲს-თჳს, რომელი იყო მაქმნეველი და მბრძანებელი საქმისაჲ: და მისთანავე ბრალთა შენდობასა უთხოვლით ეფრემს დიდსა, რომელი იყო მმართველი და განმგებელი ნაკლულევანისაჲ. ჭე ვევედრები, სუმცა კუებულ არიან ივინი სასიკებისაგან, რამეთუ ფრიად დამურნეს ივინი წიგნისა ამის-თჳს, რომელიცა მიერ მიეცინ უფალმან, ზოვნად წყალობაჲ დედესა მას განკითხვისასა 56: 4 1)

ამხირად, ეფრემ მცირის მოწმობით, სვიმეონ ლოღოთეუტის მეტათერასებთან ქართულად უთარგმნიათ:

დავით ტბელს (X ს): 1) წამებაჲ წმიდისა და დიდისა მოწამისა არტემისი, 2) წამებაჲ წმიდათა და ვოვლად-ქებულთა ათთა ქრისტეს მოწამეთა, რომელნი კრატეს იწამეს 3), 3) წამებაჲ წმიდისა მღუღელმოწამის ელევიერისი 4).

1) საეკლ. მუხ. ხელნ. № 90, გვ. 312B—314A.

2) ოკტომბ. 20 გელ. ხელ. № 4, ფ. 485A—510B.

3) დეკემბ. 23, საეკლ. მუხ. № 90, გვ. 235—242, გელათ. № 5, ფ. 391B²—395A.

4) დეკემბ. 15, საეკლ. მუხ. № 90, გვ. 135—175, გელ. № 5, ფ. 286B²—295B; წმ უკანასკნელში ეს შეტელობით „თეოფილეს“ აქვს მიწერალი.

სტეფანე სანანოას ძეს (X ს.): 1) საკითხავი დაუკლამელთა¹⁾, 2) ცხორება თეოტისტე ლეზველისა²⁾, 3) აგრეთვე, როგორც ერთ მისაწერიან სწასს, — „წმიდათა შორის მამის ჩუენის გრიგოლ ნოსელისა შესხმა წმიდის სტეფანე პირველმოწამისა.³⁾

ექვთიმე მთაწმიდელს: 1) წამება წმიდის მოწამისა პროკლასი⁴⁾, 2) წამება წმიდის კლემენტოს, ჰრომთა პაპისა⁵⁾.

გორგი მთაწმიდელს: 1) წამება დიდის მოწამის თეოდორე ტვრონისა და სსწაუღნი მისი⁶⁾, 2) წამება წმიდის და დიდის მოწამის გეორგისი⁷⁾. გელათის ხელნაწერთა მისაწერებით გიორგის უთარგმნია კიდეც³⁾ „უწვებათა-გან პირველთა დიდთა გამოწვდილითა შეკრებილი ნეტარისა-გან ითანე ხუტის და მონაზონის დამსკეღის სიტყუა ფოფალაქებულის შობისა-თეს ოღის ჩუენისა ოჯ ქრისტესისა“⁸⁾, და 4) წმიდის მამის ჩუენის გრიგოლი ნოსელისა შესხმა წმიდის და დიდებულის მოწამის თეოდორესი⁹⁾.

ეფრემ მცირეს უთარმნია „რაღენიმე საკითხავნი ლოღოთეტის მეტაფრასთა-გან“, მგრამ რამდენი და რომელი, აღნიშნული არაა; ამის გამორკვევაში ჩვენ გვშეგლის თვით ეფრემი, რომელსაც ერთი კარგი ჩუეულება ჰქონია: მის მიერ კადმოთარგმნილ თხუზულებათა და, კერძოდ, ცხორება-საკითხავთა პირდაპირ, ხელნაწერთა არამიაზე, ის თავის სსხედს აწერდა ხოლმე [„ეფრემ“, „ეფრემ თარგმან“], ასე რომ ჩვენ შეიძლება გვაქს სხვა და სხვა ხელნაწერთა სსხელებით აღწერსოთ ეფრემის მიერ ნათარგმნი მეტაფრასებო:

1) ცხორება და მოქალაქობა ზელავია დირსის ანტიოქელისა¹⁰⁾, 2) წამება წმიდის დიდებულის ქრისტეს მოწამის დიმიტრისი¹¹⁾, 3) წამება წმიდათა და დიდთა მოწამეთა ქრისტესთა იერანისი და სსუთა მისთანა, რო-

1) დიდმარხვის მეხუთე კვირიკის შაბათს, გელათ. № 8, ფ. 140B—147. М. Джанашвили — Къ матеріаламъ по исторіи и древностямъ Грузіи и Россіи, стр. 107—145, Тифл. 1912 г.

2) ნომბ. 10, წ.-კითხ. მუხ. № 384, გვ. 597—612.

3) გელ. № 6, ფ. 503B—514A.

4) ივლის 8, გელათ. № 3, ფ. 395a—420a, ბოლღიან. წიგნსაც. ფ. 217—241, P. Peeters—De codice Hiberico Bibliothecae Bodleianae Oxoniensis, (Analecta Bollandiana, t. XXXI, p. 310).

5) ნომბ. 25, საეკლ. მუხ. № 70, ფ. 83—94, ივერიის მონას. № 50, გვ. 250a—261a, Н. Марр—Агиографическіе матеріалы... I, 7.

6) ფებერ. 17 და დიდმარხვის I შაბათი, გელათ. № 1, ფ. 59A—64B, საეკლ. მუხ. № 140, ფ. 83—92.

7) აპრ. 23, გელ. № 7, ფ. 320B—340A.

8) გელ. № 5, ფ. 457a—466a.

9) დიდმარხვის პირველ შაბათს, გელ. № 8, ფ. 40B—45A.

10) ოკტომბ. 8, გელათ. № 4, ფ. 409A—414B, წ.-კითხ. მუხ. № 384, გვ. 167.

11) ოკტომბ. 26, გელ. № 4, გვ. 593B—602B, წ.-კითხ. № 384, გვ. 244.

მელნი იწამსნეს მეღეტინეს სამხითისსა 1), 4) წამება წმიდისა და დიდებულის ქრისტეს მოწამის მინა მეგვტელისა, რომელი იწამა ქალაქს კოტჯაოს 2), 5) ცხორება წმიდისა იოანე ოქრობირისა 3), 6) საკითხვი ბქემული წმიდისა და ნეტარისა მამის ჩუენისა იოანე ოქრობირისა: შესხმა წმიდისა და დიდებულის მოწამის რომანოზისი 4), 7) ცხორება და მოქალაქობა წმიდის მამის ჩუენისა გრიგოლი ნეოკესრიელ ეპისკოპოსისა სკვრველთ-მოქმედისა, რომელი აღწერა წმიდამან გრიგოლი ნოსელმან 5), 8) სიტყუა ეოვლად-წმიდისა ღმრთის-მშობელისა-თჳს გიორგი წიგნის-მცველისა 6), 9) ცხორება წმიდისა და ნეტარისა მამის ჩუენისა იოანე მონაზონისა და ხუცისა დამსკელისა 7), 10) იოანე კონსტანტინეზოლელ მთავარეპისკოპოსისა მიერ შესხმა წმიდისა სტეფანე ზირველმოწამისა 8), 11) თქემული სოფრონ იერუსალიმელ ჰეტრარქისა სიტყუა მიგებებისა-თჳს ოღისა და ღმრთისა და მაცხოვრისა ჩუენისა იჳ ქრისტესი 9), 12) შორელ-მოსღვისა-თჳს ოღისა ჩუენისა იჳ ქრისტესსა და რათა ვზრუნვიდეთ სარგებელისა-თჳს სულთა ჩუენთაჲსა¹⁰⁾, 13) „შესუენებულთა-თჳს“ ანსტასი სინელისა¹¹⁾, 14) „შესუენებულთა-თჳს“ იოანე დამსკელისა, ¹²⁾ 15) „მარხვათა-თჳს“ ბასილი დიდისა ¹³⁾, 16) ზირველსა კვრიაკესა წმიდათა მარხვათასა: წმიდისა და ნეტარისა მამის ჩუენისა გერმანოს კონსტანტინეზოლელ მთავარეპისკოპოსისა, სიტყუა ჟუარისა-თჳს და წმიდათა ხატთა კელთ-ქმნულთა და კელთ-უქმნელთა-თჳს, მწვალებულთა მთ მიმართ, რომელნი ჟუარს ხოლო თაჳუნის ცუმენ და ხატს არა¹⁴⁾; 17) ზირველსა კვრიაკესა წმიდათა მარხვათასა: თხრობა სსწაულისა მის, რომელი აღესრულა ბეფრიტას ხატის მიერ ოღისა ჩუენისა იჳ ქრისტესსა და სიტყუა სწაულისა მარხვისა-თჳს და მოწალებისა¹⁵⁾; 18) თხრობა დიდებულისა სსწაულისა, რომელი იქმნა წმიდასა მსწება ჟურღმულსა დიდისა კელე-

1) ნოემბ. 7, წ.-კით. № 384, გვ. 590—597.

2) ნოემბ. 10, წ.-კ. № 384, გვ. 635—643.

3) ნოემბ. 13, წ.-კ. № 384, გვ. 1—61, აქ ამას თავი აკლია და 14 სვეტმბერს იკითხება.

4) წ.-კით. № 384, გვ. 649—659.

5) წ.-კით. № 384, გვ. 682—721.

6) წ.-კით. № 384, გვ. 750—763, საეკლ. მუხ. № 128.

7) დეკემბ. 14, გამოცემულია ჩვენ მიერ—Грузинская версия арабскаго житія св. Иоанна Дамаскина, Христ. Вост. т. III, вып. II.

8) გელათ. № 5, ფ. 514B—516A.

9) გელათ. № 1, ფ. 1A—13B, საეკლ. მუხ. № 129.

10) გელ. № 8, ფ. 965a, საეკლ. მუხ. №№ 162, 272.

11) საეკლ. მუხ. № 129, ფ. 132—137.

12) საეკლ. მუხ. №№ 129, 162, 680.

13) საეკლ. მუხ. № 129, ფ. 161—171, № 272.

14) გელათ. № 8, ფ. 45B—51B, საეკლ. მუხ. № 162, ფ. 134—143.

15) გელ. № 8, ფურ. 51B—59A; საეკლ. მუხ. №№ 162, 276.

სიისას სოფიწმიდან საუფლდომს-გან და ჰატიოსნის ხატის ოღის და ღმრ-
თის და მაცხოვრის ჩუენის ოჯ ქრისტეს და მუნ მოსრულის მის-თჳს ჰატრი-
კის და ქრისტეს-მოყუარის შწიგნობრის მისისა¹⁾; 19) თხრობად სულთა-
სარგებელი სსწაულის მის-თჳს, რომელი იქმნა ხალხუკატას ხატის ქრისტე-
სისა, რომლისა მიზეზის-თჳს ეწოდა მას თავმდებ, და თოდორეს-თჳს შენ-
ვისა და აბრაჰამ ჭურისა²⁾; 20) ღირსის მამის ჩუენის იოანე მონახონის
და ხუცის დამსკელისა ღმრთივმოცემულისა მიერ მისდა მადლისა ოქრომნიკტარ
წოდებულისა სიტყუა სიტყუს-საკებელი მათა, რომელინი ჭკობენ წმიდათა
სატა³⁾; 21) ეპისტოლეთა-გან წმიდათა შორის მამის ჩუენის იოანე ოქრო-
პირის, ექსორიობით მოწერილი ოღუშნაჲს მიმართ დედათ-დაიკონისა⁴⁾;
22) იოანე მთაწარეპისკოპოსის თესლონიკელისა სიტყუა განჯაცების-თჳს
ოღის ჩუენის ოჯ ქრისტეს და ხარების-თჳს ყოვლადწმიდისა ღთის-მშო-
ბელისა⁵⁾; 23) წმიდისა და ნუტარის მამის ჩუენის ანდრია იერუსალიმელის,
კრიტელ მთაწარეპისკოპოსისა, სიტყუა ბზობის-თჳს და იერუსალიმად შესლ-
ვისა-თჳს ოღის ჩუენის ოჯ ქრისტეს⁶⁾; 24) იოანე მდაბლის მონახო-
ნისა და ხუცის დამსკელისა სიტყუა ლეღუს-თჳს განემელისა და იკავის
მის-თჳს ვერაქისა, აღმთქემული დიდს ორშაბათს⁷⁾; 25) „სიტყუა ამა-
დლების-თჳს ოღის ჩუენის“ იოანე ოქროპირისა⁸⁾; 26) წმიდათა შორის
მამის ჩუენის სოფრომ იერუსალიმელ ჰატრიარქის სიტყუა ზეცად ამაღლე-
ბისა-თჳს ოღის ღთისა და მცხოვრის ჩუენის ოჯ ქრისტეს; ითქუა ესე
ადგილს თხემისას შიშის-თჳს უღმრთოთა სარკინობთაჲს, სდა იგი აღსრუ-
ლებდენ დღესსწაულს ამაღლებისას⁹⁾.

თეოფილე ხუცეპირიზანი. ვინ იყო ეს თეოფილე, დანამდვილებით
არ ვიცით; თხუხულებასი, რომელსაც „მცირე შწეება ქართველთა მწერალთა-თჳს“
ეწოდება, ვკითხულობთ: „ესე მამ თეოფილე იყო ქართველი. და თანამედროე
იქელთა მამთა ქართველთა არსენისა, ეფრემისა და იოანე ფილოსოფოსისა, სიბრძნის-
მოყუარებას შინ სრული და ღთის-მეტყუელი, საღმრთოთა წერილთა შინ გამოც-
დილი და მთარგმნელი ბერძელისა-გან ქართულსა ზედა, რომელ ესეცა დაჰურს
სემოკსენებულთა მთარგმნელთა თანა“¹⁰⁾. აქ დასახლებულნი ზირნი რომ შერთლ

1) გელ. № 8, ფურ. 59ა—64ა, საეკლ. მუხ. №№ 129, 162, 272.

2) გელ. № 8, ფურ. 64ა—75ა, საეკლ. მუხ. №№ 162, 276.

3) გელ. № 8, ფურ. 90B—108B.

4) გელ. № 8, ფურ. 133B—140B (6—10, 13 ეპისტოლენი).

5) გელ. № 8, ფურ. 149—151B.

6) გელ. № 8, ფურ. 202ა—214, საეკლ. მუხ. № 162.

7) გელ. № 8, ფურ. 219B—224B, საეკლ. მუხ. № 129.

8) გელ. № 8, ფურ. 330—336, საეკლ. მუხ. № 129.

9) გელ. № 8, ფურ. 336B—369A, საეკლ. მუხ. № 129.

10) ძველი საქართველო, ტომი I, განყოფ. 3, გვ. 15.

თანამედროვენი იყვნენ, ესა სხანს „ქართლის ცხოვრების“ ერთ მინაწერადან, სადაც ნათქვამია: „ამის ჟამთა შევიდენ მთარგმნელნი წიგნთანი ეგრემ მცირე და თოფილე და ასრენ იუფლოთელი და იოანე ტარიჭისძე“¹⁾; მასმსადაჲ, თოფილე უთოფილას მეთერთმეტე საუკუნის მეორე ნახევარის მოდგაწი; მას სვიმონს მეტაფრასიდან უთარგმნია: 1) სეკლემბრის თვის წმიდათა ცხოვრებანი. ამას ამოწმებს ივერიის მონასტრის მეთერთმეტე საუკუნის მეტაფრასტი, რომელსაც შემდეგი მინაწერი აქვს: „ითარგმნა უკუე წიგნი ესე მეტაფრასტი ქალაქის მინა საშუუფოს კოსტანტინებოლსა, მონასტერსა შინა უღმუჲნიერსა ტრანსფელეთს დედისა ღმერთისასა, უღირსისა მიერ თოფილეჲსა ხუტესმოწაზონისა, მათვე კელითა მიერ განუსხა, დასაბამითჲს წელთა ექუსი ათას სუთას ოთხმოცდა მეცხრესა, ინდიკტიონსა ოთხსა ბერძულად, მეფობასა აღმოსავლეთს გიორგი კესაროსისა, ბაგრატის ძისა, რომლისა ბრძანებითა ვიწვე თარგმნად წიგნთა ელდინურისაგან ქართულად, ხოლო საბერძნეთს დედოფლობასა მართაჲ[ს]სა, მისივე გიორგის დისსა, და მეფობასა ნიკიფორე ბოტონიტისა და ალექსი კომნინისათა, მას ჟამს, ოდეს ბაგრატის ასული მარამ დედოფალი აღმოსავლეთით კოსტანტინებოლეს შემოვიდა“²⁾ როგორცა სხანს, სეკლემბრის მეტაფრასტი თოფილეს 1081 წელს უთარგმნია; ამ წიგნის ორი ცალი ჩვენში: ერთი გელათის მონასტერში (№ 4), მეორე წერა-კითხვის საზოგადოების მუზეუმში (№ 384); პირველი შეიცავს 36 ცხოვრება-ეპიკონის, მეორე—24. როგორც ხელნაწერების მინაწერთაგან სხანს, თოფილეს უთარგმნია დეკემბრის თვის და დიდმარხვის რამდენიმე ცხოვრება-საკითხავები, სახელდობრ: 2) წმიდისა მამისა ჩუენისა ამბროსისათჲს, მედიოლანელ

¹⁾ თ. ჟორდანი — ქრონიკები I, 225.

²⁾ Проф. А. Цагарели—Свѣдѣнія о памятникахъ груз. письменности, вып. I, стр. 79—80; თ. ჟორდანი — ქრონიკები I, 228—229; Л. Меликсетъ-Бековъ—Грузинская версия Агаѳангелія и ея значеніе для грузинской исторіографіи (Христ. Вост. т. IV, вып. 2, стр. 167). მ. საბინინის სიტყვით, ამ თოფილემ ითარგმნა ქართულად. დავით აღმაშენებლის ბრძანებით და სურვილით, ილარიონს ქართველის ცხოვრება (საქართველოს სამოთხე, გვ. 371, შენ. I; შეად. P. Peeters—S. Hilarion d' Iberie, Analecta Ballandiana, tom. XXXII, p. 237—238). ეს უბრალო გაუგებრობაა: ილარიონის ცხოვრება ჩვენ გვხვდება დავით აღმაშენებელზე უფრო ადრე, 1074 წლის ვადაწერილს ხელნაწერში (საქ. მუხ. № 558). ამ ხელნაწერის მიხედვით ჩვენ შეგვიძლია ვთქვათ, რომ ილარიონის ცხოვრება თოფილეს არ უთარგმნია, ვინაიდან ბერძნულიდან ქართულად თარგმნა მან დაიწყო ვიორგი მეფის ბრძანებით, ესე იგი არა უადრეს 1073 წლისა. ჩუენის აზრით, ეს ცხოვრება გადმოთარგმნილია არა უგვიანად მეთერთმეტე საუკუნის პირველ ნახევრისა, როდესაც „უღირსს ზოსიმეს“ წმ. ექვთიმე ათონელის საგალობლებთან ერთად წმ. ილარიონის საგალობლებიც შეუთხზავს (ათონის ივერიის მონასტრის 1074 წ. ხელნაწერი აღაპები, გვ. 186, 208), შესაძლოა თვით ზოსიმეს ეთარგმნოს ის.

ეუისკოფოსისა; 3) ცხორებად და მოქალაქობად წმიდისა მამისა ჩუენისა ზატაპისი¹⁾ 4) სკაითხავი თქუმილი წმიდისა და ნეტრისა მამისა ჩუენისა ებათხანე კვზრულ მთავრ-
ეპისკოპოზისა მუცლად-ღებისა-თჳს ანხამს, რაჲჲმს ესარა შობად წმიდისა ღთისამშო-
ბელისა²⁾ 5) დუაწლი წმიდისა და დიდებულისა დიდისა ქრისტეს მოწამისა ვანი-
ფანტე ჰრომისა³⁾; 6) თქუმილი ანსტასი მონაზონისა სინელიასა შემოსლვისა-
თჳს მარხვათას და შეექუსისა-თჳს ფისლმუნისა⁴⁾; 7) „სკაითხავი თქუმილი ბო-
ბისა-თჳს“ ითანე ოქროზარისა⁵⁾; 8) „სკაითხავი თქუმილი დიდსა ხუთშაბათსა
და იუდას მიერ განტემისა-თჳს და ვნებათა-თჳს ოღისა“ ითანე ოქროზარისა⁶⁾; 9)
სიტუჲჲ ვნებისა-თჳს ოღისა ჩუენისა და ვითარმედ დღესა, რომელსა
განეულნას ადამ სამოთხით, მასვე დღესა შეეიდა სამოთხედ ავაზაკი“ ითანე
ოქროზარისა⁷⁾; 10) წმიდათა შორის მამისა ჩუენისა კარიელ ალექსანდრიელ
მთავრეპისკოპოზისა სკაითხავი თქუმილი ყოვლად-წმიდისა ღთისმშობლისა-თჳს
და წმიდათა მამათა-თჳს ეფესოჲს კრებისა, რომელნი შეკრბეს დაშკობისა-თჳს ჴი-
ჴუელაჲს ნისტორისაჲს, ხოლო აკითხუების ესე დღესა კარიაკესა ზირველ სუ-
ლის-წმიდის მოსლვისა⁸⁾; 11) აღსარებად მართლისა და უბიწოჲსა ქრისტე-
ანთა საწმუნობისაჲ. აღწერილი თეოდორიტეს მიერ კვრულ ეპისკოპოზისაჲ⁹⁾).

არსენი. მეთერთმეტე საუკუნეში რამდენიმე არსენი მოღვაწეობდა სამ-
წერლობო ასაზრუზზე; მეტაფრასტის მთარგმნელი უნდა იყოს ის არსენი,
რომელიც ამ საუკუნის დამლევეს ცხოვრობდა ეფრემ მცირესთან ერთად; ეს გი
არსენი იუდათოელაა, რომელიც ზემომოყვანილ ქართლის ცხოვრების
მინაწერში მოხსენებულია მეტაფრასტის მთარგმნელთა რიცხვში: ეფრემ
მცირე და თეოფილესან. გურია, სამონა და აბოთჲს ცხოვრების ბოლოს
ეფრემ მცირე მოხსენებულია, ვითარცა „უფროჲსაჲ მოადუარი“ ამ ცხოვრების
მთარგმნელის არსენისა; ამას ეთანხმება ის მინაწერიც, რომელიც ეფრემ მც-
რის „კეთილმოღუაწეთა და განმძღვერებულთა, ამასთანა მზრდელთაცა და მსა-
ხურთა“ შორის არსენ იუდათოელსაც აღნიშნავს.¹⁰⁾ ამ არსენს უთარგმნია:

¹⁾ დეკმ. 8, გელ. № 5, ფურ. 118a—123a; ცხოვრების ბოლოს მიწერილია:
„შეისწავეთ, რამეთუ სიკაბუტესაჲა მეთარგმნა და მარიამს დედოფლს ჰქონდა, ხოლო
აწ სიბერესაჲა ვიძულე თარგმნად; ლოცვა ყავთ თეოდოლეს-თჳს“.

²⁾ დეკ. 9, გელ. № 5, ფურ. 123a—130a

³⁾ დეკ. 19, გელ. № 5, ფურ. 327^b—336^a.

⁴⁾ გელ. № 8, ფ. 29^a—40^a; საეკლ. მუზ. № 129, ფ. 152—161.

⁵⁾ გელ. № 8, ფ. 214—219; საეკლ. მუზ. № 129, ფ. 212—217; № 272;
ფ. 125—134.

⁶⁾ გელ. № 8, ფ. 224^a—233^a; საეკლ. მუზ. № 129, ფ. 202.

⁷⁾ გელ. № 8, ფ. 245—248; საეკლ. მუზ. № 129, ფ. 225; № 272, ფ. 157.

⁸⁾ გელ. № 8, ფ. 369^a—376^a.

⁹⁾ გელ. № 8, ფურ. 376^a—385^a; საეკლ. მუზ. № 66, ფ. 496—502;
№ 140, ფ. 496—507.

¹⁰⁾ თ. ყო რ დ ა ნ ი ა — ქრონიკები I, 219.

1) ცხორება და მოქალაქობა და ღუაწლი წმიდისა ღირსმოწამისა ქრისტესა ეგ-
გენიასის, და მშობელთა მისთა; 1) 2) წამება წმიდათა სამთა აღმსარებელთა გუ-
რის, სპინსა და აბობოლისა და თხრობა სსწყაულისა მათ მიერ აღსრულებულისა
ეგვემიასს ზედა ქალისა²⁾; 3) იოანე მონაზონისა და ხუცისა დამასკელისა სიტ-
უება დიდისა შაბათისა-თჳს.³⁾

იოანე პეტრიწი. სვიმეონ ლოლოთეტის მეტაფრასები თითქოს იოანე
პეტრიწისგ უნდა ეთარგმნოს. სპექლესიო მუხუგუმის ხელნაწერში № 878, რომე-
ლიც მხედრული ხელთაა გადაწერილი 1800 წელს და წმიდათა ცხორებას შეი-
ცავს,⁴⁾ 90—107 ფურც. მოთავსებულია „ნოემბერსა 44: წამება წმიდისა
დიდისა მოწამისა მერკურისა,“ ხოლო მის შემდეგ, 108—126 ფურცლებზე,
„დეკემბერსა 6: წამება წმიდისა მოწამისა ვარვარისა.“ მერკურის წამების შემ-
დეგ, 107B ფურც., ტექსტისავე ხელთ სინგურით სწევრთ: „ესე მერკურისა
წამება და ვარვარისა სპეტრიწის თქუმილია, ამისთჳს ორივე ერთად დავსწერე,
თემდა წრფელთათჳს ძნელასმენელად სჩანს, განა სიტყუათა მქოსურნეთა-
თჳს დიდად ტუბილია და მეცნიერთა-გან დიდად სსურველი ენამზებთა პეტრი-
წისა.“ წმ. მერკურისა წამება მართლაც სვიმეონ მეტაფრასტის რედაქციითა მო-
ეწინილი⁵⁾, ხოლო, რაც შეეხება წმ. ბარბარას წამებას, თავში ის არ უდგება
არც სვიმეონისა და არც სხვა, ბერძნულ-ლათინურ-ასურულ, რედაქციას, მხოლოდ
მერე ნაწილი ემჩნევა კავშირი სვიმეონის მეტაფრასთან.⁶⁾ „ძნელასმენლობას“
და „ენამზებობას“ რომ არ მივაქციოთ უურადდება, თვით ბერძნული ფორმა „ვარ-
ვარა“ ერთი მჩვენებელთაგანია იოანე პეტრიწის სამწერლო ნორმებისა.

აი ჭკრჭკრობით ის ჰიწისი, რომელთაც სვიმეონ ლოლოთეტის მეტაფრას-
ები უთარგმნიათ; როგორც სჩანს, ანტონისური და სისტემატიური მუშაობა
ამ მხრივ თეთრთმეტე სუაგუნის უკანასკნელ მეოთხედში, ეგრემ მცირისა და
თეოფილეს დროს, დაწყებულა. ჩვენ აღვხუხებთ ამ ჰიწითა ხათარგმნი მეტაფრას-
ები, მაგრამ ეს კიდევ იმას არ ნიშნავს, რომ ჩამოთვლილთ ჯარდა ამთ სხვა
არა უთარგმნიათ რა; თვით ეგრემი ამბობს, რომ სტეფანე სანანოეს ძეს, მკვა-

¹⁾ დეკ. 24, გელ. № 5, ფ. 395a — 412a, № 6, ფ. 2a — 8a.

²⁾ დეკ 15, წ-კითხ. მუხ № 384, გვ. 658—679.

³⁾ გელ. № 8, ფურ. 248a. — 263a.

⁴⁾ М. Джанашивили — Описание рукописей церковного музея, Кн. III, стр. 127—129.

⁵⁾ H. Dehaye — Les legendes grecques des saints militaires, p. 243—256, Paris, 1909. ეს „წამება“, საეკლ. მუხ. № 128 ხელნაწერშია, მა-
გრამ არა 25 ნომბერს, არამედ 22.

⁶⁾ ეს „წამება“, რომელიც იკითხება აგრეთვე საეკლ. მუხ. № № 128, 339, გარჩეულია, სხვა რედაქციებთან შედარებით, ი. იაკოვ შვეიც თხუზულებაში: „Житие Св. Великомученицы Варвары“ стр. 49—56, Киевъ 1916 г. სვიმეონის რედაქცია წმ. ბარბარას წამებისა (Migne-Patologia graeca t. CXVI, p. 301—316) მოთავსებულია გელათის ხელნაწერში № 5, ფურ. 6a — 11a.

ლითად, გარდა „დაუჯდომელოა“ სკაიიხაფისა და თეოკტისტე ლეხველის ცხოვრებისა, „სსუანიცა“ უთარგმნია; მაგრამ ამ „სსუათა“ შესახებ არც მინაწერება გვეუბნებიან რასმეს, არც ცნობებია შესახული.

სვიმეონ ლოლოთეტუმ თავისი შრომა, როგორც ვთქვით, ანგრის თვით გაათავა; მეცნიერებამ მეტათრასტულ მწერლობის შესახებ მეტი არა იცოდა რა. ამ რამდენიმე წლის წინად ჩვენ გამოვაჩვენეთ ერთი ქართული დოკუმენტი, რომელიც კვამტნებს, რომ დანარჩენი შვიდი თვე (თებერვალი-აგვისტო) გადაუმეტათრასტის იოანე ქსიფილიანოსს, რომელიც თავის შრომას 1081 წელს შესდგომა¹⁾. ამ ქსიფილიანოსის მეტათრასტა კრებული, კათოლიკოს ევდემონ ჩიტედიის (1543—1578) ინიციატივით გადაწერილი, სამ უზარმაზარ ტომად დღეს გელათის მონასტერში ინახება. ეს ცნობა სრულიად ანაბეუელი აღმოჩნდა ბიზანტიის მწერლობის ისტორიაში, ამიტომ მან ერთგვარი სენსაცა გამოიწვია დანიტრესეიულ წრეებში. ზირველად მას რუსის მეცნიერი, აკადემიკოსი ვ. ვ. ლატოშევი გამოეხმურა;²⁾ მას გამოცემული აქვს ორი სწავლად უსახელო ავტორის ბერძნული მეტათრასტული ტექსტები თებერვალი-აგვისტოს თვეებისა.³⁾ გაეცნო თუ არა ის ჩვენს მიერ გამოჩვენებულ დოკუმენტს, იმწამსვე დასკვნა, რომ იოანე ქსიფილიანოსი მის მიერ გამოცემულ ტექსტების ავტორია, რომელსაც იგი დიდი ხანია დაცემდა. ჩვენს ამთავად არ გვიანტრესებს, რამდენად შესაბამება სიმართლეს ლატოშევის ამტვარი დასკვნა, ის კი შეგვიძლია ვთქვათ, რომ ქართულ-ბერძნულ კრებულთა შორის თუ გვეტოური კავშირი არაა, შორეული ნათესაობა უკველად უნდა იყოს. ლატოშევის კრებულში მოთავსებულ ტექსტებს ბოლოს დართული აქვს „ვედრება შეფის-თას“ (ის სამეფო კარის ეკლესიაში იკითხებოდა და ამიტომ ჭკობლოვანში ცნობილია როგორც „სამეფო“ თთუენი); ქართულს კრებულში ეს ვედრება ან გამოშვებულია, ან შეცვლილ-გადაკეთებული, სიმბეგერთად, ზოგერთა ტექსტების ამა თუ იმ სიტყვაში რამდენიმე სხვა წითელი მკლნით, სინკურთიაა, დაწერილი, ასე რამ ეს წითური ასოები იძლევა ფრანსას: „დიმიტრის დავითანსა“ ან „დიმიტრი დავითანსა“⁴⁾. სსამეფოდ მოკუიყვნით ერთს ასეთს ადგილს, რომლითაც თავდება თეოდორე სტრატელატის ცხოვრება:

¹⁾ Иоаннь Ксифилииъ.. (Христiан. Востокъ, т. I, вып. 3.)

²⁾ Четьи-Минеи Иоанна Ксифилииъ (Извѣст Акад. Наукъ, 1913 г. стр. 231—240); Житiе святыхъ епископовъ херсонскихъ въ грузинской Минеѣ (Извѣстiя Археологической Комиссiи, вып. 49, 1913 г. стр. 75—83); „Византийская Царская Минея (Записки Академии наукъ по истор.-филолог. отд. т. XII, № 7), стр. 80—87, 100—117, Петроградъ 1915 г.

³⁾ Menologii anonymi byzantini saeculi X quae supersunt, 1911—1912 an.

⁴⁾ გელათის ხელნაწ. № 7, ფურ. 294ა, 320ა, 360ა, 364ა. 389в.

„მა შენ ცათა შინა ქრისტეს ღვთის ჩუენის წინაშე წარმადგობა ღლი მოიკრუნებდ მეფეს ჩუენს, დიდისა სსსოებისა შენდა მომტკებელსა, და მოჭმადლე მას ღვთის მიმართ სვედრებელთა ოხათა შენთა მიერ აქა შინა ვიდრემე გრძელი და ბედნიერი ცხოვრებამ მკეხთად ძლიერმოფელმან მკლავსხა მისისამან გელთამგებულად უცხოტომთა მტერთა განწყობილებისა, ხოლო მანდა მარჯუენით მეფუისა დადგომამ ძედ ღვთისა და ხთლისა დაუწყუხრებელისა მეფელმან მისამან და ბრწინისალებლისა და დიდებისა ღვთისა ზიარდა აღსუსკედ მსდლითა და მხიარულებითა და ყოველთა მართალთა თამხმონხრულად, რამეთუ ქრისტესხა დმერთს ჩუენს შეგნის დიდებამ... ამინ.“ 1) ხეტურო ასოები (რომელიც დედნში წითურად დაწერილს უდრის) რომ შეგვერთოთ, გამოვა „ღმიტრის დავითისას;“ აქ ვუდრებაც არის მეფისთვის და თვით მეფის სხელიც. ამ დეტალს დიდი მნიშვნელობა აქვს ჩუენთვის: ჩვენ დანამდვილებით შეგვიძლია ვთქვათ, რომ იოანე ქსიფილინოსის მეტაფრასები ქართულად უთარგმნათ მეფე დიმიტრი ზირველის (1125—1154) სიცოცხლეში (აქა შინა ვიდრემე გრძელი და ბედნიერი ცხოვრებამ...), დასლოვებით არა უგვიანეს ჩხუენისა ხელინის დედნის გამოქვეყნების შემდეგ. კრებული ხთარგმნია გელათის მონასტრში; აქ დარჩენილს თებურელის, მარტის, იფისის, ივლისის და ავგუსტოს თვეთა ტექსტებში, რომელიც მეტექსტზე სუკუნეში გადაწერილია კათოლიკოზ ევდემონ ჩხეტიძეს; მისის თვე დაკარგულა, ხოლო რაც შეეხება აზრის, ევდემონის კრებულიდან ისიც დაკარგულა, სამაგიეროდ შენახულა იქვე ტუაგზე ნაწერი XII—XIII საუკუნის ნუსხა, რომლიდანაც ევდემონის კრებული გადაწერილია. გარდა გელათისა, ეს კრებული არც მთელად, არც ნაწილობრივ, არსად არ მოიპოვება, თუ მხედველობაში არ მივდივით იფისის თვის ნაკლეჯს, რომელიც წინაღ სამეგრელოს თავადს ეკუთვნოდა და დღეს „წერაკითხვის საზოგადოების“ მუხეუმშია შენახული (№ 471); სხანს, სადაც უთარგმნათ იგი, იქვე რამდენჯერმე გადაწერილია, სხვაგან კი მანცა და მანც ვერ გავრცელებით.

ვინ სთარგმნა ქართულად იოანე ქსიფილინოსის მეტაფრასები? თუმცა ზირველი ცნობა ამის შესახებ არ დარჩენილა, მაგრამ ჩვენ ვუთქვამთ, რომ ეს მეტაფრასები უთარგმნია ცნობილ ფილოსოფოსს, იოანე ზეტროწს. აი ამის საბუთები: 1) როგორც დავისხეთ, მთარგმელი უოფილა დიმიტრი მეფის დანამდებრე და გელათის მონასტრის მოღვაწე. თუმცა დანამდვილებით არ ვიცით, როდის გარდაიცვალა იოანე ზეტროწი, მაგრამ იმისი თქმა კი შეგვიძლია, რომ ის დიმიტრის მეფობას არამც თუ მოესწრო, ამ მეფობით ტებებულა კიდევაც. მართამ დელოფლის „ქართლის ცხოვრების“ ვარნანტში ხთქვამთ: „დიდებითა, სიმენითა და გუართა ცხოვრებისათა აღმთხენს იოვანე ფილასოფოსისა ჭიმჭიმელისა შესხმამითხრობამ დიმიტრის მკუნეს კლამათა შინა და მძელსა ბრძოლასა შინა“ 2).

1) წ. კითხვის მუხეუმის ხელნაწ. № 471 თ. ეორდანია ქრონიკები, I, 250.

2) ექვთ. თაყაიშვილის გამოცემა, გვ. 364, 4—6.

თუ იოანემ სოტბაც კი უძღვნა დიმიტრის „კლამათა შინა“ მსხეობას და „ბრძოლას შინა“ მძლეობას, ცხადია, იმას კარგა ხანს უნდა ეტოვებოდა დიმიტრის მეფობაში, ასე რომ ქსიფილინოსის მეტაფორასების გადმოღებასაც მოასწრებდა; ურადსაღებია, რომ ზემომოთყვანის „კვადრებაშიც“ ის მოტივია საზგასმულო, რაც „შესხმა-მითხრობაში.“ 2) სამშობლოში დაბრუნების შემდეგ იოანე ზეტროწი გელათში დამკვიდრდა, სადაც მან რამდენიმე თხუზულება სთარგმნა. 1) 3) იოანე სთარგმნიდა არა მარტო ფილოსოფიურ თხუზულებას, არამედ არა-ფილოსოფიურსაც, თუ ის ფილოსოფოსს და გამოსწავლილ მწერალს ეჭუთვნოდა. მაშასადამე, გასაკვირველი არ არის, თუ მან ქსიფილინოსის მეტაფორასებიც სთარგმნა, ვინაიდან უკანასკნელი ჩვენს მიერ გამოცემულ დოკუმენტში მოხსენიებულია, როგორც „ხალატისა მწიგნობართა უადრესი. უთვლად-ბრძენი ფილოსოფოსი.“ 2) 4) სკავირველი არ არის ეს მით უმეტეს, რომ იოანეს ჭეგოგრაფიისადმი განსაკუდრებული მიდრეკილება ჰქონდა; ამას ამტკიცებს მის მიერ გამოქვეყნებული სუთი თვის (სეკულუმერ—იანუარი) წმიდათა იამბიკანი, 3) ზემოაღნიშნული მისი მოღვაწეობა სვიმეონ ლოდოტრის მეტაფორასების გამოღების საქმეში დაკრთვეს. მცირე უწყება ქართულთა მწერალთათვის, სადაც ზირდაზირა ნათქვამია, რომ იოანემ „მრავალნი წმიდათა ცხოვრებასი“ გარდამოადო“ 4). 5) მტკიცე და მნიშვნელოვანი საბუთს ვეძიებთ ის სქოლიები, რომელიც ევდემოსის კრებულში სწორად გვხვდება მეტაფორასების არსებზე და რომელიც უთუოდ ზეტროწის უნდა ეკუთვნოდეს. ეს სქოლიებია: 5) საგრაძმამტკიცო სასიათისა. იოანე ზეტროწის რომ საგრაძმამტკიცო სასიათის შრომა აინტერესებდა და იზიდავდა, ამას ის ღვაწლიც ადასტურებს, რომელიც მან დასდო ქართულ საგრაძმამტკიცო თრომების შექმნას და ბერძნულ ნორმებთან შეკრებას; ამიტომაც ის საფუძვლიანადაც ცნობილი ჩვენ მწერლობის ისტორიაში (ანტონ კათოლიკოსი, ბრძოლა. შეგრენი) როგორც გრაძმამტკიცო. 6) მართლაც, წმ. თეოდორის ცხოვრების არსებზე ჩვენ ვკითხულობთ: „შეისწავე, ვითარმედ ბერძნულნი სიტყუანი უოველნი ანუ დედანნი არიან, ანუ მამანი, ანუ არარამელნი. სახელთა მწოდებელნი, და აქნა დედათა ეკრატისთა დედლათა სიტყუთა დედლად სახელსდებს მონაზონთაო, სოლო მამათა

1) ს. გორგაძე—ნემესიოს ემესელი: ბუნებისათვის კაცისა, გვ. XIV—XV, ტფილისი 1914.

2) Иоаннъ Кефлинъ... (Христ. Вост. гв. I, вып. 3, стр. 341, 4—6).

3) Н. Марръ—Двѣянія Спевска. Еласина и Меласина (Зап. Восточн. отдѣл. Импер. Русск. Археолог. Общ., т. XVII), стр. 291, მისივე—Иоаннъ Петрицкій, грузинскій неоплатоникъ XI—XII в., стр. 4.

4) ძველი საქართველო, ტომი I, განყოფ. 3, გვერ. 14.

5) Проф. А. Цагарели—О грамматической литературѣ грузин. языка, стр. 106. აქ ჩვენ არას ვიტყვი ფილოსოფოსის იოანე იტალიელის (XI სუკ. გასულს) მოწმობაზე, რომელიც ერთ თავის მეკობარ აფხაზს გრაძმამტკიცოს ქების (Н. Марръ—Иоаннъ Петрицкій... стр. 56), ვინაიდან ბერძნული γραμματικოს უთუოდ ეხლანდელ „გრაძმამტკიცოს“ არ ნიშნავს, თან იმის თქმაც არ შეიძლება დანამდილებით, რომ ეს აფხაზი (Αφχαζος) უაჭველად იოანე ზეტროწია.

მონაზონთა“¹⁾ ცოტა ქვემოთ, ამავე ცხორების არშაზე, შენიშნულია: „შეი-
სწავე, ყოველი სსხელი სიტუაჲ ელღინთაჲ სამიერ, ესე იგი სამსხე არს:
დღვალ, მამალ და არარამელ. და სსხელი მამათა სსწოდებულად ესრეთ იქმნე-
ბის: **ო ანთროპოს**, ეგულებოდის რაჲ წოდება მამაკაცისაჲ, და **ი ანთრო-
პოს**, ესე იგი არს კაცაჲ, ეგულებოდის რაჲ წოდებაჲ დედაკაცისაჲ. ეგრეთვე
მამათა რაჲ მრავალთა უწოდდენ, **ტონ პანტონ**, ესე იგი არს ყოველნივე,
ესე **პასონ**, ესე იგი არს ყოელანი. ²⁾ ამ შენიშვნას უსათუოდ იოანე პეტრიწს
მიაწერს ეველა ის, ვინც ცოტად მინც იცნობს მის სამწერლო მოღვაწეობას;
მაგრამ ეს უფრო დასაჯერებელი იქნება, თუ ამ შენიშვნას დავუნირდაზიერებთ
პეტრიწის ერთს უცვლელად სქოლიოს: იოანე პეტრიწმა, როგორც უკვე აღნი-
შნული გვაქვს ჩვენ, ³⁾ გადმოაქართულა თეოფილაქტე ბულგარელის თხუზულება
„განმარტება იოანეს სსხარებისა;“ აქ ჩვენ ვკითხულობთ შემდეგ შენიშვნას:
„ცან, ვითარმედ ელღადელოთ კითია დედლა დ ითქემის ესე სსხელი (მარია),
ვითარმედ ღმრთეებაჲ, და მარია დედოფლად ითარგმანების, ებრახელისა-გან რაჲ
ელღინურად განდამოიდებოდის.“ ⁴⁾ ამავე თხუზულების მეორე ადგილას ის
შენიშნავს: „არამედ სხუსა ვიდრემე იტუჯს იგი (ქრისტი) და სხუსა გუღის-ხმა
ჭუოეს იგიაჲ (სამარტელი ქალი) წელისა-თჯს.“ ⁵⁾ ბ) მითოლოგიურ-
ზოტურ იხასიათისა. იოანე პეტრიწი იყო ზედმიწევნით მტოდნე ბერძნულ
მითოლოგია—ზოეზიისა და სსწარმართო მწერლობისა, რითაც იმან ხელი შეუწყო
ქართულ სერო ლიტერატურის ჩანერგვა-აუყვავებას; სხვა არა იუოს რა, ქართულმა
საზოგადოებამ მისი სსწავლებით შეითვისა ჭემირისის გმირთა სსხელები. ⁶⁾
29 აგვისტოჲს მეტაფრასის ასეთი შენიშვნა აქვს დართული: „შეისწავე, ხრემულოს-
თჯს იტუჯს ოდესკანი ზღაპართ-მომთხრობელობაჲ, ვითარმედ იგუსეს მრავალნი
მარწმუნენი მოსრულ და დიდად მლოცველნი დიოჲს მიმართ; ხლო სსხანი
ურწმუნო, ურწ, ულოცვანი მის მიმართ, რომელთა-თჯს ერთად ითქნ და ხრემუ-
ლოს-თჯს, ხლო კაცხულ იქმნა რაჲ დიოს განკუთვნილი ბრძენი ვინმე, რომელი
იტუფდა ყოველისა სიმდიდრისა და განმდიდრებისა და მის მიერ ქმნას
ესკეთარ არა განმდიდრებს დიოჲს მიერ.“ ⁷⁾ ცამეტე მარტის მეტაფრასის კი,
სსხათა შორის; შემდეგი სქოლიო აქვს: „მოსაწევართ-მეტეებდ უწოდენ ტრა-
გიკელთა ფილოსოფოსთა, რომელთასა იტუნ, ვითარმედ მოიწის რაჲ მოსაწე-

¹⁾ გელათ. ხელნაწ. № 3, ფურც. 259.

²⁾ იგივე ხელნაწ. ფურც. 278B.

³⁾ იოანე პეტრიწის სამწერლო მოღვაწეობიდან, უერნ. „პრომეთე“, № 1, გვ. 65—66, 1918 წ.

⁴⁾ ხაკელ. მუხ. ხელნაწ. № 52, ფურ. 91B.

⁵⁾ იგივე ხელნაწ., ფურ. 27A; აღნიშნულ თხუზულების სათაურში. ბერძნის დედოფალს მარიაჲს იოანე უწოდებს „უფალა“ მარიაჲს.

⁶⁾ Н. Марр — Иоаннъ Петрицкий... стр. 41.

⁷⁾ გელათის ხელნაწ. № 1, ფურც. 572a.

ვარა რაღმე უწყენელი მანქანებით, ესე იგი არს ღონისძიებით შთამოყვანის ღმერთები რაღმე და დაქსიან მოწყენული, ვინამ იმხველვოდრო რაღ იფიგენია მანქანებით შოყვანებულმან არტემი მისცა ირემი და აღტაცებული კლვით განირინა იფიგენია. ¹⁾ 2) როდესაც ჰეტრიწის სქოლიებს ვიმოწმებთ, ზედმეტად არ იქნება ერთ წვრილმანსაც მივაქციოთ კურადღება: ჩვენ უკვე აღვნიშნეთ ერთხელ, რომ ჰეტრიწი სიმრად ბერძნულ ენას „იონთა“ ანუ „ელვადელთა“ ენას ეძახის, ხოლო ქართულს — „სანთა ენას“ ²⁾; მართლაც, 13 ავეისტომან-მეტაფრასის დართული აქვს ასეთი სქოლიო: „განჩუენებოსა დამწერელ-წამკითხველნი! ნუ ცთომილ გინა მრუდოფად ჰგონებთ ლექსსა ამას ახლად-მონათნილობისა-თს, არამედ უოვლად-მართად სანთაცა ენისა მეტრუელობასა ზედა და იონთა ენად-მეტრუელების დამართებასა ზედა; რამეთუ შეჩუენებამა, რომელსა ჩუენ ჩუენითა ენითა ვიტყვთ, წინათარგმანთა ჩუენთა ბერძნულად თქმულსა ანათემამასა ნაცვლად მიუღიეს და ღაუც: და ეგრეთვე მე მათთავე ღმრთეებრითა მადლითა მათისა ნაბიჭვეისა მკრებულმან. ანათემამასა ნაცვლად დავდევ და მოვიდე მართლიად და დანიისბირებით განჩუენებამა, რამეთუ ანათემამასა თარგმანი ესე არს, ვითარმედ განკვდებულა, ანუ განკუეთილი. ამისთჳს შეცა რეცა უფრო დამართებითობისა და უმართლესობისა-თს დაჴწერე განჩუენებამა, ესე იგი არს ჩუენ-გან, განკვდებამა და არა შეჩუენებამა, რომელ არს რამსემე განხუსებამა.“ ³⁾ 6) დასასრულ, მნიშვნელოვან საბუთს ჩვენ გვაძლევს თვით თარგმანის ენა: რამდენად მერევეა და დაუდგომელია ჰეტრიწის ფილოსოფიური ენა, იმდენად მტვიცე და გარკვეულ-ჩამოყოლებიებულია მისი საღმთისმეტრეველო სტილი. ამაში ჩვენ დაგვარწმუნა მისი საღმთისმეტრეველო-ეგზეგეტიურ თარგმანებათა ენისა და სტილის საგანგებო დაკვირვებამ⁴⁾ და მისმა შედარებამ ითანე ქსიფილინისის კრებულის ენასან; იქაც და აქაც ერთი და იგივე სალიტერატურო ნორმები, იქაც და აქაც ჩამოსხმული ჰეროიდი და მიმღობის საშვადებით შემოკლებული წინადადებანი, რაც დამახასიათებელ თვისებას შეადგენს ითანეს სტილისას; აქაც, როგორც იქ, ცხადად ეტყობა, რომ მას „უმეტადინია შემოკლება და ქართულისა ენისა მსგავსად ელისურისა ენისა“ ⁵⁾. თუ უკრადღებეს მივაქცივთ ლექსიკას, აქაც და იქაც ერთი და იგივე, უზარატის ჰეტრიწის მიერ ხმარებულ, სიტყვებს შევხვდებით, როგორც, მაგალითად: ვიდრემე, ეგერა, თანად, ძლითი, უსაშვლოდ, შემდგომისკერ, კურნა, მკვდრთანა, გრძნობადი, სიტყუერი, შესატსი, კალობის-მეტრეველი, იგივეობა, გიობა, ამბებელი, მწერ-

1) გელათის ხელნაწ. № 2, ფურ. 174B.

2) იოანე ჰეტრიწის ხმწერლო მოღვაწეობიდან, „პრომეთე“ 1918 წ. № 1. გვ. 62—63.

3) გელათის ხელნაწერი № 1, 375B.

4) იხ. ჩვენი „იოანე ჰეტრიწის ხმწერლო მოღვაწეობიდან“, ჟურ. „პრომეთე“ № 1, გვ. 62—70, ტფილ. 1918 წ.

5) ძველი საქართველო, ტ. 1, განყ. 3, გვ. 14.

ტელი, ძუნვა, მიკტი და სხვა; ბერძნული სიტყვები—ანდრისატი, ართრონი, და ბერძნული ფორმა საკუთარ სახელებს: სავვა, ვართოლამეოს, იოანნი, ათანასიოს, იისუჲ—იისუჲს; რთული სიტყვების ხმარება: მიხე-ცნობაობა, კელთ-მღებელობა, დიდ-გმობა, წამალთ-მსმეველობა, იძუნ-მიტეუეუა (შემაერთებელი რკალი, —, სიტყვების შუა კი არ ზის, არამედ მათ ქვემოთ); სიტყვებში ხშირად ამ თუ იმ მარცვალს მხვილი (') აზის.

უკუკვლია, რადესაც მის დროს ჭ მისი მონაწილეობით დამთავრდა სვიმეონ ღოღოთეტიის მეტაფრასების ქართულად თარგმნა, იოანემ საჭიროდ დანახა ამ შრომის გარეულებების, ქსიფილინოსის მეტაფრასების, კადმოქართულება, რაც თვითონვე იკისრა და შეასრულა კიდევაც. რასაკვირველია, ძნელია იმისი თქმა, რომ უველა ის ცხორება-ქადაგებანი. რომელიც სამ უზარ-მზარ ტომად ინახება გელათში და კათოლიკოს უედომიანის ბრძანებითაა გადაწერილი, იოანე ქსიფილინოსს ეკუთვნის და იოანე ზეტრიწის მიერაა თარგმნილი; შესაძლებელია, შემკრებლებმა და კადმოქრებლებმა ბევრი რამ ისეთი შეიტანეს ამ კრებულში, რაც არც ქსიფილინოსს და არც ზეტრიწს ეკუთვნის, ეს საკანკებო გამოკვლევას თხოულობს; ამჟამად ჩვენთვის სავსათა იმ ისტორიულ-ლიტერატურულ დებულების მიღება და შეწყენება, რომ იოანე ქსიფილინოსის მეტაფრასები ქართულად უთარგმნია იოანე ზეტრიწს მეთორმეტე საუკუნის ზირეულ ხსენვარში, მიუთუ დიმიტრი ზირველის დროს.

* *

ჩვენი ექსკურსი მსოფლიო ეკლესიის წმიდანების ცხორება-მარტვილობათა ქართულად გადმოთარგმნის შესახებ სრული არ იქნება, თუ გაკვრით მაინც არ შევხებთ სხვა ჰეგიოგრაფიულ დარგებსაც.

ვრცელ მარტვილობა-ცხორებათა გარდა ეკლესიაში მერვე—მეცხრე საუკუნიდან დამუშავდა შემოკლებულ ცხორებათა კრებული, რომელსაც სუხაქსარი (Συχαξάριον) ეწოდება. ბერძნულ სუხაქსარს რამდენიმე სხვა და სხვა რედაქციით მოუღწევია ჩვენამდე, რომელნიც სინსრულით და შედგკილობით განირჩევიან ერთი მეორისაგან; მაკალითად, არის რედაქცია VIII—IX საუკუნისა, გამოცემული ზრთო. ა. დ მიტრი ევსკის მიერ, ¹⁾ X—XI საუკუნისა ბსილი იმპერატორისა, ²⁾ XI—XII საუკუნისა, რომელიც გამოსცა ბოლანდისტმა Hip. Delehaye-მ³⁾ და სხვ. გიორგი მთაწმიდელის ბიოგრაფის სიტყვით, „სუხაქსარი არს საფუძველი ეკლესიათა, რომლისა თნიერ შეუძლებელ არს წარმართებაჲ ეკლესიისაჲ, რამეთუ რომელსა ეკლესიას სუხაქსარი არს ჰქონდინ, თაფლსა ჭმს, ხოლო სიტუბობასა

¹⁾ Описание литургических рукописей, хранящихся в библиотеках православного востока, т. I, стр. 1—110, Киевъ 1895 г.

²⁾ K. Albani—Menologium Graecorum jussu Basilii imperatoris Graeciae olim editum, Urbini, 1727 an.

³⁾ Propylaeum ad Acta Sanctorum Novembris. Synaxarium ecclesiae Constantinopolitanae, Bruxellis, 1902 an.

სას ვერა სცნობს.⁴⁾ თუ ეს ასეა, თავისთავად ცხადია, ქართველებმა მას კადმოთარგმნულად არ დასტოვედნენ; მართლაც, გიორგი მთაწმიდელი ამბობს, რომ წმ. ექვთიმე ათონელმა, სხვათა შორის, სთარგმნა „სჯნაქსარი საწელიწდოჲ უმცროჲსი,“⁵⁾ ხოლო გიორგის ბიოგრაფი ამის შესახებ ასე მოგვითხრობს: „დადაცთუ ეთარგმნა წმიდას მამას ეთოჲმეს სჯნაქსარი, გარნა თრად სულ მცირედ აღწერა სსუთა წიგნთა თარგმანებისა უცლადებითა.“⁶⁾ ექვთიმეს მიერ თარგმნილი „მცირე,“ ესე იგი შემოკლებული სჯნაქსარი, ამდენს დაკარგულად ითვლებოდა; იმის ფრაგმენტი ჩვენ აღმოვაჩინეთ ამ რამდენიმე წლის წინად სკეპლესიო მუზეუმის ხელნაწერში № 6484⁷⁾; ექვთიმეს ის უთარგმნა ივერიის მონასტერში წინაძღვრობისას (998—1012) უძველეს რედაქციის დედნიდან, რომლის არჩეტიჰს ჩვენამდე არ მოუღწევია. ვინაიდან ის მეტად მოკლე და მარტივი იყო, გიორგი მთაწმიდელს, როდესაც ის დეკანოზი გახდა (1038—1042), უთარგმნია მეორე, უფრო ვრცელი რედაქცია, ეგრედწოდებული „დიდი სჯნაქსარი,“⁸⁾ 895—906 წლებში დაწერილ დედნიდან. ეს „დიდი სჯნაქსარი,“ რომლის ნუსხა ბლომად მოაზრებდა ჩვენს სიძველეთსაცავებში, ამ ათიორე წლის წინად ჩვენ დაწვრილებით შევისწავლეთ⁹⁾.

საბერძნეთის ეკლესიაში ცნობილი იყო ერთნაირი ტალექსილი სჯნაქსარი, რომელსაც ქართულად იამბიკონი ეწოდება. ესეთი სჯნაქსარი ზირველად მეთერთმეტე საუკუნის ნახევარში დაიწერა ქრისტეფორე მიტილენელის მიერ⁷⁾. ეს იამბიკონი, ზირველი ოთხი თვისა, ქართულად იოანე ზეტრიწს უთარგმნია.⁸⁾

მეთათე საუკუნიდან, როდესაც ქრისტანობის წიაღში ასკეტიზმი გაიფურჩხნა, ეკვაზტის, პალესტინის, ასურეთის, შუამდინარის, მცირე აზიის და სხვა ადგილების უღანბოები, მთა-მადარბოები და ნაზრადები სულ ერთიან მოღვაწეობითა და ბერებით აივსო. ზოგაერთა მათგანის, უფრო ცნობილისა და სახელგანთქმულის, ვრცელი „ცხორება“ აღწერიდა, მაგრამ უმრავლესობა ჩუმი და

1) ათონის ივერიის მონასტრის 1074 წლის ხელნაწერი აღაპებით, გვ. 297.

2) *ibid.*, გ. 28.

3) *ibid.* გ. 297—298.

4) Прот. К. Кекелидзе — *Иерусалимский Канонарь VIII*, стр. 297—310.

5) ათონის ივერიის მონასტრის 1074 წლის ხელნაწერი აღაპებით, გვ. 297.

6) Литургические грузинские памятники в отечественных книгохранилищах и их научное значение, стр. 228—313. 497—506.

7) K. Krumbacher—*Geschichte der byzantinischen Litteratur*, 1897, S. 737—740.

8) Н. Марръ — *Дьянія Спевсипа, Еласипа и Меласипа* (Зап. Восточн. отд. Импер. русск. Археол. общ. т. XVII), стр. 80; მიხევე—*Иоаннь Петрицкый*... стр. 4. მეორე ოთხი თვე, პლ. იოსელიანის სიტყვით, უთარგმნია არსენის, ხოლო უკანასკნელი—ანტონ I კათოლიკოს (Краткая история Церкви, стр. 134, прим. 7. С.-Петербург. 1843 г.).

შეუმჩნევლად მოღვაწეობდა, ამიტომ მათ შესახებ თუ რამე დანახილვა, სულ მოკლე და ფრთაშეკვეცილი ცნობები, რომელნიც მათ მოწაფეებს გადამოუციათ. ამ ცნობებისათვის თავი მოუყრიათ შემდეგ და აზნაირად გაჩენილ სხვა და სხვა გვარის კრებულები, რომელთაც ჰაგიოგრაფიისათვის დიდი მნიშვნელობა აქვთ. აი ეს კრებულები:

1. *Αποτίγματα τῶν ἀγίων πατέρων*,¹⁾ სადაც მოყვანილია სხვა და სხვა მოღვაწეთა სხეულები აზნაირი რიგზე, მათ შესახებ მოკლე თქმულება და ამასთანავე მათი ჰაზრები და სენტენციები სარწმუნოებრივ-ხეობრივ ხასიათისა. ეს კრებული, რომელიც მრავალ რედაქციითა წარმოდგენილი, საბოლოოდ შექმნილია სუკრემუმი ჩამოყალიბდა²⁾ და თითქმის ეგვლა საქრისტიანო ენაზე გადათარგმნა. ერთი იმის რედაქცია ქართულადაც უთარგმნიათ; ეს რედაქცია, რომელიც ათონზე (№ 51) და სინას მთაზე (№№ 76, 80) შენახულა, დაწერილებით აუწერია აკად. ნ. მ. რ. ს³⁾; როდის ან ვისგანაა ის ნათარგმნი, არ ვიცით; მხოლოდ, თუ მართალია ნ. მარის მოსაზრება, რომ ქართული თარგმანი უნდა მომდინარეობდეს ასურულ წყაროებიდან სომხურის საშუალებით, ის უძველეს დროს, არა უგვიანეს შერვე სუკრემის, ნაწარმოებად უნდა მივიჩნიოთ. ამას არ ეწინააღმდეგება არც ენა ამ კრებულისა, რამდენადაც მას ვიცნობთ ნ. მარის მიერ მოყვანილ ამონაწერებით.

2. *Λαυσιაკόν* ზალადი ჰელენეზოლოგისა, რომელიც 419—420 წლებშია დაწერილი და შეიცავს მოკლე ცნობებს ეგვიპტის მოღვაწეთა შესახებ⁴⁾. ამ თხუზელეებს, რომელიც ეფრემ მცირეს უთარგმნია, „ლაუსიაკონი“ ჰქრქვია ქართულად⁵⁾. ქართულ თარგმანს⁶⁾ საფუძვლად უქვეს Joan. Meursius—ის მოკლე რედაქცია,⁷⁾ როგორც ეს ჩვენ უკვე გვაქვს ადნიშნული⁸⁾.

¹⁾ Migne—Patrol. græca T. LXV, p. 71—44⁹⁾.

²⁾ Проф. И. Троицкий—Обозрѣніе источниковъ начальной исторіи египетскаго монашества, стр. 322—333, Сергіевъ—Посадъ, 1906 г.

³⁾ Агиографическіе матеріалы по груз. рукописямъ Ивера, ч. I стр. 16—36.

⁴⁾ С. Butler—The Lausiaca History of Palladius, Cambridge. 1898; Preuschen—Palladius und Rufinus, Giessen 1897; И. Троицкий—Обозрѣніе источниковъ... стр. 189—260.

⁵⁾ Н. Марръ—Изъ книги царевича Ваграта о груз. переводахъ. стр. 234, 241.

⁶⁾ ხაეკლ. მუზ. ხელნაწერები № № 143, 154, 164, 166, 196, 362, 400, 682, 750.

⁷⁾ Palladii episcopi Helenopoleos—Historia Lausiaca, Lugduni Batavorum 1616.

⁸⁾ Эпизодъ изъ начальной исторіи египетскаго монашества (Труды Кіев. Дух. Академіи, 1911 г. февраль—мартъ) стр. 9, прим. I.

3. *Φιλόσοφος ιστορία*, resp. *Θεοφιλις ιστορία* ნეტარის თეოდორიტი, კვრელ ეპისკოპოსისა, ¹⁾ († 457) შეიცავს შუამდინარის და ასურეთის მოღვაწეთა მრავალ ბიოგრაფიებს. ეს თხუზულებაც ეფრემ მცირეს უთარგმნია ქართულად და ჩვენს მწერლობაში ცნობილია როგორც „ფილოთეონ ისტორია“; ეს თვით ეფრემის მინაწერიდანაა სჩანს: „ამა წიგნსა ეწოდების „ფილოთეონ ისტორია““, რომელ არს „დმრთის-მოყურებთი თსრობა“; რამეთუ ვითარ იგი კლემაკისა და დიოდორისა იგივე ბერძული სახელი უწოდანს ქართულადცა, ეგრეთვე ამისათვის უსაკუთრეს არს წოდებად „ფილოთეონ ისტორია“, რომელი ესე თვით აღმწერლისა ამისისა თეოდორიტესაგან არს ამისდა.“²⁾

4. *Liber Dialogorum* რომის შანის გრიგოლი დიდისა († 604), რომელმაც ამ თხუზულებისაგან *Διάλογος*-ის სახელი მიიღო; ³⁾ ამ თხუზულებაში შეკრებილია ცნობები დასავლეთის, კერძოთ იტალიის, მოღვაწეთა შესახებ; სხვათა შორის აქ მოხსენებულია ვიდაც ზეტრე იბერიელი, ესე იგი ჭესზანიელი, რომელიც ჩვენ წინაშართ ქართველად მოუნათლავთ. ეს წიგნი „დიოდორის“ სახელით ქართულად გადმოყარგმნია წმ. ექთიმე ათონელს, როგორც ეს მისი ბიოგრაფიიდან ⁴⁾ და „დიოდორის“ ხელნაწერებიდან ⁵⁾ სჩანს.

5. *Λεμιών*-ი ჰალესტინელ ბერის იოანე მოსისისა ⁶⁾; ეს თხუზულება, რომელშიაც მოყვანილია ცნობები ჰალესტინის, ეგვიპტის და ასურეთის მოღვაწეთა შესახებ ⁷⁾, იოანეს 620—622 წლებში დაუწერია და მიუძღვნია თავისი მოწაფის და თანამგზავრის, შემდეგ იერუსალიმის პატრიარქის, სოფრომოსისთვის ⁸⁾. ის ქართულადც უთარგმნიათ, თუმცა როდის ან ვის, არ ვიცით; ყოველ „შემთხვევაში ათონზე იწახება ერთი ცალი მისი, რომელიც 977 წელს ვიდაც სტეფანე დეკანოზს გადაუწერია ოშქის ლავრაში. ⁹⁾ ბერძულად ამ წიგნს *Λεμιών*-ის გარდა ეწოდება *Παραδείσιος* ანუ *Παραδείσιον*, ამიტომ სრულიად ბუნებრივია ის სათაური, რომელსაც ის ქართულად ატარებს: „ამას წიგნსა სამოთხე ეწოდების, რომელსა შინა წერიდ არიან საქმენი და განკებანი წმიდათა მამათანი

¹⁾ Migne—Patrolog. graeca t. LXXXII.

²⁾ საქელ. მუხ. № 682, 79ვ—80, № 689; შეადარ. Н. Марр—Изв. книги царевича Баграта о грузинских переводах. стр. 235, прим. I.

³⁾ Migne—Patrol. Latin. t. 77.

⁴⁾ ათონის ივერიის მონასტრის 1074 წლის ხელნაწერი აღაპებით, გვ. 29.

⁵⁾ საქელ. მუხუდების ხელნაწ. №№ 167, 238, 829.

⁶⁾ ზოგიერთი სიძველემოყვარე ქართველი „მოხსნ“ „მცხნად“ ჰკითხულობს და ამიტომ იოანეს ქართველად ჰრაცხს.

⁷⁾ Migne—Patrol. graeca t. 87, col. 2852—3112.

⁸⁾ K. Krumbacher—Geschichte der byzantinischen Literatur, 2 auf. s. 187—188.

⁹⁾ Проф. А. Цагарели—Свѣдѣнія о памятникахъ груз. письменности, вып. I, стр. 89—91, № 69.

და ქრისტეს-მოკოჯარეთა დედათანი. რომელი აწეებს ყოველთა საინოებთა სარ-
გებულად კაცთა და ბოროტის-მოქმედთა-თვისცა, რომელთა არა უპირიდა ღმრთისა;
აღწერა ამბა იანაჲ, მოძღუარმან სოფრთნი იმ^წ ლიმელ, ჰატრიაქისამან². 1).

III.

მოკლე აღნუსხვა ხელნაწერებისა.

ზოგიერთი ტექსტი ამ გამოცემაში ამოღებულია რამდენიმე ხელნაწერთა-
გან, ამ შემთხვევაში ხელნაწერები აღნიშნული გვაქვს რომაული ასოებით, ხოლო,
თუ ტექსტი ამოღებულია ერთი ხელნაწერიდან, იმას თანხმისდევს მხოლოდ გვერ-
დების და არა ხელნაწერის სთავალავი. საჭიროდ ვთავაზობ მოკლედ აღვნიშნოთ
ეგვლა ის ხელნაწერები, რომლებიდანაც ამოღებულია ამ ჰირველ ტომში მოთაფ-
რებული ტექსტები.

B=ათონის ივერიის მონასტრის X საუკუნის ეტრატის ხელნაწერი № 57,
რომელიც დაწერილებით აწერილი აქვს აკად. ნ. მარს; ²) ამ ხელნაწერიდან
ჩვენ ამოღებული გვაქვს ათი ტექსტი, სახელდობრ II, V, VI, VIII, IX, XI,
XIII, XV, XVII, XVIII, რომელთა ფოტოგრაფია სამეცნიერო აკადემიის საზიო
მუზეუმიდან მივიღეთ.

C=საეკლესიო მუზეუმის (ტფილისში) ეტრატზე ნაწერი X საუკუნის
ხელნაწერი № 95, რომელიც აწერილი აქვს თ. ჟორდანისას³); აქედან ჩვენ
ვიღებთ ექვს ტექსტს: III, VIII, IX, X, XI, XIV.

E=საეკლესიო მუზეუმის უხეშ ეტრატზე X—XI საუკუნეში გადაწერილი
ხელნაწერი № 249 ⁴), საიდანაც ჩვენ ამოღებული გვაქვს ორი ტექსტი: I, XX.

H=მარტვილის მონასტრის ხელნაწერი № 1, გადაწერილი 1030 წელს;
ხელნაწერი ეტრატისა, ზომით 31×22 სანტ. (ტექსტი 23×14, დაშლილი,
უკლა და უთავბოლო; სულ იმაში 850 გვერდია, თვითეულ გვერდზე 23 სტრი-
ქონი. შინაწრის: 1) ცხორებაჲ მკჳსიმე აღმსარებულისაჲ (გვ. 1—110), რო-
მელსაც თუგმი აკლავ 15 ფურცელი; ცხორების ბოლოს ტექსტისავე ხელით
სწერას: ლიდებაჲ ღმერთსა: დასრულაჲ ცხორებაჲ წმიდისა მამის ჩუგინისა
მკჳსიმესი. ქრისტემან სასიდიელი შრომათა მისთათუს მიეცინ მამსა ეფთჳმეს,
რომელმან თარგმნა წიგნი ესე სოჯლთა განმანათლებელი. აწ იუაენ-
2) სიტყვ-გებაჲ, რომელი იქმნა შორის წმიდისა მკჳსიმესა და ჰირსონის

¹) Н. Марр - Агиографическіе матеріалы по грузин. рукопи-
сямъ Ивера, ч I, стр. 84.

²) Агиографическіе матеріалы по грузинскимъ рукописямъ
Ивера (зап. Восточ. отд. импер. русск. Археол общ. т. XIII), ч. 2,
стр. 72.

³) Описание рукописей Тифлискаго церковнаго музея, I, стр.
96—114.

⁴) ibid. стр. 261—263.

პატრიარქის მწვალებელის (გ. 110—151). 3) წმიდისა და ნეტარისა კონსტანტინეზოელ მამისა ჩუენისა მარქიმის: ნეტარისა თაღასეს მიმართ სოჯცისა და მამასხლისისა მრავალთა მონაზონთაჲსა, სიტყუათაჲს, რომელთა განმარტებამ ეთხოვა მას ნეტარისა მარქიმს-გან (გვ. 152—665); ამ სტატის ბოლოს, 664—665 გვერდზე; ტექსტის სულთ დაწერილთა: „დოდებამ ღმერთსა. დასროჯლა კითხვა-მიკებაჲ წმიდისა მამისა ჩუენისა და აღმსარებელისა მარქიმის: ვინცა მიემთხვეთ შემდგომითი-შემდგომად სოჯლისა განმანათლებელთა ამთ სწავლათა, ლოცვასა მომიკსენეთ გლასაკი ესე და ცოდვილი ეუთუჲ, რომელმან ესე მოუკიერი წიგნი ბერძოჯლისა-გან ქართოჯლს ენას ვთარგმნე სლოცველად მამისა ჩემისა იოვანესისა და სჯკსენებულად თჯღირ-სებისა ჩემისა: გვეედრები ეთველთა მწერალთა, მკითხველთა და მსმენელთა, ქსენებულმცა ვართ ლოცვათა შინ თქოჯნთა, რათა თქოჯნცა სსყიდელი სი-ეოჯაროჯლისაჲ მიიღოთ თჯღისა-გან: ხლო დაწერა ბრძანებითა და ჩებითა სჯქარისა ებისკოპოზისა ბანაელისა და სჯგელოზისაჲთაჲთა ეელითა თჯღირისისა და თჯტად მჩხრავალისა ისაკისითა ქაღასისა კონსტანტინეზოელის, მონასტერსა მისეჲ ბანაელისა ებისკოპოზისისა სჯგელოზისისა ეთველთა წმიდათა: აგია მარქს: მეუთობას რომანოზისისა: რამე წიგნსა შინ ვიბოვე, რომლისა-გან კადგე-წერე. არა კამომიგვადებთ სიტყუათაჲ არცა მიკაზმავს. ღმერთი არს მოწამც. და არცა რამე დამოვლით. და თოჯ რამეჲ დამწომოდს შეგაწამე წიგნსა და ჩათრთე. რამეთოჯ მთარგმნელი სოჯლისა წმიდისა მადლითა სჯესე ეთ და ბრქენ და თრინად მეცნიერ ბერძოჯლ... 4) წმიდისა და ნეტარისა მამისა ჩოჯენისა მარქიმე აღმსარებელისაჲ. სიტყუს-გებისა-თჯს ვნებათაჲსა. მოწერილი მამისა თაღასეს მიმართ (გვ. 666—850). ამ სელნსწერიდან ჩუენ ვიღებთ მარქიმე აღმსარებელის ცხორებას (VII B).

⌒=საეკლესიო მუხეუემის XV სუეკენის სელნსწერი № 382, 1) სიდანაც ჩუენ ამოღებული გვაქვს წმ. ნისიმეს ცხორება (XX).

N=საეკლესიო მუხეუემის 1697 წლის სელნსწერი № 105 2), რომლიდანაც ვიღებთ სეიმონ მესუეტის ცხორებას (XXI).

O=საეკლესიო მუხეუემის 1728 წლის სელნსწერი № 636, 3) სიდანაც ვიღებთ მარქიმე აღმსარებელის ცხორებას (VII B).

P=საეკლესიო მუხეუემის 1715 წლის სელნსწერი № 121, 4) რომლიდანაც გრიგოლ ზაზის ცხორებას ვიღებთ (XII).

1) *Θ. Жорданія—Описание рукописей Тифлисского церковнаго Музея, I, стр. 372—377.*

2) *ibid. стр. 121—122.*

3) *ibid., вып. II, стр. 123.*

4) *ibid., вып. I, стр. 130.*

R=საკელესიო მუზეუმის XVII საუკუნის ხელნაწერი № 511, 1) რომელიდანაც ვიღებთ ბასილ ჰამულის ცხორებას (II).

S=სინას მთის წმ. ეკატერინეს მონასტრის ხელნაწერი, რომელიც 864 წელსაა გადაწერილი გრიგოლ ხანძთელის მოწაფის მაკარისაგან; ამ ხელნაწერიდან, რომელიც აწერილი აქვს ზროფ. ა. ცაგარელს, 2). ჩვენ ვიღებთ სინა-რაითს მოსრული მამათა ცხორებას (V). ეს ტექსტი გადმოუწერია ნ. მარს სინას მთაზე ერთნისას 1902 წელს და სამეცნიერო აკადემიისათვის გადაუცა, ხოლო აკადემიამ ჩვენ დაგვითმო გამოსცემად.

U=საკელესიო მუზეუმის XVIII საუკუნის ხელნაწერი № 177, 3) სიდანაც ამოღებული გვაქვს სეიმონ მესვეტის ცხორება (XXI).

Q=ჯრუჭის მონასტრის ეტრატის ხელნაწერი № 4, ზომით 26×19 სანტ. (ტექსტი 20×13), 686 გვერდიანი, ნუსხა ხუცროთ გადაწერილი 1031 წლის ახლო ხანებში ვილაც ზავლეს მიერ; 4) ხელნაწერს თავში ერთი ფურცელი აკლია, შგში აქა იქ ეტრატის ფურცლების მაკიერ ქაღალდის ჩუქურბით. მის ხის, ტყავ გადაწერილი, უდა აქვს გაკეთებული. შინაარსი: 1) ცხორებაჲ მაქსიმე აღმსარებელისაჲ (გვ. 1—117); 2) სიტყვს-გებაჲ, რომელი იქნა შორის წმიდისა მაქსიმეს და ზიროს კონსტანტინეპოლელ ჰატრიარქის მწვალებელისა (გვ. 117—150); 3) წმიდისა და ნეტრის მამის ჩუქინის მაქსიმესი ნეტრის თაღასეს მიმართ ხუცისა და მამასახლისის მრავალთა მონასტერთაჲს სიტყუათათჲს, რომელთა განმარტებაჲ ეთხოა ნეტრის მაქსიმეს-გან (გვ. 150—541); 4) წმიდისა და ნეტრის მამის ჩოყინის მაქსიმე აღმსარებელისა სიტყვს-გებისათჲს ვნებათაჲს, მიწერილი მამის თაღასეს მიმართ (გვ. 541—686). ამ ხელნაწერიდან ჩვენ ვიღებთ მაქსიმე აღმსარებელის ცხორებას (VII B), რომელიც, სამეცნიერო აკადემიის დავალებით, გადმოუწერია ჰეტროგრადის უნივერსიტეტის აღმოსავლეთის ფაკულტეტის სტუდენტ დ. ეიფშიეს; ბ. ეიფშიდის ნუსხა ჩვენ აკადემიამ გადმოგვცა.

X=საკელესიო მუზეუმის 1748 წლის ხელნაწერი № 167, 5) რომელიდანაც გრიგოლ ზაზის ცხორებას ვიღებთ (XII).

№ 19 საკელესიო მუზეუმის, კვრედ წოდებული სვასური ასომთავრული ეტრატის ხელნაწერი მათე საუკუნისა, რომელიც თ. გორდანიას აქვს აღ-

1) *ibid.*, стр. 62—64.

2) Свѣдѣнія о памятникахъ грузинской письменности, вып. II, стр. 92—93, № 83.

3) М. Жорданія—Описание рукописей Тифлискаго церковнаго музея, I, стр. 186—187.

4) Н. Кондаковъ и Д. Бакрадзе — Опись памятниковъ древности въ нѣкоторыхъ храмахъ и монастыряхъ Грузин, стр. 155—156, петерб. 1890.

5) М. Жорданія — Описание рукописей Тифл. цер. музея, I, стр. 173—174.

წერილი;¹⁾ აქედან ჩვენ ამოღებული გვაქვს ხარების სკაითსავი იაკობ ბატანჯელის (XVI).

№ 535 საქართველოს სისტორიო და სკიენოგრაფიო საზოგადოების მუზეუმის, რომელიც სვანეთიდანაა ჩამოტანილი; ხელნაწერი, რომელსაც თავიც ავლია და ბოლოც, გადაწერილია X—XI სუკუნეში უშნო სუსხსეუცრით უსკუტრატზე; ზომა ხელნაწ. 20×17 სანტიმ., დარჩენილა შიკ სულ 178 ფურცელი. შინაარსი: 1) წარტუეენვაჲ იერუსალიმისაჲ, წიგნი ზაქარია ზატარქისა და უწეებაჲ ცხოველმოფელის ჟუარისაჲ (ფ. 1—33)²⁾; 2) განსუენებაჲ იოვანსი მოციქულისაჲ (ფ. 33—39); 3) წამებაჲ წმიდისა იაკობისი, ძმის ოლისაჲ, რომელი დაღჯა იზღიმს ეზისკანსად (ფ. 40—43); 4) წამებაჲ წმიდისა სტეფანსისი იზღიმს ზირველდიაკონისაჲ (ფ. 43—50); 5) ზოვნაჲ წმიდისა სტეფანსისი, რჩეულისა მის მსახურისაჲ და ზირველდიაკონისაჲ (ფურ. 50—61); 6) მიცვალებაჲ ნაწილთა წმიდისა სტეფანსისთა იზღიმით კოსტანტინეპოლეს (ფ. 61—75); 7) თქუმული წმიდისა ეგუემისი, მოძღუერისა მის გუროხეულისაჲ (ფ. 75—92); 8) წამებაჲ წმიდისა არეთასი და კრებულისა მისისაჲ ნებრა ქალაქსა უმერიტელთასა (ფ. 92—121) 9) წამებაჲ წმიდისა გიორგისი ჭეშმარიტი (ფ. 126—139); 10) თქუმული წმიდისა იანტონ ხეცისაჲ ზომისაჲ გურთსევისათჲ; ლუდიის ეკლესიისა, რომელ არს ტასარი წმიდისა მოწამისა გიორგისი, და უწეებაჲ განგებისათჲს წმიდისა ბასილი კესარია კაბადუგიელ მთავარეპისკოპოსისაჲ (ფ. 139—145); 11) წამებაჲ წმიდისა ქრისტეოტონსისა (ფ. 145—161); 12) წამებაჲ წმიდისა ფოკასი (ფ. 161—172); 13) გამოძიებისათჲს მეღქმისეულისა (ფ. 172—175); 14) წამებაჲ წმიდისა ზროტონისი (ფ. 175—177); 16) საქმეწ წმიდათა კოსმან-დამიანეთაჲ და კურნებანი მათნი. ამ ხელნაწერიდან ამოღებული გვაქვს განსუენებაჲ იოვანსი მოციქულისაჲ (XIX).

Add. 11281 (2764) ბრიტანიის მუზეუმისა, გადაწერილი ეტრატზე 1034—1042 წ. ჟუარის მონასტერში³⁾; აქედან ამოღებული გვაქვს იოანე შეენებულის ცხორება (IV), რომლის ფოტოგრაფია სმეცნიერო აკადემიამ გვიმოგა.

№ 188 საეკლესიო მუზეუმისა, მეცამეტე საუკუნის ხელნაწერი,⁴⁾ სადაზნაც ამოღებულია ზანათო ალექსანდრიელის ცხორება (VIA).

1) Ibid. стр. 12—17.

2) Н. Маррь, — Антиоха Стратига—Плѣнение Иерусалима персами въ 614 году, стр. а—в, С. Петербургъ, 1909 г.

3) ამის აწერილობა იხილ. ჩვენს გამოცემაში—Житие и подвиги Иоанна, католикаса Урхайскаго (Христ. Вост., т. II, вып. 3, стр. 301—348). Q. Wardrop—Catalogue of Georgian manuscripts.

4) Θ. Жордания—Описание... I, стр. 210—213.

მოკლე ისტორიულ-ლიტერატურული და პაგიოლოგიური ანალიზი ტექსტებისა.

ჩვენი გამოცემის პირველ ნაწილში, როგორც ზემოთა გვაქვს ნათქვამი, მოთავსებული იქნება ეგრედ წოდებული „კიემენი“, ესე იგი ძველი გადაუკეთებელ-გარდაუქმნელი ტექსტები, რომელნიც ქართულად უთარგმნიათ არა უგვიანეს მათე სუკუნისა. ამ პირველ ტომში დაბეჭდილ მასალის შერჩევის დროს ჩვენ იმდენად ტექსტების ფილოლოგიური მხარე არ გვაინტერესებდა, — ჩვენი მიზანი ისტორიულ-ლიტერატურული, უფრო კი პაგიოლოგიური იყო: ჩვენ გვინდოდა პირველ ვოფლისა გამოგვეცა ცხრება-მარტვილობა ისეთ წმიდანებისა, რომელნიც პაგიოლოგიაში ცნობილნი არ არიან, ან ისეთებისა, რომელნიც თუმიც ცნობილნი არიან, მაგრამ ცხრება-აუწყრელნი, ანა და, დასასრულ, ისეთი ცხრებანი, რომელნიც ქართულად განსხვავებულ რეაქციით შენახულან. ჩვენ ბლომად შეგვარიბეთ და დავამზადეთ ასეთი ტექსტები, მაგრამ, სამწუხაროდ, სტამბაში მუშაობის აუტანელმა პირობებმა გვამძულა დღესდღეობით მხოლოდ იანვარ-მარტის თვეები გამოგვეცა, სულ ოცდა ორი ტექსტი¹⁾, სხვები კი შემდეგ ტომისათვის გადაგვედგა. აუცილებელ საჭიროებად ვთვლიდ მოკლე ისტორიულ-ლიტერატურული ცნობები მოვითხროთ ამ ტექსტთა შესახებ, რომელნიც დღის რიგზე გვაქვს დაბეჭდულ—დაბეჭდილი.

I. (ტექსტი)—თქმული ერენუმოს, ჰრომთა ქალაქის ხუცისა, მოღუაწებისა—თჯს წმიდისა ბასილისა და განახლებებისა—თჯს ლუდის ეკლესიისა, ამოღებულია სუკელ. მუხ. ხელნაწერიდან № 249 და სუკელესიო შერლობაში ცნობილი არაა²⁾; ჩვენ არ ვიცნობთ არც ერენუმოს, ჰრომთა ხუცეს, არც მის მოწაფეს სეტრონიეს, რომლისთვისაც მას ბასილის თაგადანსავალი უამბნია „იონთა ენითა და ასურულადაც“. ბასილის შესახებ აქ გადმოცემულია ანაკრიოთული ხასიათის მასალა, სავსე ანაქრონიზმებით და ისეთი საეჭვო ცნობებით, როგორც გარდაცვალება მისი „დღეთა დოროთეოს(?) მეფისა,“ აშენება მის მიერ ლუდის წმ. გიორგის ეკლესიისა და განწყება სავი გიორგობისთვის დღესასწაულისა“). ფანტასტიური ხასიათი ამ „თქმულებისა,“ ამითაც მტკიცდება, რომ ის შეადგენს გავრძელებას, თითქმის მერვე ნაწილს, ნ. მარის მიერ გამოცემულ ანაკრიოთისას, რომელსაც ეწოდება „წიგნი, რომელი დაწერა იოსებ არიშათიელმა, მოწაფემან ოქლისა ჩუენისა იჯ ქრისტესმან, და

¹⁾ გამოცემაში შეცდომით მეშვიდე ნომრით ორი ტექსტია დაბეჭდილი.

²⁾ პაგიოგრაფიული ლიტერატურა ბასილის შესახებ დასახლებულია Bibliotheca hagiographica graeca, გამოც. 2, Bruxellis 1909, გვ. 37—39, Bibliotheca hagiographica orientalis, Bruxellis 1910, გვ. 40—42.

³⁾ Архиеп. Сергий—Полный мѣсяцесловъ Востока, т. II, ч. 2, стр. 453, Владимиръ 1901 г.

თხრობაჲ აღმსწებლისათჳს ეკლესიისა, რომელი იგი არს ლუდიას შინა, ქაღაქისა წმიდისა დ' ფელისა ჩუენისა მარამ დ' თის-მშობლისასა; ¹⁾ თუმცა უნდა აღვნიშნოთ ისიც, რომ კონსტანტინეპოლის ეკლესიაში ყოფილად ისეთი ვერსია, რომელიც ბასილს მართლად მიაწერს ლუდიის ეკლესიის აქენებას; ეს ვერსია მოყოლია სოფია-წმიდის სჯარსი, რომელიც გიორგი მთაწმიდელს უთარგმნისა ქართულად; აი ეს ვერსია, რომელიც ახლო სდგას ერენუმოსის თქმულებას: „ამასვე დღეს (3 ნოემბერს) სტუტურება წმიდისა და დიდებულისა მთავარ-მოწამისა გიორგისი, რომელი განაწესა დიდმან ბასილი; რამეთუ მოვიდა ოლ-ლემს თაყუანისცემად წმიდათა ადგილთა და დადგინა დიდი კურთღე ოლ-ლიმისა მთავარებისკაზობად, და მოაქცა რაჲ, მოვიდა მდღელთ-მოძღვართა მათ თანა, რომელნი მის თანა იყვნეს, და მდღელთა და აკურთხა ეკლესიაჲ ლუდიასა, რამეთუ მას ჟამს ოდენ აღშენებულ იყო, და დასწნა მას შინა ნაწილნი წმიდისა და ყოვლად-ქებულისა მოწამისა გიორგისნი“ ²⁾ შეიძლება ამით აისწებოდეს ისიც, რომ ანდრია კრიტელის ქადაგებას ერთ ქართულ ხელნაწერში ასეთი სათაური აქვს: „შესწამა წმიდისა და დიდებულისა მოწამისა გიორგისი, რომელი თქვა წმიდამან ბასილი კესარიელმან დღესა მას ღუაწლისა მისისასჲ“. ამ ტექსტის შესახებ უნდა ითქვას ის, რასაც ნ. მარია ამბობს მის მიერ გამოცემულ, ზემოაღსანიშნულ, ანოკრითის შესახებ, რომ ის წარმოშობილია ზალესტინაში და ქართულად კადმოთარგმნილი V III-IX საუკუნეში ან ასურულ, ან ბერძნულ ენიდან, თუმცა რომიდან, დანამდვილებით არ ვიცით. ³⁾ მერვე—მეცხრე საუკუნის იარაღს უდგება ის ფონეტიკური მოფერება, რომ ბერძნული „ამთილოზი“-ს მაგიერ ქართულად ნახმარია „ამთილოში“ (1, 16, 2, 31); ნ. მარია დავკვირვებით ბერძნული ხ ქართულ შ გარდაქმნა, რომელსაც სინა-ზალესტინის მეთაუ საუკუნის ხელნაწერებში ვამჩნევთ, მერვე-მეცხრე საუკუნის ტუბალ-კაინური მოფლენა. ⁴⁾ ტექსტში სწორად ო=ოჲ, ოჲ=ჲ; ეს თავისებურება, აგრეთვე ფორმა „განმტკისნეს“ (4, 16) და სხ. ჩვენს გამოცემაში დაცულია.

II—წამებაჲ წმიდისა და კეთილადმოქმედისა ბასილი, ქაშელე უმისკობო სისაჲ. ამოღებულია ათონის ივერიის მონასტრის ხელნაწერიდან № 57 და საეკლესიო მუსეუმის № 511. ვინაჲ ბასილ ქაშელი, დანამდვილებით

¹⁾ Тексты и разысканія по армяно-грузинской филологіи, кн. II, Петерб. 1900 г.

²⁾ სავკლ. მუზ. ხელნაწერი № 222, გვ. 59—60.

³⁾ Analecta Bollandiana, t. XXXI, p. 307—308. ამ შესწავას გელათის ხელნაწერში № 7, ფ. 340—360, ნამდვილი ავტორის, ანდრია კრიტელის, სახელი აქვს.

⁴⁾ Тексты и разысканія, кн. II, стр. 20.

⁵⁾ Крещеніе армянъ, грузинъ, абхазовъ и амановъ святырь П'ригоріемъ (арабская версія) стр. 164; შუად. Христ. Востокъ, т. I, VIII 3, стр. 363.

ვერ ვიტყვი ; ის არ უნდა იყოს ბასილი ამასიელი, ვინაიდან ეს უგანსკელი გარდაიცვალა 323 წელს, ხოლო ბასილ ჭამელი უოფილა თანამედროვე და თანამოდვესწე ბაბილას ანტიოქელისა, რომელიც ნუმერიანოსს შეეფის დროს უწამებიათ¹⁾. ეს ტექსტი გვაძლევს ახალ ცნობებს არა მარტო ბასილის, არამედ ბაბილას ანტიოქელის შესახებაც და ჰეტიოგრაფიასში ცნობილი არაა.

III—თქმული ივლიანე ეპისკოპოსისა, ტაბია ქალაქისაჲ, ნათლის-ღებისა-თჳს იჳ ქრისტ^მსა, ამოღებულია სკელ. მუზ. ხელნაწირიდან № 95. არც „თქმულება“, რომელიც ქადაგებას წარმოადგენს, არც მისი ავტორი, ივლიანე, ტაბია ქალაქის ეპისკოპოზი, საქრისტიანო მწერლობაში ცნობილი არაა. ამ მეტად მჭკრემეტეუელურ და მოხდენილ ქადაგებას დიოფიზიტური ტენდენცია აქვს: მას უნდა დაამტკიცოს, რომ იესო ქრისტე იყო არა ღმერთი მარტო, არამედ კაციც, და მან „გორცნი შეისხნა“; დაწერილი უნდა იყოს ქალკიდონის კრების (14,15) შემდეგ, მეხუთე-მეექვსე საუკუნეში.

IV—ცხოვრებაჲ და განკებაჲ, იოანე შეკენებულისაჲ, რომელი დაუღებულ იყო ლავრასა წმიდისა მამისა ჩუენისა საბაჲსსა, ამოღებულია ბრიტანიის მუსეუმის ხელნაწირიდან Add. 11281; ტექსტს ჩვენს გამოცემაში ბოლო აკლია, ვინაიდან სინოტოგრაფს ბოლოს რამდენიმე სტრიქონი გადმოუღებელი დარჩენია. იოანე შეკენებელი, რომელიც V—VI საუკუნეში ცხოვრობდა, ჰეტიოგრაფიასში ცნობილია²⁾ მაგრამ ჩვენი ტექსტი, რომელიც მისი „ცხოვრების“ თავისებურ რედაქციას წარმოადგენს, რამდენიმე ახალ საბიოგრაფიო ცნობას გვაწვდის იოანეს შესახებ.

V—ცხოვრებაჲ წმიდათა და ნეტართა მამათაჲ, რომელნი მოისრნეს მთასა სინასა და რაითს ბარბაროსთა-გან, გადმოწერილია ნ. მარის მიერ 864 წლის „მრავალთავიდან“, რომელიც სინას მთაზე ინახება, ხოლო ათონის ხელნაწირიდან № 57 მოყვანილია ვარიანტები. ამ „მოსწრის“ შესახებ ჰეტიოლოგიაში ბევრი რამ გურუვეველია: დანამდვილებით არ ვიცით, რამდენი „მოსწვა“ იყო, როდის იყო ან ვინ აღწერა ის.³⁾ ჩვენი ტექსტით ორი „მოსწვა“ უოფილა: ერთი სინას მთის მამებისა პეტრე II ალაქსანდრელის დროს (373 წ.), მეორე რაითის; ორივე „მოსწვა“ მომხდარა ერთსა და იმავე დღეს—28 დეკემბერს (31,5, 43,3)⁴⁾. ჩვენი ტექსტით, ორივე „მოსწვის“ ამბავი აუწერია თანამედროვე ბერს ამზინისს; მეორე ცნობით ეს ამბავი თითქოს ვი-

1) Архіеп. Сергій—Полный мѣсяцесловъ Востока, т. II, ч. 2. стр. 355—356.

2) Acta Sanctorum, Octob. XII.

3) Архіеп. Сергій—Полный мѣсяцесловъ Востока, т. II, ч. 2, стр. 23—24.

4) სოფია-წმიდის სვანქსარშიც ეს ამბავი იხსენიება დეკემბერში, მაგრამ არა 28, არამედ 27; იხ. А. Дмитриевскій—Описание литургич. рукописей... т. I, стр. 37.

დაც მღვდელმთნახონ ნილოსს უნდა აეწეროს, ამის შესახებ ქართულ წყაროებში ვკითხულობთ: „შეისწავე, რამეთუ იგი სიკითხვი, რომელი ამონიოსს მისნახონს ადუწერა, თუ სე მთის მამათა მოწვეულისაჲ არს, ვინაჲ იგი გარდამოხულოთ ნილო მუულოფანისა მამათა მიმართ, და არა ერთი და იგივე, არამედ სხუაჲ და სხუაჲ ადუწერეს: ამონიოსს უკუე დიდის მონასტრისაჲ, სდა და სხუა, და ნილოსს ქუე მო მუულოფანისაჲ, სდა და სხუა. ¹⁾ აქ წინააღმდეგობა არაა, ვინაიდან ნილოსის მიერ ადწერილი „მოსრვა“ იყო შესამე, რომელსაც ადგილი ჰქონდა მეხუთე საუკუნის ნახევარში. ამონიოსის თხუსულება, რომელიც ქართველ მთარგმნელს ცოტად გადაუკეთებია, გამოცემულია. ²⁾

VI—წმებაჲ წმიდისა ბაბილასი და სამთა ურმათა, მოწაფეთა მისთაჲ, ამოდებულა ათონის იერიის მონასტრის ხელნაწერიდან № 57. ეს ის ბაბილაა, რომლის შესახებ ლაზარკია ბასილ ჰამელის ცხორებაში (II ტექსტი). ქართული თარგმანის დედნად უნდა შეიგნებოთ ის ტექსტი, რომელიც დაცულია ზარისის ნაციონალურ წიგნთსაცავის ხელნაწერში (Coislin № 303) და გამოცემულია ა. შანბაძოშვილთა—კერამიკისის და აკადემ. ვ. ლატოშვილის მიერ ³⁾.

VIIA—წამებაჲ წმიდისა და უოვლადქებულია მოწამისა ზანსოფი ალექსანდრიელისაჲ, ამოდებულა საკელ. მუზ. ხელნაწერიდან № 188. ზანსოფი, როგორც წმიდანი, ცნობილია ჰეოლოგიაში ⁴⁾, მაგრამ „წამება“ მისი, რომელიც ბერძნულ ენიდანაა სთარგმნი, მხოლოდ ქართულად შენახულა. ეს დოკუმენტი ფრიად საუკრადლებოა: აქ წარმოდგენილია მთელი სწარმართო თეოგონია და იმდენი აზოკრითული მასალაა შეგროვებული, რაც არც ერთ ჰეოლოგიათა ნაწარმოებში, მაგალითად „ნიკტარას“ შესახებ (თავი 10), ადღეომისათვის და სასჯელისა და ტირიკერზირთისათვის ძაღლის (თავი 11) და სხვა. ძველს ქართულს მწერლობაში ჩვენ გვხვდება ბასილი დიდის სასულითო წარწერილი აზოკრითული „თხრობა შიშველმართალთათს“. ეს აზოკრითი მთავსებულა სინას ერთ-ერთ ხელნაწერში, რომელიც 983 წელს შეუმოსია ვილანტე იანსეს; ⁵⁾ მაშასადამე, ის გადმოუთარგმნათ ქართულად არა ეფრემ მცირეს არც მის მოძღვარს და უფროს თანამედროვე ეფრემ დიდს თქველს ან იერუსალიმელს, როგორც თ. უორდანი ა ჰეოქრობს (ქრთნიკები, I, 228), არამედ უფრო ადრე, არა უკვიანეს მათე საუკუნის ზირველი ნახევრისა.

ეს თხუსულება, რომელიც, სხვათა შორის, საკელ. მუზ. № 65 ხელნაწერშიც გვხვდება, გამოუცია ექ. თაყაიშვილს „ქართლის ცხოვ-

¹⁾ საკელესია მუხუზმის ხელნაწერი № 79, გვ. 142.

²⁾ F. Combefis—*Illustrium Christi martyrum Aeti triumphii*; Parisiis an. 1660 p. 88—132.

³⁾ Σολομῆ Παλαστίνης καὶ Συριακῆς ἀγιολογίας, I, 75—84.

⁴⁾ Archép. Sergii—*Полный мѣсяцесловъ Востока*, т. II, ч. 2. стр. 26.

⁵⁾ Проф. А. Цагарели—*свѣдѣнія*. . II, 85, № 71.

რების მხრივ დედოფლის ვარაზტში⁴ (გვ. 846—849). ჩვენ აქ ვტყუ-ბილობთ, რომ „სიშუელმართაღნი“ ის „სანატრელნი“ ყოფილან, რომელთა შესახებ ზნისოფის ცხორება მოგვითხრობს. მართლაც, ისინი იმავე სიტყვებით არიან დასურათებული (თაფაიშვილი, გვ. 848, სტრიქ. 1:—28), რომელთაც „სანატრელნი“ (ჩვენი გამოცემა, გვ. 53, სტრიქ. 8—28), მხოლოდ უფრო ვრცლად და ფერადოვნად. ცხადია, აქ ჩვენ საქმე გვაქვს ან ზირდაზირ ღიბე-რატურულ დამოკიდებულებასან, ან და ერთი და იმავე წყაროთი სარგებლობასან.

VIII—ცხორებაჲ და მოქალაქობაჲ წმიდისა და ნეტარისა მამისა ჩუენისა მახსიმე აღმსარებელისაჲ, ექვთიმე ათონელის მიერ ნათარგმნი, გამოცემულია სამი ხელნაწერის მიხედვით: მარტვილის № 1, ჯრუ-ჭის № 4 და სველეციო მუხეუმის № 636. ბერძნულ ენაზე არსებობს რამ-დენიმე რედაქცია მახსიმეს ცხორების, მაგრამ ქართულს მათთან გენტიური კავშირი არ აქვს, ის წარმოადგენს დამოუკიდებელ რედაქციას, წმ. ექვთიმეს მიერ შემუშავებულს. ამ რამდენიმე წლის წინად ამ „ცხორების“ ანალიზი, მისი რუსული თარგმანი და სხვა ქართული ცნობები მახსიმეს შესახებ ჩვენ გამოვაქვეყ-ნეთ სპასკებო შრომაში,¹⁾ რომლის დებულებათა განმეორება ამთავად მეტად მიგვაჩნია.

VIII—წამებაჲ წმიდისა ტიმოთესი, ზავლე მოციქულის შოწაფისა და ეფესელთა ეკლესიის ზირველ ეპისკოპოსისაჲ, ამოღებულია ათონის ივერიის მონასტრის № 57, და სველეციო მუხეუმის № 95 ხელნაწერებიდან. ქართული რედაქცია ევეთენის ეფესოს ეპისკოპოსს ზოლიკრა-ტეს²⁾ და უკვე გამოცემულია³⁾. შინაარსის მხრივ ბერძნულს და ქართულ რედა-ქციათა შორის, რასაკვირველია, განსხვავება არაა⁴⁾, მხოლოდ სწარამართო დღესასწაულის სახელი, *Καταΰγία*, რომლის შემდეგ მოუკლავთ ტიმოთე, ქართულში გამოშვებულია.

IX—წამებაჲ წმიდათა მოწამეთა ეჯროსისი და აოვანსისი და მათთანა სამთა ქალწულთა და დედისა მათისაჲ, ამოღებულია ათონის ივერიის მონასტრის № 57 და სველ. მუხ. № 95 ხელნაწერებიდან. ეჯროსის და ითანეს ცხორება ბერძნულადაცა შენახული⁵⁾ და მის ავტორად

¹⁾ Прот. Кдр. Кекелидзе—Свѣдѣнія грузинскихъ источ-никовъ о преп. Максимѣ Исповѣдникѣ (Труды Кіев. Духов. Акаде-міи за 1912 г. сентябрь, стр. 1—41 и ноябрь, стр. 451—486); იხილ. რეცენზია P. Peeters-ის—Analecta Bollandiana, T. XXXII, p. 456—459.

²⁾ Acta Sanctorum, Ianuar. II, 563.

³⁾ H. Usener—Acta S. Timothei, Bonner Universitätsprogramm 1877, 7—13 p.

⁴⁾ R. Lipsius—Die Apokryphen Apostelgeschichten und Apostellegen- den, II, s. 374—375.

⁵⁾ A. Mai—Spicilegium Romanum, IV, 230—241, Migne—Patr. graeca t. 87, col. 3677—90.

სასხელებენ ხან ვიღაც ზეტრეს, ხან სოფორმ იერუსალიმელს¹⁾; ქართული რედაქციის, რომელიც განსხვავებულ რამეს წარმოადგენს, დაუწერია ვიღაც ლეონტი ხუცესმონაზონს.

X—სიერმშ ოლისა ჩუენისა ოჯ ქრისტესი, ამოდებულია სკელ მუხ. ხელნაწერიდან № 95; ეს საქრისტიანო მწერლობაში კარგად ცნობილი აზოკრითა, რომელიც ქართულად, როგორც ამ ტექსტიდანა სჩანს, „ღამზრობას“, ესე იგი მირქმას, იგიოსობდა²⁾. სამწყხაროდ ეს აზოკრითი ერთადერთ ხელნაწერში დარჩენილა (ს. მ. № 95) და აქაც მხოლოდ თავი შენახულა, სხვა კი დაკარგულა.

XI—წამებაჲ წმიდისა ივლიანე ემეწელისა მეურნადისაჲ, ამოდებულია ათონის ივერიის № 57 და სკელ. მუხ. № 95 ხელნაწერებიდან. ივლიანე ემეწელს ამდენს ჩვენ მოკლე სჯისკარებით ვიცნობდით³⁾, რაც შეეკება ვრცელ „ცხოვრებას“, ესეთი მხოლოდ ქართულ ენაზე შენახულა; ქართული თარგმანი, თუ ენას ვიჭონებთ მხედველობაში, უნდა ეკუთვნოდეს იმავე ეპოქას და, შეიძლება, ზირსაც, რომელსაც ჩვენ მიერ გამოცემული აკოანგელის ცხოვრება⁴⁾ მით უმეტეს, რომ ორივე „ცხოვრება“ თებერვლის აგვის ეკუთვნის.

XII—ცხოვრებაჲ და მოქალაქობაჲ წმიდისა და ნეტარისა მამისა ჩუენისა გრიგოლი ჭრომთა ზაზისა, ქართულად ექვთიმე მათწმიდელის მიერ თარგმნილი, ამოდებულია სკელ. მუხ. ხელნაწერებიდან №№ 121, 167. გრიგოლის „ცხოვრების“ ვრცელი ანალიზი ეკუთვნის ავად. ლატიშეკს⁵⁾; როგორც ამ ანალიზიდან სჩანს, ქართული რედაქცია სისწორით არც ერთ ცნობად „ცხოვრებას“ არ უდგება, უფრო ახლო კი ის ამ რედაქციას ჩნდა იოს, რომლის მეტაფრასა ვ. ლატიშეკს გამოუცია⁶⁾.

XIII—წამებაჲ წმიდისა ფილეკტიმონისი, შენახულა ერთადერთ ათონის ივერიის მონასტრის ხელნაწერში № 57, სადაც ეს სახელი იწერება ხან ფილეკტიმონ ფილეკტიმონ, ხან ფილეკტიმონ ფილეკტიმონ (ჩვენს გამოცემაში უოკელგან ზირველი ფორმა, ფილეკტიმონ, არის დაცული). ჭკიფლოვანი არ იცის არც ფილეკტიმონ მოწამე, არც მისი წამება, ეს მით უფრო სპეციალურია, რომ „წამება“ მეტად დაწვრილებითაა აღწერილი: იმაში აღნიშნულია

¹⁾ Acta Sanctorum, Mart. II, 65 - 72.

²⁾ Прот. Кор. Кекелидзе Иерусалимский Канонарь. VII вѣка, стр. 180.

³⁾ Архиеп. Сергій—Полный мѣсяцесловъ Востока, т. II, ч. 2, стр. 59.

⁴⁾ Христианскій Востокъ, т. IV, вып. 3, стр. 250—283.

⁵⁾ Византийская Царская Минея, стр. 164 168, Петрогр. 1915 წ. აქ მოყვანილია ლიტერატურა გრიგოლის შესახებ.

⁶⁾ Menologii anonimi byzantini saeculi X quae supersunt. I, p. 233—236.

ადგილი, წელიწადი, თვე, დღე და უამცხვამ თუ იმ ამბავის; მოქმედ ზირებად გამოდის არა უბრალო მომავლადანი, არამედ შედეგები: გორდასე (238—244), ნათლილებში გრიგოლი, ძე მისი სებასტიანე (ნათლილებში მარიაზე), რომელიც მის შემდეგ გამოეხატა, და ამის შემდეგ კომბრეოსი- ფილეტიმონი წამებულა „იგლიას ქალას“, „შემვიდეს წელსა გორდასე შეფის“, ესე იგი 244 წელს; წამება მისი აუწყრია გორდასე შეფის „ბჭეთ-მწიგნობარს“ ალექსანდრეს. ეს „წამება“ სინტერესო დოკუმენტია: ის ისეთ ცნობებს გვაწვდის, რაც სხვა წყაროებიდან არ ვიცოდით, სახელდობრ—გორდასე შეფის და მისი თანხის გაქრისტიანება. მაგრამ იმაში ბევრი დაუჭერებელი „სასწაული“ მოთხრობილი, როგორც მაკალითად, კანჯარისა, ღამის და სხვა მხეტების ღაზარაკი, გაქრისტიანება ერთხელ 28000, მეორე 76000, 15000 და კიდევ 6000 კაცი. ამ მხრივ „წამება“ ძლიერ გვაგონებს ატანსებელ დამსჯელს „წამებას“, რომელსაც ადგილი ჰქონება იმავე გორდასეს მეფობაში და ასეთვე დაუჭერებელი „სასწაულები“ და ციფრები შეუხანავს¹⁾. ენითაც ფილეტიმონის „წამება“ შეტად უახლოვდება ატანსებლისა; ჩვენის აზრით ეს ორი დოკუმენტი, რომელიც ერთს და იმავე შეფობას შეეხება, ერთს ავტორს უნდა ეკუთვნოდეს.

XIV—ცხორებაჲ ეგფე მიანესი და ძისა მისისა ალექსისი, ამოღებულია სჯელ. მუხ. ხელნაწერიდან № 95, სადაც თავდაპირველად ყოველგან დაწერილი ყოფილა „იანე“, რომელზედაც შემდეგ სხვა ხელით და მედნიით წარუწერიათ „ალექსი“. ალექსის „ცხორება“, რომელიც ფრად ცნობილია მთელს საქრისტიანოში, და მისი რედაქციები გარჩეული აქვს ავად. ვ. ლატიშკის²⁾ ქართული რედაქცია არ უდგება არც ერთ ჭარჭერობით გამოქვეყნებულ ბერძნულ-ასურულ რედაქციას, ის ბიზანტიურ წყაროებიდან უნდა მომდინარეობდეს.

XV—წამებაჲ წმიდისა მიქაელისი, რომელი იყო ღაჯარასა დიდსა წმიდისა მამისა ჩუენისა სებასისა, ამოღებულია ათონის ივერიის მონასტრის ხელნაწერიდან № 57. ბერძნულ ჰაგიოგრაფიულ მწერლობაში მიქაელის „ცხორება“ არ შენახულა, ის, როგორც ეპიზოდი, აქ მოთავსებულია თეოდორე ედესელის „ცხორებაში“. ³⁾ ქართული „წამება“ წარმოადგენს შემოკლებულ მოთხრობას თეოდორეს ცხორების XX, XXIV—XXXVII თავების (ზომი ალო ვსკის გამოცემით), თუმცა რედაქტორს ცოტა რამ თავისიც შეუტანია; მაკალითად, ჩვენი გამოცემის პირველი და მეოთხე თავი, სადაც თეოდორე აბუჟურს შესახება ღაზარაკი, ბერძნულში არაა (აღზად ქართულმა რედაქ-

¹⁾ Христианскій Востокъ, т. IV, вып. 3, стр 246—283.

²⁾ Византийская Царская Мнвня, стр. 170—174; შუად. Bibliotheca hagiographica graeca, p. 8—9.

³⁾ И. Помяловскій Житіе иже во святыхъ отца нашего Теодора, архієпископа Едессаго (Зап. истор.-филол. факультета Петерб. универ., ч. XXIX), Петерб. 1892 г; სჯელ. მუხ. ხელნაწ. № 682, ფ. 209—245.

ტომმა თეოდორე ედესელი თეოდორე აბუკურად აქცია), არ არის აგრეთვე არც მეტსრე თავი, სხვათ გეოგრაფიული ცნობების მოყვანილი და, სხვათა შორის, აფხაზეთიცაა მოხსენიებული; არ არის არც 14 და 15 თავი, რომლებშიაც საბას ღაფრისა და მის მოღვაწეთა შესახებ მოგვიხიხობს რეაქტორი. ქართული რედაქცია მეტსრე სუგუენს უნდა ეკუთვნოდეს.

XVI—თქუმული იაკობ ბატნანელიისა, რომელ არს საროჯისაჲ, ხარებისათჳს ღთისმშობლისა ღმობისათჳს იჴქრის ტქსიჲ, ამოღებულია სუგელ. მუხ. ხელნაწედიან № 19, თუმცა ის დაწერილია არა იმ ხელით, რომლითაც № 19, არამედ მკათე სუგუენის ნუსხა ხუცურით ცალკე რეგულზე, რომელიც ჩაკერებულია ადნიშნულ ხელნაწერში. სამწუხაროდ, რეგული დაზიანებულია და ამიტომ ტექსტს შიგა და შიგ ცოტა აკლია. იაკობ ბატნანელი ანუ საროჯელი არის ცნობილი ასურეთის სუგელისთ მოწერალი, რომელსაც, სხვათა შორის, ეკუთვინის ჯერ კიდევ გამოუქვეყნებელი „ისტეუა ლოცვისათჳს უფლისა“¹⁾. ჩვენ მიერ გამოცემული ტექსტი, რომელიც წარმოადგენს მჭკრმეტეკულურად დაწერილს და ფილოსოფიურ-ბიბლიურად დასაბუთებულ ქადაგებას, ჯერ ცნობილი არაა.

XVII—წამებაჲ წმიდისა ღონგინოზ სისისთავისაჲ, ამოღებულია ათონის ივერიის მონასტრის ხელნაწერიდან № 57. არსებობს ორი რედაქცია ღონგინოზის „ცხოვრებისა“: ერთი ეკუთვინის ისიხი იერუსალიმელს,²⁾ მეორე სეიმონ მეტაფრასტს³⁾. თვით ღონგინოზის ვინაობა გამორკვეული არაა; ზოლანდისტები უჩვენებენ ორ ღონგინოზს: ერთი იყო უბრალო ჯვარის კაცი, ისაგრიელი, რომელმაც ჯვარზე უგმირა მაცხოვარს და კესარია კაზადოკიაში ეწამა; მეორე—სისისთავი, რომელმაც მაცხოვარი ძედ ღვთისა აღიარა ჯვარზე და კაზადოკიაში ეწამა. ჩვენი ტექსტით, თანხმად ბართნოცისისა, იყო ერთი ღონგინოზი, ისაგრიელი სისისთავი, რომელმაც უგმირა მაცხოვარს ჯვარზე და მერე ძედ ღვთისა აღიარა ის. ეს ღონგინოზი უწამებია ოკტავიოს მსაჯულს აფროდიასისან ერთად; ქართულ „წამების“ დედანი ჯერ ცნობილი არაა.

XVIII—წამებაჲ წმიდისა მარკოზ მახარებელისა ალექსანდრია ქალაქსა შინა, ამოღებულია ათონის ივერიის მონასტრის ხელნაწერიდან № 57. მარკოზის აქტები საკმაოდ გარკვეულია მეცნიერებაში;⁴⁾ ქართული

¹⁾ Ф. К. Беркиттъ (проф. Кембриджскаго универ.)—Очерки по исторіи христіанства въ Сиріи,“ переводъ проф. А. Сагарды, Христ. Чтен. 1914 г. июнь, ст. 100б.

²⁾ Migne—Patrol Graeca t. XCIII, col. 1546—1560.

³⁾ Migne—Patrol. Graeca, t. CXV, col. 31—44.

⁴⁾ R. Lipsius—Die Apokryphen Apostelgesichten und Apostellegenden II, S. 321—353, აქტების შინაარსი 332—336 ვვრდზე. Проф. В. Волотовъ—Изъ церковной исторіи Египта. День и годъ мученической кончины св. Евангелиста Марка, С.-Петербург. 1893 г.

„წამება“ უიწრო ფატიკანის ტექსტს უდგება, თუმცა აქ ერთი გაუგებრობაა: „ერთობა მთლიანად დღესასწაული აღსვებისაჲ. და იყო დღეს კურიაჲ“. თათუქს მარტოს ოცდა ცხრასა“ (195,38—39) მარკოზი შეუპურათ წარმართებს, ხოლო მეორე დღეს, „თათუქს აზრილის ოცდა ხუთსა“ (197,22), უწამებიათ. აზრილის 25 როგორ გადაიქცა 29 მარტის „მეორე დღედ“? ბერძნულს დედანში მარკოზის შეპურების შესახებ სწერია: *ἐγένετο δὲ τῆς μακαρίας ἑορτῆς καταλαβέν τῆς ἄριαν χυριακῆν Φαρμουσίην* (197,22), ხოლო წამების შესახებ: *μηγὶ κατ' Ἀίγυπτίους Φαρμουσίην*... *τοῦτ' ἔστι μηγὶ Ἀπριλλίῳ ΚΕ'*¹⁾. ქართველ მთარგმნელს ზირველ შემთხვევაში *Φαρμουσίην* მარტად მიუღია, მეორე შემთხვევაში გადმოითარგმნია მარტო სამი უგანასკნელი სიტყვა, დანარჩენი გამოუშვია, აქედან წარმოდგა ზემოაღნიშნული გაუგებრობა.

XIX—განსუენებაჲ იოვანტსი მოციქულისაჲ და მახარებელიისაჲ, ამოღებულა საისტორიო და საეთნოგრაფიო საზოგადოების მუსეუმის ხელნაწერიდან № 535 და, ენისა და ზოგიერთა სახელების (იოჰანე) მიხედვით, შედარებით ძველს თარგმანს უნდა წარმოადგენდეს. ამ ტექსტში ჩვენ გვაქვს იოანეს გნოსტიკური აქტები, რომელსაც ბერძნულად *μεινάσις* ეწოდება²⁾. ქართულ თარგმანის ექვანსტიის ლოცვაში გამოშვებულია ის სიტყვები, რომელთაც, ლიპსიუსი³⁾ სნეტიფიური გნოსტიკური ბეჭედი აზნის.

XX—ცხორებაჲ და განგებაჲ ნისიმესი, გამოცემულია საეკლესიო მუსეუმის ხელნაწერების № № 249, 382 მიხედვით. ნისიმეს „ცხორება“ ჩვენ გამოკვლეული გვაქვს და რუსულად თარგმნილი⁴⁾; ჩვენ მოასზრება გამოვთქვით, რომ ეს „ცხორება“, შესაძლებელია, კოპტურიდან იუოს თარგმნილი, მაგრამ ამას არ იზიარებს P. Peeters-ი⁵⁾, მას ნისიმე შიანია თანისიამად, რომლის ცხორების ფრაგმენტი ასურულ ენაზე შესახულა⁶⁾; შესაძლებელია, ამბობს ის, ქართულიც და ასურულიც ბერძნულ წყაროებიდან მომდინარეობდენ. უიველ შემთხვევაში არც ბერძნული, არც ასურული და არც კოპტური დედანი ამ საინტერესო ცხორებისაჲ არ შესახულა.

XXI—ცხორებაჲ და განგებაჲ წმიდისა და ნეტარისა მამისა ჩუენისა სჯმიონ მესუტისაჲ, ამოღებულა საეკლესიო მუსეუმის ხელნაწერებიდან № № 105, 177: სვიმეონ მესვეტეს (†596) საქართველოს

¹⁾ R. Lipsius—Die Apokryphen Apostelgeschichten und Apostellegenden, II, S. 333 anmer. 3, 335, anmer. 4.

²⁾ R. Lipsius—Die Apokryphen... I. S. 489—541.

³⁾ ibid, S. 534.

⁴⁾ Этюдъ изъ начальной исторіи египетскаго монашества (Труды Кіев. Духов. Академіи, за 1911 годъ, февраль, стр. 177—195, Мартъ, стр. 335—364).

⁵⁾ Analecta Bollandiana, T. XXXI, p. 478—479.

⁶⁾ Bibliotheca hagiographica Orientalis, Bruxellis, 1910, p. 178.

ეკლესიის ისტორიაში ერთგვარი დავაწლი მიუძღვის, მას ჩვენში გამოუგზავნიან „თსამეცნიე მამანი“, რომელნიც ჩვენის მოსახრებთ, ქართველები იყვნენ და არა ასურელები. ქართველებს საერთოდ მტკიცე კავშირი ჰქონებოდათ სვიმეონთან და მის მონასტერთან. და ზართლაც, თუ რა როდეს თამაშობდენ ისინი სვიმეონის მონასტერში და რამდენად დახლოვებული იყო მათთან ღირსი მამა, ამის შესახებ საკმაოდ ცნობებს იძლევა სვიმეონის დედის, მართას, ცხორება¹⁾. ამ ცნობებს ავსებს სვიმეონის „ცხორება“, რომელშიაც ქართველებს მიმდინილი აქვს რამდენიმე თავი, სახელდობრ 89, 111, 114 და 229; აქედან 111, 114 და 229 თავები ჩვენ უკვე გვაქვს გამომცემული და განხილული ერთს საგანგებოდ შრომაში.²⁾ ქართულ ენაზე არსებული „ცხორება“ ეკუთვნის კვაპრიას მთავარ-ეპისკოპოსს არკადის (630—638), ის, სამწუხაროდ, ჯერჯერობით გამოცემული არაა.³⁾ მით უფრო საჭიროდ ვსცნობთ მისი ქართული თარგმანის გამოცემას. გარდა საეკლესიო მუზეუმის ხელნაწერებისა ჩვენ გვაქვს ორი უძველესი ნუსხა ამ თარგმანისა: იერუსალიმის № 26 და სინას მთის № 73, რომელთაცან უკანასკნელი გადაწერილია 978 წელს⁴⁾. იერუსალიმის ნუსხაში ზოგაერთი არქაიზმები გასწორებულია, რაც თავით გადაშვერს აღენიშნავს; ამ არქაიზმების მიხედვით აკად. ნ. მარსი ფიქრობს, რომ ქართული თარგმანი იმ დროისაა, როდესაც ჩვენს მწერლობაში კიდევ ჰქონდა ადგილი არმენიზმებს⁵⁾, ესე იგი არა უგვიანეს შერვე საუკუნისა. საეკლ. მუზეუმის ზემოაღნიშნულ ხელნაწერებში ორნაირი ფორმაა: „სჰმიან“ და „სჰმეან“, ჩვენ მიღებული გვაქვს ზირველი; ხელნაწერების უმცნო ჩვენს უმცნოდ ვცვლით; ა.ს.ს. შედეგად ისინი უოველგან მ.ს.ს. სმარობენ, ზმნების ბოლოშიაც კი, ჩვენს გამომცემაში ესეც უარყოფილია; მათი „მუნთქაჰსევა“ ჩვენ „მუნქჰსევა“-დ შევცვალეთ, აგრეთვე „გულის-კმა“ და მისგან წარმომდგარი სიტყვები „გულის-სმა“-დ.

დასასრულად უცვლითადეს მადლობას ვსწირავთ ეველა. იმ ზირთ და დაწესებულებათ, რომელთაც რამე დახმარება აღმოგვიჩინეს ჩვენს შრომაში, განსაკუთრებით კი ღრმად ზატოვცემულ აკად. ნ. მარსს, ამ გამომცემის ინიციატორს და სოლის ჩამდგმელს, აგრეთვე მისს უოველად მსამღებდელოაოსობას, აღავერდის ეპისკოპოსს ზირასს, რომელმაც, თანხმად ჩვენის თხოვნისა, თავს-

¹⁾ Acta Sanctorum, Maii V, p. 418—425. Н. Марр — Агиографическіе матеріалы по грузинскимъ рукописямъ Ивера, т. I, стр. 36—44.

²⁾ Историко-агиографическіе отрывки (Христіанскій Востокъ, т. II, вып. 2, стр. 193—197).

³⁾ Ibidem, стр. 192.

⁴⁾ Проф. А. Цагарели — Свѣдѣнія о памятникахъ грузинской письменности, II, стр. 86.

⁵⁾ Автѣоха Стратига — Пилѣненіе Іерусалима Персами въ 614 году, стр. 64, прим. 2.

იდეა მისივე და არასისამოყენო ტვირთი ზოგეურთა სკირო ტექსტების ხელნაწერებიდან კადმოლებისა.

* *

ნიშნები აზვარატში:

- + = ადნიშნულ ხელნაწერში მიმატებულია.
- < = ადნიშნულ ხელნაწერში გამოშვებულია.
- Დ = ადნიშნულ ხელნაწერში ადგილმოცვლილია.

კ. კეკელიძე.

VI, 30, 1918

ბელთა და სიხაროჯლს საჯოკუნეს: ამან წ'ნ ბსილ განახნა და განაქრუ ნე-
 ბაჲ და ძალი შეგობართა ძის ღ'თის და სიტუოჯს მისისაჲ: არს შეშინდე-
 ბოდა ზირთა-გან მთავართაჲს: და რაჲსადა გ'ნემრავლებდე სიტუოჯათა: | რ' 19b
 წ'ერილ არს მის-თჳს რ'ლი გითხარ რ'ლი იგი ვაჲსენე შენ თანა იონთა ენითა და
 5 ასოჯრუჯაღტა: ესე არა ხოლო თოჯ კესრიას ქ'ლქს ოღენ ჯადა 5 ღ იერად-
 იერადთა შტენებთა მიაგლინებდა აღმოსავალით და დასავალით ჩრდილოჲთ და
 ბლოჯრით: განსიტუიკებდა კელესიათა ქ'ესთა რ'ლი მთიგის ზატირსითა სისხ-
 ლითა მისითა: არს დასტრებოდა მხილებას მწკალებელითას ბოროტის სარწმო-
 ნოებისა მათისა-თჳს და არტა ი'ხარებდა სლუად ქ'ლაქითი-ქ'ლაქად და ქ'ენითი-
 10 ქ'ენად თავით თჳსით დაწქინარებნ რ'ლისაჲ ჯერ-არნ დაწქინარებოა: და იყო იგი
 თჳძლოჯრ და სხუოჯლ გოჯამითა ფრიაღისა | მის მარხვისა მისისა-გან: 20a

3. და ვითარტა ესმა წ'ს ამან ბსილის ვ'ღ ათახსი აღექსანდრიელი ზა-
 ტრიაქი წ'ღ და გურჯინოსანი სათნობათა-გან და მოძლოჯარი კელესიისაჲ გან-
 ვიდა და შიდიტულა ამის საწოჯროჲსა-გან ქ'ეს თანა კოთაჯ: და მაშინ ესმა მას
 15 და ოჯთხრეს შოფოთისა-თჳს და ბაღთოაჲ რ'ლი იყო კელესიას მინა ქ'ლქისა
 ანტიოქისას: და რაჲ იგი ოჯუკეს მელენტი ზატრიაქს. რ' განუოთიღ იუენეს
 სამად: რ' კრებოჯლი იგი არიოზის წინაღმდეგომინ და მბროლონი ს'ლისა წ'ისანი
 აღდგეს მელენტი ზატრიაქს ზ'ა აღმსარებელსა ქ'ესსა და განდევნეს კელმწი-
 20 ფითა ხოლო ძმითა შორწმოჯრეთა ანტიოქელთა არა თოჯ ერთგ'ზის და ორგ'ზის. 20b
 გარნა მრავლეჯერ მითწქერეს წ'ა ბსილის შექობილსა სქქეთა-გან სდ'თა ითხოვ-
 ღეს და ევედრებოდეს მას რ'ა მივიღეს მათა და არა დაცხროს და ასწრაფებდეს
 და რ'ა გოჯლის-იდგინოს ამის ჯერისა-თჳს: ესრეთ ეტუოდეს ჰ' მამო ზატოჯ-
 25 სანო ნოჯ ოჯდებ-ჭყოფ ლოტვას ჩ'ნსა რ'ა გოჯსენე ჩ'ნ ამის სმინელის ზამო-
 რისა-გან რ'ღ აღდგომილ არს კელესიას ზ'ა ანტიოქისას გარდმოვედ თავით.
 25 თჳსით და დირს მუკეს ჩ'ნტა სიწმიდესა შენსა მოსვლითა მენითა: ჩ'ნ გოჯრწამს და
 დაჯერებოჯლ ვართ ვ'ღ არდარაჲ დაძოთმილ არს ჩ'ნდა ნოჯუქმინის-ტემაჲ | ჭირი- 21a
 სა-გან რ'ლი მთიწია ჩ'ნ ზ'ა: თოჯნიერ მოსვლისა და თანადგომისა შენისსა
 ჩ'ნ თანა ოღენ:

4. და ვ'ა შეიწყინარა სოკოჯრუელმან ამან წ'ნ ბსილი წიგნი ესე და გოჯლის-
 30 ხმა ეო იგი მთოჯვლინა კრიგოლის ძმას თჳსსა და მთოჯწოდა ნოსელსა ეპის-
 კოპოსსა: და ამთიღომის ნიკონიელსა ეპისკოპოსსა რ'ა [არა განუბოჯრებოდეს მას
 იგინი: ხოლო კრიგოლი ანთახსიოჯლი მოძლოჯარი ჩემი წარსროჯლ იყო კონს-
 ტანტინებოლის ქ'ლქად სემოჯოფოდ ბოროტთა მათ-თჳს რ'ლი იყო მოჯნ არი-
 35 ოზთა-გან: ხოლო იყო წარსლვისა მისისა და შექმწობისა თანა მოსწრაფებობისა
 მიწეზი მოჯნ ესევე წ'ღ ბსილი გამორჩეოჯლი ღ'ღ | და ვ'ა მოვიდეს მისა გრი- 21b
 გოლი და ანთილოში სერ'ლნი განიზრახეს რ'ა წაჭუკენ მის თანა ანტიოქიად და
 წარვიდეს ორნივე მის თანა ვ'ა იგი ოჯბრძანა მათ: ხოლო ღ'ნ წინაჲწარ განიგოჯლა

უიკუ და განსჯადვილა გზამ მისათა მისათა და მიჰქცის მის მიერ რისხვამ
მთავარს მას ზედა: რ-ნ ექოზროთა ყო შელესტი მართლდმსარებელი ქ-ესი:
შეინურა იგი კორუბამან ფიცხელმან სამ დლე და სდმობამან სსტიკამან და და-
მრიტა და წარკდა სოჯლი მისი:

5 5. და ვ-ა მოვიდა და მოწია წ-მ ბასილი ქ-ლქად ანტიოქიად იგი და
მოუკვასნი მისნი დადგრეს მოჰნ დლე რადენმე: ხოლო მოძღვრებთა მისითა
სდმროთათ რ-ლთამე | სწავებდა და არწმონებდა რ-ლთამე ამიხლებდა ვ-დს 22a
მთადგინს იგი ე-ნი მეტნიერებად ჭეშმარიტებისა და არწმონა ე-ლთამე ვ-დს ი-
წყნარონ მონამ ქრისტიესი შელესტი: და იყო მამინ ანტიოქიას მინა სისაროჯლი
10 დიდი და ე-ნი რადენსა იყვნეს მას შინა იმოკებდეს მოძღვრებთა წ-დის ბა-
სილისითა და ვ-რ დაყვნეს დღენი მტირედნი მას შინა მოწინეს მათა ძმანი
ანტიოქიად ი-წმით და ქალაქისა-გან ლოჯდისა მოვლენებოჯლნი მორწმონეთა მიერ
მათა წყვნად რ-ა მივიდენ ადგილთა მათთა წმიდათა მოხილვად:

6. მას ჟამს ილარიონ იყო მწეემსი ი-წმისა ზ-ა გარსა ავსაქი იყო და 22b
15 ეტიოს რ-ლი იყო ლოჯდს ზ-ა მოქოჯდარ იყვნეს ეესებანიჲს მწვალებელისაგან-
ნი რ-ლ იგი იტყოდა არიოზის თქოჯმოჯდს: ხოლო რ-ეს მოკოჯდეს ესე ორნივე
ადიდებდეს ე-ნი მორწმონენი და რ-ს მოკლეს ესე ორნივე სამიხელნი დიდი
და განოჯლო კარი წყვლობისამ ეკლესიათა მისთა: და ვ-ა ესმა ესე უოველსავე
ზ-ა მორხილს ქ-ეს მიერ წ-სა ბასილის თქ-ა: გმადლობ შ-ნ ქყო ღ-თისათა და
20 სიტყოჯაო ვ-დ ამით ოჯწყოდი რ- გნებავს მისლჯამ ჩემი და თყოჯანი-სტემა
ადგილთა წ-თა ვინამჯა იგი დანთხე ზ-ტიოსანი სისხლი შენი ჩ-ნ-თხს: თდეს
შესსა გმამ სისაროჯლისამ სიკოჯდილი თდმროთათა მით რ-ლთა განაჲეს ეკლე-
სიამ მოკოჯსთავე მათთა თანა ზირველთა: რ-ლი შექქემენ და მოიყიდე სისხ- 23a
ლთა შენითა: აწ ღ-თო მოკოჯანიჲე სიტყოჯამ შ-ნი რ-ა მას ვიტყოდიოთ:

7. მამინ ადგკეს და ევედრნეს შელესტის რ-ა მივიდენ მით თანა ადგილთა
25 წ-თა: და ვ-რ წარვიდეს ქ-ლქით დიდიოთ ანტიოქიათ ზ-ლესტინედ მიიწინეს
კესარად ზ-ლესტინისასა: ჭკითხა წ-ნ ბასილი და რამ არს სახელი ამის ქ-ლქი-
სამა: ჭქ-ეს მოკზაჯროთა რ-ლნი ვიდოდეს მის თანა: ესე კესარიამ არს განთქოქ-
მოჯლი: და ვ-ა ესმა ესე შეის გარდაჭკდა: სკედრისა-გან და განაჲურნა კვლნი
30 თანნი აღმოსავლეთით კერძო და თქ-ა: წ-ო ზამთვილთს მოწამიე ქ-ესო და თანა- 23b
ზიაროვნებთა მისთათ მეოხ იყვ ჩემ-თხს და შემინდვე რ-ლ არა იუმოვედ და
არა უემთხოვე და ამბორ-ოჯვავ გოჯამს შენს ზ-ტიოსანსა რ-ლნი მიეც იგი ფერად-
ფერადთა სტანჯველთა ქ-ეს აღსარებისა-თხს და არა თჯვარ-ოჯვავ: ად აღარე აღ-
სარებთა კეთილთა: ხოლო ეესებითს და მოკოჯსთა მისთა თჯვარ-ოჯვავ იგი: და
35 სამწესოჲ ქ-ესი მისტეს მეკლთა და არა შეიწყალეს: და ვ-ა თქ-ა ესე კაცმან მან-
ღ-თისამ-წ-ნ ბასილი: მოიქცა და გაჰდა კაროჯლსა და წარემართა გზასა მას-
სისაროჯლით:

8. და ვ-ა მივიდეს ქალქად ლოჯდისა: ისტომრნეს ძმათა მორწმონეთა
რ-ნი იყვნეს ლოჯდს სისაროჯლით და გარდამოიყუნნს | იგინი ეკლესიას შინა წმი- 24a

დის და დიდებულის კეთილად-მძღვის გი მოწამისას: რ'ლი იგი ადამენს
 თანამეშვეობით საკებოჯრის საკენებულად: ფერმელისოს: რ'ლი იგი ოქწინარეს
 მის კათალიკოზი იყო ქალქის ზს კესრია კაბადოკისას: მაშინ ევედრეს წს
 ბასილის და მოუთქაქით მისთა რ'ლი იგი მძანი რ'ს დადრეკენ მათ თანა დღე რაო-
 5 დენსე რ'ს განმორჩინ აღმენება ტაძრისა: ჰქს მათ ნეტარმან წმან ბასილი
 აღსრულეთ თქნ შენება ტაძრისა: ხ' ჩნ წარვიდეთ სებითა ღთისადა და
 მოვილოცნეთ წნი ადგილის და ოკემო-და-ვიდოდით მოვიდეთ თქნდა და ესრეთ
 გამოვიდეს ლოჯით და მოვიდეს ი'ლმად: | და შეიწინარს მძანი რ'ნი იყუნს 24a
 მის შინა დიდითა სისაროჯლითა: და თყოახი სცეს და მოილოცეს წნი ადგი-

10 ლნი: და ჩავიდე სდინარედ წმიდად იორდანედ და მოილოცეს იგიცა და ოკე-
 მოვიდეს ი'სლმადვე:
 9. და მის ჟამს დადგინეს ი'ლმას ზს და აკოჯრთეს ენისკობოსად კაცი
 ვინმე ხოცესი სახელით კოჯრალზ და ფ'დ მომჯრნე იყო სარწმობოებისა-თეს
 და საქმეთა-თეს ეკლესიისათა: მშნ მოჯდობად დაოტრეკეს კოჯრალეს და
 15 სსოჯათაცა მშათა და ოკემოვიდეს ლოჯად: ვ'ს აღსრულეს შენება ტაძრისა
 განხლად და იკოჯრთხ მათ მიერ: მაშინდა განმტკისეს მძანი და მოჯდო-
 ბად | დაოტრეკეს მათაც: და იქცეს ქალაქადვე სტიოქიად და მოვიდეს მშათ თანა 25a
 სისაროჯლით და მხაროჯლებით: და შემდგომად დღეთა მტირედთა მოჯდობად
 დაოტრეკეს მეღუტის აღმსარებულს ქსსსს და სხოჯათა მძათა და წარვიდეს კეს-
 20 რია კაბადოკადვე: ბასილი და გრიგოლი მძად მისი და ამოვილოცი ნიკონელი
 ენისკობოსი:

10. ხოლო ესე ბასილი მასირკოჯული სსთნობათა მრავლითა ოფლითა და
 შრომითა მარხვითა და ღოჯვითა და კოჯალად მოძღოჯრებითა თესითა საღმრთოდა-
 25 თა და წესითა მოჯნიერითა იხილად მოჯდობად ეკლესიათადა ე'ლათად | ღ'თისა
 მიმართ და მოჯდობით დაწვა და დაიძინა და მიიცვალა ამის სწოთრომსა-გან
 დღეთა დორეთოს მეფის კეთილად-მორწმონის და ქს-მოყ'რისათა: და რ'ეს
 განსოჯრენ მოჯდობით წნ ბასილი წს გრიგოლის ანსინელს ეოჯწუა ქალქს
 შინა სემოჯოფის: რ' ადამენებდა იგი ეკლესიას წ'დის გ'ი მოწამის დიდისას:
 მეწვენითა და თანადგომითა ფერმელანისისითა წ'დის და ქს-მოყოჯრისადათა
 30 კესრიალ კათალიკოზისადათა კაბადოკელის: მნ მოიხოჯნა ძოჯდლი მოწამის
 წ'დის გ'ისნი და სხოჯათანიცა ქალქად გ'ის რ'ად არს ლოჯი კაცის მორწ-
 მონის კელითა სსხელით ეესებოს კესრია კაბადოკელის: 26a

11. ესე არიან სახელელები მოწამეთა რ'ლათანი მოიხოჯრეს ძოჯდნი ღბუ-
 დად: წ'დის გ'ისი: ევესანტისი: ჰტრიკილა: მეღუეთოს: იყოფილოს: ელე-
 35 სიოს: იოჯანე: სბა: ედრაკას: კოჯრობ: კრინეოს: ფელტეტოს: და იყო ცვა-
 ლებად მოღებად წ'თა ამით ძოჯდობად ლოჯად კოსტანტისი დიდის მეფის ზე
 ღ'თის-მოყოჯრის: და აკოჯრთხ ეკლესიად ესე და განახლად წნ ბასილი მწვემს-

მან კეთილმან და მოძღვარმან წნ სარწმინოების მართლმადიდებლობისმან: და წნ ამოიღოში რწ იგი ჰეშხარიტად მკედარი არს ქქესი და თჳსი ზატრიაქის ანტიოქელის დიდისამ: | ხ დღესასწაული ეკლესიის ღოჯდისამ გწი წმიდისამ: და განახლება და ძოჯლთა დასხმამ წთამ მას შინა და კოჯრთხევისამ 26b

5 ეწლს წელიწადს შინა თოჯეს სოგნბერს იამს აღესრუჯლებს: სადიდებულად მუჯთვის ჩწისა და ღწთისა იწ ქქეს მამისა თწ სოჯლით წმიდიო-ოჯრს აწ და მწდის და თჯკი თჯკი აწ:

II

ო.ღ: იღნიყდისოდ. ლ: იოღბოჯდო: იოღბოჯდო: ზღ იყოთოჯღ: B 65b¹
 მხოთოდ: კდსოთო: თოღბოჯდო: იოღბოჯდო: R 329b³

10 1. მეფობას ნომერანოსის ქაღაქს ზედა ანტიოქიას მწევესთ-მთაგრობას ეკლესიას ზედა მის ქაღაქისას წმიდისა ბაბილასამა იყო უმთა მათ თღქ მწუღობამ და სოუჯაროჯლი მუჯოთა შორის და ბერქენის ეკოღენ ვითარ სბორ სზარსთა მეფემან სიმტოციისა-თჯს და მწჯდობის და სოუჯაროჯლის მინდო R 330a¹

15 აოჯრცხეღნი: რწ მწმდგომად სოკოჯდილის მისისა თჯკოჯეთოჯ ქემან გერ დაიზერას მეფობამ მისი: აქოჯნღეს მინაგები იგი დღეთა | მისთა თჯრთოჯებით ცხოგრებისა-თჯს სადაჯა იყოთოჯდის ნოჯგქშინისა-საცემულად მისა: და მწმდგომად რადენისამე უამისა მოკოჯდა მეფღ იგი სზარსთამ და ვწ ესზ სოკოჯდილი მისი ნომერანოსის მეფეს ბქქრქენთას ანტიოქიას არღარა მწეშინა დმრთისა-ჯან და B 66a¹

20 არღა მთოჯენს თიცი იგი და აღთქოჯმამ: რწ იყო შწ მათისა მწჯდობისა და სოუჯაროჯლისა-თჯს: და წაჯოჯვითა სჯესქმან: მთკელა თჯრთოჯლად მწ იგი სბორ სზარსთა მეფისამა ზაღატის შინა სინარბითა ხოჯუქისა და მქოინებისა სოფსიკოჯ მათ: რწღნი მქოცნეს მინდობითა მამისა მისისა სამარხეჯად:

2. ხ არა დაეფარა ესე წმიდისა მამო-მთაგროვის ბაბილასამა-ჯან ად გწმოცხნდა 26b²

25 მას გინა სოჯლისა წმიდისა-ჯან გინა კაცთა მიერ ეოჯწქს | თჯკოთოჯრებამ ესე და თჯსმარხოჯობამ: და თჯქოჯლთამ მწქაგური ნომერანოსის მეფისამ რწ იყო სხეულად ქქანე ხოლო სქმით თჯღმრთო და უმწკოჯლო და ვწ ეოჯწქს წწდას ბაბილას მთოჯვამ: ნომერანოსის მეფისამ ეკლესიად: რწ ილოცოს: მოჯჩქოჯესქე აღიესო იგი შოჯრითა სადმრთოღით მდღელთა თჯსთა თანა და კამოჯიდა და დაღჯა გარეჯან კართა ეკლესიისათა: და დააქენს ნომერანოსის კაცისა-მღღველი ეკლესიას B 66a²

30

8 რწ... ლ < R. 9 შწდასიქ | მწმწმის R. 10 ქქქ | ქღთ R. სოჯრ R. 14 მქოც: B. 15 მქმწ | მწმწ R. 16 დღეთა | კელო R. 18 მწოჯდო | სბორ R. 19 მქმწ R. 28 მწოქოჯვებ B.

შესლვად: და ჰქა მს ვ დ არა დირს ხარ შენ შესლვად სახლსა ღთისას: რ
 კელნი შენნი სასუე არიან სისხლითა და იყო შს მათსა მრავალი სიტუეს-
 ბაჲ | ვ რ წინ ბაბილა კელთა განკლო იგი: გარეშე კართა ეკლესიასათა: და არა R 330a³
 აოუფლა მს შესლვად შინა ელ დვე | მეფე იგი მზავოჯარა: B 66b¹

5 3. მაშინ ვ ა იხილა ოუჭჯოჯოლმან მან მძლავრმან კანდიერებოჲ იგი და შეო-
 რაცხებით განძეკეჲბაჲ წ დის ბაბილას მთურ: აღივსო იგი გოჯლის-წყრომითა:
 და განტუნდა ვ ა მკეცი მძუნავრ სისხლის-მჭამელი: და ოჯბრძან გარემომამდგო-
 მარეთა რ ა აღიტაცონ წ ე იგი ღ ე ბაბილა[ე] და შეაყენონ საპერობილეს: და
 მოჯჩქოჯესე იოუფლა მან ეშმაკი რ ისაცა მორჩილ იყო და სროჯლებით განე-
 10 შოგრა ქ ესა და აღიარა კერპთ-მისხოჯრებოჲ და შეევიდა ეკლესიად და დაამკუნა და
 დაარღუნა ე ღნი საკოჯრთიეკელნი და დაჭმუნა ე ღნი ბჭენი ეკლესიასთანი: და
 დაჭკრადუნა კლიტითა და ბეჭდითა და აღადგინა დევნოჯლებოჲ სასტოკი ქ წანეთა
 ზ ა და აღჭმართანა კერპნი შეკინებოჯღნი და | ოჯზორა მათ და ბრძანა რ ა ენი B 66b²
 კანნი სობრძანებულასა მისისანი ოჯკებდენ და ჰმისხოჯრებდენ მათ: ხ მდღელთ-
 15 მოძლოჯარნი და მდღელნი და ე ღნი წინამძლოჯარნი ქ წანეთანი შეიბურენენ და
 შესხუნენ საპერობილესა ე ღთა ადგილთა და ეგეს კერე მისხოჯრთა მათ ოჯჭუ-
 ღომასათა და შეიბურენეს ენი მწეკესნი ეკლესიასთანი ე ღთა ადგილთა: მაშინ
 შეიბურეს მათ თანა მწეკესნი კეთილი და მოღოჯაწწ სოჯანი მისხოჯრი ქ წნი
 ბასილი ეპისკოპოსი. ჰამს ქ ლქისაჲ: რ წარაგდინა ოჯჭჯოჯოლმან მან ე ღთ-
 20 კერძოე ოჯმჭჯოჯორნი შებურობად და დაშჯად ე ღთა მოძლოჯართა ეკლესიასათა:

4. მაშინ მიიქცა ქალაქსა ჰამას ერთი მათგანი ე ღლ-ოჯკეთოჯრი და მეღ-
 გარი და გურაგობით სწავლოჯლი დონის-ძიებათა ზ ა ეშმაკისათა: რ ღსა სა- B 67a¹
 ხელი ერქოჯა კოჯლიოს და იგლიანოს და იგბირანოს ასოჯრეთა და დაჯდა იგი
 საუღართა ზ ა სამჭჯოჯოროთა და ოჯბრძან რ ა წარმოადგინონ მის წე წ ბასილი
 25 ეპისკოპოსი: | და ვ ა წარმოდგა წ ე მისას წ ე იგი: და იყო ზირი მისი ვ ა R 330b¹
 ზირი ანგლოზისაჲ: განბრწყინებოჯლ მადღისა მის-გან ღთისა რ ღნი მის
 თანა იყო: და ვ ა იხილა იგი მისჯოჯოლმან მან: ხარკანდილ იქმნა და ფ დ
 დოჯჯრდა სიხარტ იგი მონისა ღთისაჲ: მაშინ იოჯკმინა მან სიტოჯრანი ღიქ-
 30 ნისა და გურაგობისანი და [ქ]რქ ა წ ა მას მე ვყო ბასილი ზატისისეპის-ოჯს-
 მეკეთა შენთაჲს: და მოჯენიერებისა-ოჯს ხატისა შენისა: მოსწრაფე ვარ ზატისის-
 ცემად: შენდა ამისოჯცა ვ ა მამას გვეკდრებო შენ | რ მოხოჯრებოჯლ ხარ ზა- B 67a²
 ტისანი: და ნოჯ წარსწყემედ ხატსა ამას მოჯენიერს ოჯკებთა და ოჯკინოჯრთა
 თანა: და ვ ა მოჯენის ზატისინად ხილვასა შენსა: ისმინე და დაემორჩილე ოჯბი-
 წოსა ბრძანებასა მეფეთა ჩ ნთა ოჯთ-მზრობელთასა და ეახ ნებოჲ მათი შეო-
 35 ცთომელად: რ ესრე ჰგროჯარს და დირს და თანჯაგ და შეკეტოჯრების ღთისა-

1 ეკლესიას შესლვად R. 2-3 სიტუეს გეზა-ქამისოჯს R. 3 ვ რ კიდრემდის R. წწ | წ ა B. 7 მჭ-
 ელიქ | იგი R. 9 მოძლოქ მოსოჯლ B. 11 ბჭენი ეკლესიასთანი < B. 12 კლითა B. 16 საპერობილეთა
 R. 20 დქმჯად B. 21 ბოქცქ | მოიწო R. ე ღლ | ე ღლ R. 23 კოჯლიოს | კოლიოს R. იგბირანოს | ღიბი-
 რისოს R. 28 იოჯკმინა B. 29 ექოქ | ჰ R. 32 წარსწყემედ B. 33 თანა < B. და | ე ღლ R. შენისა < B. 34-35
 შეოჯცთომელი R.

მერთა ბრძანებით: მორჩილება მეფეთა ოსლვეკელთა ვა ელთა და ოფ-
რომსდა: ვინაჲთგან არა ითხოვეს შენ-გან მონაგებთა სიმრავლესა და არა გან-
ძოვლებენ შენ: რელს ვერ შემსლებელ არს კელმწიფებაჲ შენი მიწდომად: ად
მას ითხოვეს შენ-გან რი ადელ და მარჯოვე არს შენ ზა: და შემძინელ და
5 შემსატებელ არს ჰატოვს და დიდბასს შენსა დღეთა | ცხოვრებისა შენისთა და B 67b!
ესე არიან რა ოვგის და ოვზორის ღთთა ოვქოვლავთ: კეთილითა მსახურე-
ბითა: რნი ელსა სოფელსა ცხოვრებას მიჭმადლებენ და ესენი შემწედ მოიგნე
და მეფელ რნი მოიმადლო მორჩილებითა შენითა ბრძანებასა მასა ვა ჯერ-არს:

10 ნი მორჩილება გვსწავის მეფეთა რელთა ქს ღთად აღიარონ: მეოფელ | R 330b²
მეოფეთაჲ დაბადებულთა ცისა და ქუნისა: ზღოვთაჲ და ელი რაჲ არს მას
შინა: რელს რნი ვჭმონებთ და ვჭმსახურებთ კეთილითა აღსარებითა: ვ ე
სოვლი ესე გორცთა შინა რნთა არს: ხ კერნთა ოვსოვლთა: და ოვკრძინ-
ბელთა კელთა კაცთაჲთა შექმნოვლთა ნივთისა-გან | ოვსოვლთაჲ არა თავოვ- B 67b²

15 ანის ესტეში და არცა ვჭმსახურებთ დღეთა ცხოვრებისა რნისთა:

6. მაშინ მსახურელმან მან კოვლად იკოვმის ეშკავას-გან სწავლოვლი სი-
ტოვანი ზაკოვვისანი: მიოვო და ქქა რს მას ესე რსცა ოვქოთ ვ: ბასილი
ვ დ ელი დაბადებულნი ღთისა მიერ ღთთაჲსა დაებადნეს და ღთისი რნი
მის მიერვე დაებადნეს განკებისათჲს ელთა კაცთა ცხოვრებისა: და მას რსცა
20 არა ოვრგვეყოფთ: რელს თქნ აღიარებთ: ად თქენ სხედ და მიხეზად: ვა-
ჭრთბისა მოკვიგის ახალი ესე სცათორი ქსნი: რელთაჲ გნებაჲს მთავრობაჲ
და წინამძღოვრებაჲ დღეთა ოვსოვლთაჲსა გონებისა და მსკავსთა მთთა ზამთაჲ
და ამით ეიებთ ჰატოვს და სარგებელს ოვცებთ და ოვგოვროვროთ კაცთა- B 68a!
გან: აწ გრწმინან ჩემი ჰემაროტად დაემოწილე ბრძანებასა მეფეთაჲსა: და ოვკე
25 ღთთა: და არღარ სკებარ იეთს შენდა: ზრთოვლა ეგოვითართა ღთთაჲსა: მი-
ბისა-თჲს ჰატოვად შენდა: რ მიიღო შენ თჲთ-მჭრობელისა-გან ჰატოვი და დბჲ
ოვფრომს ამისსა რელს შინა ხარ და მონაგებისა ოვრანცხელნი და სიმდიდრელ
მიოვწდომელი რ ღთთა იმოვებდე ფართობითა დღეთა ცხოვრებისა შენისთა და
შემდგომად შენსა დაოტევე სიმდიდრელ იგი ვისცა გენებთს ჰატოვი:

30 7. მაშინ ვა ესმენს ქს მოწამეს რს ბასილის სიტოვანი ესე მს-
ჯოვლისა მის-გან ოვჭოვლთაჲსა: მიოვო და ქქა მას ჰატოვი და დბჲ მეფისა
შენისაჲ შენდა | იყენ და ნიწნი მისნი და სიმდიდრენი სითაჲთ ევეგენ: სილო R 331a!
ჩემდა მიახლებაჲ დე კეთილ არს და დადებად ღთის მიმართ სსსოვბაჲ ჩემი B 68a²
და ესე ჰემაროტად ოვწოვლე ვ მსახურელ ვ დ ღთთა თქენთა არა ოვკე
35 რნი არა ღთისი არიან: ხ რელი შენ გნებაჲს სქემედ. იქმოდე რ კელმწიფე-

6 ანის | ან R. ოვკრ | ელო R. ოვწმინთის | ოვწმინთი R. 9 ქქა | რს R. 10) ქე BR. 11 მეოვ-
რომთაჲ B. 12 კმონებთ და < B. ვა ემედ R. 18 ელი < R. 19 დებადნეს | დაბადებულ არის R. ცხო-
ვრებისა | თჲს B. 29 დაოტევეთ B. 32 ემედ R.

ბაჲ გაქოჲს კორცთა ჩემთა ზა: მამინ განისხნს მსაჯოული იგი და ბრძანს გან-
ძარცოვამ მისი სამოსლისა-გან:

8. და ვა განძარცოვის მიოვგო წის მას და ჰქა: კმა არს შენდა ვ ბა-
სილი [და]მცირებამ ესე და შეურაცხებამ სსწავლელად ოუმჯობესისა შენისა ახო
5 შეესძინოთ და ვიწყოთ გოჲმად შენდა მრავალფერითა სტანჯველითა: მიოვგო
წინ ბასილი და ჰქა მას მე წინამსწარვე გითხარ შენ რი ტესმა და კოჲლად-
ცა გითხრობ ვ დ არაოდეს დაოტეო დ თი ჩემი და არც ვგმსახორო დ თთა 688b
შენთა ქვისთა და ძელისთა ოჯსოვლოთა: რ ოუმჯობეს არს ჩემდა სიკოვდილი
დ თისა ჩემისა-თჲს და რა არა ვექმნე სხე სცთოჯრის მათ ე ლთა რ ლთა
10 ჩემ-გან მიოვლებიეს ბეჭედი იგი ქსი და ჰგვიან მტკიცედ სარწმუნოებებსა ზა
რჯ ქა: მამინ აღივსო მსაჯოული იგი გოვლის-წერომითა და ოზბრძან ოთხთა
მტარვალთა გოჲმად მისი:

9. მამინ ვა სცემდეს მას ოწყოლოდ: აღიხილნა წინ ზეცად თოჯანნი
თჲსნი დადად ვო და თქა „ო რ და დო ჩემო: იჯ ქე რჩ ჩემ-თჲს ზირ-
15 ველად დოჲწელი კეთილი მოილოჲვე: შეიწირე მსხთვერძლად სოჯლი ესე ჩემი
ცოდევილი და მოჭედე ეკლესიას | შენსა წყალობითა შენითა და მოწყალებითა:“ B 688b
მიოვგო მსაჯოულმან წის მას არა ჯერ-არს შენდა ბასილი რა კაცსა დ თად
სახელ-სდებე რი იგი მოიკლა ჰოჯრითა მიერ და მას ევედრებოდი რა შეკე-
წოის შენ: და იკნას ეკლესიამ | თჲსი ჰირისა-გან: მიოვგო წინ ბასილი და R 331a
20 ჰქა მას სირცხვილი ესე შეუფნ მე და ე ლთა რ ლნი აღიარებენ ქესა დ თად და
დამბადებულად ე ლისა: ჰქა მას მსაჯოულმან მან და რი იგი იმეა მარამის-გან
იგი არსა დამბადებელი ე ლისა: ჰქა მას წინ ჰე იგი არს რ თანსწორო არს
მამისა: ბოჯნითა დ თეებისა-გან რნ დაჰბადა ე დოვე ოქწინანტს ე ლთა სოჯ-
კოჯნითა: და აღსასროჯლს ეამთსა: ჩნ-თჲს და ჩნის ცხოვერებისა-თჲს გა- B 69a
25 რდამოჰკდა ზეცით და კორცნი შეისხნს სოჯლისა-გან წ ლისა და მარამის-გან
ქალწულისა განკაცნა და არს იგი დ თისა-მშობიელ წმიდა და ოზბიწო:

10. მიოვგო და ჰქა მსაჯოულმან მან წის მას: და ოკოვკოთოჲ კორციელ
იქმნა ვ რ იგი შენ იტუჲ რისა-თჲს ოკოვჲ ჯ რს-ეცოჲ: ჰქა მას წინ ამისთჲს
ოჯფრომ ვგმადლობ ვაქებ და ვადიდებ: რ იგი ოჯსხეოვლო არს და ჩნ-თჲს
30 სხეოვლეფნ იქმნა და იგი ოჯკორცოჲ იყო და ჩნ-თჲს განკორციელდა და იგი
ოჯცოდველ არს და ჩნ-თჲს შეიწყნარა ჩათლისა-დებამ სინანოჯლისა და იგი არს
განმთავისოჯილეიელი ე ლთა მორწმუნეთა მისთა: და ჩნ-თჲს კასეიდოვლ
იქმნა და იგი ოჯბრძლოჲ | არს და ჩეფით ჯ რს-ეცოჲ რა აცხოვნეს მორწ- B 69a
მოჯნეი თჲსნი სოჯკოჯნად: მიოვგო მსაჯოულმან წის მას და ჰქა: აწ მე მო-
35 კოვჯინო შენ და ვიხილოთ ოკოვკოთოჲ განკაცხოველოს მან და განცხოვნოს შენ

5 შეკქმისითა B. მსაჯოულთა. სტანჯველითა: B. 7-8 დ-თთა შენთა <R. 8 ქაისთა და პელისთი ქაითა
და პელთა R. ოუმჯობესი B. R. 9 ვაქმნე B. 11 რჯ ქა <R. 13 ქცეშედე B. 14 ქო B. 18 ქსეფ-
დე B. 19 იქმნე R. 20 ქესი B. 27 მან <R. 28 მან [ქო] R. 32 ვაქმეოდელ B. 34 მსაჯოულმან მან R.
ქქ+ჰაჰო R.

საოკოვნი: ჰქა მს წნ ბასილი და ოკოკეთო არა განმტყველდოს მე სს-
 წოთროს ამს და წარმავლს ცხოვრებას მაქოჯ მე სსოვბაჲ ჰქმარითი ქქს
 დ თის ჩემის მიმართ ვდ მომტეს მე ცხოვრებაჲ სოკოვნიო სოიელს მს
 წაროვადის უღთა თანა წოა რღთა მის-თჳს დოჴწლი თავს-იდგეს: მამინ
 5 ბრასს მსაჯოვლმას რა შეუყენონ იგი სანერობილესა ვუ შესამდ დღედმდე რა
 განიჭრახოს | მის-თჳს რაჲ ოკოკეს: მიოკოკო წნ ბასილი და ჰქა: ჳ მსაჯოვლო R 331b
 დასთოვლენ ვრმცა სამნი იგი დღენი წარსროვდ არიან რაჲ გნუბეს ეოფად ეუგ B 69b
 აწ: ხ შემდგომადცა სმთა მთ დღეთა ძალითა ქქს დ თის ჩემისაჲ: განმ-
 ჴადებოვლ ვარ ოკოკოვრქსად წინადღომად ბრასიებას შენსა:

10 11. და ვა შეუყენეს მოწამლ იგი ქქსი წად ბასილი სანერობილესა: მა-
 შინ მიოკოკოვრ მრავალთა ებსკოპოსითა რღნი შეპერობილ იუენეს: წნ ბასილია
 მამათ-მოთავარმან ანტიოქიასამან სანერობილით ებსკოლოლ რღსა წერად ეო
 სხსლ ესეკითარი: „მე ოკოკო მასო ჩემოა ჰტიოსანისო ვდ მოწკოვოვლ იესო თქნ-
 და და გესმინოს სქმსლ ჩემი და რღლი შეემთხვა ოკოკოვლოდს ამის-გან და
 15 დ თის-გან განდგომილისა მეფისა და მეცა მსმიეს | თქნ-თჳს და ამისთჳს ვგვმა- B 69b
 დღობ რა ჩემსა იჯ ქქეს: რღ ანადირსნი ესე დირს შეენს: ჴიარ ვნებოა
 მისთა ჰტიოსანთა რღნი ჩნ-თჳს თავს-ისხსა და ესე დიდ სიქადოვლ და დიდე-
 ბა არს ჩნდა რა დირს ვიქმნეთ ვნებას აღსარების-თჳს სხეელის მისისა წადის:
 რ იგი ოკოკოვლ არს და უღთა-გან ჰტიოეთ თავს-ოჴფლ და ჩნის ცხოვ-
 20 რების-თჳს შეოწინარსა ვნებანი: რადენ ოკოკოვლოდ ჴარარს ჩნდა ვნებად რღნი
 დირს ვართ სამართლად ცოდვითა ჩნთა-თჳს: და კეთობლად-მისაროვრების: და
 აღსარების-თჳს მისისა: აწ ოკოკო შევიწინარეთ ჴირნი და მწოხარებანი სი-
 ხაროვლოდ სხეელის მისისა-თჳს წმიდისა: რ ვნებანი ესე ამის ეამისანი ვერ
 დირს არიან შერმის მის დიდებოისა რღ გამოცხადებად არს ჩნდა: აწ ოკოკო B 70a
 25 ეიდოჴწოთ ილიერად რა სმართლად მოვიდოთ გვრკნი კელის-გან შეოჴფისა
 მის ოკოკოვლისა მტირედ გამოვიცადნეთ სწოთროდს ამის-გან განსადგელისა | R 331b
 რა დირს ვიქმნეთ ჰტიოესა და დიდებას დაოკოვლოვებს რ ქნ მცხოვრ-
 მან ჩნისან ბრასს: წსა შინა სსარებას თქოვა: „რღსა ოკოკოვრდეს თავი ლქ 17, 33.
 თჳსა. წარვიწმიდოს იგი და რღ წარვიწმიდოს თავი თჳსი ჩემ-თჳს მან ჰოფოს
 30 იგი“ და კოვლად თქა: „ნოჴ გეშინი მათ-გან რღთა მოწკოვრეს კორტნი 2თ 10, 28.
 თქნნი ხ სოვლს ვერ შემდებელ არიან მოკლედ: ად გეშინოდენ მისა
 რღსა კელმწიფებად აქოჯ წარწმედად სოვლისა და | კორტთა გეშინიასა შინა B 70a
 ცეცხლისასა:“ რ ესე სწოთროდ არს სტანჴველი კორტთად და მისწოვლეს:

6 მოკოკო+მის R. 7 დიქოკოვლენ B. დიქოკოვლ R. 8 წინადღომად სანერობისა შენსა B.
 11 მოკოკოვრ B. მრავალთა მის უღთა B. 12 ებსკოლოლ BR. 20 შეწკოვნი+მეკოკოვნი R. 24 მს+
 თანა დღედმდ B. 26 სწოთროვლს სწოთროვლ R. მისარსი მსოვრ R. განსადგელისა სწოკ-
 ვეკლო R.

ხ მეგრძ იგი სტანჯველი სოჯოჯუნე არს რ ლის დალეუნაჲ არს აქეს იგი სოჯლოს სტანჯვეს ოკე უმთა და შერშეცა“:

12. მაშინ ვა შეიწუნარა მისხოჯრმან მან ქაქსმან წინ ბასილი ეპისტოლელ
 5 წ დის ბაბილასი მამათ-მთაგრისაჲ: ოჯფრთმან და ოჯმეტქსნ განსლიერდა სოჯ-
 ლითა და მოსწრათქ იქმნა მთმინებულ დოჯაწლის მის წინამდებარის: და შეი-
 დგომად დღის მის მესამის: რ ლისაჲ ებრძანა მსაჯოჯუნსა მან ოჯმეტოჯლოსა
 და დ თის-მოდოჯლესა მთეჯანებულ სტა წაჲ იგი სანეწობილით და ზაჯოჯუნით და
 ვერაგობით ენება ცთუნებაჲ მისი: მრავლითა | დიქნითა და კოჯალად მრავალ- B 705r
 თერითა სტანჯველითა: აძინებდა მას: და ტანჯა იგი ოჯწალად და ვერ შეოჯ-
 10 ძლო ცვალებად მის სანწმოჯნობისა-გან ქაქსისა: რ წინ მოწამემან ბრძოლას-
 სტა მას ძლიერად და სიძლო მას ხოჯანად ძალითა ქაქსითა: ოჯკუნასაჲსენელ ვა
 იძოჯან მოოჯლოჯრდა მის მიერ მსაჯოჯული იგი სიცროჯვისაჲ შეწოჯუნს თ-დ და
 განცბრებოჯლი კოჯლის-ზრანხვად დგა მის-თჯუნ: და ბრძანა მისისხლეუმან მან
 ბოროტმან: რა მკეცთა სსწმლად მიეცეს წაჲ იგი: მაშინ განსძუნეს მკეცნი რა
 15 მისი განბძრონ იგი: და ბრძანა შეცდებულ მისი მათ: და ესრეთ სროჯლ იქმ- R 332a
 ნა წამებულ წ დის მდღელთ-მოძღოჯრისა ბასილისი და მთიდო გჯრგჯნი შეოჯ-
 თვისა-გან | ზეცთათას ქე დ თის ჩნისა რ ლისაჲ არს დმ-ე და ზატოჯა ძალი B 705r
 და თაჯოჯუნის-ცემად მამის თანს სოჯლით წ დით-ოჯრთ აწ და მ დის და ო კნი-
 თი ოკე ან:

III

20 [Oრ უღნიურეხსიუ ღი] თაქ შაქოთი რკოთურენქი ურასიკაჲაჲსიხიუ 238b
 ეჯჯაჲ უღნიურეფისიუ მდოთოჲს-ოჯჯესიუ-თიქი ქაქსი თარე ოთონიუ
 არსიუ [საქოქრისიუ რქ] ქაქსიუ რაოჯენქსი შოქი:

1. ე ლთა დაბადებოჯლოთ ოწ წინდთა-გან მამისთა მოგოდა ჩნდა და გან-
 მდიდრდა ეწ დაბადებოჯლი მადლითა მისითა | და გამოჯჯუნდა ჩნ. დაწრილითა. 239a
 25 მაცხოჯრად და ე ლთა ცოდვისა გმობაჲ განაქარგა: გამოჯჯუნდა დ თი რაჯდენცა
 შემძლებელ ვიევენით ხილვად მზისა: და კოჯალად მონებულ გჯწოდა და მკჯდრად:
 შეიწუნარა მდინარემან წჯაროჲ იგი მოწალებისაჲ და ე ლთა შემდობებულად კა-
 მათნდა ცეტხლი იგი სიდიდოჯლოჲ შეზავა წჯალთა და მკეზავანა შეოჯზაჯებულთა
 ს ლნი კორცთა თანს განბანანს: და ოწ მონისა-გან სათელ იღო და ჩნ ე ლთა

2 ქოტსჯაჲ B. 7 ქცეჲ P. 8) დოქილითა | სეტეოთა დოქიხანჯათა R. 10—11 ბრძოლად ქცეჲ B. 11 ქბლო B.
 15 ჰეგეპაჲ—на этомъ обрывается R. 22 აჯგანეს.

ჴქუშარიტა მათ კორცთა სრწმიდისა მისისათა: შეკინებოულნი და შებღალოულნი განიბანებინით: და რწნი შეთებისა-გან სიგლასაჲსა შეგდომიდ ვიყვნით შეუბაძვე მოკუყუნნა: რწ მდიდარი იგი ჩოჲენ-თვის დაგლასაჲსა რწ ჩწ მისითა მით. სიგლასაჲთა განმდიდრდეთ: გამოკვებწყინდა ჩწ მცზ იგი სიხართლისაჲ: და
 5 რწლთა იგი მწოხარებით გოჲყინა განვიფრთხეფთ სიხაროულით: და რწლნი მწე-ღისა შინა ვიყვნით და აწრდილთა სიგოჯდლისათა, ნათელი გამოკვებწყინ-და ჩწ.

2. განიბანსა სოიულმან სიმრავლზ | იგი ცოდვითაჲ წუღითა მით ჴქუშარი- 239b
 ტითა განირცხა ბოჲნებაჲ კაცისაჲ ნათლის-ღებითა რწ იგი გარდასლვითა მცნუ-
 10 ბათათა შეკინებოულ იუთ: აღიხილესი გწლთა განიხანა რწლ იგი დბრმობილ იყენეს ცთამითა და მოგო რწლთაჲ წარწყედულ იუთ: „წწ განაროდეს რწისა ჳლ². 4.1
 მიერ მერმე გეტუჲ განაროდეს“ გწა თწს მცწლმწ: რწ კოჲალად თუქორწი-
 ნებულმან მან სანათლმან მეროდ გოჲჲნა და ახლად მობილთა ამთ კერტი
 იგი განიერებისაჲ მოგოჲჲ რწლ არს სწლი წწ: და ჩწ მწდის სიწმიდისათა
 15 მას სძეს დაოჲწყოჲდელს ტბილეს ვსუამთ და ვიხარებთ რწისა მიერ.

3. განაროდეს. იორდანიშან სიღო ეწმასა რწ ქწ მას შინა განიბანსა და
 ეწმასანი განჴკრთეს და იულტოდეს და დთუებისამან სიმჴდოჲრმან ვეშანი იგი
 შეიბჲრა და მოსწო მოჲჲდა იგი მოჲნად კორცთა მისთა და განიხოჲჲ ძალი იგი
 დაიგროჲლი რწი მან ვერ ცნა: რწ კაცთა ბოჲსებრივითა ხსტითა ხედვიდა მას და
 20 ჴჴდარა: აწლ დთუებისაჲსა | შეიწოჲ იგი: მას ეგონა ვწრმცა შოთათჲსა იგი გწა
 ურთი თანამღებო აწლ ძლმან დთუებისამან დასაჲ და დაწითო იგი ხედვიდა რაჲ
 იოჲნსწესსა კელისა დაღებასა და ნათლის-ღემასა რწლსა არა უჴმდა ნათლის-ღემაჲ
 და სიმდაბლესა მას მისსა ჴწა შესტთა და თუთ შეიტყოჲჲ იგი ეწლთა ძლით
 მისით-ოჲრთ მიუჲდა და დანთჲს: რწ ესე ჩწ სხარებამან გოჲოჲწუჲსა სკვრეული
 25 იგი დიდი ეწლთაჲ მეროდ-შობაჲ და მხოლოდ-შობილისაჲ იგი ჩწ თანა ჴიარებამ
 ბანიითა მით წუღისაჲსა თვისითა სხიერებითა მოგოჲმდლა და არა თუ რაჲ ჩწ
 ძლით რწ იტუეს „მამინ მოვიდა იწ კალიეჲთ იორდანიჲ იოჲნსწესსა რწამცა 2° 3, 18.
 მანცა ნათელ იღო მის-გან:“ ოდეს აქოჲნდა ნელსაცხებელი სამისხარებელი ნათ-
 ლის-ღემისა მას: და რწნი იგი მოვიდოდეს ნათლის-ღებად ჴოგას ნიჴსა მას მის-
 30 ცემდა და თანა სინანულსა ამცნებდა და ჴირველთა მით შეტოდებთა მცნებითა მით
 სინანულისაჲსა ნოჲჲჲშინის სცემდა: რწ მიტეჲმოულ იუთ წწინამსობოლეჲსა იგი
 და დასაროჲლეჲსა წინაჲსწარმეტყოჲელთაჲ:

4. და გწა სანიელი წინა უძლოდა ნათელსა მას და დადამებას მას შეჲო-
 ლისათა და ჴქუშარიტისა მას მწესსა აღმოსლვად ნათლის-ღემისა მას ჴდაგებდა და
 35 მოსლვასა მას მეროჲისათა წინა აუწეებდა: ქწ მუეოჲწ სოჲოჲწწ და დთი გელ-
 მწიფებისაჲ და მთავარი მწუღობისაჲ: მამაჲ მერმისა მის სოჲოჲწწ. ჴრახვიო
 აქოჲს ჩწ თწს ძალი და ნეოწით ეო რაჲმცა ოჲნდა გწა გწოჲჲნა და გწა
 გოჲსწწუჲსა იქმნა იგი: რწლ არა იუთ იწოჲჲ: ვინ თხიერ მის ძედ: და არცა გოჲ-

ლად სუფსით: დამდაბლებით რიცხოვს მას სსმებისსა მო-რამ-აკლდა და სოფლისა
 გ-ლთა შენდობით აღაშენებდა: და ს-ლთა განჭკორნებდა: განჭკინიდა კროვლთა:
 კმითა ადღგომისათა კმისა ოვმხვლეს სსკრეველი: რ- სიტყუთ აქმს შეოქ-
 რველსა ბრანებით სიკოვდილსა დაჭკინის: ფესვითა განჭკორნებს სლდობა-
 5 თა: მოაქოვს ნიხაბი იგი კელწიფებისა: და განწიფედ კალთსა მორწიფებუ-
 თა | იფელთა-გან ჭოვრიაბერსა ბ'ხოვანსა სიბოროტისასა და განარჩევს იფელი- 241a
 სა-გან ღოვარძლსა მას: და დასდებს იფელსა მას: სსკრეველსა სიხაროვლისასა და
 ღოვარძლსა მას და ბ'ხესა მისცემს ცეცხლსა დასაწოვველად:

5. აწ კოვლად იტყვს: მაშინ მოვიდა ი-ჯ იოვანსისა ნათლის-ღებად მის- 20
 გან: აწ შენ ამის სიტყვას-თჳს რომელ ვთქოვთ დამდაბლებისა-თჳს ნოვრამ ორ-
 გოვლ იქმნები ვ-რმცა-დადებასა ღ-თეების მისისა მო-რამ-აკლდა: ნოვცდა კორცთ-
 შესხმისა და აღზრდის მისისა-თჳს: და ნოვცა მოსდგის მისისა-თჳს და იოვ-
 ნს-ს-გან ნათლის-ღებისა-თჳს რას ორკოვლებ: რ- მან ესე ე-ი კორციელებით შენ-
 თჳს თავს-იდვა: რ-ამცა შენ წყალთა მათ შთაჭკედ მონა და აღმოჭკედ ქ-ს-შე-
 15 მოსილი: მაშინ მოვიდა ი-ჯ იოვანსისა ნათლის-ღებად მის-გან ზეცისა ქ-ენდ შე-
 მოქმედი შექმნოვლისა ღ-ი კაცისა ო-ი მონისა შეოვრტ- სოვკოვრომ წინამორ-
 ბედისა: არ- თოვ დიდებასა მისისა მო-რამ-აკლდა ნოვ იუფინ ა-დ ჩ-ნისა ცხო-
 რებისა-თჳს ამას ე-ლს თავს-იდებს ღ-თ არს | და კაც და კორციელად შობითა მით 241b
 ე-ლნი სსქმენ: და სსკრეველებანი მისი რ-ლ ქმნა ოვრწიფებოთა მათ სსცილო-
 ბელ ექმნეს: და ნათლის-ღებამა იგი შოვნიერებით ზირველი აწოვნა შემდგომად
 20 რ-ამცა ე-ი იჭვ იგი განაქარვა:

6. მაშინ მოვიდა ი-ჯ იოვანსისა ნათლის-ღებად მის-გან: ხოლო იოვანს-
 აუენებდა მას და ეტყოდა: შე შენ-გან მივმს ნათლის-ღებამ და შენ ჩემდა მოხოვ-
 25 ლა: დაღათოვ შენ ო-ო თავი თჳსი დაიმდაბლე და სრგლახავე შეიმოს- ვ-ა კაც-
 მან: ხოლო მე სიმაღლისა შენისა ცნობასა ვერ განგეშორო: რ- შე დავდები და
 ვწი შეოვრებისა-გან შენისა: მიხედვით გლახავე ხარ ვ-ა ჩ-ნ: ხოლო მე დაღად
 ვუთ ვ-ა ხარ: გრავად გიხოვუნე შენ ო-ო ვნებისა-თჳს ხოლო ღ-თად ადგარებ
 რ- ე-ლისა-მწერობელ ხარ: ვ-ე მზისა ხილვადმდევე გიციან შენ შემოქმედი და
 30 მოვცელსა შინა ვჭკრითობდე შენსა მოსდვასა და ოვწინარსს მშობელთა ჩემთა:
 შამიკონე: ოვმრწემსს ჩემსა შობით: და ოვხოვცლს ხარ სოვკოვრეთა: მე შენ-
 გან მივმს ნათლის-ღებამ | და შენ ჩემდა მოხოვლას: შენ მოხოვედ მოტევებად 242a
 არა თოვ შენდობისა მოღვიად და აღმწებად დაკინილთა მათ: მე ქადაგებად
 ე-ლისა ერისა მოფლენებოვლ ვარ შენდობისა-თჳს ა-დ არა განთავისოვფლებოვლ ვარ
 მამოვლისა-გან თანახადებისა. რ- ჩ-ნ ე-ნივე ზირველისა-გან შექმნოვლისა შეცო-
 35 დებითა თანამდებ ვიბოვკით გარნა შენ მხოლოდსა ხოლო არა აქუს ბიწი ეშმასა:
 რ- ე-ლისა შემოქმედი ხარ და ჩ-ნ თანა არა ზიარ ხარ ცოდვასა მე შენ-გან შიკმს
 ნათლის-ღებამ და შენ ჩემდა მოხოვლას: შეუოტლ ხარ მადალი და დამსდაბდი:

2 ადამიანად. 29 ოვწინარეს. 30 ოვრწემს.

მჟღად ხარ და მდაბალ გოვლითა: და ოჯადრებულ კელმწიფიებითა ჩემ თანა სდგა და განოქმორებულ ხარ არა მკეთლს მე ენამ რასა მიბრძანებ მე ნათლის-ღებისა შენსა: რ შენ სთქოვ „იფაგნ ნათელი“ არა მე: და ოჯადეს არაყოფილსა და ჰე. 1,3.
 ედნი ვა ეოფილნი მიბრძოლეს რაგდენისი რამ ჰქმნენ საინთაგოილსა და ხატად
 5 შენდა და შექმნიენ კაცი ადიდე იგი თიკამ მკოვადრი და ოჯადესას მას შესხვე იგი და ჰქოვ. | ოჯტოვ იგი მკტოვრულად: და დადგინე იგი შიავრად ედლს ზა 242b
 სამოთხესა: შეიმოვრფა მისი ეშმაკმან და განაშომოვლა იგი: და მისითა მით შე- ცოდებითა ედლ თანანადებთ ცოდვისადა მოვიდა ჩხ ზა:

7. აწ ში არს სექმქ კელოვანო რ დაჭბადე: განკოვრენ ვა გენებეს: მე
 10 შენ-გან მიკმს ნათლის-ღებამ და შენ ჩემდა მოხოვალს: რად მიბრძანებ მე შეოვ- ლებელსა: მე ქენმნ მშვა ხოლო შენ დნ ვა იგი: მე კრწინილებამან ხოლო შენ სიბრძნემან: მე მდღელმან ოჯრწმონებოთ ხოლო შენ გამოთოვთქმელმან: მე მოვცელმან ბნელით ხოლო შენ ნათელმან სოჯოვრემან: მე ბერწმან მკოვადრმან ხოლო შენ ზეცისა ცხორებამან და ქესა ზა ქალწოვლმან: მე ნებით კაცო-
 15 ბრვიისა-გან ბოჯნებისა ვიძეე: ხოლო შენ წთაწ და მკოვახლებელი და შენ ჩემდა მოხოვალს ნათლის-ღებად:

8. ხოლო იჯ ჰქა მას: აცადე აწ და დადუმენ და მერმესა მას მოვლოდე: რ კამი ბრძოლისადა არს და მოლოჯაწებამ ცხორებისადა: რ ვეშამი იგი რომელი წყალსა შა დამლოჯლ არს და თოვ მე არა | შთავკდე და განხეიქო ოჯკოთოვ- 243a
 20 რი იგი წვლოვლებამ იგი მის-სიერი ვერ განიკოვრნოს: და ოჯოვოვთოვ მე არა ნათელ-ვიდო ნათესავი იგი ადამისი შეკროვლი ვერ განიკოვრნოს: „აცადე აწ რ ესრე შოჯენის ადსროვლებად ვი სიმართლქ:“ მასინ მიოვშოვა მას იოფანე: და ოდეს ნათელ-ვიდო იჯ და ადმოკდა წვლითა ახერებდა იგი ცოვარსა მას და განაშორებდა ცოდვითა და იქსინდა წარწემდლოჯლთა და მოჯნქოვსევე განხეხოვრეს მას. ცანი: რნი
 25 იგი მან დამოდრიკხა: განხეხოვრეს არა რ ამცა ნახა მშობელი: რ მისთა წიდას- გან განოქმორებოულ იოთ: ად რ ამცა გამოოჯინა კელმწიფიებამ იგი ედლთა: რ ლ მას აქოვს და სეკოვრელი იგი რ ამცა გჯნოვრეს ზეტიოსხნად: განხეხოვრეს ცანი რ ამცა ოჯიოვრეს კარდამოსროჯლი იგი და სოჯლი წა მსეკესად ვა ტრედი და არა ვა კაცი კარდამოკდა ზეცით: რა არღარა იკადრონ ესევე რითა მით
 30 ხედვითა გმობად და ეოს მთ მიხეზ რნი იგი ოჯრწმონებოთ იტყვან ვდ ზე- ცითვე კოვრცთა კარდამოკდად: | განხეხოვრეს ცანი და იხილა ს ლი წა ვა ტრე- 243b
 დი კარდამოკვალნი და დადგრა მის ზა: „და იო კა ზეცით რი იტყოდა ესე 30 3,17
 არს ძქ ჩემი სეკოვრელი რი მე სთხო ვიკე“: ესე არს ჩემ თანა დიდებოვლ და ძქ რღსა ხატითა მონებისადათ ჰხედავთ: და არა არს ჩემ თანა დეკლებოვლ:
 40 თანაშემტქმედ ედლისა და არა მოწიფქ თქნ თანა ჩას: ვა თქნ და ჩემ-გან გ- ნოქმორებულ არს: გლახკე კაცთა შს და სმინელ ანკელოზითა-თხს არს ცოდ- ვილთა ად ჩემ-გან განოქმორებულ:

9. აწ ჩხ ვიტოვთ ვდ ესე არს ძქ დ: ესე არს ეკლესიათა სიბრძნე: ესე არს ქადგებამ მადიდებელთადა: არა თოვ ორსა ქესა ვიტოვთ დადაცთოვ ვინმე

მწვალებელნი აცილობენ და გარდაქცევენ ჩინს მას დიდებულს და ჭეშმარიტს სარწმუნოებას: ხოლო ჩინ განოჯობრებელს მას ერთობას სამებისა ვიტყვით: და კორცთაშესხმას ძისა ღთისას და ვნებას: არა თოჯ გარდაქცევით არცა გარდაცვალებით სიმდიდრისა მისისა-გან | ერთისა მხლოდასსა ადგიარგობთ 244a

5 ვნებას და სსწაოჯლთა რნი გოჯასწავლეს რლითამე ივნო და რლითამე აცხოვნა: არა მისწავიეს განშობრებამ და ორ ზირად ეოფამ განოჯოფიელიამ მის: ანდ კრსლოჯლად ვჰმარხავ და არა განუჰყოფო რ ღთქობამ კორცად არა გარდაიტა: და არცა კორცი ღთ იქნა გარსა სიტოჯუამან კორცნი შეისხნა: და ჩემნი მის: ევნა: და მისი იგი არა განიშობრა: აწ კჯთხარ ჩინ ჭეშმარიტი სარწმუნოებისა 10 მძრძლო და თვისის თავის დამჰჯელო: ოჯოჯეთოჯ ჩინნი კორცნი არა შეისხნა ქნ ვრ დედას მისსა ერქოჯა ქწლი: ოჯოჯეთო ესოდენსა მას საიდოჯმლოთს არა ახოჯა: რ ღთსამშობელად მრწამს და ადგიარკობ რ ენმაროჯველ შვა კორციელად გჯ მან შემოქმედმან და მხლოდ-შობილმან იცის იქმან მისმან: და მე ამას ვიწამებ და დავსწერ მას წოთა თნა ღთის-შეტოჯელთა კრებოჯლთა მამათა ნი- 15 კიადესათ: და ქლეიდონისათ: რნი იგი ერათთა გონებოთა თქოჯეს და დამტკიცეს სარწმუნოებამ | არა შევეშოები შეფეთა არცა ზირთა-გან მთავართადასა მე- 244b შინის: არცა სთნობებისა-თჯს კანთადას ვიტოჯ ამას სსმისიელსა მას მერმეს წარდგომასა მიმკადენ მე შემატოჯეებელმან მნ რ არა ვტოჯოჯე:

10. აწ თქნცა გუგუდრები ნოჯ ვინ ცოჯდითა სიტოჯთა სცთებოთ რ კათლოიჭტ ეკლესიაჲ ერთსა ქესა ძესა ღთის ცხოელისასა ქადაგებს გჯ ზეტრე ასწავა: არა თოჯ ვინ მას ქმად აქოჯნდა არა თოჯ სხოჯად სხოჯად: არა თოჯ ჭოჯრ- 20 ჭრად სიტოჯსა იყო მაცილობელთა-ებრ არა თოჯ წარმოჩინებოთ იქნა ღთ არა თოჯ მთავრობისა მოღებოთ სროჯლი ძწ სროჯლისა მამისა: ნათელი ნათლისა-გან ცხორებამ ცხორებისა-გან წყაროდ ოჯოჯდავი ოჯოჯდავისა წყაროდასა-გან: გარსა ჩინისა ცხორებისა-თჯს ოჯკორცოდ მამისა-გან გარდამოკდა და კორცნი შეიმოსნა ქწლისა-გან: და ნოჯ სცთებოთ: „რ განკრწინიან გონებანი ტპბილნი ზრახვათა 1 კობ. ბოროტთა“: ოჯოჯეთოჯ ვინმე ამას სარწმუნოებასა რნი გჯსწავიეს კათლოიჭტ | 15, 33. ეკლესიადასა-გან რ ღთ დადგეს წოთა მცქლთა და მოძლოჯრთა და წოთა მამათა და 245a შესიძინებდეს რას სხოჯასა გარდაქცევით ანოჯ თოჯ ზაოჯოჯით და რსიმე აკლებდეს 30 შე-მცა-ხოჯენებოჯლ არს იგი მარანათა:

11. აწ შემსიძინო თქოჯოჯლთაცა და მნებავს თქნი განკრძაღვამ: რ კამად-ჯომად შეკროჯლ იფუნეს განსაცდელთა-თჯს მანკიერებამ იგი ძირით-ოჯრთ ად- 35 მოჰტებოჯრეს: და აწ ეკლესიაჲ ღთ მცქლთა და მამათა დადებოჯლსა კანონსა გჯ მოეცა ეკრეცა ჰრწამს და გჯ ჰრწამს კერეცა ქადაგებს: არა ლიქნისა სიტოჯთა აცთოჯრებს რას: რ რნი შორს არიან მოჯწყეს და განოფიელითა შეაერთებს: და რნი მობბიედ მისა სიოჯაროჯლით შეიტებობს მდგომარეთა განამტკიცებს და რნი ირევეიან დაამეარებს: დაცემოჯლთა ადჰმაროებს: ოჯრწმუნოჯრთა მოაქცევს:

20 ვტრწ.

მაციდობელთა წყალობით სწავებეს: კეთილად-მორწმანეთა ადიდებს: და გზრ-
კვროსანი-ჭუოფს და განამდიდრებს. და დადალებს და იტყოს რი მიიღეთ და
კესმა და ისწავეთ და იხილეთ ჩემ-გან ამის იქმოდეთ და ღთო მშკდობისაჲ იყვენ 245b
თქნ თანა რ მისი არს ღმაჲ თქი აწ და მარადის და თქი თქე აწ:

14

5 **ოარ უღისიყადისიუ მ:** **ღუღისიყადისიუ ზე უღისიყადისიუ** 319a
იყადისიყადისიუ ყოყისიყადისიუ. იამჭიოთ უღისიყადისიუ
იყადისიყადისიუ იმჭიოთ უღისიყადისიუ.

10 მინო მე ვიწყო სიტყად მამის იოანის-თვს შეუენებულისა ლაგრასა წის
საბაჲსის. რლი ჟამთა თვსთა განკებთა თვსთა ბრწეინილია სოფელის შინს
ყოფროდს ელთა კაცთა მის ჟამისათა. ესე ბრწეინივალმ მამად იოანე იყო სი-
თქისაგით სიკობილელი სომხითის ქენისაჲ: და იყო სახელი მამის მისისაჲ
აკრატის: და სახელი დედის მისისაჲ ეგუემთა: და იყენეს იგინი მდიდარ და
ზატისანი: და აქუნდა მთავრობაჲ: და კელმწიფებამ და სიმიდირმ ამის სოფ-
ლისაჲ: ვა დიდთა და ზატისანთა:

15 **ბიუიო მ:** და იშე იგი ვა იგი თვთ მან გვთხრა რგას ანგარისისა:
წელსა მეშდეს კელმწიფებამს: და წელსა მეოთხესა მარკანე მეფისა მორწმუ-
ნისა და ღთის-მომიშისისა: და იყენეს მშობელნი მისნი ქანე: და სარწმუნოე-
ბითა და სიბრძნითა განსწავლეს იგი და ორნი იგი მისნი მისნი მის თანა: თარ-
ღამოს და ელია. და იგინიცა განბრწეინდეს სქმითა მონაზონებისაჲთა: და მცო-
20 რედთა ჟამთა შეისუენეს მშობელთა მითა:

ბიუიო მ: ხოლო მათ განიუკეს: ელი რაჲცა იყო მშობელთა მათთაჲ:
და ამისა შემდგომად განვიდა კაცი ესე: და მისცა ათვი თვისა ღთსა და ადა-
მსწნა ქაღისა მას შინ ეკლესიაჲ: | წდისა ღთის-მშობელისა და მარადის-ქაღ- 319b
წელისა მარამისაჲ: და შეურაცხ უფს ენი სქმენი ამის სოფელისანი წელსა მე-
25 თვარმეტესს ჭასკისა მისისას: და შეიწყანანს მის თანა ათნი მისნი რლნი ეთებ-
დეს ცნობისა: და შექმნა იგი კრებულად: და ელთა ჟამთა სიჭაბუკისა მისი-
სითა: ცნობადობდა მრავლითა მოსწრაფებითა: და აღზრ-სხმითა მუცლისაჲთა: და
შეურაცხებითა ამხარტავანებისაჲთა: რ უწყოდა ვ და სავსებამ მუცლისაჲ და ამ-
ხარტავანებამ ვერ შემძლებულ არიან მღვარებად: და არცა შემოსვრილებსა და

სიწმიდეს: და ვერცა კ'ლდ აზმარტაენებაჲ შექმლუბელ არს დადუმებად და და-
 უუღლებად და ვერ შექმლუბელ აუო მონაზონებს: გარნა სიწმიდითა და სიმდაბლი-
 თა და კრძალულებითა: და ესრეთ იღუწიდა სიჭაბუკეს თვისს: და იმარნავნ გო-
 ნებასაცა თვისს. რა არა მიმოქრდი. და სიტყუად მისი აუო შეზავებულ ზო-
 5 მით მარლითა მადლისაჲთა: ხოლო რ'ნი იგი კელს მისს ქუეშე იუვნეს. აზ-
 რახენ მათ. რა ზნაძვიდენ მონაზონებსა მისს და განგებას მისს. და არა
 დასდვის მათ ზა უღელი მძიმს. რა ახალერგ იუვნეს იგინი მონაზონებსა ში-
 ნა: და არცა კ'ლდ უტეობად მათ. უღვი-უოთად ცხორებისა ს'ლითა მათათა: და
 10 ა'დ მცირედ-მცირედ მოიუფანებდა და ასუმიდა მათ წყალსა ღ'თუებისსა და ჭყოფ-
 დეს იგინი საქმეთა ღირსად წოდების მას.

320a

ძეგვი 14. აღსრულებასა ოდენ ოც და რვისა წლისა ჟამთა ზნასკვის მი-
 სისათა განბრწყინდა მის ზა მადლი ღ'თისაჲ: და კაცნი კოლხნიელნი ეგედრ-
 ნეს საბასტიელსა მეტრანოლიტსა. რა მიზეზითა რაჲთმე მოუწოდოს წ'დასა აშას
 და ეოს იგი მთავარუბისკობას: ხოლო მან მოუწოდა მიზეზით: და ვ'რ მოგვი-
 15 და: მუნქუესვე შეიზურა იგი და იძულებითა აკურთხა იგი ეზისკობისად. თანიერ
 ნებისა მისისა: ქალაქისა მის-თჳს ზირველ მოკსენებულისა. რა ეზისკობისი მუნი
 აღსრულებულ აუო:

ძეგვი 15. და ვ'რ მიიღო მთავრობაჲ იგი თანიერ ნებისა მისისა არა
 შეცვალა განგებამ მონაზონების თვისისაჲ: ა'დ დასდვა თავსა თვისს ეზისკობ-
 20 სებას შინა იგივე მარნავა. რ'ლსა შინა აუო მონასტერსა თვისს: და არა სდა
 განშიშუღდის: და არცა იბანის სდა: და ჰრცხუენინ ხილვად ვისამე: იგი შიშუე-
 ლი და არცა თვისთა კორცთაჲ ჰნებაჲ. ხილვად: რა ეკსენა მას ურჩებამ და სიმი-
 შუღლს ადამისი და იტუენ: ვ'დ დიდთა საქმეთაგანი არს: არა ბანაჲ კაცისაჲ. და
 25 ე'ლსა შინა საქმესა კეთილსა: მოსწრაფე აუო ღ'თისა სათნო ეოთად მარნავითა
 და ლოცვითა: და სიწმიდითა კორცთაჲთა | და უმანკოებითა გულისაჲთა და განი-
 წმედდა გულის-სიტუის თვისს. ე'ლსა ჟამსა და განაგდებდა ე'ლსა სიმაღლესა.
 რ'ლი ამადლების ეოროჲს ღ'თის-მეცნიერებისა: და ფარდამოს. ძმას მისსა
 აქ'ნდა სადგური წ'ე შეეთათა. ზნზნისისა და ანასტასისა: და მიიღო მათ-გან
 მთავრობაჲ: და კელმწიფებამ: და ბრწყინვალედ განგებეთა მით ძმის მისისაჲთა:
 30 მასცა ფ'დი მოსწრაფებამ აქ'ნდა: სათნო ეოთად ღ'თისა: და კ'ლდ თვედორე:
 დის-წული მისი მწიგნობარი დაბერდა საქმითა კეთილითა: და მოვიდა მისა ეზაჲ:
 და ეპას მას თანა განბრწყინდა სული მისი და ფ'დ სათნო ეოთად იგი ღ'თისა და
 ე'ლი სხელი მისი. და ესე თ'ე აუო სუფარულ წ'ე ე'ლთა ბერძენთა და წ'ე
 ისტრნიანე მეფისა მორწმუნისა: და ვ'ა დაუო ნეტარმან მან იოვანე ცხრამა წ'ე-
 35 ლი ეზისკობისობასა შინა კელმწიფებამ მიიღო: თასნიკოს: ქმარმან დის მისი-
 სს მარამისამან. და აქ'მს იგი ერის-თავ სომხითისა ქუენსა და ეშვაკასა-მეორე-
 თა ადრგითა: იწყო ადმოფოთებად და განსრუენად ეკლესიათა: ღ'თისათა და ესე

320b

უმჯულოა ზეცებდა მნეთა ეკლესიასათა არა აღსრულებად სჯიმის კეთილისა. ეკლესიასათა შინა. და რწი აღსრულებდეს: წესის ეკლესიასათა. მათ შჯიდა და სტანჯვიდა: მრავალგზის ევედრებოდ მას | სიტყვითა ღმრთისათა: ხოლო იგი ბო- 321a
 5 როტადვე მიიტყვებს თვრომსდა ვინაჲთგან მოუკდა მარამ ცოლი მისი და ამის მიერ შეკარდა წადე იგი მშუხარებას და სიმწარეს: და აიყოლა წარსოვად. კოსტანტინეზოვლის: და ვწ მიიწის მუნ: ითხოვა და მოიღო უღი რამცა უნდა ეკლესიასათა-თჳს: განსრულებას ზწნინის მეფისას და ევეგიმის ჰატრეაჲ კოსტანტინეზოველთა თანაშემწე ეჲო მას ეკლესიასათა-თჳს. და რწ იქმნა ეღი რამცა უნდა. იზრახა ზრახვამ ღმრთის სთნომ: რწ წარვიდეს ქალაქად ღმრთის 10 წადე და განაშოროს თავი თჳსი საქმეთა-გან ამის სოფლისათა: ხოლო წიგნებო იგი მეფისამ წარსცა: მის თანა მოსრულთა მათ კაცთა ქუნდ თჳს და იგი მარტომ ივლტოდა მათ-გან. და აღკდა ნავსა. და მოვიდა იწლეჲმად: და დაადგრა იგი სსსეულოს მას: რელი ექმნა ევდოვას: და იყო სსსეულოს მას შინა მცირე ეკლესიამ წისი გისი და იყოფოდა მუნ შინა. მრავალგზამ: და ვწ იხი- 15 ლა თავი თჳსი შეფოთს შინა კაცთა-გან. იწყო ვედრებად ღმრთის მიმართ: ცრუმლითა. რწ მიუძღუეს ადგილის ეუდროსა. და ცხონდეს მას შინა.

ԹԻՄԿԻ I: და ოდეს იყო სსსეულოს მას შინა ესე ნეტარი მამამ იოვანე. მეფარჲამ ევედრებოდა ღმრთის და დამეს კრთოს. გამოვიდა უწი მას ეზოსს | სსსეულომსსა და აღიბილხა თუაღნი თჳსნი ზეცად: და იხილწ ვარსეულვი 321b
 20 ბრწინივალწ და იყო ვარსეულვის მას უწი სსსე ჯწრისამ. და მოვიდა მის და ესამ კამად ბრწინივალების მის-გან. რწი ეტყოდა უწთუ გნებავს ცხოვრებამ. შეუდგე ნათელს ამას. და შიეს სარწმუნობითი გამოვიდა და შეუდგე ნათელს მას და მიუძღუა მას ნათელი იგი ვწდს მოიქვანს ლავრას წისი მამის ჩწნის საბამსს განსრულებას ოც და [ჲ]თვრამეტის წლისა ჟამთა ჭსავის მისისათა: და ჟამთა 25 ოდენ სლოსტის ჰატრეაჲსათა იწლეჲმს: და მას წელის განახლებეს ეკლესიამ იგი ლავრისამ ღმრთე-შწნებული და შემდგომად სიკუდილის ზწნინისს. ანსტასია მოიღო მეფობამ. ვწ იგი მან თუთ გუთხრა ჰირითა თჳსითა:

ԹԻՄԿԻ II: და ვწ მოვიდა ლავრად: ჰოვა მამამ ჩწნი საბამ. შეეკრბამ რამ ასრგასისი მონაზონი და უძღოდა მათ სიკლახსავითა: და ჭირითა კორცთამ- 30 თა. ხოლო მდიდარ იუენეს იგიწი სუღითა და მადღითა: და შეიწყარა წწნი სსბა ესე ნეტარი. და მისცა იგი ვიკონომოსს ლავრისას. ვწა ერთი ახალთაგანი რწა ვოს მისხურებამ. რწა არა უწყოდა სავასწ. იგი რწი იყო მის თანა: და რუ ვის უკჯრწ ესე. რწ წინ დაფარა ნეტარის საბამს-გან სავასწ იგი იოვანე სრულისამ: აწდ განიზრახენ: ესრწთ. რწ ოდეს ჭწებავს ღმრთის გამოცხადებამ | წთა 322a
 35 მისთამ წწტელ არიედ ივინი. და ოდეს დაფარის მათ-გან ვერას ზრახველ: აწდ სწორ კაცთა იქმნიან და მოწამე არს სიტყსა ამას ეღისე წწელი. რწ თქა სომანიტელის მის-თჳს „ვწდ სული მისი მშუხარე არს: და რწ დაფარა ესე 4. 2. 4. 27 ჩემ-გან“: და ესე წადე მამამ იოვანე: ეწღითა მოსწარაჲბითა ერწდა ვიკონომოსს

მოსს და სხუთა. მამათა ჭმასხურებდა იგი სიმდაბლით: და გულის-სიტუთა კითხილითა: და იყუბნ იგი წყალს კეკით და წუენს უქმნ ქვით-ხუროთა მათ. და კლდ მისრემნ ქვას: და ელს შესწევნელს მათს. და მას ჟამის ადემისნს ქსენადოქი ღაგროსაჲ. და შემდგომად მეორისა წლის მოსლვის მისისა ღაგრად განწმიდნა კასტელი ემპიათ-გან ვა წერილ არს ცნრბასა წის სანამს და ფდ დაშერა მუნ: წის მის თანს. და იქმლდა მუნ: და სხუანიცა მის თანს და ვრ იგი მან მიუთხრა ამა მარკიანეს: რქს გამოცხადა ღთისა მიერ მირთუმიდ სახრდელი:

ԹԻՄԿԻ Ե: და ვრ განსრულდა მსახურებამ მისი. ზირველსა წელსა. და 10 დადგა სხე ვიკონომისი კლდ დაადგინა წე ესე ქსენადოქარად და შეწერედ: ხ მან შეიწერნა სიხარულით მსახურებამ იგი გულითა ჭამოღოთ: და განსუგენებდა იგი მამათა ელს შინს სკამარს მათის: და ჭმასხურებნ იგი თითუეულს მათს სიმდაბლით: | და მრავლით მოსწრაფებოთ: და მას წელიწადსა ადემისნს 322b კვნობი ღაგროსაჲ. რ ღ არს ჩრდილოთ კერძო ღაგრსა. რა იყოფოდინ მან შინა ზირველნი მომკაღნი მონახონებდა. რა ისწარს წესი და მოქალაქობამ მონახონებისაჲ. ზირველად და ამისა შემდგომად შევიდენ. და იყოფოდინ ღაგრსა შინს და შემდგომად სწავლის მათისა. კანონითა კრებულისაჲთა ვა თქა ნეტარმან საბა. რ ვა უუაგილი ზირველად გამოვიდის სყოფისა. ესრტთ იუენენ. რნი კრებულსა შინს არიან. რ დასაბამი არს იგი მონახონებისაჲ: და რქს ესე 20 კვნობი ემწნებოდა ესე ნეტარი. კაცი აბიულებდა თავსა თვსსა. და უქმლდა წუენის ხუროთა. და ადივიდის წუენი და სხუამ სკამარი მათი ორგზის დღესა შინს: და მარტუ: მოქმედთა და იყო შორს ადგილი იგი ქსენადოქისა-გან ათ უტევან:

ԹԻՄԿԻ Բ: და ვა აღსრულდა მსახურებამ იგი მის წელიწადისაჲ. ელთა 25 მამათა სარგებელ ეყო. სიკეთითა მისითა და სიწმიდისა-გან და გულის-ხმის-უოთისა-გან. მამინ მისცა მას მამამან ჩნმან საბა სენაგი. რ ღლს შინს დაეუდოს. და ვრ შეიბურა იოვანე სენაგი. და მოიღო ბრძანებამ დაეუდებისაჲ. დაყო სამი წელი სენასა შინს ესრე სახედ. ხუთთა მათ დღეთა კრიაკესს მისა: არა გამოვიდის. არცა ვინ იხილის: და არცა ჭმის რაჲ. ხოლო მამათსა და კრიაკეს იგი შევიდის | უწინარს ელთასა ეკლესიად. და ელთა უუანათ გამოვიდის სი- 323a ხარულით და შიშით დგან ჟამის ფისდმონებისასა და ცისკრისასა ვა წერილ არს. „ჭმონებლით ოსა შიშით და უგალობლით მას ძრწოლით“: ესე ცნობამ აქნდა უკლ.2,11 ჟამის-წირვისა ჟამის უბიწოდ. და ვერ შემძლებელ იყო თავისა თვსისა დაჭირვად ცრემლთა-გან: ხოლო მამანი რაჲ ჭხედვედ უკვრნ. და ადიდებულ ღთისა მომცემულსა კეთილისსა:

ԹԻՄԿԻ Գ: და შემდგომად ამის სამისა წლისა იქმნა იგი ვიკონომოს 35 ღაგროსა: და ღთი შეეწოლდა მას ელსა შინს საქმეს. და განმრავლდა კრებული ღაგრისაჲ კელითა მისითა: და განმრავლდეს მამანიცა: და ვრ აღსრულდა მსახურებამ თვისა გულსა მოუკდა მამასა საბას: რამცა აურთბა იგი ხუცად: ვა

მანაზონი დირსი. და სრული ყოვლითავე. და თანა წარიყვანა იგი და ადვიდა იგი იწმელად. და მივიდა ელია ჰატრეკის: და უთხრას მას ეწლი იგი კეთილნი საქმენი მისნი და ევედრა რამცა უკურთხა იგი ხუცად. ხოლო ვაჟს მატრეკის: სათნოებათა მისთაჲ: ადვიდა იგი წდასა თხემისა ადგილსა რამცა თვითთა კელთა აკურთხა იგი ხუცად: და ვრ იხილა წდნი თავი თვისი რვერ შემდეგებელ არს სიელტოლად: სიმდაბლით ჰრქა ჰატრეკის: მამო ჰატოსანო. მსებაჲს რამჟე სიტეჲ შენდა საიდუმლოჲ. რ მაქეს ცოდვაჲ. და მინებს იგი ახრობად | სიწმიდესა შენსა: და უეტუ დირს ვიყო. თავს-ვიდვა კელთა-დასხმაჲ 323b

ესე: და განრეიდგინა იგი თვისის-გან აღსავალს მას თხემისა ადგილისას: და ჰრქა მას: ვევედრებო შენსა სიწმიდესა. შემიწულებუ მე და ნუ ვის უთხრობ სი-დუმლოსა ჩემსა: რა არა წარვიდე ამიერ ქენით. და არწმუნა მას ჰატრეკისმან ვდ არავის უთხრას: მამინ ჰქა მას. მე მამო ეპისკოპოსი ვიყუე მას ქალაქსა: და სიმკაჟლის-თჳს ცოდვათა ჩემთაჲს განვეპორე: და ვიელტორე. და შთავედ უდაბ-ნოდ: და მოველი ბრძანებასა დთისას: და განვიზრახე თავი ჩემით. ვდ ჰერ- 10

არს ჩემდა მსახურებაჲ მამათაჲ. ვე აქუსდა ისლი კორცთა ამით. რა რაჲს დავ-ბერდე: და მოუძღურდე არა დავისაჲო სხუათა მსახურების-გან: და ვრ ესს ესე ჰატრეკის: დაუკურდა და მოუწოდა წდასა საბას: და ჰრქა მას. ვდ საქმელ გ-მომიცხადა. რლითა ვერ შემდეგებელ არს მიდებად კელთა-დასხმასა. ად ამიერთ-გან უტევე ეგე: რა დაუუდოს და ნუმცა ვინ აწეინებს მას: და ნუმცა ამფოთიებს 15

რას. და ვრ ესე ჰრქა მას. განუტევენა მშჯდობით:

ადიუი 1

მამინ ნეტარი საბა შეწუნსა გუელსა მინს თვისსა და წარვიდა იგი ქუბას დასავალით კერძო კასტელის: რლი ჰმორავს დავრას: ოცდაათ უტე-ვან: რლი ამისა შემდგომად კვნობად ადემსნა: და დაავდო თავი თვისი წე 25

დთისა და იტეოდა ცრემლით: რამსთჳს | ორ შეურაცხ მუჳ და არა მუწუე საქმელ მამისა იოჳანსსი. რ ვაჟე იგი და შეგონს გუელსა ჩემსა. ვდ დირს არს იგი მდღელობასა: და აწ ორ ჩემო. და დმერთო ჩემო. მუწუე მე საქმელ მი- 30

სი. რ მწუნსაჲ არს სულბ ჩემი ვე სიკუდილადმდე: უაუეთუ აწ ესე: რღსა იგი ვგტონებდ რჩეულად და წდად და სათნოდ და დირსად სიწმიდისა. და აწ იქმნა შეურაცხ: და არა დირს მსახურებად წე დიდისა დიდებისა შენისა ამას და 35

მიგავსსა ამისსა სიტესა იტეოდა დამე ელი ცრემლით ნეტარი საბა: და ეჩუენა მას ხილვაჲ ანგელოზისაჲ რი იტეოდა ვდ მამად იოჳანე არა შეურაცხი არს და არცა თუ არადირს: ად ჴერი არს რჩეული და აქეს კელთა-დასხმაჲ ეპი-სკოპოსობისაჲ: და არა ჳერ-არს: რამცა იყო იგი ხუცეს. ხოლო მამასა ჩნსა: წდასა საბას: ჩეუელებად აქუნდა. რეს იხილის ხილვაჲ: დთებრი: გინა თუ 35

ხილვაჲ ანგელოზებრი არა შეძრწუნდის ად მზარულ არს: და მოვიდა იგი სე-ნაკად: მამისა იოჳანსსის: და შეიტეობო იგი. და ჰრქა: შენ დაჭფარე იგი ჩემ-გან: სიჴი რლი მოგიდებოეს დთისა-გან. ხოლო აწ დმერთმან გამომიცხადა მე იგი. ჰრქა მას წნ. სულე ჩემი მწუნსაჲ არს მამო. ვე სიკუდილადმდე რ არავისი

323b

324a

მინდა ცნობად საიდუმლოდ ესე. და ამიერიოგან ვერღარა შემძლეებულ ვარ ეოფად ქენისას ამას: ხოლო აღუთქვას მას საბა ფიციტო: რა არავის უთხრას საიდუმლოდ მისი:

5 **ԹԵՄԻ 13:** და მიერიოგან დაეკუდა იგი სენასას თვისსა და არღარა გა- 324b
მოვიდოდა ეკლესიად და არცადა ვის ზნახვიდა. ვარნა მისხურსა თვისსა. რისის
წელსა. ხოლო განვიდა იგი რქს აკურთხეკედეს ეკლესიასა წვისა ღთის-შობე-
ლისასა. მარადის-ქაღწულისა მარამისსა. რქელისა ზატრუქი ილქემითა შაამო-
ვიდა. და აკურთხა ესე ეკლესიაჲ. რქლ ვითქუთ. მას დღესა აიხულა და გამოვიდა
ესე წმიდაჲ. და მოვიითხა იგი ზატრუქამან. და ვრქს ხრახხა მას. ზატრუქი ფდ
10 სარკებულ უყო მას გულის-ხმის-ყოფისა მისისა-გან: და წესიერებისა: და სი-
ტუუტკბილობისა მისისა-გან. და მიერ დღით-გან ზატრისან იქმნა იგი წვე ზატ-
რუქისა:

15 **ԹԵՄԻ 14:** და რქს განსრულდა ესე მეოთხელ წელი განვიდა მამად
ჩნი საბა ღავროთ. და წარვიდა სკუთხოფლისით კერო. შუოთასისა მის-თჳს რქნი
უკანაჲსქენელ იუთფოდეს სეა ღავრას. და ესე ზატრისანი მამად იოვანე მეოტ
20 იქმნა მთ-გან: და წარვიდა უდაბნოსა რუბაჲსისა: შეერგასესა წელსა. ჟამთა ჭას-
კისა მისისათა. და დაადგრა მუნ ქუაბსა შინა ექუსა წელ. და განაშორა თავი თჳსი
უღლის-გან თანაქცივისა კაცთაჲსა: და უნდა მას: რა ჭზრახვიდეს ღთისა: და-
უუდებასა შინა: და განწმიდოს გონებად თჳსი ღცვისა მუფარჳსმ დადგრობითა
25 რა ჭხედვიდეს დიდებასა ღთისისა განმარტებულთა ზირითა:

30 **ԹԵՄԻ 15:** და ისწრაფდა იგი აღსლუად ძლითი-ძლად და გული უთ- 325a
ქუმიდა სათხოებისა მიმართ და შეორესა ეინა შესამესა დღესა მისცის ბუნებისა
კორცთასა საყმარა თჳსი. და გამოვიდის იგი ქუბით თჳსით. და მიმოვალნ უდა-
ბნისა და კრებნ იგი შეღადრასა. რქლ არს თაფლი ველისაჲ. სიტყმელი მეუ-
25 დაბოკთაჲ. ხოლო დღესა ერთსა მი-რამ-ოდენ-სრულ იყო მუნ ვქე შესწავლად-
მდე უდაბნოჲსა მის განვიდა კრებად მდელროჲსა მის. და შესცთა გზასა. და შე-
ვარდა იგი ადგილთა ძნელუგანთა და ფიცხულთა. და ვრქ ვერ შემძლეებულ იყო
იგი სლუად. და მიქცევად ქუაბსა: სულმოკლე იქმნა. და დაეცა ქუეკანასა ზედა.
და მუის მოხელნას მას დმერთმან: და მიიტაცა იგი ქუაბად თჳსა. ვრქ ამბაკუმ
30 ჟამსა მას და რქს შეისწავლა უდაბნოჲ იგი და იცნა ადგილი იგი ვინაჲ იგი.
ადიტაცა. გულის-ხმა ეო. რქეშორა იგი ქუაბსა მას ხეთ მილიონ:

35 **ԹԵՄԻ 16:** ერთი ვინმე ძმათაგანი მოუხდა მას რუბას. და დაყო მის
თანა მტირედი ჟამი და ცხოინდებოდა მის თანა განკებითა მეუდაბნოეთაჲსა. და
ვრქ მოეწეინა ძმასა მას. დაუუდებდა თჳსი. ჭრქა ბერსა: აჭ, ესერა აღვისებ
40 მოახლებულ არს: გუაღე მამო და ადვიდეთ ღავრად. და ვეოთ დღესასწავლი
ესე მამათა თანა რქ არარამ გუაქუსა აქა ჭზადი. ვარნა ესე მწუხნვილი თაფლი
ველისაჲ. და არს ინება: | მამამან იოვანე აღსლუაჲ. რქ მამად ჩნი საბა არა მო-

ჩვენელ იესა ლავრად. ხოლო იმაჲ იგი ეგზნებოდა: აღსდგის-თჳს ლავრად. და ბერი ასწავებდა. და გულის-სხმა უყოფდა და ეტოლდა. ვსდგეთ იმით. და გურ-
წმენეს რწ იგი უღაბნოსა გამოზარდა უქქისსი საისი ორმოცის წელს. მანვე
აწ მოკვდეს ჩნ არს თუ სავაზრი ოდეს ჩნი ვდ უმეტესი განგზავნადის ჩნი.

5 რ მან თქუა: „არა დაგეტო. არცა დაგავლო შენ.“ და სახარებას იტუჯს.
„ნუ ჭზრუნვით გინს თუ რაჲ ვჭზით გინს თუ რაჲ ვსუათ. გინს თუ რაჲ შე-
ვიმოსოთ. რ მამანს თქნიან. რ ლ არს ცათს შინა იცის რაჲ იგი გივის ამის
ვლისგანი. ვდ ეთებლით ზირველად სსუევეგელს ცათას და ესე ელი შეგვიძი-
ნოს თქნ.“ იხილეთ აწ შეილო ჩემო და შეიკრძალე იწროჲ გზაჲ. ეფროჲს

10 ფართოჲს. რ განსურენებაჲ ამის სოფლისაჲ. შობს სავანეჲგელთა მერმეს მის
სოფელს და აქაჲ შიმილი მუნ განჭვხადებს განსდომისა კეთილთა მათ-გან.
და ამით ელიათ სოკუთა არავე ისმინს მამანს მან ბერისაჲ. ვდ ადგა და წა-
რემართა გზასა თჳს. რ ი ალვიდოდა ლავრად. და ვრ იგი წაროდეს-ვიდა: მო-
ვიდა ვინუ ბერისა. კაცი ელდვე უცნურეი და თასა ჭყვანდა მას კაჭრული რ ლს

15 ეკიდა ელი კეთილი და იყო ტურის მის შინს ზური ვდ და ტოელი და ღჯინა
და სეთი. და ხატოჲ ნუღლი და კუერცხი და ჭურჭლითა თაელი. და მოჭხადა
ტურთი იგი ვე ბერისა. და წარვიდა. ხოლო წნ მამანს ჩნიან იოვანე განი-
ხარს სუელით. რქს მოხედის მის დწ: ხოლო იმაჲ იგი. რ ი წარვიდა შესცთა
კზას და თვდ დმურს. და მესმეს დღეს მიიქცა ბერისავე მშიერი და მოჟი-

20 ლურებული და განმძღარ იყო იგი სყოფთა-გან ურჩებისათ. და ვრ მივიდა
ზოგა ქუბის მის შინს ვლიე იგი კეთილი მამანს იხილა. და გულის-ხმა იო სი-
ბოროტლ იგი სარწმუნოების თჳსისაჲ. და ურებაჲ შეინან და დაცა სირცხ-
ლული წე ბერისა და ითხოვა მის-გან შენდობაჲ. და გულის-ხმა იო ბერმან უძ-
ლურებაჲ კატობრივი და შეეწუდა იმაჲ იგი ალადგინს იგი და გულის-ხმა უყო.

25 და ჭრქა. ჭეშმარიტად უწყოდე შეილო ჩემო. ვდ დმერთი შემძლეულ არს გან-
მსადებად ტახლის უღაბნოსაგა ზწ.

(ჩიყუი 17): მას ვამის ოდეს დაცეო მუნდირ მეფელ სრკინოზთაჲ შეფე-
ს სხარსთას. და მისცა მის კელმწიფებაჲ ჭურთა-ტანისა ზწ. და გამოვიდა მის
თასა სიმრავლელ სარკინოზთაჲ. ვდ მს მოიწია არაბიად. და ზაღესტინედ გულის-
30 წერობითა დილითა. და მალე ექმნს ბეგრეულს ბერსენისას. და განდიდნს მათ ზწ.
და მრავალი იჯრი ქმნს ესე შემდგომად წარტუენივის ემიდელთა ქალაქის | და
სიმრავლელ იგი სარკინოზთაჲ. რ ლი იყო მის თანს განიბნიენეს ელით მათ ად-
გილითა და მიუგელის მთავარმცველის მის ბერსენიამან. რ ლი. სცვიდა უღაბნო-
თა მოციქული ელით მონასტერთა. და აუწუა მისლვაჲ ბარბაროზთაჲ და უბრ-
35 ძინა რა კერძალენი მათ-გან. და წარავლიენეს მამათა დიდის ლავრისათს ამის
სეტარის მამის ჩნიის და ჭრქს: რა არღარა იყოთოდის რუბას. ვდ აღმოვი-
დეს ლავრად და თჳსისავე სენასა დაცუდოს. ხოლო ამას წდას მამანს იოვანეს

20.
6, 21-23

326a

326b

გემომ ეხილვა სდმრთომს სიტკბოებისა დაყუდებოს შინს თვისს. და არა უნ-
 და დატყევაბა ადგილის თვისისა. და განიზრახა გულის თვისს და იტყოდა.
 უმტუ არა დთი ზრუნვადეს ჩემთს ვრ შემსლეებელ ვარ ცხორებად. და ესრტთ
 5 ეო დნ მის-თს შესავადრებელი და დაადგრა იგი უშიშად: რ დთი არს რლი
 ელს ჟამის ჭივარავს მონათა მისთა და ამცნეს ანგელოზთა მისთა ვა წერილ
 არს. რა ჭივარვიდენ მოშიშთა მისთა. ხოლო რეს შეშინდა იგი მცირედ. უნდა
 დთს ნუგეშინს-ცემის. და მოავლის მის ლომი ფდ დიდი და სამინელი რა
 სცვიდეს მას დღითი და ღამით. შიშის-გან ბარბაროზთაჲს. და ზირველს ოდენ
 დამეს რლს იხილს ლომი იგი მწოლასტ კართა მის ქუბისთა შეეშინა მცი-
 10 რედ ვრ იგი მან | თთი მითხრს: და ვრ მეფავარჟამ იხილს ლომი იგი დღი-
 თი და ღამით. და რ შიშის-გან მისისა ვერ მიეხლებოდეს სარკინოხნი ჭივად-
 ლობდა დმერთსა. რნ არა დაუტყვის კუერთხი ცოდვლისაჲ საწილსა ზა მარ-
 თალთასა:

327a

ბიუჟი ურ: და ვრ მოვიდა მამაჲ ჩნი სბაჲ ევმაოხით და აღაშენს

15 ნუა ლავრად და მოვიდა რამცა აღაშენს კვბობი იგი ქუბისაჲ ვრ იგი მუორე-
 სს მს სიტქს ვთქუ. და მოეკესნს სხილავი იგი: რლი იხილს მურ მამის
 იოვანტს-თს. წარვიდა მის რუბად და ჭრქა მს: დთნ დაგიცვა შენ სიბორო-
 ტის-გან ბარბაროზთაჲს და მოგივლის შენ კეთილი მცველი და აწ ადდეგ და
 20 ეუვ კაცთა-ებრ: და ივლტოდე ვა სხუანი მამანი რა არა ჟამს გამო. აჭმადდე.
 და სხუადც მრავალი ჭრქა მს. და ესრტთ აღმოიყვანა იგი დიდად ლავრად და
 შეაყენს სენაკს ორმოც და ათექუსმეტის წლისაჲ: და არავინ მონაზონთაგანმან
 შწუოდა: ვდ ეზისკობისი არს იგი:

ბიუჟი უხ: და ვრ მცირედნი დღენი გარდაკდეს. ინუბა დნ გამოც-

ხადებად სთესსტ იგი დაფარული იოვანესი. კაცი ერთი ასიელი. და სხელი მი-
 25 სი აითარიოს. ეზისკობისი რლი კეთილად ცხონდებოდა მოვიდა ინლმდ: და
 თაუუანი სცა წთა ადგილთა და ძელსა ზატოხისისა ჯრისის: და მრავალი სს-
 ფასტ განუო | გლახაკთა და მონასტერთა და ვრ განვიდა იგი ქალაქით წდით
 და უნდა წარსლვად თვის ქუნდ ადვიდა ნავს და ვრ მცირედ ვლო ზდუსას ში-
 30 ნს ადგა მის ზა ქარი სსსტიკი და კალადვე უგუნიქცა იგი მრავლითა ჭირითა
 და გამოავლო იგი ასკალხს. და ვრ განიზრახვიდა რამცა კულად ადვიდა ნავ-
 სს შემდგომად ორისა დღისა უჩუენს მს ანგელოზი ორისაჲ ძილსა შინს და ჭრქა
 მს: ვდ ვერ შემსლეებელ ხარ წარსლვად: ვდს არა კლდ უგუნიქცე ინლმდ:
 და მიხვდე ლავრას ამბა სბაჲსს და მოილო ლოცვაჲ ამბა იოვანტსი დაყუდებუ-
 35 ლისაჲ: კაცისა მართლმადიდებელისაჲ: იყო იგი ეზისკობის და შიშის-თს დთი-
 სს. და სიუარულითა ეი შეურაცხ ეო: და შეუდგა სიგლახაკისს. და სიმდაბლეს
 კეთილს: და რეს ადგა აითარიოს ძილსა მის-გან. და გულის-ხმს ეო ჩუენე-
 ბაჲ იგი გამოკადა და იწყო კითხვად: ვდს მოვიდა ლავრას წის ამბა სბაჲს-
 ია: და წარმოუხრს ესე ელი მამათა ჩუენებაჲ იგი რლი იხილს და მიიყვანეს

327b

იგი მამათ სენაკად მამისა იოვანსისსა. და დადგრა მის თანს ორ დღე: და გან-
 კრძობილად იყო სიტუქჲ მათ შს. და აფუცა მან მამად იოვანე: რა არადა
 დაუფაროს საქმეთა მისთაგანი. ხოლო მან იძულებით წარმოუთხრა მას ვინამდ იყო
 და მშობელით | მისთა-თჳს და ებასეჴსეების მისისა-თჳს: და რაჴს ცნა. აითა- 328a
 5 რისს საქმეჴ მისი თჴქა ჴეშმარტად აჴცა გორვეს ჴვანი ზატოისანნი ქჴენისა ჴა
 და ამისა შემდგომად მოიღო ლოცვაჲ წისად მის. და მივიდა მამისს საბაჲსსა და
 უთხრა მას: და უღთა მამათა განკებაჲ იგი მამისა იოვანსისსა და მიერითგან გან-
 ნითქჳ ებასეჴსეების მისისა-თჳს და ნათესავთა მისთა-თჳს:

ჩუყუი 18:

10 ჴამთა ჴსასკისა მისისათა ოთხმეოც და მეცხრესა წელსა შიისუენსა მამამან ჩნდნ
 საბა: და მშჯღობით მას ჴა დაიძინა: ხუთსა დეკანბერისსა. და არა აუწვეს მას
 მამათა: სიკუდილი მამისა ჩნისი. და შეწუნა მამად იოვანე: რა არა დაჴუხუდა
 იგი დამარხუასა წისა საბაჲსსა. და გრა იგი ამას მწუხარებასა შინა იყო გან-
 შორებისა მის-თჳს. ეწუენს მას ძილსა შინა მამად ჩნი საბა და ჴრქა ნუ მწუ-
 15 ხარე ხარ ამბა იოვანე სიკუდილისა ჩემისა-თჳს. დადაცაიუ განკეჴმორე შენ კორ-
 ცითა: ან სუღითა შენ თანა ვარ: მიუცო მას იოვანე: ეკადრე ღთსა: რა მე-
 ცა წარმიფაროს შენ თანა. მაშინ ჴრქა მას წნი საბა: ესე საქმეჴ ვერ შესაძლე-
 ბელ არს აჴ ყოფად: რა მომავალ არს დაგრასა ჴა ფღი მწუხარებაჲ: და უნ-
 და ღთსა შენი კორციითა დამოთმად. რა | ნუგეშინის სტეჴმდე და განსაძლე- 328b
 20 რებდე რნი იდეჴადენ: და ჴბრძოლან სარწმუნოებისა-თჳს. და გრა ესმს და იხი-
 ლა ესე მამამან იოვანე. მისარულ იქმნა მწუხარებისა მის-გან: რლი შესრულ
 იყო. და განიზრახვიდა იგი და იერგოდა მწუხარებისა მის-თჳს მომავალისა:

ჩუყუი 19:

სუღი კორცთა-გან. და გრა იგი ეკედრებოდა ღთსა ამის-თჳს მიიტაცა იგი გო-
 25 ნებითა თჳსითა და ჴხედვიდა იგი ვრმცა იყო წდას ბუღელმის: და იხილა სტო-
 ვასა წისა ეკელესიისსა კაცი ვინმე წე უცხოჲ მწოლარეჴ. რლი მოკუდებოდა
 და ანგელოზსა წარჴუენდა სუღი მისი ფსალმონითა. და სუღითა სუღნიკებისაჲ-
 თა და აჴუენდა იგი ჴეცად: და უნდა მას თჳსლითა თჳსითა ხილვაჲ უბოჴი სა-
 ნუღდღვეჴ ჴეშმარტ არს საქმეჴ იგი და მეის ადღვა და წარკმართა ბუღელმის. და
 30 ზოგა კაცი იგი მას ჴამისა ოდენ შეკუედრა სუღი აჴსი ღთისა და იკურთხა იგი
 წთა მთ-გან კორცთა მისთა: და დადგა იგი საფლავისა წთასა: და მოიქცა იგი
 სენაკადვე თჳსა:

ჩუყუი 20:

მოწათუთა ამას წდისთა: თჴ და იოვანე გუთხრეს. გდა
 შემდგომად სიკუდილისა საბაჲსსა წარგუავლინნა ჩნი ბერძან საქმრისთ-თჳს ჴრ-
 35 მადთ კერძო. და გრა განხელეთ ოორდანეჴ. შე-ვინმე-გუემთხვენეს კაცი და ბრქს |
 ქრსლენით. რ ლამი წინა კერძო თქნისა არს. და განვიზრახეთ და ვთქოთ.
 ედა შემიღვიუელ არს ღთი დაცვად ჩნიდა ლოცვითა მამისა ჩნისაჲთა. რ არა

328a

328b

329a

ნებისთ თჳსით გამოხრულ ვართ: ად ბრძანებითა ბერისაჲთა და ვრ ამის გან-
 ვიზრახეუდითა სდგას სინა აჲჲ ესურა ლომი იგი მოვიდოდა ჩნდა. და ფდ შე-
 გუეშინა: და წარვიდა ძალი ჩნი და მუის აზოფა ბერი მდგომარტ ჩნ შნ: და
 განდევნა შიში ჩნ-გან: და გურქა. განსაღერდით. მაშინ ლომი იგი ვა ტემუ-
 5 ლი ივდტოდა და განგუეშორა ჩნ-გან და ჩნ განხერებით: და არაჲ გუეშნო. და
 ვრ მოვიქცით ბერისა მოგვტო და გურქა: იხილეთა ვითარ იგი ვიუჲ თქნ
 თანა. ჟამსა ჭირის თქნისას. რ ფდ აჲჲ რაჲ ვიუჲ ვეუდრებოდუ ღთს
 თქნ-თჳს და ეო თქნ თანა წყალობაჲ:

(ბიუიუ 53): გუთხრობდა ჩნ თქე მოწაფტ მისი. და თქჳა რ მრავალი
 10 ჟამი ღაჲო ბერმან და არას ჭჳდა იგი გარნა როფიშის ხოლო და ზირველად ურ-
 თის მას ნაცარი სანცტეხურითაჲ: და მერმე შეჭამის იგი ხოლო ღდეს ერთს
 მივეწივე ამის რაჲ ჭჳოფდა რ დაჲვიწუდა დაჲჲჲჲ კარი სარკუმდისაჲ: და მინდა
 მიტემაღ მისა წყალი ტფილი და ვრ დაჲსდგე კელი ჩემი განულო კარი იგი ს-
 რკუმდისაჲ და ვბოვე იგი რ შთასხმიდა ნაცარსა სანცტეხურთასა ზინავსა თჳსსა
 15 და ფდ შეწუხინა ვიხილე რაჲ იგი ხოლო მე მინდა | რამტა განუქარვე მწუხ-
 რებაჲ მისი და ვარქჲ მას. არა შენ თდენ ჭჳოფე ამას მამია. ად უმრავლტსნი
 ღაფრისა მყოფინი ესრტეჲ ჭჳოფენ: და ამით ადარულებენ სიტუეს მას წიგნი-
 სისა: „ნაცარი ვა ზური ვტამე“ განუარგებად მწუხარებაჲ იგი მისი:.

329b

უზღ. 101.10

(ბიუიუ 54): და რ ეს მიწია ბერი თხხმეტც და ათისა წდისა ჟამთა თუეს
 20 ნოინბერსა გამოვედ სკუთობოფისით ქალაქით ჩნით ვა ვთქე ცხორებასა წის
 ეუთჳმისსა. და ბრძანებაჲ მოვილე დედისა ჩემისა-გან. მევედისა ქტსისა: რა
 არაჲ ვუო. თჯიერ ზრახებოსა წისა მამისა იოფანტსა რა არა შეუდგე შეტო-
 მილებასა ევარკენტსისა: და განხვარლე ტეშმარტეობისა-გან სარწმუნეობისა. და რ ეს
 მოვედ იტლემდ. და დაჲსარულე დღესსწაჲლი ნებაჲს ეკელისიასა წისა ღთის-
 25 შობეობისაჲ. წარვედ ღაფრად წისა საბაჲსისა და მივედ ამისა წისა ბერისა. და
 წარმოუთხარ ენი სქქტ ჩემი: და ვევედრე მას რა მარხარხოს ნებისა-უბრ ღთი-
 სსა. და მრქა მე უკთე გნებაჲს ცხორებისა. წარვედ და იუთოფდუ კანობისა წი-
 სსა ეუთჳმისსა: ხოლო მე ვა ჭბუკმან და უგუნურმან შეურატც ვეჲ ზრახებაჲ მისი
 და წარვედ იორღანიო კერსო. რა ვიუთოფილი ერთსა კურბობაჲგანისა: და | არა თუ
 30 ადგილი თდენ არა ვბოვე ად დაჲსრეუდდიცა სრეულებითა იუცხლითა კალამონისა
 მონასტურსა ექუსსა თუესა. და დამურთო მწუხარებაჲ მწუხარებასა ზა უცხობი-
 სსა ჩემისა-გან. და სდღობისა და რ არა ვიუჲ უდელსა ქეჲჲ მასწავდელისსა.
 და მეწუხა მე ასე ბერი ძიღსა მინა და მრქა: კეთილად განისწავლე ამის-თჳს
 რ გარდაჲჲჲ მტნებათა ჩემთა ად აწ ადდუც და შეეიდ იერაქოდ. და ჭბოგო
 35 მუნ კაცი მონაზონი. რ ღსა ჭრქან ჟჳრანტოთს ქსენადუქსა წისა ეუთჳმისსა. მას
 შეუდრე: და მივედ მონასტრად და სტხონდუ: და ადვდრე ძიღისა-გან ჩემისა და
 მუისა განუღიერდი და ვეზარე წისა სიადუმიღისა და მოვილე მცირედ სხზრდე-
 ლი და ესრტით სდგოით. შეეიდ იერაქოდ: და დაჲჲჲჲჲ კაცთა მსწარად განუერ-

330a

ნებაჲ ჩემი. და მერმე აღვედ მოსასტრად წის ევთამისს და მუნ დავადგურ თუე-
 ს იენისს და მიერ დღით-გან ვიწვე მისლვად ბერის და უთხრნი მას გულის-
 სიტუნი ჩემნი რა ქალაქითვე ჩემით ვიცნოდე მოწავენი მისნი რა მოვიდინ
 იგინი სხიდ ჩინდა ვა თუისს სხელს და წარიდინ ევლოგაჲ მშობელთა ჩემ-
 5 თა-გან. მოსასტრისა-თუ: და წის მის მოაღურის მათისა-თუ: რა დიდი სარ-
 წმუნობაჲ აქნდა მის მიმართ და ულთა მიმართ მამათა | ლავრისათა მიერ 330b
 დღით-გან ვინაჲთგან დირს ვიქმსენით შემოსლვას წის საბაჲს სხელ ჩინდა
 და დედასაცა ჩემს ემცინო მცნებაჲ იგი რა ზირვედ ვთქუ და ამის გამო მოვიდა
 მისს კანდიურად. და ვინარებდი სწავლის მისისა-გან: და ლოცვის უფროჲსდა
 10 აწ ვინაჲთგან ესე მიბრძანა დატევებაჲ ნია ლავრისაჲ: და უოფაჲ დიდს ლავრ-
 ის. და განმიზადა მე ღთს და აღმისრულა:

ჩაღყუი 41: დღეს ერთსა მსურვებდა გულის-სიტუნი სეჲმავთა: და
 მივედ წის ამის-და განუცხადე გულის-სიტუნი ჩემი. და ლოცვაჲ ეო ჩემს-თუ
 და მუნქუესვე განვიყოვენი. და ვრ იგი ვჰედლა სარკუმელს მისს თანს: და სარ-
 15 კებელ ვიყოფად: სდამრიოჲს მის სწავლის მისისა-გან. მოვიდა მის კაცი მდა-
 ბიოჲ და ჰუენდა მის თანს მწ მისი ემსაკუელი და დააგლო იგი წე სარკუმელს
 მისს. და წარვიდა: ხოლო ერთჲ იგი ტირიდა და გულის-სიტუნი ეო ბერმან რა
 სული არაწმიდაჲ არს მის თანს. შეეწაჲ და ულოცა და სცხო ზეთი ჯისა ზა-
 ტიოსნისაჲ: და მუის განვიდა სული იგი უკეთური და განცოცხლდა ერთჲ იგი:

ჩაღყუი 42: მამა ესტადი მამასხელით ქუბისაჲ: რა ი არს მამის
 ჩინის საბაჲსი მითხრობდა და თქა ვდ მბრძოდა ოდესმე ემსაკი კომბისაჲ თი-
 ცხელითა ბრძოლითა. და მივედ მამის იოჲნესს. შეეენებულისა. და გამოუცხადე 331a
 მას რამცა ლოცვა ეო ჩემ-თუ. და აღდგა ბერი და ეო ჩემ-თუ ლოცვაჲ და
 მერმე თქა. კურთხეულ არს ღთი შვილო ჩემო. რა არღარა მოგაკანლოს შენ
 25 ემსაკი გმობისაჲ ამიერ დღით-გან. და ესრტტა იქმის სიტუჲს-ებრ წის მის
 ბერისა:

ჩაღყუი 43: დედაცაცი ვინმე კაბადუკელი სხელთი ბსილით. დედათა-
 დააკონი კოსტანტინეპოლისის ეკლესიასაჲ ესე მოვიდა იწ ლობა და თანს ჰუენდა
 კაცი ნათესავი მისი. და კაცი იგი ეო ელითავე შეიკუელი. არამედ ეო იგი
 30 აკობიტრი. ხოლო დედაცაცი იგი მოსწრაფე ეო მოქცევედ მის მართალს ს-
 რწმუნობას. და ევედრებინ იგი ულთა წთა და მართალთა ლოცვისა უოფად
 მის-თუ და ვრ ესმა წის მამის იოჲნესს-თუ: და მადლის მის-თუ ღთის.
 რა ეო მის ჩა. გულმან უთქა განსლვად მის და მოღებად ლოცვის მისს.
 და ვრ ესმა მას ვდ არა შეგალს დედაცაცი ლავრად მიუფლიან თქს. მოწაფის
 35 მის წმიდისს. და ევედრა რა მიიყვანოს ნათესავი იგი მისი ბერის. და ჰრწმუ-
 ნა დედაცაცს მას ვდ ღთს ლოცვითა მისითა მოქციოს თიცხელი გული მისი
 მართალს სარწმუნობას. და წარიყვანა იგი თქ. და მიიყვანა იგი ბერის. და

ჭრეკა სარკუმელის მისსა. ჩუეულებიან-ებრ. და ვრ განადო ბერძან დატყვეს ორ-
 ნივე იგი თაუნის-ტეპით და თქა მოწაფემან. გკრთხენ ჩნ მამათ. | ხოლო 331b
 ბერძან ჭრქა მას. შენ ხოლო გაკურთხო მარტომ. რ ესე არა ღირს არს გუ-
 რთხევას და თქა მოწაფემან. ნუ მამათ. ხოლო ბერძან ჭრქა მას. მართლიად

5 გეტყვ: ვ დ არა ვაკურთხო ეგე ვ დს არა განეშოროს ზრახვისა მის-გან შწვა-
 ლებულთადას და აღუთქვას მას შეწყნარებად მართლისა სარწმუნოებისა. და რ ეს
 ესმა ესე კაცს მას განუკრდა: და განკურგებამან შეიპურა იგი წინადაწარცნობის
 მისისათვის და მუნქეუსვე მოიქცა ზრახვისა მის-გან და აღუთქვა ჭეშმარიტებით
 შესლგვად ეგელისასა ღთისასა. მამინ ბერძან აკურთხა იგი და განწმიდა გული
 10 მისი ელდის-გან იტყვის. და აზიარა ეგლითა თვისთა კორცისა და სისხლისა ქლსისა:

ადიყი ხწ: და ვრ ცნა ბასილია რამ იგი ეო ბერძანს ნათესავისა მი-
 სისა თანა უფროდსდა შესისინა: სურვილით ხილვად ბერისა: და განიზრახვიდა
 რამტა შეიმოსა სამოსელი სამამაკატომ და მივიდა მისა და ცნა წს სულითა ზრ-
 ხვად იგი მისი. და მიაგლინა მისა და ჭრქა უწებულ იყვნ შენდა: რ დადა-
 15 ცათუ მახვდე ვერ იხილო ზირი ჩემი და ნუ მოჭმურები ად დაადგერ ადგილ-
 სს თვისა და შე გეჩუენო შენ იძლეს შინა: და ვისმინო ზრახვად შენი და ელი
 რამტა მუწყოს ღთნ გითხრა შენ: და შეიწყნარა ბასილია სიტყვად მისი სარწ-
 მუნოებით. და ესწყნა მას წად იგი იძლეს შინა: და თქა: ღნ მომავლიან შე
 შენდა | და აწ თქე რამტა გნებვს და ბასილია უთხრა ელი სკამშ მისი და მან 332a
 20 უთხრა მას ელი რამტა აუწყა ონ და რ ეს მოვიდა ბასილიადას მოწაფელ ბერი-
 სადა მის უთხრა მას რამ იგი ეო და სხსტ ბერისა და ხატო: და ესე ელი
 ზიროთა თვისთა მითხრა ბასილია:

ადიყი ხწ: ადგილსა რ ღისა წად იგი ბერი შეეხებულ ეო აქუს ერთი
 კერძო მისსა კლდელ წამოკიდებულ და არს იგი ვს ზღუდელ სენაკისათვის. და
 25 სართული სენაკისადა მას ზნ იეს და კლდელ იგი არს კმელი ფად. და არა არს
 მას შინა სინოტიტ წამოიარის: და არცა ზაფხულის და დღეს ერთსა მოიღო
 ბერძან თესლი ლელუსა: და შეჭკრა ფიტხელსა მას ელდეს: და ჭრქა მოწაფე-
 თა თვისთა თქეს და იოვანეს ისმინეთ შეიღინო უკთუ წყალობამან ღთისამან მთა-
 ნიჭონ თესლსა მას ნაყოფისა გამოღებად კლდესა მას ზნ: უწყოდეთ რ ღთნ
 30 მომანიჭოს მე სასუფეველია ცაათა შესსეიდლოდ: რ რნ ბრძანა კურთხისა მის
 აჭრინისი განკმდისა განელებად: და ნაყოფისა გამოღებად. მანვე უბრძანოს
 კლდესა ამს განკმდელსა ნაყოფისა გამოღებად: რა უხუენოს ნათესავსა მომავლ-
 სს მადლი: რი მონიჭა მონას თვისსა. და რ ეს იხილა ბერძან აღმოცენებად
 ლელუსადა მის: ტიროდა და ჭმადლობდა ღთს. ხოლო ხეთა მათ შესძინეს მამ-
 35 ლეობად ვ დს მიწია: | სიმადლელ მათი სართელისა სენაკისასა და განკურთვა ს- 332b
 რთული იგი და გამოიხუნს სამნი დღეღნი და მოიხუნს იგინი ბერძან და ამბორს
 უყო მათ. და ცრემლიანი გარდამოსთხინა: და ჭამა მათგანი და სცა მოწაფეთათ

8 შენაქევე: 10 ქესსა. 28—29 შენაქევა. 33 შენაქე.

თვსთა და ვინაჲთგან ჴმაჲ წინ ბერძან ლელჳს მისიკანი განკმზადა განსლვად ამიერ სოფლით და მისლვად ოისა თვისისა და ხენი იგი დგანან და წამებენ სათნოებათა მისთა-თჳს:

5 **ჩაჲყუა 48:** და რჳს თჳდ დაბერდა წაჲ ესე და მოუძღურდა: განაღეს მთწაფეთა მისთა შესაყენებელა იგი მისი. რაჲ ჴმისსურებდენ და შე შევედ მისა და ვიხილენ ძირნი მის ხისანი და განვიტადენ თჳ ვრ აღმოსტყნდეს და არა ვიპოვე კლდეჲს მას კერული არცა განახეთქი და დამიკვრდა და ვადიდებდი ღთსა: სიღრმისა მის სიმდიდრისა მისისა-თჳს და სიბრძნისა მისისა-თჳს და ძალისა: რაჲ გამოეთქემელ არიან ბრძანებანი მისნი და მოუწდომელ გზანი მისნი:

10 **ჩაჲყუა 49:** და ესე მტირული შევეკრიბე სავრველებათა-გან ბერისათაჲ. და აღვწერე და დაუტყვე კსენებად რაჲ იგი ლეწელი შექმთხვა სარწმუნოებისათჳს. და ესრწთ ვჭკონებ ვდ შემდგომად სიკუდილისა ბერისა აღწერენ სხუათა: რაჲ იგი შე დაუტყვე მისთა სავრველებათაგანი. რაჲ საქმენი მისნი საჩინო არიან და სიწმიდწ მისი ელსა სამეფოსა ბერისათასა საცნაურ:

333a

15 **ჩაჲყუა 50:** და ვრ იგი მესმა მის-გან რაჲ ოც და რვისაჲ წელისაჲ ეზისკობის იქმნა და ეზისკობისეებასა შინა დაყო ათი წელი და ლაგრას დაყო ზირველ ათორმეტი წელი ექუსი მისსურებასა შინა: და ექუსი დაუუდებით. და რუბან დაუე ექუსი წელი და შესაყენებელსა შინა აქუს ვე დღესამთმდე ორმოც და შვიდი წელი და მიწვეუნელ არს იგი ას და მყოთხესა წელსა: და მოხუცებულ თჳდ: და ზირათა ბრწყინვალე არს. და სუღითა ძლიერ. და სავსე მადლითა ღთისაჲთა: და ჩინ გლახაენი ვითხოვთ ღთისა-გან. რაჲ განაძლიეროს იგი და მშვიდობით აღსარულღას სრბაჲ მისი: და ელთა დღეთა მოელღა იგი უამის განსლვისა მისისასა. და გული უთქემიდა მოღებად გვრგვინსა სიმაროღისასა. რაჲ განმზადებულ იყო მის-თჳს. „რაჲ აღეთქუა ღთინ მოყურეთა თვისთა“. და ვრ მოკახლა სი

333b

20 რათა ბრწყინვალე არს. და სუღითა ძლიერ. და სავსე მადლითა ღთისაჲთა: და ჩინ გლახაენი ვითხოვთ ღთისა-გან. რაჲ განაძლიეროს იგი და მშვიდობით აღსარულღას სრბაჲ მისი: და ელთა დღეთა მოელღა იგი უამის განსლვისა მისისასა. და გული უთქემიდა მოღებად გვრგვინსა სიმაროღისასა. რაჲ განმზადებულ იყო მის-თჳს. „რაჲ აღეთქუა ღთინ მოყურეთა თვისთა“. და ვრ მოკახლა სი

25 კუდილი მისი მოუღლისა ჴატრიაქმან და მოიეფანა ამბა კონინ მამასახლისი. კაცი ღთის-მოყურაწ. და სავსწ განკითხვითა და სრული სიუყარულითა ღთისაჲთა. და წარავღისა იგი ასკადინად: და თანა ჴეუგანდა მოწაფწ წისა მის ბერისაჲ. და ვრ მოიწია უამი სიკუდილისა მისისაჲ. მიბნობდეს მამანი და ჴტონებდეს ვდ აღსრულებულ არს იგი. ხოლო იყო.

წიგნი ივრითულისჲს 14: ექსთიყუეზი. რთუე უე სიყუდიოთუ მუჲ- თოუ. ძნიუ შარსსინიჲს. შთაქსი. სინიჲსე უე იხროთი ცუდიყუ- თასოთუ-ყუნი: ღოთოყიჲ. რნი რშანრასი.

B 92a¹
S 195b³

1. მთამკადა. თადისჲ. გოჯლსა. ძინთ. ჩემთ. დღეს ერთსა. ვუჲდ რამ. 5
სქესკას. ჩემსა. მახლობულად. ალექსანდრიასა. ადგილსა. რ^ალსა. ჰრქვან კანთბი.
რ^ა. წარვიდე. ზადესტინედ: რ^ა ვერ. დაოთმობდი. ხილვად. ჰირთა. და განსი-
ცდელთა. რნი შეემთხოვედი. მარად. ძმთა ჩემთა. ქრისტიანეთა. ალექსან- S 196a¹
დრიას შინა. თუღმთათ-გან. კერზთ-მისხოვრთა: და ნეტარი. მამამ. ჩნი ზე-
ტრმ^ა. მამათ-მთავარი. ალექსანდრიასა. იფელტად. და იმალვად. ადგილითი.
10 ადგილად. და ვერ. შემძლეებელ იყო. მწყესად. სამწყესოს მის. განსოჯენებით.
ერ იგი მას. თუნდა:

2. და კოჯლად. კოჯლმან მითქოჯა. ლოცვად. ადგილთა. წ^ათა. რ^ა თაქოჯ-
ნის ვსცი. სათუდავსა. და აღსადგომელსა. ცხორების. მომცემელსა და რ^ა მ- B 92b³
ვიხილნე. ადგილითი. რ^ალთა შინა. რ^ანი | ჩნი. ი^აჲ ქ^ა. იქითდა. საკრველთა. S 196a²
15 დიდ-დიდთა: და ვითხოვდ. დ^ათას-გან შეწყვნას ამის-თუნ და მთქმსდლათ მე. ესე.
რ^ანი. ჩნიმან. რ^ალსა მას. დ^აჲ. რ^აჲე. და ვ^ა. მივედ. ელიად და მთვი-
ლოცენ. წ^ანი ადგილითი. და ადვისროჯლდე. ნებაჲ. ჩემი. ვ^ა კოჯლი. მითქოჯი-
და: მადლი. მივეტ. ქ^აესა. რ^ანი ჩემსა. რ^ანი. განმობრჯოჯა. ესე. ყოფად. წყ-
ლობითა. მისითა: და მერმე. კოჯლად. კოჯლმან. მითქოჯა. ლოცვად. მთას.
20 სინას. და მთმცნა. მე დ^ანი. კეთილნი. მთოჯასნი. კაცნი ქრისტიანენი: და ვ^არ.
გამოვდიით. ელიათ. წარვიდიით. | გ^ასასა. თუდანთმასას. და მივეციენით. მთ- S 196b¹
ის. სინას. შეათრგებიტეს. დღეს: და მთვილოცეთ. წ^ად. იგი. ადგილი: და
დავევი მთუნ მცნოებნი დღენი. რ^ამცა. ვიკოვრთხე. წ^ათა მამათ-გან და სოჯ-

1 თ^ა. იგ^ა S. 2 შთასი | წ^ათა B. რ^ათსი | რ^ანი B. 3 ბანბანთოჯენ < B. 3 მისიასი | თულოცისსა
ყოთო მორწმუნეთა წ^ადის ხიმებისსა. საკრველად შეწესებულ ღმრთა იგი მისცნის თქუნი თუნა ქ^ასს საყო-
ბოლოლიათს: რ^ა შემძლეებელი იქნის ხელტოლად რ^ა თუნდა მთ დანთოჯებელ ხატოთ: ან უ^ა. რ^ანი
რ^ანი სოჯ ბუძის მთოჯენ ღმრთა მთვედრენ^ა რ^ა ესე ანონ ჰეშმარტნი შაწმენი დ^ა მორჯინი ქ^ასს ღ^ას
წ^ანი B. 5 ხენკესი | რ^ანი B. ადგილსი | რ^ანი B. კასოვე B. 7 შეემთხოვედი B. მარადვე B. ქ^აესე-
თა B. 8—9 ჰეტრგ S. 9 მამედ S. მამედ მთავარი მორჯინი B. ესელოდ B. 9—10 ადგილითი ადგილად < B-
10 დ^ა | რ^ა B. სიწმინთა: შინთა B. გინსოჯენით < B. 11 თუნდა | რ^ალოთ B. 12 დ^ა | რ^ანი B. 12—13 თაქოჯ-
ნის B. 13 ჰეციოთ B. ცხორების B. 14 ჰე S. საკრველმთა B. 16 დიდდიდთ < B. ვითხოვი B. მისოჯს
დ^ა < B. 17 ადგილსი | რ^ანი მადლი შევეტ რ^ანი B. 17—19 და ადვილ-... შინთა < B. 19 შთას < B. 20 ხი-
ნას B. მთვე B. ღ^ას B. ვინა ქრისტიანენ < B. ვ^არ | ვერ B. 21 თუნდა მამათ-გან S. მივიციენით.
23 დ^ავევი B. ვიკოვრთხენი B.

დღერათა და მყოფელ ლოცვისა-გან მათისა: რ მივიდი მე სენსკებს. მათს. |
 1 უ ღოთა დღეთა და სარგებელ შეუვის კეთილისა-გან სწავლისა მათისა: ხ^ა თ- B 93a^r
 უადს კურიკეს სხეულ ივინი სენსკებს. მათს გარემო მათს მას. წმი-
 დასა: და რ^ა წს მოწინს. შაბათი შწოზხრი შკერბინს. ეკლექსიად და ერთაშად S 196b^v
 5 ადსროვლიან ლოცვად კურიკის დაშისად და გ^ანთადის^ა: და რ^ა წს. კ^ანთ-
 რინს მიქციის თითოეული: მათი სენსკადეუ თუზ მათად და იუენეს ივინი.
 6 უ^ა ანკელოზნი დ^ათის-მისხოვრესას შინს: და შირნი მათნი კუთელ იუენეს.
 და კორცნი მათნი დაშენარ მარხეთა და დამის-თეეთა რეცა ვ^ა თუკორ-
 ცონი: და არა რას ზრთუნადეს განსასოჯენებელს ამის ს^აფელისას არცა.
 10 დუნთს და არცა ზეთის არცა შოვრს: ა^ად მცირედ დანაკის-ოჯადს და ხად-
 სს განკმელს სკამრად კორცთა ხ^ა მამასხლისს თუცნი მცირედ შოვრი თუ-
 ცხთათ-თუზ ლოცვად მომავადათა:

3. და ვ^არ გარდავიდეს მცირედნი დღენი მოკოვდა მთაყარი სარკინოზ- B 93a^r
 თაჲ და დაჯოჯესხეს ჩ^ან ზ^ა ერი მრავალი თუკორმთებულად სარკინოზთაჲ:
 15 და რ^ანი ზოფნეს მათს გარე მინაზონინ სენსკებს შინს მოწქედნეს და რ^ანი
 კოშკის მას შინს იუენეს მახლობელად ეკლექსიას: და ვ^არ აგრძენს იელტო-
 დეს და შევიდეს კოშკის მამასხლისს თანს: წ^ას ამბ თუკდოლოს: ჭეშ-
 მარტად მთაჲ იუო იგი დ^აჲ: რ^ა თუშქედ^ას იუო იგი უ ღოთა კაცთა და
 თუზოვლერკელქს ამისთუზ თუწოდეს მეორქ მსე. ხ^ა რ^ანი იუენეს მინა-
 20 ზონთაგანი სერგის წმიდას ახოვ ჭეთრეს გინა თოვ ქორებს გინა სხოვთა
 ადგილთა და კუთა მოწქედნეს და მოწოქის ვ^აკ კოშკადმდე და მცირედდა
 და მომცა ვ^აკ მე კუკლენით ჩ^ანცა თუნიერ უ ღლდე: წინაადღობის | გინს. B 93b^r
 სიტუჯსცა ერთის მიგების: ა^ად მოწქელემან დ^ან რ^ანი არა თუკოვლებს
 უვის თხოვად რ^ანი ითხოვედ მის-გან უ ღოთა გ^ალითა: ახოვენს თასს ზ^ა
 25 შის მთისას ცეცხლი ფ^ად დიდი რ^ანი იგი მთაჲ კოვმთა და ცეცხლი
 იგი ადიწელად ვ^აკ ცადმდე: ხ^ა ვ^არ ესე ვინილეთ შაშინ და მწოლამან
 დიდმან შემთხერან ჩ^ან და დუცუკენით შირთა თუსთა ზ^ა თაუთახის-ცემად
 თ^ალისა და ვუკედრებოდეთ რ^ანი გუქსენს ჭირის მის-გან რ^ალს შინ ვუკუ-
 ნით: და ვ^ანი იხილეს სარკინოზთა მთ ცეცხლი იგი შექმინს შიშითა და-
 30 ღოთა და იელტოდეს: და ზოგი აქლემების მათისად და ს^აჭოვრეულისა მა-
 თისად დაუარეს შიშის-გან: და ჩ^ან მადლი შეუწირეთ თ^ალისა და გარდამო-

1 და სოჯლოვთა... მათისა<B. 2—3 უ ღოთა დღეთა... მათისა<B. 3 ცარე მოას B. 4—5 მოწინს... გნთთ-
 დისა] აღსრულდეს ლოცვა იუო კურიკის დამსოფისა B. 5—6 და რ^ანი ვ^ანაძინაქცა ვ^აკ ესას ვ^ანი
 მინან B. 6 მათი<B. სენსკად B. მთად მთად B. 7 ვუთელ] თუკოვრეულად B. 10 და<B. 12 შინს
 კელთა B. 13 მთავარი<თოვ B. 14 დ^ათუკესხეს] თუკდობულად B. თუკდობულად<B. 15 და<B. მთა-
 ხა<მის B. 16 კარმთას B. რ^ანი სოლო B. 16 შის<B. და<B. 17 შ^ა მამასხლისს S. თუკდობის თან B.
 18 იგი დ^ად B. თუკდობეს B. 19 თუწოდეს] თუწოდეს მის B. იუენეს B. 20 წ^ადეს. სოჯ ჭეო-
 დეს] წ^ადეს სოჯდობეს B. გან<მთოვ B. 22 ვ^აკ მე<B. გან<მთოვ B. 23 მთა B. 24 უ ღოთა გ^ა-
 თ<B. 25 შის<მის S. ვ^ად დ^ად] დ^ადობი უ^ად B. რ^ანი B. 27 დიდმან<B. დ^აცუკენით S. თუნი-
 თ<B. მთა თუკოვრეულად B. 28 რ^ანი დ^ალით B. გუქსენს B. 29 ზემად B. 30 სოჯოვრეულისა B.
 30—31 მათისა<B.

ვედით. მიერ კოშკითა და ვიწყეთ. სღკად შთას მას. გარემო. სენაკებისა. მთ- E 93b²
 ნაზონთას და ვეძიებდით. ვინძი შთაგანი მოკვდეს; და ვაოკეთ. ოც და ათრვა-
 შეტი. კაცი. მოკლოვლი; და იყო. კორცთა. მათა. მრავალი. წელთაუბრამ; და
 არავინ: ვნოკეთ. რწმცა. გვთხრა. თოჯ. ვწრ სხით მოწყდნეს. იგინი. რ
 5 არავინ. დახოდა მათ: და ამათ. ოც და ათრვაშეტაგანნი ვნოკენით: ჭეთურეს; ათო-
 რმეტნი: და კოჯალად. ვნოკენით. ორნი. სხოჯანი ცოცხალნი: ად. იგინიცა: S 198a¹
 წელთაუბრეებს: სხელი. ერთისამ მის. ამა. ესათა. და შეორისამ მის. ამა
 საბა: და დაგვფუნებით წნი იგი და ვიწყეთ. კოჯრეიად წელთაუბრათა შთ. წოჯ-
 ხილითა. დიდით. და ტირილითა. მწარითა: ვინცა იყო. გოჯლფიტხელი. გი-
 10 ნა. ოჯწელთა და არამცა. ტირიდა და წოჯრდა. ხედიდა რამ | კაცთა მათ. B 94a¹
 მოხრატეოვლთა და ღთისა-მსხოჯრებას შინა დაბერებულთა. მარხეთა. და
 ლოცვითა და მრავლითა. მღჯარბითა. და ვედრებითა. დღწ. და დამწ. ხედ-
 ვიდა რამ. მდებარეთ მოკლოვლთა: | რწსამე. თაჯი. მისი. ტყუეთა ოდენ. S 198a²
 ეკიდა ქედს მის: და სხოჯამ. ელდეკ. ორად. განკოკეთილი. იდვა: და რწ-
 15 სამე. წელთაუბრათა. სიმრავლითა. თოჯალნი. წამოცუენებულ იყენეს: და სხოჯამ
 კელით. და ფერკით. დაჭრილი. იდვა ვწ კოჯნი. და რამსადა. განვგერძობ-
 დე. სიტყუასა მანო. ჩემო. საყოჯარელთ. ვერვინ შემსლეულ არს. მიხორო-
 ბად. რწ იხილეს. თოჯალთა. ჩემთა: რწს. განვიხილევდით. კორცთა წთ მათ
 მწშთას: ხწამა საბა. საგონელ იყო. თოჯ განერეს. რწ წელთაუბრე მისი. არა ეტო-
 20 დენ. ფიტხელ იყო და | ჭმადლობად ღწ შემოხოჯევას მას წწ | და მწოჯარე B 94a²
 იყო. არა სიკოჯილისათეს. მოყოჯასთა. მისთა თანა. და ტირიდა. და იგლოვ-
 და. და იტუოდ. ვამე. ცოდვილს ამს. რწ არა დირს ვიქმენ. შერაცხად მა-
 მათა. ჩემთა თანა რწნი. მოწყდეს სიგოჯაროჯილისათეს. ოწლის ჩწნი[სა] იჯ ქწსა:
 ად ვინოვე შე. შეთერმეტისა უამის თანა: ვამე. რწ ვინილე. ნავთ-სადგოჯ-
 25 რი შეოჯუისამ. და ვერ. შეკედ. მას შინა: და ესრწთ. ილოცვიდა და იტო-
 და: ოწ ეწლისა მწერობელთ შწ რწ ვწ ინებე. მთავლინე. ძწ შენი. მხო-
 ლოდ-შობილი. კხნისათეს. | შვილთა ადამისთა: შენ მხოლოთ. მოწყდელო. და S 198b²
 მაცხოვარო. ნოჯ. განმამოკრებ. მამათა. ჩემთა-გან. წმიდათა. რწნი. მოწყდეს სხ-
 ხელისა. შენისათეს: ად ადსროჯდე. რიტხე. წთა შენთა ორმოცთამ. ჩემ
 30 ცოდვილისა-გან. წყალობითა. შენითა. ქე ღწ. ჩემთ: რწ შენ შეკიდეგ. და შე-

1 მიერ<B. გარემო მთის B. სენაკებისა+მას B. 1—2 მონაზონთას<B. 3 შთათ B. 4 ეწ კითა B. მოწყ-
 დესქ მოწყდეს B. ძწ... 4—5 შთათ<B. 5 ათრვაშეთა წოჯრენი B. 7 მას<B. 8 დავაფუნით B. დავაფუნით
 9 დიდითა B. მწარითა+და B. კორცთა B. 9—10 ორსა| B. 28 და რწმცა| რწლმცა მათ B. მათ<B.
 30 დამე B. 12—13 დამწ... რწსამე| B. თოჯალთა კხედილით მოკლოვლთა რწლმცა B. 13 მათ<B. 14 მას
 B. ორგენ B. 16 ვწ კოჯნილიყოქმ B. მასწა B. განვგერძობდე| განვგერძობდე B. 17 სიტყუასა+მას B.
 მწნი ჩემს<B. ვერვინ შემსლეულ არს| რწ ვერ შემსლეულ ვწ B. 18 განვგერძობდე| B. წთა შთათ B.
 19 მათ S. სიგონელ B. თოჯ განერეს<S. 19—20 ძწ... ითა<B. მწადლობა|+თ B. დავაფუნით B. ად-
 ვაფუნით მას თეს P. 21 ცოდვილი ცოდვილით B. 21—22 და იგლოვდა და<B. 22—24 ვამე ცოდვილთა მას... ვამე-
 საბას<B 24—25 სადგოჯარო+თ B. და ვერ შეკედ და ვერ დირს ვიქმენ შეხედა B. 3 და იტუოდ<B. 26 რწ-
 დლო B. შე<B. ვწ ინებე<B. მთავლინ B. 27 მხოლოთ+თ B. 28 განმამოკრებ B. მოწყდეს|
 იქმენ B. 29 შენათეს+წწლის B. შენ აა B. 30 დავაფუნითათა B. დავ+ შენ B.

გოყვარე. სიერმით. ჩემით-გან: ესრტთ. იტყოდა უწლითა. გოვლითა. თსითა. და შესმინა მისა ღწ. და შეიწუნარა. | კეთილი. გოვლს-მოდგინებაჲ მისი. და B 94b¹ შეიკვდრს. სწი მისი. დღეს მუთი[ხეს]. შემდგომად მოწყოვლის. მისი. წთა-სა: და დასრუჯდა ღწ მის მიერ. რიგხ მათა. რიგხს-სებრ. წილდა[თ]. ორმოკ- S 199a¹

5 ცთაჲს: და იყო. მოწყოვდაჲ მითი. ოც და რუას. დეკენბრისსა. შემდგომად. ქრისტიშობისს. სმითა. დღითა: და ვკ. ჩწ ამსდა. შინ ვიუენით. და მოწყ-ხარებაჲ სწოთ ჩწთაჲ და ცრემლი. თოვალთა ჩწთაჲ. წთა მათ-თს: და აჰა ესერა. მოწია ჩწდა. კაცი. ისმუელის. შვილითანი და გუარსა ჩწ. ვდ ჰა-ბაშნი. გამოვადეს. ზღოჯის. შეწამოვლს. და მოკლეს ეი. ვინცა იყო მინა-

10 ზონთგანი. რათს. და შწ რათისა და შწ მთას სინას არს. ორის. დღის. სვადი | შირს. ზღუს შეწამოვლისსა სდა იგი არს. ათორმეტი. წყაროჲ. და S 199a² სმეოც და ათი. დასვაის-გოვლი. ვწ წიგნი. იტყუს. ჩწ დღეს. დასვაის-გოვლი. მრავალ არს: | და გვეთხეთ. კაცს მას. ვწ სხით. მოწყვდეს სწო. რუდენი B 94b² მოკლეს: და რწს. მოკლეს: და მას თქა არა ვიცი აწ მესამ. ვდ მონაზო-

15 ნნი. რწნი. იუენეს. რათს. მოისრეს: და სხივანი. შივიდეს ორნი. და კოვ-ლაჲ ესრევე. გუარსი:

4 და შემდგომად. მცირეთა. დღეთა. მოკვდა მონაზონი. რათისა მონა-ზონთგანი: | რწმცა იყოფოდა. მთას. სინას: რწ რათი. მოკურდა. და მონა-ზონნი. მოისრეს: და ვწ ესმა მის-თს. ამა. თუვდლის მამასხლისს სინასსა. და შეიწუნარ იგი. სინაროვლით: და ჩწ ვუკვდრებით. მონაზონს მას რათით. მოსროვლს რწმცა. გუარსა. ვწ მოისრეს. მამანი. აწო. დღეს. მოისრეს. გის თოვ. რუდენი მოისრა. მთგანი. გის იგი. ვწ. განერა მტერ-თა მათ-გან: ხწ მას. აწყო. სიტყოვად. ჩწდაშო. და იტყოდა: რწ ჩემი. არა. მრავალი. ეამი არს. ვინამთგან. დავემკვდრე. რათს. გარსა. ოცი ოდენ. წყ- S 199b²

25 ლიწადი: აწ სხივანი. არინ მოვწ. მრავლით. ეამით-გან. რწლთამე ორმოცი. წელი არს. და რწლთამე. მცირედ. ოცმცრო: და ადგილი იგი. ოჯანბოჲ არს. ჰამოჲ. და ვაქტ: მარცხებით. კერძო გრძელი არს: ხწ სიერცქ მისი არს. ვწ. B 95a¹ ათორმეტი. მიღობნი: და ადმოსავლით. მის. მთაჲ. მისდგამს. ვწ კედელი: და რწ არა იცინ. ჰგონიედ. ვწ დ ოჯანბოჲ არს. ვწ დ. მიოვავალი: და დას-

30 ვადით მისა არს. ზღოვად შეწამოვლი. ვკ დასასროვადმედ. ქენისა: ვწ იტ-

1 იტყოდა... თსითა | დღოვადა ნეტარი იგი. 2 შეიწუნარა | შეიწუნა B. 3 მოწყოვლის B. 4 დასაროვ-და | დღეს B. მოწყოვდა B. ოცდა რუას დეკენბრის B. 5-6 შემდგომად... დღითა B. 6-7 და ვწ... ჩწთა | და ვწ მას მწა: მარცხისაჲ მას ვიუენით B. 8 ისმუელის შვილითანი B. 9-10 ვინცა იყო მონაზო-ნთგანი | მონაზონი B. რს ორის დღეს | ორს ორისა დღის B. 11 სავალი სავანე B. 12 ათი ქობრი B. დასვაის-გოვლისა B. 13 რს | მწ B. 13-16 და ვვეთხეთ... გუარსს B. 17 მოკვდა | მოკვდა B. დღითა მონაზონთ-განი | მათგანი B. 18 მწ იყოფოდა | მწ იყოფოდა B. 19 თუვდლის B. მამასხლის B. 19-20 სინასსა და B. 20 და | სოლი B. გვედრემოვლი B. 21 რათით მონაზონს B. გუარსა | თოვ B. 22 მოსმეს | წწნი B. 22 თოვ B. დღოვდნი B. მოსმეს B. მათგანი B. იგი | მწ B. გარსა B. 23 სიტყოვად B. წწდაშო B. აწყოვად | თოვ B. მწ | ვწ B. 24 დავემკვდრე | მწ B. რათს B. 25 არს | ოდენ B. მრავალი ვითგან | რწლთა დეკენ ბრავალი ეამი მოვწ B. 26 მწლთამე... ოცმცრო B. და | სავალი B. ოჯანბო B. 27 მარცხებით | ვწ B. არს B. 28 კედელი | ზღოვად B. 29-30 დასასროვადმედ | ქენის B. 30 დასასროვადმედ ქენის B.

- უკან. ამის ზედსა შექანმოვლისა-გან | გავმოვალს. ათორმეტო. წყაროჲ. და მოჭრ- S 200a1
 წყარს იგო. ფ-ღსა. ფინიკოვანსა: და მსხლობელად. მისა არს. ჭოვრდემოვლი. რ-ი
 მოჭრწყარს. სხოვას. ფინიკოვანსა. და ზღოვადვე. შთავალს იგო: და მას ფინი-
 კოვანს შინა იყოფოდეს იუმრავლქსნი. მისაზონი: ვ-ა იტუკს. ზავლქ. შ-ტქელი. ებ. 11, 8e
 5 ქავაბთა. და მთათა. და სპარალთა. ქ-ენისათა: და ეგელქსიამ მათო. რ-ღსა ში- B 95a2
 ნა. შეკობანს. დღესა. კვრავქსა იყო. მთისა მის ძირსა: და იუენქს. იგინი ტქ-
 შიაროტ. ზეტისა კანნი და ქ-ენისა. ანგელოზნი: შეოვრატყუენქს. კორტნიო მათ- S 200a3
 ნი. ვ-ა არა. მათი: და არა. ერთი. სხსქ იყო. ღ-თის-მისხოვრებამ. იგო მათი:
 ა-ღ მრავალ-სახე იმარხვიდეს. იგინი. მტნებთა ღ-თისათა. რ-ი ამტნო მათ: რ-ი
 10 ეოვრსა არა. ესმის. და ესამ. ვერ. შექმლემულ არს მითხრობად მას. რ-ღსა იგო.
 შინა იუენქს. ღ-თის-მისხოვრებას:
 5. ხ- შე. გავწყო. მტორელი. ერთისა. გინა ორისა. მათგანისამ: რ-ა.
 ესრტთ. ოვწყოდით ოვადრქსნი იგო. რ-ღსა ზ-ა იუენქს: იყო. მოვრ. მთაზონი
 რ-ღსა ერქოვა. ამბა მოსე ფარანელი. მისვე ქავუენისამ. და მთაზონ. ქმნ-
 15 ოვლ იყო იგო: | სიურმით. მისით-კან: და დავუო | სამეოც და ათ ტამეტი. წელი.
 ქავაბის. შინა. მთასა მას. მსხლობელად. ეგელქსას: და ტქშმაროტად. იყო იგო
 მეორქ ელთა: ე-ღსა: რასატა. ითხოვდა. მონტემდა მას რ-ი: და მრავალნი. კოვ-
 რნებანი. ეუენქს. ღ-ა. კელითა. მისითა. და მიეცა. კელმწიფებამ ს-ღთა. ზ-ა.
 არაწ-თა: და კელითა მისითა. ქრისტანე. იქმნეს. მრავალნი. ფარანელნი: რ-ნი:
 20 მას ქ-ენასა. დამკვრებოვლ იუენქს: რ- ხედიდეს. სკვრე[ქ]ლთა. რ-ღთა. ღ-ი
 იქმოდა კელითა. მისითა: და განოვკვრდებიანი. და | ჰრწმენა რ-ი. ჩ-ნი. ი-ჯ ქ-ტ: S 200b3
 და მოვიდოდეს. კათოლიკე: ეგელქსად. და ნათელ იდებდეს. და მრავალნი. მათ-
 განნი. განკოვრნის. ღ-ნ. კელითა. ამბა მონსქსითა. ეშმაკოვრნი: და ვინამტან.
 მარტო ქმნოვლ იყო. იგო ქავაბს | მას. შინა. არა. ეტამა. ზოვრი. და სავშმად B 95b3
 25 მისა იყო. მტორედ. დანაკის-კოვლი. სისოვლად. მისა. წყალი სავწოვლით: და
 სამოსლად. მისა იყო. ზებუნისამ. რ-ღ არს. ფინიკისა რტოთა. ძირსა. ბადის
 სხსქ: ხ- ოვფრთხს. ე-ღთასა. ოვყოვარდა. დავოვლებამ: და ძილი. მისი იყო.
 შემდგომად. ცისკრისა. კალბობის: ხ- მარხვათა. ე-ღდვე. აჩრავის. ზრახვან. არ- S 201a1
 ცა განადის. კარი. ქავაბისამ. ვ-ე დიდად. ხოვთშათადმდე: და დღეთა. მარ-
 ხვისათა შეიტანის. მის თანა. დანაკის-კოვლი. რიცხვთ. ოცე. და ქსესტი. ერთი
 30 წყალი. და მრავადგზის. ე-ღდვე. არა იხილის გემოდაც. მის-კან. ვ-ე კარისა.
 განდებამდე ვ-რ კსე. კვთხრს. მოწათემან. მისმან: და დღეთა. მარხვისათა მო-
 ჰგოვარქს. მას. კაცე ეშმაკოვლი. ფარანით. და სსხელი. მისი. | ობდიანოზ: B 96a1

1 — 2 მოქწეუკ S. 2 იგო < B. 3 სხოვამცა B. იგო < B. 4 იყოფოდეს | იუენქს B. ოვმრავალქსნი B. ბავლე S.
 5 — 6 შინა < B. შთამა მას მონსქ | მსხლობელად შთას მას B. 7 ტველქსნი | ტრლთა B. 8 ღა < B. 9 — 10 ძო...
 კნა < B. არჩქარ B. მას < B. შთახრობად | თითოველს B. 8 იგო < B. 11 იუენქ | თოვანი B. 12 შე < B.
 13 ეხტო < B. ოვ-ღრქსნი | სხოვათაცა B. 15 სურმითა მისითანო B. ცამელი B. 16 ქავაბს | მას B.
 17 ელით | რ B. მოქცეუკ B. 18 ქ-ენე B. ფარანელი B. 20 სკვრეკვლემით B. 21 კოვრკვრდებოდა B.
 და < B. ქმწმენქს | ტრ. ვლთა B. 22 ნათელს B. 23 ეკოვრანს S. ამბა მონსქსით | ოვითა B. 26 შინა < B.
 27 ს. ხელ B. 28 რ < B. 29 კრძა... მონსქ < B. 33 ფარანელი B. და სსხელი მისი | სხელით B. ობდიანოზ B.

მთავარი. იყო. იგი. უღლის. ერის შისისა. რაჲმცა. ოჯღოცა მას. და განი-
 კურნა: და ურ. მიაწინეს. მხლობელად. ქოჯანის | მისისა. შეიწერა. იგი ემ- S 201a²
 მკამან. და შეაძობდა. მას: და იწყო. ღაღადებდა კმითა. მადლითა. და იტყო-
 და: ვამ. ჩემდა ბერისა. ამის-გან. შედგრისა. რ. ვერ. შეოჯღელე. ჟამსაცა. ერთ-
 5 მს. მოცთოვნებად. მისა ღოცვისა-გან: და ურ ესე. თქა. განვიდა მის-გან. ემ-
 მკი იგი და შეის. განიკურნა. ობედანობ. და ჭრქმუნა. ონი ჩნი. იჯ ქტ:
 და უნი. რნი იყენეს. მის თანა. ზირველ. ნათლის. ღების. და წარვიდეს. სს-
 ხიდა. თვისა და ჭმადლობდეს ღა და მონას. მისა. ამბა მოსეს: ხ ესე. იქმისა.
 თვნიერ. ხილვისა | მისისა. გინა სიტყვისა. მიკების: რ ზრავინ იხილის მან. S 201b¹
 10 დღეთა მთ. მარხვისათა: და სხოჯათა. მრავალთა სსწაოჯღთა. | იტყუედ. მის- B 96a²
 თვის. რლთა აწ ვერ. შემძლებულ ვარ. მითხრობად: სიმრავლითა. მათითა და
 ესოჯა მას. მოწაფტ. რი იყოფოდა. მის თანა. ორმოცტ. და ექოჯს. წელ: და
 ზინ იგი მხლობელად. სენასა. ბერისას. და სხელი. მისი იყო. ეგსებოს.
 მერისელი: და იგიცა. შეოჯღცა. გზათა. მოძღოჯრისა. ოჯსი|ს|ათა. და იგი იყო.
 15 ერთი. მოკლოჯღთა მთოგინ:

6. და კოჯალად. მონაზონი იყო. სხელი. ერქოჯა | მამა. იოსებ. ჭმადლე S 201b⁴
 ლი და მსგე. მთას. იყოფოდა იგი. შორს. წყლისა-გან. ორსა. მილიონსა: და
 ბრქენ იყო იგი: და სწავლოჯღ. უღლითა სქმითა და ღი იყო. მის თანა: და და-
 ეყო. ოჯღაბნისა მას ოც და ათი წელი. და აქოჯნდა. მას. მოწაფტ მხლობელად.
 20 მისა: და მოჯოჯღა მას. ერთი მონაზონთაგანი. კითხვად. რამსე. მის-გან და
 სწავლად: და ურ დაჭრეკა. კარსა. მისა. არამ | მითოჯო მას ბერმან: ხ მან. B 96b¹
 შეხედნა მას განუბოჯღისა-გან. კარისა. და იხილა. იგი უღლდე. თავით-გან. ვ ე-
 ფერკადმდე. ვა ცეცხლი. მოტუინარტ დგა რამ იგი. ღოცვისა | შინა. თვისა. S 202a¹
 და შეეშინა მას. და დაეცა. ვა მოჯოჯარი. და იღვა. მას ადგილსა. მრავალ. ვამ:
 25 ხ წა იგი. ოჯღალო. იყო. ღოცვისა. თვისა. და ზრახვისა. ოღლის. თვისისას.
 და ვერამ. აგრძნა: და შემდგომად. მრავლისა. ჟამისა. მოიქცა წა იგი: ზირვე-
 ლისა-ებრვე სხისა: და კოჯალად ჭრეკა. მონაზონმან. მან. და განთოჯღო მას ამბა.
 იოსებ. ჭმადლეამან. და ჭკითხა მას. ოდეს მოხოჯედ. აქა. ჭქა მას. მამამ მან.
 ოჯწინარტს. ხოჯთ. ჟამისა: ად რა არა. შეგაწოინო. არა. ვჭრეკე. კარისა შენსა.

1 მს|ქ|ბერმან B. 1—2 და. განიკურნა<B. 2 ვა B. მოაწინეს B. ქოჯანის მხლობელად ქოჯანის მხლო B.
 3 მს<B. 5 მს<B. 6 შინა| მოჯოჯოჯვე B. ობედანობ B. ჭრქმუნა|ქმ B. ქს|ქდა უღლის ერის
 მამის B. 7—8 და ვრა. ოჯს<B. 8 მხლო B. 9 განს|თოჯ B. 10 მთ<B. 10—11 იტყუედ... მთათი| დლი
 კელითა მხლოთა იქოჯდა B. 12 იყოფოდა B. ქოჯანის წადის B. და<B. 13 იყო<B. 14 ბერმან|
 ბერმან B. გზის B. თვისისა B. 16 კოჯალად|ქყო სხოჯა B. იყო| რღის B. 16—17 ოჯღელე B.
 17 იყოფოდა B. მოჯან B. 18 ბრქენ იყო B. სწავლოჯღ|ქდა სხოჯელ B. ხაქმთა| სხოჯოჯათა B.
 19 მს|ქ|ერთი B. 20 და|ქ|ღღისა ერთი B. მოჯოჯო|ქბერს B. ერთი|ქმსე B. მონაზონი B. 20—21 ვ-
 თხედ... სწავლად<B. ჭრეკა B. 22 შეხედნა| შეოჯოჯოჯტან B. მს<B. 23 ოჯს B. 24 მს<B. ოჯ-
 ცე|ქქ|ნისა ვრა B. ვა მოჯოჯარი... ვამ<B. 25 დღესათა ოჯს<B. ზრახვითა B. თვისისა|
 თვისთა თან B. 26 და ვერამ ვარმან<B. 27 ხხვის S. მონაზონმან მს| მამან B. მამა| ბერმან B. 28 ოჯს
 ქმადლემან<B. კითხისა მს| ქქ B. მოხოჯელ|ქმ B. ქქ|ქდა მან B. მან მამან მან<B. 29 ოჯწ-
 ინარტ B. შეგაწოინო| ბერ შეგაწოინო B. კარისა მხლო<B.

- გარნა. აწღა. ოდენი. მამინ. გოჯღის-ხმა ეო. ბერმან. ვ'დ ღ'ნ | გაძეო- S 202a²
 ცხადა: ძისას მას. სკქმქ მისი: და არარაჲ. ოჯთხრა. მისკვნი: ა'დ ე'ი რაჲ-
 ცა ჰკითხა მას. გინა. ითხოვა მის-გან. არარაჲ დაჲყენა წ'ნ მან: | და განკოჯრ- B 96b²
 ნა. ს'ლი მისი. გოჯღის-სიტუოჯაჲ. მათ-გან. რ'ნი. გჯთხრნა მან. და წ'არა-
 5 ლინა იგი. მშუდობით და ამისა. შუმიდგომად შუქმინა. წ'ა მას: ნოჯ ოჯკოჯე. აწ-
 ეინებდენ მას კანნი. და ილოცა. ღ'თის მიმართ რ'ა დაფაროს. სკქმქ მისი. და
 არღარა ვის ეხოჯენებოდა იგი. მიერ დღით-გან. და მივიდა ძიქობად მისა. ამბა
 გელასი. მოწათლ' მისი. ე'ლთა | ადგილთა. და არა ზოვა იგი. და დაჯღა იგი. S 202b¹
 სენკას მისა: და მოწოჯხრე ეო იგი განშორებისა-თჳს მოძლოჯრისა. თჳსისა:
 10 და შუმიდგომად. ექოჯისა. წ'ლისა. შუცხრეს ოდენ. ე'შის დღისას. ჰრქვა: კ'ც-
 მან ვინმე. კარსა. სენკასის. მისისას და განვიდა. ამბა გელასი და ზოვა. მო-
 ძლოჯარი იგი თჳსი. მიდგომარლ' კარსა ზ'ა. და დაოჯკრდა ფ'დ: და ჰგონებდა.
 ნოჯ ოჯკოჯე ეშაკი. ეხოჯენა მას ხატითა. მოძლოჯრისა თჳსისაჲთა: და ჰქ'ქა.
 ვეოთ. დოცვაჲ. მამინ ეო. ღ'ცვა. ბერმან: და | შიეწენარა. | იგი. შ'წფემ. B 97a¹
 15 თჳსმ'ნ სისაროჯლით. და შიეოტუბნეს. იგინი. და ამბოქს ოჯეუეს. ოჯრთი-ე-
 თას მშუდობით და სიწმიდით. მამინ. ჰქ'ქა. ბერმან. მოწათეეს თჳსა. კეთილ' დ
 ჰქვაჲ. შუილო. ჩემო. რ' ე'ლისა. ზირეულად. ღ'ცვა ითხოვე. რ' სფერკენი.
 ეშაკისანი. მრავალ არიან: ჰქ'ქა მას. მოწათეემან მისმან: რაჲსათჳს მამო.
 განეშორე. მათა-გან შენთა. და დაოჯტევე შუილი. შენი-ობლად. შ'წოჯხარებას
 20 შ'ა შ'ნ-თჳს: მიოჯგო მას. ბერმან: მე თ'ქგანი, არაგინ. მხედვიდა. ვ'ა იგი ღ'ნ.
 იღის: ხოლო მე. არაგ'ე მისროჯლ ვარ. ადგილის ამის-გან. და არცა | კიდე-ქინ- S 203a¹
 ოჯლ ვარ. ზიარების-გან მამათა თანა. ეკლესიას. გორცას და სისხლას. ო'ლისა
 ჩ'ნისა. ი'ჯ ქ'სისა. მამინ დაოჯკრდა. | მოწათეეს. მისა. ვ'რ იგი. შუვიდოდა. B 97a²
 და გამოვიდოდა და არაგინ მამათგანი. ხედვიდა მას. კოჯალად. ჰქ'ქა მოწათეემან.
 25 და აწ რაჲსათჳს. მოხოჯედ მონისა. შენისა: მიოჯგო. ბერმან. და ჰქ'ქა მას:
 დღეს მივიცხვლები. კორცთა. მათ-გან. ოჯბადროჯთა ო'ლისა. ჩემისა: და ვი-
 ნებე. რ'ამცა შენ. დამარხენ. იგინი. ვ'ა გინდეს: და მისცნე. ქ'ყენს მის-
 ნივე იგი: და ფ'დ ამცნებდა. მოწათეეს. | თჳსა. და ეტეოდა. სასიბეღელისა-თჳს. S 203a²
 ს'ღისა და მოლოდებისა-თჳს კეთილისა. შერმისა. საოჯკოჯრბოჯსა: და განირთხა.
 30 თავით თჳსით: აღმოსაფლით კეროთ. და დაიწვენა. კელნი. და ფერკენი. თჳსნი.
 და შიესოჯენა. და ს'ლი თჳსი შუქეედრა. კელთა. დამბადებელის თჳსისათა: მა-

1 აწ B. მამინ და B. 2 არარაჲ მახვნი ო B. 2-5 ა'დ ე'ი .. წ'ა მან | რ' რ' ითხოვა სწავლები
 რ'არაჲს აწყავა მან და განკოჯრნა გოჯღა მას: რ' წ'სე მან შექმნა B. 6 დლოჯკრდა B. მამინ B. 7-8 და
 შიეილა. ა შოვა იგი და | მოწათეს მას ამბა გელასი: ე'ლთა: ადგილთა ებოჯდა მან და არა ზოვა სტოჯო ოჯ
 ბერ: მამინ B. 9 ხენკახა-ქინა მახხა B. და | ხოლო B. განშორების B. 10 დღისას < B. 10-11 კ'ცმან
 კანნი < B. 11 სენკას მახხას | სენკასის B. 12 კართა B. 13 თჳსისათა | მისისათა: B. 15 თჳსმან მამინ B. შუ-
 ეიტმან B. ოჯვა B. 16 მამინ და B. თჳსა. B. 17 ე'ლთა შარკელად ო B. ხარკენი B. 19 გ'ცმო-
 კრე B. დაოჯტევე შუილი შექმნა B. 20 მიოჯგო | ქ'ქა B. 23 მახხა. 24 კოჯალად | და B. 25
 მიოჯგო | ქ'ქა მან B. და | ქ'ქა მან < B. 26 ოჯბადროჯთა | და შიეილ B. 27 რ'ა B. დამარხენ B.
 ოჯინა | კორცნი ხენი B. 27-28 და მახცნე .. ბი < B. თჳსა B. 29 კეთილისა შერმის: ო B. ხოჯკოჯრბოჯს < B.
 30 თავი თჳსი B. კელნი | თჳსნი B. 31 შუქეედრა .. თჳსისათა ო B.

შინ. სრბით. ცამოვიდა. მოწაფელ. მისი. და ოკთხრა. მამათა: ხოლო იგინი. შწრაფელ. მოვიდეს. | ერთამხდ ქამობითა. და კელთა მათთა აქოუნდა. რტოები. B 97b1
 ბამაჟსა. და წარიდეს. გოჟამი მისი. ეკელესიად | და ზირი. მისი. ბრწყინავდა. S 203b1
 ვა. შცხ: და ვა ენი ერთხმად იკოართხნეს. მის-გან დაჭფელეს. იგი. მამათა.
 თანა: და სხოჯაგა. ეტეკერი არს. ჩემი თანა. რლისამ მინდა: ოჯწყებად
 თქნდა. მოჯნ შეოფთა მათ-ოჯნ მონაზონთა. და რლთა იგი სკკრეველთა იქმოდა
 ონი კელთა მათითა:

7. ად გებეჯვ. თქნ რ გნებაეს. სმენად. ვრ იგი. მოისრნეს. მამანი ჭვრ
 მოიწინეს. შტერნი მათ ზა. და შე. წარმოგითხრა თქნ. ეფეე: რ ესრწთ.
 10 სრთელ. იფენეს წნი იგი. ელსა შინა. სკქმეს. | მასსა. და გლახკ. ღთისა- S 203b1
 თჯ: არარას. მოიგებდეს. ამის. სწოჯთრომეს სკქმეთაგასსა: და | იფენეს კანნი. B 97b1
 მის. ქწენისანი. რნი მოართოჟიდეეს. მათ. იფქელს. ეგჯტით. და წარიდებდეს.
 კელთ-სკქმარს მათს ნაცვლად მისა. ად ოჯფრომეს. სკქმარ მათა იყო. ლოცვაჟ
 და მარხვაჟ: და ენი სსსოებაჟ მათი იყო. ქწესა: და იფენეს. იგინი რიცხვთ. ორ-
 15 შეოც და სამ: თითოეოჯლი მათი მარტოჟ. სენაკსა იყოფენი. და არაფინ. ოჯწენი.
 რასა იგი იქენ. გარსა. ონი დამბადებელმის მისმან. რნი ოჯწენი. დაფაროჯლინი: |
 და ვრ იგი. ჩნი ესრწთ. ვიყოფოდეთ. მოკჯგელს ჩნი ორნი. კანნი. ჭლაკის. S 204a1
 ერთისა-გან რნი არს ზდოჯას შინა. ჭბამთა კერძო. შტერეთა ძელთა ზა. და
 გჯთხრეს. ვდ კრებოჯლი. დიდი. ჭბამთაჟ. მოიწია ზირსა. ზდჯსასა: და ზო-
 20 ვეს. ნაეი. ნაეებისა-გან ჭხაღელთაჟსა. და | შეიბურეს იგი. და ეგოჯღებოდა. B 98a1
 აღსღვაჟ მას შინა და წარსღვაჟ. კოჯლიზმად. და გოჯრქოჯეს ჩნი. შიგჯ-
 ეგანეთ კოჯლიზმად. და არაფინ. თქნგანი. შიგჯლთა: ხოლო ჩნი ოჯქადეთ მათ.
 რამცა. განწერნით. მათ-გან და ვჭკოანებდით. ჩნი მოსღვასა. ქანისასა. და წარ-
 ვილოდეთ მათ თანა: | ად ინება ღნი. ესნამ ჩნი ვიულტოდეთ. დამით. S 204a2
 25 ამით. ძელთა. და შიგჯდით. თქნდა. და. დაოჯტეკენით. იგინი. ნაეისა
 მის. ოჯფაღლთა თანა. ზდოჯას შინ: ხოლო ჩნი. გეტეჯვ. თქნ. ეკრძაღე-
 ნით. შტერედთა. დღეთა. ნოჯ ოჯკოჯე. მოვიდენ. და მოგესრნეს. თქნ. რ კან-
 ნი. შედგარნი: არიან იგინი. ხოლო არს. რიცხვ. მათი. ვრ სამას. კაც: და
 ჩნი ვეჯეთ. ეტრწთ. და შსტოჯარნი. დაჯდგინეთ. კიდეეს. ზდჯსასა. რა ოღეს
 30 იხილოს. ნაეი. მომავალი. გჯთხრას. ჩნი: და ვილოცევედით. ღთისა მიმართ. |
 რა ოჯჭკობესი. გამოჯკობს: | და ნებაჟ მისი იურს ჩნი ზა: და ვრ იყო. B 98a2
 ხელისაგან მიმწოჯხრი. ვიხილეთ ნაეი. მომავალი. ჩნი კერძო. და რნი იფენეს S 204b1

1 შინი | აგი წრდსა შს B. 2 აქ ხოლო B. 4 მსხგანქადი B. აგი < B. 5 ებეკოთანი B. ჩემიანი |
 შრეჯლი B. 6 მათხ S. აგი < B. სკკრეველთაქადლი B. 7 ონი < B. 8 ტინეს B. სმენს B.
 9 ეოჯე < B. 12 შს ქწენისა B. 13 სკქმარქ სკქმარ B. 14 ხსოჯეჟა B. ქწესი | ღთისა მამართ B.
 14—15 ოძეოცნი და B. 15 მათი მთეგინი B. მარტოჟ სენაკსო B. ოჯწესი B. 16 აგი იქენ | იქედ იგინი B.
 მსხსნი | მათინ B. რნი ოჯწესი დაფაროჯლინი < B. 17 კეოჯეოჯეთ B. 18 ერთისაგანქ ერთისაგან B.
 რნი რლ B. მამათა S. შტერთა ძელთა ზეღანი < B. 19 ეგოჯლი დამწესი B. რა < B. 21 ეტრქოჯე B.
 24 ჩნი ქადი B. 25—26 ნაეისა... თანა < B. 26 მას B. რნი გეტეჯვ B. 26—27 კანსღესი B. 27 შეიბურენ
 რა < B. 28 ოჯანი < B. 29 კერძო B. 30 გჯთხრას B. რნი < B. 31 გამოჯკობსქ გამოჯკობს B.

ჩნ თანა. ერისა კანნი ფარანუენი. განემსადნეს. ბრძოლად. დედაწოჯლისა. მათი-
 სა-თუხ. და ხოჯასთავისა მათისა-თუხ: ხოლო ჩნ მინაზონნი. მოვიუღლოდეუთ.
 ეკლესიასად: და იფენეს. ფარანუენი იგი. ორას. ოდენ. კაც და შეკრებოჯლ იუ-
 ნეს. იგინი. მთასა მას. ზა ბრძოლად: ხოლო ეკლესიამ. შეწლოჯდვილ იყო.
 5 და იყო. სიმაღლენ. ღდოჯდისამ მის. ვრ ორ. კაც ოდენ: და დაჟეჟენით. ჩნ
 კარნი. წყე ჩნსა: და ვრ მოიწინეს. იგინი | გმელად. დაღვეს. და შენავენი
 იგი. წინა ოჯლოდეს და დაჟეჟს დამწ' იგი. ძირისა. მის: მთისასა. მახლობე- S 204b²
 ლად. წყარობისა: და ვრ განთენა. შეკრეს. შენავენი იგი. და დაჯტეჟენს
 იგი. მას ადგილას: და ერთი. შენავეუთ. მათგანი დაჯტეჟეს. მტეჟელად | ნავისა B 98b¹
 10 მის: რომელი მარტომ. ვერ. ავლინებდა. ნავის: ხოლო ერთი. ჭამათა მათგა-
 ნი. დაჯტეჟეს. მის თანა და მერქე. მომართეს. წყარობად. და ემთხუნეს მათ.
 ფარანუენი იგი. ბრძოლად: და იყო. ბრძოლად მახლობელად. წყარობისა.
 გოჯერდით. კერძო. გორის: და ესროდეს. იგინი. ოჯრთი-ერთას. ისრითა და
 ისარი იგი. კლევიდა. ორკერძოთი. კაცებს: | ხოლო ოჯდმრთონი იგი. S 205a¹
 15 რ ოჯმრავლეს იუენეს. და ჩოჯოჯულ ბრძოლასა. სძლეს. ფარანუელთა მათ. და
 მოწყედეს. მათგანი. ას ორმოც. და შუდი. კაცი. და სხოჯანი. იუღლოდეს. მითით.
 კერძო. ვრტა. ვინ შემდეგიელ. იყო. განრინებდა. თავისა თვისისა: ხოლო ოჯდმრთო-
 თა მათ. წარტეჯენის. ერმები. და დედები. მათ თანა: და მისა. შემდეგობად. მო-
 გჯდეს ჩნ. შეწლოჯდვილსა მას ვა შჟელნი. მახნვარნი. რბიოდეს. და კმო-
 20 ბდეს. კმითა. მადლითა. და ოჯმოჯერთათ: და ჭტონებდეს. ვდ ზოონ. ჩნ თანა
 საფასრ. დამალოჯლი: და ვრ მოიტეჟეს. კარნი იგი. იწყეს. ქადებად. ჩნდა მომართ: S 205b²
 | ხოლო ჩნ ვრ გოჯესმა. | ვა მათი. დამეტა ჩნ ზა შიში დიდი. არა B 98b²
 25 ვნეს. სიჯოჯდილსა ზა. მხაროჯლითა. გოჯლითა: და ზოჯნი. მწოჯხარე. და შე-
 მოჯსრვილ. გოჯლითა. და ზოჯნი. ილოცვიდეს. და ჭმადლობდეს. დ. და ზოჯ-
 ნი. ერთი-ერთას. ნოჯკემინის სტემდეს:

8. მამინ. ადღვა. მამად. და წინამძღოჯარი. ჩნი. წა ზავლენ. შს ეკლე-
 30 სიასა. და თქა: ისმინეთ. ძმანო | ჩემნო. და მამანო ჩემნო. შეჯოჯრანისა-გან და S 205b¹
 ცოდვილისა: თქნ ოჯწიეთ. ედთა. რ ოდლისა. ჩნისა იჯ ქტს-თუხ. შეკრე-
 ბოჯლ. ვიუენით. ენი. ამას. ადგილსა და მოგოჯებლად. სწოჯთრომას ამის-გან

2 და ხოჯასთავისა მათისა-თუხ<B. 3 იუე|ტრ B. 4 ეკლესია|ჩნ B. 5 დაჟეჟენით S.
 5—6 ჩნ კანნი|კანნი ჩნნი B. 6 წე ჩნსა<B. 7 ოჯდლოდეს|ქათო B. 7—8 მახლობელად წყარობისა<B.
 8 და|ქანთა ერთი B. 8—9 დაჯტეჟენს... მათგანი<B. 9 მტეჟელად|ქათო B. 9—11. ნავის მას. მომართეს|ნ-
 ვისა მას<B. 12 წინავენი B. 12 წინავენი. 13 გოჯერდით კერძო გორის<B. 15 და მოჯოჯლ ბრძო-
 ლას<B. 16 სძლეს B. 17 ვა... თანას<B. 18 წარტეჯენის| ტოჯა მის B. 18 ვრტა... შეწლოჯდვილად
 წოჯლი მათ და შემე B. 19—20 მადლით... ოჯმოჯერთათ<B. 20 ზოჯნი B. 21 ქადებდა| ქანად B. 22 გოჯეს-
 მა|ქათო-მჯერი იგი B. 22 დამეტა ჩნ ზა შიში დიდი| მჯოჯემინს დღად და B. 23 მჯოჯელად|ქათო-წყედისა B.
 23—24 დოცვით... მწოჯხარით<B. 25—26 და ზოჯნი მწოჯხარე... გოჯლით<B. 26—27 და ზოჯნი ერთი-
 ერთას ნოჯკემინის სტემდეს| და ედნივე ოჯრთი-ერთას განმტეჟენ B. 28 ადღვა S.

სნტოზრისა: და მისროვლ ვიყენით. თქმის. ამს. თუდაბნოსს. | და. სსმინელს: B 99a1
რ ამცა. ადვიდეთ. თუღელი. ქწსი. ქედთა. ჩწთა ცოდვიდთა. ამათ: შიმშილითა.
და წოჯრადითა. და სიკლასაჲთა. ფიცხელთა. და შწოჯრადებთა. სიფელსა

5 შუეიძინთ. რ ი. ადოთქოჯა | ღწ. მოყოჯრეთა თუთა: და აწ. არარამ იყოფის. S 205b1
თუნიერ. ბრძანების. მისისა: და არარამ. მოიწვევის. ჩწ ზწ სსქმწ. სწფლ-
სა. და არცა ჟამის. ამის. კარსა. რ ი. მს. თუნდეს შუეოჯრადის ჩწ. მცირე-
სა ჟწსა. ცხორებისა. ამის ამოღსას: და მის თანს. მიჯუყანს ჩწ და აწ.
ჟერ-არს. ჩწდა. რწ გ. ხაროდეს. და მხაროვლ. ვიყენეთ. მის მიმართ. და

10 ვჭმადლობდეთ და არა. სოჯლმოკლე. ვიქმნეთ: რამე. თუტბიღწს არს. ხილვას.
შირისა მისას. და თაუჯანის-სტმად დიდებას მის: არა. კაკოსს. მძნო ჩქმწო
სყოჯრადისო რწს იგი: ვსსედით. | ერთობით. | და ვიეთხვიდით. წამებას. B 99a2
წთას. და გჯკწ. მოთმინებამ. იგი მათი. და ვიტყოდით თურთი-ერთს: ნე-
ტარ არიან. რწნი იგი. ქწს-თას. იწამნეს. და დასთხინეს სისხლი. მათი.

15 და გოჯლინი. გითქოჯან. თოჯმცა ვიყენით ვწ იგისი და აწ. ესერა. ჟამი. შო-
წუენოვლ არს. შვიდნი და გოჯლის-თქოჯმამ იგი. მოხსლეოვლ. არს რწ ვიყე-
ნეთ. ვწ იგინი და თანხარა. მათა რწლს იგი. შინა არიან. კეთილს. წართჯუ-
ელს. და შოჯრადებელს: და აწ. ჩოჯ. ჰეიეთ. და სოჯცა გუისის. და სოჯცა რწს
იქმწთ. შოჯმსკავსებელს თქწსა: | ად ყლითა. ძლითა ჩწთა. შუეიძინთ. S 206a2

20 ძალი ქწსი. და დოჯომით. სიკოჯდილსა. შუწუენითა მისითა. რწ შოჯწყსარეს.
სასოჯფეველს მის: და მათ. უღთა შოჯგეს ერთბამად. და თქოჯეს. ვწ
სთქოჯ. ეგრეტა. | ვუეთ. რამსა. ვიფლტოდით. უღისა ვუ-თეს. რ ი მთმცა. B 99b1
რწ: სასოჯმელი. ცხორებისამ. მოვიდით. და სხელსა ოღისას. ვხადით. ვწ
საღმოჯნი. დწთი იტქუქს: და. ვწ ესმა. ესე. მათ-გან. მოიქცა საყოჯრთხე-

25 ლად. აღმოსავლით-კერძო: და განიჭურსა. კელნი. თუსნი. ზეცად და თქწა.
ღწ. და ოწ რწ. იწ ქქ შოჯოჯეთ. უღთათ. და. | დწ უღთათ. შენ ხარ S 206b1
სასამ. ჩწნი და შუეიწწ ჩწნი. და ჩოჯ. დაიფწებ. მხანათ. შწთა. ად მოი-
სენე. შრომამ ჩწნი. და მოჯოჯეტ. ძალი ჟწს ამსა. შირისას: და შიეიწრენ.
სოჯლნი. ჩწნი. ვწ. მსხოჯრდწნი. წუე შწსა: რწ შენდა შოჯენის. დიდამ.

30 და ზატოვი თანს. მამით. და სწლით წწდით-თურთ. თუჯანითი ოკე: მიჯოჯეს
უღთათ. ერთობით. და თქოჯეს. ამენ: და ვწ. მათ. თქოჯეს. ამერი. მოიწია.
ზეტით. საყოჯრთხეველით-გამო. რ ი იტყოდა: მწვედით. ჩემდა უწნი გამორჩე-

2 ჩწთა| რწ B. 3 ფიცხელთა B. 3ა-4 და შწოჯრადებთა... ვიყენეთ| და შოჯრადეს ვიყენეთ სწველ ვუ და B.
5 ღწ|+წღთა B. თუთა| მისთა B წწ|+გოჯით უღთა B. 6-7 სსქმწ... ამს<B. 7-8 შოჯოჯრად...
ჩწ<B. 9 გჯხაროდეს<B. 11 თაუჯანის-სტმად B. 13 გჯკწრ... და<B. თურთი-ერთს<B. 14 დას-
თხინეს B. 15 გოჯლი B. გუთქოჯამ B. და<B. ემა|+იგი B. 17 იგი. შინა არიან| აჯიან დარს იქმ-
ნეს B. 19 იქმთ B. უღთა ძლითა ჩწთა<B. 21 2.სს B. მოჯგეს ერთბამად და თქოჯეს| წამ-
ებას B. 22 ვიყო|+მამით B. 22-28 მძნოს... ოწ<B. 21 ხელმოჯნი-ღწთი| დოჯთ B. წწ|წწდა B. 25 აღ-
მოსავლით<B. 26 ქწ B. 27 შუწუენ B. დამიწწებ B. 28 ამს<B. 30 იქმ|+ამს B. 31 ერთობით<B.
თქოჯეს| ქწეს B. ამერი B. და ვწ. ამერი<B. 32 საყოჯრთხეველით ვამო და იტყოდა<B. ეწთ B.

B 99b²
S 206b²

ოჯღნო. და შე წიროჯღნო და შე | განგოსოჯღნო. თქნ. შრომათა-ჯან. ამის. სოფელისათ. სწფელს ჩემს: და ვრ ესე. ედ გოჯღნის ელთა. შეგოჯღნისა. და ძწოლამან. დიდამან. შეგოჯღნისა: რ სწლი ვა თქა ქნ. სხარებოსა. შინა. გოჯღნ-მოდგინე არს. ხოლო გორცნი. ოჯღლოჯღნ: და შერმე. ერთობით. ადგიმადღეთ ედ ჩნი. დთისა. მიმართ. და წარგვიწირებით. თავნი ჩნნი ცხოვრებისა-ჯან: ხოლო ოჯღრმითთა მათ. მოადეს. ქელი. გრძლოჯღნის. და შე-მოაჯღრდეს კედელსა. და შიერ. აღმოკდეს. და განოჯღეს. კარი. მოყოჯღსთა თვსთა. და არავინ. ჩნჯანი. წინა აღოჯღვა: ხოლო ივინი. ვა შემოჯღადეს | ვა S 207a¹

შეკცნი. ბორცთნი. და აღმოკჯღა მახჯღები. მათი. და შეიბერეს. შირველად. რი მოხოჯღა. სხელით. იერემია შჯღდომარს. კარს წა ეკლესიისას. და ჰრქეს: გჯღოჯღენი. ჩნ. მამასხლისი | და თანა. ჰქუანდა მათ. ერთი. შენვეთა მათ-ჯანი. რი ოჯღარგმებდა. სიტყუჯღსა მათსა: და ჰქა მათ. იერემია. არა გი-ხოჯენო. იგი. თქნ. და არცა შემინის. თქნ-ჯან. მტერნო. დთისანო. ოჯღნო-ოჯღნო: და კადნიერ იყო. მათ წა. და არა შექმინა. რქს იხილა. შირები იგი. მათი. და რქმელები. კდილები: ად სიტყუჯღსოჯღებდა მათ გლითა შწოჯღხართა: | და ჰქა. არა. გიხოჯენო. თქნ. მამასხლისი ჩნი: ხოლო მამასხ-ლისი ოჯღვა. გოჯღრდით. მისა: და ოჯღკრდა ოჯღმროთთა მათ. სიმქნს იგი. მისი: და სიმაგრს. გოჯღლისა. მისისამ. ვითარ. იგი. არა. შექმინა. მათ-ჯან: და შეიბერეს იგი. და შეოჯღრდეს კელნი. და ფერგნი. მისნი. და დადგინეს იგი. შიშოჯღელი. და ესროდეს. მას. ისრითა. ვდს ადვისესეს. გორცნი. მისნი. და არა. შეიძრა იგი: ადგილისა. მის-ჯან: | ად. შეიწყურა იგი. სიხაროჯღითა. და მადლობითა. დთისა. მიმართ: და შოჯღნიერთა. მოთმინებითა. | ვდს შეჰქედ-რა. სწლი თჯნი თჯსვე. დამბადებელსა: და იგი არს. შირველი. მოწამეთამ. მათ. რი გჯღკჯღსანს. იქმნა და სძლო. ეშმაკსა ვდს. მოყოჯღა. იგი მოწამს. და კუთილის-დაწყება. ექმნა. მოყოჯღსთა. თჯსთა: და ვა იხილა ესე. წნ მამამან. ჩნმან. შავლე. განდვა შს მოყოჯღსთა თჯსთა-ჯან. და ჰქა მათ. აჯა ესერა ვარ შე. რდს მუძიებთ და ოჯღოჯღენებდა კელითა. თავსა თჯსა: და მისცა: თავი. თჯნი კელთა. მტერთასა და არად. შეჰჯრცხა სტახჯღელი მათი: | რი ოჯღვის. შირ-

B 100a¹

S 207a²

B 100a²

S 207b¹

S 207b²

2 ვრქ ვრცა B. 3 და ძწოლამან... შეგოჯღნისა<B. რ სწლი... შინა| ვა თქოჯღ რ სოჯღლი B. 5—6 და წარგვიწირებით თავნი ჩნნი ცხოვრებისა-ჯან| და განგოსოჯღნით ქელთა ჩნთა შირებობად... მახჯღის შათა B. 6 შათს ჰელი. გძლოჯღისა<B. 6—7 შემოაჯღრდეს|+ქელსი B. 7 კედელს| ზლოჯღის მას B. შიერ აღმოკდეს<B. 8 და არავინ... წინა აღოჯღვა<B. ხოლო ივინი ვა შემოაჯღეს| და შემოაჯღვდეს შწლი B. 9 აღმოკდეს მახჯღები შათი და მახჯღნი კელითა მათთა B. 10 შახოჯღ...+შინაწარს B. 10—11 |ქქეს|+მის B. 11 მათ<B. 11-12 |თგნი|+გინ B. 12 რ ოჯღარგმებდა| თადგინდა B. სიტყუჯღსა შათის<B. 13 შემინის|+შე B. 13—14 ოჯღოჯღდისნი B. შემინის|+მოგინ B. 15 შათი|+შეგინ B. და რქმითა კდილები| და მახჯღნი კდილებითა შათთა B. 16 და B. სიტყუჯღ S. 17 დოჯღკრდა B. ოჯღმროთთა| შერთა B. იგი<B. 18 და სიმაგრს... მოგინ<B. 19 შეოჯღრდეს| შეკრეს B. კელი... შინა<B. 21—22 რ შე-წყურა... დამბადებელს| რ მოდობდა იგი დს და ესწოთ შეჰქედდა სოჯღლი თჯნი რ მოჯღნიერთთა მოთმინებით B. 24 ქელთა B. 24—25 ვდს მოყოჯღ... თჯსთი<B. 26 ჩნმან<B. შიერ B. განდვა|+გო B. თჯსთი<B. 27 რდს|+თქოჯღ B. და ოჯღოჯღენებდა... თჯს<B. მქსი B. 28 რ ოჯღოჯღ... სიყოჯღლისა 38.1| კდი შიარგმ მას B. ვრ შემოაჯღნის<B. ქლოჯღის| ეტოჯღეს B.

ველ. სიკოვდილის: და ვრ. შეიპერეს. ჰრქოვეს მს. გუზოვენი ჩნ სიფასს, რლ არს. შენ თანა. დამადოელი. ხოლო მან. ჰქა მათ. მდბლითა. სხითა. და სიტყვთა. ლბლითა. ჩოკოვლებისა-ებრ თვისსა: გრქმინი. ჩემი რ არაადა- არს. კელმწიფებას. ჩემსა. ქოვეშე. ამის. სოფლასა. გარსა. ესე. სმოსელი.

5 სოკელი რლ არს ჩემ შა. ძძძისა: | ხოლო მათ. აღიღეს ქვაჲ. და სტემდეს: B 100b¹ ქვითა მით. გოერდთა. მისთა და ესროდეს. კორცთა მისთა ისრითა და ზირსა. მისა. და ეტოვდეს: მთიდე. | რაჲ იგი არს. შენ თანა და ვრ ტანჯეს იგი. მრ- S 208a¹ ვაღჟამ. და არაადა. ზოვეს. მის თანა რლსა იგი. ეძიებდეს: სტა. ერთმან. მათ- განმან. მახელითა. შოვაოღენ. თავსა. მისა და განაბო. წე იგი. თავი მისი.

10 ორად. და ჯრნეს. კორცნი მისნი. მახელითა. და დეცა იგი. მყოვარი. შემდ- გომად. დიდის. ტანჯვისა: აზნ შეორედ. სსლო. ეშაკას. და. არა. შეშინდა. სიკოვდილისა-გან. და არცა. მოთუძლოვრდა. გოვლს-მოდგინებდა. მისი:

9 და რჟს. ვიხილე. მე. ჩოკეზმან. აზან. თეცხლად. სიკოვდილი იგი. და ვიხილე სისხლი. იგი. წთ მდინარს | და კორცნი მათი. მდებარენი: გვიძებდ. ად- S 208a²

15 გიღსა. სდაწყცა. დავიძლე რ სმცა. განვერი. კელთა-გან. მათა: და ვიხილე. უოვრეს. ერთსა სენაკისსა. ბაიაჲ თ დი შეურდნიობილი. კელელს. და მს. შინა. დავიძელი. გე იგი. თუღმროთნი. თუცალოდა იუნეს წთა მათ. მისრფას. და ვიტოვდე გოვ- ლსა. ჩემსა: თუკოვეთუ მშთონ. მომკლან შეცა. და თუკოვეთუ. გახვერე. მათ- გან. მე. დავუმარხე. კორცნი ესე წთან: და რჟს. მთიცილეს. მოწყოვდილი-

20 სა-გან. | მთა წთაჲს. ერთობით. შევიდეს. კელსინად: კომბდეს. | კმითა მადლი- S 100b² S 208b¹ თა. და იწუეს. ცემად მათა. მახელითა ვითარცა ვის. თუნდა: რლსამე. თავი. წარჰკოვეთეს. და რიმე. ორად. განკოვეთეს. და რლსამე. მახელითა. ნა- წლეუნი. გამოთახსიან გარე. და რლსამე. მკარსა. ესეთქან. და ორად განებო. გე. მიქერდადმდე. ვდს. ესრსთ. მოწყუნეს. წნი იგი. მამანი ხოლო რჟს

25 მონაზონი იგი. აზან გოთხრობდა. ვერ შემძლებელ იყო. დაჭირვად. თავისა. თვისი- სს. მწარისა-გან. ტირილისა. ვდს. ჩნ უნი. ვტიროდეთ. მის თანავე. და ვერდა- რა. შემძლებელ ვიყენით. სიტოვად:

10 და გოვეტენ იგი. რაჲ. გითხრა | თქნ. ძმანო. ჩემნო რ იგი იხი- S 208b² ლეს. თოვალთა ჩემთა: და იყო მთუნ სხოვად. მონაზონი. სსხელი. ერქოვა

30 ამბა სოფომონ. და ჰქონდა მის თანა. ერმაჲ თვისი. მისი. ნაშობი იყო იგი.

2 შენ თანა დამადოელი-**თ**B. სხითა და<B 3 დბლითა:<B. ჩოკოვლებრისა S. 4 ჩემს ქოვე-
 შეთB. მის სოფლისა<B. 5 ქვაჲ და<B. ცემად B.6 მით<B. 6—7 პირს მის<B. 7—8 ტანჯეს¹ ოგ-
 შაკადმ²თB. 8 და აზანა... ემიუდეს<B. ქცა B. 9 მოუ ოღენ<B. მისს B. იგი<B. 10—11 ორად...
 ტანჯეს<B 11 ქსელი B. და<ქცურგნობს იქმს B. 11—12 არა შეშინდ... მის<B. 13 დაჲ ხოლო B.
 13 თუცელი B. იგი<ქწთაჲ მთ B 13—14 და ვახელი... მდებარენი<B. 15 მათთა B 16 სენაკისსა<B.
 შეურდნიობლი შეწობილი B. კელელს<B. დეცემდე B. 17 გე იგი... მისრფას<B. 17—18 გოვლს<ქ-
 ნ B. 18 მოვლენ¹ შოკოვლაშკლან B. 18—19 მათგან<B. 19 ემე² ოგ B. 19—20 მოწყოვდის<ქ-ქმს B.
 20 მით<B. გომთამო<B. შევდეს კელესიად¹ მისს შეკადეს კელესიად და მოწყოვდეს² იანიცა უწლი მახელითა
 B. 22 რლსამე S. 20—30 კომბდეს¹ მათა მადლითა... მთა ხოლო მონ<B.

ათხუთმეტის. წლისაჲ. და მონაზონად. ეკურთხა იგი. წ'დს მას და მას. განეზარდა იგი სიერმით. მისითაგან. და ესწავა მისდა. ჰატიოსანი. მონაზონე-
 ბაჲ. და ბრძოლაჲ. ეშმაკთა მიმართ: და ვ'რ იხილეს იგი ჭაბოკად შოკენიე-
 რად. მტერთა მათ. ღ'თისათა. შეოყვარდა იგი. და ოზნდა. დამარხვამ მი-
 5 სი. და თანა წარუყვანებამ. მისი: ხოლო ვ'რ ესე იხილა. ერმაზან | მან რ' არა. S 209a¹
 მოჰკლევინ მას. მოყვასთავე. თუსთა. თანა. და ეკოვლების. წარუყვანებამ. მისი.
 მათ თანა: შეზრთუნდა. ამის-თუს. ფ'დ და იწყო. ტირილდ. და ღაღადებდ: და
 ვ'რ იხილა. რ' არარას სარკებელ ეყოფვის. ტირილი იგი: აღიძრა სოფლითა.
 თუსითა და განაგდო. მის-გან. შიში: და კანდიერ იქმნა და აღიდო. მახული.
 10 ერთისა. | მათგანისაჲ: და ოჯხეთქის. მკარს ოდერ ჭაბაშისსა. რ'ა გოვლი გა- B 101a¹
 ნაწყოს. და მოკლას. იგი. ვ'ა იქმნა. ე'ნი. განისხინეს. მის ზ'ა. და დაჭრეს
 იგი. მახულითა. და იგი. ღაღადებდა და იტყოდა: კურთხეოვალ არს. ო'ნი იგი
 მი. რ'ნ არა მიმცა. კელთა. | ცოდვილთასა: ესრტთ. იტყოდა. ვ'ე სიკოვლი- S 209a²
 ღაღადდე. და ესრტთ. მკნე იქმნა. და შეეშთხა. ქ'ესა. კაცი იგი ღ'თისაჲ.
 15 ამბა სერჯი. და რ'ეს ვიხილე. ესე ე'ი ვიწვეე ვედრებად. ო'ლისა. ჩემისა. და
 ღ'თისა მოწყლისა. რ'ა მიკნეს მე. მათ-გან.: და დაუბრძეს. თოვალნი მათნი.
 ჩემ-გან რ'ა სოჯ თაკოვე. მე ხ' განვერე და დავჭმარხნე გოვამი იგი. წ'თასი:
 და ესრტთ. მოისრხნეს. იგინი. სიხაროვლით. და ჭამდლობდეს. ღ'ა. ე'ლისავე-
 თუს. შეშთხევივის: და მოჯნ იყუნეს იგინი. ქ'ენსა ზ'ა. შრომით.: და იყუნეს.
 20 იგინი. სადგოჯრ. ს'ლისა წ'ლი[სა:] | და დოჯტევეს. ე'ივე სოფლისაჲ. ამის. და S 209b¹
 მას შეოვდგეს. და მასცა ეძიებდეს. და მისა შემდგომად. ჰირითა. მახულისაჲთა.
 მოისრხნეს. რ'ლისა-თუს. ღ'ა მიესცეთ. ღ'ბე მას ზ'ა:

11. და ვ'რ მოიცაღეს. მოკლვისა მათისა-გან. ოჯდმრთოთა მათ: იწვეს ჭკო-
 ერვად. ეკლესიასს. და სენაკებსა. შინა. და ეძიებდეს. სოჯ თაკოვე. ჰოთნ. ს-
 25 ფასს. დამალოვლი და არა ოჯწოდეს. ოჯაღროკოთა ვ'დ. არარამ. აქოუნდა.
 წმიდა[თა] მათ. ქ'ენსა ზ'ა ა'დ. ცათა. შინა. აქოუს. სიფასს. და სიხაროვლი. წა-
 როვოვლი. ქ'წის მიერ. ო'ლისა. ჩ'ნისა | და ვ'ა ვიხილენ. ჭკოჯერვიდეს. რამ S 209b²
 იგინი. წარვიდა სისხლი. ჩემი. და მოკოვდეს. კორცნი. ჩემნი. შიშისა-გან. და
 ვოქოჯ. ვ'დ გამონახვად ოჯც აღვილიცა იგი. სდა მე დამალოვლ. ვიყუვ. და
 30 მშათნ. და მომკლას: და გხედვედ. დანაკის-კოვლის მის. რტომას. გამომართო.
 ოჯესი მოვიდენ. და გხედვედ სიკოვლისა. წ'ე. თოვალთა. ჩემთა: და. მას

39. 40. და ქ'ანდა მას თანა... სეშმით მიხოვან | და იყო რ'ნ თანა ერმაჯ კოთა ვ'რ მოთხმეტის
 წლის რ'ლი ვანგარდა წ'ნა მას და ეკოვრანს მისაზონად B. 3—4 ჭაბოკად შოკენიერად <B. 4 ღ'თისათა <B.
 აგი | რ' იყო იგი შოკენიერ ხილვითა და შეკოვლ ხიხიოვითა. B. ოჯნდა | მათ B. 4—5 მისი <B. 5 ვ'რ
 ენე B 11 მოკლეს S. 6—11 შეოვანთავე ოჯნათ თანა... მის ზ'ა | მოყოვანთა მისთა თანა გოვლისაჲს ვო ჰაკო-
 ღვთა აგი მათ: აწყო ღაღადებდ ოჯნა მშ რთ: მას კანდიერ იქმნა ერმაჯ იგი მტერთა ზედა და მო(ქ)ცრავ-
 მახული მათგანს: და (ქ)ცნა ამასა მას: ეს ვ'რ ახადეს განიწვეს გოვლი B. 12 და ხოლო ნეტონ B.
 13 არა მისცა მისსა B. კელთა | ქ'ან B. ცოდვილთასა | ოჯდმრთოთასა და B. ესრტთ | სოვლი იქმნა
 ქ'ეს მიერ B. 13—15 იტყოდა... ხერჯი <B. 15 და რ'ეს ვიხილე | ხოლო მე ვ'რ ვიხილ B. ოჯნდა... და <B.
 16 რ'ა მისცეს მე მოციქ | რ'ა შეაღოთოჯადებინ: დავჭმარხნე კორცნი იგი წ'ონი B. დავაბრძნა B. 17 გოჯ-
 მნი გოჯანნი S.

წელს თანა. ვილთვედ. თ'ლისა. შიმართ: რ'ა თუჯუჯითუ. იესს. ნებად მისი.
 ტანმარინოს მე. კელთა-გან. მათა. და ვ'რ იხილეს. რტუები იგი. შეთარაგეს უვეს.
 და წარვიდეს. მიერ: რ' ღ'ნ დამიტვა. მათ-გან: და | დათუბრმსა. თოჯალნი მათ- S 210a'
 ნი. ჩემდამთ: ხ' დაუტყუენეს. წ'ნი იგი მწუოჯდარნი. მდებარენი ერთა. ერთს
 5 ზ'ა: და არარად ზოვეს. რამიტვა. წარიდეს. მათ თანა.

12. და მიიქტეს. წყაროებადვე | რ'ამცა. წარვიდეს. კოჯლისხმად. ნაწითა მით: B 101a'
 და ზოვეს ნაწი. იგი რ' განტეხილ იყო: რ' კაცი იგი. მენახვლ' რ'ი. დაეტევა.
 მხედვარად. ნაწიას მის. შექმდელებელ. იქმნა. მთოჯუვად ჭბამისის მის. რ'ი დაეტე-
 ვა. მათ. თანა: და რ' მთოჯა იგი. და შეკუჯეთნა. სხებლნი. კავთა. ნაწიასთა-

10 ნი. და განვიდა. იგი. ცოჯრვით. კმელად. და იფლტოდა იგი. მითით. კერძო:
 და ღ'ნ განარინა იგი: | მამინ. წარკუჯეთა. სისოებად. ჭბამითად მათ. და გან- 210a'
 ლიგენეს. და არა. თუწოადეს რამიტვა იგი. უვეს. გინა. ვ'რ. მიიქტენ. ქ'ენდ
 თვს: და მძუნარებისა მის-გან. და გოჯლის-წყარომისა. მთოჯეს. ე' ი დედაკაცი და
 ურმა. რ'ი წარეტუჯენა. ფარანელთაგანი. და აღაგნეს ცეტხლი. დიდალი.

15 და მთწოჯეს. სიმრავლქ. იგი. ფინიკისად და ე' ე იგი. თუჯალთად იუენეს. მას.
 შინა და შეთარაგებოჯელ რ' ვერ. ექლო. წარსლვად ქ'ენდ. თვს: და აჭა მთი-
 წია. მათ ზ'ა. ფარანით. ექოჯსი. მმრძოლი. ქეთა-გან. იამჯელისთად. რ' სმე S 210b'
 ნილ იყო. მათა. ჭბამივი იგი. და ვ'რ აგრძენეს შავთა მათ. განიმხადეს. თაფნი.
 მათნი. ბრძოლად | და წოდუთ. კერძო. მიიუარეს და იქმნა მათ შ'ს ბრძოლად. B 101b'

20 ფიტხელი. და იყო ბრძოლად იგი. მხის აღმოსლვასა. სდენ. ადგილსა. ვავესა.
 და იბრძოდეს იგინი. ისრითა: და რ' ფარანელი იგი. თუბრავლქს იფენეს. ჭბ-
 ბამთასა. და აჯობეს ხ' შავთა მათ. წარკუჯეთა სისოებად მიქტევისად. ქ'ენდ
 თვს და სისოებად. ცხოვრებისადცა. და ამითვს მენედ. დათვადეს. ძლიერს S 210b'
 მას ბრძოლასა. კიდეს. ზღვასსა: და იყო. ესე მხის. აღმოსლვით-გან ვ' ე შეტ-

25 ხრედ. უამადმდე დღის: და მთიარენეს ფარანელთაგანი. მას დღესა. შინა: თახ-
 მელტ. და თახი. კაცი. და მთიწუნეს. მრავალნი: ხ' მტერნი იგი დ'თისანი.
 ჭბამში ზირველით-გან ვ' ე: დასსროჯულამდე. ვ'ღს არა. დაშთა მათგანი. არცა.
 ერთთა. ერთსა ადგილს:

40,17—41,11 რ' სოჯ თუჯუჯ მე მხოლო განვერე... და ღ'ნ განარინა იგი და აწვეს მამად უჯდის რ'ა
 ცა ზოვეს მამად: და ვ'ა განილენ იგინი მთიარანელთადმედეს შექმნა მე უ'დ სოჯ თუჯუჯ მოჯიჯდ მასა დგოჯ-
 სა: და ვ'ქვემ იფარებად რ'ისა მამათა რ'ა თუჯუჯითუ იუოს ნებად მისი განბრინოს მე მათგან: რ' მათ ვ'რ
 იხილეს მათა იგი შეთარაგეს უვეს და წარვიდეს რ' ღ'ნ დამიტვა მათგან: მათს წარვიდეს მტერნი იგი რ'მცა
 მიიქტეს კოჯლისხმად: და ზოვეს ნაწი იგი რ' განტეხილ იყო. რ' შენჯენა მის მთოჯლა ჭბამთა იგი რ'ა დაეტევა
 შექმდელებელ და ნაწი იგი დედაკაცი: და თუთ იფლტოდა: და ღ'ნ განარინა იგი: B. 11 ჭბამითა B. 12 ქ'ენდვე B.
 13 და მუჯნარებისა მისგან <B. გოჯლის-წყარომისა | მთხარან B. მოჯიჯდ | მოწოჯდეს B. ე' | + იგი B. დედა-
 კაცი | დედაწოჯელ B. 14 და ურმა <B. წარეტუჯენა | ტუჯუვე ეყო B. ფარანელთაგან B. და აღაგნეს ცე-
 ტხლი დიდალი <B. 15 სიმრავლქ იგი ფინიკისა | ფინიკიანი მრავალი B. ე' | ვ'რ B. 15—16 მას შინა <B. 16 რ'
 ვ'რ ექლო... თვს <B. აჭა | + იგი B. 17 ფარანით <B. ექოჯსის | + იგი B. ამოჯელისთად | + თუჯრინით B.
 17—19 რ' შექმდელებელ იყო... ბრძოლად | და ჭბამთა იგი განმუხადეს მათა. 19—20 და იქმნა... იგი და აწვეს ბრძო-
 ლად თუბრავლქს B. 21 და იბრძოდეს... ისრით <B. 22 და <B. 22—23 მიიქტეობად ქ'ენდ თვს და <B.
 23 და <B. მთიარენეს B. 23—24 მდებარეს... აღმოსლვით-გან | B. 25 დღისა <B. 26—28 რ' მტერნი იგი...
 ადგილს | რ' მამთა იგი მთიარენეს უ'ღვე ღ'დს არა დამთა მათგანი: არცა ერთთა მოსრობა B.

13. და რქს ვიხილენ. იგინი ოჯცალო ბრძოლის მის-გან: გამოვედ მე და-
 ნაკის-კოჯდის მის ფოჯრცლის-გან. რლს. შინ. ვიყავ: და ვიწვეე კარდახილესად. S 211a¹
 წთა მთ. გოჯამების. და ვზოყენ იგინი. ენი. რ ჯდსრთოჯლებოჯ იყენეს. გარ-
 ნა. სამთა ხ. დომისო. და. ანდრია. არიონისს: ხ დომისო. წელოჯ იყო. B 101^b
- 8 გოჯერდს. მის. ფიგნლითა. წელოჯლებითა. და ჭირს. დიდს. შინ იყო იგი:
 ხ ანდრია. წელოჯ იყო. მრავალგან. ად არა ეგოჯენ. და ცხონდა. და არიონ.
 ელდვე. არა. იყო. მის თანა წელოჯლებოჯ: ად სამოსელი. ოჯენ. განეკოჯეთა
 მახჯლს: რ ჭკონებდა. რნი იგი. ოჯეუქენ. ვდ მოჯოჯავს. რქს იგი. ინი-
 ლა. მოჯლოჯთა მთ. შს დაცემოჯლი: | ხოლო იყო იგიცა. ჩემ თანა და ორ- S 211a²
- 10 თავე. კარდავიხილენით. გოჯამები იგი. მიწმთა: და რქს მოიჯალეს ფარანჯელ-
 თა მთ მოწოჯედის. მის-გან. მტერთაჟს დაუარნეს. კორცნი მათნი. კიდეჟს.
 ზდჯსსა. შესჯემელად. მფრინველთა. და მკეტთა: და იწვეეს. დაფლვად მოჯოჯას-
 თა თჯსთა: და დაჭმარხნეს იგინი. მითის მის ძირსა. ქოჯებებს მახლობელად.
 წყაროჯებს მას.
- 16 14. და მერმე. წარმოემართნეს. ჩნი კერძო. და თანა. ჭყუნდა. მთავარი |
 იგი თჯი. ობედანოს: და რქს იხილნეს. კორცნი იგი. წთნი მდებარენი. S 211b¹
 და სამწესონი. ქწნი. მომწოჯდარნი. | შეწოჯხნეს. წოჯხილითა. დიდითა. და B 102a¹
 იწვეეს. ტირილდ. და იცემდეს მკერდთა. მათთა: რ სამწესოთა მთ. ქწსთა.
 კორცნი. ესრწთ. განეროჯენეს. მტელთა მთ. ოჯწეს|ლოთა: ჭ მინათა მთ. ქწსთა.
- 20 და მიწმთა მისთა. შიქწარხნეს. იგი სინაროჯლით: რ იცოდეს რლ იგი. წინა.
 წარმდოჯანა. მთ. კუთილი. და რლსა იგი. მოჯლოჯეს. მისჯებულეს მოჯო-
 თხრობელ|ს | რ იყენეს. იგინი. სოფელსა აძს შინა. ხოლო სჯქმენი. მათნი. S 211b²
 სოჯოჯინისა-თჯს: და ამისთჯს სროჯლ. უგნა ღნი. სჯქმენი. მათნი. და დირს უგნა.
 იგინი. წამებძს მას: და ვრ შუჯკრიბენით. გოჯამნი იგი. მათნი. ერთს ადგილ-
- 25 ს. მოვიდა. ობედანოს. ქწს-მოჯოჯარწ. და მის თანა. სხჯანიცა. წარჩინე-
 ბოჯლნი. ფარანისანი და მოიდეჟს. სამოსელი. წ. და წარჭკვარჯენეს. კორცნი.
 იგი წმიდათანი: და რიცხუ. მოწამეთა მთ. ოჯ და ცხრამეტ: და შუკრბეს.
 ენი რნი იყენეს. მას. ქოჯ[ეგნასს]: | და აჯოჯნდა რტოები. ბაიაჟსა. კელთა. S 212a¹
 მათ და ადვიოჯენით კორცნი იგი. წთა. მოწამეთანი. უამობითა. და ლოცვი-
- 30 თა. სინაროჯლით. და ვჭმადლობდით. ოჯ. ჩნსა იჯ ქეს და დაჭმარხენით.
 ადმოსავლით. კერძოს მის კარისსა: და ვრ იყო მიმწოჯხრი შიქსოჯენა. დომ-

1—2 და რქს... შინ ვიყავ: რ ქს ვიხილენ იგინი ოჯცალობანა ბრძოლის მის-გან: გამოვედ ხმალობის
 მისგან B. 4—ს არიონისს რ... არა ეგოდეს | წელოჯლ იყენეს მრავალგან: რ არა ეგოდეს ფიცხლო B.
 6 ცხონდა | ცხობდა B. 9 მოჯლოჯლითა მთ შს < B. 9—10 არიოჯე < B. 10 მიწამეთა | წთთა ქწსთა B. 12
 მფრინველთა და მკეტოთ B. 13—14 და დაჭმარხნეს... მას < B. 15—16 და მერმე... ობედანოს | და მოჯოდეს
 მთ რლს: და თანა იყო მოჯლოჯ იგი მათა ობედანოს B. 16—18 და რქს ახილნეს... მკერდთა მათთა | და რ
 ახილეს ხმწესონი იგი ქწსნი მომწოჯდარნი და კორცნი მათნი ქწსთა ზღა დაჯებენ იყენეს ტირილდ და იცემდეს
 შუკრბეს მათთა მრავლითა ვადებითა B. 18—24 რ ხმწესოთა მთ ქწსთა... ერთს ადგილს < B. 25—26 მო-
 ჯოდა ობედანოს... უამობითა და მის შუკრბედ ქწს მოჯოჯარმან ობედანოს და სხვათ: რ წარჩინე-
 ბოჯლითა უამრავლითა B. 27 და | თა B. 29 ვამობითა და ლოცვითა | გლობითა მრავლითა B. 30 და ვჭმად-
 ლობით... ქწს < B. 31 კერძოს მის კარისსა | კერძო ეჯესობა B.

ნოსცა: ხოლო დავჳმარხეთ. იგი ავსიკან | სხოვას. ადგილს. გოჳკრდით. წმი- B 102a¹
დათა მათ: რ არა. ვინებეთ. განდებად. სიფლავი მათი: და იყო. მოწყოჳდაჲ
წითე მათ. მწითე: ოც და რვას. დეკნებერისას. შემდგომად. ქსტე შობას.
შესაშეს | დღეს მეცხრეს ოდენ ჟამს. დღისას: ხოლო ანდრია. და არიონ S 212a²

5 დაოჳტეჳენ. ორგოჳლებას შინს. რ არა იცოდეს. თოჳ. ყოფად არიან მოჳნ.
თოჳ არა: და მე წარმოჳედ. თხრობად. თქნდა. რ ვერ. შეოჳძელე. ხელად.
მოოჳკრებას. მის. ადგილსას: დადაცათოჳ. ობედანიოს. გოჳჳკრებობდა ჩნ.
რამცა. დავადგურით. ჩნ მოჳნ. და ადგუთჳკომიდა. ელს. კეთილს მოცემად.
ჩნდა. სჳგმარი ჩნი: და რა იგი იყოს მზროჳხველ. ელს. საქმეს. ამის

10 სოფელისას. და არა ვისმინეთ. მისი:

15 და სხოვაჲცა. მრავალი. მაქოჳს. თხრობად. თქნდა. რ ჟს. მოიწიოს. S 212b¹
ჟამი მისი: ად მე. გეჳედრები. თქნ რა მითხრათ. რაჲ. იყო. ახოჳ. ვრ
მთისრხეს. მამანი. მთისს. ამისნი. და არარაჲ. დამიფაროთ. ვა მე ეი. წარ-
მოგითხარ ხ ჩნ წარმოთუხართ ეი. ვრ იყო. და ერთობით. დავჳჳკრდა.

15 კანკებაჲ. ღთისაჲ | და ბრძანებაჲ. და კანჩინებაჲ. ვრ იგი. ერთსა შინს. დღე- B 102b¹
სა. იყო სიყოჳდილი. მათი. რნი იუენეს. რაითს. და მთასს სინასს. და ერთსა.
შინს. ჟამს. და რიცხჳ მათი. სწორ იყო და იყო სიტყოჳჲ იგი დაწჳება. ტი-
რილის | და განახლებება. შწოჳზარების. და სადიდებულ. ღთისს: S 212b²

16. მამინ. ადღვა. მამა ჩნი ამა თეჳდღლოს შოფრის. ჩნსა და თჳოჳ
ამის-თჳს. საყოჳრელხო. ჩემო. რ მონანი. იუენეს. იგი. ღთისანი. კეთილნი.
და რჩეოჳლნი. და ღირს ეუნს. იგინი. ღწ. სიხაროჳლს. სასოჳფეჳელის მისი-
სას: და მიაგო- საქმეთა. მათა-ებრ. და გურგუნისჩნ ეუნს. აგინი. წმიდათა. თა-
ნა: და არიან იგინი. ჰატოვსა. შინს. და დიდებას. მოჳწდომელს: და აწ ჟერ-

20 არს. ჩნდა რა ვზროჳხვიდეთ | სოჳლთა. ჩნთა-თჳს | და ვჳმონებდეთ. და B 102b²
ჩნსა. კეთილითა. მონებთა: და გეჳედრხეთ წმიდათა. მათ. რა თხროფთ. ჩნ-
თჳს. შეწყუნაჲ. საქმედ. ნებაჲ მისი. ნეშტთა ამათ. დღეთა. ჩნთა: და ვრ ესე.
თჳოჳ[ა] წმიდამან. მან. განათრთხუნს. სოჳლნი. ჩნნი ნოჳკემინის-ცემითა და
სიტყუთა. სოჳლიერთა. და ერთობით. მადლი შეჳწირეთ. ღთისა. რლისა.

25 კელთა მისთა არს. ცხორებაჲ. და სიყოჳდილი:
30 17. ხ მე. ცოდვილმან. ამოჩიოს. დავიწერე. ცხოვრებაჲ. ესე მათი. ქარ-
ტას. და ოჳოჳზნ ვიჳეც. ეგჳბტედვე: რა ელთა. დღეთა. ვიკითხვიდე: და S 213a¹

1—2 სხოვას ადგილს... საჳლავი მათი] რ დავოჳჳკრდაჲ საჳლავი წითე მათ B მოწყოჳდა S. 8 დე-
კნებერისას S. 3—5 შემდგომად... დღესა <B. 5 დავოჳტეჳენ|+არათ B. 5—6 რ არა იცოდეს... თოჳ
არა <B. 6 წარმოჳედ |+ქსტე B. 7 ობედანიოს B. 8—9 ელს... ჩნ| მოცემად ელს სჳგმარს გორც-
თას B. 9—10 და რა იგი... მამა <B. 11 თქნდა |+მისო B. 12 მონათს |+მე B. 13 იყო ახოჳ <B. 14 მო-
ინჩესქ |+წნი B. 15—14 და არარაჲ... წარმოთუხარ <B. 15 ბრძანებაჲ განხუნება B. 16 |+ჩნი B. 17 და-
წყუნა <B. 17—18 ტარდით B. 22 მიაგო |+მათ B. 24 სოჳლთა| თჳთა B. 25 მონებდეთ | კეთილადღე B.
25 ჩნსა <B. 26 ნესისა შინს B. 27 ელ ელთა B. 27 განათრთხუნს | განმთხაროჳლნი B. საჳლნი | გოჳლნი B. სოჳ-
კემინის-ცემითა და <B. 28 სიტყუთა |+მათ B. 29 კელთა |+მანი B. ცხოვრებაჲ... საჳლიდელთ B.
30 დავწერნ ვიჳე ელ B. ცხოვრებაჲ... ქარტას <B.

მიკვრდეს. და ვგმადლობდე. ღმრის სისრულეთით. რწ გამობრძინას. მონანი თვისნი. და შეიწყნარს. სასოფეველსა. თვისსა: და მათ შიერ. ვადიდებდეო. მამასა და ძესა. და სოჯლსა წწსა ერთსა ღწა: რწ მისი არს. დიდებამ და ზატოვი ოკე და თვკვზნითი ოკე ამენ:

VI

5 **რწ: ზღჩყრდისი: ლწ: თღმყცა: თბძრჩი: ცყყრდისი:** 103a1
ზღ სღმთღ: ყიბძთღ: ზაოღყოღ: ბიოთღ:

1. იყო სამგზის სანატრელი ბაბილა ეზისკობისი რწ კეთილად იცოდა მწყსად ცხოვართა მათ ქწსთამ: ვწრ ესმა ნეტარსა ბაბილას: ნომერანოს ოკგო ეშპაკთა და მოვხტავესვე შევიდა ტაძრსა მას ღწთისას: ხწ ნეტარმან ბაბილა ადილო გწა თვისი ერისი მიზართ: მტკიცე იუვენით შეიღნო აქა დადგით რწ მკელი შემოსლვად ვალს სახლსა ღწთისას: და არა თოჯ ღმერთი მოგოჯწოჯედს: აწ მკელი იგი: ხწ ერი იგი ერხდა მას: დადგეს და ელოდეს: ხწ ნომერანოს კელყო შესლვად ეკლესიად: და დადგა მონამ იგი ღწა ბაბილა და აყენებდა მას და ზრქთა: | ვერ შეხვდე შენ ტაძრსა ღწთისას: რწ გასხენ შენ შებღწებოჯელ- 103b1
ნი კელნი: ხწ ნომერანოს სიღუგდა მას შესლვად და თვკვრდებოდა სიცხადწ კა- 15 ცისამ მის: და ზრცხოჯნოდა ჰმამავის მის-თვს რამ თყო მას წწსა ბაბილა მას ჟამსა და ღოჯმნს: ხწ მისი თვბრძანს კრძღვით დამარხუამ ხვალისამდე: შერმე გარდამოჯდა ნომერანოს ტაძრად და თვბრძანს: შემოყვანებამ ნეტარისა ბაბილამ- 20 სი ეღთსა წწე და ჰქწსა სწყალო რამ გიხნდა თოჯალთა წწე შენთა: და მომეკე- ბოლოდ მე დაყენებად ჩემდა: ანოჯ არა თწწოდეს რწ შევე ვიყო: კეფოჯცები ღწთთა ჩემთა: არა განმერე კელთა-გან ჩემთა და ვიხილო თოჯ შეგმწოის შენ ღწთი შენი:

2. ნეტარმან ბაბილა ჰქწსა: | მე კაცი ვარ მდაბალი ხწ სთნდა დადგინებამ ჩემი 103b1
ღწთსა მწყსად ერსა თვისსა: ამისოჯს ვიხილე მკელი შემომავალი სამწყსოსა ღწთი- 25 სასა: გოჯლს-ვიდგინე: არა თვკვრდებელს-გუყო ნოჯ თვკვრე წარ-რამდგ-გწყმი- დო და ვერარამ სიტყოჯად მიოჯგო ღწა: ნომერანოს მიოჯგო და ჰქწსა: მკელ გეკონე: ჰ. ცხოველითოჯე მოჯვარო: წწსა ბაბილა ჰქწსა: ღწთის მიშოჯვითთა მეფწ ხარ ცოდვითა ჩოჯნითა გამო რწლსა კსრწთ ოღენ ჰანვისწყაღენით: და მოვიქე- 30 ცით ხწ შეყოდ სემარტად არა ვიტყვ ვინ მოგცა ზატოვი ეკე თწწოდე თოჯმ- ცა მარტოს მას ჰმოსახოჯრებდი შენ ესე მღუგანითა სქამითა განარისნებ შემ- ქედესა შენსა: გითხარ შენ მოკვასად სქამწ შენი თოჯმცა ვინ ახოვანი წარვიდა

1 და მკერდებ<B. 2 თვისსა|დათვხროჯღებელს B. 3 სოჯლსა წწსა.თ.მ. ღწა|თწ და ბარდის. ოკ... ოკე<B. 15 ქსლვად.

და | სხოვას შეუეს ოვცხოტესლსა შექწინარს არაშა გოჯლი გიწწერობდაა: ეს- 103b²
 რწთ გოჯლის-სმა უყოთ ღთისაჲ რწ ქისა ცნისა და ქოჯეანსა: უწმე აშოჯროთ
 ესეკითართისა საქითა: რწ ოდეს იწლმან განამწარს ღთი ქოჯოდა მისეს მიერ
 და ჰქქა: მასოჯრეთ მე ღთისა მიერ რწნი არა არიან ღთ და გაშოჯრო მე მათა
 5 მიმართ: რწნი არა არიან თესლ და თესლსა ზწ ოჯოჯელისხმისა განგარიხსენ
 იწქნ:

3. ნომერიანის ჰქქა: გოქება კარდასრჯულთა მკინება: არა გკობიან შენ და-
 ბადებოჯღისი ღთისა მიერ დიდისა ანოჯ არა ხედავ ქმხოჯღსა მათსა წინამსწარ.
 სტნობენ ღთნი ჩწნი და იტუჯან მე მენება ოჯწეებად რწი იგი თქსა წაგზმან
 10 თქქნმან თესლი ოჯჯოჯლისხმოთ ნელად ვისმინო შენი ამის ჟჯრისა-თეს: წწ
 ბაბილა ჰქქა: ღწ კაცი მარტოჲ შექქმან ჯ: უშმაკო: კარდაშოჯრდა ზეცით ოჯწე-
 ლოდ: აქწნედა თესლსა კაცთას: და თანაშეშოჯრთა მამათა ჩწთა: ზრახვითა ში-
 სითა ოჯკითოჯრითა შეერთოჯრთა ნათესავი კაცთაჲ: და ვიქწნით ოჯოჯელისხმო-
 15 ნი მხოლოდ ერთიი ღთი ითმენდა ესოდენსა ზწ კერძობასა: და იხილა ხსტი
 მის მიერ შექწნოჯლი წარწემოდოჯღად: გამოშეცხდა ჩწ: და მომიხოჯნს მოწე-
 ლებითა თესითა მის-ჯან და არღარ ვართ ოჯგოჯნოჯრ ამიერთჯან ად გონიერ:
 რწ ვიცით ღწ: არავინ არს შეცნიერ წინამსწაროჯწეობისა-თეს კარსა მარტოჲ
 ღთა: ხწ ყწ ესე ზღაზარ არს სიბრძნისა-მოქმედთაჲ: ხოჯროჲ თოჯშტა არა
 20 იესო კაცთამტა ღთნი არა ედგეს: გინებს თოჯ ისმინე ხეში და იქმენ ციხიერ
 და გეკედრის შენ ღწ რწ მოწყაღე არს არა თოჯ გინდეს დამთე შენ: ოჯგოჯ-
 ნოჯრეებასა:

4. ნომერიანის ჰქქა: თქწნი წიგნი ზღაზარ არს: ხწ ჩწნი საქმწ სიდიჯ-
 მლო არს და ჭეშმარიტობისა საქმწ აქოჯს: ღთეებაჲ თანაოჯფერისავს ღთთა
 ჩწთა: ამით გიბრძინებ: დაოჯგე მათ: ესე ოჯწეოდე არა თოჯ მერხდე ვერ ოჯზ-
 25 ნებუდ გეო შენ: რწ არა ოჯკეტწს ხარ რწღნი შენსა წინა მთეიდეს მისა და დირს
 იქმნეს ზატოვსა: წწ ბაბილა ჰქქა: იგი სამე წარბიტაცნეს: გწ კაცნი იყწნეს: ხწ
 მე ვერ წარბიტაცნოს: სასოჯფევეკელისა-თეს ცათამსა აღმითქოჯნს: რწ არა დირს
 ხარ: ად საარებაჲ | ტელის შენ: მიტკადოს: შენ ღწ სოჯღები კაცთაჲ რწლ
 30 წარსწემიდე: ნომერიანის ჰქქა: რაჲ არს ღთისა სახელი ესე მითხარ: გწ გწ
 მოითარგმანებს: წწ ბაბილა ჰქქა: ღწისა სიმიდღარწ ვერ ჰქობოთ: ფერთეფერისვაღე
 არს ღთისა სახელი რწა ამან ხჯღოს და მას ესმეს მისი: ღთ ვინ სახელს-სდგა
 მას: ღწ არარაჲ არს სახელ ღთის რწლ ღთისა თანა არს მას ნოჯ ეძიებ:
 ღთი გზად სიბრძნისაჲ არს: მაცილობელთა არა შექწინარებულ: ღწ რავღენი
 ქმნა: კაცთა-თეს ქმნა:

5. ნომერიანის ჰქქა რაჲ არს კაცი: წწ ბაბილა ჰქქა შეტოჯუება ამისი
 ცხოვრებისაჲ და მშობელი დაბადებოჯღთაჲ: ნომერიანის ჰქქა გეფოჯცები ღთთა
 სიტყოჯათა მომიკებ მე: გწ ბრძენი | მოძლოჯარი: და გწ სახელი შენი გან-
 35 თქოჯმოჯღ არს: ხწ ერთი გაკლს შენ მტნებაჲ ღთთაჲ ხწ ოჯქლე თოჯშტა კეთილ
 104b²

ყოფად: წინ ბაბილას ჰქა: ოჯგოჯნოჯრ სარ და ოჯღმრთო და ამჰარტაჰანს და მერმე
 გინებას ჩემდა შენ-მიერი ჰატოვი: ამჰარტაჰანებას არს ჩემდა: შენ-მიერი ქებაჲ
 რ'ღს იტუჯ: რ' ჯღსაჰე ვჯრ უთა კეთიღითა: ღ'თი ვიცი და არა ქებათა თა-
 5 ეყოჯანის ვსტემ: ჰქა ნომერიანოს: არღარა თაჰს-უიღვა შენი: ა'ღ ჰაჯჯ ქედღს შენ-
 სს დაჯღვა: და ბორკიღნი ფერკთა შენთა: ვ'ჯ მონასა ბორკოს: რ'ნი აჯღრის
 გინებად შემტემედღისა-თჰს ო'ის თჰსის: ჰქა წინ ბაბილას: მე ღ'ი ვიცი ოჯფ-
 10 ლად: ხ' ოჯფლად და მჰად მოშომნი | ღ'თისანი: და ა'ჰ შენტა გრწმენის ღ'თი
 და ფერკთა გაკატა: ხ' ჰატოვ ჩემდა არს რ'ღ შენ გტონიეს გინება და ესე
 რაჲ შეგნების და არაჲე ღირს ვარ ღ'თისა ჩემისა: ა'ღ ოჯჰმარ ხ' ნეტარ არაინ

105a1

6. ნომერიანოს ჰქა ვიკტორინოს დოქსის: მიზნახავს ბაბილასჲს: ოჯგოჯ-
 ნოჯრთა მოძღოჯრისჲ კახბრძნობა: ვბრძნებ მისსა ქედღს მანიაკისა დაჯღებად:
 და ეგრეტა ფერკთა ამჰარტაჰანებისა-თჰს მისისა: რ' არა კინი მაკინა მე: ვიკ-
 ტორინოს დოქსიმან ჰქა: გეფოჯტები შენსა ღ'თებას წინაჲეთხრობად მინდა შიმი-
 15 სა-თჰს მაკის კაცისა: და თესღისა-თჰს მაკისისა ოჯღმრთოჲსა: რ' ოჯმჯოჯლო-
 სს | და სხოჯას რასმე შრომას: შემახოჯდრებენ რ'ღნი არა მერჩიან რ'ნი: ნო-
 მერიანოს ჰქა დოქსის: შენ რაჲ გობრძსე იგი უაჯ ოჯრჩი ბაბილას და თესღიცა
 იგი მისი კინი კინითა-აღვეკატო: ხ' დოქსიმან მან შეოჯთინას წ'სა ბაბილას ბო-
 20 რკიღნი ფერკთა რ'ა იესო იგი დაჯტოჯღ დილეოჯღისაჲმე რ'ა იხიღონ უ'ღთა
 სამწესთა მისთა: წ'ინ ბაბილას ჰქა: ღ'ს ჩემსა ვჰმადღობ რ'ნი ესოღენი ჰატოვი
 მომტა რ'ღ შენ დოქსის არა გაქოჯს არცა შეფესა შენსა: ნომერიანოს ჰქა ოჯ-
 წოდეთ ბაბილას მოძღოჯრისა ურმათასა: და რ'ნი ოჯგოჯნოჯრად ვღენან:

150a2

7. ბაბილას რაჲ მოოჯწოდეს ჰქა ნომერიანოსს: მოძღოჯარი სამე ურმათაჲ
 ვარი რ'ნი გონიერად | მიეკებოვიღ ჰემარტებისა გარღამაქტეველთა: თქ' ენებ-
 25 რთაჲ არა ვარ მოძღოჯარი: ნომერიანოს ჰქა: გეფოჯტები ღ'თთა: გმოჯენის მ-
 ნიაკი ეკე და რ'ნი ეკე ფერკთა კასხენ: წ'ინ ბაბილას ჰქა: შენ სამე ოჯგოჯნოჯ-
 რად ჰქსამ და ჰმასრობ: ხ' მე გეფოჯტები ქესა ღ'თისას: ესოღენ მშოჯენიან არ-
 ცღა შენ შარაჲანდღენი ეკე რ'ღ დამოგკიდვან: ნომერიანოს ჰქა: საწყოლო ჰმის-
 ხოჯრე ღ'თთა და განდგეი რ'ღ იგი გეღიან შენ გოჯემანი: და ნოჯ ატოჯნებ
 30 ურმათა რ'ღთა ასწავებ: წ'ინ ბაბილას ჰქა: მე წინაჲე გითხარ ვ'ღ მე ღ'ს ჩემსა
 ვჰმისახოჯრებ: ხ' გინებს თოჯ ოჯწებად რაჲ არს სღვაჲ ურმათაჲ და სწავლაჲ |
 ღ'თის მიმართ არიან სამ ურმა ჩემ თანა განზრდიღ ღ'თისა: ბრძანე მათი მოყოჯა-
 ნებაჲ და იხილო ვ'რ დაჯიღებენ რ' ღ'ი არს მათ თანა: ხ' მე ვ'ჯ ოჯგოჯნოჯ-
 105b2 რსა და ამაღლსა მტეტოჯედღსა მხედავ: ნომერიანოს ოჯბრძანა ურმათაჲ რ'ღთაჲ
 35 ოჯთხრა ბაბილას შეეგანებაჲ წ'ე მისსა:

8. ხ' ნომერიანოს ჰქოთხვიდა მათ: დეღაჲ გივისა: ხ' მათ ჰქქეს: ოჯმჯო-
 ბტსი დედისაჲ მზრდელი რ'ნი ო'ი ბაბილას: და ოჯბრძანა დეღაჲ მათ ურმათაჲ

- შეუკანებდა წე მისის: და რეს შეიკუნეს ჰეითხვიდა მას და ჰქა: რაე არს სხელი შენი: ხ მან ჰქა: თუადლოე: ნომერინოს ჰქა: აწ შეიღბე შენი არიას ესენი: დეამან ჰქა: შეიღბე ჩემნი იუესეს ეტენი და დისა შეუწირენ მწეუმიას მიერ ჩინის და მანვე. თავადმან ასწავა დთის-მსახურება: ნომერინოს ჰქა:
- 6 თოვანბილა დაოუევიით მატას ერმათ დედას ერმათ მატათ წე და ეტეოდეთ ნოვ თქა ხოუესტად იტუე: ხ ერმანი იგი ჰხედედეეს ცემას დედის თვისისას და სამივე ერითათ გმითა იტეოდეს: თუშოვლოდეს მოქედო: ნოვ სტემ დედას ჩინის ცოვად რ აზნოვრ არს: გეითლად თქა მატას კაქსის ჰეშმარიტად ხ მზრდელო ჩინი არს თ ბაბილას: კლად თოვ არა განმწარდე დის-მსახურე-
- 10 ბაე მან მასწავა: შეფეშან გუელი განიწეო და თვბრძანს სამთადეუ მათ ერმთად აღვიდებამ ზოვრეს: ზირველს ცემამ ზოვრეს დოვადითა ათორმეტ: მეორეს ცხრა: მესამეს შუდ: ხ ერმანი იგი ერთითა გმითა იტეოდეს: კხლ არს დე რ დის-თვს შევნიბის: ნომერინოს ჰქა დედას მათს: ზირველი ძე შენი რავდენის წლის არს: მან მოვგო და ჰქა: თორმეტის: მეორე რავდენის წლის არს: მან ჰქა: ცხრის: მესამე რავდენის წლის არს: მან ჰქა შუდის: ხ დედამან კმა ეო და თქა: დიდ სარ დო ქრისტესათო: რ თითოეულად იგოუემენს შეიღბნი ჩემნი რავდენ წლის იუენეს რ ადასროვლე და გვრკვისისს ჰეეენ: და განმწარდა მეფე იგი და მისცა მათ სიტუეს განჩინება:
9. ხ წინ ბაბილა გოვლის-წერომით ჰქა: თვგოვრესწისო ელთა კაცთათ
- 20 და თვღმრთოდესო ძლიერო: ჩინ-თვს მოცდალეა და დაოვტივე გოვლის-სიტუთაე წელთაღებოსაე ანოვ ვრმტა ემთხე თვცხოთესლთა: ხ მე მრწამს ქტს ვა იძლიე ჩინ-გან ეტრევე იძლიო ბრძოლის-გან: ხ ნათქოვამი შენი მიეტ შეიღბთა შენთა: ხ წინ ბაბილა სიტუთაე გემოილო და შეფეშან თვბრძანს სამთ მათ ერმათ თავის მოვოვთა: აფოვტებდა მათ. რნი თანადეს. ნეტარი ბაბილა და
- 25 ეტეოდა: კაფოვტებ მას რე ჰხედავს ელს: ფერგთა ჩემთა ბორკილი და ეელი-სა ჩემის ჯაჭვ დამდევით მე სწამებულად მსაჯოვლის: რლის აქოს სატნეველი. საოვოვანე და ცეცხლი თვშრეტი: ვა გამოვიდა ნეტარი | ბაბილა ბჰეთა: ფსალმუნებდა და ეტეოდა და ერმანიც მის თანს იტეოდეს: რ მაცხოვნენ ჩინ მსჭირვებელთა ჩინთ-გან და მოძოვლეთ ჩინთ არცხენე: ხ რლი იგი გამოვიდა
- 30 თავისა მომწოვთელად მათ ჰლოცვიდა მას სამეზის სანატრელი ბაბილა და ეტეოდა რ ამტა ერმანი იგი მის წინს მოწუდნს: მაშინ დაადგინნს იგინი მარჯოვლ ჰ მარცხლ: და თქა: აჭა ესერა მე და ერმანი რნი მომცნა მე დნ: ვა იხილნს ერმანი აღსროვლებოვდნი თქოვა: კხრ შენ თო დო ქრისტესანეთათ რ ჰქემენ დიდი წელლობა შენი ზირითა ერმათ ჩხელთა მწოვართათა და მტეივე კმა: და თავი მისი მოჭ-
- 35 კოვეთა და დადვა იგი | ერმათა მათ თანს ჯაჭვთ-ოვრთ: და აღესრავლნეს კეთილთა წამებითა ქრისტეს მიმართ რლისად არს სოვთეუვა ძლი და დმა თანს მამით და სოვლით წდით-ოვრთ აწ და მარადის და თენით თ კე ან:

106a1
106a2
106b1
106b2
107a1

სოფი დუქმსა და არაჲა მიუგო მას: კდ მოაგრძინ ჰქა წს. ვჭკონებ გდ 270b
სუკონდეს-გან გასწავეს სიბრძნე ეგე. და მას ჭბამე. და ამისთვის არარას იტყუ:
ვარსა მუწუე სახლისა და ტომისა შენისაჲ. თუ ვინაჲ ხარ შენ:

3. ადიხილხა თლნი თჳსნი წს ზეცად მრო და თქა: გამდლობ შენ ოო
5 ოჯ ქე ღო ჩემო რ დირს მუჲ მე არადირსი ესე აღსარებად სახელისა შე-
ნისა წსის უსჯულოთა მოაგართა წე: ად შენ მომეც სიტყუჲა სიტყუჲო და
სიბრძნეო ღთისა მამისაო: რა მიუგო მათ სიტყუჲა ჯგოფანი: რ არა ჩემსა
ვესე სიბრძნესა. არამედ შენსა მიუწდომელსა სახიერებასა: სრულ ეო რაჲ წს
პანსოფი ღოცვამ იგო: მიუგო მოაგარსა და ჰტყუა ესრეთ: აწ ისინე მოაგარო და
10 გუწუო შენ რ იეთსეჲ ნათესავსა ჩემსა და წესისა მოქალაქობისა ჩემისასა: ნა-
თესავთა წარჩინებულთაჲ ვარ მე. და სახელი ზირველი და ჰტიოსანი ჩემი ქეანე:
ხოლო კაცთა მიერ პანსოფი მეწოდების. მე: და რაღენნიმე დამომან ეჳმნი
უდაბნოს მიუდროებით მსახურებასა შინა ღთისა ჩემისასა: ხოლო აწ ვინაჲთგან
მივეცი კვლათ თქნთა არა უგულებელს მუოს ქემან ღწ ჩემან რღმან იგი დირს
15 მიხის სუმად ვენაგის-გან მისის ტბილისა: და ძლიერებითა მისითა დაჳმრიტნე
ისარნი მტერისანი: მიუგო ავღუსტალიოს. და ჰქა მას: ამას-თჳს განავრძევს
სიტყუანი შენი რღ მიუდრო გემენ შენ. ად აწ უბრძანო და ოღ გტანჯოს
შენ და უქმად გამოჩნდეს ელი სიტყუს-გებაჲ შენი: და მუის | უბრძანა მტარ-
271a-
ვადთა ცემაჲ მისი უწყალოდ არგებითა და გამობდა ქადგი ვღ. გრწმენინ მოაგ-
20 რისაჲ. და უგე უგუადვათა ღთითა და სცხონდე: ხოლო ნეტარსა მას ვრ იგი
სცემდეჲ უწყალოებით: იტყოდა ღთისა შრთ: ოო ოჯ ქე ადმისუბუქენ მწარენი
ესე გუემანი რ ოღ დშირს მე: და უბრძანა უსჯულომან მან უფიცხელესადრე
გუემად მისი: და ვრ გუემეს იგი მრავალჳმ. მერმე უბრძანა მტარვადთა რა
აღჰკადონ ტყავი ზურგსა მისისა: და ვა უგეს ესეცა. და დამოსდიოდ სისხლი
25 მისი ვა წყაროჲ: მამინ მიხედა მოაგარმან და ჰქა მას: არა მერჩია მასწავლეღ-
სა შენდა უმჯობესისასა. ანუ აღირჩეჲ სხუათაცა უმწარესთა ტანჯვათა რ ესერა
განზადებულ ვარ ბრძანებისა-ებრ სჯულისა შეგებად შენდა ოღ უმისფრესთა
სატანჯველთა:

4. მიუგო საკრველმან პანსოფი და ჰქა: მწარეო და საუწყო ეის სი-
30 მურადისაო. რაჲსათჳს ასონი ჩემნი დასჭრენ ტანჯვითა. ანუ ჰტონებ თუმიცა
ტანჯვითა შეუძლე განუებებად ჩემდა სიუერულსა ქესსა. და უგუეთუ გნებაჲს
გუწუო ძალი და საქმე ღმერთთა თქნთაჲ რლთასა ეგე მიბრძანებ თჳნის-
ცემასა და გნებაჲს წარწემუდაჲ ჩემი: არა არამედ ვუთ სიტყუს-გებაჲ მიუფხან
მწერალნი. განჰქსნენ საკრველნი ჩემნი და ვიტყოლით ურთა-ერთასა: მამინ ევე-
35 დრა ერი იგი ელი რა უოს ეგრეთ ვრ ითხოვა | პანსოფიოს: მიუგო მოაგარ-
მან წს. მოწამეს. იტყოდე რაჲ იგი გნებაჲს სიტყუად ჩნდა: ჰქა წს პან-
სოფი: რღისა ღთისა მიბრძანებ მე თჳნის-ცემად: მიუგო მოაგარმან. ვღ დღიდას

84 კრძანს.

დ'თს დიოსს. ზანსთფიოს ჰქა: მითხარდა მე ამისი თუ ვინამ გამოჩნდა ანუ
 რ'ლი წიგნი უბრძანებს კაცთა კუბად მისს: ხოლო მოავარი იგი დაედუნებულ
 იქმნა მეორეჲმ და მეორე ჰქა მას: კუთხარდა ზირველად შენ ზანსთფიო თუ რ'ლის
 დ'თს ესევე რ'ლი ვინამოგან თუალითა არს გინილავს ანუ რ'ლი წიგნი არს მუ-
 5 წვებულ მისს: ზანსთფიოს ჰქა: ვ'რ გინებს ვ'ლად უგუი გითხრს დ'თისს ჩემი-
 სამ. ანუ თუ დმერთთა თქუენთამ:

5. მიუგო მოავარმან: და ჰქა ვინამოგან ერთგვის მოკუცით ფლთამა
 სიტუკს-გებად ჩ'ნდა. იტუოდე ვ'ლად მის რ'ლიცა კნებავს: თქა წ'ნ ზანსთფიო.
 რამ უმჯობეს არს ჩემდა სიტუკუად მისს რ'ნ იგი შექმნა მე გინა მისხურებად
 10 მისა ერთა სუელითა და ერთა გონებითა. რ' მიიღო მიწამ ქენით: და კაცად
 ზირმეტუეულად დამბადა მე. ამისი ჭერ-არს თ'ენის-ცემად და არა დიოქსი. რ'ლი
 ქმნულ არს კუელითა კაცთამთა: მიუგო მოავარმან აქვლესტალიოს და ჰქა: კუთ-
 ხარ ჩ'ნ განმარტებულად. ვ'რ შექმნა დმერთამნ შენმან კაცი: მამინ თქა წ'ნ
 ზანსთფიოს: ცამ და ქენამ მზე და მთუვარე და ე'ნი ვარსკულაფნი. ვ'ე შესაქ-
 15 მედმდე კაცისა შეიქმნეს სიტუკთა დ'ათა. და ეგრეთვე ოთხეუერქნი და მეორი-
 ვეღნი | შეეღნი. და ე'ღნი ქვეწარმავაღნი. და მამინდა შექმნა კაცი ხატად თუს. 271b
 და ე'ღვიე ქვეშე აფრკთა მისთა დაამორჩილა: რ' ბრასან იუაფნ სამეარამ მზე
 და მთუარე: და სიტუკუამ იგი მისი სსქმე იქმნა: და არს იგი დმერთ და დამბა-
 დებულ ერთა: და არს ეგრეთ არს ვ'რ ებე თქ'ნ მინამეშობ მზესა და მთუვარესა
 20 და ვარსკულავთა დ'თეუასს: და აჭა ესერა ტვიცნობიეს და უწვით ვ'ლ დიოს დ'თ
 სადამე ითა, და სხუანი იგი დ'თნი აზოლონ და აფრლოიტე. არტემის. და ზა-
 ლას. ჰერმეს და ასკლანდოს. და სხუანი იგი კერზნი რადეენიცა არიან მთა-
 ვარ: და უგ'თე გინებს ვიტუოდი. თუ ვინამ გამოჩნდა სადტური იგი ბორტო
 იგი კერზთ-მისხურებად გინა თუ ვინ იყო ზირველ მიზეზი დაწვებისა მისისამ:

6. მიუგო მოავარმან და ე'ღმან სიმრავლემან: იტუოდე ზანსთფიოს იტუოდე
 და ნულარა განჭკუეთ თხრობას მაცას: ხოლო სკურველმან ზანსთფიო იყო სიტუ'დ
 კ'ლცა და თქა: დასამასა შექმნა დ'ნ ცამ და ქენამ და ე'ნივე ხილულნი: და
 არახილულნი და შექმნა რამ კაცი განმრავლად მიერთოგან ქენისას ზედა ხათესავი
 კაცთამ. და მოაკლდა მათ-გან მეცნიერებად დამბადებულისამ და არღარა ვიდოდეს
 30 გზათა ჭეშმარიტებისათა და დაადგინა მათ ზედა მსაჯულად ანკელოზნი. ხოლო მათ
 არცა ეგრეთ დაუტევეს თუს უკეთურებად შეუუარებთა უსჯულთებისამთა | და 271b
 ფიცართა ქვისათა დაწერეს მომავლისა მის-თუს წყლით-რდუნისა. რ' ქენასა
 ზ'ცად უწყოდიან ესე კაცთა: და ვინამოგან არს შეიძინეს მათ დ'თისა განრისხნა
 მათ ზ'ს მუფევე იგი სუკუჩროდ და წარწევიდნა იგინი: ხოლო დაშთა ნოე და
 35 ძენი მისნი კიდობნითა მით რ'ლისა ქმნამ უბრძანა დ'ნ. და ვ'რ დასცხნა რდუნამ
 იგი წყალთამ. გამოვიდეს იგინი შ'რ კიდობნით. და განიფენეს ტომად-ტომად
 ნათესაფნი იგი ქამისნი. და ზოფნეს ფიცარნი იგი ქვისანი და შექმნეს იგინი წიგ-
 ნად. და მიიწია წიგნი იგი ნათესაფითი-ნათესაფად. და ვ'რ ხუდა იგი უგ'ნამეს-

ნელ კელს ანესს და ანბრესს: რნი იუენს ტომსი ქამისნი აღსავსენი ცრმე-
 ბითა ბოროტითა: ხოლო ვრ აღმოვიტეს მათ წიგნი იგი დასადგობისაჲ: გა-
 ნიზრახეს ბილწათ მათ და თქვეს. ვდ ვქმნეთ ჩნცა ეგრეთვე სამოთხე რა
 5 იოს იგი განსსუენებულად ჩნდა: და მოუწოდეს მათ ეშმათა ბოროტთა და
 3 ქქეს. მომართუთ ჩნ უთა ნერტაგანი. რა დაფასათ სამოთხე ეგვბტეს ვრ
 იგი დასაბ[შ]ის ქმნა ღნ სამოთხე. და ეგრეთვე. ჩნცა დაფადგინით ერთი თქნჯანი
 მტველად ბტეთა მისთა რა არავინ კაცთაგანი შევიდეს მუნ. და იოს იგი განსს-
 სუენებულ ჩნდა: და ქმნეს რამ ესე ენი და დასჩეს სამოთხე აღსავსე უთა
 ნერტთა მიერ დაადგინეს მტველად მისსა ეშმაკი: ვინაჲჲ იყო ეგრეთვე სამო-
 10 თხე იგი და მტველიცა იგი მისნი ბოროტნი ვე დღეთაჲჲ | სჯურველისა მ- 272a1
 კარისთა რნი იყო შეუღანსი. ესე ნეტარი მიემოხვა რამ სამოთხეს მას. თდ
 სინდა იგი. და თქა ვდ კეთილ არს ესე შეუღანსითა-თვს და კაცთაგან მიუ-
 ვალბობის: და განსჩეს ძლეურებითა სდამროდითა მიერ ბოროტნი იგი ეშმაკნი.
 და წარმოვიდა და შეკარბნა მამანი რადენინცა იუენეს უდაბნოს. და ესრეთ აუწყა
 15 სიკეთე და ნაყოფიერებაჲ მისი: ხოლო ერთმან მითგანმან ქქა მას: ნუ ურვე
 განსუენებობათა ამით სამოთხისაჲთა ვიბაფენეთ ჩნ უცხო ტტისა მის სამოთხისა-
 გან: და იქმნა დამბრკოლებულ მათად სიტყუაჲ იგი და არღარა წარვიდეს იგანი:
 წარკდა სამოთხე იგი და დასჩეს მტველიცა მისნი: ვდ ეშმაკი ეგრეთვე ეგო. და
 ეძიებდა ღმრესა რათმცა უგო საბრკე წარმწემდელი კაცთა ნათესავს: და იხი-
 20 ლელა თუ რამ ყო სულთა მტველმან მან და მსტურმან.

7. რ კელმწიფეს ვისმე დიდსა შეილი მოუკუდა პირშომად და თდ ს-
 უურელი: ხოლო ვრ იხილა ეშმაკმან გარდარული იგი ტუებაჲ და გლოვად მისი:
 შეიცვალა სხედ მუგობრისა მისისა. და მოვიდა და ქქა მას. ქმნე ძეგლი ოქ-
 რომსაჲ მსგავსი ძისა შენისაჲ. და რაჟამ იხილივი მას დაადგინებდე მის მიერ
 25 სურვილს ძისა შენისაჲ: და შექმნა მან ძეგლი ოქრომსაჲ სხედ ძისა მის თვის-
 ს. და უწოდა იგივე სხელი ზევეს. და ეგრეთვე | ქმნნა უქნადსენელცა სხუათა 272a3
 მათ შეიღთა ძეგლები რნი შვნა და მოუკუდეს. და დასდვა მათ იგივე სხელე-
 ბი. ერთსა დიოს და ერთსა არტემი: და იქვეს მიერთგან ეოველთაჲ უგუნურ-
 თა კაცთა. აღმართებად კერპებისა. რნიცა იქმნეს სდგურ ბოროტთა ეშმაკთა:
 30 და ამით ღმრითა განაუენს კაცნი შემოქმედისა-გან მათისა და ღთისა. და უენა
 მსახურ თვის თაქნის-ცემითა ურუთა კერპთაჲთა: რლთა-თვს იტყეს წწელი:
 ვდ პირ ათქს და არა იტყვან. თუალი ასიენ და არა ხედევენ. ემსტაგენ მათ 3
 მოქმედნი მათნი და ენი რლნი ესვიდენ მათ: და ტტად რნიცა ესიენ მსგავს
 მათად არიან.

8. ხოლო იხილა რამ ღნ რ მიდრკა ერთცა იგი რლი იცნობდა მას.
 მსვე ბოროტს მონებას. გამოიუენს იგი ეგვბტით და მისცა მათ სჯული და
 იცნეს ქლად ღნი და თქნი სტეს მას: გარნა არაჲ დასცხრა დასაბამი იგი ბო-
 როტთაჲ ეშმაკი. ვდ ქმნია კბომ რამცა თაყუანი სტეს მას. და ქდ შდ ამი-

272a1

272a3

3
118,13

სა არწმუნს მისრგამა წყულთაჲ რაოდენსიტა მიაჴლინს ღწ მათდა მწრთ: ხოლო ამისსა შემდგომად მიაჴლინს ღწ იუ თჳსი ქჳნად. და კაც იქმნა იგი წისა-გან ქაღწულისა რწ განაქარვოს სხტური იგი და იესესე ნათესავი კაცთაჲ კელთა-გან ბოროტისა ეშმაკისათა: და იქცჳოდა იგი ქჳნასა ზწ ვწ კაცი.

6 და იქმოდ სსწწლთა ღმუღლთა ერსა შწ ჰურათასა: ხოლო შეითქჳნეს ბოროტნი იგი ჰურანსი და შურითა მიაკლეს იგი კორცითა | რწლი იგი უკუდუგ არს და უგნებულ ღთკებითა. და განაჴლინს მოწაფეინი თჳსნი უღლს ქჳნასა ად-რამ-დგა იგი მკუდრეთით ღმით მესამესა დღესა. და მისცა მათ კელმწიფეებჳდ ადსრულეებჳდ დიდ-დიდთა სსწწულთა. რწლთაცა მიმოდანსესეს ქადგებჳდ იგი განერეს

10 კელთა ბრტისა ეშმაკისათა: ხოლო რაოდენთა არა შეიწმენარეს. ჰტანს მასვე სხტოურსა შინს და ბნულსა უკუნსა კერზთ-მისხურებისასა: აჴს გაჴწეი თქწ დასაბამი ღწითა თქწთაჲ და თუ ვინაჲ გაშოსნდეს იგინი ანუ რამ არს ძალი მათი. რწლს თჳთ თქწსა კეთილად მტნეირ ხართ: ესე რამ ესმე უთავე განუკრდა და ვერა-რამ მიუკეს მს: მათ სიტყუათა-თჳს:

15 9. ხოლო იყო ვინმე შწიგნობარი რწლსა ეწოდებოდა ლიკინიოზ: ესე ადივისო სიბრძნითა. და ადღცა სჯადომულთა-გან თჳსთა და თქწა ესრეთ: ჰტად სიბრძნე იტყოდა კაცისა ამის თანს: და მერმე ჰქწა წწა: მრწამს სიტყუათა შენთაჲ ამიერითგან ნეტარო და უღბობქნო ზანსოფეი: და ვიყო ამიერითგან მეცა მონს ღწისა შენისა: ესრეთ რამ იხილა მტყუულად იგიცა. ადივისო გულის-წერობითა ადღესიტალიის და გარდაიზო სამოსელი თჳსი და ეტყოდა ერსა მას მკინეარედ. და ჰქწა: აჴს განისუენეთ თქწ მიქცეუთაცა ამის კაცისაჲთა. რწ თქწ ხართ მიზეზნი | ამისსა წარწემედისანი ვინაჲთგან ინებეთ ზანსოფეი. ესე

20 დღესა მტყუულეებჳდ: და მერმე მიუკეს ლიკინიოზს და ჰქწა: დასცხურ სანუარელო ლიკინიოზ მტყუულეებჳდ ებეკითარის. და ჩწ ვეკედრნეთ შენ-თჳს უთა

25 კერზთა მამსა. ზეგეს. რწა მიგიტოოს აწინდელი ებე ცთომილეებჳდ შენი: მიუგო ლიკინიოზ და ჰქწა: ისმინე მთავარო. რწ შე დიდად გესავ სიბრძნესა ამის კაცისას. და ვინანი ფწდ კარდასრულთა-თჳს უმეცრებითთა ცოდვთა ჩემთა: და ჰწდ მრწამს ღწთად ჰწდ იწ ქე რწლსა ესავს კაცი ესე ბრძენი ზანსოფეი. და გამზადებულ ვარ დათმენად ტანჯვათა სხხელისა მისისა-თჳს: მამინ უბრძანა მთავარმან წარუგანებჳდ მათი სწმერობილეუდ: და შე-რამ-ვიდეს ნეტარნი იგი სწმერობილეუდ. იწყო წწ ზანსოფეი ღწცვდ ღწისა მწრთ და თქწა: ღწაჲ შენდა მწმერობელო უწთა ხილულთა და უხილავთაო. რწო და ღწო. კელის-ამწმერობელო და მტყულო უწთა მისავთა შენთაო. რწს მოგუხედენ ჩწ და დაჯავარენ სავარველითა შენითა. და აწცა მუუფეო სხხერო. შემუსრენ დონენი მტყერისანი და მოეც სიბრ-

35 ძნე და გულის-ხმის-ყოფაჲ რწნი უღითა გუღითა მისრულ არიან შენდა: და-გვცვენ რწო მოწაფელებითა კელისა შენისაჲთა. რწ გურთხეულ ხარ შენ უწეუ: ესე რამ ილოცა წწ. მერმე იწკეს ვითხვად მისა მეთოთა მათ სწმერობილისათ. სარწმუნოებისა-თჳს. და ადღგომისა:

272b1

272b2

10. ჰქა მთ სკვრველმან ზანსოფის: უკთუ ცინებს ჳდ სმენის | მე 278a¹
 გითხრა თქნ ეწლივე. რ უწეი მე ვდ სწორ ვარ მე სანატრელთა მთ. ვი-
 ნადმთგან მოგუხედნა ჩნ ოწ. და ვიცანთ ჳეშმარიტებაჲ: ლიკინიოზ ჰქა: ბე-
 ვედრები შენ მითხარ მე თუ ვინ არიან ანუ ვინამ სანატრელნი. რ არა მოაგ-
 5 სენეს მათ-თუნ ბრძენთა. არცა სიბილიოს. არცა ტრენტიოს. არცა სალოსტიოს.
 და არცა კერენციოს: მთუგო წწნ ზანსოფის. და ჰქა: უკთუ არა დაუტეო სი-
 ბრძნე იგი სიბილიოჲსი და სხუათა მთ ბრძენთაჲ. ვერ შემდეგებულ ხარ ცნობად
 სიბრძნის მის ჳტისა. რ ჳერეთ ჩხვლ ხარ სარწმუნოებასა ზწ: ხოლო გი-
 თხრა შენ თუ ვინ არიან სანატრელნი იგი. ანუ ვინამ არს საქმე მათისა დას-
 10 ბამისაჲ: არიან იგინი ნათესავის-გან და ტომისა ოწლისა. და მკედრ იფენეს იგი-
 ნი ზედ ოწლიმს: და რაჟამს მოთერდებოდა ოწლიმი ასურთა-გან. ჰქა წწწელის
 თუსის იერემიას. ვდ წარვედ და ეტუოდე შენ ქეთა იონადებისთა ძის-წულთა
 რეჰაბისთა. და არქუ კორცი არა სწამით. და ღწნოჲ არა სუთ. და სამოსელი
 არა შეიბოსთ: და ისინეს ვჲ იგი წწწელისაჲ ქეთა მათ იონადებისთა ძის-
 15 წულთა რეჰაბისთა და ჰქეს: სამოსელი არა შეეგმოსთ. და კორცი არა ვწამთ
 და ღწნოჲ არა ესუთ: და ჰქა ოწ მეორედ იერემიას. რ ისინეს ვჲ ჩემი-
 ძეთა იონადებისთა და დიტენეს მცნებანი მამისანი. არა მოავლდეს ჩათესავი | მათი 273a²
 წე ჩემის უკუე: და დაფარს იგინი ღრუბელმან ოკრებას მას და არა წარიტყუენ-
 ნეს სხუათა მთი თანა. ვდ წინა წარუძღუა მთ მდინარე წულისაჲ. და მივიდეს
 20 ადგილსა მას სადაცა იგი ბრძნებულ იყო დამკვდრებოჲ მათი. და მერმე განგმა
 მდინარე იგი. და უჩინო იქმნა გზადცა იგი. და აწ მკედრ არიან იგინი მუნ. და
 არავის კაცთაგანს კელეწიფების ხილვად მათდა და არცა მისლვად ადგილსა მას
 რ დაფარულ არს ეთა-გან გზაჲ იგი: და არიან იგინი ედ-უტოდვეული ვდ არა
 უკუედავ არიან. რ თუთოეულმან დაუტევის შეილი ჩანვლად თუს. და მამათა
 25 წილ იშვის წული და დედათა წილ იშვის ქალი. და ოდეს იქმნიან სამიოც და
 ათ წლის. მამინ უკუე იქორწინიან. რ ოდ მრავალჟამ ცხონდებოდან იგი-
 ნი: და ამის ესევეთარისა საღმერთოჲსა მოქალაქობისა-თუნ ეწოდების მათ სან-
 ტრელ: რ ესრეთ არს ცხორებაჲ მათი:

11. მერმე ჰქა წმიდასა ნეტარმან ლიკინიოზ: აწ მითხარ მე ადგომისა-
 30 თუნ და სასჯელისა. რ წარმართთა ამის-თუნცა თქეს. უწეი ვრ იგი დწწრა
 ურბილიოს მოსლვისა შდ ჳოჯობეთად. და წარს[ლ]ვისა შდ სატანჯველისა.
 და შდ ჳამსა მის ზმარსთასა და სიმდიდრესა ვრ იგი ეთოფვიან. და განვლს
 ეწლი სოფელი მდინარესა მას ცეცხლისასა: ვრ იგი განვლეს ეწლი სატანჯვე-
 ლი და შევიდეს ზღუდესა მას სადა იგი ზის და ქნარო აქუს ორფისს და ეწლი
 35 სოფელი ისმენს ჳამსა მას მისის: მუნ დგას | მნთი იგი ნათლისაჲ. და მის 278b¹
 ნათლისა-გან. გამოიდებს ეწლი კორციელი სწლსა და ვრ მოკუდის სუელი მიქ-
 ტის მისევე ნათლისა. და თუ ვინმე ცოდის იგი სატანჯველსა მიეცის: ესე ჩნ
 ურბილიოს გუიხარ ეწლი. ად ვითარმე შეეჭრატხით ჩნ თქუმიელი ესე: წწ

მანსოფი მიუგო. ჰქა ოთ შეცა აღმომიეთხავს იგი: ად მითხარდა შენ ესე რწ
 ეგე თქა ვინ შექმნა იგი. ვერარაჲ მიუგო ამის-თჳს ლიკინიოზ. ად ესე ოდენ
 ჰქა: არა უწყი ესე ოთ გარნა თუ შენ მაუწყო მე: მიუგო წინ მანსოფიოს და
 ჰქა აწ ისინე და გითხრა შენ ეგე ელი: ესე ურბილიოს სიძვით იშვა. და ვრ-
 5 შვა დედამან მისმან უდაბნოსა ადგილსა მუნვე დაუტყვა იგი და თვთ წარვიდა
 საყოფელად თჳსსა: და შეუკუელად მოვიდეს ფუტკარნი და ვრ მდებარე იყო
 ურმაჲ იგი ბუდე იდგეს ზიარს მისსა სიმრავლემან მან ფუტკართამან. და იხარ-
 დებოდა თაფლითა ურმაჲ იგი: და შდ მრავლისა უამისა მოვიდა დედაჲ მი-
 სი ხილვად მისსა. და ზოვა ურმაჲ იგი ცოცხალი და ადხრდილი და წამოიფანა
 10 იგი და მიერთგან მოცა მას სიბრძნე და სიტუჲჲა ზრახვად ზეცისას: და იფ-
 ნეს მას უამის ბრძენი იგი ამის სოფლისანი კერზთა სცტოურთთა ჰეპერობილ
 და გარდაწყვიეს მათ სიბრძნე იგი მისი ვა უნდა მათ: და რომელსა იგი ორ-
 ბილეს იტყოდა არა ზავლე მოციქულმან გვთხრა რწ გამოცხადებას მას მისსა.
 რ | იტყჳს ვდ სდა იგი სდჲ არს და ორფეეს ზის და ელი სული ერჩის 273b3
 15 მას. იგი არს ქალაქი ქე და მუნ დოთ კალობს და ელი სული ერჩის: ხოლო
 მდინარე იგი ცეცხლისაჲ და კმაჲ იგი სმარსთაჲ. რლი ეუფლები სულსა წარ-
 მართთას: ად აწ წარმოტუჲეს იგი ოწ შთარაჲ-კაჲ იგი ჯოჯოხეთად და შე-
 ქმნა იგი ამოდ. ხოლო რაჲჲმის ვცოდოთ და არა მოვიდოთ ბეჭედი ქესი. მა-
 შინ ვიუენოთ რწ სსჯელსა ქეჲჲ: და არცა ურბილიოს. და არცა სხუთა დოთთ-
 20 განი შემძლეულ არს კსნად რწდა: მაშინ ლიკინიოზ შეუერდა ფერკთა წისა
 მანსოფიოსისთა. და ჰქა მასწავე შეცა მონაო დოთისაო სრული ეგე სიბრძნე და
 დოთი-მთინიჲბული შეცნიერებაჲ რ ტბილნი მესმოდეს მე სიტუჲანი შენ-გან:
 მიუგო წინ და ჰქა მას: გრწმენინ მფე ცათაჲ რწ ელი სული სიტუჲთა შე-
 ქმნა. და სიტუჲაჲ იგი მისი ოწ რწნი ივ ქე: და წჲ იგი და ცხოველს-მო-
 25 ფელი სული და მოგეცეს შენ სიბრძნე იგი ყოვლად-ჰეშმარტიო: ად უკოთუ
 გნებაჲს მოღებად ქს-გან გვრგვინსა წამებისასა არღარა არს საკმარ სიბრძნის-მე-
 ტუჲელებჲჲ წე მსლავროთასა რაოდესცა იგი ძალ-გედვას ძლეჲად მათად. ვინ
 უწყის ნუ უკუე იქმნეს დაბრკოლებჲჲ კტის-გან: ანუ მე არა უძლიერეს ვარა
 სწავლულ სიბრძნესა წარმართთასა უფრომს. შესს. ად მნებაჲს რა არაჲჲ ვი-
 30 ცოდი. და რლი გიგი მწადის იგი შეუძინო: მიუგო ლიკინიოზ და ჰქა წის მას:
 ვა ესე ელი კეთილად მაუწყე. აწ გვედრები | შენ რა მაუწყო მე ესეცა რლი 274a1
 სჯული ბრძანებს შესწირავს ოდეს მოუდეს კაცი მის-თჳს: მიუგო მას წინ
 მანსოფიოს და ჰქა: არა გარქა ვდ უკოთუ მინდეს უფრომს დემოსთენესსა
 ვიტყოდი და უფრომს ზლატონისსა და არისტოტლეუსსა: უკოთუ აქა მოვიდო
 35 გვრგვნი ძლევისაჲ სიბრძნითა ამის სოფლისაჲთა. გვრგვინსა მის წილ უხრწნე-
 ლისა ნაკულუეჲს ვიზოთ: და მინდეს თუ რა ვსძლო მთავარსა ვიქმნა ძლიერ
 ვრ აქედვე და ვერაჲ ვრ ზეგეს ანუ მრისხანე ვრ ესა: ანუ გულმწერად ვრ
 კრავლი: არა არამედ ესე ელი სიბრძნე წარმართთაჲ არს: აწ გიტყჳ შენ რ

ვიცი მეცა. ად შეცნაურებამ განვაქარვე და შევიწყნარე სანატრელა სსოებამ და ადღეომამ ოის ჩინის იჯ ქესი. რლისამ არს მუფებამ დაესრულებულთა სქნეთა: და ვრ ივინი ესრეთ შეტყუებდეს. შეის განიბო ზღუდე იგი სსხლისამ. მას ადგილსა. რლსა იგი მსხდომარე იყუნეს. და გამოვიდა მერ 5 მსკავსი რამე დედაკაცისამ ნაქმსვე სენეჲი. რ იეს სამოსელი მისი ვა მწკრე. და ეუბასტი მისი ვა ტუაჲი ვეშასისამ. და იერი მისი ვა ვეტცლისამ. და თლნი მისნი ვა ტეტცლნი. ჰირი მისი შავ. ვა შელანი. და თმანი თავის მი- სისანი იყუნეს ვა გუელნი. შებლსა მისის იყუნეს რჩანი ვა ვერსისანი. და ზურგ- ს ოა მისის იყუნეს ფრთაჲი. და კამლად ეს სხეს მას საკურცხლანი ტეტცლი- 274a²

10 სანი. ენამ მისი შავ და გესლიან ვა ასნიტისამ: და უპერა დეიანიოზის და მი- იზიდვიდა მის მძღავრებით. და ეტყოდა: მოვედ გიწესს შენ ოი სპარსისამ ს- ფასე აქეს და კელის შენ. და ეგრეთა ტირიკეზიროსი ძღელი. რ განრისე- ბულ არს დიდი მიფე და ენი კერზნი. რამეთუ დაუტყუენ შენ ივინი: მე ვარ 15 ბოროტი იგი კმაჲო წარგანდილმან დეიანიოზ წის ჰანსოფისი შრთ. და ჰქა: შექმევე ოი კემა რ აჲა ესერა ბრძოლას შა ვარ მე და ურცხვსებით მიმი- ზიდავს მე ბოროტი ესე: ხოლო წნ აღინიღას თლნი თქსნი სეცად შრთ და თქა: მიფეო საკურნეთო უგუდავო. მამო ოის ჩინის იჯ ქესი. შეკუევიენ 20 ჩნ: და მერმე უპერა რქამ მისი და უბრძანა დეიანიოზის რა უპერას მანცა უშიშად რქამ იგი ერთკეროამ. და ვა აქუნდეს რჩანი მისნი კელთა მათთა. მერმე ჰქა წნ უკეთურს მას. აჲ რამ გნებავს ეშავო. განგიტყოთ თქუ შენ: ვინამცა დეიანიოზ განმიფერებულმან ჰქა. წის განვიდნეთ და განვიყოთ ბოროტი ესე: ხოლო ეშავი იგი ევედრებოდა საკურველს ჰანსოფისი. და ეტყოდა. კაფი- 25 ცემ შენ თავსა უკუდავისსა. ნუ განმხეთქ მე. და უკთუ განმიტყო. ადვიარო ეი რამ იგი ვიზრახე მე. რ მოვედ. ცათუნებად მაკათდა და შემისებად | და 274b¹

ამისთჲს ხატი ესე შევიმოსე. ჰირველად ჩნ თავნის-გუეცმდა დეიანიოზ. და მენება კუადად მიუფანებად ჩნდავე და ვერ შეუძლე. და აჲ კვედრებო შენ და კაფეუცემ სამთა სთფუძელთა დისთა: ხოლო წნ ჰანსოფისი ჰქა მას. ვფე- 30 ცავ შეუფეს ცათას არს თუმიცა გუაფეცე ჩნ არამცა განგიტუევე შენ: და აჲ კაფეუცემ შენ და რლმან შექმნა ეი რლი იგი ჰრს-ქეცე ჩნთას ჰინტო- ლისი ჰილატესისა ზტ. ნუ გუაფნებ ჩნ. და ნუცა სხუათა რნი ესენ ოა: და ვრ განუტევეს იგი. ჰქა ეშავმან მან. კეფეუცემო მაკასვე ფიცის ვ დ არარამ. გაფნო თქნ ჰირის-ჰირ. ხოლო არამვე დავსცხრე ვე აღსსრულამდე ამის სო- ფელის ბრძოლად მართლთა. და ესე უწყოდეთ თქნ რ ესეუთართა კაცთაცა 35 ვერ უძლეს განტვზვამ ჩემი ვრ იგი იყუნეს ზეტრე და ზავლე. და აჲ თქნ გე- ნება განხეთქამ ჩემი: ად მე ესე ვეო თქნ ოა და სხამ არამ გაფნო თქნ. რ მოვამდოფრო გული მთავრისამ. რა არა ადკასრულენეს თქნ და არცადა მი- იდეთ თქნ დის-გან ძღევისა გვრკვნი და ვერღარა მიემთხზეთ სწყაღელსა თქნ-

სა და არცადა ეწოდის ძუალთა თქნთა ნაწილ მონაშეთა: და ვა ესე თქუა ბო-
როტმან მან მუსლად უხინო იქმნა:

12. ხოლო ნეტარმან ზანსოფიოს ჰქა ლიკინიოზს. აღდეგ ძმაო და გვეკ-
დრნეთ ოა რა დაჰქსინეს ღონენი მტერისა ბოროტისანი | აღძრულნი ჩნ ოა 74b2
5 და გავსნეს მზაკუვრებათა მათთა-გან მრავალსხეთა: და აღდეგს ივინი და იწუქს
ლოცვად ღისა მიმართ ცრემლითა მკურვალთა. და ვეკდრებოდეს რა არა და-
კლებულ იქმენ საწადელისა-გან [...]ისის წამებისა: და წარვიდა ბოროტი ივი
ეშმაგი და შეუკდა გულს მთავრისსა. და დაამუჯდა ივი წოთა მათ შრთ: და
10 ივლისა დღე ვრ დაჟდა საუდარსა ოა თვისა. ბრძანა მოყვანება მათი წე
მისსა. და ვრ წარმოადგინეს ივინი. ჰქა მას მთავარმან: გვეკდრები თქნ.
ლიკინიე და ზანსოფიე. რლთა ეკე არადა ეკემნიეს ბოროტი უკეთუე გინებს
ჩემ თანა ყოფიეს მოვედით. და უკთუ არა გინებს წარვედით სადაცა გნებავს რ
უბრალნი ხართ:

13. ხოლო ეშმაგი ივი იქმნა სახედ მწიგნობრისა. და კელთა აქუნდა ქარ-
15 ტაჲ. და აღწერდა სიტუეუსა მას მთავრისსა წოთა-თუნ განინებულსა. რა აღ-
წერით უტვეკელ იუოს განინებამ ივი. და ვრ იხილა არაწმიდამ ივი ნეტარმან
ზანსოფი. ჰქა მას. ჯ სულთ ბოროტო დაღათუ დაკლებულ ვიქმნეთ ქს-თუნ
წამებას ად არავე დაკლებულ ვიქმნეთ წყალობისა-გან მისისა. რ ეკრეთცა
ვიდუაწოთ გვრგვისსა მის-თუნ უსისილოდ შეთხზუნულისა მოდუაწებათა შრ კე-
20 თილთა და ნათლის-ღებისა სულთრისა: და ვა განუტუგნა ივინი მთავარმან მან.
მუესულად წარვიდეს უდაბნოსა მას. სადა ივი იყოფებოდა ზირველ ნეტარი და
ყოფლად-ბრქინი ზანსოფი: და მივიდეს მათ თანავე სუქანიცა ვიეთნიმე | მორწმუ- 275a1
ნეთაგანნი. და ნათელ-სცა მათ და საწავა ღის-მეცნიერებამ და იტოლდა ესრეთ.
მოვედინ ჩნ ულთა ზედა მადლი მამისა და ძისა და ყოფლად-წმიდისა სული-
25 საჲ. და გუეგუნ ჩნ წყალი ესე ნათლის-ღებისაჲ. განმანათლებელ კულთა და
განებათა ჩნთა. რა დაიმკვდროს ჩნ თანა ძალმან საღმროთმან და მტერნი
ჩნნი ვერამ გუერქოდან ჩნ: ხოლო მისცა თავი თვისა წნ ზანსოფი ზირველ-
სავე ჩუეულებას. მარხვას ვიტუჲ და ლოცვასა და გარდარეულსა მღვარებასა. და
ესე რამ იხილა ლიკინიოზ: ჰქა წა ზანსოფიოსსა: ოო ჩემო ზანსოფი ვინამთ-
30 გან ქორწინებასა აღგირჩევიეს ყოფამ უდაბნოსა. ესე რამ არს რლ უთა
კაცთასა უმეტეს შეგიცვალევიეს მქლქობამ შენი. და სახე. რ თმანი თავისა
შენისანი მოწუებულ არიან. და კურთთი ეკე შენი ძისისაჲ არს: და არა სჯამ
კორცსა და არცა სუამ ღვინოსა. და ზურსაცა არა მიიღებ თხნიერ ერთგვის ხო-
ლო კურთავსა შა:

35 14. მიუგო საკურველმან ზანსოფიოს და ჰქა მას. ისმინე ძმაო ლიკინიოზ.
და გაუწყო მაგის ზირისა-თუნს ყოველივე კეთილად. რ ჭერეთ უმეტარ ხარ შენ
და არცა უწი თუ რამ არს ძლი არაქორწინებისაჲ და შეუყვრებამ ქალწულები-
საჲ: და რამ არს ძლი მარხვისაჲ ასუ სხვისა შეცვალევისაჲ: მო-რამ-ვიდა მკნე-

ლი ჩნი იჳ ქე და კაც-იქმნა ჩნისა კისისა-თჳს. და ცკცკჳა ჩნ სსჳ და მტნე-
 ბა. რა ვიყოფოდით სიწმიდით და ქალწულებით რაოდენათა იხებოი იგი მო- 275a²
 გებად. და მარხვაჲ მის განკჳწესა. რა მოკუდინებოთა კორცთათა ახოანად
 ვსძლევედით აღძრვას ბოროტთა და ბილწათა გულის-თქუმათას: ხოლო შეცჳა-
 5 ლებაჲ სხისა და სომოსლისა ესე კაცად-კაცადისა ნებასა ზა არს: და მე წესი
 ესე თმთაჲ და სომოსლისაჲ ამისთჳს შემცვალებიეს რ ცოდვილ ვარ და ვიგ-
 ლოი და ვინანი ცოდვითა ჩემთა-თჳს: მითხარდა ლეიანიოზ. უკთუ ცოდისა კაც-
 მან კაცისა შრთ. არა შეაკლას იგი საშურობილელ. და დაყოფნებას ქამისსა
 საშურობილესა მას შა შეიცვალის ეივე სსჳ კაცისაჲ მის. დაბაუღდის სამოს-
 10 ლი განირუენიან თმანი დაჰქანდის ძალი. და დაითმინის ფდი უზოვარებაჲ სა-
 ზრდელისაჲ: და ვინაჲთჳს ძალ-უტს კაცსა ესე ენი დათმენად კაცისა მიერ
 თჳსისაჲჲ მსკაცისა შემთხუეული რავდენ ფდ უმეტეს უდიჩს კაცსა რა მო-
 თმინენს დის-თჳს ესე ვითარნი. და უკთუ კორციელისა და მოკუდავისა კაც-
 ისა მიერ ეზომი დაითმინის მიერედისა მის-თჳს შეცოდებისა: ხოლო რნ ცოდის
 15 დისა მიმართ ვარ არა უფროჲს დაითმინოს. უკთუ ცნას და განიკითხოს თავი
 თჳსი. ვა იტუეს ნეტარი ზაველ. ვდ უკთუცა თავთა თჳსთა განვიკითხუედით.
 არამცა განვიკითხებოთ: და აწ შენ უკუშობრიტუსადრე ისმინე ძალი და მადლი
 მარხვისაჲ. რ განკჳრვებოთ შეათხუედ მე თუ ეგოდანისა რად იმარხავ: მარხვაჲ
 სრბაჲ არს სიბრძნისაჲ | დაუენებელი. მარხვაჲ სულნილებაჲ სულისაჲ: მარხვაჲ 275b¹
 20 წინდი მერმისა მის უხრწნელისა კვრცნისაჲ: მარხვაჲ დედაჲ შეუენიერებისაჲ:
 მარხვაჲ სულნილებაჲ კორცთაჲ: რ რაჲამს იგი კორცნი განუენინიან კორცთა-
 გან და სიწმიდით იყოფებოდინ. მაშინ მოიწიის სულნილებაჲ სულისა წმიდისაჲ
 კაცისა მის ზა და დავისი იგი: უკთუ ვინმე ჰამდეს კორცსა ანუ სუმიდეს
 25 რ ვა რაჲ სახლსა შინა მცირესა დადგის კუამლი ნიეთთა რათმე შრ მურალ-
 თა და კუამლის გამომცემელთა. და აურუენ მუნ შა მუოფთა კუამლი იგი: ეგრეთ-
 ვე ღვინიან წარუწმიდის განებაჲ ბრძენთაცა: მარხვაჲ თანამზრახველ სულისა
 არს საუდარსა მას დიდებისა დისას: მარხვაჲ საუდარი დაფუქმუელი შს ეკლე-
 სიისა: მარხვაჲ რნ კარემიატების ვეცხლის-მოუფარების-გან დაუცხრომილისა:
 30 მარხვაჲ დედაჲ წწუეულთაჲ: კარავ და ქნარ მამათ-მთავართა: მარხვაჲ ნესტუ
 ეკლესიათაჲ: მარხვაჲ მოძულე სიმდიდრისაჲ: მარხვაჲ რლი გარემიიტიცივის სიმ-
 დიდრის-კან ამის სოფელისა: მარხვაჲ ჰადავი ჰეშობრიტებისაჲ: მარხვაჲ მოტუ-
 ბელი ეშჳკისაჲ: მარხვაჲ აღმართებელი დაცემულითაჲ: მარხვაჲ მოსანუელთა 275b²
 მოძღუარო: მარხვაჲ განმწმედელი სულისაჲ: მარხვაჲ სულწრფელი. მცნნიერ.
 35 წმიდა. მუედრო. მხიარულ. შეუგინებელი. ბრძენ. მშუდ. და უკმუნველ: მარხვაჲ
 რლი იგი მიმთვალს და ეძიებს რლს სურის მისსა: მარხვაჲ დედაჲ სიბრძნი-
 საჲ. და მამა სიხარულისა და მშვედობისაჲ: მარხვაჲ გარემიტეველი საქმისა იო-

- როტისაჲ: მარხვამ ადური გულის-წერომისაჲ: მარხვამ მოძულე მავსხებულისაჲ
 რ'ლი მიიღებენ ანდადგინებს: მარხვამ შუენიერ სამოთხე: მარხვამ მოძულარი
 კეთილი მინახონთაჲ: მარხვამ ქადაგ სასრების: მარხვამ დედა სიუჟარულისა და
 ძმათ-მოყვარების: მარხვამ კეთილთა საქმეთა მასწავლელ: მარხვამ რ'ლი ხე-
 5 დავს ზეცისას და შურაცხ ჰყოფს ქენისას. და განაქენებს შრომათ-გან და
 საღმობათა ამის სოფლისათა: და ვითარმე შუეილო სიტყვთა მიხრობად
 ბრწინვალუბას მარხვისა და ძმათ-მოყვარებისას. და ამ ს' ღ' ღ' ღ' ღ' ღ' ღ' ღ' ღ' ღ' ღ'
 ნანულისას: მარხვამან და სინანულმან ორმოც დღე შუეიყვან ადამი სამოთხელ:
 მარხვამან და საწმუნოებამან შესწირავი იგი აბულისი დ'ისა შეწირა: მარხვამან
 10 და სტუმრის-მოყვარებამან ღოთ სოლომელთა-გან და ცუცხლისა აქსნა: მარხვამან
 და დ'ის-მისხურებამან და სიმართლის საქმემან სოვე წულით-რდუნის-გან აცხოვ-
 15 ნა: | მარხვითა და სტუმართ-მოყვარებითა. ან რ' ჰმ მეგობარ დ'თისა აქმის: და
 თვით თავადი ქრისტე ანგელ'ოსთ თანა შეიწვნარა. და აღუთქუა ან რ' ჰმს შვილი
 და აკურთხა ნათესავი მისი: რ' ესავ ნადირითა იხარადებოდა. ხოლო იკან თეს-
 20 ლითა. და იხილე თუ რ' ნ დამკვდრა. ზირმოქებაჲ: მარხვამან და სიწმიდემან
 იოსებ შ'უედ: და ადგინა: მარხვითა და მეცნიერებითა დ'საღთა მისე სჯულის-მდე-
 ბელ აქმის: მარხვითა და ადპერობითა კელთაღთა ამანვე ამაღეკი მოსრა: მარხვი-
 თა გუდუარს მადამი წარწემიდა: მარხვითა ისო ქემან ნავესმან დამე დღე ქმნა
 25 გ'მიდე მოსრის მტერნი ო'ისინი: მარხვითა და ღოცვითა დ'თ ბოროტი სული
 საულის-გან განდევნა: მარხვითა სოლომონს სიბრსე მიეცა: მარხვითა ელია ცას
 ადვირ-ასხნა სამ წელ და ექუს თუე: მარხვითა ელისე ერმან რ'ნი ჰბასრობდეს
 წარწემიდა და მეუდარნი ადადგინა. და ზეთითა მცირითა ე'ნი ტურტელნი
 ადაუსნა. და კუთროვანი განწმიდა: მარხვამან ე'ნი წ'წულინი გურგუნოსან უგნა: მარ-
 30 ხვამან ქენი იონადაბისი ძის-წულინი რეკბისინი ასურთა-გან დრუბლითა აქსნა და
 აწ' სანატრელ არიან იკინი და მრავალ წელ ცხონდებიან: მარხვამან სამნი იგი
 ერმანი თესლისა მესამელინი უფრომს სხუათა [ერმათა] შუენიერად გამოაჩინნა სა-
 კუმიდლის-გან ბაბილონისას: მარხვამან დანიელ და სამნი ერმანი განს]რინნა ღომ-
 35 თა-გან. ვუძში მოვლა და უჩინომ იგი ხილვამ აუწ'ა მეუყეს: მარხვამან ეხრას
 სასუმიელი იგი ზეცისაჲ შესუსა. და წიგნი იგი დამწერი ნობოქლონოსოროსი-
 40 გან. ეზრამს მიერ კ' დ ადწერნეს: მარხვამან ავლით შუეულით-ურთ დაცვა. და
 ოლონთერნე სიმრველე იგი ერისა მისისაჲ მოსრა: მარხვამან და სინანულმან
 ნინეველნი დაქცევის-გან და რისხვისა დ'თისა აქსნის: მარხვითა ი'ნე უდაბნოსა
 'ზ' დაცვულ აქმნა იქცეოდა რამ მარტობით: მარხვამან ქრისტემან ზატავ-სცა და
 კაცი ეშხავის-გან გამოიკსნა და ჭოჭობეთი წარმოტეუენი ჭ'ითა და ე'თა მორ-
 45 წმინეთა განუღო სასუფეველი ცათაჲ: ვოლტოდიოთ უკუე ანგაჭრების-გან. რ' ღ'
 არს კერწო-მისხურებამ. ვ' იტუეს ტური იგი რ'იეული ზავლე მოციქული. რ' ნ'
 ვეიგნეთ წ'ნ სრულ კაც: და რ'იეცა გუარეს მწიკული ვნებთა ამის სოფლისათაჲ:
 რ' ნ' ვიანოვით ზიარ მონათა დ'ისათა თ' ნ'ნი იგი სთხო ეუგენს ო' ნ'ნის

276a1

276a2

იჲ ქქის: რ სდა უღთობებაჲ და სიანგაჲრე. მუნ ელი ბილწებაჲ და სქმე არაწმიდაჲ.

15. და ესმუნს რაჲ სიტყუანი ესე ღთვე-განბრძნობილის მის-გან ზირის ლიკინიოზს და სხთა მათცა რნი განმზადებულ იუენეს მკვდრობად წის მის

5 თანს: ელთავე სიხარულით მისცეს დიდებაჲ ღმერთის: და შემოკრბეს სსუანიცა ძმანი მრავალნი წისა ზანსოფისსა რა ცხონდეს მის მიერ და ისწავონ ტყჴმარობიტი სარწმუნობებაჲ: ხოლო ვითარცა იხილა ესრეთ კეთილად-წარმატებაჲ მათი მოქალეჴანი კეთილისაჴნი | და რათა აწ უმეტესად აღორძინდების ზანსოფის მიერ 2765b1

10 იგი და განარისხა ედ ბოროტის-ყოფად წისა ზანსოფისსა: და წარუღისა ეხოზნი-მოძღუარი თჴსი. და ესრეთ ჰქა მას: წარგედ მოსწრთედ. და დაწვს საყოფელი ზანსოფისი. და უოვლით-გერძო აღუდევ ცეტხლი რა დაიწუს: იგიცა მუნ შინა. და რადენინიცა იგი იუღებთან მის თანა იგიცა დაიწუნეს: რ მსმიეს მის-თჴს ედ განუშრავლებთან მის თანა ზიარნი სჴულისა მისისანი: და წარვიდა კაცი იგი

15 და აღუდვა ღმე ცეტხლი ქუახსა მას სდა იგი იყო ნეტარნი ზანსოფი და სხუანი იგი ძმანი. და ეგრეთ დაიწუნეს წნი იგი ქუახსა მას შინა და შეჴვედრნეს სულნი თჴსნი ევლთა ო ისათა. და მიიღეს გვრკჴნი წამებისაჲ. ევლითა ანკელოსითაჲ: ესრეთ აღსარულა ცხრებაჲ თჴსი სიკვრეელჴან და დიდმან ზანსოფი და ესრეთ მიიღო შრომათა და ღუაწლთა თჴსთა წილ ქს-გან სუფეჴაჲ დაესრულე-

20 ბელი:

16. ხოლო მას ქუახსა შინა ოღეს აღუდევს ცეტხლი ქუახსა მას. არა იყო მუნ ლიკინიოზ. რ წარუეღისა წისა ზანსოფის ქლქდ. მათათჴს სეიდად საზრ-

დეღისსა: და ვრ მოიწია ქუახადვე და იხილა იგი მომწუარი ცეტხლითა: აღიესო იგი მოუთხრობელითა მწუხარებითა და საღმობიერთა მოიცვის: იგი ცრემლითა

25 მოშორებისა-თჴს წისა ზანსოფისსა და ფედ ჰინატრიდა მათ და ესრეთ | იტყოდა: 2765b2

დბდა შენდა ქე რნი სრულ ჰეეენ ძმანი ჩემნი. და არა აღსარულე ნებაჲ ბოროტისა ეშმაკისაჲ: და წარვიდა იგი ქალაქად და აუწვა ესე მოწმუნეთა ვიეთმე. და მათ წარმოიხურეს ნაწილნი იგი წათა მათ ქს-მოწამეთანი: და დასიხეს ადგილსა წისა გაღობითა და ჰეობითა სიკურნებულად სულთა და გორცთა მითთა: რ

30 მიერთგას ურიცხუნი სრეულნი განიკურნებთან და ეშმაკნი იდეესობთან: ხოლო ნეტარმან ლიკინიოზ შეეწვიითა და შეოხებითა წათა მათ მოწამეთათა აღსარულა სათნოდ ღთისა მანცა მოქალაქობაჲ თჴსი. და უგანაჲსინედ აღსარებისა გვრგჴნითა შეიმკო. ქე იჲს მიერ: რისა თანა მამსა დბდა სეულით წმიდით-ურთ. აწ და მარადის და სუფუნეთა უგე არნი:

დანერგული თანწარსადინელს წუღლასა და გამოსცა უამს თვისს ნაყოფი ო 66ს
შოჯენიერი. და ზეცისს საოჯჯეთა ღირსი.

3. ხოლო მათ უამთა იყო მეფეს ჰერაჟლე რწ იგი სზარსეთი დაბურა და ო 5.
ხოჯსრო მეფეს სზარსეთისად მოჟლა და ზაქარია ჰტრაქი ინ ღმისად ტუოჟო-
5 ბასუგან გამოიყვანა და ძელი ჰტოისნისს ჯ რისად რ ღლი იგი ინ ღმით სზარსეთს
ხოჯსროს წარეჟვანა კ დ მადლითა ქრისტესითა მოიყვანა და საოჯჯე დიდძალი
სამოჟოფოსა ზალატსა დაოჯოჯენა. სადიდებულად ო ღლის რწისა იჯ ქესსა. და
სასოდ უ ღლთა მორწმოჯნეთა: ხოლო ესმელა მეფესა უ ღლთაგან ღირსისს მის მამ-
სიმეს სიბრძნე და მეცნიერებამ და ო ღ დ ო თის-მოჟოჯარებამ. მოოჯწოდა თვის
10 და იხილა და ო ღ შოიოჯარა წესიერებამ და სიბრძნე მისი. და აბოჯლა ზალატ-
სა მისსა ეოთად. და მისცა მას ჰტოიგი. სამოჟოჯეთა მწიგნობართა მთაოჯობამ.
რ არს ჰტოიგი ესე დიდებულ და წარჩინებულად: და იყო ნეტარი იგი სათნო
მოჟოფისა ზეცათამს და სუ რელ და სოჯოჯარ მეფისს მის ბერქენთამს. და ზა-
ტოეცემოჯლ უ ღლთა მწ კელმწიოეოთა და მთაჯართა და ეოეელისეუ ჰკედრობის
16 ერის-თოეთა და სზამჯეტთა და უ ღლთა მიერ სწადელ იყო და საქებულ.

4. ხოლო მათ უამთა ოჯზირატუს წვალებამ იგი სებეროს და დიოსკორესი ო 66ს ო 6
გამოჩინებულ იყო ბოროტთა მათ და ოჯოჯათა მწვალებულთამ: რწი იგი ოჯჯარ
ჰოფედეს ორთა ბოჯნებამ ქრისტესითა ღ თეების და კაცებისს: და ერთსა
შერეოჯლს ბოჯნებას ქადგებდეს და განკაცებს ო ღლისს ოჯცნებით ქმნილად
20 ჰტომბდეს: რ ღლისა-თესცა კრებამ იგი ქალკადონისად იქმნა ექოჯსს ოც და ათთა
მამათამ მარკანე მეფისს ზე. რ ღლთაცა შუაოჯენეს და განკოჯენეს ბოროტნი
იგი მწვალებულნი დიოსკორე აღქასანდრიელი და ეტრქეის მამასწლისი. და სე-
ბეროს ანტიოქელი. და ჰეტროს აზამიელი და სწნი იგი მიმდგომნი მონი.
აკობ ვინმე. და ტიმოთე. რ ღლს ეწოდებოდა მელი. და სწნი ვინმე დრკოჯნი
25 მოჟოჯასნი მასნი. და ქადგეს წთა მათ მამათა ქწ ორითა ბოჯნებითა სროჯლი
ღ თი და სროჯლი კაცი ოჯენებელი ღ თეებითა. რ ღლმან ცხოვრებისა-თეს რწისა
ივნო. ბოჯნებითა მით კაცობრიოთა. რ ერთი გოჯამი იყო ორითა ბოჯნებითა. და
მართალი ესე სარწმოჯნებამ და მტკიცებულ იყო წ ღლის მის კრებისა-გან. და
კათოლიკე ეკლესიას მინა იქადგებოდა: | კ ღლად შუემდგომად რაოდენთამე წ ღლთა ო 7ა1.
30 ის ტჯინანე მეფისს ზე. იქმნა მქხოჯთე კრებამ კოსტანტინეზელეს ას სამოჯლ და
ოთხთა წთა მამათამ რ ღლთა და მტკიცეს უ ღლიე ზ ღლთა მათ ოთხთა კრება-
თა-გან დაწესებულად. და სებეროს შუაოჯენეს. და ოროჯინე და მსკავსნი მის-
ნი. და მართალი სარწმოჯნებამ კომადლად ქადგეს.

5. ა დ ზ ღლითგან მტერსა მს ნათესავისა კაცთამს ოჯძნდა კეთილად-
35 წარმეტებამ ქენეთად და მუჯლობამ ეკლესიათამ. ამისოჯცა არა დაცხრებოდა

3,4 მეფე ო. 6 ქრისტესითა ო. 18 ზეცათამს ო. ჰემქნობამ ო. 15 სპასქეთა ო. 16 ჰებეროს ო.
17 ოჯოჯათა უთარათა ო. 18 ქესთა ო. 19 ოჯცნებით ო. 20 ქალკადონისა ო. 22 ეტრქეის ო. 24 დკო-
კ. 25 ქწ. ო. 26 ცხოვრების ო. 31 მამათა ო. 32 დი<Q. 33 კა<Q.

ნათესავითი-ნათესავად თესვად თვისის მის ღოჯარდღის. და შეჰფოთებად კათ-
 ლიკე ეკლესიისა. იხილნა რაჲ ვ'დ ზემოწერილნი იგი წვალებანი შეინოჯენეს
 და განიოტნეს წ'თა მათ კრებათა მიერ. სხოჯად დონე ოჯკეთოჯრებისა თვისისად
 მობიპოს და სხვთა ვ'ლად სხითა შეჰფოთთა ეკლესიამ: რ' მოიქცა რაჲ ჰქრავ-
 5 ლე მეფე სწარსეთით და იქცეოდა იარაზოღეს ასოჯრეთისას. შემდგომად დიდთა
 მათ განმარჯოჯებთა და ძლევათა რ'ლ მოეცნეს მას: იყო ვინმე ათანასე სსხე-
 ლით მთავარებისკობისი იაკობიტთამ. კაცი ბოროტი და მანქანად | და უ'ლითა | O 7a² Q 8
 ოჯკეთოჯრებითა სავსე. აღვსებოჯლი ასოჯრასიტანელთა მისნობითა: მის მიმართ სი-
 ტუჯს-გებად ეო მეფემან სარწმ'ნოებისა-თჳს და ეტეოდა ვ'დ ოჯკეთოჯთოჯ შეიწყნარო
 10 კრებაჲ ქალკიდონისად. დაგადგინო შენ ჰატრიაქად ანტიოქიის: ხოლო ბოროტმან
 მან ათანასე ოჯკეთოჯებთ იჩემად შეიწყნარა კრებაჲ იგი და რტუდა აღიარნა რ-
 ნი ბოჯნებანი ქრისტ'სსნი შეერთებოჯლნი ერთსა მას გოჯამის: ხოლო ჰქითხა მე-
 ფეს და ჰქ'ა: აჲა ორთა ბოჯნებთა აღვიარებ. ნებისა-თჳს და სქემისა ვ'რ იტუჯ-
 15 ორი ჟერ-არს თქოჯმად ქრისტ'ს-თჳს ანოჯ ერთი: ხოლო მეფეშ' მუკდრობათა და
 ბოქოღასთა შინა აღზრდილი იყო და ესე სიტუოჯად არდა სმენილ იყო ეკლესიასა
 შინს. ოჯცხად ოჯჩნდა კთხვამ იგი. მიოჯგო და ჰქ'ა მას: ეკე სიტუოჯად რ'ღსა
 იტუჯ არდა მოწყენოჯლ არს ჩემად, ა'დ ჰატრიაქის მიოჯწერო დრო მეც ვ'ე
 ჰასოჯხი მოიწიოს:

ს. იყო მათ ჟამთა კოსტანტინეზოღეს ჰატრიაქად სერგიოს. ნათესავით
 20 ასოჯრი მშობელთა-გან იაკობიტთა შობილი. აღზრდილ იყო იგი კოსტანტინეზო-
 ლეს და ესწავა სწავლად | ბეროჯლი. და მიემთხვა ჰატრიაქობას და აქ'ნდა შინა- Q 9
 გან ესეგ'რი წვალებამ. და ერთსა ბოჯნებთისა ნებას და ერთსა სქემისა იტუო- O 7b¹
 და ქრისტ'ს-თჳს. იცოდა ესე ბოროტმან მან ათანასეცა. ამისთჳს წინა ოჯყო
 25 სიტუოჯად იგი მეფეს რ' იცოდა ვ'დ ოჯკეთოჯთოჯ დაარწმოჯნოს რამთ მეფეს ერთი
 ნებაჲ თქ'მად და ერთი სქემე ორთა ბ'ნებთა აღსარებაჲ არა იქმნების. რ' ბ'ნებაჲ
 ოჯნებელი და ოჯსქემოჲ არა არს. ა'დ ოჯკ'თოჯ ბ'ნებანი განყოფილად ითქოჯმო-
 ღინ. თითოეოჯლსა ბ'ნებას ნებაჲ თჳსი აქოჯს და სქემე თჳსი: ოჯკეთოჯთოჯ კოჯლა
 ერთი ნებაჲ ვინ თქ'ას და ერთი სქემე. ორთა ბ'ნებთა აღსარებას დაჰქსნის.
 ამას სოწლოს მეფე იგი ოჯმეცარ იყო. მიოჯწერა სერგიოსს ჰატრიაქის კოს-
 30 ტანტინეზოღისას: ხოლო მან ჰასოჯხი ესეგ'რი მისცა. ვ'დ ერთი ნებაჲ და ერ-
 თი სქემე ჟერ-არს თქოჯმად ქ'ს-თჳს: ესე ჰასოჯხი მიიწია რაჲ მეფისა მოჯწო-
 და კრო'სსცა აღექმანდრიელსა. და ჰქითხა ამის ჟერისა-თჳს. და ჰოვა იგიცა
 თანამოწამედ სერგისას და ოჯმეცრებაჲ შეემითხა ჰქრავლე მეფეს. და შეიწყ-
 35 ნარს სიტუ'ჲ სერგისისი. და კროჯისი. მიოჯწერა ესე სიტუოჯად იოჯანეს ჰამასა
 ჰრომისსას. ხოლო მან არა თავს-იღვან | ესე. ა'დ შეასოჯენა | ესეგ'რი წვალე- O 7b² Q 10
 ბად. და მოოჯწერა მეფეს ვ'დ ვ'ა იგ'რ ორთა ბოჯნებთა აღვიარებთ ქ'სთა ეგ-

3 სხვაჲ Q. 4 ვ'ლად < Q. 7 იაკობიტთა Q. 9 უჯწოლო Q. 12 ქ'სნი O. 14 ქ'სთოჯ O. მეფე O. 22 სე-
 ნასქე კრებაჲ Q. 23 ქ'სთოჯ O. ათანასე Q. 27 უჯწოლო Q. 31 ქ'სთოჯ O. 32 კროჯისი Q.
 36 ქ'სთა O.

რეთვე ორს ნებას და ორს საქმეს. რ არა არს ბაჟნებაჲ ოჯნებელი და ოჯნაქ-
 შიჲ. ეგრეთვე სოფროს ზატრიაქმან ისლმისმან ესე რად ცნა შეკრებაჲ ელი
 სამრეკლოჲ ოჯნი. და შეჩოჯენს მეტყუელნი ერთის ნებისანი. და ებსტაღე-
 ნი მიოჯწერნა სერგისს კოსტანტინეზოლელის. და იოჯასე ჰრამიელს. ეგრე-
 5 თვე შეფეს ჰერაკლესცა: ესმა რად ესე ელი შეფეს შეწოჯნა და ვერ გოჯდის-
 ხმა ჰყოფდა თოჯ რ ღთა სიტუჲ დაამტვიცოს ჰრამის და ისლმისაჲ სიოჯ
 კოსტანტინეზოლელის და ალექსანდრიელისაჲ: ესე განიზრას და ჰგონებდა თოჯ
 კეთილს რასმე იქმს. დაწერა ბრძანებაჲ რა არცა ერთს ნებას და საქმეს იტ-
 10 ყოდეს ოჯანთა ზა. პირველ ნისტროის თასეწამებოდეს ქალკიდონელი და მცირე
 რედ გულის-ხმა ევეს. და შეიწესარეს ჭტო სიტუჲ და შეგოჯეროსნეს წნ.
 ერთისა ნებისა და ერთისა საქმისა | აღსარებითა ერთის ბწესისა. ხოლო აქ | ედ O 8a1 Q 11
 შეინანეს და ორივე წარწემიდეს და არცა ერთს არცა ორთა აღარებენ ბოჯნე-
 ბათა:.

7. მაშინ აღესროჯლა სერგი კოსტანტინეზოლელ ზატრიაქი და დაიპურა
 სიადარი იგი ზიროს რწ იგი სერგის და კურთხის სარწმუნოებაჲ ოჯმჯლოდ
 დაამტვიცა: მას უამსა აღესროჯლა ჰერაკლს შეფუცა და შეფობდა კოსტანტინე-
 15 ქე მისი. ხოლო ზიროს ზატრიაქმან თასეწამებითა მარტის სეფექალისაჲთა.
 მოწამელს იგი და მოკლეს და დასვენეს შეფედ ჰერაკლოს ქე მარტინაჲთა: ხოლო
 20 მთავრათა და მკადრათა და ერსა სამეოჯუთოჲს ქალკიდისს შეჯონდა საქმე ესე
 და შეითქოჯნეს. და ზიროს ოჯმჯლოდ და მარტინა და ქე მისი განდევნეს
 ქალკისა-გან. და შეფე ევეს კოსტა ქე კოსტანტინესი და ზატრიაქად დაჯდა
 ზავლე სახელით. იგიცა სწავლებელი ზემოწერილითა მით წვალებითა:

8. ხოლო ესე საქმენი ესრე სხედ რად იქმნებოდეს. მაშინ მამისზე უწარი-
 25 ტმან ფილოსოფოსმან სიტუჯთ და საქმით და გოჯდის-ხმის-ყოფით დაამტვიცა
 წესი ფილოსოფოსობისა თვისისაჲ: რ იყო იგი წარჩინებოჯდ და ეღთა ოჯ-
 ზატრისსეს სამეოჯუთოჲს ზალატის მინა. ოჯმეტკასდდა გოჯლად ილო შიქი ღთი-
 საჲ და ვა შეფსაღმოჯენ იტუჯს წინაჲსწარ ხედვოდა ოა წე მისს მარა-
 30 დის. იხილა რად ვად წვალების იგი ბადენი განიფინებოდეს ელგან და სც-
 თოჯრი იგი ერთის ბოჯნების მეტყუელთაჲ რ იწთა მამათა მრავლითა შრომი-
 თა და ოფლითა ძლით დაანცრევეს ელად განახლდებოდა ოჯდებუბითა და ვერა-
 გობითა მშერობელთაჲთა და გოჯჯარს დაწერეს. და ერის სოფთა წდისასა ადჰ-
 მართეს ერთის ნებისა და ერთისა საქმისა აღსარებაჲ და ამით ჯერთთა ორთა
 ბწებათა აღსარებაჲ დაჰქესნეს. იჯმს ზალატისა-გან და ელისა სოფლიოჲსა ს-
 35 ქმისა. და ელივე სოფეს და მონაგები მისი განოჯყო გლახავათ სიტუჯს მის-
 ებრ ორის: და აღიდო ჯი თვისი და შეოჯდგა ქესს. და მონასტერს მას. რ ღ-

Q 12
 O 8a2
 ეს 15.8

6 ეს. OQ. 10—11 მცირედქ შეწერდ Q. 11 ესა O. 12—14 ორს ზეწესებაჲ Q. 17 ჰერაკლე O. 18 შეფე-
 ქალკისათა Q. 19 დასვენეს Q. 25 ესა O. 26 და<Q. 26 და<Q. 31 დასტრებს Q. 31—32 გერაკლათა Q.

სს ხრესლობელი ეწოდების მონაზონების სსხე და სსქმე შეიძოს: და უწლი წესი
სათნოებისა და მოღწებისაჲ სრულებით მოიგო. იყო სამოსელი მისი შინაგან ძა-
ძაჲ ხოლო გარეგან სხხილველად კაცთა ჩოკაჲ: საზრდელი მისი ზოური გვიელი.
და მტერელი მხალი რუგბოღველი. და მიიღებდა საზრდელს მას ორ-ორით გი-
5 ნს სამსამით: და რღესმე ხუთ-ხუთით: ხოლო ღუნის და თეფხისა და ხილისა და ო 861
სხვათა უწლთა სანთაკეთა-გან რუგხო უო თავი თჳსი. მღუბრებაჲ | და ლოცვაჲ Q 13
ესოდენ შეიტბო ვწლად დღე და დამე ესე აქოზნდა სსქმედ. რ კინი ოდენ მიე-
როჯლის ზეჲდომით და შეესლად ადგის ლოცვად და გალობად. სიმდაბლე მი-
სი ესოდენ იყო რ ლოჯარეს უწლთა შეერაცხს თავი თჳსი და რკთოჯმეჲ უწლ-
10 თა ოჯდარესი კაცი შეემთხვის მონაზონი გინა ერის-კაცი ვწა მრწეში და შეოჯ-
რაცხი ევის მის წინაშე თავი თჳსი: ხოლო სიურელი უწლთა მიმართ ესეგრი
აქოზნდა შეერებოჯლს მას ღთისსა ვწლად ოჯცილობელად აღსროჯლებდა სი-
ტუოჯას მას. ვღ „შეიოჯარო მოოჯასი შენი ვწა თავი თჳსი“. ჰე ნანდჯღვე 20
„შეიურ მან ღთი უწლითა სწლითა და უწლითა ძალითა და უწლითა გონე- 20
ბითა და მოოჯასი ვწა თავი თჳსი“ და წამებენ მის მიერ აღწერილნი სიოჯა-
რულისა-თჳს სწავლანი მისისა მის გოჯლის სიოჯარულთა სავსებას: ესე ორნი
სათნოებანი შეიტბენს ოჯმეტეს უწლის. სიმდაბლე და სიოჯაროჯლი ამისთჳსცა ერთ-
მან მან აღამაღლა და შეოგრემან სიამაღლის მის-გან სათნოებათაჲს კარდმოგერ-
დომად არდარა შეოჯნდო. ად დღითი-დღე ამაღლდებოდა და აღმსტებოდა.
20 ვწლად მიიწათ ჭტს მას სროჯლებას და წამებოსაცა გვრგუნის დირს იქმნა. და
კრეპოჯლს | ქსს აღმსარებელთას შეერთო. ვწა ქოჯემოჯე სიტუოჯამან გამაჩი- ო 862 Q 14
ნოს: მამინ ოჯოჯე ზედგოდეს რაჲ სათნოებათა და მოღწებათა მისთა. და წყა-
როს მას მოძღვრებისას რ ლ აღმოცენებოდა ზირით მისით. მონაზონნი იგი
მის მონასტრისანი. და უწივე მახლობელნი და შორიელნი მოვიდოდეს მის და
25 ადოესებოდეს სარკებელთა სწლიერთთა: ხოლო მეფემან მონასტერი იგი ხრესო-
ზოლისაჲ ნეტარსა მსქსიმეს მიანიჭა. და დღითა ზატოვითა ზატოვ-სცემდა: ად
ღმერთშემოსილი იგი ზედვიდა რაჲ სამოჯოჯოს მას ქაღაქს. და უწლთა სანხებ-
თა მისთა რ იღველებოდეს ბოროტისა მის წვალებისა-გან მრავაღგოზის ამხილა
შეიქეს და ზატრაქს. და ევდრებოდა რაჲთა დასცხრენ ესეგრის მის-გან დრე-
30 კილისა და დრეოჯას წვალებისა-გან: და აღიარონ ქს ორითა ბოჯნებითა ორითა
ნებითა და ორითა სსქმითა სროჯლი ღთეებითა და კაცებითა და მრავალნი სი-
ბრძნისა და გოჯლის-ხმის-ყოფისა სწავლანი ამის ჯერისა-თჳს წარმოოჯთხრნა:
იხილნა რაჲ იგინი რ ეწენეს გოჯლნი მათნი მსგავს გოჯელისა მის სსხიტისა უროჯ-
ელსა რ ლსა არა ესმინ ვღ მსხრეჯლისა კელონისაჲ. არცა მიიღის | წამალი წმი- ო 9ა1
35 ლის-მცემელისა-გან ბრძნისა. და არა ინებეს | გზასა მას ჭტებისასა სღვადა: დოე-
სო გოჯლი მისი სადთოჯათა შოჯრითა: ვწა იტუეს დავით წწელი რ მშოჯრდა
Q 15

6 უწლითა<Q. ლოცვა: OQ. 11 ეკესიარა | ეხოჯდენ Q. 18 ხათსოკათათს O. 21 ქწს O. ქწს...
რე Q. სიტუემან Q. 28 მსთა<O. 29 რა O. 30 ქწ O. 32 ქწს OQ. 33—34 უროჯას O.

მე ოკუთოვრთაჲ და მშჯლობას ცოდვილთას ვსკდედ: შეიმოსეს ოჯდთობაჲ და სიგრძევე და კამოველი ვა ცმუელისა-გან სიგრძევენი მათნი. რ ვიდოდეს იგინი ზრახვითა გ'ლის მათისაჲთა ზრახეს და თქოვეს ოკუთოვრებაჲ და სიგრძევეს მადლად რაჲ იტოდეს:

5 9. ესევე რაჲ განუხატომილებჲა მათი ისილა ოჯმნა ს'დ ქალაქით კოსტანტინეთ და ე'ისა-გან საბერძნეთისა. რ ოჯწყა ნეტარსა მს ვ'დ დიდი იგი ქალაქი ჭრომი და სანასეხენი მისნი მრთალს სარწმუნოებასაჲ ქადაგებენ. და დოჯრძელს მას წვალებებისა არა შეიწქისარებენ შეწყნითა დმრთისაჲთა წარე-
10 მართა და მიიწია ჭრომედ და ზოგა მოჯი ოჯდამრომ მუჯდრომ. დაემკვდრა ქოჯბსა ერთსა მის ოჯდამრომსა და დოჯდებით და იზრდებოდა თიჯათა-გან მცენარეთა მის ოჯდამრომსა და მწოჯრგულა-გან სეთაჲსა და თაფლითა ველოჯრითა რ'ლი იზოებოდა მადნართა მათ შინა მსკავსად დიდისა მის სათლის-მცემლისა ოჯ საზრდელი მისი: | შემედგომად მცირედისა ქამისა განთქოჯა სხელი სთინო-
ბისა მისისაჲ ქეანასა მას და მოვადეს მის ორნი მამნი კეთილინი და სხიერნი.

Q 16
O 9a2

15 ოჯრთი-ერთას სეხსანი. რ ორთავე ანასტასიოს ექოდებოდა. და ევედრნეს ნეტარსა მას ვედრებითა ოჯ დომობიერთა რა შეიწქისარნეს იგინი. მოწათედ და მსახოჯრად. ხოლო წ'დ მაქსიმე წადიერ ოჯ მარტოდ-ყოფისა ს'დ გოჯლსავე ეო იგი სოჯლმან წ'ნ ვ'დ დ'თისა მიერ მოვლინებოჯულ არიან მამნი იგი ერთი მდ'დელი ოჯ და ერთი დიჯკინი: ვერ ეტებოდა წინადდგომად ბრძანებისა სადმრთომსაჲ
20 ნება სცა მათ ხოლო იგინი ადოვსნეს სიხაროჯლითა და აღაშენეს ადგილსა მას მცირე სენიკი მახლობელად ქოჯბისა მის და მოჯნ დაემკვდრნეს ვ'ა სამოთხესა შინა სამოჯებელისა: და ისწავეს ნეტარისა მის-გან მოქალაქობაჲ ანჯ'სებ-რივი. და ოქმნეს ზეცისა კაცი და ქეჟანისა ანკელოზი. „არა სცეს | ილი თოჯალთა
მათთა არცა ჭროჯლი წამთა მათთა“ არცა განსოჯრებუბა გორცთა მათთა ვ'დის

უს 131,4

25 მიემთხვნეს სისროჯელსა ოჯენებულობისას. და სიმაღლესა გოჯლის-ხმის-ყოფისასა მოძღ'რებითა დიდისა მაქსიმესითა: | ხოლო ივენეს იგინი ნათესავით ბერძენი ს'დ მრავლით ეამით-გან ჭრომის დაემკვდრებოჯულ ივენეს: მოჯნ მყოფთა მათ მონასტერთა: იგინი მოირეწადეს მუცნი-ეურთა-გან თჯსთა მცირედსა საზრდელსა კორცთასა. და ადოჯლბედეს ნეტარსა მაქსიმეს მიდებად რა არა ს'დ განკოფენს
30 კორციი მისნი ოჯზომომსა მით მარხვითა: ნანადვილვე დემოროჯლებოდა მათ შ'ს სიტუჯად იგი ო'ლისაჲ რ'ლსა იტუჯს. „ოჯკ'თოჯ შეიქოჯენენ ორნი აროჯ სამნი
თქოჯენჯანნი სხელსა ზ'ა ნემსა მოჯნ ვარ მე შ'ს მათსა“ ჭეშმარიტად ქ'ც ოჯო შ'ს მათსა:

Q 17

O 9b1

მ. 18,22

35 10. მამინ. იწყო წ'ნ მაქსიმე წერად ებსიტლეთა დამიტკიცებულაჲ მართლ-მადიდებლობისათა. და დამკსნიელთა ე'ლისა წვალებისათა სავსეთა სად'თომთა სიბრძნითა და მოჯდომოჯან კელითა კეთილთა მათ მამათაჲთა ებსიტლობისა და კათალიკოზთა ეოვლისა ქეჟანისა ჭრომისასა და ოჯმეტესად დიდსა მას ჭალაქსა სი-

10 ოჯდამრომსა O. 11 სეთისა O. 25 კმბ OQ. 29 ჯა<Q. 32 ქ'ვ O

კილინის: ეგრეთვე მდ ღელთა მიმართ და ერის-კაცთა აჭოუოჯლთა განამტკიცებ-
 და. და მტკიცითა სარწმუნოებითა. შოჯრად სდთოდ ადადგინებდა. და ვინამცა
 მიიწინიან ებისტოლენი მისნი | ესრეთ შეიწინარიან ვა წდის | მოტქლის ზავ Q 18 H 1
 ლესნი. ესრეთ აუოფოდა რამ. და რწმუნებოჯლს მს მისდ ტაღანტს მრავალ-
 5 წილად ადაორსინებდა: ჩოჯუნებსა შა დამისსა წარმოჯდჯა მს ანგელოზი დი-
 სამ და ქქა: მაქსიმე მონაო დთისაო რამსათჯს შეწოჯდოჯოჯ | სარ ამს ოჯდა- O 9b2
 ბნისა. და შენსა ხოლო სოჯლს აცხოვრებ და შენ თანა მყოფთა ამათ ორთა მითა
 და სოფელე ელი იღელგების ბოროტთა წვალებითა: ბრძანებითა დთისამთა აღ-
 დეგ და შეგედ ქაღაქად ჭრომედ. არქოჯ ზაზას იოჯანეს და იდოჯწეთ მართლისა
 10 სარწმუნოებისათჯს. რა გჯრჯჯნი მართლადმისარებელთა მთილოთ ქქს-კან:
 ესე ჩნებამ იხილა რამ და მიოჯობრა ანატასიოსს და ანატასიოსს. ილოტეს
 სამდლე და ეგედრესე ოა რა წაროჯმართის: აღიარჩეს მიერ მრავლითა მწოჯხ-
 რებითა. რ თ დ ოჯოჯჯრდა ადკილი იგი მიოჯდროებისათჯს და ოჯდაბოების.
 და შეგი დეს ჭრომედ. ეოჯწეთ იოჯანეს ზაზას მისლჯამ ნეტარისა მაქსიმესი. და H 2
 15 მიეკება სსრ ლით. რ მრავალჯხის ასმიოჯა სსხელი სად თოჯლს მის მოქაღა-
 ქობისა მისისამ. და წარეკითხეს ებისტოლენი მისნი სავსენი დთის-მეტოჯოჯდო-
 ბითა: | და შერა-ვიდა ნეტარი მაქსიმე წე ზაზამსა და ეგეს ლოტჯამ და დასხდეს Q 19
 სიტქედ. და ადალო დირსმას მს ჰირი ოჯსი და ადავისსა მადლითა სდ თოჯლთა
 ზაზამ და ენი მის თანა მყოფნი: ხოლო ზაზა მისცა სავსენე მიოჯდრომ მსლბოე-
 20 ლად ოჯს მისსას მს დთისას და სწავლითა და მოდწებითა მისითა შეკრინს O 10a2
 ენი ებისკობისნი. რწინჯა იეგეს ქქინსა ჭრომისას. და ეგეს კრებამ დიდი ები-
 სკობისთამ და მდდელთამ და შეახოჯენეს წვალებამ იგი ერთისა ბნბისა და
 ნებისა მეტოჯოჯლთამ:

11. ხოლო შდ რაოდენისმე კამისა ადესროჯლა იოჯანე ზაზამ და იკრთხ
 25 თეჯლორე ზაზად ჭრომისა. ხოლო წდ მაქსიმე განგებითა ოღლისამთა წარვიდა
 აფრიკეთს. და | ქადაგებდა მოჯს მართლმადიდებლობას. და მორწმუნეთა დაამტკი- H 21
 ცებდა. ვა იგი ჭრომის ქდგებდა. ხოლო მოსლჯას მს მისსა. შეგმთხვა ჰიროსს
 კოსტანტინეპოლელს ზატრიაქსა. რლი განდევნებოჯდ იყო მიერ ვა ზემო ვაჯე-
 ნეთ. და იქნა მათ შს სიტყუს-ჯებამ სარწმუნოებისათჯს რლი იგი სიტყუს-ჯებამ
 30 აწ აღწორად ცხოვრებისა ამის თხრობას მინა არა ჯგრო-მისს. რა არა დაიხრწიოს
 სიტყუს ამის განწესებამ ხოლო | ადასროჯლო რამ სოჯლიერი ესე თხრობამ. Q 20
 მერმე სიტყუს-ჯებამცა იგი აღწერიო რ ნოჯსხამ მისი დოჯკლეებლად მს-
 ქოჯს: მას ოჯოჯოე ჟამს ვა იქმს მათ შს სიტყუს-ჯებამ იგი დაარწმუნჯა წწ
 მაქსიმე ჰიროსს და ამხილა ბრტდ-მეტქელებამ მისი. და მოაქცია ადასრებდ
 35 მართალს მას სარწმუნოებას. და წარავლინა იგი თჯსითა ებისტოლენითა თეჯლო- O 10a2

2 მტკიცითა. OQ 4 რაჰა<Q. 10 ქქსტუნ OH. 11 წწა Q. 16 წარეკითა O. 18 დაჯესი Q. 22 სო-
 ნებისა და<H. 23 დი ნების<Q. 24 რაჯდენისმე H. პაპაჰ<Q. 25 ოღლისამთა|დმართისამთა Q. 27 ქადაგე-
 რაქქადაჯ H. 28 კოსტანტინეპოლელ H. 29 სარწმუნოებებისათჯს რი იგი სიტყუს-ჯებამ<Q. 30.
 მანს H. 32 გეპაჰ OQ. 33 ეგედრესე Q. 35 თქს O. თეოდორესე Q.

რეს მიმართ ჰრომთა ზანისა: მივიდა ზირის ჰრომედ და შეერთო ზანს და დაწე-
 რა კელის-წერილი. აღსარება მართლისა | სარწმუნოებისად და შეჩვენება თვისისა H 22
 მის წვალებსა: ესრეთ შეიწინარა იგი დირსმან თუგდრე. და აზიარა კელე-
 სიას თვისა: შემდეგ რათქნამე დღეათა მოაიეთა ზანად და წარვიდა ზირის
 5 ჰრომით. რ ენება საბერძნეთს აღსდგამ და აღოთქოვა ზანას რა იდოაწონ
 დამტკიცებად მართლადსარებისა: ხოლო მიიწია რამ რაბენს დაიგოაწა თვად-
 რაოკუჲს ადოქშად თვისი. და კელის-წერილი და ეწა ადლი თვისსავე სათხევარსა
 მიიქცა: ეოჯუა ესე თუგდრე ზანას და შეკრიბა ეწლი სავსება კელისისად. და
 შევიდა | სამარხისა ზეტრესის თავის მის მოციქულთადას. და მოთხროვა წა ბარ-
 10 დიმი და დაწო კლამი ცხოველს-მოყოფელს მას სისხლსა. თვისთა კელითა. და
 დაწერა განკოვითა ზირისისი. და ეწლთ თანაზიართა მისითა. ხოლო ზირის
 ადვიდა კონსტანტინოზელად იქმნა სიკოვდილი ზველესი რელი იყო მოზნ ზეტრე-
 აქდ. და სრკებითა ეშხისათა | დასოკეს ეწ ზირის ზეტრე-ქად კონსტანტინე-
 15 ზოლისა და შეეშხვა სამოკოვოს მას ქალაქის დიდი სატოკრის და თვადრთუ-
 კება: ხოლო მართლმადიდებელსა მას დედაქალაქის ჰრომის იქდაგებოდა მართალი
 სარწმუნოება. აღსრთულა ზანად თე. და დასოკეს საუდარსა მას ზეტრე მოცი-
 ქოვლისსა მდღელთ-მოძღვრად ღმერთშემოსილი და წა მარტინე:

12. მაშინ ნეტარი მაქსიმე მოიქცა აფრიკეთით. და შეერთო წსა მარტი-
 ნეს. და აღძრა იგი სდროთათა მოვრითა და ევეს კრებად ან ერგასისთა ებისეო-
 20 ზოსთა. და შეაჩოვინეს სერგიოს და ზირის და კროზ და ზველე შწვალებულნი
 და მათი იგი წვალებსა: და ორი ბნებად ქწისი და ორი ნებად და ორი საქმწ
 კამაღლად ქდაგეს. და განითქოვა მართლისა მის სარწმუნოებისა აღსარებად ეწლსა
 25 სოფელსა. ხოლო თუკოვითოვ ეის ენებოს კრებისა მის-თვს კეთილად თუქებად.
 ადღენ წიგნი იგი კრებათა და აღმოაიოთენ და კეთილად გლის-ხმა ეოს: | მიე-
 რითგან ნეტარი მაქსიმე იყოფოდა ჰრომს და აღწერა წიგნები ბოროტის მის წვა-
 30 ლებისა დამკსნელი. და გამაჩინა განცხადებულად ვდნ და თვცხო არიან დთისა-
 გან შეტოვულნი ბოროტის მის ზრახვისანი: ხოლო ებისტოლენი და განწესე-
 ბანი. სავსენი სადროთათა სიბრძნითა. და გლის-ხმისი ეოფითა. მიმტავსებულნი
 ებისტოლეთა ზველე მოციქულისათა. ეწლს სოფელსა მიოჯწერნა. მდღელთ-მო-
 35 ძღრთა და მთავრთა: და ეკლესიათა ქდაგებად მართლისა სარწმუნოებისად.
 მერმე ეწ სწავლანი სოვლიერნი სადროთა მთქალაქობისად და ეოვლისა სათნოე-
 ბისა-თვს. მრავალი აღწერა. და კეთილად განწესა. თოვ ვრ ჰერარს მთქალ-
 ქობად ქეანებად. და მრავლნი განმარტებანი წთა წერილთანი. და სწავლანი
 40 მონაზონებისანი აღწერნა. და იყო იგი ახალი ოქროზირი. ზირველის მის თქ-
 რიზირისს მსგავსი: ქოვინდეს თანაშემწედ და ქოვენიითი-ქოვენიად მიმწეველად
 ებისტოლეთა მისთა ზემოწერილინი იგი სეხნანი ანსტასიოს. და ანსტასიოს:

2 შეწერილია Q. 6 აღსარებისად. Q. 11 განკოვით. Q. 16 ზანა. CQ. 10 შეწერილია HC. 21 ქვეს HO.
 სიქე QO. 24 კმა HQO.

რღთა იგი ვე ადსსრთულადმდე იღოჯაწეს წმიდასა მაცხიმიეს თასა: მრავლნი
 ოჯეთე სოლო სსწაოჯლნი და კოჯრნესანი სენთანი ქმნს ოწ აფერიკეს და ვე
 ჭრომადმდე: და თვაღს ჭრომს შინა. კელითა ნეტარის მაცხიმიესითა. ვაწ წამე-
 ბენ უოველი მკედრნი ჭრომისანი. და სსწახებთა მისთანი. და თვთ ივინი მის
 5 მწ განკოჯრნებოჯლნი კამადლადა ქადაგებენ: რ იუ იგი სიტყუთ და სქმით
 და გონებით ჭეშმარიტი მონ ღთისაჲ. და ადესრთულებოდა მის წაწ სქმით
 სიტეჲ იგი ოწფლისაჲ. რომელს იტყუს: ვითარმედ „უოველი მწიგნობარი რომელი 20. 13. 29
 მოწაფე უოველ არს სსწოჯეფელს ცათას. მსგავს არს იგი კაცს სსწლისა-ოჯუაღ- O 11a1
 ს: რწ მოიღოს სოჯრწისა-გან თვისსა ძოჯელი და ახალი“: ჭეშმარიტად ესე
 10 ეთ მწიგნობარი იგი მოწაფე უოველი სსწელს ცათას. და სხოჯაგა იგი
 იგაგი ოწღასაჲ კეთილად მოქსაგების სქმეს ღირსისა მაცხიმიესის: ვღ „მსგავს
 არს | სსწოჯეფელი ღთისაჲ კაცს ვაჭარს რომელი ესოებს კეთილს მსწრგა- H 6 Q 24
 ლიტს. და ზოგა რაჲ ერთი მარგალიტი. მრავლსსქედლისაჲ წარვიდა და გან- 20. 13. 45-46
 ვიდა უოველი რაჲ აქოჯნა. და მოვიდა იგი“: სსწდღვე ნეტარმწ აწნ უოვე-
 15 ლი სოთელი და თვიცა თვისი მისცა და ოჯსსქიდლოჲ იგი მარგალიტი ქწ მოი-
 გო და სსქელისა-თვს მისისა იღოჯაწ ვე სიჯოჯილადმდე:

13. ხოლო მეტრესა წელსა მეფობისა კოსტადს ძისწოჯლისა ჭერაჯელს-
 ისა უოჯწა მს უოველი რაჲ იქმს ჭრომი შა და ადიესო კოჯლისა-წერომითა.
 და წარაჯლისა მკედრობაჲ და ბრძანა რაწ წღ მარტინე და ნეტარი მაცხიმიე აღ-
 20 მოიუგანეს კოსტანტინეზოლეს: ხოლო მოიწინეს რაჲ ღირსნი იგი მამხი სსქოჯ-
 თოდ ქადაქად. უღნი ტანჯვანი და შეოჯრანხებანი. და გინებანი შეამთხვნეს
 წსა მარტინეს ოჯღთითა მთ რომელთა უოველდე არა მოიკესქეს სოჯოჯოჯო O 11a2
 იგი სსქელი ვაწ თითოჯოჯლად წერილ არს ცხოვრებას შინა წღისა მარტინესსა.
 და ექსორაჲ ეგეს იგი ბრძანებითა მეფისაჲთა ქერსენეთს | და მრავლნი სხოჯნი- H 7
 25 ცა ებისკობისანი ჭრომთანი ტანჯნა ოჯკოჯნოჯრმან მან მეფემან: | ხოლო წღ Q 26
 მაცხიმიე მოიწინეს რაჲ კოსტანტინეზოლედ დასღვას ოჯენ მზისასა. მოიწინეს ორ-
 ნი მეკრმელნი და ათექოჯსმეტნი მკერტლნი. და განიუგანეს ივინი სავისა-გან
 მაცხიმიე და მოწაფენი მისნი. შეოჯრანხებით ოჯკამლონი. და განიუგეს ოჯრთი-ერთას.
 და შეაქენეს კაცად-კაცი თვისკან ადგილსა მან რომელს ექსოვიტ ეწოდების:
 30 და შემდგომად მცირედთა დღეთა ადიუგანს ივინი ზალატად ზნოტოსზათარმან მან
 რომლისა დარწოჯნებოჯლ ეთ დამარხვაჲ მათი: ხოლო მეფემან ოჯირისან სსქე-
 ლარსა განკითხვაჲ მათი. შეიუგეს ნეტარი მაცხიმიე წე ოქროტამრისა. სდა იგი
 შეკრებლ იუენეს მთავარნი. და კელმწიფენი და ერთი მრავალი: და წარმოადგი-
 ნეს იგი წე მთავარასა. ჭქა მან სსქელარმან რისხვით და კოჯლისა-წერომით:
 35 ქეანს ხარა: მიჯოჯო წწ: მადლითა ქეს ღთისა ჩოჯენისაჲთა ქეანს ვარ: ჭქა
 მან სსქელარმან: ნოჯ ეოჯინ. არა მრწამს თოჯ შენ ქეანს ხარ: მიოჯო

1 წღისა QO. 2 უოველ Q. 10 სსწოჯცა O. სწჯცა Q. 11 მსქისმესა HO. 15 ქე QO. 17-18 ჭერაჯელ-
 ისა QO. 26 <H. 19-20 ადმოიუგანეს Q. 23 ხსჯელა O. 27 მეკრმელნი მკედარნი H. იუენისა <H. 28 უოჯრ-
 ცხებით | შეოჯრანხებით Q. 30 მან <H. 33 შეკრებოჯლ H. შეკრებოჯლ Q. 34 მთავარობასა H. 35, 86 ქეანს QO.

მოწამან ქსმან: შენ არა გრწამს გარნა ღწ ოჯწყის ვწ ჳტდ ქკანწ ვარ: ჳქწა O 11b1
 მს საკელარმან: ოჯწთოჯ ქკანწ ხარ რაჲ სათჳს გძოჯლს მეფწწ: მიოჯგო მონამან Q 26
 ღთისმან და ჳქწა: ვინაჲ | ოჯწყი შენ თოჯ შეფწწ მიჯოჯლს: რწ სიძოჯლილი ზრა- H 8
 ხვაჲ და წყსი არს შინაგანისა სო ღისაჲ. დაფეაროჯლი ვწ იგი სიერწლიტა: შენ
 5 ოჯკოჯე სოჯლისა ჩემისა განზრახვაჲ ვინაჲ ოჯწყი: ჳქწა მს საკელარმან: საქმეთა-
 გან რწნ ჳქმწენ სტნაოჯრ იქმსა ეწლთა მიერ ვწდ მოიჯოჯლწ ხარ მეფისაჲ და
 ეწლისა სამეოჯფოჲსა მისისაჲ: რწ შენ მხოლომან ეკჯზტლწ და აღექსწნდრიოჲ და
 ხოჯთქალაქი და ტრიზოლწ და აფერიკეთი სარკინოზთა მიეცა: მიოჯგო წწ მაქ-
 სიმე. და ვწრ სახედ მიგსტენ მე ეგე ეოფეღნი ქწინანი სარკინოზთა. ვამაჩინე
 10 და მამიღე: და წარმოადგინეს იოჯანე. რღლი ეოფეღი ეოჲ ერის-თაგი აფერიკეთი-
 სსაჲ: რწ იგი იტყოდა. ვწდ ოჯწწინარეს: ოც და ორისა წწლისა. ჳაჳამან ღთოჯ-
 დატეოჯლისა მეფისა ჩოჯგინისამან ოჯბრძანსა ნეტარსა ჳეტრე ჳეტრიკჳს. რწ აღი-
 ღლოს მიკდრობაჲ. და წარვიდექს ეკჯზტედ ბრძოლად სარკინოზთა: ხოლო ჳეტრე
 მიკვიწრა შენ წიგნი. რწ გოჯლსავსე ეოჲ შენდა მომართ. და კატად | ღთისა O 11b2
 15 გიწყსდა და გკითხს ოჯწთოჯ ეწამებია წარსღვად | და მიოჯწყი შენ ესევეითარი Q 27 H 9
 ჳასოჯხი ვწდ ნოჯ იქმ მჯგანს საქმესა. რწ არა სისხვს ღწ დღეოთა ჳერავლესთა.
 და სათესივგისა მისისა მათ ქოჯუქანათა შეჳერობდა: მიოჯგო მონამან ღთისამან.
 ოჯწთოჯ ჳემძარიტ არს სიტყოჯაჲ შწი დასტოჯრად გაქოქს წიგნი ჳეტრესი.
 ჩემდა მოწერილი: და ჩწი მისდა მიმართ: გამოიღე და წარკითხინ. და თანამღებ
 20 ვარ სარქანჯვეღლისა: ჳქწა მს ერის-თაგმან მან: წიგნებო არა მაქოჯს. არცა მიხი-
 ლავს წიგნი: გარნა მს ეწა ეწნი მიკდარნი იტყოდაქს ამან სიტყოჯასა: მიოჯგო
 მონამან ღთისა-მან მაქსიმე: მიკდართაგანი მჯგანს სიტყოჯასა არაგინ იტყჳს. ვწრ
 შენ მარტოდ ტილსა სწამებ: გინიღავ სადაა ანოჯ მე შენ. მან ჳეტქოჯა: ნოჯ ეოჲ-
 ფინ არა სადა: მამინ მიიქტა ნეტარი მაქსიმე სხოჯათა მათ მთავართა და ჳეტქოჯა:
 25 სამართალი არს ესევეითართა მოწამეთა და შემსამენელთა წარმოადგინებდა სჯოჯთ
 და განიკითხეთ: რწ „რღლითაღტა განკითხვითა განიკითხოთ განიკითხეთ: 2o 7,2
 და | რღლითა სწწყოჯლითა მიოჯწყოთ მიოჯკწწოთ თქოჯენ“. თქოჯ ოწ ჩწნმან: | მ- H 10
 შინ წარმოადგინეს გიორგი ვინამე მადოჯდაჲსი. და თქოჯ: ვწდ ვწდ ტზრისა O 12a1
 წწლისა მოვიდა აბბა თომას ჳტომით და მიხრსა ვწდ თეკდორე ჳტომისა ჳაჳამან Q 28
 30 მიოჯწყრა გრიგოლს ჳეტრიკჳს: ვწდ ნოჯ ვის-გან გემინინ რწ მონამან ღთისა-
 მან მაქსიმე ისიღას სიზმარი. ვწდ ცვათა მწა დგა დასი ანგწზთაჲ. ერთი აღმოსა-
 ვალსა და ერთი დასავალს. და აღმოსავალისანი იგი იტყოდეს. კოსტანტინე მე-
 ფეე ტზონდინ: და დასავალისანი იტყოდეს: გრიგოლ მეფეე ტზონდინ. და გან-
 დიორდეს კმანი იგი დასავალეთნი და აღმოსავალეთნი დადოჯმწეს: მამინ კმს ეოჲ
 35 საკელარმან: მიოჯიუჯნა ღწ მონაზონთ დაწყოჯად ქალაქსა ამან შინა ტეტწლითა:
 მიოჯგო მონამან ღთისამან: ვწმადღლობ ღთსა რწ განმწმიღლოს მე ნებოსითა

2, 3 მეფე QO. 6 შიძოჯლილ QO. 7 სემეოჯის O. 8—7 დო ეოჯღლისა სემეოჯეოჯასა შასისა Q.
 7 ეკჯზტე QO. 8 ტრიზოლ QO. 9 ეწლწმწენ Q. 12 დატეოჯლისა O. 16 ეწამებია H. 23 ხვად H. 30 გე-
 პინან H.

ბრალთა-გან. ოჯნებლიეთთა სსტანჯველთა მრ კარნა რასა იტყუს ს'ლი წ'დ ზი-
 რითა დავით წ'წელისაშთა: წარსწყიდნე შენ | უნი რნი იტყვან სიბრძევეს: H 11
 კ'ტდ არა ჭყრ-იყო ესევერთა სიტყუათა თქ'მად სსსმენელად ქ'ენეთა და
 ესოდენტა ამათ მთავართა. არცა ოჯტანჯველად დატევებამ ესევერთა ტუთუვილი-
 5 სს შეიწმასნელთა: ამათ სიტყუათა ჭყრ-იყო მაგის კაცისა და | სიბრცხელისა გრი-
 ო Q 29
 ო 12a
 გოლისსა თხრობად მეფისა რ'ამცა ახოუენს ერთგოვლებამ: არა აწ შემიდგომად
 აღსროვლების მისისა: აწ ოჯკ'თოვ თქ'ნცა ჭყრ-გოჩის სსმართალი ესე არს რა
 აძოვლოთ ჰ'ლი იგი ციფის-მწამებელი მოყვანებად ჰეტრე ჰატრეისა. და ამან
 წარმოადგინენ აბბა თომამ: და თომამ წარმოადგინოს სეტრანი თეგდორე ჰამამ: და
 10 კაცად-კაცადმან შეიწმამოს. ჰეტრე წიგნი იგი მიწერილი გამოიდოს. და ნეტარ-
 სს ჰამან ვჭკითხოს და ვჭრქოვა. თქოვ მამათ-მთავართ. ტემსა ჩემ-კან ესევერი სი-
 ზმარნი: დაღაცათოვმცა თქ'ა თოვ ჰე მესამ. არაშვე იყო სემი ბრალი ა'დ მისი
 ოჯკ'უთოვ შიოჯწერა გრიგოლის: რ' სიზმრისა ხილვამ ოჯნებელი სსქმს' არს. და
 არავინ | სსბრალბეღ არს სიზმრისა-თუს: სემსითთა სსქმეთა-თუს სსბრალბეღ H 12
 15 იქმებთის კაცნი: მამის ტროილე მთავარმან ჰრქოვა. მინახონო მოკიცხარი ხარ:
 ახოვ არა ოჯწყის რ'ლს ადგილსა მდგომარე ხარ: მიოჯგო წმიდამან მან: არავინ
 ვეკიტხე ა'დ ოჯფრომისად ვეგლოვ ცხორებისა ჩემსა. რ'ლ აქამომეღ დავიმარხე
 ხილვად ესევერთა სსქმეთა: ეტუფანე ჰატრეიმან თქოვა. ოჯკ'თოვ სიტ'ყანს ესე
 ცროვ | არან და არა | ჰეშმარიტ. მართლიად იქმს რომეღ კეიტხეეს: კ'ლად
 20 სსკელარმან ჰრქოვა რისხვით წმიდასა მსქსიმეს. აწ ოჯკოვე მინახონო ენი
 ტუთუვიან და შენ სოლო იტყვ ჰეშმარიტსა: მიოჯგო წმიდამან მსქსიმე. კელმ-
 წიფებამ კატოვს შენდობითა დ'თისაშთა კორცთა ჩემთა გინა თოვ მოკვლად. გი-
 ნსა თოვ ცხორებამ: თანიერ ესე გრწმენინ ვა ეშმაკი არაოდეს იტყუს კ'ტსა რ'
 25 რ' მე მოწამედ მაცხოვარსა და დამბადებელსა ე'ლთასა ქ'ეს | მოვიყვანებ. ვ'დ H 13
 არაოდეს მიხილავს ესევეითარი სიზმარნი: არცა სხუსა ვის-კან მასმიეს. გარნა ამას
 ოდენ ეშმაკ კაცისა ამის-კან: კ'ლად მესამს ცილის-მწამებელი წარმოადგინეს თეგ-
 დორე ვინმე ძს' კომისისად რ'ლსა ეწოდებოდა ქილა. და აქოვა. ვ'დ ჰტრომს
 ოდენსე ვეოჯნებოდე და სიტყუთამ მოვიდე მეფისა-თუს. და კეიტხეედა და ჰსა-
 30 სრობდა: მიოჯგო წმიდამან მსქსიმე. ნოვ იყოთინ ძმთა არაოდეს ოჯნებოვლად ვარ
 შენდა თანიერ ერთგობის წინამე ხოჯცისა თეოხარტეისსა ჰრიმიკირიოტისისა-თუს:
 ოჯკ'თოვ მეფს' ესეჩემ' ღ არს მოჯნ: მიოჯწერონ ხოჯცისსა მან და ოჯკ'თოვ წა-
 მოს | ვიბოლო მე ბრალ'ყოვლ. მამინ სსკელარმან ჰრქოვა კაცთა მათ ჰტრომთა მთა-
 35 ვრისათა: არქოვთა მთავარსა: სსმართალი არსა ესევეითარისა კაცისა შენდობად სს-
 ბრძანებულსა შენსა ყოფად: და ბრძანა განიყვანებამ წ'ისა მსქსიმესი. და შეყვანე-
 ბად მოწიფისა მისისა.

2 წინაქმწადნე ო. 4 დატკობამ H. 7 აღსროვლებისა მისისათ H. ვინის H. 13 სსქმე QO. 16
 მან<QO. 17 ოჯფრომისად ო. 24 სიტყუე Q. 25 დან<O. 27 ჰესემე QO. 28 ჰე QO. 31 თეოხარტეის H.
 32 შეეე ო. 33 კომოთ H. 34 მის H. 36 მოწიფისე Q.

14. და ჰქა საკელარმან: რაღსთჳს შეოჯარცჳ ეო და ავინს მოძღვარმან შენ-
 მან ზიროსს ზატრიაქსა: ხოლო ნეტარმან ანასტასიოს მთავარეპისკოპოსთა მდაბლითა: H 14
 არაგინ ესრეთ ზატრიაქსა ზიროსს ვერ მოძღვარმან ჩემმან: ხოლო რელი იგი
 მდაბლითა კითთა მთავროვან ჯერარს მონაზონისა: განრისხნა საკელარი და
 5 ბრძანა ეოჯარმელის-ტემაჲ მისი: და შეესეოჯარად გოჯემეს ესრედენ. ვრ დაეტა
 ქოჯეჲსნად და ბრძანა წარუგუნებოდა მათი სახერობილეჲ: ხოლო მივიღოდეს რათ
 მიეწია მინა მონაზონი და ჰქა წმადნაჲ მაქსიმეს: წვე მთავართა მთავრეჲსა დემეტ-
 მან მაქსიმე აქა. რა მზიდო მისატეპელი საქმეთა შინათა. ვერ ატოჯნებდი
 ერსა სწავლითა ოროგინესითა: მთავრო მონაზონს დროისამან და ჰქა მას: სასმე-
 10 ნელად ელთა შეიოჯარებოჯემცა არს ოროგინე და წვალებოდა მისი და ელი ზიარ-
 რი მისი: ეტჯოჯენ ზატრიაქს თქა. დაიკნა მინა მონაზონო შესმენაჲ შენი: O 13a1
 რ დაღათოჯემცა წვალებოდა იგი ოროგინესა აქოჯნდა: ვინაღოტან შეიოჯარენ: განო-
 თავისოჯოჯელებეს თავი თჳსი ესეგრისა მის ბრადობისა-გან: მე რელი ოჯეწი
 მაგის-თჳს შესმენასა არადარა შევიწქარებო. და წარეიკანენეს ივინი თითოეოჯლი
 15 სახერობილეჲს სადა იესეს ზიროგელ: H 15

15. და ხვალის დდე ტროილე ზატრიაქი. და სერგი ტრანჰესის სასეოჯ-
 ეოღის მთავარი მივიღეს მონისა დროისა მაქსიმეს და დასიდეს და ოჯბრძანეს მს-
 ცა დაჯადომად: და ჰქოჯეს მას: მითხარ მამო სიტჯეს-ტემაჲ იგი რელი ოქმნა
 20 შინა შენსა და ზიროს ზატრიაქის აფრეიკეთს და ჰქომეს: და რელითა სიტჯეთა
 დარწმინჯენ მას შეიოჯარებად თჳსისა შჯოჯელისა და მოქტეჲვად შენსა შჯოჯელისა:
 ხოლო წმადმან მაქსიმე მთავრსნა რადენიცა აქოჯნდა და ჰქოჯეს მათ: მე ჩემი
 შჯელი არა მაქოჯს. ვად შჯელი იგი კათოლიკე ეკლესიისაჲ. ქადატელი წთა
 მოტეპოჯელთა-გან და დროშეოსილთა მამათა-გან. იგი მიწეიკეს და მას ვქად-
 25 გებო. რ არარაჲ | მითქოჯემს ახალი სარწმინჯოჯებოდა. იმად ჩემად ეწოდებოდა: Q 38

25 ადარსოჯელს რაჲ ესე თხრობოდა. ჰქექეს მას მთავართა მათ. აქ არა ეხიარებოდა სე-
 დარს ეკსტანტინეპოლისისა: მთავრო წინ მაქსიმე: სოჯ ეოთფინ. არა ვეხიარე- O 13a2
 ბი. მთავართა ჰქოჯეს. რელის მიტეპისა-თჳს არა ეხიარებო: მთავრო წინ
 მაქსიმე. ამისთჳს რ კრებოთა მათ წთა | ნიკიისა და ეკსტანტინეპოლისისა. და H 16

30 ეოჯოჯელს. და ქადეიღობისასა წინ აღოჯდგეს და ოჯარ ეკეს: აღექსნდრიან დწე-
 რიღლითა მით ცხრითა თავითა. და ქარტითა მით. რელი აქა სერგისის შრ და-
 წეჲს და რელი ესე ახლად აღიწერა განწქესებოდა კარდასროჯელსა მას ექქოჯესისა
 ინდოკტოინს: რ რაჲ იგი თქოჯეს ცხრათა მათ თავთა შინა: ეოჯრეს მას ქარ-
 ტისა შა დაჰქესეს. და რაჲ იგი ქარტისა შინა დაამტეიკეს განწქესებითა მით
 35 წინა აღოჯდგეს. და ერთმან-ერთი განოჯეთენეს: აქ ოჯეოჯე რნი იგი ერთი-
 ერთისა-გან განოჯეთელი არიან და კრების მისიგან. რელი ოქმნა ჰქომეს. ეოჯრეს
 ინდოკტოინს შეიოჯარებოჯელ არიან. და მდღეღობისა-გან განოჯეთელი. ვითარსა

2 პ. 10. ზ. ზიროსი: O. ზატრიაქისა H. ზატრიაქისა Q. 3 პ. 10. ზ. H. 4 მონაზონისა O. 8 შენთა Q. 18
 18 დაჯადომა O. 19 ზატრიაქისა H. 20 რადობისა H. მთავრობა H. 21 რადეიკეთა H. 22 მთავრობა H. 24
 არარაჲ | რადობა Q. 32 ანდოკტოინს O. 34 ოჯეოჯე Q. 35 რელი H. 36 ანდოკტოინს O.

ჟამის-წირვას აღსწრულელები: ანოჲ რ'ლის სოჯლის მადლი მოვალს მათს Q 34
 შესწირავს ზ'ა: მთავართა თქოჯეს. რაჲ არს. ოჯოჯე შენ ხოლო სცხონდები
 და ენი წარწემდებანა: მიოჯგო წმიდამან მქსიმე. არაგინ განიკითხეს სამთა
 მათ ერმათა ოდეს იგი | ხატს მას | ოქრომასს არა თაყოჯანი სცეს. რ'ლსა ენი O 13b¹
 5 იგი ერნი თაყოჯანის სცემდეს. რ' არა სხოჯათა მათ ერთა სქქესს ხედიადეს. ა'დ
 მას ეკრალეობადეს. რ'ა იგინი არა მიდრკენ ჭეშმარიტებისა-გან: აწ ოჯოჯე შეცა
 არაგინ განვიკითხავ არცა ვიტჯუჲ თოჯ მე ხოლო გცხონდები. ოჯფრომასად მრ-
 ვალთა ბრალთა თანამდებად მქოჯს თავი ჩემი გარნა მას ზ'ა მადლითა დ'თი-
 სმათა ვ'ე სიოჯოჯალადმე აღვასროჯლებ. რ'ა გერ მამილოს გონებამან ჩემმან
 10 თოჯ სარწმონჯობისა შინს დ'თისსა ვსცეთი რ'ლითაცა სხინითა: მთავართა მათ
 თქოჯეს: რაჲ ოჯკ'ოჯე ჭქო ოჯკ'ოჯე ჭრომნი შეერთნეს კოსტანტინეზოლელთა: რ'
 გოჯმინ მოვიდეს მონიქოჯლნი ჭრომით. და აჯ სეურა ხვალე გურიაკესა ეზიარებთან
 მატრიაქსი-გან: და სცნაოჯრ იქმნების ე'ლთა შორის ვ'დ შენ იოჯ განდგომი-
 ლებისა ჭრომთამას მიზეზი. და ვინამთგან წარმოგოჯუანეს შენ მიერ. შეერთ-
 15 ნეს და დამოწმინდეს იგინი მას ეკლესიასა და ბრძანებისა შეთვისას: მიოჯგო Q 35
 წ'ნ მქსიმე: არა მრწამს ესე | თოჯმცა ჭრომნი აქა მეოფთა შეერთნეს ოჯკ'ეთოჯ
 არა აღიარონ ამთ ო'ნ და დ'ნ წ'ნი ო'ჯ ქ'ნ ორითავე ბ'ნებითა დ'თეებისა და
 კაცებისა: რ'ლთა-გან და რ'ლთა შ'ა | და რ'ლ არს ორითა მით ბ'ნებითა მნებებელი O 13b²
 და აღმასროჯლებელი ცხორებისა ჩოჯენისაჲ. მთავართა მათ თქეს ოჯკ'ოჯე შეერ-
 20 თნენ ჭრომნი მას ეკლესიასა შენ რასა იქმ: მიოჯგო წ'ნ მქსიმე. ს'ლმან წ'ნ
 ზირითა ზაგლე მონიქოჯლისაჲთა ან' გზთა-თესცა თქა: გინათოჯ ანგ'ლზი ხეცით
 მოვიდესო და განარებდეს თქენ გარეშე მისა რ'ლ განარე შენ'ნებოჯლ იოჯინ. აწ
 ოჯოჯე მე მართლისა სარწმონჯობისა-გან არა მივსდრკები. ჭრომთა და ბერძენთა
 ერთობასა ანოჯ განწკალებას არას ვზროჯნავ: შერმე სხოჯაჲ მრავალი სიტყოჯაჲ ით-
 25 ქოჯა შ'ს მათსა და შევიდეს იძებასა სიტყოჯათა წყრილისათა და სიტყოჯათა ს-
 ფილასოფოსოთა და ე'ლსავე ოჯადრეს ბოჯნებისა განოჯმარტებდა დ'თქემილი
 იგი. და ო'დ განმხიაროჯლდეს მთავარნი იგი და იტყოდეს. ოჯწესი ო'ნ დიდად
 სარკებულ | გოჯუქო სიტყოჯაჲ შენი მამო. და ამიერთგან მოვიდოდით და გა-
 წყიხებდეთ: O 36
 H 19

30 16. სურგი მთავარმან თქა: მრავალგზის მოსროჯლ ვარ მე სენაკსა შენ-
 ს ოდეს იგი სჯად ვესას და შესმინ სწავლაჲ შენი და ნოჯ მწოჯნარე ხარ დ'ნ
 ოჯმჯობესი ეოს ამით ერთათა ჟურითა შეაწოჯნებ ე'ლთა რ'ლ მრავალნი ერნი
 შენ ძლით განეყენებთან მის | ეკლესიისა-გან: მიოჯგო წ'ნ მქსიმე და არს ვინ O 14a¹
 რ'ნ თქ'ან თოჯ მე ვარქოჯ არა ზიარებდა ვინამთგან აქა მოსროჯლ ვარ. სურ-
 35 გი თქოჯა: ესე-შებრ რ'ლ შენ არა ეზიარები ამით ჟურითა კმამდლად ეტჯუ
 ე'ლთა არა ზიარებდა: მიოჯგო ნეტარმან მქსიმე ო'რ ჩემო არარაჲ არს ოჯმ-
 ლაფრეს შინაგანისა გონებისა მხილვებისა: და არარაჲ არს ესრეთ განსისოჯენე-

2 ოჯოჯე QO. 4 მათ<H. მას<QO. თყოჯანის QO. 6 ოჯოჯეს QO. 7 შე ხოლო QO. 11 ოჯ-
 ოჯენ QO. 17 ქ'ე O. 19 მათ<QO. 23 ოჯოჯე Q. 26 სოჯოჯეოჯისათა H. 35 ოჯოჯე QO.

ბელ. ვრ ოდეს იგი გონება ეწამებოდა: ამისთვის შეიძლება არს ჩემ-გან მხილებას გონებისას შთავრდომად. ტრთილე ზატრეჰმან თქოვა: სამართალი არს ესე რლ განწყება იგი დ თის-მსხზურის მეფის ჩრის შრ დაწერილი შეი-
ჩრების უღს დასავლეთის ქენსას. არა შეიზარცება არს ესე მეფისად. | მოთ-

H 20
Q 37

5 გო ჩეტარმხ მაქსიმე: დნ შეიზარცეს რლთა აწესს მეფის დაწერად განწყე-
ბად იგი და რლ ეწამნეს და დაამტკიცეს: ტრთილე თქა. ვინ არიან რლთა აწეს-
ანთ რლნი ეწამნეს და დაამტკიცეს: მიოჯო მონამან დ თისამან. ენსკობოზთა აწე-
ეს და მთავარი ეწამნეს და დაამტკიცეს. და აწეს ესერა ბრალდობა ბრალეულ-

O 14a?

10 თქს: ელით-კერძო ძიელ არს და თვლინთ. მერმე შთიკითხეს ღმობიერად ნე-
ტარი იგი და წარვიდეს მხიარულად.

17. ხოლო მომავლს შებათს კლად აღიუყანნეს ივინი ზალატად და გან-
ჭმზადეს სამშავროდ. მოზნ იუენეს ორნი ზატრეჰმანიც კოსტანტინეზოელი და
ანტიოქელი და შეიუენეს ზლად მოწაფელ წდის მაქსიმესი და წარმოდგინეს
15 კოსტანტინე ვინმე. და მინა შემსამენელი ბურისანი: და აძოვლებდეს ანატო-
სიოსის მოწაფეს მისს რა თაქსამოს სიტყვათა მათ შესმენისათ: ხოლო
მან კანდიერებით მიოჯო მთავართა მათ | და კელმწიფეთ: სამართალი არს ამის

H 21
Q 38

20 აფრეკეთმან: და მოზნ იქცელად. თა ჰევეს დეღანი ივინიც მრკველინი. და მან-
ქანებანი მისნი რლნი ახოვენს სიეერაგის თვისს დაფრვად ელთა მიერ ს-
ცნაზრ იქმნა: რ ოდესმე იტუნ დანი არიან ჩემი: ოდესმე იტუნ ამისთვის
გამოვიფანებო სამოჯოფოთ. რა არა ეზიარნენ ეკლესიას: კოსტანტინეზოლისსა
წვლებიას მისთვის და | მიერთებნცა თვეთო სდა დაკვდეს შოჯება და

O 14b?

25 შთვრალობად კლად წარვლს სხოვას ქესს სდა არა იცნობდეს. და ეკვეთარ-
თავე საქმეთა იქმს ანჯარებისათვის და ბორტის გოჯლის-თქოვმის და დიდი
სირცხელი არს წე ზატრისანთა კაცთა წარმოდგინება მაგისი: კლად თვეთვე
ჰკითხეს მთავართ: შენ თვეთვე თქოვ განწყება იგი აღწერილი კეთილად-მდლის
მეფის მიერ ოდეს ჰტომს | შეაჩოვენს შესცა შეაჩოვენა: მიოჯო თქმისად და

H 22

30 თქს: არა სიტყუთ ხოლო შეაჩოვენე ად კელის-წერილიცა დაწვერე შეიოჯენ-
ბისად. ჰქქს მის მთავართა: და აწ არა აღიარება ვდ ცთომით ჰქქენ საქმელ
ეგე | და ითხოვ შენდობას: ანატოსიოს თქს: ნთქოს ღნ რმცა რლი იგი
კეთილად ვქქენ და წესს ზა ეკლესიასსა შევიანქმცა და ვთქოვ თოვ ცთომით
გქქენ: მრავალი თვეთვე სიტყვად ჰკითხეს მას და ეღლის ზასოხნი კეთილად

Q.39

6 რლქნი H. 10—11 ღმობიერად ნეტარი იგი—Q. 13 სამჯავროდ. Q. სამჯავროდ. O. ბატრეჰმანიცა H. ბატრეჰმანიცა Q. 14 მოწაფე H. მოწაფე O 15—16 ანატოსიოს H. 21 ახოვენსა ბინას Q. 22 არიან ჩემნი არიან ჩემნი Q. 25 არა არიან QO. 27 არის Q. ოჯოვლ QO. 28 ოჯოვლ QO. 31 საქმე O. 34 ოჯოვლ QO. მას—QO.

მისცა ვა ღ ღ კ ღ ღ ღ მთავრისა. განიყვანეს იგი სმშჳავრომთ და შეიყვანეს ბერი.

18. და ჰქრქოვა მას ტროილე: იხილე ბერო. უღლი ჰქეშმარტიო თქოვ და ეოს მეოფეჲმას შენ თანს წყალობად: თჯოჯოთოვ კოვლა | წესისა-ებრ საბჭოელსა განგი-
 5 კითხოთ და იბოის შესწინათა ამათ შენთა-გან ერთიცა ჰქეშმარტიო თანსმღებ ხარ სიკოვდილისა: მიოჯგო წწ მასქიმე და ჰქრქოვა: ზირველცა ვთქოვ და აწცა ვიტყუ: O 14b²
 ვა ეშჳიო კწტს არადღეს იტყუს. გერეთვე სიტუოჯათა ამთ-გან რღ მწამებენ კწტი | არცა ერთი არს. აწ თჯოჯო რადცა ვნებავს ქმენით: მე ვინაჲთგან ღა H 23
 აღვიარებ და ვწმონებ. რადცა შექმითხვოს არაჲ სავნებულ არს ჩემდა: ჰქა მას
 10 ტროილე: განწესებაჲ მეფისა შრ დაწერილი არა შენ შესწოჯრე: მიოჯგო ნეტარ-
 მან მან: ჰქე ვა მრავალგობის ვთქოვ. შევანწე. ტროილე თქა. განწესებაჲ იგი
 თოვ შეანწე შეიფღ შეგინოჯენება: მიოჯგო მონამან ღთისამან: მე | მეიფღ არა O 40
 შექმითჯრეებიუს აღ ჰარტად შევანწე თჯრხოჲ მართლისა სარწმთჯრეობისა: ჰქა
 მას ტროილე: სდა შესწოჯრეთ: მიოჯგო წწ მასქიმე. ჰქომის ეკლესიასა მატ-
 15 ხოვრისას. და კღღაღ ტაქსისა წწისა ღთის-მშობლისას: ჰქა მას ეპარხოსმან. ეპიარებია ეკლესიასა ვარტანტინეშობლისასა ახოვ არა: მიოჯგო წწ მასქიმე
 ნოვ იყოფინ: არა ვეზიარებ: ეპარხოსმან თქა. | რადესთჯს არა ეპიარები. მიოჯ- O 15a¹
 გო დირსმან მან: რ წწნი ვრებანი განყარნა. ჰქა მას ეპარხოსმან. თჯეთოვ წწნი
 ვრებანი განყარნა ვრ მასასქინებელთა შა წერიღ არანს | და რდესცა ჰატრიაქიო ეამის H 24
 20 წირვიდეს იქსენებანი კამაღლაღ: მიოჯგო მონამან ღთისამან. და რაჲ სარგებულ
 არს სანელთა კსენებაჲ ვინაჲთგან სარწმთჯრეობაჲ მათ შრ დამტკიცებოჯლი განატ-
 დეს ამის ეკლესიასა-გან: მამინ კამ ეო ერთმან ხოჯცესთაგანმან: მიოჯგო ღწ
 რაჲ იგი ახოჯენ ნეტარსა ზიროსის. არარაჲ გასცა მას ჰასოჯნი ნეტარმან მან:
 ჰქა საკელარმან წწსა მასქიმეს. რადესთჯს ეეთოჯარან ჰქომინ და ბერქენნი გპოჯ-
 25 ღან. მიოჯგო მონამან ღთისამან: მცნებაჲ | მიოჯღიუს რა არა ვინ მოვიოჯღოთ Q 41
 კატაა შს: აწ თჯოჯო ჰქომინ მიოჯარან რ ერთ ვართ სარწმთჯრეობათა. და ბერ-
 ქენნიცა მიოჯარან რ ერთ ენანი ვართ: საკელარმან თქოვა: რადღენისა წღლისა
 ხარ შენ: მიოჯგო ნეტარმან მან. სსმეტღ და ათხოთმეტისა: კსე ეღლი და
 სსოჯაჲ მრავალი თქოჯეს: ხოლო ჰატრიაქთაგანმან არცა ერთმან რაჲ თქა უღ-
 30 ღვე: ვინაჲთგან თჯოჯე უღლითა-ვერძო შესქირეეს. და ვერ თჯღეს მართლისა O 15a²
 სარწმთჯრეობისა-გან შერეევაღ: განზრახვაჲ | ევეს ებისკოპოსთა ჰატრიაქისა თანა H 25
 და არწმთჯრეს მეფეს რა წარველინეს ნეტარი მასქიმე და მოწაფენი მისინი ექ-
 სორიობასა ფიტეელსა და თჯეჲლოსა. განყოფილაღ თჯრთი-ერთას:

19. და გამოვიდა ბრისნებაჲ რა ექსორია ეონ ნეტარი მასქიმე ვიზოჲ ქა-
 35 ღაქისა მკეღდონისას თარკისა. და მოწაფენი მისინი ერთი შესქიმბრისა. და ერთი

4 შეოჯუმან შენისა O. 6 სიკოვდილსა O. 8 თჯოჯრ QO. 9 არა Q. არარა O. 12 შეოჯ O. შე-
 ეო O. 13 ჰატრიაქი H. ბატრობრქი Q. 26 თჯოჯრ QO. 27 რადღენისა H. 28 მან O. სსმეტღლითოჯო-
 შეტოსისა QO. 29 ერთმანქმან Q. 30 თჯოჯრ QO. 31 ებისკოპოსთა Q. ბატრობრქისა Q. 35 მკეღდონისა H.

ზერგერისს. რ'ლ იგი დასსსროული არს ბერძენთა სსზღერისაჲ. ადგილი უციცქელი და თაზსყოფი. ესრეთ განყენეს სეტარნი იგი მამანი თართი-კართას და ექსორია

Q 42

უენეს. და იუთფოდეს შიშოველნი და შიშერსი არარაჲ სდაჲთ აქოზნდა | ნოვეკე- შინის-ტემაჲ. ად სსსრებაჲ ხოლო ღ'თისაჲ: ვინ თვეთვე აღრაცხის სსყოარელხო

5 თვესკროული იგი სიბრძნისა და გულის-ხმის-ყოფისაჲ რ'ლ მიჭმადლა ღ'ნ მონასა თასსა მაქსიმეს: რ' იუთფოდა რაჲ ექსორიობას მას შ'ა ესოდენნი აღ-

წერს სწავლანი. და განგებანი: ვ'და ე'ლის სოფელს განყოფინეს სიტუ'ანი მისნი სდ'თონი და შოვენიერნი რ' იუთ იგი ვ'ა ზემო წერილ არს ჭეშმარიტად | ახ-

ლი ოქრობიერი: ვინ არს განკვრდეს სთინოს მას და სოველიერს მოქალაქობას

10 მისსა. მარ ზვას მას ბ'ნების თადრესს. მღვასრებას ანტ'ხოთ მსგავსსა. სიმ- შუდეს სროულსა. სიმდაბლეს განკებისას თვეტეს ე'ლთას სწომადეს გოვლი-

სსსა ბრწყინვალესა. ღმობიერებას ე'ლთა მიმართ ხოლო განკების მისისა ღ'თი-

სს მიმართ ხედავა და გოვლის-ხმის-ყოფაჲ და წო'რთაჲ გ'ლის არარაჲთ თ-

15 და ჭირთა ექსორიობისათა. და სიბერეს ფ'ღის: რ' ოთხმოც და ათის წლისაჲ აღესროულა. და აროდეს თვლებ იქმის | არც დაჭკისა მოღოვაწებოჲ არც განკ-

ბის წო'რთაჲ და ხედავა: და იუთ მის ზ'ა თხროვებით მდელი რ'ლის წ'ისაჲ ამისოვსცა მდინარენი სდ'თონთა სწავლასანი აღმოცენებოდეს ზირით მისით:

და გამთარგმნს ე'ლივე ოველისა და ახლის წერილისაჲ. რ'ლიცა იბოებოდა

20 დრმაჲ და მინად გოლის-ხმის-ყოფიელი სიტუოვაჲ. ე'ი განჭმარტა. რ'ივე მარ- ტოვად. რ'ივე სხისს-მეტოვადებოთ: ეგრეთვე ღრმანი იგი სიტუ'ანი დიდის

ლიონისითს არეობავადისანი. რ'ნ იგი ადწერს ზეცისა მკედრობათა-თარ: და ეკლესიისა წესთა-თარს. შოვენიერად განჭმარტნა. რ' ფ'დ იუთ სიდრმ' და და-

ფაროვლებაჲ ძღლის მათისაჲ. ეგრეთვე სხედ წ'ისა გრიგოლ ღ'თის-მეტოვადის

25 თქ'მოვლთა შინა. რ'იცა იუთ მინად საცნობელი თითოეულად თარგმნს: და სსოვა- ნი წერილნი მრავალნი განგვმარტნა: ხოლო თავით თასით ე'დ დიდნი სწავ-

ლანი. და სარგებელნი ს'ლისანი ადწერს. და წ'ისაცა კამის-წირვისა და დი-

დებოვლთა მათ სიადოვლოთა სხისს-მეტოვადებაჲ ადწერს: და ე'ლად მონა-

ზონთა მიმართ და ე'ლთა ქ'ანეთა სწავლანი თაფთაფანნი ე'ლნივე სავაქერ

30 სიბრძნითა სდ'თოჲთა. ე'ნივე მდლითა ს'ლისა წ'ისაჲთა შეემობილნი: ე'ლად თვეთვე წ'ლსავე სიტუოვას მოვიდეთ:

20. წარიფენეს რაჲ სეტარი მაქსიმე ექსორიობად ვიზოის შ'დ მცირედთა დღეთა. მიაფლენს მის ზეტრე ჰატრარქმან ხოვცენი ეკლესიისანი ფ'დ სწავ- ლოვლანი. და მიაწინეს რაჲ სავანეს მას. მოავითხეს იგი და დასხდეს. და ესრეთ

H 28

Q 44

35 იწვეს სიტუოვად: ღ'თი-ადიებოვლმან და ე'ლის სოფელის მამათ-მოთარმან ზეტრე

1 ზერგერის H. 1-2 ადგილი უციცქელი და თაზსყოფი Q. 4 თვეთვე QO. 5 კმს HQO. მიმადლი H. 13 კმს HQO. 16 დაჭკისა | არც H. 20 კმს QH. 23 ხდ'ლი QO. 24 მეტოვადებაჲ Q. 21 თვეთვე QO. 23 ატრექმან H. ატრექმან Q.

ზატრიაქმანს მოკოჯაველინსა შენდა მომართ. და ესრეთ მოკომიწეებს. რ' ღლის ეკლე-
 სიისა ხარ: ბიზანტიისაჲ ახოჲ ჭრომისაჲ. ახოჲ ანტიოქიისაჲ ახოჲ ალექ-
 სანდრიისაჲ ახოჲ იმ' ლემისაჲ. რ' აჭა ესერას ამთა ე' ლთა ერთო' აოჯრთ მ- O 16a1
 თითა ერთობაჲ ქიქის. და ერთის ღრხანვასა და ერთის სარწმოჯრთობასა ზა
 5 შეითქოჯნეს. აჲ თაჯ' თოჯ შენცა კათოლიკე ეკლესიისა შვილი ხარ შემოკოჯე-
 რთე. ნოჯ თოჯოჯე ბეშერას გზაჲ თუცხთა ე' ლთა ეკლესიათა-გან. და შეკემთხვოს
 რ' ღლს არა მოკლი. და წარწეუმიდნე შრომისა შენნი. და სიბრძნელ' ეგე და სწავ-
 ლოჯულება შენი არარას გე' რკოს. და გამოეთხოვა ორსავე ცხროგებასა: მიოჯვო Q 45
 ნეტარმან მან ზასოჯნი შემსავსებოჯლი სიბრძნისა და ღ' თის-მისაჯრთობისა მი-
 10 სისაჲ: კათოლიკე ეკლესიაჲ მართლადსაარებასა სხელისა მისისასა თაჲ ღლად მ-
 ცხროგარმან ოღეს იგი ნეტარებაჲ მისცა ნეტარსა მოციქოჯლსა ზეტრეს და თქოჯა. H 29
 „ამს ვლდეას ზა. ესე იგი არს მართლადსაარებასა ადვაშენო ეკლესიაჲ ჩემი და 20 16, 18.
 ბეჲნი ჯოჯოჯეთისანი ვერ ერეოდან მას“. აჲ თაჯ' თოჯ მათეჲჲეთ თოჯ რ' ღლს ზარსა
 ახოჯ რ' ღლს სიტუოჯას ზა აქმისა ერთობაჲ ეგე: და თაჯ' თოჯ კეთილად ექმნა არცა
 15 მე თუცხთა ვიქმნე მართლისა წესისა-გან: მიოჯკეს ხოჯცესითა მათ და ჰქ' ეს. დაღაღა-
 თოჯ არს გოჯაქოჯს ამის ჯოჯოჯისა-ოჯს ბრძანებაჲ კარხს კათოჯწოთ რ'ა მიბეოზი
 არცა ერთიდა კაქოჯნდეს: ესრეთ ვიტუოჯთ ვ' ღ ორნი იგი ნებანი და საქმენი O 16a2
 ქსნი ერთ ექმნეს. ამისოჯს ერთისა ნებასა და საქმესა ქადგებეს ეკლესიაჲ რ' ნო:
 მიოჯვო წ' მასიმე. ორნი იგი ერთ ექმნეს ახოჯ სხ' და ნებაჲ და საქმელ' ექმნა:
 20 ჰქ' ეს მოგლინებოჯლთა მათ: ორნი იგი ერთ ექმნეს: მიოჯვო წ' მასიმე რადდა
 საკმარ არს მრავალი სიტუოჯაჲ: ესერას სიტუოჯამან თქ' მან გამოქსინა ვ' ღ არა- Q 46.
 არსი სარწმოჯრთობაჲ | მოჯბოჯბოჯს რ' სთქოჯთ თოჯ ორნი ერთად შეიერთეს: H 30
 ზ' ღლად იტუოჯთ ორსა და მეტეჲ ერთისა რ'ა არცაღა ორობაჲ ჩნდეს არცა ერთო-
 ბაჲ ნებთა და საქმეთაჲ. და ახოჯენებთ ს' ღ ოჯსაქმოღ რ' ღლს ზა ამას ქად-
 25 გებთ. რ' მამანი ესრეთ იტუოჯან ვინაჲცა არა იეოს ბ' ნებთათა საქმელ' ოჯცვალებე-
 ლი და შეოჯრეჲეული. მოჯნ არსებოჯა ე' ღვე არა არს: რ' არა აქოჯს საქმელ' გ-
 მომანინებელი არსებისაჲ. ხოლო მე ამის სიტუოჯს შეწინაარებაჲ არა კელემე' ითეუ-
 ბის: ა' ღ ადვიარებუ ქ' ეს ორითა ნებითა და ორითა საქმითა. რ' არცა ერთი
 ორთა მათ ბ' ნებთა მისთა-გან იეო თუცხებულ და ოჯსაქმო. ესე ესრეთ მისწავიგეს
 30 წ' თა მამათა-გან. თქ' ნად გნებაჲს ქმენით ჩემ ზა: ჰქ' ეს მას მოგლინებ' ღლთა O 16b1
 მათ: აჲ თაჯ' თოჯე ისმინე რად წინა გიც: ოჯბრძანებენ მეტელ' და ზატრიაქი მოციქ' ლთა
 ჭრომისათა. რ'ა დაღკენ ე' ლთით-ოჯრთ ერთი და შეკაროჯენონ თაჯ' თოჯ მკვარ
 ოჯრწმოჯრთობასა | ზა ეგო. და შ' ღგომად შენ' ნებისა გამოჯვლეს განინებოჯა მო- H 31
 კლვისა შენისაჲ. წ' მასიმე თქ' ა: რად იგი განგებოჯლ არს ღ' ღლს მიერ ჩემთა-
 35 სოჯოჯენითგანვე | ადესროჯლენ სადიდებულად სხელისა მისისა. ამას ზა წარ- Q 47
 ვიდექს ცოჯლად ბოროტისა მეტე' ღლნი იგი:

2 ბიზანტიისა H. ანტიოქიისა H. 2—3 ალექსანდრიისა H. იერუსალიმისა. Q. 6 თაჯ' თოჯ QO. 7 სიბრძნელ' H. სიბრძნე QO. 9 მან<O. 12 აღსარებაჲ QO. 13 თაჯ' თოჯ QO. 19, 25, 26 ჩემე O. 31 თაჯ' თოჯ QO. მეჲე O. აბრტარე O.

21. ხოლო შდ სმისა წლისა ესმა მეფეისა ვდ არა დასცხრებისა წა. მაქ-
 სიმე მართლისა მის საწმინდობისა ქადაგებად. მთავლისა მისა ადგილისა მის
 ექსტორიობისა თეოდოსი ებისკოპოსი კესარია ბიუზინისად და ზაფლუ და თეფ-
 დოსი იანტოსნი. ხოლო მიიწინეს რამ ნეტარისა მაქსიმესა მოციქოისეს და და-
 5 სხდეს და აწვეს მასცა დაჯდომად. იყო მათ თანა ებისკოპოსნიცა ვიზოალი: ჰრქოვა
 მას თეოდოსი ებისკოპოსსან. ვითა ხარ მამათ. მიივგო წნ მაქსიმე. ვა განაწკას
 დნ საოკნითა-გან ჩემათს წინადაწარმცნობელთა მით განგებთა მისთა ეტრე-
 ცა ვარ: თეოდოსი თქა: ვრ არს სიტეჲ ები. კატადა-კატადისა-თს სწინით-გან
 განაწკასიებთა და. მიივგო წნ მაქსიმე: ნეტარი ზაფლუ მოციქოელი იტყუს: O 16b
 10 „რნი იგი წინადაწარ იენსა. წინადაწარცა განაწინსა“. საცნაოვრ არს თაკოვრჲ H 8,29
 ვდ ვა იგი მეტნიერებამ მისი წინადაწარ არს ეტრეთეჲ განწინებამ დას-
 ბამით-გან არს: თეოდოსი თქოვა: სიტყუსა-მებრ მავის ალდი რამ არს თოჲ „რნი H 8,29
 წინადაწარ იენსა წინადაწარცა განაწინსა“. წნ მაქსიმე ჰქა: წინადაწარცნობამ
 კელმწიფებასა შინა ჩნსა მეოფთა საქმეთა და სიტყთა და გოჯლის-ზრახვათამ Q 48
 15 არს. ხოლო განწინებამ მოწვეწინადა-თს ჩნ ზა ჩნდა თუნებულად ითქოვმის:
 თეოდოსი თქოვა რნი საქმენი არიან ჩნსა კელმწიფებესა და რნი არიან ჩნდა
 თუნებულად. და ვრ რნივე წინადაწარმცნობელბასა დთისსა მთაწემენ და
 რნივე წინადაწარგანგებასა: წნ მაქსიმე თქოვა: კელმწიფებასა შა ჩნსა არიან
 უაგელნივე რნიცა სებთა ჩოჯენითა იქმნებანს. გინა თოჲ კეთილნი საქმენი გინა
 20 თოჲ ბოროტნი. ხოლო თუნებულად ჩნდა არიან ენი მოწვეწინადნი ჩნ ზა ჰირნი
 და განსაყდელნი: ანოჲ მათნი წინადადმგომნი. რ არცა სნებამ ჩნსა კელმწიფე-
 ბასა არს: არცა სიმრთელდ დადაცა თოჲ მიზეზნი სნებისა და სიმრთელისანი H 33
 მრავალთ-გზის ჩნ-გან იქმნებანს. თქესობამ და თკერასლეკობამ ჰმადათამ
 მიზეზი არს სენითამ. და კრასლეკით და წკიერად კოჲმეგამ მომეტეოკებულ არს O 17a
 25 სიმრთელისად. ად მოწვეწინანი იგი სქისანი გარეჲ ნებისა ჩნისა არიან. და
 სიმრთელე არაჲ ჩნსა კელმწიფებასა არს: და სხოჯანიცა სოფელისა საქმენი. სიმ-
 დიდრდ ანოჲ სიგლახანქდ დბამ ანოჲ შეოჯრახცხებამ და სწანი მსგავსნი ამათნი.
 ხოლო ვა | იგი ვითოჲ ვდ სიმრთელდ და სრეოჯლებამ არა ჩნსა ნებისა და Q 49
 კელმწიფებასა ზა არს. გარნა მიზეზნი მათნი ჩოჯენ ზა არიან. ეტრეთეჲ ს-
 30 ხედ არს სოჯლიერიცა: რ სწეუელისა ცათამს მიზეზი არს დამარხებამ მცნებთა
 ქსათამ. და ჰსთისა მომეტეოკებულ არს გარდასლვამ მცნებთა მისთამ: თედო-
 სი თქოვა: აწ თაკოჲჲ ამისთჲს იტანჯებთა შესა მსაქსორიობასა რდ გიძღვს რამეჲ
 დირსი ამის ჰირისად. წმიდამან მაქსიმე თქა გუედრები და რა ესე ჰირი
 იყოლ მოსაგებულად | კლთა ცოდვთა ჩემთა. და არღარა მას სოჯოკოჯესა მომავგონს.
 35 თედოსი თქა. არა მოვლენანს მრავალთა ზა ჰირნი. და მწოჯნარებანი გამოს-

3 სთათისსა. H. 4 მაქსიმესა H. 6 კათარს H. 10 თაკოვრ QO. 20 წნ ვა<QO. 22 სიმრთელე QO.
 24 თაკოვრთა O. 25 სიმრთელისა H. 26—27 სიმრთელე სიგლახანქე QO. 28 სიმრთელე QO. 32 თაკოვრ O.
 34 ულს H.

ცდელად სიძინის და სათნოების მათის. წინ მასიმე თქა: გამოსაცდელად მოს-
 ლვამ ჭირთა და ოჯრუათამ წითამ არს და მართალთამ. რა გამოჩნდეს განსა-
 ცდელთა შრ კეთილი და ხსოვნის გონებაჲ მათი სოფელსა შა და ცნან კაცთა O 17a²
 დაფაროვლი იგი სათნოებაჲ მათი. ვა იქმის იობის და იოსების ზა: რა გან-
 5 საცდელთა მთ შრ სანსაოვრ იქმის: ერთის მის სიძინე და მოთმინებაჲ და
 მეორისამ მის სიწმიდე | და ღთის-მოთმინებაჲ: ეგრეთვე ელთა წით რწინცა ჭირ- Q 50
 ნი შექმთხუნეს ამის სწყოთროს. ამით ესევრთა განგებლებითა შექმთხუნეს:
 რა ჭირითა მით და ოჯრებითა კორცთამთა დათრგოვრის ამატრცახნი იგი.
 და განდგომილი ვეშაბი. რ ღ არს ეშაბი. ესე ოჯრეუ სხსტ ვა ვაქოვ წითამარს.
 10 ხოლო ცოდვილთა და ბრალეულთა კაცთა ზა მოფლენ განსაცდელნი ოდესმე
 შესასრდობელად | ცოდვათა ოჯრთოვ მადლობით შეიწინარონ და ოდესმე დამაუენ- H 35
 ბულად ცოდვთა: და ედ განწირულთა ზა და წინააღმდეგომთა ღთისთა
 მოიწვიან განსაცდელნი რა ინიღონ სხათა და განეკრძალენ: მრავალსავე არს
 ოჯრეუ და მრავალგოვარი მოწვენამ განსაცდელთამ: თვედოსი თქა: შეწამების
 15 ჭტამ ღე ეოველივე კეთილად სთქოვ და დიდად სარგებელ მეუო სიტუე
 შენი. და მინდა რამცა ესევრთა ზირთათუნს მეოვარეამ დავგობინე. ად ვინამთ-
 გან სხუნს სხისათუნს მისრლ ვართ შენდა. მე და ოჯრელნი ესე ჩემნი მთა-
 ვარნი და ესოდენს ამის სიშორესა გზისსა დამაშოვრად ვართ გედრებით შეი- O 17b¹
 წინარე სიტუამ ჩნი | და მხიარულ გოვევენ ჩოვნცა და ელი სოფელი: წინ Q 51
 20 მასიმე თქა: რამ არს სიტუამ ეგე ანოვ ვინ ვარ მე რ ღ თოვ შეგეწინარო
 სიტუამ თქენი ჩემ ძლით მხიარულ იქმნების ეოველი სოფელი: თვედოსი. თქა:
 ოჯრის ჭტამან ორის ჩნისა იჯ ქსამან რლს გეტკუთ მე და ოჯრელნი
 ესე ჩემნი | ზირისაგან დიდებულისა ზატრიაქისა. და ღთის-მისხოვრისა მეივისა H 36
 გოვასმიეს: წინ მასიმე თქა: ბრძანეთ ოჯრელნი ჩემნი. თქოთ რამ იგი მათ-გან
 25 გასმიეს: თვედოსი თქა: გევედრების მეფე და ზატრიაქი რა გოვარევეო თოვ
 რლისა მიხეზისათუნს არა ეზიარები საედასსა კონტანტინეპოლისსა: წინ მასიმე
 თქა: გავოვს ამის ჟურისათუნს ბრძანებაჲ მეივისამ ანოვ ზატრიაქისამ. თვედოსი
 თქა: არა ჟურარს მამო ოჯრწმოვნობამ ჩნი რ დავცათოვ ოჯრის ვარ
 30 გარსა ებისკოპოს მევრდების და ოჯრელნი ესე ჩემნი დიდებულნი არიან და ს-
 კოვთარნი მეივისანი: და სიდრთვეით გამოცდად შენდა არა მისროვლ ვართ ნოვ
 იყოფინ: წინ მასიმე თქა: რ ღითაცა სხითა მისროვლ ხართ მე განცხადებოვ-
 ლად გოვრეო თოვ რ ღლის მიხეზისათუნს არა გეზიარები თქენ გარს მიგვრს O 17b²
 თოვ რამსათუნს მეთხვოთ. სხოვამანცა ვინმე მეკითხა მიხეზი ამის ჟურისამ ხო- Q 52
 ლო თქენ ელსვე შეცნიერ ხართ რასა მკითხავთ: | ოჯრეთი რაოდენნი ახლნი H 37
 35 და ოჯრელნი წესნი შემოვიდეს მართლადსარებასა ზა სარწმუნოებისა ჩნისსა
 გარდასროვლთა ამით წელთა: იქო აღქსანდრით: ცხრათა მათ თავთა შრ რ ღ

4 იობს და იოსებს H. 6 მეორესი QO. სწმიდენ H. ხწმადე QO. 9 ეშაბი Q. ოჯრეუ QO. ხსტ<
 Q. ხსტ O. 23 ზატრიაქისა Q. 33 მიხეზნი Q. 34 დავდენსა H. 35 აღმასმების H.

დაწერს კვრის. რ' ღ იგი მიიწივებითა ღთისაჲთა იქმის წინამძღვარს მის ქალა-
ქისა: და ოჯკურონი იგი ცხრანი თავნი შეიწესრის საყდარმის კოსტანტინეპო-
ლისს მან და დაამტკიცეს: და სსნი მრავლნი შეცვალესნი წაა მამათა მრ
დამტკიცებულთა წესთანი. ქმნიეს წინამძღვართა მათ კოსტანტინეპოლელთა სკრ-
5 გიოს და ზორის და ჰავლე: და ესეგითა იგი ოჯკურონი შეცვალესნი სარწმუნ-
ოებისანი. ეს სოფელმან ოჯკუის: ამის მიხეცხაისაჲს არა ვეზიარებო. ეკლე-
სიას კოსტანტინეპოლისსა: აწ ოჯკუე და მამბრკოლებლნი იგი მიხეცხნი გან-
ყარსენ მათ თას რ' ღთა მოაბოგენს. და ე' ღლი ეკალი და კოვრომს-თავი და
ე' ღლი დოვარსლი წვალებიასა ადმოტენოვრან და მართალს მას და წრფელს
10 ცხასა სხარებისსა ვიდოდინ. და შეცა | ოჯკოვალად | შეოჯტე მათ ვ' დის ო 18a1 H 38
კოვლას ბორტათ მათ დოვარსლთა | დათესილთა ეკლესიასა შა. და მიუყვარ-
თა მათთა შეიტკობენ სრარაჲთა სხნითა ეკების ჩემი მათ თას ზიარებამ. Q 53
თეფდოსი თქა: და რასა წვალებას ვიტუვთ რ' ღ არა არს დონს რ' ამც გოჯე-
ზიარე: წ' ნ მაქსიმე თქა. ერთსა ნებას და სქემს იტუვთ ღთების: და კა-
15 ცებისსა: ღ' დის და მცხოვრის ჩ' ხისა ოჯ ქქისს: და შეჭრევთ ღთის-მეტ-
უოვლებიას და განკლებიას სიტუოვას რ' წ' ნი მამანი ეგრეთ იტუვან რ' ღთაჲც
საქმს ერთი არს ბოჯნებაჲც ერთ არს: სანაოვრ არს მის-გან. ვინაჲთგან ერთ-
სა ნებას და სქემს იტუვთ. ერთსა ბოჯნებას იტუვთ შეოვლელს და ოთხობას
იქით წ' დის საშეხისსა: თეფდოსი თქა: შეერთების-თვს ორთავე მათ ერთად
20 განგებით ჟამის მის ქმნილს საქმესა ნოჯ მხოვლად დაამტკიცებ: წ' ნ მაქსიმე
თქა: ოჯკოვითოჯ არა მტკიცედ შეჯლად გაქოჯს დაწერილი იგი განწესებამ რ' ღს
შა ერთი ნებაჲ და ერთი საქმს განსწესეთ: ოჯკოვ არა მტკიცედ | გაქოჯს H 39
რ' ღის მიხეცხისა-თვს მიმეტით მე კელთა წარმართთას: რ' ღის მიხეცხისა-თვს
დავისაჲვე მე ვიზოსი მკადრობად. და მამანი ჩემნი ერთი | ჰერეკერს და მეორს მე- ო 18a2
25 სიმბრას. რაჲსა-თვს განვიუგენით ოვრთი-ერთას ვ' ა ძვრის-მოქმედნი. ახოვ Q 54
მსლავრნი ვინმე: თეფდოსი თქოჯა. თ' ნ ოჯკუის ოდეს დაიწერას განწესებამ იგი
მაშინვე ვთქოჯ და აწც ვიტუვ ვ' ღ ოჯკოვრად იქმის. და სანებლელად მრავალთა:
სოლო მიხეცი დაწერის მისისაჲ იქმის სიტუვს-გებაჲ მორწმუნოვითა ოვრთი-
ერთას. ნებათა-თვს და სქემთა: და ამის-თვს რ' ა დასცხრეს სიტუვს-გებაჲ და
30 ცილობამ მათი. ადწერეს განწესებამ იგი. რ' ა ოვრთი-ერთას მიშვდობამ აქოჯნ-
დეს და არადარა ითქმოდინ ეგვერნი სიტუოვანი: წ' ნ მაქსიმე თქა: და რ' ნ
მორწმუნემან კანქმან თავს-იდვას ესევერი განგებოვლებამ: რ' ღი დაადოვებს
სიტუოვათა კამაღლად ქადგებოვლთა მოციქოვლთა მრ და წ' წარმტე ღთა. და მო-
ძღვართა ბრასნებითა და განსებითა ღთისა და მეოვრისა უოველთაჲსა: და აწ
35 გოჯლის-ჩხვ ვით მდღელთ-მოძღვარო. თოჯ რაბამს | ბორთოს მიიწევს საქმს H 40
ესე რ' ოჯკოვ ღ' ნ განსწეს ეკლესიათა შა. ჰ' ღლად მოციქოვლნი. მეორედ 1 კ 12, 28

1 დაწერა QO. 7 ოჯკოვრ O. 18 დონეს H. დონე QO. 15 რა<Q. 16 ეკოვრე O. 17 საქმე QO.
17—18 ერთსა ნებას და საქმეს იტუვ<O. 19 თეფდოსი O. ერთი H. 20 მხოვლად H. 22 საქმე O. 24 რა-
ვისაჲვე მე დავიხებო O. ვინაჲც Q. შეოვრ QO. 35 კა HCO. საქმე QO.

5 წარმატუნნი. შესემედ მოძღვარნი“ დამბტკიცებულად მორწმუნეთა: და ჭრქოვა
 წას სხარებას შა მოწვევითა და მათ მიერ ეწლს სოფელის. რწლს ესე თქუნ
 10 ტატიშ ვლთა ვიტყვ. რწნ შეგვიწინარეს თქნ მე შემიწინარებს: და რწნ თქნ
 შეოვრაც გვეწეს მე შეოვრაცნ მყოფს“. ამის სიტყვას-გან სანდნოვრ არს ვწდ
 15 რნი არა შეიწინარებდეს მოციქულთა. და წწარმატუნლთა და მოძღვართა. აწდ შეოვ-
 რაცნ ჭყოფდეს მათ შრ განწესებოვლთა და დამბტკიცებოვლთა სიტუნათა. თავდლს
 ქეს შეოვრაცნ ჭყოფს: ჭკლად ესე გოვლის-სმა ყავთ. ღწნ ადადგინს რჩოვლნი თ-
 20 სნი მოციქოვლნი. წწარმატუნლნი და მოძღვარნი დამბტკიცებულად და მასწავლულად
 მორწმუნეთა: ხოლო ეშმაგან ადადგინს ცროვ წწყუნლნი და ცროვ მოციქოვლნი:
 25 და ცროვ მოძღვარნი წინადმდგომად ღთის-მისხოვრების. და ბრძოლად სოვ-
 ლისა და ახლისა შჯოვლისა. ცროვე მოციქოვლად რკოვე და წწყუნლად და ცროვი
 მოძღვრად. გოვლის-სმა ვყეოთ მწვალეყოლთა. რწლთა ზრასხანი დროვ არიან:
 30 აწ რკოვე ვწა იგი რწნ ჭტინი მოციქოვლნი და წწარმატუნლნი და მოძღვარნი შე-
 იწინარეს ღწს შეიწინარებს: ეგრეთვე რწნ ცროვ მოციქოვლნი და ცროვ წწ-
 ელნი. და ცროვ მოძღვარნი შეიწინარეს. ეშმაგან შეიწინარებს: და რწნ გან-
 35 დეწინეს წწნი რაშჯოვლთა და არაწთა თანა. ისმინეთ ჭტინი და შემინდევით. ეგე-
 ვწრი იგი ქეს სდევნის: აწ რკოვეთოვ გამოვიდინეთ შეცვალებანი ესე მართლ-
 აღსარებისანი რწლ იქმნეს ამით წელთა: ვბოვით ვწდ ზემოწერილს მას ბო-
 40 როტს მიიწვიან: ისილეთ ნოვ რკოვე მიზეითა მშჯლობისათა შეოთისა
 და განდგომილებისა ქადაგებად იბოვნეთ. რწლი იგი განდგომილებამა წინამორ-
 ბედად ანტის ყოფად თქან მოციქოვლმან: ესერა ელი ჭქეშმარტი გაოვწემ
 45 რაფაელნო ჩწთ: აწ რკოვეთოვ შესაძლებელ არს რწლ ესე ელი მქოვრდეს დაწე-
 რილი ივიტრთა გოვლისა ჩემისათა და შევიდე ეკლესიას რწლსა შა ესე წესნი
 იქადაგებან. და ვიქმნა ზიარ მდევრთა | და შეოვრაცნმყოფელთა ღთისათა. H 42
 50 ნოვ ყოთ ესე ჩემ წწა რწნ რწლი იგი ჩწმ-თვს მსგავს ჩემდა იქმნა თვნიერ
 ცოდვისა: რწკითილთა საქმეთა სრავლებას არა ექიბეს ელთა-აგან ღწ: აწდ
 ნაკლოვლევენებისა სათნოებათასა შეკვრდობის წყალობით: რკოვეთოვ რდენ სწდ არა
 55 ცარიელ ვოფნეთ კითილთა საქმეთა-გან. ვწა იტყვს ვწდ „სახლს მამის ჩემი-
 სისა მრავალ სავანე არიან“. და მოციქოვლი იტყვს „ვწა ვარსკოვლადი ვარსკოვ-
 60 ლავს ჭმატს ღბითა ეგრეთ იყოს ადადგომამა შეოვდართათ: ესე სიტყვანი თითო-
 სსიეთა მოქალაქებათათვს თქმოვლ არიან. რწრწნიმე რკმეტწს მოღოვწყე არიან
 65 და რწნიმე რკვარწს. ხოლო სწწწმუნებობისა ესე წესი არა | არს აწდ ეწლს
 ქოვექანასა მართლადსარებამა სროვლი თანაგ. რწა ეოველივე ნაკლოვლევენებამა
 არა იყოს. რკოვეთოვ გინილდენი შეემთხვოს: ნაკლოვლევენებამა და განდრეკილე-
 70 ბამა სარწმუნებობისა. ეოველივე წწროვწყემდეის ესევერსა მას და დაოვქვევიეს
 სოვლი თვნი: ესე ჩემ-გან შეოვძლებელ არს რადაცა გნებავს ქმენით ჩემ წწა: მე H 43

O 18b1
 10, 40
 10, 10
 13, 10
 Q 55

H 41

O 18b2
 Q 56

H 42

14, 3
 1, 15
 4-4

O 19a1
 Q 57

H 43

3 რწნი O. რწ Q. 11 რწოვლთა H. 11, 13 რკოვე O. 16 რწწწოვლთა H. 18 ადადგინს ჩემნი H. იქმ-
 ნეს H. კითოთ H. 19 რკოვე O. 24 შეოვრაცნის O. 31 რკმეტწს H. რწრწნიმე... არიან < O. 32 რკვ-
 რეს HO. 33 ადადგინს H. 34 თვენ QO.

შეწყნარებულთა წყაღებისათა არა გვიხიარები: ესმ რაჲ ესე უწელი ებისკოპოსის მას და მთავართა განკურდეს და მოიდრიკეს თავები ქოჯე და დადოზმეს მუფარაჲს: მერმე მიოჯგო თეოდოსი ებისკოპოსის და ჭქა ნეტარს მას: წნ სანნივე თავს-მდეუ ვართ ამს ზედა ოჯეთოჯ შენ ეზიარო ადიდოს მეფემან განწყებამ ოგი

5 ეკლესიისა-გან: წნ მაქსიმე თქა: რაჲ ოგი კრებითა მრავლითა ებისკოპოსთათა და მტეიციეს და დაწერეს. სერგიოს ზიროს და ზულე ერთის ნების და ერთის საქმის დამტეიციებამ ვწნ კანიკოზრის: თეოდოსი თქა: ოგი ქარტაჲ ჩამოიკნს და და-დოზმს: წნ მაქსიმე თქა. ეკლესია-გან ჩამოიკნს. გარსა ცლთა შა ერთას არს: და შეწარლი მისნი და გამოამტეოჯელნი ოკესიებანი | ეკლესიას შა: აჲ

10 ოჯოჯე რაჲცა ჭრომისა კრებამან წესიერად და შეჯოჯელიერად დამტეიცა. ადსროჯლონ კოსტანტინოპოლის ეკლესიას და შოჯაეკლეი დანსილ არს. და უწნ შეჯოჯოჯე-ლეიუჯად გეზიარნეთ: თეოდოსი ებისკოპოსის თქა. ღწ ოჯუწის ვერარს ვჭოჯე სინარდობელს შენს: ად მოჯოჯეც განზრახვამ გვეკდრებით ოჯეთოჯ შესაძლე-ბელ არს ესე ეოფად: წნ მაქსიმე თქა: რაჲ განზრახვამ მოჯეცე. ოჯეთოჯ

15 ენებთა მეფეს და ზატრიასა მიმსკავსებად სიმდაბელსა ქქესს და მიოჯწერონ წიკნები ღმობიერი ჭრომისა ზამს და ეონ ერთობამ და დამტეიციეს მართალი სარწმოჯნობემ ოჯრთი-ერთას წამებითა და მერმე მეცა ოქნ თანს ვარ: თეოდოსი თქა: დასტოჯრად ეკე ეკრთა იქმნას: გარსა ეჲგ ჩემ თანს ადამქოჯმამ რა ოჯეთოჯ მე წარმაჯელენდ შენცა მოხჯდე: წნ მაქსიმე თქა: ოჯმჯობს არს რა წარი-ეგნო ძამა ოგი ჩემ რ ღ არს მესიმბრის. რ მან ენადცა ჭრომოჯლი კეთილად

20 იცის და ულთა მათ დიდი აქოჯს მის მიმართ სიოჯაროჯლი. რ მრავალი შრო-მამ თავს-ოჯც მართლისა სარწმოჯნობისა-თჯს. თეოდოსი თქა: მრავალჯის სი-ტეჯს-ტეებამ ქმნილ არს | შს წნს და არა სთნო მიჩნს მის თანს წარსჯად: წნ მაქსიმე თქა. ოჯეთოჯ სთნო იჩინონ მეფემან და ზატრიამან კეთილისა

25 ამის საქმისა ქმნამ. და ესრეთ ჯერ იჩინონ რა მეცა წარმოჯევე ჭეშმარიტეი-ბის-თჯს. და სდლომსა საქმისა-თჯს არა ოჯდებ ვიქმნს მოსჯად: მათ სიტეოჯათა ზა ადგეკს სინაროჯლით და ღმობიერად და ეგეს ღოჯცამ მოჯელთ-მოდრეკით. და კანად-კანადმან ამბოჯოჯეო წა სანარებას და ზატრიასნს ჯრს და ხატოს

30 ღთისა და მცხიოჯრისა წნის ოჯ ქქსისა. და წის დედ ოჯლისა ღთის-მო-ბელისას და თეოდოსი ებისკოპოსის და ორთა მათ იზატოსთა კელნი დასხნეს წა სანარებას და წთა ხტთა დასამტეიციებელად სიტეოჯათა მათ: და კდ დასხჯეს და წარმოიჯეს სიტეოჯამ სანარებათა-თჯს და სდლომსა მოქალაქობისა. და მრ-ვალი სწავლამ სოჯლიერი წარმოჯთხონ ნეტარმან მაქსიმე. ადსროჯლებისა-თჯს

35 მცნებათა ღთისთა და ადესნეს სინაროჯლითა | მოჯეიერისა მის სწავლისა-თჯს:

Q 58, O 19a²

H 44

Q 59 O 19b¹ H 46

H 46

2 ქოჯწ O. 7—8 დადოჯმად H. 9 გამოამტეოჯელნი O. 10 ოჯოჯე O. მხოჯლოჯიერად H. 11 კოსტან-ტინოპოლისა H. 12 ებისკოპოსის H. ეკლესიებ H. 15 ზატრიამან Q. 16 ზამს QO. 17 ოჯოჯოჯე HO. 20 მე-სიმბრის O. 23 შას Q. 24 მანს HO. 25 ოჯოჯე HO. 26 ქქს HO. 30 ების-კოპოსის H. 34 მუქნიერობა Q

22. ხოლო ოდეს იგი მოკითხეს წ'ე მქსიმე და წარვიდოდეს. — თუვედ-
 სი იმატოსმან თქოვა: აჲ ესერა ჩ'ნ უღოვე კეთილად განვიზრახეთ ა'დ მას
 ოდენ იტყოვედ ვარ ოჯ'თოვ თავს-იდვამცა | შეუემან სვედრებელის წიგნისა
 მიწერად ზამაღს და თავს თვისს ბრალყოვდ ეოვად: წ'ნ მქსიმე თქ'ა: ოჯ'თოვ-
 5 ოთვ შეემოსოს სიმდაბლქ ქ'ც'სი და ინებოს ცხორებამდ ს'ლის თვისსა და
 უ'ლის ერისა თვისსა რამეს-თვს არა ქმნას საქმქ ს'დ'თომ: ოჯ'თოვად ს'დ'ს
 იკსენოს. უ'დ ოჯ'თოვ ბოჯ'ნებით მაცხროვარმან და უ'ლისსეუ შემძლეულმან ღ'ნ
 ინება რამ ცხორებამდ კაცთამ თავი თვისი დაიმაბლად და ესრეთ გოჯ'ცხოვრისა.
 ვ'რ ებების თოვმცა კაცმან რ'ლს ვერ კელეწიფების საგვი თვისით ცხორებამ
 10 ა'დ ღ'თის-გან ეიებეს: შეოვალმცა ანოვ თავის თვისის ანოვ ს'ხ'ათ სოჯ'ლთა
 ცხროვებამდ ოჯ'თოვ არა დაიმაბლოს თავი თვისი მსკაცყად მაცხროვრის მის
 და შეოჯ'ვის უ'ლთამას: თუვდოსი იმატოსმან თქ'ა: | ვესავ ღ'ნ ოჯ'თოვ შუჯ'დ-
 ბით შიმაწიოს შეუესს ესე-შებრ სიტუ'ე რ'ლ ა'წ სოქოვ ვწრქოვა და დიარწით-
 15 კობისკანძის მისცა წ'ს მქსიმეს სავასე ნიჭებოვდი შეუისა-გან და ხოკად და
 სავამანი: და მიიწინეს რამ სამეოვოვდ ქალაქად და აოჯ'წესს შეუესს და ზატ-
 რიასის უ'ღოვე რამცა ეთქოვა ნეტარსა მქსიმეს:

23. ამისსა შემდგომად თოვეს სეკენებერს რვას მიიწია ვიზოის ზავლე
 20 იმატოსი და აქოვდა ბრძანებამდ შეფისა რ'ლს შინა ესრეთ წყრილ ეიო: გი-
 ბრძანებს შეუობამდ ჩემი ზავლე იმატოსო. რ'ა მიხვდე ვიზოის და მოიყვანო
 მქსიმე მონასხნი. დიდთა ზატოვითა და იოვოვოჯ'ნებითა სიბერისა და ოჯ'დოჯ'-
 რებისა მისისა-თვის: და რ'ლ იგი მამოვლად სავოჯ'თარი არს შეფობის ჩ'ენისა:
 და დაოჯ'ტევი მონასტერსა წ'ისა თუვდორესისა. რ'ლი არს ქალაქსა რიგისა: და
 25 მოვუდ და მოჯ'წყი. რ'ა მოვადინხე მისა ორნი ზატრიკის სავოჯ'თარნი და სავოჯ'-
 რელინი | ჩემნი და მთ აოჯ'წყონ უ'ლი ნებამ და გან'ხრახვამდ შეუობისა ჩემისა.
 მოიყვანს იმატოსმან მან ნეტარი იგი მონასტერსა მას და შეუიდა ქალაქად და აოჯ'-
 წყა შეუესს. და ზვალის დლე გამოვიდეს ეტუვანე და ტროილე ზატრიკნი ერთა
 30 მრავლითა და კაზმოჯ'ლებითა დიდითა და | მთ თანა თუვდოსი ებისკოპოსი და
 ადვიდეს ზატრიკიკეთს მის ეკლესიისათა ს'და იგი ეიო წ'ე მქსიმე. და წესი-
 ს-ებრ მოკითხეს. და დასხდეს და აწვეს ნეტარს მსცა დაჯ'დომად: და იწვეს სი-
 ტუ'ად. ტროილე ზატრიკმან თქ'ა: შეუემან ეოვლისა სოვლისამან გუბრძანს მოსდ-
 ვად შენდა და ოხრობად ბრძანებასა მწერობელობისა მისისას. გარნა ზიროვლად გუ-
 35 ხარ. ოჯ'თოვით ექმ ბრძანებას შეუისას ანოვ არა: წ'ნ მქსიმე ჭქ'ა. თ'ო ჩემო. მარ-
 წვეთოვ რამ ოჯ'ბრძანებეს შეუობას მისსა და ჭურისა-ებრ ზასოჯ'ი მოგტუ: ხო-
 ლო რ'ლსა ოჯ'მეცარ ვარ ვითარი რამ სიტუ'ემ მიგოგთ: ტროილე თქ'ა. არა
 ებების არცა რას ვიტუჯთ. ოჯ'თოვ ზ'ლ'დ არა სთქოვა | ოჯ'თოვ ექმ ბრძანე-
 40 ბასა შეუისას ანოვ არა: წ'ე მქსიმე იტუვად. ოჯ'თოვ არა მესმეს ბრძანებამ

3 დავა: მცა Q. 4 თავის თვისს H. 5 ხიმდაბლე O. ქ'ც'სი OH. 6 საქმე O. ოჯ'თოვ ს'დ' H. 8 გუბ-
 ცხროვრისა Q. 15 ებისკოპოსმან H. 18 მისი QO სეკელმერს H. რიგისა [H H' ებისკოპოსი Q 27 ეიოვანი H
 38 ავანოვოვლობით H. ებისკოპოსი H. 36 არას Q.

იგი ვერანს ვიტყუ. ხოლო იხილნს რაჲ იგინი დამტკიცებოვლნი სიტყუას მას
 ზნა. დაიწყეს მისხსნებთ სიტყუად სხნათ მათ თანს რნი მოყოლილ იყუნეს მათ-
 და ზატყებთა სსმოუფოჲთა აღზოვაგებოვლნი: მიოვგო წნ მაქსიმე და ჰქნა.
 ვინაჲთგან არა ჭკრ-იხინეთ თუწყებად ჩემდა თოვ რაჲ არს ბრძანებაჲ შეფისაჲ
 5 ოვცნაოვრისა სიტყუსა ზსოვსსა მომედიოთ: აჰა ესერა ვიტყუ წე ღთისა და Q 63
 წთა ანკელოზთა. თუკითოვ ბრძანებაჲ იგი შეფისაჲ სოჯლის ჩემის სავნებელი
 არა იყოს. ად სპქითა-გან იეთს სსწოვროსსა ამს თანს განქრეგებადთა ადგან-
 როჯლო ბრძანებაჲ შეფთბისა მისისაჲ: ესე რაჲ ესა ტროილეჲს. შეესეთ-
 ლად აღდგა. და თქა. ღოგვა უფო. შე წარფელ: რ თუწყი ესე არა იქმს. და
 10 იქმს | ამბოხებაჲ და შეფთი დიდო: თუფდოსი ებსოვობსმან თქოვა. მიოვთხართ O 20b
 ბრძანებაჲ | შეფისაჲ. და ისმინეთ ზსოვხი მისი. რ ესე რღ იქმთ. არცა II 50
 თქოვან რს იტყუთ. არცა მისსა ისმენთ ზსოვსსა თუჯრო მინს: მასინ ეტუ-
 თანე ზატრამან ჰქოვა. ამს გობრძანებს შეფე ჩნ მრ. ვინაჲთგან უღი აღ-
 მისავალი და უღი დასავალი შენ ძლით იღელგებინა. და განოვდგებინა. რღ
 15 ესე შენ არა გოჯეზიარე სარწმოვროებას ჩოჯისსა. აწ დგაჯეროს ღნ. გოჯეზიარე
 და გოჯეწყი ჩნ მრ აღწერილსა ამს განწესებასს ზუდა: და შემოდელ სმყოფოდ
 ქალაქად და გამოფიდეჲს შეფობაჲ ჩნი თავთ თუხით და მოკეკებოს ხელვისსა.
 და ამბორს გიყოთ და კელი გიბურათ და დიდითა ზატყიოთა და დიდებოთა შე- Q 64
 გიუფნით დიდსა მას ეკელისასა წსა სოფთა: და დგადგითო ჩნ თანს ადგილ-
 20 სს მას სდა შეფინი დადგებინა. და აღსროვლონ ზატრამან წდა ჟამის-წორფაჲ.
 და ზოგად ვეზიარნეთ წთა საიდოვლოთა. ცხოველს-შეოთველს მას გორცს
 და სისხლსა ქწისსა. და კქადაგოთ შენ მამად ჩნდა და იქმნას სისხროვლი
 დიდო. არა ხოლო თოვ დიდსა ამს ქალაქსა ად ეოველსავო სოთველს: რ ესე
 25 თუწყით თუეტოვლად. თუკითოვ შენ ეზიარო წსა ამას საუდარსა. უღნი შემო-
 გოჯეკრებთბან რნი იგი შენ ძლით და სწავლითა შენითა განწვალებოვლ და გან- O 20b
 დგომილ არან ჩენ-გან: მასინ მიჰხედა ებსოვობსს მას წნ მაქსიმე და ჰქნა
 ცრემლით. მდღელეთ-მოდრე უღნი დღესა მას სსაჯელისსა მოველით. რაჲ
 განვაწყეთ ოდეს მთხრედიოთ ვიზოის ანოვ რღლის ჭერისა-თეს დასწენით კელ-
 30 ნი წსა სსხარებასა. და ცხოველს-შეოთველს ჭა. და ზატოისსის ხატს ოღლის
 წისა ღთისა-შობდლისსა: | ხოლო ებსოვობსმან მოიდრივა თავი ქოვე და ნელად Q 65
 თქა: რაჲ ვუო შე ვინაჲთგან შეფემან არა იხებ სსქმწ იგი: წნ მაქსიმე თქა:
 ოდეს იგი არა თქნს კელმწიფებას ეო აღსროვლოება სიტყუნათაჲ მათ. რაჲს-
 თეს შეეკებოდეთ წსა სსხარებას შენ და შენთანსი იგი: მერმე ჰქა ზატრამათ
 35 მათ. თუფაღნი | ჩემო ეტე რღ სთქოვთ. თუკითოვ უღნი ძლენი ცათანი შე- II 52
 მოკრბენ და შეტუოდან ქმნად არა თესმენ. არცა ვიქმ: რ რაჲ სიტყუაჲ მიე-

3 ზატყითა H. 10 ებსოვობსმან H. 12 მინს Q. 13 შეფე < H. 22 ქეხსა HO 29 თოვ < Q. 24 თუე-
 ჭოვ/სდღად H. 24—25 უკმოვტრებოვან QO. 26 ებსოვობს H. 28 მისოვ/დით H. 31 ებსოვობსმან H.
 32 სსქმე HO.

სტე დ^ა. ანოჲ ხამჲჭაფურცის მას გონიების ჩემისას: ოჲჲთოჲ ცოჲდის ამის
და ანოამს და შიის-განქარეუბანდაის-ოჲს კაცობრევის დ^ბის ს^ლთა განმაცხოვე-
ლებელი იგი მართალი სარწმუნოებაჲ ოჲჲარ-უჲო. ესე ჩემ-გან შეოჲძლებულ არს:
ამას სიტყ^ას ზ^ა აღიფსის მთაჲრნი იგი გოჲლის-წყურმითა. ზე აღდგეს და O 21a¹
5 გოჲმეს ნეტარი იგი უოზრემლის-ცემითა. და მჭიდებითა და ქოჲსლებითა. ვიდრე
ს^ლდ მთაოჲძლოჲრეს. თავით-გან ფერკთამდის და ნერწყუთა და აღტეჲს სამოსელი
მისი. და ვ^ადის არა განიბრეს სამოსელი მისი. ს^ლ-მურაღობაჲ იგი არა გან-
ქარდა: ხოლო თეჲდლის ებისკოპოსმან თქ^ა: არა ჯერ-იჲო | ამის სქემის ქმნაჲ. Q 66
მოსქენაჲ ოდენ ზსოზხის მისისაჲ. და შესდგაჲ და ოჲწყებაჲ მეფისაჲ: რ^ა | ესე H 53
10 საეკლესიოთი წესნი სიმშვედით აღესრულებთან. ძლით ოჲჲოჲ დასწენარ ების-
კოპოსმან ოჲწყსოჲ იგი შიჲოთა. და კ^ად დასხდეს და მრავლითა გინებითა და
შეჩოჲუნებითა შეოჲრატე ფეჲს მონაჲ იგი დ^ბთისაჲ: და ჰქ^ა მას ეტოფანე რის-
ხვით და გოჲლის-წყურმით: ოჲჲო ჰოროტთა დღეთ შ^ა დაძოჲლებოჲლო. ცოჲ-
დად მეტოჲნო. მწვალებელად შეკირაცხეთა მეფე^ა და ჩ^ან ე^ალნი. და ქალაქი ჩ^ანი.
15 და მდღელთ-მოდ^არნი. რ^ად ესეჲრნი სიტყ^ანი სოჲჲენ ჭ^ად ოჲმეტ^ას
შენს ქ^ასენი ვართ და მართლმადიდებელნი: ესრეთ გოჲრწამს ქ^ა ვ^ა ე^ალთა
ზეჲცის ძალთა და ბ^ანებათა მისთა და ნებათა არა ოჲჲარ ვჲჲოფთ: მიოჲგო წ^ა
მაქსიმე: ოჲჲთოჲ ეგრეთ გრწამს ვ^ა ე^ალთა ზეჲცის ძალთა და ბოჲნებათა და O 21a²
ნებათა და სქემთა მისთა აღარებთ ვ^ა კათოლიკე ეკლესია. მე ვ^არ მამოჲლებთ
20 ზადარებად განწყისებას მას. რ^აღი ამას სიტყ^ასა ს^ლდ წინააღოჲდგესი: ეტო-
ფანე თქ^ა: ესე სქემე განგებ^ალობით იქმნა. რ^ას არა ეგნებოდის ერსა წოჲლი-
ლადთა | მათ სიტყ^ათა-გან: წ^ან მაქსიმე თქ^ა. ოჲფრომსად | ე^ალი კაცე^ა წ^ა იქმ-
ნების ჭ^ადთა მით დასარებითა სარწმუნოებისაჲთა. არა წინააღგომითა მართლ-
მორწმუნოებისაჲთა: ტროილე თქ^ა: გ^ადის შინა შესს გაქოზდის ვ^ა გნებაჲს.
25 არაფი გაქენებს: წ^ან მაქსიმე თქ^ა: ო^ან და მცხოჲრმან ჩ^ანმან არა ეგრე ბრძანს.
რ^ა გ^ადის შ^ა ოდენ გაქოზდეს სარწმუნოებაჲ ა^ად ესრეთ იტყ^ას. „რ^ან არა აღ-
მაროს მე წ^აე კაცთა. არცა მე აღვიარო იგი წ^აე მამისა ჩემისა ზეჲცათაჲს:“
და წ^ადაჲ მოციქოული იტყ^ას „გ^ადის გრწამსცა სიმართლელ. და ზირითა აღი-
რებდი საცხორობელ“. რ^ა აღ-თოჲ-იარო ზირითა შენითა ო^ან ო^აჲ და გრწმენეს
30 გოჲლითა შესითა ვ^ად დ^ბს აღადგინა იგი მოჲდრეთით სცხინდელ: აჲ ოჲჲოჲ ვი-
ნაჲმთჲს თავადი ო^ან ჩ^ანი ო^აჲ ქრისტ^ა და ე^ალნი წ^აწყლნი და მოციქოულნი
ესრეთ იტყ^ას. რ^ას სიტყ^ათ და გონებით და კითთა მდღლითა აღვიარებდეთ სი-
დოჲშლის მას მართლმადილებლობისას. დიდს მას და დიდებულს. და ყოჲ-
35 ლის სოჲლის განმაცხოველებელს. არა ჯერ-არს ყოჲსადგე დადოჲმებაჲ ქალ-
გებისაჲ მის რ^ა არა წარწყმდეს ცხორებაჲ | მათი. რ^ანი დოჲმდენ: ეტოფანე |
ქ^ადად რისხვით ჰქ^ა მას: გოჲჲარსა მას ჰრომისს დაგიწერია შენცა სხელი

5 ვიდრეღის H. 7 არა < QO. განიბრეს Q 8 ებისკოპოსმან H. 10 ოჲჲოჲ H QO 10—11 ებისკოპო-
სმან H. 13 დამოჲცდებოჲლო H. 14 მეფე HO. 15 ოჲმეტ^ა HO. 17 დ^ბ ნებათა < Q. 26 ესრეთ Q. 28—29
აღიბრებ Q 30 ოჲჲოჲ H QO. 31 ქ^ა HO.

და წამებაჲ შინი: წინ მამსიძე თქა: ჰე დამიწერია: ეტყვიან თქა: და ვინ იკადრე დაწერად და შეიკაუნებად ჩინდა რომელთა ესე გოჯრწამს. ვინ ზეცის ძალთა. და ვინ კათალიკე ეკლესიას: უტად შე ესრეთ ვებჭობ რა შეტოეუნთთ ქაღაქად. და დაგადგინთ იუბანსა მას ფოროფისსა შეკრული ჯაჭვთა და მოკრებენ ულნი დოჯდანი მამანი და დედანი და ელნი შამოსნი და მესხნი იუბანთანი და კაცად-კაცადმან გუნეს ეთვრიმადს და ზირსა შეკერწილს: ჰქა მას მონამან დთისამან. იაკთოჯ რნი ადარებენ ართა ბრებთა ქესთა დთეებისა და კაცებისა და შეისკავსებლად ართა ბრებითთა სებათა და სქამთა. რნი იგი უტად დნი იყო და კაცი: იაკთოჯ ამის აღსარებისა შეტოეუნთთ შეუანოეუნთით. კეთილად ჰებჭობ ეგე რამ სთქოჯ. და სხამ იაკეტისად შემამიხვით: წარბეობთე რნი ჩემო კელის-წერილი იგი მის კრებისად და გოჯდის-ხმა ეჯ. მე და მოეჯდისთა ჩემთა და სხამთა ელთა რომელთაცა წამებაჲ თვისი მოჯდათ-წერია. იგინი შეუან-ჩინით | რნი მსგავსად არიოზისა და აზოლიანრისა იტყვიან ერთსა სებასა და ერთსა სქამეს. და არა ადარებენ რა ჩინსა იჯ ქესა რითი-
15 თაგე ბოჯრებისა მნებებულად და აღმსარებულად ცნოეუნთისა ჩინის: ვინ ზირ-ველითგან გვსწავის წითა მოცაქოჯლთა და მასრებულთა და მდღელთ-მოადოჯართაგან: რ არა ახლად არს სარწმუნოებაჲ ჩინი. არცა ახლად არს ქაღაგებაჲ, რნი ვინ შტელი იტყვის: არცა ვის კელეწიეების შეუგისა გიის მდღელი-მოადოჯარისა ახლისა რამესაჲ შეჯოჯლისა სარწმუნოებასა მისა შემოებულად ად რამ იგი ზირ-
20 ველითგან წითა მოცაქოჯლთა-დაწესეს და წითა კრებათა დაშტეცეს. იოტად ერთი ანოჯ ერთი ბეწვ არა შეიცავლების: ხოლო, იუბრისი თოჯ ვინმე შეუგაღებულად ანოჯ შემატებულად. ანოჯ დაკლებულად. ესევე რა კათალიკე ეკლესიაჲ შეანოჯუნებს: ესე ულნი რამ წარმოთქოჯა ნეტარმან მან. შატრიათა მათ თქეს: იაკთოჯ ამისა | სიტყმთა ეთვრს იუბერობდეთ არცა ჰამად მოჯოჯცალების არცა
25 სოჯმად. ად დედგით ვისადილეთ და შევიდეთ ეთოჯწით შეუგისა ზრახვად მსგავსი რამს | კაცს თაგი თვისი ეშმაკისად მიჯოჯდა: ადდგეს და ტამლად დაიბეს. ჰამეს და სოჯეს ვინ შეჯგავს ნაურთავნთა და მომიჯარელთა და მონამ იგი დთისამ. დოჯტევეს შატრინიკეთს ეკლესიისათა იუბამა: და ვინ ჰამეს და სოჯეს. წარვიდეს რისხით და გოჯდის-წერომით.
30 24. და ხვალისა დდე მოვიდა წადის მამსიძესსა თეფდოსი იბატოსი და ადიდო მის-გან რამ იგი მიეტა და ჰრქოჯა შეფისა მკოერ. არა ინებე შატრი და განბეშორა შენ. წარგედ სდა იგი დინს ხარ და შენ ზინ იუგენ ბრადი არა შენი დენს. ად მოწათუთა შენთადაცა რად იგი არს შესიმბრას და რადი არს ჰერგერს. რადი იგი მწიგნობარი იყო სოჯოჯოჯრთხეოჯდისა ჰინისა ჩემისა:
35 ესე ჰქა თეფდოსმან და მისცა იგი მკედართა რა წართეფინს | ვიზოის სდა იგი იუბ: წართეფინეს მკედართა მათ ამას დდეს მიწინეს ქაღაქად რადის

216
H 56
Q 69

H 57

Q 70
Q 22a

H 58

1 ქო H. 2 შეკრწმეიკ H 6 შეკრწმეი H. 9-10 შეკრწმეი H. 11 კა HCO. 19 მხოვ-
 ლისა H. 21 შეკრწმეიკ O. 22-23 შეკრწმეიკ H. 27 შეკრწმეიკ H. ნაურთავნთა H. 31 ალო QO. 33
 შეკრწმეიკ Q. შეკრწმეი H.

ეწოდების სოჯლომბრია და დაეყეს მოჲნ ორ დღე. ხოლო ლაშქარი შეკდრობი-
 სჲ დაბანაკებოულ იყო მას ჟამის სანახებთა მათ სოჯლომბრისათა. წარვიდა ერ-
 თი შეკდართა მათგანი და ქადაგა მხედრობას შინა ვ'დ მონაზონი იგი მეომ-
 ბარი | ღ'თის-მშობლისჲ. ესერა მოგოჯყეს: | ხოლო ესე განზრახვით ქმნეს Q 71
O 22a
 5 ბირებითა თეგდოსი იმტოსისაჲთა. რ'ა შეაშეოთონ ერი მას ზ'ა და ბ'რტი
 რაჲმე შეამთხზონ ანოჯ თოჯ მოკლანცა: შ'დ ორისა დღისა მოიქცა მეკდარი
 იგი და წარიუყანეს წ'აჲ მაქსიმე და დადგეს კიდეის ბანაკისას. ცნა ესე ერის-
 თაჲმან და ლმობიერ იქმნა და მიაგლისინ მახლობელად მისს; ხოჯცესნი და დია-
 კონნი და ჟოჯანის-მშერობელნი შეკდრობისანი: იხილა რაჲ ერი იგი ნეტარმან
 10 მან ადღჯა და მოჯკლთ-მოდრეკით მოიკითხნა. ეგრეთვე მათ ვეეს და დასხდეს: | H 59
 ხოლო ერამან მოხტოჯებოჯლმან მდღელმან ზ'ტიოსანმან ჰქ'ა მას კრძლოჯკე-
 ბით: მამო ვიეთმე დგოჯაბრკოლნეს რ'ნ შენდა მომართ და გუჯონრეს ვ'დ არა
 აღარკეს ღ'თის-მშობელად წ'სა დედ'თაღსა რ'ნის მარადის-ქაღ'ოჯღსა მარ'მს:
 გოჯოჯკეობ წ'სა სამეპას ერთანსებას გოჯაოჯვეე ჰ'ტი და აგოცე იჯჯ ესე
 15 გოჯლოთ-გან რ'ნთა: ესე რაჲ ესმა წ'სა მაქსიმეს. ადღჯა და მიიქცა აღმოსავალით
 და მოადრეინა მოჯკლნი და განიზურნა კელნი ზეცად და თქ'ა ცრემლით: ვინ
 არა აღარკეს და არა ქადაგეს ე'დ-წ'სა მას. ოჯზრწ'სა ოჯმეტეს-დგოჯრთ-
 ხეოჯღს და ე'ლთა-გან ზეცისა შეკდრობათა | ზ'ტიეცემოჯღსა დედ'თაღსა რ'ნისა Q 72
O 22b
 20 მარადის-ქაღ'ოჯღსა მრ'შს. ჰ'ტიად ღ'თის-მშობელად. ჰ'ტიად დედად ღ'თის
 შემოქმედის მის ცნთა და ქ'ქინის და ზღჯს და ვ'ღთა რაჲ არს მათ შ'ა: წ'ეოჯღ
 იუჲნ და შექ'ნ'ბოჯღ მამის-გან და ძისა და სოჯღისა წ'მიდისა. შეოჯრეგენელისა მის
 და განოჯოგოგელისა სამეპისა და ე'ლთა-გან ზეცისა ძალთა | და კრებოჯღის-გან H 60
 წ'თა მოციქოჯღთა და წ'წელთა და მოწამეთა და ე'ლთა-გან მართალთა რ'ნი სოჯ-
 კოჯნიოთ-გან: სათხო ევეგეს ღ'ს: ესე რაჲ ესმა ე'ლნი ლმობიერ იქმნეს. და ცრემ-
 25 ლით ჰქ'ეს. ღ'ნი განგაძლიერენ მამო. და ღირს' გუჲნ სროჯღეოთაღად სრ-
 ბაჲ შენი კეთილად: და ნების-ებრ მისისა: მერმე იწ'ეეს სოჯღეირთა სიტყ'თა
 ოჯზნობად და აღაღო ნეტარმან ზირი თჯის და ვ'ა მდინარწ' კედემისაჲ აღმო-
 დიოდა [] სწავლათა საღ'თოთა და შემოკრბა ერი მრავალი სმენად მოჯნიერთა
 მათ სიტყ'თა: იხილა ვინმე სზასლარმან ერის-თვისამან რ' აღექმენებს ერი
 30 იგი სიტყ'ოჯათა-გან მისთა. და იწ'ეეს ბრალობად მეფისა რ'დ ესეკრის ზეცისა
 კაცსა სტანჯჯეს. იჯოჯოჯღ იქმნა სოჯ ოჯკოჯვე შეთოთი აღირასი ერისა | მისა. Q 73
 ბრძანსა განუყანებაჲ მისი კიდე ბანაკის-გან ვ'რ ორ მილიონ ვიდრემდე წარმეყ-
 ნებელნი მისნი | მოვიდენ და წარიუყანონ: ხოლო ხოჯცეს-დაიკონნი იგი წარჯ- O 22b
 ევეს ორსა მას მილიონსა და მოიკითხეს მოწლეად და აჯსითა კელითა აღსოჯეს
 35 საკედარსა | და წარგზავნეს ლოცვით და კ'როხვეით: და წარიუყანეს მეკდართა მათ
 ნეტარი მაქსიმე ადგიდის მას ჰერობილობის მისისასა: H 61

4 ქმნეს [] გ. 8 მ. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

25. ხოლო ვინამათგან ე'ლით-კერძო. და მრავალ-სახედ ბრძოლა ოჯეგეს წ'ს
 მაქსიმეს; მჭერობელთა მათ და ვერ ოსჯელს მართლის სარწმუნოებისა-გან მიდრე-
 კად. დიდად სუთნადრელად და შეოჯრაცხებად ოჯინდა ესე: რ' არა გოჯლის-სმა
 5 შეგრედისა ჟამისა ბრძნებითა შეთვისათა შეიყვანეს ქალაქად წ'ად მაქსიმე და ორ-
 ნივე მოწაფენი მისნი და აღიყვანეს ზალატად და დასხდეს კართა ოქროტაქ-
 რისათა. ზატრიაქის და ე'ლნი მთავარნი და ბქენი ქალაქისანი. და ბრძინეს შეუჭ-
 ნებამ მათი და შეედიეს რამ წმიდანი იგი: ჭქ'ა ზატრიაქისა წ'ს მაქსიმეს; მი-
 10 გვრს მონასტრისა | მაქსიმე გონებისა შეისის სიფიცხელს და რ'ლ ეტე გტონის Q 74
 H 62
 მათი შენი ოჯბრძინეს ე'ლთა კაცთა და არა ინებე არცა | შეფეთა არცა მდღელთა-
 მოძღვართა არცა მთავართა სმუნამ ა'დ შენი ნებამ და თათ-შოჯოჯობამ ოჯმ-
 ტიტეს | ე'ლთა ჭეჟე: აწ ოჯოჯე შეიგონე და შეინანე ცთომილობამ შენი და O 23a
 გიშერა კელს და შეტეეგონა წ'ე შეთვის და ოჯოჯანი სცე მას და აშბორს ოჯ-
 ეო და ოქმისა შენცა ზიარ ჩ'ნდა. და ოქმისა საქმეს ესე საცხტრებულად შენდა
 15 სოჯლიერად და კორცეილად. აწ ოჯოჯე მომიგე ზასოჯი გონიერი: მიოჯტო
 წ'ს მაქსიმე და ჭქ'ა: ვინამათგან ე'ლივე რამცა ვიქოჯათ დ'თს ესმის: და არა-
 რამ დაჯფარვის არარამ კელმეწიფების გარეგან მისისა ნებისა თქ'მად ანოჯ ქმნდა:
 ესრეთ ოჯოჯე ვიტეჯ და მოტაკესნებ: ოჯ'თოჯ ჭქ'იბავს დ'თიფ-დიდებოჯლისა
 შეფეეს და აქ'ნს სიწმიდეს მართლის სარწმუნოებისა: ქადჯებოჯლისა წმიდათა
 20 მოტეიქოჯლოთ-გან და დამტეიტეპოჯლისა წ'თა მდღელთა-მოძღვართა და წ'თა კრება-
 თა-გან დამტეიტეპობამ და აღსარებამ შეცა მორჩილ და ზიარ ვიეთ ოქ'ნ ო'ნ:
 ოჯ'თოჯ კოჯლა კინიოდენი შეცვალებამ მართლის სარწმუნოებისა და ოქმნების:
 25 ჩემ-გან | დონს | წამებისა და შექენარებისაჲ არა არს რ' წერდლ არს ვ'დ მორ-
 ჩილებამ ჭერ-არს დ'თისა და არა კაცთამ. Q 75
 H 63

26. ზატრიაქის თქ'ა. რამ არს სარწმუნოებამ შენი და გ'რ აღიარებ
 გოჯოჯწე: წ'ს მაქსიმე თქ'ა. გ'რ მრწამს და აღვიარებ. ოჯ'თოჯ გენიბავს ვი-
 30 ტეული: ე'ლთა მთავართა ჭრქოჯის: იტეოდე ოჯეჭოჯელად რ'ა სცინაოჯრ ოქმი O 23a
 ნას ცთომამ შენი: წ'ს მაქსიმე გამოსას სასწაოჯლი ჭ'სამ ზირს ოჯსს და ოქ'ან
 „მრწამს ერთი დ'თი მამამ ოჯმობელი. და ერთი ძ'ლ და სიტუ'ად დ'ე. მამისა-გან
 35 შობილი. და ერთი ს'ლი წ'ე მამისა-გან გამომავალი: სამოჯვამოქნებამ. გავო-
 ფილი რიცხვათა და აჯოთებითა მით გოჯამოქნებისამათ: და განოჯოჯოჯელი დ'თე-
 ბითა: რ' განიოჯოჯინ განოჯოჯოჯელად. და შეიერთებანი შეოჯრეეგულად. ამისოჯს-
 ცა ვიტეჯთ სამოჯვამოქნებას და ერთარსეპას. და ერთს ბოჯენებას დ'თებო-
 სსას. რ' ზოჯადი არს სამთაჯეე დ'თეებამ: და ს'დ'თოჯს ბოჯენებისა სსხენი: ხო-
 35 ლო ოჯსი თითოჯოჯლისამ: მამისამ მამობამ ოჯმობელი. და ძისამ ძეობამ შო-
 ბილი. და სოჯლისა წ'ისა გამოქნეობამ. რ' არცა მამამ შეიტეეგულქმისი ქედ ანოჯ H 64

3 კ'ა HQO. 9 სოჯოცნს H. სოჯოცხლე QO. 10 ოჯმნქნეს O. 11 თოჯ მოჯოჯლობამ H. 12 ოჯოჯოჯ
 O. 13 ოჯოჯოჯანს QO. 14 სოქეე H. სოქეე QO. 17 მამის O. 21 აღსარება 23 დონს H. დონს QO.
 კ'დ<H. 27 ოქოჯეს H. 29 შე QO. 30—31 გონიჯე-ოჯეული QO. 34 ზოჯად Q:

სოჯლად. არცა მღ მამად ანოჯ სოჯლად: არცა სოჯლი წაჲ | მამად ანოჯ ქედ. Q 76
 რ თეთებანი შეოჯცეღალებელ არანს: ღთად აღვიარებ თათოყოჯლსა: რ სრთ-
 ლი ღთი არს მამაჲ: სრთული ღთი არს მღ. სრთული ღთი არს ს ლი წაჲ: ად
 არა სამნი ღთნი: რ ერთ არს ღთა: და ერთ ღთეებაჲ. სამითა გოჯამითა თანარ-
 5 სითა. არცა ბოჯნებითა კანიყოფებიან არცა ადგილით: რ სადაცა არს მამაჲ. O 236¹
 მოჯნცა მღ და ს ლი წაჲ. და სადაცა ქე: მოჯნ მამადაცა და ს ლი წაჲ: და სადაცა ს ლი
 წაჲ: მოჯნ მამადაცა და მღ: სამებას თაყოჯანის-გისცემ ერთარსებით. და ერთარსებას
 სამებით: ერთარსებას სამგოჯამოჯანსა. და სამებასა ერთარსებას: თანადოჯსამამოსა.
 10 სწორას ძლიერებითა და ზატეითა: ერთს ღთეებასა აღვიარებ წის სამეი-
 სასა. ერთს ბნბას. ერთს არსებას. ერთს ძაღსა. ერთს კელმწიფეებასა. ერთ-
 ს ოჯეღებასა. ერთს შეოჯეებასა. დაოჯსამამოსა და დაოჯსრთოჯელებსა. დაოჯ-
 ბადებელსა: ოჯხილავსა კარეშეოჯოჯწერელსა. მოოჯგონებელსა. ოჯსაზღვროსა
 ოჯცვაქებელსა. ოჯგოჯდავსა. ოჯგებელსა. ე ღთა დამბადებელსა | და მშერობელ-
 15 ს. და განმეებელსა. ცისა და ქოჯეჯანისა. და ზღვსა. და ე ღთა ხილოჯღთა და
 ოჯხილავთა არარამა-გან არსად მომეჯანებელსა. შემოქმედსა და დამბადებელსა:
 რნ დამბადანს ზირეჯლად ზეცისა ძაღნი. და მკედრობანი ბეკრეოჯღნი აოჯრად-
 ხეღნი. სიტკუთ დამბადანს. და სოჯღითა წითსა სრ ღ ეჯსა: მერმე თქოჯა: და
 იქმნეს ცამ და ქქანაჲ. ზღაჲ და ე ღლი რაჲ არს მის შინს: ოჯგოჯანამსეჯელ
 20 დამბადა კაცი ხატად თვსად და მსეკესებად. ესე იგი არს თათ-მეღობეჯლად. და O 236²
 ოჯსითა ნებითა მიმავლად. და გამოძრეჯეჯლად გინს ოაჯ კეთილისა გინს თოჯ ბო-
 როტისა. და დაადგინა იგი სამთხესა მის ფოჯოჯოჯნებისასა: ხოლო შოჯრითა
 ეშმაკისაჲთა სღთა და მოცემოჯღსა მის მცნებასა ღთისასა ნებისით კარდაჯნდა.
 და გამოჯარდა დიდების მის-გან და სომოჯეებელისა სამთხისა. და თანამღებ
 25 სიკდილისა იქმნა. და დაქორონილა მტერსა მას განდგომილსა: ად არა | ოჯ- H 66
 გ ღებელს ეო იგი დამბადებელმან. ამისოჯს ჯერ-იინს და ინება | მხოლოდ-შობილ- Q 78
 მან მან ქემან და სიტქამან ღთისამან: გამოოჯთქმელთა მით კაცთ-მოქრები-
 თა. ნებითა მამისა და სოჯღისაჲთა ძიებაჲ დაბადებულთა ოჯსითაჲ. კარდამოკჯად
 წადთ-გან მამისათა. ვინაჲ იგი არასადა კანქოროს და დაიმკჯღრა სომოჲ ედ-
 30 წისა მის ქალწოჯღისაჲ ს ღლისა შრ წისა: და მიიხოჯან მის-გან კოროცნი სოჯ-
 ლით-ოჯრთ ზირმეტოჯეჯლით. და იშვა ღთი განკოროცელებოჯღი. იშვა-ჯამოჯ-
 თქმელად. და ქალწოჯღესაჲ იგი დედისაჲ დაიცვა განოჯზრწწიქლად. არა თაგს-
 იდაჲ შერეჯსაჲ. ანოჯ შეცვალებაჲ. ად რაჲ იგი იყო ეგო. და რაჲ არა იყო
 იქმნა. შეიმოსა ხატი მინისაჲ ქტად. არა ოჯცნებით და ყოჯღლით-ოჯრთ გოჯ-
 35 ემსეკესა რნ | ოჯნიერ ცოღვისა: რ აღვიარებ მას სოჯგოჯანსა. და ეამიერად O 24^a
 დაოჯბადებულად. და დაბადებულად. ოჯცნებულად და ენიებოჯღად: ოჯგოჯადგად და

1 არცა<Q. 2ე QO. 5-6 და ახლოცა... და ხედაცა<H. 12 შეოჯნებისა O. 19 მათ H. 20 და<QO. 27 მან<QO. 28 მებაჲ | +ყო O. 34 ოჯცნებით O.

მოკოვდავად. იგივე დ'თი და კაცი. არა თოჯ სხ'დ და სხ'დ. ა'დ ერთი არს
 იგივე ჰ'ლ განკორციელების და შექმნომად განკორციელებისა. ერთი შეზავე- H 67
 ბოჯლი გოჯამი ორითა სრთულითა ბ'ნითა და ორითა ბ'ნითითა ნუბითა. და Q 79
 ორითა საქმითა ერთგოჯამად შეერთებოჯლითა ოჯცვალებულად და შეოჯრეწე-
 5 ჯად. იგივე ნუბსით ინუბებდა და იქმოდა სად'თითა საქმეთა გ'ჯ დ'თი: და იგი-
 ვე ნუბსით ინუბებდა და იქმოდა კაცობრივთა და ოჯბრალოთა საქმეთა გ'ჯ კაცი:
 რ' ბოჯრებამ ოჯნუბელი და ოჯსაქმოდა არა არს: არა იბოჯლებითი დამოხრ-
 ჯებოჯდ იყო იგი ბოჯრებითთა ოჯსანადებთა: რ' ნუბსით იშვა. ნუბსით შექმ-
 შია. ნუბსით მოქწოჯრს. ნუბსით დამოჯრს. ნუბსით შექმის. ნუბსით ჯ'რს-უჯცვა.
 10 ნუბსით მოკოჯდა: ჯ'ტად და არა ოჯცნებით: ესე ე'ლი ნუბითა კაცობრივის ბოჯ-
 ნუბისდათა. ე'ლივე ბ'ნითი და ოჯბრალოდ წესი კაცებისად თავს-იღვა: მერმე
 ჯოჯარს-უჯცვა. გემოდა სიკ'დილისად იხილა ოჯცოდევემან. დაეულა და ადგა
 მესამეს დღეს. რ' კოჯრთა მისთა ხრწნილქებამ არა იხილეს: და თანა ადგა- O 24a
 გინა ბ'ნუბად კაცობრივი. ამაღლა ჯეცად ბ'ნუბითა მით კაცობრივითა. და | დაჯდა H 68
 15 მარჯ'ნით მამისა და ე'დ მომავალ არს განშჯად ცხოველითა და მოკადარით. რ'ა
 მიკოჯს კაცად-კაცდას საქმეთა მისთა-ებრ: | ოღეს იგი ბრასნუბითა მისითა დას- Q 89
 ტეს მთავარს-გ'ზმან სავჯრს. და ადგენ მკოჯდარნი და კამოედექს სამარეთა-
 გან: მამის რ'ლთა დამარხეს მართალი სარწმუნოჯრებამ და ქმის საქმენი კეთილ-
 ნი წარვიდექს ცხოვრებდ სკ'ნად. ხოლო ცოდევილი და შეოჯრცხმყოფელი მარ-
 20 თლისა სარწმუნოჯრებისნი სიტანჯველიად მიეცნენ სოჯოჯანს: ამის ჴ'ჯ ადვიარებ
 ერთსა ნათლის-დებდას წე'ლის მიერ და სოჯლისა. განმწმედელსა ე'ლისგვე ბრა-
 ჯისა. სოჯლისა და კოჯრთა: ე'ჯიარები ოჯხრწნელთა ქ'ქს საიღოჯმლოთა. და
 მრწამს ე'დ არს ჯემარტად კოჯრცი და სისხლი ჩ'ნ-თაჯ განკორციელებოჯლის
 სიტჯეს დ'თისად: რ'ნ მოკოჯცა კოჯრცი და სისხლი თაჯი მისაჯტეველიად ცო-
 25 ჯვათა: შევიწქანებოჯდ ე'ლთა წესთა კელესისათა. დაწესებოჯლთა მოციქოჯლთა მიერ
 და წ'თა კრებთა: თაჯოჯანის ვსცემ და ამბოჯს | თაჯოჯანს ჰ'ტიოჯსანსა ხატს H 69
 ქ'ქსის რ' სხს' არს განკორციელების მისისად: თაჯოჯანის ვსცემ ქ'ქლს ჰა-
 ტიოჯსანსა ჯ'სისა. და ე'ლთა სამდელლოთა ჯოჯრჯელოთა: წ'ს სხარებისა და წ'ს O 24b
 ბარძიმის: და რადცა შეეხების დიდებოჯლთა მათ საიდოჯმლოთა: და წ'თა კელე- Q 81
 30 სითა: მის ძლით რ'ნ ჯერ-იხინს ჩოჯენ-თაჯ კედითა-ქმნილითა ტასართა მისსა დამ-
 კადრებამ: თაჯოჯანის ვსცემ ხატს ე'დ-წ'დის დ'თის-მომბედისისა და ე'ლთა
 წ'თას: სიოჯარჯოჯლისა-თაჯ მხოლოდსა დ'თისა და ამა იერითა მათ და წამილითა
 მისა დოჯტებოჯ გოჯრებამ: ა'დ ს'ლიერთა თ'ლთა ავანადლებოჯ ჰირშმითა მათ ს-
 ხეთა შ'რთ: თაჯოჯანის-ვსცემ ჩაწილთა წ'თას რ' აქოჯს მათ დ'თის შ'რ მად-
 35 დი სიწმიდასად: ესრეთ მრწამს. ესრეთ ადვიარებ. ესრეთ ნათელდებოჯდ ვარ:
 და ე'ლთა მწეჯლებელთა. და ე'ლსა წვალებასა შეჯახოჯრებ: შევიწქანებოჯ და ჰ'ტიოჯს
 ვსცემ წ'თას კრებთა ნიოჯანს სამას ათვრამეტათ | წ'თა მამათა: და კოსტანტინე- H 70

8 ნუბითა Q. 15 კანსჯად O. 19 შეოჯრცხმის O. 27 სხხე QO. 30 ქმნილითა H. 36-37 ჰ'ტიოჯს H Q.
 ხატის ათვრამეტათ] **ქ'ქს** H.

შოდის ან ორმოცდ და ათთა წათ მამათა: ეფესოდსა ჰლთა ორასთა წათ მამათა: ქალკიდონისა ექოზსან ოც და ათთა წათ მამათა: კონსტანტინეშოდისა კლად ან სამოცდ და ოთხთა წათ მამათა: და სხოვანიცა სჯდა რთმელ იქმნეს კრებანი. დამიტკიცებულნი მართლისა სარწმოვნობისანი. რწინცა კათოლიკე ეკლესიამან
 5 შეიწინანრს. და რწინცა წათ მათ კრებთა შეიწინანრეს: და რწინ მათ შიანსეს
 შეგანნებ და ვადიდებ და ოვგალობ და თაუოვანის ვსცემ მამისა და ძესა და წსა
 სლსა. რწლსა ჰმოვინის დიდებამ ჰსტივი და თაუოვანის-ცემამ აწ და მარადის
 და ოვკ ოვკ ან:

24b²
 Q 82

27. განკრდეს ეწნი იგი ესრეთ კეთილად შეწეობასა მას. და კამბლად
 10 ქალკეობისა მართლისა მის და ქტიისა სარწმოვნობისისა: ჰსტრიაქმან ჰრქოჯა მას:
 დწლსა ამისა სხუდარსა სმოუოფოემისა ქალკისისა და დიდსა ამისა და სხხელოვან-
 სსა ეკლესიასა რასა ცთომისა ჰხედავ რწლ არა ოვუხიარები: აწ ოვკოსა წვდუ-
 იისისა ოვწამებ. და ასწავლი ეწლთა არა მშედობასა და ერთობასა. აწ მოფოთ-
 სსა და განხუთქილებასა: წწნი მასიმე ჰრქოჯა: რწ შეოვრდც ჰუავთ მოციქულთა
 15 და მამათა-გან დამიტკიცებულნი სარწმოვნობამ ქწანობისამ. ამისათჳს ვერ ვივად-
 რებ ზიარებად თქოვენდა რწა არა წარწეშიდო სწლი ჩემი: ჰსტრიაქმან ჰქწა:
 რწლთა სხიითა იტუჯ მკასი ოვგოვრთრო ბერო. ვწრ სხხედ შეოვრდც ვუავთ ს-
 რწმოვნობამ ქწანობისამ: წწნი მასიმე თქწა. ერთი ნებამ და ერთი სქმწ
 დწთებისა ქწსისამ და კცებისამ ჰქადაგეთ. და დასწერეთ და ბიწად ეკლესიი-
 20 სსა და სხგნებულად ერისა დაჰვიდეთ ეზოსა ეკლესიისისა. ესე არს ცთომამ და
 მიწიქიტი განწვალებისამ. ჰსტრიაქმან | თქწა: აწ ოვკოვე ვინ ერთისა ნებასა და
 სქქმისა ქქსისა ქადაგებდეს განდრეკილად და მწვალებულად შეჰრცხვა: წწნი მას-
 სიმე თქწა: ჰუ ოვკოვულად დიდი წვალებამ არს ესე და რამ ოვსერეს არს ამისა.
 ოვკ თოჯ ვინ იტუვდეს თოჯ ერთითა ნებითა აწ კორტ-მესხმისა ეოველი კე
 25 არასისა-გან დჰმად. და ოვწერეს ეწლივე და განკეპს ასწეობას. და ცხორებისა
 ეწლთა არსთასა: და აწ განკაცებისა ოვწდა სწზრდელისა და სსხოვმულისა მი-
 ლებამ. და ადგილითა-ადგილად მისლვამ. და ძილი და შრომისა-გან განსოვრე-
 ბამ გოვამისამ. რწა ამით ეწლთა დამიტკიცოს ქტი და არა სოვრდად ქმნი-
 ლი განკორციელებისა განკეპლემამ: აწ ვწრ ეგებისა ორისა ამისა ჰერისა თქმად
 30 ერთ ნებად. და ერთითა ნებითა ქმნილად რწ სემოთქმულნი იგი ნებამ დწთებისამ
 არს რწლთა ეწლივე არასისა-გან არსად მოიუგანს. და ოვწერანს ეწლნი დაბადე-
 ბოვლნი და განკეპს ცხორებისა მათისა: და კლად კცობორიენი ესე ნებითა კც-
 იისისამთა ადასროვლს. რწ ვწა ორი ბწბამ იყო ეკრთოვე ორი ნებამ. ადმი-
 თითხოვ წწლ სსხარებამ რასა იტუეს: „ხვალისა დღე ოვწდა კალილიად განსილვად:“
 35 სანწოვრ არს ვწლ | არა იყო კალილესა. | და ბწებამ მოვწნი მისლვამ: ხოდლთ არა

11 71
 25a¹
 Q 83
 H. 72
 Q 84
 25a²

1 მწიგნობარსა და ათთა | **ტჩ** H. ორმისთა | **ს** H. 2 ექოვანის ოცდ და ათთა | **ჟწ** H. 3 ან სამო-
 ცდ და ათთა | **ტაბ** H. აწმწეს H. 7 ქწანობისა O. 10, 16, 21 ჰსტრიაქმან Q. 14 თქოვან QO. 18 სქქმწ
 H. სქქმ QO. 19—20 და ბწად ეკლესიისა <Q. 2 სხოვანის > QO. 30 ქწნულად H. 33 ადასროვლ H. 34
 აწლად ოვკ განსილვად H.

იყო კაცების ბნითა და გოჯითა. ხოლო ღთვეით | ელგან იყო. ცხად 11 78
 არს ვიდ კაცობრივ ოჯნად მთენ მისლგად. და ედ იტყვის: „მამო რნი მომტენ 11 17, 21
 მნებას; რა სადგა მე ვიყო ივინიცა იფენენ ჩემ თანა“. აწ ოჯოჯე ლოცვად იგი
 ოლსისად არა კაცობრივისა ბოჯნებისად იყო. ჭე ჭეამრიტად: რ ღთვეით
 5 ოჯეშეშეას არს ადგილთა და სავანეთა. რ არა შეიწყოჯდევს ღთვებად ადგილ-
 სს. ხოლო დაბადებოჯლნი ოჯეშეშეას ედლისა ვერ არანს. სანსოჯრ არს. ენა ლო-
 ცვად იგი კაცობრივისა ბნისისად იყო ეგრეთვე ნებად იგი რ ღთვეით. თოჯ
 მნებას; და ედ ღთვეს: „და მოიფანენ იგი ადგილსა მას რ ღთსა ჭრქან 20 27, 32, 34
 გოჯგოთა. და თქოჯ მწოჯრის. და მისტეს მას მანინ ნაუღლითა შესავებოჯ- 11 19, 28
 10 ლი. და მი-რამა-იღო არა ოჯნდა სოჯმის“. აწ ესე არანებად სოჯმისად. არა კაც-
 ბისად არს; და ედ იტყვის: „ვდ იქცეოდა იჯ კალიელას და არა ოჯნდა ჭოჯ- 11 7, 1
 რანსტანს სლგად“: სლგად ოჯოჯე და ქცევად და წოჯრელი ბოჯნებისად იყო
 გოჯრტამისა. და არა ოჯამოჯნებით შეერთებოჯლისა მის მისდა ღთვებისა. და
 ედ იტყვის „წრჭვლიდა | კალიელას და არა ოჯნდა რამცა აჯრანს ვინ“. და ედ 11 74 Q 85
 15 იტყვის „და მრ ადღა და წარვიდა სსხლგართა ტჯრტისისა და სიღობისისათა | და
 შევიდა სსხლსა და არა ოჯნდა რამცა აჯრანს ვინ. და ვერ კელეწიოთა დაჯარ-
 ვად“. აწ ესე რ ღთ არა ოჯნდა რამცა ვინ აჯრანს. და ვერ კელეწიოთა დაჯარ-
 ვად. არა კაცობრივისა ნებას მთავრეთათა: და ედ იტყვის „წლისა მას დღეს ოჯ- 26 9, 30
 ცომოებისისა. მოჯჯდეს მოწაიეინი იჯს და ჭრქოჯეს მას. სდა გნებას და მოჯომ- 26 7, 24
 20 ხადლოთ შენ ჭვად ზასეკი ესე“: ჭვამად იგი ზასეკისად წესისა მის მჯოჯლისად
 იყო. აწ ოჯოჯე არა ღთვებისა ბნებითა ად კაცობრივისა ბნებითა ისება ჭ-
 მად ზასეკი იგი: და მოცქეოჯლი ზაულე იტყვის: „მოჩნილ იქმნა ვე სიჯოჯდილად- 26 2, 8
 დე. სიჯოჯდილითა მით ჭისადთა“: რად არს ოჯოჯე: ნებსით მოჩნილ იქმნა სხოჯ
 ოჯნებელით: ოჯწეი ვერვინ იტყვის თოჯ ოჯნებელით: რ ნებსით იესო ჩოჯენისა
 25 ცხობრებისად-თუს. აწ ოჯოჯე მოჩნილებად ჭრტმისად არა ეკების ღთვებას
 მიჩეშებად ად კაცებას: ჭვა ესერა კაცობრივისა ბნებისა მისისა ნებად ცხად 11 75
 არს: და ედ იტყვის მოცქეოჯლი: „წრს ეცვა ოჯდლოჯრებით ად ცხოველ არს 2 4 1, 8, 1
 ძლიერებითა“: ჭვა ესერა ორთა მთ ბნებათა განთვიებოჯლნი და განწქესებოჯლნი
 საქმეინი გამოჩინნა. ოდეს იგი ადამ შეიუფანს ღწ სმთთეს და მისდა მტნებად. Q 86
 30 ხოლო მან არა დაიმარხს ად ისმინს განზრახვად გოჯელისად და იხილს ხწ იგი
 და სთნო ეყო. მიიღო ნაყოფისა მის-გან და ჭვამ: ნებსით დაემოჩნილს ზრახვ-
 სს მას მტრისისს. არა თოჯ იძოჯლებით. ნებსით იხილს ნაყოფი იგი: ნებსით
 ჭვამს ორთავე: სანსოჯრ არს ოჯოჯე ვდ წლი მოქმედი ცოდვისად და ოჯრ-
 ჩებისად მის ნებად იყო ადამისი: და ამის გამო წლი ვნებოჯლი და მტრადებოჯლი
 35 ნებად იყო კაცებისად. ოჯოჯე ქწ შეიმოს რად ბნებად კაცობრივი. ნებად
 კაცებისად არა მიიღო. არა სდამე განთავისოჯლებოჯლ არს ბნებად-ნი რ ღ

2 არს<Q. 2ოჯ<QO. 3 ოჯკოჯ< QO. 18 ჰარელისა| против этого на полъ въ HQ при-
 писна рукою текста: ჭვამ აჯ ზასეკი კრებისა მისისა სედეკოთით. 20 მხოჯლისა II. 28 მხოჯლებით II.
 30 ხე QO. 33 ოჯკოჯ< QO. 34 ჰხე QO.

ცოდვისა-გან. რ რ იცა ქს არა შეიძოს. არა განთავისოფელდა ცოდვისა-გან. და
 არს სადმე ზარველ უღლის ცთომილი იგი ნებაჲ ოჯოჯოქნიტელ. ანდ ესე ოქმად H 76
 ოჯოჯოქ არს. რ სხიერმან მან ბნებაჲ ჩნი ეწლით-აზროთ შეიძოს თვნიერ
 ცოდვის და უწლით-აზროთ განგოჯოჯონს. რ თვთმფლობელად დაჰბადა ღწ
 5 კაცო: ხოლო თვთმფლობელბაჲ ნებისაჲ ძალი არს: რ ბნებითს მის თვთ-
 მფლობელბასა ნებად ოჯქესს წთა მამათა იგი ოჯკოჯე თვთმფლობელი ნებაჲ
 კაცებისაჲ: ოჯკოჯე არა მიიღო ოწ ვწ | ეთ სროჯელი კაცი: ჩანს ოჯოჯე ამის Q 87
 უღლისა-გან ვწ აქოჯნდა ოწ კაცობროვის ბნების ნებაჲ. ვწ ესეკა გოჯოჯეკა
 სახარებისა-გან და მოციქოჯლის: | ხოლო ღთუებისცა ნებაჲ მისი გჯწავის ს- O 26a1
 10 ხარებისა-გან რ იტყუს „იწ ღმ იწ ღმ. რწ მოსწეჯდენ წწეღნი და ქეჲ და-
 ჰკობე მოფლინობჯლთა მენ წწ. რაოდენგვის ვინებე შეკრებად შეიღთა შენთა.
 ვწ შეიკობისნი: მოერინჯელმან მართოჯენი თჯნი ქოჯექე ივროჯთა და არა იხე-
 ბეთ“: ცხად არს და ოჯწებოჯელ ვწ არა კაცების ნებაჲ ოქწ. აწ ღთუები-
 საჲ: რ კაცებაჲ მისი ახლად, ქწინდ .იეთ. ხოლო თვაჯდმან | ადრინდელთა სქ- H 77
 15 მეთა-ოჯს ოქწ: რაოდენგვის ვინებე შეკრებაჲ შეიღთა შენთაჲ. აქსენა ეჯჯ-
 ზტით გამოქანებაჲ მათი. ქწინდ ადოქოჯმისა შეეწენებაჲ. აოჯრცხელნი იგი სს-
 წაოჯდნი: კწ მრავალთა ტოჯოჯობათა-გან გამოქანისანი. რწ იგი ოჯწინარეს გან-
 კაცებისა იქსესს ნებისა მით ღთუებისაჲ: და იტყუს „ვწ იგი მამა ალაღ-
 20 გინებს მოჯდარათ და აცხოჯნებს. ეგრეთცა იწ. რწლთაჲ ჰწებავს აცხოჯნებს“
 და ესე ნებაჲ ღთუებისაჲ არს: რ არა კაცებისაჲ არს აწ თანაჯრისის მის
 მამის თანა ძისაჲ: სანჯაოჯრ არს ოჯოჯე ვწ ვწ | ორნი ბნებანი ქადაგებოჯელ Q 88
 არიან ქწსნი: ეგრეთვე ორნი ნებანი და ორნი სქქმინი: ესე უწლი რაჲ წარმო-
 თქოჯ წწ მქსნივე უწლთავე რწლთა. | ესმა გოჯლის-ხმა ევეს ჰწტებაჲ სიტჯათა O 26a2
 მისთაჲ და ვერგინ შემძლებელ იეთ სიტჯეს-ჯებად ანოჯ წინააღდგომად მისი:
 25 რ არა იგი იეთ მქტოჯელ აწ სწლი წწ ასწავლიდა სიადოჯმლთათა მათ სწ-
 თოთა ვწ ჰქწ ოწ მოწაოჯეთა თჯსთა. ვწ „ადეს იგი მიგოჯენებენ წწ მე-
 30 იეთა და მთავართა ნოჯ ჰწსროჯნებოთ რაჲ სოქწთ ანოჯ რაჲ მიოჯგოთ“. და
 შემძღოთი ამისი:

28. ხოლო დადაცათოჯ გოჯლის-ხმა ევეს უწლთა ძალი სიტოჯათა მის-
 30 თაჲ: აწ სთონობისა-ოჯს მეფის და ზატრიაქისა არა ალიარეს ჰქმშარიტებაჲ.
 რ შეიოჯარეს დიდებაჲ კაცთაჲ ვიდრეჲ დიდებაჲ მხოლოდსა ღწისაჲ: ხოლო
 მქოჯრთბართ-მთავარი წწრდა უღლსვე რასცა იტოჯდა ნეტარი იგი: კწლად ჰწქოჯ
 ზატრიაქის: იხილე მქქსნივე. ნოჯ ოჯოჯე ვერ მიემთხვო სწავას ჩემებრისა მო-
 ხოჯამსწისა წინაჲ მეფისა: გოჯლის-ხმა ევაჲ და ისმინე სიტოჯათა ჩემი და
 35 ამათ მთავართა ეოჯელთაჲ: წმიდამან მქსნივე თქოჯ: ესე რწ წარმოთქოჯ სარ-
 წმოჯნობაჲ. ამის-გან მიდრეკაჲ მარჯოჯელ გინა მარცხელ ჩემ-გან შეოჯდლებელ არს:
 რაჲცა გნებაჲ ქქმინთ: სჯელარმან ჰქოთის მოწაოჯეთა მისთა. თქოჯენ რასა იტ- Q 89

2 ესე ოქოჯოჯოქ H. 10 მქწწწწწწ H. 11 რაჯენ H. 10 მე QO. 24 ვა HCO. 33 აცხოჯნებენ H. ზატრიაქის Q. ოჯოჯელ QO. 34 შეხოჯამსწისა H. მოხეოჯნებს Q.

უჯო. შეინსებთა ცთომილებას თქოჯის და შეყოართუბიო წნს ეკლესიას და კუ-
 თილი გუქის თქოჯის: | მოთუჯეს და ჭრქოჯეს მათ ყნ ერითათ ზარითა: რასაცა O 265
 მოძლოჯარი ჩოჯენი იტუკს წნცა | მას წნ მტკიცეჯარი და შეთურქეველ. და H 79
 მართლადისარების-გან არა შევირქევიათ: შეეიდა შივონობართა-მოთარია და უღი-
 5 ვე თოჯუა შეუქეს. განრისისნა იგი და ბრძანა შეჩოჯენებამ მათი და მითოჯლეკი
 ეპარხისისდა. რა წაროქესისნის სამშჯაჯოროს თუხს და რამცა განისინებამ ცანგი-
 ღქს მათ-თუნ აღსართუღელს: წაროქესისის სეტარნი იგი სამშჯაჯოროს მის რელს
 ეწოდების ზრქოტორო:

29. და ხვალის დღე დაწერა შეთქემს და ბჭეთა განისინებამ სეტართა მათ
 10 მამათ-თუნ და წარსცა ეპარხისისა: მამის დაჯდა ეპარხისი დალიჭს მის ბჭო-
 ბის მისისას: და ბრძანა წარმოღვიესამ სეტართამ მათ: და ვა წარმოღვიეს
 ბრძანა წარკითხვამ განისინებისამ მის და ესრეთ ეწერა: ღთოჯ-დაცხოველმან შე-
 თქემს და უღთ ბჭეთა და მოთარათა შჯოჯლეკიად და სამართლად განისინებამ ესე
 15 განგახინეთ თქოჯენ წნ. | მაქსიმე მინახონო. და სნსტსიოს და სნსტსიოს. Q 90

25 ჟერ-იყო შემსგავსებოჯლად თუკეთრების თქნის და ბრტადმეტოჯუველების.
 თუთიციხისითა | ტანჯეთათ ტანჯვამ თქოჯენი. ად არა ვინქმეთ ღირსად ბრად-
 თა და კმობათ თქნთ მიკებამ რა ჟეროჯანი მისაგებელი მერმეს მას სოჯ-
 კოჯნეს მიდილოთ: ხოლო ამას სწოჯთიროს ცხორებამს თქნს მიკვიჩქებთ: გარ-
 ნს მტირედი რამე სწოჯთოჯლად თუქსოებმის და განდგომილებმის თქნის
 20 თუბრძანებთ დიდებოჯლეს ეპარხისის. რა წარმოკადგინეს ქალაქუკობის მი-
 სის სამშჯაჯოროს და შოღეთათ ზოჯრგი თქნი თუქსოჯლოდ გოჯემის: და მერ-
 მე ესანი სამანაივე ძირით აღმოკოჯუთისეს. და მარჯოჯუენანი ეკლესი. შწერაღნი
 კმობათანი. მახელთათ დაგოჯოთისეს და შად დაჭრის ბოროტათ მათ ასოთათ
 თქნთ განგაქიქნეს ათორმეტთა მთოჯანთა სმეოჯოჯლეს ამის ქალაქისათათ
 25 და შად განქიქების მის წარკადგინეს სმარდიდისოს ექსორობამს და ჰერობი-
 ლობამს კერძოთ სმეტრელოჯსათ. რა იგლოჯდეთ უღთა დღეთა ცხორებამს
 თქნისათა გმობამს | თქნის ცთომილებამს: წარკითხეს რამ ესევე იგი | Q 91
 განისინებამ. ბრძანა ეპარხისმან ტანჯვამ მათ: წნ მაქსიმე თქა: უღლსვე წნ H 81
 მადლი და მადამ. ზარტივი და თუოჯანის-ტემამ მამას და იქს და სოჯლეს წად-

30 ს | აწ და შად და თუკთი თუკე ან: სეტართათ მათ მათათ თქოჯეს ამეს: O 271
 30 მამის გოჯემის თუქსოჯლოდ მონანი იგი ღთისანი და დაჭოჯოჯთისეს
 ესანი და კეღნი მათნი. და მოჯელნეს უღლსვე ქალაქის. ბრძანების-ებრ მდღე-
 რის მის: და წარკადგინს ექსორობამდ სმეკრელოს წნი იგი აღმსარებულნი.
 და მოწამენი: ხოლო მიიწინეს რამ ქუნანს მას მეკრელოთას შეუქოჯლად გან-
 35 უენეს იგინი თურთა-ერთათ: რ ესრეთ მიედო ბრძანებამ. და რამცა აქოჯნდა
 სპემარად კორცთა უივე ავაჯო-უვეს. ანამ დაოჯტევეს მათ თანა უღვე. რაოჯენი-

6 წაროქესის H. წაროქესის QO. ხმეჯარის H. 10 წარქოჯ O. ეპარხისის H. ეპარხის H. 13
 შოჯლეკიად H. 20 ეპარხისის H. 21 ხმეჯარის H. 24 თქნისათ H. მს H. 27 ცთომილებამ H. 28 აღ-
 მსარებულნი H. 26 უღლ H.

ცა რამ ღ'თის-მოყვარეთა კაცთა მიეცა: და ნეტარი იგი და წ'მ მქსიმიე ოზ-
 დლოვრებსა შ'ა დიდსა იყო. ვერ კიდო ვერცა კარაოვლას ზ'ა ჯდომამ. ვერცა
 სვარსიელსა: ა'დ ქმნეს ღასტი და დადგეს მას ზედა: და ატვრთვიეს ზ'ანკრავთა.
 და წართვეანეს და შუაწყოდით ციხეს. რ'ღას ეწოდებოდა ჭიმარ. | მახლობელად H 82
 5 ქ'სასის ოსეთისას. და ძმამ ანასტასიოს საკედრითა წართვეანეს და შუაქენეს Q 92
 ციხეს-აიხაზეთისას. რ'ღას ეწოდების კოტორი. და მეორელ' ანასტასიოს: რ'ნ
 ესე ე'ლი ადწერა და მომადლოვანს თვედრისი ხოვცესას. რ'ნ ადწერე ე'ლივე O 27a²
 ესე მოლოვწებამ წ'დისა მქსიმიე: ესე ანასტასიოს შუაქენეს ციხეს სსხელთ
 ბოკელეს. საზღვართავე ოსეთისათა: მერმე შემდგომად მცირედისა ჟამისა გა-
 10 მოთვეანეს სეხნანი იგი ძმანი ციხეთა მათ-გან. და წართვეანეს ანასტასიოს ხოვ-
 ცესი ციხეს სოვანთა სოფლისას. და იყო იგი მახლობელ სიკოვდილას. მრ-
 ველათა მათ ტანჯვათა-გან და ჭირთა რ'ნი შეუმთხუნეს ბიზანტიანს და გზასა:
 და ვ'ე არდა მიწვერთულ იყო ციხეს მას. აღესროვლა. და მოვიდა სიხარულით
 სსოვთვექელს ცათას. თოჯეს ივლისს ოც და ოთხსს. ხოლო ანასტასიოს დაიკონი.
 15 წართვეანეს ციხეს თაკოვრისას აიხაზეთს: და იყოფოდა მოჯნ ვ'ე სიკოვდი-
 ლადმდე შეთვის მის შუვაღებულისა: ამისა შ'დ მიეცა თვლობად | და მოვიდა ს- H 83
 ბერსითად. და ე'ლივე გოჯოვწყა რამ იგი შეემთხვა მათ და მოლოვწებოთა
 დიდითა | ადსროვლა ცხორებამ თვისი. და დირს იქმან მოყოვასისავე თვისთა თასა Q 93
 სვანეთა ზეცისათა:

31. ხოლო წ'ამ იგი და სანატრელი მქსიმიე. ჭ'ტი იგი მონს აღმისრე-
 ბელი ქ'ლი შეთეის ზემოწერილსა მას ციხეს. და იყოფოდა მოჯნ ვ'ა ან'გზი
 ღ'ისამ. არა დასცხრებოდა ლოცვისა და | გადობისა-გან დღე და დამე: და მარ- O 27b¹
 ხვამ ეწერა შუამგავსებოვლი სიჭაბოკვისა მისისა ჟამთა: და ღ'თის მიმართ
 ხედავად გონებისა მისისამ დაოცადებულ იყო: ხოლო გზითად და ციხითად წერ-
 25 და ებისტოლეთა სოვლიერათა და მართლისა სარწმუნოებისათ-ს სიკოვრელათა
 მიმართ: რ' კვლამი მოკობის კელსა მას დაოვრეთელსა და წერნ: და რ'ნ ე'ლთა
 გვიხილავს ებისტოლენი იგი დაწკოვთილითა მათ კელთათა დაწერილნი: ხოლო
 შ'დ ოთხისა თვისა შექენებისა მისი მისისა ციხეს მას. მოვიდა მისა ანკელოზი
 ღ'თისამ და ახარა განსლვამ მისი ამიერ | სოფლით. და მოსლვამ წ'ე ღ'თისა: H 84
 30 და მოოვწოდა ნეტარმან მან ციხისათვისა მას და სხვათა მოჯნ მეოფეთა. და
 აოვწყა. ვ'დ შ'დ შვიდისა დღისა განვად სოფლისა ამის-გან: რ' მადლითა ქ'სითა
 დაოვქენებულად ზრახვიდა. და ებისტოლექა დაწერა. ანასტასიოსის მიმართ დი- Q 94
 კონისა: რ' ანასტასი სოვცესი აღსროვლებოვლ იყო: და მისცა ებისტოლელ' იგი
 ციხისათვისა. და ევედრა რ'ა. შ'დ აღსროვლებებისა მისისა წარსცეს წიგნი იგი
 35 მისისა მის შ'რთ. და ეგრეტა ყო კაცმან მან. და იგიცა ებისტოლელ' კვხილავს
 სავსელ' მადლითა სოვლიერთათა: მიერთებან საზრდელისა კემომ ნეტარმან მან არა O 27b²

6 ეწოდებოდა H. შორეს H. შორე QO. 9 ბოკელესი H. სახლკართა H. 10—11 ანასტასიოს სოვცე-
 სოდ H. მახლობელ მახლობელ HQ. სიკოვდილისა : Q. 15 თაკოვრისას QO. 20—21 აღმსარებელი H.
 ქ'სანი H. ქ'ეს QO. თეოლოგად HQ. 28 ციხეს მას <QO 33,35 ებისტოლექ QO. 36 სავსე QO.

5 იხილა და შეეკრუსეს დღეს მტირედი სიპოკრავალზ შეეკისხა. და ზეალის დღე
 კელთა ღ თასათა შეჰვედრა სული თჳსი. სისაროჯლით და მისაროჯლებით. თითო-
 5 ეს აგვისტოსას ცამეტს დღეს შაშასა და წარვიდა ჳირია-გან და დოჯაქლთ
 განსოჯენებას სოჯოჯუნეს. და მიიღო გურგინი მოლოჯაქების და წამებისაჲ: | იყო H 85
 მსწობებულად ციხისა მის მონასტერი წადის არსების: მოჯნ დაჰმარჩეს წად იგი
 გოჯაში მისი სადიდებულად ოღისა ჩინისა ოჯ ქსის: ხოლო ასოჯუნს ოს სის-
 წათელი დიდი. რ სწამი ღამსარნი ბრწყინვალესი ჴეცით მოვიდეს და დადგეს
 10 მსარხისა მას ჴა საღა წად იგი გოჯაში მისი დამსრთულ იყო და დადგურეს
 მას ჴა ვე წელიწადმდე: დღედ აღსრთულების მისისა. რ ღთაცა მყოფი
 10 მის ციხისანი და მონასტრისანი. და ეღნი მსწობებლისი ჴედიდეს და ადიდებ-
 ღეს ოჯ. და მოთხრობდეს ქოჯენითა-ქოჯენად დიდაბოჯლს მას სისწათლისა:
 და კოჯრენბანი და სისწათლისი მრავალნი იქმნებოდეს დღითა-დღე საფლავსა მას
 მის ნეტარისას: აღესროჯლა ვა ვითოჯ ოთ-შემოსილი მამად ჩინ და აღმსა-
 რებელი ქესი მაქსიმე თითოჯეს აგვისტოსას ცამეტს: ხოლო აღსრთულების
 15 საკსენებელი მისი მას დღესაცა: და ედ აღესრთულების თითოჯეს ანფარს. O 28a1
 ოც და ერთსა. ოდეს იგი ტანჯეს და დაჰკოჯეთეს წმიდაჲ | იგი ენად და კელი H 86
 მისი. რ ესრეთ განსწესეს წათ მამათა შეეკრუსისა მის კრებისათ:

32. ხოლო ოდეს ესე ელი ესრეთ იქმნა მამანი შად ექსორიობისა წადის
 მარტინესისა. ნეტარმან აგათონ მიიღო მღელეთა-მოსლოჯრებამ ჳრომისაჲ. და
 20 შად ექსორიობისა წასა მაქსიმეს ეო კრებამ ას ოც და ოთხთა უბისკობნითაჲ. და
 წვალებამ იგი ერთისა ნებისა მეტეოჯელთაჲ შეასოჯრეს. და ორნი ნებანი და ორნი
 საქმენი ქესნი და ორნი ბოჯენბანი ქადაგნეს და დაამტეივნეს: ხოლო სსჳელი
 დად მოიწათ ესეგროთ ოჯჴ | ოჯლოებათა მოქმედსა მას მუეუეს ჴა: და განკა- Q 96
 და იგი სჯრაგონეს სიკელიისასა. რა მოჯნ მიიღოს საცვალი საქმეთა თჳსთაჲ.
 25 ხოლო მიეზუბი ესე იყო: ესოჯა მას მამად სახელით თეფლოსი, და შოჯრითა ბრ-
 ტითა მოკლა იგი: შეოჯბნდა ესე ეღსა მას ქადაქს ბიზანტიისასა და. მოიძოჯ-
 ღეს იგი ოჯმეტესად ამის-თჳს რად წად მარტინე ჳრომისა ჴამად მრავლითა
 შეოჯრატებითა ექსორათა ეო ქერსონეთს: და წმიდასა მაქსიმეს და მოწაფეთა
 მისთა ენანი და კელნი და ჳკოჯეთისა და ოფსეთისა საზღვართა ექსორათა ენსა: H 87
 30 იხილა რად მსაკოჯრებან მან ვად მოიძოჯლეს ეღთა: განიზრახს მიცვალებამ O 28a2
 მეფობისაჲ ჳრომს: შეკრება ერთ და წარემართა ჳრომედ. და მიიწათ რად თეს-
 ღონიკედ. წარავლინსა სამეფოს მოეგანებად ცოლისა და შეღლთა მისთა: ხოლო
 მთავართა და ერთა კონტანტინეპოლისითა არ მისცნეს: ხოლო ოჯკოჯრითა იგი
 მივიდოდა ჳრომედ. მიავლინეს შეოფთა ჳრომისათა და ოჯწესეს. ვად სოჯ მოხოჯ-
 35 აღ აქა. არა შეგოწანრებთ მწვალებელთ. | ესე რად ესმს მივიდა სიკელიას და Q 97

1 სიპოკრავალჯე QO. 2 — 3 თოჯესა QO. 3 ცამეტსა | 14 H. 6 ქწსა H. ქწესა QO. 13 ხანტრელისა-
 ხა H. 14 აღმსარებელი H. 16 ოცდა ერთსა | 15 H. 16 — 17 კელი მასი QO. 28a < QO. 18 მარტინესა H.
 20 ას ოც და ოთხთა | 16 H. 22 სახელი H. აჯრთოჯლოებათ H. 24 სოჯრაგონეს. H. 25 საზღვარსა O.

მოზრ იყოფოდა. და კიებოდა ჟამს მარჯოჯეს რა ბრძოლა იუჯოს ჰრომისა.
 ხოლო დღეს ერთს სიკვიდა ბანად სახოსს მას რწლას ეწოდების დაფინი და თასს
 შეჰქუას ანდრის ძე ტროილდისი მსახოჯრად: ხოლო იცხო რად სანზონი თასს და
 იბასიბოდა. აღიღო ანდრის სსტელი ვეცნელისაჲ დიდი რწლითა წყაღას ტფილ-
 5 სს და გრიღას ადმოსანბმიდეს. და სცა თხემს მისსა. და შეესოჯლად მოაყოჯდინ-
 8 ნსა. და იგი განვიდა. შევიდეს სხოჯანი და ზოჯეს იგი მომეჯოჯარი | და განიეფ- H 88.
 ნეს და დაჰფედეს: და ადესროჯლად მის ზა სიტყუად იგი წერდილისაჲ. ვ დ „მო-
 ეჯოჯლად იუჯუჯლოდა და წარწეჰდა სსკსენებელი მისი“. მამინ მის თანს მეფოთთა მათ
 ერთს დასოჯეს მეფეჲ კაცი კინმე სომეხი. სსხელით მიზიხე. იოჯლებით: რ O 2851
 იუთ ხილვიითა ვ დ მოჯუნიერი. და სიმკინითა სხოჯანი: ესმე ესე კოსტანტინეს
 ძეს მისსა და იქადაჯა მეფეჲ. და აღიღო მკედრობაჲ ქწით და ზღუთ. და
 მიიწიას სიკვიდას და შეიბურა მიწიხე. და სხოჯანი იგი მეჯუჯელნი მამის მისი-
 სანი. და მოჯუნს იგინი: და დაწქენანს კედრონი იგი დასავღლისანი. და მოიქცა Q 98
 კოსტანტინეზოჯლად: და შეეობდა ტიბერიის: თანს და ჰერაჯეს ძმთა თჯსთა:
 15 33. ამან კოსტანტინე შეეჰმან გოჯლის-ხმს ეთ ცთომილეზაჲ იგი მამის
 თჯისაჲ და წყაღეზაჲ: განაწესს შეკრებაჲ მდ დელთ-მოდოჯართაჲ. და იქინს კრე-
 ბაჲ იგი შეეკოჯნს კოსტანტინეზოჯლეს ას სსმეოც და რჯათა წთა მამათაჲ. და ქ-
 დაჯეს რნი იჯ ქწ მესსელი და მაცხოჯარი ჩნი ორითა ბწებითა. და ორითა
 ნებითა და ბრითა სსქმითა დთეების და კაცებისაჲთა | არს განყოფილებითა H 89
 20 ზირთა და გოჯმთაჲთა. ვ დ ორთა ბოჯინებათა სროჯლებითა. რ არცა ერთი
 ბწებათა მისთაგანი იუთ თსიერი ნების და სსქმისა: რ რნი ოჯრ ჰეფოქენ
 ორთა ნებათა და სსქმითა იგინი ბოჯინებათაჯ ოჯრ ჰეფოქენ. და თეითებათა მათთა:
 იუჯნეს წინამოდოჯარ კრებისა მის აჯათონ ზაზაჲ ჰრომისაჲ და გი ზატრიაქი O 2852
 კოსტანტინეზოჯლისაჲ. და თეოფანე ანტიოქისაჲ. რნი მას ოდენ კრებასა დაად-
 25 გისეს. და მკარი რნი იუთ ვ დ მისა განკოჯუიეს: და მის თანს სხანი მწვალე-
 ბელნი შეანწნეს. თხორო რლი ეოფიელ იუთ ჰრომს. და კჯროზ ალექსანდრიელი:
 თე ფანანელი: სერგიოს და ზიროს და ზაჯლე. და ზეტრე კოსტანტინეზოჯლე-
 ნი. მკარი ანტიოქელი. და სტეფანე მოწაფელ მისი. რ ამთ ელთა აჯადრეს Q 99
 30 აქოჯნდა შ დ განკაცებისაჲ. რლი ესე ოჯრის-ეოფაჲ არს ორთა ბწებათაჲ.
 ზემოქსენებოჯლთა მათ | მწვალებელთა თანს შეანწნეს ზოლიხრონიოსცა ოჯოჯ- H 90
 ნოჯრი იგი და ცოფი ბერი: რნი იქადა ესეჯრის მას წყაღებასა შინს ადგი-
 ნებაჲ მეჯოდრისაჲ. ხოლო მამათა მათ წთა მისცეს თღობაჲ ადგიენებაჲ. და
 ვ რ იგი ვერანაჲ ადგიენა ოჯმეტესად განაქიქა გმობაჲ აჯსი: ამან წწ შე-
 35 ექოჯნესმან კრებაშან ას სსმეოც და რჯათა მამათამან რნი შეკრბეს კოსტანტინეზო-

1 იუოიოიად HQ. 3 ჰე QO. ტროილდისი H. ტროილესი QO. 8 ოჯრწოჯლოჲ H. 10 მოჯსნიერო O.
 11 „ქადაჯე“ ქწდა Q. 15 ქა HQO. 7 შეეკოჯნე QO. 8 სსმეოცდა რჯათა] ტანი H. 18 ქა QO.
 28 მოწაფე QO. 29 სსქმე QO. 35 „სსმეოცდა რჯათა] ტანი H.

ლეს. სამეოფოს ზღაღას. და დაამტკიცეს მართალი სარწმუნოება და დაწერეს ძეგლი ღმთის-მეტეოფელებისად. ზღად აკისნეს სარწმუნოება და განწესებო- O 29a¹
ლი ნიკიის კრებისად სამს ათრამეტთა მამათად. და კოსტანტინეზლის.
ას ორმოც და ათთა მამათად და ეუფესოდა ორასთა მამათად. და ქალვიდონის:

5 ექვს ას ოც და ათთა მამათად. და კოსტანტინეზლის ას სამეოც და ათთა მამათად: და ელიფე ხოვითა მათ | კრებთა შრ ქადაგებოვლი შეიწესარეს და და- Q 100
მტკიცეს. და რნი მათ განეყოფიერეს და შეიწესებნეს შეასნეს. და რნი მათ
კვიდონეს ადიდეს. და შერეე ახლად შემოსროვლი იგი წვალებად ერთის სუბის
და ერთის საქმის | მეტეოფელთად სდ განაგდეს. და მეტეოფელი იგი ესე- H 91

10 ვრისა მის წვალების ვა ზემოწერილ არს შეასნეს: და ებისტოლმ მოწერილი
აგათონ ჰრომთა ზანისად კოსტანტინე შეევისა შომართ შეიწესარეს შემსავსე-
ბოვლად ებისტოლისა მის დიდის ლეონისა ჰრომთა ზანის. რი მოწერა კრე-
ბასა ქალვიდონისას: და კრება იგი ას ოც და ოთხთა ებისკოპოსთად რნი
ჰრომსი შეკრიბნა დირსმან აგათონ. და ელი მათ შრ თქმოვლი და განწესებოვლი

15 დაამტკიცეს: და ერთ კრებად შეჰრაცხნეს: ას სამეოც და რუანი კოსტანტინეზ-
ლისანი. და ას ოც და ოთხნი ჰრომისანი. და წად მარტინე ჰრომისა ზანად და O 29a²
წად მაქსიმე აღმსარებელი კამაღლად ადიდეს. და საკსენებლად საოკოვროდ
ნეტარებად და ქებად მათი განაწესეს:

34. შოვიდა ღმთის-მსახური იგი კოსტანტინე მეფმ და დავდა შს Q 101

20 წთა მათ მამათა. მიიღო ძეგლი იგი მართლის სარწმუნოებისად შვიგნობართ-
თაგარმან ზატრიაქისმან. ზატრეითა მთავარდაყოფმან. და კამაღლად წარიეთ-
ნა. და ესრეთ წერილ იყო: | დიდმან მან და ელის სოფლის-გან სუბითა და H 92
მადლითა ღმთსმთა და ბრძანებითა შორწმონისა და ღმთის-მსახურისა შეთვისა
კოსტანტინესითა შემოკრებლმან ღთიფ-დაცოვლას სამეოფოსა ქადაქსა შე-

25 ექვსემან კრებამან ტარას დიდის ზღატისსა ესრეთ აღწერა და განაწესა და
ამას იტყეს: ღმთისა და მამისა მხოლოდ-შობილი ძმ და სიტუად რლი იგი
ეღთივრთ მსკავს არს რნდა კაც იქმნა თხნიერ ცოდვისა. ქს ჭტი დნი
წისა სასარებისა ქადაგებითა ესრეთ ბრძანეს: შე ვარ ნათელი სოფლისად
რლი შემამიდეკს შე არა ვიდოდეს ბნელსა. ად აქვზდეს ნათელი ცხორები-
ნად: და კდ თქვა: მშვიდობასა მოგცემ თქნ მშვიდობასა ჩემსა და გიტე-
ვებ თქნ | ამის ღთიფ-ქადაგებისა ჭტისა და მოაზრდილებელისა ნათ-
ლისა ბრწინვალებითა განათლად და შეაფდვა მას ღმთის-მსახური მეფმ რნი
და მზღობად იგი მის შრ აღთქმული წინამძღვრად | მიიღო. და იქმნა მართლ-
მადიდებლობისა შემწე. და წვალების წინამძღვრამ: ამისთვისა წად ესე და სოფ-
ლიად კრებად დირსთა მათ მღვდელთ-მოდოვართად მოსწრაფელ შემოკრიბა და
ეღიფე საესებად ეკლესიისად შეაერთა: ხოლო წნ მან და ზატრისანმან კრება-
მან შტრისა შრ დათესლი დოვარელი ეღიფე ეკლესიისა-გან აღმოეზურა.

30 და კდ თქვა: მშვიდობასა მოგცემ თქნ მშვიდობასა ჩემსა და გიტე-
ვებ თქნ | ამის ღთიფ-ქადაგებისა ჭტისა და მოაზრდილებელისა ნათ-
ლისა ბრწინვალებითა განათლად და შეაფდვა მას ღმთის-მსახური მეფმ რნი
და მზღობად იგი მის შრ აღთქმული წინამძღვრად | მიიღო. და იქმნა მართლ-
მადიდებლობისა შემწე. და წვალების წინამძღვრამ: ამისთვისა წად ესე და სოფ-
ლიად კრებად დირსთა მათ მღვდელთ-მოდოვართად მოსწრაფელ შემოკრიბა და
ეღიფე საესებად ეკლესიისად შეაერთა: ხოლო წნ მან და ზატრისანმან კრება-
მან შტრისა შრ დათესლი დოვარელი ეღიფე ეკლესიისა-გან აღმოეზურა.

35 ეღიფე საესებად ეკლესიისად შეაერთა: ხოლო წნ მან და ზატრისანმან კრება-
მან შტრისა შრ დათესლი დოვარელი ეღიფე ეკლესიისა-გან აღმოეზურა.

7 და < QO. 10 ებისტოლენ QO. ებისტოლენ H. 17 აღმსარებელი H. 19 შეუე O. 28 ზე QO. 27
ქნე H. ქნ QO. 32 შეუე QO.

და უღი წვალებისა ოჲშჯოჯოღოჲმ კანიოტა და სწავლას დიდთა და ღთის
 მრ გამოჩინოვლთა მამასას შეოჯღკა და წთა მათ და უღისს სოფელისა გან-
 მანათლებულთა ხოჲთათა კრებათა თანს უღითოჯრთ ერთსებაჲ და ერთგანხრას-
 ხვა იქმნას: ზირველად სამისათოჯრამეტათ ნიკიას შეკრებულთა წთა მამათა ოჲშ-
 5 ჯოჯოღოჲს არიოხისა. განმეოჯოჯოღოჲს: მეორედ კონსტანტინეზოღელეს. ას ორმეოჯღ და
 სათა ღთ-შემოსილთა მამათა მათებულთა ბრტის მის მაკედონიოს სლდისა
 წის მისძოღისა და ახოღინარის ოჯგთრისა: მესამედ ეფესოს შეკრებულთა ორას-
 თა წმიდათა მამათ რლთა არცხენეს | ოჲშჯოჯოღოჲს ნესტორისა: მეოთხედ
 ქალკედონს შეკრებულთა. ექოჯს ოჯღ და სათა წთა მამათა შემაწნებულთა | ეკტოჯ-
 10 ქის და დიოსკოროჲს. და სებეროსის მწვალებულთა: მეხოჯოჯოღ მას სამეოჯოჯოღო-
 ს ქალაქსა შემეოჯრებულთა ას სამეოჯოჯოღო წთა მამათა. რლთა კანკოჯოჯოჯო თუ
 შომესოჯოჯოღოღი. და ოროჯინე. და დიდიმოს: და ევაჯრე: და ათორმეტნი იგი
 თახვი თუქდოროტესნი. წინადმდგომნი ღთ-შემოსილთა კჯრდესნი: და ების-
 ტოლზ იგი ივაჲსი. მიწერილი მარენ სმარისისა შრთ. და ეღოჯუ წვალებოჲ
 15 შეანხეს: და სარწმუნოებოჲმ ზლთა მათ წთა კრებათა მრ კანქესებოჯღი დაამ-
 ტკიცეს: აწ ოჯოჯოჯო ზრ ეღიჯუ წთა მათ კრებათა მრ ქადაგებოჯღსა სარწ-
 მუნოებოჲსა ვქადაგებთ და დავაშტკიცებთ. და ესრეთ ვლადდებთ. შემეოჯრებულნი
 წის ამას კრებასა შექოჯოჯოჯო: გოჯრწამს ერთი ღთი მამა უღისს მშერობელი
 შემოქმედი ცათა და ქუთისაჲ. ხილოჯღოჲს ეღთა და არახილოჯღოჲსაჲ: და ერ-
 20 თი ოჯი იჯ ქს მღ ღჲ მხოლოდ-შობილი. მამისა-გან შობილი ოჯწინარეს
 უღთა სოჯოჯოჯოჯო. ნათელი ნათლისა-გან. ღთი ჭტი ღთისა-გან ჭტისა შობილი
 და არა ქმნილი | ერთარსი მამისაჲ რღისა მრ ეღი შეიქმნა. რღი ჩოჯუნ-თეს
 30 კაცთა-თეს და ჩრნის ცხორობისა-თეს კარდამოკდა ზეცით და კოროცნი შეიქმნა
 სლდისა-გან წისა და მარიამის-გან ქალწლისა. და განკაცნა და ჯოჯარს ეცოჯა ჩრ-
 თეს ზონტიელისა ზილატეს ზე: იწრო დაეფლა და ადღდა მესამესა დღესა მსჯოჯ-
 სდა წერილისა: ამაღლდა ზეცადა და დაჯდა მარჯნით მამისა და კდ მოჯოჯღს დიდ-
 ბოთ განშჯად ცხოველთა და მოჯოჯღართა რღისა სოჯოჯოჯოჯო არა არს დასსროჯღო:
 და სღი წღ ოჯი და ცხოველს-შეოჯოჯოღი. რღი მამის-გან კამოჯოჯღს მამისა
 თანს და ძისა თანს თაუწინს იცემუბის და იდიდების. რღი იტოჯღა წწელთა მიერ:
 35 და ერთი წღ კათოლიკე და სომოციქლოჲ ეკლესიაჲ: ადვიარებთ ერთს ნათლის-
 ღებას მოსტეკებულად ცოღდათა. მოველით ადღგომასა მკდრეთით და ცხორობასა
 მერმისა სოჯოჯოჯოჯოჲს აწინ: | კმა იყო მეცნიერებოღ და დასამტკიცებულად მარ-
 40 თლისა სარწმუნოებისა წღ ესე ღთ-შემოსილთა მათ მამათა-გან დაწესებოჯღი
 მართლადსარებოჲს. ად ვინაშტგან არა დასცხრა ზირველითგან მომწაგუნებულმან
 35 მან ოჯვეთოჯრებისამან ბრძოლად | ნათესავსა კაცთასა. და ვჯ იგი ზღ თანს-შემ-
 წედ მოაზოჯოჯო გოჯოჯღი მის მრ წამალი იგი გესლიანნი სიკოჯღდღისაჲ ოჯწღია

O 296^a
H 94
Q 103

H 96

O 30a¹
Q 104

H 95

O 30a²
Q 105

1 ოჯრჯოჯოჯოჯო. 4—5 ოჯრჯოჯოჯოჯო H. 7 იბორისანთისა H. 8 ოჯრჯოჯოჯოჯო H. 9 შეკრებულთა | მოხროჯ-
 ღოთა H. 9—10 ეკტოჯოჯო H. 12 მ.ს.ს.ო.ს.ტ.ო.ო. Q. 13—14 ებისტოლავს H. ებისტოლავ Q. 16 ოჯოჯოჯო Q.
 17 კრებასა შექოჯოჯოჯო H. 20 ქე O. 22 ქმოჯღო H. 30 და—H. 34 ადსარებოჲს H. მომწაგუნებულმან O.

ბოჯრებას კაცთას: ვერეთვე აწ ზოგან ჭოჯრეღლინი შემსკავსებოჯრნი ნების
 თვისინი. თუ ვინმე ფარანელი. და სერგის. და ზირის. და ზაფლე და ზეტ-
 რე რნი იყენეს მდღელთა-მოდოჯარ სამეოჯრედს ამის ქალაქის: ამთ თა
 ონორიჯა ჭრომის წინამძღოჯარი. და კჯროს ადექასიდრისსად. მაჯარი ანტიოქელი
 5 და სტეფანე მოწათქ მისი: ესე ეწლი ზოგან ბოროტმან მან მტერმან აღმსაროჯ-
 ლებულად ნების თვისს და ისწრათე მთ შრ ადღეგინებად ეკლესიას შა სს-
 ცითოჯრი ბორტი: რ ამთ ზღთქ მოჯლთა კაცთა ბირებთა დასაბამთ-ჯან H 97
 კაცის-მკლეელისადათ. იკადრეს თქმად ერთი ნებად და ერთი საქმქ ორთა მთ
 ბნებათად ერთისა მის სამებისჯანისს ქს ღთისა წნისად და ამთ სსხითა
 10 განახლად ერსა შს ქკასეთსა წვალებად იგი აზოლინარისი. სეპეროსისი. და
 თეიმისტისი. ოჯშჯლოთა მთ. რა მტა სროჯლებად იგი განკაცებისად ორსა წნი-
 ს ოჯ ქკესი განაქარფა. ესევერითა მით მსჯოჯვარებითა. და ახოჯნამტა თჯ-
 ნიერ ნების და საქმისა ყოფად კონიერად სღიერნი იგი კორცნი ოღლისი: | O 30b^t
 ამისთჯს ადღეგინა ქქემან ღმერთმან ჩოჯენმან მორწმოჯრე ესე მეფქ ახალი და-
 15 ვით. რღი ზოჯა გოჯლითადი თჯი რმანტა ვა წერილ არს არს სტა ძიღი თღ-
 თა თჯსთა. არტა ჭროჯლი წამთა თჯსთა. არტა განსოჯრებებად კორცთა თჯსთა.
 გღდის ღთიჯ-შემოჯრებღი ეო ესე კრებად: და წთა ამთ მამათა მიერ ზოჯა
 სროჯლი იგი მართლმადიდებლობის ქადაგებად: რ ვა იტეჯს ონი სდა იეე-
 ნენ ორნი გინა | სსმნი შეკრებღნი სსხელთა ნემითა მოჯნ ვარ მე მთა შს: H 92
 20 ჭეშმარტად ოჯჯოჯე ჩნ შს არს სსხიერი იგი და მიძღეს ჩნ გზასა ჭტები-
 სსას: ამან წწ კრებამან სარწმოჯრითა და მოწლეღ შეიწყნარა ებისტოლქ წღი-
 სს და ნეტარისა აჯათონ ჭრომთა ზაზისად. მოწერილი ღთის-მისხოჯრისა მეფის
 ჩნისა კოსტანტინეს: რღისა შა წერილ არს სსხელდებით განკოჯრებად და
 განერად ეღთად რღთა ქდაგეს ერთი ნებად და ერთი საქმქ განკაცებას ში-
 25 ნა ქკეს ღთისა ჩოჯენისსას. ვერეთვე სსხედ ას ოც და ოთხთაჯც ღთ-შემოსიღ-
 თა ებისტოლქთა ებისტოლქ რნი ღირსს მან აჯათონს თანა შეკრებჯს: მოწე-
 რიღი მორწმოჯრისა ამის მეფის მიმართ სთნობ და კეთილად შეიწყნარა: | რ
 თანაწამებობღეს ესე ებისტოლქნი და დაამტკიცებღეს ებისტოლქსა მან ღიღის
 ღეონისსა ჭრომთა ზაზისა რღი მიოჯწყრა წწს ფლანანეს კოსტანტინებოლელ
 30 ზატრიაქსა კრებას მან ქაღეიდრისსას: რღსსტა იკეღი მართლმადიდებლობი-
 სსად ოჯწოდა წწ ამან კრებამან: ვერეთვე დაამტკიცა წწ ამან კრებამან ების-
 ტოლქნი იგი წწისა და ნეტარისა კჯრილქსი განსკოჯრეთლნი ოჯშჯლომსა ნეს-
 ტორისნი და რაღეგინა მიოჯწყრა აღმოსავლის ებისტოლქთა. ვერეთვე ების-
 ტოლქ სოფერონ იწღმელ ზატრიაქისად: ესე ეწლი შეევიწყარეთ ჩწ ეღთა.
 35 და სწაგლასა ხოჯთთა კრებათასა. და წთა მთ ღთშემოსიღთა მამათასა შეოჯ-

5 მოწათქ H. მოწათქ QO. 8 საქმქ H. საქმქ QO. 11 ოჯნოჯლოთა H. 14 მეფე QO. 17 ეო კესო
 H. 20 ოჯოჯრე O. 21 ებისტოლქ QO. 24 საქმქ QO. 26 ებისტოლქთა H. ებისტოლქ QO. 29 ღელისა H.
 ღელისსა Q. რღი H. 32 ოჯნოჯლოთა H. 33 რაღეგინა H. ებისტოლქთა H. 33 34 ებისტოლქ QO.

დეგითა და ადვიარებთ ოსს ჩნსს. და ჭრის ღა. იჲ ქქს: ერთს მას წდის
 და ერთარსების საშებისგანსს. სრულს ღთებობითა და სრულს კაცებითა.
 ეგლითა ერთ მსკავს ჩნდა თანერ ცოდვისა: რღი იგი ოჯწისარეს სენეთ
 იშა მამისა-გან ღმრთებობითა. ხოლო ოჯწიანადსენელთა ჟამთა ჩნ-თა და ჩოჯინის
 5 ცხორებისა-თჲს განგორცელდა სოჯლისა-გან წდის და მარამისა-გან ქაღწოჯლის.
 ჭრის მის | ღთისა-შობელისა. ბნებითა მით კაცობრივითა: ერთი. ოი იჲ
 ქქ მხლოღ-შობილი ორითა ბნებითა. შერ ქრეველად. ოჯცველებლად. განო-
 10 უთველად. განოჯრებულად ცნობილი. რ განუთვილებად იგი ბნებათადა არა
 შერის არცა ღაქისა ერთობითა მით გოჯამისადა: ად ოჯფრომსად შტეცე
 იუო თუთებად ორისავე ბნებისა. შერებლ ერთ ზირად. და ერთ გოჯამად.
 რ არა ორად ზირად განიკოჯეთა. ანოჯ განეუო ორ გოჯამოჯნებლად. ად იგივე
 ერთი მხლოღ-შობილი სიტქად ღა ოი იჲ ქქ ორითა ბნებითა ორითა
 15 ნებითა და ორითა საქმითა: გა ჰღითგან წწელთა ქადაგეს. და თავადმან იჲ
 ქს გოჯასწავა და წთა მცხეოჯლთა გოჯოჯწეს. და ღთშემოსილთა მამათა
 გოჯასწავეს: გქადაგებთ ჩნცა ორთა ბოჯნებათა. და ორთა ბოჯნებობითა ნებათა
 და ორთა ბოჯნებობითა საქმეთა: და ორთა ბოჯნებობითა ნებათა. არა წინადმდგომ-
 20 თა. ხოჯ იუოთინ. გა ოჯშღლნი მწვალებელნი იტუჯან: რ შეროჯღა კაცობ-
 რივი იგი ნებადა მისი საღთოსა ნებასა. და არა წინადმდგომ იუოქანოჯქებრსოღ ად
 ოჯფრომსად ჰმორჩილებდა საღთოსა მას და ედ-მდოქრისა ნებასა მისსა: რ ჰერ-
 იუო ნებისა მის კორცთადას აჯებოჯლებად და ღმორჩილებად ნებასა მის ღთე-
 25 ბისსა. გა იტუჯს ღიდი თანსავე. რ გა კორცნი მისნი კორც სიტუჯს ღთისა
 ითქოჯმან. და არიქს. ეგრეთვე ბნებითი იგი ნებადა კორცთა მისთადა თჲსად
 სიტუჯსა ღთისა ითქოჯმის. და არს გა თუთ თავადი იტუჯს: გდ გარღამოჯკედ
 ზეცით. არა რა გუო ნებადა ჩემი ად ნებადა მომავლინებელისა ჩემისა მამისადა:
 30 თჲსად ნებადა ნებასა მას კორცთადას იტუჯლად: რ კორცნიცა. მისნი იუეჯეს. და
 გა წნი იგი ოჯბიწონი კორცნი განღმრთობითა არა განიღინეს. ად თჲსსა
 წესსა და ბოჯნებას ეტნეს: ეტრეთვე კაცობრივი ნებადა მისი შეროჯობითა ღთე-
 ბისადა არა განიღია. არცა განქარდა. ად ოჯფრომსად განმეტეიკა. გა იტ-
 35 უჯს გრიჯოღ ღთის-მეტეოჯელი: გდ ნებადა იგი მაცხოჯრისადა არა წინადმდგომ
 საღთოდას ნებისა იუო: ად უოჯლითოჯრთ | განღმრთობილ და მიმუოჯელ ნება-
 სსა საღთოსა. ეგრეთვე ორთა ბნებითთა საქმეთა განოჯუქველად. ოჯცველებლად.
 შეროჯრეველად ორისა და ღთისა ჩნისა იჲ ქქსსა ადვიარებთ: ესე იგი არს
 საღთოსა საქმესა და კაცობრივისა საქმესა. გა იტუჯს ღთშემოსილი ღეონ
 განცხადებულად გდ თითოჯოჯლი ბნებადა მისი იქმს წესსა თჲსსა ზიარებითა
 35 შეროჯრისადა. ბოჯნებადა იგი სიტუჯსადა იქმს საქმეთა სიტუჯსათა. და ბოჯნებადა
 კორცთადა იქმს რადა იგი შქტავს კორცთა: რ არა ეტების თქოჯმად თოჯ ერთ

Q 108
H 100
O 31a1

H 101
Q 109

O 31a2

H 102
Q 110

O 31b1

1 შეროჯლი H. 7, 12 ქქ QD. 14 - 15 და ღთა შემოსილთა მამათა ეოჯმწავეს < Q. 17 ოჯწი-
 ღანი H. 19 მ-მხლებდა H. 30 ენდმრთობით Q. 30 31 ნებას სღმრთოსა O H. ნების სღმრთოსა Q.

არს საქმე ბოჯნებით ღთვებისად და კორცთად: რა არცა დაბადებულად არ-
სებას მას ღთვებისას ადგიუყვანოთ. არცა სიმაღლეს იგი და სკურველებად
სად თომას ბნებისად დაბადებულად და განწყებულად ადგილს შთამოვიყვანოთ:
ერთისა ოღლის. ერთისა ქქისი ვიციით: სასწავლებლად და ვნებანიცა. ად სხო-
5 ად და სხოვად სხედ შემსკავსებულად ბოჯნებათა მათ რღთა-გან და რღთა
შა | იყო: ვა ნეტრამან კარილე თქა: აწ ოჯოჯე უღლით-კერძო შეთურველად H 108
და განყოფილად საიდოჯმლის მას ვადაკებთ და მოკლითა სიტყუათ. უღს
განვაცხადებთ: | და გოჯრწამს ერთი წღდისა სამებისაგანი ონი ჩნი ოჯ ქწ
ღთი ჭტი. შღდ განკაცების ორითა ბნებითა. რნი იგი ერთს მას გოჯამს
10 მისს შა ბრწენილდეს. რღთისა სასწენიცა და ვნებანი. ჟმთა მათ განკებო-
ლებისა მისისათა არა ოჯნებით. ად ჭტებით ახოჯენს: და განყოფილებად
იგი ბოჯნებათად ერთს მას გოჯამს შინა იციობებოდა: რაჟამს იგი ზიარები-
თა შოროსისათა თითოეული ბოჯნებად განყოფილად და შეთურველად თვისს
საქმისა იხებებდა და იქმოდ: ამით სხითა ორთა ბნებითა ნებათა და საქმე-
15 თა | ორისათა ვადაკებთ სავცორებულად კაცთა შეკრემღთს: ესე უღი მრავლი
თა კრძალულებითა და ჭტებითა გოჯრწამს. და ადვიარებთ და ვადაკებთ და
ესრეთ | განვაცხადებთ რა ამიერიან განს სარწმუნოებისა კარეჟე სხად სარ- H 104
წმოჯნობად ვერვინ იკადროს თქმად ახოვ ადწერად ახოვ სწავლად: ოჯკ თოჯ კოჯ-
ლა იბოოს ვინ სხოვად სხედ მემცვალებელი ამის მართლისა აღსარებისა და ს-
20 წათს. ახოვ წარმოთქოჯას ახოვ ადწეროს სხოვად რამჟე განდრეკილი | სარწმოჯ-
ნობად. შემოჯენებულმცა არს და განკოჯეთილ. ოჯკ თოჯ მღდლებობად აქვანჯეს
ოჯცხო იუჯნ ზატევისა მის-გან: ოჯკ თოჯ მონახონი იუჯს ახოვ ერის-კაცი იუჯს
წიუჯას ქოჯე იუჯნ: კოსტანტინე ღთის-მისხოჯრამან თქოჯ: იტეოდენ წად
25 უღთათა ადწერად არს ძეგლი ესე სარწმუნოებისა: რღთი წარითხეს: წწ
კრებამან ჟმა ეო: უღთა ესრეთ გოჯრწამს: უწნი ესრეთ ადვიარებთ: უღთა გო-
ნებად და სარწმუნობად ერთ არს: უღთა წამებად ჩწნი კაცად-კაცადს ოჯი-
თა | კელითა დავჯქრია. უწნი მართლმადიდებელნი ვართ. ესე | არს სარწმუნო- H 105
ბად მოციქოლთა: ესე არს სარწმუნობად მამათა. ესე არს სარწმუნობად O 321
30 მართლმადიდებელთა: ადიდენ ღწნი მეუბობად თქნი: აღსარებად ორთა ბოჯნე-
ბათა ქქესთად სროჯლებით შენ დაამტკიცე: აღსაროჯლი ქწ შენ ზა დიდი წწ-
ლობად მისი: მწვალებელნი უწნი შენ იოტენ. დაგიცვი ოწნი მატკიბელი გემ
მწვალებელთა: მწვადობად ღთისად იუჯნ მეუბობას ზა თქნის. შენ მიერ
35 წღდისა კათოლიკე კელესისა მწვიდობად იქმის: კოსტანტინე ახლისა მეფისა და
მწვიდთა მისთა წღდნი მრავალმცა არიან. მეოჯეოჯ ზეცათაო. მეფეს ქქენისად
დაიცე: ნესტორი და ეტრქოს. და სემეროს შემოჯენებულმცა არიან: სერ-

2 ხმაღლდ Q. 6 უჯურ Q. 8 წღდისად Q ქქე Q. 10 კნებანიცა H. 11 ოცნებო O. 28 უწად H.
30 აღსარებად HO. 35 უჯურ O. 36 ეტრქოს H. სემეროს შემეროს H.

გიოს და ონორიოს. ზიროს და ზაღლე. და ზეტრე: კროზ: თე ფარანელი: მაკარი: სტეფანე: და ზოლისხონი მწვალებელნიმცა შეჩოჯებოვლ არიან: უნი-
 მცა მწვალებელნი შეჩოჯებოვლ არიან. რლთა ქადაგეს ახოვ რნი ქადაგებენ
 ახოვ ქადაგონ ერთი ნებაჲ და ერთი საქმე | ახოვ ერთი ბოჯუნამა ღთუებისა H 106
 5 და კაცებისა ქრისტესი შეჩნებოვლმცა არიან: კოსტანტინე მართლმადიდებელის
 შეთვის საკსენებელი საოკოვანო იუფენ: მარტინე ღთმემოსილის ჰრომითა ზანი-
 სს საკსენებელი სკრო იუფენ: მაქსიმეს სანატრელის მამის ჩნის ქეს | აღმს- O 32a2
 რებელისა საკსენებელი საოკოვანო იუფენ: სოფრონ ისლიმელ ჰატრიაქისა სა-
 კსენებელი სკრო იუფენ: ელთა მართლმადიდებელთა მდღელთა-მოძღვართა და
 10 მამათა | მართლგამომეტოვებელთა სიტყოვასა მას ჰეშმარიტებისასა საკსენებელი Q 114
 საკრო იუფენ: კოსტანტინე ღთის-მსახოვრმან მეფემან თქა: დღაცათოვ დაშოვ-
 რა სიწმიდელ თქნი შორთა გზათა მისღვითა. და აქა მრავლთა დღეთა და-
 ყოფებობთა: ად ჟგროფანი სასყიდელი შრომისა თქნისაჲ ზეგარდამო მოკეცეს
 კეთილისა ამის საქმისა-თუხ. ხოლო ჩნისცა მეფობისა-გან კაცად-კაცადისა თქნი
 15 ელთაჲ კეთილი ნაცვალი განმზადებოვლ არს: რ მრავალი იგი ცთომამა რლი
 შემოვიდა | საწმომოჯნობასა სწა მართალის. და განწყვლებამა იგი და განხეთქილე-
 ბამა ეკლესიისაჲ განაქარეთ. და ერთ საწმომოჯნობად ელნი შემოყარბით რა
 მოვიდოთ წყალობამა და ცხრორებამა სოვლთა ჩნთამა. სახიერებობთა ოჯხოვდ-მიმ-
 ნიჭებელისა ღთისამათა. და შეოხებობთა ელწდისა დედაფელისა ჩნისა ღთის-
 20 მშობელისამათა და ლოცვობთა თქნი ელთამათა: ან: მაშინ ღთის-მსახოვრმან მან
 მეფემან თუხითა კელითა დაწერა სინგოჯრითა წამებამა და დამტკიცებამა ძეგლისა
 მას საწმომოჯნობისასა. და იქმნა ერთობამა კათოლიკე ეკლესიისაჲ. და სისხაროვ- O 32b1
 ლი დიდი | და ელთა მადლობამა შეწირეს ღთისა. ხოლო მეფემან წთა მით
 Q 115
 მდღელთა-მოძღვართა დიდად ჰატრესცა: და კაცად-კაცადისა მრავლითა ნიჭითა და
 25 ქველის-მოქმედებობთა. კეთილი ოუო და ფრიადითა არხანიკითა წარგზავნისა საყ-
 დართა თუხთა: ამან წწ მეექვთსემან კრებამან დიდნი ქველის-საქმენი აღასროვ-
 ლა და მრავალნი წესნი და კანონი ეკლესიისანი განწყესნა | რნი იგი წერილ H 108
 არიან რხოვლისა-კანონისა შწ. სარგებულად მორწმომოხეთა. და სამკაოვლად ეკლე-
 სიასთა:

30 35. ამით ელთა სადმერთთა საქმეთა და მართლისა საწმომოჯნობისა და-
 მამტკიცებულად და ბრტის მის წვალებისა წინააღმდეგობად. ზლითგან ვიდრე
 აღსასრულადმდე წწ და ნეტარი მამამ ჩწნი მაქსიმე გამოაჩინა ღწნი: რ მისითა
 მოღწებობთა და მოძღვრებობთა გოჯლის-ხმა ვუეს ელთა საცთოჯრი იგი წვალებისაჲ
 მის. და მან აღადგინნა საღთოდ მოჯრად მდღელთა-მოძღვარნი იგი ჰრომისანი. ვ ე
 35 სიოჯდლივადმდე იდოვანა კტებისა-თუხ და მართლისა საწმომოჯნობისა: ად აწ
 შენდა მომართვე მოვაქცით სიტყა ჩემი ჰ ბძქეთა-მთავარო. და სროვლო ფი-

4 ერთი საქმე ახოვ ერთი ბოჯუნამა < O. 6 მარტინეს H. 7 მაქსიმე H. 7 - 8 აღმსარებლისა H. საოკოვანო
 ლთა HQ. 12 საწმომოჯნ H. ხაწმადე Q. 20 აწ < QO. 23 შეწირეს ღთისა O O. 25 არხანიკითა | არხანიკითა
 Q. 28 - 29 ეკლესიისა H. 33 კმა HQO. 35 და მართლისა საწმომოჯნობისა < QO.

ლოსთესთა შს: ჳ სპაჲფლო მონახონთაო. და შოკენიერო მოდწეთა შს.
 და მოწამეო წტებისაო. დბლო მაქსიმე. ვრმე შეკამეო შენ. ანოჲ ვრმე გა-
 ქებად | რლისა ეგე ქებად დისა მრ არს. მოვედ სოჯლითა | ჩნდა და | მოგოჲ
 ეტ სიტყმა ქებად შენდა: ჳ მამხილებულო ცოჯლის მის და განქარგებადის სიბ-
 5 რძისისო. მოძღრო და მსწავლელო წტისა მის და სადმერთელს სიბრძნისაო
 რ დასაბამი სიბრძნისაო არს შიში ოლისა: ჳ საოჯნჯო სთნოებათაო. 1,7,9,10.
 საქმით და სიტყვით. და გოჯლის-ხმის ეოთით მობასაო ანჯნათაო. რნ მოქა-
 ლაქობამ იგი ოჯოროცთამ მთიკე კორცითა მით მოჯოჯდვითა და ოჯლოჯრითა.
 მოვედ ჩნდა საესტ მადლითა სოჯლიერითა. გოჯსწავე ვრ ჟერ-არს ქებად და
 10 შესხმამ შენი. მოჯუენე ჩნ ზნ მადლი შენი. და მოჯოებითა შენითა შარგჯი-
 ლოჯ გხსას ცხორებისას. დირს გოჯუენ სწავლათა და მოძღრებათა შენთა ად-
 სროჯლებად: რ დადაცათოჯ წარხოჯედ ამიერ სოთელით. ად ცხოველ ხარ წე
 დთისა. რსა-თუხსა ილოჯაწე: ჳ ქადაგო მართლმადიდებლისაო. სავრტელი
 და მამხილებულო მწვალებულთაო. ნესტო ეკლესიისაო მართლგამოქრეჯე-
 15 ლო | სიტყოჯას მის ჳეშმარიტებისას: მარალმადიდებულო | და მართლმადისა-
 რებულო მამისა და ძისა და სოჯლისა წდისაო. რლსა მოჯუნის ელივე დამა მ-
 ტივი და თაუნის-ცემამ აწ და მარდის და ოჯ კი ოჯ კე ან:

O 32b1
O 116
H 109

VIII

**ჩნე იუფიყდისი: ჳ'ს: იუბიყდის: კრწის: ერძათო: შაოი-
 ფისი: შიხ: კრწის: ადკოთქ: შაქოქათოიოისი: ჳ'ე: აოიოიო-
 იოისი იუფიყდისი: იუფიყდის: იუფიყდისი:**

B 128b1
C 1312b

1. გოჯლის-ხმა ვუჯთ და | გოჯოჯწე ვდ აღიქერნეს სახენი მრავალნი და
 ცხოვრებანი და წესნი და საქმენი საიდო: მლონი და ცხადნი და დოჯწლნი და სროჯ-
 ლებანი კატთა მართალთა და დთის-მოყოჯრეთანი რა გოჯლის-ხმა იონ და ის-
 წასო მათ მიერ: და მათ-გან შემდგომთა მათა: განგებად და საქმებ ცხოვრების
 25 მათისა: ეგრეთვე ჩნცა ჟერ-გჯჩნდა: და არა დჯულებოჯლად ვიხილეთ: მოწრა-
 თედ მოკსენება: და ჳეშმარიტად მოთხრობამ ცხოვრებამ წდის ამის მოცი-
 ქოჯლისა: და კეთილი განგება: და სროჯლი მოდოჯაწებამ მისი: რი იგი
 იუო ზირველი ებსკოპოსი: ქადაქსა ზნ დიდსა ეუესოსას: რისადა საქმენი გოჯე-
 ოჯწენეს წიგნისა მის-გან მოციქოჯლთამს: რი აღწერა ლოჯა მახარებულისა: B 129a1
 30 და მის მიერ ჳეშმარიტად ზნ მივიწიეთ და ვცნათ რლთა ნათესავთაგანი იუო

B 128b1
C 1213a

7 ქმს HQO. 8 ოჯნოჯოჯათი H. 9 სავსე H. სავსე QO. 15 - 16 დმარბეულო H. 18 ქმს ენს O. 18
 თს..... ენ<C. ტამოთე C. 19 მხ<C. მკვე C. შოცქოჯლას C. 20 ებსკოპოსისა C. 21 აღწერნეს
 C. 22 დ<C. 23 კეთილ-მადლითა და C. მოჯუენეთა C. 23 - 24 ეწმოს. C. და<C. მათთა C. ცხოვრებას
 C. 25 ვერბე C. 25 - 26 მოწმადე C. მოკსენებად C. მოსრობად C. 27 ეოთოჯ C. განგებაქ<მხსა
 C. მხ<C. 30. და ეცნათ<C. სოჯნოჯთა C.

იგი: რ მამის წარმართისაჲ იყო იგი: და დედის ჭოვრისა | მორწმუნისაჲ C 1293b
 ნამობი: და იყო იგი ლოჯიტრა ქალაქისაჲ: რ ლ არს ერთი ქალაქთაგანი ლო-
 კისათაჲ: და ესე დამოწაფა მკოვრფელედ მსახურსა მას ღმთისას: წეს ზვე-
 ლეს მთციქულს: სოჯეტს ეკლესიას: რნცა იგი წამ მის-თჳს: ვ დ ფ დ
 5 დაშურა მის თანს: და იღოაწჳ ერთგულად სახარებისა-თჳს ი ჳ ქსისის: და ვ ა
 აღასრულა სათანადო იგი მორჩილებად: ჟურისა-ეურ უნსვე მსგავსად სოჯ-
 ლიერის მის მამოვრის თჳსის განმარგლს ღმთის-მსახურებთ სათნოებე-
 ნი. კეთილთა საქმეთა მოკებით: B 129a

2. მამინ წარიფანს იგი წნ მთციქულმან ზველ დიდად ქალაქად ევე-
 10 სოდ: და ეო იგი ზირველად ენსეობისად საუდარსა ზ ა მის ქალაქისას: ხოლო
 იყო ჟამთა მთ შუიედ ქალაქს ზ ა ჭრამისსა ნეონ ოჯგოლო: და კელმ-
 წიფედ ასიას ზ ა: მაქსიმის ოჯდერთო: ხოლო სწავლოვლების მის-თჳს
 წ დის ტიმოთესს და სსწაოვლთა: საქმეს | და კოვრნებისა და სათნოებთა C 1214a
 მისთა-თჳს: რ ლნი ოჯგემათს გონებას კაცთას არიან არდარა-გუნებს მით-
 15 ხრობად თქენდა რ თუთ მრავალსხითა საქმითა გოჯგოვლების წერილისა მის-
 გან წიგისა წთა მთციქულთას: ა დ რნცა ესე ოჯგეობისად ვიხილეთ: ვ დ
 ჟურარს რ ა გიოჯურთ თქენ და გაოჯგოთ ვ დ წ დ ესე მთციქული ტიმოთე
 არა | თოჯ ზველესად ხოლო შედგომილ იყო: და ესწავა და ესმის მის-გან B 125b1
 სადმერთო იგი სწავლად სოჯლიერი: ა დ წ ს და დიდებოვლს იოგანეს ღმთის-
 20 მეტოჯგელსა რ ი მიეურდს მკურდს მესხელის ჩნისა ი ჳ ქსისს: და მიერ
 გამოიხოვს საიდოჯმლნი იგი ღმთეებისანი: დაფაროვლნი:

3. ხოლო იყო ჟამთა მთ ნეონ შუიფს ადგუბოვლ გოვლის-წერომითა:
 ფაროვლად ზ ა წთა მოტბოვლთა ჰეტრსსა და ზველსსა: და ე ლთა ზ ა მო-
 რწმუნებთა. რნი დამოწაფებოვლ იუენეს მათა: რ ლთადა მრავალეურითა სსხი-
 25 თა: და ფ დითა გოჯემითა | მოიდექს საქმეთა მათთა სროვლებად: და იყო იო- C 1219b
 ეანს დიდებოვლი ღმთის-მეტოჯგელი ჟამის მას ზოფილ ქალაქს მას: რ ეს გან-
 რიხებოვლ იყო იგი ზღოჯას მინს დანთქმისა-გან: ვ ა გოჯგოვწა თქომოვლის B 129b2
 მის-გან ერთიეთს ლოჯანელ ენსეობისის: რნი იგი დაწურა მის-თჳს ვ დ რ ლნი
 იგი შუედგეს მთციქული ო ა ჩნსა ი ჳ ქსს: რ ლთამე მთგანთა: და რ ლ-
 30 თამე მოწაფეთა მათთა: ა დწერნეს ქარტას განხეოვლად თითოეულად თჳსითა
 კითა: სასწაოვლთა საქმენი ო სს ჩნსა ი ჳ ქსსნი: და დიდებოვლი იგი სი-
 დოვლოდ განებდა მისი: და ამისი ვერ ეძლო ოჯრთი-ერთას შერწოვამა და
 ერთ წიგნად შეკრებამ: შეითქოჯნეს იგინი ოჯრთი-ერთას: და მოვიდექს ქალაქად
 ეთესოდ წ დის იოგანსს ქებოვლის და ღმთის-მეტოჯგელისა: და მისცეს ქარ-

1 იყო იგი < C. კოვრან-ხა. C. მორწმუნისა. C. 2 დიხტრა B. ქალაქიან B. 2—3 დიკაჯანთა B. 5
 დამარს C. ქესის C. 6 ხათანლოჯ | ხათრო C. ე-წ B. 7 ოჯხისა | ჰ-ჯ C. ხათროგან C. 8 საქმეეთა
 C. 9 ჰველ C. 10 ენსეობის C. 13 საქმეთა C. კოვრნებთა C. 14 თჳს < C. ოჯგეობის BC: გონებთა C.
 მანეს C. 15 ეოჯგეობის C. 16 ჩნ C. ოჯგეობისად C. 18 ჰველს B. 19 იოგანე C. 20 მეტოჯგელსა C.
 ქსისს BC. 21 გოჯემითა C. 27 იყო < C. ზღვას C. 29 ქსს B. 30 იოგანე < C. ქარტას C. 31 ქსს
 C. 31 32 ხადოვლოდ B. შერწეობა C: 33 შეკრება | მამინ C. შეითქოჯნეს C. 34 იოგანე C.

ტად იგი რ'ღსა შინა წერილ იუენეს განხეულად განგებანი და სსწაოულთა |
 საქმენი ორისა ჩნისა იჯ ქ'წნის: და ეგედრეს მას რა სიტუოანი იგი შეკრობ-
 ნეს და ოკრთი-ერთას შეაწუნეს და ერთ წიგნად შეკუმზადნეს იგინი ჟერისა-
 ებრ: ხოლო მან მიიღო ქარტად იგი: და წარიოთისა და გოჯლის-ხმა ეო წერი-
 5 ლი იგი მას შინა და ზოგ მათ შინა დაწერილი ნათესავობისა-თუს და განგები-
 სს: და განკორციელებისა-თუს: და სსწაოულთა-თუს მესნელისა ჩნისათა: და ესე
 შეკრიბა და შეარწოვა წესსა ზა სამთა სსხარებათას: და ოკწოდა მათსი და
 მარკოზისი: და ლოჯამისი: ხოლო ჩეტარსა მას რ'ნი იგი გამოეხოვნეს: სპი-
 ლოჯმლონი: შეკრდისა მის-გან სდმერთოჲს და ზირველთა მათ მსხარებელთა-არს
 10 ეკესნა: ამან ესე მოაკესნა და დაწერა სსხარებად და განსწოვლდა კლეოპული მ-
 თი: და შეკრება თაგები სდმერთთა მათ სსწაოულთა: და აღწერილსა მას
 ოკწოდა | სსხარება სსხელად თაგისა თუსისა:

B 130a1
C 1215a

B 130a2

C 2115b

4. ხოლო გოჯლის-თქოვამად საეშმაკო დაიწერკა გოჯლს დომენტიანოს
 შეთვისა ჰრომისსა: რ'ი იუო შემდგომად ნურონ შეთვის: ესე აღეკვნა რისხვი-
 15 თა დიდითა ზემომთესესეოულქს] ამას ზა წსა იოფანეს ღმთის-შეტუჯოვლსა
 და შოკრითა საეშმაკოთა განდევნა იგი ქალაქით ეუესოლოთ: და ოჯბრისა რა
 დაემკვდროს იგი ჭვადესა ზატომნისას: რ'ი არს ერთი შეტეოვლთა ზერთვის-
 თაგანი: და ესე იუო ესრტთ: ხოლო განაკებდა სუფარსა მას საუპისკოპოსოსსა:
 ეუესო ქალაქისას: ჟერისა-ებრ წა ტომითს მოციქოული: და იუო დშოთ-
 20 მილ | ზირველითგანეჟ ქალაქსა შინა ეუესოსსა სავთოჯრი კერზამ-მსხოჯრებისა:
 და მკვდრთა მის ქალაქისათა ედკა ადგილი შესარეებული შს ქალაქსა დღესსა-
 წაოვლთა მათთა-თუს შეკინებოვლთა და აღსროვლებდინ დღესსწაოვლთა მათ-
 25 თა მრავალსა საქმესა ბილწებისას: და ოჯნდოლოთა სავთოჯრითა შეკინებოვლ
 და ზირნი მათი მწოჯრითა დაიბოჯრნინ: რა არაჲნი მათგანი სავთოჯრ იუოს:
 და აქოჯრ კელთა მათთა სსხეები კერზებისა და გოჯრთისები და ოკწოდდინ
 თაგუოჯრისა-სავტემელ და სამსახოჯრებელ: და ესრტთ შფოთებელ: და მრავალსა
 სისხლსა დასთხველ: მამათა და დედათა: აზნაოჯრთასა: და მონწოჯრედდინ:
 მრავალთა ადგილსა მას ჩინებოვლსა ქალაქსა შინა: და არა ხოლო ამას ბო-
 30 როტსა კმა ეუოფოვადეს: ად სსოჯასკა მრავალსა საქმესა სოვლთა წარსაწოვლელ-
 სს იქმოდეს წარმდებოებით:

B 130b1

C 1216a

B 130b2

5. ხოლო ტირნ და ეკლოჯნ მათ-თუს წა ტომითს მოციქოული: და
 ამხილებნ. მათ და ასწაოვბნ დღს და დამსტ გზასა მას ჭკშმარტებისას: და
 ვერ შეოჯდო სწავლითა მისითა მოქცეუად მათა მსწავრებისა-გან მათისა: და

2 ქ'წნი C. სიტუენი C. 3 ერთი ვროხა B. შეაწუნეს C. იგი C. 6. ოჯხ<C. 7 შეკრიბა C. სსხარე-
 ბისათა C. ოკწოდა | ოკწოდა B. 8 გამოეხნეს C. 9 სავტემელნი B. მს<C. სსხარებათა C. 10 აქენა
 C. ამან ეზე მოაკესნა<B. განსწოვლა C. დავლემოვლი C. 12 სსხელად<C. 13 თქოვა | სეტოვოჲ C.
 14 სეროჲ C. 17 პატონისას C. 18 ესრტთ C. 20 ზირველითგანეჟ | დამოშოვლ B. 23 ბილწოთა C. 24
 მწოჯრითა C. არაქს | ოთა C. 25 აქენ C. 25 სსხეები C. ოკწოდინ. 26 თოჯრისა C. ეხტო C. 27 დედათა |
 და C. 28 ეუოფოვადეს | ეუოფოვადეს C. 31 ადლოჯრ C. ტომოჲ C. 32 ადგ C. დამ B. 33 მსწავრებისა |
 24 C.

- დღეს რ' ლსაშე დღესაწაოჯღს მათს შეკინებოჯღს შევიდა შ'ს მათს წ'ე ტომოთქ შესაერებელს მს შინ მათს და აჯღა იგი ზ'ს საქდაგებელს სოჯ-
 ეტის მათს: და აღიმაღლა კ'ე თუნი იწყო სწაგულად მათა და ეტყოდა კადნიე-
 რად: | ჟ. კაცხო ევესელხო: ნოჯ სტოთებოთ კერზო-მისხოჯრებოთა: და საცოთო- B 131a'
 5 რითა საეშაქოა: ა'დ იცანთ ღ'თი ცხოველი შემოქმედი ცისა და ქოჯეან-
 სად დამბადებელი თქ'ნი და მაცხოვარი: ხოლო მათ ვ'ს ესმა ესე წ'დის მის-
 გან: ადგინეს გოჯღის-წყრომიოთა და რისხვითა საეშაქოაოთა: სწაგელის მის-
 თუხ მისისა: და განსჯებოჯღნი ზ'ს მიოჯკელს მას გოჯერთხებოთა: და ქვებოთ
 რ'ი აქოჯნდა მათ და იწკეს ოჯწაჯლოდ ცემად მისა: და ოჯღს უ'დ გოჯემეს იგი
 10 ვ'ე სოჯლიერდა იყო მონად იგი ღ'ე: მონბეს საბელი ფერკას მისისა: და განი-
 თრიეს იგი მთას ზ'ს | მის ქაჯაქისისა: რ' ღ არს იმიერ ნხოთ-სადგოჯრისა მათ- C 1217a
 ს: და მოჯნ შექვედარს მშჯღობოთ სოჯლი თუნი | კელთა შინა ღ'ისათა: მამინ B 131a'
 წარიღეს მორწომაჯნეთა მათ კაცთა გოჯამი მისი: და დადგეს იგი ადგილს რ' ღ-
 ს ჰრქან დასომი: რ' ლსაჯა ადგილს დღეს შ'ს არს წ'ე ტასარი მისი:
 15 6. და ვ'ს მოჯოჯღა მეფე' დომენტიანოს და დაიპურა მეფობად ნერბას:
 ოჯკომოიეჯნეს წ'ე იოჯანს' მოციქოჯლი ექოჯსორობისა მის-გან: და ვ'ს მოიწია
 ეუესოდ ქაჯაქად ზოგა წ'ე ტომოთქ: მოკლოჯლი: ეერე სხედ: ვ'რ იგი ზემო
 ვაქსენეთ: ხოლო წ'ნ იოჯანე დაიპურა. საუღარი იგი ეუესოლსა ქაჯაქისად და წესიე-
 რად განსკებდა იგი საუღარს მას: ვ'ე ტრანისის მეფობადმედ: ადგროჯღა წ'ე
 20 მოციქოჯლი და მოწაფე' ქ'სნი ტომოთქ სამით დღით შემდგომად დღესაწაოჯ-
 ლისა მის. რ'ი | ზემო ვაქსენეთ და იყო გარდაცვალებად მისი თოთოჯესა იანჯარს B 131b'
 ოც და ორსა: მეფობას ჰრომეს ზ'ს ნერბადისა და კელმეიფებას ასიას ზ'ს ზერენ-
 დროინისა: ხოლო მეფოჯებას ჩ'ნ ზ'ს ო'ისა ჩ'ნის ბ'ჯ ქ'სისა: რ' ლისად არს
 დ'ე მამის თანს სოჯლით წ'დით-ოჯრთ აწ და მ'დს და ოკ'ნითი ოკ'ე ა'ნ.

IX

25 **(ჩ'ე: იუნჯიყდისი: 'ხ: იუნჯიყდის: ქ'თი: შაქოჯბოთი** B 131b'
ქ'ქოსისი: ზ'ე: რაქიყდისი: ზ'ე მჯთ თონი: სუბოთ: C 823b
ქ'დოქოქოქოთი: ქ'თი: ზ'ე ზ'ე ზ'იჯ მჯოქი: იუნჯიყდის:
იოჯანღარის ქაქქოსიანე სანბენი.

30 1. და იყო რ'ეს იგი დეოქეს სიტოჯა: წ'დის სახარებისად: და ქაჯა- C 824a
 გებად მესხელისა და მაცხოვრისა ჩ'ნის იჯ ქ'სი: წ'თა მოციქოჯლთა მიერ:

2 ტომოთე C. 3 სწაჯად | სიტოჯად C. 4 სოჯ < B. ქცოთოთ B. 5 — 6 ქ'ნისიჯ | ჯად C.
 8 ქკოთ C. 11 იმიერ | მათო C. ნოჯობადგოჯრის | ნოჯოსეოჯჯღელს C. 12 შექვედარს მშჯღობოთო C. 13
 მათ < C. 14 ზ'ნ C. წ'ა ტომოთო C. 15 მოკელა C. ნერბად | ჯამინ C. 16 აჯჯ მოიკვიან C. ექსორობისა C.
 17 ეუესოდ ქაჯაქადო C. ტომოთე C. 18 ოჯანს' B. იგო < C. ეუესო C. 19 იგო < C. 20 მოწაფე' | მწ-
 20' B. ქ'სი C. ტომოთე C. 21 შექვედარს დღესაწაოჯღისოთო C. ზემო ვაქსენეთო C. 22 თოჯეს C. 23
 პერქდროინისი | პერქ. სინოსის C. 24 ქ'სის C. 26 მოწაქოთა | ჯაკარველომ-ქაქოთა C. 27 ოჯანესი B.
 ოჯკენესი C.

- გა თესლი ჭეშმარიტი ქოჯეანსა კეთილს: და აღმოსცენდა და ნაყოფიერ იქ. B 131b
- მნა კიდეთა ქოჯეანისათა: ნაყოფითა ღთის-მუცნიერებისათა: რა აღესრო-
 ღოს თქოჯოჯლი იგი შეესალმოვნის დაფითისი: რაღს იტყოდა მოწაფეთა-
 თს ღთისათა ვაღ ეღს ქაუნას განკლა კაღ მათი: და კიდეთა სოფლისათა 18.5
- 6 სიტყოჯანი ზირის მათისანი: რა არა დაშთა ქაუნაღ მორიელი და არცა ქალა-
 ქი არცა დაბაღ. და არცა ოჯადანაღ: რაღი არა ნაყოფიერ იქმნა: და განმღიდ-
 რებოღ სადმრთოღს მის-კან სწაფელისა და კეთილად-მისხორებისა: და განათლ-
 და ეღიფე ნათლიათ: ღთებებისა სამებისა განხორთყოჯიღსათა: ხოლო ჟამი
 მცირეღ შოჯვა შემოფიდა: რა აღესროჯღს წინამწართქოჯიღი იგი ოღე მო-
 წაფეთა თსათა მიმართ | რა გერ შესაღლებელ იყო განხორთყოჯიღად თქოჯოჯ B 132a1
- 10 ღი იგი ჭეშმარიტებისაღ: და რაღეუ რაღ არს წინამწარი იგი თქოჯოჯი C 824b
 ოღე: აღ ვითარმეღ ესე იხილეთ: და ნოჯ შესწოჯენღებით: რა მომავალ არს
 ჟამი რაღს გღვენიღენ: და გოჯოჯრიღენ: და შემღგამი ამისი: და გოჯლად
 აჯა ესერა: მე წარგაფლინებ თქნ. ვა კრავთა შს მკელთა: ხოლო მტერმან 20.10.16
- 15 მან. და მბრძოლმან და ახოჯანმან გერ მოთოჯღოჯრან შქაღაგებელი ღთის-
 მისხორებისანი: მისხორთა მიერ მისთა: აღ ვაღ მოწარავებითა და გოჯლს-
 მოღგენებითა მისითა ოჯთროღსღა ძღეოჯღ იქმნა: და სირცხვილი საჯოჯონაღ
 დაიკჯღრა წთა მიერ და ოჯმეტსს განხბრწენიჯა გრჯანი მოღჯაწებისა მოთი-
 საღ | ესე ეშაჯმან ეღღღე კატის-მღღეღღამს: რა ეღნი ღვენანი და სარჩანი B 132a2
- 20 ჟღეღღაღ სიმრავლენ და გოჯეისთა სიმბოჯრენ სიხაროჯლითა შეიწესარეს ქსს-
 თს მქაღაგებელთა მათ კეთილად-მისხორებისათა | და გერჯენითა მოციქოღ ღე C 825a
 ბისა და მოწაფებისათა შეიმკენეს: ხოლო არავე დასცხრა მკღამი იგი ბრძო-
 ღისა-კან: და მტხვარეღ წეობისა-კან წთა მოციქოჯლთა და მოწაფეთა ქსს
 ღთისა ჩნისათა: აღ დაზრხინისა და აღბორჯენა მათ ზა მისხორნი თსნი
- 25 საკოთარნი ჟამისა მის კელმწიფენი რღთა არა ჟერ-არს მეფეღ სხეღის-
 ღებაღ: რა მათ მიერ აღჯრა ეშაჯმან ვა მკეღმან მსხვარემან სამწესოღ იგი
 ქსსი: აღ განცრთოჯღა სსოჯებაღ მისი და დაეჯოჯა ძღეიერებაღ იგი ახოჯენ B 132b1
- ბისა მისისაღ: რა ბრძოღლითა მით მისითა აღამღღა რქაღ ქრისტიანეთაღ და
 განაღღაღ დაღა ეგელისათაღ რღღისისა ჰგონებდა იგი დამცირებასა და განქარ-
 ეებას: და მიერითკან გამოგზბრწენდა ჩნ ნათელი იგი მოჯარდიღებელი მთიებ-
 თა მათ ბრწენიჯაღეთაღ: წთა მოწაფეთაღ: ამის მიერ ბნელი იგი წეოჯღადი:
 რაღ არს საცთოჯრი გერზთ-მისხორებისაღ განქარდა და ღამზარნი იგი ღთის-
 ცნობისანი ჭეშმარიტნი განხბრწენდეს | გონებასა შინა კატასა: და მიერითკან C 825b
 მოჯოჯღოჯრდა და განქარდა ძალი და ძღეიერებაღ სოჯღთა-კანმხრწენელისა მე-
 30 ღომისაღ: და ეღთა მისხორთა მისთაღ: და განძღეიერდა: და ახოჯენ | იქმნა B 132b2

1 აღმოქცენდა B. 3 თქოჯოჯი B. თქოჯოჯი C. 4 ოღღსათა C. 6 და<C. 8 ოღღსათა | წღღსი C.
 9 მცირე BC. წინამწართქოჯიღი B. წინა წინართქოჯიღი C. 11 თქოჯოჯი B. თქოჯოჯი C. 12 გღესი<C.
 13 კჯღღ C. 15 და<C. 16 მისთა | თსთა C. 20 წარგოჯითა | მოწარავებითა ოჯთისა C. 17 მისთა<C.
 18 რა ეღსი რაღ. B. 20 გეუმათა C. ქსს B. 22 დაქსტრა. 24 აღსარისა B. 25 ხოჯოჯონანი<C. რაღ
 26 და<C. 28 აღჯოჯი ღღღღღღ C. 22 ქსს C. ხოჯოჯონანი C. 31 მოწაფეთა | და<C. წეუღი<C. 34 ძალი. და<C.

გონდი იგი ქ^სს-მისხორთაჲ: რ^ალთაგანნი შეიჭოვრნეს სარწმომავნობითა და კეთილად-მისხორებითა: რ^ალ არიან კვრის და იოვანე: მკენი და თჳსლეველი მოწამენი მკსნელის ჩ^სნის და მცხთურისა ი^ავ ქ^სსნი:

2. ესენი გამოხედეს მოღვაწედ და სხოვნად დოკლიტანე შეთვის ზე: რ^ალი იყო თჳსრტ^ს და თჳბორტ^სს ჩ^სს მღევართა: რ^ანი ადგომილ არიან ქოჯეანსას ზ^ა: და სურაინოს მძღავრის ზე: რ^აი იყო ემთა მთ კელმწიფტ^ს ქალაქსა ზ^ა დიდს ალექსანდრას: რ^ალ არს ეგვბტისაჲ: და კასიოს მღვდლისა ზე: რ^აი იყო ტასრას ზ^ა დიდს: რ^ალს შინა დამკვდრებოთელ იყო კანობ კერზი: მათ იღოვწეს დოვაწლითა მოწამებისაჲთა და აღსარებითა ქ^სსითა უ^ე B 133a¹
- 10 სიკოვადმე: | ესე თრნივე წ^ადანი მოწამენი იუენეს ქალაქით ალექსანდრაჲთ C 826a და თითოეთელს მათსა ზირველ წამების სხოვაჲ და სხოვაჲ სკემტ^ს ახოვნად თურთი-ერთას წინააღმდგომი: რ^ა კვრის სიერმით მისით-განი ვიდოდა გ^ასას მას მონახონებისას: მრავლითა მოწარაგებითა და ფ^ალითა შრომითა და გოჯლს მღვდინებითა მძღექმხოვლ იყო იგი სოჯლოს ზ^ა არაწ^ა: ხოლო იოვანტ^ს
- 15 იყო ერთი მეკლართაგანი ერის-კაცად განწესებოთელი ქოჯეანის შეოჯვის: ა^ად თ^აფროჯისა იწარაგა სათნოეთად ზეცისა შეოჯვის: და აღირჩია ერის-კაცობაჲ შეოჯვის მის სოჯოჯობასა ქ^სს ღ^ათის ჩ^სნისაჲ. შერთვად გოჯრდას მას მოღვაწეჲთა მისასა და შეიბურნეს წ^ანი | მოწამენი მისხორთა თჳსჯოჯობას B 133a²
- 20 სურაინოს მისჯოჯობისათ: ადგილსა რ^ალს ეწოდა კანობ გარეშე ქალაქს: რ^ა მოჯნი იყო სამკვდრებელი მათი: და არა ესენი ხოლო მარტოდ შეიბურნეს: ა^ად მათ თანა სამინი ქალწოლნი წ^ადანი და დედაჲ მათი: ზირველს მას ეწოდა თეოდოტე | და იყო იგი თხოთმეტის წ^ალის და მეორეს თეოდოტის და იყო იგი C 826b
- 25 თეოდოტის წ^ალის: და შესამეს ევდოქია: და იყო იგი ათურთმეტის წ^ალის: და დედას მათს ეწოდა ათანასია: და იყო იგი მხრდელ მათს სიტკუთს სარწმომავნებისა და ღ^ათის-მეტნიერებისაჲთა თუფროჯის სძისა და სამოჯებელთა ქოჯეანისათა ასწავებდა მათ: რ^ა აღირჩიონ სიწმიდტ^ს და დაეწინდნენ ქ^სს სიძის მას თჳკოვდავის: ხოლო, მათ მოწარაგედ შეიწინარეს სწავლაჲ იგი მშობლისა თჳსისაჲ: და აღიხოჯნეს სათელი იგი ქალწ^ალებისანი დათჳშრეტელი: B 133b¹
- 30 და მოელდეს მოსლვას სიძისა თჳკოვდავისასა და ვიდოდეს იგინი კეთილითა სათნოებითა და ადვიდეს რაჲ ნავსა მას ქალწოვლებისასა მით მიწინეს დოჯწლსა მოწამებისას: და არა შეძრწოჯნდეს მოსლვასა მეკლათა მათ მხნჯარეთას: ტარიგნი იგი ქ^სსნი: რ^ა მიხლობილ იუენეს იგინი ძაღსა ღ^ათისასა და დოჯწვასა წ^ათა მოწამეთა მისასა კვრის და იოვანტ^სს: და სწავლითა მათათა | სდამ- C 827a

1 - გე|+და კვოჯლა C. შეოჯეანეს|+საჯოჯრეველითა C. სარწმომავნობისა C. 2 მისხორწ^ახათო C. თოჯნტ^ს B. 3 ქ^სსნი C. 5 თჳსრტ^ს BC. თჳბორტ^ს C. 7 კასიოს| კასიოს C. 9 მოწამებისათა| მოღვაწეებისა თა B. აღსარებითა C. ქ^სსითა C. 11 სკემტ^ს B. ახოვნად C. 12 გ^ასას C. 13 მას<C. მისწარაგებითა C. 14 თეოდ^ა BC. 16 ახრდელი C. 17 ხოლო, კოჯნას B. ქ^სსნი C. 18 მისობას<C. 22 თხოთმეტის| თეოდოტის C. მეორეს|+მის C. 24 - 25 სარწმომავნობისა C. შეცნინებისათა| მისხორებისათაჲ C. 26 კო, ევდოქიას|+და C. ქ^სსნი B. 27 თჳსწარაგედ C. 27 28 მხოვდას<C. აღსაჯეს C. იგი<C. 29 მოსლვას< H. სდამს|+მას C. 30 მისობათა C. 31 მხნჯარებისა B. 32 ქ^სსნი C. 33 მისობას<C. თოჯნტ^ს B. თოჯნტ^ს.

რითჲთა: ოფრომას განმტყინებოდეს წინ ქალწოლნი სარწმუნოებასა და თი-
 სისა და ღოჯაწლის ზნა მოწამებისა: რა წათა მათ ოფრომად ემითდა წათა ქალ-
 წოლთა სიწმინდისა და სიჭაბუკეისა მათისა-თჳს ნოჯ ოჯოჯე კერ დაოთმობნ | B 183b
 სატანჯუელთა სიმამრეთჳს: მოწყენოჯელს მათ ზნა: და დაწყაბებდეს მათ ძლიერად
 ბრძოლას მტერთა მათ კერზთ-მისხოჯრთასა და ეტყოდეს: მოიქსენეთ იქოჯმოჯ-
 ლი იჯო მაცხოფრისა ჩნისაჲ: რაღას იტყვის: ნოჯ გემინინ მათ-გან რაღთა 2. 10, 24
 მოწყუჯნენ კორცია თქნის ხოლო სწლისა ვერ შემძლეებულ არან მოწყუჯლად:
 და კოჯლად: რაღა დითმინოს იჯო სწდ ცხენდეს. აწ ოჯოჯე მიქსიგავსენით 2. 10, 24
 მოძღოჯარსა მას თქნის თეჯლას რაღა მიიღო წამებისა გჯრჯინი ოჯწმინდეს ელ-
 10 აა დეღათა და სოჯრეიეჯლად შოჯრნ ადილეჲ მართლადსარებოსა და სიწმინდისა
 მისისა და მიქსიგავსენით ღოჯაწლთა და მოთმინებათა მისთა და მის თანა მიი-
 დეთ გჯრჯინი იჯო ზეცისა სსსძღოჯსაჲ და | შეხოჯედით ბრძენთა მათ თანა B 134a
 ქალწოლთა ქორწილსა მას სემოჯოჯოსა: C 827b

3. ამით და ესეგროთა სიტყუთა და იჯოჯთა სიმრადლითა შეტყურნეს წათა
 15 მოწამეთა: კვროს და იოვანეს: ქალწოლნი იჯო სსსატრელნი: და ესრწთ მათ თა-
 ნაჯე შეიქყანნეს ასმარჯესა მას ღოჯაწლისასა და ბრძოლასა ეშმაკისასა: რა შეი-
 ჰერნეს იჯინი მკედართა სჯროს მძღოჯრისა ოჯკეთოჯრისათა: და შეიქყანნეს ალე-
 ქსანდრიად და წაროჯდგინნეს მის წე: ხოლო მათ განაჯდეს მათ-გან ელი
 ზროჯრეჲა სიტყუ-გებისაჲ ბრძენებისა-ეგრ ქწსისა ვ და რაწა წაროჯდგინნეს თქნ წე 2. 10, 19
 20 კელმწიფეთა ნოჯ ზროჯრეთა რასა იტყოდით: რა არა თქოჯენ იუფესა მტრეოჯელნი
 ა და სოჯლი წე რა იტყოდეს თქნ თანა: და | არარას იჯთნებდეს გონებასა B 134a
 მათსა ზასოჯესა მსაჯოჯელისა მის მიმართ ა და განბრძნობილნი სოჯლისა მიერ
 დგეს წე მისსა:

4. მამის ეტოლა მსაჯოჯელი იჯო და შეინაკენი მისნი: რა ოჯარ-ეონ სარ-
 25 წმოჯრეობაჲ ქწსი: და ადიარნენ კერზნი: და ოჯგონ ეშმაკთა რაღთა იჯო
 დთად ჰხადდეს | და მიიღონ ზატოვი და დიდებაჲ მიოჯთხრობელი: და შეტო- C 828a
 ბარ მათა იქმინ: ხოლო წათა მათ მიოჯტეს და ჰრქეს: რაღასა-თჳს შეტომილ
 ხართ სატოჯრითა ეშმაკისათა: და ჰმსახოჯრებთ კერზთა და ჩნ მიიძლეებთ
 დატეკებად დთისა ცხოფლისა დამადებელისა ცისა და ქენისა: ზღვასა და გმე-
 30 ლისა: და ეი რაჲ არს მას შინა: და თქნ თანაჯე მსახოჯრებად ეშმაკთა: ხო-
 ლო ჩნ განმზადებოჯლ ვართ ეღთა სატანჯუელთა | თქნთა დაამენად: გე B 134b
 სიკოჯდიდმდე: რა არა ოჯჯარ-ეფოთ სახელი დთისა ჩნისაჲ: და შეოჯრატც გჯ-
 ეფოთიეს ზატოვი და დიდებაჲ თქნი: რა სწწოჯთროს არს: და წარმადღა: ა და
 ოჯფრომასა გოჯსოჯრის და მოწარეე ვართ მიმთხოჯვად კეთილთა მათ და
 35 ასამოჯებელთა სოჯოჯრენთა წარეეღლთა: რაღი ადიოჯომოჯლ არს ჩნდა დთისა

1 წწსი+თე C. სანწმუნოებისა C. 3 სანწმუნებისა C. 4 სანწმუნოელთა C. 5-6 თქმოჯლი C. 7 ხო-
 ლო] და C. მოწყუჯლ C. 8 ოჯრწდ C. 11 მისსა C. და მოთმინებათა C. 11-12 მადლო B. შეხოჯელი
 შეხჯდე C. 14 და C. 15 კვროს C. აოჯანე C. ესრეთ C. 16 წარადგინეს C. 19 ქესისა C. 21 არარას
 არს C. 21-22 გონებათა მათთა C. 24 ოჯკედონ C. 25 ქეს C. 26 ხოლოჯ B. 28 მსახოჯრე C.
 მამოჯკებ C. 32 ხიჯადდმდე C. 34 გესხჯან C. მსაწმუნე C. 35 და სანწმუნოელი+ადოჯრეოჯდებელი და C.

ჩნის მიერ იჯ ქტის და რ გოჯლის-ხმიერთათ-თჳს სცნსაოზრ არს დაბადე-
 ბოჯლთა მათი გამო ხილოჯლთა | დამადეებელი მათი ოჯნილაჳი დი: ხოლო C 828b
 რ ღლთა ესე თქოჯენ ჳმსახოჯრებთ: არს არიან დონი ად მცტოჯორნი ეშმანნი:
 განმხრწნელნი ს ღლთა კაცთანი: და ოჯოჯოჯოჯ დოჯოჯემონილსეთ და ისინით
 5 ჩნი და დოჯტოჯთ ცოჯდი ესე მსახოჯრებამ თქნი და ჳმსახოჯრთ დონ | ცხო B 134b⁴
 ეელს: რნი მოჯცა თქნი მეუბობამ ესე საწოჯორთამ: მოჯცეს თქნი სოჯოჯოჯრამ-
 ცა იგი სყოფელი და დონამ და სმოჯებელი დოჯოსროჯლებელი წთა მისთა
 თანა: ჳქნი მათ სჯრანთს მსაჯოჯლმან: გიღირს თქნი ოჯფორამსად დამორჩილე-
 ბამ ბრანხეას მეფისა თუთ-მშერობელისსა: და მსახოჯრებამ დონთა მისთა რღ-
 10 თა იგი თაჯდი და ე ღლი ერი მისი ჳმსახურებს: და მე გეტოჯ თქოჯენ ჳემონიტად:
 ოჯოჯოჯოჯ ესე ჳეთო ჳირფელად დონთა განმრწულთ თქნი ჳნი კეთილის-ყოფამ:
 და კოჯლად მიფწერო თუთ-მშერობელის: და გეფენ თქნი მეუბობარ სოჯოჯთარ სც-
 ნსაოჯრ მეფისა: და მან განკამიდიდრეს ე ღლთა სიმიდიდრითა ქოჯეჳისამათ:

5. ხოლო წთა მათ მოაქსენეს კეთილნი იგი | სოჯოჯოჯენი. დთიქ- B 135a¹
 მოჯლნი მართალთათჳს და სსუფეველი ცათამ და კადნიერებამ წე ქტის დთი- C 829a
 ს: მიოჯკეს და ჳრქეს მსაჯოჯლსა მან: მეფელ თქნი წოჯთჳსამსამ არს და
 კეთილნი მისნი საწოჯორთ არიან და მეს წარმავალ: ხოლო კეთილნი იგი ქტის
 დთის ჩნისანი: სოჯოჯოჯენ: და წაროჯვად არიან და მეოჯეჳებამ მისი დოჯოსროჯლე-
 ბელ და სამარადისო არს: და მან განოჯოჯოჯთენით თაფნი ჩოჯენი და შეოჯრანც გუო-
 20 ფიეს ქწინის მეფელ და კეთილნი მისნი. და ამან ვიტეჳთ: ვერგინ შემიღებულ არს
 ჩნდა განმორებამ სიყოჯორჯლსა მისსა: არცა სატანჯეველითა არცა სიოჯადილი-
 თა არცა ცეტხლითა და წოჯვითა | და ვერცა სხუთა რამთ მისი სოფლისა გოჯე- B 135a²
 მითა და სმოჯებელითა: და ამან ოჯწებოჯლ იუვენ კელმიფიფებამ ში რ არა-
 რამ სხოჯამ გესმეს ჩნ-გან თენიერ ამისა რი ესე გესმა ჩნ-გან: დადაც-
 25 თოჯ | მოაწინე ჩნ ჳნი ბეგინი სატანჯეველნი და ბოროტად სიოჯადილი არსდა C 829b
 დოჯტოჯთ დი ცხოველი: და არცა ვჳმსახოჯრთ ბილწთა და შეკინებოჯლთა
 სამსახოჯრებელთა თქნთა და არცა ოჯგოთ ეშმანთა ოქე:

6. და ვნი წარმთაროჯლსა მსაჯოჯლმან მან სიცროჯვისამან კამარწნი იგი
 სიტჯესანი: საესენი ისრითა მით წამლეანითა და მკოჯდინებელითა და ვერ შეოჯ-
 30 ძლო მიწეღვად წთა მათ მოწამეთა: რ შექოჯრვილ იფენეს | იგინი ჳსწუთა B 135b¹
 მით ქტის სარწმოჯრთებისა და სიყოჯორჯლისამათ: ამისსა შემიღებამ გარდაიქ-
 ცა და იწეო მიწეწენად მათ ჳნი ფიტცხელთა სატანჯეველითა: და ოჯბრძან განმი-
 შოჯლენამ მათი: და დამოჯიღებამ ძელსა: წთა მათ ქალწოჯლთა თანა: და ხოჯ-
 ეტამ გოჯერდთა მათთამ: ვ დს მოქკლეს კორცნი მათნი და გამოხრდეს ძოჯლნი

1 ქწინა C. კიოჯრთა C. 2 გამო ხილოჯლთა C. 4 განმხრწნელი ს ღლთა კაცთანი < B. 7 ხეოჯეველ <
 B. და სმოჯებელი < C. 9 მათთა ოჯხო B. 12 კოჯლად | + მე C. მერობეჯის C. 13 სცნსაოჯრ < C. 14
 მოაქსენი C. 15 - 16 დთიქ მოჯლნი C. 18 კეთილნი კერნი C. იფი | + დთიქ მოჯლნი C. ქწინა C. 21 - 22 სოჯოჯ-
 ღლთა C. 22 სხუთა სიტეჳთ B. 23 სოჯოჯებელითა C. 24 რ ესე გესმა ჩნ-გან | რ ღლთა მხოჯეველთა C. 25
 სოჯადილი C. 26 ცხოველი C. არცა | + თა B. 28 კამარწნი C. 29 სიტოჯოჯნი C. სკატნი C. დ < B. 30 ხეოჯე-
 ნებელითა C. 30 ქტითა B. სარწმოჯრთებისა C. 33 განმიღებამ C.

მათნი და მოთქმულადეს და დახოვრეს მსახურნი იგი მძღაურის მის ოკეთოვ-
 რისანი და ვერ შეძრნეს წადანი იგი სარწმუნოებებისაგან მათის | რ არცაღა C 890a
 ნასოხვისაჲ იხუბეს მიცემამდ მერმე მსაჯოვლას მას სიგროვევისსა ად მოითმენ-
 დეს სატანჯველთა მათ: ვა სსოკუბელთა: სინაროვლით და მხაროვლებითა და
 5 თოვალნი | გოხისათა მათთანი ზეცად მიმართ ჰხელდიდეს და მიერ მოელოდეს B 135b
 კსნასა და სოკუბინის-ცემას: მსაჯოვლის მის-გან ცხოველთა და შკოვადართაჲ-
 სს: რწცა მისცა მათ შეისსა შინა მისკუბელი ღოჯაწლის მათისაჲ საოკოვ-
 ნოდ:

7. მაშინ ვა იხილად სჯიანთს მსაჯოვლამს სიმენს იგი ძლიერების მათი-
 10 სსა ოკდეველი: და ახოვნებამ იგი და ძლევაჲ რწლით სიძეს მას და ღწითა
 მისთა მოღოჯაწითა მათ ქწსთა: ბრძანა აღსროვლებამ მათო: და წათ მათ ქალ-
 წოვლითაჲ მსჯელითა: და მოწყვდნეს წწნი იგი მოწამენი მსჯელითა შემდგომად
 აოჯრცხელთა სატანჯველთა: და მიემსგასნეს იგინი თა თუსსა იჯ ქისა და-
 თხუბითა სისხლთა მათთაჲთა და მიცვალნეს ქწისისა სიმკვდრეუბელით ზეცი-
 15 სს სამკვდრეუბელსა: და გჯრჯოსან იქმნეს გჯრჯინთ მოწამებისაჲთა: ქწს
 ღწთისა წწნისაგან თითოჯსა იანჯარისსა ოც და ათს:

C 890b
B 136a1

8. ესე იყო შემდგომად წამებისა ზეტრს მამათ-მთავრისა აღექსანდრიელი-
 სს: რი იყო ჰემარიტად მისკავსი ზეტრს მოციქულითა: რი არს საძირკოველი
 20 ეკლესიათაჲ და ჰქონან მას კლიტენი სასოჯოველისა ცათაჲსანი: ამან განკოვ-
 თა არითს მტერი იგი ძლიერი: მებრძოლი საშემისა წადისა ერთანსებისაჲ
 რი არს სწორ ბუნებითა: ვა იგი ზეტრე მოციქულამან ზირველად განკოვთ
 სჯომთ მოგვ მსცთოვრი და მათცხუბელი და მცბიერი: ხოლო რწს მოწყვდნეს
 წწნი იგი მოწამენი კვროს და იოვანს და ნეტარნი იგი ქალწოვლნი მსჯელითა: B 136a2
 ბრძანა მძღაურმან მან ღწთის-მბრძოლმან რა არა დაიძარხნეს გოჯამნი მათნი:

B 136a2

9. და იყვნენ იგინი შესტყულად მკეტთა | და განსტრეულად მფერინველთა: მაშინ
 25 ღწთის-მბერიოთა განგებითა კაცნი აღექსანდრიელნი მორწმუნენი შოჯრითა სადმ-
 რთოჲთა შეიტოვრნეს და მოვიდეს ღამს და აღიტაცნეს გოჯამნი იგი წათ მო-
 წამეთანი ოჯნებულად: და მიიხოვნეს იგინი ტადრად წადისა მარკოზ მოციქო-
 ვლისა და მახარებლისა: და იყო მათ თანა კრებოვლი დიდდლი მორწმუნეთაჲ:
 30 რწლთა მოეცხენეს წწნი იგი გოჯამნი მოწამეთანი და დიდითა ზატოვითა და მრავ-
 ლითა სოჯლნელებითა დაჰქრადლნეს იგინი ტადრას მას შინა: ამაჲ კვროს და | B 136b1
 იოვანს ერთსა შინა ღოჯსკოვამას და წწნი იგი ქალწოვლნი და დედამ მათი ერთ-
 სსა ღოჯსკოვამას თუსკან: რ ჯერვე ეგრე იყო: ჰემარიტად: რა რწლთა

C 831a

B 136b1

2 ხარწმოვრობისაგან C. მათისა < B. 3 შეძქე < C. 5 ზედადეს C. 6 მას < B. ცხოველით C. 7 მოცხ
 B: შეისსა | შეეს C. 10 ქმადეს B. 10 - 11 მას და ღწითა მათის < B. ქწითა C. 12 მოწყვდნეს | მოწყვდეს
 C. 13 ქწსა B. 15 იქმნეს B. ქწს C. 16 წწნისა < B. თოჯნის იანჯარის C. ოცდა ათს | ოცდა მეოცმე-
 ტისა B. 17 ზეტრე B. 18 ზეტრე C. რწ | რი C. სიმარკოველი C. 20 არაოზ C. 21 ზეტრს B. მოვ-
 ცხენული | მოვცხენული C. რ < C. მოწყვდეს C. 23 აოჯრცხ C. 24 მამარიტამან | მომარიტამან C. 27 რ < C.
 აღიტაცნეს | აღიტაცნეს C. 28 მათსჯნეს C. იგინი < B. 28 - 29 მოციქოვლისა და < C. 31 ხოვლნელთა C:
 შინა | რწნი იგი B. 32 იოვანე C.

დაიგნეს მცნებანი სახარებისანი: და მიემსგავსნეს წამების მარგოზ მახარებელი-
 სის: იუენეს ივინიგა ქოჯუანსას ზ'ს ტასარს შინს მარგოზ მახარებელისს: ვ'ა
 იგი ზეტას ღირს იქმნეს დგომად მის თანს მარჯოჯენით დ'თის | რ'ლსა ანს C 831b
 დ'სა და შოჯუანის ზეტოგი და თაყოჯანის-ცემამ აწ და მ'დის და ო'კი ო'კე: ა'ნ:
 5 9. ესე არს სიმკნელ და მოღოჯაწებად წ'თა მათ მოწამეთა: ხოლო მცირედ
 რამე მოფიქროთ და ვიქოჯათ მიცვლების-თვს ძოჯლთა მათ წ'თა კვრის
 და იოჯანს'სთა ტარით წ'დის მარგოზ მოციქოჯლის და | მახარებლისამთ ქ'ყნად B 136b
 კანობდ: ტამად რ'ლი აღმსწებულ იყო სხელად ოისთა მახარებელთა კანობს
 შინს და აწ წოდებოჯდ არს სხელად ამათ წ'თა მოწამეთა: ვ'ა მოჯოჯესწავა
 10 წიგნთა-გან წ'თა ზირველთა მამათაღის: რ' ზირველ წამებისა სმკვდრებელი იყო.
 წ'თად მათ კანობს: და იყო ადგილის მის შოამ ქვისამ: რ'ლს ზ'ს გამონ-
 ღეს ბილწი და შეტინებოჯლი ეშვიკი სხელ დედაკების: და იქმნ კაცთა მიმართ
 მრავალთა საცთოჯრთა ოჯკეთოჯრებისათ: ოჯტნებითა ტოჯოჯლისამთ და ზ'-
 კოჯეთათ | ბილწებისამთ მრავალთა გრძნეოჯლთა ზირითა: რ'ლს ზ'კონებედ ოჯ-
 C 832a
 15 ცემბინ და ოჯმეტარნი ზემშირტად და არა არს იგი მათა სარკებელ ად სც-
 თოჯრ | და სავნებელ ს'ლთა და კორცთა: და ამით ესეგ'რითა სიცბილითა
 მხაცვლებისამთ: მიითრეჯდა მრავალთა სოჯლთა წარსაწამებელად: და ოჯრი-
 ცხოჯნი შეითხინეს საბრკეს მისსა დამალოჯლს წარსაწამებელს ს'ლთას: და
 აღოჯმსნეს მას ტასარი: და სკოჯრთხეველი და მისხოჯრზლთა და შესწირავთა
 20 ოჯკებდეს მას შინს სადა იგი აწ არს შოამ ქვისამ: რ'ლს ოჯწოდან შეკვ-
 ტელთა მენოთინ: და იყო ჟამთა თედოსი მცირისთა ქ'წს-მოყოჯარისა შეფის-
 თა: დაბურს საყდარი მარგოზ მახარებელისამ წ'ნ კვრილე: და მოიგო მის თა-
 სს შოჯრი იგი საღმრთომ მყოჯრვალტ მართლის საწწმოჯარობის-თვს და ჰბრძო-
 C 832b
 და იგი მის-თვს ძლიერად ე'ლთა | მწკვლებელთა და მგლომთა: დ'თის-მისხურე-
 B 137a2
 25 ბისათა: და ვ'ა ეოჯწუჟ მას საცთოჯრისა მის-თვს რ'ი იყო კანობს ადგილის
 რ'ლს ეწოდა მენოთინ: ეშვიკის მის მიერ: რ'ი მკვდრ იყო მოჯნი შინს: აღი-
 სო მწოჯხარებითა და ტკიფილითა ს'ლითა მათ-თვს: რ'ნი წარწემებოდეს სა-
 ცთოჯრითა მით: და აწ იყოთ ვედრებდ რ'ლის, მიმართ მრავლითა ცრემლითა
 და ტირილითა: რ'ა გამოოჯცხადოს მას ძალი საქმისამ მის რ'ლითა განაქარგოს
 30 საცთოჯრი იგი სმისიელი და განათვისოჯფდნეს დაბადებოჯლნი მისნი ეშვიკისა
 მის სოჯლთა წარწემებელისა და მხაკოჯვარებათა მისთა: და განაგრძო ვედრებამ
 იგი: და თხლავნამ დ'თის მიმართ სოჯლაქოჯმითა და ლმობიერითა ტონებო-
 B 137b1
 თა და დამის-თეფითა:.

10. მამინ გამოქცხდა მას ჩოჯენებით ანგელოზი ო'მ: მდგომარტ წ'ე
 35 მისს: რ'ი ეტოჯდა | მას და ჰქ'ა: ვინამთგან ვ'ა მწყემსმან ზირმეტოჯელთა C 883a,

3 აქმს B. 4 ეოჯანის B. თაყოჯანისცემა. C. 5 ხმკე B. 6 წო- B. 7 თოჯანისთა C. მოციქოჯლის
 და <C. 17-18 ოჯრიცხენ C. 19 დამსს B. 20 ოჯწოდეს C. 20 21 შეკვტულნი C. თაჯარისთა C. მენობის
 C. 24 და <C. 26 ზეტს მას C. 28 აწ <C. 29 გამოქცხადოს C. მას <G. 30 მისს თანს C. 31 მას მას-
 თან C. წარწემებოდეს B. წარწემებოს C. 32 სოჯლაქოჯმითა C.

ცხტარათამან: კისისა მათისა-თჳს წარფუდინე და ლოცვამ ღმობიერი ტირი-
 ლითა: ამისთჳს შეისმინა და ვუდრებამა ში და ამის გაბრძნების დამადებელი
 წინი იჲ ქს. მს დათისა ცხტველისა: მივედ შენ ტარად მარკოზ მასარებე-
 ლისა: სადა იგი არს საფუძვი მისი: და ჰმოფო მთჳს ლოცვაკვამა რაღსა ში-
 5 ნა არიან-ძოვადნი წითა მოწამეთანი კვრის და იოვანსისნი: კამობსთჳს იგინი
 მიერ და მიითხუენ იგინი კანობდ: ტარად რაღი აღმწმენიულ არს სახელად | წმი- B 137b²
 დათა მასარებელთა: და დაჰკრასლენ მთჳს მისა: და რდეს ჰყო ესე. საცთოფრი
 იგი რი იქმნების მთჳს შინა. განქარდეს ვა კოვამლი წყე ქარსა და განსაფი-
 სოფულდეს მისი-გან ცხტვარნი სამწყისოღისა შეისინია: მაშინ განიხარს სიხარულითა
 10 დიდითა წინ კვრიდეს: და მადლი შექირა დათისა | ეთათსა: რი ეფისა ჟამსა C 833b
 განაგებს კისნას დაბადებოფელთა თჳსთასა და არა რაფოფულებს ეთო ჩოჯენებამა იგი
 და არცა თუდეს ბრძანებოფელი იგი ან შეესეოფულად მრავლითა გოფლს-მოდგისე-
 ბითა შეკრებამა კრებოფელი მდღელთამა და ერისამ: და წარმოფოფთარს ჩოჯენებამა
 იგი რი გამოფეტად დათისა მიერ: და განიხარს ეფისა კრებოფელმან ამის-თჳს:
 15 და მადლი შექირეს დათისა: და გამოფოდეს ენი | ერთობითა კალობითა და ღი- B 138a¹
 ტანითა და მათ თანს ენი ერთი ქალაქისამ: და მოფოდეს ტარად მარკოზ მასარე-
 ბელისა: მოციქოფელისა და მოწამისა: და წარდგა წა კვრიდეს მამათ-მთავარნი და
 ეთო ლოცვამ განკრძობილად დათისა მიმართ: წე ლოცვაკვამს მას წითა მოწამე-
 თასა: და შემდგომად მისისა ანაღო ლოცვაკვამა იგი და ზოფისა გოვამსი იგი
 20 წითანი: კვრის და იოვანსისნი ეფადვე კებოფულად. განიხარებოფულად და ბრწი-
 ნივდეს მადლითა სღისა წადისამთა ვა მტინებარებამა შიხისამ | და გამოფოდა C 834a-
 მიერ ლოცვაკო მით სღი სღენივებისამ მიოვწდომიელი: მაშინ შიშითა და სოჯ-
 რილითა შეზავებოფელითა მიუხლას წა კვრიდეს და გამოობსთჳს ძოვადნი იგი
 წითა | მოწამეთანი: და წარჰტვარგისა იგინი ტიღოსა წისა მრავალითა თანს სოჯ- B 188a²
 25 ნელთა და სოჯოფეელითა: და გამოობსთჳს იგინი მდღელთა და ერმან მან მორ-
 წმთხუენნი ტარისამან მარკოზ მასარებელისა: და კალობითა საღმრთოღათა და
 შესხმითა სოჯლიერითა მოობსთჳს იგინი კანობდ: ტარად წითა მასარებელთა:
 და შექირეს მისოჯრებელი საღმრთოღა: და დაჰკრასლენს იგინი ლოცვაკვამსა ში-
 30 მისა განებუხად მათ-თჳს რნი იგი თჳსტობისწის იფენეს თქროფისა და ქვისა
 მისა ზატობისისა: ძოვადნი იგი მოწამეთა მათ ქს დათისა წინისათანი: და ეფეს
 დღეს მას შინა დაღსსაწაფულ დიდი მიცვალებისა მათისა-თჳს: და ზირფულ მი-
 წვენადმდე ადგილს მას წითა მოწამეთა კვრის | და იოვანსისწისა ჩარგასკიდილ იქმ- B 138b¹
 30 და განჰკრათ | ბიღწი იგი და შეკინებოფელი ეშმაგი რაღსა დაებოვანგა ად- C 834b
 გიღსა მას და შეისა ძღეოფელი ვებით იტოფად კებითა დიდითა და თქოვა: ვად

3 ქე C. 5 იოვანსის C. იოვანსი B. 6 ტარად < B. 8 მოქსე მის C. 8-9 განსოფიხო, უდღეს B. 12-13
 გოჯლს-მოდგისე-ბითა < B. 15-16. ლიტანითა C. 19 ლოცვაკვამსა მას | ლოცვაკვამა იგი B. იგი < C. 20 იოვ-
 ნისნი C. განიხარებულად C. 23 შეიხლას | შეიხლას B. კვრიდეს C. გამოობსთჳს C. მოვადნი | გოვამსი C. 24
 წარდგისა B. 24-25 ზადგობის თანს სოჯლიერითა და სოჯოფეელითა | მრავლითა სოჯლიერებითა სოჯოფეელითა
 C. 26 ტარად | მას C. 29 თჳსტობისწის C. ეფენეს < B. 30 მას < C. იგი < B. ქეს C. 31 დღესსაწაფულ
 B. 32 იოვანსის C. 34 შეისა | მის C. გამოობსთჳს C. და თქოვა < C.

ჩემდა მკედართა მიერ ქ^ტსთა ოჯღეველთა: რ^ე დღეს განვიდგენებ ადგილით ჩემით გოჯემოვლი მათ მიერ: ეჭა მსლავრობამ რ^ე ი უკეს ჩემდა მომართ მსსოჯ-
ართა მათ ქ^ტსთა რ^ე მე განმდევნეს და თუთ დაემკვდრნეს.

11. და ესე კამა ესმოდა ერსა მას უ^ელსა და ჳმადლობდეს: დ^ეს უ^ელნი:
 5 ამისთაჲს მრავალნი გოჯემოვლნი ს^ლთა-გან არაწ^ეთ და ფერად-ფერადთა-გან სენ-
 თა შეჴერობილნი განიკოვრნნეს მას დღეს მიტვალების მათისსა და ქოვრთვნი-
 ცა | იგი და მსხოვრნი ბაღვის მის და შეტინებოვლისა ეშმაკისა და ტაძრისა B 138b²
 მისისასი გან-გე-იკოვრნნეს სენისა მის-გან სცოთოვრისა ს^ლთა წარსწყმედელისა
 და მოვრქოვნივე მოვადეს წ^ედისა კვრალე მამათ-მოვრისა და ხათელი მოიღეს
 10 და განიბანნეს მათ-გან მწიკოვლუკენებამ იგი შეტინებისა მათისა და ეზიარნეს
 საიდუმლოთა ქ^ტსი მკანელისთა | მართლ-ადისარებისა სარწმომართობითა: მეორედ C 835a
 მობილნი წყლისა-გან და ს^ლდისა წ^ედისა: და კელითა მითთა დაარდვიეს ტაძარნი
 იგი და სიკოვრთხვეელი შეტინებოვლისა მის ეშმაკისა და მიერ დლითგან მად-
 ლითა წ^ეთ მ^ეწათ კვრთს და იოვანს^ტსითა განქარდა სცოთოვრი იგი | და ოვტნე- B 139a¹
 15 ბამ მიერ ადგილით: და უ^ელთა ადარეს სხეელი ქ^ტსი დ^ეთისა ჩ^ენისა და ს-
 რწმუნებამ მართალი და ადიკებდეს დ^ეს:

12. ხოლო ადგილსა მას რ^ელსა დგა ტაძარი იგი მცოთოვრისა მას:
 მსსეჲ ესმის შინს დაფარა იგი ღდოვამს და ადგინა იგი ქ^ეშითა უ^ედს უ^ედგე არ-
 დარა სცოთოვრი იყო. და მოწვევითა წ^ეთ მოწამეთამთ ადგილსა მას მადლი დაემ-
 20 კვდრა: ხატვალად სცოთოვრისა მის რ^ე იყო მას შინს: უ^ედის კიდით ქ^ენისა მთ
 ენი განი მითიხომიღეს თაღოვრთა და სნეოვლთა მითთა ტაძრად წ^ეთ კვ-
 რთს და იოვანს^ტს სარწმომართობით: და დ^ეთისა მიერ მიიღებდეს ტკივილთა
 მათთა კოვრნებისა ლოცვთა და ჳგდრებითა მათითა | უ^ეს მისცა ქ^ენ მოწამეთა B 139a²
 მისთა გელმწიფებამ განკოვრნებამ უ^ელთა ოჯღოვრთა: ეგრესთვე მათ წ^ეთ C 835b
 25 მოწამეთა მიიღეს მადლი კოვრნებისა ქ^ტსი მიერ დ^ეთისა ჩ^ენისა: რ^ე ლის-
 თსცა იღოვანს უ^ე სიკოვრადიმედ და იხარებენ წ^ე მისა ო^ევე: ხოლო სკვ-
 რეველებანი და სსწყაოვლნი კოვრნებთანი რ^ენი იქმნეს წმიდათა-გან ძოვალთა
 მათთა ო^ედ მრავალ არიან რ^ელნი აღწერილ არიან წიგნსა სსოვასა სადიდებუ-
 ლად მამისა და ძისა და წ^ედისა სოვლისა რ^ე ლისა არს სიფეჲვა და ძლიერე-
 30 ბამ და მისა შოჯინისა ჳტოვი და თაფუოვანის-ცემამ აწ^ე და მარადის და ო^ეკნითა
 ო^ევე ამ^ენი:

1 ქ^ეშითა C. 4 უ^ედს<C. 6 მას დღეს>C. 7 და შეტინებოვლისა<C. 8 წარმწყმედელისა C. 10 გან-
ბანეს C. წყლადვერებამ C. მათის B. 11 ქ^ესი C. 14 თოვრნითა C. 15 ქ^ესი C. 18 უდვამს C. 21 მო-
კვადეს C. წათ<B. 23 თოვრნეს B. თოვრნითა C. 23 მსცა B. 25 მოიღეს C. ქ^ესი C. 26 ხატვალ-
ად C. 28 უ^ედისა სსოვას>C. 30 ქოვრნეს B. 29 30 და აღწერილ... მარადის<C. 33 მს. C.

X

[**ღ**-**ე** **მ**ო**კ**უ**რ**ს**ი**ყ**რ**თ**ი**ს**ე** **ჴ**:] სიყრმე^ს | აწითელ | [წინისე **რ**] |
|**ქ**|**ს**ი: |**თ**ი**შ**რ**ი**ს**ა**ყ**ვ**ლ**ის**ე |**ს**ი**თ**ქ**ს**ი |**ე**ს**ე** |**ს**ი**ხ**ი**თ**ქ**ს**ი**ყ**რ**თ**ი**ს**ე:

568b

1. ერმაღა იყო. სოჯთ წლად მოდგებოდა ოჯ. მისროჯელ იყო და იმდერ-
და იგი წარსავალს თანა წყალთა და ნაკადოჯლთას: მოზლოჯდვიდა და შუაქსებ-
5 და და იქმოლა ტბოჯრებსა. და მოვიდის მერმე. გარდაჯუჯევის და დასწემდნ
წყალსა მას ქჷმსის ჴედა და ტბორად: ტბორად განწმედილსა მას დაჭქრებდა:
მერმე აღმოიღებნ თიკასა მას ჩხუდას განწმედილსა მის-გან: და შექქმნა იგი სი-
რებად თორმეტად. და იყო დღლ^ე იგი შაბათი და სხვანიცა მრავალიცა ერმანი იმ-
დერდეს მის თანს.

10 2. და რქს იხილა ერთმან ჴეჯრითაჯანმან რ^ე იგი | ერმთა თანა ამს 569a
იქმოლა მიიმართა იოსებისა. მამისა მისისა. და მიიყვანა და ოჯწოჯუნა მას იგი
და ეტყოდა: კეთილ-მე-არსა დღესა შაბათსა ესევეითარი საქმლ^ე გამოსხვად მფერი-
ნჯელთა ამთ თიკის-გან: და მოვიდა იოსებ. ჴეისიხვიდა მას და ჴქქა: რამსათჷს
იქმ^ე შენ ამს დღესა შაბათსა: ხოლო მას გ^ეჯ ესმა ესე იქყო კელთა ოჯრთი-ერთან
15 შეტყოჯელებაჲ და აღაფრინგა სირები იგი წ^ე მათ ე^ლთასა და ჴქქა: ფრინვე-
დით და მომიკისენეთ მე ცხთველი: და რ^ე ლ იგი სირები აღფრინდა წარვიდეს
წივილით.

3. იხილა რამე ესე ერთმან ფარისეველმან შეწყჯღისა და დავარდა: და მერ-
მე წარვიდა მწრთელ თხრობად მეტობართა თჷსთა: მაშინ ქე ანაჲსი მდღელთ-
20 მოძღჯრისაჲ: რ^ე ივიცა თჯთ მოსროჯელ იყო იოსების თანსა: და მოჯწქოჯუქვე მო-
ილო მან რტომ ქეწინისაჲ | და გარდასხს ტბორები იგი წყალთაჲ რ^ე ლ იგი 569b
შეეკრება ოჯს და შესაკრებელი იგი წყალთაჲ განკმო. იხილა რამე ოჯ რამ
იგი ეო მან ჴქქა: ჟ^ე ქელთ: ჟ^ე ხეთ რტომთ-ოჯრთ განკმელთ. შეშქოჯარო ბოჯ-
ნით-ოჯრთ ძალითა მით ს^ელის იონაჲსითა. და ერმაჲ იგი მექსეოჯულად დავარ-
25 და განკმელი. მერმე ოჯ მოვიდოდა იოსების თანს: მოვიდოდა ერმაჲ ერთი და
ეკოჯუთა მკარსა მისსა. განრისხნა ოჯ და ჴქქა: სოჯ მიხჯდე გ^ესასა მკგას შენსა:
და მექსეოჯულად მოჯწქოჯუქვე დავარდა და მოკოჯდა ერმაჲ იგი. დღადებაჲ აღი-
დეს რ^ენი იგი მოჯნ დტეს და იტყოდეს. ვინაჲ-მე არს ჩ^ენდა ერმაჲ ესე შო-
ბილი რ^ე ენი სიტყუენი მკვისნი საქმლ^ე არიან: მოვიდეს და მოადგეს. სანდოჯ-
30 ლნი მის მკოჯდრისანი იოსებს და ეტყოდეს: ეკოჯუთოჯ ეკე ერმაჲ შენ თანს იეთს.

მერ ებების შენი ჩნს შს ტხორებაჲ: აჲ სწავე მას რა აკურთხევედეს ელთა 570a
და არა სწევედეს:

4. მამის წარმოდგა იოსებ. სწავებდა მას და ეტოვდა: რამისთვის ბოროტ-
სა იტოვდე. რ ამას გაგებს ესძოვლო ჩნ: იწყო სიტუდ იჯ ერამან და ჰქა:
5 ჯერად გონიერ არიან სიტუანი ებე შენნი. მე ვიტი შეილთა მკათთა კოვალსა
დგინებაჲ: და მერმე იწყო ესრე სიტუდ: წყევალთა თოჯ არა შეიწინარონ. ტან-
ჯვამა შე-ვე-იწინარონ: მასვე ეშის რნი იგი ჰბასრობდეს ერთბამად დაბრმდეს.
ხოლო იოსებ. ვრ იხილს. განრისისსა და აჯუერს უოჯრ მისი და ჰზიდა. ხო-
ლო მას მიჰხუდა და ჰქა იოსებს: აჯა ემა არს შენდა ძიებაჲ ჩემი და ზოვანა.
10 შენ აჲ მიზეზითი მიტნიერებაჲ ელთა აღვიდებურს: ზაქეს ვისმე ესძიდა სიტ-
უოვამა ესე. რას იგი ეტუდ იოსებს. და ჰქა იოსებს ზაქე: ეგვეითარისა მ-
გის ერმისა ფიციხისა და თურადისაჲ არა გნებაჲს მოძლოვანსა მოცემად რა
ისწავს: სიუთაროვლი მოყვანთაჲ | და თავისა-ყოფამა მოხუტებოვლთაჲ და ძიე- 570b
ბამა აურთინისა ზირისაჲ. მოხუტებოვლთაჲს: რა თვისა მთცა შეილთა მოწ-
15 ევლებამა აკოს შეწინარებაჲ და სწავლად მათა: და ჰქა იოსებ. ვინმე შეოვდლოს
ესევეითარისა ამის ერმისა შეწინარებაჲ და სწავლად ნოჯმცა მტირისა რამს ჯე-
რისაჲ შეგირატხიეს ებე:

5. მითოვო მას ერამან მას და ჰქა: მკათ სიტუოვანთა-გან მოძლოვარ.
რლთა იბე აჲ იტუჯ. მე თჯხოდ შემირატხიეს თაფი ჩემი. რ გარეშნ არს
20 თქნისა და შინაგან თქნდა: რ არა ვრ კორტოს აწინათურებაჲ რამე არს ჩემ
თანს ხოლო შენ ებერა შჯოვალს ზა სდგა რ შობას მას შენსა მურქუეს ვდეკ
და შდ ვინ თჯწიეს ჰტონებდე ვდ მამად ვარ რა ჰზოთო მოძლოვრებაჲ მის-გან

25 და ჯრსა მას რლსა შენ სიხელს-დეგ შენ. ვისი არს შეილი ებე რ
თჯშეტეს | აღოვამდდე: მითხარდა სიში იგი ნათესავისა მას შენისაჲ ვინ არს 571a
ვრ იგი თჯწიან. მე მარტომან თჯწი და თქნ არა თჯწიით ვისამ უოფილ
ხართ ანოჯ რაჲდენ ეამ ეოფად ხართ:

6. ხოლო იგინი დგეს ეგრეთ დაკრუებოვლნი და კითთა მადლითა დადა-
30 დებდეს და იტოვდეს: მრავალი ესე სიქისაჲ და ახალი ხილვამა და ესევეითარი ესე
სიტუჟამა არა სხად მასმიეს არცა მძლოვართა-გან და არცა ივარისეველთა-გან
და არცა სხოვითა ნათესავთა-გან ვინამ უოფილ არს ესე: რ ხოვითი წელი არ-
და აღსროვლებოვლ არს ამის და იხილეუთაჲ ვრ იგი ვბობს ესე: ესევეითარი
არა მიხილავს ჩნ ერამა:

7. მერმე იწყო სიტუჟად და თქუა: დაგიკრდებოის. ანოჯ თაფრო თჯწ-
35 მოვნო ხართ რლსა გეტუჯ თქნ: რ გარქუ თქნ თდესმე რამ შობად. ხართ
თაფრომს თჯწი მე თქნსა. ვიხილე მე და მესმა გე. ხოლო მათ ვა ესმა

*) Двѣ строки стерлись.

5 გ'ე ესე ზირი | დიკორეს და სიტყუაჲ ვერ შეოჲდეს თქმად. წარდა ო'ჯ მით
 წ'ე და თქ'ა [|||||]ბდი მე თქ'ნ რ' თქ'ნ დიდებას აგინებთ. რ' ხართვე ო-
 შჯავლო გონებითა თქ'ნითა: ხოლო მან ვ'რ ესრეთ ოჯვლილესდ იწუო სიტ-
 უ'დ მათა: და ჰქ'ა ზაქ'ე მოძღვარმან იასებს: მელა მომეტ ერმად ებე და მე
 5 ვასწაო მავს რაჲ წეს თუას სწავლად მავს: და თავსა კელს ოჯსკვიდა: და
 მოთევანს იგი სამწიგნობრედ და შევიდა და დადოჲმან ერმად იგი: ხოლო მო-
 ძღვარ იგი ზაქ'ე მრავალგ'ზის მსვე წერილის ასწავებდა და იწუო აღფაჲმო-გან
 სწავლად მის მორედ დაქცა მოგკახდ მის და იგი დოჲმან: მერმე განხრისხ-
 ნს მოძღვარი იგი და სცა კელითა თავს მისსა. მოჯგო ურმამან მან და ჰქ'ა:
 10 განოზომელად დამიკრდების სწავლად ოჯსწავლელა: მე ოჯმემსლებელეს ვარ
 თქომად ვ'ე შენ რ'ლსა ებე მენ | იტყუ. ვ'ა რვალი ოხრის და ვ'ა წინწილნი
 იუჯნახ. რ' არა მოაქსენებენ კმას სიტყუს მოგონებისსა და არცა გონებას მის
 გ'ღის-ხმის ეოფად ძალისა:

157b

572a

8. და იწუო ო'ჯ სიტყუად წერილის მის უ'ლისა აღფაჲმო-გან მი-თჰ-ამდე
 15 დიდითა გამომებითა. მერმე თქუა: რ'ლას ებე აღფაჲ არა იცით ბეტას მას
 ვ'რმე ასწავებედ განსა მიმართეთ ზირველად აღფაჲ ესე მაძინდა მრწმენეს თქ'ნი
 ბეტასსა-თჰსცა რასა იგი იტყოდით: და იწუო ო'ჯ კითხვად ხატი და სახელი
 ზირველისა მის წერილისაჲ რ' აქუნდა მას სახელებ საშკედლებ: წარმატებო-
 ლებ: ბეტევისებ: ზეოჯოჯინ: ბეტილებ: მიმოქცეოჯლებ: კვკურისასხებ: ფერად-
 20 საფასწ: მართლიად-მობილ:

9. ხოლო ზაქ'ნ მოძღვარი იგი მისი | დგა დაკვრეპოჯული ეგოადქის მას
 სახელის-დებას მეცნიერებასა: ხატოჯუნიერებას მას საკვრეულებასა სიტყუასასა:
 კითხა მადლითა დადალებად და იტყოდა: ვად ზემდა რ' თავით თჰსით ესწვითარი
 25 საქმწ შევიმთხვე. განმამორეთ ზემ-გან გვედრები თქ'ნ: რ' ჭერვე არა არს მ-
 გისი ქუანასა ზ'ა სლვაჲ. ჭემპრიტად ღირს არს ესე დიდისა მის ჭარისა:
 ამან ცეცხლსცა მას შეოჲდოს შეწოჯვად: მე ესრე მგონიეს ვ'დ ესე წელით-
 რდენის მის წინა ნოფესა ეოფილ არს: რაჲმე სამთა ეოფილ არს რ'ლსა ეტ-
 რთა ეკე: ანუ რაჲმე ეოფილ არს იგი დედაჲ რ'ლსა ეპურა ესე წ'ე: შესულე-
 ბოჯდ ვარ და ვერ დაჯოჲმობ: განებას გარდასროჯდ ვარ: შეეოტოჯვე თავით
 30 თჰსით სიტვილი შემიდგა. მე ესრე ვგ'განებდ ვ'დ მოწაფწ შემიფიფიქარ სხიდ
 ზემდა. *)

572b

18 კმ.ს.

*) На этомъ обрывается, дальнѣйшіе листы утеряны.

თავს-ადგა და ადგომად ახარა. და ისწრაფეს დამონებად და შედგომად მკლამის მას კეთილის-მოძულეს:

2. მას ჟამს ადმონცენდა ქალაქს მას შინა ემეწას წმ. ივლიანე. კაცი ღთის-
 მსახური და ღთის-მოშობი. ვა ვარდი ეკალთა შს. შუენიერი სხითა და ბრწენი-
 5 ვადე ხიდეოთა. წარჩინებულე ქალაქს შინა და მკურნალი კელოვანი: რ არა B 153b
 ხოლო თუ წამალთა შეხაგებითა ჰკურნებდა სენას კაცთას. ად მარადის ლოცვი-
 თა ღთის მიმართ და ვედრებითა ღმობიერთა მადლი მიეღო მას ჰურნებად
 ელს უძღურებას კაცთას უკურნებელს: და ეშმაკთა განსხმედა ვა წდანი
 10 მოციქულნი სარწმუნოებითა და სიუერულითა ქწს ღთის ჩინისათა და მისწრა-
 თვითა ჰკურნებდეს ად სუკუნესაც: რა ავინიდას სულთა სცთათისა-გან ეშმა-
 კისა: და შიადო მადლი: ზეგარდმო და იქნა იგი სულთა სცთათისა-სუკუნედელ: ამას
 15 ახთავისან და მკენქან მოწამეჟან დადგა სსოება მისი ეი ღთის მიმართ უღ-
 თამის თჯლის ჩინის იჯ ქწს და აღოცვიდა იგი დღწ | და დამწ დაუცა- B 151a1
 და ებულად და კანბირად წვე ელთამის და მკურნაც ჰქოიდა ელსა დბას და
 განსოჯესებას სოიელის ამის განჩრწნადისას: და კოვლად მოსწრაფე იგი იგი
 რა შიადის დოჯალს მას წთა მოწამეთას. რა იწამეს მკურნელის ჩინისა-
 თჯს იჯ ქწს და იუენეს ჟამთა მათ შინა მქადგებულნი სსოების წდისანი: და
 20 ადმონცენებლნი მართლის სარწმუნოებისანი: წმ. ივლიანე. ებისავბოსი ქალაქის
 ემეწამად და ლეკა მთავარდავანი და მოქიმიონ წიგნისა-მკითხველი მასწავლელ და
 მოძღვარ ღთის-მსახურებას: და აქუნდა მათ შური მკურნელს სარწმუნოებისა-თჯს
 თჯლის ჩინის იჯ ქწს | და ვა იხილეს მათ განჩრწნელობად იგი და განსძუ- C 838a
 ბად | კერზთ-მსახურებისად რლს შეეზურა ჟამს მას ქალაქი იგი მათი: მაშინ ძლიე B. 154a2
 რად წინააღუდგითადეს მკლამის მას და განდგომილს ეშმაკს და ელთა მსახურთა
 25 მისთა: და ასწავებდეს ელთა კაცთა. რა დაუტევენ უტეუნი და ურგებნი კერზნი და
 თავუოჯანის სცენ და ჰმსახურებდენ მხოლოს ღმერთს ცხოველს. შემოქმელს
 ცისა და ქენისას ძისა თანა მხოლოდსა და სლლისა წდის: და ქადგებდეს
 წდანი ესე მოწამენი სწავლას მას განმატრელებელს ელს მას შინა ქა-
 ლაქის:

- 30 3. ხოლო ეშმაკის კეთილის-მოძულემან ვა იხილა კანბირად ქადგებად იგი
 და სწავლად წთად მათ ელთა კაცთა მიმართ: მაშინ ადვილო შურითა რი მდის
 თანა აქეს წთა და ღთის-მსახურთა მიმართ | და შეუკდა გონებას მსახურთა B 154b1
 თჯსთა სკუთართას და ადამორგნს იგინი წთა მათ მიმართ: | და შეიპურნეს C 838b
 იგინი მოღვაწენი ახთავისნი მბრძოლნი ჰუმარტებისა-თჯს და მისცნეს მთა-
 35 ვარს ტუროს ქალაქისას: რ მას ჟამს მოწამეულ იგი ქალაქად ემეწად რლი-

1. სწრაფეს B. 6 ხენის B. მარადის < C. 8 უკალთა B. 9 ქეს C. ღთის ჩინისათა | მკურნალი-
 თა B. 9-10 სწრაფეს B. 12 ხეულად | ხიდეოთ B. 13-14 ელთამის < B. 14 ქეს C: 15 ელთამის B.
 16 განჩრწნადისანი | წმ. ივლიანე B. 17 სწრაფეს B. 18 ქეს C. 19 სარწმუნოებისანი | სარწმუნოებისა-თჯს B.
 20 მოძღვარე C. 22 ქეს C. 26 თავუოჯანის სცენ C. ცხოველს B. 28 მოწამენი < C. განჩრწნელობად
 ხა B. 29 სწრაფეს | კანბირებად და B. 32 აქეს C. 33 მსახური | ზედა B.

სამე საქმისათჳს რა მან განიკითხნეს და მოწუჯდნეს იგინი მრავლითა სატანჯველი-
 თა: ჳ ვა მიეტნეს წინ იგი ვა ძვრის-მოქმედნი კელთა უკეთურის მის მსაჯულისათა.
 მაშინ უბრძანა შეკრვა მათი ჳაჯვთა მრჩობლითა და წართყანხან იგინი მის თანხ
 ტვრისდ ქალაქად და თქუ: იტანჯენ იგინი მუნ მრავალეერიითა სატანჯველითა რი
 5 შეტუეუბის მკონებელთა | და შეურაცხის-მოთფელთა ღთთა გამოთქმულთას: B 154b2
 და ვა მიიწინეს ემეწით ტვრისდ მოღუწაწი იგი, ჳეშმარიტებისანი აიძლეუბდეს
 მათ დატყეუბად ღთთის ცხოველის უშუალონი იგი და მისხურებად კერზთა შე-
 გინებულთა: ხოლო მათ კანდიურად აღიარეს მუნცა იჯ ქს ღო რნი ჳეშმა-
 რიტითა აღსარებითა | და განიცადნეს მრავალეერიითა სატანჯველითა და გუემათა C 839a
 10 სიმისფრითა. დაღაღებდეს და იტყოდეს: ღო შეწევნას ჩნისა მოკუხედენ ღო უ^ლ 69,
 შეწევნად ჩნდა ისწრაფე: ჳრცნესიოდენ და კდეშობდენ ელთა რნი ეძიებენ
 რლს მისათა შენათს: და ვა ესე თქუეს შემიდგომად მრავლითა სატანჯველი-
 თა დათქმინის | ვინაშთგან ვერ შეუძლო შერეკვად მათი სარწმუნოებისა-გან მთა-
 15 ვარმან მან მისხურმან ეშმაკისმან. მაშინ განბჭო მათ წა რა წართყანხენ იგი-
 ნი მუნგე ქალაქად ემეწად და მუნგე მიეტნეს იგინი შეკეთა შესჯმელად: და რუმს
 წარმოთყანხეს მიერ წინ იგი და მოთყანხეს ემეწად. მაშინ გათყანხეს იგი-
 ნი ასმარეს მას მოღუწაწებისას თანატრინს მას შეკეთას. რლ არს კარუშე
 ქალაქის აღმოსავლით კერსო.

4. ხოლო წა მოწამელ იგლიანე იუთ ქალაქის მინა ემეწას და ვა ეუწუ
 20 მას მოსვლად წათ | მათ მოწამეთად. ისწრაფა მიგებუბად მათა და მოკითხ- C 839b
 ნა იგინი სურვიელად სიყუარულითა სიწმიდასაშთა ქს სიყუარულისა-თჳს. B 155a2
 და ამბორს-უყოფდა იგი საკვრველთა მათ და ბორკილთა მათთა კანდიურად:
 და ამას მოასწავებდა განცხადებულად და უსწუებდა ელთა ვდ არს იგიცა
 მინად ქსნი: რ მაღლისა-გან ღთთის იძლეუბდა იგი რა გამოჩნდეს
 25 მესედ მოწამედ: და რ ესწინეს მას წათ მათ-გან წიგნი სდმერთინი და
 მტვიცლ სარწმუნოება ქს ღთთის ჩნისა. და განმებთბილი და განათ-
 ლებულნი მათ მიერ ესუენ მოღუწად კანდიურით-მისხურთა მათ კერზითას:
 ხოლო მათ ვა იხილეს იგი ესრტთ კანდიურად აღმსარებულად სხელსა ქს
 ღთთის ჩნისას მუნქუესვე ვა შეკერი სისხლის-მჳმედნი: რლთა სამწიქო
 30 განახიიან. დაესხენ მას წა და აღიტაცეს კრავი იგი ქსნი | ძეთა ეშმაკისათა B 155b1
 და კელთა მის მათთა აქუნდა და დაღაღებდეს ესრტთ და იტყოდეს: | უგუეთო C 840a
 ესე არა მთველთ განამორჩეს ელნი მოქალაქენი მისხურებისა-გან ღთთაშს.
 ვინაშთგან არს იგი სწავლულ და მეტეიერ გრძნებასა მას ნაზარეველთასა და
 გრძნებითა მისითა მრავალნი მიიქცინეს. ხლო წნი იგი მოწამენი მსჯავსად ბძმა-

2 უკეთურისა მსქ უმჯვლთას B. 3 ბძმის B. 5 შეტუეუბისა B. გამოთქმულთას C. 6 ქე
 C. 9 აღსარებითა B. ეუემათა B. 10 ჳეშმა მოხედენ B. 11 ჩნდა | ნება B. 12 თქუ C. მრავალითა მთა-
 კალეუბითა B. 15 მუნ C. 17 თატრინს C. 18 კერსო < C. 20 წათა B. აწმავა B. 21 სოე არულითა C.
 23 მათ B. 24 ქსნი C. 26 ხარწმუნოება B. ქს C. 27 მაღაწად C. 28 ესრტო C. აღმსარებულთა B.
 ხელის < B. ქს C. 29 შექუესვე B. 30 მსქ მათ B. ქს C. 31 აქუნდა C. კერსო C.

ნების მის. რ ი გამოსრულ ეო მათ ზა მსლავრისა მის-გან უმჯულოდეს. მიეყო-
ანნეს იგინი თანტრონს მას მკეტასა მოცემად იგინი შესკმულად მკეტათ. მა-
შინ მთადრეიხეს წათ მათ მუკლი მათი ლოცვად ღთისა მამართ და თქუეს:

B 155b²

5 რნ გარდაქციე ზღუად ემელად. რნ განმრავლენ წყაღნი უდაბნოს და აღმსა-
რებელისა შენის მისსს მთერ განიყვანე ერი შენი ზღუას მეწამულს: აწცა ვაგ
წყალობით მოხედავად ერს ამას ზა და მოქციენ გულნი მათნი საცთურისა-გან
კერზთამს: თმ თრ რნ მისა შენის მიერ ივ ქსის. ღთისა | ჩნისა. ღირს

C 840b

10 მკეენ ნაწილს ანგელოზთას მიღებად სამკვდრებელს შინა ზეცისას. შენ თრ
კაცთ-მოყურებო. იგნენ სამწყსონი შენნი ზირისა-გან ვეშასის: თმ მწყესთ.
მხოლოდ წკმშარიტო. რნ დასდევ სლი ში ცხოვართა შენთა-თვს რა განბ-
ნინუ მგელი | მტაცებელი რა აღუქნით მათ ბაკი მკეცთ-შაჟგალი. რღ არს

B 156a¹

15 წმ ეკლესიაჲ შენი და სსურველი უძლეველი ჭრთა ში ზატოისსი დაამტკიცენ
მას შინა და მით ძლევაჲ მტერთაჲ მოჭმადლე ერსა შენსა რნი მოფლენსა შენდა
სარწმუნოებით. ღრ ჩნო კაცთ-მოყურებო. აწცა კარდამავლენი ქალაქსა ამას.
ზა ზეცით წღით შენით ცნობაჲ ღების შენისაჲ. რა მოქციენ მკვდრნი მის-
ნი მსახურებისა-გან კერზთამს და გიცნან შენ ღი მკსნელი უღთაჲ და ნაცვა-
ლად განმრავლების ცოდვათამს აღმტენ მადლი შენი მას შინა. რ შენდა მუენის

C 841a

20 მას ძლევისას: თანტრონსა | მას მკეტასა და აღსრულეს ლოცვაჲ. შევიდეს იგინი ასხარესსა
სა ჩნისა ივ ქსის და შეჭვედრეს სულნი თვისნი კელთა დამბადებელისა მ-
თისათა.

B 156a²

5. ხოლო მსახურთა მათ ცოდვისათა შემდგომად აღსრულებისა წათ
მოწთამსა მოიყვანეს წმ ივლიანე გუემითა უწყალობათა წუ მსაჯულისა მის

25 ვა ტარივი ქე მრისუველისა: ხოლო მან აღიხილს თუაღნი თვისნი ზეცად და
თქუა: თრ ღრ წათ მოწთა სილოვანე და ლუკა და მოქიმოსით. შემეწიე მეც
მონსა ამას შენსა და შემრაცხე მე მათ თანს: და ღირს მეგ წამებისა გურგზ-
სა მოღებად. შენ მხოლოდ ღრ ჭკმშარიტო: თმ თრ ივ ქე ღრ ჩემო.
ღირს მეგ მე ნაწილს მას ზეცისასა მათ თანს. რნი იწამეს სახელისა შენისა-
30 თვისა წღისა. რ შენ ხარ მხოლოდ ღი და მკსნელი ჭკმშარიტო: | ხოლო ღთისი

B 156b¹

რღლთა ცამ და ქეანაჲ არა შექმეს. იგინი წარწყმედელ: კერზნი წარმართანნი
თქრომსანი და ვეცნისანი ქმრულნი კელთა კაცთანი. | და ვა იგი ამას იტყოდა.
შებთრეილეს იგი გელთ და ფერგით და შეაუენეს იგი საჭურობილეს რა ჭირი-
სა-გან და იწროებისა მიიქციეს იგი სარწმუნოებისა-გან ქს ღთისა მსახურებაჲ
35 კერზთა: ხოლო მან სისარულით შეიწინარნს სატანჯველი იგი და ზერობილებაჲ

C 841b

1 მსლავრისა | შთავრისა C. 2 თანტრონსა B. 3 თქუეს C. 5 ზღუად C. 6 — 6 აღმსარებელისა B. 6 მოხეს
B. 8 თ | ქ B. 10 — B. 11 ქ B. 9 მთადრეიხად B. 10 ... | ქ B. 12 აღმუქსნო C. 13 ეკლესია B. 13 დაამტკიცენ
C. 15 ჩნო ნუთ B. 18 მწყესთ H. 19 ზის C. 20 თანტრონსა B. 21 თანისა მათნი C. 24 მის B. 25
მრისუველისა C. თვლინ C. 28 თქუეს B. ქ B. 29 მის B.

სახელის-თჳს ქ^წს ღ^თის ჩ^წნის. ხოლო უღმრთონი იგი კერბთ-მისხურნი
 დღითი-დღედ მივიდოდეს მის და აიხლებდეს ზორვად კერბთა. ოდესმე კეთი-
 ლის ადთქუმიტა და ოდესმე სატანჯველთა ქადებთა. და დაყო სანკრობილეს
 მას შინა მრავლითა ჳირითა | და ოწრობითა ათერთმეტით თთუქ. და ეგოდე B 156b²
 5 ნითა გუქმითა და ქადებთა და ლიქნით ვერ შუარაქს იგი სარწმუნოებას-გან
 ქს ღ^თის ჩ^წნის ად უფროჲს და უმეტ^წს დღითი-დღედ განმკნდეოდა და
 განსიღერდებოდა და წინააღდეგებოდა მათ ვ^წს ახოვანი | მიკლანი მიუფისა დი- C 842a
 დასაჲ. მასინ კრებულმან მან უღმრთოთამან. ვ^წს იხილეს სარწმუნოებაჲ მისი
 ურჯულბელი თანა შეირთეს მოძღუარი იგი მათი ეშმაკი რ^წიცა დამკვდრე-
 10 ბულ იყო გუქთა შინა მათთა და განიზრახვიდეს თუ ვითარ ანუ რ^წლითა სა-
 ტანჯველითა წარწემიღონ მონაჲ იგი ქრისტ^წსი: მასინ თქუეს ურთი-ერთთა:
 უგუეთუ მისწათელ მოგაუღმრთ ეგე არა შეეკონჩეს | სატანჯველთა სიბაჲ- B 157a¹
 რები: ად მოგედით და განვიზრახოთ მის-თჳს მწარ^წს სატანჯველი და გრძი-
 ლი სიკუდილი: და მოიხიქეს ათორმეტნი მუსმარნი გრძელთაგანნი: და შეკრეს
 15 წ^წე იგი ვ^წს ვერძი აღნიშნული. მოგურელი მისეურზლად ო^წლის დაკლუად
 და ვ^წს შეუკრნეს კედნი და ფერკნი მისნი მტკიცედ დაჭეუენს თმაჲ თავის მი-
 სისაჲ საუქნელითა და განწინეს მუსმარნი იგი წ^წდას თავს მისის ვ^წე ე-
 ლადმდე მის: და რ^წმე დამოქუალეს ფერკათა მისთა წ^წთა: და ვერ გულის- C 842b
 ხმა ვუეს მტერთა მათ მბროლთა შვილთა ეშმაკითა რ^წ ამით უფროჲსად გა-
 20 ნაშეუნეს და განაბრწინეს გვრგვინი იგი მოღაწეობისა მისისაჲ და მოატუეს
 მას: რ^წა მანედ | ვიდოდის გზას მას ზეცისას და ურცხვანლად წარდგეს წ^წე B 157a²
 დამადებულისა თჳსისა. ხოლო წ^წე იგი მოწამ^წს ქ^წსი დადადებდა და იტუოდა:
 ღ^თე ქებას ჩემსა ნუ დაიდუმებ. რ^წ ზირი ცოდვილისაჲ და ზირი მზაკუგარი-
 25 საჲ ადლო ჩემ ო^წს: კარგომადგეს მე ძაღლებ მრავალ და კრებულმან უგუთრ-
 თამან მომიტვაჲ მე. ხოლო შენ ო^წ ნუ განმამორებ წყალთბასა შესის ჩემ-გან.
 ო^წა შეწვენად ჩემად ისწრაფე და შემეწიე მე ჟამს ამას. რ^წა იხილთ მოძუ-
 ლეთა შენთა და ჳრცხუნადის: შენ ო^წ ო^წ ქ^წ. ღ^თე ჩემო. რ^წნ სისხლითა
 შენითა უბოწოთა განწმიდე სოფელა ძლევის-გან მტერისა. განწმიდე ქალაქიცა
 ესე დათხვეის-გან სისხლის უბრდომლსა მონათა შენთას: | მას იღოცუდა C 843a
 30 წ^წე იგი მოწამ^წს | ქ^წსი: ხოლო მიკლარათ მათ ვ^წს მიკლთა სისხლის-მკმელითა.
 რ^წეს განწმუალეს წ^წე იგი მოწამ^წს. დაუტუეს იგი მღებარ^წს ქ^წანას ვ^წს
 მამუქდარა კარკმ^წს ქალაქსა და წარვიდეს: ად კეთილად-მძღემან მან და ახო-
 ვანმან მოწამ^წმან მანედ დაუთმო მწარეთა მათ სატანჯველთა ტკივილის: და ეკუ-
 35 დრებოდა ო^წლის თჳსის: და ესრ^წთი ადგა იგი მიერ ძალითა ქ^წსითა: და მარწა
 იგი ქებას ერისა. რ^წ იყო მახლობლად მისა და დაგლო თავი თჳსი წ^წე

მხლ 108, 1-2

ქ^წსი C. 3 აღაქმითა C. 4 აზ^წ C. ...თუ B. 7-8 დადისა B. 8 უღმრთონი B. 9 ახილეს | ხილეს B.
 11 ქ^წსი C. 12 მოგაუღმრთ C. 13 მიკლანი B. 14 სიკუდილი C. 15 მოგაუღმრთ C.
 16 დ^წე ნუ B. 17 განწმუალეს B. 18 მ^წსის 19 ქ^წსი C. უფროჲსად B. 20 წ^წე < B. ქ^წსი C. 27 ქ^წ C.
 30 აგ^წ < B. ქ^წსი < B. 31 მღებარ^წ C. 32 კარკმ^წს ცნეს B. 33 დ^წე მოწამ^წს ტკივილის | მოწამ^წს მწარე იგ-
 სატანჯველი B. 34 ესრ^წთი C. ქ^წსითა C. 35 მახლა B.

დთის და იტოვდა: გმადლობ შენ ორ დთო ჩემო რწ ღირს შეუ მე სხედის
შენისა-თჳს წამების გარკვევის მოღებდა. და ვწ ესე თქუა შეჭვედრას სული თჳსი
კელთა დამბადებულის თჳსისათა ქუბის მას შინა და მშულობით მას ზწ და-
ძინა. ხოლო ორ სსსობით დაამკვდრა იგი:

- 5 6. მაშინ იყო გუმი იგი წდის მოწამის | ივლიანწნი მღებარე ქუ- B 157b
ბს მას შინა. და რ ქუბი იგი იყო ერთის ვისიმე შეკვეთსა. და მო-
ვიდა იგი | სუეულებსა-ებრ ქუბად. რ აქმოდის კელთა-სქმარს თჳსს: და C 843b
ზოგა გუმი იგი წდისა მის მღებარწ ქესა ზწ. და ვწ იხილა იგი შეიპყრა
ზარმან და ძრწოდამან და დაუტოვა და ზარკანკელი წრვიდა სხილ თჳსს. და
- 10 იყო იგი დაკვრებული ერვას შინა მიუწდომელს. და განიზრასვიდა გონე-
ბასს შინა თჳსს და იტოვდა ვდ ჯერ-მე უკვე იყო დაფლვად გუმი იგი
წდისა მის ქუბის მას შინა: ხოლო ემინოდა რწ სე უკვე რლთა იგი
განმშუალეს თავი წდისა მის სიდრუვით დადეს გუმი მისი ქუბსა მას
შინა და სბრგწ დაურწვეს მას: და იყო იგი ამის-თჳს ზრუნვას შინა მიუ- B 158a
ბსრბოელსა და ამის-გამო დაადგრა იგი დამეს მას უძილად: მაშინ გამოეცხდა
- 15 მას წდ იგი მოწამწ სხედ მკურსალის სუგეშისის-სცემდა მას და იტოვდა:
განიშორე შეზგან ურვად და მუხსარება. რ მე ვარ ივლიანე მოწამწ ქწსი.
რწ მივიწიე ქუბსა მას შენს | და არა თუ სხუამან ვინ მიმიღო მე შერ. ად C 844a
ადდეგ ადრე და წარვედ და აღმიღე მე მიერ და მიმიღე მე წმიდად ეკელისად.
- 20 სადა მონანი ქწსნი კრებულ არან რ თუნეს მას უამს შემცირებულ ქწს-
მორწმუნენი უდმრათთა შეკვრნეთა მიერ. და თარულად ჭმსხარებდეს იგი-
ნი ქესა ღწს. მაშინ ირწმუნს შეკვერმან მან სხუანება იგი წდისა მის და
ბრძანება მისი და შეწქესვე დამე ადგა და წარვიდა ქუბად და დვარდა B 158a²
იგი ზირს ზწ თჳსს გუამს მას წწს ზწ და ეკვდრებოდა ღწ რწ შექვიოს
- 25 მას და განაძღეროს. რწ წარიღოს გუმი იგი მონის მის ქწსისა: მაშინ
მინდობითა დთისაგთა განსძღერდა და აღიღო გუმი იგი წდისა მის მკარ-
თა თჳსთა ზწ განვიღოდა შუა ოდენ ქალქს მას და იხილეს იგი შეიღოთა
მთა ემისისათა. რლთა აღმსთო დამეს მას მსხურებად გერვთა | შეგინე C 844b
ბულთა და დვენს უევეს მას რწ განიხილონ რად იგი აქეს ვაცს მას:
- 30 ხოლო შეკვერმან მან განგებოთა დთისაგთა და წდის მის მოწამის შე-
წვინითა ესევე დონის-ძიებად მოიხთვა. რ მიყრდინს გუმი იგი წდ გე-
დელსა ერთს და დჭმურს | მას ზეწარი თჳსი და დდგა იგი წე მისს. რწ B 158b¹
ეკონოს ბილწთა მთა. ვდ დედავაცს ჭზრასავს. და ვწ იხილეს ერერს მდგო-
მარწ წე წწს მას გუამს. ეკონ მთ ჭეშმარიტად. ვწ იგი თქუა შეკვერმან
- 35 მან გულს თჳსს შეგინებულს და სქქეს ბილწებისას. რ ჭგონებდეს იგინი
მსგავსად სქქეთა მათთა სიძვის და ბილწებისათა და განეშორნეს მის-გან: ხოლო

3-4 და შეკვერმით მას ზწ დამინა < B. 5 ეკლიანე BC. 8 მღებარე C. იგი შეიპყრა < B. 11
ძრწოდამან B. სხედ B. 12 განმშუალეს B. 16 ქცობა B. იტოვდა B. 17 ქუბი C. 18 ზე < B.
20 ქწსნი C. 21 და B. ქუბი C. 22 ქუბი B. 25 ღწ და B. ქუბსა C. 27 ოდენ < C. 28 ქწს G.
31 დონეს C. 38 ხილვისე] ძრწა C.

რქმს იხილა შეკვეცმან მან განშორებაჲ მათი კუალად განძღიერდა ძლითა და სარწმუნოებითა ქსისითა და აღიღო წმ იგი გუამი მოწამისაჲ მის და მიიღო ეკლესიად და ჰქრედა იგი | მთავარქამ და ძლით განუღეს კარი ქანეთა. რნი

C 845a
B 158b2

5 მოწამის მის ქსისაჲ და დადგეს წს შინა ეკლესიას: და სრულ იქმნა წამებაჲ წდის მოწამის და ხოვინის ქსისის ივლიანსსი თა ფებერვალს: ექუსს და დიდუა წმ გამი მისი ეკლესიას მას შინა ზირველმოკესენებულს შეკვეცის მის მიერ:

7. და შემდგომად არამრავლთა უმთა ქნ რნი რწმან განმანათლებელ-
10 მან ურისმან და მკსნელმან და მცხოვარმან უღთაჲს ნათლითა დთეების თვის-
საჲთა განნათლს და განწმინდს გონებანი კაცთანი სცთყოვისაჲგან კერზთ-მისხუ-
რების: და მოიზიდს იგინი მკნებრებსაჲს ჰქმნარიტებისას მოწულებითა და
წყალობითა თვისითა. და ქალაქის მას შინა ემეწას ინება დაუწყებლად სავისლ | ექუ

B 159a1
C 845b

15 მიერ ჭერ-იზინს მიტემად მათა ქალაქით ჰქროდსით თავი წინამორბედისაჲ და
სათლის-მცემელისაჲ წინაჲსწარმეტყუელის და მოციქულისაჲ. მოწამის და განმ-
თავისუფლებელის ცოდვთაგან და დღევა-გუქმულთა სავთსუფელისაჲ და მო-
გზაურთა თანმავლისაჲ და ზღუდის მის შეურეგველის შემცველის ქალაქთა და
სოფელთაჲსაჲ. ხოლო მიწკენითა თავის მის წდისაჲთა ქალაქად ემეწელთა გან-

20 თავისუფლდეს მკვდრნი მისნი მონებისაგან ეშმაკთაჲს და იკსნეს მისხურებისა-
გან კერზთაჲს და განმრავლდეს მას შინა მორწმუნენი ქსსნი და აღივსო ქალაქი
იგი დთის-მეცნიერებითა. და შემდგომად ამისა გამოიღეს წმ იგი გუამი წდო-
ს | მოწამის ივლიანსსი მიერ ეკლესიით სდა იგი დადებულ იყო და მიიღეს

B 159a2
C 846a

25 რნი მთავიდაღეს უძღურთაგანნი სარწმუნოებით აღმოუცნებლად მათ უხუად კურ-
ნების უღთა სნეულთა და გუნდის ეშმაკთაჲს განასმიდა: და მკწეკენითა დსათა
აღამსნს ქუბის მას წს ეკლესიაჲ ფდ-შეუნიერო ნეტარმან ზაღლე ებისკოპოსმან
ქალაქისა ემეწისმან და შეამკა იგი უღთთა შექულებითა. და იუთ მიტავლებამ
წდის და უძღველისა მოწამის ქსისის ივლიანსსი ზაღლსს მიერ ებისკოპოსისა
30 ემეწელის თითქის აზრილს ათოჲმეტის სდაიდებულად მამის და ძის და წდის
სდის აწ და მდის და თგთი თგე ამსნ:...

2 ქნითა C. 4 უნი მს B. შედგენ მთავრს B. 5 ქნისა C. 6 ქნის C. ივლიანსსი C. თემ-
სა C. კვსსა C. 10 ურისმან შევამან C. და მკსნელმან <C. 15 ჰქროდითთ B. 16 და <B. 17 ცო-
კითაჲ B. 18 და <C. 21 ქსსნ C. 22 ამისა B. 23 ივლიანსსი B. ეკლესიათ C. და მთავრს <B. 27
დადებუა B. ზაღლ. B. 29 ქნისა C. ივლიანსს B. 30 თემსა C.

XII

გენიოყვის ზე შაქიდოიქიაცის კწახის ზე იქუდისისე ჰეძხისე
ქჩისისე უსიუყათოი უთხაბთოე ურუაისი: P 1.
X 208a1

1. ესე ღოშქემოსილი და ნეტარი მამად ჩნი გრიგოლი რწლს ეწოდს
დაოდოდონი რნი გამოთარგმანების მთხრობელი საღთთა თხრობათაჲ: იყო სა-
5 თესავით მოქალაქე დიდის ქალაქის ჭრომისაჲ. შვილი მთავრის დიდის და დი-
დისაჲ რწლს ეწოდებოდა გორდიანე: ხოლო იყო რამდენი ნეტარი გრიგოლი ათორ-
მეტისა წლის. მისცა იგი მამამან მისმან სასწავლელად და იყო ერმას მას ზნა
მადლი ღმრთე და კეთილად ისწავა ვრცელ სწავლად სიბრძნისაჲ. და სამოდურთნი
ფილოსოფოსთანი. და აღსავსე რამ იყო ელითა სიბრძნითა. იწყო სწავლად
10 სწავლათაჲ სვეტლისითა. დავითის და სახარებასა. სამთციქულოთა და სწავლო-
თა. და შეიკრიბა ვნა იუტაკრმან სიტკობება იგი. საღთთაჲსაჲ და კაცობრივი-
საჲ სიბრძნისა გულის შნა თვისს. და ედისა ზღ შიში ომ რწლ იგი არს
დასაბამი ედის სიბრძნისაჲ: | ხოლო იქედან აქუნდა შიში ომ გვედ დღე და
15 დამე არაჲ იყო სხუად მის წურთაჲ გარნა თუ ვრ სთხო ევის ონ დაქმდის
ამს ილოცვიდა: მაქვი მე ონ გზად რწლსც ვიდოდი. და მასწავე მე ყოფად
ნებაჲ შენი: ხოლო ვნა იქმნა იგი ოცის წლისაჲ. დაეკულებოდა მამას მისსა
შერთვად მის მეუღლისა. ასეღის დიდთა მთავართაჲს: ხოლო გრიგოლის უმნდა
ესე და არა ენება: ვედა ამს შნა იუენეს. მოიწია აღსარული მამის მისის
გორდიანესი. და წარვიდა ონ კაცი მოშიში ომ და მოწყალე გლახკათაჲ. მა-
20 შინ ქემან მისმან გრიგოლი დაჭმარხა იგი ჭეროვნად: და ული საწილი სიმი-
დრის მისისა მისცა გლახკათა. და შექირა ეკლესიათა და მონასტერთა სული-
სათვის: მამის თვისს: ხოლო დედას თვისს სილვისა აზრახ ზნახვად კეთილი
რწა აღიწიონ მოქალაქობად მონაზონებისაჲ და აღსარულნი ბრახებად ონსაჲ
ადებად ჭი და შედგომად მისს: სთნდა ესე ნეტარს მისცა სილვისა. დედას
25 მისს და მისცა მას კულმწიფებაჲ ეს ზნა სიმიდრეს მისსა.

2. მამინ ვნა ბრძენმან ფაჭრმან. ნეტარმან გრიგოლი იწყო ელივე რამ-
ცა აქუნდა განსეიდად: რწა მოვიდოს უსსეიდლომ იგი მარგალიტი: | ხოლო
3. დეველი მონაგები მისი იყო ჭლავს მას დიდს სიკვილის. წარვიდა მურ და აღა-
X 208b1
შენს სოფლები იგი მონასტრად: და შემუხად მონასტერი ექუსი. და შეკრიბნა

1 და მოქალაქობის <X. 2 რომთა X. 3 მამა P. 5 შელი X. 6 ძაჲ <X. 7 სხვაგვარად X. 8 უნეჲ <
X. 9 ხამოდონი X. 9 სწავლად <X. 10 სწავლათაჲ | სწავლად X. 13 ხოლო <X. 14 მას მას X.
17 მასს X. 20 დამე X. 23 მონასტრისა X.

მონაზონის და დადგინის მამასწავლის კაცის სახანის და სულიერნი და განს-
 წყის სათაყოელის მონასტრის შესავალი და წესი სულიერნი და წარვიდა ჰრო-
 შილ: და განვიდა მამული იგი მონასტრის. და აღაშენა მონასტერი შუენიერი და
 დადგინა მამასწავლის. კაცი დ'თქემისი: და განსწესა მონასტრისა-გან მამულთა
 5 აუღოს ე'ლი სავარი მუნ შეკრებულთა მთ მონაზონთა: და ესრეთ ნების-ებრ
 ღ'ს განსტო ე'ი სავარე და სიმდიდრე თვისი:

3. ხოლო იგი თავად არცა ერთს დადგა მის მ'რ აღმსენებულთა მონასტრთა-
 განის ა'დ შევიდა მონაწილებად მონასტრის ამას რ'დ არს ჰრომის შ'ა სსხელს
 10 ზ'ა წ'დის ანდრასის. რ'ღის ეწოდების კლეოკავრი. სდა იგი იყო მამად დ'თ-
 შემისი და ძმანი სულიერნი: მუნ მიიღო მონაზონების წესი ნეტარმის გრი-
 გოლი და რ'დიცა დ'თითილი იყო სავსეთა მისთაგანი ე'ლივე მისცა | სულიერ X 2088^b
 რის მას მამას თვისს: და იყო მოდ'წებად უხეშთაქს ბუნების. მარხვას ფ'დი-
 თა. ლოცვითა სანადასრუტთა. | მღვსარებითა ანგ'ხთა მსგავსათა. სიმდაბლითა P 4.
 სდ'თოღრს. მონაწილებითა შეუორგულბელებითა. უარყოფითა ს'დ ნების თვის-
 15 სმათა: ე'ლივე მოდ'წებად მონაზონობისა და აღსრულა. და ე'ლი საინოებამ
 სრულებით წარჰმართა და ე'ლითა კეთილის საქმითა განსწესებდა:

4. ხოლო შ'დ რფის წლის მონაზონების მისის აღსრულა მამად იგი
 მონასტრისა და მოძღვარი მისი: მაშინ ღირსმანი ადითონ ჰამან ჰრომისმან
 20 მოუწლად მონაზონთა მონასტრისთა რ'ა გამოიჩინონ მამასწავლის: ხოლო ე'ლითა
 ვ'ა ერთთა ზირითა ითხოვეს ნეტარი იგი გრიგოლი: ესე რად ესმ'ა ღირსის მას
 ჰამან ადავსო სიხარულითა რ' იგიცა გრიგოლის-თქს წადიერ იყო. ხოლო გრი-
 გოლი არა თავს-იღებდა. რ' უუარდა მას ფ'დ დაუდებამ და უხრუნველობამ.
 მოუგო ჰამან და ჰქ'ა მას: არა ჯერ-არს შვილო თავის თვისის განსწესების
 25 ძიებამ ა'დ უმცობისის ძიებას: აწ უმევე ურჩების ბრალს სუ შთავარდები. ა'დ
 მონაწილების სსხვიელი შეიტკბე: ესევე ერთა სიტყვითა და მტკიებითა მოდრიკა X 209a¹
 გული მისი: და ა'დ მდღელობისა კურთხევადა მისცა და მოვიდა მის ზ'ა უმე-
 ტესად მადლი სულის წ'სამ და ესრეთ აკურთხა იგი წინამძღვრად მონასტრისა P 5.
 მის წ'ის მოციქულის ანდრასის. და ჰმწესიდა ძიება მათ შიშითა დ'ათა და
 მოძღვრებითა მით ჰქმშარბითა: ხოლო მიეცა მას მადლი სსწავლთადაცა. და
 30 მრავალთა უძღვრთა და ბორბითა სენითა შეჰმცობილთა ლოცვითა და გამოს-
 ხვითა ჰატონისის ჯ'ისამათა ჰქურხებდა. სულთა არაწ'თა განსხმინა და შეხე-
 ბითა კელთა მისთამათ მრავალთა ბრმათა თუაღნი აღებინეს: და მრავალნი
 ერუნი და უტყუნი განიკურნეს. და განისმ'ა ჰამავე სიწმიდის მისისა. და სსა-
 წავლთა მთი რ'ღთა იქმლად არა ხოლო თუ ქ'წანას ჰრომისისა და იტალიისისა
 35 ა'დ ვ'ე სამეფუთად კონსტანტინეს ქალაქად მიიწია და შეეკა და ჰატონაქის ესმ'ა:

5. მათ დღეთა შ'ა აღდგეს ვინმე კონსტანტინებულეს რომელი იტოლდეს
 ვ'დ არა აღდგებინო გუამნი ჩ'ნნი მერქის მას აღდგომისა. ა'დ რეცა აწრდილი

2 თვითულისა X. 15 მონაზონებისა X. 16 წამშართა X. 20 თხოვეს X. 21 ჰამან X. 28
 შუენიერი X. 32-33 და მრავალნი... კონსტანტინეს P. 37. აღდგომის P.

რამჲე გუჰითაჲ იხილუებთ სო და სიუჰას მრავალს ამაჲების სიტუჰას იტყოდეს. X 209a²
ვ'ელა ზატრიაქინა განდრავეს და მასაჲე ამაჲების ზრახას მიერდა: და იეს
შეთთი ეკლესიათ: | ესმე ესე აღათონ ზანს და შეწყუნს. მოჲქონდა სეტარს P 6.

5 გრიგოლის. და ქვედარ რა ადვიდეს კონსტანტინეზოლედ. და აუწყოს შეუჰას და
ზატრიაქს ქტობის სიტუჰად: შეიწყინარ ღირსმან მან სიხარულით ბრახსაჲა. ზა-
ზისაჲ. და წარვიდა და მოკითხის ძმანი მონასტრის თვისისნი. და ამნო ვ'რ
10 უკმე უთჲად ვ'ე მისლუად მისდამდე: და მივიდა სეტარის სილვად. დედის თჲ-
სისს რ'ი იგი იყოფოდა მანლობელედ ბჴის მის წადის მონაქელის ზავლესს
და ე'ითა ქვედარს-საქითა და სთნ'ითა: ჴმასხურებაჲ ო'ს: მისცა მან მიუდ-
ბაჲ და მოიღო ღოცვად მისი და წარვიდა ზანს და მიიღო კურთხევად მისი და
ეპისტოლენი შეთვის მიმარ და ზატრიაქის და წარემართა კონსტანტინეზოლედ:

6. ხოლო მრავალნი სსსაჲულინი და კურნებანი ქმნს ო'ნ სეტარის გრიგო-
ლისა მიერ გზას მან მისს და მოიწო რაჲ სამეუფოდ ქალაქად დიდითა ზატი-
15 ფემან და წარავლის იგი ზატრიაქის: და მისცა ზატრიაქსცა წიკნი ზანსაჲ და
აუწყე მიზეზი მისლვის მისისაჲ | ხოლო ზატრიაქმან ჴქა მას: განაჲქით P 7.

დდე და შეგვრბეთ ერთბამად და გამოვიძით ამის ჴერის-თჲს. და შ'დ სამის
დღისა შეგვრბეს მდღელთ-მოძღრნი: და უწოდა ზატრიაქმან. სეტარსა გრიგო-
ლის და წარკითხეს ეპისტოლე ზანსაჲ და იწყეს სიტუ'დ ზატრიაქმან და სიუჰ-
20 თა მათა ფილოსოფოსთა მეტუჲელთა მათ ამაჲებისათ: მამინ სეტარმან გრიგო-
ლი ადამ ზირი თჲსი და ადვისო იგი მადლითა სულისა წადისათა და იწყო
სიტუჰათა საღ'ითთა მეტუ'ლებად და განაგრძეს სიტუჲს-გებაჲ იგი სამ დდე და
არა ენება ფილოსოფოსთა-მოძღუარს მან დარწმუნებად რანცა არა გამოქინდა
აღუელებად მისი. მრავალდინითა სიტუჲს-გებითა წინააღუებოდა წ'ს მან

25 მამსა: და განდრეკა ერსა მან და მდღელთ-მოძღუართა: ხოლო მესამეს დდე-
სა ვ'რ იგი ცრუად მეტუ'ლებდა. სცა მან ანგ'ზმან უხილავითა მახვლითა და
მეის | მოჲუდა: მამინ ე'თა გამეჲეს: ქტ არიან სიტუ'ნი გრიგოლისნი და ჴრწმე X 209b²
30 მან მოძღურობად მისი ზატრიაქს და ე'თა მდღელთ-მოძღუართა და სიმრავლეს
მან ერისსა: მიიწო სიტუჰად ესე შეთვის და ადვისო იგი სიხარულითა რ'ლ P 8.
დ'რ გამოაჩინა ქტობად და დიდითა ზატივითა და სიჭითა სამეუფოთა წარგზავ-
ნის სეტარი გრიგოლი: რ' იხილნ მის მიერ მრავალნი სსს'ლნი და კურნებანი:

7. ხოლო ვითარცა დირსი გრიგოლი იყო კონსტანტინეზოლედ. აღესრუ-
და სეტარი აღათონ ჴრომოთა ზანად და დადგა ზანად დირსი ჴელავით: მიიწო
რაჲ გრიგოლი ჴრომედ მიეკება მან ზანად და ე'ნი მდღელნი და შეიუჰანეს
35 სიხარულით. და აუწყა ე'ნი რ'ი იქმნა კონსტანტინეზოლეს და ე'თაჲე მდ-
ლი მისცეს ო'სა: წარვიდა სეტარი გრიგოლი თვისსაჲე მონასტრსა და კ'დ
კელ-ყო მოღუაწებას მასეჲე დაუელებისას: და აქუნდა მან კელსქმარი შწერ-

3 ზანს X. 4 კონსტანტინეზოლედ P. 8 აგო<X. 17 შეგვრბეს X. 21 წადისათ X 22 განაგრძეს. 27.
ურს X. 31 მრავალნი<X. 33 და<P.

ლობისა და ოდესმე წიგნთა წერნს: ხოლო უმეტესად თავადი გამოიტყუნ და ადსწერ მოძღვრებათა სდითათა. რ მრავალნი სწავლანი და იარგმანებანი წერილთანი აღწერს ნეტარმან | მან რნიმე ვედ მონსტერს იუ. და სხუანი X 210a
 ოდეს იგი მდღელთ-მოდღურებისა საუდარს დაჟდა: ხოლო ეთათ მთ სათხო-
 5 ბათა მისთა თა ფდ მოღუაწე იყო გლახეთ-მოუერებისა და მოწყალების-თვსცა
 და ეთათ სახითა მისწრაფე იყო ყოიად წუხლობისა ეთათ ჭირვეულთა და სავ- P 9.
 ლუღეგანთა-თვს:

8. დღეს ერთის ჯდა რამ იგი სენავს თვსს და წერდა მოვიდა მისს
 გლახკი. ევედრებოდა და ეტეოდა: შემიწყალე მე მონაო ღთისაო. რ შენვეთ-
 10 მოძღვარი ვიყავ და სავი დამეკცა და წარგწემიდე თვისცა საფასე და სხუათაჟცა
 და აწ უღონო ვარ: ხოლო ჭეშმარიტმან მან მონამან ქსმან და მოუერემან
 გლახკიამან. მოუწოდა მეჭურჭლეს თვსს და ჰქა: წარვედ და მიეც გლახკსა
 ამის ექუსი დრაჰკანი. და მან ქმნა ბრახსება მისი. და მისცა ექუსი დრაჰკანი.
 15 მთილო იგი გლახკამან მან და წარვიდა: ედ შემიდგომად მცირედისა ჟამისა მს-
 ვე დღეს მოვიდა გლახკი იგი ნეტარისა გრიგოლისა და ჰქა: შემიწყალე მონ-
 აო ღთისა მადლისაო. რ ფდი საფასე წარგწემიდე და მცირედი მომიეც: ხო-
 ლო ღმერთშემოსილმან მან ედ მოუწოდა მისს მან და ჰქა: წარვედ და მიეც
 20 კაცს ამას სხუად ექუსი დრაჰკანი. და მთილო გლახკამან მან იგიცა ექუსი დრა- X 210a2
 ჰკანი და წარვიდა. და წარვიდა რა? მცირედი ჟამი. მასვე დღეს მოვიდა კაცი იგი
 მესამედ და ჰქა ნეტარისა მან: მონაო ღთისაო. შემიწყალე და მომიეც სხუადცა
 უღლოვანა. რ დიდი დაჭირებოდა შემეძახვა: მოუწოდა წამან მან მესამედ P 10.
 მეჭურჭლეს თვსს და ჰქა: წარვედ მთა და მიეც სხუად ექუსი დრაჰკანი. მიუ-
 ცო მამან მან და ჰქა: გრწმენინ ჩემი წო. არა დამთომილ არს საჭურჭლეს
 ჩნსა არცა ერთი დრაჰკანი: ჰქა მას ნეტარმან გრიგოლი: მიეც სხუად რამე.
 25 ანუ ვეცხლის ჭურჭელი ანუ სამოსელი რა არა წარვიდეს ეტე ცარიელი: მოუცო
 მეჭურჭლემან და ჰქა: მას: სხუად ესევერი ჭურჭელი არა გუაქუს წო მამაო.
 გარნა ვეცხლის იგი ლოდაკი რი გუშინ წარმოსცა დედამან შენმან დამბლითა
 თხზნითა ჩუუღებისა-ებრ: ჰქა მას ნეტარმან გრიგოლი: წარვედ მთა და მიეც
 30 კაცს მას ლოდაკი იგი. ქმნა მამან მან ვა უბრახსა. და მთილო გლახკამან ათორ-
 შიტი იგი დრაჰკანი. და ვეცხლისა | იგი ლოდაკი. და წარვიდა და აკურთხა კუ- X 210b1
 რთიუელი იგი გრიგოლი შემსკავსებულად კეთილისა მის გონებისა მისისა:

9). ხოლო შდ რადენისაშე ჟამისა აღესრულა ღირსი ზულაგიოს ჰრომისს
 ზანა: მამინ ღის მიერ ეთათ მდღელთ-მოდღურათა და მთავართა და უისავე ერთ-
 35 სს | გონებანი და ზრახვანი ერთი იქმნეს. რა გრიგოლი დაადგინონ ზანად. ეგ- P 11.
 რთივე შეუესა ესმ ესე. და მიუწერა წიგნი ჰრომედ. რა არავინ დაჟდას სხუად
 საუდარს მას ზე მოციქულისსა გარნა გრიგოლი. ეგრეთვე ზატრაქმან კოსტან-
 ტინეზოელმან დაწერა: მამინ შეგრბეს მდღელთ-მოდღურანი ჰრომაელნი და მოუ-

14 ლოლო X. 19 ლოლო X. 20 სწავს P. 21 შემოსილთა X. 34 იქმნეს X.

წოდეს ნეტარს გრიგოლის: და გამოუცხადეს განზრახვამ მათა და ბრძანებამ მეფისად და წამებამ ჰატრიქიასად: ხოლო გრიგოლი იჯმის სჯიმის მის-გან და მიზეზ-ყო უღირსებამ სულაერი და უძლეურებამ კორციელი: რ' ნანდვლეჲ ფ'დის მარხვის-გან და მოღუაწების დაქინდელ იყო სტომამჟი მისი. და დიდის ზედგო-

6 მის-გან ლოცვათა შ'ა ვნებულ იუნეს ფერჯნი მისნი: ჳრქუეს მას მღვდელთ-მომღუართა და დიდებულთა მათ მთავართა: რ' ნამათა აღაქუმად გუქნიეს. | რ'ა გარეჲ X 210b² შენისა სიწ'დისა არაგინ ვაგურთხოთ: აჲ უკუე გაფუცებთ ო'სა შრომისა ნუ შეგუამთხუე: არა ერნდა ნეტარი იგი. ა'დ დროებამ ითხოვა რ'ა იგვდროს ო'სა: ხოლო ჩუენებსა ღმისისა იხილა წ'ად მოციქული ჰეტრე რ'ი იგი ეტოლად მას:

10 გრიგოლი გრიგოლი | ნუ ურნ ხარ ა'დ მითუალე სამწიქსად ესე. და მწესიდი ცხოვართა მათ ზირმეტუეულთა რ' მეცა ეგრეთ მიბრძას ო'სა: ჰ'უ უკუეთუ გი- P 12 უუარ მე. მწესიდი ცხოვართა მათ ჩემთა: ესე რაჲ იხილა ნეტარმას გრიგოლი განთიად კ'ად მოვიდეს მღვდელთ-მომღუარნი და აძმულბდეს მას. მამის წარუი- და მწუხარებით და სულაქუმით და აკურთხეს იგი წესისა-ებრ განგუებულების და

15 დასუეს საყდარსა მას მოციქულთა თავისისა: მეესეულად ნათელი ბრწეინვალე მოეფინა მას ზეგარდამო: და ე'თა მადლი მისცეს ო'სა. და იქმის სიხარული დიდი ქალქსა მას შინა და ე'თა მას ქ'ესასა: და ამიერიოგან ჳმწიქიდა ღ'თ-შემოსილი იგი ერსა მას ვ'ა ჳემშარიტი და კეთილი მწეემისი: უძლეურთა ჳეკრნებდა. გლახკ-თა იდ'წიდა. ჳირვეულთა ნუგეშინის სტემდა. შეტომილითა მოქცევდა. წარწე-

20 შედილთა ეციებდა. დაცემულთა აღადგინებდა. უწესოთა სწავლითა მით სულაე- X 211a¹ რითა წესიერ ჳეოფდა: ე'თ-აკრძო ჳ'ტსა მას მწეემით-მთავარსა ქ'სა სათხო ეოფდა: და იყო მოქალაქობამ მისი მობაძე ანგ'ზათა:

10. ხოლო არს წესი ჰატრიქათა ჳრომისითად რ'ა მარად დლე ათორმეტი P 13.

25 გლახკი ჳამდეს ტაბლას მისსა. და ამას წესსა უმეტეს ე'თას წადიერებით აღა-სრულებდა დიდი ესე გრიგოლი. და აქუნდა საქმე ესე საკლარსა მისსა რ'ნც მოუწოდის დღითი-დღედ ათორმეტთა გლახკათა: ხოლო დღეს ერთსა მოუწო-და ჩუეულებისა-ებრ ათორმეტთა გლახკათა და დასხდეს ნეტარისა გრიგოლის თანს ტაბლას მისსა. და აზონეს ათცამეტნი გლახკანი იგი: მოუწოდ დირსმან მან ჰამანს საკლარსა თვისსა და ჳქ'ა: ვ'რ თხიერ სიტუკსა ჩემისა ათცამეტნი

30 გლახკანი შემოგიუფინან: ხოლო საკლარი შეძრწუნდა და ჳქ'ა მას: გრწმენინ წ'დაო შ'ფეო. ათორმეტნი არიან. რ' შეათცამეტესა მას არაგინ ხედვიდა. გარს ხოლო ნეტარი გრიგოლი: და ვ'რ იგი სხდეს ტაბლას. განიბდიდა ჰამად მეთ-ცამეტეს მას რ'ი ჳდა კიდეს საკმისსა. და აჳა ესერა იცვლეობდა ხატი ჰი-რისა მისისა: ოდესმე მტროფანი ჩანნ და ოდესმე ჳბუეო: ხოლო აღდგეს რაჲ

35 ტაბლისა-გან. სხუანი წარგზავნსა ქველის-საქმითა. ხოლო მეთცამეტე იგი რ'ი ესრეთ საკრველად ეჩუენებოდა დაიქვან და შეიუფანა სუხაად თვისად და ჳქ'ა: P 14. გაფიცებ ძალსა ღ'თისსა. მითხარ ვინ ხარ შენ: ანუ რაჲ არს სხუელი შენი:

5 ვნებულ ქრებთი P. 15 - 16 მოვიდეს ზეგარდამო X. 17 მწეემი: P. 24 მთ X. 28: ათცამეტი X. 32 ხოლო X. მამ. X. 34 ნან X.

მიუგო მან და ჰქა მის: რას იკითხე სსხელს ჩემს და იგი არს სსკრველ:
 გარს მე ვარ გლახკი იგი რი მოვედ შენდა მონასტრისა წდისა ანდრიაშის
 ოდეს შვედ სსსასჷ შენს და წერდი და მომეც ათარმეტო დრახკანი და კმტ-
 ლისა ლოდაკი რი წარმოეცა დედასა შენსა და მამლითა ოსმნიით: და უწყოდკ
 5 რდ ამიერ დლით-გან ოდეს ესრე სულგრძელეებით და გუელითა მარტვიითა მი-
 ლუაწკ. ბრასან ონ დადგინებდა შენდა მდღელთ-მომღერად ეკლეისისა თხსის
 რისა-თხს ზატოასანი სისხლი თხსი დასთხია. და დაჯდომად შენდა სსყდარს ზე-
 ტრესის. თავის მის მოციქულთაშს. რისაცა სთაროებდას მიემსგავსე: რ ეგრეთ
 განუყოფად იგი მონსგებთა მათ რლთა მთართმევედეს მას მორწმუნენი: და მის-
 10 ცემდა უსურელად ვა ვის უქმნი: | ჰქა მას სეტარმან გრიგოლი: ვინაჲ უწუი X 211b
 შენ ვდ ონ | ბრასან დადგინებდა ჩემდა მდღელთ-მომღერად: მიუგო მან და P 15.
 ჰქა: მე ანგზი ვარ ესან-მზერობელისა ღსაჲ და ამისთხს უწუი რ მასინცა
 ონ მომავლისა გამოცად გონებისა შენისა რა გამოხსდეს ვდ კაცთ-მოუყ-
 რებთ და არა მასურებლობით იქმ მოწყალებას: ესმა რაჲ ესე გრიგოლის ვდ
 15 ანგზი არს. შემინდა რ არა ეხილვა ანგზი: ად ვა კაცსა ეუბნებოდა მას:
 ხოლო ანგზმან მან ჰქა მას: ნუ გეშინინ. აჷ ესერა მომავლისა ონ რა
 შენ თანა ვიო მდის ვე ხარ შენ სოფელსა ამს შინა: აწ უკუე რაჲცა კაქუნდეს
 სთხოველი ღის-გან ჩემ მიერ აუწუე ოსა:

11. ხოლო ნეტარსა მას ესმეს რაჲ სიტუნი ესე. დავარდა ზირის ზნა და
 20 თავნის-სცა ონ და თქუა: უკუეთუ მცირედისა ამის და არაამსა გულს-მოდ-
 გინებისა-თხს ესოდენი სიმრავლე წყალობისა ახუნს ჩემ ზნა სხიერმან ღნ
 ველა ანგზი თხსი მოავლისა ყოფად ჩემ თნ. ვრსა-მე დბას მიმთხუევად არან
 რნი აღსრულებენ მცნებთა შისთა: და იქმან სიმართლესა და მრავალსა მო-
 წყალებას რლთაც | ბრასან ონ დადგომად მარჯნით მისისა და სმუნად კმას X 211b
 25 მას სანატრელსა: მოვედით კურთხულსო მამისა ჩემისანო და დამკვდრეთ გან P 16.
 მზადებული თქუენ-თხს სსსოფეველი და შემდგომი ამითი: ხოლო მიერ დლით-გან
 იყო ანგზი იგი მდის სეტარისა გრიგოლის თანა და ზედამს-ხედა გამოეცნა-
 დებინ მას: უმეტესად ოდეს წარდგის წსა ჟამის-წირვისა. მიუხედავად წდ იგი
 30 ანგზი წარმოუდგის მას. და მის თანა დგან ვე აღსრულებამდე ჟამის-წირვისა
 და გრიგოლის თუაღნი ხოლო ხედვიდანი მას. ვა თავად აუწუა სსურარელს მას
 მისსა ზეტრესა მთავარდაყვანსა. კაცსა სდლოთს და უითა სთხოვითა შემკო-
 ბილსა: ხოლო დიდი კანდიერებამ მოეცა ღირსსა და წსა გრიგოლის წე ღა
 და რაჲცა ითხოვის ოღისა-გან სსწყელისა სსქმე შეის ისმინის ონ მისი ვა
 35 აღუთქუა მას წდამან მან ანგზმან ველა იქმნა სსქმე ესეგრო:

12. მივიდოდა ოდესმე დიდი ესე გრიგოლი სსხუად სოფლად სსქმისა-თხს
 სსკეკესითაშს. და იქმნა სლვაჲ მისი გზასა მას რი ექმნა ტრანონს მიეფეს.

2 ანდრას P. 3 ზვედ X. სწერდი X. 5 ამიერ დლითგან ოდესქ შავროთგან ესრეთ X. 6 ბრძანქ შავ-
 რძას X. 8 დომეობისაქ რღლისა ორცა X. 9 მას X. 10 უმეტეს უმეტა X. 13 მომავლისა P. 17 დავა P.
 28 მასქ + სოლო P. 29 წირვისა P. 30 თავადქ + მან P. 36 ტრანონს X.

ენი მარმარილოჲთა დასხმული. და იყო იგი მოცხაურთა განსასუენებელ და უმეცარი
 5 ცარნი არა მოსცთებოდეს: იხილა რამე სეტარმან | მის გზაჲ იგი სინდა საქმე X 212a1
 მეფისაჲ მის. და დადგა ლოცვად და შეწირა მკურნალე ვედრებაჲ ღმრისა რა
 იკისნეს სატანჯველთა-გან საუკუნეთა სული ტრანანესი ხოლო იყო მეფე იგი
 10 კერპთ-მსახური და უღთთა: და ვა განაგრძო ლოცვად მკურნალე. ესმა ზე-
 ცით კმაჲ ესევრი. შევისმინე ვედრებაჲ შენი და ვიკისნე სული ტრანანესი
 სატანჯველთა-გან. ხოლო შენ ნუღარა შესძინებ უშველთათა-თჳს ვედრებად ჩემდა:
 ამისა შდ წაღამცა იგი ანგზი წარმოუდგა და ჰქა: აჴა ესერა ვედრებაჲ შენი
 15 ისმინა თნ კარნა ნუღარა იქმ ესრეთ რა უღთთა და კერპთ-მსახურთა-თჳს
 10 ვედრებოდი თნა: საცნაურ არს უგუე ამის საქმის-გან თუ რაბამი კადნიერებაჲ
 აქუნდა მას წეღეს: ხოლო სასწაულთა. რლთა იქმოდ. უგუეთ თითოეულად
 აღსწერდეთ. თ დი სიმრავლე წერილთა იქმის: რ არავინ შეპურობილი სენისა-
 გან ბოროტისა მოვიდა მისა სარწმუნოებით და არამცა განკურნებულნი მიიქცა
 სახედ თჳსად და ჰმადლობად ღმრს.

15 13. ხოლო მათ ჟამთა შა მკვდრნი იგი ვრეტანია ჭლავისანი კერპთ-მსახურებისა
 X 212a2
 სეტურითა შეპურობილ ივენეს: და არს ჭლავი იგი უდიდეს ეთა ჭლავთა და მკვდრ
 იყო სეტარი გრიგოლი წარწემადისა-თჳს ესოდნისა მის ერისა. მამინ ევედ-
 20 რა თნა რა წარმოშრთოს მოქცეულ მათა: წარმოუდგა მას ანგზი იგი ღმრ და
 20 ჰქა: ესეცა ლოცვად შენი ისმინა თნ. წარავლინენ შენ კაცნი მეცნიერნი და
 მოაქციენ იგინი. მაშინ სეტარი იგი აღივსო სისხრულითა: და გამოარჩინა თონ-
 ნი მონაზონნი. საყსენი მადლითა: თეგდორე. ანდრია. ზულე და ელეუთერი: თეგ-
 დორე აურთხა ებისკოპოსად და ანდრია ზეცად. ზულე და ელეუთერი დიაკონად:
 და წარავლინა იგინი ვრეტანიად. შეკურვიდნი ლოცვითა მისითა: ხოლო მიიწი-
 25 ნეს რამე იგინი ჭლავსა შეწევნითა ღმრთა და ლოცვითა დიდისა გრიგოლისითა
 მცირედსა ვა ენი იგი ერი და მეფე მის ჭლავისაჲ და მოაფარნი მოაქციენს
 25 ღმრს და ნათელსტეს სახელითა მამისაჲთა და ძისაჲთა და სულისა წმინდასა: |
 საკერპთნი დაამკურნეს და ეკლესიანი აღაშენეს. და ენი წესი ქრისტიანთაჲ დასწავეს:
 30 ესმა ესე სეტარსა | გრიგოლის. და აღიპურნა გელნი. და მკურნალთა ცრემლითა
 30 მადლი მისცა თნ: და ზედამს-ზედა მიუწერდა ებისკოპოლთა ერსა მას ვრეტა-
 ნელთასა. საყსეთა სწავლითა სულიერითა. და მათგანნი დღითი-დღედ მოვიდოდეს
 ჰრომედ მოკითხვად სულიერისა მის მამისა მათისა.

35 14. ესრეთ დირს იქმნა სეტარი გრიგოლი მადლსა მოციქულთბისასა. და
 ერნი აურაცხელნი მოსტანა ეშმაკსა და შეაწენარნა ქსა. და სხუა მრავალი სა-
 ქმე კეთილი და სღთთა აღსრულა ღმრემოსილმან მან. და წიგნნი მრავალ-
 ნი აღწერნა და ეთი-კერძო შეამკო ეკლესიაჲ ჰრომისაჲ და ელსა სოფელსა
 განჰკლა ჰმამავი სათნოებათა მისთაჲ რ არა კაცობრივითა ხოლო სწავლულებითა

3 მკურნალე X. 6 ვიქსი X. 7 ნუღარა P. 11 თითოეულად P. 12 აღსწერნო P. 15 ჰა-და P.
 17 ზენ-X. კერპთანი X. 18 მის X. 22 თე P. 28 მცირე X. მოციქულთა X. 37 განგა P.

და სიბრძნითა ეყო გამოთქემაჲ და აღწერაჲ მისი წიგნთაჲ 5 და მადლი სულისა
 წმინდაჲ მოსტყმდა სიტყუისა ვა კვანჩა ზეტრე. მოავარდაკონმან მისმან. და
 ეყო იგი კაცი ჭეშმარიტი და დთის-მოუყარე: იტყოდა იგი ვა დღეს იგი წიგნი P 20.
 წა მამად წინ გრიგოლი გინს თუ სწავლას გინს თუ თარგმანებას წერილ-
 5 თას: ეხედევდ განცხადებულად | ტრედს სეტკას რი ფრინავნ წე ზირს მის- X 2126²
 ს. ვე ფრთანი მისნი ზირს მისს ეგემოდან და კელთა მისთა ზა და წე-
 რიღის მას ზედა იტყევენ. ვრმტა იგი თაფადი სრულ ჭეოთენ და განავებნ
 წერილს მას: სცნაურ არს უკეე ვა მადლი სულისა წმინდაჲ იხილევბოდა ს-
 ხითა ტრედისაჲთა და განანათლებდა ნეტარსა მას: ხოლო ამას ესევერსა სდ-
 10 მრთოს მოქალაქობას შა აღასრულნა ნეტარმან მან ჟამნი მრავალნი და იქმნა იგი
 მოხუცებულ და სავსე დღითა კეთილითა: და მოქცინა ნათესავსიცა იგი საქონ-
 თანი დთისა და იქსნა იგინი კერზამ-მსახურებას-გან ერი ფა დღი და სწორი
 ვრეტანიელთანი და ჭმადლობდა და:

15 მამანი მოვიდა მის წა იგი ანგზი და აუწუა წოდებამ მისი: და გა-
 ნაკო ე-ივე საქმე ეკლესიისა კეთილად და ვა და სთნდა: და მცირედ დასეულდა
 და წარვიდა ოლის სხელითი წინამძღურობითა ანგზთაჲთა. რნი იგი ამასვე P 21.
 სიტყელს მის თანა იტყოდეს: | ხოლო ეყო აღსრულებამ მისი თუეს მარტს ათორ-
 მეტსა: და იგლოვა იგი ენ ერმან ჭრომისმან: და დაჭმარხეს იგი ეკლესიას X 213a¹
 შა წის მოციქულისა ზეტრესსა: ხოლო მრავალნი სსწავლნი იქმნეს სამარ-
 20 ხისცა მისს და აქამომდე იქმნებან: მადლითა და კაცთ-მოუყარებთა ოლისა
 სუენისა ი-კ ქესითა რისა არს დიდებამ და სიმტკიცე თანა მამით და სულით
 წმინდა-ურთ აწ და მადს და უკო უკო:

9. მამანი მან P. 11 აყო < X. 11-12 ხელთნთა. X. 12 შესხურებინახან | და X. 13 გრეტანდობე X.
 16. ანგელია შთაქთა რნი | ანგელია შთაქთა რნი X. 18 დამარხეს X. 19 იქმნეს X. 22 უკო უკო < X.

XIII

წიგნი ბოქსისი 14: მოძულება მოწიგნი წიგნი წიგნი

1946³

1. ჟამთა მათ დეგნელებითა. რქს კშმაკი განმხარელებული დუღდა შე-
 სწირავთა მათ წა მსხუერწლითა თუსითა: იყო აღრგვად დღად და მძღაგრებად.
 და ტაცებად უსამართლოდ. რსაცა გორდანე მეფელ ივლით ქადაგისა კმსკავსე-
 5 ბოდა კშმაკსა. და განრისხებული აღადგინებდა კუნესას დიდსა ქანეთა წა და 195a¹
 უბრძანებდა განდევნას: და მოვინმე-იყვნეს. რღსა სხელი ერქუა ფილემონი.
 რღსაცა ჭქა: ვჭკონებ შენსა ვღღსა მას ქანეთასა ჭმსახურებ. ხოლო აწ
 განიშორე სიცოფისად ეგე ზრახვად შენ-გან. ისწავე და გულის-ხმა უა. რ მრ-
 ვალთა მათ ღმერთთა შოვრის უდიდებულესს და უძლიერესს. და დიდ და კაცთ-
 10 მოყურე ახოლონ არს. და სხუად რადღა ვთქუა. რ უღდაღე ღმერთთა და მესხელ
 არს უოვლისა სოფლისა: აწ ცან სარგებელი შენი. ჭ კაცთ. და დემოწიხლე თა-
 უკანის-ცემად დიდსა მას ღმერთთა ახოლონისა: ხოლო წღღა იგი ფილემონი
 მეტნიერ იყო მჭულარ ღთისას. და მრავალს დიდებულებას სიმეჩისას | ანუე 195a²
 ნებდა. და რ ერხეებოდა კაცთა. გამოიწერა წრის-სახელ. იყო სიტუად მეფე-
 15 სა მამართ და თქუა: ისმინე მეფე. შემძვერეს და მობოვვნეს მე განკითხვად
 შენ წინაშე. არად თუ სიტუაგელოვნებითა რასმე გეტუე შენ. აღ შეურავის
 მის გონებისა ჩემის-გან გულის-ხმა კიეთე შენ სარგებელთა მათ და გაწეებ
 შენ: ესე ჭემამრტად უწეო. რ ახოლონ არს ღმერთ არს სწავლით. ნათესავმრ-
 ვალ და მრავალთა ატუენებს განხლებითა განკუარებულ და უშუერ: უგეთუ არა
 20 გუერნდეს. მივიდეთ შენ და მე ერთად სხელდებულსა მას ტაძრსა მისსა ღთ
 სხელდებულისა მის ახოლონისსა და კიხუენო შენ უმჭულეობად იგი და | ს- 195b¹
 უტარი ხილვად. და მრავალი უძღურებამ კერწთამ მათ:

2. ესე რად ესმა მეფეთა მას. არა განრისხნა მას წა: აღ ჭრქუა: მივი-
 დეთ ერთად და კიხუენო შენ ძლიერებამ იგი და უძღვევლი იგი მადლი ახო-
 25 ლონისი: და მისლვას მას მათსა შეუდგა მას სიმრავლეს იგი ხილვად. ვღღ რად-
 მუ ჭრქუას ქანებან მან ახოლონისა: და ვა მიწია მეფე იგი ტაძრსა მას კერ-
 წითას. ჭრქუა წღღას მას: ჭხედავა. ვღღ ესე ზირად-ზირად გამოწეილ და აღმ-
 კულ არიან შწნებული ესე და ფოლოცნი ესე მამართიოფნილი. სუეტნი და
 სუეტის-თაფნი თქროცებულნი და უღღ ქმხელი ესე სანტრელ არს აწ. ტაძ-
 30 რიდა ესე ესრწთა შეუნიერ არს ხილვად. განჩიებულ არს. რ დიდებულსა მას
 ღმერთთა ახოლონს წეს-არს თავუწინის-ცემად: ესე ვა თქუა. უბრძანა მეფემან 195b²

8 იწიგნი. 15 მეფე. 23 რად. 28 შენგული

- მან შეკერძეთა მათ განდებდა კართა მათ ბაგინისათა და განახურეს: ჰრქუა მეფე-
 მან მან წდას მას: შევედ და იხილე დიდებული საკურგელი ქმნული ტაძრი-
 სსა მის ახოლონისი. რ ქუემო ოქრომთა მოქერწყული არს: ხოლო ახოლონი
 უოგლადვე ოქრომ გამოჭედილი არს და შეენიერთთა სამკაულთა აღმკულ არს:
 5 და ვრ ამის იტყოდა ოდენ მეფელ იგი. შევიდა მოწამე იგი ქსნი ტაძართა მათ
 კერძთასა ხილვად ახოლონისა. სხელდებულს მას ღმერთად. და ჰრქუა მეფეს
 მას: ესე არს რ ღლისას იტყოდე ვდ ამის დაუმარებოეს ენი ქუეყანა და უმ-
 10 ურთეს დაშარებული ბრძანებითა სსტიკებისა მისისათა: ხოლო მეფემან მან
 ჰრქუა წს მას: | არს ხოლო თუ ქუეყანა. ად ცანიცა და ქუეყანადაცა ეგე არს 196a1
 რს გამოაჩინა ენი სამკაულთა თვისთა და უოგლადვე განცხადებულად განაკებს:
 არს არს კაცი თანიერ მაგისა. არს თუ შემწეად აქუნდეს იგი და არცა ერთი რა-
 15 მე მიზეზი მარჯუედ და მსლედ აქუნდეს ცხოვრებისა: წნ ფილეკტიმონ თქუა:
 მეფე მცდე ვიდრემდე ვიტყოდი რასმე მას. და მეფემან ჰრქუა წდას: ვა გნე-
 ბავს იტყოდე კადნიერად: წდამან ფილეკტიმონ ჰრქუა: შენ გიტყვ ახოლონ. რა-
 20 მანდა შევედრებულ არიან. რ მეფელ და ელი ურამანაჩნი წარმართთანი შენ
 გასეინ ღთად. და შენ არა გკონიეს წმედისა და უშჯულოებისა და უკეთურე-
 ბისა. და ელისა განრუენისა მათისათა: ესე ვა თქუა წმან მან. მიჭხედა მე-
 25 ფეს მას და თქუა: ავა ესერა არა აქუს სიტყუს-მოგებად ღთსა მას შენსა მე-
 ფე. აწ შენდა თუ მიიხარ მეფე. რამსა დადებულ არს მტუერი თავსა მაგას
 ახოლონისას: მეფემან ჰრქუა: რ დაუცხრომელად მურების კისისათა სოფელ-
 30 სდას. მისთა დადებულ არს მტუერი წა თავსა მაგისას: წდამან ფილეკტი-
 მონ ჰრქუა: უკეთუ მეგნელი ვქემე არს. სდა არიან უდღეობნი კარნი. და თუ
 მეგაჭრალე არს. სდა არიან ვირნი მაგისნი. და თუ თქუა ვდ მომკალ არს.
 25 სდა არს სამკალი მაგისი: და თუ მეზურე ანუ მზარეულ არს. სდა არს ჰური
 ანუ ზირადა-პირადი სინოვავტ რელი მაგას დაუმზადებოეს: | ხოლო მე უწეი რ 196b1
 თქუა ვდ შემწე არს. ჰე მეფე ეგამ სკანებულ არს. ხოლო მიიხარდა. სდა
 არს ძალი მაგისი ანუ რასა მივედრებულ არს. რ მარქე მე მეფე ვდ გარდა-
 რეულთა შრომითა დადებულ არს მტუერი წა თავსა მაგისას. აწ რითა შრო-
 30 მითა. მიიხარდა მე. რა ვიხილო და ვაქო იგი: მეფემან ჰრქუა: ცხოვრება
 სოფლისა მისი გამო არს: წნ ფილეკტიმონ თქუა: სდა არს ნესტუ ანუ კამა
 ანუ ოხრამ მისი: ანუ სდა არიან სიტუენი ზირისა მისისანი და წერილნი სარ-
 გებლისა თქუენისათა. რ ღთა მაგათ წა სხელდებულ არს ღთად. ად უწეო-
 35 დაბანე ახოლონი. მოკოცე მორითა რა არა | მერმე დაედას მტუერი წა თავ-
 196b2
 სსა მაგისას: ვინ უწეის მაგათ რამთმე განიფრთხოს. ნუ სტოები მეფე. ვა წი-
 ნამსწარ გარქე. ად ბრძანე და მე დავამკუა ახოლონი. რ ღსა ეგამ ღთად ჰტო-

ნებთ თქვენ. და გიბრუნო შენ რ არცა გული განუწყვიეს. და არცა განრისხნეს. არცა თუაღ-გიყოფედეს. არცა ზარი განჭკედეს. არცა ჭხედვიდეს. არცა ეშინოდეს. არცა იბრძოდეს. არცა დანთქას. არცაღა ვა ღთი განრისხნეს: ად ვა ზი-
 5 მას მოწამესა ქაქსას: უკვეთუ ეკრწთ არს ძალი და კედმწიფეობა შენი. ნუგე-
 შინის-ცემად და სსთობად ვაქუს ღთის-გან შენისა. დაამკუ ეკე ვა გნებებს: | 197a1
 ხოლო წადამს მოწამესა ქაქსამან ფილექტიმონ უბრახანა მოღებად ეგანთად და
 გარდაცუთა კელსა ახოლონისისა. და მოჭხიდა. და დაამკუა იგი ზა ატაკუსა მას.
 და ვა დაეცა განბინისეს უღნი ნაწყვარნი მისნი ურთი-ერთას. და შემინდა
 10 მეფელ იგი და განივლტოდა ადგილისა მის-გან რა ნუ ეკუე ნამუსრევი ზილენი-
 სად მის აღჭკრთეს და ეცეს მას:

3. და ვა გამოვიდეს ბაგინისა მის-გან კერზთადას. უხურა კელი მეფემან
 მან წდას ფილექტიმონს და მივიდოდეს ერთად. და ვა შიწია მეფელ იგი
 ტახართა მათ თვისთა ხოლო. უბრახანა მოწოდებდა ანატოლესი ცოლისა თვისისა.
 15 და სეპასტიანოსისი ძისა თვისისა. და თუოდოსიასი ასულისა თვისისა. და სოფ-
 ლის-მწერობელთა დიდ-დიდთად | და ურის-თავთა და კედმწიფეთა. და ელთა 197a2
 მიფლობელთა. რნი იუენეს კედმწიფებასა ქეეეე მისისა. ადალო ზირი თვისი გორ-
 დანსე მეფემან და იწყო დადადებად მათ მიმართ. რ მოცემულ იყო მას სიტ-
 უუად ოლისა მიერ. ისმინეთ შესულებულნი და ორგულნი და ტულის-სხმა ეუთ
 20 ყოფილი იგი: რ-რამელსა იგი ესევეთ ვად ცხოველი ღთი არს ახოლონი.
 ვა არარად წარწემდა. რი იგი უთქუმნ ზდიკოცა. რი იგი მიიზიდავს უღსა
 ნათესავსა. მტერთა სპდითა მოზოდევითა დაემკუა და დამობილისა მას არარად
 ეკონა. რისად ზირი განდებულ იყო და არარს იტყოდა: რადაამე სხუად ვთქუა.
 და თუმცა არა გუესხნეს კედოფანნი არცამცა ღთნი გუესხნეს ჩნ. და თუმცა

25 არა გუესხნეს მჭედელნი და თუმცა არა გუაქუნდეს ოქრომ დიდად უდმერთო
 სამეცა ვიყვენით: ამას ვიტყვ რელი თქვენ ულთადა იგითა: არა მიერთიგან
 შეტოთმიდ იქმნა. რაჟს მოკუდა აღონია. ძელ ქსანტს შეფისა. ეკოთლენ მკლო-
 ვარე იყო მის ზა რ ვერ დაუთმობდა ურვათა მათ. დიდად-სურვოდითა მით
 ძისა თვისისა მთა მიმკურდრისა: და შეურვებულ იყო დიდად და ქანს ხატო მსკაგ-
 30 სად ძისა თვისისა აღონიასს. რღლისა-თვს მიმოცა-ღვა რნი იუენეს კედმწიფებასა
 ქეეეე მეუფებისა მისისას ზრახვად ესრწთ რა აღმართით და შექრონი ხატისა
 მის მიმართ მის ყრმისა. და ეკრწთ ღთად სკატებულ იყო იგი: აჭა ვი-
 ხილეთ სურველი | მამისად შედილის მიმართ. რნი იგი იწყო და გამოახანს კერზთ-
 მსახურებად. რ უღნივე შესულებინა და ატოუნნა. ესე თქვენდა უწვებულ იყუნ.

35 უკვეთუმცა იყო ქსანთიმოს მეფელ მტერ ძისა თვისისა მიმკურდრისა და ჩუქნცამცა
 არა გუაქუნდა აღმართებელი ხატო: აჭა გარქუ თქვენ სჰმისა მის-თვს ჟოჯოხე-
 თისადას და მოქმედისა მის-თვს წარსაწყმედელისადას. უწვებულ იყუნ თქვენდა

ამიერიოთგან ძმნო ჩემო. რ ამიერიოთგან არღარა-ღაფადგრე მკაცს შეცთომილქ-
 ბასს. რ ქკენე ვარ. და ტევან მწიფელ ჭეშმარიტის მის ვნახვისა და აღმოს-
 ტეს კულმან ჩემთან მრავალსხელ სიტყუათა შემოძინებამ დირსთამ მათ: მე ამიე-
 რითგანგე. ამიერ ჟამით-გან ღვინომ | და უფი შესწირავთამ მათ კერძთამ არა

198a1

5 ვსუა რა განმდლიერდე და წარგვემართო წესითა მათ სინანულისათა:
 4. ესე ვა თქუა მეფემან მან. მიუგო სებასტიანოს ძემან მან მისმან და
 ჭრქუა: ჟ მამო. ფიცხელთა მკათ სიტყუათა შენთა არა კეთილ არს და არცა
 ჩემი შენდა მიმართ ჟამი არს კდომისა. რ გარქუ შენ ყოფადთა მათ-თჳს დაძ-

10 ჭკონებ ვრმცა ვა ერმამან გული განიწყე: ან ვა ლომი განმუხნდე: რამსა
 მიეტ მიცემით დიდი იგი ღმერთი აზოლონი ფილეკტიმონს რად იგი ვა ქკენე
 ვარ. უი ესე ქალაქი კუნესის მის-თჳს და მრავალი ბრალი აღუწერეს შესაჯს
 და | დრტყენენ: ხოლო აწ მითხარ ქკენესდა თუ იტუჯ თაჳს, შესს ამიერიო-

198a2

15 გუბად მის თეგდოსა. დამან მისმან და ჭრქუა მას: შენ გიტუჯ სებასტიანე-
 მთა ჩემო. ნუ უბადო იქმნები. და ნუ სტოები და გყადინ შენ ზატივი იგი და
 გვრტყი შარაყანდელის ამის მამისა ჩნისა. რ ი შეურაცხე უო და განაკლო გვრ-
 კანი იგი ქქსი ზეცათა მეუფისათჳს: და გრუდ იგი ღმერთი აზოლონი ელით-

20 ფილეკტიმონ. ჭეშმარიტი იგი მონაა ქქსი შეიუფრა რა დირს იქმნეს სულ-
 ნელთა ნიჭთა სულისა წდისთა კელითა ოლისა-მოუფარის | მის მოწამისათა:
 და აწ არამე არსა შენდა სირცხულ მამისა-მოუღლე დისა მოუღლე ყოფად. ხო-
 ლო შენდა წუმედ და ჩუენდა შეურაცხებ და გულისწყება. ჭირი და ურვამ და
 განდგომად ეგე შენი მკსნელისა ჩუენისა მეუფისა ქქსი-გან არა წეს-არს შენდა

198b1

25 წე ოლისა და მარაყანდელისა და უფროდს მამისა ჩუენისა ეგრტომ წარმდებე-
 ბით სიტყუად: შენ ხარ. რ ლი ალაღიებუ ამბოხსა მკაცს. გყადის მეფობამ და
 ამის-თჳს დაგიბრმობანი თაგით თჳსით თჳსანი ეგე გულისა შენისანი: და არა
 ჭრედგა წუმედასა მკაცს შენსა: ან წარმდებად და ურსად იტუჯ წე მშობელთა
 ამათ შენთა უხრტლს ნუ ხარა შენ მამისა ამის შენისა: არა | მე მკაცს უშობიესა

198b2

30 შენ წურთილისა მკაცს მრავალ უმეტეს არს მეცნიერებთა: სცნა და გულის-ხმა
 უო ჭეშმარიტებამ და თაგუნის-სცნა ზეცათა მეუფისა ამს ვრ დამტკიცებულ
 ხარ: და მესრგელისა მის მიმართ აზოლონისა: ხოლო ჩუენ ვჭმსახურებთა ქკეს.
 რ იგი დამუსრს აზოლონი: ეგერს მცირითა საბლითა მოზიდვითა დამუსრს აზო-
 ლონი და იქმან იგი ვა მქჳმამ: აწ ვინამ ეგე დთად ითქუმის. ნუ კაცთუნენ

35 შენ ამიერიოთგან ეშმაკი უტყუთა ამათ მიმართ კერძთა რნი არა არიან ღმერთ:
 5. ამან ეტყოდა თეოდოსია ძმას მან თჳსსა. და ჭრქუა მათ დედამან მათ-
 მან: დადუმენით შეილნა და ნუ განამწარებთ. და ნუ აღიძრეთ: ღმერთმან ფი-

15. თეოდოსია. 16. ქცოკო. 29. უხუცეს. 30. ქცნა. 31. ქცცა. 32. ქქსი. 33. დამუსრს.

ლექტომონისმან | რნ ოინა მამა თქუნი. მან უწუის რაჲ წეს-არს- სიწმიდე 199a
 მის: და ვრ ეტუოდა ამას შეილთა მთ თჳსთა. თანა მიუღდა ჭმარს მას თჳსს.
 და ეტუოდა: მიუფე გორდანიე. კორცო ჩემო და თანამოეთო ჩემო. ოო ჩემო.
 რნ განმზარდე მე. და განმამზარდე მე ელთა დღეთა ცხოვრების ჩემისათა.
 5 მიადღენდელად-დღედმდე: უუავილკარდაფინილად ასარე სულთაგა ამთ ჩნთა.
 დათმენით დაუთმე რლ რაჲ წინაკიც სიუარულისათჳს ქწისს. და ისინე
 რასა ესე კეტუთ მე და თეოდოსია. ოო ჩნო და წინამძღუარო ახლისა ამის
 ცხოვრების ფილექტომონის მიერ წმიდისა. რლ არს დთისა ცნობაჲ ესე ჩნი.
 უწუებულე იუენ სიმენისა მავის შენისაჲ. რ ქწ რი იგი გრწმენა. არს ხოლო | 199a
 10 თუ ზირითა განწყესებულად კამოთქუმის. ად ხილულად მორწმენათა გულთა-გან
 განსწმარდატებულად ითქუმის. ნუ სიტუთა ხოლო კელაფინებისაჲთა ად საქმი-
 თაგა ასუენე: რ სადმრთოჲთ-ჰერძოჲთა სარწმუნოებისა ზრახუაჲ არა ხოლო თუ
 სარწმუნოებაჲ ხოლო იგი არს ქწს მიმართ. ად ვნებაჲცა თავს-დებდა მის-თჳს.
 აწ ვე ესე გუნებაჲ უკეთური ნათესავი არს სებასტიანოს: არა კეთილ არიან
 15 თუაღთა მოდგამნი იგი მისნი ჩნდა მიმართ. ნუ ჭგონებ ვდ სიკუდილ ვართ
 მის მიერ. რ იტუჯს: ადღენ შეიღნი მამადედათა ზა თჳსთა და მოწყუდენ
 იგინი: ად დისა ამის თჳსისაგა მომართ კელაქებულე იქმის და მოკლას ესე:
 აწ შენ ოო ჩემო ვის ელი ვინამთგან ქწ შთაცტუა შენ წაჲ ფილექტომონ | 199b
 20 რ განმზადებულ არს ეშმაკი ბრძოლად ჩნდა მიმართ:
 6. და ვა ესმა ესე შეუეს მას ქწს-მოუარესა ცოლისა მის-გან თჳსისა.
 ადრე-ადრე განიარტუა სამეუფოჲ იგი სამკაული: ადგაჲ გვრჯინი თავისა-გან
 თჳსისა. და ჭრქუა ქისა მას თჳსს: რამას უდებ ხარ შეილო. ად მიიდე ეი
 კელთა-გან ჩემთა: რ შენდა წეს-არს შარავანდელობაჲ ვა ესე გუნებაჲ: და ჭრქუა
 25 სებასტიანოს: ჰ მამაო. დაღათუ ხარ კეთილითა მძღე. რამას იქმ მკას. და შე-
 მიწლემ გულის ჩემსა: გორდანიე მიუემან ჭრქუა: დასცხერ აბა რღისა-თჳსიგა იგი
 გწადოდა. მოკეტა შენ: მას ჟამსა ადღაფინეს რნი იგი გარემოს დგეს | ელით
 30 იგი ჩუენი მოჭკალ. და დემრთი იგი ჩუენი დაჭმურე. და ვრ ამეორითგან ჭმე-
 თობდე ჩნ ზა: და ვე იგინი დაღადებდეს. ჭრქუა მთ მიუემან მან: რამას
 ადძრულ ხართ. მე ნუთსით თჳსით განვიმორე განრუენილი იგი ზატევი მიეთობ-
 საჲ. დაადგო ეგე თავსა ზა ძისა მავის ჩემისას. და ჩემ-გან განმეორენით:
 და მიუო კელი ერთიან ვინემ ერისკანმან. რღსა სხელი ერქუა ბასს. და მოი-
 35 ლო კელთა-გან მიუეთა ძმეუელი იგი და გვრჯინი და თქუა: სებასტიანოსისა
 წეს-არს შარავანდელობაჲ ესე: ესე იქმნა დიდ-დილითა მით ზრახვიითა ელო
 თურთ | მოქალაქით და მიუფე უგეს სებასტიანოს ძმ მისი და მიუთობდა მთ ზა: 200a
 7. და ვა მიუფე იქმნა. ბრძანა დამურვილიისა მისი და დაწყოლდებულისაჲ
 ანოლონისი უფროჲს განახლებაჲ. და ვა წარკდეს შჯღნი დღენი. დაჲდა სე-

დართა მით სსუქელისათა. და ბრძანა წარმოდგინებოდა წადის მის ფილეკტიმონისი შს ურაკანაკის მას. და ვა წარდგა წადა იგი. ჰრქუა მეფემან მან: შენ ზედა ვაჩუენო ზირველი ესე სსტანჟველი. მარქუ მე სსმეზის წყეულო. ვრაიკადრე გარდაცემად სსბლის ევლის აზლონის. მოზიდვით დაამკუ და ჰქმენ-უუედრებად მეფობის ამის ჩემისა და აწ გვტონებ მე ტანჟვითა ამა-გან. რი განმიმზადებებს შენდა მიმართ აღსრულებად: ად დამეორჩილე მე უკუეთო ცნებას ვრმცა ნაწილს რასმე ამის ცხოვრების ცნობად: გებდუ შენ რ ზანუე ხარ და შეუნიერ ხატითა. მივედ და უბე დთთა მით ჩემთა რა გიხილონ შენ შობელთა მით ჩემთა და დამან ჩემის და ეგრევე ეონ და ცნობდენ: ხოლო წადამან

10 ფილეკტიმონ ჰრქუა: რლთა იგი გშეეს შენ. იგინი ზესენელ ზეგარდამო შობილ იქმნეს აზნურებითა მით სდმროთო-ეგრძო სულის წადის მიერ ბრძნებითა: ხოლო შენდა ვადა თავგუვილის განგმელ და უჩამოას ნაუთფ და შენ მეტრეველ უშავის: ესე ვა ესა მეფეს მას განრისხსა ვა მტეტი განტეხილი და მარტოდ-მჟამელი. და უბრძანა უწყოლოდ ცემად მისა ფიცხლითა კურთხითა:

15 თა: ხოლო ქს მთვიდა შემწედ მონისა მის თვისსა. მისცთებდეს კურთხინი | იგი წადის მას გუემისა მის-გან და ერისგანნი იგი მგუემელნი იგი მისნი ურთი-ერთს ტუნს დაიხუზდეს და განკროთილი ერთი კურთხთა მთვანი მიიწია მეფისა მის და წარუგდო გუგადა ერთი თუალისა მისისა: და ვა დაბრმა მეფს იგი ჰრქუა მტარვლითა მით რლნი ჰტეემდეს წადის მას მოწამესა დთისა:

20 თა: დადუემინთ რ სუენ დაგუშვან კურთხინი ესე ჩნნი: და ვრ დასცხრეს მტარვლნი იგი. ჰრქუა მეფემან მოწამესა მას დთისას: გვედრები შენ ოლონუ განტრისხნები ჩემ ზედა. ად დამდევე კვლი შენნი ზა წელუელს ამას თუალის ჩემისსა. და მომზადლე მე ზეგარდამო წარწყედელი ჩემ-გან ნათელი: უწი რ შენ გამო შემემთხვა მე ძერი ესე: ხოლო მოწამემან დთისამან ჰრქუა

25 მას: დამუსრვილს მას აზლონის და შენ-გან განახლებულსა მერმე მოუწოდე უკუეთო შემდეგელ არს განგაცოცხლოს შენ და განათლდეს თუად ეგე შენი: ჰრქუა მას მეფემან მან: არასდა აღუხილნეს დთთა თუალნი ბრმათანი: ფილეკტიმონ ჰრქუა: და თუ არა არიან შენდა შემწედ რადას შესწირავ და ჰმისხურებ მით ვა კითილს-მოთფელთა: და ამის შემდგომად ჰხედვიდა წმიდა იგი მოწამს რ დიდად შურეველები იყო მეფე იგი. მიჯახლს თუელთა მისთა და განკურნა იგი. და ვრ განიკურნა მძღაფრი იგი თქუა: გმადლობ შენ აზლონ დთთა ჩემთა. რ ადვილად მომზადლე მე ნათელი ესე ჩემი: და ესე ვა თქუა. უბრძანა შერვად წადისა მის ფილეკტიმონისი და შეგდება სსწერობილესა:

30 წამს რ დიდად შურეველები იყო მეფე იგი. მიჯახლს თუელთა მისთა და განკურნა იგი. და ვრ განიკურნა მძღაფრი იგი თქუა: გმადლობ შენ აზლონ დთთა ჩემთა. რ ადვილად მომზადლე მე ნათელი ესე ჩემი: და ესე ვა თქუა. უბრძანა შერვად წადისა მის ფილეკტიმონისი და შეგდება სსწერობილესა:

200a2

200b1

200b2

201a1

8. და ვა გამოიკუნეს წადა იგი მოწამს დთისა. ბრძანა მოწოდებამ მამისა და დედისა და დისა მის თვისსა: და ვა შვედიოდეს ტაძრსა მას ზე აღდგა სესატანე და ჰრქუა მამას თვისსა: დაჯედ მამო: გორდინე ჰრქუა: შენ დაჯედ შელო რ მეფე ხარ. ხოლო ჩუენ შურეანც და დაგლახაკებელ ვართ

19 შუეუ. 20 რქცხრე. 30 მოწამე.

ქსი-თს: სებასტიანე ჭრქუა: მე დავჯდე უზრუნველად და თქვენ უკეთ
 ღთა შეუწუხებულად. და ნუ მტემთ მე გინებას სიბერისა თქვენისას: თეოდოსია თქუა: სიბერეს მშობელთას ავინება ჟ უბადოთ და არა უწი რ რის-
 ხვამან ღთისამან არა დააფიქნოს. და ეგე არა-მე უწი რ ეშმაკან დაგისხლეუ-
 5 და შენ და დავიდეგინა შენ მეფედ: ხოლო ესე მო-ვე-იკისენ რ მაკათო-გან იმეგ 201a
 და რამის იბოვე თესლ უკეთურების. ხოლო ნუ იყოფინ კეთილი შენდა ეშმაკო
 და ნუმცა იწოდები შენ თესლ ესევითართა მშობელთას: სებასტიანე თქუა: და თუ
 მშობელნი ეგე დაბერებულ არიან და სტეობიან. ხოლო შენ რ ერმა ხარ და ეგე-
 ვითარი სავკრველი: და ქმულება და შუენიერი ჭასავი თხრობადცა ძნელ არს
 10 კაცთა შს. რ ღ მტემულ არს შენდა ღთათა მათგან. რად არა ეგებ ღთათა და
 იქმნე დედოფალ: თეოდოსია თქუა: არა. ნუ იბოვოს კუერთხი კელთა შინა ჩემთა.
 რთამცა გიხუთქენ და განტკეხე: და ესე ვა თქუა. შერბილდა და შებმა უყო
 და მიხუთქნა შარავანდნი იგი თავისა-გან მისისა და მთაბო ძოწუელი იგი რ ღ
 ემოს მას და ესრტთ განსლერდა მას ზა ვა ერთი მამათა-განი რწმცა დადგა 201b
 15 ნები თვისი მკლავსა ზა დაჭეულემად მისა: მიუგო ერთმან ვინმე ერისაგანმან.
 რ ღსს სახელი ერქუა ბასოს. და ჭრქუა: ისმინე დედოფალთ თეოდოსია. არა ჟერ-
 იყო შენდა კელისა მიუთფა კაცისა შარავანდეღისა: ხოლო მან ჭრქუა მას: ბერ-
 წილად ეშმაკთ-საუარელია. ძაღლო მამკუდარო. ცუდად შეუგარო: და შესცა
 ეწამებოდა. და სრბით მიეახლა მას და ჭრქუა: შენ წარმართია. უცხოთუღლთა
 20 მიმართ იგი ბრძოლდა: ხოლო ქენეთა მამართა ვერ შემოღებულ ხარ ჟ ეშმაკო
 და შენ მეტუველო უკეთურებისო: და ესე ვა თქუა. აღიღო ქვამ და შეჭრილდა
 მას და სცა ზირსა და შეჭმუსრნა კბილნი ბავით-ურთ და ესრტთ ვა რუჲ მისხ-
 ლისამ დამოადინა მის-გან:

9. ხოლო ხვალისა-გან ვა დაჯდა | საუდართა სსჭკელისათა სებასტიანე გან-
 25 სასვე გულის - წყრომითა რისხვითა და იღრჭენდა კბილთა თხსთა. და უბრძანა
 მოუყახება ნეტარისა მის თეოდოსიამსი. ხოლო იგი აღსდგა და მივიდოდა სი-
 ხარულით განსლერებული ღთისა მიმართ: და ვა მივიდა. ჭრქუა მას თხსს:
 ბილწო და კაცთ-მოძულეო. რამ არს. რამის მიწოდე მე. აჲ ესერა მახლობე-
 30 ბასა შენს- დავღუქენ: ხოლო რი ესე წისამიდ არღარა კრიდო შენ. მივედ და
 უკე ღთათა მათ რა არა შეჭვარდე ბოროტთა მათ სსტანჯველთა რნი მოყაწინე
 შენ ზა: თეოდოსია ჭრქუა: გულის-წყრომამა შენი მსგავს არს ფურცლისა გან-
 მეღისა რ ღ დამოცვენი | ხეთა-გან და თქემანი შენნი მსგავს არიან ჟინჭველთა: 202a
 35 გაფუცები შენ ო ღსს ჩემსა ი-ჯ ქესა ჟუარცემულსა მას ბონტოღლისა ზილა-
 ტეს-გან და ვწამებ წამებას კეთილსა. ვ ღ არა ვჭმსხურო კერზთა. ამისთჲს
 ბრძოდე ვა გნებაჲს არა თუ თავით თხსით ვინ იძიოს შერი. ა ღ შურის-მიყო-
 ბელ და შემიწე არს ო ღლი ჩენი ი-ჯ ქს: ხოლო სებასტიანე ცრემლით ეტეოდა

დას მას თვის: რამე რა შეგემთხა დედოფლო. რ ეკვეითას მავს ქმულ-
 სს შეუნიერს წარსწემედ: წ დაშინ თეოდოსია თქუა: არსვე ეკე მიზეზ წემედის
 შენდა რ სიკეთ შტერთა სლდობითა დაჴნეს და განირუენეს და ნაქმევი
 სიბერემან გარდაჴტისი კაცისამ: ესე არს ვა თივამ. არან | დღენი მისნი და

202a²

5 ესე უგეთო აქნადეს შემწედ ქლ ვა ქსელი დედაზარდლისა არს მიმოტაცე-
 ბული ქართა-გან: სებასტიანე ჳრქუა: ქსელ დედაზარდლის განხეთქელ და განლეულ
 ცხოვრების-გან. და გესლ იქედნისა ზედამოხვალ. მე არს უწყია რ გუქალობ
 შენ: წ დაშინ თეოდოსია ჳრქუა: ცხოველვე შეუდარო. იქმოდე რადცა გნებაეს: მას
 ჟამს უბრძანს სებასტიანე გელეოფად ზირს მისს რამცა დააყენეს სიტუჟანი

10 ჳეშპირიტებისანი რლ კამოვიდოდეს ზირს მისს და ვა დცა გელეოფილი.
 იხილს წ დაშინ მარჳუენით-კერსო ანგელოზი დთისა თანმდგომარლ და ეტ-
 უოდ მას: ნუ გეშინი მკველო დთისო რ მოვიდლინე დაცვად და დაფრავად
 და შემწეოფად შენდა. ვა შენ გნებაეს გამოგისენ გელეოფად ესე. შენ-გან:
 და გელეოფი მასს მავს შენსა: და ვა ესე თქუა ანგელოზმან მან. გამოჳესნ იგი

202b¹

15 გელეოფად იგი ნეტარის მის-გან და გარდაცუა და გელეოფო შეეგს მას და
 დამოჳკიდა იგი აერთ თვნიერ კაცობრივის კელოვნების ქმულთა: და ვა და-
 მოვიდებულ იქნა მსლავრი იგი და გუემულ იქმნა. ჳრქუა დას მას თვის: დე-
 დოფლო თეოდოსია. თუაღთა ჩემთა ნათელო. გზა ცხოვრებისა ჩემისაო. შე-
 მეწეი მე და მომადლე და განმკენ მე რ ი ესე რისხვამკრულ ვარ:

20 10. მას ჟამს წ დაშ იგი მკველი დთისად დიდს ლოცვას შესწირვიდა
 დთის მიმართ სწულლობელითა ცრემლითა ითხოვდა და თქუა: დმერთო შემო-
 ქმედო ცის და ქუეყნისო. | მამო ოლის ჩნის ოჯ ქლსო: რს არა დამაგ-
 დე მე მკველი ესე შენი ად მომიოე შენითა მავით კაცთ-მოუჟარებითა და მი-
 კისენ მე შწარეთა-გან ტანჳვათა: ისინე ლოცვად მკველისა შენისა და აჩუენე

202b²

25 კაცთ-მოუჟარებამ შენი მასს ამას ჩემს ზედს შეტომილს და გარდამოჳესენ ბო-
 როტთა მათ ტანჳვათა დამოვიდების-გან რა გულის-ხმა უონ რ შენ მხო-
 ლოდ ხარ დმერთი: და ვრ ესე თქუა წ დაშინ მან შეზრობილი რისხვისა მის
 და დამოვიდების-გან გარდამოჳესნა მამდ იგი მისი ანგელოზმან მან რს დაჳმო-
 კიდა ბრასნებითა დთისადთა: და ვა გარდამოჳესნა მეფლ. იგი იქმნა შიში დი-

30 დი ულს მას ერს ზედს რნი გარემოჲს იუენეს. დლადებდეს და იტუოდეს:
 დიდ არს დმერთი ფელეკტომისნი და თეოდოსიასნი რს გჳჩუენს ჩუენ საში-
 ნელეობჲ ესე და თვისს ამის დთების სავსენი. აჳ ვცანთ და გულის-ხმა ვეგუთ
 რ შენ მხოლოდ [ხარ] დმერთი და არა არს სხუად დმერთ შენს გარემე. რს გან-
 სნის კრულნი და განტეხილნი განკურნნის. და იუენეს რლთა იგი ჳრწმენა ქლ

203a¹

35 სამეოც და ათათს და ეკუსას. და ვა იხილს ესე შეეგმან მან სიმრავლლ იგი
 მორწმუნეთად მათ ქრისტლს-მიმარათად განრისხნა და განმწარებული თქუით
 ეტუოდ დას მას თვის: ვეგუცვ დთთა მათ უოველთა ზირად-ზირადითა და უჳ-

უაღმათა ტანჯვითა ადკისრულთა შენ თუ არა ვისხურო აზოღონისა: წდაშან თყო-
დოსია ჭრქუა: ვერ გიტნობიეს რწ შეკვრა შენ და გარდამოჯგისა შენ. ამისთჳს |
ეგვიათართა სიტყუთა იტყუა: სუბსტიანე ჭრქუა: რწ იგი შეშვრა მე. იგი ეშ-
მაჳი არს. და რწ იგი გარდამომესსა. იგი აზოღონი არს დმურთა ჩემი:

203a²

5 11. წდას მას თეოდოსიას ვა ესმა ესე მწარნი უგარის-უთვისა იგი
სიტყუანი ზირისა-გან მისის თჳსისა. დავარდა ზირსა ზა თჳსსა და ტირილდა მწა-
რედ: და მოდიოდეს ვა ნაკადულნი ცრემლნი თუაღთა-გან მისთა: და დაიპურობ-
და მშკელითა და ლაფურტევედა ცად და დაისხნა კელნი ერთი ერთს ზედ და
ჭყოფდა სხესა წდას ჟურისისა და იტყოდა: თო ჩემო და ღთო ჩემო. და-
10 მოჭკიდე ერთჟურდა ქარათა უგეთური ესე საქმარი ეშმაქისა და გარდამოჭკისინ
ეგე დმურთმან თჳსმან აზოღონ. რა გიტნას შენ მხოლოდ ჭეშმარიტი დმურთა:

და ვე | იგი იტყოდა: და დენ ამას წდას თეოდოსიამ. შეესყუადა დამოევი-
და მეფე იგი ზე აერთა. და ვე იგი დამოკიდებულ იყო ზე აერთა. იწყო დადა-
დებოდ წდას მის მიმართ და თქუა: დედოფალო ჩემო. და დაო ჩემო. ამას
15 ჟურისდა შეშეწი მე რა არა წარგწემდე უშჯულოებას ამას შინა: მიუგო წდა-
მან მან მოწამემან ღთისმან და ჭრქუა: ამას ჟურისდა მოვედინ აზოღონ და
განგარინე შენ: მიუგო მეფემან და ჭრქუა: ჭეშმარიტად უწყოდე დედოფალო
ჩემო თეოდოსია. რ დიდი წარსაწემდეელი ელის ჩემო-გან აზოღონისა: ამას ჟურ-
და თუ გარდამომესენ რ დამოკლად მეგულეობის. არა ხოლო თუ აზოღონისი.

20 მტერისაჲ მის შენისაჲ. ად უღნივე დ თნი მზისა-ქადა ქისინი ამის წარგწემდე-
ნე: ხოლო წდაშან მან მოწამემან ქწსმან ანგელოზთი მსგავსად ზრახვამა წარ-
მოიდო. არა დაიდვა შური გულსა წარსაწემდეელად მისა ად დამურებოდა რამცა
მოაჭტია ცნობად ღთისა წარწემდეელი იგი ეშმაქისაჲ: ადალო ზირი თჳსი წდა-
მან ქან. იწყო სიტყუად და თქუა: თო ღთო ძალთათ. რწ გამოირჩიე ჭეშ-
25 მარტიებაჲ და მოიძლე სიცრუეწ. რწ გამოგვცხადე მეტნიერებაჲ ღთის-მისა-
ზურებისაჲ. და უმეტრებაჲ იგი დაამეუ. რწ მხოლოდ-შობილი ძწ შენი მთავლი-
ნე და სიმრავულწ სიტკობებისაჲ დაწესე: იჯ ქე. რწ წდას ეგე ჟური შენი
გამოაზრწინე და დანელებული ესე სოფელი განანთლწ: მოჭხედე თო მკე-
ვლსა ამას შენსა და იხიდე რ ვა ერმაჲ შეშინებული შენდამი ვტოლვიდე ვარ:

30 ეუ მოტევებად ცოდვითა ჩემთაჲ და განარსე მეფე ესე ურფათა-გან რთა-გან
იტანჯებინ: და ვა შესწირვიდა ლოცვას ამას წდას თეოდოსია. განჭკინდეს ს-
კრეკლნი იგი რღითა დამოკვიდა და განერა ტანჯვათა მით-გან და თქუა: დიდ
ხარ დმურთი ეგე ჩემი აზოღონი რღნი დირს მუჳე მე დიდითა ძლიერებითა შე-
ნითა და გამომიყვანე მე ურფათა ამთ-გან: და ვა ესე თქუა. მიუგო წდაშან
35 თეოდოსია და თქუა: ჯ ძაღლო ეშმაკო ვე დენ აცურებო გულსა ამის შარავან-
დედისისა. მამინ ჭრქუა სუბსტიანე მსახურთა მთ თჳსთა: განიყვანეთ ჩემ-გან
უბადრუეი ეგე. და შეგადეთ სპურობილესა:

203b¹

203b²

204a¹

2 კერ. მკ. 25 სიტყუებ. გამოგვცხადე. 27 კმ. 29 ახლმ.

12. და ვა მიოყვანეს წადა იგი თეოდოსიას საპურობილედ უბრძანა რა 204a²
 მიოყვანენ შეკრულნი გორდანიუ და ანატოლია. ცოლი იგი მისი. და წარმოად-
 გინეს შს ურაკაზრას მას და ჰრქუა მათ მეფემან მან: ისმინეთ რლთა ეგე
 5 ანდარა გკონიეს ტანჯავა პურობილებითა ანუ გწადის ვრმცა უბრძენი ტანჯავ-
 ნი შეკემთხვეს: ესე უწოდეთ რ არა დავჰრადო მკტოფანებას თქუენს ად
 ძრ-ძრად აღვასრულო სიბერტ თქუენი: და ჟამითი-ჟამად შევამცინე მკტეი ეგე
 თქუენნი და კბიურთ ბოროტი აღსასრული თაფთა თქუენთა: ჰრქუა მას დედ-
 მან თჳსმან ანატოლია: კეთილად ჰქმნე შეილო ჩემო სებასტიანე. ეგე სსხვიდელი
 არს მამისა და დედისა-თჳს. მართლად მოკუაგებ ბოროტს კეთილისა წილ. | რ 204b¹
 10 იქმენ მამისა და დედის მკლველ: სუ თუ ვერ შემძლეულ ვარ ხადად ოღსა
 ჩემსა ოჯქეს: რამცა აღკოცა შენ ახოვნების მაგის-გან: მეფემან ჰქვა: უხო-
 რე ღმერთთა და ვადიდო მოხუცებულებამ და შეენიერებამ მკტეთა თქუენთა:
 ანატოლია დედამან მისმან ჰრქუა მეფეს მას: ვ ძრ-ძრად ბოროტო ეშმაკო.
 ვ კარო წარსწემედელისო. ვ უმედგრწსო მამათა შორის. ვ აღმოცენებულო
 15 ქუნასა ზედა უნაყოფო. ვ კეთილთა მშობელთა ბოროტო ნამობ: არა რეცა
 გუშინ გიგურენუედი შენ მკართა ზედა ჩემთა და გფოფუნებდ შენ წილთა ჩემთა:
 აჲ ვინ მიმტაცა შენ ჩემ-გან შეილო ჩემო: ვ დამკსნელო ბოროტოსო და სი-
 ბერისა მაგინებლო. ვ თხოვამ დედისამ წარსწემედელად შეილის: არა-მე კმა 204b²
 არსა შენდა რ შეცთობილ ხარ ცხოვლისა ამის-გან ღთისა ჩემის. და ვერუე
 20 გიციობიეს იგი ანატოლისამათა. ად მშობელთაცა შენსა ათრევე ქუნასა ზა
 ურაკაზრას და ჰყოფ განკითხვას მათ ზა: უწოდე შეილო რ აჲვე შენანებად
 შენდა:

13. და ვა ესმ ესე დედისა თჳსისა-გან იწყო ცრემლთა დამოდინებად და
 თქუა: ვ ჳოჯობეთო. ადდე ზირი შენი და შამნთქი მე ცოცხლივ. რამსა-მე
 25 მოყოინის ჩემ ზა მხლ დღისი ანუ ნათელი მთოფარისამ ღამლ: რამსა-მე არს
 ჩემ თანა ჰატობისებამ ესე კაცთა-გან დღისი და სიმრავლეს ვარსკულავთასა მი-
 ხედვამ ჩემი ღამლ: რამსა შემემთხვეს მუკლნი ად | მქემელიანი. ანუ რამსა-მე 205a¹
 აღორძინდა ჰასაკი ესე სიერმით-გან და მოიწია სიჭაბუკეს ამას და რამსა-მე ვი-
 შუე მე ძრ-ძრადისა ამის-თჳს შემთხუევის: ად მე ხოლო მარტომ ვიქმენ შო-
 30 ბილთაგანი განმზადებულ წყევთა: უევეთუმცა ეცნობა მამისა და დედისა ჩემსა
 ვდ ესევითარნი ძრნი შემთხუევად არიან. უჳამოსა სამემცა წარმწემიდეს მე: დე-
 დათ დედოფლო ჩემო. უბიწოთა საქლობელითა და კეთილითა თესლითა მშუე
 მე: ხოლო მე ვიქმენ მკვლ განმრეუნელი სიბერისა თქუენის: ნაშრომი შიო-
 ბელთამ ვიქმენ მე არა სარკებულად და შეურაცხ არიან ნაშრომნი მხრდელთა
 35 ჩემთანი: და ვე ამას ეტყოდა მეტლ იგი. მიდგა მისა ეშმაკი. ეტყოდა უერსა | 205a²
 და ჰრქუა: ჩემი ხარ კეთილად. და აღიდო მის-გან სიუარული იგი მამისამ და
 დედისა მისისამ. დაბრმნა თუაღნი გონებისა მისისანი. რა არა დაჰხედოს და

6 მკტეი. 11 ქსნი. 11-12 უზურე. 14 აღმოცენებულო.

წერილთა მათ რ'ლსა იტყუ: თავუყუე მამას შენსა და დედას შენსა რ'ს გუ- 20.18
თილი გუყოს შენ უოფლით-კერძოს:

14. შერეულად ადვისო დაბნელებული სწავლითა მით კშმაკისადათა და ჰრქუა
მამას მას თუხსა გორდაინეს. რ'ლსა ეწოდა ნათლის-ღებასა გრიგორი: შენ გუ-
წი ტუჯ მოხუცებულსა მკას ვ'ე ტანჯვადმდე უწყალოდ კორცთა შენთა დაკომარხი-
ლე და ჰხადოდე ახოლომს დემირთსა რ'ლ იგი გუშინდელად დღედმდე დიდებულ
იყო შენ-გან. გრიგორი მამამან შეფისამან ჰრქუა: კეთილად სთქუ შეილო. ა'დ | 205b1
რ'ლსა იგი გუშინ ჰატეფსა უოფლი ი ვ'ე დღეინდელად დღედმდე უკეთუმიტა იუ-
ნეს ცოდაინი ჩემინი ვ'ა მქუშაჲ ზღუხ-კიდისაჲ. დღეს სისახუელითა ჩემითა უო-
10 ველთა სუკუნეთამდე უუვილგარდაფენილ იქმინ:

15. და ვ'ე განკითხვასა ჰყოფდა უდმრთოჲ იგი მამასა და დედასა მას
თუხსა ზ'ა: აჰა კანჯვარი ერთი მოიფლისა ო'ლისა მიერ მთათა-გან სადგურით
თუხით და მოაწიასა შ'ს ქადაქსა მას და დადა ერთკერძო და გმა უო კმითა
15 მადლითა და იტუოდ: ვ' შესულებულნი იქნო კაცთანო. არა უწყით რ' ადამის-
გან ერთისა მის მამისა და მისისა მის შეუდლისა ევაჲს-გან შობილ ხაროთ თქუენ
უ'ლნი რ' ლთა კამოცა ადვისრეს უ'ლნი | დაბადებულნი და რაოდენცა განავსეთა
სოფელი განთესლებითა ქუეყანასა ზედა მისცა ღ'ნ კონიერებაჲ და სიბრძნე
უ'ლისა სხისაჲ რ'ს არა თავის-უფლად და მოცალედ ცხოველებიანი კაცნი ქუე-
20 ყანასა ზ'ა: ისმინე შეფე რ' შენდა მიმართ არიან სიტყუანი ესე ჩემინი რ'ი ეგე
უკეთურებისა გულის-ხმისა-ყოფასა ხარ სახე და ეგრესთ განწარებულ ხარ მშო-
ბელთა მკათ მიმართ შენთა: არა სადა განსიქეს საღმრთოთა-გან წიგნთა. რ'ნი
განათლებენ სულთა და განსწმუდენ გონებასა მსმენელთასა სარგებლითა სწავლი-
თა: და არცადა-შე იგი ადმოკითხვასა რ'ლ იტყუს ვ'დ კურთხევამან მამისამან
დაამტკიცინს სხელნი შეილთანი და წყევამან დედისამან ადფხურის სძირუეჲ 206a1

25 ლი-თრთ. უბადოო სებასტიანე და თანამზრახველო კუმავისაო: მას ეტუოდა კან-
ჯარი იგი ნაშობასა მას რ'ლსა წარედგინეს განკითხვად მშობელნი თუხნი: მიქ-
ცა სიმრავლესა მას და ჰრქუა: თქუენ გეტუჯ რ'ნი ეგე გარემოჲს სდგათ. ნუ
ჰბორცით თქუენცა სიბორცელისა მკაცისა მსგავსად. და ნუ ემსგავსებით გესლ-
ბოროტსა მკას გუელსა. რ' ვ'ა ასნიტისა საკუდინებელთა გესლსა სწავლისა
30 ასწავებს. და თუ იყოს და ემსგავსნეთ მკას. თქუენცა მკაცის თანავე წმუდად ხართ:
ა'დ დადევით სსსოებაჲ თქუენი ო'ლისა მიმართ ო'ჯ ქ'სა: ამისთესცა ესერა ზი-
რეტუქსა-გან გემილუებისა რ'თა მიემსგავსნეთ ნამდღვე სცხობვართა ზირეტ- 206a2
უთა. უკეთუ მიემსგავსნეთ ნანდღვე მკათ. რ'ნი კერზთა უბორცვენ: ხოლო
რ'ლთა ჰრქმენეს ქ'წ ვ'დ მეუფე' საკუნე არს. მსგავს არიან იგინი ბრწყინვა-
35 ლეთა ვარსკულაეთა ცათასა. ა'დ გრწმენინ მამისა და ძისა და წ'დისა სულისაჲ
და სცხობდეთ წრფელითა გუელითა: ესე ე'ლი წართქუნს კანჯვარმან მან ბრძანე-
ბითა დ'თისადათა. და ვ'ა ესმა ესე-შეფესა მას სებასტიანეს. შეძრწუნდა ფ'დ და

7 ქოქუ. 19 შუერ. 27 სპირაგლნი. 36 ქცხობდელი.

უ ლთა რ ლთა ესმდა არს ხოლო თუ მტროდ რამ შეეშინა- და ჰრწმუნა ქს
სამიერც და ათსა ათსას. რნი დადაეობდეს და იტყოდეს: დიდ არს ღმერთი იგი
ქენათა და არს არს სხუად ღმერთ გარსა იჯ ქს:

16. და იყო ვა ჰრწმუნა მით და დასცადა შეუემან მან ტანჯვად დედა-
 5 მამათა თჳსთაჲ. | ვე ცხრად დედაღმდე და არს ჰუთხოვიდა მით და წარვიდა კან-
 ჳარი იგი ბრძნებითა დთისადთა ადგილად თჳს. ვინაჲცა მოსრულ იყო: და ვა
 აღესრულა დღს იგი მეტრს. შთაჲჲდა გულის ეშმაკი მის შეფისსა დაჯდომად
 ურკაზარას. და უოთად განკითხვად ზა შმობელთა თჳსთა: სიტყუად იწყო და
 10 ჰრქუა მამას მას თჳსს: უზორე ღმერთთა მამო. გეფუცებო ასკლიანას. არღარა
 დაჰრდილო სიბერესა შენსა: გრიგორი თქუა: შვილო წესარს ჩუენდა შენ-გან
 აღსრულებად. რ არს ნეფსით შენით იქმ მაგას ად საქმის-მოდგამი იგი შენი
 ეშმაკი იქმს მაგას: სუბსტიანე ჰრქუა: მამო ნუ ჰტონებო თუ უცებოცა იყო. არა
 15 გარქუ შენ ვდ მივედ და უზორე ღმერთთა. და სცხომდე: გეფუცებო | უ ლთა
 მით ღმერთთა. არღარა დავრიდო შენ: რ ჰრქუა მას ეშმაკს: ვდ აღიხუენ იგი-
 15 ნი ამის ცხოვრებისაჲს: და განრისხებისა მას მის შეფისსა ჰრქუა მას გრიგო-
 რი მამამან თჳსმან: მივიდეო ტაძარსა მას ახოლონისსა. მე მამად შენი და ან-
 ტოლია დედაჲ შენი: განშიარულდა ფდ მეფს იგი და მივიდა თუთცა მით თა-
 20 ნს საყოფელსა მას ახოლონისსა. და მივიდა სახლსა მას კერხთასა. სადა იგი მეო-
 რედ განახლდა ახოლონი: აღადო ზირი თჳსი მამამან მის შეფისამან და ჰრქუა:
 20 შენ გეტუ ახოლონი: ფილეკტიმონ მოწამემან ქსმანს დაჯამუა შენ და მეორედ
 სუბსტიანე შეუემან განკაზღდა შენ. აწ რამ იღ არს შენ თანა ვაჲრენე რა გურ-
 წმენეს ვდ შენ ღმერთი ხარ: ხოლო წდამან ანატოლია თქუა: ჩას რ ზილენ-
 25 დი არს და უემო წინწილას: წდამან გრიგორი თქუა: არს მოკვებო ახოლონი:
 წდამან ანატოლია თქუა: შესულებულ არს და მით ვერ უძლავს-სიტყუად: წდ-
 25 მან გრიგორი თქუა: მოვალს შეუფს სოფლისაჲ: წდამან ანატოლია თქუა: ქრი-
 სტს არს მკსნელი უ ლთა ცისკიდეთაჲ: წდამან გრიგორი თქუა: ვაჲრენე შეუ-
 ფებაჲ შენი რ ლ მოკვებოეს შესულებულ ახოლონი: წდამან ანატოლია თქუა:
 ეგე არს სარკს კეჭენისა მის ცუცხლისაჲ მათა. რნი შეტომილ არიან ჰქმს-
 30 რიტებისაჲს ქსისის: წდამან გრიგორი თქუა: ჩრდილო არს სახლი ესე შენი
 ახოლონი: მოვედ ჩუენ თანს და გეტე ბრწენივანებას მას შხის-თუადისას: წდ-
 30 მან | ანატოლია თქუა: ნუ განადვიებო მაგას ჩრდილოსა მაგას ჰნებაჲს. ყოფად რ
 არსვე არარაჲ: წდამან გრიგორი თქუა: მას ჰმსახურება შვილო სუბსტიანე.
 იხილე რაოდენი ესე საკიცხელ იქმს ახოლონი. არა გული განუწყარა არცა გან-
 35 რისხნა ამის-თჳს რ არს არს მაგის თანს საშუამინველი ცხოველი: და ვე იგი
 იტყოდაჲ. ოდენ წდამ გრიგორი. ნეტარი იგი ანატოლია გამოვიდა საკერძოჲს
 მის-გან. და აღიხუნა ჰქანი და დაფარსა სამოსელსა თჳსსა და შვიდა მუნვე სახ-
 ლსა მას კერხთასა და შესტყორცნა ჰქანი იგი და კარდამოკდო ახოლონი ქუე-

206b1

206b4

207a1

207a2

9 უზურე. 10 ხაიკისი. 13 ქანთიკი.

უნდა და გარდამოვრდამისა მის მის ხატისსა დაამკუა მის ზედა | სუეტებოდა 207b1
იგი რლსა დასმსუალულ ეო და იქნა მწულილ ვა მჭშაჲ. ესე იქნა ბრძ-
ნებითა ღთისათა რა რლნი იგი ზირველ მორწმუნენი იუენეს უმეტესს ხო-
ლო მტკიცელ იქნეს სარწმუნოებასა ზა:

5 17. და ვა გარდამოვრდა ხატი იგი კერპისაჲ მის ქუნდა სუეტითურთ
რლსა ზედა დასმსუალულ ეო. დაიხო შეფემან მან სამოსელი თვისი და წარ-
ვიდა სამეუფოდ და დაჯდა ურაკზარაკს მას ზედა და უბრძანა მოუყენებად წდი-
სა მამისა და დედისა თვისისაჲ. და მოსლევას მას წდათასა ჭრქუა შეფემან მან:
დიდისა მის ღთისა ახოლონისი მერმეცა ძალ-მიც განსხლებაჲ: ხოლო თქუენ

10 ებევითარისა მაცის წარტევებულად საქმისა ძრ-ძრად ტანჯვითა აღგასრულნე
თქუენ: წდაშან გრიგორი თქუა: მოუყარო რლსა ებე წარმომართებულ ხარ ვაჲ
აღრე ბრძანებული ებე შენი ემპკისა-გან. მას ჟამსა მეფელ იგი განრისებული 207b2
აღვიდა ზა სავარძელთა თვსთა-გან და უზურხა წყურნი გრიგორისნი მამისა თ-
ვისისანი და უწყალოდ დაჭყურდა მტკეთა მისთა და სტემაჲ ყურმილთა მისთა:

15 იხილა ესე წდაშან ანატოლია [და] ჭრქუა: რამსთჲს იქმ ამას ბოროტსა შეიღო
ჩემო. ანუ რამსთჲს ძრ-ძრად დაშვი სიბერესა მაცას მამისა შენისასა: შეღმიან
წყლენი ჩემნი შენ-თჲს შეიღო: და არა უწყი რაჲ გრქუა შენ. ვაჲ რამცა გენბავს:
რ შენ თანა არს ემპკი რი გაქმნევეს მაცას: და ვა ესე თქუა წდაშან ანატო-
ლია. უბრძანა შეფემან მსახურთა თვისთა და ჭრქუა: განიყენებით ეგანი გარეშე

20 ქალაქსა და მოსრენით მახვლითა. და აკოტენით ეგენი ცხოვრებისა ამის-გან: 208a1
მიუბეს და ჭრქუეს მას მსახურთა მისთა: შეფე. არა წეს-არს ებე შენდა ჟოფად
და არცა ჩუენდა ღირს კელისა მყოფად მავათ. რ შარავანდედ არიან და მშო-
ბელცა შენდა: განრისხნა ფელ მეფელ იგი და ჭრქუა მსახურთა თვისთა: გიუფეგე-
ბი დმერთთა ელთა. უეკეთე არა აჭკონეთ ეგენი. ძრ-ძრადითა ტანჯვითა წარ-

25 გწყემიდნე თქუენ: ხოლო მსახურთა მათ ჭრქუეს მას: აღიხუნ ჩუენ-გან თაფნი
ჩუენნი. მასღარ ვართ ამით ცხოვრებითა. რ ვიხილენით მშობელნი ნამობთა-გან
მოკლულნი და კაცნი | ნათესავით შარავანდედთანი: სებასტიანე შეფემან ჭრქუა: მო-
მართეთ მე აჲ მახვლი. და ვა მართუეს. მოიღო მახვლი იგი კელთა და დაი-
ღუშინა ვა მკეტმან მტხვარემან | ველისამან და მოსრნა ზირველად მსახურნი იგი 208a2
რლთა არა მიუენეს კელნი მათნი მშობელთა მათთა მიმართ: და მამინდა მოსრნა

30 მამამ თვისი და დედაჲ თვისი კელითა თვისითა გარეშე ქალაქსა და ზარჭხიდა
მსახურთა თვისთა და ესრელთ ადესრულნეს წდანი მოწამენი ქსნსნი:

18. და ხვალისგან დაჯდა მეფელ იგი ურაკზარაკსა და უბრძანა მოუყენებად
წდისა მის თეოდოსიასი. დისა თვისისაჲ. და მოვიდა ურაკზარაკად და ზირველ
35 ვე კითხვადმელ შეფისა მას ჭრქუა წდაშან თეოდოსია: აჲ ესერა ათხუთმეტო
დელ არს ჩემი საპურობილეჲს ამას შინა გამოზრდით და მოღუაწებითა წდისა-
გან ტრედისა ღთისა ბრძნებითა. და შეუწუა მე ანკელფოზისა-გან ვრ მოსწყუ-

14 ქცეზი. 16 დქუ. სიკრსი. 19 მეფენ. 20 მქსენი. 21 მეფ.

დენი მამად შენი და დედად | შენი. აჭა ესერა მეცა წე შენსა ვღვა: იქმოდე 208b1
 რადაც ცნებაჲს: ესე ვა ესმა მუჟეს მას ჰრქუა მას: გუფუგები დმერთთა მთ
 ულთა. არა ვუო შენ-თჳს ვრ ეკე შენ ჰგონებ. ად მცირედ-მცირედითა ტანჯ-
 ვითა აღკასრული შენ. მივედ უზორე დმერთთა უკეთურთა და უბადრო: წდაშან
 თეოდოსია ჰრქუა: არა დირს იქმენ კურთხეჲვად მშობელთა თჳსთა-ჯან. ჳ: ნამო-
 ბო გექენიადსო. ჳ: ნაწოდო ბეელისაო. ჳ: თანამკდრო ჟოჯონეთისაო. ჳ: ჳურთ
 ეშაჲსაო. და მტერო თავისაო. ყო რადაც ცნებაჲს მსჯავსად ბრძანებისა შენისა
 ეშაჲსა: და ვა ესმა ესე უკეთურს მას მძლავრსა. დიდრჳინსა კბილნი მისნი
 და ჰრქუა მტარვლთა მთ: მოჭმარეუთ სამოსელი თავისა მაცისად და | წარუ- 208b2
 10 წმასნეთ თმანი მაცისნი და ზე დამოჭკიდეთ და ეგრძეთ უტევეთ ზედმოკიდებულს
 ვე მწურადმდე: შეეშინა მტარვლთა მთა და თქუეს: ნუ უკუე არა აღვასრუ-
 ლოთ ვა ზირველთა მთ რლთა არა უვეს ბრძანებად მუჟისად. და ეგრძეთვე
 მოკუწკადნეს ჩნცა. აღმარეუეს საბურველი თავისა მისისად და შებმა უვეს მას
 და აიძულებდეს წდას მას დიდით კრძალულებითა: ხოლო წდად იგი თეოდო-
 15 სია მხიარულითა ზირითა და დიდად მძღობითა ქწს მიმართ დაუთმობდა ტან-
 ჟვათა მთ:

19. და ვა შებმა უვეს მტარვლთა მთ წდას თეოდოსიასთა რამცა
 დამოჭკიდეს თმითა. მსჯავსად ბრძანებისა უკეთურისა მის მძლავრისა. და | წარ- 209a1
 კდეს თითნი მტარვლთანი მთ კოჭით-გან და დამოკვიდნეს თითნი იგი თმითა
 20 მის წდასთა: ვა იხილა მეფემან მან რად იგი დაუკურდა ფდ და ჰრქუა დასა
 თჳსსა: ისინე ჩემი დედოფალო თეოდოსია. არა თუ დიქნით რასა გეტუვ შენ
 ად შემსლებელ ხარ შენ განკურნებად თითწარკდილთა მაგათ მტარვლთა ჩემთა
 და მაშინდა განგიტეო შენ: წდაშან თეოდოსია თქუა: ჰე მე მრწამს ქწ რი
 მეურნად არს სულთა და კორცთა. რ არა არს უძღურებად სიტუჲსა მისსა.
 25 და არცა მათა რლთა სთხოვიან ამის დირსებით: აწ არა შენ-თჳს და არცადა
 ადთქემათა მაგათ-თჳს რლ სთქე ვდ განგიტეო შენ. განვეკურნე თითნი წარ-
 კდილნი მტარვლთა შენთანი: ად ამისთჳს რ ცრემლნი | მაგათნი მეორ ხარინ 209a2
 მაგათ. და მე ვერ დაჲკუენო მოწყალებად ჩემი მთ-გან დიდად-მოწყალისა მის
 ოისა ჩემისა: და ესე ვა თქუა წდაშან თეოდოსია. მიეხლა მთ რლთანი იგი
 30 წარკდილი იყვნეს თითნი მათნი და თქუა: ოო ოო განკურნენ ეგები: და ვა
 განკურნს იგინი წდაშან თეოდოსია. დასცხრა მძღავრი იგი უოფად განკითხვათა
 მათ-გან. და ტანჯვათა რლთა ჰეოფდა ნეტარსა მას ზა თეოდოსიას:

20. და იუო ქალაქის მას შინა დედაკაცი ერთი. რლსა ესხნეს ორნი ძენი
 მარჩბიონი. და ვა აღდგა განთიად. ზოგნა ურმანი იგი ორნივე მომწყადარნი ცხე-
 35 დარს ზედა: იურყოდა დიდად. მოიკენა წდა იგი თეოდოსია. სრბით მივიდა-
 შეუერდა ფერგთა მისთა და ჰრქუა: დედოფალო შემეწიე მე. რლსა ეგე ქწ | 209b2
 შთაგიცუამს. იყვნეს ჩემნი ორნი ურმანი მარჩბიონი. მწურბო დავაწვიინე იგინი

1 მოქმეველი. 13 დამარცხებ. 25 ქოსნიკიან.

ცხედარსა ზა და განთიად აღდგეკ და ვზოკენ ორნი ერმანი იგი ორსავე მომ-
კუდარსი. ეტების თუ რამე შექმეწი მე. რ არავინ არს ჩემდა სსსოკაბ. ცხოვ-
რების უკუეთუ იგინი არა იუენენ მოღუაწ და მკულეებელ სივლასკავის ამის ჩე-
მისა: მიუგო წ დამინ თეოდოსია და ჰრქუა დედაკაცსა მას: და რამე კელმეწიფე-
ბის უოფად შენდა. რ საშერობილესა მისა ვარ ვა ესე მხედავ. და ვეცა მის-
ლვად ვერ კელმეწიფიფების მივედ და კმა უფ წინაშე შეფისა. უკუეთუ ბრასნოს
განტყუებად ჩემი. მივიდე შენ თასა: ჰრქუა მას დედაკაცმან მან: და აწ შენცა თა-
ნამდეებთა თანავე ჰერობილ ხარა: ხოლო ჰრქუა მას ნეტარმან თეოდოსია: ეგრე 209ბ²
არს. თანამდეებთა თანა ვარ ქსს-თვს რა განვმართლდე მის მიერ დღესა მას
რლს სიტუჟანი წარკდენ: ვა ესმა ესე დედაკაცსა მას წარვიდა მის-გან და მი-
ვიდა შეფისა მის. კობბდა და იტუოდა: შემიწკაღე მე ოო მეფე: ჰრქუა მას
შეფემან: რამ გნებავს. რამ ვუო შენ-თვს: დედაკაცმან მან ჰრქუა: ორ ძე მესხნეს
მე მარჩობინი რნი მიერწვიდეს მე დღისა-როჴიკის: რ ქურთვ ვარ და გლასკ-
გუშინ მწუხრი ორსივე ერთსა ცხედარსა ზა დავაწვიენ. და მივედ ცისკარსა
რამცა განვადქვნი იგინი და არარამ მომიგეს. მივებასლე ცხედარსა მას და ვი-
ზოკენ ორსივე მომკუდარსი: ამისთვს გვედრები ოო რა მოვიდეს თეოდოსია 210ა¹
დამ შენი და ადადგინეს ერმანი იგი: მიუგო შეფემან მან და ჰრქუა: უკუეთუ
შემსლტებულ არს იგი უოფად ეგრე. მივედინ და ადადგინესნი შეიღნი იგი შენ-
ნი. და მივიდედ მის თანა მცველნიცა იგი საშერობილისანი მის რა არა ვე
ივლტოდის: მივიდა დედაკაცი იგი წ დისა თეოდოსიასს და ჰრქუა: დედოფალო
ჩემო. ვზოკე მადლი შეფისა-გან. მოვედ სახიდ ჩემდა ვე შეეროლუბამდე შეილ-
თა ჩემთა: მივიდა მის თანა წ დამ იგი თეოდოსია და ცხრამ კაცი რნი სცვიდეს
მას: ვა შევიდა სახლსა მას სადა ისხნეს მკუდარნი იგი. და მივებას ცხედარსა
მას. ადადო ზირი თვისი. იწუო ლოცვად და თქუა: გამიხნდედ დიდებანი შენნი
ოო და საცნაურ ივენედ ძაღნი და სასწაულნი | შენნი. ოო ჩხო. რ შენ-გან 210ა²
არს ოო სიყუარული და ცხოვრებად ამით-თვს რნი ხადიან სახელსა შენსა წმი-
დასა: შენ მხოლოდ ხარ დთი რნ ჰქმენ ცამ და ქვანამ. ზღუამ და ელი
რამ არს მას შინა: შენ ხარ მამამ ობოლთამ და ქურიეთამ მკულეებელი. მშერ-
თა გამომწრდელი: შენ ხარ ოო გზამ და ჴეშმარითებამ. სიბრასწ და კსნამ.
ცხოვრებად და სიქადული. რ დიდ ხარ და საშინელ ოკ ქე ჴეშმარობი ძლიე-
რებამ. და უმუსრული კუერთსი სამარადისოთ. აღმოღინებულო წყარო. ისმინე
მკეველისა შენისამ დთო ჩემო. ვა ისმინე ლოცვამ იგი თეოდოსია და წარსწე-
მიდე ოღონფორნე. რნ ისმინე თეკლასი. და იკსენ იგი ცნცხლისა მის-გან
შემწეველისა. რნ ისმინე ელთა მათ წთა შენთამ მოციქულთამ და წწწტულ-
თამ: | კელთა მათ ელთათა მიგმადლე კსნამ და ცხოვრებად კცთა. და აწ 210ბ¹
ოო შენ იგივე ხარ. და არა სადა მოკლებულ არს ძლიერებად შენი ქრისტე.
რლი აღმადგინებულ ხარ მკუდართამ. ისმინე ლოცვამ მკეველისა შენისამ და

11 კკობა. 2უწ. 30 ქწ. 85 კცთა. 86 ქწ.

ადღებინე მუჲდარნი ესე: მოჭხუდე ოო დედაკაცს აძს რ მარტო არს და ქუ-
 რიყ რა მისცნე აძს შვილნი ესე ცოცხალნი და კადილებენ შენ. მომცემელს
 ცხოვრებისსა. და ელთა ექსოდის რ შენ მიხლომ ხარ ღთი და არაჲნი არს
 შენის გარეშე. და ვა ადარულა ლოცვამ წადამს თეოდოსია. აღმართსეს ორ-
 5 ნივე იგი ურმანი მომკუდარნი. და მისდევდეს დედას მას თჳსს და იტყოდეს:
 კადიებთ შენ ქე მომცემელს ცხოვრებისსა. და შეუგრდებოდეს ფერკათა წ დი-
 სს თეოდოსიასსთა | და ჰრწმენს ქტ: ჰრწმენს დედასცა მათსა და ცხრათა მათ
 მცველთა რნი მისრულ იუენეს წ დის თეოდოსიასს თან რნი აურთხევდეს
 და იტყოდეს: გზადლობთ შენ ოო რნი დირს მუენი ჩნი ცოდეილნი ესე და
 10 მოგუანიჲე ჩნი ცხოვრებამ და სსსოებამ ადღეობისა შენისაჲ:

21. და ვა ჰრწმენს მათ უბრძანს სებასტიანე მოუენებამ დედაკაცისაჲ მის
 ურკაზარკას რისა იგი შვილნი განკურნებულ იუენეს: ხოლო ვა მოვიდა დედა-
 კაცი იგი. ჰრქუა მას სებასტიანე: რაჲ იქმს შენ-თჳს ჳ დედაკაციო. ადაღებინა
 შვილნი იგი შენნი დამან ჩემინ: ჰრქუა მას დედაკაციან მან: ჰე ქტემან ადაღ-
 15 გინს იგინი კელითა წ დის თეოდოსიასსითა ოო და მომცნს მე ზეგარდამო:
 განახლებასა მას მათსა განკახლდი მეცა ზეგარდამო. რ ვცან მე ქტ ჰეშმარი-
 ტი იგი მიუფტ ცისა და ქეუენისაჲ: და ესე უწუოდე მეფე. რ მეცა და შვილნიცა
 ესე ჩემნი რნი ესე მომცნეს მე ქტსი მიერ ზეგარდამო. და ცხრანი იგი მცველნი
 ქენე ვართ: ვა ესა ესე მიუეეს მას ჰრქუა დედაკაცს მას. რნი ადაღებინა შვილნი
 20 იგი შენნი. იგი აზოლონი არს დმერთთ: მიუგო დედაკაციან მან და ჰრქუა: არა ეგ-
 რე არს. ნუ სტუეუი მეფე. რ აზოლონი ორჯელ დამუსრა. და მერმე განახლე
 იგი: რ დამუსრვილი სხჳსაკან ვერ ვისა შემიძებულ არს ადაღებულად: მიუგო
 მიუემან და ჰრქუა: ნუ ეგრე ჰტონებ მისა. ვ რ იგი ზირველ რ ესე მესამედ
 განახლებულ არს. ამიერითაც არღარა მოუძღურდეს. მიუგო დედაკაციან მან და
 25 ჰრქუა: ცხოველ არს ქტ რი იგი მრწმენს რ ერთჯერდა და დამუსრვილ არს
 აზოლონი ძლიერებითა ქტსითა: განრისხნ ფ დ მეფტ იგი და უბრძანს მოუკ-
 ნებამ მცველთაჲ მათ და ქურვილთაჲ მის დედაკაციასაჲ და შვილთაჲ მათ:

22. და ვა მოიუენანეს იგინი. ჰრქუა მათ მძლავრმან მან: მე კეთილად უწ-
 ეი რ ქენე ხართ: მიუგო ერთმან. რ ლსა ერქუა დიოს. მცველთაგანმან და
 30 ჰრქუა: ნუ სტებთი მეფე რ ჩნი არა ხოლო თუ ქენე ვართ. ა დ ელდვე ქტ
 შთაგუცემს და ესე შენდა უწუებულ იყავნ. რ მოზოგებულთა აშთა და ღთით
 სწავლულთა გუძულან ეშმაკნი. და აღსრულებულნი კეთილითა მივიცვანებთ მისა.
 რნი იგი თქუა: მოველით ჩემდა მამურდნი ეგე და განკაუფლნი და რ ლთა გ-
 20 ქუს ტურთი მძიმტ | და მე განგისუენო თქუენ: მიუემან ჰრქუა: მე კეტუე თქუენ. 211b
 85 ჰმსახურეთ დმერთთა და სცხომდეით: მიუგო დიოს და ჰრქუა: არა ვჭმსსურებთ
 ეშმაკთა: რუსინე დედამან მათ ურმათამან ჰრქუა: ე ლითურთ თავადი ეგე მიუფტ
 ეშმაკ არს. და კაბრძანებთ სხუათაცა ეშმაკთა მსახურებად და წარდგა წე და ჰრქუა

2 20-ქტცე. 6 ქტ. 17 მეფტ. 21. მეფტ. 30. მეფტ. 35 ქტცხოლო.

მეფეს მას: ჟ მამისა და დედისა მკლველო და დისა დამშკელო. ერთმბა დაჲ
 გსუა და მისამბა ცემად არა გრცხვენოდა: ად სუგემინს-მცემელა ექმინ მას
 არა ბრწყინავლქ და შეენიერ არს სიკეთითა და მსკავს არს მზის-თულისა. და
 რაჲდა უმეტეს სხუად სიტყუად კამს შენდა მიმართ: ხოლო ელითურთ ვრ
 5 გებედუ შენ ხარვე ცეცხლი რნი შეშკამს კორცისა მკუდართასა: | და ვა ესმა ესე 211b3
 მეფეს მას. განრისხნა და აღვიდა სავარძელთა-გან თვსთა. და ეგულებოდა ცე-
 მად მისა თერკითა. და მიუარსა მას მარჯუენის თერკისა მისისასა წარჭვარდა
 მუკელს-თავით-გან თერკი: და ვა წარჭვარდა თერკი მისი. მივარდა კედელს თანს
 მის დალიგისასა. და ტირიდა სულმიობითა გულითა. რ მიეცა დიდ-დიდათა
 10 გუემთა: და ესმა ესე წდასა მას თეოდოსიას. დასა მისსა. და წუნსა თედ: მე-
 ფემან მან თქუა: მოუწოდეთ ჩემ წინაშე დასა მას ჩემსა ადრე-ადრე:

23. და ვა მოვიდა ნეტარი იგი თეოდოსია. შევიდა მეფის მის. და იხი-
 ლა იგი რ წყლულთა მით თერკითა დაზრდომილი იდვა ქუეანას ზედა: და
 უღნი იგი რნი იუნეს სამუფთას მას. დგეს კარემამს მის და ტირილეს: 212a1
 15 ვა იხილა იგი წდამან თეოდოსია. ცრემლევოდა იგიცა არა მოწყლულების მის-
 თს რითა სიკუდილს მახლებულ ეყო. ად შეტომისა და წარწყმედისა-თვს
 სულთა ძმისა მის თვისსათა და ჰრქუა მას: რაჲ არს შენდა ძმა ჩემო რაჲსა
 შეტომილ ხარ და ქსქ მკსელი. იგი ელთაჲ დატიკებოეს: უკუთუმიცა ახო-
 ლონ დმურთ ეყო. ერთჯერდამცა და შეკეწა შენ: ჟ არვე არარაჲ. რ იცნა
 20 შენ მხოლოჲ ჰეშმარიტი დმურთი: ხოლო მეფემან მან დედად ეო და თქუა: ს-
 უარელო დეოთალო ჩემო. საწადელო დო ჩემო. კისა ესე ჩემ-თვს. ჰეშმარი-
 ტის მის-გან დთისა შენისა. და განმკურნე მე რ მოვეუდები. და განმაცოცხ-
 ლე გემუელი ესე ძრ-ძრადთა ამათ-გან წყლულებათა: | რ ვა ანდილი მი- 212a2
 დრეკას თვსსა წარვწყმედები. აწ უწეო რ არარაჲ არს კაცი. ეგრეცა ცხოვრებაჲ

25 ესე რ წარსავალ არს. მეწინეს მე წვევანი მამისანი და ცრემლნი დედისანი.
 და სამართალმან მათმან მომკუდიანს მე ესევეითართა გუემითა: ხოლო იგემეინ
 იგი რნი შეაწუხოს მამაჲ თვის და დედაჲ თვის: ორჯელ დამუსრეს ახოლანი.
 და ორჯელ ვბრძანე განსხლებაჲ მისი კელოფინთა-გან მრავლითა ოქრომთა და
 ვიტხლითა ვრ არცა ერთჯერ მოვიდა შეწვენად ჩემდა უკუთუმიცა ჰეშმარიტი
 30 დმურთი ეყო იგი ვრმცა არა შემეწია მე: მრწამს მე ქსქ დო ჩემო თეოდო-
 სია. კარნ-გან-ხოლო-მკურნე მე მის მიერ: ხოლო წდამან თეოდოსია ადიდო
 თერკი იგი და დასდვა წყლულსა მას ზა და აგო ურთი-ურთს ნაწევარს | შეკ- 212b1
 ლის-თავსა მას ზა: და ლოცვა ეო მის ზა და განკურნა იგი. და მუნქუესეუ

35 ვა განიკურნა მძღავრი იგი და თქუა: შენ მხოლოსა თავუენის-ცემე დთისა მ-
 გას ჩემსა ახოლონსა. რ განმკურნე მე შურის-ძიებისა-თვს მტერთა ჩემთაჲსა.
 და ვა ესე თქუა. დაჯდა დალიქს მასვე და უბრძანა წარმადგინებაჲ რუსიანე-
 სი და შედიოთა მისთაჲ და ცხრათაჲ მათ მესაზურობილეთაჲ: და ვა წარმადგეს

წე. ჰრქუა მეფემან მან: ჰმისხურეთ ღმერთთაჲ სამგზის უხადრუქო. რუსია-
 ნე ჰრქუა: არა გრცხუენის სამგზის უხადლო და დასწილო. ერთვე გარქუთ. ვ'დ
 ქენე ვართ და არა ვჰმისხურთთ ეშმაკთა: და ვ'ა ესმე ესე მეფეს მას განრის-
 ხნა და ბრძანა მოწუედად მათი: და ესრცთ. აღასრულეს ჴეშმარტად წამებად

212b

6 მათი ქ'ტს მიმართ:

24 და ხეაღისაგან ვ'ა დაჯდა მეუფ' იგი დალიქს მას. უბრძანა მოყვანე-
 ბად დის მის თვისიად და ჰრქუა: თეოდოსია კორცო ჩემო და დამ ჩემო. ნუ-
 დარა მერმელ ამიერთგან დამსტკეიენებ მე: მიუგო წ'დამან თეოდოსია და ჰრქუა:
 მებრვე არა გეშინისა ო'ლისა და არა მოაკისენენ გუშინდელნი იგი კეთილნი რ'დ
 10 იქმინეს შენ ზ'ა არა განტეხირ და დამურგილი იდევა სხელს შენს შინა და
 არა უბრუნებულს გეო შენ ქ'ტემან ა'დ შეგოწუადა და აღგადგინა შენ: მიუგო
 მეფემან და ჰრქუა: რ'ნ განმეურნა იგი აზოლანი არს და აღმადგინა მე სიუფარე-
 ლითა მისითა: წ'დამან თეოდოსია ჰრქუა: უაჰეთუ ებეგეთარი ძლი უც აზოლან-
 სს. მივიდე ტაძრს მას მისსა და გამოგვადო იგი: მიუგო მეფემან და ჰრქუა:

213a1

15 არა მიგიტეფო შენ აზოლანისა. რ' ფილეკტიმონსა მივიდა მისა რ'მცა უზორს
 მას. დასამკა და დამუსრა იგი ტაძრს მას შინა. და მერმე კუადად განვახლე
 იგი: ამისა შემდგომად მივიღეს მამად ჩემი და დედად ჩემიცა ებეგეთართა სი-
 ტეჟთა. ვ'დ უზორთო დიდს მას დ'თის აზოლანს. და ქეთთა დამუსრეს და
 დასწუელეს იგი ვ'ა მქეშიად და მერმეცა ვებრძინე განახლება მისი. და აღგჰ-

20 მართე იგი შეეიერადა: და აწ შენ გენებას. ვ'რ მიხვდე და ებრევე ჰქმენე. არა
 მრწამს ნუ მიხუად დამო ჩემო: წ'დამან თეოდოსია ჰრქუა: არა ეგრე არს მძა
 ჩემო სუბასტანე. ნუ იეთიენ ეგრე. ვ'რმცა ზაგუეით | მივიღადე მე წ'ე აზო-

213a2

25 გეო მისა მიმართ ჰქება. რათდენ. შემსლებელ იეთს გინებად ჩემი: მიუგო მე-
 ფემან და ჰრქუა მას: უაჰეთუ ეგრე არს და უმჯობესი. რამე გინიზრახე მთ-
 გუადა. და მივიდე და ვ'ა მიაწინეს სხელს მას კერზთასა. ჰრქუა წ'დამან
 თეოდოსია მეფეს მას: ნანდვდე უშეენიერტს ადგიმართებიეს აწ აზოლანი.
 ხოლო მითცა მარჯუენს კელი უმოკლეს არს მარცხენსა. და მუბლი იგი უშეე-

30 რადრე გამოქმინიეს კელოფნთა მათ აღუსრულებულ არს თავიცა მაცისი. და და-
 კლდე არს ჰმსავტა მაცისი: | დირსადე ეგრე სხედ შესაქმელ მაცისი და მტირედ-
 მტირედ გამოხეთქად და წარწეუდად ჰმსავი და კორცთა მაცისთა: რ' სხელი
 ებეტა აზოლონ წარწეუდად ითარგმანების: ხოლო მითხარდა მეფე რათდენი რამ
 მივიცემიეს სსსეილად კელოფნთა მათ: მეფემან ჰრქუა: ას და ცამეტო მივეც
 35 დრაჰკანი: წ'დამან თეოდოსია თქუა: მძიმის სსსეილდის მთავიადიეს ღმერთი
 ებე შენი: მეფემან ჰრქუა: რ' ებე არს ცხოვრებდა სოფლისა. არარამ დიდ
 არს სსსეილელი ებე მაცისი: წ'დამან თეოდოსია ჰრქუა: უბრძანე მოწოდებად კ-

213b1

ლოვანთაჲ მათ რ'ლთა შექმნეს აზოლონი: და უბრძანა ადრე-ადრე მოყვანებაჲ მათა.

25. და ვ'რ მოვიდეს კელოვანსი იგი. ჰქრქუა მათ წ'დამან თეოდოსია: ეგოდენი თქრომ მიიღეთ. რაჲს ესრ'თ უშუერად გამოხატეთ აზოლონი: | მიუ- 2136^ა

5 გეს კელოვანთა მათ რ'ლთა შექმნეს აზოლონი და ჰქრქუეს: დედოფალო თეოდოსია. რადენი ძალი იყო გონებას ჩუენსა და მეცნიერებაჲ კელოვანსაჲ. ეგოდენ შეუძლეთ განშუენებაჲ აზოლონისი: წ'დამან თეოდოსია ჰქრქუა: ამას ხოლო გკითხავ თქვენ წ'ე მეფისა ამის. მითხარო მე მართალი. რ' თქუენდა წეს-არს რ'ა უწყოდით ვ'დ უშუერ მეფისა ამას. ეგრეცა მე არა სცადა მოვიძლე ესე რ'ის- 10 თს თქუენდაცა უმეტ'ს ხოლო დირს სიმართლისა თქუამდ. თქუენ ანუ ღმერთი ესე თქუენი რ'ი უპირადლ'ს შექმნიულ ხართ. მათ მოუგეს და ჰქრქუეს: ჩუენ ზირველ შობილ ვართ. ხოლო ეგე ჩუენ-გან შექმნიულ არს: წ'დამან თეოდოსია თქუა: ზირმშობე იგი იმაჲ ჩას. რ' უმძლავრლ'ს არს მისა. რ'ლ იგი უკუნაძე- 15 კნელ მის-გან შექმნიულ არს. თქუთ და ამის-თვსცა ვინ ვის-გან ითხოვის კსნად: კელოვანებისა მეცნიერთა მათ ჰქრქუეს: ესე ცხად არს კოფელთაჲ. რ' რ'ი იგი უკუნაძეკნელ შექმნიულ არს მოქენე არს მისა ძალითა რ'ლ ზირველ შობილ არს: წ'დამან თეოდოსია თქუა: მეცა მაკასვე ვიტყვ რ' აზოლონი უკუნაძეკნელ შობილ არს და მოქენე არს თქუენისა შემწეობისა-თვს. უკეთუთმცა არა შეტკეპნა აზოლონი თქუენ არარაჲმცა. იყო იგი. და შერმე თუმიცა არარაჲ დაამტვიცეთ იგი 20 თქუენ გარდა-შობილ-ვარდა და დამიურსა. და აჲ ეგევიითარისა მის-გან კეთილ რაჲმე გამოვიდოდის. ნუ იუთყინ: ხოლო კელოვანთა მათ ჰქრქუეს: გუასწავე ჩუენ სიტყუაჲ ეგე დედოფალო თეოდოსია: წ'დამან თეოდოსია ჰქრქუა: გინებს თუ უთვად თანამოქმედ და თანამორწმუნედ ჩემდა: და მათ ჰქრქუეს: უკეთუთმცა არა გუაქუნდა | თანამორწმუნებაჲ. შენდა არცაღა თუმიცა სიტყუა? ეგე ვიტჯრთეთ: 2144^ა

25 წ'დამან თეოდოსია ჰქრქუა: უკეთუთუ უკუნაძეკნელსა მას შობილსა მის-გან აქუს ცხოვრებაჲ ესრ'ლ გეტყუ თქუენ. და რ' აზოლონსცა უკუნაძეკნელ შექმნიულს თქუენსა აქუს მას ცხოვრებაჲ იგი: სხელიქიოს სხვის-მოქმედამან თქუა: ეგრ'თ არს დედოფალო ჩემო თეოდოსია: სებასტანე განრისხებულმან ჰქრქუა: გეფუცე- 30 ბი ე'ლთა მათ კელმწიფებთა აზოლონისთა. ვერ შემძლებელ ხართ განჭრევაჲდ სიტყუათა მათ ჩემთა: და ვ'ს ესე თქუა წარვიდა სხიდ თვს: და ზვადისგან დაჯდა დაღუჴს მას და უბრძანა მოყვანებაჲ სამთაჲჲ მათ: და ვ'ს მოვიდეს იგი- 35 ნი ჰქრქუა მეფემან: მითხაროდა ნაშობნო ასბიტანო შეთქმიულ ხართ | მოკუება- 2146^ა

თა დისა მის ჩემისთა მსხურებაჲ ქ'ეს: სხელიქიოს ჰქრქუა: დასა მას შენსა თანამზრახვალს იტყუ: ხოლო ღ'თისა თანამზრახვალი იგი დაჲ შენი შორს არს შენ-გან. ვ'ს ადმოსავლი დასავალთა ეგრ'თ შ'ს ხართ ურთო-ერთისა და ვ'რ იტყუ შენ თანაზიარებაჲ სულს თანა მართლისა: რაჲ ზიარებაჲ არს ნათლისაჲ და ბნელისაჲ ანუ რაჲ ერთობაჲ არს ტაძრისა მის ღ'თისაჲ კერზით თანა. უდმერთოჲ იგი ღ'თის-მსხურისა მას ვ'რ დაღ შენდა იტყუ. ა'დ იმინე მ'ნ-გან.

დაუტყვევით ჩნ ქმნულნი ესე კერპნი შენნი რნი იგი ღთად შეკირაცხას: განრისხნა მეფე იგი და ჭრქუა მტარვალთა მათ: განიფუნებით ეგები და მახვლითა ადსრულენით და ესრეთ ადსრულენეს წნი იგი მოწამენი ქსნისი: 214b²

26. სოლო სვალისკანი ჭრქუა მეფემან დას მას თვისს: უხორო ღმერთათა: წდამან თეოდოსია ჭრქუა: ცთომით ვინმე მიჩ შენ კაცთ: სებასტიანე ჭრქუა: მოგაკუდინო შენ დაო ჩემო არა თუ თავუენისს-სცე ახოლონსა: და ვრ იტყოდა მეფე იგი შევიდა ძაღლი ერთი ტაძართა მათ და დავარდა ფერკთა თანა წდის თეოდოსიასს. ეგედრებოდა და ეტყოდა: ჰ დიდად-საკენებულო ქაღწულო. სიმკნითა წარდგომილი ჰბრძფე. კეთილსა მკას დუწელსა შინა მიფენილ არს ნათელი 10 სარწმუნოებისამ მკას ელსა ზედა ვა მზის-თუალისამ: და ზირად-ზირად არიან სიტყუნი ეგე ზირისა შენისანი ელთა მიმართ სსსმენელთა. და ნეტარ არს რნი 215a¹

ისარებდეს მკას ნათესავსა შინა და სსსმენელთა მკათ | სიტყუათა შენთა. ნეტარ არს რლთამცა გიხილეს შენ. აწ ვრ იგი წეს-არს მერმე ხილვად ბრწუნვადებოდა ეგე მზის-თუალისამ ქაღწული ეგე ღმ. ჭტი ეგე მოწამე ქსნი 15 ბრძოლად უგეტურების-მოფურკესა შენ შეტუეელსა მკას ემზისსა სებასტიანეს მხას შენსა: წეს-არს შენდა მრავალი ტანჯვამ თავს-დებოდ რა მოც-ჰკუდე. ესე ვა ესმა ათინოკერსა შემდგომისა მას მფთისსა ცრემლოფოლად და ჭრქუა მეფეს მას: მცნობელ არს ძაღლი ეგე ზირუტყე. უცებ ხარ შენ მეფე სსსმენელთა: გან და სხედველთა-გან: განრისხნა ფდ მეფე იგი და უბრანა მოკლვამ ძაღლი 20 სისამ მის: ეგრეცა ათინოკერსნი შემდგომისა მის თვისსამ უბრანა მოკუეთამ თავისამ და ეგრევე სხედ | თქუითი ეტყოდა მეფე იგი დას მას თვისსა: უხორო ღთათ თეოდოსია დაო ჩემო. და ნუ მწართათ სიკუდილითა მოჰკუდები კელთა-გან ჩემთა: წდამან თეოდოსია ჭრქუა: ევ რამ გებავს: 215a²

27. მამის უბრანა მეფემან მან მიგდებამ მისი მკეტთა და ვა მიჰყუნდა წდამ იგი თეოდოსია მისდევდა მას სიმრავლემ მამათამ და დელათამ. და ერმებისამ ხილვად ადსრულისა წდის მის: მივიდა თუთ მეფესცა იგი და უბრანა მოტუეებამ მის წა ორთა ღომითამ და ვა გამოუტყენეს ღომნი იგი და მიეტყენეს მას წა. და ვა მიეტყენეს მკეტნი იგი წდას მას. დავარდეს ფერკთა თანა მისთა და ჭლოშინდეს მას და მოჰკოცდეს ოფელსა ზირისა მისისასს: 30

ადლო ერთმან ღომიან ზირი თვისი და იწყო დადადებოდ კაცობრივითა ენითა და თქუა: შენ გეტყე | ჰ მძლავრო სებასტიანე. შენ ხარ ვა ქყნამ დაყამირებული რლსა გამოაქუნ ეკალი და კურომს-თავი: და ელივე მცენარს შეკები. უკუნურო. უნაულოო. ამაღს-მოქმედო. არაწმიდო. უწირაფო. უწყალოო. მკდომო. სარწმუნოებისა მოძულეო: დაკრგებულ ვარ და კერ შემდლებელ ვარ თხრობად შენდა 35 ტანჯვამათ მთ რდ დამარხულ არიან შენთ-თუს. ელნი გორცნი შენნი დაწულულ არიან. მართანნი კასწავებდეს და არა გრწმენს. დადად-კიგდო კანჯარმან და არა გულისხმა ჰყავ. ძაღლი გამხილებდა და არა სცან. მე ღომი კასწავებ და მე არა-

6 ქსეცა. 17 ოლორკენო. 18 მეფე. 20 ანოკერსნი. 21-22 უხორო. 37 ქსეცა.

მერნი. და რამე გრქუა შენ: მამა და დედა შენი მოსწყუდენ და არა იცვალე
 უგეტურებისა-გან. მერმე დახდა ესე შენი არავე შეიწყალე | უბალოთ. ად მივედ 215ბ
 ესე მტანგრეთო მკეტოთ: აწ ამასცა არავე ჰხედავ. ვრ შიშით თაყუანის სცემენ
 მას ზირტუენი მკეტინი: და აწ რამე ვთქუა უგუთუთცა არა შემიხებულ და და-
 5 უეებულ ვიყუ ვწდას ამის-გან. აწ და-მცა-უნლდი და მარმარინოთ ქმრულთა
 მკათ სუადართა-გან გარდა-მცა-გაგდე და გა-მცა-ვადიე მიუცელი შენი. და მო-
 მცა-გისხენ ნაწლევი შენნი უწყალოდ ვა კბი შენ თანა არა არს წყალობად დი-
 სის მის შენისა-თჳს: და მიექცა ღომი იგი სიმრავლესა მას და ჰრქუა: ისმინეთ
 ურმან მკან. რდ ებე გარემოჲს სდგათ. კანჯრისა მის-თჳს ზედ ათასსა ჰრქუენ
 10 და ჩემკამო არაგინ დალადებს. ოის მიმართ შემობუღლის მის და უტუჳს მკეცი-
 სს[თჳს]. იტუოდეთ: | ჰ მტუეუენო ცხოველიო. და ჰრქუენ ოდ მას დღეს მინას 216ა
 სამოც და ათ ათასსა რნი დალადებდეს და იტუოდეს: დაიქობა შენდა იჯ ქრის-
 ტე. შენ ხარ ღმერთი მხოლოდ და არაგინ არს სხუად შენის გარეშე: მიუგო
 მეუფემან სებასტიანე და ჰრქუა: შენ გეტუჳ თუოდოსია. შეჰგორქენ შენ ღომინი
 15 კბი და კანდრეკე ერთი ესე. ამიერიოჲს განხედ. წარუედ ჩემ-გან: და წდად
 იგი თუოდოსია მიუხლად მეუფის მას და აღდგა მეუფე იგი და თჳსითა კლდითა
 შენმა უუო წდას მას და მოჰკუეთა თაგი და ესრეთ აღესრულა წდად თუოდო-
 სია მოწამელ ქტსი.

28. და სვალისკან დახდა მეუფე იგი დალიჳს მას და უბრძანა მოჴყან-
 20 ბად წდას ფილესტინისისი: და ვა მოიჴყანეს იგი. ჰრქუა წდამან მოწამემან
 ქტსმან: ჰხედავ. აჴა ესერა მოსრულ ვარ შეუფებად: სებასტიანე ჰრქუა: შენ 216ბ
 ხარ წდად იგი განმრეუნიელი რნი შემავლინე სცთური ქალქისა ამას. შენ მოჴ-
 კალ მამად ჩემი და დედად ჩემი განრუენითა მიბერებითა სიტუეთა შენთაჲთა.
 მტერო ახოლონისო და მოჴყარეთ მცთურისა მის ქრისტტსი: ისმინე რდსა
 26 ესე გეტუჳ და უბორე ახოლოსისა. რ ესე შეთოხედ განახლებულ არს: წდამან
 ფილესტინისი ჰრქუა: ჩემდა არა წეს არს გინებად კაცისა მარავანდელისა. და თუმი-
 ცა მინდა შემქლებულცა ვარ. ად დიდითა ჰბრევიითა სდგეოთა. დიდებულოთა და
 შჳუელიერთთა. და განრუენიელითა და სუგენოთა სიტუეთა ვდალადებ შენდა მი-
 მართ. მომართუ მე ურმად ოც და ათისა დღისაჲ. და გჴვიოთოთ.

29. და ვა მოიჴყანეს ურმად იგი დედით-ურთ წდამან ფილესტინისი ჰრქუა
 დედასა მის ურმისასა: განუტრევე ურმად ებე შენი დედაცაო. და მან ჰრქუა: ოთ 216გ
 ვრ განუტრევე ახლად-შობილი ესე. წდამან ფილესტინისი ჰრქუა: განუტრევე კბი
 და მტეცედ დბე. და დასუ დედაცემან მან ურმად იგი ქუანასა ზუდა და აღ-
 დგა ურმად იგი დადგა ფერკთა თჳსთა ზა და უკურდა ელთა რლნი იგი მუნ.
 35 დბეს და თუთ შეფესცა და დედად მის ურმისაჲ დგა დაკურვებელი და იუთ სი-
 ხარულეს დიდისა: ხოლო წდად იგი ფილესტინისი ადიდებდა ღმერთსა და იუთ
 დაკურვებასა მას ელთასა: ჰრქუა დედაცესა მას წდამან ფილესტინისი: რად არს

3 ქციენ. 8 სამარკელსა. 11 ეტუოდეთ. 12-13 ქწ.

სახელი ძის მკაცრ შინისა: ჰრქუა მას დედაკმან მან: ოო ახლონდელი ყრმაჲ არს ჩხელი და რაჲ სახელმცა უწოდე მკაცს და მერმე მჭუელიცა არს ჩემი შემდგომად სამის თუჲს სახელის დადებად: ხოლო ესე ოც და ათ | დღის ოდენ არს და ვრ წინამსწარ ჟამადე ვუფთმცნ რაჲმე: წადამან ფილეკტიმონ ჰრქუა:

216b

5 ამიერთგან ერქუს სახელი მკაცს ყრმას ფილეკტიმონ და ჰრქუა წადამან მოწამეჲს ქსისმან ყრმას მას: შენ გეტყუ შელო. მიხედე შენ ახოლონის ღთის მის წარმართაჲს თუ მივაგლინო შენ და მიესუელად მირბოიდა ყრმაჲ იგი და დადგა წე წადის მის და იწუო სიტყუად კელოფანთა მეტყუელთა მათ-ებრ თითთა და თქუა: ოო ჩემო ფილეკტიმონ. ბრძანე მივიდე ახოლონისა ღთისა მის წარმართ-

10 თაჲს: და ვა აღიტყუა ყრმაჲ იგი უმეტეს ხოლო დაუკვრდა უოველთა: მამან წადამან ფილეკტიმონ დაწერა ზა მცირეთა ფიცართა მისცა ყრმას მას და ჰრქუა: მივიდ შეილო და მოუწოდე აქა ახოლონს. და მიწერილ იყო | ესრე: ფილეკტიმო[ნ] ახოლონს გუწეს. ვა მიიღო ჩემი ესე წიგნი კელითა მკაცს ყრმისაჲთა ადრემცა აქა ხარ:

217a

30. ვა წარვიდა ყრმაჲ იგი და მიიწია სკერზოს მას ახოლონისს: და ადგილ იზურა და უბრძანა მოყვანებაჲ უმთავრესისაჲ მის მტველთაგანისაჲ. და ჰრქუა: განმიდე მე კარი სკერზოსსა მკაცის რ მოგლინებულ ვარ მე ახოლონისა და წიგნი მქუს მის ოის მის-გან ჩემისა ფილეკტიმონისა რნ მომავლინა მე: და ვა იხილეს მტველთა მათ ყრმაჲ იგი შესწუნდეს და შეეშინა და შეუტევეს სახლს მას კერზოსსა. და ვა შევიდა ყრმაჲ იგი ხატისა მის ჰრქუა ახოლონის:

20 მიიდე წიგნი ესე ჩემ-გან რელი მამცა მე ფილეკტიმონ მონამან ქსისმან ბრძანებოთა ღთისაჲთა: და მონქუესგე წარმოუო კელი ხატმან მან და მიიხუნა ფიცარნი | იგი კელთა-გან მის ყრმისთა: და ვა აღმოიკითხა წერილი იგი აღიარა და შეუდგა კუალს მის ყრმისსა: ვა მიიწია საყოფელად მის მეფისა იხილა მეფე იგი რ ჯდა და სიმრავლმე ერისაჲ გარემოჲს მის და წადა ფილეკტიმონ მ-

217a

25 ხლობლად დალიჴს მას. და ჰრქუა ახოლონ წადასა ფილეკტიმონს: გუკვდრები შენ ოო რაჲსა-თუჲს მომიწოდე მე აქა: წადამან ფილეკტიმონ ჰრქუა: აღიქუ მეფე გეგ მეკლთა შენთა ზა და განუეთე ორგან. მირბოიდა მიესუელად და შებამ უუო მეფისა მას. და განუეთა იგი ორგან მეკლთა თუჲთა ზა და განადოდო შს დალიჴს მას: ვა ესე ეო ჰრქუა მეფისა მას: გნებავს რა შეგმუსრნე

30 ელნი ესე რნი შეცთომილ არიან ჩემკამო: წადამან ფილეკტიმონ ჰრქუა: ნურას ვის ავნებ წყუელთა ახოლონ. რ წეს არს მკაცთა | ერ ოისა უოფად: და ვრ იტყუდა ოდენ ამას წადა იგი ფილეკტიმონ. იწუეს დადადებად რლთამე სიმრავლისა მისგანთა ვრ შუდათსთა ოდენ. და თქუეს: დიდ არს ღთი გეგ ქენეთაჲ: და ნუ შეკუარწუნებ ჩნ ოო ღთო ჩნო. ად ადრე მოვაგლინე

217b

35 წყელთაჲ შენი და გაკსნენ ჩნ შეცთომილებიის ამის-გან:

31. და ვა ჰრწმისა მათ ოი წარკდა ჟამი ერთი და თქუეს ურთი-ერთას რლთამე წარმართთაგანთა. ვრ ქეს ორგან განუეთილი მეფე ესე უკუეთუმცა იყო მახლობელ წადა იგი თყოღისთა. დაჲ მკაცს მიუღისა. აღმცა-ადგინა

666. თავით თავსა თვისსა მბძრძოლ ექმნა ეგე და მოკლა მცხვარი თვისი დადა-
 თუმცა მრავალჟამ გუგუელ იქმნა მავის-კან შეგუემც-ეწყალა იგი და განანინა
 ეკებოთარისა მავისა მწარისა | სიკუდილისა-კან ციბისა მავისისა-თჳს: ხოლო წ' დაჲ 2176^a
 იგი ფილეტიონის ადვისო სუღითა. მიექცა მეფეს მას ორგან განკუეთიდას.
 5 და იწყო ლოცუად. და ვ' ანასრულა ლოცუაჲ. განცოცხლდა მეფე^ლ იგი და აღ-
 დგა და ჭხედვიდა ახოლონს მდგომარესს მას ზედა: ე[|] | ა იგი ორ'ს მოკულად
 დაიწმინსნა თუაღნი და მრულ მიჭხედა მას დიდად შეისიებულმან. მიეახლა წ' და-
 სს მას და მოხვნა კელნი. ხოლო წ' დამან ფილეტიონის უბრძანა და ჭრქუა მეფე-
 10 სს მავისა: და განძლიერდა მეფე^ლ იგი ბრძანებითა მით წ' დისამთა: აღიღო
 მელაფთა კერძი იგი და დამუსრა მუჯლთა თვისთა ზედა. აღიღო ქება და დასწუ-
 ლიდა იგი ვ' ა მქჳსაჲ: და ჭრქუა სებასტიანე წ' დასს | ფილეტიონის: ო'ო ნუ 218a¹
 თუ მერმეცა შემდეგულ რამე იყო ბოროტისა უოფად ჩემდა: წ' დამან ფილეტი-
 ონის ჭრქუა: არა შემდეგულ არს ეგე ბოროტისა უოფად შენდა. ნუ გემინი.
 15 არა ჭხელად რ' ზ' ა ზილქისი არს და შინაგან მოცალე არს მუცელი მავისი: და
 ვ' ა დამუსრა იგი მეფემან მან. თქუა: დ'თთა რ' ლთა ცაჲ და ქ'უნაჲ არა შექმ-
 ნეს წარწემედელ. რ' უ' ლნი კერძნი წარმართთა ოქრომანნი და გვეცხლისისნი
 არიან ქმნულნი კელთა კაცთანი. ჟამს რ' ლსა ძიება იყოს მათსა წარწემედელ და
 მერმე ვ' დ' ნუ თავგუნისი სცემთ დ'თთა უცხოთა. და ვ' ა ესე თქუა მოიხუჩა მ-
 20 რავანდნი თვისნი და დასიხისა ქ'უნასა ზ' ა და დაახო სამოსელი თვისი ძიწეული
 და წარავლო და თქუა: ნეტარ არს ქ'უნეთა რ' ლთა შთავრქუმს ქ' ლ'. ნათელი
 იგი სიკუგუნოჲ. და სწყალ არიან წარმართნი ბნელითა შემოსილნი ძიწეულით 218a²
 ურთა და ოქრომანს გვრავნით-ურთა: და ვ' ა ესე თქუა მისცა დიდებამ დემრთისა
 და ჭრქუა წ' დასს მას ფილეტიონის: ო'ო აჭა აწ მეცა ქ'უნე ვარ. უკეთუ და-
 25 მეგოს მე ო'ი ი' ა ქ' ლ' ქველის-მეტეუელებითა დედისა და მამის ჩემისამთა
 რ'ნი იგი სათნო ეგუნეს მას და მის თანა დისა მის ჩემისა თუადოსადსითა რ' ლ
 იგი ეხიარა მათ და შეთურა ქ' ლ': მიუგო წ' დამან ფილეტიონის და ჭრქუა: უკეთ-
 თუ ე' ლთა გუღითა გრწმენეს ო'ი ი' ა ქ' ლ' მოგმადლენეს ე' ლნივე შეტოდაბანი
 შენნი. სებასტიანე ჭრქუა: უკეთუ ლხინება ყოს ო'ნ ჩემთა მათ უკეთურებათა
 30 ზ' ა რ' ლთა მე ვაქმოდე. უწყო რ' განკერი რ'ითა შენცა გრწმენე მე. ვფურცვ
 მე ქ'ესა მეუფეს მას ე' ლთასა ზეცათსა და ქუეყანათსა რ' ქ'უნე ვარ. შეს-
 ძინა მერმეცა სიტყუად და თქუა: გვედრები | შენ ო'ო მომეც მე ქ' ლ'სი იგი 218b¹
 ბეჭედი: და ო'რ'ს მომეც მე საუფლოჲ იგი ბეჭედი. არღარა აქენდას ეშმაკსა
 სიტყუაჲ და ბძრძოლაჲ ჩემდა მიმართ რ' ა არა მერმეცა აღორძინენ ცოლვანი
 35 ჩემნი: ხოლო უოფელითა მათ ცოლვთა ჩემთა-თჳს მე უწყო რ' შევლის-მოუყარე
 იფუნეს მამამ ჩემი და დედაჲ ჩემი ეგრეცა ძმის-მოუყარე იყო თუადოსია დაჲ
 იგი ჩემი რ' ლ' იგი მამინვე ცრემლოფინ ჩემთაჳს: შემდეგულ არიან ვედრებაჲ
 ქველის-მოქმედსა ქ'ესა. რ' ა მომადლენეს მე ცოლვანი ჩემნი: ვ' ა წართქუა ესე

8 უფელ. 19 ქსეგმო. 23-მეცელ. 31 ქსესა. 38. ქსელა.

1 ელი მისცა მას ნათელი წ'დამან ფილეკტიმონ რ'ლს მიემადლა მას ღ'თის
 მიერ სინსუღითა მით: და ვ'ა ნათელი მოადო და უწოდეს მას სსხელი მარია-
 ნოს მეფე: და აღმოჰკვეთა მთხრებელი გარეშე ქალაქსა მას ვ'ე ველადმდე და
 შთაჰდა აუთ | მთხრებელსა მას და უბრძანა მოსხმად ნათხარი იგი მიწაჲ ვ'ე 218b⁷
 5 ველადმდე. და აღთქუმა ეო ვ'ე ერგასისად დღედმდე და აღსარებად და შეხანებად
 დიდთა მთ უკეთურებათა რ'ნი ქმნს და მოწყუედისა მის-თჳს დედისა და მამი-
 სის და დისამს:

32. და მოქცევასა მას მის მეფისისა იყო მუჯდობა დიდ ქალაქსა მას შინს
 მათ დღეთა ოდენ და ვ'ე იგი დაფლულ იყო მიწითა მით მთხრებელსა მას ში-
 10 ნს დღეთა მთ სინსუღისათა: დამესა ერთსა გარდამოკდეს მისა ორნი დათუნი
 გურელთა-გან თჳსთა და ვ'ა მოკახლენს ვერ იკადრეს მიხედვად ზირსა მისის.
 ად უნდა წარკვეთაჲ კელთა მისთაჲ და ვ'ა მიიწინეს მთხრებელსა მას დათუნი
 იგი მრისხანედ უკეთოსამხედვს მიწასა მას ვ'ე ბეჭადმდე და წარხეთქეს | კელ- 219a¹
 ნი მისნი და მან ჰრქუა მკვეთა მათ: უკეთეო მოგაუღინნა ო'ნ შეჯამად კორცთა

15 ჩემთა მე განმზადებულ ვარ: და ვ'ა იგი იტყოდა მკვეთა მათ მიეტევინეს მას
 ზ'ა და წარჰკვეთინეს კელნი მისნი: და მან თქუა: გამდლობ შენ ქ'ე. რ' ღირს
 მეჲჲ მე ცოდვილი ესე და მასწავლე მე არა სკუდილილად: ვ'ა იტყუს: სწავლით
 განმსწავლა მე ო'ნ და სიკუდილსა არაჲ მიმცა მე. დახედა კელთა მათ თჳსთა
 და თქუა: ისწავეთ კელნი ჩემნი არა დათხევედ სისხლისა მამისა და დედისა და
 20 დისთა: რ' გებევითარისა წარმდებებისა-თჳს წარკვეთილ ხართ: და მერმე მოიკ-
 სინებდა უშეჟლოებათა და ცოდვათა თჳსთა რ'ლ ექმნეს მამისა და დედისა მი-
 მართ თჳსისა და იტყოდა: ვადმე უბადოსა აწ განსამო-აღის ქ'ენამან ზირი | 219a²
 თჳსი და ერთბამად შთანთქან მე. განრუნილი ესე ქ'ენსას ზ'ა. და ნეტარ ხარ

რ' წარიკვეთინ კელნი ესე ჩემ-გან ნუ-ხლო-მიცა ს'ად წარგწყობები მსგავსად
 25 უკეთურებისა მის რ'ლ ექმნენ: და ვ'ე იგი იტყოდა ამას ძილი საკრველი დაე-
 დეს მას ზ'ა. და ეჩუქა მას დაჲ იგი თჳსი თუოდისა და ჰრქუა: ნეტარ ხარ
 შენ მამთა შ'ს. რ' იცან შენ დიდი იგი მეუფე ქ'ე. და ესერა მოგეტევინეს
 შენ ე'ლნი ცოდვანი შენნი ძმო ჩემო მარანე: სიქადლე ექმენ მშობელთა შენ-
 თს. ძმო ჩემო მარანე. განეწესე მარტურთა თანს და განსლიერდი ამიერთიგან.

30 და არღარ დაესცნრეთ ამიერთიგან მე და მამაჲ შენი და დედაჲ შენი ვედრებად
 ქ'ესა შენ-თჳს: რ'ა შეგვიწალოს შენ და მოგეტევინეს ცოდვანი შენნი. განიდუ-
 ძე | და იხილენ კელნი შენნი განცოცხლებულნი. მოვედ მოიწიე წ'ნდა მეძუდესა 219b¹
 დედის. სახელითა ო'ნის ჩ'ნისა ი'ჯ ქ'ესითა: და ვ'ა განიდუძა ძილისა მის-გან
 მეფემან მან მარანე აკურთხევდა და აღიღებდა ქ'ესა მომცემელსა ცხოვრებისას:

35 33. და შემდგომად მესამისა დღისა მეფობდა კომბრიკოს და დაჰდა და-
 ლიჴსა მას და თქუა: ქ'ენე იქმნა სუბასტიანე: მიუგო სუბასტიანე და ჰრქუა: ნუ
 შესწრე სიტყუასა მკავს. მარანხოს წოდებულ ვარ რ'ი გამოითარებამნების ნაწი-
 ლი კუითადი რ'ი მომცა მე ა'ლმანი: კომბრიკოს ჰრქუა: ვ'ა შენ არა ჰეჲჲ წე-

1 მოქცე. 2—3 მარანო. 16 ქ'ე. 34 მეფეშ'ნ. ქ'ესა. 36 ქ'ენე.

ლობა მამის და დედის შენის-თხს. კერეც მე არა ვყო წაულობა შენ-თხს: უხორე ღმთა და სცხობდე. მარიანოს ჰრქუა: ახოლონი მე დავმუსრე და რ'ღთა ღმთა მიბრძნებ მსახურებად. | კომბრიკოს ჰრქუა: განაახლოთ მერმეცა ახოლონი უმჯობეს ზირველის მის: მარიანოს ჰრქუა: გუელე მივიდეთ სსხლს მას ახოლონისა და ვიხილოთ საკრველი იგი ხატი რ'ისას ეკე იტუჯ: კომბრიკოს ჰრქუა: მოვედ და იხილე. და მივიდა მის თასა და ვა შევიდეს სსხლს მას საკრ- 5 ზოსა. მარიანოს ჰრქუა ახოლონს: რაღენ დავმურებთ ჩნ თავისა შენისა სი- ცოცხლისა-თხს. და შენ მრავალჯერ ქვითა დაღუწვითა მით უმეტეს დამმურად ხარ: რ' მრავალჯერ დაიღუწე და განკახლეს შენ: ხოლო მე კეთილთა ძირთ- 10 განი ვარ რ'ღ არს ესე ქსეს-მთუყარეთა მშობელთაა ნშობი ვარ: აჰა ესერა მოწვეული ვიგა დამუსრვად შენდა ძლიერებითა მით ქსითა: და ესე თქუა აქუნდა განმხადებული კელსავსტ ქვამ | ერთი და დაამკუა ახოლონი სსხლს მას შინა კერზთას: დაწულიდა და იქმნა იგი ვა არამა: იწუო ლოცვად და თქუა: 15 შენდა მიმართ ვილაღებთ ქე ზემბრიტო მეუიეთა და გამდლობთ შენ რ'ღთა რ'ღ რ'ნ უდირსისა ამის-თხს იხევე ცხოვრებაა წ'დისა და დიდებულისა სსხე- ლისა შენისა-თხს: მომხედენ მე რ'ღ და იმინე ჩემი. რ'ი ესე ვილაღებ შენ- და მიმართ და მომხადლენ მე თხთვანი ესე: განადე რ'ღ ზირი ქენისა ამის რა დანიტქის სსხლი ესე საკერზო: და სუდარამცა განახლების ახოლონი ად- 20 გიღსა ამის: და ვა ადსრულა ლოცვამ ესე განადო ქენამნ ზირი თვისი და შთანთქა საკერზო იგი და გარემო სურგანარაკტ იგი რ'ღ | მახლობელ იყო. და იყო ძრვასა მას ოდენ და დანთქმას საკერზომსას იყო სსინელუბა დიდ ვლ- 220ა¹ სს მას კატებსა ზა რ'ღ გარემოდგეს. და ჰრწმენა ქსტ გ'რ სამათს ოდენ მამათა და დედათა და ყრმებსა: და ვა იხილა მეუემზნ კომბრიკოსი იდრქენდა 25 კბილთა თვისთა:

34. რ' შემიდგამად წარსღვის მის სსინელუბათა ალაზრზინს ეშაკმან და დაჯდა საუდართა მათ სსმეუფოთა. და იწუო განკითხვად ნეტარისა მის მარიანო- სისა და ვა განკითხს ნეტარი იგი ჰრქუა მეუესა მას: გენაბეს რა ვითხოვ რ'ისა-კან ღმთის ჩემისა და დგკადოს საუდრით და ელოთ ადმწნებულთ-ერთ სიდრმეს უფსურელთას ვა სსხლნი იგი კერზთანი: ვა ესმს ესე მეუესა მას 30 განრისხნა ფ'ღ და ჰრქუა თანამხრახელოთა მათ თვისთა: | უკუეთუ არა ადრე მო- ვკვლათ კაცი ესე დკუნთქენეს ჩუენ ქუანას: და მათ ჰრქუეს: რ'ო მეუე. ეავ რაჲცა გენაბეს. და მუნქესევე უბრძანა მოკულვამ მისი მახლეთა და კანიუვანეს იგი მტარვალთა მათ გარემუ ქალაქსა და მოკუეთეს თავი და იტუელა ნეტრეუ- 35 ლი იგი ამის: შეიწინარე რ'ო იჯ ქე მშდობით სული ჩემი. და განმიუვანე მე კელმწიფებისა-კან და მფლობელთა-კან ამის ბეულისათა და მიმწიფე მე მამისა და დედისა და დისა მის ჩემისა. რ' შენდა შეუენის ღმა და თავუენის-ცემამ. აწ და მ'დის და უ'ნითი რ'კე ან:

2 ქსცხობდე. 15 ჟს. 82 მეფს. 35 ჟს.

219b¹

220a¹

220a²

220b¹

35. და შემდგომად აღსრულების ნეტარის მის მარანხოხის დაჯდა მეფე^{220b}
 იგი საუდართო თვისთა და უბრძანს. მოყვანებაჲ ოც და ათის მის დღისაჲ მის ერმი-
 საჲ დედით-ურთ და ვა მოვიდა დედაკაცი იგი წუე მეფის მის | აქუნდა ურმაჲ
 იგი შკართს ზა თვისთა და ჰრქუა მეფემან დედაკაცს მას: რაჲ წოდებული არს
 სხელი შენი დედაკაცი: და მან ჰრქუა: მარინა წოდებულ არს სხელი ჩემი: კამ-
 ბრიოს ჰრქუა: დედაკაცი რაჲსთაჲს ჰუეჲ ესეეთარი ესე ნაშობი ბოროტი რ^ი
 ესე წინამწარ აღორძინების იქცევის და ვაღს ან წვიგნებდა შიიღო მოკვს
 მის ფილეკტიმონის-გან და შეძრა და შეაძრწუნა ახოლონი: მარინა თქუა: ეგვეჲ
 საკრველ არს რ^ი ჩხლისა და ოც და ათისა დღისაჲს ერმისა-გან საციცხელ იქმ-
 ნეს დ^ითნი ეგვე თქუნნი და დიდ ესე არს რ^ი შიითი ისმენენ რ^ინი მიფილი-
 ნიან მათა: ხოლო მეფე საკრველი შეილი ვუეჲ რ^ისა გამო ვცან ჯ^ეტი ღმერ-
 თი მე ნაცვალ შეილაკისა მკვის ჩემის რ^ის მცნობაჲ მე ქ^ე. თავადი არს მტე-
 ვანი მწრფელ დაუწნომელი: | ესე ვა თქუა დედაკაცმან მან. ჰრქუა მას კომბრი-
 კოს: უხორე დიდს მან ღ^ისთს არტემის შენ დედაკაცი. ნუ თუ იგიცა არა დე-
 დოფელ არს უ^ეღთს ცის-კიდეთა: ჰრქუა ნეტარმან მან არტემი: ამით უწყოდენ
 აღიერებდა თვისი. რ^ი მოყუდა ქმარი მისი ახოლონ და არა ესე. ხოლო: ან სი-
 დრმესცა უფსკრულთასა დაინთქა და წარწმიდა: ხოლო მე ესრე მგონიეს. იყო
 თუცა ისლ მკვის თანს რაჲმე. ქმარი თვისი არამცა წარწმიდა არტემი. ღ^ითმან
 მაგან შენმან: განრისხნა მეფელ იგი და უბრძანა მოკლუდა მის დედაკაცისაჲ და იძ^ი
 ს მისისაჲ:

220b
221a

36. და ამის შემდგომად დაჯდა ურკანაკის მას და უბრძანა მოყვანებაჲ
 წ^იღის მის მოწყმის დ^ი ფილეკტიმონისა: და ვა მოვიდა ნეტარი იგი და
 ჰკითხვიდა ოდენ მეფელ იგი და აჯა კვობა და დაღადება დიდ იქმს ქალაქს | მას^{221a}
 და დაღუმს მეფელ იგი კითხვის-გან წ^იღის მის მიმართ და იკითხვიდა კმის
 მის-თჲს ვ^რ რაჲმე არს: წარდგა ჰაბუეი ერთი თხრობად რაჲ იგი იქმს და
 ჰრქუა: ო^ო მეფე სხელი ერთი დაირღუა ქალაქს ამას და დაიბერა კაცი ერთი
 და ცოლი მისი და ცხრანი შეიღნი და დაიშოვნეს უ^ეღნივე მიწასა ქუეშე. ამის-
 თჲს იყო კმაჲ ესე ქალაქს ამას. და შესიხნა ჰაბუემან და ჰრქუა: ო^ო მეფე.
 განუტევე ქ^ეანე ესე რ^ი შემძლებელ არს ეგვე აღდგინებად მათა. კომბრიკოს
 ჰრქუა: შენ გეტუე ფილეკტიმონ მივედ და ვაჲ რაჲ შენდა სათნო არს. და წარ-
 ვიდა წ^იღაჲ იგი ფილეკტიმონ ადგილსა მას სადა ზეადანცემულ იყო სხელი იგი
 შინამყოფთა მათ და უ^ეღი იგი. სიმრავლელ მის თანს: ადლო ზირი თვისი. იწყო
 ლოცვად და თქუა: ო^ო ღ^ითო უ^ეღისა-მშერთბელო. რ^ინ შექმენ კაცი მსკავსად
 ქმნულებისა შენისა | რ^ი უ^ეღივე არაჲაჲს-გან არსად გამოაჩინე რ^ინ განხეთქენ^{221b}
 კლდენი და განაზენ უფსკრულნი და დაჭმოსრენ მოქლონი ადამატისანი. ისინე
 ჩემი ო^ო რ^ი შენ ხარ ღმერთი მათი რ^ინი გხადიან შენ ჰეშმარტებთ: და აწ
 ო^ო აღჭმართე დაცემული ესე სხელი და ადგინენ მკუდარნი ესე: და განკურ-
 ნე უ^ეღივე დამუსრვებებაჲ სხლისაჲ ამის რ^ის ცნან უ^ეღთა რ^ი შენ მხადლოჲ

11 იუფ. 14 უზურ. 26 მეფ. 28 მეფ. 29 კ^ეანე.

ხარ ღმერთი. რ ი ეგე შემიღებულ ხარ შეწევნად და ცხრებუბად: და ვ ე იგი
 შესწირვიდა ღოცვას მას მახლობელად სახლას მას დამოაბილს გამიხნდეს კენ-
 დნი ანგელოზთანი და შეესყუელად აღმართს სახლი იგი დაცემული და აღდგეს
 მუდრანი იგი და ელი ჭურჭერი სახლისამ მის განმსადგებულ იზოფა. ვ ა იგი
 5 ზარკველ იყო: და ვ ა იქმს ესევეთარი საკრეულეობამ დიდი შეწვევითა | და ძლიე- 221ბ

37. და ამისა შემდგომად მოუწოდა გამბრიკე მეფემან წ დასა ფილეკტი-
 მონს და ჭრქუა: ესე ვახლეთ ალაღციენ მუდრანი ხოლო მე ესრე გეტყუ შენ:
 10 იქმენ ამირითგან საყურად არტემისა დ თისა და იუფს შენდა მუდლობამ და
 სცხომდე ქალაქს ამას ჩნსა შინა დიდითა ზატოვითა: მოუგო წ დამან ფილეკტი-
 მონ და ჭრქუა: ნუ იფოთინ შენდა კეთილი. ვ ეშმაკო განუცხობეული ჭეშარი-
 ტებისა-გან დაგვეწოდ თუაღნი ეგე შენნი ამისთვის რ არა მიეც დიდობამ
 15 ღმერთის რ წ აღაღციენა მუდრანი იგი და აღმართს სახლი იგი დაცემული დი-
 დი და წარმოაჩინა ელივე იგი ჭურჭერი ცოცხლად მას შინა: ესე ვ ა თქუა
 წ დამან მოწამემან ქტსმან დავეწოდ ორნივე თუაღნი შეფეს მას | და იქმნა იგი 222ა1
 ბრმა. და უბრანა მოწოდებამ წ დისამ მის და ჭრქუა: ვ შენ კაცო მონო დ თი-
 სო. გვედრები შენ განსათლენ თუაღნი ჩემნი და მრწამეს მე ღმერთი შენი
 რ დსა შენ ჭმსახურებ: ვ ა იწყო წ დამან მან ღოცვად. განებუნეს თუაღნი მე-
 20 ფეს მას და ვ ა განებუნეს თუაღნი მადღერისანი მას ჭრქუა წ დასა მას ფი-
 ლექტიმონს: გვეფცები ღმერთთა მათ ე ღლთ ვერდარა განმერე ამირითგან
 კელთა ჩემთა: და უბრანა ადრე წარუეეთა თავისა მისისამ მახლობითა: და განი-
 ვებანეს კარეუ ქალაქს მას და ჭრქუეს მეგრმელთა მათ: წარმოიპურ | ქელი შე-
 25 ნი: და წ დამან მან ადრე-ადრე წარუეურ თავი თუხი: და ვ ა აღირთხენს მეგრმ-
 ლეთა მათ წ დასა მას ზ ა დგეს ეგრეთ აღრთხმულნი კელნი მათნი. და ერსტო
 ვერ წარუეეთდეს თავსა მისსა. რ ანგელოზმან ოისამან კარემიაქცისა მახლი 222ა1
 იგი მოწვეწული ზ ა ქედს მის წმიდისასა: მამინ ჭრქუა მათ წ დამან ფილეკტი-
 მონ: მეგედით მე ჟამერთ მამნო ვ ემდე თავუყანის-ვისცე. და მათ ჭრქუეს: გიბ-
 30 რასანებეს ოო. ღოცვა ვუ ვ ა ცნებაეს: და აღადო ზირი თუხი წ დამან მოწა-
 მემან ქტსმან და თქუა: გამდლობ შენ ღმერთო რ წ ღირს მეუ მე მოწევანდ
 აქამომდე. დაამტოცენ საწმუნობასა ოო ღმერთო ჩემო რ ღლთა ჩემ ვამო
 ჭრწმენა შენდა. შეოწენრე ოო ი ვ ქ ე მუდლობით სული ჩემი: და ვ ა შესწირ-
 ვიდა ოდენ წ ა იგი ღოცვას მას აღიტაცნეს სულნი წ დისანი მის ზეტად.
 დგეს დასულებულად მკლეღნი იგი ერთბამად დაკრეებულნი და იტოლდეს: ვ რ
 35 ერსტო ადრე-ადრე თანერე მახლისა შეხებისა კორცთა მისთა აღიტაცნეს ზე- 222ბ1
 ცად სულნი მისნი და მივიდეს და მიუთხრნეს შეფეს მას საკრეულად აღსრუ-
 ლებამ წ დისამ მის. და უკრდა დიდად რ არა შეეხო მახლი გორცთა მის-
 თა წ დისათა და შემეტტს მრავალთა ჭრწმენა ოლი:

38. მამის მივიდეს მარწმუნენი ოისანი და მოსთხოვნეს მეფეს მს წნი
 და ჰატოისანი ჩუაღნი მოწამისანი მის. ვედრებითა მეფისა მიმართ და მრავალ-
 5 თა მეოხებითა ბრძანს მიცემად ნუსტნი იგი წდისანი მის: მს ჟამს მარწმუნე-
 თა მთ ოისა-შიმართთა ადღეს შირიმს ერთს რი დაბეჭდულ იყო კრძალუ-
 ლებთ. რლსა ისხნეს ნუსტნი მოწამეთა ქსლთანი გრიგორი მეფისანი. და ანა-
 ტოლიაჲსნი ცოლისა მისისანი და აყოღლისაჲსნი ასულისა თვისისნი იგილიონ
 ქალაქისა და ესრლს ჰატოისნებითა ნელსაცხებულთა ერთბამად დასხნეს ერთსა 222b2
 სამარსაჲს დიდითა კრძალულებითა და ადამსნეს სყოფელი სხელეთა ოისა.
 10 მწამენი ქსლთა და ბრძანებითა სულისა წდისაჲთა. და დადგენს წდანი იგი
 ყოფად წნდა წუე დთისა:

39. და იქმის ესე მეშუდეს წელსა გორდანი მეფისა იგილიონ ქალაქისა-
 15 და მოწამისა ქსლთა: მიიცუალა წე გრიგორი მეფობისა-გან სსყოფელს
 დთისაჲს. და ანატოლია ცოლი მისი ახუთმეტსა ანგარისსა რლ არს [ანისი]
 დღესა შაბათსა ჟამს მეოხეთესა: ხოლო წდაჲ თეოდოსია აღესრულა მეთორმე-
 ტესა ფებრუალის თთუესა რლ არს მიჭრანს, დღესა კურთაჲსსა ჟამს მესამესა.
 სუბსტანიე | მამან თეოდოსიაჲსმან განითხნნა შარავანდნი თჳსნი და აღესრულა 223a1
 მეშუდესა ანგარის თთუესა რლ არს იგრიკაჲ დღესა ოთხშაბათსა: შემდგომად
 ამათ ყოფილთას აღესრულა წე იგი ფილეკტიმონ ახუთმეტსა მარტის თთუ-
 20 სასა რლ არს მარიალი დღესა შაბათსა. რი განთიენებოდა შემდგომად განთე-
 უბისა დღესა წდისა ადგომისასა:

40. დაუწერე მე აღექსანდრე ბქეთ-მწიგნობარმან გორდანი მეფისამან მსკავ-
 25 სად დიდად-წადიერების ჩემისა აღესებად ნებისა ჩემისა. სხელეთა მამისა ძისა
 და წდისა სულისაჲთა ოკთი ოკე ან: ჳრწმენს მამათა და დედათა ფილეკტი-
 მონის მიერ ოე ვრ ორას ოთხმეოც და ათასთა და სსუათაცა ვრ ახუთმეტთა
 ოდენ აკურთხეულეს დან და აქებულეს ქან | მომცემელსა ცხოვრებისასა. რდისაჲ 223a2
 არს დბაჲ და სიმტვიცლ ოენითი ოკე ან:

5-6 ანატოლიაჲსნი. 8 დამენს. 12 ივლი. 14 ანატოლიაჲსნი.

XIV

[**წიგნი მეორე** **წიგნი**] **ეფემიანე** **ეპისკოპოსი** **ეპისკოპოსი** **ეპისკოპოსი** **ეპისკოპოსი**

549b

1. იყო ესე ევფემიანე კაცი მოსწრაფი და მართალი. და ესე იყო დიდ
 5 ზნობის შინა. ამის ესხნეს სამათას მონა და სახლეულნი მისნი შემოსილნი სტე-
 რაკითა და ოქროსსა სარტყელთა შედეგულნი იუვენეს: | და ესე იყო უშვილო და 550a
 იმარხვიდა იგი დღითი-დღედ ვე მწუხრადმდე და მწუხრი ეზიარის: და დააკბ-
 დეს სამის ტრანუხსა სახლსა შინა მისსა ობოლთა-თჳს უცხოთა და გლახაკთა-
 თჳს და ეგრევე მისცემდა გლახაკთა: და თჳს ევფემიანე: არა ღირს ვარ მისლ-
 ვად ამის საწუთროს ქაქასსა ღთისსა რთამცა ღირს ვიქმენ მისლვად. და თჳსად
 10 მადლი ბაკითა ჩემითა: და ეგრევე შეუღლე მისი რღლსა სახელი. ერქუა აღსსტ.
 იყო ესეცა მოწმუნე და მოსავი ღთსა. შდის ილოცვიდა და ევედრებოდა ღთსა
 და იტყოდა: მიბოძე მე ოთ უღირსსა მკვედლსა შენსა შეიღებებოდა მეუღ-
 ლის-კან ჩემისა რთა იუთს იგი ჩემდა სინარულ და მითარულაბ ცხოვრებასა
 ამის და წინამძღუარ სულისა ჩნისა და უმეტეს წარვჭმეტ მოწყალეობა გლახ-
 15 ხაკთა: და შეისმინა ღთსა ღთისსა და მისცა მათ ერმაბ ერთი წელი
 და განიხარა ევფემიანე და ცოლმან მისმან ღთისა მიერ:

550b

2. და ოდეს მოიწითა ერმაბ იგი. მისცეს სამძღუროდ და დასწავლა ენი
 წიგნები და ენი სწავლა სობრძისა. და ოდეს მოიწითა წესის-ებრ ზრტუბ
 ევფემიანე ცოლსა თჳსსა: მთ და ვქმნეთ ქორწილი საუფრულისა ამის შეიღისა
 20 ჩნისა. და ზრტუბ ცოლმან მისმან: დამტკიცენ ღთსა. ოთ ჩემო. სიტყუაბ ეგბ
 შენი. და მოითხოვეს სძალი ტომთა-კან შეფეთა: მისა და შექმნეს კუბა და დად-
 ტეს გარგზნი სამკვდროსა ეკლესიასა შინა ღონთა-წდას. და ზატისანთა
 მღელეთა შეიფანნეს კუბასა მის. და იყო სინარული დიდი ფად დღითი-კან ვე
 მწუხრადმდე: და ოდეს დაღამნა დღეს. ზრტუბ ევფემიანე ძესა თჳსსა ალექსის:
 25 ადგებ შეიღო. შევედ და იხილე ცოლი შენი და შეისწავე შეუღელს შენი. | და
 ადგა და შევიდა და ზოგა ცოლი მისი კუბასა შინა მჯდომარს და განიკადა ბე-
 ჴედი თჳსი და სამეუფო იგი სარტყელი და შეჭხზნა შართა და მისცა ცოლსა
 თჳსსა ხეშინად და ჴქა: ნუ გამოაცხადებ მაგას ვე არა ჩემ შორის და შენ
 შორის ღთსა გამოაცხადოს: და გამოფედეს კუბისა მის-კან და შევიდეს სარტყელსა
 30 თჳსსა და იყო სინარული დიდი შეუღამემდე კრავთა მთ ღთისთა:

551a

3. და შეუვადამეს ოდენ ვრ მიეძინა ცოლსა მისსა განიხარა წამ ალექსი.
 ქმარი მისი. ადილო განი თჳსი და განვიდა ღამეს ზრტმეთ და შევიდა ქალქსა

კლავტოლისსას: და ზოგა მუნ ნაგი კუამაღლი და შევიდა მას შინა და ჰქა მკ-
 ხავეთა მათ: წარვემართსეთ ასურეთა. სადა იგი არს სერთვისი და ხატი ღაჲ.
 და წარვიდეს მიერ და განვიდეს ლავდიკიად და ზონეს მთვარენი მეკარაუ-
 ლისი | და შევედრას მათ და წარვიდა სერთვისად ასურეთისა სადა იგი არს ხა- 551b
 6 ტი ღაჲ: და განვიდა ვი თვისი მისი და მისცა იგი გლახაკთა და შეიმოსა სს-
 მისიელი სკლახაკთა და მივიდა ეკლესიისა მარიაჲ-წმლისას და შედგა სწუეთე-
 სს ქუეშე ვა გლახაკი და კელნი თუნნი დაწუთა თუნთა შეიდგნა და სულთ-ითქ-
 მდა ღთისა მიმართ: და აღიღო მარხვამ კურიკითი-კურიკედ და ეზიარებოდა
 10 წყალთ. და რი შეითხოვის მისცის იგი გლახაკთა:

4. და იქმნა დიდი ძიებაჲ შისი ჰრომს შინა და არა ზოვეს რ მამამან მისმან
 წარავლინნა სმათასნი იგი სსხლეულნი მისნი ძიებად მისა ვლეს ქანასა და არა
 ზოვეს რ იგი მათი: და რნი მონათა მისთაგანნი შევიდეს ასურეთა. ნახეს და 551a
 15 ვერ იცნეს რ იგი თსი. ხოლო ალექსი იცნნა თსნი იგი | სსხლეულნი და
 მისცეს მონათა ალექსისთა საფხოელი. ვა გლახაკსა და ვა მოიღო მონათა მის-
 თა-გან სათხოელი. კელნი აღიზურნა ზეცად და ჰმადლობდა ღსა და თქუა: გმად-
 ლობ შენ რთ რნი დირს მუჲ სათხოელისა წარმოებად სსხლეულთა ჩემთა-გან.
 უკენ-იქცეს და წარვიდეს სსხლეულნი იგი და ჰქა ეგვიმანიჲ ვა და არა ვპოეთ
 20 ძე შენი საუარელი. და ჰქუა ეგვიმანიჲ: უწყის რ არა მივიქცე სარეცელსა
 შეუდლისა ჩემისსა ვა არა ღნ მომიბოსი ძე იგი ჩემი. ად ვტიროდი და
 ვგოლებდე დღეთა სიბერისა ჩემისთა. ეგრევე დედაჲ და ცოლი მისი შეიმოსნეს
 შავითა და შევეენეს სუეტსა და დავცნეს ზირდაქცევით. და თქუა დედაჲ მის-
 მან: არა აღვდგე ამიერ ადგილით ვა არა ვცნა თუ რაჲ შეემთხვა ძესა ჩემსა
 25 სუუარელს: | ეგრევე ძის ცოლმან მისმან თქუა: არა განვეშორო ამიერ ადგილით 552b
 ვა არა ვცნა თუ ვიეთ მონადირეს შეუდლე იგი ჩემი საუარელი და მივემცავ-
 სო გურიტსა მას და არა დავჯდე ხესა ნელისა ად მარტოდ ვლადებდე და ვტ-
 უოდე თავსა ჩემსა ვა ვმდე გამომიცხადნეს შეუდლე ჩემი:

5. და ოდეს დაყო ურმამან მან შჯდი წელი ასურეთს სწუეთეს მას ქუეშე
 მარიაჲ-წმლისასა. მშინ ზეცით ანგელოზმან კმა ეო და ჰქა ეკლესიის მისურ-
 30 სს მას: კაცი რი დგას ეკლესიისა სწუეთეს ქუეშე შემოიყვანეთ ეკლესიად რ
 დირს არს მუეფისა წე ზეცათა შინა: მამინ განუკრდა ეკლესიასა მსახურსა
 მას და თქუა: ვინშე არს კაცი ღაჲ. და უზურა კელი მისი და შეიყვანა ეკლესიად:
 მამინ გულის-ხმა ეო ალექსი გულსა შინა თსსა ვა განცხადნების კაცთა შორის
 35 სკუმშ მისი. | მუნით იცვალა და კუალად მოიქცა ლავდიკიასთ ასურეთისაჲთ და 553a
 მივიდა ზღუს-კიდეკსა. და ზოგა ნაგი და შევიდა მას და თქუა: წარვიდე ზავლე-
 წმლისა სსხლას და მუნ ვერვინ მიცნას შე. და ვა წარჰმართეს ნაგი იგი ქარმან
 ჰბერა და წარიღო და განავლო თსსავე ქალაქსა სადა მამადღანნი და ცოლი მისი

იყენეს. და ვა გამოვიდა გეულად და ვიდოდა გხასს. მეკსეულად შეემოხვა მამად მისი და ვერ იცნა. ხოლო ქუძინ იცნა მამად თუი და თაყუჩისსცა მამას თუისს და ჭქა: მონათ ღთისათ. ყავ ჩემ თანს სიყურული გლახაკისა ამის-თუს და მინიყენე სახლად შენდა რა სახლეულთა შენთა ტრახეცხის-გან რად ნუქტი დაუძებოდის მით ვიზარდებოდი და ისარებდეს სული ჩემი: და რა დნაკურ-
 5 იხნეს დღენი შენნი და მოგმადლოს მეუფემან ცათამან და რი იგი გუტხეულად არს | შენ-გან შეილი. მისიცა-ნაწილი მოგმადლოს შენ დმერთმანი: ხოლო ოდეს
 10 ესმნეს სიტყუანი ესე ევფემიანეს უცხოელს მის-გან გლახაკისა. განმხარულდა გული მისი. წარიყვანა და ჭქა სახლეულთა თუსთა: ვინცა ამას კაცსა ჰმსახუროს კურთხევად ოღლისა მიდლოს და სახლისა ჩემის-გან ნაწილი აქნდეს: მიიყვანეთ მარამ-წმიდად და აღუკეთ მას სადგური. სადა შევიდოდის და გამოვიდოდის და ვხევაიდე მე და ტრახეცხისა ჩემის-გან იუოს სახრდელი მისი:

553b

6. და უგეს ეგრე მსახურთა მისთა და დაეულა მუნ და დაყო რამეთუან მი-
 ვიდა სახლსა მამისა თუისსა ათშდმეტი წელი. და აღილო მარხვად კურთხეითი-
 15 კურთხეად და საჭმლად მისა იყო ორი უნჯიად ჰური და სასულად მისა ორი უნჯიად წელი. ხოლო სახლეულთაგანი ავნებდეს. ზოგნი წყლეს ამსახურებდეს. ზოგნი ლოდათა | არცხებდეს და თავსა გარდასხმიდეს. ხოლო იგი ხედ-
 ვიდა და გულის-ხმა უთოდა ვად ესე ული ეშმაკისა მანქანებითა იქმებოდა კეთი-
 20 ლის-მოძულის-გან და ამას ულს სინარულით მოითმენდა და შეიწყინებდა: და იყო ოდეს მოიწია ეამი მისი ზეცით წოდებისა ოღლის მიერ. ჭქა მსახურსა მას თუსს: მამო ჩემო. წარვედ და მომართე მე ქარტად და მეღანი და კალამი და მან მორათუე. ხოლო აღექსი დაწერა ული რი რამ იყო საქმწ მისი და ნიშანი ოდეს იგი მისცა ცოლსა სარტყელი და ბეჭედი შარითა წახეული რი საიდუმ-
 25 ლოდა იყო ულთა-გან. და იხურა-ადგური. იგი კელსა მარჯუენეს: და ეგრეთ შეისუენა ნეტარმან აღექსიმ დღეს კურთხეისა:

554a

7. მაშინ ზეცით ანგელოზმან გამა ყო ადგილსა მას სადა იყო ზატრეტი და ული ერი და თქუე: მოიძიეთ კაცი დღე | და ყავთ ლოცვად ჰრომს შინა: მაშინ გამა უგეს კიერულწონითა დიდითა და ჭქეს მეუფემან და ზატრეტიან ერ-
 30 ს რამცა დღეს ხეოშაბათსა ზეტრე-წმიდას შეგებეს და ლოცვა უგეს: და ვა მოიწია დღწ ხეთშაბათი შეგებეს ზეტრე-წადს და გამა უგეს კიერულეისონითა და ლიტანითა დიდითა და იტოოდეს: ოთ გამოვცნადე კაცი იგი დღე თუ სადა არს: მაშინ მეორედ გამა ყო ანგელოზმან და თქუე: სახლსა შინა ევფემიანესსა არს: ჭქა მეუფემან ევფემიანეს: ოღ მამო და მოუყოსო ჩემო. ოდეს ესევერი კაცი იყო სახლსა შინა შენს. მე რამსა არა მითხრობდი. ჭქა მას ევფემიანე: ცხო-
 35 ვეღ არს ო. არა უწყოდე: მაშინ ევფემიანე სწრაფით მოუწოდა მსახურსა მას რღლისადა გლახაკი იგი მითუაღულ იყო და ჭქა: ნუ თუ ვინმე არს ჩნთა სახ-
 ლეულთაგანი: | ხოლო მან ჰრქუე: ნუ იყოფინ ოთ. უღნივე ერთ არან გარსა
 40 გლახაკი იგი რი მომეც მე დიდნი ლოცვანი და მარხვანი მიხილავნ მის თანს. რ

554b

555a

კვრიაკითი-კვრიაკედ იმარსავს და სსჴმლად მისა არს ორი უნკიამ ზური და ორი უნკიამ წყალი სსსჴმლად.

8. მამინ სრბით წარვიდა ეფთემიანე და ზედა მიაღვა ნეტარის მას გუმი-
 5 სს და ზატოისანთა ნაწილთა წ'დისა აღექსისთა. კმა უუო და მან არარამ მიუ-
 გო მას სიტუყუამ. მივიღა და აჴკადა ზირსა მისისა და იხილა ბრწყინვალეობამ ზი-
 10 რისა მისისამ ვ'ა მზს. და ანდროძი იგი ქარტამ წერილი აჴენდა მარჯუენეს
 კელსა მისისა და მიუო კელი ეფთემიანე რ'ამცა გამოუღო კელით წერილი იგი.
 ხოლო იადგარი იგი შემსჴგაღულ ეუო კელსა მისისა და ვერ გამოუღო. წარვიდა
 შწრთულ შეთვისა და უთხრა ვ'დ კაცსა მას რ'ლსა ვეძიებდით | ვზოვეთ. ათმზდ- 555b
 10 მეტი წელი დაუეოფთა სსხლსა შინა ჩემსა: და არა იცოდა ეფთემიანე ვ'დ შვილი
 მისი არს: მამინ უბრისა მეფემან გარდაგებამ ტახტისამ და დაღვეს მას ზედა
 ნეტარი იგი გუმი და ზატოისანი ნაწილნი წ'დისა აღექსისნი და დაღვეს მეფს
 და ზატრეაქი და სიმრავლს ერისამ და მოვადეს სსთლებითა და სსგუმეველითა
 და სულნელებითა დიდითა ადგილსა მას. სსდა იგი შეუენებულ იყუნეს დეღამ და
 15 ცოლი მისი: და ვ'ა ესამ ოხრამ ერისამ მის დედასა და ცოლსა მისისა განსხუ-
 ნეს სარკუმელნი სუეტისანი მის. ხედიდეს და დაუკვრდებოდა და თქუეს: რამე
 არიან გუნდნი ესე ერისანი და შეუენი რ'ლ მოვლენან ჩ'ნთა კართა:

9. მოვიდეს მეფს და ზატრეაქი და გუნდი ერისამ და ზ'ა მიაღვეს სსსა-
 ტრელსა მას გუამსა და ზატოისანთა ნაწილთა წ'დისა | აღექსისთა: და ჴქ'ა მე- 55c
 20 ფემან გუამსა მას ნეტარისასა: დადაცათუ ვარ მე ცოლვილი ა'დ მეფე ვარ და
 ესე კულად ზატრეაქი არს და მამამ არს ე'ლისა ქ'უნისამ. მოკვბოქე იადგარი
 იგი რ'ლ არს კელსა შენსა რ'ა ვცნათ თუ ვინ ხარ შენ: და მიუო კელი მისი
 ზატრეაქმან და მისცა იადგარი იგი და ზატრეაქმან მისცა დივანდ-ბირსა ეკლეკი-
 სსსა და აღმოიკითხვიდა მას და ვ'ა ესამ მამასა მისსა ეფთემიანეს მირბითა და
 25 დაეცა მეგრდსა ზ'ა მისსა გოდებითა და მკცეთა თვსთა იფხურვიდა და იტუოდა:
 ვამე გლახაკი ესე და დაფრდომილი. შვილო ჩემო. აჴ ვინამ მე მოკველოდი შენ:
 და ოდეს ესამ დედასა მისსა კამა იგი გოდებისამ განხეთქნა სარკუმელნი იგი
 სუეტისანი მის და ვ'ა ორბი ზეცით ეგრეთ მიფრინვიდა და იტუოდა: გზამე-
 ცით მე გუნდნო ერისანო | რ'ა ვიხილო მე კრავი ჩემი. მიიწია შწრთულ და 556b
 30 დაეცა მეგრდსა ზედა ნეტარისასა მას ტიროდა: ვამე გლახაკსა ამას და დაფრ-
 დომილსა. ვინამ ადვიბლენე ანუ სსდამთ მოკველოდი კართ ჩემო და შვილო ჩე-
 მო: ეგრეთვე ცოლი მისი მივიდა და დაეცა ფერკთა თ'ა მისთა. ტიროდა და
 იტუოდა: ვამე ვ'რ დაბნულად კონებამ ჩემი და დავადგერ მე მოსალოდებელსა
 სსწუთრომასსა. ხოლო შენ სსსატრელო მძლე ექმენ ჟ'ლთა ამათ სსშუებელთა
 35 ამის სოფლისათა და მანქანებთა მტერისათა და განაყენე ცნობამ შენი ე'ლისა-
 გან წარმავალისა ამათსა სსმგზის სსსატრელო და ე'ლთა შემკობილო. ნეტარ
 ხარ შენ რ' დაუტევე სსგესებელი კურთხევისა შენისამ სსუენომ და განუქრ-
 ვებელი ქ'ენასა ზედა:

10. მაშინ ადგა მეფე და პატრუჯი და მდღელთა | აღიღეს ტახტითა 557a
 მით წა იგი გუმი და პატრიოსნნი ნაწილნი წადის ალექსისანი და მოაქნედეს
 ეკლესიად. ხოლო უძღურნი და გუემუღნი შეემთხუოდეს. და ბრძთა თუღნი
 აღნიღვოდეს და არადღებულნი განმრთელდებოდეს. და ეღნი უძღურნი რა-
 5 ცა ვის რაჲ ევნებოდა განიკურნებოდეს და კრი შესტულებოდა და არა უტრეკებდეს
 პატრიოსნის გუამსა და წთა ნაწილთა მისთა დამარხვად. მაშინ უბრძანა მეფემან
 ზედა კრს მას თესვად აქროჲ და ვეცხლე და კრი მას მიეჭცა და წარეყვანეს
 გუამი იგი წა და პატრიოსანი საფლავად ღონითა-წმიდად ეკლესიად და შუღსა
 დღესა კრებამ იყო და ვინ რას ითხოვდა მოეცემოდა და განიკურნებოდა ეღლი
 10 უძღურებამ ეღლითა კაცთაჲ: და უბრძანა მეფემან და შეაქმნა ლუკკუმა აქროჲ-- 557b
 სან და ვეცხლისა და მოსხმად მის მარკალიტითა და თუალითა პატრიოსნითა
 და შთაუსუენეს პატრიოსანი იგი გუამი მას შინა. და მუნქუესვე აღმოკდა სული
 სულნელებისა ლუკკუმის მის-კან და ვინ რას ითხოვდა მიეცემოდა: ხოლო ად-
 სრულა თთუკის აგუსტოსის და მივიდა წეე ოღისა ეჭცა სუროდა. რღლისაჲ
 15 არს სუფევამ ძალი და დიდებამ და თაუუანის-ცემამ უკი უკე ან:

XV

წა: პრისლუ: ზ: რუბრუცო: რწარს: პრადეიოთის: მწა: იყს: 223a2
იოდეროსი: გრსი: რწარს: ბრბრს: სწის: სუცუდისი:

1. გვთხრობდა ამა ბასილი მდღელი: საბაწმიდელი: კაცი საკურველი და
 სასწაულთა მხილველი. ეღ დღეს ხარებას განვედით ღიტანისა ქუემოკურძო
 20 ლავრას: ორს ოდენ უტყუანს: ადგილს: ჩინებულს. საღიტანიუს ღთის-მშობ-
 ლისსა: ამს ადგილს იტყუან ჩუენებთ-ხილვას მამის ჩნის საბამსს წადის
 დელოფლისსა გუნდთა თანა ანგელოზითა და კრებულს თანა წადითა: მაშინ-
 დღეს იტყუან შეწირვას ლავრისსა წადის დელოფლისსა და შწნებას დიდის
 ეკლესიისსა: ხოლო ჩნ მივედით ადგილს მას. მსკავსად ჩუეულებს. | ჟურე- 223b1
 25 ბითა და ხატებითა და სახარებითა. ქებითა და გალობითა წადის ღთის-მშობ-
 ლისსამთა. და ალვარულეთ ფსალმუნებამ და ეღლი განგებამ. და ვეცხლეთ სა-
 ხარებამ. და უმთავრებით ლავრას და მოგვახლებით სენაკს ამა თვედორსს
 განთქმულისა აუკურამსს: მაშინ აღუქცით მოკითხვად და მოღებად ლოცვას
 წმიდას მისს. რ იყო სენაკი მისი კიდეს ლავრისსა. ფიქლს ზედა კლდი-
 30 სსა. გზას იორდანისსა. და ზღუა-მკურდისსა: ხოლო მან მახილნა ჩნ მიმა-
 ვლნი. მოწართედ მოგუგებ და მოწლედ მოგვკითხნ და სიხარულთ შეგვწ-

14 თაგნი. 19 გრე-ღით. 23 გენამს. 27 თედ-რის.

უნარს და თქუა: ღთმის კეთილად მოკვივნას: და შემიყვანს და სენაკად აღმი-
 უყანს: და ვუგუთ ლოცვამ. და დაგუსხს. და ვერ მცირედუამ ვსხედით და ვზრ-
 ხეველით და ვისმეხდით და ფედ ვირკებდით. მაშინ აღუდგოთ რამცა წარველით: 223b2
 მომიგო ჩნ აბუკურა: არა ჟურ-არს მამანო წდანო. უფალნო ჩემნო და მონანო
 5 მადლისანო. რადღეს არს ხარებისა და სიხარულისა. ეამი არს სერობისა და
 სიუფარულისა. რ მიტ ჩნ ნუტეშინის-საცემელი ზური გიული და სუკის-კუერი
 ლბილი და სსსუმიელი ტბილი. და მიბრძანა ჩნ წირვამ უამისა. და აღვსერუ-
 10 ლეთ შექირვამ მსხუერზლისა. და მოვიდეთ კორცი და სისხლი ოღლისა: ხო-
 ლო მან ისწრაფა დაგებამ ტბლისამ. ხოლო ჩნ ვარქეთ: მამაო. მეც ჩნ ზი-
 რველად სახრდელი სულიერი. სიტყუამ სულის სარკველი. და მერმედა კორ-
 ციელი: მომიგო და მრქუა ჩნ რეცა განცხრობით: შემიწყაღეთ მამანო. რ
 გერ ძალ-მიტ. მეცით მე სახრდელი კორციელი და მერმეცა ჟურ-არს სულიერი:
 და მრქუა: მოუწოდეთ მოწაფეს ჩემსა. რ | აღებით არარამს კემომ უხილავს: 224a1
 ხოლო ჩნ ვაზრადეთ ფიცხელის მარხვის-თუს: მაშინ მოუწოდეთ მოწაფესაცა და
 15 დაუსხედით ელნი ერთობით და ვაკურთხეთ ოღლი და მოვიდეთ სახრდელი და
 გსუთ სსსუმიელი. და განვძლიერდით და განვიხარეთ სიხარულითა და სიუფარული-
 თა სულიერთათ:

2. მაშინ გუთხრობდა აბუკურა ვედ დღეთა აბდალ-მეღქისთა მურვანის ძის
 ამირ-მუმილისათა. იყო დიდი მშუდობამ და დაწყისარებამ. არა იყო მტერობამ
 20 არცა ბრძოლამ. ხოლო ელს ნათესავს კაცთას მორწმუნეს და ურწმუნოს.
 ელს წარმართს. ჭურბისა და სარკინოხს გული უთქუამი ხილვას ოღლმის-
 სს: მაშინ აბდალ-მეღქი ამირ-მუმილი აღმოვიდა ბაბილოფნით ოღლმად ცოლით-
 შვილით მისით. ერთთ მრავლით. შეკდრებითა რჩეულებითა. ეტლებითა შეკე-
 24a2
 25 საუცრებითა, მრავალსხითა სხიობითა წარმავალითა და დაწვივებლითა: ხოლო
 აბდალ-მეღქი ამირ-მუმილი არავის ავნებდა და არცა აჭირვებდა. ად იკითხვად
 და ეძიებდა კაცს ქაჩესა შუაღლის-მეცნიერსა:

3. ხოლო ეოფას მისსა წდასა ქალაქსა ოღლმას იყო ვინმე ტიბერიელი
 მონაზონი საბა-წმიდანს. და ესუა მას მოწაფებ მოზრნილი და გამოცდილი. კეთი-
 30 ლი. სრული და შეკეული. და იქმოდა იგი მოთხეების და მარჯულების მალაგების.
 და მრავალს კელთ-საქმარს: კეთილად ნაქმარს: და მოიუდიდა საგმარს და
 მთართუმიდა მოძღუარს. და ჭრქს: მამაო მეუნების მისლვამ ქალაქისა. მისიე-
 დამ და მოსვიდამ. მიტემამ და მოდებამ: ხოლო ბერმან უწყოდა სულითა წი-
 35 წარავლანს ისულებით და ჭრქუა: წარვედ | შვილო მშვიდობით: და ვა შევიდო- 224b1
 და ქალაქად მივიდა წდად ადგომად და მუთარჟამ დადგა ლოცვად. და მოიქცა
 ქსინადოქად კელთ-საქმარისა ადებად. და შთავიდა ქულობად და იწყო ვაჭრობად:
 მაშინ უწყო საგებად მონამან სჯურისმან ამირ-მუმილის ცოლისმან სვილასმან
 და ჭრქუა: წამოგუალებე ქაბუგო ული ტავიელი და რახტა ცინდეს მოკვიელი:

მამინ მიტყუებოდა და არა უწყოდა ვე მიიფანებოდა: ხოლო სკურისმან მიიფანა კარსა ამირა-მუმილის ცოლისსა და შევიდა და ჰრქუა სეიდას: ჭაბუკი ვინმე მონაზონი ჰგავს ბრძენსა გონიერსა და ჰქედის კედით-საქმარსა შეუნიერსა: ხოლო მე მოიფიფანე კარსა შენსა: და მან ჰრქუა: შემოიფანე წე ჩემსა:

5 4. და ვა შევიდა კარსა ტაძრისსა კრავი იგი. შევიდა გულისა დედაკაცი-სსა მკელი იგი რ ი არა დასცხრების ბრძოლასა მონაზონისა: აღძრა ცოლი ამირა-მუმილისა და შთაუგდო ტრფიანება მონაზონისა. რ იგი იგი კრძელ ჭასკითა და ჭაბუკი ჩამითა და შეუნიერ სკრითა. ხოლო უკეთელ ზირითა მძაფრითა მარხვითა. შრომითა და მღვდარებითა: მიუგო სეიდა და ჰრქუა მონაზონისა:

10 5. ჭაბუკო ჭირვეულო. ტყუე თუ ხარ გამოკეთილო. სხუელ თუ ხარ განკურნო. გლახაკ თუ ხარ განკამდიდრო: მიუგო მონაზონისმან და ჰრქუა: ტყუელ ვიყუე სოფლისა და აწ კსინელ ვარ ოღისა. მონა და ვიყუე ცოდვისა ხოლო აწ მონა ვარ მადლისა. არა ვარ სხუელ გუპითა. არცა გლახაკი სთავისთა. ად სხუელ ვარ სულისა და ნაკლელ სინსულისა და წელელ ქსს სიუყარულისა: მიუგო

15 6. ჭაბუკო უბადრუკო. უკეთუ შეკობარ ჩემდა იყო. მე შენ კეთილი გიყო და ცხოვრება შენდა გიყო. და შენ უფრომს მრავალთა იყო: მიუგო მონაზონისმან და ჰრქუა: 7. დედაკაცი რამა გნებავს ცხოვრების ჩემისა აწუქუდა. და მოუყასთა ჩემთა მოწუქუდა. და სულის ჩემისა წარწუქუდა: მიუგო სეიდა და ჰრქუა: უკეთუ არა მერხლე გონებითა. განსვავო გუამი შენი გუპითა. განსცდელთა სიმძაფრითა: კარდარუელითა ტანჯვითა: მიუგო მონაზონისმან

20 8. და ჰრქუა: მორჩილება შენი ურჩება დონის ჩემისა. და ნება შენი ვნება თავისა ჩემისა. ხოლო გუპითა ჩემი განსუენება გუამის ჩემისა და სტანჯველი სსუებელ სულისა ჩემისა: მიუგო სეიდა და ჰრქუა: ანუ არა ვარ მეა საქებელ. სსუებელ და სწადელ: მიუგო მონაზონისმან და ჰრქუა: არა ხარ შენ საქებელ

25 9. და სკრძელ. არა სსუებელ ად სუნებელ. არა სწადელ ად სსადელ:

5. მამინ აღძრა სსიდი იგი გულისთა და აღივსო ტირილითა. მრავლითა გულისწერითა და უბრანსა შეკრავა მისი მშლდის სხადითა და ტანჯვა მისი ტაჯგანავითა: მამინ მითხოვა თვცარი ახანისისა და დაწკარა შესმენა წმინდისა მის. და ესე იყო დაწკებამ სიტყვისა: ანუ მიყუე სმართალი კანდიერების ჩემისა ამის მონაზონისა. კიტხუად ჩემდა შემოსულისა. ანუ მომეც კელმწიფებამ თავისა მადისისა რა ვისყო ნებისა-ებრ ჩემისა: მამინ მისცა იგი კელსა სსურისისსა და წარსცა იგი ტაძრსა ამირ-მუმილისსა. მისცა მოწერილი ცოდვის მისისა. ხოლო მან გულის-ხმ ეო ცილი იგი დაწამებული ვა ტყუილი და არაყოფილი. და არავინ უწყოდა მიზეზი მონაზონისა კრულისა და წარმოდგინებულისა წე ამირ-მუმილისა. კარსა ამირ-მუმილისმან და მონაზონისმან:

6. მამინ მიუგო მრისხანითა ზირითა და შესინჯავითა თუადითა. გულისწერითა დიდითა და ჰრქუა: 8. მონაზონო. რამ უკუე მოიგონო რ ხარ შენ მსუხთა-გან უღონო. აწ რამ სიტყუა მთგუწონო. მითხარ წე უკეთუ იწინო: მიუგო მონაზონისმან და ჰრქუა: შეგებავს შეუეთა და კელმწიფეთა შეკრალვამ სს-

224b

225a

225a2

225b

თა სჯემთაჲ: მიუგო ამირა-მუმღმან და ჰრქუა: მითხარ ზირველი და მეორე და
 შესამე: მიუგო მონაზონმან და ჰრქუა: ზირველი ღთის-მოშეშებაჲ. მეორელ მო-
 წყალებაჲ. მესამელ სულგრაქლებაჲ: მაშინ შეუყვარდა ამირ-მუმღმან სიტყუა-გებაჲ
 მისი და შეეწეულა სიჭაბუკელ მისი და ბრძანა განკისნაჲ მისი: მიუგო და ჰრქუა
 5 მონაზონის: მსგავს არს საქმელ ესე კაცის მეუფეს კელმწიფეს სამართლის-მეო-
 ფელს. რწ ზოგა მზარავი და შეძავი განსაბატოთუა: აწ გულის-ხმა ფუგ ესე იგა-
 ვა: | მიუგო მონაზონმან მან და ჰრქუა: მსგავს არს საქმელ ესე კაცისა მეზობ-
 10 ლის. ბასილიკონისა გუელის. მიხედვითა მკუდინებულის: და მეოტი მის-კან
 მეზობლობაჲ ღომისაჲ ვე გუელისა გელდიანისაჲ ბოროტისა თელისა და წარ-
 მწემედელისაჲ: მიუგო ამირ-მუმღმან და ჰრქუა: კვცნობიეს იგავისა შენისაჲ.
 ნუ გეშინინ ღომისაჲ მის-კან საშინელისა. რწ ვერ ზოვის საზრდელი თანიერ
 ბრასნებისა და ეშინის მას ღთისა მადლისა. უკუეთუ მისაჲ იყო მის: მიუგო
 15 მონაზონმან და ჰრქუა: მე მისაჲ ვარ მამისა და იისა და წადისა სუელისაჲ: მიუ-
 გო ამირ-მუმღმან და ჰრქუა: ვინაჲ ხარ შენ მითხარ ზირველი და მუწუე უყუ-
 ნამაქრელი: მიუგო მონაზონმან და ჰრქუა: ზირველ კალილეველი. ქალაქით ტი-
 ბერაკელი. ხოლო აწ | ფილისტიმელი. ქალაქით იწმით და ლავრით საბაწმი-
 20 დელი: მიუგო ამირ-მუმღმან და ჰრქუა: არა მიტუეგის გონებაჲ ვე არს შენ
 თანა ცნობაჲ. სიბრძნელ სრული და სიტყუა-გებაჲ: მიუგო მონაზონმან და ჰრქუა:
 25 ჭურ-არს წე შეფეთასა მტრუველებაჲ სამართალსა და არა ტუევიდისა სიტყუას:
 7. ხოლო ამირა-მუმღმანი იყო ბრძენ სოფელისა და სულელ წე ღთისა. და
 კეითხნეს მას წიგნნი ძუელნი და ახალნი: დაბადებაჲ. გამოსლავათაჲ. და მეფე-
 თაჲ: ხოლო ახალს. ჰავლესა და მოციქულთასა: მაშინ ამირ-მუმღმან მოუწოდა
 კაცსა ჰურთასა შჯულთა-მეცნიერს. რწ სძლონი მონაზონისა და მიაქციონ შჯულსა
 30 მისსა: მაშინ ამირ-მუმღმან ჰრქუა მონაზონსა: წერილ სდა არს დაბადებას გინა
 სახარებას. გობრძანებსა ჭამასა კორცისასა და ქორწინლისას: მიუგო მონაზონ-
 35 მან და ჰრქუა: წერილ არს: ნაშობი ამის სოფელისანი იქორწინებოდან: მიუგო
 ამირ-მუმღმან და ჰრქუა: შენ არა ხარ ნაშობი ამის სოფელისაჲ: აწ მოცე მას-
 ხი ამის სიტყუასა. ანუ დაიჯერე ჩემისა საშჯულისაჲ: და მიხედნა ამირ-მუმღ-
 40 მან ჰურთასა და ჰკონებდა ძლეუასა მონაზონისასა: მიუგო მონაზონმან და ჰრქუა:
 კაცთა. მეძიებულთა ამის სოფელისა წარმავალისათა. არა აყენებს. ჭამასა კორცი-
 სასა და ქორწინებასა წიგნი დაბადებისაჲ. არცა მოციქულისაჲ: ხოლო მონაზონ-
 თა. მეძიებულთა საუგუნოხსათა: არა უბრძანებს ქორწინებას. არცა განსუენებას
 ამის სოფელისა წარმავალისასა. ხოლო სასუეველი არა არს საწმეელი არცა სასუ-
 45 მელი ან მოუცინებელი: მიუგო ამირ-მუმღმან და ჰრქუა: აწ საწყალო. უცხო-
 ქმნულთა. ორთავანე. ცხორებათა დაკლებულთა. მაშინ რაჲ უკუე სასოებაჲ გაქუს: |
 მიუგო მონაზონმან მან და ჰრქუა: ნიჭნი ქრისტესნი თუაღთ-უხილავნი და
 50 უერსა უსმენელნი და გულსა მოუვალნი ოკე წარუვალნი: მიუგო ამირ-მუმღმან

225b2

226a1

226a2

226b1

და ჰრქუა: ზაფლუ გატოუნხა: მიუგო მონაზონმან და ჰრქუა: ზაფლუ გუცხოვნისა წარმართისი. ხოლო ჰუმედ, ატოუნხა სარკინოზნი: მიუგო ჰურიაჲს და ჰრქუა: ზაფლუ არა ჰურიაჲს ათო ზირველად: მიუგო მონაზონმან და ჰრქუა: ჰე ჰურიაჲს ათა: მიუგო ჰურიაჲს: დასწყვე ჩემ-გან. გ-ისწყვე მის-გან: მიუგო მონაზონ-
 5 მან და ჰრქუა: უკეთუ მსგავს მის ათო შენ. სანატრელ ათო და მე მოწყაფელ შენი ვიყო: მიუგო ამირ-მუმელმან და ჰრქუა: რ-ორნი ვართ და ორთა ერთსა გძღოთ: მიუგო მონაზონმან და ჰრქუა: თქუენ სპინი ხართ და სპინივე იძლიეთ ასღოთა ქრისტესითა: ჰრქუა ამირ-მუმელმან: ვინ არს მესამელ აწ მითხარ | მე-
 მიუგო მონაზონმან და ჰრქუა: მტერი ჩემი არს მეგობარი თქუენი არს. და მკითხვით ვინ არს: 226ა2

8. მიუგო ამირ-მუმელმან და ჰრქუა: ისმინე ჩემი ჭაზუგო: მოიქცე და ქედ ჩემდა ათო და მე მამად შენდა ვიყო: და ეღოთა ზედ სპასაღრად გუო: ესოდენ წამე ვ დ ჰუმედ მოცეჲს არს: მიუგო წმიდამან და ჰრქუა: უ ამირ-მუმელო. მეწამებია ვ დ ქ-სი ტუყუაჲ ღ-თისაჲ არს: მიუგო ამირ-მუმელმან: ჰე გეწამებია:
 15 და ჰრქუა ჰურიაჲს მონაზონმან მან: უ ჰურიაჲს. მეწამებია ქრისტეს მონაღვას. რ-სი ტუყუა ღ-თისაჲთა ტანი და მტკიცენეს: ჰრქუა ჰურიაჲს: ჰე გეწამებია: მ-შინ წმიდაჲ იგი ადვისო სულისა წმიდითა და ჰრქუა: თქუენ სამე მეწამებით სპართალსა. ხოლო მე არა გეწამებია უსამართლთა: უ ჰურიაჲს ქრისტეს შობილ არს და არღარა იშკებოს: უ ამირ-მუმელო: არა არს ჰუმედ არცა მოცეჲს. არ-
 20 ტა | წ-წ-ტუელ. ა-ღ მატუენებელი: მ-შინ ადვისნეს სარკინოზნი სირცხელითა. და რისხვითა. და გულის-წყრომითა: ხოლო მწიგნობარნი და მურხანნი ქ-ქანნი ადვისნეს სიხარულითა. რ-მონაზონმან სძლო ალთათა ქრისტესითა ამირ-მუმელ-სა და ჰურიაჲს: მ-შინ ჰრქუა ამირ-მუმელმან ჰურიაჲს: ვჭკანებდ შენ თანა სარგე-ბელსა და მივემთხვე სანებელსა. და ბრძანა ჰური[ა]საჲ ფრუმაღლის-ცეჲსაჲ. [ღ-მცე-რებაჲ და გარე განსებაჲ: და ჰრქუა მონაზონსა. მე მარტომან გძლო და მოგაქ-
 25 ციო: მიუგო წმიდამან და ჰრქუა: ერთი მეოტ იქმის და ორნი დარჩომილ ხართ: და ჰრქუა ამირ-მუმელმან: ანუ არა ჰუმედ მოაქცინა სპარსნი და არაბნი. და და-ლეწნა კერზნი მათნი: მიუგო წმიდამან და ჰრქუა: რაჲთა მოაქცინა. ტასა უყოფ-და ურჩითა. ანუ რასა მიაგებდა მორქილთა: მიუგო ამირ-მუმელმან და ჰრქუა: 227ა2

30 მორჩილთა მოიგებდა კეთილთა და ურჩთა მოსრულიდა მახვლითა: მიუგო წმიდამან და ჰრქუა: რასა უქადებდა ამას სპუთროსა. ანუ რასა მას სუჲუნეს: მიუგო ამირ-მუმელმან და ჰრქუა: აქა ჭამასა კეთილთასა და სპოიელსა ჩხვლსა და გე-მითა და ქორწილსა: და მენ სპოთხესა ჭამასა და ქორწინებასა: მიუგო მონა-ზონმან და ჰრქუა: ზაფლეს არა აქუნდეს მახვლნი. არცა სოფასენი: კელითა შერე-
 35 ბოდა და მით იხარდებოდა და ეღვან ვიღოდა: ამტნებდა მარხვასა და სიწმიდესა არა სიძვასა სპაგელსა: ხოლო მას სუჲუნეს არა აღუთქუმიდა ჭამასა არცა ქორ-წინებასა. ა-ღ სსუჲეჲს: აწ იხილენ ვისი მოწყაენი უმარაღლესნი არიან: ზაფლესნი ანუ ჰუმედისნი:

1 ზაფლ. 13 წმ. 18 ქე. 87 - ხელნი ეს უმარაღლესნი.

9. მიუგო ამირ-მუმლმან და ჰრქუა: ზველს ხოლო არსა მოციქული: არს ათორმეტნი იუფენის მოციქულნი: | მიუგო წმიდამან და ჰრქუა: 5 ესოდენსა სი- 227b ბრძნისა და გარდარეულს სიბრძეს შეცნიერს ათორმეტთა მოციქულთას. და ურწმუნოსს საქმეთა მათთას: ჰე საქორმეტი იუფენს. რლთა ათორმეტნი სსხ-
 5 ღვარნი კიდენი სოფლისანი შევლენს. და გარეშეწერენს და წარმართნი მოაქცი-
 ნეს და დაამტკიცენს და დაჰბეჭდეს უკუნისამდე: მიუგო ამირ-მუმლმან: რლნი ათორმეტნი ვიცი კიდენი ქუეყანისანი: მიუგო მონაზონმან და ჰრქუა: თხზნი კიდენი თხზთა სსხარებათანი. და ათორმეტნი ნაწილნი ათორმეტთა მოციქულ-
 10 თეთი და საბერსეთი: ბერდასეთი და ქერსონეთი: აფხაზეთი და ხაზარეთი: 227b ღელაშეთი და ფარდასეთი: ესე არიან ზღვსკიდენი. ხოლო თქუენ საკანონნი მპერობელნი ხართ ერთის ხერთვისისანი. და უმრავლესნი ერნი ქუეყანისა თქუე-
 ნისანი მორწმუნენი არიან ოლისა ჩემისა: და შეინიცა მსახურნი წარჩინებულნი შვიგნობარნი და მკურნალნი მოსაყნი მკსნელისა ჩემისანი. ხოლო ამირ-მუმლი
 15 მუკარუმი ჯდა. იკონებდა და ვერასს მოიკონებდა ზსუხისა მიცემას მონაზო-
 ნისისა:

10. მაშინ მიუგო ამირ-მუმლმან მონაზონსა და ჰრქუა: ერთი ორთაგანი წინაგიც: მიუგო მონაზონმან და ჰრქუა: ერთისა მათგანისა ეოფად გიც: ჰრქუა ამირ-მუმლმან: ანუ მოგაკვირო ანუ მოგაკუდიხო: ჰრქუა მონაზონმან მან: ანუ გან-
 20 მიტუო ბერისა ჩემისა თასა ანუ წარმავლიხო | ქრისტესს ჩემისა თასა ანუ ქქასე 228a იქმნე ჩემ თანს: მაშინ ბრძანა ამირ-მუმლმან მოღებამ ღუელღვისამ აბანოელსამ მკურნავლისამ და წარკლამ ცანდალთა მისთამ: და მას ზა დადგინებამ: ხოლო იგი ილოცვიდა დგა და მოითმენდა: და იტუოდა: სჯობს დაწუგამ გუამისა ჩე-
 25 მისამ ვე წარწემდამ სულისა ჩემისამ: და ცეცხლი იგი მოლენდებოდა. და წმიდასა მას არამ ეგებოდა: მაშინ ბრძანა ამირ-მუმლმან მოღებამ მოთხისა რკი-
 ნისამ დაკლიტულისამ. და დასწავლულისამ. და ბრძანა განდებამ და აღმაღებამ შივსაგისა მცირისამ დაბეჭდულისამ: რლსა იყო წერილი წამალი შესასუშელი წამსა მკუდინებელი რლსისამ არს სსხელი საშსლამ: მაშინ ეტუოდა ამირ-მუმ-
 30 ლი: ანუ იუგ მორაილ | და შეიწყარე კეთილი ანუ შესუი წამალი და თავს-იდეკ 228a2
 სიკუდილი: მიუგო წამდამ და ჰრქუა: მიჩნევა შესუამა წამლისამ და გემოდ სიკუდილისამ ვე შენისა რჩელისამ და წარწემდამ სულისა ჩემისამ: მაშინ ბრძანა მიღებამ ჭურჭელისამ. დასხმამ თაფლ-წელისამ. და ჩართვამ წამლისამ. და მიცემამ მონაზონისამ: და ჰრქუა: უსრქებითა შენითა შესე მწარს ტკბილი-
 35 და სიკუდილი თაფლითა: ხოლო მოწამებან ქსსსანი მიიღო კელითა თუსითა და მწამსისა იტუოდა და ცრემლოდა: მაშინ მწიგნობარნი და მკურნალნი და წარჩინებულნი ქქანენი ტიროდეს და ვერას იწონდეს რ იმიშეოდეს: და მიჰ-
 ხელნა ამირ-მუმლმან მსახურთა თუსთა რ ტიროდეს. და მასცა ელმოდა ცრემ-
 40 ლოდა: ა და ჰრცხეჩხადა. დადაცათუ განტეგობის უნდა. ვერ ეგებოდა რ ერი 229a

12 უმრავლენი. 23 ქვედას. 29 წამალი წამავლი.

ბანუკრებობადა. მამინ მონაზონიან აღიმაღლა კმა და თქუა: მრვაჲს მამა: ძმ და სული წმიდაჲ. და დასწერა ჭჳარი საუფლოჲ და არა შეეშინა შესუა და ძლითა ღთისა ჩინისა იჯ ქსითა არაჲ ეგნო. მამინ აღიმაღლეს მწიგნობართა კმა ტირილისა და ჭრუჲს ამირ-მუმელს: ბრძანე მოღებამ მახვლისა და ჩინიცა სიკუდილი კაცისა თანა უბრლოჲსა: მამინ ბრძანა ამირ-მუმელს მთუყვანებად კაცისა ზერობილისაჲ: კაცის-მელეულისა: და მოსკლავისა. და უნდა გამოცდამ წამლისაჲ. და ბრძანა შესუამა. და ვა შესუა ცხვრისა დასცა და სულნი წარკდეს. დაიკენა გუამი მისი. და დაჯგდა თმამ და წუერი მისი: | ხოლო მონაზონი დუა 229a2
 და ილოცვიდა. და ოღსა აღიდებდა. სულითა იხარებდა: მამინ დაღად ეგეს
 10 ეღთა სარკინოზთა: აღიდებ ქქანეთა და წარსწემედ სარკინოზთა: ანუ მოკუედინ მონაზონი ანუ მოვსწუდეთ სარკინოზნი:

11. მამინ ბრძანა განხილება: ქალაქით განუყანებამ და მახვლითა აღსრუ-
 ელებამ: მამინ ჭრუჲა წღამან მოწამემან ქსსმან ამირ-მუმელს: ვითხოვე ერთსა
 სახოფელსა. ვხელავ საშუელსა მოქალაქეთასა. და მონაზონთასა. აწ გაფუცებ
 15 ოღსა. ნუ აქცევ საშართალსა: მამინ გამოიკვანეს კარსა ქალაქისსა. ბორცუსა
 გიორგი-წმიდისსა: და ვა ეუწუა. გამოვიდა სიმრავლელ ერთა მოქალაქეთამ. და
 უცხოთა მონაზონთამ. და მოხუცებულთამ. და ჭაზუკთამ და ერმათამ. ქალწულ-
 თა და ეღთა | მორწმუნეთამ: მამინ წმიდამან მიქაელ მოღაწემან. მარტულმან 229b1
 ქსსმან. განჭვიის ზეწარი თვისი და თავუყანის სცა სამგზის ოღსა და მშგლო-
 20 ბამ დაუტევს ერსა და ეგედრებოდა ეღსა: შემომსეთ მე სქემითა ჩემითა და
 წარმგრანეთ სეწარს ჩემსა და მიმეცით მოძღუარს ჩემსა რა მან მიმცეს მი-
 წასა: მამინ დაიწერა ჭჳარი და მოუდრევა თავი მახვლსა და სიკუდილს საცხო-
 რებელსა: მამინ შეკრმელმან წარჭკუეთა წმიდაჲ იგი თავი მისი და აღილო კე-
 25 დიდი ცილობამ მოქალაქეთამ და მონაზონთამ: ეტოოდეს მოქალაქენი: არა მიგ-
 ცეთ კეთილი | და მარტული ქალაქის ჩუენისამ: მიუკებდეს მონაზონნი: ვერ 229b2
 მიგვლოთ შვილი და აღზრდილი უდაბნომს ჩუენისამ: და იყო სიტყუკ-გებამ და
 ამბობებამ ვღის მიწით ამირ-მუმელისა და ბრძანა მიცემამ მისი მონაზონთა. და
 დაქდეს ზა ცხელასსა და მიიღეს ქსენადოქსა:

12. და მუნქუესე ეუწუა ბერისა ჟამსა ოდენ მუცრესა ეღი იგი უოფილი
 რ იყო მის თანა სული წმიდაჲ და იყო სენაკი მისი მახლობელად გოდოლის
 წმიდისა საბაჲსსა: ხოლო ბერმან მოისწრთა ეკლესიად და უბრძანა რეკამ ჟამისა
 და ვა ესამ მამთა შემოკრბეს ეკლესიად: ხოლო ბერი ტირიდა და უთხრობდა
 და ეღთა ეგედრებოდა. რ აწდა აღსრულა ძმამ თქუენი და შვილი ჩემი: აწ
 35 ვითხოვე ვედრებთ თავს-იდეეთ მოწარმედ წარუვლათ და მომართუთ: ხოლო 230a1
 ჭაზუკთა მონაზონთა მომშეთა მისთა მისწრთეს ქალაქად და აღიღეს იგი: და-
 სლვასა ოდენ მზისსა და შენელებასა შთამოვიდეს კეჲსა სიღთამისსა: მამინ

გამოჩნდა ხილვად სსწაულისაჲ. დრუბელა ცუცხლისაჲ. ვა სუეტი ნათლისაჲ.
 და მოგზაურ ექმნა წმიდასა მოწამეს ბნელსა და უკუნისა ვა მოთავრეს ნათელ-
 სსა: ხოლო ეწინა მოქალაქენი ხედვიდეს ზარკანხდილნი. და შეძრწუნდეს სარ-
 კინოზნი. რ ხედვიდეს ნათელსა დიდსა შთამავალს კევს სილოამისსა: მიწვე-
 ნ ხელსა ლავრასა წმიდასა საბაძისა: და ვა მიწინეს ლავრად. გამოეკებენს მა- 230a3
 მანი კერონებითა და სსცეცხურებითა და დიდითა ზატვიითა შემოიღეს ეკლესიად
 კალობითა:

13. და იყო ლავრასა შინა ძმაჲ უძღურნი. სსხელით თევდორე. სსამის
 წლისა ქვემდებარე. და ვა ესმა მას ამაჲ მოსეს მოწაფებ ტიბერიელი მოუღებთა
 10 ქალაქით წამებულნი. ევედრებოდა რა საიუვანონ ეკლესიად. რა იხილოს წა იგი
 რ მეგობარი იყო მისი და არავინ უსმინა: მაშინ აღიძვლა კმაჲ ტირილისაჲ
 და ეტეოდა: % ძმაო მიქაელ. ნუ დაივიწყებ მეგობარსა. უკვეთუ გაქუს მადლი
 წე ქა ღირს-მთავ მე შენსა ნახვასა და მუხქუესვე აღდგა და განძლიერდა: და
 შთავიდოდა ეკლესიად. და დავარდა ფერკთა მისთა თანა და ტირილად და იტეო-
 15 და: სსამართლად გაქუს კანდიერებაჲ | და კეთილად დაჭმარხე მეგობრობაჲ. რ 230b1
 ჭკავე ჩემთჳს წყალობაჲ და იხიბე ჩემი განცოცხლებაჲ: მაშინ აღასრულეს ფსალ-
 მურიებაჲ და ეწლი განწყობაჲ შესუენებულთაჲ და და[ღვეს იგი სსამარხოსა მარ-
 ტყლისაჲ. მამათა და მოწამეთა დამწუარათასა: ხოლო მოძღუარი მისი მტირალი
 თუალითა. მკლოვარსტ გულითა. და მოხარული სულითა. მოწაფესა თჳსსა და მო-
 20 წამესა ქრისტესსა ესრტთ ეტეოდა: უკვეთუ გაქუს კანდიერებაჲ ქრისტეს თანა
 დღესა მეზღვესა წარმოიყვანე მე შენ თანა: და დღესა მეზღვესა დაჭმარხეთ მო-
 ძღუარი მოწაფისა თანა: და ეწლდა ერთობით მივეცით დიდებაჲ დმერთსა სსკჳ-
 რველთ-მოქმედსა. ოღესა ჩნსა ივ ქესა. რისაჲ არს დიდებაჲ ოკნითი ოკე
 ამწნ:

25 14. ხოლო მე ბასილი გლახაკან აღვწერე სარკებლად მწერალთა და მკით-
 ხეულთა და მსმენელთა: და მამისა ჩნისა | საბაძსა სსკენებულად. სსკებულად და 230b2
 სსდიდებულად რწ ეო უდაბნოჲ ურწუელი ვა ქალაქი განთქმული მტერთა-გან
 გრემოცული და ფედ სსტიკად შეიმული ხილულთა და უხილავთა-გან ბრძოლით.
 და ღთისა-გან ზეკარდამო დაცული: არავისა მინდობილი არცა კაცთა შევედრე-
 30 ბული ად ღთისა-გან განკებული. და მის მიერ დაწესებული: ღუაწლთა-თჳს ფედ
 განწირული: ჳირსა უწყალოდ მიცემული: და სსუენონდ შეწყალებული: და მას
 შინა ეკლესიაჲ ღთიე-ქმნული მართლადსარებასა და მტკიცებული. და უკე დამ-
 ყარებული: და ვა ოწმისა სსუიფელნი სსუურელ არიან ოწისა: და ნეტარ არს
 ეწლისა მორწმუნისა მას შინა დამკვდრებულისა: კერეთვე ლავრისაჲ საბაძისა:
 35 დეკემ იგი არს გლოვისაჲ: და ნეტარ არს | ეწლისა მას შინა და დიდებულისა 231a1
 კაცისა სსიუღლებულისა: და ვა ოწმი მუუეე არს ეწლთა ქალაქთაჲ კერეკე
 ლავრაჲ საბაძისა მთავარია ეწლთა უდაბნოთაჲ. და უკვეთუ ოწმისაჲ რაჲ სსწა-

24 კატო. 23 ქწსა.

რება არს სხვსა ქალაქისაჲ: ეგრევე საბაწმიდისაჲ რაჲ მსგავსება არს სხვსა მო-
სასტრისაჲ.

15. ესე საბა სჯებელი და სიქადელი რჩეული კიდეთა ქ'ენისთაჲთა მოს-
რული მამისა მიერ მოწოდებული და ძისა მიერ შეწმენილი და სულისა წმი-
5 დისა მოყვანილი: ამის წმიდისა სამებისა მონამის და დიდისა ვეთუმის მოწაფე-
მან და წმიდისა თვდოსის. მეგობარმან და მრავალთა მარტულთა მამამან.
მოძღვარმან სულეერმან საბა. სასტრელმან. ესევეთარნი მოწათენი მოიბოგნა: ვი-
თა სტეფანს: და იოვანს: და თომას: და თ'ე აბუკურას: მამად სტეფანე ზღუა-
მეუდარსა ზედა ვიდოდა. და მრავალთა საკრებულთა იქმოდა: | რ'ნ უდაბნოს 231ა#
10 დასცა თავკედი: და იოვანე ეპისკოპოსისი სოხასტელი აღმომაცენებელი ხისაჲ და
მომსთულებელი ტბილისა ნაუთფისაჲ: და თომას რ'ი ღაერასა სწავლითა რწკვი-
და. და ღაერულსა მონაზონთასა ქუხედიდა. და საბაწმიდით იერიქოს მოწაფესა
სცვიდა: და აბუკურა ახალერგი საბაწმიდისაჲ. მწკემისი და მღდელთა-მოძღვარი
ასურეთისაჲ: სასწავლთა-მოქმედი ბაბილონისაჲ. და სხ'ნი მრავალნი მოღუაწენი
15 საბაჲს მოწაფენი და ქრისტესს მოწამენი წმიდანი მამანი ჭაბუკნი და ბერნი სა-
მარტვროსა მას ღაერასა წამებულნი ცეცხლითა დამწკარნი. და მახვლითა მომ-
წკადარნი: ამან წმიდამან ბერმან მამამან ჩ'ნმან მღდელმან. სერგემან სამოთხისამან
საბა. ესევეთარნი რტონი აღზარდნა. და მრავალეერთთა ყუევილითა შეამკვნა. და
სულეერთთა ნაყოფითა ადვსნა: და ო'ლისა ჩ'ნისა ო'ჯ ქრისტესსა შეწირნა. რ'ი-
20 სა ჭმუენის დიდებაჲ. ზატევი და თ'უნის-ცეჲმამ მამისა თანა სულით წმიდითა-
ურთ: აწ და მარადის და ო'ენითი ო'კე ა'ნ:

ჰმართთ ბოჯებამ ცნობად. და მოუტეო ესა სრბად მსხოჯრებუს სიტყვისსა
 სიტყუთა. ხოლო მეშინის ელად მიწდომად შეოჯებელს მას ბოჯებას. რლს
 ქერობინნი შიპით ქიან და ვერ იკადრებენ განცდად. კანს წმიდაარსობით ხო-
 5 ლო აქებენ. და საიდოჯმლოსა სსამებისსა მოგოჯსწაუებენ: ად შენ დთისა სი-
 ტუქათ მსოფლოდ-შობილო. ქეო დაოჯსამომო და ჩნოჯს კანკატეპოჯლო. გოჯს-
 წვეუ საიდოჯმლოა შობისა შესისამ. ვრ ახოჯ რთა დონთა შეოჯდლო ცნო-
 ბად შენდა. ახოჯ რლს ოჯკოჯე სანახესა მიფიეფანო გონებამ ესე. რლ შენ
 მომანიტე. რლმცა შეტემთხუე შენ. ახოჯ რლთა თოჯალითა სლდისამთა მიგ-
 ხედო. რი ოჯხილაჯ ხარ ძალთა-გან ოჯხილაჯთა:

10 შ. სდა დადგეს ბოჯებამ რამცა გზოთ მოჯნ. ახოჯ რი გზამ წარ-
 ვლოს რამცა გეწია. სდა ოჯკოჯე სანოჯნელ ხარ შენ. ეტლთა ზედაშეა ქერო-
 ბინთას ახოჯ ქალქისა დთისა მამისა თანს. წიადთა ოჯკოჯე მამოჯლთა. ვინამ იგი
 განოჯპოტრებელ ხარ. ახოჯ ქეანასა იოჯდამსა. იოსების თანს ძისა დთისა. შენ
 15 კატობრიე ქეო დთისაო სეუდართა ზედა ეტლის-თოჯალედთა წწელისა მიერ
 ხილოჯლთა. ოთხ[ხ]ტედთა. ახოჯ სსშოსა შინს ასოჯლისა ადამ დაშეილისსა
 ფრთეთა ზა ქერობინთასა ამაღლებოჯლი გიგნასა შენ. ახოჯ სსქალწოჯლოთა მკლავ-
 თა ზა ტჯრთოჯლი გიხილო შენ. ბეჭთა ზა ქერობინთასა გიგრიდი შენ. ახოჯ
 მოჯკლთა ზედა დედისა ოჯბიწოჯსთა დადგრომილად. დამა შენი გოჯრდთა-გან
 ოჯსხეოჯლოთა ოჯხილაჯ არს. სყოფელი შენი. რ ნათელსა შინს მყოფე ხარ
 20 თოჯალთ-შეოჯდგამს და ვრ აწ შესოჯეოჯლი ვა გლახაკი ბაკას შა იხილ-
 ვები. ცანხ და ქეანამ შენ კამო სევე არიან. და ვერ ოჯკლავს დატევენად და
 ჰმც ძოჯდოჯთა-გან ოჯკლოჯრთა მიდებს სიქესა სსზრდელად ვა ჩიჯლი. ძრვასა
 შა ეტლთასა სსზრდელსა კანგიცდიდეა: ახოჯ-შე სიქრლს დედისა კოჯრთხე-
 25 ოჯლისსა მიგხადო შენ. ქეო დს დო. ენთა-გან მოტეინარეთა წმიდაარსობით
 იქებთა. ახოჯ ჰირის-გან ქწელისა იფოფონებთა. მრავალთოჯალთა-გან ქერობინთა
 იქებთა. ახოჯ მკლავთა ზა ასოჯლისა დეფითისთა ჰატეფიციეშები. წიადთა შა მ-
 მისა შენისთა დადგრომილ ხარ. ახოჯ ქოჯბისა შა მცირესა დატევენოჯ არს
 დიდეობამ შენი:

188b

189a

4. გოჯრდნი ანკელოზთანი დაოჯდოჯმებელად გაქებენ. და მწეეშინი ველს
 30 მეოთენი ზეცისა ძალთა თანს ადიდებენ შობასა შესისა გამოჯოჯოჯეუეელს: მოთ-
 ძლოჯრდი ოო და ვერ ოჯკლე ცნობად. ზესეხელს მიჯხედოა. ახოჯ-შე ელსა ად-
 გილს ხარ. ჰე ჰეშმარიტად გიემობს მკალბოელი დეფით. ათოჯ-გადე ცად შენ
 მოჯნ ხარ. და შემდგომი ამისო: შენ სიმდიდრისა-გან მამოჯლისა დაჰგლახაკენ.
 და ხატითა იბოჯე ჰეშმარიტად ვა კაცი. რი არა ნატეცებად შეირატე სწორ
 35 დთისა. და კირტთა შა დაადგერ სეუსებითა დთეებისამთა. | დამა შენი ნათელ
 და განმანთებებელ დაბნელებოჯლთა. ხოლო მეცნიერებამ ჩემი ოჯკლოჯრ და მოთ-
 წეეხელ. და ვრ შეოჯდლო ცნობად შენდა-ოჯკოჯეთოჯ ადგირჩიო დოჯმილო შე-
 ოჯკოჯე-მერატხოს მე სიბრძნედ. ად შეოჯდლებელ არს ესე ეოჯად. რ სანარებამ
 კნისისამ არს რლსა დაადგებს წწელი. ვდ მთანი იხარებენ და ელნი ხენი

189b

მდარსისანი. მდარსეთა ამაღლეს კ'ე მათი. ვ'რ თუსჯელთა ესარების. ვ'რ
 მეტყუალებამს თუძლეს დოჯმილი. და აწ რ'ი თუჯუე ადვირინი არა თუწვი.
 მოთუე თ'თ თუხილავი მარჯოკენს შენი. და შეახე ბაკეთა ჩემთა და ახალე ზირი
 ჩემი. აღძარ ქსარი ენისამ. და მომეტ სიტუ'თ სიტუ'თაჲ. რ'ა შიშითა შენითა
 მთავდგეს გონებამ. და შობდეს ენამ წადიერად: რ' კაცობრივი მეტყუალებამა
 თუძლთურ არს თუჯოკეთოჯ არა ს'ლი შენი სხაიერი წართუძლთუეს მის. და აწ
 იტუთლე ჩემ მიერ საიდოჯელისა შობისა შენისისა. მე გამწოჯლილ და ენამიმიე.
 შენ იტუთლე ზირით ჩემით. მე წადიერებამ სოჯლის და გონებისამ განუჭებინო
 წინაშე შენისა: | შენ რ'ნ დაჭბადე მეტყუაელი და თუტუე. მსედველი და ბრმამ. 190a
 ახალე ზირი და განახთლე ცნობამ ს'ლისამ. მიხედვად შენდა. აღძარ ნესტუ
 ენისამ. და ქმენ იგი კალამ მწერად ს'ლის მიერ წ'დის. მომთხრობელ ქვე
 ლისსაქმეს შენს მოწყალო. რ' ზირველი იგი თუჯომოდ შობამ შენი გამოთუ-
 თქო მელი. შენ მხოლომან თუწვი. და მამამან შენმან. თანზარიბითა ს'ლისამ-
 თა. მოთწლომელი წესთა-გან ზეცისათა. ხოლო მეორს ესე. რ'ი წუჯლობის-
 თუს კაცთა ნათესავისა აღასროჯლე. და ასოჯლისა-გან დავითისა მიილე განკაცე-
 ბამ. სიტუ'მან დ'თებერ შეთუხებულმან. ამას შიშით დადადებენ ზეცისა ძაღნი.
 და ხარებენ ზეცისა გოჯნდნი ტომთა ქენისათა. ვ'ა გოჯოკუწა ქდაჯებისა-გან
 მწყემისთამას. რ' ლთა ესწავა ანგელოზთა-გან ხარებამ იგი მუჯლობად ქენისა.
 და დიდებად მადლთა შინა:

ნ. აწ დავდოჯნეთ ღესენელისა მის-გან შობისა დაჯსამამოჯს და დას-
 ბამიერს ამას. მსჯავად შეძლებისა ჩ'ნისა ვმეტყუალებდეთ. დადაცათოჯ არა
 განშოჯენდენ | სოჯლებით სტიქონნი თუძლოჯრებითა გონებისამათა. ხოლო არავე 190b
 დაჯმირთო ს'ლისა წადიერებამ რ'ლ შენ მომინტე: რ' დადაცათოჯ ესაბოჯო-
 ნილი ვინმე წადიერ არინ შესხმად მეფისა. არა შეთჯრაცხ ეგის მეფემან ბოჯო-
 ნილებამ იგი ენისამ. რ' ეს იხილთა სოჯლისა გოჯლს-მოდგინებამ. ა'დ მადლ-
 ს მანინტებენ. და აწ რ'ლს ესე შებოჯოჯოფ. არა არს ჩემ მიერ. ა'დ მინ-
 დობითა შენ კეთილთა მიმინტებელისამათა. რ' ე'ლნი თოჯაღნი ხილოჯლნი და
 თუხილავნი. რ'ნი შენ-გან მოფინოჯენ. შენ მხოლომას მიმართ განუჭმარტენ წა-
 დიერად სოჯრულით: და აწ ესერა წარუჭმართო აფრამ სიტუჯსამ მობერვითა
 ს'ლისამათა. ვიტუთლი მტირედ კეთილთა-თუს რ'ნი ჭეუვენ აღამის-თუს და ნაშობ-
 თა მისთა რ' გარდამოჭკედ რ'ა განახლო განოჯოჯნილებისა-გან რ'ი ხატად შენ-
 და დაჭბადე: მოფიდეთ აწ. სხესა შობისისა. და შეემზადთ გურჯუნი თუსოჯ-
 სოჯრთა-გან სიტუჯათა. დამბადებელისა-თუს გურჯუნთამას. რ'ნ შთამოიუჯან თა-
 ვი თუსი სყოფელსა გლახკეთას: | ადვილო კამა ჩემი და მოთუჯურ მის რ'მლად 191a
 სიტუ'სა. რ'ნ შეიშოსა ხატო მონისამ ასოჯლისა-გან დავითისა. წარმოდგე და
 შეგწირო მის მის რ'მლი ქებისამ. თაჯოჯნის-ცემით სიტუჯუს. რ'ი მოვიდა.

რ'ა შეწიროს თავი თუსი მის რ'მლად შეცოდებთა-თუს ერის თუსისათა: დავდვა
 ძლოჯენი ჩემი ტაბლას მისსა შესწირავად მწყემისისა. რ'ი მოვიდა ძიებად ცხოვ-
 რისა მის წარწემედოჯლისა. მიჯოძლოჯნო სიტუ'ამ სიტუჯუსას. რ'ი განკაცნა და

არამ იცვალა. ანაგზნა მოწყალებამ თვის ღაგზნის შინა წყლისისა. რა განაღნოს
 თურქებით განუხიოვლი იგი ბოჯებამ. და განარჩიოს ბრძმეღითა მითა თქრომ
 ბრძენისა-გან. რი საკოვით შეჭრია გოჯელმან. მოვდა ზღოჯამ კეთილთამ
 რა განკოცოს ქეხით გესლი კერპთ-მსახურებისამ. თუნდა მეოჯუისა ულ-
 5 თასა. მოვლინებამ ძის თვისისამ. რა განახლოს ქეხისამ რი მოკოცოს მს-
 ცთოჯნა განწყობითა კერპთამათა. მოვლინისა წყელნი. რა ახარონ შობამ მისი
 ქაწელისა-გან. | მოვლინისა ზირველ მოსლევისა თვისისა და არა შეიწინარეს. ან
 სისრა ოჯუეს ისრითა მათითა. ვა თვთ თავადი ვოჯედრებით ეტყოდა: იწმ
 10 იწმ რენ მოწყალებენ წყელნი შეხნი და ქვამ დაჭკრბე მოვლინებოჯლთა შენ ზა:
 იხილა მოწყალებენ თუძლოჯებამ კატთა ბოჯებისამ. და კელმწიფებამ ბეჯლისამ
 მათ ზა. მოვლინისა ძმ თუხი რა მოაქციოს ტუჯუე ერისა თვისისამ. აოჯუე
 ანკელოზისა რენ ანკელოზთამან საიდოჯლოდ კამოჯთქოჯელი. და წარავლინა
 წე მისა. რა განაგზნა გზანს მისინი წე მისა: რა დაუქვდროს კატთა შორის
 განოჯმორებელი მამისა-გან. ოჯბრასა და წარავლინა ქეხად სუჯდრთა-გან სოჯ-
 15 ფევისა თვისისათა:

192b

ნი. ოჯოჯოჯოჯ ცამ სუჯდარი არს მისი და ქეხისამ კოჯარცხლებოჯო: ფერკ-
 თა მისთამ. მამა რად ოჯოჯოჯ საკმარ იყო მოვლინებად ანკელოზი ოჯწინარსს
 მისა. ანოჯ რისა მიშეხისა-თვს ოჯბრასა ანკელოზისა სრამდ წე მისა. არა
 არიან ოჯნივთონი იგი ძალნი და კლევის სახეი იგი ცუცხლ-ეობ მოტუენინრენი. |
 20 სიწლოდთა და სობოქად სლევითა მათითა. თოჯმცა ოჯსლეუს სლეად მის თანს ანოჯ
 მიწეუნად ქეხისა მისისა. ან იგი მხოლოდ არს რელსა წამის-ყოფითა ოჯპერდინ
 ელნი ხილოჯენი და ოჯნილაფნი. რელისა ოჯოჯოჯ ზირისა-თვს მოვლინისა კაბ-
 რიელ მახარებელად მოსლევისა თვისისა. ამისთვს რა არამ შედრწოჯდეს დედა
 ქაწელი. ოდეს იხილოს მიდგომილებამ თხიერ თესლისა. ამისთვს ოჯოჯოჯ
 25 მოივლინისა კაბრიელ. რა ოჯწეოდის ქაწელმან ვინ იგი დადგრომიელ არს მის თ-
 ნს. რამ ოჯოჯოჯ განზრახვამ ესმ კაბრიელს ჟამს მას მოვლინებისა მისისისა.
 რ სიტუჯამ საიდოჯლოდ იყო ელთა-გან ძალთა ზეცისთა. ხოლო დირს იქმინა
 ცნობად კაბრიელი ხოლო. და აოჯუე წდასა ქაწეოჯლს საიდოჯლოდ. რი
 გამოვდა საოჯნივისა-გან მეოჯუისა. მოილო მონამან. აღფრინდა კრებოჯლისა-გან
 30 ოჯსეოჯლოთამას. და არა დაკოჯუნდა შს გოჯნდთა. ან აღკდა ქერობინთა და
 სერობინთა განწყობილსა. და წარმოსწრო აღმაღლდა ქაწაქით ზეცისა იწმით.
 და მოვიდა ქუნად ქაწაქად ნაზარეთად. მოიკითხა ქაწელი მარამ. დავარდა | წე
 მისა და თეუნის სტა: იხილა მონამან დედა მეოჯუისამ. მოიღრთა თავი და ში-
 35 შით მისტა მუჯდობამ. მოვიდა მოღიქოჯელი. მოართოჯა წიგნი მეოჯუისამ. განოჯ-
 მარტა წე მისა. და იწეო კითხვად ენითა კსნილითა. ჰქა: მუჯდობამ შენდა კოჯრ-
 თხეოჯლო დედათა შს. აჰა რი ჩემი შენ თანს. ვა იხილა ტრეღმან მან სიონისამან
 განკურდა რ ძალი ოჯნილაფი დაადგრა მის თანს. არა ოჯწეოდს თოჯ ვინამ მოი-
 ვლინა. და ვერ გოჯლის-ხმს ეო თოჯ ვინ არს იგი. ანოჯ სადა არს ქეხისამ მისი.
 ანოჯ რისა საკმარისა-თვს მოივლინა იგი. გარსა ესე ხოლო გოჯლის-ხმს ეო.

192a

192b

სიტყვას მის-გან რ'ი ემს. ვ'დ რ'ი ჩემი შენ თანა. ამით ცნა ვ'დ მონაა არს. და რ'ი თვეის. აღდგებოვლი ს'ლის მიერ განსლიერდა და ქქ'ა მას: კაცო მითხარ მე. ვინ არს რ'ი შენი. ანოვ რ'ია ქქ'ანა მისი. ნოვ თუკოვე მამსკავსე სხთვისა ვისმე. რ' მე რ'ი შენი არა ვიცი. ვ'რ მან მიწოდის მე. ანოვ მუჯდობის მოცემად შენი ჩემდა მომართ ვ'რ არს. თდეს მიცნა მან რ'ა მოსტეს მუჯდობა ჩემდა მომართ. სდა თუკოვე არს საყოფელი მისი. | გინა რაა არს სა-
 193a
 ხელი. მისი. ვინაა თუკოვე მეცნიერ არს იგი ჩემდა. ჭეშმარიტად გესმა გ'ა მისი. ანოვ შენ თავით შენით წარმიკითხე მუჯდობასა. რ'ითა თუკოვე განსრახეთა მოკვლის ჩემდა. ნოვ დაჭყარავ ჩემ მიმართ. რაა არს ზატოვი მისი. ანოვ თოვ საყოფელი მისი. შენ ს'ხარელ ხარ ხილვად. და სხელს-დებ მას თუფლად შენდა. მსკავს არს იგი შენდა ანოვ თუფრომს არს შენსა. შენ მონაა შე-
 მისილ ხარ სსმისელად ფოვითა. ვ'რ იტყვ. რ'ი სამე შენი რაათოვრთით ცეცხლი არს. ზირი შენი მის'ა ბრწინივალქ. ვ'რ ვჭტოვებ. რ'ა შენს ვერ შემძლე-
 ბელ იეოს მიხედვად მის': თუკოვეთოვ ზირი შენი საკოვმილ არს. თუფლს სამე შენსა ვერ იტვრთივადენ მთანი. ა'დ დადნეს მის-გან. სიტყ'ათა შენთა-გან გამოვალს ნაკოვერცხალი. რ'ი შენი ვ'ეშე დაარდოვედეს მთათა. და შეჭმთხსრ-
 ვიდეს კლდეთა. შენ მონაა ხარ და სამისელი შენი ცეცხლი არს. ვ'რ ვხელავ ზირისა-გან რ'ისა შენისა წუმდეს საკოვმილი ცეცხლისაა. თუკოვეთოვ საბლარდნე-
 193b
 ლი | *). შენისაა შეარევედეს ქსენელსა საფოვსკელით-თავრთ მათით: მარ-
 წევი განცხადებოვლად. შენ მონაა ხარ ანოვ რ'ი მონათაა შენ რ'ი გივისა ჭეშ-
 მარიტად: ნოვ თუკოვე შენ თუთ რ'ი ხარ. თუკოვეთოვ მონაა ხარ. მასწავე ვინ არს რ'ი შენი. და ნოვ დაჭყარავ ჩემ-გან. გამომიჭეშმარიტე საქმ' შენი. რ' განკვრევიბოვლ ვარ მე შენ-გან. რაა არს სახელი მომავლინებელისა შენისაა. ანოვ სდა არს ქქ'ანა მისი. ანოვ ვინ არიან ნათესავნი მისნი. შორს თუკოვეა ჩ'ნ-გან. ანოვ მახლობელ ჩ'ნდა: მიოვგო ანკელოზმინ და ქქ'ა: კმატეკეფინ მარიამ და დადოშენ წოვლილად გამოძების მაგის-თვს. ვ'დს თავადმან რ'ი დამკვდრე-
 ბოვლ არს შენ შ'ს გასწაოს ე'ლი. ხოლო ესე თუჩეოდე რ'ი ჩემი საიდოვლოთა არს. | *). არს თუკოვე გესმა ესაიაჰს-გან: ვ'დ თესლტომი მისი ვინმე მოთ-
 194a
 თხრას. იგი მოთუწოდებელ არს ე'ლთა-გან ძელთა ზეცისათა. ვ'რ ვოქოვა სხეო-
 ბა მისი. რ' მე არა თუჩეი იგი. გარნა მისმიეს კმაა ხოლო მისი. და მე ვერ შემძლებელ ვარ ხილვად მისა. გ'ა მისი სსმისელთა ჩემთა არს და იგი თოვლთა ჩემთა-გან თახილავ არს: შესმა მის-გან ვ'დ მოვლს შენდა. და განსრებ ქე ჭეშმარიტად. იგი შენ თანა არს. და მან გასწაოს ე'ლი ჭეშმარიტებით.

7. განკვრდა მარია მსკვრელებისა მის-გან. რ'ლს იტუოდ მის მიმართ. მთავარანგელოზნი: ხოლო არავე დადოშენ კითხვად მისა. კ'ლადცა. ა'დ შთაი-
 ცოვა ძალი მდლით ქალწ'ლმან. ეტუოდა თუშინად მთავარანგელოზსა. რ'ა ცნას ძალი საიდოვლოთაჰსა: | თუჩეოდე თუკოვე ცეცხლისათეერო. თუკოვეთოვ არს
 194b

*) кусок оторванъ отъ листа.

კამომიცხადებ ჭეშმარიტად. რ'ღსა ეგე მახარებ. არა შეიწყნარებენ სსმენელნი ჩემნი. განაცხადე ჭეშმარიტად სიტყუაჲ შენი. და ნოჲ ჰკონებ ჩემს. ვ'რმცა აღრუ-აღრუ შეგუტუოჲ შენ მიერ. რ' არა ვარ მოსწრაფე განებითა. ვ'ა ისწრაფა ეგა დედამან ჩემმან. და მსწრაფელ შეიწყნარა ზრახებაჲ მადთოჯრისაჲ. არა შეგებინდებთ სიტუ'ათა-გან შენთა. ვ'ა იგი შეცბონდა ეგა და დაიჭრა სიტუ'აჲ იგი. შთაიგდო თავი თჳსი მთხრებელსა სიკ'დილისას. რ' არა ჰქითხა მთხრებელსა მას ჭამისა მის-ათჳს ხისა. თოჲ ვ'რ შესაძლებელ არს ღ'თუოფაჲ. რ' ეს ვჭამო ნაუოფისა მის-გან. თჳკოჲუთოჲმცა ესრე წოჲლილად გამოიქცა. ჭეშმარიტად ეძლიამცა ბოროტისა მის და დადგრომილ იუო ზატოესავე თჳსს: აჲ თჳკოჲუთოჲ არა მათჳწუებ ჭეშმარიტად. ვ'რ შესაძლებელ არს უოფად რ'ღსა ესე მახარებ. დადგომენ სიტუ'ეს-გებად ჩემდამო. გოჲელისა მის ხარებაჲ მასწავებს. რ' ბოროტი იუო. და აჲ ესეჲ მსკავს არს მისდა. | თჳკოჲუთოჲ არა ჭეშმარიტად მათჳწუო. რ' არა ვარ სადაგ ცნობითა. ვ'ა ზირველი იგი დედაჲ. რ' ი საბრძე ექმნა ქმარსა თჳსსა. მას ესება რ'ამცა იუო ვ'ა ღ'ი. და ვერ მიიწია თოჲ ვ'რ ეგების ესე უოფად. და შენ მახარებ მიდგომილებასა თჳნიერ მამაკაცისა. და ესე დაოჲჲერებელ არს ბოჲნიებისა-გან კაცობრივისა თჳკოჲუთოჲ არა სხითა რაჲთმე შეოჲძლო დაჲჲერებად ჩემდა: ნოჲ ემსკავსები ჩემ-თჳს გოჲელსა მას მად-თოჯრისა. რ'ნ შეიტუოჲა ზირველქმინოჲლი იგი სისოჲლეღესა შ'ა თჳსსა. დეგ. ვ'ღს გოჲლის-ხმა ვუო. რ'ღსა ეგე იტუჲ. ვ'რ ეგების უოფად. რ' არა ვიცი მე სხს' მამათაჲ. სათჳკოჲნი-გან არავისდა სმენილა. ვ'რმცა გამოვიდა მოჯღლის-გან შვილი თჳნიერ მამაკაცისა. რ'ნ ქუანამან გამოიდის ნაუოფი თჳნიერ შრომისა. ანოჲ რ'ნ ვენამან მოსცის ტეჲანი თჳნიერ დაწერგვისა ადგილსა თჳსს: გინს თოჲ რ'ნ ვანამან გამოიდის მარტოჲლი თჳნიერ დათესვისა. ვინ იხილა მიდგომილი თჳნიერ შეხებისა მამაკაცისა. | გინს ვინ იხილა ჩხელი მოჯღელსა ქაღწ'ლისას. ანოჲ ვინ დაადგრა შ'დ შობისა ქაღწ'დვე. არა მივითოჲლო შენ-გან ხარებაჲ ეგე. ვ'ე არა მსწრა ჭეშმარიტად უ'ლი მის შ'რ რ'ნ მოკოჲლინსა შენ:

195a

195b

8. მიოჯო მთავარანკელოზმან და ჰქ'ა: განმავრევეს მე მარიამ მიოჯ-წდომელი ეგე კელონებით გამოკითხუაჲ შენი. რ' თჳზუოსაძ'ს ქერობითა და სერაბისთა აღიმადლე. და განაბრანვე ცნობაჲ შენი. მნებაჲს თჳკოჲუე სასწაოჲლი-თა რ'ამე რწმუნებაჲ შენი: არა თჳკოჲუე გიცნობიესა ასოჲლო ღ'თისო. არა ვარ მე მოფლინებოჲლი მტუოჲვარ. მიითოჲაჲე სიტუ'აჲ ჩემი. არა ვარ მე მსკავს გოჲელისა მის რ'ნ აცთოჲსა დედაჲ შენი სამოთხეს შ'ა. და რ'ეს გამოსცადო ძალი სიტუოჲათა ჩემთაჲ. თჳწუოდე რ' ჭეშმარიტ არს ხარებაჲ ჩემი. რ' განს-დიდნე ღ'თისა თანა და მოიდო ნეტარებაჲ თესლითი-თესლამდინ. და ჩემსა ვადიდებ. და მუჲღობასა მისსა მიგეგემ. არა განტარტოჲვ საძოსელსა ზატოის-ნებისა შენისას. ვ'ა უო დედისა შენისა მიმართ გოჲელმან: ა'დ მომიღებებს | შესამოსელი თჳხრწნელებიჲსაჲ. რ'ა შეგმოსო მამასა შენსა დამს. რ'ი განსტარ-ტოჲა მზაკოჲვარმან სამოთხეს შ'ა. არა მომიქსოიეს შენ-თჳს საძოსელი შეთხ-

196a

ხოვლი ფოჯრცელთა-გან რის-განცა შობელთა შენთა დაიფარეს შიშოვლობაჲ
სამოთხეს შა. ად საზღარდნელი ჰატიოსანი ოჯრწნელეებისა მომიროთჳს
შენდა. რა შეჭმოსო იგი ადამს და ევას. ხოლო რა შეთხვ ვერ იყოს ესე
ჩემდს. ისმინე თქმოვლი ჩემი: სლი წად მოვიდეს შენ ზა და ძალი მადლი-
5 საჲ გფარვიდეს შენ. რა გამომხატველი დაბადებოვლთაჲ გამოხატოს სსმოს
შენსა გოჯამთა კაცობრივითა. და ჭეშმარიტად შთაიციოვას ხატი მონისაჲ შენ
მიერ. და შობილი მამის-გან ოჯწინანტის საჯგოჯნეთა იშვეს შენ-გან კორციე-
ლად. და არაჲ დამცირდეს სავსების-გან დტეების თვისსა. ად სიწმიდისა
შენის-გან მიიღოს გოჯამი ადამისი. და მითვე ხატითა. რაი განყოჯნა მ-
10 ცოთრმან. გამოხატოს თავი თჳსი. და მით იქსენსადაჲ დებოვლნი თჳსნი მონე-
ბის-გან მტერისა. და ოჯგებული ბოჯნებსა შა დტეებისსა. სსმოს შენსა |
ავებოვლ თქმეს. ელით-კერძოთვე. და გამოვიდეს ხატითა ვა კაცი. იგი დაად-
გრეს შენ თანს სავსებითა დტეებისაჲთა. და განოჯმორბულ იყოს მამის-გან
მადლთა შა: ხოლო რა ეგო შენ ქალწლუბასვე. ისწავე ჭეშმარიტად წერილთა-
15 გან ვერ იხილა მთხე მყოვალი იგი რაი ეგზებოდა და არაჲ შეიწოჯბოდა ტე-
ცხლის მის-გან. და ქლად მოიკსენე. ეზეკიელის-შოერი იგი ხილოვლი ბჭს
რაი განვლო თავადმან და იგი ეგო დაკმოვლად: და ქლად იხილა ხილვაჲ იგი
დანიელ. ვერ ლოდი მთის-გან გამოეკოჯნათ. თხიერად კელის კაცობრივისა. და
ადგესო ელი ქუასაჲ. ესე მტირედი წერილთა-გან გასწავე: ხოლო მასწავლელ-
20 მან მან შიწინობართამან. რაი შენ თანს დადგომილ არს მან გასწავს ელი გა-
მოცხადებთ. არა ოჯგმს მიდგომილებსა ამს საწოლი. რა რაი იგი შენ-გან
შობად არს. მის მიერ დაებაჲ ელი ცასა ქოჯეჲ. არა მსკავს ხარ შენ ელითა
მშობელთა. რა ქემან შენმან დაჯბადა არსებაჲ ელითა ნამობთა ქენისთაჲ. არა
არს შობილი შენ-გან შობის-გურ კაცთაჲსა: | რა ძალი მადლისაჲ არს მფარველ
25 ქალწლებისა შენისა. ოჯნებულად ეგოს ბეჭელი. სიჭბოჯისა შენისაჲ. რა შობი-
ლი იგი შენ-გან წმიდა არს და ქე მადლის. არაჲ განხოჯნენ ბჭენი ქალწლებისა
შენისანი. რა იგი თავადი არს მყოფტ მყოფეთაჲ. რაი განვლოს შენ შორის
განოვლებულად. განავრცე გონებაჲ შენი. და განავრცე იჭჯ გოჯლის-გან შენისა:
და ნოჯ გამოქიბე და იტეჯ. ვერ იყოს ესეო. რა რაი იგი დადგომილ არს
30 შენ თანს ქს მადლისაჲ არს და მან იქსენს ერი თჳსი ცოდვთა მათთა-გან. სი-
დოჯმლოჲ შობისა შენისაჲ გამოთოქოჯმელ არს. და ნოჯ სტანჯავ თავსა შენსა
გამოძიებად მისა. და მივცე შენ სხოჯაჲცა სხსნ დასამტკიცებულად სიტეათა ჩემ-
თა. ესერა ელისაბედცა ნათესავი შენი. რაღს ბერწ ერქოჯა. კარდასროვლი
დღეთაჲ. იგიცა მიდგომილ არს ქეს სიბერესა შა თჳსსა. ესე ბერწობაჲ წა-
35 მებს დამტკიცებსა ქალწლებისა შენისსა. რა დამბადებელისა შენის თანს არაჲ
არს შოჯალეულ. ბერწის მიდგომილებაჲ | დასამტკიცებს სიტეოვას ჩემსა. და
ესე მეექოჯნტ თითოჯე არს ვინაჲთგან წესსა შა არს მიდგომილებისსა. ოჯ-
კოჯეთოჯ ბერწი კარდასროვლი დღეთაჲ. რაისდა სსოქებაჲ განქარეგებოვლ იყო.
მიდლო მიდგომილებაჲ. და განკმელმან შოჯმლო გამოვლად ნათეთისა. რაღს

196b

197a

297b

ოჯოჯე გიკვრს მიდგომილებაჲ შენი და ქალწულებაჲ: რ' შობაჲ შენი ზეშთა ბოჯ-
 ნებისა არს. ვ'ა იგი იცის შობილმან შენ-გან. მიოჯწომიელ არს და დაფაროჯლ.
 რ'ისა-თხზ მოსროჯელ ვარ ხარებად შენდა. არა გჳმოძიკითხავს მის-გან გამოძი-
 ბით თოჯ ვ'რ იუოს: კარნა სიტუ'აჲ რ'ი მესმა მოფაწიე შენდა. არა მიხილავს
 5 იგი ვ'რმტა შეკითხს. თოჯ ვ'რ იერს ესე. რ' არა კანდიერ ვარ კითხვად მის
 მიმართ: და აწ ოჯწოდე შენცა გამოძიებელი. რ' წოჯლილად გამოძიებისა
 შ'ა არს სჯიმტ. რ'ი მოატოჯებს ოჯწომოჯნობასა. ა'დ განძლიერი და ს-
 რწომოჯნოდ შეიწინარე. რ' არან რ'ნი გამოძიებენ და არა დაჯკლდის. რ' მიაწიის
 ჭეშმარიტსა. და არიან რ'მე აცილობნ. და წარწომიდის | თაგი თაჯი. რ' ს- 198a
 10 ზრასხვი მაცილობელთაჲ ორპირ არიან. რ' ლსამე ოჯნებნ სიტუკუს კელთაგნებთა
 ჭობნაჲ მეორისაჲ. და კანდილებაჲ სიტუჯათა თხსთაჲ. და რ' ლსამე ჭნებავნ რ'ა
 მიაწიის ჭეშმარიტსა. ხოლო მე ოჯწვი ჭეშმარიტად. არა იარაღები კითხვასა მაცას
 ზ'ა. ვ'ა იგი შეკითხვა ზაქარას კითხვას ზ'ა თხსსა ანგელოზისა მის-გან
 ტადარს მს შ'ა წ'ს რ' შეეჯჯად სიტუ'ას ანგელოზისას და ზატოჯად მიიღო
 15 დოჯმილი: რ' ჭქ'ა: ვ'რ იუოს ესე ჩემდა. რ' მე მოხოჯრებოჯელ ვარ. და ცოლი
 ჩემი კარდასროჯლად დღეოთ. ჭეშმარიტად წინ წარმტოჯელად მდღელმან სხხითა დოჯ-
 მილისაჲთა. რ' დდოჯმებად იყო წესი მდღელობისაჲ მის ზირეჯელისაჲ.

9 მოჯჯო მერმტე გამოწოჯლილეით: ვ'რ იუოს ესე ჩემდა. რ' მა-
 მაჯცი მე არა ვიცი. და ესმა ჭეშმარიტად. ვ'დ ს'ლი წ'დაჲ მოფიდეჯს შენ ზ'ა.
 20 და ძლი მადლისაჲ გეფარეიდეს შენ. მესი ადესო ს'ლისა მიერ წ'დასა და
 თოჯა ქალწლმან: | აჯ' ესერა ვედაჲ მკევალი ო'დ. მეჯავნ მე მსჯავსად სიტუკუს 198b
 შენისა. კ'ლად მოჯჯო ანგელოზმან. გიხროდენ მიმადლებოჯლო. კ'ხეოჯლ ხარ შენ
 ე'ლთა შორის დედათა. რ' შობილი შენ-გან ქე მადლის იწოდოს. და მეოჯჯე-
 25 დეს იგი სხლს ზ'ა ო'ლლისასა სოჯოჯინოდ. ესრტთ მისცა კ'ლად მშჯდ-
 ბაჲ. და თაჯ'ნის სცა და წარვიდა მის-გან ანგელოზი იგი: ოჯრწომოჯნო იქმნა
 ქალწლი. ვ'დს ცნა ჭეშმარიტი. რ' ძლი მადლისაჲ დაადგრა მის ზ'ა: კე-
 თილ არს ოჯრწომოჯნობაჲ რ'ი იუოს მიხეჯ სარწომოჯნობისა. თომასტა ოდესმე
 არა ჭრწმენს მოციქულისა. და მდიდარ იქმნა სარწომოჯნობითა. რ' დირს იქმნა
 30 შექებად კელსა ოჯხრწმენლს გოჯერდს ო'ისსა: ხოლო რ' ოჯდეუებთ. წარმდე-
 ბად ჭრწმენს ევას ზრახებაჲ გოჯელისაჲ მის. და არა ჭქ'ა თოჯ ვ'რ იუოს ესე.
 და დეცა მს ზ'ა ზატოჯი სიკ'დილისაჲ. რ' დოჯკრა ვ'ა ჭეშმარიტი და იძლია
 მტერისა-გან. მდღელმან ზაქარია დადაცათოჯ ოჯრწომოჯნობის-თხზ მიიღო დოჯ-
 მილი. ა'დ არავე დაჯკლდა ნიქსს მას. რ'ი ახარა ანგელოზმან: | იკითხა მარამ- 199a
 35 ცა გამოწოჯლილეით. და მის მიერ გოჯოჯწუა ჭეშმარიტებაჲ. და კანიდეგნა
 იჯჯ. რ' ოჯოჯეთოჯმცა არა გამოკითხა ე'ლი ჭეშმარიტად ქალწოჯლს. მრავალწი-
 ლადმცა კანიფენილ იყო სიტუ'ად ცილობისაჲ შ'ს კაცთა შობისა-თხზ ო'ისა: კა-
 ნაკრძო ქალწ' მან სიტუ'ად ანგელოზისა მიმართ. რ'ა დოჯკოს ზირი მაცილობელ-
 თა. რ' ლთა ენება კანრეოჯნად ჭეშმარიტი სარწომოჯნობაჲ. და ოჯოჯეთოჯმცა
 დადოჯმებოჯელ იყო მარამ კითხვად. ვინ ოჯწესი თოჯ ანგელოზსამცა ოჯდებ ეყო

გამოცხადებამ ვ'ლისამ. კ'ხოვლ იუენ მარამ. რ'ი გზა-გოვექმნ ცნობად დავა-
 როვლთა საიდოვლთა. ვ'დს ანკელოზმან: განცხადა ჭეშმარიტებამ სახარებისამ.
 და ადვსო სოფელი სარწმუნოებითა: რ' კმა-ყო ანკელოზმან. ს'ლი წ'მ მო-
 ვიდეს შენ ზ'ს და ძალი მადლისამ გუფრვიდეს შენ. რ' შობილი შენ-გან წმიდა
 5 არს და ძე მადლის: და მოვჩქოვესვე სიტუ'სას მისსა შევიდა ს'მოდ მისსა ძმ
 იგი | მხოლოდ ზირმშია უ'ლთა საოკოვნეთამ. ესე არს ხარება გაბრიელისი. 199b
 და ესე არს ქალწოლი რ'ი იქმნ ოჯეშთაშს ქერობინთა.

10 10. წ'ნ ქალწლმან მოვგო ანკელოზსა სარწმუნოებითა მტკიცითა: მო-
 ვედინ ო'ი. აჭა წმიდა-გჭეოფე ს'ლთა და კორცთა. და განვიწმედ ს'ცნობელთა
 ჩემთა. დაადგერინ მს შ'ს. ვ'ს ჭნებას: აჭა ესერა ვდგა მგეგალი ო'მ წ'ე მის-
 სა. ოკოჯეთოვ სითო ოჯს დაადგერინ ჩემ თანა. არა ვეველტი მის-გან. შეკაენ მე
 მსტავსად სიტუ'სას შენის: განადო ოჯბიწომან კარი მორჩილებისამ. და შევიდა
 მისა შ'რთ რ'ა მიიღოს მის-გან ბოჯებად კაცობრივი. არა ოჯწინარტს მისლვი-
 15 სს ანკელოზისა მოვიდა მისსა. არცდაა შემიდგომად მოკითხვის: ა'დ შეესეოვ-

20 15 დად სმენსა თანა კმისსა. სასმენელთა მისთა შევიდა დიდებოვლი იგი. მოვიდა
 განოვრობული მამისამ. და განანთლა ქალწ'ლი ნათლითა დ'ოვებისამთა. კარდა-
 მოკდა ბრქეინვალებამ მომავლინებელისა-გან მამისა თ'ნიერად განყოფისა მის-გან.
 შევიდა მოვცელსა ქალწოლისსა ს'დ დ'თებითა. და საგსე არიან ცანი და ქ'უ-
 ნამ. მის გამო დაიტია სასომან სროვლებით: | და იტეგვის ფრთეთა ზ'ს ქერო- 200b
 20 ბინთას. იგი რამთოვრთით მამის თანა. და იგივე შემოსილი კორცითა ვ'ს
 ჩხელი საშოსა შინა მარამისა. მის-გან რწიან გოვრდნი ანკელოზთანა მადალთა
 შ'ს: იგი მიიღებს სიოროილესა კორცთასა ს'შოსა შ'ს. და იგივე სერობინთა-გან
 წმიდაასრობით იქების. მალაფთა შინა იქმნ ჩხელ მოვცელსა შ'ს ქალწ'ლისსა თ-
 25 ნიერ საწოლისა. რ'ნ განზომან ცანი მტკავლითა თვისითა. და ქ'უნამ ბრჭალი-
 თა თვისითა. დატევენოვლ არს იწროსა შ'ს საშოსა ქალწ'ლისსა. გელმწიფებამ მისი
 განხევილ არს უ'ლს ზ'ს დაბადებოვლსა. და იგი დადგრომილი მოვცელსა შ'ს
 გამოხატავს თავსა თვისსა. მსტავსად ჩხელთა საშოსა შ'ს მარამისა. განსწმედს
 და განჭკახმავს ხატსა დაბადებ'ლთასა. და შობასა კაცობრივსა რ'ი განრეოვან
 ხაკოვითა მტერმან.

30 11. განმხაროვლდა წ'მ ქალწ'ლი. რ' დაადგრა დ'ი სიწმიდით მს შ'ს.
 განდიდნა სიხაროვლი და მხიაროვლებამ მის მიერ. ადგა და გამოვიდა ქალწ'ლი
 ადვსებოვლი ნათლითა დ'თეებისამთა. ადვიდა მთად-კერძო მოკითხვად ბერწის
 ელისაბედისა. რ'ა იხარებდეს | მის თანა. იტურთა ქალწ'ლმან ო'ი სამწესოთამ. 200b
 ადვიდა რ'ა იხილოს ცხოვარი ბერწი რ'ლსა ოჯტურთავს კრავი მოხოვცებოვლი-
 35 სა-გან: ადფრინდა ტრედი სინისსამ ფრთითა სიმართლისამთა. რ'ა იხილოს
 მდელელი მოხოვცებოვლი ოჯტუჯ. და ბერწი მიდგომილი. ადვიდა მარამ. დროვ-
 ბელი ადვსებოვლი ცოვართა. რ'ა ასოვას ქ'უნასა წუოვრიელსა. და ნაყოფიერ
 ეოს ნაყოფი ბერწისამ. ადვიდა დეკამ შეოვთვისამ დწოლად სახლსა მონისა მჭ-

5 მოვსოქოვავსე.

დაგებულისას. რა აკოვრთხის წინამსროლი. ნაყოფი ბერწისა გლახკისაჲ სსხდ-
 სსა შა მისსა. მოვიდა ჭბოჯკი. ხსნლს მოხოვრებოვლისას. რა განახცადნეს.
 საკურველებად ბერწობის და ქალწულებისაჲ. მოვიდა დედა მეოფისაჲ კარსა მო-
 ნისას. და შიშისა-გან მისსა შეძრწოვრდა ჩხელი მოვცელსა შა ბერწისას.
 5 დაფაროვლ ეყო მეოფელ მოვცელსა შა ქალწულისას. და მოდრკა თენის-ცე-
 მად მისა. წინამსროლი ძღ მდღელისაჲ. | სსშისა შა ბერწისა გამოჩნდა და
 ძალი... *)

12. და ერმაჲ | ძღრვოდა სსშისა მისსა. და არაჲ ოვწოდა რაჲმცა ქქა. 203a
 განკურვებოვლ ეყო მართალი იგი. და დაბრკოლებოვლ ეყო სსქმესა მისსა ზა
 10 მიდგომილებისას. იგმთა მოთმინებად იოსებ ხოლო განახცადებდა მოვცელი სს-
 ხესა ერმისას. რა იყო მას შა. რაფინცა ენების დაფარვის. ესმინვე სსზრ-
 ხავი მრავალთა მრ. და ოდეს ჭებოვან რამცა დაფარს სსქმელ ოვბოვლისაჲ მის.
 მრავალნი თითთა ოვწოვრებდნის მისა მიმართ. შეზურთობდ იქმის იოსებ ოვრგი-
 15 თა მიდგომილებისა შის-ოვს ოვბოვლისა. და ესმინოდა კითხვად მისა. და ქქა:
 მითხარ მე ჭბოჯკო. რაჲ შეტემოხვა თანიერ ცნობისა ჩემისა. სსდა ოვკოვე
 დანთქა ოვბოვლებად შენი. რა ოვკოვე ზღოვამის შეიცვას სსფტროჲ იგი შენი
 ღელვითა შა ოვსთა. ასოვლო სითინისა. ვრ ვოქოვა არა ოვწვი. ფრთენი სი-
 კეთისა შენისანი განწოვობითა შა ოვსხეოვლოთა განვიცადენ. და აწ ოვკოვე-
 20 ლებ. ვინ ჩამოვადგო მდღელსა მის-გან. ვინ ოვკოვე მოხარსა სსფსელ იგი და-
 ფაროვლი შენ-გან. რა ბეჭედი მეოფისაჲ | ეყო დადგომილ შენ ზა. მხი- 203b
 როვლ არს ზირი შენი მდღელისა-გან სსღმროთაჲსა. და აწ ოვმეტელს გხედავ.
 რა ადესებოვლ ხარ მდღელისა-გან სსღმროთაჲსა. ხოლო განკურვებს მე მიდგო-
 მილებად მოვცელისა შენისაჲ. და არა ოვწვი თოვ ვრ ვყო დადაცათოვ მე ვდოვანე
 ვრ შეოვდლო დადოვებულ სსხოვთა. ვინაჲ ოვკოვე მოწიას ჩემად სირცხელი ესე
 25 სსშინელი ასოვ რლთა ოვკოვე ავსხავთა განკარცოვრეს ქალქო ძღოერო. მოვ-
 კო მარამი. კმატეევი იოსებ და შეიკრიბენ გოვლის-ზრახვანი შენი. არა შემე-
 თხოვრვისა მე ამას უღლს ზა დაშუაჲ. დო ჩემი მოწმეა. რა დავკმარხო ოვბი-
 წოვებად ჩემი ჩემ თანა. და არა მოხაროვლ არს სსოვრულ ქალწულობისა ჩემისაჲ.
 ოვრებოვლად ჭკივის ბეჭედი სიჭბოვკისა ჩემისაჲ. და განოვრისხეად ჭკივის წიგ-
 30 ნი რა მოცემოვლ არს შენდა. რაისაჲ ვერ ძღომილ კითხვად. მოვკო იოსებ
 და ქქა: მართლ ჭყოფ თავსა შენსა. ჭე ჭემშარიტად ოვმეტელს ეღთა მართალ-
 თაჲსა ეყო ოვბოვლ წე თოვალთა ჩემთა გე აქ ჟამადინ. მოწამე ვარ ოვბი-
 წოვბდასა შენსა. რა ვისარე | ღირსად-სღოვითა შენითა. და კლად კიდე უოფასა 204a
 შენსა. ადესებოვლ ვარ ოვრვითა შიშისაჲთა. და ვრ დაეჯურო სიტუაჲ შენი
 35 არა ოვწვი. მიდგომილებასა მოვცელისასა ესე რა ვხედავ. სიტუათა შენთა ცილო-
 ბად ვერ შემღებულ ვარ. მძიმეა ჩემად ოვკურძოვე. შიშისა ბნელისასა მოოვცეს
 გონებად ჩემი. და არაჲ ოვწვი. ვერ კელმეწიფიების თოვმცა შეკრატე სსხოვთა

*) Съ одного листа (стр. 201—202) оторвана вся половина, такъ что на остан-
 шейся половинѣ сохранились отдѣльные слова и предложенія.

თანს დედათ. ოზიჭობსს არს ჩემდა ფაროვლად განტევებამ შენი. რა განხერე
 ორკერძოვე ზატოეთა: მიოვგო ოზბიწომან: ქალწლებამ ჩემი წამებს ოზბიწოებას
 ჩემსა. ხოლო მიდგომილება ჩემი საიდოვლოდ არს. სიტუამ ჩემი ესრტთ არს.
 ვ დ არამ ვიცი სხტ მამათამ. დაიჭერე ჭეშმარიტად. რ წმიდა ვარ სწოლისა
 5 გან მამათამს. და ოკოვეთოვ ნატილ ვიხინდენ სიტუანი ჩემსი. ოვწუი ვ დ ვარ-
 წმოვრის მან რ ი დამეჯდრებოვლ არს ჩემ თანა. ხოლო დამტკიცებისა-თვს სხვა-
 თამს აჰ გეტუვ შენ: მასოვ მე წყალი გამოცდისამ. ვა ბრძანს მოსე შჯოვლ-
 თას შა რა მოწამე იყენენ ელნი | ქალწლობას ჩემსა წყლის გამო მხილებისამ 204b
 სს. და ოკოვეთოვ ესეცა არამ გრწმენეს. ევრძალე ნოვ ოკოვე სსჭჯელს შეტ-
 10 ვარდე შჯოვლის-მიდებულისა-გან მოსტსსს. ჭქა ისიკებ: ვ რ ვინ დაიჭერის ესე.
 რ არს არს სხტ ამისი. ვინ იხილას ქალწლი მიდგომილი. ანოვ ვ რ ვინ შეოვ-
 დლოს რწმოვრებამ. ერთისა-გან მოვცდისა მოვმოვნი სუგსენი. და ბეჭედი დამარ-
 ხოვლი. ოკოვეთოვ არამ განიიდეს ქალწლობამ. არა იქმნების მიდგომილებამ.
 და ვ რ ეგების მიდგომილებამ თვნიერ მამაკაცისა. გინს თოვ შობამ და დაცვად
 15 ქალწლობამ. არა ვტედავ სხესს. არცადა წიგნთა შინს ოვწუით და არცადა ბოვნი-
 ბამ შემიძლებელ არს მიწდომად:

13. მიოვგო ქალწლმის და ჭქა: ოკოვეთოვ ეძიებ მოწამეთა სიტუვს ჩემი-
 სს-თვს. გეზოთს შენ მრავლად წიგნთა-გან სადმერთოთა. ვინ ოკოვეც თანავეო
 ქუანსას ქწელს. და შვა ჯამამ. და ე დ რ ითა სწოლოთა იშვა ევა. ანოვ ვინამ
 20 შეოვლიო კოვერთხმან განმეღმან გამოლებად ნყოფი. ანოვ კვლისა-გან კმელი-
 სს ვინამ გამოკდა მდინარტ. | რისა-გან სოვეს ძეთა იწლისთა. გინს თოვ 205a
 ვინ ასოვს სმსოინს ების მის-გან კმელის წყალი. და ოკოვეთოვ არა გბე-
 ბით მორწმოვნი იქმნს. არა ბევენენ შენ სიტუანი წკრიდთანი: ისმინე ოკოვე
 წწელისამ. რას ოკოვე იტუვს ესამ: მიოვდგეს ქალწლი და შვეს ძტ. და ო-
 25 წლდინს სხელი მისი ევმანლ რ ლ არს ჩს თანს დ ი. ნატილ ოკოვე არს ესე
 შენ თანს. ანოვ ჭეშმარიტ: ელად იხილე ლოდი იგი დანიელისი. რ ლ გამოე-
 კოვეთა თვნიერად კვლის კაცთამს. და ავავსო ელი სოფელი: მიოვგო ისიკებ:
 ოვწუი შეტა ეტა ელი. ა დ ოვსსო ქმნოვლ ვარ მე შენ-გან: ოკოვობსს არს
 ჩემდა განშორებამ შენ-გან. რა არა გამოვწოვლილივიდე სხესს მიდგომილები-
 30 სს შენისსს თოვ ვინამ ოკოვე არს. სოვლისა-გან-შვა. ანოვ თოვ სხვთ რამე.
 რ სხარელ არს სქმედ: ესე განიზრანხ მართლმან ისიკებ განტევებამ მარია-
 მისი და შევარდა ამის გამო ზრთვხვას დიდს სქმისს მის-თვს. იწუო მარამ
 თქოვად მისდა სიტუვთა ტირილისამთ. და სიტუანი მისნი იევენეს | განსაკვრე- 205b
 ბელ. ზრთვებით მიხედნს წიადთა თვსთა და იტუვდა ძის მიმართ თვსისა. მარ-
 35 თალო და ოზბიწოთ. დაწოვრებოვლ ვარ მე. მოხედე აწ სიმდაბლეს მეკვლის შე-
 ნისსს. გამოახინე სიმართლტ შენი. და ნოვ დაჭოვრავ გლახკისა-გან. გამოთვც-
 ხადე თავი შენი ისიკებს. რა არა დააკვდეს ნაჭათა-გან შენთა. შეიწყალე მო-
 წყალეო ოზბიწოებამ მისი. და სიყოვაროვლი მისი. რ ი აქოვს ჩემდა მომართ.
 სიმართლით გამოცხადებთის შენ-მოერითა განამართოვლე კოვლი მისი. და ნოვ

დავფარავ ძეო ჩემო და ღო საიდოუმლის ჩემს მის-გან. რა არა წარწემდეს
 სიმართლმ მისი: აოწვე შეველის შენისათვის რა არა ეჭოვდეს საქმის ჩემს.
 ვითხოვ შენ-გან მეფეო. განანთლე ცნობამ მისი. და განსადიერე სიწმიდლ სო-
 ლის მისისა. რა სარწმუნოებით ჩემ თანვე ქმისხოვროს ოზიქოს შობას შე-
 5 ს. ნოვ დაოვტევებ მას ჭირს შა საქმის ამისათვის სსმინელის. ად დასმტი-
 ცე სარწმუნოებას ოს. რა იეოს იგოც ქადგ მეოვებებსა შენისა. გამოო-
 ცხადე საიდოუმლო შენი. | რა წინაქმსწარმეტყოკელებდეს.

206a

14. და ვრ ქალწლი იტყოდა ამს. მიეროვლას იოსებს სიკჷმოთა ძილისა-
 თა ოვრეის მის-გან. მოივლინს მისა ანგელოზი იგი. რა მთაროვას ხარება
 10 ქალწლსა რა გამოოვცხადოს საიდოუმლო იგი. იუო მართლი იგი მიწოლიდ
 ცხედარს ოს თვისს. ემა უო გბერიელ მისა მიმართ და ჭქა: იოსებ ძეო და-
 ვითისო. ნოვ გემინს. ზირეულად დაწეებას ხოლო მიტევის თვისისა სხელს-
 დვა მას ქედ დავითისა და განდვენს შიში მის-გან. რა ესწავს მასცა მართლ-
 15 წწელსა იაკობ ვდ. არა მოაკლდეს მთავარი იოვდას-გან. და მოვლ წველითა-გან
 მისთა. ვდს მოვიდეს რა იგი არს მოლოდებამ წარმართთა. და აწ ოკოვ-
 თოვ არს მართამ. თესლის-გან და ტომისა იოვდასა და დავითისა. ჭეშმარიტად
 მის-გან გამობრწინდეს მეოვებლ მბისა: ნოვ ოვოვლებე ძეო დავითისო რა რა
 20 იგი მის თანს დადგრომიდ არს ძლ მადლისა არს. და სლის-გან წდისა არს
 მიდგომილებამ მისი: | შეეს ძლ და ოვწოდანს სხელი მისი ივ. რა მან იკისნს

206b

ერი თვისი ცოდვითა მათათ-გან. და ესე არს რა იქა ესათა წწელმან. ვდ
 ქალწლმან შეეს ძლ ევმან და რა არს რა თანს რა. განსმტიცენ იოსებ ქალწლისა
 მიმართ და შიშით განეკრძალე მისხოვრებად მისს. რა შემოქმედი ელთამ ოვტ-
 25 როვს: განიღვბ იოსებ ძილის-გან. განსლიერებოვლმან მადლითა. და აღესებოვლ-
 მან სინაროვლითა. მიხედა წს ქალწლსა შიშით. მოდრკა თაყოვანის-ცემად მისს
 და ჭქა: მშედობამ შენდა დელო მეოვთისო. რა მოვიდა კსნად რადა. თაოვ-
 ნის-ესცემ ოზიქოსა მოვცელს შენს. რა იქმნა ეტლად მეოვთისა მეოვთეთასა.
 ვქადაგებ ოზიქოებსა შენს. რა შენ თანს მეოთე რა არს მღვარეთამ. და ში-
 შით ქმინებენ ზეცისა ძლნი. რა ძლ მადლისა არს იგი. დაღაცათოვ წელო-
 30 ბისათვის კაცთა ნათესავისა დათაროვლ არს სსმოს შა. ესე არს ჭეშმარიტად
 ევმანოვლ. ესათამ მიერ ქადაგებოვლი. რა ვისწავე ჭეშმარიტად საიდოუმლო
 მისი ანგელოზის-გან: | წარეუენა იოსებ ქალწლი სხედ თვის. რა ქმისხოვრებ-
 დეს ოზიქოებითა სოვლისა თვისისათა. იქმნა იოსებ შობასცა ქერობინთა გორცთა
 თვისით. და ქმისხოვრას შემოქმედს ელთას. რა რადას ქერობინი შიშით წმიდა-
 35 სობით აქებენ. იგი დადგრომიდ არს სხელსა გლახკისა სსმოს შა. რისა მცი-
 რე არს ცა დატევენს მისს. კმაეოთიან მისხოვრებად მისს ქალწლი იოსებით-
 ოვროთ. რა ისა დიდების-გან დათვარეობან ქერობინნი. მიიღებს სიოროძისა მსგავსად
 ჩხელთა სსმოს შა ქალწლისსა:

207a

15. ხოლო რა შემს მოღწია განსროვლებამ ჟამისა წესის-გან კაცობრივის.
 40 აღესნეს დღენი შობისა მისისანი. მსგავსად შვილთა დამისთა. რა შობითა, მისითა

5 იკნეს კაცნი წარწყმედისა-გან: ენება მოწყალეებას. რა დაეწეროს ადამ წიგნის
 მას ცხთველთასა. ზირველად დაიწერა ძმ იგი დ-ე. ზირმშოჲ ულთა საოკოჯენ-
 თაჲ. თაჲსა გლახკათასა. რა მას უამისა გამოკლად ბრძანებამ აგუსტოს კეისრისა-
 5 გან აღწერად უისა სოფელისა. მოვიდა ბრძანებამ | ცათა შეოფთისა-გან რა 207b
 და[||||]თს თავის-ოფთელეებამ კაცთა ნათესავისაჲ. შეიმთხვენ რჯრთი-ერთას ბრძა-
 ნებამ შეუეთა შეოფთისა ზესენელისაჲ და ბრძანებამ ქენისა შეფისაჲ. ერთი აღ-
 წერდა ნათესავსა კაცთასა ხარკისა-თჲს სამეოფოთსა. და მეორე აღჭკოდდა კელ-
 წერილსა ბრალთასა ნათესავისა-გან ადამიანთაჲსა. გამოჩნდა შვიგნობრებამ ზე-
 10 ცისაჲ და შვიგნობრებამ ქენისაჲ. კეისარი აღწერდა კაცთა მონებად თჲს. და
 ძმ დ-ე კანთავისოფთელეებამ კაცთა მონებისა-გან შტერისა. და აღწერდა წოდე-
 ბად ნაშობად დ-თისა. ვა კმა ეო ძემან ქოჯხილისამან. რ-ლთა ჭრწმენა მისა მი-
 მართ იგინი არა სისხლთა-გან. არცა ნებითა კორცთაჲთა. არცა ნებითა მამაკაცი-
 15 საჲთა. ად დ-თისა-გან მიწენს. რა სიტუ-აჲ მადლისაჲ. რ-ი მამისა თანა დ-თ
 არს. კორციელ იქმნა და დაემკვდრა ჩ-ნ შ-ს: გამოვიდა ბრძანებამ კეისრისა-გან
 15 აღწერად უ-ღისა სოფელისა. აღიწერებოდა კაცად-კაცადი თჲსსა სოფელსა. ადვიდა
 იოსებმა ნაზარეთით | კალილეაჲსაჲთ ჭოჯრანსტანად. ბეთლემად. ქალაქად დავი- 208a
 თისა. აღწერად მარამით-ოჯრთ. რ-ი თხოვილ იყო მისა. რ-ი ეყო სახლისა-
 გან და ტომისა დავითისა. ადვიდა [||||] ცისა შეოფთს. დედისა თანა ქალწ-ღი-
 20 სს. რა აღიწეროს ძმ დავითისი. ქალაქსა დავითისა დაწერად თავი თჲსი რიც-
 20 ხოსა გლახკათასა. აღიუენა ადამი ნაშობით-ოჯრთ ძემან. და დ-ნ ბოჯნს მას.
 სამკვდრებულსა ედემს მჲის ადმოსავლით. ვინაჲცა გამოვიდა. აღწერად იგი
 მოჯნ ნაშობით-ოჯრთ თჲსით. რა არდარა აუენებდეს შესლვად მოჯნ ქერობინი
 მოტყინარს. და მახელი იქნევისაჲ: წარიუენა წ-ნ ქალწ-ღმან რ-ი უ-ღთაჲ
 ბეთლემად. იცნა შეოფთემან ქალაქი დავითისი. და შევიდა დადგრომად მოჯნ. რა
 25 ზატოუსტეს მამოჯლს თჲსსა. ხოლო რა არა ეო მათაჲ ადგილ სავანესა მას.
 ზოგეს ქოჯბი მცირს და დაადგრეს მას შ-ა. დაგლახკანსა მდიდარი იგი. დაწვა
 ცხოვარი რ-ლსა ეტჯრთა მთავარი შვიგნითაჲ და მიფლობელი შეფთაჲ. | იქმნა 208b
 ბეთლემი ოჯნეშობს ცათა. და ადესროჯნეს მის ზ-ა წ-წელთა კმანი. რ-ლსა
 30 იტუოდეს; და შენ ბეთლემ. ქენაჲ ეგე იოჯდაჲსი. არაჲ სადა ოჯმწმენს ხარ
 მთავართა-შ-ს იოჯდაჲსთა. რა შენ-გან გამოვიდეს დიდი მთავარი რ-ნ დამწესოს
 ერი ჩემი ი-ღლი: გამოვიდა ბჲსისა-გან დავროძოჯლისა ზოჯარაკი ჭამებოჯლი.
 რა შეწიროს თავი თჲსი მსოჯრებლად მამისა-გან თავის-ოფთელეებისა-თჲს კაცთა
 ნათესავისა. შვა ქალწ-ღმან ძმ იგი თჲსი ზირმშოჲ და შენჯა იგი სახოჯეგელითა
 რ-ლსა შეოჯმოსიეს ნათელი ვა სამოსელი. მიაწენა იგი ბაკასა. რ-ი ზის ქე-
 35 რობინთა ზ-ა. რა არა აქოჯნდა მოჯნ ადგილ სავანესა მას: შვა ქალწ-ღმან. და
 დაადგრა ოჯნებულად ქალწ-ღებამსვე ძალისა-გან სადმერთოჲსა. კაც არს უ-ღით-
 ოჯრთ შობილი იგი. და დ-ი გამოოჯკოჯლეველ. არა დამცირდა დიდებისა-გან
 მამოჯლისა. იგი შეოჯეგეს მადლთა შ-ა მამისა თანა. და მის-გან ძქიან ზე-
 ცისა ძალნი. იგივე მდილებს სისესა საზრდელად. ვა ჩხელი დედისა-გან რა კ-ც

არს და | ვინ იცნას იგი. მის-გან იფარვან შიშით ქერობინნი. და იგივე შწო- 209a
ლარე არს ვა ჩხელი ბაკას შა:

16. აღმოსთავეს ზეცისა ძალთა რა ხსარობ მწყემსთა მისლგამ მწყემს-
მთავრისა ცხოვრება-თვის ზირმეტყუელთა. რა წარწემდოვლ იუვენეს. ეტყუან
5 ანგელოზნი: ავა განსრება თქნ სისაროვლს დიდს. რისა შრ ივა ქსის. რა
იშვა მაცხოვრად თქნდა. ქალაქს დავითისს. ესერა ჭზოთ იგი შესოვრული
და შწოლარს ბაკას მარამის თანა დედისა თვისს. რა განჭკენეს ზერობილინი
საკრეულთა-გან სიკვადილისთა. არა არს ხილვამ მისი და არცა დიდებამ მისი:
ვა თქა ესია. ან შევფევე არს იგი ძლიერი. რისა სოვფევისამ არა არს
10 დასასროვლ. ავა ძალთა-გან ზეცისთა გესმის დიდებამ მალათა შინა. და მძ-
დობამ ქუნასა ზა. განმხაროვლდეს მწყემსნი ხილვისა მის-გან. რა ესმა და
იხილეს. აღიდეს ვა სისაროვლისამ. ვა ისწავეს ანგელოზთა-გან: | განვიდეს 209b
ვე ბეთლემდე. და იხილეს დიდებოვლი იგი დედისა თანა გლახაკისა. დავარ-
დეს და თუნის სცეს. და შეწირეს ძლოვნად ქადაგებამ იგი. რა ისწავეს. და ახა-
15 რებდეს ელს სოფელს:

17. ხოლო მარამს დავმარხნეს სიტყუნი ესე. და დავდა გოვლს თვისს.
ჭხედვიდა ანგელოზთა და კაცთა თუნის-ცემად მყოვიის. რა იშვა მის-გან
ოვთესლოდ. ჭხედვიდა. რა ჩხელი დოვინს. და განწოპანნი ზეცისანი და ქუნი-
სანი გმითა მადლითა აქებდეს: ქოვბი მტირს და ბავამ გლახაკი. ხოლო სჯმს
20 საშინელი. ზეცისა ძალნი გარემოლს წმიდაარობით შეამოებენ. იოსებ მთავ-
რობს: რა გოვინნი ანგელოზთანი მის თანა მისხარებენ. ქალწლი დედოფელ
იქმნა ზეცისა და ქუნისთა. რა ზატევისცა შობილზმან მის-გან. ვა ქადაგა
ზირეულად შვოვლს შა. ზატევის-ცემამ მშობელთამ ასწავა ზეცისა ძალთა. რა
აქებდენ დედას მასს ოვბოვლს: ადგა და თუნის სცა და ჭქა: ძეო ჩემო და
25 დო ზირეულსა-განკრეითო. აღადე | ზირი დედისა შენისამ. რა შეოვლს
შეგვალმან შენმან დირსად ქებად დოთეებისა შენისა. ავა ესერა ვედავ რა დასნი ანგე-
ლოზთანი ოვხილავად აქებენ მყოფებასა შენსა. განჭკენ კროვლების-გან გონებამ
კაცობრივი. და შეაფე იგი ბოვებას ოვსეოვლოთასა კალობად მალათა შა.
და ქებად შენდა ელთა დოთისა. ავა ესერა დღეს გამოჩნდა წყარო ოვოვდავე-

30 ბისამ სხლის-გან დოთისა. რა ასოვას ქუნასა წოვარიელს. ამას დღეს ად-
მოსცენდა დროვებელი სავსტ ცოვართა. რა ასოვარს ქუნასა ოვსწენულებამ.
ამას დღეს იხარებენ წწარმეტყუელნი. რა აღესროვლენს თქმოვლი მთინი: ამას
დღეს ადოვლებიეს დავითს ქნარი იგი თვის და კალობს წე ჩემს რა ვიწოდე
კილობნად სიწმიდისა შენისა: ამას დღეს შეიერთნეს ზეცისა და ქუნისანი ერ-
35 თობით ქებად შენდა და გმობენ ესაიამ თანა: ყრმამ იშვა და ძედ მოვოვრეა რა.
ეგმან-ღ რა არს ჩნ თანა დო: | აწ ოვოვე მოვედით ელნი ნაშობნი ადამისნი. 210b
და ჩნცა ადვიდით კალობამ სოვლიერი მსგავსად შექლებიის ჩნისა. და განვიდეთ
დედის თანა მაცხოვრისასა მნობითა სლიერთით. და ვამ ვოთ: ესე არს დღს.
რა ჭქმნა რა. ვინარებდეთ და ვიშოვებდეთ ამას შა. რა მოვოვრედან ადმოს-

ვალმან მადლით. და განკვანათლან მსხდომარენი ბნელს და აწრდილთ სიკ^ადი-
 ლისათ. ამას დღესსაწყოელს მომართოვამს ძლოვენი სიტუ^ათა ჩემთაჲ კინისკისა-
 გან ბოჯნების დატებად წ^აე შენსა. დედაო სიტუ^ასაო. მიითოჯალე გლანაკისა-
 გან ბოჯნების დატებად წ^აე შენსა. დედაო სიტუ^ასაო. მიითოჯალე გლანაკისა-
 5 ბოჯნების და მომიტევე კადნიერებაჲ ესე. და შეიწირე წ^აე ძისა შენისა. არაჲ
 თოჯ სიტუ^აჲ შესმისაჲ. ჯ^ად წადიერებაჲ გონებისაჲ. ვ^აჲ მან მხოლომან ოჯუის:
 რ^ა მისა ჭმოჯენის დიდებაჲ. თანა ოჯრწნელით მამით. და ცხოველს-მყოფელით
 ს^ალით წ^ადიო-ოჯრთ. აწ და მ^ადის და ოჯ^ანითი ოჯ^აე ა^ან.

XVII

**ბ^არ^ა: დამირითი: ზ^აბ^ა: კოხბოჯელ: კობ^აშისი: თამ^აჯორიან^ა:
 დისის-თოჯოჯისი:**

269a¹

10

1. და იყო დღეთა ო^ალის ჩ^ანისა ი^აჯ ქ^ატსთა ჩეტარი ლოჯინოზ გან-
 წესებულ ასის-თაჯად. რ^ალ იგი მანლობელად თანადგა ჟამსა მას ჟურცმისსა.
 რ^ანცა | იგი უგუმირა გუერდს მას ო^ალისასა: და ვ^ა ახილას სსწაული იგი ჟურ- 269a²
 სს მას ზედა: მზ^აბ დაბნელებული: კლდენი განხეთქილნი: ეზოჲ იგი განპებული:
 15 ჭრწმენ ო^ალი ჩ^ან ი^აჯ ქრისტ^ა. და იცემდა მკერდსა თვისსა და იტუოდა კმითა
 მადლითა: ჭეშმარიტად კაცი ესე ძ^ად^ა თისაჲ არს: და შემდგომად მტერელთა 26
 დღეთა დაუტევა კრის-კაცობაჲ თვისი და შედგებოდა წესსა მოთმინებისასა ზრან-
 ხვად საქმეთა მათ ღ^ათისათა: და გულის-სამ ჭყოფდა წ^ათა მათ-გან მტციქულთა
 20 მორჩილებით ბრძანებათა ქ^ატსთა ჭეშმარიტებით სწავლად გზათა მათ ო^ალის-
 თა: განახლად ბანითა მით ქრისტ^ა-მიერთითა: უ^ადღვე თაჯი თვისი შეწირა დმრთი-
 25 თა: ჭყოფდა მოწუალებასა და თაჯის თვისსა კეთილსა მსახურებასა შეკგებდა და
 მღვარედ კორცთა თვისთა წურთიდა დამარჯვად გონების თვისსა: ზეცისაჲს
 მიამრთ განწესებდა: და ე^ალადვე ქ^ატს-სიერი სიმენს^ა*) | და აღმკულ მოთმინებო- 269b¹
 თა: განმსიარულებულ და უბიწო ჭასაკითა: ეუდრო ხილეთა: მორჩილ სმინითა:
 25 მდაბალ გონებითა: უსრუნველ კორცთა-თვის: აღუძრველ სულითა: მივიდა კამი-
 რეთა და შეადგინა თაჯი თვისი სიმდაბლესა შრომასა მარტოდ-ყოფითა ოჯ და
 რვა წელ თაჯენ. და მრავალთა მოაქცევდა უდმრთოჯებისა-გან და დასუფლებდა
 სსმსახურებელთა მათ კერძისასა და მისთესვიდა კეთილისათა მათ ბრძანებათა
 ო^ალისათა:

30 2. და ესე უ^ალი მიიწია სსმენელთა მეფისათა. უბრძანა მოყვანებაჲ მისი:
 და ვ^აჲ წარადგინეს. ოკტავოს მსაჯულმან ჭრქუა: რაჲ არს სსხელი შენი: და მან
 სრულითა გონებითა ღ^ათისა-მიმართითა თქუა: ქ^აენე ვარ. რ^ა ესე [არს] აღსა-
 რებისაჲ სსხელი: ოკტავოს ჭრქუა: და წინანდელთა მათ რაჲ ირგეს სსხელითა

*) здѣсь чего то недостаетъ. 31 ოკტაბოს.

მით. აწ მითხარ: რად არს სხელი შენი: და წმიდამან მიუგო: ლონგინოზ არს სხელი ჩემი: | მსაჯულმან ჰრქუა: რლის სოფლისა ხარ შენი: ლონგინოზ 269ბ²
 ჰრქუა: ისაერთადო ვარ მე: ოკტიავოს მსაჯულმან ჰრქუა: მონად ხარ ანუ აზ-
 ნაური: ლონგინოზ ჰრქუა: მონად ვიყავ ზირველად ცოდევისაჲ. და კაცთ-მოუყუ-
 5 რემან ქრისტემან დეწყოლით თაყუანის-საცემელითა ჟუარითა და გუერდოს მთ
 მეორითა მადლითა მეორედ განმთავისუფელა ჩნი: ერთჟერე წყლითა. აწ სისხლი-
 თა: უგუეთუ ადვანსრულთ სრბად ესე ასაარესის ამის წამებისაჲ:

3. მსაჯულმან ჰრქუა: რლის ზატოვისა-თჳს მოხუედ აქა შენი: ლონგინოზ
 ჰრქუა: მოქალაქე ვიყავ და განვეწესე ერის-კაცად ამის სოფლისა და განწესე-
 10 ბულ ვარ იჯ ქსნი: მსაჯულმან ჰრქუა: ვინ განგიტუე შენი მონაკოებისა-გან
 ქალაქისა და ერის-კაცობისა მის-გან ვინ განგათავისუფელა შენი: ლონგინოზ ჰრქუა:
 ხარკისა მის-თჳს ქალაქისა ვევედრე დიდად მითა ჩემთა. და მიუტევე მონაკები
 ჩემი: და განმიტევეს მე. და მომეცან წლითი-წლად | სკამრად გლახკათა-თჳს ეს
 15 თდენ დრანჳნი. რლ იგი მოვიდი და განუევი გლახკათა: და აწ ვევედრები რლ-
 ს ჩემსა იჯ ქსს. ჳეშმარტის ზეტისა მიუფეს. განკსნად ჩემდა საერველითა-
 გან ამის სოფლისათა. და განრინებად ჩემდა კორცოლეებისა მის-გან ერის-კაცო-
 ბისა მამადლა მე სოლიერებისა იგი ცხთაგებაჲ. რა მშდობით ვიყო აქა და
 იდიდოს სხელი მისი ჩემ ცოდევისა ზედა: მსაჯულმან ჰრქუა: უგუეთუ ეგრე
 არს. აზნაურ და დიდად წარჩინებულ ვინმე კაცი ხარ შენი. ხოლო აწ დაემორ-
 20 ჩილე მიუფეს და ჰმისაურე ღმერთთა. და გემოდა იხილე ნაზორევისაჲ: და შეუ-
 დგე წინანდელსა მასვე საქმესა კეთილსა და არა განილით მცირედ-მცირედ ტან-
 ჟითათა: ლონგინოზ ჰრქუა: ვერვინ ორთა რლთა ჰმონოს რნი ურთიერთისა
 არა სათნოდ არიედ. რ ჩემი იგი ღმერთი სიმეჩისა და მშდობისაჲ. დომეჩი-
 25 ს და არა მოფასეობისაჲ და კაცთ-მოუყურებისაჲ. და სიმეჩისა საღმერთოთჳს ერ-
 დომსა საქმისა | წინამძღუარ და მომცემელ არს კეთილისა: ხოლო შენნი ეგე 270ა²
 ღმერთნი მკდომსა ზრახვენ. კულის-მთქუემელ ულისა სიძვისა. ამბოხებისა: ად-
 მრლეუველ ვეცხლის-მოუყურებისაჲ სიფიცხლისაჲ: ამხარტაფანებისაჲ: და ულისა
 სიმეჩისა მკდომ არიან კრბთა მათ მანქანებანი: აწ ვრ შეუძლით აღსრულებად
 და ზრახვად რთისა ჩემისა:

4. მსაჯულმან ჰრქუა: აწ ვრ ეგე შენი იტუე უგუეთრო. ვა იგი მკდომ
 არიან ურთიერთისა ღმერთნი იგი ჩემნი. და ღმერთი იგი შენი ვრმცა წარმარ-
 30 თობაჲ სარგებელ ეუთ მიუფეთა და მსაჯულთა: რ აღმადლებულ არიან დიდებო-
 თა და განმრავლებულ. ხოლო ქეანობაჲ დაცემულ არს და მოკლებულ და უზა-
 ტიყო: ლონგინოზ ჰრქუა: ჰხედავა რ წარმართობაჲ მკდომ არს ქეანობისაჲ:
 მითომინებისა დამაყენებელ: მღუძარებისა მანებელ: რთის-მისხურებისა დამაუდუ-
 35 ნებელ: სარწმუნოებისა განმარტებულ: სიმეჩისა დამკსნელ: გონებისა დამანე-
 ლებელ: | თუელთა დამწუხებელ: ულისა მეცნიერებისა და კეთილისა საქმისა ად- 270ბ¹
 მარტებელ: ქალწულებისა დამკსნელ: ნაეროფებისა თანამოდგამ: უზოფებისა

1 ლონგინოსი. 15 ქსნი.

განმარტებელ: ვეცხლის-მოყურების გულის-მთქმელ: სიმდაბლის განმამოყრე-
ბელ: აშარტავანების წინამძღუარ: სიწმიდის შემავანებელ: ცთომილების ზრ-
ხვათა სყოფელ: ბრძოლის აღმადგინებელ: არა დირსი სიტყვისა და არცა წესი-
რებისა: ზრახვათა განაკრძალეს კაცის: ანდვე სობორცილად უგუნურებისდ
5 გარდაქცის: ხოლო აწ ჰბრძანო თუ. გითხრა ქვანობისაცა იგი: ოცტავიოს მს-
ჯულმან ჰქრქუა: მრავლის სობრძნის-მოყურებითა შენითა არა უმრავლესთა სიტ-
უუთა იტუჯ: ან წარდგო და ჰმსახურე ღმერთთა მათ. და გემოდა იხილე კორ-
ცისა მის-გან და უბრალე იყო შენ ღმერთისა შენისა-გან: უგუთუ არა მძღავრე-
ბითა მეფეთადათ ჰქო შენ ეგვი: | გხუდავ შენ ვნდ ვნდვე მსჯელ ხარ და უფეე 270b²
10 რულ. და უძღურ: და ტანჯვათა ვერ დაუთმო. ნუ უგვი ვერ შეუძლო დათმენად.
ანდ სირცხვლით უნებლადათ მერმე ჰქო-შენ იგი:
5. ღონგინოზ ჰქრქუა: უგუთუ ნანდვლ შენ მაგას იტუჯ შენდა უადრწ[ს]
იქმნე ქვანე: და თავს-იდვას მეუფემან მან შენმან. რ დიდი იგი ღმერთი სს-
მართლად სცნა. და თუ უნდაეს გუემად შენდა მეფესა მას შესსა. ვერ შეკეხენ
15 შენ ტანჯვანი. დადათუ რაღენგე უსუსურ ხარ. გარნა გრწმენინ იგი ხოლო.
რ არა უძღიერეს არან უღმერთთა ტანჯვანი ზს მსახურთა მათ ქწსთა: ოც-
ტავიოს მსჯულმან ჰქრქუა: ეცით უროდათა გბილთა მაგისთა. და შეჰმუსრენით
და მახვლითა ენაჲ მაგისი აღმოჰქუეთეთ. რ ჰგომობს ღმერთთა მათ და შეურაცხ
ჰქოფს ელდის-მშორობელსა მეფესა ჩსსა: და მტარვალთა მათ დასარულეს ბრძ-
20 ნებული იგი და ძირით-ურთ შთაუმუსრნეს გბილნი მისინი: | ხოლო ნეტარი ღონ- 271a¹
გინოზ განძღიერდებოდა დათმენად ქწს სიუჟარულითა-თჳს და ჰქრქუა მსჯულსა
მას: აწ შეგირაცხიენ იგინი ღმერთად: გნებაეს თუ აწ მწრთელ შეჰმუსრნე იგინი
და იხილენ იგინი შე-ძი-ეწიენ თავსა თჳსსა: მსჯულმან-ჰქრქუა: და შენდა ებვი
ეკოლენ იტუემები. რად არა შეგეწია შენ ქწს: ღონგინოზ ჰქრქუა: ჰხუდავს უგუ-
25 ღისხმოვო. ეკოლენი ტანჯვად მოიწია ჩემ ზედა და მებრვე არა შემეგნეს მე ვნა
ესე შენ მე მხუდავ: აწ მომეც მე კელმწიფებამ და დაემუსრნე ღმერთნი ებვი
შენნი და თუ შემოიღონ მე ბორცის ეოფად მრწმენეს მათი ვნდ ღმერთნი
არან: უგუთუ ჩემმან ღმერთმან გავნოს. გრწმენეს იგი. ვნდ იგი არს ტეშმა-
რიტი ღმერთთ: მსჯულმან ჰქრქუა: მიცემულ არს შენდა კელმწიფებამ ნებისა-ებრ
30 შენისა:

6. და ადილო ცული წადმან ღმერთისამან ღონგინოზ და დამუსრნა ღმერთ-
ნი იგი მათნი და ტაბლები მათი და ტანნი იგი გამოქანდაკებულნი ქვისანი | და- 271a²
მუსრნა და ტავუკები მათი დაამკუნა. და ადრე-ადრე ეშმაკანი რნი შესრულ იფე-
ნეს კერზათა მათ და ტაბლებსა მას. განივლტოდეს და რლიმე. მათგანი შებმა
35 უუო მსჯულსა მას. და რლიმე მესაზურობილეთ-მოძღუარსა მას: და სხუანი იგი
ეშმაკნი სხუათა მათ ერისა კაცთა: იყნეს ელნივე დიდსა სობორცილესა შინა:
უფილეს ურთი-ერთას და იტუოდეს: რამსა მოიუფანეთ წადამ ებვი ღმერთსა ღონ-
გინოზ და ჩნ უწინარესსა ჟამისა გუაოტებს სყოფელთა-გან ჩნთა: და შეუგრდ-

5 ქწინობისაცა. 38 გუაოტებს.

ბოღეს ფერკთა წ'დის ლონგინოზისთა და იტუოდეს: გიციო შენ ვინ ხარ ლონგინოზ. მონაო ღ'თისა მადლისაო: და შეჭრისხსა მათ ნეტარმან და თქუა: რ'ლითა სსითა და მკვდრებულ ხართ სსადგართა მათ შინა: და შეჭრისხსა მათ: ხოლო მათ ჰქრქეს: ვზოებით ჩ'ნ შეიკუდნი კერზნი ება ქვისანი. რ'ლთა ზედა არა იკსენებოდა სსხელი ქ'ში. არცა სსხ'ლ ჟურისაჲ მას ზედადღვა. რ'ლსა იგი თქუენ თავუფანის სტკით: | და ვზოებით სსზორგუდნი ესე. და განსსუენებულნი და განმზადა სსხლად ჩ'ნდა. და ვიცანი ადგილი და კაცები ჩ'ნი. და ღვემკვდრეთ აქ: რ' სდა ქ'ლ არა იკსენებინ და სსხ'ლ იგი ჟურისაჲ მისისაჲ არა ზედადგენ იგი ჩ'ნ სყოფელ არს: ხოლო ამისთჳს გვედრებით წ'ო ღ'თისაო. ნუ მიკუგულენ ჩ'ნ სიღრმეს მას უფსკრულთასა:

7. ლონგინოზ ჰქრქა სიმრავლეს მას რ'ლ იგი მანლობად დგეს: თქუთ ვ'რდამტა იუფნეს ეკენი თქ'სდა ღ'თად და ჰქმსახურეთ მავთი სხუ წარგასხნუ იგინი. და იხილეთ მსაჯული ეკე თქ'ნი ზირკარადდინებულ შეკრდომილი ფერკთა ჩემთა: და სიმრავლ' იგი ღდადებდა და იტუოდა: დიდ ხარ შენ. დმერთი ქ'ენეთაჲ. გვედრებით შენ და გლოცავთ წ'დაო ღ'თისო ლონგინოზ: ნუ დაუტუობთ ეშმაკთა მავთი ქალქის ამას წარსაწემდელად და უღმერთობად კაცთა: და ვ'ნ ესმა ესე წ'დას ლონგინოზს ადხედნა ცად და თქუა: | თ'ო თ'ვ ქრისტე მრავლთა მავთი კაცთ-მოუურებთა შენითა რ'ლ ჩემდამი არს და გამოუთხრობელ ეკე წუგლობაჲ შენი რ'ლი ჩემ ზედა არს წუგლობაჲ უწვი. ე'ლთავე ისმენ ჩემსა. და მრწამს ვ'დ ვ'ვ თხოვადმეუ ისმენ ჩემსა. და მომცემ მე უფრ'სსადა განსას თხოვთას: და აწ' სიმრავლის ამის-თჳს რ'ლნი მანლობად დგანან უღირსისა მონისა შენისა გამო დიდებისა ღ'თუებისა შენისა. უბრძანე უკეთურსა ამას სულსა განსლვად კაცების ამის-გან. რ' ქმნულნი კელთა შენთანი არიან: ესე რაჲ თქუა წ'დამან მან დადად უფს ეშმაკთა მათ და განუენნეს და განივლტოდეს ქალაქით მათით და განწმიდნა კაცები იგი მიერ ჟამით-გან. და იყო სისხრული დადი ქალქის მას შინა და მრავლთა ჰქრწმენა დმერთი. რ'ლ გამათავისუფლა წ'დამან მან ლონგინოზ:

8. და შემდგომად მტერედისა ჟამისა მიაქცია უშჯულომან მან და განუდროკა გული ეშმაკმან ხარბისა მის მსაჯულისაჲ: და ბრალიდა-სტკმდა მონასა მას ღ'თისას ლონგინოზს და უბრძანა | მოუფანებაჲ მისი: და ვ'ნ წარადგინეს მის წ'ე ჰქრქა მას მსაჯულმან მან: გულის-ხმა გეოფთიეს რ' ესე უ'ლი ქალაქი განეშოვრან დმერთთა მათ მსახურებისა-გან შენითა მავთი გრძობითა და თუ ესმეს შეფეს მას. სიკუდილისა თანამდებ ფარ მე და ქალაქი ესე: და აფროდისიოს შესა-ზურობილეთ-მოქლდარმან მან მსაჯულსა მას ჰქრქუა: რ'ნ მოგუცა ჩ'ნ ესნაჲ ესე და ჰველის-მოქმედისა ქალაქისა ამის მეჩმეტა ჰტუემეკა: მსაჯულმან ჰქრქუა: თუღთა წ'ე სსუტრად უო გრძობითა: აფროდისიოს ჰქრქუა: დიდ არს დმერთი ქ'ენეთაჲ. და არა არს მის-მიერი სსქმ'ლ სსუტრად და ზაკულები. და ნუ ორგულებ მის-გან: და ნურას ჰზრანაჲ ბოროტსა მონისა მისისა-თჳს: ოტავიოს მსაჯულმან

ჭრქუა: აწ უბრძანო აღმოკუეთაჲ ენისა შენისაჲ. რწ აზღარა იტყოდი უბადო-
ვო: და ღონგინოზ ჭრქუა: გმადლობ შენ ოწ ოწ ქე. რწ განმარინე სხუაჲ-
ცა მოღუაწწ შენისა მაცის სიუყარულისათჳს: |

9 და ვწ იგი აღმოჭეუთადეს ენისა მესაპერობილეთ-მოდღუარს მას. სულთ- 272a²
 5 ოთქუნა ნეტარმან მან ღონგინოზ ღწთისა მიმართ: და ადრე კელი ოწლისაჲ იყო
 მსაჯულისა მის ზწ: და იკუემა სიბრძითა: და ვწ იხილა მესაპერობილეთ-მთა-
 ვარმან მან. რწ არა არს ნათელი მსაჯულისა მისთანა. დადაღ ყო და თქუა: მარ-
 თაღ სარ შენ ოწ და წრთელ არიან მსჯავრნი შენნი: მსაჯულმან ჭრქუა: ძმაო
 აფრადისიე. მოაქციე ოწ ჩემი ღონგინოზ. რწ ილოცოს ჩემათჳს. რწ ფწ
 10 უღმრთოდ ვუგ მონისა მისათჳს ღწთისაჲს: აფრადისიოს ჭრქუა: ჳ ელითავე
 უბადრუგო კაცო: არა გარქუა ვწდ ნუ ძვრსა იტუე მონისა მისათჳს ოწ ქწსისა:
 რწ ღმერთი ჩწი უძლეველ არს ვწ იხილე ეგე შენ: რწ ენაჲაღმოკუეთილი
 ვიტყუ: მსაჯულმან ჭრქუა: არა ხოლო თუ თუაღნი წარვიწყმიღენ. აწდ კელი
 ჩემი ძვრ-ძვრად იკუეშებიან: ღონგინოზ ჭრქუა: გნებაჳს ვწმცა წყალობაჲ ყო
 15 შენათჳს: | ადრე მომკალ მე და შემდგომად სიკუდილისა ჩემისა ვევედრო ოწლსა 272b¹
 ჩემსა ოწ ქესა. და განკუყრბს შენ: რწ უფრო კანდიერებაჲ მაქენდეს მე ღწთი-
 სა მიმართ ჩემისა:

10. და ადრე-ადრე უბრძანა მსაჯულმან მოკლეჲა მისი მახვლითა: და ილო-
 ცვიდა წწდაჲ ღონგინოზ ღწთისა მიმართ ჟამ ერთ ოღენ და ეგრწთ აღესრულა
 20 მახვლითა და შეჭეუდრა სული ოწლსა მშჯლობით: და ადრე-ადრე მივიდა მსაჯუ-
 ლი იგი ადგილსა მას სადა იგი ისხნეს გორცნი წწდისანი მის. და დავარდა ზირ-
 სა ზწ თჳსსა და სულთ-თქუმით იტყოდა: შევსტოდე ოწლსა და უძჭულოებაჲ
 ჩემი მე უწყო: და შეესუელად აღებუნეს თუაღნი და განიკურნა მიერ ჟამით-კან:
 და აღიხუნა ძუაღნი ნეტარისანი მის. და შეგრაგნა მწუარსა და დათღსა. და ჭრწმე-
 25 ნა ქწ და ჭყოფდა მას მდღელთა მიმართ მსახურებასა და ჭმადლობდა ქწსა მწფე-
 სა. რწ მისი არს დიდებაჲ უკი უკე აწ:

7 დაღატ. 16 ქწსა.

გზაწინს იგი ძმათა და აღვიდეს ნავსა. და მიიღეს საზრდელი და ჰრქუეს მას | ძმათა: 273b
ონ ჩუენმან იჲ ქმან. ქმან ღთისა ცხოველისმან. წარჰმართენინ სლგამა შენი
და იგი იუფენ მარადის შემწმ შენდა. და მოიკითხეს ურთა-ურთას და განემორ-
ნეს.

5 3. მაშინ წადა მარკოზ მახარებელი მეორესა დღესა მიიწა აღექსანდრიად.
და ვა გამოვიდა იგი ნავით. და მოვიდა ადგილსა. რღის ჰრქუან ბანდილიონ. და
რქუის შევიდა იგი კართა ქალაქისათა. განუწყდა მას საბელი იგი. მაშინ იხილა
მან მურქუესვე კაცი ერთი. მოქმედი ცანდალთაჲ. და მისცა მას ცანდალი თვისი
რა განუტოს იგი; და ვა იწყო შეცანდელმან მან განკურნად ცანდლისაჲ მის.
10 რქეს განუტომიდა სადგისას მარჯუენითა კელითა აქუნდა ცანდალი იგი მარცხენესა
კელსა მისსა. დაჰირა მან ძლიერად და სიმძაფრისა მის-გან განკუდა ცანდლისა
მის-გან და განუკურთხნა სასტიკად ნები მარცხენისა კელისა მისისაჲ. მაშინ ვა
ატიკენს მას ძლიერად | მიისვე შინა თქუა კაცმან მან. ვღ ერთ არს ღმერთი. 273b
და ვა ესმა წადას მარკოზს კაცისა მის-გან ვღ ერთ არს ღმერთი. განიხარა
15 გულსა შინა თვისსა და თქუა ვღ წარმომართა მე ღმერთმან გზაჲ ჩემი ჟამის ამას
და ქუანასა ამას. მაშინ ჰნერწყუა ქუანასა და შექმნა თიკაჲ ნერწყუვის-გან და
სცხო კელსა მის კაცისასა. და ჰრქუა: სახელითა ოღისა ჩნისა იჲ ქწსითა.
ღთისა ცხოველისაჲთა. განიკურნე საუკუნოდ: და სიტყუთა ოდენ მისითა განი-
კურნა კაცი იგი და გუჲლად მოეგო სიმართლეჲ კელი მისი.

20 4. მაშინ ვა იხილა მან ძალი იგი წადასა მის. და სასწაულთა საქმს
სიტყუთა დაუკრდა ოღ და ჰრქუა მას: გვედრებო შენ კაცო ღთისაო რა შე-
მოხვდე დღეს ვინად მონისა შენისა და მუნ მიიღო საზრდელი. რ ჰუე შენ
დღეს ჩემ თანა წყალობაჲ. მაშინ განიხარა წადას მარკოზ მახარებელმან და თქუა:
ღმერთმან განგიშხადენ შენ ზერი ცხოვრებისაჲ ზეკარდათო. და აძულა მოცი-
25 ქული შესლგად და შეიუფნა იგი | სიხარულით სახით თვისა: და ვა შევიდა წადა 274a
მარკოზ სახიდ კაცისა მის და თქუა: კურთხევაჲ ღთისაჲ იუფენ სახლსა ამას.
და ჰრქუა კაცსა მას: ვილოცოთ უმუე ძმაო. და უყეს ლოცვაჲ ერთობით. და
შემდგომად ლოცვისა განუშხად სერი კაცმან მან და ინაკაიდგეს მათ და ჰუმეს
და სუეს. და განიხარეს და ჰმადლობდეს ღმერთსა: და ვა განისუენეს. მიუგო
30 კაცმან მან. სახლისა ოღმან. წადას მარკოზს და ჰრქუა: გვედრებო შენ ვა მამო
მარტოსანო. მითხარ მე ვინაჲ ხარ შენ: და ვრ სიტყუაჲ ძლიერებისაჲ დამკვდრე-
ბულ არს შენ თანა: ჰრქუა მას წადას მარკოზ: მე მონაჲ ვარ იჲ ქწსო. ძისა
ღთისაჲ. მიუგო კაცმან მან და ჰრქუა: მნებაჲს უმუე ცნობად. ვინ არს იჲ ქწ.
რღსა თქუენ სახელსადებთ: ჰრქუა მას წადას მარკოზ: მე გაუწყო შენ მის-თვს
35 ჰქმნარტობით: მაშინ იწყო მახარებელმან ხარებად და სწავლად მისა და თქუა
თავი დაწყებოდა სახარებისა მისისაჲ. დასაბამი სახარებისაჲ იჲ ქწსო. ძისა ღთი- 274a
საჲ. ძისა აბრჰამისა: და საწავებოდა წერილთა-გან იჲ ქწსო-თვს. ძისა ღთისა: 24 1,1

2 ქმან. 22 დღეს. 23 დღეს. 28 განკურნდა. 27 კსუეს.

5. ჰრქუა მას კაცმა მან: გვედრებო შენ თო რ წიგნთა ამათ სიტყუანი. რ ლთა შენ იტყუ. არცა სმინილ არს სსამენელთა ჩინთა და არცა უწუა. ანდ მასმან მე თქემულნი უდადანი და უდუკაიანი. რ ლთა სობრანისა-მეტყუელე-
 5 ხს და ასწავება. ვ დ სობრანს სოფელისა ამის სიტყოფს არს წე დთისა. და მრავლითა სიტყუთა განხუხუნა ცნობისა მისისა სსამენელი. და განუნათლნა სუფი-
 10 მას ერისმან ფრადამან ადგილს მას. | ხოლო სახელი ეწოდა კაცს მას ანანიაო. 274b1

6. და ვა ჰრქუმენ კაცს მას და მუნ შეოფთა მრავლითა მკვდრთა მის ქა-
 ლაქისათა ვ დ კაცი ვინმე კალიფეული მოსრულ არს ქალკისა წუენსა და ასწა-
 ვებს კაცთა განდგომილებასა დმერთთა-კან და შეურაცხ უფოფად სტემს მსახურსა
 მათსა და აყენებს თაუენის-ცემასა მათსა. მაშინ ეიებდეს მას რამცა მოკლეს
 15 იგი და მრავალნი მზირნი დაუსხნეს და საბრკენი დაუდგნეს ფარულად რამცა წარწემიდეს იგი. მაშინ ვა ეუწუა მარკოზს განზრახვაჲ მათი. აყურთსა ანანიაო
 ეპისკოპოსად და უყურთხნა მას სამნი სუტესნი. რ ლთა ეწოდა: მილონ. და სი-
 ბინონ. და ქერდონ. და შუანი დიკონნი და ათერთმეტნი სხუანი მსახურნი
 20 ეკლესიისანი. და ამცნო მათ და განამტკიცნა იგინი. და დაუტევნა და გამოვიდა
 მიერ. და მოვიდა მუნვე. სადა ზირველ იუფოფოდა ხუთქალაქად. | და დაუო მუნ 274b2
 შინა ორი წელი. და არა მცირედ ასწავება მათ და დამტკიცება მათა და
 ე ლთა ადგილთა უყურთხნა ეპისკოპოსნი და მდღელნი და ქლად მიიქცა მუნვე
 ალექსანდრიად და ზოგნი მუნ მანი მორწმუნენი განმრავლებულ იყენეს მადლითა
 და შეწეებითა სულისა წდისამთა. და აღუშენნა მათ ეკლესიაჲ. ადგილს რ ლსა
 25 ჰრქვან ბეკულოზ: ზღუს-კიდეს ჰრქემონს. მაშინ განიხარა ფ დ წდამან მარკოზ.
 მოუდრიკან მუკლნი თხნი და ჰმადლობდა დმერთსა მრავალჲმ. ხოლო დღითი-
 დღედ შეეძინებოდა და განმრავლდებოდას ქენენი და ეცნოდეს კერზთა. და
 ჰმანრობდეს მსახურებათა მათა და ეკაცებდეს მათ.

7. მაშინ ვა ეუწუა კერზთ-მსახურთა მათ. ვ დ მოსრულ არს მარკოზ მა-
 30 ხარებელი და აღიხსნეს შურითა სეჲმსიკოთა. რ ესმინა სსწულთაჲ მათ: რ ლთა
 იქმოდა დმერთი კვლითა მისითა. | რ სწულთა მრავლითა-გჰჰკურნება და კეთ- 275a1
 როვნათა განსწმედდა და ყრუთა ასმენდა. და მწუხარეთა მრავლითა სედვასა მიჰმა-
 დლებდა. და ეიებდეს მას შეზერობად და არა ზოგეს. მაშინ იდრჰენდეს მის ზა
 კბილთა მათთა. და შესაკრებელსა მათსა საკერზოსა დადებდეს იგინი ძლიერად
 35 და იტუოდეს: ჰ რამ უკვე შეგუემთხა ამის გრძნეულისა გამო. რ გრძნებითა
 მისითა მრავალნი სულნი-შეცდითუნს მცირედთა ამათ დღეთა შინა განაქარებას
 მსახურებასა დმერთთა ჩუენთასა.

8. და ვა მოიწოა დღესასწაული ადესებისაჲ. და იუო დღეს კვრიაჲ. თითუკისა
 მარტისა ოც და ცხრასა. იუო მათ დღეთა შინა დღესასწაულიცა ურწმუნოთაჲ მათ.

რწესს ერქვა სარაპიაკი. და კიებდეს მრავლთა მოყუასთა მათთა. დღესასწაულსა მას. და არა ზოგენს ივინი. რა დაუტყვა მათ სცთური ივი კერძთ-მისხურებისაჲ. და შეძინებულ იყვნეს | სწავლასა ჭეშმარიტებისას: და ვაჟი ესე აღვსებისაჲ დაუძიხვა. მოცალეობასა მათსა წარავლინეს კერძთ-მისხურთა: მათ მოყუნისი მათნი 275a2

5 ელთა ადგილთა ძიებად მარკოზისა. და ზოგენს ივი. რა შესწირვიდა მსხუერძელსა სიადრეულთა ღმრთის მიმართ. და შეიზურეს ივი და მთაბეს სახელი უელსა მისას და დაჭკუეთეს ქუანასა და მიითრეუდეს და დადაბებდეს ძლიერად: ვზოგეთ ბუბაღოსი ესე ბოროტი ბუგულთს შინა:

9. და ვაჟი მიითრეუდეს მარკოზს მახარებელსა. შესწირვიდა ქებას და მ- 10 დლობას ღმრთის ჩუენის ივ ჯქსს მიმართ. და იტყოდა: გმადლობ შენ ოლო ივ ქე დმერთო ჩემო. რა ღირს მუჟე მე მიმთხუევად ჩამის ამას სსხელისა შენისა-თჳს წდას: მაშინ მოჭვიდოდეს კორცნი მისნი თრევითა: ქუანასა ზედა დასცუოდეს. და თეძილნი ივი შეიბდაღოდეს სისხლითა მისითა: და იყო ვაჟი ივი მიწუქრისაჲ. და შეუყენეს ივი საზერობიდეისა | გდას განიზრახონ თუ რაღითა 275b1

15 სატანჯველთა მოვლან ივი. და ვაჟი შეუდამს იყო. და იყენეს კარნი საზერობი- ღლისანი მის დაკრასლულ. და მტკველნი ივი გარემოდას იყენეს მდგომარე: მაშინ იყო ძრვაჲ საშინელი. რა ანგელთი ოღლისაჲ გარდამოვდა ზეცით და შევიდა საზერობიდედ ილოცვიდა რაჲ წდაჲ მარკოზი დადგა მას ზა და ჭრქუა: ვ. მ- 20 შინი დაწვიოდ არს ზეცას წიგნისა მას ცხოველთასა საუკუნოდ აღუგოცტეულად: და ანგელთნი ღმრთისანი შეიწინარებენ სულსა შენსა. და ძუაღნი შენნი ქუანასა შინა არა განიხრწნას:

10. მაშინ ვაჟი ესე ესე წდას მარკოზს. ადიპურნა გეღნი თჳსნი ზეცად მიმართ და თქუა: გმადლობ შენ ოლო ივ ქე. დმერთო ჩემო. ელსა ზედა და 25 გვედრები შენი. შეივედრე სული ჩემი მშდობით და ნუ განმამოკრებ მადღისა- გან შენისა: და ვაჟი ესე თქუა მოიწია მისა ოლო ივ ქსს ხატითა მით | რღითა 275b2

თა იყოთოდა მოწათეთა თანა ზირველ ჟურცუმისა და დათღვისისა მისისა. და ჭრქუა მას: მშდობაჲ შენდა მარკოზ. მახარობელი ჩემო. მიუგო წდამან მარკოზ და ჭრქუა: დიდებაჲ შენდა ოლო ივ ქე: და იყო განითად მოიწია მისა კრე- 30 ბული ქაღაქისაჲ მისი. და გამოიყენეს ივი საზერობილით: და კუვლად მოაკეს მას სახელი უელსა მისსა და მიითრეუდეს მას და იტყოდეს: გიოიეთ ბუბაღოზი ეკე ბოროტი: და ვრ მიითრია წდაჲ ივი უფროდას მისცემდა ივი მადღსა და დიდებას ოღსა წნსა ოვ ქეს ეღისა მხერობელსა და იტყოდა: კელთა შენთა შევედრებ სულსა ჩემსა ოლო დმერთო ჩემო: და ვაჟი ესე თქუა წდამან 35 მარკოზ. განუტყუა სული და მუნქუევე კრებულმან მან შეკვერთამან ადგუნეს საკეიმიდი დიდღასისა-გან შემისა ადგილსა. რწესს ეწოდების ანგელთს. და შე- გდეს მას შინა გუამი წდას მისა.

15 შეუდამეს. 24 ქს. 33 ქსსა.

11. მაშინ წინამდებარეობდნენ ონ ჩნმან იჲ ქმან | გარდამოვლისა 276a1
 ქარი სსსტიკი სეკარდამო. და მსემან ბრწინვალება თვისი დაიფარა და კამად
 იყო ქუბილისად სსშინელი. და წჳმად ძლიერი და სეტუჲ ფად და დიდძალი
 გარდამოვიდა ვე მწუხრადმდე. მაშინ მრავლნი სხლნი დაეცნენ. და მრავლნი
 5 სულნი წარმართთანი მოწოდეს. მაშინ უღნი იგი წარმართნი საზგანკადელ ექმ-
 ნეს და შეაბურნა იგინი შიშმან და ძწოდამან. და დაუტევეს გუამი იგი წადისად
 მის და ივლტოდეს. მაშინ რნიმე მათგანნი ბასრობით იტყოდეს ვად ღმერთი
 ჩნი მუნს სერაპის ძმლს ექმნა კაცსა მას. დღეს. დღეს შობის მისისას.
 მაშინ მოვიდეს კანნი მორწმუნენი და გამოიდეს გუამი წადამ მისი საკუმილისა
 10 მის-გან და მოიდეს იგი ადგილსა მას. სადა იგი ილოცვიდეს. იყო იგი ულად
 უგებულად საკუმილსა მას შინა ცეცხლისა მის-გან.

12. და იყო სახლს წადის მარკოზისი გუამითა შუაკუ. გრძელ თავითა. | 276a2
 შეკიცრულ წარბითა. შენეირ თუალითა. უვთელ ფერითა. კშირ წურითა. და მხდა-
 რულ ხატითა. ბერ ქცევითა. მეურვალს სარწმუნოვებითა და საესს მადლითა
 15 დთისადმთა. მაშინ ევეს მის სედა ლოცვად. და შემოსეს იგი წესითა მოქალა-
 ქეთადმთა. და ადგილს გამოკუთილს საკრველს დადგეს იგი. და ვე დღენ-
 დელად დღემდს მორწმუნენი აღასრულებენ სასუნებულს მისსა კალობითა და
 შესხმითა სულეერთითა.

13. ესე პირველი ჭური რჩეული შეიწინარა ალექსანდრიამან დასცველად
 20 თავისა თვისი უღთა-გან მავნებელთა. აღესრულა წადამ მარკოზ მახარებელი
 პირველად ალექსანდრიას. ქალაქის ეკუბტისას. ხოლო იქამ იგი კეთილითა აღ-
 სარებითა სხელისა-თვს დთის ჩნის იჲ ქსსის თთუეს აზრადსა ოც და
 ხუთსა. მეფობასა გაიბოხისა ტიბერის კეისრისასა. ხოლო ქანეთა სედა მეუ-
 ვებასა ოლის ჩნის იჲ ქსსის. რლისა არს დიდებამ და ხსტივი. თანა მ-
 25 მისა და სულთ წადით-ურთ აწ და მარადის და უკი უკე ამნენ.

XIX

წმინდა ღვთისმშობლისა ღმრთივანი ღმრთიანი მამისა მარიამისა
შაჰრუიხიუთისისა შვიდ შვიდისიუცყოთისისა

33a

1. იყო ნეტარი იოვანე ეფესოს შინა ძმითა თანა და იხარება იგი ოლი-
სა მიერ: სვალისკანი კურიაკ¹ იყო და ძმანი უღნი შეკრებილ იყვნეს: იწ-
5 ეო | სწავლად მათა და სიტყუად: ძმანო და ჩემ თანა მონანო და თანამკადრნო 33b
და თანახარნო ქ²ს სსსუფეველისანო. იცით აწ ღმერთი. რ³ნ იგი ესოდენი
ძალი ჩემ მიერ გიჩუება თქვენ. რავდენი ნიშები. რავდენი სსსწულები. რავდენ-
ნი მადლნი. მოძღვრებანი. ღუაწლნი. განსუენებანი. მსახურებანი. დიდებანი. სარ-
წმინებანი ზიარებანი. ნიჭნი. მადლობანი. რავდენნი იხილეთი წ⁴ე თუალთა
10 თქვენთა. მოცემულნი თქვენდა მიმართ: არა ამით თუაღითა. არცა სსსმენელთა
ამათ სმენით დემეტრიანით მას ზედა და გიკსნენ უღსა შინა საქმესა: რ⁵ იცით
რად იგი იქმს კატა მომართ მოღუაწებისა საიდუმლოთ. რ⁶ ღლისა-თუხ იგი ქმნა
ოღმანი: | თავადი ოღი გეკადრების და კლცაყს ჩემ მიერ. რ⁷ მნებას თქუე- 34a
ნი ძმანო რ⁸ა ძრის-უჩრანველ იუენეთ. უგინებულ. უტანჯველ. რ⁹ იცის გინე-
15 ბადცა თქუენი. ძარი თუ ვინმე ზრახოს. იცის ტანჯვად. უკუეთუ ურ¹⁰ნ ექმნეთ
მცნებათა მისთა წ¹¹დათა: ნუშტა შესწუხნების თქუენ-თუხ სხიერი ღმერთი თქუე-
ნი მოწყალ¹². წ¹³დად. მართალი და შეუგინებელი. ჰეშმარიტი შეუგინებელი. რ¹⁴ ღი
უღლისვე თქუეშლისა და ცნობისა ჩ¹⁵ნისა სხელის-დების უსეშთა¹⁶ს არს: ღმერ-
თი ი¹⁷ჯ ქ¹⁸ იხარებდინ ჩ¹⁹ნ თანა კეთილად-მოთუებას მას ჩ²⁰ნსა: უხაროდინ კე- 34b
20 თილად-ცხორებას მას ჩ²¹ნსა: განისუენებდინ ღირსებით-ქცევას | მას თქუენსა:
უსრუნველ იყენ კეთილად-მოთმინებას მას - თქუენსა: სათნო ეუთოდენ თან-
ხიარებად ჩუენი: იშუებდინ მოუხარებად ჩ²²ნი მის მიმართ.

2. ხოლო ამას გეტუვ თქუენ ძმანო აწ. რ²³ ვისწრაფი მე აწ წინაგანმზა-
დებულს მას საქმესა. რ²⁴ ღი აწვე აღსრულებულ არს ოღისა მიერ: რ²⁵ მე უფ-
25 როდს მიემს თქუენდა მიმართ სიტყუად. რ²⁶ ღთა ეგე გაქუს სხიერებისად იგი
ღთისა ჩუენისად კრძალულებად. გაქუს თქ²⁷ნ უცილობელი იგი მისი მოსლად.
უკუეთუ არდაზა სცოდოთ ამიერთგან. ხოლო რავდენ იგი უმცრებით სცოდეთ.
მიგეტუენენ თქუენ: უკუეთუ კუვლად შემდგომად ცნობისა და | შეწყნარებისა მის 35a
მიერ და მასვე მსგავსებას შინა იქცეოდით. ჰირველიცა იგი შეგარცხოს ცოდ-
30 ვად. და არა იუოს წყალობად და არცა ნაწილ თქუენდა მის თანა:

1 იოვანეწმინდა. 2 ეფესუსი. 3 კურიაკე. 4 იოვანე. 5 შეკრებილი. 6 ქ²ს. 7 კხუდენი. 8-9 ხანწმინდუ-
ბანი. 10 ხადრულობა. 11 ოღი. 12 სუდნი. 13 იოანეთი. 14 სუდნი. 15 სუდნი. 16 თუ. 17 მოწყალე. 18 ცნობა. 19 უჩ-
რანველ. 20 ბატონი. 21 აღსრულებული. 22 ცნობისა. 23 იქცეულთა.

3. და ვა ესე წართქუა მთდა მიმართ. ილოცვიდა ესრტთ ოღლის ში-
 მართ: რღმან გარეგანი ესე შესისხს შენითა ამით შეთხზვითა ივ. რღმან
 მრავალი ესე უუავალი შენს მას დაუცუვებელს უუავალს დასთესენ სიტყუანი
 ესე. რღმი შენ მხოლოჲ მოღუაწე ხარ მონათა შენთაჲ და მკურხალი. რღმი
 5 უსასიქლოდ ჭკურნებ. რღმი მხოლოჲ ხარ ქველის-მოქმედი და თავდადებუ-
 ლი. რღმი მხოლოჲ მოწუალე ხარ და კაცთ-მოყუარტ. რღმი მხოლოდ ხარ მაც-
 სოვარი და მართალი. რღმი მარადის ხარ და უღთა შორის ხარ. და უღლის | 35b
 ადგილს ხარ და უღლი განაბრის და უღთა ადვსებ. ქე ივ ღმერთო და ო
 ჩემო: შენ მადლითა შენათა დაიფარენ უღნი მოსვნი შენნი. რღმან იცნი
 10 მანქანებანი უღს ადგილს მოსაფულის მის წნის ეშპასისანი. მძღაფრებთა მთ
 უღთა რღთა ჩუენ-თხს განიზრახსუს ბოროტად:

4. და ვა ესე წართქუა. მოითხოვა ზორი. ჭმაღლობდა ოღლს და თქუა
 ესრტთ: ვისა ქებაჲ და ვისა მადლობაჲ ანუ ვისა მსხურზლი: ვაკურთხებეთ არა
 ზორსა ამას და სხელს-ვისდებთ არა თუ შენ მხოლოსა ივს ვადიდებთ ოთ თქუ-
 15 მუღს მას მამისა შიერ: სხელსა შენსა ვადიდებთ. შენსა მკგას თქუმუღს ძისა
 სხელსა: ვადიდებთ სხელსა შენსა წდასა. ვადიდებთ შემოსავალს კარისას.
 ვადიდებთ შენ-შიერსა განიხნებულს მას შენსა ჩუენდა მომართ. ვადიდებთ თესლ- 36a
 სა მკგას შენსა. სიტყუასა. მადლსა. სარწმუნობასა მარადისა. გამოუთქუმუღსა
 მას მარგალიტსა სუზუკისა სათრამუღსა სიმიდარესა. რწნი ჩუენ-თხს ითქუა ძედ
 20 კაცისად: რწ მოგუმადლე ჩუენ ჭეშმარიტებაჲ და ძალი. განსიუენებაჲ და სი-
 ძლიერტ მტნებისაჲ. განცხადებულებაჲ. სისიებაჲ და სიუარული. აზნაურებაჲ და
 შენდა შეუედრებაჲ. რ შენ ხარ ოთ უკუადვების ძიარი. წუაროჲ უხრწნელიბი-
 სსაჲ და სიმტკიცტ საუენეთაჲ: შენ ხარ რღმი ხარ. არსებაჲ რღმი ითქუა სი-
 25 უფლომთა მით კმითა: ესე უღლი ჩწ-თხს ჭეუგ რა გხადოდი შენ. და ვიცო-
 დით სიმიდარტ შენი უხილავი აწინდელს ამას [ცხორებას]: განმწმედელ ჩუენ
 გუექმენ. უკუეთუ ხილულ იქმენ კაცობრივითა ბუნებითა. ხოლო რღმი მოიდე
 ჩუენ-თხს რა | მარტოდ მით მოგუეკონებოდე: 36b

5. და განტეხა ზორი იგი და მადლობით განწმიდა. მიუბურა კელი მისი
 მით და თითოეულს ძმას ულოცვიდა და ეტყოდა: ღირსად მკგას ჭამდით. ღთ-
 30 ს მადლსა. და თუთცა გერეგე მდილო სიწმიადისა მის-კან მადლობისა და თქუა:
 იუგენ ჩუენდაცა ნაწილი თქუენ თანს და მშჯლობაჲ თქუენ თანს. საუუარელნო. და
 აღასრულა მადლობაჲ ესე: ჭრქუა ბერონს: მოიუგანენ შენ თანს ორნი ძმანი რა
 მოიხუნენ გოდოლნი და სათხრელნი და სიმიდრედი მე: ხოლო ბერონ არღარა
 დრო-უყო. ად მოქმნა. რაჲ იგი უბრძანა მას მონამან ღთისამან იოჭნე: და
 35 წინა წარუძღუა ნეტარი იოვანე მიერ სანლით და კანვიდა გარეშე ბჭეასა და უმ-
 რავლტსისა მას უბრძანა განმორებაჲ მის-კან და მიწიას საფლავსა ზედა ვისსამე

1 ესრტთ. 3 დაუცუვებელსა. 6 მოუედრტ. 9 დაიფარენ 11 ბუროტად. 12 მოათხოვა. 13 ესრტთ. 18
 სარწმუნობასა. 20 — 21 სიმიდარტ. 21 სისუებაჲ. 23 სიმტკიცტ. 24—25 გოცუდით. 25 სიმიდარტ. 27 მოუუბეუ-
 ნაუადე. 30 თუთცა. 31 მუედლობაჲ. 32 მოკუეკონენ. ურნი. 33 მოაქმენ. 36 განმწმედებაჲ.

ძმის ჩუენისისა. და ჰქრქა ჴაბუკთა მათ: თხარეთ შეიღწო: ხოლო ივინი თხრი-
 დეს. და ნეტარი ივი | აწუედა მათ და ეტყოდა: და-რე-ადრმეთ თხრილი ეკე
 შეიღწო: და ივინი რამ თხრიდას. ნეტარი იოვანე ეტყოდა მათ სიტყუასა და
 მოასწავებდა მისთანათა მათ და აღაშწნებდა მათ და განამტკიცებდა მათ სიმდი-

37a

5 დრეს მას ჴედა ღთისისა და გვლოცვიდა ჩუენ უღთსა:
 6. და ვა დასარულეს თხრამ ივი ჴაბუკთა მათ მომზადებულად. ვა ივი
 უბრძან და ჩუენის უგროსულად განიყარცუა სამოსელი თვისი რ'ღ ემოსა და დაი-
 რეტა ივი მოთხრილას მას შინა ვა საკებელი. სიღრმესა მას. და ერთითა ხო-

10 რ'ნ გამოკვრიიენ ჩ'ნ მოციქულად წარმართთა ო'ლო. რ'ნ გამოკვრელიენ ჩუენ
 სოფელად ღმერთთ. რ'ნ აწუენე თავი თვისი წ'წტუეღლთა შენთა*) | უოფილთა მათ. 37b
 რ'ღმან უღლის მიმართ ბუენების თავი თვისი საცნაურ ჴუავ და ვ'ე საცნოვართამ-

15 ადრე გამოაწინდი. რ'ი დათქმულას მას უშუელოებისა-გან ადრე ჴუეღლის მიერ
 გამოცხადე: რ'ლი გამოაწინდი მას დაწუნებულას ეშმაკისა-გან და შეეწიე. შენ
 ო'ლო. რ'ნ სიღლი მსაჯულას მას მისის მტერსა რ'უს ივი შენდა მოივლტოდა.

რ'ნ მიეტ გიღლი შენი და აღადგინე ივი ჴოჯოხეთისა-გან საქმეთა. რ'ნ არა უტე-
 ვე ივი კორცთა შინა უოფასა. რ'ნ უჩუენე მას მტერი ივი მისი და შენდა მთი-
 20 ლტოდა და მეტნიერებამ მთეტ. ღმერთთ და ო'ო ი'ვ ქ'ე რ'ლი ხარ უმაღ-

38a

25 ღელა-გან შერევისა: რ'უს ივი სიჴაბუკისა მინდა მე ქორწინების. გამოცხა-
 დე და მარქე მე ვ'დ მაგ'ე მე შენ იოჴანე. რ'ლსა ივი ქორწინებასა ოღენ სენი
 კორცთამ მოიფილინე. რ'ლსა სამგზის ესე მეტულვა უოფად და ურჩ ბეჴმენ და
 შერმე სამგზის ჴდუას ჴედა მარქე მე: იოჴანე. უეუთუმცა არა იუავ ჩემი. გი-

30 ტეჴჴმცა ქორწინებად. რ'ნ დამბრმე ორწეღ და ვიკლოდ და ბეჴედრებოდი შენ:
 რ'მან შესამესა წელსა აღმიხილენ მე ცნობისა ჴირნი და საჩინონი ესე თუაღნი
 მომზადლენ მე | და ვინამთ აღმიხილენ მე მიხედვამცა დედათამ მძიმედ გამო-

38b

35 რ'მან დაფარულას მას სენსა სუღლის ჩემისისა ჴირი დაჴუავ და ცხადას მას საქ-
 მესა იტირევე: რ'ღმან შეუგინებელი ჩემი სიუყარული შენდა მიმართ მომამოვვე.

5 გვლოცვიდა. 7 თუხ. 9 აღუცვიდა. ეხვტო. * ДВЪ строки отрѣзаны. 13 უკერო. 18
 უკერო. 22 დВЪ строки отрѣзаны. 23 უკერო. 25 ქორწინების. 28 უკერო. 30 ცნობისა.
 სანა-იენი. 32 სწავლობდა.

რ მან შეუგინებელი შენდა მიმართ მისლვად განმიტვიცე. რ მან შემოსე ძლი და მომეტ სარწმუნოებად. რ მან წ დასა სარწმუნოებას ჩემსა შენდა მიმართ დამიბეჭდე. რ მან საქმეთა-ებრ კაცად-კაცადისათა სსსიდიელი მოაგე ღირსად. რ ნ მოეტ გუელს რ ანარად მონაკები მაქუნდეს შენსა გარეშე ზატოისნისა. და აწ

5 ო თ ა ვ ქ ე რ მან ეგე მარწმუნე მე | მონაა შენი ადსრულე და ღირს მუჟე შე შენსა მაგას განსსუენებელსა: რ მან შენ-მიერი ადსსრული მომმადლე მე. რ ლ იგი 39a

იგი განუქარებებელ და გამოუთქუმებელ არს ცხოვრებად და მო-არა-ვადლოდი შენდა მიმრიდენ ცეტსლმან მან. იძლიენ ძნელი იგი. მოუძღურდინ მღჳმწ იგი. და მრ-ტინ სკიმილი იგი გუჭქისაჲ და დაჭენინ ურცხვნოჲ იგი. ანგელოზთა შეეშინენ.

10 ეშმაკნი შეიწმუნდელ. მთავრობანი და ძლინი დაეცენელ. მარჯუენითნი ადგილნი ვ ეშდებე კენელ. მარცხენითნი ნემცა ჭკიან. ეშმაკსა ზირი დაეუყენ: სატანაჲ გან-კეთრდინ და მის თანა იწუყან. გულის-წერომაჲ მისი ალატედინ. სიციბილი მისი დაეუდენი. სატანჯუელი მისი განქარდინ. და ზედამისლვად გუდებდინ. შვილნი მისნი იგლოვდელ. და ე ლი ძირი მისი უზოჯარ იყვენ. და მე მომეტ. რ ლო

15 გზად უგინებელად და მიუძღვრებელად | თანაწარსლვად და მოღებად რ ლ იგი 39b

აღმითქე წ დად ცხორებულთა:

7. და დაიბეჭდა თავი თვისი უოფლად და თქუა: შენ ჩემ თანა იეჳ ო ლო. ო ვ ქ ე და მიეურდნა იგი თხრილსა მას შინა. სიდა სამოსელი თვისი დაეურცა და თქუა: მიუდობაჲ თქუენ თანა ძმანო. და აღმოუტევა სული თვისი სიხარულით

20 და ჩუენცა კვხაროდა და ეხედავდით ე ლნი და მას თანა ვტროდით განმორებასა მას მისისა. რ ეს იგი იყო განსუენებაჲ წ დისა იოჭანე მოტიქელისაჲ და მხარე-ბელისაჲ: რ ლი ვიხილეთ და რ ნი უფ მონამან ღ თისამან დაეწერეთ წიგნისა. რ ვერვის კელეწითების კაცთაგანსა მოთხრობად სკარველებათა მათ. რადენნი ქმნნა სახელთა მამისაჲთა და ძისაჲთა და სულის წმიდისაჲთა: ესე არს იო

25 ჭანტ რ მან წამა სხუათა მათ მხარებელთა, და რ მან დაწერა იგი წიგნისა უ კთო უ კე ა ნ:

4 პეტროსისა. 8 მღჳმწ. 9 ურცხვნო. 10 მოაკრობანი. 13 დაეუდენი. 16 ცხურებულთა. 17 დააბეჭდა. 20 გუიხაროდა. განსუენებაჲ. 21 იოჭანე.

შეუგანდა ჭერეთ ქალს მას მი-ოდენ-წიფებულს. სსულს მეფისის. რა მცა გა-
მთხინს შეუნიერება თვისი: ხოლო წადმან არად შერაცხა სიტუე მათი და შემ-
დგომად დღეთა მრავალთა ჯდა და იკითხვიდა წის სახარებას. და მიემთხვა ად-
კილს მას რელს ქნ ღწ მწმნ ჰქა | მიდარს მას: უმეგრეთე გენაგს რა

L 95b
2m 19.21
E 60a

5 სრულ იყო განვიდე უღივე რამცა გაქუს. და მიეც გლახაკთა რა იყოს შენდა
საფასე ცნათ შინს: და ცხოვრებამ საუკუნო: მაშინ ნეტარმან ნისიმე სულთ-
ითქუნს და ტიროდა და თქა: ვამე რ მე სიერებით ჩემით-გან ვიკითხვე წე-
რილთა სდმრთოთა და ვერა ვეგუ ნებად მისი წესიერად წინაშე ღთისა. გინა
თუ კაცთა: ამისა შემდგომად შეკრინს უღნი ბრძენი და მოხუცებულნი ქა-
10 ლაქისანი და დაწერა უღივე რამცა აქოვნდა სობლეს შინ თვისს და არა დაი-
ტევა მის-გან ერთიცა საკმარად თავის თვისს ად განაზნა და მისცა იგი გლა-
ხაკთა მცნების-ებერ ოღლის და განათავისუფლან მონანი და მკეველნი თვისნი:
და მისცა საკმარი რელი ფართობით ეუთფუოდა ცხოვრებას მათს:

E 60b

4. ხოლო თუთ იგი განვიდა და | დგა კარს წა კარისა ღჯისისს. აჰ სიძე
15 ნესდა შეუნიერს დედკაცისს. რ განისარგუე სამოსელი თვისი და სარტეელი
ოქროქსოვილი. რელი ერტუა. და აღიკადა გურგუნი იგი თავის-გან და დახბინა
უღივე ქუნას წა: და ვა: ესე ქმის კარს თანს კარისა თვისისს თქუა ესრეთ:
განვავლო ცოდვამ სიმდიდრეს თანს რა იყოს ჩემ თანს ქწ მარადის მტველად. და
გამოვიდა ნეტარი იგი სსხლის-გან მამულის თვისისს და არარამ აღიღო უღად
20 უღლის მის-გან კეთილის კარს წა სახარებად: და იყო იგი უღად შიშუელ
და სახარებამ მკერდს მისს და ვა მიწას სასკორეთა ქალაქისათა შეიკრება
ძონსი ძუელი და დაბურჯა სიმშუელე თვისი და თქუა: არა ჭერ-არს ჩემი ადკილს
რელს მიცნობენ უთავა | რა არა მაქებდენ მე კაცნი და იტყოდან: ანა | კა-
ნათავისუფლან მონანი და მკეველნი თვისნი და განუყო უთაველი მონაკები გლა-

E 61a
L 95b9

25 ხაკთა და მიცვლავა სიუარულსა ქესს. და ესეგითარი ნეტარებამ ფდ ვნებამ
იქმნას ჩემდა და ნუ უკუე მოვსცეთ ცუდად დიდებითა. არამედ მივიდე ქუნასს
უცხოსა რელს არავინ მიცნობდეს. და ვიყო უცხოებას: რა არა ცნან კაცთა ვდ
სიმდიდრე მივეც ქველის-საქმედ და მადიდებდენ მე კაცნი ად მოვისუელლო
თავი. ცოთად ვიქცეოდი. რა შეურაცხებუნ უღთა კაცთა და მოვათმინთ გინე-
30 ბამ. უუადრებამ და არად შევჭრაცხო ად შეცნიერებთ ვყო. და განზრახვით
თავით ჩემით მათ თანს. რელთა თანს ვიყო:

1 მსა<E. მსაოდენ-წიფებულს | მოქმეს L. რა მცა გამოანისა | გამოანისა L. 2 თხი | ქუნას L.
3 ჯდა | ქუნას თანს და გრეთ იკითხვენ უმ ვიქცელ L. 6 და ცხოვრება საუკუნო L. ნეტარს | ხმ გზას ნე-
ტარებათ შექცელდა L. 6—7 სულთა მოქმეს და ტიროდა და თქუა | სულთა მოქმეს იწყო ტარებად და იტყუა B.
7—8 წერბოლი | წიგნთა L. სდმრთოთა | ღთისთა L. 8 და ვერა ვეგუ. აჰ კაცთა | და არა ვეგუ შეუნიერად კრთოვა
წმ ღთისა გინა იყო კ ცნათ არა ვეგუ E. 9 უღნი <E. 10 შინს თხისა | შინს E. 11 ად განისინა... ოღლის <E.
14 თუთ <E. 15—15. მსა <E. 17 თხისისა <E. კხტო <E. 18 კარც: ვეგუ E. 18 მარადის მტველად | სოლო
მარტოდ E. 19 სახლისაგან მამულის თხისა <E. 20 ეთოლას | სოლოთა L. იგი უღად <E. 21 მსა <E.
22 დამბურჯა | დამბურჯა B. 23 ვიყო <E. 24 ვიქცელ <E. მარაკება | ხუცეს L. 25—26 და მკეველნი... (წ-
დად დიდებით) და მოცნობენ E. 27 უცხოება <E. 28 მკეველნი | განკარგულად L. და მადიდებდენ მე კაცნი <E.
29 ცოთად ვიქცეოდი | ცოთად და გრეთ ვიქცეოდი L. 30—31 და განზრახვით... ვყო | განზრახვით თავით ჩემით E.

155. იყო კაცი ვინმე ქვით-ხუროდ ქალაქის ხუროთა-გან და ავაზაკნი U 767b
 დაესხნეს მას და მოუდეს ათორმეტი დრაჭკანი შრომით მოგებულთ: ამის აქენდა
 დიდი სარწმუნოებაჲ წ'დის მის მიმართ და იყო მარცხენე თუალი მისი ვნებულ N 378b1
 და დასდიოდა მას წაღაჲ და სიბნელე მოხუეულ იყო მრავლით წლითგან ვნე-
 5 ბითა უშმაისათა. ვ'დის ვერარას ხედიდა: ესე მოვიდა. დაჴარდა ზირსა ზ'-
 თვისსა და ტიროდა წინაჲ წ'დის მის დრაჭკანთა მათ-თჳს წარსრულთა. ხოლო
 წ'დამან სუმიონ ძალით დასრწმუნა მას რ'ა აღდგეს მიერ და უბრძანა რ'ა აღვი-
 დეს მისა და იკურნოს და ეგრეთ განუტეოს: და ვ'რ. დასწერა მას ჴ'რი სსხე-
 10 ლითა რ'ლისა წ'ნისა ი'ვ ქ'სითა. კმა ყო სულმან მან ბოროტმან და კაცი იგი
 იყო ქუემდებარე და ევედრებოდა მას რ'ა განუტეოს. | და უბრძანა სულსა მას გან- U 768a
 სლუჲა მის-გან და მიეს აღელთ თუალი მისი და დივისო იგი ნათლითა. და ვ'რ
 დგა იგი განკურნებით და აღიდებდა დ'რთსა ე'ლთა თანა. ჰრქუა მას წ'დამან
 სუმიონ: ნათელი უფროჲს არს ოქროჲსა და არა მომავლიანა მე'ტიმან დ'თისამან N 378b2
 რ'ა ვამხილებდე მიზეზთა საფასისათა. ა'დ რ'ლთა აქენდეს სენთა სიმისფრე
 15 იგინი განკურნე და ა'წ მიეტ დიდებოდა დ'რთსა რ'დამან განდგენა შენ-გან მხუენე-
 ბელი ნათლისა შენისაჲ. ხოლო ვინაჲთგან ხარ შენ უზოგარ და აზოგა შენ თ'-
 სიწირფოტობა განაგოს დ'რთმან ოქროჲსა მის-თჳსცა რ'ლსა ეძიებ: წარვიდ სახედ
 შენდა და ესე ჰქობო შემსადებული. და მას ვ'ა ესმა ესე. წარვიდა გზას თჳსსა სისა-
 რულით და შე-რამ-ვიდა სახედ თჳსად ზოგა ცხედარსა ზ'-ა | დრაჭკანი რიცხჳს-ებო U 768b
 20 დრაჭკანის თჳსისა. და ესე რაჲ იხილა მისცა დიდებოდა დემერთსა დიდებულსა:

156. სხუჲა ვინმე იყო დედაკაცი ანტიოქელი და მიჭზარა | ვინმე ე'ლი N 379a1
 საფასე მისი. ხოლო იგი სწრაფით მოვიდა კაცისა მის დ'რთისა. ქუეკოროვიდა ურ-
 ვისა მის-თჳს წ'ე სუეტისა მის წ'დისა სუმიონისსა. და ფ'დი სარწმუნოებაჲ
 აქუნდა მას მის-თჳს ჰგონებდა ვ'დ მეუეთრ მისცეს მას წ'დამან მან ხოლო მან
 25 ჰრქუა მას: კაცმან ბოროტმან მიგაზარა შენ საფასე შენი ა'დ წარვიდ გზას შენსა
 სიხარულით და გრწმენინ რ' რ'ლსა ეძიებ გეზოთს შენ: ხოლო იგი წარვიდა
 სახედ თჳსა მიხლობილი სიტყუასა მისსა და ე'ლნი მახლობელნი და მოძმენი
 მისნი ჰგებდეს მას სმენად მის-გან რაჲ იგი ჰრქუა მას წ'დამან მან. ხოლო მან
 ჰრქუა მათ თუ ვ'ზოგე მე ე'ლი საფასე ჩემი და არს იგი საუხჳესა შინა ჩემსა.
 30 ესრეთ | ჰრქუა მათ: მოვიდო ეკლოკიაჲ წ'დისაჲ მის და დავდვა იგი საუხჳესა U 769a
 შ'ა თჳსსა: ხოლო რ'ლსა იგი. მიგაზარა საფასე მისი ჰმასროდა გონებითა სი- N 379a2
 ტყუასა მას დედაკაცისსა და ჰრქუა: ნანდვილეუ ჰზოგეა საფასე შენი: ხოლო მან
 ჰრქუა: ე'ლივე მიამოვნიეს ლოცვითა მის წ'დისაჲთა. და მიეს სულმან უკეთურმან
 შეიბურა მზარავი იგი და კობდა და ზეროთდა და ფრინვიდა კელითა თჳსითა: და
 35 ვ'რ ესე იყო აღიარა და უჩუენა ნაზარევი იგი და მოიდეს იგი შ'ს კრისა
 მის და ზოგა დედაკაცმან მან ე'ლი მონაკები მისი არა ხოლო მის დღისაჲ ა'დ
 რ'ლცა იგი მრავლით წლით მიპარულ იყო მის-გან და ე'ლნი ევედრებოდეს მას

15 განკურნე N.

რა ილოცოს: კაცის მის-თვის და განიკისნეს იგი კრულეების მის-კან ცოდვისა-
 5 და მისცეს დიდებამ დივრთსა:
 და მისცეს დიდებამ დივრთსა:
 და მისცეს დიდებამ დივრთსა:

157. მონასტრისა მის ქვემოთს ეშუ ერთი შუეთური განრყუნდა ნაყოფის
 და დიდისა მის-კან სიბოროტისა არაჲდ ღონე დაუგუნდა მის ვნების-კან არცა
 მასე და არცა ფრთხობამ და არცა კმაჲ: მაშინ მისი იგი შეიწოდეს და უღონო
 10 იქმნეს მძინარებისა და ველურებისა მისის-კან და მოვიდეს წადის მამისა ჩუენ-
 ის. თაყუნი სცეს და ჰქრქეს: ელოვე დამონებულ არს შენდა უ მონაო ღთისაო.
 ბრძანე რა ეშუცა ესე წარწმიდეს. ხოლო მან ჰქრქუა მათ: რაღას აქუნდეს სარწმუ-
 ნობამ და შუარდეს ღთი. სრულებით ელოვე დამონებულს მის. ვრ იგი U 770a
 ადამს შუინარეს დანემისა მისისა. და თქუენისა თხოვის-თვის | ზოთთ გუქმად N 379b2
 მხრებელისა თქუენისა და მიეცეს იგი სჯულებად მათ. რაღნი ეძიებენ მონად-
 15 რებას მათსა: და ვრ ესე ჰქრქუა მათ. ერთმან ვინმე მათგანმან იხილა მას და-
 მესა ძილს შინა რცხე ღომი ერთი მოიყვანა წადამან მან და მისცა მას ეშუ იგი
 დიდი სჯულებად მის ფარკთა თანა ძილსა: და ვრ განიდეცა მამან მან ზოგა
 ღომი იგი. რა შეეშურა მას ეშუ იგი და მოკვლა და განეხეთქა და მოწოლად
 იყო გზისა ზედა განსუენებად მძღვრობის-კან. ხოლო კაცთა ვრ იხილეს სის-
 20 ლი იგი და კუაღი ღომისაჲ. შეეშინა მათ შიშითა დიდითა და მოვიდეს წადის
 მის ძილთა თანა და ეგადრებოდეს მას რა ბრძანოს | წარსლვამ მისი მიერ ადგი- U 770b
 ლით. ხოლო მან მოუწოდა ერთს ძილსა | და ჰქრქუა: წარგედ ადგილს მას N 380a2
 სდა ღომი წიკს და არქუ მას: ამას იტუეს სვმიონ. კეთილად ჰმისხურე სიტყუასა
 რა. ან წარგედ აწიკს უამდმდე სკამრებისა. შეინის: და წარვიდა ძილ იგი და
 25 ჰქრქუა მას კერეთ და მესა ადგა და წარვიდა და უღნი სეღვიდეს მივიდოდა
 იგი მათთა მათ ლავდიკათა მათ ვინამ იგი მოსრულ იყო წოდებით და მრავალ-
 გზის ოდეს საკმარ არნ მოუწოდის მას სხუათა მკეტთა-თვის რა ევის წადამან
 მან ლოცვამ და აუწეის ძილთა მოსლვამ მისი და იგი მოვიდის და ჰმისხურის
 სიტყუას მისისა და კად იქცის ადგილს თვისსა: და მრავალნი სეღვიდეს წარს-
 30 ვასა და არავის კაცთაგანსა აუნებდა:

158. კაცი ვინმე ორგულეებდეს და რწმენა მათ ღომისა | მის-თვის | ვად U 771a
 N 380a2
 მოკვალს იგი მთად წადის მის. ხოლო მან ილოცა და თქუა: გეგადრები შენ რაღო
 რა ღომი ესე გამოუწინდეს ელოთ მცირედ-მორწმუნეობისა მათის-თვის და იყო
 35 კერე: რა მიერ უამთგან იქცევი ღომი იგი დღისი სანსებესა მას. და ადგი-
 და მისა ელო ერთი კარემოსოფლებისა მის და ეგადრებოდეს მას რა უბრ-
 ძანოს მას წარსლვამ მათთა მათ-კან. ხოლო მან ჰქრქუა მათ: აქამომდე რა გრწმე-
 ნა თქუენ და იტუოდეთ ვად ელოვე არა იხილვის აქა ღომი და აწ ვრ გემის-

დახდა ორმოციო წელი და უდაბნოს დაუყო ორმოციო წელი: განსრულდა | ოთხ- L 96b
 მეციო წელი და აღესრულა მის ზა წერილი იგი რ'ლსა იტყუს ვ'დ რ'ლ ჰტო- 1 კ 3.13
 ნებდეს თქნ შორის ბძქეს უთფად იყუნ იგი სულელ ამას სიფელსა რ'ა იფოს
 იგი ბძქენ: და საბურველი თავისა მისისამ იყო ძუელი და შუერაცხი: ხოლო
 5 სხუნია უნივე იყუნეს დაბურვად და აქენდათ კუნკულები: | ამისი ცხენამ არა- E 66a
 ვისისა დაენახ არცა ერთსა მათ სუთასთავანსა. ულთა უმთა მისთა არცა ტაბლა-
 ვისა დაჯდა და არცა ნატუხი ზურისამ მიიღო ა'დ ნაბეჭი ტაბლისა-გან და ნარ-
 ცხი ქოთნისამ ესე კმა ეყოფოდა: არა სდა მკინებულთა მისთა-თს დრტუნ-
 ვიდა. არავის თანა ზრახვიდა დიდს რას განა მტირესს ა'დ ჰქუედნიედ და ავი-
 10 ნებდიან მას უ'ლნი:

9. მაშინ ნეტარსა ზიტირიონს გამოცხადა მის-თს. რ'ლი ჯდა ზირთი-
 რიონსა რ'ლ არს ნაზრალი კლდისამ: რ' დაადრტა მას ანგელოზი დ'ე და ჰტრქა:
 5 ვ: ზიტირიონ. განშუენდა მისხურებაჲ შენი ანგელოზთა მიერ | და მხიარულ არიან 66b
 შენ-თს მღვდარებასა შენსა და ლოცვასა დაუცხრომელსა: და აწ გამოედ შექუენ-
 15 ბისა-გან შენისა. წარვედ და იკურთხე დედაკაცისა მისა-გან რ'ლსა თავი მოუსუ-
 ლელებოა: და იგი იყოფისა. აღექსანდრიას მონასტერსა ბანტასინს: რ' არს მუნ
 შინა დედაკაცი რ'ლსა ჰუმრავს თავსა ძინი ძუელი: ხოლო შინაგან ადგია მას
 კვრკვი სულერი რ' იგი უმეტეს არს შენსა: შენ ჰჭი აქა ზარესსა ამას მარ-
 ტომ და არავინ არს შენდა მაშფოთებელი: ხოლო იგი არს კრებულსა შორის
 20 ზიარსა და ულთა-გან წყინებულ არს და | ტახჯულ და გული მისი უ'ლადვე არა L 97a
 განმორთების დ'ა. | ა'დ შენ ჰჭი აქა და მრავალსა ციოთასსა შინა ხარ ნებთა 67a
 შენითა: შენ ჰჭი უდაბნოსა შინა და გონებაჲ შენი იარების სიფელსა შინა:

10. მაშინ ნეტარი იგი გამოვიდა რ'ლ არასდა გამოსრულ იყო სენაკით
 თსით: და მივიდა მონასტერსა მამათასა ზირველად და ევედრებოდა მამასხელისსა
 25 რ'ა შევიდეს მონასტერსა დელათასა: ხოლო მათ ვ'ა მოხრეცბულისა და დიდ-
 ბულისა-თს კანდიერ იქმნეს შეევანებად მისსა: და ვ'ა შევიდა შეაწყნარა დელ-
 ფელმან მონასტრისამან: მაშინ ჰტრქა მას ბერმან: მიჩუენენ მე უ'ნი მეოთხი მ-
 ნასტრისანი რ'ა ვიხილენ. და მოუწოდეს უ'ლთა მათ ღათა. და მოვიდეს და იკურ-
 თხეს წ'დისა მის: ბერისა-გან. ხოლო იგი არა მოვიდა: მისა შემდგომად ჰტრქა:
 30 მთიევენებით უ'ნი რ'ა ვიხილენ. ხოლო მათ ჰტრქუეს: ერთიდა | სხუამ არს ვნე- E 67b
 ბული სამავიროთსა: ჰტრქა მათ ბერმან: მთიევენეთ იგიცა რ'ა ვიხილთ: და
 წარვიდეს მთევენებად მისა. ხოლო მან არა ინება: რ' გულის-სამა ეყო საქმე იგი.
 მაშინ მძღვარობით მთიევენეს: იგი და ჰტრქუეს: წ'დ ზიტირიონ მისრულ არს და

1 ვარდამიქი დეო L. 2—4 რ'ლ ქონებდეს... : დქენ რ'ლსა ქნებაჲს თქუნ შორის ბძქეს უთფად იყუნ იგი სულელ ამას სიფელსა შინა. რ'ა იფოს ბძქეს წ'დ ღათას L. 7—8 ნარცხი | ნეტარსა L. 8 ეყოფოდა | ზირთისა შინა კვადრისა L. 16 ნარცხის | ტარცხისა L. 20 ზიარსა < L. გულა | გონება L. 25—26 მასხუეცბულისა და დიდბულისათვის | იყო წ'დამ და დიდის ბერი L. 27 მონასტრისა < L. მთიევენე შე | მოუწოდეს L. 28—29 და მოუწოდეს... ბერისა < E. 29—30 შინა | შემდგომად... რ'ა ვახილენ | შაბან ჰტრქა ბერმან: ულთა მნებაჲს რ'ა მოუწოდით L. 31—32 ვარდამიქი და ე'ა შივიდეს E. 32 გულსისამ, ეყო | ცნა L. 33 მღვარობით | იყოფებით L.

ხილვამ შენი ჭებუას: რ იყო იგი განთქმულ ვა დიდთა მამათაგან. და ვა
 იხილა იგი ბერძან მან და მონძი მისი საბურველი თავს მისს. შეკუთულად და-
 ვარდა იგი წე ფერთკა მისთა და ჭრქა მას: მაკურთხე მე დელო: და ეგრეთ-
 ვე იგიცა დავარდა წე მისს და ჭრქა: შენ მე მაკურთხე წელო ღმთისაო რ
 5 მე დედაგაცი ვარ და არა ჭერ-არს ჩემ-გან შენი კურთხევაჲ: მაშინ განჭერთეს
 ენი იგი და ჭრქს მას: ამა. ნუ უგუჲ იჯინო. რ ცოფ არს: ჭრქა მთ ნე-
 ტარმან ზიტირიონ. თქვენი ხართ ცოფნი რნი ჭებუნებთ | სიბრძენს. ხოლო ესე L 97a?
 არს ბრძენი | ჭეშმარიტი რლი სთნავს ოღწას. ეგე არს თქუნიცა და ჩემიცა E 68a
 დელო და ვილცოფ რა შედე ვიქმნი შისავს ამის ცოფისა წინაშე თქუენის. ხო-
 10 ლო იღ დ კონიერისა წე ღმთისა. რ ამის-თჳს მყოფილნი ოღწისა მიერ
 რა ვიკურთხო ამის მიერ: ესმა რაჲ ესე ელთა შეუვრდეს ფერკთა მისთა და
 აღუარებდეს თათუელი ბრალთა თჳსთა ტირილითა: რამელნივე ჩუენგანმან სარცნი
 ზინაკისაჲ გარდასს მას და სხუამან კურთითა შემუსრა: და სხუამან იდგოჲ შთას-
 15 ცხრთა: და თითოეულს გინებას მიუთხრობდეს: ხოლო ბერძან ეს ლო-
 ცხამ და გამოვიდა და წარვიდა საყოფად თჳს: მაშინ აწეეს დათა მთ ელთა
 ჭერისა-ებრ კრასლვამ და ზატვი. და ვა იხილა მან ოღ მწუხარე იქმან და ვრ
 ვერ თავს-იღებდა ზატვისა ყოფისა მას. რღწის ჭეოფდეს დანი იგი. შემდგომად
 მცირედთა დღეთა გამოვიდა ფარულად მონასტრით და წარვიდა უდაბნოდ. სდა
 იგი უწყის ოღწის და აწავინ სოფელის-მყოფემან. ხოლო ჩნ ვადიდებთ ქრის
 20 ღმთს ჩნის რღწის არს დიდებამ უბი უბი ან.

მოთხრობამ წთა მამათა მძოვარათა-თჳს. ჩრცხვთ ოთხასთა.

11. შემდგომად წარსლვისა მისის მონასტრით გამოეჩნდა დღეს ერთსა
 მსახურსა ეკლეიისა ღმთისასა აღექსანდრიას აცი ვინმე და ჭრქა მას: გულმან 68b
 მითქუა დღეს ერთსა რა ადგიდე მონასტრისა ამა ზენონისს: რა ვიყო ზა-
 25 ფხულს ერთსა. | და ვუვა ეგრეთ: და შემდგომად დღეთა რგდენითმე. ვიყო რაჲ L 97b
 მუნ. და შემდგომად განშორებისა ცისკრისა გალობისა. ადგიდე წიგნი და გან-
 ვედ მონასტრით რა ვიკითხო ვე შესმედ უამიმდე. და ვრ ვუვიდ და ვიკი-
 თხეველ: და აჴა ესერა მოიწა ჩემდა ბერი ვინმე: და ვა მოვიდა. მოიდრეკა თა-
 ვი და თავეუნიან მცა მე და შევიდა ეკლეიასა ლოცვად. და ვჭებუნებ ვდა მე-
 30 ტინიერი ვინმე არს. და ვა ვინილე | სხსწ მისი და სმისელი. შევევა წიგნი E 69a
 და დავდეტ ვდას გამოვიდა ეკლეიით და მოვიკითხე იგი: ხოლო მან მრქუა

1 ვა დიდთა მამათაგან<E. 3 დელო> | შეველო ქრესთ L. 4-5 შენ მე... კურთხევაჲ შენცა მიკურთხე მე
 ოღწისა E. 7-8 რნი ჭებუნებ... სთნ ვთა ოღწისა<E. 9 ცოფისა> | მწუხარე E. 9-11 წინაშე თქუენის... ამის მიერ...
 E. 12 თათუელი ბრალთა თჳსთა ტირილითა<E. 13 კურთხევაჲ კურთხეთა E. 15-21 მაშინ აწეეს დათა მთ...
 ზინაკისა> | შემდგომად მის შემდგომად დღეთა კრასტის ვერ იღებ დიდებამს და მტრისა ელთისა დავუ-
 მბედა. მაშინ განივიდა მონასტრით ფარულად და უწინა იქმან E. 27 გამოვიდა<ტრე E. 28 მოიწა> | მოვიდა
 E. 29 და ვჭებუნებ... ანს | და ვცან ვდა მის თინ შემდგომად E

მე: შეიწინარე მთავრად მიტრანზლიტის მის ქენისად და ელვის კრებულის
 ეკლესიის ჩინის დონისად: და მე ვარქე მის: და შენცა მამო მიიღე მშდ-
 ბად მამასხლისისად და ელთა მითად რნი არიან მის ქეუშე. ხოლო მე წარ-
 გედ და ვაუწე მამასხლისის და გამოვიდა იგი კრებულს თან მითას და მო-
 5 კითხნეს ურთიერთს და შევედით ეკლესიად და დავსკელით დემილით: მაშინ
 იწუო კაცმან მან და თქუა: ვრ. შენბერ არს ადგილი ესე თქუენი შაღითა ღესად-
 10 თა: ვს წერილ არს: სურთდა სულს ჩემს ეზოთა მი შართ ოლვისთა. მსურთ-
 ლე შეშინილად რ თქუენ ხართ. რნი ესე დამკვდრებულ ხართ ეზოთა დთი-
 სათა და ჰმისხურებთ დს გულითა წდითა. ამისთვისც ნეტარ ხართ თქუენ: ჰქს
 15 მამასხლისმან: ანდ ნეტარ არიან რდნი იქმან ნებას დთისსად და იმარხვენ
 მცნებათა მისთა: ხოლო ჩნ კაცი ცოდველი ვართ და არ ვართ დირს სიტ-
 უესა რლი სთქე ქეს-მოყურეო მამო. და ესეუნი სიტუება | სიმდაბლი-
 20 სად ჰრქუეს მს მითა: და ამის შემდგომად დიდრ მადლითა დთისადთა და
 გვთხრა ჩნ ჰმნავი დირსთა და წთად და აკენნა მოხარნი და თქუა: მესმა მე
 25 ქადაქს ალექსანდრიას სქმლ სკვრველი რლი იყო დლეთა ჩნთა და მინებს და
 გითხრა თქუენ | მადლი ეკლესიის მათისად და ძაღის მათისად. ვრ იგი ჰმო-
 ნებენ ოლს დმერთს. რს თქუენცა ადიდებდეთ ოლს ჩუენ თანს.

გვ 33, 1-2
 E 69b
 L 97b
 E 70a

12. მაშინ თქუა: მე წელთა მრავლთა წარვიდი წიგნები სხარსეთით სს-
 ბერსეთად და კუალად სბერსეთით სხარსეთად. და ადვილი ქვეღის-სქმარი ალექ-
 20 სანდრიად ფდო: რ იყო ბერი ერთი მადლითა სადმერთოთა განშუენებული და
 კითხული წიგნთა სადმერთთა ფდ ელთი-ურთ და იგი ეურფოდა ეკლესი-
 სს ალექსანდრიასს: და შემდგომად დლეთა მრავლთა მე და იგი წარვიდოდეთ
 სკმრისა-თუს: მაშინ იწუო და მრქუა მე: მნებავს რს გითხრა რამე სსწაული:
 და მე ვარქე მის. ჰე თქე მამო. რადცა გნებავს. და ჩნ ვიდოდეთ გზას: მა-
 25 შინ ადიდ ჰმნავი და მითხრობდა თხრობას შეუბერს კაცთა წთას. რნი
 იუენეს ქუანას ჩნს და მე ვიუაჲ მთ|თანს. და მესმა მათ-გან ცხორება მამა-
 30 თად რნი იუენეს ქუანას მათს: და ვარქე მის: ჯ მამო. მაშინ სულთ-ითქუას და
 ტორთდა ცრემლითა ცხელითა და მრქუა მე: ჯ შევილთ ჩემო. რად გითხრა შენ.
 საფსე ერთი იყო ჩემ თანს და უთმინებოთა ჩემითა წარუწმიდე: ხოლო მე
 35 ვს მესმა სიტუება ესე. ტრფოად ვიქმენ. რს ვცნა ზედამიწვენით. რ არს გორ-
 ციელისა საფსისთ თქუა წარუწმედაჲ: იწუო და | თქუა ცრემლით და მწუხარებით: L 98a
 ათორმეტს წელსა წინათ ვმსხურებდი მე ეკლესიას ვს ესე დღეს მხედავ.
 განთად წს და დიდებულს ადგსების კურიაკეს. შემდგომად ცისკრის განშო-
 რებისა. წარვიდა ელი ერთი საუთელად თუსს და დავშითი მე და შემწლ ჩემო

E 70b
 L 98a

3 რნი... ქეუშე<E. 7 წერილ| თქმულ. L. 8 დამკვდრებულ<E. 11-12 და არ ვართ დირს სიტუეს<E.
 15 სკვრველ<E. 16-17 მადლი ეკლესიას... ჩუენ თანს| რს ადიდებდეთ დს შიარი ეკლესიას. მათისად ვრ
 იგი კითხნენ დს E. 19 ეუღლად| წიგნები E. 20-21 მადლითა სადმერთოთათ... უღ| შეუბერი. 23 სსწაული
 დლ<E. 25 თხრობას შუენიანს<E. 30 ზედამიწვენით| მსგომ E. 30-31 კორცელების<E. 31 წარწველიად
 დლო წარწვიდა E. ცრემლით და მწუხარებით| ტრფილის თანს ხოლო მადკვლას E. 33 და დიდებულს
 ადგსების<E. 34 საუთელად| სხედ L. შემწლ| მსხურად. E.

მარტოდ და დაგჭკეპინით კარნი ეკლესიისანი გარენი და შინანი. დაგჭკრბლენით და ვიწვეთ რა შეგჭკახმით ეკლესიამ და სკურთხეველი ჟამის-წირვის-თვს დღის მის-თვს წადის ადგომის ორის ჩნის იჯ ქესის. რ ადვსება იყო: და დაგჭკაიბდით ქორკანდლებს და ეზობებს რა განვაშენით წამ ეკლესიამ

5 დღის მის-თვს დიდებულის: მაშინ ვარქე მისს მას: შვილო. მოვედ და შეგ-ჭმზადოთ ჭურჭელიცა ჟამის-წირვის და განვისუენით მტრედ: და შეის გუგცა ჩნ | სული სულელებისა ფ ლ სულელისა სკურთხევისა: რ ლ არავის ეენო-

10 ს კატაგანის მისებრი უოვლადვე: ხოლო ჩუენ გუგკონს ნუ უკუე სახლს სას-კუმეგლოს ტეტელი შეედვა: და ვა ჩნ ამას გულს ვიტყოდით. მაშინ კმა გუეს-მა შინათ გამო რ ლი გუეტყოდა: მანო რამს-თვს შიქრქუსებულ ხართ. რ მე კატევე ვარ თქუენებრი და ესე სული არს სულელებამ სუთისამ: მაშინ მი-

15 ვედ მე და განვად კარი საჭურჭლის ეკლესიისამ რა ვიხილო თუ რამ მიხე-ზი არს. და ვიხილე ნათელი დიდი უფრომს მზის-თულისამ და კაცი ბერი რ ლი თავუენის-ტემით ილოტვიდა. განებურნეს კელნი სუცად: და შემდგომად მტი-

რედის ჟამის იქმზა ხილვამ მისი მსგავსად აღის ტეტხლისა. და სახს მისი ვა ანგელოზი დე: და იყო ხილვამ მისი სასარელი:

E 71a

E 71b

13. მაშინ დამეტა მე ზარი და ფრად შეგსრწუნდი. და ვა მიხილა მე რ შემეშინა. დაცადა ლოცვამ. მომიკითხა და მრქჳა მე: კაცი ვარ. ნუ ტეშინინ. სიწმიდეს ვვიცხო შენ-გან: და შიშითა ფ დითა მივეტ წამ | ნაწილი რა

20 ეზაროს. და მუნქუესვე შ დ ზარებისა ადვიხუნ ორნი სეფის-კუერნი რა მიფ-სტე მას: ხოლო მან მისწრნა და განვიდა ვარე ეზოდ და მივეწი და ვარქე მას: შემინდვე მე ო ლო და მიხიუენ ესე ორნი სეფის-კუერნი ევლოვად შენ თანს: ხოლო მან მრქჳა მე: საგმარი ჩემი მიმიდებიეს. | ვ დ უკუეთუ გნებას რა ად-

25 ვილო შენ-გან ევლოვამ. მომეტ მე სიმიხდამ მხუშულად საწუაული ორი და ქსენ-ტის მეოთხედი ღვინო შედაშედ. რ მიემს მე იგი. და ვარქე მას: ჭე ო ლო. მე მოგტე შენ: მაშინ წარვედ მეწისქულეს თანს და მოვართუ სიმიხდამ იგი და ეკლესიით შედაშე და ვა მიილო მან. რამ იგი უკმდა. მრქჳა მე: შემინდვე მე ძმაო და მიმართუ მე ესე კარს თანს ჭლახისას. და მე ვარქე: ჭე და უკუე-

30 თუ სათხო გინჩ. მე მოგუვე ადგილადტა შენდამდე. და წარვედ მის თანს და ვარქე მას: მაუწე მე ო ლო: რამს-თვს გიემს ესე: და მრქჳა მე: ქ შევილო ჩემო რ ჩემ თანს არს ერი მძათრთამ უღაბნოსა და მე ვჭმსხუერებ მათ და ვიურგი შე-

35 საწირავს წლითი-წლად ერთგზის დღის ამის წადის-თვს. რ ლ არს ადგომამ ო ლის ჩნის იჯ ქესი: და ვარქე მას: რავდენ არს რიცხვ მათი: და მან მრქჳა მე: არიან იგინი ვ რ თხასი სული: და კ ლად ვჭკითხე მას: რამ ზომ შორს არიან აქამთ: და მან მრქჳა მე: თხას ფრასას: ხოლო მე ვარქე მას: ქ მაშაო. დღეს კვრიავე არს. ადგომამ ო ისამ. ოღეს მიიწიო მათა ამას სიმორე-

L 98a

E 72b

E 73a

4 ქორა კანდელებს E. 11 ზოთხაქ ზედხა L. 15 ვაშა<E. 17 ზარი შიშა E. და ფ დ შეგსრწუნ-
 დ<E. 22 ო ლო შიშა. L. სეფის-კუერნი შორსუორი L. 26 სიმიხდამ იგი სეფის შიშა E. 27 და უკუე-
 ხით შედ შე<E. რამ იგი უკმდა<E. 29 წარვედ გარედ E.

სს: და მრქუა მე: ჰ სავრლო არა აღმოვიკითხავს რლ ჰქა ცაბრიელ ანგელო-
 ზმან წლას ქლწის მარამს: ჰქუე შენ სულის წლდის მიერ რ არარაჲ შეუ-
 ძლებულ არს წე ღთისა: და მივიწიენით კარსა ქალაქისსა და ვა განვიდო-
 და. | თქუა ბერმან | წნ: მომეტ შვილო რლი ეკე ცაქუს და შენ უკუნ ექტ
 5 მშჯლობით ეკლესიადვე და ლოცვაჲ ფუ ჩემთაჲს და რლი იყავნ შენ თანს: და
 მამინ დაუტკევი მშვიდობაჲ და უკუნ ვიქტ ეკლესიად და განკრვებულ ვიყავ რლი
 ესე მესამ მის-გან. მამინ ვიწვე ლოცვაჲ და ვეძიებდი მე ღთისა-გან რა ცო-
 ცხლ ვიყო წელს სხუას. რა ვინილო ქლად ბერი იგი და ვიკურთხო მის-გან
 მერმეტა.

L 98b1
E 73b.

14. და ვა განსრულდა წელიწადი წარმოდგა წე ჩემს დიდს შაფათს
 ბერი იგი კწლი და მე განვიხარე ფლ ვა ვინილე იგი. და მივეტ დიდებაჲ
 ღ. და ვა მოვიკითხენით ურთი-ერთას მრქუა მე: მომეტ მე აწცა. ვა იგი მო-
 მეტ შარშ: და ვარქუ: ჰე: ხოლო მე მხიარულეობით წარვედ | და მოვართუ მწარულ
 10 საკმარი მისი ვა ჩუეულ იყო და აღვიდე და წარვეტე ვე კანადმდე ქალაქის.

E 74a

15 მამინ ვივედრე მას და ვარქუ: ჰ მამო. ფუ ჩემ თანს სოვრული და წარმიფანე
 შენ თანა წთა მათ მამათ თანა. რა ვიკურთხო მათ-გან. მომიკო ბერმან და
 მრქუა მხიარულად: ჰ შვილო. უკუეთუ მისმინო და შჯდე შჯაბს შენთაჲს და
 შექნიერ არს. უკუეთუ კულ რაჲმე ვერ ეკების და თუ უჩნდეს ღა წარგიფანო
 შენ წელს სხუას რლი მოვაღს. ხოლო მე გაზრახო რლი ჰყო შენ. ხოლო

20 მე კულად ვიწვე ლოცვაჲ. რა მოვიწო ვამას მას. რლას-თაჲს მიქადა წარ-
 უგანებდა რა დირს ხოლო-თუმიცა-ვიქმენ ხილვას სთნითა მათ ქესთა: და ვა
 მოიწია წელიწადი იგი რლ მრქუა. მოვიდა ნეტარი იგი ბერი და ვარქუ მას:
 ო. რას უკუე მახრახებს სიწმიდლ შენი რლ იგი მიქადავე შარშ. | ხოლო
 მან მრქუა მე: ვერ ეკების აწ ესე რამცა ექმნა ესე. და ვარქუ: ვრ ო. და

E 74b
L 98b2

25 თქუა: ისმინე ჩემი. ჰ შვილო ჩემო. არა წარგიფანებენ შენ აწ ჩემ თანა ამას წე-
 ლიწადსა ად უკუეთუ ცოცხლად ვიყო წინას წელს. მოვიდე და წარგიფანო
 შენ ჩემ თანს. და არა მოვიდე შენდა დღეს შინა შაფათს. ად ხუთშაფათს მო-
 ვიდე დიდს და მუწუა ესე ელი და განმეშორა და წარვიდა უდაბნოდ. ხოლო
 მე უკუმოვიქტ ეკლესიად და მხიარულ იყო გული ჩემი და მინდა რა გან-
 30 სრულდეს წელიწადი ესე მწარულ. რა მოვიდეს წე იგი ბერი და წარმიფანოს
 მის თანს ვა იგი აღმოთქუა:

15. და ვა განსრულდა წელიწადი იგი ნებითა ორის ჩნისა ივ ქესითა
 და მოკად დლწ ხუთშაფათი დიდი. შევიძხადე საკმარი ელი რლას იგი ჩუეულ
 იყო და სული ჩემი განმხადებულ იყო რა მოვიდეს წე იგი ბერი ვა აღმო-
 35 თქუა. დღეს ხუთშაფათს. და აწ მოვიდა წე იგი ბერი და განვიხარე მის-თაჲს
 სისარულითა დიდითა. და მოვიკითხე იგი მოწლედ და შევიტკებით მშჯლობით

E 75a

3 ქალაქისაჲს <E. 5 და ლოცვაჲ ეკე... შენ თან <E. 19 - 21 ხოლო მე კულად... ქესით <E. 22 წელ-
 წადი აღვანა L. 23 მახრახებს მად წეს L. მიქადავე აღმოთქუ L. 29 და შარშ <E.

და ვარქუ მას: ჟ მამო. რას უკუე იტუჳ რა წარმოეყანო შენ თანა ვა იგი მი-
ქადაგე ხილვაჲ წოთ მამათაჲ რა ვიკურთხო მათ-გან: ხოლო მან მრქუ: ჰე ად-
დგე. მაშინ მოვირტუენ წელნი ჩემნი და განვძლიერდი სარწმუნოებითა და ადვი-
ლე საკმარი ჩემი და წარვჭევე ბერს მას და ვიხილე გზასა ვრ ნავსა ჰგებნდა.

75b

5 რწითა იგი ვიდოდეთ ჩუენ. და ვრ ვლეთ ჩუენ ზომით ვრ მიდოდინ ერთი
მრქუ მე ბერმან: გაუწიებ შენ ვრ მიწვეულ ვართ ადგელს ჩნსა: და ვიქუ:
დიდებაჲ და: სიმორე რლ აკსენე. მწრთელ განვლეთ მუის: და თქუა ბერმან:
არა ვარქუ შირველვე | ვრ არარაჲ შეუძლებელ არს ღთისა-გან რლმანდა არა

L 99a'

10 ჟედ გურდით ამს კლდვას. რლას წყაროჲ გამოდის. და დუშენ და დამისლე
რა არავინ განხოს ულდვე.

16. და აჰა იწუეს მამათა მოსლვად თითოეულ და შევიდოდეს ტაძარს
ლოცვად. მაშინ მოვიდა ბერი იგი წა და მრქუ: ნუ შეხუალ შენ შედგომად
კუელას მათს: რა არა ცნან შენ-თჳს და ელტოდანს. ად რლ გესმეს და იხი-
ლო დამარხე კუელსა შენსა: და ვუავ ვა მამცნო მე ბერმან და ვა წარკდა ჟამი
მეტხრე. იწუეს მამათა მოსლვად თითოჲ. ვა მრქუ მე ბერმან: და ვიხილე თი-
თოეულისა მათგანისა სხსტ იკივე. რლ შეხილვა ბერსა მას ზა შირველსა.
რლ მოვიდა ჩემდა. და იგინი იუვნეს კანნი ჰემისრტინი. რნი მომჟედარ ივე-
ნეს სოფელისა-გან ად სულნი მათნი ცხოველ იუვნეს წე ღთისა: არა იყო მათ

E 76a

E 76b

20 თანა ვორცი ულდვე ად ძარდჳ ხოლო და ტუავი ძუელთა მათთა ვა შექმანრ
იყო: და იყო ხილვაჲ მათი ვა ანდელი და სამოსელი მათი ძუელი ძინის: და
ვა შევიდის ერთი მათგანი ეკლესიად ილოცის და მოიკითხის იმაჲ და დაჟდის
დუმილთა:

17. და ვა შეგრბეს ულნივე. მაშინ ვიხილე ბერი ერთი დიდი და ძუელე-
ბული დღეთა რლსიაჲ წელთა სიმრავლითა დადრეკილ იყო ზურგი ფრ ვრდის
თავი მისი მუკლთა შუა ჩაჩრილ იყო და იყო ხილვაჲ მისი ვა მრს და სული
სულნელი მიეფინებოდა ულთა ვა საკუმეველისა ფრ სუნელისაჲ: | და ვიხილე
უდამხოს მას ადმოსავალით ბრწეინვალებაჲ | ფრდი რლი განახთლებაჲ კუელსა.
და ვიხილენ ზოგინი მათგანნი მსგავს იუვნეს ანკელოზთა. და ვიხილე ბერი იგი
30 დიდი მიურდნობილ იყო ორთა არკანთა და ორთა მათა დაემკირა: ერთს მარჟუე-
ნით და ერთს მარცხენით: და ვა იხილეს მამათა. ადდგეს ულნი ერთბამად
და თაუჟანის სტეს მას და მოიკითხეს და იწუეს გალობად: ხოლო იგი ვიდოდა
მცირედ-მცირედ უძღუებობისა-გან გუამისა. ვრდის შეიფუნეს იგი წდას ეკლესიასა.
ხოლო ეკლესიაჲ იგი იყო შებერილი გრძელად: მაშინ იწუეს ჟამის-წირვისა
35 კალობასა. ხოლო მე შევედ უგუნაჲსენელ მათსა შეშინებული და დავდეგ უგუ-
ნაჲ კერძო | მათ ულთასა. რა არავინ მხახოს მათგანსა. და ვა ეზიარნეს. მოი-

L 99a'

E 77a

E 77b

5 რწითა: იგი ეკოდეთ ჩუენ <E. 14 კუელსა> ურესა E. 22 ეკლესიად აღოდეს <E. 26 ნინოჲ იყო
ნადრეჲ L. 32 გალობად> ვამოსად E. 34 ეკლესია <L.

კითხეს ერთმან-ერთი: მაშინ მიხილეს მე და თქუა მამასხლისმან: მოუწოდეთ ძმას
 მას მსახურსა. და ვა მოვიდა ჰქა მას: რაღას მოაწრე ძმა ესე და მოიყვანე
 აქა. ხოლო მან მიუგო და ჰქა: შემინდვე მე მამაო. ღწ რწ გამოგირჩინა და
 შეგკრინა თქნ ადგილს მას. მან უწეის რწ მრავალგზის დაჟაჟენე ეგე ამის-
 5 თვის რწ არა მოვიდეს ჩემ თანა და არა შეიწყნარა ჩემი: მაშინ ჰქა მას წწ მან:
 მოუწოდე აქა ჩემდა:

18. და ვა მივედ მის თანა. რწღს იგი წარყოლილ ვიყავ. და მიხილს
 მე რწ ვძრწოდე შიშის-გან და სკურველებისა რწღი ვიხილე და მესმა | რწ ვიხი- E 78a
 ლე ბრწეინვალებამ დიდი ზარი და გამოუთქოჲელი და დიდებამ და გმამ სი-
 10 დუმლომ რწღი არასდა სმენილ იყო და ეწლადვე არა ვიყავ ღირს: და ვა მი-
 წოდა წწ მან | ბერმან თავმან ეწღის მის კრებულისმან. და დამდა კელი თავ- L 99b1
 ს და მაკურთხა მე და ეგრეთვე ეწღთა ერთობით მაკურთხეს და მრქუეს: წარ-
 ვედ მუჯდობით. ღწ წარგიმართენ სლვანი შენნი: ხოლო მე თაჟუანის-გეტ მათ
 ეწღთა ზირს ზედა რწ ვევედრო წწღას ლოცვას მათსა და ეკსენოს უძღურე-
 15 ბამ ჩემი სიმტკიცეს მათსა წწღას. და გამოვედ და დავდეტ ზირველსავე მას
 ადგილსა. წყაროსა მის თანა. და ვა მიხილეს მამაო წწღა სიადუმლომ. განვიდეს
 ეწღნი ერთბამდ და დარჩა ბერი იგი მეცნიერი ჩემი მარტოდ: კმა მიყო და
 მრქუა: მოვედ და ეზიარე. და ვა ვეზიარე. დამიგო | სწრდელი და თქუა: ჭა- E 78b
 მე მამაო ბირი ღწ და სე წყალი და განსუენე მცირედ: ხოლო მე მივილე ს-
 20 ზრდელი და შემდგომად მცირედისა ჟამისა მოვიდა და ჰქითხე: სადა უკუე არან
 წწნი მამანი: მომიგო მან და მრქუა: უკუეთუმცა არა ეხილვე შენ აქა. კაცი უც-
 ხომ. არა წარვიდოდეს აქამთ. ად დამესა ათევედეს ეწღნი ერთბამდ. ხოლო აწ
 ვინაჲთვან გიხილეს შენ არდარა მოიქტევიან დამის-თევად იგინი ვწღის არა წარ-
 ხადე მწყხრი: მაშინ ვევედრე და ვარქუ მს: ჟ მამაო. შემინდვე მე ღწთისა-
 25 თვის და მაუწვე ვინ უკუე არს მამასხლისი თქუენი. გინა ვითარ შეკრბეს აქა.
 ანუ რამ არს წესი მათი და სადა იყოფვიან. ანუ რამ არს | სწრდელი მათი და E 79a
 ვწ ისწავეს დღწ ესე წწღა რწ შეკრბენ: ხოლო მან მრქუა მე: გითხრა შენ
 საქმე ამათ წწღათამ:

19. ბერი ესე. რწღ იხილე. რწ იგი ზირველად გკურთხა. მამასხლისი
 30 არს ამათ ეწღთამ და მოძღუარი რწ იგი კელი დავდეტ თავსა. ხოლო არს | იგი L 99b2
 ბუნებით დედაკაცი და არა სკურისი მამაკაცი. და არს ამას უდაბნოსა ჟამთა
 კრძელთა: ვა მესმა ესე. გულის-ხმა ვუავ ვწღ არს იგი ასული მეფისა მეგუზ-
 ტელისამ ნისიამ და ვარქუ მას: ჟ მამაო. მაუწვე მე სწღ ვინამ არს იგი: ხო-
 ლო მან მრქუა: ესე არს ასული მეგუზტელისა მეფისამ ნისიმე: ვა მოვიდა ამს
 35 უდაბნოსა. ვუავთ იგი წინამძღუარ ჩწნდა რწ ვა გამოვიდა სხლისა-გან. დაუ-
 ტევა ეწღი დიდებამ თვის და | წარვიდა უდაბნოს და დაყო თრემეტვი წელი და E 79b

10 და ეწღადვე ითა ეთუქ. ღწღს <E. 11 ბერმან <E. 14-15 ეწღთა ზირს... მათსა წწღას <E. 19 ბირი
 ბერი L. 20 ვამას <E. 22 აქამთ <E. 30 დამ მოძღუარს <E. რწ კელი დავდეტ თავს <L. 30-31 ხოლო
 არს... მამაკაცი და არს იგი ბუნებით დამ მამაკაცი E. 32 მეფის <L.

იზრდებოდა მწუხარება-გან მტენარეთა და სუმიდა წყალის კინის. მაშინ იხილა თავი თვის დაუფრებლად შინა და გამოიჩინა რა წარვიდეს და დათმოს ეუფრე-
 ბაჲ და შეურაცხებაჲ კატა-გან. და წარვიდა ეგვიპტის და შევიდა მონასტერსა
 დუდათასა და დეო ორმეოცი წელი სხუაჲ ეწლითა მოთმინებითა ღუაწლისაჲთა
 5 რა აღუსრულა მას ღმერთმან სებაჲ თვის და იყოფოდა ეწლითა სიმღერებითა
 ეწლითა მათ წელითა დაშურებულად შიმშილითა და წყურვლითა და სიცივითა და
 სიციხითა. დაითმინა ესე ელი ქვეს-თხის და სწწწობდეს მას ეწლი იგი მეთონი
 მონასტრისანი: და ვა კანსრულდა | ღუაწლი მისი. რა ღლისა-თხის ჭსუროდა. გა- E 80a
 მაცხებადა ღწ საქმე | მისი კეთილი კელითა წადისა ჰატრიონისითა: მაშინ იწ- L 100a1
 10 ესე ჰატრიონ-ცემად მისა ხოლო მან არა თავს-დგვა და კანვიდა ფარულად მო-
 ნასტრისა მის-გან და უჩინო იქმნა და მოვიდა ამას უდაბნოსა და არს ესე აქა
 ჟამთა გრძელთა და შემოჰგრებეს წწნი ესე მამანი დირსნი და ნუჰკმინის-იცემენ
 ლოცვითა შიშითა და არიან იგინი წესსა ზა მამისა ხტონისისა. და სენაკები
 მათი არა შორს არს შრთი-ერთას: და არა არს მათდა წესი რა მცა იხილა მსა-
 15 მან მოჰუასი თვისი გარნა ერთგვისი ხოლო წელიწადსა და ამას დამესა წადისა
 შეგობიან და იხილიან ერთმან-ერთი და არა არს მათდა ჟამისა ზიარებაჲ გარნა E 80b
 ამას დიდსა ხუთშაბათსა და ეწლად უკუეთუ რამე მოჰუადის გულის-სიტუჲ ბრძო-
 ლისა-გან მტერისა მაშინ მივიდათ ამის წადისა და ულოცის და აღუმტერდის და
 განუქარდის ლოცვითა ამის წმიდისაჲთა. ამას დღესა წადისა ეწლითა მამათა წთა
 20 და უბიწოთა ულოცის და განისუენიან ბრძოლისა მის-გან: ხოლო წელსა ზირ-
 ველსა რაღსა მოვედ შენდა. სწადოდა მამათა რა ეზიარებენ წადისა საიდუმლო-
 სისა დღესა კვრიაკისა. ადგომას ქს დთისა ჩწისისა. | და წარმოამგებენ შენდა L 100a2
 და ამას წელსა ეწლად მრქუეს: მომართუ ჩწ სავარი რა არა დავითეთ ამას
 ორსა დღესა | უზიარებულად წადისა საიდუმლოსა ქვეს დთისა ჩწისისა: ამისთხს E 81a
 25 მოვედ შენდა დღესა ხუთშაბათსა და გაუწეე შენ. ვა სავარელო რა არა სავარისა-
 თხს. მოვედ შენდა რა შემძლებელ არს დწ. რა მოჰსდუნოს მათ სავარი მა-
 თი ანგელოზისა მიერ თვისისა. ად ესრეთ სათნო იხინა ქს რა კელითა შენი-
 თა გამოცხადენს საქმე ამათ დირსთა მამათა: დაიჰკრე შეილო ვად შემდგომად
 ამის დღისა არღარავინ იხილენს ესენი თუაღმან აღმანიანამან ეწლად ვადს მოვი-
 30 დეს მეთრედ ქვე დწ ჩწი: და ვჭკითხე: რამთა იზარდებინა უკუეთუ არავინ იხი-
 ლავს მათ: მომიგო და მრქუეს: ვა ესე იხილე. ცხოვრებაჲ ამათი იწრო | არს E 81b
 ფად, ხოლო მტენარეთა-გან ქუეყანისათა: და ეწლად ვჭკითხე: ვინაჲ უკუე იცინა
 დღწ ესე წე: და თქუეს: სული წადად ასწავებს მათ რა შეკრებენ ერთად:

20. და ვა ესე თქუა. დამიტკე და წარვიდა ვა ჟამადმდე კანთენებისა.
 35 და ვა კანთენა მოვიდა და მრქუეს: გნებავისა რა წარსჯდე ადგილად შენდა და მე
 ვარქუე მას: ჰე ოწ: და თქა: აღდგე და წარვედ მშჯდობით და ცხა-შევა ვრ
 მილიონ ერთ და მოვიკითხეთ შრთი-ერთას და წარვიდა ბერი ადგილად თვის.

8 დღუაწლი მისი რა ღლისა-თხის ჭსუროდა | სებაჲ მისი E. 11—15 მამან<E. 32 ხოლო... ქუეყანისათა<E.

ხოლო მე მივენდვე ოს იჲ ქს ლოცვისთ | მთ წათათ რს მიმაწიოს ად- L 100b1
 გილს ჩემს თხნიერ შრომის კერეთვე. ვითა მოვედით მე და ბერი იგი წდაჲ:
 და მე ვილოდი დაკრებულნი | უღლის მის-თჲს. რლი ვიხილე და შესმა ღირს- E 82a
 თა მათ-გან: და ჰჳ ვიბოე მე კარს ზედა ეკლესიის ჩემისას მეს და შევედ
 5 და ვილოცე და თაჲუანის ვეც დს და ვჳმადლობდი რს ღირს მუო ცოდვილი
 ესე. რს ვიხილენ ესეჲრნი წნი და მოვილე ლოცვაჲ მათი და ვჳჲდ და წარ-
 მოუთხარ ესე უღთს შვილთა ეკლესიის ჩემისათა. ხოლო მათ დაჲუკურდა ესეჲრი
 და ადიდებდეს დს: და შემდგომად ამის კლად ვილოცეჲდ რს მოვიდეს ბერი
 იგი დღეს ადგომას ოსის და მესნელის ჩნის იჲ ქესს წელს სხუას. რს
 10 ვიკურთხო მის-გან: და ვს მოიწია დღე იგი ადგომის ოღისა ჩნის იჲ
 ქესი. და არღარს მოვიდა წდაჲ იგი ბერი. მომეკესნა რაჲ იგი თქუა. ვდ არ-
 ღარს ვიხილო. და ვდ არს საკმრისა-თჲს მოვედ: და კლად მოვიკესნე სიტ-
 უუაჲ იგი. რლი მრქუა. ვდ თუ ისმინო ჩემი და სჯდე ადგილს თჲსს. უმი-
 ჯობეს არს შენდა: მამინა გულის-ხმ ვეჲ ვდ წარწეჲმიდე მადლი იგი. რღის
 15 ღირს მუო ოღმან. და განძი რღის მიმითხჳ ქემან ზიარ-ყოფად მადლს მას.
 წდათასა შერთვად. ოღეს მე უთმინობითა ჩემითა ვიხიბე კდ-ქცეჲჲ. ჰე თუმიტა
 არა მოკსტა უდიდებდა ჩემი და წთა მათ და ღირსთა შე-თუმიტა-გრდომილ ვი-
 ყუა: მამინ მერქუნა ბერი იგი. ვიყუა რაჲ მიწუხრებას შინა დიდს ამის საქმის-
 თჲს. | და მრქუა მე: ნუ მიწუხრე ხარ ვ მათ. და გრწმინის რი გარქუ შენ. L 100b2
 20 რ არა ჩემ-გან იუო შენი უმთქცეჲჲ. ად ესრეთ ენება დემრთს. რს შენ
 მიერ განცხადნეს საქმე წთა მათ: აწ სარწმუნობით ესევედ მადლს მათს და
 იონდ წდას ლოცვას მათს და მათვე თანამონაწილე იუო. რ ოღი ოხ არს
 მორწმუნეთა-თჲს და აწ დაწერე უღი. რლი იხილე და გესმა. რს იუოს სასე-
 ნებულად უღთს მორწმუნეთა და მკითხველთა და მსმენელთა და საშურველად
 25 კეთილად-მოსწრათეთა-თჲს შვილთა კათოლიკე ეკლესიისათა რს უღნი ერთო-
 ბით ადიდებდენ მამას და ძეს და სუღსა წდას აწ და მარადის და უგუნითა.
 უგუნისმდე ან:

2—3 ვეროვე ვითაჲ რლი | და ვს მოვედით მე და წდაჲ იგი და მოვიდენ დაკრებულნი რლი E. 4
 "ქდა < E. 10—27 და ვს მოიწია დღე იგი ადგომის... უკურთხო უღთისაჲ აწ | და ვს მოვიწე ვამს მას და
 არა მოვიდა. მომეკესნა რაჲ იგი თქუა. ვდ არღარს ვილო იგი უღად. და კლად მომეკესნა რლი მრქუა მე
 ვდ არა ვიხიბეს მეს წარღვდა მათ თანა. რ უმჯობეს არს შენათჲს. რს სჯდე იქა და გულის-ხმ ვეჲ. რ
 წარწეჲმიდე განძი მადლსა მათსა რღეს ვერ დაეთომენ ვითუაჲ მათ თანა. მამან მესუნა მე ბერი იგი დ. მრქუა:
 ნუ გუღლებულნი ხარ მამა. რ ესე არა ჩნ შენ იუო. ად დაიჯერე რლი გრქუა შენ. რ ესრეთ ხანთა უღნი-
 და ქსა რს შენ მიერ განცხადნეს საქმე მათ წდათაჲ. და აწ დაწერე მს იუოს სასენველად წდათა მათთჲს.
 რს კეთილადენ მორწმუნეთანი შვილთა წდათა კათოლიკე ეკლესიისანი. მადლებულნი მამას და ძეს და წდა-
 ს სუღისანი. აწ და მარადის და უგუნითაჲ რლი

XXI

[**წ**ე პერიხე **ჳ**მ] **გ**უდასიყუცო **ჳ**ე ჟღენჯიყუცო **ი**რ^ა **შ**იხე **ჳ**ე **U 597a**
 ჩიყუდირიხე **შ**ეშახე **ს**აყყჩირიხე. **ს**იქჳანირი. **ს**ეჩქირიყყოთ- **N 288a1**
შაქიშ^აჳიხე. **ი**რ **ჳ**ეშქიქმისიყუცაო **ყ**ყა **შ**თხეხე **ს**ეჩქირი-
 ყყოთიხე. **ს**ეჩქირიყუცო **ჳ**ელ^აყაჩიხე: **ჳ**ე **ყ**იოყო-
ჩიყ^აჳე **ყ**რ^ა **შ**თიყყო **თ**იყიხე **ჩ**ე **ს**აყყუცირიხე.

5

1. გურთხეულ არს **ღ**ი. **რ**ღს ჰნებაჲს უღთა კაცთა ცხორებაჲ და მე-
 ცნიერებაჲს **ჭ**ტებისას მისლავაჲ. **რ**ნ ჯერ-იხინა ჟამთა ამათ ჩ^ანთა მთხედვად
 ჩ^ანდა წყალობითა თჳსითა. **რ**ღნი ესე შეპერობილ ვიყვიერთ სენთა-გან ფიცხელ-
 თა. და მოგუცა ჩ^ან მჳურხალი კეთილი სულთა და კორცთა ჩ^ანთა-თჳს. ნეტარი
 სჳმიონ. **რ**ი დამკვდრებულ იყო | მთასა მას **ზ**ა **რ**ღს ეწოდების სკვრველ. **N 288a2**
- 10 შეიშინა **წ**ნ ამან სიმანე და მოღ^აწებაჲ ახოვანთაჲ. და იღუაწა შრამითა ძღვირად
 და მოსწრაფელ-ქცევითა ღუაწლი ნეტართა მათ მამათაჲ. **რ**ნი **ს**ღ სათნო ეყენეს
 ღ^ათას: **რ**ისა სკვრველებანი უმრავლეს | ქჳმისა ზღვას აჩიან. და ვინმე შეუქმლოს
 მოთხრობად მათა. **რ** ჟამთა დაუფენებამან დაფარინა უმრავლესნი მათგანნი დაფი- **U 597b**
 წვებითა. და **რ** დასაბამსა ცხორებისა მისისასა არავინ იღუაწა და მოსწრაფე
- 15 იქნას ადგწერად რაბამ იყო ქცევაჲ და განებაჲ მისი ანკელო^ასებობოი. **რ**ღ ალა-
 სრულა ქჳნასა **ზ**ა: ხილო მე **რ**ი შეუქმელ ესენებად საქმეთა მისთაგანი **რ**ი მესმა
 უწინარეს ჩემთა-გან | იგი ადგსწერე და **რ**ღსა მე თუთ დირს ვიქმენ- თ^ალითა **N 288b1**
 ჩემითა ხილვად. და ამისთჳს მოსწრაფე ვიქმენ და ჯერ-მინდა მოთხრობად თქ^ანდა
- 20 ვ^ა თანამდები. **რ**ა დღეთა ჩემთა ხილული იგი და სარწმუნოთა-გან სმენილი
 ადგსწერო და გაუწყო თქ^აუნ **ჳ**ღ თის-მოყ^არენო ძმანო. სადღებულად **ი**ჳ ქ^აესა
 ძისა **ღ**ა. **რ**ნ გამოირჩინა ნეტარი ესე დედის მუც^ალით-გან და განწმიდა მონად **U 598a**
 თჳსა და მსახურად დირსი ესე და მოღუაწე **წ**ე სჳმიონ: და **რ**ა სარგებელ მათა
 იუთს **რ**ნი სარწმუნოებით იკითხვიდენ: და შეერაცხოს სარწმუნოებაჲ მათი სი-
- 25 მართლედ: ვ^ა წერილ არს ვ^ღდ ჰრწმენა აბრაჰამ **ღ**ი და შეერაცხა მას სი-
 მართლედ: და აწ ამიერი-გან ვიწყო | **ღ**სა მიერ განძლიერებულმან. და მოგი- **N 288b2**
 თხრა თქ^ან დასაბამი ცხორებისა მისისაჲ. და **ჳ**ღ მოვიკენნო მშობელინი ამის
 ნეტარისანი ღ^ათის-მოყუარენი. და ვ^ღრ მოიგეს **წ**ე ესე ნებათა ღ^ათისათა და
 შემდგომად მისსა გაუწყო თქ^ან ე^ი **რ**ი მესმა მის-თჳს და იგიცა **რ**ი თ^ალითა
- 30 ჩემითა ვისილედ. და ვინებე **რ**ა ესე სწრაფად და გულის-მოადგინებაჲ თაჲს-ვიდგა
 სარგებულად მკითხველთა და მსმენელთა: და შემწედ ჩემად ვხადე ქ^ა ძ^აესა **ღ**ისსა

5 ნეტარისა U. 9 მადგუცა N. 10 ვწოდა U. 13 უმრავლეს | უმრავლეს N. 17 რა | U. 19 ვიქმენ N.
 31. ვხადე N.

- რნი იგი თქა მე ვარ ჭეშმარიტებად და ცხორებად და რნი | შეკრებენ ჩემ-თს U 598b
 ქუნასა ზა ვიყო მე მათ შორის: და თანა წარვედ სიტყუთა-ქცეულებას და
 ფილათოზთა მრავალ-მეტე-ლებას. და ვიწყო სიტყუთა ღირთითა და ჭეშმ- N 289a¹
 რითითა უწყებად თქნდა რნი მძლე ექმნების უა სიბრძნეს გარეშეს. რ ტაბილ.
 5 და სწადელ არიან ჭეშმარიტების სიტუნი ვა სასენი მადლითა. და არა უკმს
 მათ ენა ფილათოზთა. რ ლთა უვიან დიდი მცირე და მცირე დიდ. ად მარტოვ
 და წრფელ არიან: აწ ვითხოვ ქქესა-გან ჭტისა ღთისა რნი ალუთქა მოსავთა
 მისთა მიცემად მადლი მისი უხუებით. რა მომცეს მეც ვრ იგი ვთქუ სიტუ-
 10 ჭეშმარიტებისა. ვა იგი არს ჭეშმარიტ. და მოგიოხრა თქნ ცხორებად ამის
 ნეტარისა მარტოვითა. სიტყუთა რა თქნ ქს-მოყრინო ერნო და ძინო. რნი
 სარწმუნოებით ისმენთ უფროდს და უმეტეს გაქუნდეს | სასოებად ჭეშმარიტისა U 599a
 ღთისა ჩნის მიმართ. რი შილცემს მოსავთა მისთა უფროდს თხოვისა მ- N 289a²
 თისა ნიჭს და სასიდელს წყალობითა თვისითა: და აწ ისმინეთ სარწმუნოებით
 და გაუწყო თქნ ცხორებად ამის ნეტარისა:
- 15 2. რ უწინარეს ჟამთა ამათ ჩნთა მცირედ. იყო კაცი ვინმე ედესელი.
 დედა-ქალაქისა. რ ლსა სხელი ერქუა ინი. და იყო იგი ჭსაკსა ოდენ სიჭაბუ-
 კისა მისისას: და მოვიდა იგი დიდად ქალაქად ანტოქიად მშობელთა მისთა თანა
 ჰატოიანთა. და აქუნდა მათ კულოვნებას საქმედ ნელსცხებელისა და სუგუმევე
 ლისა. და მოიკებდეს სარდელსა მათსა კულოვნებითა მათ. და დამკვდრნეს ქ-
 20 ლაქს მას დიდსა ად მოკსენებულს. და ენება მათ რადა მოჭკურეს ქსა თვისსა
 ცოლი და | კობახნეს მშობელთა ქალწულისა ვისთამე რ ლსა სხელი ერქუა მართა. N 289b¹
 და მათ შეიწინარეს სიტუ- | იგი მათი საქმისა მის-თს: და აუწეს ქალწულს U 599b
 მას რამ იგი ითქუა მათა მიმართ მის-თს: ხოლო ქალწული იგი თდ განჭკრათა
 სიტუ-ს ზა მშობელთა მისთას. და არა თავს-იდებდა საქმეს მას. ად უნდა
- 25 რა დაადგრეს ქალწულობით. რ ესმინა მას სიტუ-ე წიგნისა ვრ იგი იტუეს.
 ვითარმედ ჭტი ქალწულობად მობასავი არს ანგზთად: და ვრ აიძულეს იგი
 მშობელთა მისთა თდ: მოიკსენა სიტუ-ე იგი მცნებისა რ ლსა იტუეს. ვდ
 ჰატო-ეც მამასა შენსა. და დედასა შენსა. და რ არა ჯერ-არს ბრძანებას მათსა
 წინადადგომად. და ამისთს მისცა თავი თვისი ნებას მათსა: | და წარვიდა იგი N 289b²
- 30 ეკლესიასა წმიდისა ინი ნათლის-მცემელისა და წინამორბედისსა. რ ლა მხლობელ
 იყო ბჭეთა ქალაქისათა: და მრავლითა ცრემლითა ევედრებოდა საქმისა ამის-თს
 წსა ინიეს. რა დაარწმუნოს | გულისა მისსა. და მიუთხოვა თხოვას მას ოხითა U 600a
 წდისა ნათლის-მცემლისათა: და დავთორნიდა ბრძანებას მშობელთა მისთასა და
 შეეყო კაცსა მას უბიწოებით წესიერად ქორწინებითა: და იყოფოდა მის თანა ს-
 35 თნოდ ღსა მარხვითა და ლოცვითა და ქუნასა ზა. წოლითა. და არწმუნა ქმარ-
 სცა თვისსა ქცევად იგი მისი. რ იყო იგი უბიწო და მისხურ ოსა რა იგიცა
 ვიდოდის და მიჭბამდიდეს სლვასა მისსა:

1 ქცეულებასა NU. 11 გაქუნდესი NU. 27 მოიკსენა U.

3. და შდ მცირედისა ჟამისა ვრ | იხილა ნეტარმან მან დედაკაცმან რ N 290a1
შეუთოდ არს იგი სოფლისა საქმეთა და დაკლებულ არს ქალწულობისა ნიჭსა. შეაზ-
ურს თავი თვის ლოცვასა და არს განუშორებოდა ზღ მთავრებულს მას ტაძარ-
სა წდისა წინამორბედისა და ნათლისმცემელისა იწესსა: და ითხოვდა მისკან-
5 რა ევედრის მისთჳს | ღმთსა და მისცეს მას შეილი მსახურად დიდებას მისისა: U 600b
და დაუთო ჟამი მრავალი წა მას შა ტაძარსა. და ცრემლით ითხოვდა ღმთისა-
გან საქმისა მისთჳს. და განუჩებულ იყო იგი მრავალდღერთა სსკმელთა გემოსა:
ნდ იყო საზრდელად მისისა ზური და მარალი და სასუმელად მისა იყო წყალი:
ხოლო ჟამისა ძილისასა მიძინის მცირედ ქუანასა ზა მჯდომარეჲმან. კორცთა
10 ბურბისათჳს: | და ღამესა ერთსა იხილა წდ და ღმული იწე წინამორბედი და N 290a2
ჭქა მას: ნუ გეშინი ჰ დედაკაცი. ნდ გიხაროდენ რ შეწირულ არს ლოცვაჲ
შენი. და ესე იყუნ სასწაული შენდა. აღიღე საკუმეველი ესე და აღდგე და მთა-
კუმეი ტაძარი ესე და კმა გეყავნ ვე ჟამადე: და შეეშინა დედაკაცსა მას ფდ
და განიღვა ძილისა მისკანსა და ზოგა კელსა შა თჳსსა ნაკუთი დიდი საკუმევე-
15 ლისაჲ. და აღდგა | და დაჯარდა წე საკურთხეველისა და ილოცვიდა ცრემლითა U-601a
მუთავარჲმ. და მერმე აღიღო საცეცხური და დასსხა საკუმეველი და იწყო კუმე-
ვად. და აღიესო ტაძარი იგი სულნელებითა ვდის დაუკვრდა ელთა რლთა
იუნოსეს სულნელებაჲ მის საკუმეველისაჲ: და ვერ უსლეს ცნობაჲ თუ რლთა
საკუმეველთაგან არს იბეკერი იგი სულნელებაჲ და ელი იგი საკუმეველი დაკუ- N 290b1
20 მია ღამესა მას და დღესა თხნიერ მცირედისა ნაკუთისა. და გამოიკრა საკუმე-
ველი იგი ენქერსა თჳსსა სასწაულად: და ვა ადარულა დღე იგი ესრეთ ტა-
ძარსა მას შა წსა. დაადგრა იგი მუნვე ჯდომით ქუანასა ზა: და შეორესა ღ-
მესა ვრ განიღვა ზოგა საკუმეველი იგი მცირედი რი დაშთომილ იყო ეგრეთ-
ვე ვრ იგი ზღ. მოიღო და აღდგა იგი კდ და ეო ეგრეთვე და დასსხა იგი
25 ცეცხლსა და იწყო | კუმევად. და ადამსო კდ ტაძარი იგი სულნელებითა. და ამათ U 601b
ესეგრთა სასწაულთა შა დაუო მცირედი ჟამი: და ღამესა ერთსა გამოცხდა მას
წა იწე ნათლისმცემელი და ჭქა მას ზირის-ზირ: აღდგე სწრაფით ჰ დედაკაცი N 290b2
და წარვედ სახიდ შენდა და შეემთხვე ქმარსა შენსა და მეესეულად იღო და ჭმე
ქე და უწოდი სახელი მისი სვმიონ. კორცი და დზო[ქ] და ელი დაკლული
30 და რი საწოვადე კაცთა იქმნების არა ჭამოს. ნდ მიეც მას საზრდელად მისა
მარჯუენე ძუძუჲ შენი. რ მარჯულ მდგომარეთა მათგანი უთოვად არს ერმაჲ
იგი: ხოლო მარცხენე ძუძუჲ შენი ელდვე არა მიძინს და იყუნ სსკმელად მისა
მტკიცედ ზური და თაფლი და მარალი. და სასუმლად მისა წყალი: და ჯერ-არს
დაცვაჲ მისი ვა ჭურისა რჩეულისაჲ რ იყოს | იგი მსახურ ოლისა: და რაქს იქ- U 602a
35 მნეს ერმაჲ იგი ორის წდის მიეცეს მას ნათელი ტაძარსა მას შა. და შდ
ნათლისმცემისა მადლითა სულისა წდისაჲთა | თქუანს რაჲ იგი ჯერ-არს უთოვად N 291
მისა და რლსა საზომსა მიწვენად არს: და აღდგა დედაკაცი იგი ძილისა მის-

24 დასხა N. 27 წყარად N. 28 ქვა U 37 მისა<U.

გან და იყო იგი შეშინებულ ფედ და უღნი ასონი მისნი ძრწოლას შეეპერნეს.
 და წარვიდა იგი სხედ თვის რი იგი იყო შა კერძო ბჭეთა დანდალივისთა
 რი შევიდოდა ქალაქს მას დიდსა დთისსა რელ არს ანტიოქამ: და ზოგა ქმ-
 რი იგი თვისი ღირსი და ზატოისანი. რ ჯდა და აეთხვიდა საკითხავსა ონეს
 5 თავის ზოგისისა და დაჯდა მახლობელად მისსა. და ასმენდა სიტყუას მას საკი-
 თხვისას: და ვრ აღსრულა კითხვამ იგი ქმარმან მისმან. იწყო დედაკაცმან მან
 ცრემულად: ხოლო მან ჰკითხა მას და ჰქა: რამ | არს შენდა ანუ რამეს სტორ.
 და მან არაამ მიუგო მას და არცა უთხრა მას სასწაულთა მათ ჩუენებდ და
 რამ იგი ითქუნეს მისა მიმართ: და შდ დღისა მის მექსეულად მიუღვა დედაკა-
 10 ცი იგი ქმრისა-გან თვისსა ვრ იგი ჰქა მას წნ ონე: და შრ უამითგან იცვი-
 და თავსა თვისსა შიშით. და აუწებდა ნათესავთა და მეტნიერთა თვისთა. და უფ-
 რამეს ხოლო ქმარსა თვისსა. ვდ შობად უც მას ურმად წული და ეწოდოს მას
 სახელი სემიონ:

U 602b
N 291a2

4. და ვრ ადვისრეს დღენი იგი მიდგომისა მისისანი. შვა დედაკაცმან მან
 15 ღირსმან ძე თვისი უღმობელად: რ არა შეემთხვა მას საღმობად იგი შობადი-
 სამ. და შდ ორმოცისა დღისა აღიუყანა ურმად იგი დედაკაცმან მან წსა მას
 ტასრსა ონე ნათლის-მცემელისსა. რლსა შა ეხარა ურმისა მის-თვის: და შე-
 წირა ქეს დთისა | ჩუენისა | შესაწირავი ურმისა მის-თვის: და შდ მცირედთა დღე-
 თა აღიარა დედაკაცი იგი გულის-სიტყუთა. და უნდა რამცა აწოგა ურმისა მას
 20 მარცხენე ძუძუე თვისი. რ დაფიწებთა თანა წარჰგდა მისა შრთ თქმულსა მას:
 და ჟამსა მას რლსა მისცის სძე საზრდელად ურმისა. მასვე ჟამსა ენება რამცა
 მისცა მას მარცხენე ძუძუე თვისი: ხოლო მან უდგე არა მიიღო არცა შესუა ზი-
 რსა მისსა. ად მისავსად ძალისა მისისა აუწებდა წინააღმდეგმისა. ტიროდა და
 არა თავს-იღებდა წოფინას: და ესრეთ ჰყოფდა დღესა მას ვე მწერხამდე. და მას
 25 დამესა ვრ დაჟინსა დედაკაცსა მას. განკმა ძუძუე იგი მარცხენე და იქმნა ვა
 მამაკაცისამ: ხოლო მარჯუენე იგი ეგო უდგე უნებულად: | და ადვისო დედაკა-
 ცი იგი შიშითა და შეიპერა განჯრებამან: და შრუენსა ძუძუე იგი თვისი ნათე-
 სავთა თვისთა. და უთხრა მათ ული რი ითქუა მისა შრთ | ურმისა მის-თვის და
 ვრ იგი ადიარა გულის-სიტყუთა. და რმცა მისცა მარცხენე ძუძუე თვისი და
 30 ვრ იგი არა თავს-იღვა წოფინამ მისი და მუისა განკმა: და მათ ვრ ესმა ესე და-
 უკვრდა და ადილებეს დნ საკვრველებისა მის-თვის:

N 291b1
U 603a

5. ხოლო ურმად იგი ვრ იქმნა ორის წლისამ. მისცეს მას ნათელი ტასარ-
 სს მას შინა ზირველიოკსერებულსა: და უწოდეს სახელი მისი სემიონ. სიტყუ-
 სს მის-უბრ ონე ნათლის-მცემელისა: და ვრ იგი აღმოაქუეს ემანზისა-გან წნის.
 35 იწყო სიტყუად გამოცხადებით და იტყოდა შჯდ დღე ესრეთ: მივის | მე მამამ და
 არა მივიის მე მამამ: მივის მე დედამ და არა მივის მე დედამ. და ამით სიტ-
 ყუთა მთასწავებდა ვდ შეურაცხ ეოფად უც მას სოფელი და ული რამ არს მას
 შა. და მიწევნად არს სრულებასა სათნობისა მთებოთა: და მოექსენა დედასა

N 291b2
U 603b

N 292a1

მისს რაჲ იგი ჰქა | წნ ნათლის-მცემელმან. ვდ შდ მადლის მის ნათლის- U 604a
 ღების თქას ერმაჲნ მან რლს სახომის მიწვესდა არს ძლითა სულის წისა-
 თა: და მრ ჟამითგან რჟს ჴმის დედაკაცმან მან კორტი გინს დაჯული რამე
 5 ვრ გულის-ხმს უო დედაკაცმან მან საქმე იგი. განუენს ჴმას კორტისას: და
 ვრ მიაწია ერმაჲ იგი სახომის საზრდელის მიღებისს. სტის მას დეამან N 292a?
 მისმან ზური და თაფლი საზრდელად მის. და წყალი სასუქელად მის: და ოდეს
 ჴნებაჲნ რამცა მიიყვან იგი ახანოდ. ვა ენოსის სული სიტოჲსაჲ შეწვედის
 და იქმნის ვა მკუდარი კელთა შა მისთა: და გულის-ხმს უო დედაკაცმან მან რ
 10 არა სათხო უჩნს და შესლვად ერმის მის ახანოდ: და მრ ჟამითგან არღარა
 შესძინა | მიიყვანებაჲ მისი ახანოდ.

U 604b

6. და ვრ იქმნა იგი ხუთის წლის. მოიწია ძრვად საშინელი ანტიოქისა: და
 დაეცნეს მრავალნი საყოფელნი და სახლნი ძრვისა მისკან. და სულნი მრავალნი
 მოსწყედეს მას შა. და მამადც ამის ნეტარისაჲ მოკუდა სხუათა თა რ დაარ-
 15 ღუა საყოფელი იგი მათი ვე სოფუქველადმდე და განკუთითა დისამთა შა მან
 ძრვისას არა იყო ერმაჲ იგი მუნ. რ წარსულ იყო დედის თვისს თა ლოც-
 ვად ეკლესიასა წის სტუფენე ზელ მოწამის და შიშის მისკან და ჴარისა გა-
 ნუშორს ერმაჲ იგი დედას თვისს და იქცეოდა იგი უბანთა ქალაქისათა შა მან
 საშინელს რჟამს დაეცემოდეს ელნი შენებულნი და სულნი მრავალნი მოსწყე-
 20 დებოდეს: და ზოგა იგი დედაკაცმან ვანმე დთის-მოყრემან რი მიივლტოდა მთად
 კერძო და იცნა იგი და აღიქუა მკართა | თვისთა ჴს და აღიყვანა მის თა მთად. U 605a
 რომელ არს შორს ქალაქის მან ანტიოქისას: ხალა დედამ მისი ეძიებდა მს:

N 292b1

U 605a

N 292b2

შუდ დდე და არა ზოგა. და ჴტანებდა ვდ | მოკუდა იგიც სხუათა თა: და ეჩუ- N 292b2
 ნს მას წად ონე ნათლის-მცემელი და აუწეს ადგილი ერმის მის. ხალა იგი
 25 მსწრათელ წარვიდა. და ზოგა იგი დედაკაცის მის თა დთის-მოყურის. და უთ-
 ხრა მან ნეტარს მან დედას მის ერმისას. ვდ შუდთა მათ დდეთა არაჲ
 მიუღებოეს საზრდელად მის კარნა ზური და წყალი. და ესეცა ორ გზის ეს
 მას შედუელს: და წარმოიყვანა დედაკაცმან მან ერმაჲ იგი თხი და მოვიდა
 ტაძარს მის ნათლის-მცემელისს და აღიდებდა დს და მიიქცა თვისთა თანამად-
 30 ლობით:

7. და რ ჯერ-არს და თანამებ რა არა დეფვარო შესძინელი და სარ-
 კებელი სულისაჲ მათ-გან. რნი სარწმუნოებით | იკითხვენ. და ამისთჴს ვანებე U 605b
 უწებად თქენდა დთის-მოყურებო მინო ხილვად ჩუენებისა ამის: რ წად ესე N 293a1
 დედაკაცი მართა. მშობელი ნეტარის სვიონისი. იყო მოსწრათე შდის და ვადო-
 35 და გზათა სიამართლისათა. და აღზარდა ძე თხი შიშითა დთისამთა სათნოდ მი-
 ს: დდეს ერთსა განიზრახს განებისა თვისს ერმის მის-თჴს და რაჲ იგი ით-
 ქუა მის მრთ და თქუა რამე უოფად არს ანუ რლს სახომის მიწვესდა არს
 ერმაჲ ესე: და გულის-ზრახვისას მას შა მისს მიერულა და იხილა თაგი თხი

U 605b

N 293a1

აღტარებული ჰყვრათ შა და აქუნდა ყრმა იგი შესაწირავად ოსს და ეტოვად ყრმას მას ვრ იგი თქუა წყლმან და მოხუცებულმან მას ოსს მრთ სუმიონ ესრეთ: მნებავეს რა ვიხილო შეილო ჩემო აღსლვაჲ შენი ზეშთა სთნობისა.

U 606a
N 293a2

და განმითესო მე ოსს | მკეველი | თვის მშჯდობით. რ ვბოვე მადლი შს დე დათა რა შეეწირო მდლისა და დაბლისა ნყოფი შეუღლის ჩემისაჲ. და ვრ იხილა ჩუენებაჲ ესე. აქუნდა გონებას თვისსა ესენებაჲ სიტყუათა მთ შდის.

8. და შდ ამისსა თეოფოდა ყრმა იგი ადგილს რლას ერქუა ქერობინ. და სთნო უნდა ღა რნ გამოირჩია იგი დედის შეცლით-გან მისით მსახურად მისს. რა უნუენეს მას განსასუენებელნი იგი კეთილნი რნი ყოფად არიან წთათს შერმე. და იხილა განცხადებულად ადგილს მას შდ მოკესენებულს ოლი ჩნი ივ ქე და კრებელი წთაჲ იყო მის თანს. და ვინმე შეუძლოს საშინელი იგი მოსლვაჲ ოსსაჲ მითხრობად. რი იხილა ნეტარმან მან სუმიონ. ვრ იგი დასითა ანგზთათაჲ. და სიმრავლითა წთათაჲ მოვიდოდა და სამშჯავროჲ დაკებულ იყო.

N 293b1

და წიგნი იგი მატანათაჲ | განდებულ იყო კელთა შა ოლისათაჲ: და აღმოსავალით იყო სსხე იგი საშუებელისაჲ. და ბრწყინვალეებაჲ მისი აღიწყოდა ვე ცადმდე: და დასავალით იყო ზღუაჲ ცეცხლისაჲ მფოფიანრად აღმომდინარე. და სული იგი რი შეუღდა დუელსა მას მოსლვასა. მოვიდა იგი ურმისა მის და ურუენს მას ხილვაჲ იგი საშინელი და ჰქა: ისმინე ჰ ყრმაო და გულის-ხმა ყავ სიტუჲაჲ ცხორებისაჲ. და ცხორებაჲ კეთილი და სთნო ოსსაჲ მოიბოვე ზრანხვითა

U 606b

და ხილვითა ამის ჩუენებისაჲთა. და უწყოდე რ აღდგომაჲ ყოფად არს ჯდ და არა საოცრად. და სიხარული წთაჲ განმზადებულ | არს სუფევეითა ოლისათაჲ და

N 293b2

სასუფევეელი სამარადისთაჲ აღუვაკებულ არს ნყოფითა მით დაუსრულებელითა და ცეცხლი მბაფრი საუკუნე აღგზებულ არს და აწ შეურაცხ ყავ ბოროტი და გამოირჩიე კეთილი რა განერე | ამატ ესევრთა მომავალთა ჭირთა-გან. და მიემთხო კეთილ-

U 607a

თა მით საუკუნეთა რი განმზადებულ არს ღთის-მოუყარეთა-თავს: და ვრ იხილა ჩუენებაჲ ესე საშინელი და უზეშთაჲსი ბუენებისაჲ ყრმამან მან. გულის-ხმა ყო საღ თოთათა გულის-ხმის ყოფითა ყლი იგი საიდუმლოჲ: და აღორძინებოდა იგი ვა სერვი კეთილი. და განმტკიცებოდა შიშითა ღსაჲთა და მადლი მაცხოვრებისა მისისაჲ იყო მის ზა.

9. და ვრ გარდაკდეს მცირედნი იგი დღენი. იხილა ყრმამან მან კაცი ვინმე სმეტავითა მოსილი ზირის-პირ და ჰქა მას: შემომიდეგ მე ვეტა ვადოდი. და შეუღდა სუმიონ კუალს ანდილის მისისასა და მიიყუან იგი სოფელსა ერთსა რლას ერქა ტიბერიანი. რი მახლობელ იყო სელევეკია ქალქსა ადგილსა რლას იყო დაბაჲ მცირე. სსხელით ზილა. და დუტევა მუნ: | და თეოფოდა ყრმა

N 294a1

U 607b

იგი მთასა მას მის უდაბნოთაჲსა მარტოჲ მკეცთა თა ვა კრავი და დღით და ღამით იყო მის ზა ნათელი მიუწდომელი. და ჰხედვდა იგი მას. და წინამძღურებითა ბრწყინვალისა მის კაცისაჲთა იქცეოდა ადგილს მას და საკმარსა კორცთა მისთასა მოიღებდა მის-გან. და დაუენს რაოდენნიმე დღენი ესევრითა გან-

13 სამშჯავროჲ U. 23 აღწებულ N. ქუეგ. NU. 27 აგ. + აგ. U. 38 დიგისა N.

გებითა მას შა. და არაფინ კაცთაგანი | იხილა ად უძღოდა მას ბრწინადღედ N 294a²
 შემოსილი იგი კაცი. და შდ მისა ჯდვიდა იგი თავსა ზა მის მთისას და ზო-
 ვა მუნ მონასტერი რლსა შა იუთოდა კაცი ვინმე მოღუაწე რლსა ერქუა ონე.
 და დგა იგი სუეტსა ზა მცირედ მდღისა განკრძალულად შრომითა: და იუენეს
 5 მის თანა სხუანიცა მძანი მტკიცედ მოღუაწენი:

10 10. და ამან ნეტარმან ონე ვე მოსლვადმდე ერმის მის მონასტრად იხი- U 608a
 ლა მრავალი ჩუენება მის-თჳს: რ ერთგზის იხილა ერმაჲ მოსილი სპეტაკითა
 მჯდომარე ეტლსა ზა მომავალი: და მეორედ იხილა იგივე ერმაჲ მდგომარე
 და მის თანა სუეტი ცეცხლისაჲ და კერეთ მომავალი მონასტრად ჭკეთა შა: და
 კდ ანგზი უჩუენება მას და ეტყოდა | ვდ ამის ერმის შრ იასნე შენ ვინე N 294b¹
 ბათა-გან: და ესე ეი წარმოუთხრა მძათა მათ რნი იუთოდეს მის თა: და ვრ
 მოკახლა ერმაჲ იგი მარტოჲ მონასტერსა მას და იხილეს იგი მონახონთა და-
 უკვრდა მის-თჳს. რ იუო ვე საკვრველ ებევეთარისა მის ერმისა რი იუო ექუს
 წლის და იტეოდა იგი მარტოჲ უდაბნოსა მას და არა აქუს წინამძღუერი კორ-

15 ცვილი გამომინებით. ხოლო დაფარულსა მას ვერ ჭხედვიდეს: ხოლო იუო ნეტარი
 ესე ხატითა მწითურ და თუაღითა შეუნიერ მსტავსად დთა წყწ უღისაჲ. და იუო | U 608b
 იგი ჭკეროვან და კეთილ ხილვითა: და აქუნდა მას სიტუეუაჲ გამომანებული ვა
 სრულსა კაცსა. და მისცემდა ზასუსსა მეტრულთა მისთა მეცნიერად: და იუო | იგი N 294b²
 ბრძენ გონებითა და სრულ გულის-ხმის ყოფითა და სასესე მდღითა სუღიერთა

20 და იტყოდა სიტუეუსა სუღიერებისსა: და ვრ იხილა იგი კაცმან მან დთისამან
 ონე ადვისო იგი სიხარულითა და მოკესენა მას ჩუენებაჲ იგი რი იხილა მის-
 თჳს და შეიწინარა იგი მხარულად და ამოარს უეო მას და ცრემლინი კარდამოს-
 თხინა. და ჭმადლობად ქსა ტეშმარტისა და რი მისცემს ნიჭთა თჳსთა ულთა
 რნი დიკს არიან მიღებად მას: და დაადგრა სკმონ მონასტერსა მას შა შდ
 25 დღე დაწინარებით და არაფინ აწინებდა მას და დღეთა მათ შა არა თავს-იდგა
 მიღებაჲ საზრდეღისაჲ ვდის ნეტარსა ონეს დაუკვრდა მის-თჳს. ხოლო ერმაჲ
 იგი | სკმონ აღორძნდებოდა დწლსა მას შა მონახონებისას: რ ოდესმე ჭა- U 609a
 მის მესამესა დღესა. და ოდესმე მეშუდესა. და ოდესმე მეათესა მცირედი ჭა- N 295a²
 მადი. ნაყოფითა-გან ქენისათა. ესე იგი არს ცერცვ დამბალი. და იუო სასუემელად
 30 მისა სასუემელი ენინი:

11. და იუო მონასტერსა მას შა კაცი ვინმე მწყემსი. იხილა მან ქცევაჲ
 იგი. ერმისა მის. და აღიარა შურითა ეშმაკისათა ვდის ენება მოკლვაჲ მისი.
 და ეძიებდა დონეს რამცა განიუფანა იგი კარე მონასტრისა მის-გან და დაკლა
 იგი: და ვრ იძლია იგი გულის-სიტუესა მის-გან საეშმაკოჲსა განიზრახვიდა
 35 ძლიერად ერმისა მის-თჳს ბოროტსა. დაადგრა უქმად კელი მისი მარჯუენე და
 შეუდრეკელად და ყოვლადვე განკუელად. და მოვიდა ნეტარისა ონე მონახონთა
 წინამძღურისა კმობდა და ტიორლად და უჩუენებდა კელსა მას: | ხოლო მან ჭქა. N 295a²
 ვრ შეგემთხვა ესე. და კაცმან მან არა აღიარა ბრალი თჳსი დაღაცათუ შეპერო- U 609b

- ბილ იყო იგი გუემის მის-გან შიშითა. და ვრ დ'ფარს ბორტო იგი ზრას-
 სს თვისისაჲ. უფროჲს და უმეტეს განძინიდებოდა სელმოხად იგი კელის მისი-
 სსაჲ და ვრ კარდაკელს დღენი მრავალნი და არაჲ ადარს ბრალი იგი თვისი.
 ფ'დ სსსტოკად ადარს გუემსა იგი. და მას თ'ა უ'ლი გუამი მისი დაიკსნებო-
 5 და და მიიწია იგი საიუდოლად და განიწინა ე'ლთა-გან. მაშინდა ძინად გულის-
 ხმა უო სარგებელი იგი თავისა თვისისაჲ და ფარულად შეუგრდა იგი ნეტარსა
 ი'ნეს და ადარს | ცოდვამ იგი დანერგული მის თანს: ხოლო ნეტარმან ი'ნე მიუ- N 295b1
 წოდა ურმას მას და უთხრა ბრალი იგი კაცის მის რ'ლსა ეკულებოდა მოკლ-
 ვამ მისი და ევედრა მას რ'ა შეუნდოს მას ცოდვამ | იგი ზრასხვისა მისისაჲ: U 610a
- 10 ხოლო სუმიონ გამორჩეულმან ე'ლითა მისწრათებითა მთარულად შეიდრინა მუ-
 კლინი თვისნი და ევედრებოდა ღ'სა რ'ამცა შეუნდო კაცს მას. რ'ლსა ეკულებოდა
 წარწემედამ მისი. ცოდვამ იგი გულის მისისაჲ: და ადგა იგი მიერ ადგილით.
 და აღიზურს კელი მისნი ზეცად. და დასწერა ჟ'ი კელსა მის კაცისას. და
 შეესუვლად მოგო ვ'ა იყო ზირველ და იქმნა ვ'ა ერთი იგი. და ე'ლი კორც-
 15 ნი მისნი იქმნეს ცოცხალ გნების მის-გან და სკვრველებისა | მის-თს მისცეს N 295b2
 ე'ლთა ერთბამად დ'ებამ ღ'სა: მიერ ჟამითგან წ'ე იგი მამასხელი ი'ნე შიშით
 და კრძალულებით ზრასხენ ურმას მას: ხოლო ღ'ნ რ'ნ გამოირჩია იგი დედის
 მუცლით მისით-გან. სათნო უჩინდა მისი რ'ჟს იყო იგი შუდის წლის რ'ა უხეშ-
 თავისი ღ'წლი მოიღოს. და ადარს | იგი გულის-სიტყუთა. რ'ა შექმნეს სუეტი U 610b
- 20 მასლობლად ნეტარისა ი'ნეს: და ვ'ა აღსრულა სსქმე იგი მუნქუესვე ალვიდა
 და დადგა მას ზ'ა. და შექმნეს საფარველად თავისა თვისისა კოდი ხისა ნიგუზი-
 სსაჲ. და დადგა სუეტსა მას ზ'ა. და იგი შთადგა მას შ'ა:

12. დღეს ერთსა გამოცხადა მას ო'ლი ხატითა ურმისაჲთა: და იხილა
 ურმაჲ ერთი შეუნიერი მდგომარე გუერდით მისა და გულის-ხმა | ეო სუმიონ N 296a1

25 რ' ო'ლი არს ბუნებათაჲ: და მოილო კადნიერებაჲ წ'ე მისსა და ჰქ'ა: გვედრები
 შენ ო'ლი მავწეჲ მე ვ'რ ჟუარს ცატუეს შენ ჰჳრათა. ხოლო ო'ნ განიმატრს
 კელინი თვისნი ჟ'ის სსხედ. და ჰქ'ა: ესრეთ. ჟ'რს მაცუეს მე ჰჳრათა ნებისთ-
 თავს-ღებებითა ჩემითა. ხოლო შენ მეჲ იუაჲ და განძიღერდი: და ვერ გულის-
 ხმა ეო სუმიონ თუ რ'ისა სსხისა-თვის ჰქ'ა მას ესრეთ. ხოლო შ'დ მისა ცნა
 30 ძალი ხილვისა მის: რ' მენედ-ღვომისა | მისისა-თვის და მოთმინებისა უზუენსა U 611a
 მას სსხე იგი ჟ'ე და ეკვე'რი ჰქ'ა. და მიერ ჟამითგან ქ'ეს ნების-სუფიელ-
 მან სუმიონ შეურაცხებით მოიძულნა კორცნი თვისნი და მოგო ცხორებამ. ანკე-
 ლობებრივო. და წ'ლსა მას დაივიწყებდა და შ'დგომსა მას მისწუთებოდა და | N 296a2
 დღითი-დღე შესძინებდა შრომასა ღუაწლისასა. და განიზრახვიდა უფიცნლესსა

35 ცხორებისა მობრუნებლად. და ნეტარსა მას ბერსა ი'ნეს აქუნდა კანონად ლოცვასა
 დამისსა ოც და ათი ფსალმუნნი. ხოლო წ'ე სუმიონ შეწეებითა სულისა წ'დისაჲთ
 განისწავლა ნეტარისა ი'ნეს მიერ და ესევე'რი კანონი მოიზოგა. რ' ოდესმე
 წართუეს ორმოც და ათი ფს'ნი დამისა ლოცვასა და ოდესმე ოთხმოცო. და

ოდესმე ს'დ დავითი: და დღე უ'ლ დაუდუმებულად, ადიდებნ იგი დ'ს და მის
 გამო შეაპერა იგი განკურნებამან. ნეტარი იგი ბერი. | იწყო სწავლად მის ღმრ- U 611b
 ბეურად წ'უვალბობის მისის-ათს და ჰქა: დასცხერ შეილო ჩ'ო შრომათა მავათ-
 გან ფიცხელთა რ' არა მიტეკვებ ჩ'ნ რ'ა მტირედ განვი'სუენო. და კმა არს ესეცა N 296b1
 5 შეინდა და ესეცა შრომად. რ' სიურმიოთ-გან შეინთ ჯ'რს-გიტყამს თავი შენი ქს
 თ': და მიადებდ საზრდელსა ჩემდა სწორად რ' სასუქელი და სასწმელი არა შე-
 გინებს კაცს ვითარ იგი თქა დ'თნ: რ' მიგეტ თქნ ე ლაფე სასწმელად თქნ-
 და ვ'ა თიფად ველისად: და მსგავს ჩემდა იღუტებ რ'ა შეუძლო დამიენად და
 არა გუეფლოს მოწინებამა: მიუგო ყრმამან მან და ჰქა: ჰე მამო უ'დ რ' სასწმე-
 10 ლი არა შეაგინებს კაცს. ა'დ აღსძრავს გულის-სიტყუათა რ'ნი შეაგინებენ კაცს
 და შეიქმს გონებისა სიწლოსა ზრქელად. და სიწ'დესის მის შეამდრეუეს. დაწე-
 რილ არს წ'ა სხარებას ვ'დ ვ'დისს უამისანი | და აურთმეტისანი ერთად და- N 296b3
 დგეს მუშაკად ვინაცა მან ქესს. და რ'ა თავს-იღვან სიტხე დღისად შრომით და U 612a
 მიიდონ სასეიდელი სწორად. და ჩ'ნ შემწენი ვართ დ'თისანი და დ'ე დაფუქ-
 15 ნებულნი და დ'ე აღმუნებულნი. და თანაგუატ რ'ა ვიტეოდეთ სიტყუას ს'ლიერე-
 ბისას და დ'ბას დ'თისას ვეგნეთ გალობითა რ' წერილ არს: ზირი ჩემი აღ-
 ვადე და მოვიდე სული რ' მცნებათა შენთა მსეროდა. და ჯერ-არს რ'ა არა მივი-
 ტაცნეთ მთრვალობითა ილიასათა რ'ი აღძრვითა ეშმაკისათა იქნების. და
 არა დაგუნდეთ მიდევნებად გორცთა განსუენებას. და აწ' დ'ე სიუარულის-ათს
 20 ტევედრები შენ წ'ო მამო რ'ა არა აღმოთონე გონებითა და განკითხველ ექმნე
 საქმეთა | ჩემთა. რ' მე მიემს ესევე რ'ი შრომად მოზაფნებად: ხოლო დ'ი | გან- N 297a1
 ჰქურნებს ე'თ სენთა და უაღურებათ. და მოწაფეთა თუსთა მისცა კვლმწიფებამა U 612b
 ესევე რ'ი და ჰქა ვ'დ სახელითა ჩემითა სსუელთა განჰქურნებდით. დრეკილ-
 თა განაცოცხლებდით. ეშმაკთა განსხემდით. და მანვე მოსცა ერმას მას ალე-
 25 ვამ ეშმაკთა ზ'ა და უბრანს რ'ა აქუნდეს გონებას მისს სიტყუად იგი უბი-
 წომ რ'ლ თქა: ნუ გეშინს რ' მე მიდღევებს სოფელსა. და მას ვ'ა განბრ-
 წეინდა ყრმად იგი სულისა წ'დისა მ'რ და ენუენს მას უ'ლი სთეფვად ეშმაკისად
 და ოცნებად მისი გამობატვითა უამისათა: და ე'დ ენუენს მას განკვამად ცხო-
 რებისა | თუსისად. და ედგა თუსს მისს გურკანი. და იხილა გუნდი ეშმაკთად N 297a2
 30 მიდგომარე წ'ე მის და ოქროდ და ანთრაკი და ქვად ზატოისანი იღვა ვ'ა მიწად
 სიმრავლითა დაუნჯებელი სცთურად და შესატყუელად მრავალითა. და ფერდ-
 ფერადთა | სახიობათა განცხრომად დაკებულ იყო ნესტუს და სტურისად. წინწი- U 613a
 ლის და ებნისად. და იხილა სიმძაფრე ცოდვისად მას შ'ა აღძრული ვ'ა მის
 მ'რ შობილი მაცხინებელად კაცთა და ესე უ'ლი განმზადებულ იყო რ'ა შეაც-
 35 თუნეს და შეიტყუენეს რ'ნი მიდრეკითა მონებისათა ზედბარკოდებინ და
 დაეტემიან: და ე'დ იხილა მუნ სული სიძვისად და დავოწყებისად. უბლობისად და
 ვეტცხლი-სმოფუარებისად და მთ განულო ზირი მათნ შთანქმედ სოფლის და N 297b1
 მკვდრთა მისთა. და მოუწოდეს ერმას მას ზრზინებით საქმედ ცოდვისა მის

3. დ. ა. ბ. ბ. ნ.

წარსწემეღელის. რწნი იშვებიან მათ-გან. ხოლო მან სსხელ-სდგა ქს და დასწერა
წი ოცნებათა მათ და შეის განიბნინეს წე მისს ეწლი იგი სსცთურნი: და
მოიგვალა იგი სულის მწ წდის ხილვად სხუათა ჩუენებათა: |

U 613b

13. და სავსე იყო ნეტარი ესე სსრწმუნობითა და სულთა წითა და აღი-
5 ხილან თუაღნი თუხნი და იხილა ტაძარი ღმ და ღბამ მისი ცამოუბრწეინდა
მას და მოივლინა მის ერთი მთავარანგელოზთაგანი და აქუნდა კელთა მისთა
ნელსაცხებელი. და სცხო მას სსხედ წის და ქქა მას: ამით ნელსაცხებელითა N 297b2
განსსემდ ეშმაკთა და შეირტე წელთა შენთა ძალი მადლით გამო. და დამუს-
რენ ათასეული მათნი. და დასცენ ბევრეული: და უკუეთუ კადიერ აქმენ წეო-
10 ბად შენდა და ვნებად. მენე იავუ და ნუ გეშინინ. რ ვერ შეუძლონ ვნებად შენ-
და და აწ განძლიერდი და მტკიცე იავუ ძალითა იწ ქეს ძისა ღისამათ. რწ
დაგებად შენ და გამოგორჩია მონად მისა: ესე არს დასაბამი შრომათა მისთა და-
წვებისაჲ: და არაჲმ დაეფარა ამის-გან ნეტარსა იწეს | რღსა უუყარდა ერამა U 614a
იგი სიუყარულითა სულეირითა და ხედვიდა მას. რ ეწლითა სიბრძნითა აღივსე-
15 ბოდა და მადლითა ღთისამათ აღორძინდებოდა ერამა იგი. და მხიარულ იყო
სულის წდის მწ ჩუენებათა მათ წა: და | მათ ჟმთა ოდენ ეწეო ცვალებად N 298a1
კბილთა სიერმის თუხისათა და უხუენის იგი ბერსა და ძმათაცა მათ და ეწლი
ადიდებდეს ღა:

14. ერთი ვინმე უძღური დაღუენით მოვიდოდა მონსტერსა მას მწდის
20 და ხედვიდა განგებას მას და მოღწეობას მას ნებითა ღთისამათ. თქუა გონე-
ბას თუხს ვდ უკთუ იხეობს ერამან ამან. შემძლებელ არს ღი განკურნებად
ჩემდა ლოცვითა მისითა. და მოვიდა დაღონებული იგი ნეტარის იწესსა და ევე-
დრებოდა მას. რა ქქას ნეტარსა სუმიონს ლოცვის-ყოფამ მის-თუხ რა განკურნოს
იგი ღწ ლოცვითა | მისითა და აღმართოს დაღონებათა მისთა-გან. რ ეწლადვე U 614b
25 ვერ შემძლებელ იყო ზეადმართებად ად გუემითა დაუცალეებელითა იტანჯებოდა. N 298a2
და ბრძანა ბერმან მან რა წარმოადგიონ დაღონებული იგი წე სუმიონისა და ევე-
დრა მის-თუხ რა ულოცოს და დასდვას კელი: ხოლო ნეტარსა სუმიონს მძიმედ
ადუწნდა საქმე იგი და ქქას ბერსა: რასა მიბრძანებ მე და დაამძიმებ ტურთსა
ჩემსა. მე ვინამ შეუძლო ცოდვილმან ამან გლახკამან საქმისა ამის აღსრულებად
30 რი შეპურობილ ვარ უდობითა და მცონარებითა. თქუენი არს ესევერთა სსწწ-
ულთა აღსრულებამ რწნი სრულ ხართ სთონებითა და ეწლითა კეთილითა. ხო-
ლო ნეტარი იგი ბერი და ეწლი ძმანი დაადგრეს ვედრებას მას კაცისა მის-
თუხ და ძნიად დაარწმუნეს ლოცვისა ყოფამ. მაშინ დასდვა კელი ვნებულს | მას U 615a
წა. და ხალოდა სსხელსა | ქქეს ძისა ღთისასა და ქქა ეწლითა: მე ცოდვილი N 298b1
35 შევახებ კელს ჩემსა სსხელითა ქს წისამათ და სსრწმუნობისა თქუენისა-ებრ
ეყუნ მას. და მუნქუესეუ განიკურნა კაცი იგი ვნებისა მის-გან. და წარვიდა სისხრუ-
ლით სსხად თუხსა და ადიდებდა ღა. და მიუთხრობდა სსკრველებას მას რი
იქმნა მის წა ნეტარისა სუმიონის მიერ:

20 ნებთა | ნებთა: N.

15. და გ'ა წარვიდა კაცი იგი. მოიყვანეს მის სხუაჲ ვინმე ეშმაკისა-გან, გუჲმული. და გ'ა იხილა ეშმაკის მან ერმაჲ იგი. აღსრა ვნებული იგი ძლიერად. და განებინინეს რ'ლთა ეპერა იგი. და ეშმაკის მან წარიტაცა იგი უღაზნოს მან. და გ'რ იხილა ესე ნეტარმან მან ერმამან. მოუწოდა კაცს მან სსხელითა ო'ს

5 ჩ'ნისა ო'ზ ქსითა და მინქუესვე მოვიდა და დადგა წ'ე მისა და შეჭრისსა ეშ N 298a მკას მან და დასწერა | ჭ'ი კაცს მან და განვიდა მის-გან. და დღეს ერთს ჭქ'ა U 615b ნეტარსა ო'ნეს წ'ნ ს'ნ. ვ'დ ბუნებაჲ ეშმაკისა და გუჲმუფიებაჲ მისი მიჩუენს მე დმერთმან. ხოლო რამ არს მოსწარაფებაჲ მისი და მოღუაწებაჲ ამათ. რ'ითა ეწ-უგების წმიდათა. არა უწუე: მიუგო მან ბერმან: ღ'ნ დიდებულმან შეიღო ჩემო

10 დაკითვარენ ოცნებათა და ღონის-ძიებათა-გან მისთა ბოროტთა: ჭქ'ა მან ერმამან მან: შერცხუენილ იუენ ძალი ზრახვათა მისთაჲ რ'ითა ზრხუნეს კაცთა და მოუგელის გულის-სიტუათა ბოროტთა: ჭქ'ა ბერმან: ეგრძელე შეიღო ჩემო საფრკეთა მისთა. რ' ფერეთ-შესასხმელნი რკინანი შეუსმან უკეთურსა მან. და დგას იგი მზიარად მონაზონთა: | ჭქ'ა ერმამან მან: შემწე-ვიეთ ევმანოელ. ეს ჟამსა და იგი ოწონ N 299a

15 მწე ჩ'ნდა. და შემუსროს იგი სიტუთა ზირის მისისაჲთა. და განაქარეოს | ძ- U 616a ლი მისი გამოჩინებთა მისითა:

16. და ესმა ეშმაკსა სიტუთაჲ ესე. რომელსა იტუოდა ნეტარი ს'ნ. და მოსვლად მოაწია და დაეცა ხალენსა მის ზ'ა და გამობდა ძლიერად და სხუანი ეშმაკნი ისტუენდეს და უბერვიდეს ქუეშე კერსო ხალენს მისსა გ'ა ასპიტნი. და

20 ესმა კმაჲ იგი მათა მათ და შეეშინა ფ'დ. და მიფვიდეს და განსისარცუეს ხალე-ნი იგი და არარაჲ ზოგეს მის თანა ბოროტი რამეჲ ძლითა ქსითა: და კ'დ სხუესა ჟამსა შერკინბს ეშმაკმან მკეცნი და ქუეწარმაგლნი ფ'დნი. და უცნებანი მრავალსხენი მოაწინა წ'დის მის ზ'ა დამით. და მუფარჟამ დგა იგი. და შერტე- 299a

25 დაცხრო შრომათა მათ-გან ფიცხელთა: ხოლო ღ'თისა მთერ გამოჩეუელმან სჳმონ მოიღო კანდიერებაჲ და ეტუოდა ეშმაკთა-მთ: მაქუს მე | სსკურველად ჭ'ი ქსი U 616b და არს მდღუდ ჩემდა და შესუედრებულ სსხელი მისი. ამისთჳსცა არა მეშინის მე შიშისა-გან დამისა და არცა ისრისა-გან: რ'ი ფრინხენ დღისი. ღუწლისა-გან რ'ი ვაღნ ბნელს. შემთხუეისა-გან ეშმაკისა შუადღისა: და გ'ა ესმა ეშმაკთა

30 მათ სიტუთაჲ ესე. იფლტოდეჲ ე'ლნი ერთბამად ოცნებით-ურთ მითით:

17. და თუეს დეკენბერსა. მეორესა სსკუმილავსა დამისასა. მოვიდა მკლმი იგი სირავლითა ეშმაკთაჲთა და გარდაჯდო კოდი იგი რ'ლ აქუნდა სთარველად

წ'ს | მან და აღსმარცუა ხალენი იგი. რ'ი ემოსა. და უნდა გარდაგორებაჲ მისიცა N 299b

35 შეუტისა მის-გან და ვერ შეუძლო. რ' კელი ღ'საჲ მოვიდა შემწედ მისა. და დგა შეუძრწუებულად და ილოცვიდა და მერმე აღადგინა ეშმაკმან მან ქარი სსსტიკი

ზღვს მის-გან. და ეფვაჲ და სიტუთაჲ ძლიერი დამე უ'დ | ეკუეთობდეჲ სუეტ- U 617a

სა მან. ა'დ წ'დ ს'ნ მოითმინდა ფიცხელთა მათ საღმობათა სიმძარვესა: ხოლო

11. ახმწენს | აზრანს N. 33. დმარცვი. სს

ბერი იგი ტირილად და უკმობად ძმთა მათ. და მათ ზნარად მიუგეს ანდ იტ-
 უოდეს ურთიერთს ვად ურმაჲ იგი აწ აღესრულეს. და არა უნდა რამცა იხი-
 ლეს უოფადი იგი და აღძრვითა ეშმაკისაჲთა ზრანვიდეს ესრეთ. სადა უაჲჲ არს
 აწ სიწოდე იგი მისი და ფიცხელთა მათ შრამითა | მისთა ღუაწლი. განარჩინ N 299b

5 იგი ჭირთა მათგან: და ვრ დაადგრა ნეტარი იგი მრავალჲმ ტირილს მს
 შა. ჭქა მს ერმამან მან: სუ შწუნარე ხარ მამო რ არარად ბოროტი მეგნთ.
 ანდ შტვიცედ ვჭბეჲ მე და მენედ ძალითა ქსითა და ეშმაკი სირცხვლეულ არს:
 და ვრ განთენს მოვიდეს ძმანი იგი მისნი და ჰკონებდეს ვად ზოგონ იგი მეკლ-
 რი: და ზოგეს იგი სავსე სიხარულითა და ზირი მისი ბრწყინებდა ვა | ზირი U 617b

10 ანგელთხისაჲ. ხოლო ბერი იგი აუუდრებდა მათ და სირცხვლეულნი წარვიდეს.
 და ერმამან ჭქა ბერს მს და ძმთა: დამუენებელი ვნებათაჲ და დამკნელი
 ძალის მათისაჲ არს გულის-სიტყუაჲ სულოერი მოღწეთაჲ და იგი შეკრულ არს
 გუჲსა შა კაცისსა. და არს იგი ვა ბორბალი რელი აღმოსახმნ | წყალსა და N 300a

15 გუჲში კაცისაჲ. და ვნებანი იგი რელ მის შს აღძრვან. რ გულის-სიტყუთა
 მით სულოერითა შეიპურებუედ. და გზას მს სულოერსა იფლინებედ. და ოდეს-
 მე ვნებამან ბოროტმან სსლიის გულის-სიტყუთა სულრობისათა. და აფლინენ
 გზასა თვისსა: რ ღნ დასამს დაჭბადა კაცი და მისცა მს გონება: მთავრად-
 და განმკედ უისა გუჲსა მისისა. ვა მუერობელი აღურისაჲ. | რა აფლინებდეს U 618a

20 მს სთნოდ ჭყრის-ებერ. და განიკათვიდეს უთა გულის-სიტყუთა: კაცისათა.
 კეთილთა და ბოროტთა. და სცნობდეს თითოეულისა ძალსა: | და არავინ არს ჩნ N 300a

შს რელსამცა არ აქუნდა გონებაჲ და უგულისხმო აქმნა და ვერ ცნა უმჯობესი
 თავისა თვისსაჲ: ანდ უთა უწეთ ვად მოქმედი ბოროტისნი ვერ იკნებთან გან-
 კათხვის-გან საუკუნთაჲ: და უკუეთუ მძლე ექმნეს კემოვნებაჲ ბუნებას ჩნსა.

25 და წარვიტუენხეთ მის-გან და არა ვიდუაწით წინააღმდეგობად მისა სიმებით. ცა-
 დიერ ვიქმნეთ აღთქუმათ-გან და სამართლად მივეცნეთ განკათხვისა: რ არავინ
 არს ჩნ შს რელსამცა არა აქუნდა გულის-თქუმაჲ ვნებათაჲ. რ ესე ბუნებით
 არს ჩნ შს დანერგულ. ხოლო დანემაჲ და არადანემაჲ გულის-სიტყუს
 მის-გან სულოერისა აქმნების | ვრ იგი ვთქუ. რ მძლე ექმნების და შეიპურობს. U 618b
 N 300b

30 და შიში დნაჲ და სარწმუნოებაჲ შეიწე არან მისა: და ესრეთვე გულის-წყრო-
 მისა ამითვე გულის-სიტყუთა მძლე ვექმნებით. და ნურთვებისაჲ და რნი მის-
 გან იშვებთან იგოვე დსთურგისაჲ ღოცვისა და მარხვისა მოზოვნებითა: და ან-
 გარებასა ვა სხარელს თანწარჭვალს ბრძანების-ებერ სჯულისა ვრ იგი თქუ
 ვად „ნუ გული გითქუამს ცოლისა-თჲს მოუყისისა შენისა. ნუცა ქენის მისისა. კმ 20,17

35 და ნუცა მონისა და მკეცლის მისისა. და უისა მონაგებისა მისისა“. და ამით
 გუასწავა რა არა ვიდინეთ გულის-თქუებითა დედანათა. და ანგაჭრებითა.
 და ნურთვებითა და ამარტუანებითა და არცა ვეცხლის-მოუყარებითა და ცუდად-

33 თანწარვიდეს U. 37 და სურთვებათა<U. და ამარტუანებათა და რცა ვეცხლის-მოუყარებითა<N.

დადებთა | და არცა სხუათა მათგან ვნებათა ბოროტთა მივდრკეთ დაცემად და N 300b²
 წარწეწმდეთ: | და ამისთჳსცა ონი უწოდა ორად გზად: იწროდ და ვრცელად. U 619a
 ონი ვიდოდან იწროსა მას მიიყვანნეს ივინი ცხორებად საუკუნოდ. და ვრცელი
 ონი მიიყვანებს წარსწეწმდელად. და ონი ევლტის იწროსა მას და უუერს გე-
 5 მოა ვნებათა. უნდა არა იხილონ მათ ღზამ იგი ღთისად: და ამისთჳს ბრძანა
 ქნ და თჳს „ონი გრქუნ ბნელსა. თჳთ თჳჳენ სათელსა“ და რომელი ზრახვი-
 დეს ბოროტსა გინათუ ჰყოფდეს მას. მოსწავებენ იგი სახეს ბნელისას: ხოლო
 ონი გამოიჩინოს კეთილთა სლვითა სათნობება კეთილი. იგი მიიყვანოს
 ნათელსა მას წარუვლეს: და აწ მძლე ვექმნეთ ვნებათა სიტყუთა სულაიჭით. და N 301a¹
 10 მოვიძოლოთ უნი გემოა ხენემი. და სიუარული ცოდვისაჲ. და მოვაძოოთ შრო-
 მად და ღუაწლი წთა და მივესტავნეთ სათნობითა სლვას მათსა. და შევიუუ-
 როთ ღზამ იგი. ონი | მათთჳს განმზადებულ არს. რღლისათჳს ჯგერას სუენ- U 619b
 თჳს მღუძარება და სწრაფად და ღოცვად შდის. და განსიღებულები შეწევინთა
 ონის ჩინის ოჯქსითა მძლე ვექმნეთ უთა ვნებათა. და დავიცუნეს უნი საქებელად
 15 ღზისა მისისა ანი: ესე სიტყუანი წარმთაქუნა ერმამან მან წე მათა მათ:
 ხოლო ნეტარმან ონი მოხუცებულმან თჳს: არა იგი არს მეტყუელი სიტყუათა
 ამით ად სული წდაა ონი დამკვდრებულ არს მის თა ვა წკრილას. ვღ ზი- ვლ მს
 რითა ერმათა ჩხვლთა მწოვართა დამეტყვიცოს ქებაჲ.

18. და ვა ესა ღუაწლი იგი და დგომად წთა მათ ონესი და სინისი ნეტარსა N 301a²
 20 ეურემითს მთავარეპისკოპოსისა ანტიოქიისსა. და უფროა ხოლო ერმისა მის-თჳს
 და შრომათა მისთათჳს. მოვიდა იგი და იხილა იგი ჯუარცუმული ღუაწლითა და
 შრომითა. და მდგომარე თავსა ზა სუეტისასა. და მკნდებოდა | იგი ნეტარისა U 620a
 ონეს თა. და ვრ იხილა იგი ესევერითა ჰასაკითა ერმად იგი მოღუაწელ. აღი-
 ძრა იგი ბუნებითა. იწუო ცრემლოვად და ადიდებდა ღს და იტყოდა. რ ერმანი
 25 მკნდებინ ღწლითა. და ჩნ უდებებით გარდავჭკდით დღეთა ჩნთა: და ვრ
 მიიქცა ნეტარი ეურემითს ქალაქად. უთხრობდა ულს ერს რა იგი იხილა ერმი-
 სა მისგან სარგებელად მათა და სიმკნე იგი მოღუაწებისა | მისისა უკვრდა: და N 301b¹
 ვრ განთქუა სიტყუა ესე ქალაქსა შინა და გარემო სოფლებსა და დაბნებსა.
 კრებული დიდძალი მოვიდოდა მონასტერის მას და ჰხედვადეს ერმას მას ეკვერითა
 30 მით ღუაწლითა მშრომელსა: და ადიდებდეს ღს და იკურთხეოდეს ორთავე მათ-
 გან. და მიიქცოდეს სიხარულით სახიდ თჳსად:

19. და დღეს ერთსა. ევედრა კაცს ვისმე რა მთართუას | საბელი ფიცხე- U 620b
 ლი ლაფნისა: და მან მთართუა. ხოლო ნეტარმან სნ მორტუა იგი შიშუდივ
 ელსა გუამს მისსა მოხუცეთ და ესრეთ დაადგრა იგი მრავალჳმ ვმდის შე-
 35 ჳამს კორცი მისი საბელმან ფიცხელმან და მიწათ ვე ძულადმდე მისა. და სისხ-
 ლი ფდი სდოდა ვღის ძძისა იგი სამოსელი დიკერის კორცთა მისთა. და N 301b²
 ესრეთ ტკივილსა მას მკნედ დათმენდა და სული სიმურაღისა ეცემოდა ბერსა

- და მშათა მათ და ჰქითხვიდეს მას: ვინაჲ არს სუელი ესე მურალობისაჲ. ხოლო ნეტარი
 იგი არა უთსრობდა მათ ანდ მიზეზადგამნ ღონეთა მრავალსხეთა: დღეს
 ერთსა დადგა მამა ვინმე ფარულად და შთახედა მას სარკუმიელით. და იხილა
 ნეტარი იგი ერთმა ღუწილთა მათ შა გუემული და აუწუა ესე ბერსა: | ხოლო U 621a
- 5 ბერი იგი ჰქრისხვიდა სჰქმისა მის-თჳს. და აიძულა მას რა მცა განიკისეს საბელი
 გუამის-გან მისისა: და ვა იწყო განკისნად მის-გან მცირედ-მცირედ ტაიგილის
 მის-გან შეურკვებულ იქმნა. ხოლო ნეტარმან მან ბერმან აძნო მას რისხვით რა N 302a1
- 10 არა შესძინოს ეგევრისა შრომისა კელოფაჲ: ხოლო წად სნ არა დასცხრე-
 ბოდა სჰქმისა მის-გან ანდ ეგოღენ მტკიცედ მოირტყის იგი კორცთა თჳსთა მ-
 10 ჰირებით. რად გუემისა მის-გან და ტაიგილისა შემქსრვილ იყო გონებითა და
 ტიროდა იგი: და ვრ იხილეს ესე მშათა მათ. შეიბურნა ივინი განკვრუბამან. და
 ეგედრებოდეს მას რა სჰქმის მათ სიტყუაჲ ცხორებისაჲ: ხოლო მან სუელითა მით
 წადთა. რი დამკვდრებულ იყო მის თა. მიუგო მათ და სჰქმ: ჯ მამართა და მშ-
 15 ნო. ისინიეთ სიტყუაჲ ჩემი და ნუ შეურაცხ ჰყოფთ თქმულთა ჩემთა რ სიქადულ | U 621b
- 15 მონაზონისა არს შრომთა მოზოვნებაჲ და განუენებაჲ ჭამადთაჲ. რა დასცხრენ
 აღსრვანი კორცთანი: სიქადულ მონაზონისა არს ღოცვაჲ და ფსალმუნებაჲ შდის
 და კსენებაჲ სიკუდილისაჲ: სიქადულ მონაზონისა არს სიუ რული რად არს ღთ
 სიუნი: სიქადულ მონაზონისა არს სიმდაბლე რა შდის აქუნდეს სიტყუაჲ იგი მე-
 20 ზუერისა მის წად თისა ღოცუასა შა. და იცემდეს მკერდსა თჳსსა რა განდევნოს
 ეშმაკი დავიწყებისა და ამატრანსებისა მის-გან: სიქადულ მონაზონისა არს სიმშდე
 და რა იყოს დაწინარებულ და მდაბლმეტყუელ: სიქადულ მონაზონისა არს ჰე-
 20 შმარტიისა ზრახვაჲ. და რა ედგე არა ფუცვიდეს სახელსა ოღლისა. და და-
 სარწმუნებლად სიტყუსა მისისა თქუას: შემინდევით: სიქადულ მონაზონისა არს | N 302b1
- 25 მონაზონისა არს რა არა განიკითხვიდეს მოყუასა თჳსსა რისავე ბრალისა-თჳს
 ანდ წუხდეს იგი მწუხარეთა თა: სიქადულ მონაზონისა არს რა მოწლედ შეი-
 წუნარებდეს მომავლთა მშათა და დაჰბანდეს ფერკთა მათთა და ეტოღდის: მკურ-
 თხეთ მე: სიქადულ მონაზონისა არს მორჩილებჲ გულითა შემქსრვილითა რ
 ამით მძლე ექმნა ოლი ჩნი იჯ ქე სიკუდილისა და იქმნა იგი მორჩილ ვე სი-
 30 კულიადმდე და სიკუდილითა ჯუარისაჲთა რა ჩნცა მამართა ვნებანი და გულის-
 თქმანი კორცთანი მოვაკუდინეთ: სიქადულ მონაზონისა არს რა მძლე ექმნის
 ცუდად-დიდებას. და ზუარობას და არაგის ზა ადამადლებდეს თავის თჳსის: სი- U 622b
- 30 ქადულ მონაზონისა არს მოზოვნებაჲ სიმდაბლისაჲ. და რა | შეჰრაცხოს თავი N 302a2
- 35 თჳსი უდარეს ელთა კაცთა: სიქადულ მონაზონისა არს რა მძლე ექმნეს ვეცხ-
 ღის-მოყურებას და მოიძლონ ვნებაჲ იგი ეთთა გულითა თჳსითა და ევლტოღის
 ეის-გან დაბრკოლებისა: სიქადულ მონაზონისა არს სტუმართ-მოყურებჲ. და
 რა სარწმუნობითა შეიწინარებდეს მომავლთა მშათა ვა ქრისტესა და ერთად შეჰრ-

ცხოს მდიდარი და გლახაკი. გულისა უბოლოთა და პირითა მხიარულითა. და განუსუენებდეს მთ მოუწყინებელად. და არა თუაღახუნეს დიდსა და შეურაცხ უოს მცირე. და რ ი ამას ჭეოფედეს მონახონთაგანი. არს იგი უძარეს ერისაგანთა ბოროტთა. რ ლთაგან არს: გლახაკი. რ ი წარგზავნოს თნიერ ჭეოლის-საქმისა. მას | U 623a

5 არს აქუს | კადნიერებაჲ წე ღ სს და არცა შევიდეს სიძის მის თ ა ქორწილსა N 303a1
 მას ზეცისას: ა დ იქმნეს უცხო და მწირ მკვდრობის-გან რ მოწყალებაჲ წამებაჲ.
 არს და ქ ს შეწინარებაჲ. რ მან თქვა: რ ი უკავთ ერთს მცირეთაგანს ძმთა 20 25,10
 ჩემთასს. მე მიუფთ. და რ არს შეიწყნაროს გლახაკი ძმა თუსი. არს იგი უარცხ-
 მყოფელ ქ ეს ღ სს ჩნისაჲ. და შეიარცხოს სადუკვეველთა თ ა. რ ვერ გულის-
 10 მხა უვს ძალი ადღამისა მისისაჲ: ნუ აღირჩეო და შეიწყნარებ ეშმაკს რ ი
 იგი დაფარულ არს სთესკეთა და მონაკებთა შ ა. რ ი იგი ჭრქუა ძეს ღ თისასს
 ვ დ ესე ე ი მიტცე შენ უკუეთუ შენ დაჭვარდე და თაუენის-მცე ჩემ წე. ნუცა 20 4,1
 სიტყვითა სოფლის-სათა შეურაცხ ჭეოფ ქ ესს. რ ი მოვიდა შენდა გლახაკთა N 303a2
 თ ა: რ ღ სს იგი არს აქუნდა ადგილი. სდა თავი იდრიკოს. და არს იგი თ ი
 15 ცათა და ქ უნისაჲ | და ე ივე რაჲ არს მათ შ ა. და ამისთუს ზოგა აბრატვი მად- U 623b
 ლი რ შეიწყნარა იგი ორთა ანჯელოზთა მისთა თ ა და არს იცოდა ვინ იყო.
 ა დ ჭეონებდა ვ ა ერთს მცირეთაგანს. და ლთ ამით განერაჲ იქმსა დ ბულ რ
 შეიწყნარნს ანჯეონი და არს უწყოდა რაჲ იუენეს იგინი. ა დ ჭეონებდა მათ ვ ა
 უცხოთა: ხოლო თქვენ ძმანო შეიწყნარეთ ქ ე მდიდრისა და გლახაკისა თ ა რ
 20 იგი არს დამადებელი ე თაჲ: და ოდეს შეიწყნარებდეთ ძმთა. უცხოელად და-
 ჭბანდით ფერკასა მათთა. მოიკესეთ სიტყუაჲ იგი | ზაფელ მოცეპქელისაჲ: ვ დ N 303b1
 უკუეთუ წ თა ფერკნი დაჭბანსს. უკუეთუ სიტყმარნი ისტყმინას: სიქადელ მონახო- 1 ტ 5,10
 ნისა არს უზოვარებაჲ და რ ა არა რაჲ აქუნდეს და უკუეთუ | რაჲმე აქუნდეს არს მცა U 624a
 იგი ე თ-ათს უშურველ: სიქადელ მონახონისა არს სიწმიდე კორცთაჲ. და უკუეთუ
 25 ვისმე შეუკდეს თქვენგანს გულის-სიტყუაჲ ბოროტი. ცრემლითა და აღსარებითა
 ევედრებოდენ ღ თს და ეტოლენ: ვ: თ ო ი ვ ქ ე ძეო და სიტყუათ ღ თისა უკუდა-
 ვისათ. სასოთ მვედრებულთა შენთათ. ღ თ ნუგეშინის-მცემელი. რ ი ხარ სუ-
 კნითგან და უკ ე და მერმეცა. განდევნენ ჩემ მონისა შენის-გან წაქალბითა
 შენითა გულის-ზრახვანი ესე შემაცინებლნი: შენ უწყნი გულთ-მცენიერო. რ
 30 არს ჭნებავნ იგინი სუელს ჩ სს. შემინდვენ | თ ო ღ თ ჩემო. და ნუ შემარცხვ N 303b4
 მათ ცოფად. ა დ მთავლინე მადლი შენი ზეცით წ დით შენით შემწედ გლახა-
 კისა სუელისა ჩემისა და დამთვარე მე მარჯუენითა შენითა. და გულის-სხმა მიუფ
 მე რ ა ვისწავლენ სიამართლენი | შენნი. რ შენ ხარ მკურნალი სულთა და კორ- U 624b
 ცთა ჩუენთაჲ. მხოლოთ შეუცოდებელი და დაუსაბამო. კურთხეული. რ ი დიდე-
 35 ბულ ხარ წ თა შენთა შ ს და ქებულ და უკ ე და უკ ი უკ ე ა რ: და ესრეთ
 იუენ ღ თცვაჲ თქნი უბოლობით ძმანო. და მკვრისხენით ეშმაკს. და ეტოლეთ
 მართლ-უკურთ-მქცე ჩემ-გან ეშმაკო. რ ო ი ზედულე და მთავრულე ჩემდა არს სუ-

ღმითა წ' დითა. და შეეწე არს და მისნელ მონწიურნეთა თვისთა. და შესიხნეთ და
 თქუთ: ო'ო გამდღობთ შენ. ო'ო გაქებით შენ. და მიიხრევეთ მარხვამ და სიწმიდე N 304a¹
 კორცთაჲ. რ' თვნიერ ამისა ვერვინ იხილას ო'ი. და იუგ ლოცვამ თქნი
 ცრემლით და სულთქუითი შეხავებულად ე'ე ლოცვისა თქუნიისა შეწირულ ო'სა
 5 და ხელეფლით რეცა ანჯ'ხათ მისრულთა და თქუენ თანხაჲ მადგომარეთა ლოცვისა
 შ'ა: | და ჭყრას მთანზონისა რ'ა არა ზირ-აქსესე უწინარეს ცხრა უმისა. და U 625a
 რ'ი იმარხვიდეს ნუ იყოფინ მიწუხარე ვ'ა ორგული. ნუცა განიკითხვინ მის რ'ი
 ვერ იმარხვიდეს. და ოდეს ჭამდეს. დასდევინ საცომა ზიხსა თვისსა. და ნუ
 აღმოაქენ ზინაქისა-გან სსჭეკელი და შეასრუან ზიხსა ძმისა თვისისას. და ოდეს შე-
 10 იწინაროს ძმაჲ უფხომე. და უფარდინ მის და ითხოვენ კურთხევამ მის-გან: და
 არქენ | : ლოცვაჲჲჲ ჩემ-თეს და უგ სიუ'ლი და ზირ-აქსენ ჩემ თ'ა: და ჭამის N 304a²
 თქ'ნისა უგუეთუ მოგაწეუროს. ნუ ახმადლებთ რ'ა თქ'ნისა. და ეგრეთ: ითხოვეთ
 წუგლას წ' დისა-გან. ა'დ წამის-ყოფით მთიღენ მის-გან მდუმრად. და უგ'თუ
 მოგახდეს ნერწეჲჲჲ. ნუ გრეხვინ წარმოგდებაჲ მისი წ'ე ძმათა. ა'დ განსკიდ
 15 გარე და წამინერწეჲჲ. და ჭამის თქ'ნის ნუ იხედაჲ აქა და | იქა. ა'დ შეიკრბ-
 დენ თ'ლნი შეინი და ესრეთ მიიღებდ სსზრდელსა მადღობით: სიქადულ მ-
 ნობონისა არს რ'ა არა სუმიდეს ღვინოსა. და უგ'თუ სუას კორცთა უდღურებისა-
 თეს. იუგენ მცირედ სუამა იგი. რ' ფ'დმან ღვინომან ადრის გუგლის-ზრახვამ ბო-
 რტო და ამისინს თ'ლნი ძიღითა და მიუღის ცნობამ გონებისა და უგის კანდი
 20 იგი სდგურ' ეშ'მ'ათა. და მ'რითგან იქმედ უჭეროს მის მიერ. და იტყუად N 304b¹
 უწესოსა ზირით მათით მისგანად ნებისა მისისა: და უგუეთუ დასნეულდე. ნუ იყო-
 ფინი მკურნალ შენდა გარას ღ'ი მხალთ. და იცხე ევლოგამა წ'თამ: და უგუეთუ
 შეეითხვოს ძმისა შენსა უდღურებამ და მიიწიოს იგი სიძურადედ. ნუ გსკან მის-
 ხურებამ მისი. ა'დ ვ'ა მთანმან განსუსუენე ო'ს თვისსა. რ' ესე არს გვრვან და
 25 სიქადულ | მთანზონისა. და ამის-თეს მთიღოთ კურთხეჲჲჲ ო'ს მ'რ ღ'თისა თქუე- U 626a
 ნისა. რ'ნ გრქუას თქუენ: მოვედით კურთხეჲჲჲ მამისა ჩემისანთ და დაიმკდ-
 რეთ. სსყოფეველი. განმზადებული თქუენ-თეს დასაბამითგან სოფლისაჲთ: ესე გე-
 უგენ თქუენ მადღითა ო'ს ჩ'ნისა ო'ჯ ქსითა. რ'ის თ'ს მამისა შუენის დიდე-
 30 ბამ სულთი წმიდით-ურთ უგ'ი უგ'ი ამ'ნ: და ვ'რ ესმენს სიტუენი ესე | მის-
 თა | მათ. შეიხერას იგინი განკვრევიმან. და ნეტარიც იგი ბერი მათ თანხაჲ N 301b²
 განკვრევილი ჭმადლობდა ო'ს და თქუა: მე რ'ი ვიცოდე დამვიწედა. ხოლო ესე
 მეორე დაჲთ ადგომილ არს და ო'ს მ'რ განსწავლული იტუეს სიტუ'თა ამით
 სულთით: და რ' ვიხილე დამესა ამის ძალი რამეჲ მომავალი. და აქუნდა მარჯუ-
 ნეს კელსა მისსა გოლი თაფლისაჲ და იტუოდა: ზიარებამ სიუ'რულისა ჩემი-
 35 სამ | მნებაჲს დამტვიცნებდ ერმისა ამის თ'ს. და შეასრუ თაფლი ზიხსა მისისა: U 626b²
 და სხუამ ვინმე ბერი ეტუოდა ძმათა მათ: არსა აქა ადგილსა ამის ტრედი: ხოლო
 მათ ე'ღათ თქუეს: არა არს აქა ტრედი ე'დგე. და მან ჭქ'ა მათ: ვიხილე მე სს-
 კვრელი სსკვრელებამა დღეს. რ' რ'ესმს იტუოდა ერამა იგი სიტუ'თისა თვისთა N 305a¹

ვიხილე მე ტრედი ერთი სჰეტაკი ფ'დ შუენიერი შესრული სარკუმდით მის და კ'დ კამომავალი მიერ სარკუმდით:

20. და გ'რ წარმოთქუეს მოსუცებულთა მთ: იხილა ერმაჰან მან ახადლე-
 ბული თავი თჳსი ჰქართა შ'ა ცისათა და მიიტაცა იგი გიდედმდე ქ'ენისა. და
 5 მერმე ადულან წინა შეიდანი კიბენი სიმადლეოთა შ'ა და აკითხა: რამ არიან ესენი.
 და ესმა გმაჲ. რ'ი ეტეოდა მას: ესე არიან შეიდანი ცანი. და მერმე | მიიტაცა ს- U 627a
 მითხედ. და იხილა მუნ სიმრავლე სეთა სყოფხერთაჲ და ზალატი სათლისაჲ და
 წყაროჲ ადომადისაჲ კამარათა ს'ა. რ'ი აღმოატყუებდა ნელსაცხებულსა ფ'დ და
 მიუწდომულად სუელსელს და არაფინ კაცთაგანი იხილა მუნ. გარნა ადამ და ავა-
 10 ხაკი იგი: | და გ'რ მოეგო კონებასა თჳსსა ნეტარი ს'ნ. უთხრა ჩუენებაჲ ესე N 305a?
 ბერსა. და ბერმაჰნ ჰქ'ა მას: კურთხეულ არს ღ'ი რ'ნ მოგცა შენ ესეგ'რი მადლი
 შეიღო ჩემო: ხოლო ერმაჲ იგი აღორასდებოდა და კანტიკიცხებოდა ღ'ვლთა
 შ'ა წ'თა მამათასა. და უკუეთუ ვინმე მიფიდას მისსა მითქელი. მისცის საშისელი
 თჳსი თჳნიერ სხუათა ცნობისა. და დაშითს იგი თჳნიერ საშისლისა და მრავალ-
 15 გზის ყვის ესე დღეთა ზამთრისათა და იქმინს იგი შემოსილ მადლითა ღ'თი-
 საჲთა. და ნეტარმაჰნ ბერმაჰნ ი'ე აძიულის | მას რ'ა შემოსოს საშისელი. ხოლო U 627b
 წ'ა ს'ნ მოაკისრებს ღ'ვლსა მას წ'თა ორმოცთასა. და განიხრახაჲ მათ-თჳს
 რ'ლითა იგი ღუაწლითა მუნდეს სარწმუნოებისა-თჳს წ'ისა სამებისა. და ითმინეს
 ეგევ'რი იგი გუქმანი და წყალულებოჲ ტუფილთაჲ | ტბასა შ'ა და შეინჯარსა. N 306b?
 20 და იტეჲნ იგი სვერდსა თჳსსა და ზირსა და იტუჯს: ვამ ჩემად. რამ ვუო. სატან-
 ჳვედლისა მის-თჳს საუკუნოჲსა. სადა იგი სიმისფრე ცეცხლისაჲ გამზადებულ არს.
 ტირილი თუალთაჲ და დრჳენაჲ კბილთაჲ უთფად არს. და მატლი იგი დაუძი-
 სებელი მოუკლებულად შეშჳმადეს კორცთა. რ' მატლი. ესე ამის უამისა შ'დ
 კორცთა შეშჳმისა მოაკლდას. ხოლო მუნ არცა კორცი დაილეოდას. არცა მატლი
 25 მოაკლდებოდას: და გ'რ ესე თქუა. განმარტნა კელნი თჳსნი ზეცად | და დაადგრა U 627a
 იგი ტირილსა შ'ა ღამე ე'ლ: ხოლო ბერმაჰნ ჰქ'ა მას მკინარედ. რ' შეიპურა
 იგი მოწყინებაჰან. და იღლია გუელის-წერომის-გან ღ'ვლისა მის-თჳს უსომოჲს.
 რ'ლსა ჰყოფდა ერმაჲ იგი: სხუაჲ არღარა დაშთომილ არს ღ'ვლთაგანი. გარნა
 ესე ადიდე დანჭი და განიგმირე თავი შენი: ხოლო ერმაჰან ჰქ'ა მას: მოაკე- N 306b?
 30 ნე მამო სიტუჲჲ რ'ი ჰრქუა ო'ნ მოწაფეთა. ვ'დ „იღუკებდით და ილოცევდით 24 14,18
 რ'ა არა შესვიდეთ განსაცდელსა“. ამის-თ, ს უკუე ვილოცავ რ'ა განეგრე მე მომა-
 ვალთა მათ-გან განსაცდელთა:

21. და შეიდგომად ამისსა სხუაჲ ღ'ვლი ადილო ღ'თისა მ'რ გამორჩეულმაჰნ
 ნეტარმაჰნ სჰმიონ. რ' დაიდგანა მუკლნი თჳსნი ქ'უნასა ს'ა და დაადგრა წელი-
 35 წ'ადსა ს'დ ეგრეთ ვ'დის მოჭლმა ბარკალი მისი და დაეკრა წვეი მისი | წვეილ- U 628b
 თა მისთა. და იტეოდა ო'სა შ'რთ: ჰე ო'ს სახელისა შენისა-თჳს შეურაცხ მიუ-
 თიან კორცნი ჩემნი. და მიმიცემიან განრუენსა რ'ა ცნას ეშჳკამან. ვ'დ ვჭტოე

5 წინა-N. 31 მე-N.

მე კლდეის ზ-ს სარწმუნოებისას შენდა შრთ. მამინ სულის მის-გან მურალო-
 ბის ეუწყა ნეტარს მას ბერსა და მითაცა მათ სჰქმე მისი. და წარაგლინეს და N 306a¹
 მთიფანეს მკურნალი კურნებდა მის. და ვ-რ იხილა იგი ნეტარმან სუმიონ. ცა-
 ნილია და თქუა: ცხრველ არს ო-ი. არა სკიმეხოს მე შეწყვენაჲ კაცობრივი წყლუ-
 ლობათა მათ-თჳს. რ-ნი ნეთსით ღ-ისა-თჳს მომიპოვებიან. ესე თქუა და არა თავს-
 იდგა კურნებამ. და რ- შეგლნი და წყვნი მისნი დამდარა იუერეს სინჩოელს მის-
 გან ჰასკისა მისისა. ხოლო ღ-ნ დიდებისმან არა უგოლებელს ეო მონამ თჳსი ს-ნ
 ა-დ განკურნა | წყლულებამ გუამის მისისა და აღდგა იგი ფერკათა თჳსთა ზ-ს U 629a
 მტკიცედ: სამადლოებულად ღ-ს განიზრახა რ-ს ღკეს იგი ფერკათა თჳსთა ზ-ს
 10 დაუგდომელ ვ-ე უამადმდე. და ძალითა ღ-მთა აღსრულა | რ-ი განიზრახა: N 306a²

22. და დღეს მარტვილისას ქ-სა ოდენ განთიადისას თქუა ნეტარმან
 სუმიონ: ვინმე უგუგ არს დღეს დირსი რ-ს მიიღოს სული წ-ე ვ-რ იგი მიიღეს
 წ-თა მოციქულთა. მიუგო ბერმან მან და ჰქრქუა მას: ნუ ითხოვ რ-ი ჰმეტს საზომსა
 შენსა. ნუცა გამოიკიბო რ-ლს ვერ მისწუთების გამოიკიბამ ამის უამისა ა-დ რ-ი
 15 ბრძანებულ არს შენდა. მას განიზრახვედ: ჰქ-ა სუმიონ: ნებამ მოშიოთა მისთამ ეოს
 ო-ნ. ლოცვანი მანთნი ისმინეს და ცხრვენეს იგინო: და ვ-რ თქუა სიტუჟამ ესე.
 ილოცა ო-ს შრთ და თქუა: გუგედრები შენ ო-ო რ-ნ მთავლინე | სული წ-ე შენი N 629b.
 მოწაფეთა შენთა ზ-ს. მთავლანე ჩემ სედაცა გლახკისა მონისა შენისა მადლი სუ-
 ლისა წ-დისა შენისა 2 და გულის-ხმა მიეყ მე რ-ს ვისწავლენე სიამრთლენი შენნი: და

20 შირთა ერმათა ჩხვ-ლთა მწიფართამთა დაამტკიცე ჰებამ. მოჰქცე შენ რ-ს ვიტუოდი N 306b¹
 სიტუჟათა ცხრებისათა მისტევებულად ცოდვათა ა-ნ: და ვ-რ აღსრულა ლო-
 ცვამ ესე. გარდამხდა მას ზ-ს სული წ-ე. ვ-ს ლამზარი ცეტხლისამ. ვ-რ იგი
 ითხოვდა. ანგსო იგი სიბრძნითა და გულის-ხმის უოფითა და ვერვინ შემძლებულ

25 იყო მიერთვან წინადადგომად მისა და სიტუჟს-გეიად სიბრძნისა მის-გან და სუ-
 ლისა წ-ს. ვ-რ იგი წერილ არს: და გამოიტუოდა მიერ უამითვან საკითხავთა გან-
 კცებისა-თჳს ო-სა. და მონაზონთა სწავლისა-თჳს და | სინანულისა და სასწავლისა-
 თჳს და თარგმნიდა იგი გამოცხადებულად რ-ლსა მრავალნი ვერ გულის-ხმა ჰყოფ-
 დეს: ხოლო ნეტარი იგი ბერი დაჭურებულ იქმნა და თქუა: ამის ზ-ს აღესრულა
 სიტუჟამ იგი წ-წყელისამ ვ-დ „სწავლამან შენმან აღმმართა | მე ს-დ და მომ- N 306b²

30 დურებამან შენმან განმსწავლა მე“. და აწ უწყი რ- მრავალნი სასწავლნი ადა-
 სრულნეს ო-ნ ერმისა ამის შ-რ ვ-ს წ-თა მოციქულთა:

23. და მიერ დღითვან აღივსინეს ქმანი იგი შიშითა ღ-სამთა. და იწყეს
 ჰატევის-გემად მისა: და რ-ლთამე მათგანთა იხილეს ჩუენებამ მის-თჳს ესევ-რი.
 რ- ხედვიდეს სამთა კონქთა და მათ შ-ს სამთა სეუდართა მდგომარეთა და მათ
 35 ზ-ს მღებარეთა სამთა გვრჯუნთა. და იკითხვიდეს და თქუეს: ვისიმე არს დიდე-
 ბამ ესე გამოჩინებული. და | ესმა მათ კამა და ჰქ-ა: სუმიონისა არს ერმისამ. U 630b
 ხოლო ერმამ იგი ბრწინვიდა ვ-ს მიხე ანგ-ზ-ებერ ქცევითა მისითა და ნიშითა

26 და სინანულისა-ს.

სად თოღთა: და განაშორებდა თავს თვისს კორციელთა-გან. და აღაფინებდა სუ-
ლიერთა თანს: და ეგედრა ბერს რა ბრძანოს და შეეჭმნა მას სუეტო რ'ღს N 307a
აქუნდეი ორმოცი კუალი ფერკისა 2 სიგრძედ. რა აღესრულოს სიტუჟა იგი ო-ლი-
საჲ რ'ღ თქუჲ ვ'ღ რაზავინ აღნთის სანთელი და დაფარის ქუეჲ ხუზირსა. 5 დ 5.10

5 დადგის იგი სსანთელს ზა რა ჭნათობდეს ერთა. რ' იყო ჯ'ღ ნეტარი ესე
სანთელი განმანთლებელი სულის მიერ წ'ღისა: და ვ'რ შეეჭმნეს სუეტო იგი. და
უნდა აღსლვა მას ზა. მოვიდა წ'ღ ფერემიოს ჰატრქი ანტიოქიასა და ნეტა-
რიცა ეპისკოპოსი სელევკისაჲ. | და ვა ჯერი-იყო ჰატოეთა დიდებითა და გა- U 631a
ლობითა და საკუმეველითა მოიყვანეს წმიდად საკურთხეველად და აკურთხეს იგი

10 დააკონდა. და ენი რ'ნი სეღვიდეს და რ'ნი დახუდეს კურთხევისს მას. ამბორს
უყოფდეს და იკურთხოვდეს | მის-გან. და გლობითა მით და ჰატოეთა ადოყვანეს N 307a2
თავს ზა მის სუეტისას. და წარვიდა თითოეული სხილ თვის. და ადიდებდეს
ღ'თსა: და იყო სუეტს მას ზა რვაჲ წელი. ხოლო ნეტარი ო'ნუ მთხუცებელი

15 რა ეგნენ სიუარულს ზა ურთი-ერთას შეერთებულს: და ილუაწა სუეტს მას
ზა დ'თის მ'რ გამორჩეულმან წ'ნ ს'ნ ღუაწლი მიუწლომელი. რ'ი სეშთა იყო
კაცთა ბუჩუბას. და იყო იგი მისდ ფ'ღ. და მ'დას ტირი მკლოფარედ. და | გარ- U 631b
დაშოადიანენ ცრემლთა ვა წყაროთა დაწვევითელად. და ვინმე იხილა სიმიდაბლე
იგი მისი და არა დიდაბლად იგი. ანუ ვის ესაჲ კამა ტირილის მისისაჲ. რ'ღს

20 ჰყოფდა დაუგადებელად | დღე და ღამე. და არა იქმნა იგი მიწაქუესე შემოსრულად N 307b1
განებითა: და რ' დაუდუმებლობა ბაგითა მ'დას ადიდენ იგი ღ'ს მსჯავსად
ქრობინთა და სერაბინთა. ხოლო ეშმაკი შეიჭურა მას ზა რა არა ხადოს ე'ნ
ჭასაკმან კორციელმან და იწყო განცდა მისი უცნებითა დამისაჲთა და აღძრა გუშო
მისი დაცემად ძილს შა. ხოლო მადლითა ღ'საჲთა იქმნა იგი დაცვულ და არა

25 დაეცა უცნებითა მით. 5 დ განიდგა და იწყო ცემად ზირს თვისს და ტირილით
იტოვდა: ვგოდებ და ვსტირ სავმისა ამის-თავს. რომლისა-გან | მიანლებულ ვიქმენ U 632a
მე დაცემას. რ' მკურნალი კორციელი ვერ შემძლებელ არს განკურნებად მას და
ვერცა სიმძაფრე წამლისა შემძლებელ არს განწმედად წელელსა მას მისსა. 5 დ
ცრემლითა და გოდებითა მოვიფლტი შენდაში. ქე სეცისა მკურნლო. და გევე N 307b2

30 დრებო: შემიწავლე მე რ'ი სწავლობ ერთა და ძალ-გიც ვოველი:

24. და ვ'რ თქუა ესე. იხილა მდელი ვინმე მოსრული მის საკურთხევე-
ლისა-გან ცათა-მოზაძავისა. და აქუნდა კელთა მისთა ბრძომი რ'ღს შ'ნა იყო წ'ღ
იგი და დიდებული კორცი და სისხლი ქ'სი. და ადგილი იგი აღავსო სულენ-
ლებითა და დაწმუნს წ'ს სუმიონს მიცემითა მარჯ'ნისაჲთა. ვ'ღ არღარა დაეცა
35 იგი აღძრვითა კორციელითა ძილს შა. უგ'თუ დაიცვას განებაჲ თვისი | მი- U 632b
დრეკისა-გან და მიდევნებისა გულის-თქუშათა მ'რთ. და მისცა მას უხრწნელი იგი
საიდუმლოჲ. და ძალი მომცემელი ცხორებისაჲ დასაცვლად სულთა და კორცთა

1 კორცილიტონ UN. 8 დიდებითა <N.

მისთა. და აღსრულებულად მცნებათა და | მისატყვებულად ცოდვათა და ცხორებად N 308a¹
 საუკუნოდ: და ჰქრქუ მას: შენი იუფე და განსდოერდი ურმაო ოლისთ. ხოლო იგი
 აღივსო ღმობიერად ცრემლითა. და იწურთიდა დღე და დამე შჯუელს ოლისსსა
 და განაყენს თავი თვისი ზრახვის-გან და შემთხუევის კაცთაჲსა ვე ვამადმდე. და
 5 არა განადის კარი სარგუმლის თვისისისა ვე მეცხრედ ჟამადმდე. ანდ წინ იგი
 დაუუღებულად და იშუებნ კალობითა სულოერიითა:

25. ხოლო მათ ჟამთა იყო ნეტარი ინი მამასხლესი და წინამძღუარი მო-
 ნახონთაჲ მდგომარე სუეტსა წა არა თედ მადალს | და იღუწიდა დწელს მას U 633a
 სულოერსა. ხოლო წინ და დთიგ-კამოერქუელმან სწ ცნა დსა მიერ განსდგაჲ
 10 ნეტარის მის კორცთა-გან. და იყო იგი | მას ჟამსა შესუელ და უღმობელ კორცთა N 308a²
 საღმობის-გან. და მიაგლის მის და ჰქრქუ: ნუ მწუხარე ხარ ჰე მამათ რ სიკუ-
 დელი თანამდე ანს ელთა კაცთა-თვს და არს იგი წთა-თვს სიხარულ და ცხო-
 რებაჲ და უხრწნელებაჲ. ხოლო ცოდველთა-თვს არს მწუხარებაჲ და სატანჯველ
 და იწროებაჲ: და აწ ვიხილე დიხსებაჲ შენი წოდებულ დწ მრ: ანდ მომეც

15 მე კურთხევაჲ შენი აბრამიანი და მომიკსენე რჟს თენის-სცე წსა საშებას. რა
 მეცა განვლო და და მსლე ვექმნე სოიელს და შევიმთხენთ ურთი-ერთას სა-
 სუთელს ცათას: ხოლო ბერმან მიაგლის მის და ჰქრქუ: კურთხევაჲ ჩემ-მიერი
 შეილო ჩემო ესე არს: თი დი მხოლოჲ | დაუსამამო. რელს ედიებდ და ჰხოვო. U 633b
 იე მისი მხოლოდ-მობოლი. რი შეიუარე და აღილე ჯი თვისი | და შეუღეც. და N 308b¹

20 სული წაჲ რი გამოერჩიე და შეიწინარე და გუაუნ შენ იგი მცველ და მფარ-
 ველ და წინამძღუარ ეთა შა საქეთა შენთა: და რწ გაკურთხოს შენ. იუაუნ იგი
 კურთხეულ. და რწ გვეკოს შენ. იუაუნ იგი წვეულ. რ ზატოე-ეც მამას შენს
 სულოერსა. და ზოთს სულმანცა შენმან ზატოე ვე წდის შენის თესლითი-
 თესლამდე. და დაწეროს სახელი შენი წიგნსა მას ცხოველთას. და ზოთს მ-
 25 დლი ცათა შა და ქენახას ზა დედამან შენმან. რწ გუა: შენ. და ეი რი მის-
 ხურა მე. უმეტეს შენ უწეო. მოციინ მას წუალობაჲ მსაჯულმან მან სიძარტლისმან.
 მას დღეს შა. და კურთხეულ არს დი რწ გაკურთხინს თქვენ: ხოლო რომელთა

ესმა ესე დაჯჯრდ და | ეტოღის ნეტარსა ინეს: რასა სასწაულის მომცემ N 308b²
 რწ ამის ურმისა-თვს. და მიუგო მან და ჰქრქუ მათ: მოსწრტე იუაუნ თითოელი U 634a

30 თქნი ჟამთა ამთ სიმენად მის-გან. რ უუარს იგი დსა უბიწოების მისისა-თვს:
 და არს იგი ტური რჩეული. სათხოჲ დე. და მე უწეო რ საზომის დიდს მი-
 წვენად არს იგი და ენი კაცი ზატოეს სცემდენ მას და აღიღებდენ. რ დამკუ-
 დრებულ არს დმერთი მის შორის: და ესეგროთა ლოცვითა მისცა მათ მშ-
 დობაჲ და კურთხევაჲ და მცირედ დასწეულად და ეა მძინარემან მისცა სული.
 35 თვისი ოს და დაწდო იგი საფლავს მამათა თანა: და მიერ ჟამთაგან შესიძინა წწ
 და შეიმოსა ხალენი კამისისაჲ. | და აუენებდა თავს თვისს რა არა იხილოს ნა- U 634b

თელი ესე დღისაჲ მსგავსად ძაღვის თვისისა: და დღე ველ ილცხვან იგი ვე
 მწუხრადმდე და შად ჟამისა მის დასხვის სკუპეველი და თქვს: დიდება ღმერთსა
 და კურთხევაჲ და ქებაჲ სხელის მისსა უკე და უკე უკე ან: და მერმე ად-
 დგის იგი ლოცვად დასლვას ოდენ მზისსა და დგან ვე კანთადადმდე: და იცემს
 5 იგი მკერდსა თვისს ვა ლოდითა და ტირინ და ილცხვან და დაადგრის იგი ვადგე
 უძილოდ უმრავლესთა დამათა: და დღე და ღამე თსაღმურებნ და ადიდებნ ღმერთსა
 დაუცხრომელად: და წართქვს ან ორმოც და ათი იგი თსაღმური დაეთითი გა-
 ლობით-ურთ და | აეთისაჲ წეს სხარებასა და სობრძესა სოლომონისსა და წარ- N 309a²
 თქვს სარწმუნოებაჲ იგი წითამათაჲ. რე თქუეს ნიკანს. და ლოცვაჲცა იგი. რე
 10 ასწავა | ქნ მწაფეთა თვისთა: და დასხვის მარჯუნეს ნებსა ზა სკუპეველი და U 635a
 მიუხერის იგი დე. და თხიერ ტეცხლის ადუტევის სული სულელებსაჲ სს-
 კუმიველმან მან. და ჰტრძობინ ვა კმისა ერისა მრავლისათა რეი აჟმობედ მის
 თა და იტუჯედ ადესა: ხოლო სვიმონ კითა ცალობისათა წართქვს უკუანადს-
 კნელი მუკლი იგი დაეთითა: თსაღმურისაჲ რელს იტუჯს: „ბანაკი ანგოთა დთი-
 15 სათაჲ გარემოადგეს მომიქმისა მისთა“. და იტუოდან მის თა ძლევისა ცალობასა
 კითა ბრწენივალათა და კადიდებენ შენ ქე ძეო | დთისა ცხველისათა: ესრეთ N 809b¹
 ჰტრძობა ვთა დღეთა და დამეთა და ადსრულნის ლოცვანი თხსნი. და რეს
 დაჰქედის მზე თქვს: „მშადობით მას ზა დაგწევ და დაეთისე რ შენ ონ სს-
 სობით დასამკედრე მე“. და ვრ ესე თქვს: | მოყოლდის ძილსა ვა მინას U 635b
 20 განსუენებად კარტათ მისთა მცირედ. და ოდესმე დაადგრის ვადგე უძილოდ: და
 დღესა ერთსა განიზრახს და დაადგრა იგი ოც და ათ დღე და ოც და ათ ღამე
 უძილოდ და ევედრებოდა იგი დესა ლოცვასა შა თხსსა. რა განამორთს მან
 ჰრული ძიღისა და ეხუენს მან დთისა შრ და ჰრქუა: ვერ შეისაძლებელ არს ესე
 უთავად. რ სავარს არს გორტთა ბუნებასა მცირედ განსუენებაჲ:
 25 26. ხოლო კეთილის-მისუელი იგი ეშმაკი. რე მადის ჰბრძავს წთა. | იკუ- N 309b²
 მია მან ვადივე იგი ჰურტელი სხტურებისაჲ ბოროტი გუელი რთთა ევეო ვლ-
 ქმნულთა მათ: და შევადს სამოსელსა წესა სნისისა. რე იგი ემთსა. ხალეინ კა-
 მისისაჲ. და განად: ზირი თხსი და ისტუენდა და ჰბერვიდა და კებნად ვერ შეუძლო.
 ხოლო წეს სვიმონ შეაძურა | იგი მენედ და დათრკუნს ფერკათა თხსითა და ბო- U 636a
 30 როტმან მან გუელმან დაუტევა ჰერქი ტუავისა თხსისაჲ ქუეშე ფერკათა მისთა
 და გარდავარდა იგი სუეტისა მის-გან ქუნად და მეის უჩინო ექმნა: და დასა-
 მტკიცებულად სსწლის მის უჩუნს მათ ტუავი იგი გუელისაჲ მის. და მათ
 ელთა მისცეს დიდებაჲ დთის სკურველებისა მის-თხს: და მერმე კად დღესა ერთ- N 310a¹
 სსა შეკრიბნს ბოროტმან მთავარმან ეშმაკთამან ეშმაკნი მრავალნი და მოიციქეს
 35 სუეტი იგი ნეტარისა მის. და უნდა რამცა დასცეს იგი: ხოლო მადლი დესაჲ
 გამობრწენდა ვა ელვაჲ შექედ მისა და მუნქუესვე განიბინეს იგინი. და
 წარსლვას მათსა ვმობდეს და ვაებით ივლტოდეს: და მერმე კად გამოცხდა მან

ეშმაკი მსგავსად | მფრინვადისა. და ესინეს მას ფრთენი და ედგა მას ზირი ყრმი- U 636b
 სა და შეემა უფო მან ზირსა წისა სკმიონისსა: ხოლო მან დასწერა მას სახე
 ჯრასა და მვის მთავლად ვა კუამლი წე მისსა: და კ დ ოდესმე დგა წე აგი
 ლოცვასა შა და უნებით ვა კელმან კაცისამან შეუჭურა ფერკი მისი მკვრად
 5 და უნდა რამცა გარდამოატლო იგი სუეტისა მის-გან: ხოლო იგი ძალითა ქსითა N 310a
 განძლიერდა და უნდა რამცა სცა სახელითა ქსითა ბოროტისა მას. და მას ვა
 ესმა სახელი მაცხოვრისა გარდავარდა იგი ქუნად: ხოლო კუერთხი იგი მიპურ-
 ლი სცემლად სკმიონას მიერ ევა ბადესა მას რკინისსა რ ი გარემოდგმულ
 იყო თავსა ზა მის სუეტისასა: და კ დ ბოროტმან ეშმაკმან იკადრა შეპურობა
 10 კელთა მისთაჲ. ხოლო მონამან ღთისამან სკმიონ | დასწერა სახე ჯა და ცე- U 637a
 ცხლი ალდვა უკეთურსა მას და დიწუბილად ვა ცეცხლითა. უმუნდასკნელ გამო-
 ნნდა ვა ყრმამა შავი და ურცხვოდ ეტყოდა: მაქუსლა შენდა მართ წუობაჲ ერთი
 ძლიერი და უკეთე მძლო მე. არა შეგსძინო ბრძოლად შენდა ვე ვამადმდე: | და N 310b
 ვ რ ესე თქუა. იწუო აღჭურვად ეშმაკმან მან და უნდა რამცა შეემა უფო ნეტარ-
 15 სა სკმიონს ვა მორკინილმან: ხოლო მან შეიმოსა საჭურველად და სბრძოლად
 მისა სასოებაჲ ქსი და ძალი და შეწევნა მისი: და შეუჭურნა ეშმაკს ორნივე
 კელნი მისნი და ვა მოფხურაილნი შეუჭურნა იგინი უკუმართ. ხოლო იგი მო-
 ავლდა ვა კუამლი წე ქარსა და უნინო იქმან და ივლტოდა:

27. და მაშინ ადგილნს თუღნი თხრი იცუნად ყრმამან მან ქესმან სკმიონ U 367b

20 და ადინუს ორნი კერეონნი ანთებულნი კელთა მისთა და იწუო ლოცვად. და
 ადიღებდა და აკურთხევდა მომცემელსა ცხორებისა და მკსნელსა და მაცხოვარსა
 ჩსსა ი ვ ქესა ვ დის დაესრულნეს კერეონნი იგი: და იხილნა ადმოსავალითა N 310b
 კერძო ცანი განხუშულნი. და იხილა რ ი ჩნი ი ვ ქე და ილიკტიონი ბრწინვა-
 ლე ნათლითა მიუთხრობელითა გარემოადგ მას: და მიქელ და გაბრიელ მთა-
 25 ვარანგელოზნი დგეს ერთი მარჯულ მისა და ერთი მარცხელ: და დრუბელი ნათ-
 ლისაჲ იყო ქუეშე ფერკითა მისთა და ელვიდა იგი მცხინვარედ ვა ზორფირი
 მსგავსი თქრომსაჲ: და აღიპურნა სკმიონ კელნი თხსნი მისა მართ და ვედრე-
 ბით იტყოდა: ვ ო რ სახიერო და მრავალმოწულყო. ჭერ-გინნდა რა ნაყოფნი
 კუთილნი შეიწინნენ შენდა ჩემ მრ: | ხოლო მაცხოვარმან ჭრქუა კელის-მიპერო- U 638a
 30 ბით: ჭე იუფენ. და დასწერა მას სამეზისა ჯ ი. და იხილა სკმიონ სიმრავლე ეშ-
 მაკთაჲ ზირსა ზა ქუნისსა | ვა გოლტი ღორთაჲ და ვა სიმრავლე თხათაჲ: N 311a
 მაშინ მისცა მას ქსი კელმწიფებაჲ განსხმად სუღთთა მთ ბოროტთა და განკურ-
 ნებაჲ ეღთა ვნებულთა. და მოცეა კუერთხი კელთა მისთა და ივლტოდეს ენი
 იგი ეშმაკნი წე მისსა: მაშინ ეღთა რ ღთა აქუნდა ვნებაჲ მრავალფეროთა სენ-
 35 თაჲ მოფიდოდეს მისა და განიკურნებოდეს და ეშმაკნი განვიდოდეს ვნებულთა-
 გან და ეღნი ერთბამად მიიქცეოდეს მხიარულნი სხიიდ თხსა და ადიღებდეს
 დმერთსა:

28. და გამოუჩნდეს საზნი ანგზნი ღთისანი წეს სვიმონს და დადგეს გა-
რემოს მისს. და აქუნდა თითოეულსა საწერელი | ბრწეინვალე ვა თქრობ კელ- U 638b
თა მათთა. და ელთა რლთა ჭეკუბან კურნებაჲ სვიმონის მიერ | აღწერინ N 811a²
ანგზთა მათ სახელნი მათნი სიტყუთა მისითა ეტრატს ზა სხეტყას. და
5 იგინი განიკურნებოდეს ელთა-გან სენთა კელის-დადებთჲ მისითა სადაიდებულად
ღთისაჲ.

29. და კდ მოვიდეს მის მრავალნი ეშმაკეულნი თიცხლად გუგუელნი რნი
ბეროდეს და თითოეულსა მას დასწერის სახე ჳჲ და ჭრქეს: სახელითა იჯ ქსითა
რნი ჳრს-ეცუა ჩრ-თჲს განვედით ბტრო სულნო დაბადებულთა-გან ღთისათა.
10 და იგინი ეშობდეს ვაბობთ და ივლტიედ. ხოლო ვნებულნი იგი წარვიდოდეს
სახიდ თჲს მშჯდობით და აღბედეს ღს. რნი მოსცა მათ კურნებაჲ მონის
თჲსისა სვიმონის მიერ.

30. და ანგზნი იგი რნი გამოუჩნდეს ნეტარსა სვიმონს იხილნეს იგინი U 639a
სსუთაცა მრავლთა მსკავსებით და არა ჩუენებით | და ეგრეთ გარემო მდგომა- N 311b¹
15 რენი ჭმსსხურებდეს კაცსა მას ღთისსა ეე ჟამადმდე. და შდ ამისსა ჭკითხა ანგზთა
მათ წნ სვიმონ და ჭრქეს: რამსა-თჲს დაცადეთ წერად იგი. ხოლო მათ ჭრქეს:
რ ამიერთგან განამრავლა ღმან მადლი მისი შენ შრ და მოგცა ძალი რა შენ
შრ იდაღის სახელი მისი წჲ. და არღარა ბრძანებულ არს ჩნდა წერაჲ რ
2) სიტყუთა და ძალითა ოღისამთა მიეცემოდის შენ შრ მომავლთა მათ კურნე-
ბაჲ მსკავსად სარწმუნოებისა მათისა. და ხილვითა შენითა და კელის-დადებთა და
კუერთხითა მაცით თინავისამთა. რნი მოგცა ოსა შრ. და თესთა სათოსლის
შენისამთა განიდევისა ენი | ვნებაჲ და სელმობაჲ და ამის თანა მტურერისა მიდე- U 639b
ბითა შენ შრ და კსენებითა სახელისა შენისამთა | სარწმუნოებით განჭკურნებ- N 311b²
დეს ძალი ღსაჲ ეთა ვნებულთა და არაძლებულთა ერსა შორის ელთა ადგილ-
25 თაჲ. და რღსა აქუნდეს კსენებაჲ სახელისა შენისაჲ. გიხილვიდენ შენ სახლთა
შა მითთა და სლვასა მათსა და საქმესა მათსა: და ითხოვიდენ ღისა-გან. შენ შრ
მონისა მისისა და ბოფონ მადლი და შეწევნა ოსა შრ და იკსნებოდან ეთსა-
გან ბორბტისა ელსა ადგილსა ელსა ჟამსა და დაიცეგოდან განსაცდელის-გან და
კაცთა-გან ბორბტთა და მკეტთა-გან მიძნვარეთა და საცურერისა-გან ეშმაკისა: მათთა
30 შა. და უდაბნოთა. სდუსას შა და კმელსა და საბერობილესა შა და ტუეუობასა
მათსა. და ეთა რლთა ხადონ სახელსა შენსა. განელს | მათ კარი წყალობისაჲ U 640a
და | ნუგეშინის-ცემისაჲ ეთა ჭირვეულთა და ეუთს მცველ ეთა მოხურებულთაჲ. N 312a¹
რა უთხრობდენ ურთი-ერთას საკრველსა მას საკრველებათასა რნი შენ შრ
ადესრულებოდის საშურებულად და აღსაბაძველად სათნოებათა შენთა. რა ეთა
35 რლთა ესმეს იგი და ჭრწმენეს საკრველებათა მათ-გან რნი მიმცემელი საკრ-
ველებათაჲ: და რა ეთა რლთა ჭრწმენეს სათნოებათა შენთა ძლი. დასთრგუნ-
ვიდენ იგინი სახელისა შენისა კსენებითა გუგელთა და ღრიახადლთა და ელსა

ძალს მტერისის: და აწ მენე იუაე და განსდლოერდი ოს მრ: და ვრ ესე ჰრქუეს ანგოთა მათ. მისტეს მშჯღობა და წარვიდეს:

31. მიერ უმითგან მონამან ღსამან სუმიონ იწყო კურნებად | და აღასრუე N 312a¹
 ლეობდა ძალთა მრავალთა. | ბრმათა მიჭმადლას ნათელი: და დედაჟატს ვისიე ესუა ძე U 64Cb
 5. ეშმაკეული უტოვ და ყრუე. და მოვიდა იგი სარწმუნოებით ძითურთ და დასგლო
 იგი სუეტის თს მის წოდისს და ადინილას თუაღნი თუნნი და იხილას სარკუმე-
 ლი სუეტის მისისამ დაწმული: და ესუენს დედაჟატს მას ვს ბრწინავალეობა
 ელვისამ რი გამოჭკრთა სამისელის მისისა-გან და კარდამოხდა ყრმას მას ზს
 და ესმა კმა რი იტყოდა: განვედ ქსულ ბოროტო ქქეს-გან განსეკეულო
 10 მონის მისის სუმიონის მიერ. და შეესეულად ივლტოდა ეშმაკი იგი და განი-
 კურას ყრმამ იგი. ადიდებდა ღთს ღედის მისის თს და მიიქტეს სხიდა თუს სი-
 ხარულით უწებულად.

32. და კდ მოვიდა კაცი ვინიე კახადუკიელი რი გუემულ | იყო ეშმაკი- N 312b¹
 სს-გან ფდ და კობდა | და იტყოდა: შემიწყაღე მე მონაო ქსო სუმიონ რ ფდ U 641a
 15 ვიგუემები მე ეშმაკის-გან ბოროტის. და დაადგრა იგი ესრეთ მეომარე სმი დღე
 სუეტს მას თს: და კარდამოხილას სარკუმელი მონამან ღსამან სუმიონ და
 შეჭრისსნ ეშმაკს მას და ჰრქუას: სხელითა ოს ჩნის ივ ქსითა განვედ
 კატის მაგის-გან. და მსწრაფლ ვს გუემული ივლტოდა კატის მის-გან ბოროტი
 იგი ეშმაკი. და მისცა მას ნეტარმან სუმიონ ფეივ ძძის თუსისამ და განუტევა
 20 იგი და ამტო რს არავის უთხრას ვდ მის შრ განიკურას ვნების მის-გან: ხო-
 ლო იგი წარვიდა და ჰმადლოდა ღს. და ვრ მიიწია ქქუნად თუს მისცემდა
 ფესუს მისკანის მრავალთა გუემულთა და ეშმაკულთა და განიკურსებოდაღს ღს N 312b²
 30 მრ სხელის-დებითა წის სუმიონისითა. და მოვიდათ ქქნით თუსით | და ჰმადლობ- U 641b
 დეს და ადბდეს ოს მომცემელს სკურველეობას:

33. და მერმე კდ მოვიდა ყრმამ ერთი ნეტარის მის და იყო მის თას
 ეშმაკი ფიცხი და დასცის იგი ძლიერად ვდის მოიჭმინ ენას თუსის და ევედ-
 რებოდა იგი მას და ეტყოდა: შემიწიე მე ჰირვეულს ამას და გუემულს ფდ
 წო. რი ესე მახსებულ ვრ სიკუდილს მტერის მრ. და შეეწყაღა სუმიონს
 ჰბუეკი იგი და შეჭრისსნ ეშმაკს მას და ჰრქუას: ციბრსნებე შენ სხელითა ოს
 30 ჩნის ივ ქსითა სულ ბოროტო. განვედ მაგის-გან და ნურღარ შეხუად მა-
 გისს. და ვრ ესე თქუა. ივლტოდა ეშმაკი იგი კატის მის-გან და არდაქდა N 313a¹
 შესძინა შესლუად მის და წარვიდა კაცი იგი ცოცხალი და ადიდებდა ღს და ჰმად- U 642a
 ლობდა მონას მისს ნეტარს სუმიონს:

34. და კდ მერმე კაცი ვინიე ანტიოქელი მოვიდა მისს. რღს სტო-
 35 მაქი მისი ფიცხლად ელმოდა სიერმით-გან მისით და ვერ შემდებულ იყო იგი
 ჰმად სკმელის გრილის უდ რ სლმობის მის-გან არღარ მოიდნობდა სტო-
 მაქი მისი. და ოდესმე ტყვილის მის-გან დაეცის იგი ქქნას და გორან და

ვერ შეუძღის სეადღვამად: და იგი ცრემლით ევედრებოდა ნეტარს სვიმონს და ეტყოდა: შემიწყალე მე მონათა ღმრთისა და განმარებე სენისა ამის-გან: და შეეწყალა იგი მას და მისცა ფესუ ძაძისა თვისისაჲ. და ვა შეიხო იგი მან ვარტთა N 313ა² თვისთა. შენჩვესვე განიკურნა და წარვიდა იგი სხილ თვის და ადიდებდა ღმერთისა.

5 35. და შდ კდ სხუაჲ ვინმე მთვინა თაყუანის-სტეგმად მას და ეტყოდა ტირილით: შემიწყალე მე ვ: | მონათა ღმრთისა. რ ძე ჩემი აწდა აღესრულა და არა U 642b ვინებე დაფლავა მისი: რ მრწამს უკთუ გინდეს შემიძლეულ ხარ აღდგინებად მისისა და უწვი რ უნ რი სთხოფი ღმრთისა. მოგცეს შენ. და თუ ინებო. ესეცა მთა-
ლო. და აწ გვედრებო: შემიწყალე მე და ნუ უგულებელს ჭეოფი თხოვას ჩემისა:

10 და ვრ იხილა წნ სვიმონ დიდი იგი საწმუნოებაჲ მისი ღმობობერ აქმნა მის-
თვის და შეადრინა მუკლნი თვისნი და მუფარყამ ილოცვიდა ღმრთისა. და ეუწუა მას მადლითა სულისა წდაისათა მოქცევამ სულისა ურმისავე და ჭრქუა კაცსა მას: N 313b¹
სახელითა ღმრთისა ჩნისა იჯქსითა წარვედ სხილ შენდა. რ ძე შენი ცოცხალ

15 არს: და ჭრქმენა კაცსა მას სიტყუაჲ მისი და წარვიდა სხილ თვის და ზოფა ძე
თვისი ცოცხალი და მოიყუნა ერმაჲ იგი და მოვიდა მწწრათლე | წდაის მის და U 643a
ადიდებდა ღმრთისა. რნ მისცა ესეითარი მადლი და კელმწიფებამ მონას თვისსა
სვიმონს: და ელთა რ ღთა ესამ დაუკვირდა და იგინიცა ადიდებდეს ღმრთისა მ-
რადის დიდებულსა:

20 36. და ვრ იგი თხააც წთა სიერული ღმრთისა და მას სათხო უჩნ სიერლი
მათი. ესრეთვე მადლმან ღმრთისა შეიწყარა ნეტარი ესე და შეიყვარა იგი სდ
და გამოცნდა ვა მამათ-მთავარი აზნაჲმ და იხილა გური | წთა ანგზთაჲ მდგო- N 313b²
მარე და რი შორის მათსა: და კდ იხილა ეტლი ერთი სზეტაკი და გვრ-
განი დიდებისაჲ აქუნდა ანგზთა მათ და გვრგვინისა ჭეოფდეს მას. ხოლო მან
ჭრქუა მათ: სიტყუაჲ ღმრთისაჲ არს ჩემთანა და სამოსელი ჩემი ძაძისაჲ არა გან-

25 შეასტრეგების ჩემ-გან. რ დიდებამ ქესი მას შინა ჭტაეს: ჭრქუეს მას ანგზთა:
შეიმოსო ამსცა შინა ქე ვა | სამოსელი ზორფირი და მოთილარდნო სული წდა U 643b
ვა საბლარდელი სხილავო. და შესძინა წმან სვიმონ და ჭრქუა: გვედრებო რთ
უკთუ სათხო განს შეარცხამ ჩემი წთა თა არღარა ჭრარს ჩემდა რა ვი-
ზარდებოდი მე სხრდელთა სოფლისათა: არამედ მადლითა სხიერებისა შენი- N 314a
სათათა: ჭრქუა მას რნ: ესეცა სათხო მინს რა ვეო ნებამ შენი და გვეფინ იგი

30 რ გამოგონიე და განვწმიდე და გუფ შენ დირს კეთილთა მათ დაუსრულებულ-
თა და სუფევდე სასუფეველსა მას შა დაუსრულებულსა. და იუწინ ისინი შენნი
ადმხულ საგუთელად ეშმაკთა: და შეჭმოსეს ანგზთა მათ სამოსელსა მას ვა
ძაძისას დიდებამ და ბრწინვალებამ მიუთხრობელი და დაადგეს თავსა მისსა

35 გვრგვინ | ქათა-გან ზატოსინთა ადმუელი: და იყო შორის მისსა ჭრთ და ვარს- U 644a
კულავი ბრწინვალე მსგავსი ელვისაჲ და აღსუეს იგი ეტლისა მას ვა სზეტაკსა:
და სისარულითა დიდითა გალობდეს ერთითა კითთა და იტოდდეს: ქე ღმთი ჩნ N 314a²

28 - 29 ე.წ. რელიზია] კეზიარული U.

დიდებულ არს ცათა შა და ქუანასა ზა და მონაჲ მისი სუმიონ სუფევდეს წათა და სიღიოს ეწლს ძაღს მტერისსა: და იხილს ანგეზმან ეშმაკი ერთ-ერთი მისით შეძრწუნებული შიშით და ვრ მოკეთ გონებისა ადიდებდა იგი დიერთსა ამს ეწლს ზედა:

37. და დედაკაცი ვინმე ეშმაკეული მოვიდა წადის მის. ეგვდრებოდა მას და ეტოლდა: შემიწაღე მონაჲ ღთისაჲ. რ ვიტანჯებო მე სულის ამის-კან ბოროტისა: ხოლო მას შეეწაღა იგი და შეჭრისხნა სულის მას უკეთურსა და ჭრქუა: სხელითა რა ჩნისა | იჯ ქსითა განვედ მაგის-კან. და შეესუელად კმა-ყო ეშ-
მაკმან მან და განვიდა მის-კან. ხოლო დედაკაცი იგი ჭმადლობდა ოწლს და მონასს N 314b
სუმიონს-და წარვიდა სხიდ თვის სიხარულით:

38. კაცი ვინმე ადრგეთა ეშმაკისათა შეეშურა ბერს ვისმე და ადუდაც მტერად და წარვიდა და ეგვდრა გრძნეულთა რა განაცთონ კაცი იგი და ქენი მისნი ბოროტითა სიციფეთათ: და იქმნენ იგინი წარტაცებულ მათა კარე და რა განრუენეს სამწესოჲ საცხოვართა მათათაჲ: ხოლო მონასტერსა მას ოწლს შა იყო ნეტარი სუმიონ მოკლდა სხრდელი მათა მათ და საკმარიცა რა არნ მომავლთათ-თავს: და მოივდის ანგეზი ბერისა მის რა ეწს სიბერისა მისისსა იკუეშებოდა იგი ბოდოტად და ჭრქუა: წარიდე იფქლი და მივედ ღეგამორჩეულისა | და საკვრველთა-მოქმედისა სუმიონ მესუეტის და მართუ მას იფქლი იგი საკმარად გლახკათა და უცხოთა. რ არა აქუს მათ სხრდელი: და შეახე ფესუსა სამოსლისა მისისსა ნგრძნები იგი ოწლითა შეკრულ ხარ შენ და სხელი შენი და დანითქას იგი სიდრმესა ქენისსა: და მოვიდა ბერი იგი და მართუა იფქლი წეს მას და აუწყა ეწლი სქმე თვის და მოიღო წყალი და მიწაჲ და ფესვ სამოსლისა მისისაჲ სიტუვს მის-ებრ ანგეზისა და წარვიდა სხიდ თვის: და წყალი იგი და მიწაჲ იცხო სარწმუნებით გუჰმას თვისსა და ასხურა კეთა თვისთა და ეწლს საცხოვრისა თვისსა რათა იგი დაშთომილ იყო: და ეგრეთვე ეწს სხელს მისსა და სხრდელსა და შეის დაჭკინდა კრულუბაჲ იგი გრძნეობისაჲ მის: და ეშმაკი იგი ივლტოდეს | სირცხვლეულნი ძალითა ღსათა: და კაცი იგი იქმნა განტოცხლებულ ძითურთ და ეწთ სხელით მისით: და ნეშტი იგი საცხოვართა მისთაჲ აღორძინდა და მიერ ესმითკან არდარა შექმთხვა მას ბოროტი ვადის დაუკვრდა ეწთ და ჭმადლობდა ოწსა და მონასს მისსა სუმიონს:

39. დღეს ერთსა მოვიდა ნეტარისა სუმიონისა კრებული ერისა დიდძალი რანი შეზურბილ იყუნენ ფერად-ფერადთა-კან სენთა და უდოცის თითოეულს მათსა და განკურნნის გუემულეების-კან მათისა | და ეშმაკეულთა-კან განასნის სულნი ბოროტნი: და განკად ჭმამავი სსწაულთა მისთაჲ ეწს ადგილის: და კად მოვიდა სიმრავლე ერისაჲ სენთა მათთა თას. და აკურთხა სუმიონ კუერთებო და მისცა მოწაფეთა თვისთა რა დასდებდენ ერის მას ზა და ქეოფდეს იგინი ეგრეთ: და დასდებდენ უძღურთა მათ ზა და ეტოოდეს: გამორჩეული ღთისაჲ სუმიონ ესრეთ გეტკუს თქვენ. † სულხო, ბოროტხო. განვედით დახადებულთა-

N 314b²
U 645a

N 315a¹

N 315a²

U 646a

გან ღთისათა: და მეუქუელად კმობდეს და განვიდოდეს კ:ცთა-გან ერთ სსოჲთ მათით კელთა-გან და ფერვათ-გან ჭე უურთა-გან ჭე ურთა-გან გუამის მათისა და უღნი ხეღვიდეს უღთა სხეულთა კურნებისა: ხოლო კურნებთა მათ აქუნ დღეობება კურნებისა ვე | სამკაცადმდე და უუეთუ კდ არა აკურთხნის წონ მან კურთხე- N 315b1
 5 ბი იგი. არღარა აქუნ მათ ძალი კურნებისა: და ესე იყო განკუბითა ღთისაჲთა. რა არა შეიპურნეს ძმანი იგი სუთობაჲნი: და ესრესხედ განკურნა ერთ იგი ურთიხე: და უღთა ერთობად მისცეს დიდება ღს. რ | აღუდგინა მათ წყუქუელი წე U 646b
 და მოხედნა ერსა თვისსა წყალობითა და მისცა მორწმუნეთა თვისთა წინამძღუარო და მკურნალი სულთა და კორცთა მათთაჲ.

10 40. კაცსა ვისმე სხეულით გის დაესხნეს მას მკეცნი არა შორს მონას-ტრისა-გან და დასცეს იგი რამცა შეჭამეს. ხოლო იგი კმობდა და ხალოდა სხეულსა წდისა სუმიონისა და მუის დაუუგნა და მან ზიონი მათნი და ვერ შეუქალეს ვნებად | N 315b2
 მისა კრულებისა მის-გან: და მოვიდეს ვა გულისხმებური აღსაფლეს მის სუეტისასა და დასხნეს ზიონი მათნი ქჷანასა და კმობდეს: ხოლო წდამან მან
 15 გულის-ხმა უო ღსა მიერ საქმე მათი და განჭესნა ზიონი მათნი კრულებისა მის-გან და ესრედ წარვიდეს და მან უთხრა ძმთა მათ რაჲ იგი იყო და უღთა რთა ესმა და იხილეს საკრფელებად ესე მისცეს დიდება ღთისა:

41. იყო მათ ადგილთა და კარემო სანსიქების მის სოფლებისასა სიმრავლე U 647a
 მკეტთა მრავალთაჲ მრავლით უამით-გან და დიდსა ვნებასა და ბოროტსა შემთხუეგ-
 20 ღეს კაცთა: რ მისრვიდეს მამათა და დედათა და ურამთა ჩხელთა სხელთა-გან გამოიტაცებდეს და ამის საქმის-გან | დაეცა შიში დიდი უღეს ერსა ვდის ში- N 316a1
 მისა მის-გან შეკრბის ერთ დიდი ბჭეთა თანა ქადაქისათა და ესრეთ წარვიდინა გსასა მათსა და საქმისა: დღესა ერისა შეკრბა ერთ მრავალი მის სოფლებისა-გან და მოვიდეს ნეტარისა სუმიონისა და ევედრებოდეს მას საქმისა მის-თავს და აწყო
 25 მან სუგვიონის-ცემად მათდა და ეტეოდა: ქ მანო ჩემო. მოიკესეთ ვრ იგი გუასწავებს მოციქული და იტყვს: ამის-თავს მოიწვევის რისხვად ღთისად სსმობთ მათ ზა ურწულაობისათა. რომლის-გან | აქმნებთ სიხვად და მრუშებად. ტუევი- U 647b
 ღი და ძკრის-მეტეულებად. გულის-სიტუეუად ბოროტი და ცრუეობებად. რისა ნატელად ჯერ-არს ჩნდა თქმუად ჭე ჭე და არა არა. და | ესეუთარნი საქმეი N 316a2
 30 აღსძრვენ ჩნ ზა რისხვასა ღთისასა: და აწ სამე უწეით რ უი კაცი ახოვდ შეკრბის და ვა აწრდილი მოაკლდებთ სოფლისა ამის-გან. რ უეეო წარმავალ არს: და ამის-თავს ჯერ-არს ჩნდა რა შეუდგეთ საქმეთა კუთილთა და არა შე-
 ვაწუხოთ სული წდაჲ. რათაცა ადგიბეჭდენით. რა განსაძღვლთა-განცა განვირ-
 35 ნეთ და სთნოთათ თანა ვიბოვნეთ: და რ ღთისა მოწყალებსა ჭეუბავს რა იხი-
 ღოს სინანული ჩნი. რომელნი ესე ვართ მსგავს უძღებისა მის შვილისა: და
 განმორებულ ვართ მის-გან საქმეთა ჩნთა-თავს. რა | მოვიტკეთ მისა ვა იგი და U 648a
 შემოწმარნეს ჩნ მამამან მოწყალებისამან დაკლეითა მხოლოდ-შობილისა ძისა თვისსაჲთა: რისა მიერ მივემთხუეეთ | მოტუეუასა ცოლვასა. და მეუოს ჩნ N 316b1

მკსნელ უღთს: და აწ შეიწიროს სწრაფად გულის-მოღვიბების თქუენისაჲ სი-
 მრავლითა მოწოდების თუხისაჲთა და სემ კლასკიას მიერ მონის მისისა: და
 შეჭრისხნეს მეტათა მსხვარეთა და განდევნეს და არღარა შემსდებელ იუფენ
 ვნებად თქუენდა ანდ შეიცვალოს მწუხარებაჲ თქუენი სიხარულად. და ამიერიტას
 5 გემნეს თქუენ უშიშ და უნებებელ უღთს-კან მავნებელითა თქნთა და მსჯღობით
 ხვლოდით კხათა თქნთა: და აწ უღთა ერთბამად. ვა ერთითა ზირითა. მიეცით
 დიდებამ ცხოველს-მოთველს ერთასკიებას სამებას წადის: | და ვრ ესმა ესე U 648b
 ერს მას მისცეს უღთა ერთბამად ქებაჲ და დიდებამ და მადლობამ ღთს
 სამებით დიდებულს: და მიერთიკან განდევნეს მეტნი იგი და არღარა ავნებ- N 316b²

10 დეს კაცთა მათ და ივინი უშიშად ვიდოდეს კხას მათს სიტყუს მის-ებრ წადის
 სუმიონისა:.

42 ერთამე ვინმე ერთი აღსრულ იყო სეთა დაფინისათა და მიჭხელა ადმო-
 სავალითა მსკეს რაისა აღმოსდვის მისისას და ვნებთა ეშმაკისაჲთა დაუბნელდეს
 თუაღნი მისნი და ვერ ხედვიდა: და ვრ იხილეს იგი მობუელთა მისთა კერეთ.
 15 აღანთეს სხთელი და დასხეს საკუთველი და ევედრებოდეს ევანთელს სწის
 მიერ მონის მისისა: და მუნქუესუე განიკურნა ერთამე იგი ვნების მის-კან და
 იწყო ხედვად და ადიდებდა ღთს მობუელთა თუსთა თა და | ქმადლობდეს მო- N 317a
 ნას მისს სუმიონს: U 649a

43. სსუამ ვინმე იყო კად და შემთხვევითა სლამობისაჲთა განსივნა მუცელი
 20 მისი და იწყო ხადდ სხელს წადის სუმიონისას და იხილა იგი სხელს შა
 თუსს დამით და აქუნდა წადა სხარებაჲ და დასდვა იგი მეკრდს ზა მისს და
 მუის განიკურნა: და მოვიდა კაცი იგი წადის მის და უთხრა საკრველებად
 იგი რა იქმნა მის მიერ და ადიდებდა ღთს მარადის:

44. ქალწული ვინმე იგუემუტლად ეშმაკის-კან ფად და მოვიდა ნეტარის
 25 სუმიონის სარწმუნობით. რ იხილა იგი ძილს შა მოსილი სამოსლითა ბრწეინ-
 ვალითა ვა სათლითა და აქუნდა კელთა მისთა შაშარ და უკუმირა ფერკას მისს
 და განზო | იგი. და ესე რამ წარმოთქვა წე წადის მის ცრემლით ევედრებდა N 317a²
 რა | მიჰმადლოს კურნებაჲ: ხოლო წას მას შეეწყალა იგი სარწმუნობით თხო- U 649b
 ვის მის-თუს და ხადდა იუს ღთსისას და დასწერა მას სხე ცხოველს-მოთვე-
 30 ლისა ჭრის მისისაჲ და მიუხეულად განვიდა მის-კან ეშმაკი იგი ვალადებითა
 დდიათა. რ იტანჯებოდა იგი სიტყუს მის წმიდასაჲთა: ხოლო დედაკაცი იგი
 განიკურნა მიერ უამით-კან და დასცხრის სიმთიენე ფერკის მისისაჲ რა ვნე-
 ბითა ეშმაკისაჲთა ფად აღბერილ იყო. და წარვიდა სხიდ თუს სიხარულითა და
 ადიდებდა ღთს:.

45. დდეს ერთს ჩუელებების-ებრ მოვიდა მის კრებული ერის დიდალი
 35 რა იხილონ საკრველებათა მისთა ალა რად იქმნებოდეს მის მიერ და ადიდებ-
 დენ ღთს: | და მო-რამ-ვიდეს აღანთეს ლამზრები და დასუეს ლერწმითა ქუნას N 317b¹
 და მოსწრაფე იყო თითოეული მათი | შეწირვად ნათოფის თუსის ნეტარის მის U 650a

მსახურის მიერ მისისა: ხოლო მან არავის-გან რაჲ მიიღო ოღონდ აქცია თითოეულისა მათის მოღებული იგი და ჭრქუა მომღებელთა მათ: შეწირულ არს ღმრთის-გან შესაწირავი თქუენი ძმანო. და ივინი მუწხანუ იქმნეს ვა არადისად შემწირველნი და წარვიდეს ვითარცა უსაყოფონი: ხოლო მოწყაელთა მის წმლისთა

5 ენება რამცა მიიღეს შესაწირავი იგი თვნიერ ცნობისა მისისა. და გულის-ხმა ყო მან ზრახვაჲ იგი გულისა მათისაჲ და მოუწოდა მათ და ჭრქუა რისხვით: უგუ-
 ლისხმო იქმნებით. მე უგუხურნო. და არა უყვით რაჲ იგი | შექმთხუა გუგისა N 317b²
 მოწყაელსა ელისე წინამდსარმეტუეელისსა რქუმს იგი ჭხაკუა მომღუასსა თვისსა და
 მიიღო კეთრთენებაჲ ნემან ასურისაჲ: გინა იუდა არს | ვეტხლის-მოყურებისა დაჲ U 650b

10 ცა და განვარდა კრებულისა-გან მოწყაელთაჲსა: რ ოც და ათისა ვეტხლის-თვის
 განუდა ქე ოლი თვისი. და მოიგო სსხვიდლაჲ მისა მიმოვილი და განსთქდა
 და განიბინეს ელნი ნაწლევი მისნი: და ამის ვენებისა-გან წარმწყედეულისა
 განგუარსადნა წინაჲდგე მოციქულმან და თქუა: რ ლთა ჭნებაჲს სმიდარე შე-
 ცუვიან განსცდელსა და მხესა ეშმაკისსა: და მრავალსა გულის-თქუმასა მანე-

15 ბელსა რ ლთა დასთქიან კაცო წარსაწყედელად. რ ძირი უღლისა უკეთურებისა N 318a¹
 არს ვეტხლის-მოყურებაჲ: და ვ რ ესმა ესე მოწყაელთა მათა შექმისა მიმოთა
 დიდთა. და არღარა შესძინეს უოფად და ზრახვად ეგვერისა მის: და დცუვის
 წე მისისა და თხრადეს | შენდობასა და ლტვიისა უოფასა რა არა მოაწიოს მათ U 651a
 ზა რაჲ იგი ჭრქუა მათ:

20 46. და მათ დღეთა შა უსუენსა ღმან წისა მან რაჲ იგი ეკულებოდა უო-
 ფად ქალაქსა მან შა ანტიოქისსა: და ვ რ იგი მიცემად იყო ტუეულობასა და
 დაწუასა ასურთა მიერ ბუთ-გან ვ ე ბუედმდე მისა: რ მოწყეუელ არს მოთხრე-
 ბაჲ მისი მიშუებითა ღმრთისა: და ევედრებოდა იგი ღმრთსა ამის-თვის რა გან-
 ჩინებაჲ იგი თაწარკადოს | ქალაქსა მან. და ესუენსა მან ოსსა მიერ და ჭრქუა: N 318a²

25 რ მოიწია ჩემდა კა ბორბოტოსა საქმეთა მათთაჲ. რ ლნი მკუდრ არიან მან შა
 და მოახლებულ არს ყაბი მისაგებულისა მისისაჲ ცლოდითა მკუდრთა მისთაჲთა: რ
 შესწირვენ მსხუერხლსა და უგებენ ეშმაკთა მიხეზად ბედისა მათისა და დასცე-
 ლად ქალაქისა მათისა: | და ამით ესევერითა განმარსებებენ მე და ამის-თვის U 651b
 მივსცნე ივინი მტერთა მათთა და ნათესავითა მით უგულისხმოთა განგვათნე

30 ივინი: და იხილა სვიმონ და აჰა ანგ-სი მოვლენიებული აქუნდა მისსა მახელი
 რისხვისაჲ: და უთხრა ჩუენებაჲ ესე კაცთა ვითმე ანტიოქელთა ღმრთის-მომიშთა
 რ ლნი მისრულ ივენეს მისსა: და შ დ მცირედისა ყამისა ადადგისა ღნ ხუასრო.
 მეფე | იგი სპარსთაჲ. და მოვახლა განსრულებაჲ ჩუენებისა მის რ იხილა წინ N 318b¹
 მან: და მოიგვა ქალაქი იგი ანტიოქისაჲ გუნდმან სპარსთაჲსა: და დადაჲ უო

35 ნეტარმან სვიმონ ოსისა მიმართ და იტყოდა: მე ოლო უკეთუ ჯერ-არს გარე-
 მიაქციე რისხვაჲ შენი. რ ი მიჩუენე. და არა იყო მისა ოსსა მიერ სიტყუაჲ გინა
 ხილვაჲ თხოვისა მის-თვის რ რისხვაჲ იგი | განჩინებულ იყო აღსრულებად: და U 652a

8 9 აკო N.

კ დ ილოცა მეოვანესი და შესძინა უმეტესითა ვედრებითა თხოვად ოს მამართ
 ამისვე საქმის-თჳს და ეჩუენ მას ოს მიერ ხილვად რი იტყოდა: არა დაფვა-
 რო მინის ჩემის-გან რაჲ იგი მეკულების უოფად: რ განმიწირავს ქალაქი ესე
 მიტყმად კელთა მტერთა მათთასა და უმრავლესი ერთ მას შა დამკვდრებულე | N 318b²
 5 მოისრას და მრავალნი წარბეჭეუნი. ხოლო შენ მიტყმე მსჯღობად ჩემი აღთქ-
 მით სხითა ჯრის ჩემისაჲთა და მისსა შ დ იხილო სსუჲა ხილვად სცნოდ შენდა:
 და ვრ გარდახდეს მტირელები დღესი. დაეცა მათ განკვრევამ და იხილა მადლო
 სულისა წ დისაჲ მთავალი მის და იყენეს მის თა ორნი ანგონი რთა ემო-
 სა ბედენი და იყო მათ თა ჯრი სუფლოჲ და აქუნდა | კელთა მათთა მსჯღ- U 652b
 10 დებო გარდაცმული და ისარნი მორთხმულნი: და ჰქითხა მათ სუმიონ და ჰქრქა:
 რაჲ არს ესე. ხოლო მათ ჰქრქეს: ჯრი ესე არს სცნოდ და მფარველ შენდა. ხო-
 ლო ისარნი ესე განსაწონელად გულებთა მათთა რ ლთა ენებოს ბოროტის-უოფად
 შესდა რ მართალ-უკნ-იქტენ შემინებულნი და ვერ შეუკლბნ ვნებად შენდა მ- N 319a¹
 ლითა ქსითა. რს მომავლინს ჩს მცველად შენდა: და ვრ იხილა ჩუენებამ ესე
 15 სულიერი. მოაწია რისხვამ იგი საშინელი და იხილა ქალაქი იგი მცველი მტერ-
 თა-გან და მკვდრნი მისი განწირულნი: რ ბარბაროსნი იგი კიბითა ადვილო-
 დეს ზღუდეთა მისთა და შეეადეს წარწემელად ურბიხუთა სულთა: მამინ იყო
 ხილვამ საშინელი და დანადებამ დიდი და კოდებამ | მიუთხრობული: და მრ- U 653a
 ვაღნი. სულნი მოსრვოდეს და რ ლნიმე შიშისა მის-გან გარდაიკვებდეს თავთა
 20 მათთა ზღუდით ქნდა: და ვრ სასარელი ესე საქმე იქსიგობდა. განსუნს ღნ
 ორნი ბუქნი ქალაქისანი დდადებითა წ დისაჲთა. | ერთი იგი ჩრდილოთ კერ- N 319a²
 ქოჲ და მეორე იგი სამხრით. რა არა ე ლნი ერთბამად წარწემდენ და მრავალნი
 ივლტოდეს მიერ და განერნეს: და ორნი ვინმე მონაზონნი რ ლნი იყენეს ზღ
 წ დისა მის თა განეშორეს მონასტრესა მას შიშის-გან და შეეადეს ქალაქად და
 25 ვერ განერნეს: ად ერთი იგი მოიკლა და მეორე წარბეჭეს: ხოლო სსუნნი
 იგი მინა რ ლნი დადგრეს მის თანს. არარაჲ ბოროტი ეგნო მათ რ ლოცვამ
 მისი იყო მათ-თჳს ვა კოდლო მტკიცე: ხოლო ქალაქი იგი მიეცა დაწუკას
 ბუთ-გან ვე ბუქმდე ად | არა ად დაწუკა წყალბობით მოხედეთა ო ლისაჲთა: U 653b
 47. და კანნი ვინმე მკედართავანი ივლტოდეს სხარსთა მათ-გან და მო-
 30 ვადეს წ დისა მის და ერთი მათ-განი გუემულ იყო ფერკითა ბრკლეთ-გან მი- N 319b¹
 სით და კელობდა იგი ფიცხლად და იყო ჭირსა შა დიდსა: და ვრ თაყუანის-
 სცა მას და ეკედრებოდა ვნებისა მის-თჳს რა მისცა წინ მან კუერთი იგი ფი-
 ნიკისაჲ რი მოადო ოს მიერ: ერთსა მოწაფეთა მისთა-გან უბრძანა რა დასწე-
 როს მითა ჯი ბრკალსა მისსა და ჰქრქეს: სხელითა ოსა ჩნისა იჯ ქსითა
 35 ცოცხალ იქმენ. და მუნქუესვე განიკურნა კაცი იგი ვნებისა მის-გან და ადდა
 ფერკთა თჳსთა ზა და ადიდებდა ღთსა:
 48. და მოვიდეს სხარნი იგი და მოესხლეს ადგილსა მას. სდა იგი იყო
 მონაჲ ღსაჲ წ აჲ სუმიონ. ხოლო მან უბრძანა ძმთა მათ | რა ადდგენ ღო- U 654a

ცხად და მან მოიდრეკის შეკლნი თჳსნი და დადგა თჳგი თჳნი ქანასს | და ეგე - N 319b^a
დრეობდა ღთსა რა გარემოქცინეს მტერნი იგი ბარბაროსნი: და შეესუელად
დაეცნეს იგინი ზართა მათთა ზა და შეიმკრინეს მკედრები-ერთ მათთ და
ივლტოდეს და ვრ იხილეს მათა მათ სქემ ესე. ჭმიდლობდეს ღთსა:

5 49. და კდ მოვიდეს სიხუანი მისვე ერისანი ბარბაროსნი უკეთურნი და
ადვიდეს მთად წდის მის: ხოლო მან ილოცა და თქვა: შენ ხარ ორ რს
დაჭფარე მთაჲ სინაჲ ნისლითა დღეთა მათ მინისა შეინის მისეთა: დამიფარენ
ჩ სცა დღეს მადლითა შენითა და დაუბნელენ თჳსანი ამათ უშულოთანი: და მე-
ესეულად გარდამოკდა ნისლი დრუბლითა და დაუბნელა თლნი მათნი და ვერგინ
10 შეესულეს ხილვად და წარვიდეს ეგრედ. და იქმის | ზირი ნეტარისა მის ვა ზირი N 320a¹
ანკლოზისად. და მოვიდა მისსა ერთი მოწაფეთა მისთაგან ხეგლისა დღე U 654b
ახლო ზირი მისი და შეეშინა ფდ რ დიდებულ აყო მადლითა სულას წმიდის-
სათა: და სული საკუთებლისაჲ და სელსცხებელისაჲ ფმოოდა მისაგან მადლის
შის მიერ რლი მოცემულ აყო მისა ვმდის: ულთა მოწაფეთა მისცეს დიდებაჲ
15 ღთსა რს ადიდა მონად თჳნი სუმიონ ვა მისე. დიდი იგი წინამსწარმეტყუელი
დღეთა მისთა:

50. ხოლო კეთილის-მოძულემან ეშმაკმან რლი მდის ეშურების კაცთა
ნათესავსა. ზოგა მიხეზი რლითა შეაწყნა წდაჲ იგი და მოსაკლო გულსა მო-
წაფეთა მისთასა შიში და აღიწნა იგი სივლტოლად ზამოსწფავს მას ბარბა- N 320a²
20 როსთასს. და ვა განთენა მოვიდეს წდის მის და ჭრქვეს: გვეგდრებით შენ წო
ღსაო რა მოხვდე ჩნდა და ვივლტოდეთ უამერთ ვე | წარსლავდმდე ბარბა- U 655a
როსთა ამათ. რ ვერ შემსდებულ ვართ დგომად აქა დაწინარებით შიშის მათის-
გან: ხოლო ნეტარი სუმიონ ასწავებდა მათ რა მოთმინე იქმნენ და არა ივლ-
ტოდან და მათ არა იმინეს სწავლაჲ მისი: მაშინ ჭრქვა მათ: წარვედით ძმანო
25 ჩემო მშდობით რ წერილ არს. ვდ მოყურენი ჩემნი და მეგობარნი ჩემნი ჩემ
წინაშე მომეახლენეს და დადგეს და მახლობელნი ჩემნი შორს განდგეს ჩემ-გან:
ხოლო მე დადაცთუ აქა ვარ არა განმორებულ ვარ თქუენ-გან სულითა. და მა-
შინ ულთა დაუტევეს იგი და ივლტოდეს: | ხოლო სზარსნი იგი მოვიდეს მო- N 320b¹
30 ინჯ ქე ძეო ღთსის ცხოველისაო. ძალითა შენითა უხილავითა რლს | გმისხურე- U 655b
ბენ დასნი უგარცოთანი გარემოქციენ ჩემ-გან მტერნი ესე უშულონი რა ამითცა
დიდოს სსხელი შენი დიდებული: და ლოცავსა ოდენ მისსა ესმ ბარბაროზთა
მათ კამა ერისა დიდსაჲ ვა ლაქრისაჲ მიწევილი მათ ზა და ივლტოდეს
და ვერ შეამწუნეს ნეტარი სუმიონ:

51. და დადგრა იგი სამდღე და სამღამე მარტოჲ კალობითა და დიდებითა
სულიერითა მხიარული: და მოვიდა მისა მადლი სადთოჲ და დასსხა სამოსელსა
მას მისსა ძაძისსა სელსცხებელი სურსელი მიჭრონისაჲ ფდ ზატოსანი და N 320b²
დაადგრა სურსელებაჲ იგი სამოსელსა მისსა ზა და არა განეშორა ვე აღსრუ-
ლებადმდე მისსა:

52. და განიზრახს მონაშის მან ღთისმან სუმიონ რა ეგრეთ დაეუდოს. და U 656a
 იხილეს ორნი ვინმე წინ. ერთი მარჯვენით მის და ერთი მარცხენით. და ეტეოდეს
 მას: ნუ გეშინის ად მტეიციე იუფე რ ჩნ შენ თანა ვართ. და მის სიტყუას ზა
 მთავიდეს მოწაფეინი მისნი და ზოვეს იგი მხიარული შუებას შა სულოერს და
 5 ადიღებდეს ღმერთს: და მაშინ მრავალი სსწყაული ქმის ღნ წარტეუენილთა მათ
 შის ჭხადოდეს სხელეს მონისა მისისა სწისისა: რ გამოუწნდის მათ ნეტარი
 ესე და განიზრახის ივინი ბარბაროხთა | მათ-გან და მრავალნი მათგანნი მთავიდეს N 321a!
 და უთხრეს მას ვრ იგი ღთმან იკისა ლოცვითა მისითა და ეტეგრთა მათ-გან
 განსაცდელთა:
- 10 53. ერთი ვინმე წარტეუენულთა მათგანი. წამოკისენებული იგი მონაზო-
 ნი. მოეგო გონებას. და ვრ სხუათა თა მთავილდა იგი უზას მას | ტეუეო- U 656b
 ბისის. მოკესენა მას წამ სუმიონ და უთხრობდა სსწყაულთა მისთა ერთსა ვინმე
 სხოლარს რა მის თანავე წარტეუენიელ იყო: და იყო იგი შეკრულ ბოროკილთა
 რკინისადათა და მერმე ცრემლით ჭხადოდა სხელესა მისისა: და მუნქუესვე წინა-
 15 მსღურობითა მით წადისადათა განვლო შს ბარბაროხთა მათ და განკრა მონაზო-
 ნი იგი: და ვრ იხილა ესე სხოლარმან მან შებოროკილებულმან ჭრწმენს მსცა და N 321a?
 თქუა ტირილით: ჭე ოლო იჯ ქე ქო ღთისო. ლოცვითა მონისა შენისა
 სუმიონისითა განმარანი მეცა უმწულოთა ამთ-გან რა მიცნე შენ ლოცვანი
 ჩემნი რა ადთქუეს ბაკეთა სემთა და იტეოდის ზირს ჩემი ჭირს ჩემსა: და
 20 მეესეულად დასცვეს რკინანი იგი იერკობა-გან მისთა და ადღა შს ბარბაროხ-
 თა | მათ და ვერვის მათგანს ხელეწიფა სიტყუას-გებად მის და განერა იგიცა. U 657a
 და მთავიდა წადის მის და უთხრა ედა სქმე მისი და ადიღებდა ღთსა:
54. და სხუა ვინმე ბერი მწუხარე თუაღითა ითხოვდა ქველის-საქმესა
 კარემო სოფლებს მას. და მას უამსა რაღსა მთავიდეს ბარბაროხნი იგი მონა-
 25 სტრად დაემთხვა ბერის მისცა მისლგა და ზოვეს იგი მახლობელად მონას- N 321b
 ტრის მის: და ერთმან ვინმე უკეთურმან კაცის-მკლველმან იხადა მახელი თუნი
 და სცა ქედს მის ბერისას და მოწულა იგი წულულებითა დიდათა და დაცა
 იგი ზირს ზა თუსს. და იდუა უტეუად. და განკებითა ღწსადა დაშთა სული
 მისი მის თანა: და ეუყუა წინ სუმიონს სქმე ესე მადლის გამოჩინებითა და უბრძა-
 30 ნა კაცთა ვითმე | მოსრულთა მის რა წარვიდეს და მოიღონ იგი მისა: და ვრ U 657b
 მოიღეს მითხრავს მიწა ქენით და წყალი და აკურთხეს იგი და ბრძანა რა
 სცხონ წყალი იგი და მიწა წულუღას მისსა. და ილოცა და თქუა: სხეღითა ოწს
 ჩნისა იჯ ქესითა შებრძლდინ წულუღი შენი და განიკურნეს. და სიტყუას
 მისსა თა ადამართა თავი ბერის მის და შებრძლდა წულუღი მისი და შეეერთა
 35 ძუადი ძუაღს და ისრდუ ისრღუს და განიკურნა: და რაღთა იხილეს ესე შეეშინს
 და შეიბურნა განკურნებამან უფრომს ხოლო ამისთეს რ ადებუნეს თუაღნიცა მის-
 ნი და იქმნა იგი მხედეველ და ეღნი ერთბამად ადიღებდეს ღთსა სკურველე-
 ბისა მის-თუსა:

55. და განითქვა ჭამბავი ამის ნეტარისაჲ ეღსა ქჷნასა და მოჭყენდეს | U 658a
 მისა ეღნი რღთა აქუნდა მრავალდღერი სჯღმობაჲ: და ვრ იხილა მღოთი იგი
 მრავალი რღი შეემისუეოდა მას მომავალთაჲს მოექესა სიტუეაჲ იგი მოცო-
 ქელისაჲ რღსა იტუეს: ნუ უეეჲ სხუათა უქადაგებდე და მე გამოუღდეო ვი- N 322a¹
 5 ზოგო: და განიზრახს ნიჭთა რღსათა რა დაუტეოს ადგილი იგი და ადგი-
 დეს მთასა მას მადღეს რღი იუო მხლობეღად მისა: და ეუო მთაჲ იგი უეად
 კაცთაჲს და უდაბნოჲ ფღდ და არა ეუო მას შინა წყალი ადღ სავსე ეუო იგი
 მკეციოთა და ქუეწარმავალთა. წამღენითა: და უდგე არა ეუო გზაჲ შესავალი მას
 შინა ადღ რაჲსაჲს ეუო წღე იგი ურმაჲ წინამღლობითა სუღისა წღისაჲთა
 10 შესრულ ეუო იგი იუენ: და მოიკესნა ეღთაჲ წინამღწარმეტუეული რაჲსაჲ ეუოფოდა
 მთასა | კარმელსა მისიღი ხაღენითა: და წღე იოგასე ნათლის-მღემელი რღი U 658b
 იტუოდა: მე ემაღ დადაღებისაჲ უდაბნოსა. და უფრღჲს ამოსა მოექესნა N 322a²
 თუთ თავად რღი რღი განვიღის უმითი-ჲსად მთასა ზეთის-ხიღთას. და ისწრა-
 ფა ნეტარმან ამნღე მსგავსად მთდა: და ეღცა განიზრახს სჯქეჲ ესე გონებას
 15 თუსა იხილა მან რღი ჩუენებით დასითა ანგელოზთაჲთა კარდამოსრული მთა-
 სს მას ზღა და დრუბელი ნათლისაჲ ჭეარვიდა მას: და ეუო მისსა კმაჲ: ისწრაფე
 ჲ სუმონ და ნუ გეშინის აღმოსღვად მთასა ამას ზღა საკურვეღსა: რღ მიერით-
 გან სხლად ჩემდა წოდებულ ეუოს რღ მე განვწმიდე იგი და უფროჲს და უმე-
 ტეს განვადიღო სხელი შენი მას შღა და მე ვეუო შენ თღა: და რაჲსაჲს ეტუოდა
 20 თღი სიტუეთა ამთა ნეტარს სუმონს. უსუენს | მას კლდე რღსა ზღა დღა რღა U 659a
 იგი დაადგურეს მას სუდა. და იხილა კლდესა მას ზღა | ფერკითა ქუეჲე თღისთა N 322b¹
 მზე ბრწენავალე რომლისაჲს ღმბულ ეუო მთაჲ იგი. ხოლო ჩუენებაჲ იგი და
 საიდუმლოჲ იგი აქამომდე ეუო:

56. და მოუწოდა წღამან სუმონ მზღა მათ და აუწვა მათ ესე ეღი და
 25 დაადგინა მათ ზღა მამასხლისად ბერი ვინეჲ ზატოოსანი. და ეო მათ ზღა ლო-
 ცვაჲ იგი თღლისაჲ და მოუთვალნა იგინი რღსა და კარდამოსხდა იგი მიერ სუეტით
 და უსღოდა მას მადღი რღსაჲ და მისცა მშუღობაჲ 2 წღათაჲ მათ მუნეოფთა: და
 სწრაფით წარმართა იგი მთად. ზოგა მუნ ვირისა ეივღ რღსა ზღა არავინ დაჲდო-
 მიღ ეუო. და დაჯდა იგი მას ზღა და ადვიდა იგი მთასა მას რღსა ერქუა ს-
 30 კურველი და შეუდგეს მას მოწაფენი მისინი:

57. და ეუო მონსტერსა მას შინა მმაჲ ვიბმე მკელობელი და კურნებას N 322b²
 მას მრავლისა ერისანს რღი ეუოფოდა წღისა მის მიერ. და მთა იგი უკურნებელი:
 რღ დამარხულ ეუო იგი მის უმისათუს-და შეეწეალა იგი ნეტარს მას და ჭრქუ
 მათა მათ: მომუგურეთ მე მმაჲ იგი მკელობელი რღი არა უტეო იგი ეგრეთ
 35 ვნებელი. და ვღა მოიყვანეს იგი დასწერა მას ჲჷჷარი და განკურნა იგი: და წარ-
 სღვასა მას მისსა რბოდა იგი წღე მისსა: და აღიბურს კელნი მისინი და ჭმაღ-
 ლობდა რღსა. და ვღა მიეახლა ნეტარი იგი წუერს მას მთისსა ვღე არდა მიწეგ-

4 გამოცედილ. U. 14 სუენებასა U.

- ნილ იყო მუნ. გარდასმოცდა იგი კიციუს მის-გან და მოიდრივის მუკლნი თჳსნი. N 323a1
და ილოცვიდა. და ვ^რ აღასრულა იგი. ესმს კიმაჲ ერის მრავლისაჲ რ^თს თქუეს
აშენი: და შემდგომად ამის დადგეს ჟჳარი ქვისაჲ | სდა იგი ილოცა: U 660a
58. და მერმე ადგილით იხილა თავს ზ^ა მის მთისსა დიდებჲჲ ღ^სსაჲ.
- 5 რ^ლი ბრწყინვიდა ვ^ა მცხინვარებჲჲ სათლისაჲ. და გულის-ხმს ყო სჯიონ ვ^დ
იგი არს ადგილი რ^ლი. იხილა ჩუენებას მას შინა და სიხარულით მიისწრაფა
და დადგა ადგილს მას ზ^ა. ხოლო კვტუმან მან არღარ თავს-იღვა რ^ა დაჯდეს
სიხუაჲ ვინმე მას ზ^ა ა^დ გადმოვიდა იგი ძმათა მ^ა მონასტრად და შ^მად ს-
მისა დღისა მოკუდა: ხოლო წ^ე სჯიონ დაეკვდრა მთას მას სკვრველს
- 10 ბრქსნებოთა ღ^სსაჲთა კლდეს მას ზ^ა და შექმნა თორნი რკინისაჲ და დადგა მას N 323a2
შ^ა და ემთა მას სავმლისად ხალენა იგი კამისისაჲ. მას შ^ა დაესრულა მეოცე
წელი ჟამი ჭისკისა მისისაჲ. და... დღე მოვიდა სიძრავლე ერისაჲ მონასტრსა მას.
სდა იყოფოდა 3^ლ. | და ვ^ა ესმს მათ ვ^დ არს იგი მთას მას ზ^ა სკვრველ- U 660b
სა სწრაფითა დიდითა ადვიდეს იგი მუნ და აქუნდა მათ თ^ა სიძრავლე უძღურ-
თაჲ რ^ი შეპერობილ იუენეს თითოსანეთა-გან სენთა და კობდეს ტირილით
- 15 მისა მიმართ. და ვ^რ იხილნა იგინი შეწუნხა ფ^დ და მუნცა ვერ ჰოვა დაუუდე-
ბაჲ. და ვ^რ იხილა ღაღადებით ვერბებ² მათი. მრავლითა ცრემლითა შეეწყა-
ნეს იგინი და დასდგა | თითოეულს კელი თჳსი. განკურნა იგინი და წარვიდეს N 323b1
სახიდ თჳს სიხარულით და ადიდებდეს ღმერთსა:
- 20 59. და გამოხნდა მთას მას ზ^ა მათ ჟამთა ღომი ფ^დ სპინელი და ეჩუ-
ნა კაცსა ვისმე. რ^ლი ადვიდოდა წ^დისა მას და შეებჳ უყო მას ვნებად მისა:
ხოლო კაცმან მან ჭრქუა მეეტს მას: კარგვითა წ^დისა სჯიონისაჲთა მართლ-
უკუნ-იქცე | ჩემ-გან და ნუ მანებო მე: და განჭკადა ზარი ღომის მას ფიცის მის U 661a
სმენითა და მის წარვიტოდა მისგან ვ^ა დეწნული და არაჲ აზრო მას. და ადვიდა
25 იგი მთად და უთხრა ე^ლთა საქმე იგი და რ^ლთა ესმს ესე ადიდებდეს ღ^სსა.
და ევედრნეს წ^სს მას რ^ა განდევნოს მეეტი იგი მთისა მის-გან: და მოუწოდა
ერთსა ძმათაგანსა. რ^ლსა ერქუა ანასტასი. რ^ლის-გან განსრულ იუენეს საშინ N 323b2
ეშმაჩნი წ^დისა მის მიერ და ჭრქუა მას. წარვედ სდა იგი ღომი იყოფიონ. და
არქუ მას: ესრეთ გეტყჳს შენ მონაჲ ღ^სსაჲ სჯიონ: განემორე ამის მთის-გან
- 30 რ^ა არა გაქუს აქ საყოფელი. რ^ა არა ეშინოდის მომავალთა ძმათა შენთა-გან. და
წარვიდა ძმაჲ იგი: და ჭრქუა მას სიტყჳს მის-ებრ წ^დისა-სჯიონისსა: და ვ^ა
ესმს ღომის მას მსწრავლე იფეტოდა და გარდასმოვიდა | იგი წ^ე ე^ლთას კაცს U 661 b
შავსა რ^ლსა ექოდა მალანტი და იქცოდა მთას მას ამანოსსა ვ^ა კრავი და
არავის აზნებდა: და ჟამითი-ჟამად მოვიდის იგი გზას მას რ^ლი ადვიდოდა
- 35 წ^დისა მის და იხანებნ | მუნ. და უკეთუე ვისმე შეკითხვის არავის რაჲ აზნის N 324a1
ა^დ დღუმარედ და უუდროდ გარეწარკდის. და კ^დ იქცის ადგილადვე თჳს.
ხოლო რ^ლთა ესმს ესე ადიდებდეს ღ^სსა:

2 ქუქუის N 12 შესახებ < U. после слова да въ обнихъ рукописяхъ оставлено место для одного слова. 23 ვ. კვ. N.

60. და მათ ქაშთა ადიარს რისხვად ღთისაჲ და გარდამოკლად ხორშკი მსგ-
 ნებელი ფედ რელი გარდასლეთთა მით მცნებისაჲთა უღვე კანინებულ იყო კატ-
 თათს: და უღლს მას ქალაქსა და გარემო სოფლებსა განიფინა საღმობაჲ იგი
 ხორშკისა მის და იკუეშობადეს ბორბოტთა-გან სენთა უღნი კანნი გუშთა | შა U 662a

5 მათთა და მისწადებოდეს: ვა ცმლნი სატლითა. და ვრ ესმა კაცს მას
 ღთისას.. ღმობიერ იქნა მისრკას მას ერისას: და ეგვადებოდა ღთის მათ-
 თს რა შეიწვალენს დაბადებულნი | თჳსნი. და ჰრქჳ მას ღთმან: რასა მწუხარე U 324a?

10 რა უღლს რღლთა მოგვიკინონ შენ. და შეიწვადენ ლოცვათა შენთა ჩემდა მო-
 მართ. ეუოს მით კურნებაჲ გუემის-გან მათისა: და მრავალნი რღლთა აქუნდა
 საღმობაჲ იგი. ჰხადოდეს სახელსა მას წადისას. ექუნენს მათ იგი სახლთა შა
 მათთა. ვა შეითხველი | სნეულთაჲ. და განკურნენს იგინი სენთა-გან მათთა და U 662b

15 რნიმე ადვილადეს მის მთად და ჰზობედეს იგინიჲც განსრუენებაჲ არადლებისა
 მათისა-გან: და სხუანი ვადანთებდეს სასთელსა სასლთა შა მათთა და | დასსმი- U 324b?

დეს საკუეველსა სახელად მისა და ილოცვიოდ და იტუეოდ: ქე ღთო ლოცვითა
 მონისა შენისა სვიმონისაჲთა მადსინე ჩუენ. და ამით ლოცვითა მოემხრეოდეს
 წვალობასა და სხუანი რღნი იუენეს უზოფარ და არა აქუნდა მათ ზეთი და მწუ-
 ხარე იუენეს. რ ვერ შეუძლებდეს: აღნიებად სასთელსა სახელად ნეტარისა მის

20 ად საწმუწონობით მცნრედი რაჲმე ზეთი აღანთიან. და დაადგრის სამდლე გინა
 არდლე კანდელი იგი დოუესებულად: რ მადლი წადისა მის და საწმუწონობაჲ | U 663a

მათი განადიდებდა კინისა მას ზეთსა და მისცემდა კურნებასა სენთა მათთა: და
 ვად სხუაჲცა სიმრავლე ერისაჲ მოვიდოდა მრავლითა სენითა გუეშულნი. რ ღნიმე
 დაკინილნი და განრდუეულნი. | და კეთრფანნი. და ეოველნივე განიკურნებოდეს N 324b?

25 და ადიადებდეს დმერთსა: დღესა ქრთსა მოუწოდა მამათა მათ და ჰრქჳ: მოვედით
 ძმანო. და ვილოცოთ ეკლესიისა-თჳს ღთისა. რ მამთ-მითაფარი ანტიოქიასაჲ.
 წადჲ იურემიოს. წარწალს წინაშე ღთისა: და ვიხილე ძალითა სულისა წადისაჲთა
 ჩუენებით თავი ჩემი მდგომარე სასთუნლით კერძო ცხედარსა მას. რ ლის ზა
 წვა წად იურემიოს. და ვგოდებდა. და ტირილით ვეტუოდი მას: ვაჲ ქალაქსა

30 ამას შემდგომად სიკუდილისა შენისა. ჰე წადო მამო. და ვრ გამომეღჳს ჩუენე-
 ბისა | მას-გან. ვზოვე ცრემლი გარდამომდინარე თუფლთა-გან ჩემთა წუერთა ჩემთა U 663b

ზა. და ვად დამეცა მე განკურნებოდა და: ვტიროდი. და მასვე სიტჳს ვიტუოდი.
 და შესამედცა | შეემთხვა იგივე ხილვაჲ და მასვე ვიტუოდე. და შესამე კამა N 326a?

რღი იტუოდა ესრეთ: რღი ამისა შემდგომად მოვიდეს ვინ უწეი თუ ვინაჲ
 35 იყო. და ვრ თქუა ესე წმან მან. ჰკითხეს მამათა მათ ზატრიაქისა-თჳს. კაცთა
 ვიეთმე. მომავალთა ქალაქით. ხოლო მათ ჰრქჳეს: არარაჲ ბორბოტი ეუნების ად
 არს იგი მოუდობით და ცოცხლებით. და შემდგომად სიტჳათა ამათ განთიადსა

7 შე. წყვალენს. N. 17 ხ. მამონისთა U. 26 მამად NU.

ზარსკევისას. მოწოდა კ'დ წმან მან ძმათ და ჰრქუა: უწოდეთ ძმანო რ' ადესრულა მამა ჩუენი ზატრარქი: რ' ეიხილე სული მისი მოსრული | აჱ მრავა- U 664a
 ღთა თანა ბრწენივადელა-შემოსილთა და მრქუა მე: ვითხოვ შენ-გან რ'ა მომიკლე-
 ნო მე ღოცავთა შინა რ' ღთა შესწირავ დ'თის მიმართ: | ამის-თჳს მოვედ შენდა N 326a?
 5 და შენ უწეი რ'ი სიხარული მაქენდა შენდა მ'რთ და მშობელისა შენისა და ვ'რ
 იგი შევიწყანრებდ სიტუჳათა შენთა. და ვ'რ ესე თქუა მიეფარა თუღლთა-გან
 ჩემთა: და ამის გამო უწეი ვ'დ სუეტი იგი მტკიცე ანტიოქელთა ეგლეკიასად
 დატემულ არს და ესრეტა იუთ: ვ'რ იგი თქუა სიტუჳად ესე. ადესრულა წ'დ
 ეფრემიოს ზატრარქი: და ვ'რ ესმა სავრველებსად ესე ძმათ მათ აღიღებდეს
 10 ღმერთსა:

61. და მრავლთა ენება. რ'მცა დაიპურეს სუადარი ქალაქისა მის დ'თისად
 რ'ლ არს ანტიოქიად და ვერ მიემიხზენს. | და იუთ კაცი ვინმე ქწინთ თრავე- U 664b
 თით რ'ღსა ერქუა დომინოს. და იუთ იგი მამასახლისი სავლასაკოს ზედა ქა-
 ლაქსა. რ'ღსა | ჰრქან ღოსიდიო. და აღსრულ იუთ კოსტანტინეპოლისს შეკრე- N 326b
 15 ბად სავმრისა გლასაკთა მათთა-თჳს: და კაცთა ვიეთმე მორწმუნეთა მოიყვანეს
 იგი დ'თისა-მისხურისა მეფისა ისტუნიანეს და ვ'რ იხილა იგი თქუა: აჱ ესერა
 ზატრარქი ანტიოქიასად და ე'დვე არა უოფილ იუთ მის-თჳს სიტუჳად ამის ს-
 ხისა-თჳს და მუნქუესვე წარმოავლინა იგი რ'ა დასუან ზატრარქად ანტიოქიისა
 სუადარსა ზედა და ადესრულა ჩუენებად იგი ნეტარისა სჳმიონისი. რ'ლ თქუა ვ'დ
 20 რ'ი მოვიდეს შემდგომად ამისა ვინ უწეის ვინად იუთ: და ვ'რ შემოვიდა იგი
 ქალაქად იხილნა გლასაკნი მსხდომარნი | ბჳთა ზედა ქალაქისათა რ'ნი იუვენს U 645a
 წ'ღისა იობის ადგილისანი შეურაცხ ეგნა იგინი და უნდა რ'ამცა მიცვალნა | იგი- N 326b
 ნი ადგილით მათით სხუად. და ვ'რ ესმა ესე გლასაკთა მათ მოვიდეს წ'ღისა
 სჳმიონისა და უთხრობდეს ტირილით კეთილთა მათ რ'ლ მიეცემოდეს ნეტარისა
 25 ეფრემიოზის მიერ. და ვ'რ იგი ახლად-მოსრულმან მან დომინოსს შეურაცხ ეგნა
 იგინი. ხოლო წ'სა მას შეეწვალნეს იგინი ჳ ჰრქუა მათ: დასცხერით ძმანო ჩემნო
 ტირილის-გან რ' არაეინ გვგალნეს ადგილის-გან თქუენის: რ' აწ ჟამსა ამას
 შექმის დ'თის ღოცვანი თქუენნი და ამა დღეთა შინა მისცეს იგი გუემასა რ'ა
 30 ცნის გამოცდელიებითა რ'ი ვერ ცნა გონებით და წუხდეს და ეგნებოდის გლა-
 საკთა თანა. და ესრეტა იუთ რ' შ'მად მცირედისა ჟამისა უქმ იქნეს კელნი და
 ფერქნი | მისნი გუემითა და ვერ შემსლებულ იუთ | ზუადგომად ფერკთა თჳსთა U 665b
 წ'ა. ა'დ აღიქან ზე და გერეთ აღსრულდის სჳქმე იგი თანამდები რ'ი ეთხო- N 325a1
 ვების ბუნებასა და ამის სახისა-თჳს იუთ შეურაცხებებსა შინა ერისა-გან და ად-
 სრულა სიტუჳად იგი სჳმიონისი მის ზედა:

62. კაცი ვინმე იუთ ს'ზღუართა სზარსეთისათა. და იუთ მის თ'ა კშმაკი
 ფიცხელი. და მოხედა მის ღმან წუალობით და მოუვლინა მას ანგ'ზი თჳსი. და
 ჰრქუა მას: წარვედ ანტიოქიად ქალაქად. მონისა ჩემისა სჳმიონისა. რ'ი დამკ-
 დრებულ არს ქალაქსა დღდას ანტიოქისასა მანლობელად ზღუასა. მონსტერსა

შინა რი არს მთასა ზა სკურველსა და მის მიერ გვეოს შენ კურნებაჲ: და მოვიდა კაცი იგი წადის მის და უთხრა მას რაჲ იგი იხილა. ხოლო წმინა იწუო ვედრებად ოს მის-თვის და შერისხისა ეშჳს მას რა განვიდეს კაცისა მის-გან. ხოლო ეშჳს მან იწუო ტირილად და ეტყოდა: მცაღე მე რა განვიდე.

5 რ მე გიგ შენ. და ქე იგი ღსაჲ შენ მიერ დასრულებს სსაწაულთა. და რაჲმს ჰქრქუა ესე ეშჳს მან. იხილა ვე განსლგამდე მისა კაცისა მის-გან გურგზნი ბრწეინვალე თავსა ზა მის წადისსა შეუკული ანთრკითა და შორის მისა იუა ჯრი და ბრწეინვიდა იგი ვა ნათელი მზისაჲ და სიმრავლე ძალთა ზეცისათაჲ დგა გარემის მისა. და ვერ შეუძლო ეშჳს მან თავს-დებად ხილვად ცეცხლისა მის შემწვეკლისაჲ რი გამოჰკრთებდა სხილავისა მის-გან. და კიბდა ვაბით

10 და ივლტოდა კაცისა-მის-გან. და არღარა | მიავსლა მას. და წარვიდა კაცი იგი სოილად თვს და ადიდებად ღთსა მონისა მისისა სჳმონის მიერ და მიუთხრობდა ელთა სკურველებსა მას რღი იქმსა მის ზა:.

N 325a²
U 666a

N 326b¹
U 666b

63. იუო ერმაჲ ერთი ათცხრაშეტისა წლისაჲ და იგუეშობდა იგი ეშჳ-კისა-გან ფიცხლად და სიმძაფრითა მით გუემისაჲთა მისაღებულ იუენეს თუღნი მისნი ადმოკადა: და მოიღლის მისა ანგელოზი ხატითა მკედრისაჲთა და ჰქრქუა მას: ჰე ჰაბუო წარვედ მონისა ღთსა სჳმონისა რღ დამკედრებულ არს მთასა სკურველსა. და მან განკაღო ეშჳი იგი რი გაურვებს შენ. და ვრ ესე ჰქრქუა მას ანგ ზმან მან. უხინო იქმსა: ხოლო ერმაჲ იგი მსწარველ მოვიდა წადის მის

20 და ევედრებოდა მას. და წმინა დასწერა ჯრი და იხილა ეშჳს მან ელვაჲ შემწვეკლი მომავლი მისა. | და კაცისა მის მიერ იტყოდა: ჰე მონსო ღსაო რასა მტანჳჳე მე. რ მომიუენე მე აქს და შემკრავ მე სკურველითა რვისისაჲთა და ცეცხლისაჲთა. მცაღე რა განვიდე. რ არს შენ თანა თითი ღთისაჲ. რი განსსხმს ეშჳთა და განჰკურნებს ელთა ვნებათა. და ამათ სიტყუათა ზა მკუთერ განვიდა მის-

25 გან და განცხცხლდა ერმაჲ იგი. და იხილა ვე წმიდისა მის ანგ ზი ხატითა მკედრისაჲთა რი იტყოდა მის თა: და იუო ფერკი ერმისა მის გუემულ ფღ და ევედრა მის-თვისცა წას მას რა განკურნოს. ხოლო მან შეახო კელი და ჰხაღოდა ქესა ღთისსა. და დასწერა მას ჯრი და განკურნა და იქმსა ვა ერთი იგი ურე-ბელ და წარვიდა ერმაჲ | იგი სისარულით და ადიღებდა ღსა:.

N 326b²
U 667a

N 327a¹

64. კღ სხუჲ ვისმე კაცი გუემულ იუო ფიცხლად ეშჳს-გან და | ში-რი მისი იუო მართლ-გუენ-ცეკულ და ჰხაღოდა სსხელსა ნეტარისა სჳმონისა და იხილა ჰერთა შინა ცისათა და აქუნდა კელთა მისთა კურთხი ცეცხლისაჲ. და მოვიდა იგი ეშჳს მის. ხოლო მან ვა იხილა ნეტარი იგი მისი ივლტოდა და ცოცხლად იქმსა-კაცი და განკურნა ზირი მისი და ადიღებდა ღსა:.

U 667b

65. სხუას ვისმე კულად სცა გუელმან ფერკსა მისსა და დაიქნა ელი გუამი მისი გესლისა მის-გან. ვრ იქმსა იგი განწირულ მკურნალთა მიერ. ხოლო კაცთა ვაეთმე მორწმუნეთა ადძრეს იგი სარწმუნობად წადის სჳმონის მამართ საცხორებულად მისა და რწმენა მას და ჰხაღოდა | სხელსა მისსა და მოითხოვა

N 327a²

მიწაჲ მონასტრის მისისაჲ კაცთა მათ-გან და დაიდგა იგი წყლულსა თვისსა | და U 668a
მუჩქუესსე განიერნა და ჭმაღლობდა ღმერთისა:

66. ჯერ-არს ჩნდა რა მთავისენოთ ესეცა სსაწაული. კაცი ვინმე გლ-
ხაკი მოვიდა წადის მის თუესს ნოინებრისისა ჯ ითხაგდა მის-გან ჭველის-სსაქმისა ჯ
5 არარაჲ აქუნდა უამის მას რამეცა რა მისცა მას და ჭრქუა: გრწმინინ ჩემი ძმო
რ არარაჲ არს ჩემ თა სოფლისა ამის სსაქმარო. არცა ოქროჲ არცა ვეცხლი
და არცა სსამოელი. გარნა ძასაჲ ესე რა მიოსიეს მე უკთუ ჯერ-გინის იგი
და გნებავს განვიძარცო იგი და მიგცე შენ: ჭრქუა გლახაკან მან: უკთუეთ მომცე
ფდ-და მნებავს იგი. მიუგო კაცმან მან დსამან სუმიონ და ჭრქუა: გხედავ შენ N 227b1
10 ძმო რ ჭეშმარიტად გნებავს იგი და ჩემდა ჯერ-არს რა მიგცე იგი შენ. ჭრქუა
მას გლახაკან მან: | ჭე მამო ჭეშმარიტად მნებავს რ მაჰმის ეგო: და მეკსეულად U 686b
განძარცვა იგი წნ მან ჯ ჭრქუა კაცს მას: კურთხეულ-არს დთი. მიიდე ჯ წარვედ
მშჯლობით. და წარიღო კაცმან მან და წირვიდა: ხოლო ნეტარი სუმიონ დაადგრა
შეშულად სსამოსლის-გან ვე სსამთვე ოდენ დღეთა ზამთრისისა. და არა იყო მის
15 ზა. გარნა კუნკული. მცირე მოსარტემელი. ნახვეი ძძძისაჲ. და ჭრქუა მას ერთ-
მან მოწაფეთაგანმან. რლსა ერქუა ეგგინის: მიიდე მამო სსამოსელი ჯ შეიმოსე
გუამსა შესისა: ჭრქუა მას წნ მან: არა უწყია რ თეჴისა რაჴამს ეცის სული
სიცივისაჲ უფროჲსაჲ | დატკბის ხორცი მისი. და არა ეუფლის მას დაღობაჲ და N 327b2
არცა სიმურავლე გინა მატლი. ესრეთ | ჩნდაცა ჯერ-არს მოთმინებად მოთმინითა U 669a

20 სიცივისაჲთა რა ეგგენთ დაუღობლავლად თხიერ სიმურავლისა და ვიქმნეთ უხრ-
წნელ ძლითა ქსითა: და ვა ჭრქუა ესე. დაადგრა იგი ეგრეთვე შეშუელი ვე
ადსრულებადმდე ზამთრისა ამის თეცხელისა. ად მადლითა სულისა წადისაჲთა
განტყუებოდა იგი და არა ეგნებოდა მას მანებელისა მის სიცივისა-გან:

67. ჩუენებაჲ ერთი იხილა მონამან მან დთისამან სუმიონ. და არა დაფ-
25 რა იგი არამედ თქუა ვდ აჴა ესერა მოიწევის ანტიოქიან ძრვამ დიდი და სს-
შინელი ად ლოცვაჲმან დფლისა ჩნისა დთის-მშობელი-სამან და ვედრებაჲმან N 328a1
ელთა წთა და ჩემ ცოდვილისამან გარეწარქციოს რისხვამ იგი მანებელი მო-
ძონებოთა სინხუნლისაჲთა რა არა ელნი წარწემდენ: და ესე რამ თქუა იყუო
ვედრებად | ოლისა მიძარო. და მას დღესა შინა მოიწია ძრვამ იგი დიდი და U 669b
30 საშინელი და ძრვასა მას შეუდგა სსუამ. და დაეცა მრჩობლი შაშა და ძრწოლამ
ელსა ერსა და ქწუნამ იგი ძრვისა მის-გან ზარს-ცემდა გრკვნით და უფროჲს
და უმეტეს ადიძრა კაცთა ზა შიში იგი და ძრწოლამ ქალაქსა შინა და გარემო
დაბნების. და ელსა ადგილსა. და ჭეოფდეს ლოცვასა და მარხვასა დდე და დამე
ტირილით: და განიძარცვიდეს სსამკაულთა მათთა და განვიდოდეს | ლიტანიითა N 328a2
35 ელთა ადგილთა წთა და დიდებულთა. და ადგოდა სიმრავლე ერისა დიდძალი
მთასა მას სსაკურველსა და არა ემოსა მათ ფერკთა შესსსმელი: ად უკამურჩინ და
ძძითა მოხილნი | მოვიდეს წადისა მის ტირილითა დიდითა: ხოლო წარმართნი U 670a

21 არა<U. 23 მს მანებელისა მას სიცივისაჲს იგი მანებულსა მას სიცივისა U. 31 გრკვნით და] გრკვნიდა N.

იგი რ'ლთა აქუნდა ვარსკულავთ-მრაცხველობის იგი სცთური იტუოდეს ვ'დ ქალაქი ესე დანემად არს. დღესა ერთსა განთიადსა შაბათისასა ჰრქუა წმიდამს სვიონს შიარულითა ზირითა ერსა მას: მტკიცე იუვენით ძმნსა და სუ გემინის რ' განქარებულ არს სცთური ვარსკულავთ-მრაცხველთაჲ. და ამაო არს წინაჲსწარ-
 5 ცნობაჲ მათი რ' ონ მოხედნა ერსა თვისსა წყალობით და ამის ვამო უწუი სხ-
 ხიერებაჲ იგი ოსაჲ რ' ვიხილენ ცანი განხუშულნი აღმოსავლეთ კერძო და სხ-
 თელი ბრწყინვალე მიუწოდებელი ძისა დ'თასაჲ | კამოსრული და გამომბრწყინდა N 328b
 მე ჩუენებით მოხედვად წყალობის მისისაჲ ლოცვითა ჰ'დმოკისნებულთა მათ
 წ'დაზათსა: და დღად ვუფე მე კმითა ზღლითა გელაღბრობით და ვთქუ: გე- U 670b
 10 ვედრები შე ო'ლო. და მტკიცე ქ'უნაჲ წყალობითა შენითა. რ' ი შეუბერიეს ძრწო-
 ლასა. და მთელიდრიენ მუკლნი ჩემნი და თაყუნის-ვეც დიდებულებასა. მისსა და
 ვთქუ: ჰე მკნელი და მაცხოვარო სოფლისაო. შეისმინე ვედრებაჲ ჩემ ცოდვილის
 მონისა შენისაჲ და წყალობით მოიხილე ქალაქსა ამს სოჲ და დასნებსა მისსა
 და განაქარვე წინაჲსწარცნობაჲ ვარსკულავთ-მრაცხველთა მათ უსჯულოთაჲ: და
 15 ვ'რ წარმოუთხრა წ'ნ მან ჩუენებაჲ ერსა. სარწმინო იქმნა სიტყუაჲ მისი და-
 ცხრობითა ძრვისაჲთა მიერ ჟამით/გან და არღარა მოაქცია ძრვამან მან ვნებად კაცთა N 328b2
 და ე'ლთა ერთბამად მისცეს დიდებაჲ დმერთსა:

68. და შემდგომად ამის სხუაჲ სსწაული აღასრულა დ'მან ამის ნეტარისა
 მიერ. რ' კაცი ვინმე სახელით ო'ნე შევარდა ზირსა მუკეტისა მახლობელად | და- U 671a
 20 ბისა თვისისა და ჰებმა უუკეს მას რ'მცა შეჰამეს. ხოლო იგი ჰხადდა სახელსა
 წ'დისა სვიონისისა. და დაკერა ფერკი მათი ქ'უნასა და დაეყო ზირი მათი ვ'დის
 მოვიდა კაცი იგი სხად თვისა და უთხრა სკვრველი ესე ნათესავთა და მომქეთა
 თვისთა და ე'ლნი ადიდებდეს დ'თსა:

69. და იყო ვინმე სხუაჲ კაცი რ'ლისა ო'ნ იუყის სმინი ეშპანი ფ'დ
 25 ბორბტნი. და იყო იგი ბრმა და ქუეშრობელ. და მოვიდა სარწმუნოებით | წ'დისა N 330a1
 მის. ხოლო მან ჰხერწუთა ქ'უნასა და შექმნა თიგად და სცხო თუაღთა მისთა და
 ჰრქუა: სახელითა ო'ლისა ჩ'ნისა ო'ვ ქ'სითა. რ'ნ აღუხილნა თყანნი შობით-გან
 ბრმასა ნერწყუთა და თიგითა. აღიკილენ შენცა: და შეის აღიხილნა და შემდგო-
 მად მისა სცა ზურგისა მისსა კუერთხითა მით ფინიკისაჲთა: და ჰრქუა მას: ძლე-
 30 მართე. და | მუნქუესვე აღემართა. და მერმე შეჰბრისნა ეშპანთა მათ და განვიდეს U 671b
 კაცისა მის-გან: და წარკვად ცოცხალი და მხედველი სახად თვისა. და ადიდებდა
 დ'თსა ე'ლთა მათ კეთილთა-თვის რ'ლნი მოცინეს წ'დისა სვიონის მიერ:

70. და ე'დ სხუაჲ კაცი იყო ვნებული ფერკითა მრავლით ჟამით-გან და
 ჰრწმენა სახელი წ'დისა მის და ჰხადდა | მას და იხილა იგი ძილსა შინა და N 330a2
 35 აქუნდა კუერთხი იგი ფინიკისაჲ გელსა მისსა და სცა კუერთხითა მით ფერკთა
 მისთა და მუნქუესვე მოცინეს და იქმნეს ცოცხლად და მოვიდა წ'დისა მის და წარ-
 მოუთხრა ესე ე'ლი და ადიდებდეს დ'თსა და ჰხადლობდეს მას:

71. ქალი ვინმე რწლის შესთობდა ეშმაკი უდაბნოდაჲ ფ'დ გუემულ იყო
 რ მრავალ-გის უნდა შთავლება მისი მდინარეს და ცეცხლს რ'მცა | წარწევი- U 672a
 და იგი: ამან იხილა წ'დაჲ სუმიონ ჩუენებით ვ'ე მოსლავდმდე მის: და ვ'რ
 მოვიდა და იხილა ეშმაკმან მან წ'დაჲ იგი შეუსუელად ვამა უო და განვიდა ქალის
 5 მის-კან ჳ განიკურნა იგი: ჳ მრავალთა ქალწულთა რ'ნი დაწინდებულ იყვნეს ქმრისა.
 ვ'რ ესმა მათ საკრველებათა მათ ძალი რ'ლთა აღსრულებდა წ'დაჲ სუმიონ. არღარა
 შეეკურნეს იგინი ქმართა მათთა ა'დ დაადგრეს ქალწულებასა ს'ა ქს-თს:

72. მოჭკურეს მას კ'დ სხუაჲ ვინმე ქალი ყრუჲ და ეშმაკეული რ'ლი N 3305b
 მოიჭამდა ენასა თვისსა და შეჭრისხნა მონამან ლ'სამან ეშმაკსა მას და მუნქეუსვე
 10 განვიდა იგი მის-კან. და აღიღო ზირი მისი და იქყო სიტყუად. და წარიყვანა მს-
 მამან სახიდ თვის განცოცხლებული იგი და აღიდებდა დმერთსა:

73. ხოლო კაცნი ვ'რ ჳედვიდეს სასწაულთა მათა და საკრველებათა. რ'ლთა
 აღსრულებდა | ღ'თი წ'დაისა სუმიონის მიერ ვ'რ იგი მრავალნი სახლთა შინა U 672b
 მათთა სახელდებითა მისითა მიემთხუოდეს კურნებასა და ერთი-ერთსა მიუთხ-
 15 რობდეს ძმა ძმასა თვისსა სასწაულთა მათ ვ'დაის ამავი მისი მიწია საკრველე-
 ბათა მისთაჲ ე'ლთა კიდეთა ქუანისათა და ერთბამდ ე'ლნი მორწმუნენი ჳყოფ-
 დეს შესწირავს სახელად მისა და ს'ად'ბელად წ'დაის სამებისა მამისა და მისა N 3305a
 და წ'დაის სუელისა:

74. მოვიდა წ'დაის მის კაცი ვინმე ეშმაკეული რ'ლი შემუსრვილ იყო და
 20 განლეულ გუემისა მის-კან. ხოლო წ'ნ მან შეშკრნა ძარღუნი კელთა და გუერდთა
 მისთანი უხილავად 'კაცთა-კან და კამონდა მთ-კან ფ'დ სისხლი სასაკელი და
 შერისხნა ეშმაკსა მას და განიღტოდა იგი სისხლსა მას თ'ა და განიკურნა კაცი
 იგი და აღდგა ცოცხალი და აღიდებდა ღ'თსა:

75. სხუაჲ ვინმე დაქსნილი საშით-წლით-კან და წყლით მხკიერი მოიყვა- U 673a
 25 ნეს მისა და მსტა ეგრეთვე შეშკრნა ძარღუნი უხილავად კაცთა-კან კელთა და
 ფერკთა მისთანი და განწმიდა იგი გუემისა მის-კან კამონლვასა თანა წ'დაისასა.
 და შეჭრისხნა სენსა მას მავნებელსა და განდუნა იგი მის-კან და იქმნა კაცი | იგი N 329a1
 ცოცხალ და წარვიდა სახიდ თვის და აღიდებდა ღ'თსა:

76. სხუაჲ ვინმე კ'დ რ'ლსა კელი განკმელ ედგა. ჳხადოდა სახელსა წ'დაისა
 30 სუმიონისსა და იტყოდა: უკ'თუ გინდეს შემდეგებელ ხარ განკურნებად ჩემდა. ხო-
 ლო წ'ჲ იგი რ'ლისა თანა დამკვდრებულ იყო ქ'ე. კანდირ იქმნა თ'ა მიერ
 და თქუა: მნებავს. განირთხ კელი შენი. და მუნქეუსვე განირთხა კელი მისი და
 ექმნა ცოცხალ ვ'ა ერთი იგი და აღიდებდა ღ'თსა:

77. სხუაჲცა ვინმე მოვიდა რ'ლსა კელი განკმელ ედგა და იგიცა განი- U 673b
 35 კურნა სახელითა თ'სა ჩ'ნისა ი'ჳ ქ'ესითა და ე'ლთა რ'ლთა იხილეს ესე და-
 უკვრდა და იტყოდეს: ძალი თ'საჲ არს მის-თანასა. | ხოლო სხუანი ორგულობდეს N 329a2
 და იტყოდეს: ვინაჲ არს ესე ამისი ესევ'რისა ჳსავისა ძალი ესევ'რი. ხოლო
 იგი იტყოდა: ჳ'ტად აღსრულა სიბოროტე კაცთა ამათ თქუმელისა-ებურ. ხოლო
 მე დადაცათუ ცოდვილი ვარ. ა'დ მონა ვარ ქ'ეს მისა ღ'საჲ რ'ნი ჳუარს-ეტყუ

ჩუენ-თჳს და სხუეღთა მისითა და ჳრის მისისა ძალითა ვჳჭყოფ სჳქმეთა მათ-
 და კ'დ თჳქა ო'ნ თჳქენ ურწმუნოთა-თჳს ვ'დ თჳქენ ბრმანი ხართ და წინა-
 მძღუარნი ბრმათანი. ხოლო რ'ლი ჩემ-თჳს განიზრახით. შეგინდვეს ო'ღმან.
 არა ჩემ-თჳს ურწმუნო იქმენით. ა'დ ო'ღისა-თჳს. რ'ლისა ძალითა ესევითარ-
 8 ნი იქმნებან. და ვ'რ ესმა ესე | წინაღმდეგობათა მათ და ურწმუნოთა. წარვიდეს U 671a
 სირცხვლეუღნი. ხოლო მორწმუნენი ადივსენ სარკებელთა და წარვიდეს სინა-
 რულით და ადიდებდეს ღ'თსა.

78. და სოფელსა ერთსა. რ'ღსა ერქვა სევირონ. მახლობლად გზასა. იყო N 329b
 მას შინა ნაჳდ ერთი ო'ღ მდალი ჳ დგა იგი კონცხისა ზ'ა წამოიადებულსა ჳ მყოფ-
 10 ნი მის სოფელისანი სხდეს ძირთა ქუეშე მისთა. და კაცი ვინმე იყო რ'ღსა
 ერქვა იაკობ. და აღვიდა იგი ხეთა მათ რ'ამცა მოკრობა ხყოფი მისი და იხილ-
 ნა ორნი ეშმაკნი. რ'თა შებმა უუვეს მას და შეუბურნეს ფერგნი მისნი და გარ-
 დამოკდეს იგი ხისა მის-გან და კონცხისა ქ'უნად. და იყო სიკრძე ხისაჲ მის და
 კონცხისაჲ ვ'ე ქ'უნადმდე სამეოც და ათი ბიჳი და. | გმა ეო კაცმან მან ძღიე- U 674b
 15 რად და ჳხადოდა სხუელსა წ'ღისა სვიმონისისა და იხილა მან წ'ღამ იგი რ' გა-
 სიბურნეს კელნი მისნი. დაცემას მას მისისა შეიბურა იგი ვ'ე მიწვესადმდე მისა ქ'უნად
 და არარაჲ ბოროტი ეგნო მას. ა'დ იზოფა იგი ცოცხალი და ღირს იქმნა რ' N 329b
 იხილოს ძალი წ'ღისა მის მერმეცა. რ' განუღო ქ'უნაჲ ვ'ღის იხილა სიმრავ-
 ლე წყალთა ბუნებისაჲ. და წ'მან მან შეკრნა ეშმაკნი იგი მრნობლითა ჳაჳჯთა

20 და შთასთხინს იგინი ქუეკნელსა ქ'ნისისა და ადილი იგი რ' იხილა კანდე-
 ბულად ჩუენებან მას შინა: მურქუესე იზოფა იგი ცოცხალი. ხოლო წ'ღამ იგი
 რ'ლი სავარგულ იქმნა კაცსა მას ზ'ა. მასვე ეამსა შინა უთხრობდა მათა მათ
 უ'ღთა. და ვ'ე აღსრულებადმდე სიტუჯსა მის მოვიდა ერი მრავალი გარემო
 სოფლებისაჲ. რ'ღთა ეხილვა | სსწაჳლი იგი ადილსა მას და კაციცა იგი რ' U 675a
 25 გარდამოვარდა სიმაღლისა მის-გან იყო მათ თ'ა: და მითითა და სინარულითა მრავ-
 ლითა უ'ღნი იგი ადიდებდეს ღ'თსა. და თაჳის-ცემდეს წ'სა მას და უთხრობდეს N 331a
 უ'ღსა მას ყოფილსა: და ვ'რ იგი იხილა კაცმან მან ეამსა მას გარდამოცდების
 მისისა წ'ღამ იგი და რ' შეიბურა იგი კელთა და დიციცა ვსუბისა-გან და სიკუდი-
 ლისა:

79. მოვინიმე-ვიდა განკეთროვნებულეი. ევედრებოდა მას და ეტუოდა მსგავს
 მისა. რ'ი იგი მოვიდა მაცხოვრისა და ჳრქუა: უკუეთუ გინდეს ძალ-ციც განწმელად
 ჩემდა: ჳრქუა მას მონამან ღ'სამან სვიმონ: მნუბავს რ'ა განსწმიდნე ა'დ წარ-
 ვედ სანიდ შენდა. ღ'ნ ჩემმან რ'მან განიბურნა კელნი თჳსნი ჳრსა ზედა კსნი-
 სა-თჳს ჩ'ნისა. მან მოკვებოდა შენ. და | ჳრწმუნა კაცსა მას და წარვიდა და იხილა U 675b
 35 მას დამესა ჳბოუკ ვინმე შეუნიერი მოსილი ბრწმუნვალედ და ეტუოდა მას: ვ'რ
 იგი გრწმუნა. გუჳან შენ: და გან-რამ-ღვიძა ზოფა უ'ღი | გუჳამი მისი განწმელი- N 331a
 ლად და მოიღო ლიტრამ ერთი ოქროჲ და მოვიდა წ'ღისა მის ოქროჲთ-ურთ
 და ჳმადლობდა ღ'თსა განწმელისა მისისა-თჳს. რ'ღმან კელითა მანისა თჳსი-
 საჲთა მიჳმადლა კურნებაჲ. და უთხრობდა ვ'რ იგი იხილა ძილსა შინა და ვ'რ

განივურნა: მიუგო წინ მან და ჰქრქუა: არა ესე არს მოსაკებელი ჩნი რ' მე არს
 მიკმის ეგე ვ' დ ადიდებდე დ' თსა რ' ღმან განკურნა შენ და წარვედ და უჩუენე
 თავი შენი მდღეელთა რ' თა არა ჰქრქმის ვ' დ შესძლებელ არს კაცთა-გან განკურ-
 ნებაჲ კეთორენისაჲ. რ' ა | იუთს სსწამებულად მათა ვ' რ იგი თქუა ო' ნ. ხოლო U 676a
 5 ო' ე' ლსსვე შეისძებულ არს: და იუთ მიწაფეთა მისთა შ' ს მამა ვინმე. სსხე-
 ლით იუღიანოს. და აქუნდა გონებას მას რ' ამცა მან მიიღო ოქროჲ იგი. გულის-
 ხმა ეო ნეტარმან მან სუმიონ სულის წ' დისა მიერ ზრანვამ იგი გულისა მი- N 331b
 სისაჲ და ჰქრქუა მას: მოაკუნე მამო რამ იგი შეემთხვა გეგისი რაჟამს მიიღო
 მან ოქროჲ იგი ნემან ასურისაჲ: ვ' რ იგი მოიედა მან კეთორენებაჲ მისი: ესმა
 10 რამ ესე მისა მან შეუშინდა ო' დ და ეგვდრებოდა მას რ' ა შეუნდოს მას ბრალი
 იგი ცოდვისა მის. ხოლო წ' მან მან აღასრულა ე' ლნი დღენი მისნი უზარებოთ
 და არა მოიგო მან ოქროჲ და არცა ვეცხლი და არცა ვის-გან მიიღო ეგეგ' რი
 რამ სსკმარი ამის სოფლისაჲ.

80. იუო მთაჲ იგი უდაბნო ო' დ და უგალ კაცთა-გან და არცა იუო მას U 676b
 15 შინა ე' დგე საუოფელი კაცთაჲ გარნს ტალავარი მცირე შექმნეს მიწაფეთა მთას
 მას სდა იგი მუოფ იუენეს. ხოლო წ' დამ იგი დგა კლდესა მას ზუდა კმელს.
 იუო კარემოს მის თორნე რკინისაჲ და ემოს მას ხალენი | იგი და ესრეთ N 331b
 აღასრულებდა დღეთა ზამთრისათა და ზაფხულისათა: და მრავალნი მივიდოდეს
 მის უძღურნი და ეშმაკუენნი. და თითოსხეთა-გან სენთა შუგრობიღნი. რ' ამცა
 20 მიემთხვნეს იგინი მის-გან კურნებას. და იუენეს იგინი ჭიკისა შინა და კუებას
 სიფიცხელისა-გან მის უდაბნოელსა. რ' არამაჲ იუო ე' დგე სსკმარი კაცობრივი მას
 შინა: ხოლო მიწაფელმან და კაცთ-მოუჟარემან დ' თმან. რ' ღმან გამოიჩინა მონაჲ
 25 თვისი და განწმიდა იგი სსწოსვე შინა დედისა მისისას | შეიწყალა ერი თვისი და U 677a
 ეჩუენა წ' ს მას და. ჰქრქუა: არა ნუ უწეა სულმოკლეება ამის ნათესავისაჲ რ' ღნი
 არიან დღეთა შენთა რ' უკმს მათ რ' ღნი მუოფ არიან ადგილს ამას და მომა-
 ვალთა მათცა | სსკმარი კორცთაჲ და ნუგეშინის-სსცემელი. მსცადე მე რ' ა გან- N 332a
 კებოთა სიბრძნის ნემისაჲთა განზგო რ' ა იუო შენ განსუენებულ კაცთა-გან. და
 აქუნდეს მას სსკმარი და ნუგეშინის-სსცემელი ადგილისა ამის-გან. ხოლო წ' მან
 სუმიონ ჰქრქუა მას: იუენ სსხელი ო' სსაჲ კურთხეულ ამიერიტ-გან უკუნისამდე.

81. და ამას სიტყუას ზ' ა იხილა ანგელოზი ო' სსაჲ და აქუნდა კელთა
 მისთა სსზომი და ზომდა და მისწერდა კარემოს მისა ადგილს მას ვ' ა სსხე-
 ს მონასტრისას. და მას შ' ა გამოასხვიდა სსხესა წ' დათა ეკლესიასთა: და დრუ-
 ბელი ნათელისაჲ ჰფარვიდა | მთას მას სსკრველს და სუელი წ' დამ ვ' ა თითითა U 677b
 უჩუენობა და ეტყოდა: ესე იუთს ადგილისა შენისა-თხს განსსუენებულად მათა
 35 რ' ღნი მუოფ იუენენ ადგილს ამას | და სსკმარად მომავალთა: ხოლო შენ გან- N 332a
 გწმიდე და კაკურთხე შისხურად ჩემდა და ვადიდო სსხელი შენი მრავალთა ნა-
 თესავთა შ' ს და მუთენი და მთავარნი შენ გეძიებდენ: და ვ' დ უჩუენა მას კრე-
 ბული დიდბლი ნათესავთა მრავალთაჲ რ' ღნი მოვიდოდეს მისა სსრწმუნებოთა

დიდითა. და ვრ იხილა ესე წმინ მან და გულის-ხმად ეო ძალი იგი სხილავის
 მის და ჰრწმუნა ვრ მონასტერი დიდი იოს ადგილის მას. მისცა დიდება ღმერთსა:
 და უბრძანა მოწაფეთა თვსთა რა იქონ განმისხვად და დადებდ სთუთქველის
 მსგავსად გამოხატვისა მის რელი იხილა სიგელის მისი. და ვრ იყო ესე
 5 ადრინა ღმთინ კანნი ქუევისა მის | სევერისნი ურიტუნნი და მოვიდოდენ იგინი U 678a
 წმინ მის ღმთაქუნდა მათ უძღურები თითოსსეთა-გან სენთა ღმთათა-გან არაწთ
 ვენქუელნი და ვლთა სიტკვთა განჭკურნებდა და ადიდებდეს იგინი ღმთა წმინ
 N 332b1
 სემინის მიერ: და შურებოდეს იგინი საქმარს მონასტრისასა და თლიდეს ქვას
 სურობითა. თუთ მოაქუნდა სემინი მათი. ღმთა სურებოდეს ადოქუმის თვისა რლთა
 10 იგი ჟამის კურნებისასა ალუთქან ადგილის მის შენების-თას: და ვრ ადრუ-
 ლებდმდე მათა განხიხებულისა მის ადოქუმის ორთა გინსა მით: დიდი სხუანი
 მოვიდინ. რლთა ჭეჟე უძღურები ღმთა მონასტრისა სენითა ზურობდინი. ვრ იგი ვლ. ღმ
 განიკურნებოდეს იგინიცა და ვვინ მათცა ადოქუმად საქმედ მონასტრისა მის და
 დაადგრედ და იქმედ მსგავსად ადოქუმის მის: | და განკად ამბავი მის-თას. ელსა U 678b
 15 ქუნასა და ვლნი სხუელნი მოვიდოდეს და განიკურნებოდეს და იქმედეს საქმე-
 სის მონასტრისასა | სკუმრითა თვისითა: და ჭურჭელიცა სურობისაჲ მოვიდინ
 N 332b2
 მათ თანა და სიტკვს მის-სურ ოლსის საქმე იგი აღორსნდებოდა თჯიერ სიმძი-
 მისა განკებითა სობრნისა მისისათა:

82. ხოლო მოწაფენი მისნი იყვნეს ზრუნავსა შინა დიდსა თუ ვინაჲ მო-
 20 დინ წყალი საქმისა მის სემინად. და იყო წყარო ერთი ძირსა ქუეშე მის მთი-
 სისა შორს ადგილისა მის-გან ფლ: და უბრძანა მათ წმინ მან რა მოიღონ კირი
 ფლ და ვვეს კერე. ხოლო მან ილოცა და თქვა: გვედრები შენ ოლო რა
 უბრძანო ღრუბელთა ცნათა და მოიღონ წყალი სემინად საქმისა მისი. და ეს-
 რეთ ჰქოიედენ მომზადებდმდე წყლისა შესაკრებელსა: | და შეინინა ღმთაჲ N 333a1
 25 ღმთისა მისისაჲ. და მუის კამა | სტეს ღრუბელთა ზეკარდამო. და მოსტეს U 679a
 წვიმაჲ დიდსალი ვემდე შეიზილა კირი იგი ფლ ვლთ: და მამინა დასცხრა.
 და ესრეთ ეოფდეს ღრუბელნი იგი ელსა ჟამის. რაჟამს სემინ არნ წყალი რ
 ოლი ადრულებდა ნებას მონისა თვისისას: და ამოვა მთასა მას შა ერთკერძო
 30 მომავლთამან განწმადეს ჭურღმულები იგი. რ იყვნეს იგინი იწროებასა შა
 დიდსა წყლის-გან. და კარულნი მათნიცა. და ბრძანა წმინ მან რა მოჭმადენ
 რუნი მათნი და ვვეს კერე და ვვედრ ღმთა და მოსტეს ღრუბელთა წვიმაჲ
 დიდსალი და მუნქუესვე ადვისსე ჭურღმულები იგი წველთა: | და მრავალნი იგი N 333a2
 რლნი მოვიდოდეს | ელსა დღესა წმინ მის. მამინა და დედანი და შრმანი. U 679b
 35 წმინ მის-გან განიკურნებოდეს მრავალფერთა-გან სენთა: იყო რიცხვი მათი
 აურაცხელ ფლ და თქუეს მათა მათ მონასტრისათა ურთი-ერთთა: უკუეთუ კმა ექონ
 კაცთა ამთ მომავლთა წყალი ესე მცირედი ჭურღმულთაჲ მათი ერთგვის ხო-

14 მის<U.

ლო ფედ სკვრველ არს: და ვერ გულის-ხმს უო წმან მან ზრახვამ მათი და მოუწოდა წვე უთას მისას მას ერთსა რელს ერქვა ხიტონის. და ჭრქვა მას: წარიდე სასუამ და წარვედ სწრაფით და გაზომე წყალი ჟურღმულთამ მათ. და წარვიდა და გაზომა და მოვიდა და უჩუენა წდას მას: და შემდგომად თხისას
 5 თასა დღეთა ზაფხულისათა წარავლინა ედ იგოვე მამა | და გაზომა და ზოგა N 333b1
 ჟურღმულთა მათ წყალი ეგეზომი რელ ზელ გაეზომა და არა დაკლებულ | იყო U 680a
 მათ-გან არცადა თითი ერთი. და მოვიდა მამა იგი და უთხრობდა წსა მას წვე
 ელთასა სკვრველებას მას და ერთბამად მისცეს დიდებამ ძესა დთისას სკ-
 ვრველებისა მის-თს დბულისა:

83. და ვერ აღორძინდა საქმე მონასტრისა მის. მტერმან ბოროტმან რი
 დასაბამოთგან ეშურებინ ნათესავსა კაცთას. იგუმიამ ესევერი ზაყულებამ რ
 სხელს ერთსა რელი აღმენებულ იყო შესავრებულად მათა. შევიდა იგი საფუ-
 ძეგლს მისსა და შეძრა იგი ვემდე ვერ შეუძლეს ხურთა შენებად. და ცნა ესე
 წინ მან და ევედრა დთსა საქმისა მის-თს და ეუწა მას მადლისა შრ და ჭრქვა:
 15 წარცე ვერთხი | ეგე შენი ძმათგანსა და სცეს მით ადგილსა მას. სადა იგი იძრვის N 333b2
 სხელი იგი. და ზოგოს მუნ მსაკურთ იგი მტერი და განდევნოს: და მოუწოდა
 ერთსა ძმათგანსა | და წარავლინა იგი. ხოლო მამა იგი წარვიდა და სცა მით U 680b
 საფუძეგლს მის სხელისას და თქვა: სახელთა რლისა ჩნისა იჯ ქსითა გი-
 ბრანსებ შენ. მონამ დე სვიონ. განეშორე ამიერ ადგილით. ჰე სულო ბოროტო:
 20 მამინ გმა უო და მისცა გრგვინამ დიდი და იფლტოდა მტერი იგი ეშმაკი და
 შრ ჟამითგან დაემტკიცა სხელი იგი და აღორძინდა საქმე იგი რწილად უფრომს
 ზღისა ძლითა ქსითა:

84. და ვერ იგი ადუშენს მონასტერი იგი და მოამზადეს ადგილი იგი
 სუეტისა მის მთქმნით და ადაშენეს მცირე იგი კონქი მარჯუნ ადგილსა მას N 334a1
 25 სუეტისასა აღმოსავლით კერძო. ელადცა ნაკლევანებისა-თს წყლისა ქმნეს უგანს
 კერძო კონქისა მის კლდეას მას შინს ლაკუამ შესავრებელი წყალთამ. და ადვისო
 იგი წელითა: და იხუმევედეს მის-გან საქმისა მონასტრისასა. | ხოლო მათა მათ U 681a
 შექმნეს კარი მას ზეს კლიტითა რა ერთი იგი მომავალი არა შევიდეს მუნ მო-
 საწყინებულად მათა: და რაჟამს შექმნეს კარი იგი. იყო დღესასწაული იგი სიხა-
 30 რულისამ მოწვეწულ. რელ არს ვნებისა კვრთავე. და იხილა წინ სვიონთა თავი
 თსი სულისა მიერ ვედ არს იგი ადგილსა ლაკუსასა და ორითავე კელითა ჩქუფის
 წყალსა მას ზეადმართ და მოუწოდა მათა მათ და ჭრქვა: | წარიდეთ გასადებე- N 334a2
 ლი და განადეთ კარი ლაკუსამ. და დაუტკვეთ იგი დებული. რ რნ იგი მც-
 რესა მას წყალსა ზელა უო ეხევათ თსი ვე აღმენებამდე ლაკუსა მის. მანვე
 35 უოს ეხევათ თსი წყალსა ამსცა ზეს და არა მომავლდეს ჩნ და არცა მომავლ-
 თა ძლითა მისითა და ეგრეთცა იყო: რ მამნი იგი იფსებდეს მის-გან უფლისა
 საკმრისა მათისა გინა საქმედ ზურისა გინა წუენისა | ანუ თუ სავანად ხურთა U 681b

2 რქუა NU 3 სავანა] ხაბლო U 10 მას<N.

დასაქმებულად და ერთა იგი მომავალი აკუმევედეს მის-გან არა ხოლო თუ შენ
 ად თხოერთა წარდიან მათ თა სსსუეულად მათა. და კარულთა მათთა გუხას
 მათს: და ვინადღა თჳს მიიტანან ევლოგად და არა მოაკლდებოდა წყაღის მას
 ვე უამდმდე წჳმის სიტყუს მის-ებრ სჳმიონის. და ე ჳნი | ერთბაჲდ ადიდებ- N 334b
 5 დეს დჳერთსა:

85. დედაკაცო ვინმე იყო რ ჳლს ერქუა ივლიანს ჳ ვნებულ იყო ეი გუჳი მისი
 ტუხის-გან ივინცხელის და ვერას შემდებულ იყო სჳქმედ. ესე მოვიდა წ დის მის
 ცრემლითა დიდითა და ევდრებოდა სენის მის-თჳს. ხოლო მან შჳხოთ კურთხი
 იგი გუჳის მისსა და კანკურნა იგი. და იქმნა ცოცხალ და ძლიერ ვე ადსრუ-
 10 ლებადმდე მისა:

86. და ესუა დედაკაცს დაჲ და ვნებულ | იყო იგი ივრეტთა და ქჳსთა U 682a
 ტევილითა თ დ და მოიყვანა იგი წ ე წ დის მის. ხოლო მან დასწერა მას სსხე
 ჳრისაჲ და დასრიტა ე ჳნი სენი გუჳის მისისაჲ და კანწმიდა იგი გუჳის მის-
 15 გან და კანკურნა:

87. და ესუა მას ასულიცა რ ჳლს ერქუა კალატრონის. და აღუღა მას
 შურად | ეშჳი ბოროტი და დასდჳა ე ჳლს გუჳის მისსა ძრწოლჲა დიუცრო- N 334b
 მელი და მოუღო გონებჲა მისი და არა აქენდა მას კანსუენებჲა გუჳის მის-გან
 ე დჳე. მოიყვანა იგი ივლიანს დით-ურთ წ დის მის და დაგდეს ქჳეშე ივრეტთა
 მისთა. ხოლო იგი არა შექმე ექმნა ქალს მას რ ჳლსა მისსა აქენდა ცოდვჲა
 20 ეოვლითურთ: რ წ დაჲ სჳმიონ ძალითა სუელის წ დისაჲთა კანკითხვიდა გუღსა
 და კონებას კაცთას. და სცნობდა საიდუმელსა და ესრეთ მისცის თითოეულ-
 ს | კურნებჲა. რა უოს დაცდებჲა ბოროტაჲ მათ-გან და დედათ-გან და U 682b
 ერმათ-განცა ჩხვლთა ოთხთა წლითგან და ვე სიბერემდე და არა ხოლო თუ
 კორცთა მისთა მისცის კურნებჲა ად სუელთაცა | შწკუღევანებჲა კანსწმადის და N 335a
 25 ეა ოქროთა ბრძემელს შა კამაკურეის სივლახავის ჩუენებითა და მდიადრ-
 თა და ამხატრავანთა შკემთხჳს სიივინცლით და ამხილებნ თუაღუხვად: ხოლო
 გლახავთა მისცემნ ნიჭთა და კურნებთა უშურგულად ძალითა ქსითა. რ ჳნი
 მის თა დამკადრებულ იყო. და შკემის დედაკაცთა მათ თხრობდ სჳქმის მის
 დაფარულისა. მამინ მოვიდა დიხსი იგი და სანატრელი დედაჲ წ დის სჳმიონ-
 30 ისი. წ ე ბჳთა მონატრისათა შკემთხჳნეს მას დეღანი იგი და შკუჳურნეს მას
 ივრეჩი მისნი: და ევდრებოდეს და აღურეს ბრალი იგი ცოდვის | მის მათი- U 683a
 საჲ: ხოლო მან წარმოიყვანა ივინი და ქალიცა იგი ვნებულეი. და შკვიდა წ ე
 წ დის მის და ჳრქუა: მე მომხადლე ნიჭი ესე შვილო ჩემო და ე ივე შეენდჳ N 335a2
 და ხადე ო ჳლს შეხსა ი ვ ქეს ქეს დისას: და კანწმარტე მარჯუენე შენი და
 35 დასწერე ჳნი ქალს ამას ივრეად-ქორეულს და ნუ მისდე ტინს რა ჳოოს ჳხი-
 ნებჲაჲ და კურნებჲა სენთ-გან მისთა: და ვ რ ჳრქუა ესე დეღამან მან შორწმუ-
 ნემან და სჳგუხის სანატრელმან სჳმიონ კანწმარტე მარჯუენე თჳსი და დასწერა

19 ცოდვებჲა | და U. 23 წ. ჳლთა U. 25 ე. მოიკუენის N.

ჟი ქალს მს და მუნქჟესვე განიტკიცეს კორცნი მისნი და აღდგა ცოცხალი ფერკთა თვისთა ზა წე ეთასა და ესრეთ მისცეს ღმა ღთსა და დაუტკვეს მშჯლობა დირსს მას დედას წით ძითურთ მისით. და წარვიდეს გზასა თვისს მშჯლობით მხარულნი სულითა:

- 5 88. კაცი ვინმე. სახელით ბიგელის. რი იყო ურმაჲ ნეტარისა ეფრემიოსი მატრიარქისაჲ. გუემულ იყო ფად. დაკსნდა გუამი მისი და იყო იგი მღვდარე და სჷმ წელ იღვა იგი სახლთა შა წადის ეკლესიისათა და მრავალთა მკურნალ- N 335a
- 10 თა ეკლესიებოჲ არად სარგებელ ეყო მას. ად უფროჲს განსჯნდებოდა სენი მისი ვადის წარწირა ცხრობოჲ თავის თვისთა: ესჷმ მას წადის სჯითხის-თს და სჯკრველებოთა-თს ვრ იგი ძლითა ქესითა სიტუთ აღასრულებდა. და ევე- U 684a
- 15 დრას მეტნიერთა თვისთა რა მოკტუარონ მას კარული მიზლითა და ევეს ეკე და დაჰკურეს კარაულს მას ზა: და ეგრეთ მოვიდა იგი სარწმუნოებით წადის მის და დაადგეს მის წე. ხოლო მან ჰქრქჷ მას: უაუეთუ გრწამს ვად | ძე ღსაჲ შემ- U 684a
- 20 მრწამს მე რა ჩემო რ ძემან ღთსიმან განგწმიდა შენ და ხარ შენ წად და შემძლებელ ხარ ნიჭთა მისთა მიერ განკურნებად ჩემდა. და ამას და ესევერსა იტყოდა კაცი იგი წადის მრთ და მასვე უამს განიკურნა და იქმნა ცოცხალ ული გუამი მისი და აღდგა და ვილოდა ფერკთა თვისთა ზედა და თაუუნის სცა U 684b
- 25 წადის მას სისარულითა და აღიბურნა. კელნი თსნი და აღიღებდა ღთსა: და გარ- დამოვიდა მთისა მის-გან სრბითა და მოვიდა იგი ახანოსა მას რღლს რქჷან ტი- ბერიოს და განიბანა და მიიქცა ვად სრბად მთადვე და ესრე ჰყოფდა შუდ დღე: და აქუს სივრსე გზასა მას | მთისა-გან ახანდმდე სჷმი მიღდხნი. ამისა შად U 684b
- 30 ელთა აღივსნეს საკურველებითა სსწაულისა მის-თს დიდებულისა: N 336a

- 89. დედეს ერთსა იყო წადჲ იგი განკურვებასა შა. იხილა ერთი დიდძალი ფად მამათა და დედათა და ურმათაჲ. და აქუნდა კელთა მათთა ჰრეი და მო- ვილოდეს იგინი აღმოსავალით მისა ლიტანიითა და ლოცვითა. რღლთა შესწირ- ვიდეჲს ღთისა მიმართ. და სული წადჲ ჰფარვიდა მათ. ელს მას ერსა. და თან- U 685a
- 30 შვილოდა. და ვრ მოკახლნეს იგინი მთასა მას საკურველს ჰქრქჷ სულმან წამნ მონასა თვისს სჯითხის: უწვი-შეჲ ვინ არიან ესენი რღლნი მოსრულ არიან შენ- და. ესე არს ნათესავი ქართველთაჲ. რღლნი გეუარობენ შენ სახელისა | ჩემისა- U 685a
- 35 თს და მოვილოდინ შენდა უმითი-უამად სარწმუნოებითა დიდითა. და გამო- ცდილებოჲ მიიღონ ნიჭთა ამათ-გან რღლნი | მომადლებულ არიან შენდა საკურ- N 336a
- 35 ნებელად და ქადაგებდნენ სახელსა შენსა ქუანასა მათსა და განამტკიცებდნენ ელთა სარწმუნოებითა: და ვად დაემკვდრნენ მათგანნი მონასტერისცა შენსა: და იგურნენ იგინი მორწმუნე და კეთილად-მისხურ: და შემდგომად სხილავისა

6 დაქსნად U.

ამის მიერეთა დღეთა მოვიდა ერთი მრავალი ქართველთაჲ ლიტანიითა და აქუნდა
 კელთა მათაჲ ჳრები და მრავალნი მათგანი განკურნისა გუქმისაგან ეშპავის
 და მრავალეერთაგან სენთა: და რთამე მათგანთა ვრ იხილეს ძალი იგი
 სკარველებათაჲ ეკადრეს მას რა იყოფოდან მის თანა. და შეიწყინარა მათ-
 5 განი მშენი და მუედრინი | და ცნა ვლ სთნო უნის ღთსა სსქმე იგი ვრ იგი U 685b
 წინაღმარ აუწყა მას სულმან წმან მის-თჳს და დაუედრებულად | მითუღა თხო- N 336a
 ვამ მათი და იყოფოდეს მის თჳ ვე აღსრულებადმედ სადნოთა მოქალაქო-
 ბითა:

90. მათ ვამთა შინა იხილა ომან ელა ქუნაჲ წარწყმედას მიწვეული
 10 ჯორცთა მიდევნებითა და არაჲ დაფარა მთნის თჳსისაგან რ იხილა სული-
 სსა წდისა მიერ რეტა წდჲ სხარებაჲ აქუნდა მკერდის თჳსსა ჳა და ადვი-
 დოდა იგი ტურსით იწ ღმად და სენაკები უდაბნოს მყოფთაჲ იხილა შუა ს-
 მოთხასა და კდ მომავალ იყო მსწრაფლათ ლავდაიად. და ანტიოქად და შე-
 ემთხნეს მას ძალნი ანტოქელთა და აუწყოს სატუკაჲ შენი რღა იგი ურავი U 686a
 15 მათ-თჳს: მრქუა ჩნ წმან სჰიონ ჩუენებისა ამის შემდგომად ვლ რისხვაჲ | დიდი N 336a
 კარდამომავალ არს ღთისა მიერ ქუნასა ჳა და არა უწყო რაჲ ვიქუა ამის
 სახილვისა-თჳს ად ილოცევედით მძანო: და ვრ ქნა მიშის შეეგვერეთით სი-
 ტუქსა მას ჳა სადმერთსა და იგი ვე ამის იტუოდ-და იცვალა ფერი ზირისა
 20 შისისაჲ და დადუმსა და არაჲ მომცა ჩნ სიტუკ-სუკაჲჲ მქუნარებისა მისაგან
 დიდისა: ვღის ჩნტა ურვისაგან და გელას-ზრახვისა დაჯდკრით უტუკად და
 შემდგომად ვამისა ერთისა ვვითხეთ მას ჩუენებისა მის-თჳს და მრქუა ჩნ: ილო-
 ცევედით მძანო სულთქემითა დადათა ოღას შრთ რა არა შეეადეთ განსცდელსა:
 და უკუთუთ არა სახიერმან მოიხილოს | ჩნდა მოწყალებით. და შეინანოს ბორო- U 686b
 25 ტის-ყოფად კაცთა არცა დამთეს ქვაჲ ქვასა ჳა. რ ვიხილე ძალი ღთისაჲ ეა N 337a
 ადგილისა ჳკერთა შინა და ქუნასა ჳა ვღდის არა დაშთა ადგილიცა ერთი ცა-
 რიელად ძალისა მისაგან საშინელისა და შეჭმესრვიდა იგი ელთა დამარე-
 ბულთა. ესე ვიხილე და ნეშტი იგი სახილავისა მის განუზრარა ჩემგან რ ვერ
 დაუთმე მას რღი ვიხილე: ესე რაჲ თქუა ჩნდა მომართ კდ შესძინა ხილვად
 30 ჩუენებისა მის ძალთა სულასა წდისაჲთა. და იხილნა ცანი განსმუენი და ჳა-
 კერძო ცათა მათ იხილა ჳკერა სხუჲ უწმიდესი ფდ და ძალნი ცათანი იუნეს
 ჳკერსა მას შინა მდგომარენი მყოფობად ორად გუნდად ერთი-ერთისა მახლობელად
 და თავნი მათნი მოედრკენეს-და იხილა ჳკერძო მათს | სუადარი მადლი N 337a2
 ფდ მდგომარე ჳკერთა შინა და არაჲ იყო ქვეშე მისა მწერობელი: და იყო U 687a2
 35 იგი საშინელ ფდ და ონი ჩნი იჳ ქე მდგომარე მას ჳა და რისხვაჲ გუ-
 ლის-წყრთმისა მისისაჲ იყო მომავალ და არაჲ იყო მეთ მის წე კაცთა-თჳს.
 და ძალთა სულისაჲთა დგა მონაჲ იგი წე ღთისა სუადრსა მას ჳკერსა შა. და

6 დაუედრებულად | დაუედრებულად U. 13 და-U.

- გუნდნი იგი ანგ^რზთანი შექინებულნი დგეს: და ჰრქუა ო^რლსა: გვედრები შენ ო^რ იმინე ვედრებამ მონისა შენისა და შეიწყლენ დახადებულნი შენნი და ნუ სიტყვას-ებრ რისხვს შენისა წარსწყემედ ქმნულთა შენთა ა^ნდ შეინანე ბორც- ტის-ყოფამ მათი კაცთ-მოყურებითა შენითა: რ^ა ზ^რლს მას წარსწყემედას ანტი-
5 ქელთას იყო დღე | იგი ზარსკევი და ნუ უგუე არა იუნეს მას შ^ა კანნი მარ- N 337b
თაზნი რიცხსამედ ოც და | ათისა და წარსწყემიდე იგინი უსჯულოთა თან და ა^ნ ნუ U 687b
განსინების-ებრ შენისა აღასრულებ განკითხვად ე^ნისა ქ^ენისა. და ნუ წარსწყემედ მართალს უდმრთოელს თ^ა: ამას ვედრებას ჰყოფდა წ^ადა იგი ანტიოქიის მკადრ-
10 თათვს და რ^ალნი იუნეს სანახებს მისსა ქალაქნი და სოფელნი და იხილა ო^რლი მოდრეკელი სახიერებად და ხილვამ ზირისა მისისა ა^ნწყებდა ტუბილდას-მენასა მის-კან ხოლო სიტყვამ არარამ მოსცა მას: და ვ^რ მოკეო წ^ადა იგი განე-
ბას თვსს თქუა სულთქემით: ილოცვედიო ძინო რ^ა ვ^ნბვე მადლი წ^ე ო^რს და შეისმინა ვედრებამ ჩემი რ^ა ეგნენ ქალაქნი და სოფელნი რ^ანი არან გარემოელს ჩ^ნსა მძვდობით: და ესე რამ თქუა ა^ნდ იხილა ძალითა სულაისათა ვ^რ დგა
15 იგი | კიდეს ზღვასა მახლობელად სელეკვიას ქალაქსა და იხილა ზღუასა ზ^ა U 688a
ზირის-ზირ მისსა ჰყერთა შ^ა ნავი მდგომარე. ჰყერთა-კანვე შემზადებულნი. და ნავს მას შ^ა დგეს ანგ^რზნი მრისხანნი განმზადებულნი გუემად და ელოდეს კელმწი-
ფებას სულაისას: ხოლო სული დგა ადგილს მას და ჰხედვიდა ნავით კერძო და შეძრნა კელნი თვნი ჰყერთა შ^ა სამგ^რის და ცრემლოდა ო^რდ და თქუა: მო-
20 ჰყუეთ. მოფხურ ძირით-ურთ: და ვ^რ ესმა ესე მდგომარეთა მათ ნავს მას შ^ა მოსცეს კამა მადლად ო^რდ ვ^რდის შეძრეს ე^ნლი სიღრმე უფსერულთა: და მუის მიიწია ნავი იგი ქ^ენასა რ^ალს რქან ზარადლს და შეესულად დაეცეს N 338a
ქალაქნი მისნი სოფლებით-ურთ. და მოკეო ა^ნდ სვიმონ და თქუა: ილოცვედიო ძინო ვედრებით რ^ა | რისხვამ დიდი არს ქ^ენასა ზ^ა: ხოლო სანახები ესე U 688b
25 ჩ^ნნი დაცვეს ო^რმან რ^ა შე ვევედრე მის-თვს და ვ^ნბვე მადლი წ^ე მისსა ა^ნდ ვევედრნეთ ა^ნდ მოწყვლებას მისსა. ვინ უწყის წყალობით მომხედოს ჩ^ნ ე^ნთა და მადლითა სულისა წ^ადისათა რ^ალი იყო მის თ^ა: მასვე ჟამსა შ^ა გამოთქუა დასდებელი და შეეჟმნა მას კილომ. რ^ა ე^ნლივე მოცემულ იყო მისა ნიჭთა მათ-გან სულისა წ^ადისათა უხუბობით: და მიმიწოდა ჩ^ნ და მასწავა დასდებელი
30 იგი და მიბრძანა ჩ^ნ რ^ა დავასწათ ერსა მას ე^ნლს რ^ალნი მოვიდოდეს ე^ნლთ-კან ქალაქთა და დაბნებთა და რ^ა მას ვიტყოდით რ^ალ არს ესე: ნიჟველთა N 338a
მათ განწირულთა ცოდვანი მათნი ძერისა მის-კან გულის-ხმა ევენეს. ხოლო შე-
მდგომელობითა სსწყალისა მის ვეშასათა იონამს მიერ ადგომამა ე^ნლთამ გუეუწუ და სინანული | მევედრებულთა: თხოვამ მათი მიჭმადლს. მსკავსად მათა U 689a
35 ქ^ე ქო ო^რთისა კამა ერისა შენისა ჩხვლთა და სცხვართა თ^ა შეიწორე და წყალობა ესე და ჩ^ნცა განსწავლულნი რისხვის-კან სამის დღისა ადგომისა შე-
ნის-თვს დამთვარენ და შეიწყლენ. რ^ა შენ ხარ ღმერთი მონანულთა და გზრუე-
ნი ჩ^ნ სახიერებამ შენი. კაცთ-მოყურეო ო^რ დიდებამ შენდა: და მიბრძანა ჩ^ნ რ^ა სამოცს დღეს ვიტყოდით ამას ვედრებითა და ე^ნთა რ^ათა ესმოდა ესე

ტიროდეს და იტუოდეს: რამე ყოფად არს. და უწინარეს ზარსკევის მის ერთით N 31861
დღით. რ'ღს შ'ა ყოფად იყო ძრვად იგი სპიონელი. მოვიდა მისა ჩუტარი მარ-
თაჲ დედაჲ მისი და ევედრებოდა მას რ'ა უწუოს მას უ'ლი იგი საიდუმლოჲ რ'ლ მო-
მავლ არს: და აიძულა მას ვ'დის აუწუა მას და ჭრქუა: ჭე დედაო ჩემო | უწუოდ რ' U 6396

5 დიდი ძრვად და სპიონელი მოაწვევის ქენასა ზ'ა რ'ლ ებეგ'რი არაოდეს ყოფილ
არს გარნა ჯ'რცმას ო'ლისას. და დაცემაჲ და დარღუევად ქალაქთაჲ ყოფად არს
სოფელბით-ურთ: და ვ'რ ესმს ესე შეეშინა ფ'დ და მუჩქუაჲ ევედრებოდა მას
რ'ა ეზიაროს კელთ-გან მისთა კორცსა და სისხლსა განმაცხოველებულს ქე
ძისა დ'თისას საცოდ მისა: და ხვალისა დღე მუათესა ჯამს | შეიძრა ქენახა N 33862

10 სპიონელითა ძრვითა რ'ლ ებეგითარი წარსრულთაცა ნათესავთა წ'ე არა ყოფილ
ყო. და დაცენეს ქალაქი და სოფელინა ზარალმასანი ვ'რ იგი იხილა ჩუენასა
შ'ა. მთანი შეიმუხრნეს და კლდენი განსქდეს შიშისა მის-გან და ზარისა და
ქენახა განიბო ადგილ-ადგილად: და იქმს კეენები და ზღუაჲ | იელტოდა შე- U 690a
დმართ მრავალქამ და ნაყები დაშთა ქენასა ზ'ა და შეიმუხრა. ხოლო ლავლი-

15 კითავთა ვ'ე ასტიოქამდე ეგო მიზღობით და არარად ეწო ბოროტო გარნა
ხლუდენი ხოლო და ეკლესიისა კედელინი განიბნეს: ხოლო დაცემით არა დაეცა
სიტუესა მის-გებ რ'დის სკომისანი და ტურსით ვ'ე იმ'ლამდე არავერად
ეწო დაცვიოთ | ოს'ამთა ვ'რ იგი იხილა ჩუენასა მას შინა: და ვ'რ იხილეს N 339a1
რად იგი იქმს მათ რ'ლოს ესმისა სიტუეჲ მას ზ'ლად მოვიდეს წ'დის მის და

20 დედაჲ მისი სანატრელი მათ თანსა და შიშითა დიდითა თ'ენის სტემდეს მას და
უხსრობდეს ე'ლთა მათ დიდებულებათა ო'ლისათა რ'ლ წინამწარა აუწუა
მონასა თვისსა ყოფადი იგი: და ე'დ გამოთქუა სხუად დანდებული კილომთ-ურთ
მსკავსად ჯამისა მის და რად იგი იყო და დამსწავა ჩ'ნ და ბრძანა რ'ა | ვი- U 690b
ტყოდეთ მის ვედრებით ესრეთ: საკრველ არიან საქმენი შენნი და სულმანცა

25 სემან უწენის ფ'დ ჭე კელმწივედ ძლიერო ქე ღ'ო. შესრწენებულ არიან მთანი
შენ მიერ და ე'ლი ქენახა შეუხერესი ძრვლასა და კლდენი შეიმუხრვიან ში-
შით და ზღუასა შეეშინა და იელტოდა და დამოეს ნაფნი ქენასა კემელსა და ს- N 339a2
ხიერებითა მავით წყლლობისა შენისამთა შეიწყალეს რ'ლნი დაშთმილ არიან.
უტოდველო ო'ო დიდებამ შენდა:

30 91. და შემდგომად ძრვისა მის ვ'რ გარდაედეს ცხრანი დღენი ე'დ დგა
მონახ იგი დ'თისაჲ ლოცვას შ'ა და იხილა ჩუენებამ: მიიტაცა იგი კოსტანტინე-
პოლისსა და სულისა მიერ იხილვა მას შ'ა და სამგზის შეიძრა კელინი თვისნი და
ტიროდაჲ მის-თუს და თქუა: ვად შემდგომთა ქალაქთა რ' კოსტანტინეპოლისსა
ადგილიდა-ადგილად ეპოთს წყალობაჲ. | და ამას-სიტუესა იტუოდა ჩუენებისა მის U 691a

35 ხილვიათა უწინარეს ყოფისა მისისასა და ცრემლოდაჲ მწუხარად: და გულის-ხმა
გვაუთ ჩ'ნ ვ'დ ჩუენებამ რამე უხილავს და ვაძილეთ რ'ა მუწუქოს ჩ'ნ. და ილოცა N 339b
და თქუა რ' ყოფად უც ო'ლსა წყალობაჲ თვისი ქალაქისა მას შ'ა სემუეფოს და

6 ქალაქი U. 18 გვერდ-U.

არა ს'დ მიეტეს იგი წარწემედას ს'დ ადგილ-ადგილად დაცემად არს. ხოლო
 ქალაქნი სხუანი იუენეს მხლობულად მის სოფლებით-ერთ. მიტემად არიან იგინი
 დაცემას: და ამას რამ იტყოდა წ'დაჲ იგი ესმოდა ვისმე ღ'თის-მოუყარეს კაცს
 ანტიოქელს რ'ლი იყო მდღელი და ერქუა მას ი'ნე. და ესე განკურნებულ იყო
 5 მის მიერ. რაჟამს იგი გუემულ იყო ბარკლითა და ვერ შეიძროდა: ამას ესმოდა
 სიტყუაჲ იგი რ'ლს მითხრობდა ჩ'ნ წ'დაჲ იგი და შემდგომად | ქუქისის დღისს U 691b
 იყო ღამით ძრვად საშინელი კოსტანტინეზოლისს და წვიმად ძლიერი მსკავსი
 რდუნისაჲ და დაეცნეს სხლნი მრავალნი ადგილ-ადგილად და სულნი მრავალნი
 წარწემეს მით | და ნიკომიდიას დაიქცა: და რ'ლს იგი რაჟან რიგინ. ნიკუა N 339b²

10 ქალაქი. დაეცა ადგილ-ადგილად: და სხუანი ქალაქნი რ'ლნი მხლობულ იუენეს
 დაეცნეს: და ესე ეუწყა ანტიოქიის მეფეთა და იყო გლოვად დიდი მათ შ'ა.
 და ღამით და ღლით ეგედრებოდეს ო'ლს. და ვ'რ ესმე ესე ღ'თის-მოუყარეს
 ი'ნე მდღელსა ზირველმთავრებულს. მწირად მოვიდა წ'დის მის რ' შეზერო-
 ბილ იყო განკურნებთა წინაჲსწარცხობისა მის-თჳს მისისა ვ'დ იგი ძმათა მათ
 15 მომავლსა მას უთხრობდა და მას ესმოდა და მისცა დიდებაჲ ძეს ღ'თისისა რ'მან
 საკურველ უფას წ'ნი მისნი ქუენასა ზ'ა | და არარაჲ დაფარა მათ-გან და დაადგრა U 692a
 ძრვად იგი მრავალდღე: ხოლო ნეტარმან მართა დედამან წ'დისა სუმიონისამან
 ვერ დათმინა შიშისა მის-გან ხილვად ძრვისა მის და მოვიდა მისა და რქუა: N 340a¹

20 გუედრები შენ შეიღო ჩემო რ'ა მოიკალო დღეს ღოცვად ო'ლისა მიმართ და ნუ
 ვისკანსა შეიწინარებ ამის ერისკანსა რ'ლნი მოსრულ არიან შენდა. ვინ უწყის
 შეიწინაროს ღოცვად შენი ო'ნ და დასცხრეს ძრვად ესე ქუენისა-გან: და ისინა
 სიტყუაჲ მისი და დაჰჳა კარი მისი და იყო ღოცვად. და მოვიდა მისა სული
 წ'დაჲ მხარულად ჟამსა მას რ'ლსა იტყოდა დასდებულსა ესრეთ: რ' მოსეს
 მიერ ვედრებთა შეიწყაფე ერთი შენი ო'ნ რ'ა არა აჰყოცო იწ'ლი და აწცა
 25 ო'ლო გუედრები დასცხრე რისხვად შენი ერისა-გან შენისა და ეჳე წყალობად
 შენი ცოდვათა წ'ნთა-თჳს | ურიცხეთა. შენ მხოლოდ შეუცოდებულო ქ'ე ღ'თო U 692b
 მრავლისა წყალობისა შენისა-თჳს დიდებაჲ შენდა. | და ვ'რ დასწრელს ღოცვად N 340a²

ესე ჰრქუა მას სულმან წ'მან ესრეთ: ასწავე საგედრებულად ერსა ღოცვად და დას-
 ცხრეს ძრვად ქუენისა-გან. მაშინ მოუწოდა სუმიონ ძმათა მათ და ეო ეგრე ვ'რ
 30 იგი უბრძანა მას სულმან წ'დამან: და მიერ ჟამითაგან არდარა შეიძრა ქუენად
 და ნუ ვინ ორგულ იქმნებინ და ურწმუნო რაჟამს ესმას ესე ვ'დ სულმან წ'მან
 ასწავა მას ს'დ სარწმუნოებთა შეიწინარენ და მტკიცედ შეიკრძალებნ და ჩუენ
 თ'ა ადიდებდინ ღ'თის უ'თას საკურველებთა მათ ზ'ა. რ'ლნი იქმნებოდის წ'დისა
 სუმიონის მიერ. რ' ო'ლმან ადიდნის მადიდებელნი მისნი:.

35 92. ძმაჲ ვისმე იყო მოწაფეთა მისთავანი. რ'ლს ერქუა ი'ნე. ამას მო-
 ცა სული სიბრძნისაჲ ღოცვითა მის წ'დისაჲთა. ვ'ა | ბესელიელს. რ'ა ისწავს U 693a
 ქანდაკებაჲ და გამოქმნეს თავები სუეტთა მათ ეკლესიისათაჲ რ'ლ დააშენა
 წ'დამან | სუმიონ სასლად წ'დისა საშობისა: ჰრქუა ძმამან მან წ'დასა სუმიონს: N 340b¹

დამასხენ წადო მამო კელნი შენი გულს ჩემს და ვიწყო ქანდაკებად ვრ იგი
 მიჩიქს სულმან წადმან. რლი დამკვდრებულ არს შენ თანა: იყო მამა ესე ბრძენ
 სიტყვითა და არა აქუნდა მას ხერობით-მეცნიერებაჲ მის სჯიმისაჲ და ლად ხოლო
 სარწმუნოებითა მიიღო მადლი: მაშინ დასდგა მარჯუენე თუხი წადმან სკმოონ
 5 მეგრდს მისს და ჭრქუა: განკაბრძენ შენ ონ ხერობისაჲ ქანდაკებისას და
 მიერთვან იწყო სჯიმედ თავით სუეტისათა გამოქანდაკებითა და აღასრულა და
 მოსწრაფე იყო შდის მორჩილებას მის წადისას გულთა შეუმსრფელითა | და U 693b
 გულის-ხმა ჭეოფდა სათნობათა და სკვრელებათა მისთა და განკვრეებულ იყო
 სიბრძნის მას ზა და სულსა. რლსა ჭეოფდა სიბრძნით სიტყვით და სჯიმით: და
 10 იმარხვიდა ბრძანებითა მისითა ფად მოსწრაფედ სიღრმითა გულის მისისაჲთა
 და მხარულთა სულთა თავუხნის ცემ მას: ამისი მოწყალებას დთს სათნო უჩნდა
 განყენებაჲ კორცთა-გან. ხოლო წადე სკმოონ ევედრა ოლსა და ჭრქუა: და-
 გიწერეს ჭე ონ სსხელი ამისი წიგნის მას ცხოველთას. ჭრქუა მას ომან: ჭე
 დამიწერეს არა ხოლო მაცისი სსხელი და ელთა მოწყაფთა შენთაჲ. რლნი
 15 წინა ამისა მოავლინენ და რლნი მოვლინებად გისხენ და აღვარცხენ იგისი წიგნისა
 მას შინა ცხოველთას: ამას დრულს სიტყუას ზა თავნის სცა სკმოონ ოლსა.
 და ვრ აღასრულეს ლოცვაჲ ძმთა მათ | თქუა სკმოონ წე ელთას: ჭე მამო U 694a
 იწე. მშადობად შენდა. რ ოლი გიწეს შენ. ხოლო მან სისხრულთ | და ცრემ- N 341a
 ლით მიუჩქუესე ამბორს უფო კუნკულსა მისს და იცვალა ფერი ზირის მისისაჲ
 20 და თქუა: ჭე ონ კელთა შენთა შევედრებ სულს ჩემს და სულ შენი სისხე-
 რი მიძლიდენ მე ქანსას წრეელსა: და შმად სიტყუთა ამთ მეორეს დღეს
 შეისუენს და მწუხარე აქმნეს ძმანი ელნი და ცრემლით ამბორს უფოფდეს მას
 და იგლოფდეს განმორებასა მას მისსა.

93. და ვრ აღასრულეს სჯიმე სუეტის მის მადლისაჲ რლსა ზა ეგუ-
 25 ლებოდა წს მას აღსრულებაჲ ცხორებისა თვისისაჲ დგომით მას ზა. განიზრ-
 ხვიდეს ძმანი იგი თუ ვრ სხით აღიდონ თავი სუეტის მის: ჭრქუა მათ წმან
 სკმოონ: ნუ იერვით მის-თუს რ ვინილე მე კაცი ერთი მდაბიო | მდგომარე კი--U 694b
 დეს ზღვასსა. და მოვლარდა საბლარდნელი მკართა მისთა და არა იხილვა ზირი
 ჩემი და მოვიდა ჩემდა და ითხოვდა ეშმაკის მის-თუს რლისა-გან იგუემბოდა
 30 აბანთა შა განწმედსა. და კად შევედრებოდა ჩნ რა მივიდოთ მის-გან ძელი
 ერთი ზღვასაჲ სკმარად სუეტის მის. ესე ვინილე ძლითა სულისაჲთა: და
 რაჟამ ესე მრქუა ჩნ. იყო ვამი მესამე და ვიევენიოთ ჩნ მახლობლად მისა. მო-
 ვიდა კაცი იგი სსწაულთა მით რლითა ეხილვა წმიდას სკმოონს: და იყო საბ-
 ლარდნელი იგი მკართა მისთა და ევედრებოდა ძელისა მის-თუს წლმოკსენებუ-
 35 ლისა. რთამცა მოვიდეთ მის-გან: და ზოვა განსუენებაჲ გუემისა მის-გან ეშმა-
 კისა: მაშინ დასწერა კაცსა მას სხე ვრისაჲ და შეჭრისხნა ეშმაკსა მას | სხე- U 695a
 ლითა ოლს ჩნისა იწე | ქეთითა და განდევნა მის-გან და არღარა ეუფლა მახლე- N 841b.

ბად მისა ვ დის ე ლთა დღეთა იბანებოდა იგი და იყო უწებულად და ადიდებ-
და ღმერთისა:

94. და საკმარ იყო წინა სუეტისა მის-თჳს სხუად ძელი აღსამართებულად
მისისა: მრქუა წინ მონამან ღთისამან სუმიონ: აჭა ესერა მოკვალს სხუად კაცი
5 რ ლსა დაუტოვებუეს ძელი კიდესა მდინარისას და არს იგი ფერკითა ვნებულ:
და ვრ ზრახვიდა იგი ამის მუნქუესვე მოვიდა კაცი იგი და კვედრებოდა მას
რ ა განკურნოს ფერკი მისი ვნებისა-გან და ძელი იგი საკმარი მიიღოს მის-გან.
ხოლო წ დამან სუმიონ შეახო კურთხითა მით ფინიკისადთა ფერკისა მისისა და
განიკურნა იგი: და იყო იგი მუნქუესვე მავალ და წარვიდა ცოცხალი და ადი-
10 ლებდა ღთსა და შინასა | მისისა სუმიონისა:

N 341b¹
U 695b

95. შ დ მისისა აღმართეს სუეტი იგი რ ლსა წ ა უძლიერესი სიმკნე და
უფიცხელსი შრომად აჩუენა წ დამან მან ვ რ იგი ესუენა მას მადლის მიერ სს-
ხისა მის-ებრ რ ლი მიეცა მას ო ლისა მიერ დ ბლისა: და ესუენა მას ო ლი
მესამესა უამსა დღისას ბეგრეულითა ანკელთხითა და აქუნდა მას ზური და დჯრბ
15 სუელიერი რ ლსა შესწირვიდა და შეიწირვიდა: და განსწიქდა და განამტკიცებდა
დგომას მინისა თვისისას. ესე ჩუენებად ესუენა ზირის-ზირ წ დასა მას: მაშინ
სუმიონ წინამძღურობითა მადლისადთა მოსწრაფე იყო აღსლავად სუეტსა მას წ ა
რ ა მუნ აჩუენოს უფეული დუაწლი გუელს-მოდგინებისა თვისისა: და უბრძანა
ძმათა მათ რ ა დაჰსენ ბჳკინი მოსასტროისანი და შეკრბუნ ე ლნი მის წ ე . და

20 ვითარ ვეეს ესე დასასა საკუმეველი | და ბრძანა რ ა ე ლთა თაუუხნი სტენ |
მუკლთ-მოდრეკით ო ა. და მოდრკა იგიცა და დავარდა ზირსა წ ა თვისსა: და
დაადგრა უამერთ ლოცვასა მისა ცრემლით მათ თანა და ვ რ აღასრულა ლო-
ცვად იგი და თქუეს ე ლთა ამენი ჰრქუა მათ: აღმავდეთ მე კუნჯული ესე ტუა-
ვისაჲ. და მერმე ჰრქუეს მათ სიტუუად იგი წ დისა სხარებისაჲ: „აჭა ესერა თქუენ
25 ე ლნი წ და ხართ“ სიტუუთა მით რ ლი გარქუე თქუენ: და აწ მცნებისა მის-
ებრ ო ლისა „ქ დ მოგცემ თქუენ მცნებასა ახალსა რ ა იუერებოდით ურთი-ერთას
ვ რ იგი მან შემოერნა წ ა. რ ა ცნან ამით ე ლთა რ მოწათყენი ო სანი ხართ“:
მ დის ო ლისა თ ა მოაკუდინენით ძმანო ჩემნო ასრინი ეგე კორცთა | თქუენთან

N 342a¹
U 696a

და ზრახვისა სოფლიოსა განუმორენით და შრომითა კელთა თქნთადთა საზრ-
30 დელსა მითრეწევიდით და ე ლთა განკრძალვითა განიმზადდით | გუელნი თქუენნი.
ლოცვითა და ფსალმუნებითა და სიტუუთა სუელიერთა მ დის შურებოდეთ და რ ი
მრავალგზის გესმა ჩემ-გან მას ჰუოფდით რ ა მიემთხენთ ცხორებასა მას მომა-
ვალსა: და სირცხველულ იქმნეს მკლამი იგი და მტერი სუელთა თქნთად რ ლი
მოსწრაფე არს წარწემუდასა თქუენსა და იუაფნ სიტუუად თქუენი თჯნიერ ფიცისა
35 „ჰე ჰე და არა არა და ე ლი რ ლი უფრთაჲ ამისა იუოს იგი ბორბოტისა მის-
გან არს“: და ჩუ შეაწუხებთ სულსა წ სისა რ ლითა აღბეჭდენით დღედ გამოკნინი-
სა თქუენისა. აჭა ესერა გიწამებ თქუენ წ ე ო ლისა ღთისა რ ა ვედრი ესე ჩემი

N 342a²

U 696b

71 აღმართეს U. 19 დაქმნილ დაქმნილ N.

დაიძარხთ. რ'ლა გამცენ. თქუენ. რ' აქის ო'ლი წ'ე თქ'ნს. დგას ე'დ-წ'ად N 342b1
 დედაჲ მისი ანტ'ნთა მისთა თანს წ'დათა და ე'ლნი წ'დანი მის თანს: ესე
 თქუა და სხუად მრავალი ესევერი საცხორებულად სუღთა მათთა და მიუთუღ-
 ნს | იგინი ღ'თს. და ეო მათ ს'ა ლოცვაჲ იგი ო'სად რ'ლ წ'ერილ არს ო'ნეს U 697a
 5 თავისა სხარებას. და დასხნს მათ ს'ა კელნი მისნი და აჳურთხნს ე'ლნი და
 წ'ართქუა ლოცვაჲ სრული ე'ლისა სოფლისათ ს და მათ-თსცა რ'ლნი მსუღო-
 ბენ ჩ'ნ ცუჲად და თქუა: ნუ შეურაცხებ ო'რ ამის ცოდვას. ა'დ მიუტრევენი მათ
 რ' არა უწყიან რასა იქმნ ვ'რ იგი შენ სთქუ. ჰე ო'რ შესძინე კეთილი შენი
 მათ რ'ლნი მუჳარობენ ჩ'ნ და სხეღისა შენისათჳს წ'დას რ'ი წ'ოდებულ არს
 10 ჩ'ნ ს'ა კეთილს მიუთოჳენ: და ნუ მოიკსნებ ცოდვათ მათთა | დღეს მას გან- N 342b1
 კითხვისას აღრაცხენ იგინი მჳდრად სასუფევეღის შენისა ვ'რ იგი კეთილითა
 საწმუნრობითა ეგეს ჩუენ თანს სწრაფად და გუღს-მოდგინებად. და მიანიტე მათ
 მცირისა წ'ილ დიდი და წარმავალისა წ'ილ წარუგალი. რ' შენ ხარ რ'ლი მიატებ
 მისკებულს კეთილს მათ-თს | რ'ლნი გუღითა წ'დათა და სუღითა მდაბლითა U 697b
 15 შენ გამსხურებენ. მტკიცეო და ე'დ-ღიერო. დ'მუღო და უცვალებუღო ო'რ
 რ'ლი საუკუნითიან და უკ'ე ჰეი. ღ'ი დაუსაბამოდ დაუსრულებულად ა'ნ: და
 შემდგომად ლოცვისა ამის მოსცა თავი თჳსი კანკელისა მის-კან. ხოლო მათ მოი-
 ქუეს იგი საფარქელს ს'ა ახალს და მოიღო წ'დაჲ სხარებაჲ და დაიდგ' იგი
 მკერდის თჳსის ს'ა: და გერეთ მოქველიდა ე'ღს სენაკებს რ'ლი ეო მონას- N 343a1
 20 ტერსა მას შ'ა: და ჰეიფიდა ლოცვას ე'ა შ'ა თითოეულსა და ხართას ს'ა სი-
 ფქლეთა: და სანატრელმან დედამან მისმან მართა კონიერად კანიზრას და ადი-
 ლო კელთა თჳსთა ჰ'რი ცხოველს-მიოფეღო და ვიდოდა წ'ე მისსა ფსლმუნე-
 ბითა და იტოღდა: დატრევენი ჩ'ნ ძეო ღ'თისაო რ'ი ჟუარს-ტეჳ ჩ'ნ-თჳს კორც-
 თა. რ' შენი არს დიდებაჲ უკ'ე ა'ღ'ჲ. | ხოლო ძმთა მათ აღიქუეს წ'დაჲ იგი U 698a
 25 კელთა თჳსთა ს'ა ე'ა ჳური რ'ეული და ა'დ'ბდეს ღ'ს და შეიჳენეს იგი წ'ს
 მას ეკლესიასა რ'ი მის მიერ აღშენებულ ეო და თაჳუანი სცეს. და ეკვდრებო-
 დეს მას ძმანი იგი რ'ა შეჰკედრნეს იგინი ღ'ს და მერე აღიჳენეს იგი გა-
 ლობითა და ფს'ნიითა და დაადგინეს თავსა მის სუეტისას: | მამინ მოვოდა მის N 343a2
 30 დადებითა მისითა განიჳურნებოდეს რ' კიბე ა'დღემულ ეო და წარვიდოდეს სს-
 ხედ თჳს და ადიდებდეს ღ'ს:
 96. მოიჳენეს მისა ქალი ვინმე ფიცხელთა სენითა შეჰურობილი რ' ბუ-
 ნებითი იგი განსჯალი ეო დაჳოფილ სტომასისა მისისაჲ და სხუთა განვიდო-
 და: ხოლო წ'მან მან დასდვა კელი საღმობასა მას ს'ა და ჰრქუა: ექმენ | ბუნე U 698b
 35 ბის-უბრ მოცემულისა შენდა ძალითა დამაადებლისაჲთა. და სიტუჯს მისისა თანს
 განვიდა მის-კან ეშმაკი იგი ბოროტი რ'ღს შეკვარ ბუნებითი განსჯალი და
 მიიტყვალა იგი ბუნებობისაჲ სქემსა: ე'ღთა რ'ღთა იხილეს და ესმა ა'დ'ბდეს ღ'თს:
 97. კაცი ვინმე ეო სახელთი | ეშიფანე სოფლის-კან რ'ღსა ერქუა ქარან N 343b1
 და მას ესეს ერმად სამისა წ'ლისაჲ და ეო იგი უსგრომს ზომისა შჳამელ: და

- შეიკრა სტომპი მისი და დაიყო ბუნებითი იგი განსავალი. და დაადგრა იგი წყლიწადს სრულს ეგრე: ჴამდა და არასი განვიდოდა და რ'ეს ჴამის. დიდად განსიფინის მუცელი მისი და იწეის ტირილად ერმან მან გაბერვის მის-გან. ხოლო მშობელი მისნი ჴხადოდეს სხელსა წ'დისა სუმიონისსა. და სტხანს მუ-
- 5 ცელსა მისს მტუერი იგი მის მიერ მოცემული და მუნქუესვე ზოვის განსუენებაჲ | არა თუ ბუნებითის მის-გან განსავალის ა'დ ჴამდამან თითოეული მათი U 699a
- შეჴამის და არა ავნის მას: და ე'ლნი რ'ლნი ხედიდეს და ესმოდა. აღიკსებო-
დეს | საკვრელებითა. და ვ'რ დაადგრა ერმაჲ იგი ესევ'რს განსაკვრეებელს N 343b2
- საქმეს ზ'ა უკუნადასრულ მთიეფანეს იგი წ'დისა მის: ხოლო მან დასდვა კელი
10 თვისი მუცელსა ზ'ა მის ერმისსა და სხელს-დვა სხელსა ო'ლისა ჩ'ნისა ი'ჯ ქ'ეს და უბრანსა ეშმაკსა მას მავნებელსა რ'ა ივლტოდის მის-გან: და ვ'რ ესე თქუა ბრანსა რ'ა განიუფანონ ერმაჲ იგი სწრაფით გარე და გან-რამ-იუფანეს განვიდა ბუნებითისა მის-გან განსავალისა. და მიერ ეამითგან დაადგრა მას ზ'ა და ეტ'ა უვნებელად მადლითა ო'ლისაჲთა.
- 15 98. ხუცესი ვინმე სხელით თამა რ'ი იყო სოფელისა ერთისა-გან რ'ლისა ერქუა სამოთხე | შორითა ეშმაკისაჲთა აღიძრა ესე და სწევეს წ'დას მას: | და ვ'რ მოიწია აღსრულებად მისი დაადგრა იგი სამიერსა დღესა უტუუად და იუუძ-
რავად და იუუქმებოდა იგი ტანჯვითა დიდითა და აღიხილნის თ'ლნი ზე და ვერ
კელეწიბის სიტუად: ხოლო მადბითთა მისთა იწეეს განზრახვად ურთი-ერთსა
20 და იტუოდეს: რამე რამ არს ესე არუ ვ'რ შეეძთხა სქმე ესე სამინელი. და მწუხარებასა შეეზურნეს იგინი რ' არა აქუნდა მათ სხუად მდღელი: და ვ'რ ევე-
დრებოდეს ღ'თსა მის-თსა და აღელო ზიკი ხუცისაჲ მის წ'ე უ'ლთასა და თქუა: მთავლინით წ'დისა სუმიონისა და ითხვეით ჩემ-თსა შენდობად მის-გან. და გან-
კისაჲ კრულებისა ჩემისაჲ წ'ევეისა მის-თსა რ'ი ვსწევეს მას რ' ამის გამო | ვი- U 700a
- 25 გუემები შე ი'დ და შეუძრველად ვჭტოე. და უკუეთუ არა მან განმკნეს კრუ- N 344a2
ლებისა-გან ვაჲ არს ჩემდა: ხოლო მათ ვ'ა ესმა ესე წარავლინეს სწრაფით წ'დას მის ვედრებად მის-თსა: და მოუწოდა სუმიონ ერთსა მოწაიეთაგანსა და ჴრქუა: ივისაჲთგან წერილ არს ვ'დ „სუ მთავრებთ ბორტოს ბორტოსა წილ“ და ო'ნი იტუეს ვ'დ „სხუელ ვიეჲ და მოხუედით ჩემდა:“. აწ უკუე ამის-თსა წარიღე გუე-
30 საჲ ერთი ზური ევლოკიად და წარვედ კატაჲ ამათ თ'ა რ'ლნი მოსრულ არიან. მთარუ ხუცესსა მას. რ'ა, შეუნდოს ო'მან და მიუტუოს ცოდვაჲ იგი რ'ი ჩემ-
თსა შეეძთხა. რ' მან თათ შეიკრა თავი თსი. და რაჲმს მიიღოს მან ესე ზური განსუენისა: ძმაჲ იგი წარვიდა მოსრულთა მათ თ'ა და მიეხნდა ხუცესსა მას და მისცა ზური იგი. | ხოლო იგი აღემართა ზე შეჴერობილი ძრწოლითა და N 344b1
U 700b
- 35 მიიღო ევლოკიად იგი და თაჲუაჲ სცა მომცემელსა და შეესუელად აღმოუტევა სული და მოუდა: ე'ლთა ერთბამად საკვრელებისა მის-თსა მისცეს დიდებაჲ დიერთსა:.

99. მათ ჟამთა ოდენ იყო ვინმე დედაკაცი სოფლის-გან რ'ღის. ქრქუა
 ორენტიის. და შვა მან ყმრამ რ'ღის ე'ღვე სხე თუალთამ არა იყო მის თანა: იხი-
 ლეს რამ ესე შიშობელთა მისთა განკურნებამან შეიპურნა ივინი და განიზრახეს
 რ'ამცა მოვიდეს ივინი წ'დისა მის რ'ა უთხრან სჰქმე ესე ყრმის მის და ჰგო-
 თხონ მას თუ რ'ღის მიზეზისა-გან შეემთხვა ესე და ესრეთ იშვა: და ვ'რ
 5 კამოფლეს მათ ნავითა მდინარე იგი ორენტიისამ და წარვიდეს ივინი აღსულად N 344b
 მთასა მას და ვ'რ მიწვიანეს | ადგილსა მას რ'ღის ჰრქვან აბანომ დასხდეს იგი U 701a
 ნი განსუენებად და იხილეს ყრმამ იგი რ' ასუმიელ იფენეს თუალნი მისნი. და-
 ეტა შიში დიდი მათ ზ'ა და აღვიდეს ივინი წ'დისა მის რ'ა უთხრან სკკურე-
 10 ლებამ ესე და უჩუენონ მას ყრმამ იგი. და ე'ღთა რ'ღთა იხილეს სკკურველებამ
 ესე. მისცეს დიდებამ ღ'სა რ'ღმან მისცა ესევერი მადლი მონასა თვისს:

100. დედაკაცი ვინმე იყო კილიკიელი. სხელით თოტტენა. და ღვეო მას
 ქმრისა თვისის თანა ოცი წელი და არა ესუა მას შვილი და იყო იგი ეშმაკის-
 გან გუემულ ფ'დ სიერმით მისიგან. და იწოდა იგი ენასა თვისა მარადის.
 15 ხოლო ქმარი მისი ვ'რ შეურვებულ იქმნა ჭირითა მისითა გამაფელის იგი სხ-
 ლით თვისთ და დაადტრა იგი ოთხ წელ უნლოდ: | ხოლო დედაკაცმან მან N 345a
 ბოვსა მოუესნი მიმავალნი წ'დისა მის და წარვიდა მათ თანა: და ვ'რ იხილა U 701b
 ეშმაკმან მისმან წ'დამ იგი იწოთ დღადებად დიდითა კითა რ' იტანჯებოდა იგი
 წ'დისა მის მიერ და იხილა ხატი მისი დედაკაცსა მას შინა სულთა: და ეტყო-
 20 და მას კაცობრივითა სიტყვათ: კანკაშორებ შენ ჳ სულთ ბორბოტ დედაკაცისა
 მაგის-გან და მიიტცეს იგი ქმრისა თვისის ცოცხალი და ესუას მათ შვილი მომა-
 ვალსა მას წელიწადს: ხოლო ეშმაკმან მან ცვალა კმამ თვის და იწოთ კმობად
 უშუერთთა კმითა ველურითა და იტყოდა: ვამ ჩემდა შენ მიერ სკმიონ. რასა კან-
 25 მაშორებ მის-გან და მისცემ მათ შვილსა და ჩემ-გან არა ჰყო შვილი. შეკამთხუე
 ნუკარამ ბორბოტი ანუ რამ შეგცოდე: რ' განმამორებ ცოლის-გან ჩემისა. N 345a2
 უგუეთუ მონად მიუიდე მე მიმეც უგუე მისხურად | და მონად კაცთა: ჰრქუა მას U 702a
 წ'მან სკმიონ: რ' მონამ ხარ ბორბოტი გიცი შენ ჳ სავსეთ ბორბოტითა. წარვიდ
 სწრაფით აღსა მას ცეცხლისასა დასაწუელად. და აწ მიგუალე მალიად და მოიდე
 წელი და შეშამ. მეგესულად ვ'რცა ქარი წარვიდა ეშმაკი იგი სწრაფით და ტი-
 30 რილით დედაკაცი-თურთ და აღიღო ღაჯნი კეცისამ დიდი ფ'დ და აღესო იგი
 წელითა და მერმე წარვიდა ტუედ და მოიღო შეშამ და ვაჟება ძლიერად და იტყოდა:
 ვამ ჩემდა მონისა ბორბოტისა და ბორბოტითა სავსისა. რამ ესე შეემთხვა. ცო-
 ლის ჩემისა-გან განმამორებს მე სკმიონ. რამე რამ ვუო მტბიერმან ამან | არა N 345b1
 უწეი: ამას და ესევერსა იტყოდა ეშმაკი იგი წ'ე ე'ღისა მის ერისა: და ვ'რ
 35 ადასრულა მისხურებამ იგი რ'ლი უბრახნა მას წ'მან სკმიონ-გამ | ეო ძლიერად U 702b
 და თქუა: განვალ მე. რ' იხილა ელვამ ცეცხლისამ მომავალი მისა და იწოთ
 სრბით გარემოვლად სუეტსა მას წ'ისა მისსა ტანჯვითა დიდითა და ეგრეთ გან-

ვიდა: ხოლო დედაკაცი იგი მოკეო გონებას თვისს და წარავლიან იგი წმან
 სუმიონ და ჰქრქუა მას: წარვედ დედაკაცო სხედ შენდა და ცხთვინდობდე ქმრის
 შენისა თანს. აჰა ეკერს განმზადებულ არს იგი გულისთა წრფელითა შექმნარებად
 შენდა სიხარულითა დიდითა ღმრთის ბრძანებითა: და ეგრეთცა იყო. რ მიიქცა
 5 დედაკაცი იგი სხედ თვის და ტუბილად შეიწინარა იგი | ქმარმან მისმან და სი- N 345b
 უნარულით იცნა იგი ცოლი თვისი და მუცლად იღო: და განსრულებას მის წე-
 ლიწადისას მთავადეს ივანი წადის მის და აქუნდა მათ თა შვილი თვისი ლო-
 ცვითა მისითა მტკემული და ადიდებდეს ღმრთის: და ვრ აღასრულეს ლოცვაჲ
 მათი | და მიიქცეს თვისთა თა შვიქმის დედაკაცმან მან ხატი წადის სუმიონისა და U 703a
 10 დაღვა იგი სარწმუნოებით სსხლს შა თვისს: და ჰყოფდა ხატი იგი სსწაულ-
 თა მადლითა სულისა წადისაჲთა რელი დამკვდრებულ იყო მის თა და ეშმაკე-
 ულნი განიწმიდებოდეს და მრავალფერთა-გან სენთა შეპერობილნი განიკურნებო-
 დეს და ადიდებდეს ღმრთის:

101. სხუად ვინმე იყო დედაკაცი წიღოვანი ათხუთმეტითა წლითგან ფდ
 15 გუემული: და მოვიდა იგი სარწმუნოებით | რა იხილეს ხატი იგი წადის სუმიონ- N 346a1
 ისი და ვრ ესე უო მუნქუესვე დაღვა მდინარე იგი სისხლისა მისისაჲ და
 თქუა: უკუეთუ ხილვითა ხატითა მისისაჲთა ვიქმენ ცოცხალ ჯგერარს ჩემდა ხილ-
 ვაჲცა მისი. და მოვიდა კაცისა მის ღმრთისა და თაქნის ცემიდა მას და ადიდებდა
 ღმრთისა და მიუთხრობდა სსწაულსა | მას დიდებულსა რა იქმნა მის შს: U 703b

20 102. კდ სხუაჲცა ვინმე დედაკაცი იყო სოფლისა ერთას-გან რღს ერქუა
 მულიტონ: და იგიცა გუემულ იყო მითვე სენითა ფდ სსმწელ. და მოვიდა იგი,
 მონასტრად და სარწმუნოებით უუნანათკერძო სუეტისა მის წადისასა შექო მსტაგ-
 სად დედაკაცისა მის რა შექო ფესუსა სამოსლისა იღლისასა. ეგრეთვე ამან ეო
 და მუის განიკურნა გუემისა მის-გან. და ცნა ესე წმან | სულისა მიერ წისა და N 346a2
 25 ჰქრქუა დედაკაცსა მას: დედაკაცი სარწმუნოებამან შენმან კაცხოვის შენ. წარვედ მშ-
 დობით. ხოლო დედაკაცი იგი წარვიდა სხედ თვის და ადიდებდა ღმრთის:

103. ბერი ვინმე იყო სოფლისა-გან რღი სავთნებულ იყო სამეოც და
 ათისა წლისა გინა უფრომს: ესე მოვიდა წადის მის და ცრემლით ეტოლდა: კბი-
 ლი ჩემი იძრვის მრავლით წლითგან და დიდსა ტუგვილსა შა ვარ მე | მის- U 701a
 30 გან. გვედრები შენ წდაო მამო რა დანდვა კელი შენი მას ზა და აღმოი-
 ფხურეს იგი და დასცხრეს ტუგვილი ჩემი. რ მიწვეხულ არს იგი განსრუნსასა
 და დაღბოღვასა და არღარა სარგებულ არს ამიერიტგან ჩემდა: ჰქრქუა მას წმან
 სუმიონ მხარულითა ზირითა: ვინათგან ითხოვ აღმოღვასა მისსა ითხოვე უკვე
 ღმრთის-გან ჩემ მიერ რა სხუად აღმოკდეს მის წილ: | ხოლო მან შეუწერა კიდე N 346b1
 35 სამკრთა მისთაჲ ორითავე კელითა თვისითა. და კმა ეო ეშმაკმან მან რღსა
 სენი იგი მისი ეკოდეს განუძნა და აღმოფარდა კბილი იგი მისი დაშაღი და
 შემდგომ მტირეთა დღეთა სხუად აღმოკდა მის წილ და უწიენებდა უღთთა ს-

12 განწმიდებოდეს NN. 31-დისციპუ. U. 35 სწავითა U.

კვრეულებსა მას რა იქმნა მას წა და წარვიდა სხედ თვის და აკურთხევდო
დმეროსა:

104. დღეს ერთს მწუხრი რელი განთენებოდა კვრავდ შემდგომად | ს- U 704b
 მწუხრამს ლოცვისა შეკრებს მოწაფეინ მისინი მისა მსგავსად ჩუეულებსა: და
 5 უბრძანა მათ რა იდუქბდენ ღამე ელ. და ვერ იგინი სხდეს ადლო წმან სი-
 ბრძინთ ზირი თვისი რა სწავლას მათ ცხორებისად რელითა ლმობიერ ეგნეს იგი-
 ნი მიშითა ღსადა და დოეუგანეს იგინი უსეშთაესსა წესსა. და უთხროდა | მათ N 346b
 იგავსა და გამოუთარგმანა რა უჩუენის მათ სსაოებად კეთილთა და სინარუ-
 ლისა მის-გან ადომსნეს გონებთა ვადის დაავიწყდა მათ სოფელი და ელი
 10 რადა არს მას შა სიმდიდრითა მით სულერიითა. რა მოკვდა მათ მის მიერ: და
 შემდგომად სიტყვისა მის და სწავლისა და სარგებელისა მათისა მიიქცეს კად
 ლოცვადვე და ვერ იტყოდაეს იგინი დიდსა მას ფსელმუნსა. რელ არს სეტარ-
 არანინი. ეჩუენს რელი წას მას. მდგომარე მარჯუენით კერო მისა და იტოლდა
 მის თანს. ხოლო იგი გონებთა მიდევებულ | ეო და განიცდიდა ჩუენებსა მას U 705a
 15 რელისას და ზირითა თვისითა იტოლდა ფსელმუნსა მას დაუცადებულად ვადის
 მუკლიცა ერთი არა დაუშთებოდა და ხედვიდა თავის წა მათასა ვა მფრინველ-
 სა მსგავსსა სირისსა მუედროებით | მფრინველსა: და შეკრვას მას ბაკეთა მათ- N 347a
 თასა გალობნ სირი იგი გამტკბილად მათ თა. და ესისა წას მას კმა ქები-
 20 ლად გალობასა: ესე შემდგომად ჟამისა მის გუეუწა ჩნ და მოგავსებეთ სიტუეუა
 იგი წადის სახარებისად რელი ჰრქუა მოწაფეთა თვისთა რმან ვადნუ გეშინინ
 რ მრავალთა სირთა უმჯობეს ხართ თქუენა:

105. ვინადათგან დირს არს წადა ესე საიდუმლოთა ხილვად. არა დაფვაროთ
 თქუენ-გან ჰე ღთის-მოუფარებო დიდებულცა ესე | სავრველებად რელი იქმნა U 705b
 25 მის მიერ. ად განცხადებულად გაუწყით თქუენ: მცირელი იფქელი დაშთამილ
 ეო ხართთა შა მონასტრისითა და მქანი იგი რელ შეკრებულ იყვის მონას- N 347a2
 ტრისა მას. ეო რიცხუ მათი ცც და ათხუთმეტო. რელი იგი თითფერთა-
 გან სენტა მის მიერ განკურნებულ იყვის: და ვერ დაუთმეს სიფიცლესა
 30 მას მათისასა და იწროებასა და მოვიდეს ულნი და ეტყოდაეს: მიბრახე ჩნ
 იოის იგი სცემელ და ღბინება სულ-მოკლეობისა ჩნისა. და ჩნ ვიყენეთ
 შვილნი მოთმინებისა შენისანი და მიიღო კეთილთა საქმეთა შენთა თა სსაი-
 დელიცა დამარხვისა ჩნისა. რ მქუეს ჩნ სსაოებად რელისა მიმართ ვად ლო-
 ცვითა შენითა დაიცვნეთ და კვლთა შენთა შეგვედრებთ თვთა ჩნთა. ესე | ს- U 705a
 35 ტუეუა თქუა მათ მიერ: ხოლო წმან სკოლის უბრძანა ელთა რა შეიმოსნ
 სსაოელი თვისი და შეკრბენ და დგენ მის წე და | ვერ მოვიდეს მისა იქო N 347b
 მხილვად მათა სიტყუთა მდებლითა და აუედრებდა მათ სულმოკლეობასა და ურ-
 წმუნობასა მათსა და ეტოლდა: არა უწყითა რ სავრველ არინ საქმენი ღთისანი
 ფად: ანუ არა გაკისოს ძლი სავრველებათა მისთა ვერ იგი ხუთითა ეუეზითა

- განსაღრის ხუთ სათსი რაჲმს ოგო მოწაფენი შეიწროებულ იყვნეს და ეგადრებოდეს ო ლის და ეტროდეს: განუტრეველი კერი ესე რ ადგილი ესე უდასიო არს და მწუნს არს დღე და არაა აქეს მათ რაჲ ტჳმინ: მაშინ მოიხუხან ხუთნი იგო ზურნი რ ლნი იზოგნეს მათ თ ა და აღიხილან სეცად და აკურთხნან იგინი და დაძმურსნან და
- 5 მისნან | მოწაფეთა რ ა დუგონ ერს მას და მცირითა მით ზურითა განსაღრს U 706b
სუღნი მრავალნი და სეპტისა მათის-გან აქდიდეს ათორმეტი კოდორი სავსე: N 347b²
და ვ დ სხეას ეამს ჰქითხვიდა მათ ო ლი და ჰქრქუა: რაგდენი გაქუს ზური. ხოლო მათ ჰქრქუეს: მჯდო. და აკურთხნან იგინიცა და დაძმურსნან და განსაღო ოთხი სათსი სუღი თხნიერ ერმების და დედეების. და აწცა იგოვე ო ლი არს გუშინ
- 10 და დღეს და ვ ე უ ა და ხედავს საქმეს თქუენს: და არა უგოვლებულ ერს მოთმინებაჲ თქუენი ა დ ერს განტებაჲ და ღონე რ ა არა მოკლდეს ხაროს მას საიფქელს იფქლი თქუენი უაგეთუ დათმინით მადლობით: და უაგეთუ ურნი იქმნეთ და არა იამინით სიტყუაჲ ჩნი აჰა ესერა ოთხნი გზანი უდასიოსა მას: რ ლს ჰნებავს თქუენგანს წარსდვის: ვიდოდენ ვ ეტა უნებ: | მე არარაა მაქეს U 707a
15 სოფლისა | ამის ა დ მრწამს ო ლი ვ დ არავის მოქენე მუოს მე კორცთა სავ: N 348a¹
მარის-თუს რ მრავალ არს წყალობაჲ სხნიერების მისისაჲ: და არა უგოვლებულს მუენეს მოსავნი მისნი-ა დ მშვიენი განსაღრეს და არა უოს ხაკულუეგანებაჲ მოშიითა მისთაჲ: ხოლო მათ ვ რ ესმას სიტყუაჲ ესე და ესეგონ მრავალი და რ რისხვით ეტუვს მათ. შეეშინა ფ დ და აღივსნეს თუაღნი მათნი ცრემლითა
- 20 და გულნი მათნი სიხარულითა: და დაცუეს ზარსა ზ ა მათს თაყუანის-ცემით წ ე მისსა. და ითხოვდეს შენდობას და შიქცეს მონასტრადგუე: და მოუწოდა წ მან ძმას ანტონის რ ლი იყო იფქლს ზ ა და უბრძანა მას რ ა შკერბობის მარცხელი იფქლისაჲ რ ლი დაძთომილ არს ხაროს მას შ ა საიფქელს და | მო- N 348a²
ართუს. და წარვიდა ძმაჲ იგო და შეკრობა | მარცხელი იფქლისაჲ და მოართუა U 707b
- 25 და მისცა კელთა მისთა: ხოლო წ მან აღიზურა იგო წ ე ო ლის და თქუა: ჰე ო ლო ო ჯ ქ ე. რ მან აურაცხელითა კაცთ-მოუყარებთა შენითა აკურთხენ ხუთნი ზურნი და განსაღრენ ხუთ სათსნი. აკურთხე და განამრავლე მცირედიცა ესე იფქლი საქებულად და სადიდებულად სხვილის შენის: და დასსხს საკუმეველი და მისცა ძმას და ჰქრქუა: წარვედ და მოაკუმიე ხაროს მას შ ა და განახნიე მარცხელი ესე
- 30 მას შ ა და დაჰქრპალე კარი. ხოლო მან ეო ეტრე: და ვ რ იყო ხვადის დღე უწინარეს განთხუების რიჟურაჲს ოდენ. უბრძანა ძმას მას რ ა წარვიდეს და იხილოს ხაროჲ იგო საიფქლე: და ვ რ წარვიდა. ზოგა სავსე იფქლითა | კურთხე- N 348b¹
ვითა მისითა და შეიზურა იგო შიშან და მოვიდა | იგო მსწრაფელ და უთხრა წ სს U 708a
მას საკურველებაჲ იგო: მაშინ ბრძანა მონამან მან დ თისამან რ ა მოართუნ მას
- 35 ცეცხლი და დასსხს საკუმეველი და უბრძანა ე ლთა რ ა თაყუანის-ცემით მოდრკენ და ილოცონ დ თისა მიმართ და იგიცა მოდრკა მათ თ ა და ჰმადლობდა ო ლს და წართქუა ძმათა მათ თ ა ლოცვაჲ იგო რ ლ სსწავა ო მან მოწაფეთა თხსთა და უბრძანა მათ ე ლთა რ ა ე ლთა მახათთა ესრეთ ჰყოფდენ საკუმეველითა მით: და ამცრო მათ რ ა იქმოდან ზურსა ფ დ და მისცემდენ მომავალს მას. ხოლო

ძმანი იგი არა დასცხრებოდაეს მისხურებისა-გან მათისა და სჳქმედ ზურისა: და იხილვებოდა მთაჲ იგი სავსე სიმრავლითა ერისაჲთა რ'ლი | მოვიდოდეს ე'ით- N 348b² კერძო. და ეგო იფქლი იგი დაუღუენელად ვ'ე სჳმ წლამდე: | და იყო მონაჲ იგი U 708b დ'თისაჲ სჳმიონ მსგავსად ო'ლისა თჳსისა სხიერებითა და მოწყალებითა:

- 5 106. ამისა შ'დ ძმაჲ ვინმე ერთი მოწაიეთა მისთა-გან. სახელით ანგუ-
 ლას. რ'ლი იყო სევერათ. აღძრა ეშმაჲმან და აღაშფოთნა ძმანი იგი ნეტარის,
 მის ზ'ა მრავალმოწყალებისა მისისა-თჳს: და ეტეოდეს მას: ვინ დაადგრეს აჭა
 ესევე'რსა შოფთისა შ'ა და დაუცხრომელს მისხურებასა სიმრავლისა ამის ერისასა
 რ'ლი ეძიებენ კურნებას: და არცაჲ ესევე'რი დაუწყნარებულბაჲ სიმრავლითა
 10 ერისაჲთა ი'წმსცა შ'ა იქმნების. გინა მონასტერთა სჳდა ანუ სამარტულეთა. რ'
 ე'ლთა | ადგილთა რ'ნი მივლენან ლოცვად თავისა თჳსისა სჳცხლითა აღსრულებენ N 349a¹
 ლოცვას და მსგავსად ძალისა თჳსისა შესწირვენ შესაწირავს | და მიიქტევიან სხედ U 709a
 თჳსა ვ'რ იგი წეროდ არს ვ'დ „რ'ნი საკურთხეველს ჭმისხურებენ საკურთხე-
 ლის-გან მიიღონ ნაწილი:“ ესე რქუეს წ'სა მას და სხუაჲ მრავალი ესევე'რი.
- 15 ხოლო მან ჭრქუა: გაჭუნდინ ძმანო ლოცვაჲ რ'ა სხუანი თქუენ-გან მიიღებდენ და
 თქუენ არავის-გან გიკმდეს: და ესეტა კულის-ხმა ყუთ რ' არა ნაშრომისა
 თქუენის-გან რას მისცემთ მათ ა'დ დ'თი არს რომელი ჭხრდის მათ და თქუენცა
 ნუ გუუფლებინ მოწინებაჲ ა'დ მადლობითა და კულსმოდგინედ აღსრულებდით
 მისხურებასა მომავალთასა ნუ დასცხრებით: რ' ო'ლი იტყუს: წყალობაჲ მნე-
 20 ბავს | და არა მისხურებლი. და „იუენით მოწყალებე ვ'რ იგი მამაჲ თქუენი მო- N 349a²
 წალებე არს:“ ხოლო ძმაჲ იგი ანგულას ადიგისო გულის-წყრომითა ეშმაკის მიერ
 და ეტეოდა წ'სა მას სიტყუთა ფიცხლითა: ნუ იქმ | ამას ესევე'რსა. და შეჭრისხნა U 708b
 მას წ'ამან და ჭრქუა ეშმაკსა რ'ლი ზხრახებდა მას: მე უწყვი მსაკუგარებაჲ
 სიტყუათა შენთაჲ. † მტერო ე'ისა სიმართლისა და მოწყალებისა მოძულეთ. ანუ
 25 არა გულის-ხმა ჭყოფა მრავალდონებასა მედგრობისა შენისასა: რ' ჭბოვე მიშუე-
 ბაჲ და სადგური საწყალობელისა მაგის თ'ა. რ'დ აღმიდგინო მე შოფთი და შე-
 მაწუხო: და დასწერა სხეჲ ჭ'დ და ჭრქუა ანგულას რ' ეშმაკი ეგე. რ'ისა მიერ
 ზხრახებდ. იგი სანიხო არს. ა'დ ვაჲ შენდა საწყალო რ' ქმნულ ხარ შენ სადგურ N 349b¹
 მისა: ხოლო ნეშტათა მათ ძმათა ჭრქუა: ესერა გეტყუა თქუენ ვ'რ იგი ო'ლმან
 30 მამცნო. მისცემდით სხივდელთა მომავალთა უგუეთუ არა გუუფლოს თქუენ სინ-
 ნული:

107. და შემდგომად ამისა შექუენსა მონაჲ იგი დ'საჲ მტერედ მოწინებისა
 მათისა-თჳს და ურწმუნოებისა: | და დაეცა მას განკურვებაჲ და იხილა სუელითა U 710a
 წ'დითა წ'დაჲ სახარებაჲ მდებარე ხაროსა შ'ა იფქლსა ზ'ა და მოვიდეს რეცა და
 35 აღიტაცეს სახარებაჲ და წარივლტოდეს. ხოლო წ'დაჲ სჳმიონს ეძიებდა მათ სრბით
 გზასა მას სამეუფოსა და ვ'რ ვერ ეწია მათ მიიქტა იგი შუაგზით: და შ'დ
 ჩუენებისა მის არა იხივებოდა მონასტერსა მას შ'ა გარნა სამი ზური სხივდელ-
 ლად ძმათა დღითი-დღედ: და მოიხუნა იგინი კელთა თჳსითა და აღიხილნა ზე-

- ცად და უჩუენა იგი ღ'ისა და მამასა და თქუა: ვ'რ იგი უო ძემან შენმან მხო-
ლოდ მხობილმან. 3: ო'ო დიდებოსო. მეცა გიჩუენებ შენ და ვიტყუ: მამო ვ'ისა- N 349b²
მხურობელი რ'ლი მისცემ სხრდელსა უ'ლსა კორციელსა. აუერთხე ზურციცა ესე.
და ვ'რ ესე უო წართქუა ლოცვაჲ წ'დისა სხარებოსაჲ. და დამურსა | და მისცა U 710b
- 5 იგი სხრდელად გლახაკთა: ხოლო და მხურციელი იგი თითოეული ნატკეი იქმნის
ზურად დიდად. და ვ'რ მოგეო გონებასა თულის ჩუენებისა მის-გან. ილოცა და გუ-
ლის-ხმა უო ვ'დ სიტყუ-გებისა და ურწმუნობებისა მათისა-თუწა წარვიდა კურთხე-
ვაჲ ო'ლისაჲ ხაროღსა მის-გან სიაფქელისა: და სიემილი ძლიერი მოიწვევის ძმათა
მათ ზ'ა და განსცდელი რ'ლისა-გან შეემოხუევის სიელტოლად გინა სიკუდილი:
10 მაშინ მოუწოდა მათ და უბრძანა რ'ა ცრემლით ილოცონ და მოაქციონ ო'ლი
სხიხურებად და შეუნდოს მათ ცოდვაჲ იგი ურწმუნოდ სიტყუ-გებისა მათისაჲ: N 350a¹
და შეეწაღეს წ'სა მას და გარდამოსთხინა ცრემლით დიდად და წართქუა მათ
თ'ა ლოცვაჲ იგი „მამო ჩუენოღსაჲ“ და შ'დ აღილო | მეშუათა თულისთა იფქელი U 711a
და უჩუენა იგი ო'სა და თქუა: ჭე მამო ეს-მხურობელი რ'ლი მისცემ ს-
15 ხრდელსა უ'ლსა კორციელსა. ვ'რ იგი უო ძემან შენმან. რ' ცხობებაჲ ჩუენი შენ
მიერ არს და მეცა მონაჲ შენი გიჩუენებ და ვეუდრები სხიხურებასა შენსა. მო-
ვლინე კურთხევაჲ შენი ჩ'ნ ზ'ა. მონათა მათ შენთა ზ'ა. და მეუვაგ მოწაულე და
შეკვირდვე ჩ'ნ რ' სულმოკლე და უმადლო ვართ და გამოხარდენ ამიერთი-
გან რ'ლი იყოფოდინ ჩემ თ'ა გლახაკთა-მოწაულეებისა-თუწა და მადლობით-მსა- N 350a²
20 ხურებისა. ადაესენ გულნი ჩ'ნნი სიხარულითა კაცთ-მოუურებისა შენისაჲთა სი-
ტყუათა შენითა წ'დითა და შეიწირე ვედრებაჲ ჩ'ნი. რ' შენ ხარ კურთხეულ
აწ და მ'დის და უკ'თი უკ'ე ამინ: ესე სიტყუაჲ ილოცა და აუერთხა იფქელი. იგი
და დასწერა ხაროსა მას სიაფქელსა ჭ'ნი | სხელითა მამისაჲთა და ძისაჲთა და U 711b
სულისა წ'დისაჲთა: და მიერ ჟამით-გან აღორძნებოდა და განმრავლებოდა
25 იფქელი იგი მსგავსად სიკმარებისა მათისა და არღარა მოაკლდა მათ:

108. შემდგომად მტრედისა ჟამისა იხილა ჩუენებაჲ და იყო მწუხარე და
მოუწოდა ძმათა მათ და ჭრქუა: მანედ დუთმეთ მანო განსცდელთა მათ მომ-
ვლთა რ'ნი მოშუებითა ღ'საჲთა მომავალ არანს. რ'ა სრულ აზოვნეთ სათნობი-
თა და გვრჯახოსან იქმნეთ. და დიდებასა ზეცისასა მიემთხუნეთ და წიგნსა მას
30 ცხობელთასა | აღიწირეთ. და დამდაბლენით გულის-სიტყუენი თქ'ნი და განდევ- N 350b¹
ნეთ უ'ლი სიამდლე რ'ლი ავამადლებდეს თქ'ნ მეცნიერებასა ზ'ა ქ'ესა. და მოი-
კეთ უ'ლი მეცნიერებაჲ რ'ლი მორჩილებად ღ'თისა მიეკუვანებდეს და იყვინით
გამხადებულ რ'ა | უ'ლი უჩუენებაჲ რ'ლი გიყოფიეს ო'სა მიმართ მორჩილებითა U 712a
მისითა ადაესოთ მადლობით: მაშინ უ'ლთა ერთამად ღმობიერითა გულთა,
35 ტირილით ჭრქუეს მას: ლოცვითა წ'დითა შენითა მანქეს ჩ'ნ სსობებაჲ კისნისა
ჩ'ნისაჲ: და აღილო წ'მან მან წიგნი იგი იობ მართლისაჲ და ბრძანა რ'ა და-
დუმენ და გულის-ხმისა უოფით. ისმენდენ და იწყო კითხვად თავითგან მის

წიგნისადთ ვე აღსრულებადმდე ელი წაიკითხა სსსმენელთა მათთა ზა: და რნი
 რაჲ იყო წიგნისა მას შა იგავით სიტყუაჲ განჯმარტა მათ წე და ეშმაკისა იგი
 სიტყუაჲ რელი | თქუა წე დთის ვდ „მომთავლიეს ცასა ჭეჟე ელი აჭა ესე- N 350b¹
 რა აწ აქა ვარ“. და მისთვის იყო მოვლად მისი რა უაგეუთუ ვინმე ზოოს კაცი დთის-
 5 მსახური შეუდგეს | მას ზაკუგითა და მანქანებითა თვისითა ვმდის შეატუნოს: U 712b
 და აწ დაადგირით სავუტეკელს ზა შეუტრავს და მომტვიცნით წეღნი თქნნი
 კეშმარტებითა და შეისხთ ფერკათა თქნთა განმსადებულებად იგი სხანრებისად.
 და ამას ვა თა მოხბოვეთ სიტტიცე სარწმუნოებისად. რელითა შეუტლოთ ეთა
 მათ ისართა განკურგებულთა მტრისათა დაშრეტად. მოთმინებაჲ იობისი განმეის
 10 და სავსებაჲ ოლისად გიხილავს: და მოციქულმანცა კდ განიზრახს და თქუა ვდ
 „ვერ დირს არიან ვენებნი იგი ამის სოფლისანი შერმის თა დიდებისა რელი
 გამოცხადებდა არს ჩუენდა:“ რ ხილული ესე საწუთრო არს და უხილავი იგი N 359a¹
 სავუტე არს. ესე თქუა წენ სკოლიონ და სულთ-ითქუას ცრემლითა და ჭრქუა მათ: აწ
 არს ჟამი იგი | მოსწრაფებისად ძმანო. მოსწრაფე იქმნენით ჩემ თანა მღვასრები- N 713a
 15 თა. და შეაბურენით თავნი თქნნი ლოცვისა ვედრებითა რა არა შეხვიდეთ გან-
 საცდელსა. ხოლო ჩემ მიერ ესე რელ არს თქნდა მომართ. აქუს მას ადსასრული.
 და უწეით სამე რ სხლნი თქუენნი ქუენისანი. რელ არიან კორცნი ესე. დარღუე-
 ვად არიან. ხოლო სიუარულითა რელი აქუს თქუენდა მიმართ დთას სწრაფისა და
 გუელ-მოადგინებისა თქუენისა-თუს განუშხადებოეს თქუენ-თუს კარავი კელით უქმენ-
 20 ლი ცათა შა რისა აღმართებაჲ მსუწუა მე ომან ამას დამესა რელსა შა შევი- N 351a¹
 და ძმა ჩნი სუარული ვლმოკენებული ინე: რნი იგი შიშითა დთისადთა და
 სიმდაბლისა მოხბოვნებითა აღსარულან ჟამნი მისნი თქუენ შორის: აჭა ესეჲრად წე-
 რელი | მათქუს მე ძმანო ვინაჲთგან არა დავსცნებები მე ლოცვითა ცრემლით და U 713b
 ვედრებით თქუენ-თუს ოლისა მიმართ და ვიდუკებ შუკლთ-მოადრეკით კსნისა
 25 თქუენისა-თუს. რ სიტყუაჲ თანამც მინემად თქუენ-თუს დღესა მას ადღკამი-
 სასა. და მეშინის მე ნუ უაგეუ სსსიილით დადგინებულთა მათ თა ვინაჲნეთ
 რდთა დაუტევეს ცხოვარნი მოსლავსა მას მგლისასა და მან განახნინის იგინი:
 ად მნებავს მდის რა მივემცავიო მწეემისა მას კეთილსა და სხნიერსა და უწეით
 სამე ვრ იგი ძალითა კურთხითა მის ზეცისადთა შეკესს მას განკიდევინიდი რა-
 30 დენგზის განუბნეკით ეშმაკსა მას. რაოდენგზის კელუყოფიერს წარწემედან N 351b¹
 თქუენი. რაოდენგზის უნდა რმცა შეამრდვა განებაჲ თქნი და მიგზიდნს თქნ
 უაგეროს სქემესა: ად იდევნებოდა იგი მადლითა | დთისადთა რელი დამკვდრე- U 714a
 ბულ არს თქუენ თანა და წარივლტოდა იგი სირცხულეული: და აწ გატეჟ თქნ რ
 მიშუებითა დთისადთა მოუღებოეს კელმწიფებაჲ მცირედ ჩენ ზა. არა ხოლო ჩენ
 35 ზა ად ერმათა და ჩჩულოცა ზა დთისათა და რელისა სქემისა-თუს მოილო
 კელმწიფებაჲ იგი ჟამსა ამას ესე არს რა აღესრულოს სიტყუაჲ იგი მაცხოვრი-
 სად რელ თქუა ვდ „ადაღენით ურმანი ეგე მოსლავად ჩემდა რ ებგერთად არს

სსუფეველი ცხათაჲ. და უღით კერძო ჰქნებაჲს მკდომის მას რა განმარტეს ფრთუ-
 ნი თჳსნი ჩნ ზა შესატოუნებულად. გარნა ვზოვე მე მადლი წუღთისა ღოცო-
 სს შეწირვითა რა მოუფხურენი ფრთუნი მისნი და დაემხურას ძალი მისი: ან N 351b²
 მტკიცე იუვენით მისაო რა კიბე ადგომილ არს ვე ცამდე ადგილისა ამის-გან
 5 ჩემისა. | და ვინილე მე და აჰა შესაფაღთა მათ ბჰეთა ცისათა მოვიდეს ანგ² ჩნი U 714b
 თაჲნი-სტემაღ რა და ეშმაიცა დგა მათ თა ვა ჰინდოა შავი ურცხვრობით:
 და ჰასაკითა იუო იგი გრძელ ფედ და გულის-წყრომის-გან სასუე იფენეს თუა-
 ნი მისნი სისხლითა. და დგა იგი ჰურთა ზა თჳნირ სამყრომას ვერ იგი იობის
 წიგნსა შა გესმა ჰ ფედ იბრდღუნიდა ჩემ ზა ზახუბით. და ხრიდა თაგსა თჳსსა თქნ
 10 ზა და უნდა ადგრაჲ თქნი ვა იფულისაჲ. ხოლო მე ვერ იგი ჰრქუა რ² მან
 ჰეტრეს ვდ ვეგუდრე რა არა მოაკლდეს სარწმუნოებაჲ თქნი. და დადგა იგი
 მხირად და ელოდა ბრძანებისა გამოსლვასა ღთისა მიერ კაცთა ზა და მოიწია N 352a¹
 მისა კჳმა რ²სა მიერ და ეტყოდა. წარგუდ და მოსწუდენ ჩიჳლნი ურმანი და კაც-
 ნი წნი. და მიუგო ეშმაკმან დ² და ჰქა: გნებაჲს რა სჰმოინისთავს | ვიწყო. U 715a
 15 და ჰქა მას დ²მან: დაიცვე გონებაჲ შენი მის-გან. ხოლო დავიფარე იგი ვნების-
 გან მრავალთა სუფათა ცხორების-თჳს და იუაგ შენდა და გუნიდათა შენთა-თჳს ზა-
 ხელი მისე სჰიხელ და რ² ზსაცა ვინ ადგილსა მხადოს სახელითა მისითა გი-
 ნა ფესვითა სამოსლისა მისისაჲთა მუნ შეეწიოს ძალი ჩემი კურნებად სენთა მთ-
 თა: განმწარებულ იქმნა ეშმაკი და ჰქა რ²სა: რაჲმე იუოს უფრომას ამისა უსამარ-
 20 თლოებაჲ ანუ ცუდად ადიდებსა სჰმოინ რ²სა ანუ არა შენ სიყრმით მისით-გან
 მიეც მას ძალი შენი საფარველად რაჲმას მოვიმზადნი სიბოროტუნი ჩემნი საცთუ-
 რებით წყობად მისა მოუძღურებუდი და მწუხარე წარვიგლტოდე მე მის-გან რ² N 352a²
 მიეც მას ძალი ჩემ ზა შეკრფად ჩემდა და მეტინნი მე კიცხვთ ვა არარასა, ქუნასა
 ზა: მოიცვე იგი და მოზღუდე და | ახარე მას წარწემედითა ჩემითა და მო- U 715b
 25 ძალინი მისნი აჰკოტენ და განაბნიენ ქენით: და დაადგინე იგი ორთა თანა მთა-
 ვარანგელოზთა შენთა ბრწეინვალედ მხათობთა და დრუბელი ნათლისაჲ რ²ნი
 ბრწეინავს ვა ოქროჲ ჰევაჲ საფარველად მისა. და კელი შენი ჰევაჲ გურგუნოსნ
 მუოფველ თაგისა მისისა და მიეც კურთხი ძღაერებისა შენისაჲ რ²სა განდევნი-
 დეს ბეგრეულთა ჩემთა: და დამთხენ ჩნ ვა მკალნი ქუეჲ იყრეთა მისთა
 30 დასთორგუნვლად და ჰევაჲ ბუნებაჲ ჩნი ვა ღორთაჲ და თაჳანთაჲ შერაცხილ
 წუ თუფლთა მისთა და უტეველობაჲ ჩნი უჩუენე მას. | რ² სახელი მისი დაგო- N 352b¹
 წირიეს დ²ბას შა შენსა და ენი რ²ნი გხადიან სახელითა მისითა. მისცემ მათ
 ცხორებისა და ჩნ მდევნის ვა კუამლთა მადლითა | სულისა წმიდისაჲთა რ²ლი U 716a
 მიეტემის უხუბით. შეჰმოსე მას ნათელი ვა სამოსელი და დ²ბითა შენითა შუამტ-
 35 კიცე იგი. და აწ განავლინე კელი შენი მის-გან რ²სა მივაგლინე მის ზა სულის
 უკეთურნი წყობად მისა. ხოლო მე შევიდე მოწაყეთა მისთა და ვეფენე იგინი განმკე-
 ცებულ და ველურ ვა კაცნი უკეთურნი და ვა ეშმაკნი ბოროტნი და ვცნა უკეთუ

აეხევედეს იგი ზირსა შენსა: ხოლო ოწ მიერ ჟამითგან მისცა მას მიშუებაჲ გ^ა
 ფარულად მიხასა თვისსა ზ^ა რ^ა უოს ეშმაგან რაჲ იგი ეკულების უოფად ბრს-
 ნებითა ღწსაჲთა რ^ა იხილოს კამოცდილება მინისა ღწსაჲ ესეგ^ართა შ^ა განს-
 ცდელთა: და გულისსხმა უო წ^აშან სვიმონ სულისა | წ^ადისა მიერ გ^ად არცა ერთი N 352b²
 5 რაჲ კელმწიფებაჲ მისცა ეშმაგას ღწან მის ზ^ა ად კარნს ესე ხოლო რ^ა ეწყო-
 ბოდის მას განსცდელთა შ^ა რ^ანი მოაწყადან მოწაფეთა მისთა ზ^ა: და იყო-
 ვე ესე თხოვაჲ ბოროტისაჲ მას რ^ა უფროჲსა სირცხვლა დაიმკდროს რ^ას
 ეწყოს წ^ადისა მას და იძლიოს: და განვიდა ეშმაკი იგი ზირისა-გან ოწლისა და კარდა-
 მოკდოთ თავი თვისი სიმაღლისა-გან გ^ა ანწიგანს ნადირსა ზ^ა წ^ა სუეტის მის
 10 წ^ადისა: და კარდამოსლვას მას მისსა მრავალთა სიბოროტეთა მისთა მოვიდა ალღი
 სულისა წ^ადისაჲ მას და მოკუეთნ ორნივე ფრთენი მისნი და იყო ზახალი მისი
 საშინელ ფ^ად და სას^ა რისხეთა: და იყო წ^ა სვიმონ მწუხარებასა შ^ა დიდსა და
 ჭქ^ა მას ეშმაგან: კ^ად ვიწყო ბოროლად შენდა და რქინობად. სიერმითგანდა თუ N 353a¹
 გერკინებოდე და ვაძლეოდე ხოლო აწ მომიღებეს კელმწიფებაჲ შენ ზ^ა და
 15 გიწუენო გ^ადღეთა სიჭაბუკისთა წყობაჲ გნებთაჲ: და აღიხლან თუაღნი თვისნი
 ზეტად წ^ადამს და სულთ-თქუისა | და ეშმაკი იყო გამაღლად და სასარელად U 717a
 რათმცა შეაშინა იგი და თქუა: მტებდე მე მცირედ და მე გიწუენო შენ რაჲ მე
 გულების უოფად დადაცაჲთ ვერ შექმლებულ ვარ მის შეწუენულის შენდა. ად
 მოკაფდინე შენ ზ^ა განსცდელნი და მწუხარებანი კაცთა მ^ა ფ^ად მრავალნი
 20 რ^ათა ვერ შეუკლო ტურთვად და აღვაშოთთე მხანი რ^ანი იფენენ შენ თანა და
 ვგუნე იგინი გულფიცხელ და უსახურ რ^ა შეიწოდეს სული შენი: ხოლო წ^ან
 სვიმონ შეჭრისხნა ეშმაგას მას სახელითა ოწ ჩ^ანისა ი^ა ქ^ასითა და ეშმაგან მან N 353a³
 დაიდრჭინს მას ზ^ა კბილნი მისნი და შეახლდა მას და შევიდა შ^ა კერსო სა-
 კართა მათ მისთა ტუავისთა და უნდა კარდამოკდება მისი: ხოლო მადლი იგი
 25 სულისა წ^ადისაჲ რ^ალი დამკდრებულ იყო მის თ^ა და მარადის ზრახვიდა მას.
 იგი | შემწე ეყო მიხასა თვისსა და ვერ შეუკლო მიახლებაჲ მასა: ად მოკლურ- U 717b
 და და დაემხუა ბოროტი იგი მთავარი და მოიკენა წ^აშან სვიმონ სიტუეჲ იგი
 დავით წ^აწელისაჲ რ^აღსა იტყოს გ^ად წ^აწინამწარ ვჭებდე ოწ. წ^ა ჩემის არს მ^ადის.
 რ^ა მარჯუნ ჩემის არს რ^ა არა შევიძრა. ამისთჳს იხარებდეს გული ჩემი და
 30 გალობდეს ენა ჩემი^ა: მ^აშინ დაადგრა წ^ა სვიმონ მტოცნად და შეურყეველად და
 შემუსრა საწერტელი ეშმაგისაჲ და შეჭრისხნა მას ძალითა სულისა წ^ადისა^ათა და
 ჭმაღლობდა ღწ და განდევნა სიელტოლად და განვიდა წ^ა მისსა: და განსლვას N 353b¹
 მისსა შეახო წუერთა მისთა და ადვილს რ^აღსა შეახო მოსცვას თმაჲ მიერ:
 იხილა რაჲ სვიმონ უოფალი იგი თქუა. უბუეთუ გიწუეის რ^ამცა მუავ მე სარცხ-
 35 ნელ წ^ა კაცთა ხოლო მე არავე დაგვფარავ | ზირსა ჩემისა და დაჯერებულ იქმნა U 718a
 ოწი და მოდრკა სახიერებაჲ მოწუალბითა თვისითა რ^ას ესმა კმაჲ სიმაღლისა

მისისაჲ და ეწუენს მას და შეახო ზირს მისისა და შეის აღმოკდა თმამ და იქმისა იგი ვ'ა ჰლ და ჰმადლობდა ღმერთისა:

109. მიერ დღითაჲ იწუო ეშმაკმან მან აღშეოთებად ძმთა მათ და ერსა აღსძრვიდა რ'ა ურწმუნო იქმენს მის მიმართ და მთავართა განაფიცებდა რ'ამცა ხარკი დასდევს მთასა მას სკვრველსა რ'ელსა ზ'ა აღექმისა წ'დასა მას მონასტერი ნებითა ღ'თისაჲთა: | და მოიღო ძალი მკლამისა ზ'ა ამის მედგრობისცა დასათრგუნველად ჩუეულებიან-ებრ თხოვიათა მისითა და მრავალნი ადვისებოდეს სარწმუნოებითა და დაიცვებოდეს ბოროტისა-გან | ლოცვიათა მისითა: და განმრავლდებოდა სიმრავლე მორწმუნეთაჲ კათოლიკე ეკლესიასა შ'ა რ'ნი მოიქცეოდეს წარმართობისა-გან და ბარბაროზობისა სწავლითა ამას ნეტარისაჲთა და იქმნებოდეს განათლებულ გულისა და მორწმუნე სულისა: და მწვალებელიცა მრავალნი მოიქცეოდეს რ'ა და საიტყუთა ჭ'ტებისაჲთა განბრწინებოდეს და კაცნი იგი რ'ელ მტერედ შეურგებულ იყვნეს მას მიმართ. მოიქცეს იგინაცა სარწმუნოებად და გულის-სიტუებაჲ ძმთა მათ დასცხრა | რ'ითაცა აღშეოთებულ იყვნეს და მთავარნიცა ქალაქისანი მოდრეკეს კეთილის-სუთაჲდ და არა აღსრულებად ჰ'ლი იგი განზრახვად ცუდი და მშუღობად და სიუფარული დიდი აქენდა წ'დასა მის მიმართ ვ'ა ზირველ: ამისა შ'დ მოკახლნეს ჟამნი იგი განსაცდელთანი რ'ნი ითხოვნა | ეშმაკმან რ'ის-გან და მოიღო რ'ა წარწემიდნეს ჰ'ლად ჩხვილნი და მერმე კაცნი ღ'თის-მოუყარენი და ეწუოს ძმთა მათ მიერ წ'სა სუმიონს: და იუო ესევე რ'ი დღე და მოვიდნეს ანგ'ზნი თაყნის-ცემად წ'ე რ'სა. და ჰ'ლ სადა დაეცა ანტიოქიას ზ'ა ორითვე ფრითა თვისითა. და კარდაიბთხნა აღმოსავლითიკან ვ'ე დასავლადმდე და ერთითა კებითა დადად ევეს კაცთა მათ კოდებით და ტირილით ერმთა მათთა ზ'ა და კაცთა ღ'თის-მოუყარეთა აღმოსავალიისათა ბჭეთა მათ-გან ვ'ე დასასრულადმდე ქალაქისა. და აღვიდა სიმრავლე ერისაჲ მთასა მას სკვრველსა უწევებად წ'დასა მის რაჲ იგი იქმისა საქმე სმინელი და ჰ'რქუა მას სსანტრელმან მართა დედამან მისმან ტირილით. ითხოვე შეაღო ჩემო რ'ლის-გან რ'ა გარე-წარჰკდეს განსაცდელი | ესე ადგილასა მას რ'ელსა შ'ა იშეე. და განთიადსა კურიაკისისა მოდრეკა წ'დაჲ სუმიონ გულის-მოდგინებითა დიდითა ედრებად რ'ლისა მ'რთ საქმისა მის-თჳს და ეწუენს მას დიდებამ ღ'თისაჲ და იხილა თაფი თჳსი ადტაგებული სულისა წ'დასა მიერ მრავალთა ანგ'ზთა თ'ა და გარდამოვიდა ვ'ა ჰ'უერი. ზეცით ბჭეთა ზ'ა აღმოსავალისათა და გარემოჲს სსანხებსა მისსა სადა იგი შობილ იუო სუმიონ: და დგა იგი და ზედვიდა აღმოსავლად და აღსრულა ლოცვამ თჳსი მის ადგილისა-თჳს რ' ვერ | მიიღო კანნიერებაჲ ედრებად რ'ა ე'ისა ქალაქისა-თჳს და მასვე ჟამსა დამისასა დასცხრა გუეამა იგი წარწემიდნისა ადგილისა მის-გან და მიექცა მთმარველი იგი ბჭეთა მათ კერძო სსმხრისათა და იუო გუეამა იგი | მ'რ ადგილით რ'ელსა ჰ'რქან ქერობინ ვ'ე ადგილადმდე რ'ელსა წოდებულ არს როდგონ და გარემოჲს სსანხებსა მისსა და ვ'ე ადგილად კურიატთა

- მათმდე და გოდებაჲ და ტყუბაჲ დიდი იყო. და ვრ განთენს გუთხრა ჩნ ესე წნ სუმიონ და სხნატრელსაც დედას მისისაჲ. და მოვიდა სიმრავლე ერისაჲ ქალაქით და აუწყეს წდას სუმიონს წარწეშედაჲ იგი ერისაჲ და ვრ გლოვაჲ და ტყუბაჲ არს ქალაქის შა და მომავალს მას შაბათს სულთ-ითქუნს ნეტარმან მან
- 5 მართა და ცრემლით ეგვიდებოდა იგი ძქუს თვისს სუმიონს რა ეგვიდროს იგი N 354b
 ღთს და აღიდოს რისხვაჲ იგი ქალაქის მის-გან. და დღეს მას წს კვირიკეს აღტატებულ იქმნს სულის წდას მიერ ნეტარი სუმიონ და იხილას თავი თვისი მდგომარე დასავლით კერძოთა მათ თა ბჭეთა რლა | ცაბ სედეკიაჲთ კერძო U 720b
 და მგდომი იგი მისწრაფე იყო მისლვად ბჭეთა მათ და მართლუკუნებც სუმიონის მიერ და უნდა გულის-წერომით რამცა მოაწიას ქალაქის მას წა რისხვაჲ იგი და დაბრკოლებულ იქმნს და ვერ შეუძლო ესე უოფად და თქუა: მაქუს მე კელმწიფებაჲ სუმიონის წაცა. ხოლო ამას იტოლდა მოწყეთა მისთა-თუხ. რლთა იგი წა მოგლო მიშუებაჲ და თქუა: მონამან ღთისამან სუმიონ: ნებაჲ ღთისაჲ. იუფნ ელს წა. და მიიქცა ბორცტა იგი რა იხილოს | უკუთუე ქქუს მან N 355a:
- 15 სსწაული იგი მიშუებისაჲ მონასტერისა მას წა: და იხილნს მეოფნი მონასტრისნი ტირილს შა და სინსუელს და მონასტერი იგი განბრწყინდებოდა და განხლდებოდა და შეუშერა კიდე ერთი მონასტრისაჲ მის წარწეშედეშმან მან. ხოლო მეორე კიდე შეუშერა წმან სუმიონს: | და შრომით იღუქიდა რა განარინოს U 721a
 იგი რისხვას-გან და ეტოლდა ეშპას მას: არა გაქუს კელმწიფებაჲ აქა: და ვრ განკრასლულ იყუნეს ორნივე იგი ბრძოლად განხიდავად და დცა ეშპაჲ იგი და აღიქდა ზეცად და ესმ მას კმაჲ ცით გამო იღუშლ სუმიონის-გან. და ჭრქუა ბორცტმან მან წდას მას სუმიონს: ბრძნებაჲ არს ჩემდა რა მივიდე ქვემო კერძო. კასიოდ ქალაქისა. და იუფნ შენი შენდა და მოქცევას ჩემსა ვეო | ცხად ჩემი N 355a2
 მონასტერისა მას წა და რლი სთხო უხნდეს ოლს მღჯარედ თხოვითა შე-
- 25 ნითა ეუოს მეოფთა ამით მონასტრისა შენისათა: და ვრ განთენს წარმოუთხრას ესე ელი ნეტარის მართას წმან სუმიონ და აჭა კაცნი იგი კასიოტელნი მოვიდეს წდას მის და უთხრეს მას რაჲ იგი ექმნს ქყისას მათის: და ვრ მისწვდა სიმრავლე | ერისაჲ და ვრ ტყუბაჲ და გლოვაჲ არს ელს ქყისას მათის U 721b
 და რლთა სარწმუნოებითა ჭხადეს ოლს სსხელთა შენითა მიეც მათ სიტოც-
- 30 ხლე და არს რიცხვ მათი ფად: და ვრ მოაწიას დღე წდას კვრიაკისაჲ შეკრიბნს ელნი მანის უამის-წირვად წმან სუმიონ და ვრ ადასრულეს ლოცვაჲ იგი წდაშეოფელი. შეურგებულ იქმნს სულითა და იქმნი იგი მწუხარე გვე სიკუდიდმდე: ხოლო მან იგი ეზიარნეს მსხუერძლს მას უსსხლთსა და განიხუე- N 355b1
 ნეს მას: დღეს შა: და ვრ იყო დღე იგი ორშაბათი მოუწოდ მათ და დაად-
- 35 გინნა წე მისსა ვა ვენახნი აღმადლებულნი ფად და ეტვირთა ნაყოფი სიმართლისაჲ და რ მოწყენილ იყო უამი განწმედად ვენახისა მის რა უფროდისი ნაყოფი გამოიდონ და იუფნ მოწაფე მის წტებით. მამნი სულთ-ითქუნს სიადრითა გულისა თვისისაჲთა და ჭრქუა მათ: | უამი მოახლებულ არს მანო და დღე მი- U 722a

წევნილ არს და სსლშობაჲ შობადისაჲ. აჲ ესერა მისრულ არს შობად და აწ
 განსზადებულ არს განსცდელი წუთად ფერკთა ჩნთა. მტკიცედ დაადგერიოთ
 შემთხვევას მისსა და მკნედ იღუწეთ ჩემ თანს ლოცვითა რა სულის წდის მიერ
 კმა ვუთ მამის მოწუალის ვა ქე მისი მხლოდ-შობილი იტუოდ: აბა | მამო N 355b²

5 გარე წარმადე ჩნ სსრეული ესე: და ედ ვთქუთ ნუ შემიფუნებ ჩნ განს-
 ცდელსა ად მიკსნენ ჩნ ბოროტის-გან. ხოლო ნუ ნებაჲ ჩნი ად ნებაჲ. შენი
 იუგნ ცათა შინა და ქუანსა ზა: ესე რაჲ თქუა დასწერა მათ სსხე ჳრისაჲ
 და მიიქტა ჩუენებათაჲე ხილვად და ეუწუა მას სულის წდის მიერ ვდ განს-
 ცდელი იგი განსზადებულ არს მოსლვად და დამე უდ | ევედრებოდა ოლსა U 722b

10 წდამ იგი შემუსრვლითა გულითა და მოვიდა მის მადლი დსაჲ ვა ჳბუკი
 ქალი და ნუგეშინი სცა მას და დაარწმუნა ვდ თეოფილე-გან ოდენ დასცხრეს
 ბრძოლაჲ რა იუოს იგი სმტკიცედ მომავალთა მათ-თჲს განსცდელთა: და ჳრქუა
 მედომიან მან ჩუენებით წსა მას: რლი იგი იუო მორჩილებასა შინა ჩემსა მ-
 რადის ანგულას მის-გან ვიწუო დაწუებაჲ წარწემედისაჲ არა თუაღახუენე სი- N 356a¹

15 უარულს მისსა ჩემდა მიმართ: და ვრ გუთხრობდა წდამ იგი ულს მას ჩუე-
 ნებას. მიუგო ანგულას და ჳრქუა: იხრუნე თავისა შენისა-თჲს. და ამას სიტყუა-
 სა ოდენ მოაწია რისხვამ იგი და შეიმუსრა და მერმე ულთა მათ მამთა ზა
 მოაწია მტრმან მსწრადილი სიკუდილი და რნიმე უდებთაგანი მოსწუდეს: და
 ვრ ესმა ესე სუმიონს | მოდრკა და თაუნი სცა ოლსა და თქუა: იუგნ სსხელი U 723a

20 ოლსაჲ კურთხეულ ელთა ზედა უკე: და ამას ოდენ სიტყუსა მამა ვინმე ს-
 ხელით კონონ დგა მუნ და უუარდა იგი წდას მას დიდად-მოსწრაფებისა მი-
 სა-თჲს. და ვრ იუო მამა იგი მწუხარებასა შინა მიიტატა გონებითა და იხილ-
 ვიდა ჩუენებასა და ეტუოდ მას წდამ სუმიონ: ვრ | კაღნიერებაჲ აქუს დდეს კაცსა N 356a²

ერთსა წე დთისა რლი დგას ძლიერად და შემწედ სოფელისა. სოფელმან არა
 25 იცის იგი. ხოლო მამა იგი იუო იჭუსა შა და თქუა: ვინმე არს იგი ოლო. ჳრქუა
 მას: ეგე არს რლი იტუეს შენ თა: და ვრ მოუგო კონონ გონებასა თჲსსა და
 უთხრა ჩუენებაჲ ესე წდასს მას შიშით და ძრწოდით: ხოლო სულნი იგი ბო-
 როტნი შემოსილნი რისხვითა სიკუდილისაჲთა რლნი მოვიდეს მოსრვად | მამთა U 723b

მათ ღაღად უუეს ვუბით და ტირილით იტუოდეს: რასა დამწავ ჩნ მონა ოლსა
 30 სუმიონ რ უნებლადჲთ მისრულ ვართ გუემად. აჲ ესერა ჩნ შენ მიერ ვიგუე-
 მებით: და ამისთჲს მოვიდეთ მიშუებაჲ დთისა მიერ შენ-თჲს რა გამოშხნდე
 შენ ძლივეთ შემოსილად ჩუეულებისა-ებრ შენისა. ხოლო წმან სუმიონ ჳრქუა
 მათ: მრჩობლი სირცხული და დაწუვამ მიმდემი იუგნ | თქუენად. დადაცათუ ჳგო- N 356b¹

ნებთ თქუენ ვდ ამის გამო გუეოს თქუენ სისხრული რ სული ჩემი მწუხარე
 35 არს ვე სიკუდილადმდე მამთა ჩემთა-თჲს ად არავე მოტაკლდეს სიტანჯველი და
 სირცხული ძლითა ქსითა:

110. ხოლო წდას სუმიონს ვა ესმა სიკუდილი კონონისიცა მათვე გუე-
 მითა შემწუნსა ფდ და ბრძანს რა მოიღონ და დადგან იგი წე მისსა და | აჲკა- U 724a

- დაან გუნგული იგი ტყავისაჲ თავის-გან მისისა და ცრემლოდა მის-თჳს. ფედ
 შეიდრეისა მუკლინ თჳსნი და დადგა თავი თჳსი სუეტის მას ზა. ილოცვიდა და
 იტყოდა: ჳ მამო ეწლისა-მწერობელო და ღთო ეწლისა ნუგეშინის-ცემისაო.
 რღმან არარაჲს-გან შეჭქმენ ეივე. შენ მხლოდა-შობილო ქე სიტყუო ღთისაო.
- 5 მოკუდავთა ცხორებაო. რღი შთაიფანებე ბჭემდე ჭოჯობეთისა და აღმოიფანებე
 შთაჭებერე მდებარესა ამას მკუდასრა სული სულისა-გან შენისა ცხოველს-მოუფე- N 356b¹
 ლისა რა მოაქცეს სული ამისი ამისავე და მისტეს დიდებაჲ სახელსა შენსა რ
 კურთხეულ ხარ შენ ეთა საჭრეველებათა შენთა ზა. რღი მღდის იუო და არს და
 იუოს უგუნისმდე ამინ: ესე ლოცვაჲ ილოცა. კმა უო კმითა დიდითა სახელით და
 10 თქუა: ამბა კობონ. და არა იუო კმაჲ | და არცა სმენამ: და კდ მოდრეკა იგი ლო- U 724b
 ცვაღ უგუნისხმოდცა და შდ ლოცვისა კდ კმა უუო მას სახელით და არაყრამ
 მოუგო. და მოდრეკა კდ მესამედ ლოცვაჲ და მერმე დიხილნა თუაღნი თჳსნი
 ზეტად და იტყოდა კმითა თჳსითა ტირილით: ჳ დეადო ოღლისა ჩუენისა მრ-
 ვალმოწყალისაო. მარადის ქწულო მარამ. მიიდე გედრებაჲ ჩნი და შეწირე ოა.
- 15 და შენ წინამორბედო ნათლის-მცემელო და უდაბნოჲსა მოძღუარო. სინახულისა | N 357a¹
 მქადაგებელო. ოა შემოქმედსა ეწლთას ევედრე. ბევედრებით შენ. რღმან დირს
 მუჳ მე მეტობრად შენდა. და თქუენ ქერაბინხო და სურაბინხო. სუყადარხო. უფლებანხო
 და მთავრობანხო. და თქნ ოც და ოთხხო მდღელთ-მთავარხო. რღნი სულთა-
 თჳს კაცთა ადასრულებდით მსხუერზღლსა მოუგებუებულად. და თქნ მთავარხო ზეტისა U 725a
 20 ძაღხო კაბრიელ და მიქაელ | და ეწლიო დასხო ანგელოზთანო და ეწლიო მთა-
 ვარანგელოზხო. რღნი შესწინავთ ვედრებასა ჩემ-თჳს ოღლისა მიმართ და მოი-
 დეთ ბრძანებაჲ შეერებად ჩემდა სიერმით ჩემითგან ეწლთა მოცაქუღლთა თა.
 წინახსწარმეიტყუღლთა. მოწამეთა და სულთა მართალთა. რად დაადუშებთ ვედრებად
 ოღლისა ჩემ-თჳს და დაივიწყეთ სიუყარული ჩემი. სადა არს აწ სიწმიდე თქუენი:
- 25 სადა არს აწ გსენებაჲ ჩუენი განწყობილებაჲსა შა თქუენისა. აჴა ესერა ესე ძეს შნ N 357a²
 თქუენისა წე ოღლისა და ესე უბეეთუ არა ცხონდეს მე უბეე ცუდად დაჳშუერ და უბ-
 არავე სათხო ვუჳ ღთისა და არცა მქუს მე ნაწილი ცათა შა საუნჯეთა შა დი-
 დებებისა მისისათა: და აწ რღი ებე მჯდომარე ხარ მადლთა შა და ხედავ მდა-
 ბალთა: მოხედე აწ ეშისა ამას სიმდაბლესა ჩემსა რ გლახაკ და დაურდომილ
- 30 ვარო მე. ჳირნი გულისა ჩემისანი განმრავლდეს და | ურფათა ჩემთა-გან გამოიფე- U 725b
 ნე მე. რღ მე მონამ შენი ვარ ოღლო: ამას რამ იტყოდა ვედრებით შეეშინა
 ეწლთა. რღნი დგეს მუნ ქმათგანი. ვმღდის ცაფცა მწუხარე იუო მის თა
 და ნეტარსაცა მართას ესმოდეს სიტყუანი სჰმოონისნი და იგაცა მწუხარე იუო
 ფედ. და დაცა მას ზა განკვრეებაჲ და შექმწუნდა სულითა და გულისა-ხმა უო
- 35 რ მადლი კარდამოხდა | ზეცით სიტყუასა მას ზა სჰმოონისისა ვმღდის შეიდრა N 357b¹
 ეწლი იგი ადგილი. შმად ამისა დაწუნარებითა დიდითა სულით და კორცით ძა-
 ლისა მის-გან მფარველისა მოუგო გონებჳსა თჳსსა ნეტარი მართამ და ვწე თხრო-

6 შთაბერე U. 20 ეპროკლ და მქელდი U.

- ბადმდე ჩუენების მის-გან დგა იგი ლოცვად. და ჰქრქუა სულმან წმან სუმიონს: აჰა ესერა ოლი და არავინ ცნა ესე. ხოლო მან კმა უო კდ და თქუა: „ჭირს ჩემს ვხადე ოლსა. ისმინა ჩემი და გამომიუფნა ფართოდ. ჳ ოლო ისმინე ლოცვამ ჩემი | და ღაღადებამ ჩემი შენდა შევედინ. სუ გარემოიქცევ ზირსა შენსა U 726a
- 5 ჩემ-გან. რლსა დღესა მწირდეს მე. მოუხვ ჩემდა უური შენი და რლსა დღესა გზადი შენ. მსთუდ შეტესემინ ჩემი“: ჳ ძეო ღთისოა რმან მოსდრიკენ ცანი და გარდამოკედ მადლით წდით შენით და სავკდრებელით შენით და ჳრს-ეცუ ჩუენ-თჳს კორციოთ. აჰა ესერა სედავ მდებარესა ამას და უკთუ ჰუოთე ნებასა მოქმითა შენთასა და ადგიწორიეს სსხელი ჩემი წიცნსა მას ცხოველთასა. ვრ იგი N 357b
- 10 ადადგიზე ღახარე ოთხისა დღისა მკუდარი. ადადგიზე ესეცა. ამას რამ იტუოდა წდაჲ იგი კამადლად. ესმა კამად სულისა მის მკუდრისაჲ. რლი ლოცვით იტუოდა: ული ქუანამ ბნელ არს და არდაზა არს დღეს ნათელი განმანათლებელი ზირსა ზნ ქუანისასა განმრავლებითა ცოდვისაჲთა გულისთქუმისა-ებრ | ძეთა U 726b
- კაცთასა. აჰა მიზონიეს ნათელი ბრწინავადე: ესე იყო მერვესა ქამისა დღისასა და
- 15 მსვე უამისა იხილა წმან სუმიონ ცამ განდებული და ნათელი დიდი მიუწდომე-ლი ბრწინვიდა ცათა შნ. რლისა მცხინვარებითა მზე ღაიფარვლად. და იხილა და აჰა ეტლი დიდი ფდ რლსა ებნეს ოთხნი ცხენნი და ოთხნი ურმის-თუალ- N 358a
- ნი რლნი მოვიდოდეს და იქცოდეს გარემოას სუეტსა მას. მოიწინეს ვმდის დადგეს წე მისასა და სამნი იგი კაცი რლნი აფლისებდეს ეტლისა მას. იუფნეს
- 20 გარემოას მამავლისა მის. რლისა სამსელი იყო ვნ თოვლი და თამად თავისა მისისაჲ ვნ ოქროჲ. და ერთი იგი სამთაგანი იყო მარჯუნით მისა შს ორთა მათ ცხენთა და ორთა ურმის-თუალთა. და მეორე იგი იყო მარცხენით მისა შს ორთა მათ ცხენთა | და ორთა ურმის-თუალთა. ხოლო მესამე იგი ზურვით მისა. U 727a
- და მარჯუნ მდგომარემან მან ჰქრქუა: დადგეინ ეტლი ზირის-ზირ მართლისა მის
- 25 აღმოსავლით კერძო. და იუფნეს ცხენნი იგი სპეტაკ ვნ სძე. და ადვირნი მისნი ბრწინვიდეს ნათლისა სსხედ. ხოლო ამაღლებასა მისასა მომავლისასა იყო მის თნ სიმრავლე ბეგრეულთა | დასთამ რლნი იხილვებოდეს ეღვისა სსხედ. რლისა დი- N 358a
- დებულნი ხილვად კურ შეუძლებდეს. და ისმა კამად კაცისა კელწიფისაჲ და ჰქრქუა: უკომოიქცეინ სული კაცისა მის მისაჲჲ: და ვრ მოიწია ოლი მიფარვად თუალ-თა-გან სუმიონისთა ძალითა ზეცისაჲთა დგეს მახლობლად წდისა მის შეშვედ. მისა ბრძოლასა მტერისასა: მამინ წმან სუმიონ ვნ სულისა მიერ განძლიერებულმან კადნიერად კმა უო: ჳ ძეოა კონთან. ადადგე. გიწეს შენ ჩემ მიერ ოლი. რმან ადადგინა | ოთხისა დღისაჲ ღახარე მკუდრეთით: და სიტყუათა მით და სსხელის- U 727b
- დებოთა მაცხოვრისაჲთა. რლი იგი ადადგინებს მკუდრათა. ექმნა ძმასა მას სი-
- 30 ტუჲამ წდისა მის ადმადგინებულ და ადინილხა თუაღნი თჳსნი და იხილა წდაჲ სუმიონ მდგომარე სუეტსა ზედ და მოკესნა სიტუჲამ მისი რლი მდის ასწა-ვიინ და აუწვიინ მათა ღთისა მას. რლითა წდანი შეშველ არან: და ადადგა ძმა N 358b
- იგი კონთან და მიდლო სარდელი. განძლიერდა და ადადგება ღთისა სსუათა მათ

თა მათა. რელი მისცემს კელმწიფებასს წდათა მისთა და ჭყოფს ნებას მისითა მისთას: და არა ხოლო თუ ანგწათ დაამორჩილებს მათ. რელი სიკლახაეთ ცხოვრებთან და სოფელს ერევანს. ად სსრუფეველსაც ალუთქჳსი და იტჯეს: „ნეტარ იუენენ გლახანი სულთა რმათი არს სსრუფეველი ცათაჲ“.

5 ესე ვლი შეემთხვა მათათ შერყარცხებთა-თჳს მცნებათა მათ წდათა. რა U 728a სხუანი განსწავლენ და მოსწრაფედ ჭყოფენ მცნებათა მისთა:

111. ხუცესი ვინმე ქართველი მოვიდა წდათა მის სარწმუნოებითა დიდითა და ევედრა მას. რა მისცეს თმისა-გან მისისა და აქუნდეს მას ევლოკიად და სოფარველად: | ხოლო წდათა სუმიონ გულის-ხმა ეო დიდი იგი სარწმუნოებაჲ N 358b

10 მისი და მისცა მას. ხოლო მან წარიღო თმაჲ იგი და წარვიდა ქუნად თჳს და ვა მოიწია მუნ. შექმნა მახლობელად დაბისა თჳსისა ტალავარი ადგილს უდაბნოსა და შექმნა ჭრი და შთადგა თმაჲ იგი მას შინა: და ედენი. რელი გუჳმულ იუენეს ეშმაკთა-გან და რლთა აქუნდა სიმძაფრე სენთა მრავალთაჲ. ვა მოვიდათ ადგილს მას სარწმუნოებით. მუის მადლითა მის წდათა [მთა] მიდიან | კურ U 728b

16 ნებაჲ: ხოლო ეშმაკი. რელი შდათა ეშურების კაცთა ნათესავს. მოჳურნე ექმნა ამისსაცა და შესმინა ხუცესი იგი და აღძრნა მის წა სხუანი ხუცესნი გარემო სოფლებსინანი: რ სიმრავლე იგი ერისაჲ. რელი განიკურნებოდეს. მოართუმიდეს მას შესწორავს ვაშდათა | აჳწვეს ებისკოპოსსაცა და ჭქჳეს ვა კურნებათა მათ. N 359a

2) რლთა აღსრულებს დონის-შეობით და უცნებით ჭყოფს: და ვა ესა ესე ებისკოპოსსა მას. განრისხნა მის წა თა გულის-წეროებით და დაჳქნა ხუცესი იგი მდღელობისა-გან და მიუღო მას ელი. რელი შეეკრბა მადლითა ამით წდათა მათ და ამცნო მას რისხეთ რა არავინ შეიწინაროს მან მიმავალთაგანი. რლთა ენებოს ლოცვაჲ: ხოლო იგი მოამინე ექმნა და | დაადგრა მასეჲ ადგილსა და ვერ U 729a ვის კაცთაგანს იკადრებდა შეწინარებად და ამის მიზეზისა-გან თა მწინარე ეო

25 და ევედრებოდა იგი წდათა სუმიონს. რა მადლი მისი შემწე ექმნეს: და ესე ვა იეო შეესუელად ეშმაკთა მან ბოროტთა დასცა | ებისკოპოსი იგი და იეო გუჳ N 359a მას შინა და გულის-ხმა ეო ვინაჲ შეემთხვა ესე მას: და მოვიდა იგი ხუცისა მის დამით და ევედრებოდა მას რა ვადად შეუნდოს მას რაჲ იგი შეამთხვა მას და შდად მისა მოსცეს მას კურნებაჲ ვა იგი სხუათა მისცემდა: და სრულ ექმნა

30 თხოვაჲ მისი და უზჳნა მას ცხოველს-მეოფელი იგი ჭრი და უთხრა წდათა სუმიონის-თჳს და ევლოკიად იგი. რელი იეო ჭრისა მას შინა: მამინ სარწმუნოებით და ცრემლთა მოვიდა ებისკოპოსი იგი ხუცით-ურთ ვედრებად მის წდათა და ზოგა კურნებაჲ და უკუსცა | ხუცესისა მას ელი. რელი მოელო მის-გან: და U 729b უბრძანა ერსა მას მისისა მისლად მისა ვა ვადა. რა ელაღვე შეიწინარებდეს

35 რელი სარწმუნოებით მოვიდა დიან მისა: მათ ეამთა იეო მოსლავა სმარსთაჲ ადგილთა მათ და შესმენილ ექმნა ხუცესი იგი ადგილით-ურთ ვა ქანენი N 359b ველენს ადგილსა მას სარწმუნოებით და ჭყოფენ შესწორავს დიდალსა და მო-

ვინმე-ვიდეს ორნი და უნდა მათ. რამცა წარმოტყუენეს ჭურჭელი ეგუტერის
 მის: ხოლო ხუცესმან მან ვერ იხილნა ივინი შორით მომავლნი მისა. შეეძინა მას
 ფედ და დაიმაღა იგი კვეთა მათ შინა. რლნი იგი იყენეს გარემოდა ეგუტერის
 მას. და ჰქებდა რა ცნას რამ იგი იქმნეს მათ მიერ და ელთა წარსლავსა მათსა.
 5 და დაყო დღე იგი მუნ: და ვერ ვერარა ცნა სჯემე მათი | ჰქებუნდა ვედ წარ- U 730a
 ვიდეს და ვერ აგრძნა შევიდა ეგუტერსა მას და ზოფნა სზარსნი იგი წვე ცხო-
 ველს-მყოფელის მის ჭრისა მდებარენი მკუდრად და კერეობი ერთი აღნთებუ-
 ლი მანდობეჲდა მათსა: რლი იგი აღნთეს ბილწით მათ კანდლისა მის-გან.
 რამცა დაწუენს ადგილი იგი: და ესე ელი მითხრა წინ ხუცესმან მან. რ შმად
 10 ჟამთა მათ მოვიდა იგი წადის მის: და ელთა. რლთა ესმა. მისცეს წინ თანა
 დიდებამ ღმთსა. რლმან ელსა ადგილსა ადიდნის მადიდებელნი თუნო:

112. და სათხო მიხნდა რა არა დაფარო ესეცა ქქის-მოუყარეთა-გან. ვერ
 იგი მამან წინმან სჯიობთ თავს-იდეჲ მდღელობისა მიღებამ. ხოლო დაღაცათუ
 15 ჳლად ივლტოდა ამის-გან და უძნდა მას ტურთი მდღელობისაჲ. ად მრავალთა
 მათ-თუნ მომავლთა. რლნი მოვიდოდეს | კიდით ქქინსადთ მრავალფერთა სენ- U 730b
 თა-თუნ და მისცემდა მათ კურნებასა: | და ეგრეთჲჲ ჰქებუნეს მათ რამცა ეზიარ- N 360a1
 ნეს საიდუმლოთა ქქის ძისა ღმთისათა კლეთა მისითა და მეკობარნიცა და
 ძმანი მოვიდოდეს მისა და ეტყოდეს: კეთილ არს და სათხო რა მიიღო შენ
 20 ჳტიგო მდღელობისაჲ რამამა ხარ მართლმადიდებელი. და სრულ ჰყო მსხუერ-
 ჳლი იგი უსისხლოჲ. რა წინ თქნიერ იტვის ვეზიარნეთ საიდუმლოთა ღმთათა
 რ ფედ განმრავლებულ არს წვალებამ ელგან. ხოლო მას სიმდაბლითა მით რლი
 იყო მის თანა. შეიგნო სიტყუამ მათი ფედ ჰქრქუა: განვეკრძალნეთ წინ ძმანი შამის
 ღმთისსა. სხუენი შესწირვადენ და წინ ვეზიარებოდით და ვეველტოდით მთავრო-
 25 ბისა სიუყარულსა და რლი ზუაობამ შეემთხუევის მრავალთა მის-გან | რ წინ U 731a
 30 გლახაკნი და ცოდვილნი არა ღირს ვართ წადის საკურთხეველის-გან და ჰერ-
 არს წინდა რა ვივლტოდით ამის სიმძიმის-გან და უკთუ სერაბინნი ძალნი ბუ-
 ნებით ცეტხლად არიან და | ვერ იკადრეს მანსლემად ნაკურცხლისა მის გარნა N 360a2
 მარწუხითა ადიდის იგი. ვერ უკუე მე თავისა უკან ვარ და ვიკადრო ამის ყო-
 ფად: ად გეტყუ თქუენ: ცხოველ არს რლი რლისა წვე წარვდგე მე დღეს
 30 რ ესე სიტყუამ არა შეეწონა-გონებას ჩემსა ამის-თუნ რ კაცობრივი არს: და
 უკთუ არა მან ღმან ჩემმან დამარწმუნოს მე. არა სდა შევესო მე მდღელო-
 ბისა და ნუდარა გნებუნს ამის სახისა-თუნ ჩემდა მომართ სიტყუამ რა არა შე-
 35 წმუნთ სული წდაჲ. ესრეთ იყო და ესე აქუნდა გონებას თუნსა: | და ელსა U 731b
 40 ჟამის მოუწოდის მდღელსა მკუდროსა და მშდისა და დასარულის საიდუმლოჲ იგი
 მსხუერჳლი: და ეზიარის წდაჲ იგი შამითა და სიმდაბლითა დიდითა: ხოლო
 დღეს ერთსა მოვიდეს მისა ეზიარობისნი ვინმე და კაცნიცა | ვინმე მორწმუნე- N 360b1
 ნი. რლთა აქუნდა მთავრობამ. და ევედრებოდეს მას რა თავს-იდეჲს მიღებამ

- მატიოვი მდღელობისაჲ. და ეტეოდეს მას: უა^რთუ ჰყო ესე ი^ფდ^ს სიმტეცეჲ ზოონ
 მორწმუნეთა. ხოლო იგი ეტეოდა მათ: არა ღირს ვარ მე ამის ტურთისა ადუბად
 და ნუ^ს მადიულებთ მე: და ესევ^რთა სიტყუათა ეტეოდა მათ და მერმე ჰქრქუა:
 უა^რთუ ღ^მან არა დამარწმუნოს არა თავს-ვიდებ^ს საქმეს მკაცს: და შ^შად რა-
 5 დენისამე ჟამისა კმაჲ იყო ზეცით გამო და თქუა: მომგურათ მე რ^ლსა ჰმო-
 სიეს | კუნუელი ტუავისაჲ. და ჰქრქუა სკმოინს: ეჲ ღოცუაჲ. და კმისა მის-გან U 732a
 მისრულისა ადალო სკმოინ ზირი თუხი სულითა წ^ლითა. მიუგო მეტუეუელს მას
 ღოცუა: იგი სიმეუფოჲ და თქუა: რ^ლ სუფუეჲ ჩემ წ^ლთო ჩემო. მხოლოდ-
 შობილი ძე შენი. ე^ლწ^ლდაჲ სული შენი აწ და მარადის და უა^რთუ უა^რე ამინ.
 10 ამის გამოცხადებთა დარწმუნ^ს | სქენაჲ მდღელობისა მისისაჲ რ^ლსა ეტეოდა N 360b¹
 ღ^თი მადალი და მან თავს-იდუა მდღელობისა მიღებუაჲ და ღირს იქმნა რ^ლ
 ისმინოს კმაჲ მამისაჲ მომავალი მისა ვ^რ იგი მუღქა^სყედეს მთასა წ^ლთა-
 ბორისსა და ვ^რა ზეტრეს თავს მოცეჲლთასა რაჟამს იგი ესმ^ს ვ^ლ ახოვენ კრავნი
 ჩემნი. ესრეთვე ესეცა დგა რაჲ მთასა წ^ლსა სკურველს. და იყო მამნი ჰსავითა
 15 ოც და ცამეტისა წლისაჲ მოიღო ბრძანებუაჲ რ^ლსა ეოს ღოცუაჲ და შ^შად ღლი-
 ს | ერთისა იხილა მან ჩუენებით დიონისიოს ეპისკოპოსი რ^ლი იყო ჟამთა მათ U 732b
 წელეჲკა ქალაქისა წ^ლსა და მოვიდა კანკელს მას გარეშესა სდა იყო სუეტი
 წ^ლდის მის და მისცა მას გ^ლთხევაჲ მდღელობისაჲ: ესე იხილა სკმოინ და შე-
 მდგომის მას დღეს ადირა ღ^მან წ^ლდაჲ იგი ეპისკოპოსი რ^ლსა მოვიდეს იგი N 361a¹
 20 ორთა მათ თ^ს მდღელთა მუნ სიმდაბლითა და სიმშადთა დიდითა: და ვ^რ
 ილოცა ადვიდა წ^ლდის მის და მისცა მას მშადობაჲ ამორის-ყოფითა წ^ლითა.
 სინხრულით და ცრემლით ადიდებდა ღ^თსა და ეტეოდა მას: რ^ლ ღ^მან გამო-
 გირჩია შენ დედის მუცლით შენითგან მასვე სთნო უნდა რ^ლსა შეამკოს ქ^ა-
 ნობაჲ შენ მიერ. ღირს იქმნე ჰუმარიტად ო^ლდის მიერ. რ^ლსა იყო შენ შუა-
 25 მდგომელ შ^სის ღ^თსა და კაცთა მდღელობითა შენითა: და ესევ^რთა სიტყუათა
 შინა დაუჲეს ჟამი მრავალი | ცილობით ზრახვითა მოცნოთ-გან და არა უნდა U 733a
 მართალს მას თავს-დებუად საქმისა მის სიმდაბლითა მით რ^ლ იყო მის თ^ს: და
 ჰქრქუა მას წ^ლმან ეპისკოპოსიმან: ისმინე შეიღო ჩემო რასა იგი იტუეს ო^ლი ჩ^{ნი}
 ვ^ლ „მე ვისა მივხედო არა თუ მდაბლთა და მუედროთა და მათ რ^ლნი ძრწო- N 361a²
 30 დან სიტყუათა-გან ჩემთა:“ ესე რაჲ თქუა ეპისკოპოსიმან მან ნუგეშინის-სცა
 წ^ლდასა კურთხევისა მის-გან მიღებუად და შევიდა შ^ს კერძო კანკელს მას შ^ს
 კერძოსა გარეშე. ვ^რა იხილა სკმოინ ჩუენებით და მოიკენა სიტყუაჲ იგი რ^ლი
 ესმ^ს ზეცით და ესრეთ მიუშუა და მოიდროვა თავი თუხი. ხოლო ეპისკოპოსიმან
 განჰმარტა მარჯუენე თუხი წიწვით და სღვა თავს მისსა მოღუაწეს მრავლითა
 35 ცრემლითა და აკურთხა იგი სრულიად მდღელად ბრძანებითა ღ^საჲთა. დაუტეჲ
 მას მშადობაჲ და წარვიდა სინხრულით სოფლად თუხსა და ადიდებდა ღ^თსა:

113. მამინ მოვიდეს მოწათენი მისნი და ეგვდრებოდეს მას რა ადსრუ-
 ლოს მსხურნელი იგი საიდუმლოა მათ-თჳს. ხოლო მან თჳთ გამოთქჳს ლოცვაჲ
 და განიზრახვიდა უკუეთუ სათხო არს იგი თქუმად და იხილა გამოცხადებულად
 ლოცვიითა მით განსრულებამ მსხურნელისა მის უსისხლომასა | და გუნდი წათ N 361b1
 5 ანგზთაჲ ვა სავურისნი სმეტაკითა მოსილნი დგეს წყ სუეტისა მის და შეძრ-
 ვითა კულთა მათამათა კალობდეს და იტუოდეს სამგზის ესრეთ: ვინ არს ეხო-
 როს სარწმუნოებას ამას ადსარებულსა წყუელ არს იგი: და იხილა ოლი მათ
 ზა. დასმეტაკინ კამნი იგი შესძინა და თქუა მამისა-გან და ძისა-გან და სულისა
 წდისა-გან: მიერ ჟამითგან ელითა დაჟერებითა ადსარულებნ მსხურნელსა ამან
 10 უსისხლოს და ადიდებნ ღრთისა რლი დიდებულ არს ზრახვას | შა წდათასა U 734a
 რ სავრუელ ეფნა წდანი მისნი ქენასა ზა და ნებამ მისი არს მათ შორის
 გრ იგი თქუა დავით:

114. კატმან ვინმე ქართველმან ჟამის მკისას სუა ღზროჲ ფდ და მიერუ-
 ლა მას ძილითი კშირითა და იდუა კალოს თჳსსა ზა. და მოვიდა გუელი და
 15 ისუნებდა ზირს მისსა: და ვრ ზოგა ზირი მისი ადებულად. შევიდა იგი მუტელ-
 სა | მისსა სულთა მით ღზნისამათა და მუის განაღჳს და იქმნა იგი შეურგებულ N 361b2
 რ დაიჭრებოდეს ნაწლეგნი მისნი. და ესე მოვიდა წდისა მის და ეგვდრებოდა
 მას მრავლითა ცრემლითა და ითხოვდა შეწვენას ღრთისას ლოცვიითა მისითა.
 ხოლო მონამ იგი ღსამ ლმობიერ იქმნა მის-თჳს: და დასწერა მუტელსა მისსა
 20 სხე ჳრისამ კუერთხითა თჳსითა და უბრახნა მას რა | განვიდეს იგი გარე მ- U 734b
 ნსტრისა მის-გან. და ვრ განვიდა. დაგლო გუელი იგი ცოცხალი და იქმნა
 კატი იგი კანცოცხლებულ და ადიდებდეს ღრთსა ეღნი. რლთა იხილეს სა-
 კრველებამ ესე:

115. შამდ მისა მოიყვანეს წდისა მის ქალი ვინმე ურუჲ და უტუჳ და
 25 შეეზურა იგი ძრწოლასა რ ნაწლეგნი მისნი დაჯნილ იეფნეს და ვერ ეძლო ზე-
 ადდგომად. და მოადქეს იგი თჳთითა. ად მამამ მისი იყო ბრმამ და კელა- N 362a1
 ზერობით მოიყვანეს იგი ასულათ-ურთ წდისა მის. ხოლო იგი ცრემლით ეგე-
 დრებოდა მას რა შეიწყაღნეს და შეეწყაღნეს იგინი და ილოცა მათ-თჳს თაყნის-
 ცემითა: და ადრამ-დგა ლოცვისა-გან გმა უუო: ჳ ქალწულო. შენ ბეტუჳ ადდგ
 30 და დედგ ფერკათა შენთა ზა მრთლიად. ძლითა | ამის სიტუჳსამათა იხილა და U 735a
 სწრაფით დადგა წყ მისსა. ხოლო ეშმაკი მისი გამოდა რ იტანჯებოდა იგი
 მის მიერ: და შეასუჳ წშან მან თითი თჳსი ზირსა მისსა და ყურთა მის ქალი-
 სათა და მუნქეუსგე იწყო სმენად და სიტგდ და მამადგა მისი ეო მხედველ
 შეხებითა თითისამათა რ მოიდო ნერწყუჳჲ ზირისა-გან თჳსისა და სტხო თითითა
 35 მისითა და წარვიდა კატი იგი მხედველ კეთილად და ადიდებდა ღრთსა ასულისა N 362a2
 თჳსისა თა. და ეღთა რლთა იხილეს ესე და ესმა ადიდეს ღრთსა სჳმოინის
 მიერ მონისა მისისა:

1—2 აღწერილობა UN, 7 აღსარებულის U. 17 ნაწლეგნი ნაწყვინი N. 31 კამობა .U.

116. დედანი ვინმე მოვიდეს წ'დას მის და კობდეს ერმათ თჳსთა თ' არა აქუნდა მათ სძე. და შეასო ძუძუთა მათთა და სცნო წუერთა ძუძუთა მათთა ნერწუეჲ ზირისა თჳსისაჲ და განადო ძაღითა ქქსითა წყაროჲ იგი სძისაჲ დაუწუედეჲად წესისა-ებრ წ'ე ე'ლთა კანთა: და ეტეოდა ერმათ მათ: დასცნ-
 5 რეს კობდებო თქუენი და სჰმადეთ საზრდელსა თქუენის რ'ლი მოგცა თქუენი ღ'თმან ჩემ მიერ. და რ'ლნი სუდედეს ამის უგვრდა რ' თუეჲ დირს საკვრე-
 ლებასა და ადიდებდეს ღმერთსა.

117. მრავალნი სხუანიცა დედანი მიდგომილნი მოვიდას მის და არნ მათ შ'ს სუელი ბორტო. და ვ'რ იხილან სუელთა მათ. რ'ლნი მოსწუეჲდლან ჩხულ- N 362b1
 10 თა მუცელთა შ'. წ'დაჲ იგი. კმა უვან ვაებით რ' გმის მის-გან მისისა გმოკრ-
 თის ელგაჲ ტეცხლისაჲ. შესწუენ მათ და ივლტიეჲ. და არღარა აკადრან მისხ-
 ლებად მათა.

118. და კ'დ მოვიდას სხუანი რ'ლნი შეჰერობილ არიედ ბერწობითა და ათხთვედ შეილიერებას. რ'ლთა რიცხჳ არან იუ'დ და სიტუჯთ სოლო თქჳს | ვ'დ U 736a
 15 გუეენ თქუენ ნებისა-ებრ თქუენისა: და დასდვის მათ ს'ა კელი თჳსი და შე-
 ჳურნის იგინი ჳ'როთა თჳსითა და განუტეუის იგინი: და შეეოფითა ქმართა
 თჳსთაჲთა მუნქუესეჲ მიუღვიან და ადიდებდეს ღ'თსა.

119. მოგვარეს მას კაცი ვინმე ანტიოქიჲთ და იყო იგი სქელი და მსხ-
 ლი იუ'დ და მოიღეს იგი ზეგვიდებით რ' იყო იგი გუემელ სენისა-გან ფიცხე-
 20 ლისა და კელი მისი იყო კანკმელ და დაგდეს იგი წ'ე წ'დას მის: და იყო N 362b2
 კაცი იგი წარმართი. და მადლის მის-გან გამოეცხდა წ'დას მას და ცნა საქმე
 მისი და ჳ'რქუა: უკ'თუ. გნებავს რ'ა იქმნე ცოცხალ. ხაჲ ჩემ ვლახასიჲს მიერ სა-
 ხელსა ო'დას ჩ'ნისა. ი'ჯ ქქსისა და დედოფელსა ჩ'ნისა ქ'წუელსა ღ'თის-
 მობიელსა მარამს. რ'დას მიერ სათხო იყო ძემან ღ'თისმან კორცთა შესხმაჲ.

25 ვ'რ იგი ინება | ძაღითა მით დაუსაბამოჲთა ღ'თებოსა თჳსისაჲთა. და შეასუენე U 736b
 აფროდიტე და ე'ლნი კერზნი და იცან ღ'თი ჳემარტო: მამაჲ დაუსაბამოჲ
 ე'დასა-მჰერობეჲი. ძე მისი მსოლოდ-შობილი და დიდებული სუელი წ'დაჲ. და
 იქმენ ამიერითგან ცოცხალ: და ვ'რ იყო კაცი იგი მდებარე და ესმოდას სი-
 30 თავს-იდაჲ შექუენებოჲ კერზთა მათ და დაყო მუნ სამი დლე კერეთ სენსა მას შ'ს N 363a1
 და განიღან იგი კანობრივ კარე და კ'დ შემოიღან: და სუდედა ე'ლთა რ'ლნი
 მოვიდოდეს საწმუენოებით და მიქუნდა მათ კურნებოჲ. სოლო იგი იყო გუემას
 მას შინა მწარესა: და მერმე მოიქცა და თქუა: ჳ' ქე რ'ლი აქდაგებო სჰმიონის
 მიერ და ხარ ღ'თი მისი და ნებთა შენითა განჳკაცენ ქალწულისა-გან. მოეედ

35 შემწედ | ჩემდა ლოცვითა მინისა შენისაჲთა: და ესე რაჲ თქუა მერმე აწყო და U 737a
 შეასუენა აფროდიტე და ე'ლნი კერზნი და რ'ლნი ჳმისხურებენ მათ: ესმა რაჲ
 წ'დას მას სინანული იგი მისი და მოქცეჲაჲ. ბრძანა მუნქუესეჲ რ'ა მოართუნ
 მას წყალი და დაბანნა კელი თჳსნი და უბრძანა რ'ა სცნონ წყალი იგი წ'დას

გუამის მისს: და ვრ სცხეს მას წყალი იგი. მოკეო გუამი მისი და იქმნა ცო- N 363a
ცხელ და კელი იგი რლ განემელ ედგა. განკურნა და წარვიდა სხედ თვის სი-
ხარულითა და აღიდებდა ღთსა:

120. სხუა ვინმე ქალი მკევალი მკურნალთა მიერ განწირული მოიღეს
5 და დააკვს წე მისს და იუენეს კელნი მისნი შედრეკელ და ფერკნი მისნი და-
კრულ ბარკალთა მისთა. ხოლო მან კელი დასდგა და განკურნა იგიცა:

121. მოჭკურას მას კდ კაცი ვინმე შტუკ და დაღონებული და იყო იგი U 737b
წარმართი და ჰრწმენა ოლი ჩნი ივ ქე და შეინანა სიბოროტე თვისი და იქმნა
იგი ცოცხელ ღოცვითა მით წდისამთა და წარვიდა და აღიდებდა ღმერთსა:

122. ამას ესვა ძე უძღური და წარმოიყვანა იგი დედამან მისმან. შუა ოდენ
გზასა მოკუდა ერთად იგი. და ვრ იხილეს ესე მიიქცეს სხედ თვისს: | და ვრ N 363b
მივიდოდეს განიზრანს კაცმან მან და თქუა გონებას თვისს. რლმან იგი განმკურნა
მე შემძლებელ არს იგი აღდგინებადცა ძისა ჩემისს: და კდ იქცეს წდისა მის
ძით-ერთ მკურდრით და შე-რამ-ვიდოდეს იგინი ბჭეთა მთა მონსატრისათა. შეემ-
15 თხვა მთა მაგისტრიანსი ანტიოქელი და დაყენს იგინი შედებად მკურდრისა მის
წე წდისა სუმიონისა და ჰრქუა მათ რამ იგი იბოსა წერილ არს: | „უფალ- U 738a
მანცა მოგცა და უფალმანცა მიგიღო და იუავ სხელი ოღისამ კურთხეულ ელსა
ზა უმდე. დადაცათუ უწით ვდ ღთი უფეს ნებასა მოშითა მისათას ად
კაცი ვერ შემძლებელ არს კდ ქცევად სულისა წარსრულსა“. ესამ რამ ესე წდისა
20 მის და იხილა ბოროტად მორწმუნეობამ მისი. განიღობა და თქუა: შენ გევედრე-
ბით ქტე და შენდა მოვიღტით: შენ გესავთ მკურდრთა აღმდგინებულსა. რლმან
სთქუ ვდ „რლსა ვრწმენე მე. ქმნეს მან ვა მე ვიქმ და უფროდსიცა მის ქმნეს:“ N 363b
ესე ვა თქუა ბრძანა მიღებამ ერთისა მის და მის წინაშე დადებამ. თენი სცა
25 ოღსა და ილოცა და აღდგა და კანდიერითა კმითა კმა უყო მკურდრისა მის და
ჰრქუა: რლმან იგი უწოდა ლაზარეს. ოთხისა დღისა მკურდარსა. გიწესს იგი
ჩემი მიერ. მონისა თვისისა: და ესე რამ თქუა აღდგა მკურდარი იგი | წე ელთასა U 738b
და შეიპყრნა იგინი შიშმან და განკურნებამან საკრველებისა მის-თვის და მისცეს
დადებამ ღთსა რლმან მისცა ესევერი კელმწიფებამ წდათა მისათა:

123. კდ მართუეს მასვე უამის შინა კაცი ვინმე დაღონებული რლი ვერ
30 შემძლებელ იყო ედგე შეძრვად და არცა ერთი ასოთა მისთავანი ერჩნა მას:
და აქუნდა უაღურებებსა მას შა ოც და ათხუთმეტი წელი. | დადად ეო მან დი- N 364a
დად და თქუა: შემწიწავე მე ჰ მონაო ღთისაო. მაშინ შეუპურა მას წდამან ქელი
მისი და ხადა სხელსა ქეს ძისა ღთისისა და ეო იგი შემძლებელ თავისა თ-
სისა და სცა კელითა მისითა ბეჭთა მისთა და მოაკო იგი სიცოცხლეად: და ელთა
35 ასოთა მისთა განუშორა საღმობამ და განიკურნა კაცი იგი სრულიად და აღიდებდა
ღრთსა აღსარებითა რ შზად ესოდენტა წელითა მისცა მას სიცოცხლე:

124. და კად მოჭკუარეს მას ქალი შობითგან ურტყ ხოლო წმან სვმიონ U 739a
 აღიხილნა ზეცად და სულთ-ითქუნს და შესუსთ ათათი მისი ზიხის მისის და შეს-
 ხო ენას მისის და თქუ: სახელთა ოღლის ჩნისა იჯ ქტისათა რღმან გან-
 კურნა ურტყ იგი. იწყე სიტყუად: და მესუეტულად წე უღლის მის ერისა თქუა:
 5 მკურთხე შე ოლო | და მერმე დაუცადებულად აღიდებდა ღთსა. ხოლო მო- N 364a2
 ბელთა მისთა უნდა რამცა მისცეს იგი ქმარსა და შშად ათისა ღღისა შესუენს
 და მუჯღობით მისცა სული თუნი ღმერთსა:

125. კელად ბერი ვინმე მოჭკუარეს მას რლი შეწუხებულ იყო ფად და
 ცრემლით გოდებდა ჭირთა მისთა-თჳს რ ესე ძალითა ეშმაკისაჲთა იღვენებოდა
 10 და იხილვიდა სიზმართა სუშმაკოთა და სრბით მოგღის ქალაქი უღლი და კომბნ
 ვღის უღთა რლთა შექმთხუოდა | ღამით გინა ღღით აწებდა რ შებმა უუვის U 739b
 და მოჭბზარის სამოსელი მათი და შეუჭურნის კელნი მათნი და დანცნის იგინი
 წუვილთა შა თჳსთა და ჭნებან მოშითაჲ მათი და სამოსელიცა თჳსი მოჭბზა-
 რის და ამოჭამნ კორცთა თჳსთა: და მრავალთა ესეგერთა საქმეთა ჭყოფდა. ხო-

15 ლო დიდსა ხუთშაბათსა ზოგა ვირი უსის მას რღლს მიეცა ოლი ჩნი კელსა N-364b1
 ჭურიათასა და შეიპურა იგი და გამოუღო ენაჲ ვირის მას რ და წოდდა მას და
 შეჭრდიაცა კბილითა და სისხლსა მას გამოდინარეს მოჭლოშიდა და შესუმიდა:
 ხოლო ვირი იგი ძალითა ეშმაკისაჲთა დგა შეუძრველად და უღნი რღლი ხე-
 დვიდეს ამის დაცემოდა მათ შიში და ხარი და ტირილით ჭტოდებდეს სიბერესა
 20 მისსა და იტოდეს: უმჯობეს არს | ამის სიკუდილი ვუღარა ესეგრსა ცხოვრე U 740a
 ბასა შა უოფაჲ. ესე შეიყვანეს წღის მის და მუის ეშმაკთა მათ დჭკიდეს იგი
 ააფდამოქტევით ზე ჭურთა შა და ეგრეთ ეგო ხუთ დღე კაცი იგი და იტან-
 ჭებოდა და ეშმაკიცა მის თანა: და ჭკითხა ეშმაკთა მათ წღამან სვმიონ და
 ჭრქუა: ვრ აუდრეთ ესეგერი უოფად კაცის ამის ზა და დჭკიდეთ თაფლამოქტე N 364b2
 ვით. ხოლო მათ ჭრქუეს მას გოდებით: რ მოვიფილენით წარწეშედად მაცისა და
 შთაგდებად წუალსა გინა ცეტხლსა: ხოლო წღამან შეჭრისხნა მათ სსკელითა
 ოღლის ჩნისა იჯ ქსითა და უბრახნა მათ რა განვიდენ მის-გან და არღარა
 მიაქტიონ მის და ფად კომბდეს ეშმაკნი იგი და ესრეთ განვიდეს მის-გან. ხოლო

ბერი იგი ადღვა განბრძობილი და გონიერი. და შეიმოსა სამოსელი თუნი და
 30 მიერ დღითგან ვერღარა იკადრეს | ეშმაკთა მათ მიახლებად მის და იგი მრავ- U 740b
 ლითა მადღობითა თაუენის-ცემდა წღასა მას და აღიდებდა ღთსა უღლის მის
 ერისა თა რლთა იხილეს სკვრველებაჲ ესე: და მოიყვანეს ვირიცა იგი ნსხე-
 ვარ მომუდარი რღლის ენაჲ მოკურა კაცსა მას და ვერღარა ჭამდა სსქელსა | და N 365a1
 ბრახნა რა დაუსხნა ვირის მას მიწაჲ მონსტრისა მის და ვა იუნოსა მოეგო

35 იგიცა და იწუთ ურღილად: და მერმე მოიღო წღამან მან ჰური. აკურთხა რა
 დაუდგან ვირსა მას სსქელად: და ვრ შეჭამა ჰური იგი მიერთგან იწუთ სსქმი-

7 ღმერთისა < N.

სა ჳამად ნუეულების-ებრ და განიკურნა ენადც მისი წყლულების მის-გან და აღსრულა სიტუჲად იგი კაცის და საცხოვარსა აცხოვნებ შენ ოლო.

126. ურმა ვინმე შთავარდა ჳურდმულსა ფად ღრმასა და კმა უო და U 741a
თქუა: შემეწი მე წადო სუმიონ. და მშობელინცა მისნი ღადღებდეს ეგრეთუე
5 და შთაუტუეეს კაცი საბლითა და ზოგა ურმა იგი წყალსა მას ოზ მჯდომარე
ღანთიქელად და აღმოიყვნა იგი უვნებულად და მიწარულ მთიუყანეს იგი წადისა
მის და უთხრეს მას საჯრველებად ესე ოლისად და ელთა ოლთა ესამ ესე N 365a²
ადიდებდეს ღთსა:

127. მოვიდეს კაცნი ვინმე ლავდიკაით და იუო შათ ოჯ ქალი ერთი
10 შობითგან ერთად და ევედრებოდეს წადსა მას ტირლით და ეტუოდეს: ჳ მონა
ღთისაო. შეიწყლე სწყალობელი ესე მკეველი შენი. ხოლო წადსა მას შეეწყა-
ლა იგი და დასხნა თითნი მისნი უერთა მისი ურუისთა და თქუა: ევეფეთა ოლ
არს განებუნედ. და სიტუჲასა მას ოჯ გამოვიდა სისხლი სსსმუნელთა-გან მისთა
და ესმოდა მას შტიცედ და მისცეს ელთა დიდებად ღთსა:

128. კოსტანტინეზოელის ძემან ვისმე მთავრისამან ოლსა ერქუა კოსტან- U 711b
ტინე. მოიყვნა ცალი და შეიკრა იგი ეშმაკის-გან და ვერ შემძლებელ იყო
რამცა თანა ეუო ცოლსა თვისსა და ეუწყა მას სიმრავლე იგი საჯრველებათა მათ
რად ჳყოფდა ღთი მონისა თვისისა სუმიონის მიერ | და მთავლიან მისა კაცი და N 365b¹
მისწერა ვედრებით ოჯ ღოცვა ეს და განკისეს კრულებისა მის-გან: და ვჯ
20 მოვიდა მოვლინებული იგი ევედრებოდა წადსა მას ურმისა მის-თვს. ხოლო
ჳეშმარტმან მონამან ღთისამან სუმიონ. საესემან სულთა წადითა. მიხედა და-
სავლით კერძად და ჳბურად და თქუა: სახელითა ოლისა ჩნისა ოჯ ქესითა გა-
ნაკისინი კრულებად ეშმაკისად: და ჳრქუა მოვლინებულსა მას: წარუედ და ესე იუყან
სსწყულად შენდა ოჯ ამას ჳამის განკისნად არს | კრულებად მისი და მან დაისწყა U 742a
25 ჳამი იგი და წარვიდა: და ზოგა ეგრე ვრ იგი ჳრქუა მას წადამან მან და მო-
წერეს მისა წიგნი სსმადლობელად მისა:

129. დედაკაცი ვინმე ქუროვი მოვიდა წადისა მის და მოიყვნა ქე თვისი
30 ჳევიდებით ოჯ იუო ფერკი მისი მუსლითგან დაკსინილი | ვე ქესლადმდქ მისა N 365b²
და მკურნალთა ვერ შეუძლეს კურნებად მისა: ხოლო წადამან ბრძანა ოჯ მთარ-
თუნ მიწა ქენისა მისის-გან და წყალი. იღობა და თქუა: „დასაბამსა მოიღო
ღთმან მიწად ქენისად და შექმნა მის-გან კაცი. და შენ ქენათა გიბრძანებს
შენ აქ ქედ და წად გეოფს ოჯ განახლო კორტი ესე განრუენილი წვეით-ურთ
და იქმნე განახლებულ ელთით-ურთ ფერკსა მას შჯ. და ვჯ სცხეს მას თიკად
35 იგი შეის მოიგო ფერკი იგი ცოცხლად | ოჯ დასცვა მას კორტი იგი ჳლი წვეით- U 742b
ურთ და განახლდა ელივე წვეი კორტით-ურთ და წარვიდა ცოცხალი და ადი-
დებდა ღთსა:

130. სხუა ვინმე იყო ტუქმული ფერკითა ორმოცით წლოთჳნ და სდილდა მას წალაჲ შერალი და განიწირა იგი მკურნალთა-გან. ამას ესმეს სკავრუკლებანი N 366a² ღთისანი რწნი სჳმიონის მიერ აღესრულებოდეს: და ჰქრქუა თჳსთა და შეგობართა: მიმიღეთ მე წადის მის. და მიიღეს იგი შემუსრვილითა გონებითა და ევე-
 5 დრებოდეს მას კაცის მის-თჳს რა ზოლს ღხინებოდა სენთა მით-გან მისთა. ხოლო მან შეახო მას და სუელი იგი სიმურალისაჲ მუნქექსვე განქრდა. მერმე ილოცა და განკურნა იგი და წარვიდა კაცი იგი ცოცხალი და ადიდებდა ღმერთისა:

131. დედაკაცი ვინმე ტუქმულთა მტკიცენე ევედრებოდა წადსა | მას რა U 743a განკურნოს იგი. ხოლო წადამან სჳმიონ ჰქრქუა მას: ქემან ღთმან განკურნა შენ.
 10 და შეახო მას და განიკურნა იგი სისითა ჳრისამთა. ხოლო მან თაყუანს სცა მას და წარვიდა სიხარულით და ადიდებდა ღრთისა:

132. ბერი ვინმე სხუაჲ მოჭკუარეს მას რელი იყო უტუჳ. ხოლო წადაჲ იგი ევედრებოდა მის-თჳს ძეს ღთისსა რა განსნდეს კრულებოდა ენისა მ- N 366a² სისაჲ და ეტუოდა მას წყე ულთას: რას სდგა ბერო უტუჳჲ. იტუოდე შენცა
 15 სიტუჳს ოღისსა. და შეესუელად იწუო სიტუჳჲ უცთომელად ჳ ადიდებდა ღთის სჳმიონის მიერ მისისა მისისა:

133. კად მოჭკუარეს მას ბრმაჲ ვინმე და მას ღამეს იხილა კაცმან მან ჳბუკი ვინმე ბრწინვაჲლი მისილი ძისითა და შიშველი ფერკითა და კელთა მის-
 20 თა აქუნდა კურთხეი ნიკუხისაჲ და ზირი მისი იყო ჳა ზირი ანგონისაჲ. ხოლო კაცს მას ეტონა რეცა | კელს ვისსაჲ კაცისსა ემთხვევის და იგი ეტუოდა U 743b მას. მიეც დიდებოდა ღთსა და მერმე არღარა იხილა იგი. და ჳრ მოიწიას ჳამი განთადისაჲ შეიფანეს კაცი იგი წადის მის. ხოლო მან დასწერა სხუე ჳსაჲ თუჲლთა მისთა და უო იგი მხედველ და მჳის იცნა ხატო მისი და ეტუოდა ულთა:
 25 ესე არს რელი ვიხილე ძილსა შინა ღამეს მას. და მისცეს ულთა | მის თა N 366b¹ დიდებოდა ღთსა:

134. მას ჳამს იფანეს კაცი ვინმე უშჳუღონი ანტიოქიას შა და არა აღი-
 რებდეს ესენი მკუდართა ადგილმას და არცა სსჳჳელს და არცა კორცთა ცოდვა-
 30 სსა შეჭრატხდეს ცოდვად და რწნიმე მათგანნი წარწემდებოდეს ვარკუელავთ-მარცხვე-
 ლობისა სცთურითა და იტუოდეს ვად ძრვითა ვარკუელავთამთა იქმნების ძრვად ქენისაჲ. და სხუე იფანეს | კაცი იგი მრუშებითა და კაცის კლვითა და ულთა. U 744a სიბილწითა და გამოსახვითა მათითა ჰგონებდეს სცთურსა მას მტკიცედ. და რწნიმე იტუოდეს ვად დაბადებულთა არა აქუს დასაბამი დაწვებისაჲ. და სსჳ-
 35 სსაჲრგულებანი იქმნებიან წადის სჳმიონის მიერ და ადიდეს მის მათგანნი და ჰკითხვიდეს მას სიტუჳს ოცნებით და სცთური დაუდგინ მას შესტუჳებელად სიბორცოთითა მათითა: ხოლო ადლო ზირი თჳს-მადლოთ მით სუელისა წადის-
 სსამთა ადესებული და დაჭკინიდა ულთა იგავთა და სცთურთა მათთა და შე-

წრდეს უღნი და ვერ შეუძლეს წინააღდგომად მისი მადლის მის-გან და U 744b
 ძალის და ვერ ზოვეს სიტყუაჲ რამცა მიუგეს მას. და ესრეთ სირცხულეუნი
 და ზირდაუთფილინი წარვიდეს. ხოლო ხედეიდე ესმავთა შეძრწყნებულთა მრავალ-
 ფერთა-გან სენთა ძალითა მით სულის წ'დისაჲთა. რ'ლი დამკვდრებულ იყო
 5 მის თ'ა და გულგდებულნი და დამდაბლებულნი წარვიდეს და დაუტოვეს | მას მუ- N 367a
 დობაჲ ვ'ა სარგებლისა დიდისა მიმღებულთა ოცნებით ესე უთოდეს მრავალგზის:
 და რაჲმს ვერ შეუძლეს მას ძლეუად ისწრაფეს ზრახვად მის-თჳს სიტყუას ბო-
 როტის ხოლო იგი უღეს ადგილსა მორწმუნეთა შ'ს დიდებულ იყო და ეძიებ-
 დეს მიჴეხსა რ'ამცა მოხანადირეს იგი სიტყუას-გებას: შინა ზისუხისა ვერ მიცე-
 10 მითა გინა ცნობას დაკლებითა: | ხოლო იგი ეტყუენ მას განცხადებულად ვ'დ U 745a
 ღ'თმან განაბნინის, ზრახვანი კაცთანი რ'არინა ამა და ამისა-თჳს არა მოკაკლ-
 დეს კურთხის რისხვასა თქუენ-გან რ'ღნი ჰგონებთ ვ'რმცა განსცადეთ ო'ლი
 ჩ'ნი მიდგრობითა თქ'ნითა. ხოლო იგინი უთქუმიდეს მას გულის-წყრომით და
 წ'და იგი განკრძალულ იყო მღვდარედ სწავლებად სიტყუას უ'ტემისას: | და N 367a2
 15 არავის თუალსუმიდა ა'დ სირცხულეულ ჰყოფდა ე'ლითა წინააღმდგომთა მისთა.
 გულის-ხმა ვუგეს რ'ღთამე მათგანთა ძალი მისი და იტყოდეს ურთი-ერთთა.
 ვინაჲთგან ვიწუეთ რ'ამცა მოვინადირეთ მონაჲ ესე ღ'თისაჲ სუმიონ მუუფლს
 ჩ'ნ. ე'ლი სიბოროტე დღითი დღე დამერთჳს ცოდვითა ჩ'ნითა: ხოლო სხუანი
 ბასრობით ეტყოდეს | მათ: შეცთომილ ხართ თქუენ სამე და წარწემედულ უნ'თუ U 745b
 20 სანდვილვე ჰგონებთ ვ'დ მწიბავისა მის მიერ ბოროტი რამე მოიწია თქუენ
 ზ'ა ა'დ მოტყევითა წელიწადისაჲთა და ჟამთა-ებრ შობითა მოფლს თითოეულსა
 ზ'ა სენთა განუთფაჲ რ'ა წიგნთა-გან გულის-ხმა უთ. აჴა ესერა ო'ნე ნათლის-
 მცემელსა რ'ღმან იგი არა ცოდა ვ'რ მოჴუეთა მას თავი: და ესე ვ'რსა მრ-
 ვალსა სახესა | იტყოდის მის-თჳს შეურაცხებით და არა ჰრწმუნს იგი სიმრავლით N 367b1
 25 თა მით ბოროტისა ეშმაკისაჲთა და მინდობითა ცუდთა მათ გამოძიებთა მათ-
 თაჲთა:

135. და მათ დღეთა კაცი ვინმე ვაჭარი ანტიოქელი ეშმაკულ იქმნა გუ-
 მითა ფიცხელთა ეშმაკის-გან ფ'დ ფიცხლისა | და ადარულა კუეჴმას შ'ა რაჲ- U 746a
 დენიმე ჟამი ვ'დის შობისა მის-გან დაიფესეს ნესტუნი საუნოსელთა მისთანი.
 30 ესე ადვიდა წ'დის მის და მიუძინა ლოცვითა კურნებას და იქმნა ცოცხალ და
 ე'ლად უფრებულ. და მძღობით მიიქცა სახედ თჳს: და შექმნა ხატი წ'დისაჲ
 მის და დიდგა იგი ბჴეთა ზ'ა კერძო ქულებასითა რ'ლი იგი ედგა საშუალ
 ოდენ ქალქსა ადგილსა საჩინოს. იხილეს რაჲ ესე კაცთა მათ უკეთურთა ეგ-
 ვ'რითა მით ზატოვითა ხატი იგი რ' იყო მის წ'ე სსნთელი მარადის და ეზოჲ N 367b2
 35 მის ქუეშე მობურვილ: ადვისრეს შურითა და სხუანიცა ადძრნეს მსკავსნი მათ-
 ნი მრავლნი ფ'დ და მოვიდეს ადგილსა მას. კომბდეს და იტყოდეს: არა დიხს
 არს იგი | ცხორებდა რ'ღმან ივადრს ესე უთფად ა'დ მოკუედინ და ხატი ესე U 746b

შეიძუსრენ: ხოლო განგებთა ღთისაჲთა არა იყო კაცი იგი უამს მს მუის რაჟამს
 შეკრებულ აუენეს და განიხრანჯდეს წარწემედას მისის. ხოლო სხენი სხუას რასმე
 კომბდეს და იყო სიბოროტე მათი დიდ წი ოღისა: და შური უკეთურების
 მათისაჲ ვერ აღიარებოდეს და ვერ ზიონეს მათ თანსმეწიერი მრავლად. ჭკონებ-
 5 დეს ვ დ უზიონეს ჟამი რა აცინონ და შეურაცხ ეონ წ დამ იგი რ მრავალგზის
 მხილებულ აუენეს იგინი მის მიერ წარწემედილების მათისა-თჳს და შეტთომი- N 366a1
 ლებისა. და წარმართნიცა იგი რ ლნი აუენეს მათ თანს. და ვ რ განძნდეს გულის-
 წურთამად მათი ო დ უბრძანეს ერთსა ვისმე მკედართაცანის. რა ადვიდეს და გარ-
 დამოგდოს | ხატი იგი ქუნდა. ხოლო იგი ვ რ ადვიდა და მიუო კელი მისი რა მც U 747a
 10 აღსრულად ბრძანებულად იგი მეუიულად გარდამოვარდა იგი სიმაღლისა მის-გან ქუნდა
 და აქმნა შფოთი დიდა ერსა მს შს: და უფრომსად აღიძრნეს იგინი რისხვისა მის-
 გან გულის-წურთამად და სხუად ალაღინეს და კ დ მს ვა მიუო კელი მისი ხა-
 ტისა მას გარდამოვარდა იგი და დაეცა ქანასა და ვა იხილეს რამ იგი აქმნა
 შეიბურნა იგინი შიშინ და აწიეს ჭრის-წერად ზირთა მითთა. ხოლო გულის-წურთ-
 15 მად მათი არავე დასცხნა ა დ უფრომსდა შესისინეს: | და ალაღინეს შესამედ ხა- N 368a1
 ტისა მას გარდამოგებულ და მანცა ვ რ მიუო კელი მისი მისფრად გარდამო-
 ვარდა იგი ქუნასს: მაშინ დიდი შიში დაეცა მოწმუნეთა და უკვრდა სიბრმე იგი
 და კადნიურებაჲ უშჯულოთა მათ და მოვადიდეს და თაყუანის-ცემედეს | ლოცვითა U 747b
 ხატისა მას და წარვიდოდეს. და სულად ღთისად მოეხელა დედაკაცის ვისმე შესავს
 20 ვა იგი ოდესმე რასბს. და განაზო მან კრი იგი. ღადალებდა და იტყოდა: ჯ მე-
 დგრობად შურისად ვ დის სავსე ვიუენეთ უკურნებობთ. ჯ სწავლობდებო. რ ად-
 დგომილ ხართ ბრძოლად ღთისა და აცინებთ წ დთა მისთა. აწჳ კერას მხილებად
 თქვენი წინაშე თუღთა თქვენთა იხილვების მრავალსხედ და უწყოდეთ რ დიდი
 რისხვად მოიწვევის თქვენ ზედა ადრე: ესე თქუა დედაკაცმან მან და წარვიდა. მა-
 25 შინ უღნი იგი ერთბამად სიბრძნეულად აქმნეს და განიბინეს და დაადგრა ხატი N 368b1
 იგი ადგილსავე თავსა მითვე ზატოეთთა: ესმს რამ ესე სჯიონის მოღუწისა. ადგა
 ლოცვად და იტყოდა: გეგედრები შენ ო ლო დ რთო ჩინო: რ ლს განებაჲს უღთა
 კაცთა ცხორებაჲ | და შეტნიერებაჲს ჭ ტებისასა მოსლავად. შენ ამხილე სიბორო- U 748a
 ტისა მათსა რა ცნან ჭ რიტი რ დ რთი მომურნე ხარ და შენ უწვი რ შე-
 30 მურდა შური შენი: და აწ ალაღინე თავსა ზა უშჯულოთასა კაცი მფლობელი
 დამწესად მათთა რა შური იძიოს მათ-გან რ ლნი სიმდიდრესა და უკეთურება-
 სს მათსა ესევენ და არა უკენ სსოებაჲ მათი შენდა მხოლოდსა. და შეტნიერებაჲ
 და გულის-ხმის ეოფად მათი შეაბურეს სცტურისა: და ნებთა მათთა ჭმონებენ
 კერზთა უსულოთა და ოქროდ და ვეცხლი მათი შეურაცხიეს დ თად | მათს. მოსმე N 368b2
 35 ესევერი სიმდიდრე მათ-გან და მიაქციენ გლახაკებად და სწავლით განუხუნენ მათ
 სსსმენებლნი მათნი რა ცნან რ შენ ხარ დ რთი მხოლოდ და უწინარეს შენსა
 სხუად დ რთი არა იყო რ განლაღებულ არიან შენ ზედა გულის-წურთამით. რ ლთა- U 748b

მე მთგანთა იკადრეს გმობაჲ შენი და თქუეს შენ მხოლოდს მიმართ ჭტის
ისის ღთისა ვ ღ იშვა კაცი ვინმე კეთილად ბედნიერი და დაიპურა ე ღლი სოფე-
ლი ვ ე კადვდმდე ქუნისა:

136. ვ რ ილოცა ლოცვაჲ ესე. მიიტაცა ძლითა სულისაგან და იხილა
5 თავი თვისი ჩუენებით ნეტარმან ს მიონ კოსტანტინეპოლისისა ზალატსა შინა მე-
ფისასა და კაცი ვინმე ძლიერი დგა მუნ და მიეცემოდ მას კელმწიფებამ სუ-
ლისა მიერ ანტიოქია ქალაქსა ზედა ძლიერი დიდი უფროდს უწინარესთა მის-
თაჲ. | და ეტეოდ მას: გერქუს შენ სახელი მცემულ. და იხილა მთავარი იგი N 369a¹
მიწეუნული ანტიოქიას შორის ქალაქსა და მდინარე იორდანისა შეუდგა მას და
10 სამოთხე ღთისაჲ განეღო და მეგეტი ბოროტი დამლულ იყო ქუასსა მას შინა.
ხოლო მან | შეიპურა იგი და განბასრებულსა ციხეებით შეავლინებდა ქალაქსა და U 749a
იქმნა იგი საცინელ. და მთავარი იგი სცემდა კაცთა განრახმით და სძინებდა
მთ ზედა გუმასსა სასიკუდიანედ ვ ღის შექმინა მის-კან ე ღლს ჭასაკსა: და იხი-
ლა კაცი ვინმე მეგობარი თვისი წ მან სუმიონ რ ღლი მიცემულ იყო განკითხვასა
15 წინაშე მთავრისა მის და შეუპურა კელი კაცსა მას უენებელად მთავრისა მის-კან.
ესე ჩუენებამ ვ ა იხილა წარმოთქვა ე ღლი წ ე ჩ სსა და თქუა: მთავარი ვინმე
ძლიერი მომავალ არს და უმჯულეობამ უდმრთოთა მათ აზნილოს და მრავალნი N 369a²
მთგანი სწავლითა მძიმითა განრუენეს: ხოლო იორდანე იგი რ ღლი შეუდგა
ამას. აუწეებს რ ა გამოახინეს ე ღლი დაფარულნი და სამოთხე იგი რ ღ ცროდა
20 დირსებასა და საკურნებელსა წ დათასა აუწეებს. | და მეგეტი იგი განქიქბული ამს U 749b
აუწეებს ვ ღ მსახურებამ ეშმაკისაჲ განიბასროს და კერზი წარმართთანი იქმნენ
გამოძებულ და დამობილ და წინაშე ე ღლთასა წარმოიხუენ საცინელად: და
შემდგომად მისა მუწუა ჩუენ კაცისა მის რ ღლი იგი კელმწიფობით გამოიკისა გან-
კითხვისა-კან და ჭრქუს მას ზირისა-პირ იყო რაჲ წინაშე მისსა: იქმენ შენ დაცულ
25 შორის უკეთურთა. არამედ დანიცევ თავი შენი რ არა მრავალთა ჟამთა შემდგომად
შეჭვარდები განსადელსა. და მოიკისრო სიტუყუა ჩუენი და შ შად მისა ჭმად-
ლობდე: ესე ე ღლი წ წარ თქუა წ დამან სუმიონ და შ შად თთხისა თვისი მოვიდა
მთავარი იგი რ ღლსა ერქუა ამანტიოს და ვიდრე შემოსულადმდე მისა ანტიო- N 369b¹
ქიად მრავალნი ბოროტისა-მოქმედნი მოსწყვიდნა. რ ღლი ზოგნა ცხა მისსა: და
30 დაეცა კაცთა ზედა შიში დიდი | ზირისა მის-კან ე ღლს ადგილსა და ე ღლი სი- U 750a
ბოროტე მოსმო საქმათკან ვ ე სიტუყუადმდე და ე ღლთა ცთომილთა მისცემდა
სწავლასა და გუმასსა ვ ე ს. კუდილადმდე ვ ღდა: კეთილისა-მოქმედნიცა შექმნილ
იუენეს მის ზედა. და ე ღლი უმჯავროებამ განაქარვა და ე ღლი მახვილი და ე ღლი
საქმე ბოროტი დაქსნა:

137. და ვ რ ესე იყო შესძინა რ ღმან და სხუამ ჩუენებამ უჩუენსა წ დასა
35 მას რ ღლი მითხრა ჩ წ და თქუა ვ ღ ბრასიებამ გამოსრულ არს ღთისა მიერ
წარმართთა ზედა ე ღლთა ბოროტად-მადიდებელთა რ ა გამოუცხადოს. მთავარსა

33 უმჯავროებაჲ U.

მას უშეჯულოებაჲ მათი და | ელთა კერძთ-მსახურთა შედგრობაჲ: რა შეკრიბეს N 369b
 ელნი წიგნი მათნი და დაწუნეს იგინი ცუცხლითა. და მითხრა ჩუენ ესე უწინა-
 რეს უთვისს. და შესძინა ოლმან და უფრომსად აღძრა | მთავარი იგი შურის- U 750b
 გებად და იწყო ძიებად და ზოგნ უმთავრესნი ქალაქისანი და სხუანიცა მრავალნი
 5 წარმართებასა შინა და მინიჭეველობასა და ვარსკულაუთ-მრაცხველობასა. შინა და
 სხუადცა მრავალსა სცთურეს. შინა შეერთებულნი და შეიპურნა და შეაუენს იგინი
 საშურთბილესა და შეკრიბნ ელნი წიგნი მათნი რელი იუენეს ფდ მრავალნი
 და დაწუნა იგინი საშუალ ქალაქსა და კერძნი მათნი და ელნი სამსახურებელნი
 მათნი შებილწებულნი მოიხუნა და დაჰვიდნა ურავანავთა ქალაქისთა სცთიელად
 10 მათა და სიამიღრე მათი შეამცირა ზღუეკითა მრავლითა: მაშინ კაცისა იგი. რლისა- N 370a
 მითხრა ჩუენ და განავრთლა. შეპურთბილ იქმნა და წარმოადგინა განკითხვად წე
 მთავრისა მის და ვა ეგულებოდა რამცა მისცა წდას მას სიტუეაჲ. ენუნა | მის U 751a
 წდაჲ იგი სხითა მონაზონისადთა და შეუპურა კელი მისი და გამოიუენა იგი
 წე ელთასა: ხოლო მთავარი იგი სხიერ იქმნა მის მიმართ გულითა და არ-
 15 ღარა შესინა სიტუესა-უთფაჲ მის თა კაცისა მის-თურს. და კაცსა მას მოეკსენა
 წინადაწარმეტუეელებად იგი წდას მის და ვრ იგი წინადაწარ უთხრა მას უო-
 თფაჲ იგი და მისცა დიდებაჲ ღთის:

138. იხილა წდამან მას სხუად ჩუენებაჲ. მათ დღეთა შინა მრქუა ჩუენ:
 შესძინა ოლმან მხილებად წარმართთა რ ვიხილე ჩუენებით რეცა ვიუე მე ანტიო-
 20 ქა ქალაქსა შინა და გლახკი ვინმე მდებარე რღსს გუამი მისი დაქსილდ იყო N 370a
 შევიპურ იგი და ადგადგინე. და ვრ იყო ესე ერი მრავალი მოვიდა ხილვად სა-
 კვრეელებისა მის-თურს: და ამს რაჲ მითხრობდა ჩუენ. მოვიდა მისა გლახკი ვინმე
 და ითხოვდა მის-გან რა მისცეს მას ნაცარი სცეცხლურთაჲ ევლოგიაჲ | და ესე U 751b
 ნიჭი მიცემულდ იყო გლახკათა უშურველად საზრდელისა და საკმარისა მათისა-
 25 თურს. და რაჟამს მისცის, იგი მათ. აღასრულენ ოლი ძლთა და კურნებთა მათ
 მიერ მრავალითა: ხოლო გლახკი იგი შევიდა ქალაქად ადგილსა მას სადა იგი
 ითხოვრ ქველის-საქმარსა. და იყო მახლობელად მის სხუად ვინმე გლახკი მდ-
 ბარე დაქსილი კელითა და ფერკითა. ევედრა იგი მას რა სცხოს მას ევლო-
 გიაჲ იგი. და ვრ ესე ეო განიკურნა იგი უძღური ძლითა ოღისა ჩუენისა იჯ
 30 ქტესითა და ლოცვითა მონისა მისისა სუმიონისითა. და იხილა მოწაზონი ვინმე N 370b
 რღმან მისცა მას კელა და ადგდგინა იგი და იყო მის თა წდაჲ ღთის-
 მშობელი და მრავალი წდათაგანი იუენეს მათ თანს: და მხიარულდ იქმნეს მხილე-
 ბასა ზედა წარმართთას. ჭ ესე იყო სამოთხე იგი ღთისაჲ | რლი იხილა წდამან U 752a
 სკიმონ ჰღსა მას შინა ჩუენებასა. და ელი ქალაქი სრბით მიიწია მას ადგილსა
 35 რა იხილონ საკვრეელებად იგი კურნებასაჲ რღ იქმნა გლახკასა მას ზედა და
 მიეივარა მათ-გან მონაზონი იგი რღლი ენუნა გლახკასა მას და განიკურნა:

139. და ესე ესრეთ შე-ხოლო-უდგინა და მითხრა ჩუენ წდამან სკიმონ
 და თქუა. ვიხილე ვინმე მთავარი მჯდომარე და განკითხვად იგი შეეებულთა-
 მათ საშურთბილისათა და იყო ზედა კერძო მისა ვა ცაჲ და მზე და მთავარე

და ვარსკვლავნი იუენეს შეკრებულ მას. და განჯლო სიბნელემს და დათარა იგი
 და სული და გამოუჩინებდა მას ვა თითითა და მიესარცუა სიბნელე იგი და N 370b²
 იქმნა განათლებულ და გამოეცხადნეს მას სჯმენა დათარულნი: და გულის-ხმა
 უო ჩუენების მას ძალი ვა განკითხვამ მთავართამ არს ზეცბით გამო ხოლო
 5 მადლი | ესე ღთის მიერ რ-ლს შინა არს მიშუება ზოგთა ცხოვრების-თს U 752b
 და ზოგთა სიკუდილის-თს და სიბნელე იგი რ-ლ ჭეფარვიდა მათ და იყო რ-ლთა-
 თსმე საფარველ: და ამას რამ მითხრობდა ჩუენ ხვალის დღე დაჯდა მსაჯუ-
 ლი იგი განკითხვად და რ-ლნიმე მათგანი მრავალგერთა სტანჯველთა-გან გა-
 მთაიკენს და აღარეს მრავალი სიბოროტე რ-ლი ექმნა უმჯულოებასა შინა მათს:
 10 და რ-ლნიმე მათგანსა ეენს მსახურად უცხოთა შესაკრებელსა და რ-ლნი სხელ-
 დებულ იუენეს მდღელად წარავლინს იგინი მონასტრად რა წართქუან მათ ზე-
 და | ლოცვამ იგი შეკრებულთა: და სხუანი ექსრობა ეენს უცხოთა სოფელს N 371a¹
 და სხუანი ვა მისცნა სიკუდილსა სამსჯუროთა განკითხვითა ხოლო უმრავლესნი
 მათგანი იტუოდეს ვა უმეტრებით სიბრმესა შინა ვიუენით და შეინანეს და
 15 მოიქცეს | სინანულად. და ესრეთ მიეცნეს უ-ლნი იგი სწავლასა და განერნეს და U 753a
 არა და არაფინ დაშთა საბერობილესა შინა გარნს ერთი ხოლო ვინმე ფ-დ ბო-
 როტის-მოქმედი რ-ლის ჯერ-არს მოკსენებამა ესმის მოცაღესა და ღთის გან-
 კითხვამ კაცთა ცხოვრების-თს:

140. დღეს ერთს ადვიდა წ-დის მის მონაზონი ვინმე გლახაკი და მო-
 20 ეკენსა შეუენებული იგი ბოროტის-მოქმედი და თქუა ვა ვიუე მე მწოლარე
 რ-ლსამე შინა ეკლისას. მოვიდა ჩემდა და მეთხა ვა რამ გრებას და მიუიდა
 მე სამოსელი ძასისა. და სხუამან ვინმე უცხოამან გლახაკამან თქუა მის-თსვე ვა N 371a²
 შეემთხვა და მომცა საკმარად ჩემდა საფასე არამცირადი. და სხუამცა ვინმე
 25 ადვიდა წ-დის მის და თქუა მის-თსვე ვა კაცი იგი რ-ლი უჯეროდ ვიღოდა
 ზოგა მან ყრმამ მცირე ოდესმე რ-ლი დაეგდო დედასა მისსა და წარმოიუენსა |
 იგი და ეძიებდა სიგლახაკესა დედაკაცსა მაწოვებელსა და ზოგა და მისცა მას ორი U 753b
 დრაკანი და ყრმამცა იგი და ჰქრუა: განმიზარდე მე. ესე და მიტევე შენ რამ
 იგი დიდდეს: და ვა ესმა ესე წ-დასა მას აქუნდა კსენებამ მისი გონებასა და
 თქუა: ვ-რმე იუთს ესე კაცისა მ.ს-თს: და იყო რამ იგი საბერობილესა მას შა
 30 იხილა მან წ-დამ იგი მიმავალი მისა ჩუენებით და შეეწუაღა იგი და ეკვდრა
 ღთსა მის-თს რა განარინოს იგი სჯარველთა მათ-გან და საბერობილისა კე-
 თილთა სჯმეთათს რ-ლნი ქმნა | მის-თს და უცხოელსა მის გლახაკისა და N 371b¹
 ერმისა მის-თს. და შეისმინა ღთმან ლოცვამ მისი: ხოლო მთავარი იგი გა-
 ნიზარხვიდა მ.ს-თს დიდსა ბოროტსა რა შეავლინოს იგი ნაკსა მცირესა და
 35 დაწუას ცუცხლითა: და ვ-რ ესმა კაცსა მას განჩინებამა ადღვა იგი ლოცვად წ-ე
 ხატსა | მცხოვრისასა და იყო ვინმე მის თა ქენის-მოქმედი ზირველად და გა- U 754a
 მო-რამ-ადვიდა საბერობილით ადვიდა წ-დის მის. ხოლო წ-დამან მან ჰკითხს კაცისა
 მის-თს და ჰქრუა. რა იქმნა მოუყსი შენი. ჰქრუა მას კაცმან: ვ-რ იგი უწესი

საწმიდეშან სქინან რ' მსაჯულს ეკულებს ხელის დდე დაწუგად მისი: ჭრქუ მან
 წ' დამან სკმოინ: დადათუ ე' ლნი მსაჯულნი და მთავარი შეკრბენ მის ანცდათუ
 თამე ერთი დაყარდეს თავისა-გან მისის. რ' ო' მან მთავარს რისხვას შინა წყა-
 ლობად მის-თვს: | ხოლო შენ წარვედ და აკმარე ჭირს შინა მისს რად იგი N 371b²
 5 შუმიდეს რ' მთავარს მისხურებად შენი და კეთილი მიგავოს შენ ნაცვლად მის.
 ა' დ ნუშტა ვინ უწეის რად ესე ვითარ შენ ნუ შან და ნუცა სხუშან ვინ: | ხო-
 ლო კაცმან მან ისმინა სარწმუნოებით ბრანებად მისი. რ' აქუნდა მას მრავალი
 გამოცდილებად მის-გან. | და მივიდა იგი სპერობილედ და შოგა კაცი იგი დიდსა U 754b
 10 შუქსარებასა შინა და დაავიწყოდა მას მცნებად იგი წ' დის სკმოინისი და წარმო-
 უთხრა მას ე' ლი რ' ლი თქუა მის-თვს. და ვითარ იყო ხელისგან. გამოიყვანა
 იგი მსაჯულმან მან განკითხვად. და ვითარ იხილა იგი სხიერ იქმნა გული მისი
 კაცისა მის-თვს და განუტყუა შემსნელთა მისთად ანცდა სიტყუად ერთი ე' დის
 დაუკრდა ე' ლთა საქმე იგი: | ხოლო კაცი იგი ვითარ განიერა სპერობილისა- N 372a¹
 15 მისა და მისცა დიდებად დ' თის რ' ლმან ლოცვითა მონისა თვისისათა იკისა კაც-
 ვ' რისა მის-გან ბოროტისა სიკუდილისა:

441. ვითარა ჩუენ წ' დამან სკმოინმან წ' დათა მარხუათა-თვს რად იგი
 ერუენა მას და თქუა ვ' დ სიერმესა | ჩემსა ვიეუგ რად მდგომარე სუეტს მას U 755a
 შირველს. მესმობა ვაცთა-თვს ვ' დ არა იმარხვენ წ' დათა მათ დღეთა მარხვისათა
 20 ვ' დ ჭამენ ეველს და გუერცხსა: და ვიეუგ რად ამის საქმისა-თვს მოკურნე და-
 დგა ანც' ო' ლისად წინაშე ჩემსა და აქუნდა მას წ' ელი ერთი და თავისი თხა-
 თად და დანავი და დავლა იგი წინაშე ჩუენსა და შეიპურა სისხლი მისი წ' ელს
 მას შინა და ვისილქე სისხლი იგი და შეიქმნა ვ' ა ხაჭობა და მრქუა მე: კაცნი
 რ' ლნი მარხუათა ეველსა ჭამენ აქის იგი სისხლი თავისთად და მის-თვს მცნება- N 372a²
 25 ს დავესდებ მათა მათ-თვს რ' ლნი შეკრბენ შენ თანა რ' ა არა ჭამდენ ეველსა
 გინა გუერცხსა დღეთა მარხვისათა. რ' რ' ლნი ჭამენ მსგავს არიან ივინი გუელ-
 თა და დრანკალთა რ' ლნი იგი ცხოველ არიან გესლთენებითა: | და მო-რად- U. 755b
 ვეგე გონებას მომეკისენა მე სიტყუად იგი ესია წინადაწარმეტყუელისად რ' ლსა
 იტყუა: გუერცხი ანბიტა განაპეს და ქსელი დედახარდლისად მოქსოვეს და რ' ლსა
 30 უნდა: ჭამად გუერცხისა მისისად გან-რად-ანბის ზოის მას შინა ბსილიკოინი. მთა-
 ვარი იგი გუელთად. | ხოლო მე არა ამის-თვს ვაძიქული სიტყუად ამის-თვს ბიდე-
 წად შეგჭრატხი სსქედის რ' ლი ო' ლმან დაჭბადა სხ' რდელად და წ' და უო. ნუ
 იყოფინი. და უგ' თუ ვინმე მორწმუნეთა-განმან მოადღეს სარწმუნოებით ოდესვე
 განწმინდების სიტყუთა დ' თისათა თუნიერ დღეთა მარხვისათა. | ხოლო თქვენ N 372b¹
 35 გაუწევე ესე სარგებელისა თქუენისა-თვს. ხართ თქვენ წესითა მონაზონთათა შე-
 მუული და რ' ა შესძინით ერძღვას არა ხოლო დღეთა მარხვისათა ა' დ ოდესვე |
 რ' ა შრომითა თქუენითა აღორძინდეს საწმიდე თქუენი მას შინა. და უწინარეს U 756a

თქუენს რ'ღნი იუენს ჩემ თანა მასვე მცნებას ვამცნებდი რ'ა დაიციენ თავნი თანნი ყოვლისაგან უბიწოდ:

142. სოფელს ერთს. რ'ღსა ერქუა სამო. ბერი ვინმე იქმოდა ვენაკს თვისს და ესმა მას კამა ვ'ა ცოლის თვისსა რ'ღი უკმობა და ჭკონებდა ვ'ღ
- 5 იგი არს და მოიქცა და კამა უყო მას. ხოლო იგი არს იხილვა. არცადა ცოლი მისი იყო. არამედ ბოროტი უშუაი შეეტყუებოდა მას და მუნქუესვე საზრცხნელნი მისნი განუსიხებენ | და მიიწივნეს ვიდრე მუხლის-თავადმდე მისს. და ვითარ ვერ შე- N 372b²
- უძლო ტვრთვად საღმობის მის. მიიღო ზეწარი თანს და შეიკრა იგი წვეილთა თვისთა ზედა ვიდრე ზურგადმდე მისს და ეკრეთ მოვიდა იგი წ'ღის სუმიონის
- 10 მოყუსითაერთ. რ'ღთა დიდითა | შრომიას მოიღეს იგი მუნ და შეიღეს და და- U 756b
- დგეს მის წინაშე: და იწყო მან თაუჟანის-ცემად და ჯედრებად ცრემლითა დიდითა მისს მიმართ რ'ა შეიწყალოს იგი და განარინოს გუემის მის-გან და უთხრა მას
- 15 ე'ღი სჯემე თანს. ხოლო წ'ღამან მან ჭრქუა მას: აღდგე და წარვედ ცხასა შენსა და აღვედ მთასა იმას მდინარით კერძო და მიეც ჩემ მიერ დიდებად ღმერთსა და განისვენო ტკივილთა შენთა-გან. ხოლო მან სარწმუნოებით შეიწყარა სიტყუად
- 20 მისი და კარდამოვიდა იგი მთის მის-გან საკვრველის და აღვიდოდა მთას N 373a¹
- მას: და მოესენა სიტყუად მისი. აღიშურნა კელნი თანნი უფელის მიმართ და მოიქცა მითი კერძო საკვრველით და დავარდა და თაუჟანი სცა დამართებით სუეტს მას წ'ღას სუმიონისსა და ხადოდა სახელს მისს და თქუა: ჰე ძეო
- 25 ღ'თისაო. მონისა შენისა სუმიონის მიერ. რ'ღი მყოფ არს | მთას საკვრველსა. U 757a
- განმეგრნე მე სიტყუს მისისა-ებრ უტყუველის რ' დიდსა ტკივილსა შინა ვარ. ესე რაჲ ლოცვაჲ ილოცა მუნქუესვე ზოგა განსუენებაჲ სენის მის-გან უკურნებულის ვ'რ იგი ჭრქუა მას წ'ღამან სუმიონისა და იქმნა იგი ყოვლადვე უვნებელ. იხილვა რაჲ ესე შეიშურა იგი განკვრებამან და ჭრქუა მოყუსთა თანსთა: მოვედით
- 25 და იხილეთ საკვრველებაჲ ღ'თისაჲ რ'ღი იქმნა ჩემ ზედა სუმიონის მიერ მონის მისისა: და უჩუენს მათ აღვიღო იგი სენის თანსაჲ და იგინიცა შეიშურა N, 373a²
- განკვრებამან და მისცეს ღ'მა ღ'თსა. რ'ღის მიერ იქმნებთან საკვრველებანი დიდებულნი:

143. და სხუათაც მრავლთა მამათა და დელათა ზედა აღსრულს სსწაუ-
- 30 ლები რ'ღთა არს არს რიცხუ: რ' იყო ვინმე კაცი კესარია კამადუეიელი. თანსი ღონგინობისი. რ'ღი იგი იქმნა ერის-მთავარ. და გუემულ იყო იგი ფუშითავე ფიცხელითა და განღეულ იყო მკურნალთა მიერ წამლითა ურგებად. ესე მოვიდა და დადგა წინაშე წ'ღის მის და ევედრებოდა მას რ'ა განკურნოს იგი გუემის
- 35 მის-გან ფიცხელის: ჭრქუა მას წ'ღამან მან: აღმოხედ და მომკახლე მე. ესე რაჲ
- ყო. ილტოდა მის-გან საღმობაჲ. და ჭრქუა მას წ'ღამან მან: განიხილე გუმი შე-
- ნი ჰე კაცი რ' არარაჲ ბოროტი არს შენ თანა. ხოლო მას არდა ეცნა იხილი | იგი N 373b¹
- მოწეწული და არცა განხილვა თავი თანსი. და ჭრქუა მას: შემიხილე მე შამო რ'

- დიდ არს საღმობაჲ ჩემი და უშუერ ფედ. არამედ გვედრები რა შემიწყოლო მე. ჰრქუა მას სჳმიონ: ჰე კაცო. იხილე რა არაჲა არს შენ თანა ვნებაჲ. არამედ მიეტ დიდებაჲ ღთისა | და მან ვა შეიწინარა სიტუჲაჲ მისი. და განიხილა გუა- U 758a
- 5 ვარდა იგი ჰრქუანად. და შეიპურეს იგი თანამოფთა და ჩუენ ეღნი შევეპურესით განკვრებას: ჰრქუა მას ერთმან ძმათკანმან. რელს ერქუა ანტუჲას. რელი იგი ბოროტად შეპურობილი იყო შურითა ეშმაკისათა საკვრელებისა მის-თჳს: დადაც-
 თუ ვნებაჲ იგი ვლტოლიდ არს ვრ ეგე იტჳჳ. ხოლო ტჳფი იგი. რელს შინა სიძისიეუ იგი იდჳა სადა არს: რ ფედ | გუემულ ვარ მე: და ჰბერა მას წმან სჳმიონ N 373b²
- 10 და ჰრქუა: სიტუჲაჲ ეშმაკისაჲ აწ ესერა შენ-გან გამოფაღს და მე გეტჳჳ შენ: მართლ-ჴუენ-იქედ სარცხლეუელი რ რელმან ეთ საღმობაჲ იგი უჩინო. შემძლე-
 ბელ არს იგივე შეკრებად | ტუჲვისა მის რა არა ჩნდეს. ხოლო ელთა რელთა U 758b
 იხილეს და ესმა. მისცეს დება ღთისა და დაუკვრად უგურურობაჲ იგი მტკჳჳ-
 ლისა მის ფედ.
- 15 144. იყო მონაზონი ვინმე შეეენებუელი სანახებსა ლავდიკისისა. ამას ეუფე-
 ლა მოწიენებაჲ და მიაფლანა წდისა მის. და ჰრქუა: მნებაჳს რა მოვიდე და თა-
 უჲანი გცე შენ. ხოლო მან ვა გუჲლის-ხმა ეთ დონის-ძიებაჲ ეშმაკისაჲ მივეღინა
 და ჰრქუა: არა ჴერ-არს და არცა შეუენის ვრმიცა დაუტევე თაჴუენის-ცემაჲ ღთისაჲ
 სენაკსა შინა შესისა და მოხუედ თაჴუენის-ცემაჲ ჩემად. კაცისა ცოდვილისა: დაწე- N 374a¹
- 20 რილ არს „დაუთმე თ ღთისა. დაცვენი გზანი მისი და მან აღკამდლოს შენ:“ და
 ვრ ესმა ესე მონაზონისა მას დასცხრა ვრ ჴამადმდე. და შემდგომად ამისა ეწყო
 მას ეშმაკი სიძვისაჲ და მოიცვა იგი ვრდის | გამოიყენა სენაკისა-გან და დასცა U 759a
 იგი სიბოღწესა მურაღობისისა დედაკაცისა თანა. და ვრ ესე შეემთხჳ მას ცო-
 დჳაჲ იგი რელი ექმნა ად გარნა შეწუხებაჲ ხოლო სენაკისა დატევებისა-თჳს.
- 25 ხოლო წდამან სჳმიონ მიუგო მას და ჰრქუა: არა ვტიარ მე შენ თანა ძმაჲ კედ-
 ლისა მის-თჳს ქვიანისა. რელი დაარდვიე. რელი ეგთუ უნდეს კაცს ადვილად
 შესძლებელ-არს ვდ ადმუნებაჲ მისი. ად ჴერ-არს ჩნდა ჴეშმარიტად ცლოფაჲ
 და ტირილი რ კედელი სუჲლისა შენისაჲ დაცემულ არს და წარსიტუჲენ შენ N 374a²
 მტკრისა მიერ ვრდის დაეცი შენ სიძვითა: ესმა რაჲ ესე მას. დაჳარდა იგი ზირ-
- 30 ს ზედა თჳსს. ტირილად და იტუჲად: ხუთდღე არს ვინაშთკან შეემთხჳ მე
 ესე ად ეჳე ჩემ-თჳს ლოცვაჲ რა სდ არა წარგწემდე. და დასწერა მას ჴუარი
 და უბრძანა რა | მოიღოს სისახული ფიცხელი რელითა მოიზიდოს მსწრაფელ U 759b
 წყალობაჲ ღთისაჲ. და ვა ესე ესმა მოწაფეთა მისთა შექმნა ე ლთა. და ერთ-
 ბამად მივეციით დიდებაჲ ღთისა. რელმან ე ლავე გამოუცხადა მონას თჳსს:
- 35 145. ძმაჲ ვინმე სულმოკლე იქმნა წყურვილითა დღეთა სიციხისათა და დაე-
 ცა იგი ადსავალის მთისისა და იდჳა ვა მკუდარი. და ვიუკნით რაჲ ჩნ ღო-
 ცვასა მწუხრისისა უბრძანა წდამან მან ძმათა ორთა და ჰრქუა: წარვედით მსწრაფელ

და წარიღეთ თქვენ თანა წყალი და | მცირედ ზური და შიისწრაფეთ და შეიძი- N 374b1
 ნეთ ძმა ვინმე მღებარე რ'ლი მიახს სკუდილად და სული მისი მიწვეწულ არს
 აღმოსვლად უკ'თუ არა მიეწიფეთ. და ვ'რცა წარვიდეს ძმანი იგი ზოგეს კბ-
 რეთ | ვ'თარ იგი ჰქრქა მათ. და აღიდას იგი და მოიყვანეს მონასტერსა მას U 760a
 5 ქუეშის და სინად შეუწაღეს ადებამ ზირის მისისამ. და სუეს მას წყალი იგი
 და მისცეს მცირედ ზური და მაშინდა მოეგო ცნობას და მოიკითხნა ძმანი იგი
 და აღიღებდა ღ'თს მონის მისისა სუმიონის მიერ.

146. მას წელიწადსა თუეს დეკემბერისას იყო თოვლი და ნეფხვამ ძლიე-
 რი და ქარი სსტოვი და იყო ვ'რცა ძრვამ ჰქერთა შინა სიმძაფრითა სიცივი-
 10 სდამთა და ჩუენ შიშისა მის-გან შეგვკრბით წინაშე წ'დისა მის და მრქვა ჩ'ნ:
 ესე ზამთ'არი სუგუნომისა მის კამისა მიწვებულ არს რ'ლი მწუხარებთ და ურვით N 374b2
 სავსე არს და რ' ფურცელი იეთამ დაცუენულ არს და დიებამ ვენახისამ მოკ-
 ლებულ არს და არა ჩანს ნყოფიერი | იგი უხყოფომისა მის-გან და უ'ლიდა დკას U 760b
 ვ'რცა შეშამ განკმელი. ხლო რ'დეს მოიწიოს ზაფხული. დაეცეს სული სიტოფამ-
 15 სდ. აღმოცენოს წყარობი და სეთა შეიმოსონ ფურცელი თვისი. მაშინ იცნობოს
 თითოეული მათი და ნყოფიის გამომღებელი იგი მიეცეს ღწოლასა და რწუკას
 კეთილად-ქენებითა. ხლო უხყოფომ იგი დაშთეს უღაწად სიმძაფრესა შინა
 სიციხისას ვ'რ იგი თქვა წ'დამან ი'ნე ვ'დ აჭა ესერა ცული ძირთა თანა ხე-
 თასა ძეს. უ'შან ხემან რ'დამან არა გამოიდოს ნყოფი. მოკუეუთოს და ცეცხლსა

20 დაუღვას. | ისინეთ აწ უგუე ჩემი ძმანო და გულის-ხმა ეავთ სიკუდილი და ცხო- N 375a1
 რებამ თქუენი. რ' ესრეთვე ეოვად არს და ცხორებამ ესე ჩ'ნი გორცთა თანა
 დაქანად არს და ვიქმნეთ მტუერ და ძუალები განკმელ ქ'ენასა | შინა და რაჟამ U 761a
 მოიწიონ ჟამი განახლებისა ჩუენისამ. დაეცეს სუერსა განდუებად ვ'რცა იგი წე-
 რილ არს „განიდუქ რ'ლსა ეკე გძინავს. აღდეგ მკუდრეთით და განგაცხოვე-
 25 ლოს შენ ქრისტემან“. მაშინ შეიმოსოს უ'ლმან გუამან გორცი ქ'ენით უხრწნე-
 ლი და რ'ლთა აქუნდეს ნყოფი კეთილი საქმეთა მოზაფხებითა იქმენ იგინი
 მიცვალებულ უხეშთასსა დიდებასა სულიასა შემკობილსა: ხლო რ'ლნი ამოგენ
 უხყოფოდ სიტყვათა. ვ'ნ ცულითა მსწრაფელ მოკუეუთონენ იგინი ცხორებისა-გან და
 მიეცენ იგინი ცეცხლსა მას სუგუნუსა. | სდა იგი იუფს ტირილი და დრტუნამ N 375a2

30 გბილთამ. და რ' ესე ჰქმშირიტ არს და ჯერ-არს თქუენდა რ'ა გრწმენეს ჩემი.
 აჭა ესერა მიგცემ თქუენ სსწაულსა ვ'რ იგი მისიუენა შე ო'ლმან დღეს. რ'
 დასცხრეს სიბოროტე ჰქერთამ ამათ. ვ'რ | იგი სამოველდის-თვს წერილ არს. და U 761b
 აღმოკდეს მზე ცხელი დასაწმუნებულად თქუენდა და საწამებულად სიტყუათა
 ჩემთა: და ვ'ე იტყოდალა ამას. დასცხრა ქარი იგი და სიმძაფრე ჰქერთა მათ
 35 და იქმნა დაუღებამ დიდ და გამოხნდა ცამ მზით-ურთ მცხინვარებითა დიდითა
 ვ'ნ დღეთა ზაფხულისასა მცირედამ ვ'რ იგი თქვა წ'დამან სუმიონ და შეკუ-
 ზერნა ჩუენ შიშმან და განკურკებამან სსწაულთა მათ-თვს დიდებულთა. და მრ-
 ვანბნი კაცნი საკარელნი იუენეს ჩუენ თანა მონასტერსა. რ'ლნი განკურკებულ იუენეს N 375b1
 წ'დისა მის-გან და შურესოდეს იგინი თელასა ქვასას: და მის კ'დ შეიქმნა ჰქე-

რი შეპერობილი ღრუბლითა მრჩობლითა და იქმნეს ქუხილნი შექმარველნი ქუ-
 ნისანი და ელვამ სპსინელი და წუჟამ ძლიერი ვა დღეთა | რღუნისათა და ვრ U 762a
 ჩუენ წარვივალთ ბრძანა რა არა დააცადონ სქემე იგი და დადგა იგი ად-
 მისავლით კერძო ჭეკრისა ქუეუ და განაპურნა კედლი თხსნი ზეცად. ილოცვიდა
 5 და თქუა: იტუეს სუმიონ მონამ ივ ქქესი ძისა დღისამ. სხეღეთა მისითა გა-
 ნიბნიებითა ღრუბელნი ეგე კაცთა ამათ-გან მშრომელთა და ნუმიცა დაეცემის მათ
 ზედა წუეთი ერთი წუჟისამ: და შეის განიბნიეს ღრუბელნი იგი მონასტრისა
 მის-გან და იქმნა ჭეკრი კეთილი ფ დ. ხოლო გარემოს მონასტრისა მას უღეს
 ქქენისა ეგო წუჟამ იგი ეგრეთუე. და ესე რამ ვიხილეთ მივეცით უღეთა N 375a
 10 დიდებამ დმერთსა: და ესევერი ჩუენებამ აქუნდა მას და უფრომხს ხოლო ესისა
 ჭირისისა და ოლი იმენდა მისისა.

147. მოგუავლდა ოდესმე ნაკშირი | და ძმანი იგი განიზრანხვიდეს ურთი- U 762b
 ერთს რამცა ხუალისა დღე შექმნეს სანაკშირედ ღუეუელი ერთი საკმარად მტე-
 დლისა. ხოლო ვრ ესმა ესე წ დასა მას ჭრქუა მათ: აჭა ესერა ვხედვ მე რ კა-
 15 ცი ვინმე მდამიომ მოავალს ზვალის დღე: და ჭეკენ მას ორნი კარაუღნი საფსენი
 ნაკშირითა. ერთი მათგანი იუს შვი და მეორე თუეხისა ფერია: და ვრ იუ
 ხვალის დღე მოვიდა კაცი იგი კარაუღით-ურთ სიტუეს მის-ებრ წ დისა სუმიონ-
 ნისა და მოჭეკადა იგი მონასტრისა მას შინა და ესე რამ ვიხილეთ დამოკრდა
 ჩუენ ფ დ ვ დ ფერიაც იგი ვირთამ | იხოვა ეგრეთ და მივეცით დიდებამ ღთს N 376a
 20 რღმისა უფადი იგი წინამსწარ აუწეა მონისა თუსსა სუმიონსა.

148. დღეს ერთს ამცნო ძმთა მათ წ დამან რა არავის ერის-კაცსა | მი- U 763a
 უგონ სიტუემად ად სწავლასა ხოლო შინა მათსა და ფსლუმუნებას დაადგურენ:
 დღეს ერთს შურებოდეს რამ იგინი მონასტრისა მას ქუემოსა. ხოლო მეოთხესა
 ესისა მას დღისისა დაეცა წ დასა მას განკურვებამ და რეცა იუ მათ შორის მდგო-
 25 მარე და მიუგეს ერის-კაცსა ვისმე სიტუემად და დაუტევეს მცნებამ იგი მიცემუ-
 ელი მათა და მო-რამ-ვიდეს მოუწოდა მათ და გამოიკითხა და ზოგნა ეგრეთ ვრ
 იგი ჩუენებას მას შინა იხილას:

149. ძმად ვინმე ერთი წამებული ძმათ-გან რღლს აქუნდა ფ დი განვი-
 თხვად წარვივლინა იგი მსახურებას მას მოღებად მარდილისა. ესე გარდახდა მცნე- N 376a
 30 ბასა და დამალა საფსისისა მისგანი და ვე მოსლვადმდე მისა უთხრა ესე წ დამან
 სუმიონმან ძმთა მათ და ვრ მოვიდა იგი ჭრქუა მას: ვრ შეგიტუოვს შენ ეშმაგ-
 მან გარდასლვად მცნებათს. | ხოლო ძმამან მან იხილა რამ რ არა დაეფარა სია- U 763b
 დემლოდ იგი მისი. მოიზოვა სიმდაბლე და წინაშე უღთას ადიარა ბრელი თუსი და
 შეუვრდა წ დასა მას და ითხოვდა მის-გან შენდობასა.

35 150. შევიდა ოდესმე დათვ მტელისა სარწყავისა ქუემოსა მონასტრისისა.
 რღლსა ერქუა სტეროქოს. და ვრ განადო ზირი თუსი რამცა მოსწევდა ავიროდ

ერთი. ხოლო წადა იგი დავა ლოცვას შინა და იზოვა ძლითა სულისადათა წინაჲ
 დათჳს მის და დააუენა აირომას მის-გან და უთხრა ესე ძმათა მათ ლოცვას
 შინა დამისას. | და ვრ განთენს მოვიდა შემტოლე და მითხრა ვრ იგი დათჳ N 376b¹
 შევიდა მტოლად და ვერ შეუძლო მავწყუედად აირომას მას. და ვრ გუესმა ესე
 5 მივეციით დიდებამ დმერთსა:

151. ხოლო ნეტარი სჳმიონ იხარებდა სულითა წლითა და მხიარულითა
 ზირითა ჰრქჳ შემტოლეს მას: აჳა | ესერა მე მოვსწერ მტილსა თითითა ოღლისა U 764a
 ჩნისა იჳ ქესითა და რაჳმის მოვიდეს მკეცი შემოსილვად მტილსა მას აგუე-
 მის და დაეცეს მკუდარი: მეორეს დამეს გამოვიდა ეჳ ერთი ტუით და უნდა
 10 შესლვის მტილსა და მიიუენა წინანი ფერგნი მისნი შთასლვად ეურესა მას ხო-
 ლო უკანანი ფერგნი მისნი იუენეს გარეჲ. და მეს მისცა კჳმა მისი და ცნა რაჳ
 იქმნა მისწრათჳ ადგილსა მას და ზოვა იგი მომკუდარი და | შეეშინა ფღ და N 376b²
 სწრაფით მოვიდა წლის მის და უთხრა რაჳ იგი იქმნა და ეღთა რღთა ესმა
 დაუკვრდა და მისცეს დიდებამ დმერთსა:

152. კაცი ვინმე სახელით თჳ ეშმაგმან ველურმან შეიზურა და მოვიდა
 15 ანტიოქიამთ. ევედრებოდა წდას მას და ეტყოდა: | უნთუ გინდეს ჰ წდაო ძლი-
 გიც განკურნებამ ჩემი მის მიერ რღლი დამკვდრებულ არს შენ თანა მაცხოვარი
 სოფლისადა: ხოლო წდამან მან იოუგო და ჰრქჳ მას: წარუდ სახედ შენდა და
 განისუენე ცხედარსა შენსა ზა და მილხინე ჩუენ და კაცთ-მოუყარებითა ძისა
 20 ღთისადათა განიდევნოს ეშმაგი იგი. და მას ვა ესმა ესე წარვიდა იგი გჳსას
 თჳსას და მოვიდა მდინარესა მას რღლსა რქჳნა მავწყალი: და მეს შეიძინეს
 ჰუენი და იოო წჳმაჳ ძლიერი და ეღებამ | და ქუხილი მას ადგილსა. და კანდიერ N 377a¹
 იქმნა შესლვად მდინარესა მას რამცა განვლო იგი ხოლო სიმძაფრემან ღუარი-
 სამან წარიღო იგი: და ვრ ჩნ ვდევით წჳ წდას მის. დაეცა მას განკვრე-
 25 ბამ. ილოცა და ხადა სახელსა ძისა ღთისასა შემწედ კაცისა მის და მეუსულვად
 განიხარ და მისცა | დიდებამ ღთსა. დიდად ბწყინვალედ ზირითა მრქჳ ჩნ: U 765a
 ვიტოლდე რამ თქუენ თანა სიტუჳსა ღთისასა. ვიხილეთ კაცი იგი რღლი განუ-
 ტუევთ და შევიდა მდინარესა მავწყალსა და ძლითა იგი და წარიღო და ძლითა
 სულისა წდასადათა შევიზურ იგი და გამოვიყენე უნებულად შღ მზისა დასლ-
 30 ვისა და კღ მითხრა ჩნ: აჳა ესერა ვხელად კაცსა მას და მოვალს იგი ადგილსა N 377a²
 ქვათუენილსა მახლობლად ქადაქსა. და ვა შევიდა იგი სახედ თჳსა და განისუე-
 ნა ცხედარსა თჳსას ზუდა ეზუენს მას წდაჳ სჳმიონ და სტანჳვიდა დამე ეღ
 ეშმაგსა მას და იგი ტირიდა და იტყოდა. მაცადე მე რა განვიდე: ხოლო კაც-
 მან მან ვა იხილა ჩუენებამ ესე. ივლტოდა ეშმაგი იგი მის-გან და არდარა შენ-
 35 ძისა მიახლებად მისა. და კაცი იგი ადღა და მფვიდა | წდას მის. თჳნი სცა U 765b
 და უთხრა მას ესე ეღი. ვრ იგი წარიღო მდინარემან და ეწია მას და გამოი-
 უენა. და ვრ მოეწიფა მას დადამებამ ადგილსა მას ქვათუენილსა. და ვრ იხილა
 იგი ღამით და განდევნა მის-გან ბოროტი იგი, ეშმაგი სატანჳველითა და გუე-

მითა. და ჩუენ ვრ გუესმა ესე. მოვიკსენეთ ჩუენებოა იგი ვრ დის მის და მი-
ვიცით დიდებოა დ'თის. მოქმედის საკურგულეობასა:.

N 377b¹

153. დღეს ერთს იუენეს რაჲ ძმანი იგი უნისა ქუემის მს მონსტერის
და კინს. იხილა ვრ დამნ სუმიონ ვეფხი ერთი გამოსრული ბუდით თუხით. და დაჯდა
5 იგი მახლობულად ძმისა ერთის თავით კერძო მისა და იწუო ზახილად რ უნდა
რ'ამცა შესუს სისხლი მისი. და იყო იგი დაუენებულ მახლეობად მისა: და ვრ
შეკვრებით ჩუენ ღოცვას | დამისას. მრქუა ჩ'ნ ვრ დამნ მან: შკეცი ბოროტი დაჯდა U 766a
მზირად მახლობულად ძმისა ერთის თავით კერძო მისა და უნდა შესუმაჲ სისხ-
ლის მისისაჲ. ხოლო მე ვხადე სხელს ო'ლის დ'თის ჩემისსა და დაუენს
10 იგი და მოავლინს ანგ'ი დაცვად ძმთა მთ და მე ვარქუ მას: იუენ მცველ
კრავთა მთ დ'თისათა ზირმეტუეულოთ. ხოლო მან მრქუა მე ალელოთა: | და ვრ N 377b²
განიდვით ძმამან მან იხილა შკეცი იგი მახლობულად მისა შჯდომარე და ადგა
და შეიპურა იგი ძრწოლამან და იტუოდა: ჭე ვრ დამ მამო ს, მიონ დამიცევე მე. მუნ-
ქუესვე ეჩუენს მან ძალი მადლის მის რ'ლი იყო მის თანა ვარსკულავი განთა-
15 დისაჲ და განდევნა მის-გან შკეცი იგი სივლტოლას მან შინა მისსა იხსნად
დიდად და წარვიდა. ხოლო ძმაჲ იგი განკურგებულ იყო მსწრაფლ კნსას მან ზ'
მისა. რ'ლი იქმნა ძის დ'თის მიერ | ვედრებითა ვრ დის სუმიონისათა და მ- U 766b
დლობაჲ მისცა დ'თს. და ალვიდა იგი ცისკარს ოდენ მონსტრად შიშითა და
სიხარულთა დიდითა: და იტუოდა რაჲ იგი იხილა სუქმე დიდებული მან დამეს
20 სუმიონის მიერ ჩუენების მის-ებრ ვრ დის სუმიონისა და მომეკსენს ჩ'ნ სიტუებაჲ
მისი და მივეცით დიდებოა დ'თს:.

154. დედაცანი ვინმე დაქურივად და მოვიდა იგი ვრ დის მის კეროინთა N 378a¹
დამწურითა და კობდა იგი დიდად და იტუოდა: ადივე ჩემ-გან ღუაწლი ესე და
მისაჲჲ მე სამართალი რ დაუტევე კაცსა ვინმე სთვასე ჩემი და არდარს მომც
25 იგი. და შჯული ბრძანებს რ'ა უ'ლთა მომხუტკელთა ეუფლოს სიციფე. ხოლო
ვრ დამნ სუმიონ განიდიმა და ჭრქუა მას: შჯულს ო'ლისას შესწამება ნაცილს
და აჩემებ მან უსამართლოსა და ჭეფრავ სამართლსა და ნუცა ვრ მონის დ'თის
ჭზრანავ | ზანუესს რ'ა არა მიგებისა უშჯულომასსა ეუფლოს ზუაობაჲ ღოცვას U 767a
ჩემსა. დადაცათუ არა სამართალით ითხოვ. შენდა მოვალს მოსაგებელი იგი რ'ლი
30 ითხოვე: რ' კაცი იგი რ'ლისა სთქუ. ვ'დ მიქლებიეს სთვასე შენი უწინა ამის N 378a²
მან შეკანის გუაში შენი და შ'ზად მისად დაუენს სთვასე შენი. ისწავე აღსარე-
ბაჲ ცოდვითა შენთაჲ ვრ ო'ლისა. რ'ლისა მიერ შეტემთხა შენ შფოთი ესე.
რ'ჟამი იგი დაუენს შეკანებისა შენისა-გან. და ვრ იყო იგი მხილებსა მან შინა დაცვა
იგი ზირსა და თქუა: დიდებოა მალათა შინა დ'თს. რ'ლი ესე არა დირს ვიუავ
35 და დღეთა ჩემთა დირს ვიქმენ ხილვად წინაჲსწარმეტუეულისა მისისა. და ვრ ესე
თქუა. ითხოვა შენდობაჲ აღსარებით და იკურთხა ვრ დის მის-გან და წარვიდა
სიხარულით გზას თუხსა და ადიდებდა დ'თს:.

155. იყო კაცი ვინმე ქვით-ხეროდ ქალაქის ხუროთა-გან და ავაზანნი U 767b
 დაესხნეს მას და მთელეს ათორმეტი დრაჭკანი შრომით მოკეპული. ამის აქენდა
 დიდი სარწმუნოებამა წ'დის მის მიმართ და იყო მარცხქენე თუალი მისი ვნებულ N 378b1
 და დასდიოდა მას წაღამ და სიბნელე მოხუეულ იყო მრავლით წლითგან ვნე-
 5 ბითა ეშმაკისათა. ვ'დის ვერარას ხედივდა: ესე მოვიდა. დაავარდა ზარსა ზ'
 თვისსა და ტირილად წიხისე წ'დის მის დრაჭკანთა მათ-თვს წარსრულთა. ხოლო
 წ'დამან სუმიონ ძალით დაარწმუნა მას რ'ა აღდგეს მიერ და უბრძანა რ'ა ადვი-
 დეს მისა და იკურხოს და ეგრეთ განუტეოს: და ვ'რ. დასწერა მას ჳ'რი სსხე-
 ლითა ო'დის წ'ნისა ი'ვ ქ'ესითა. კმა ეო სულმან მან ბოროტმან და კაცი იგი
 10 იყო ქუეშდებობე და ევედრებოდა მას რ'ა განუტეოს. | და უბრძანა სულსა მას გან- U 768a
 სლვამ მის-გან და მიეს ავლელ თუალი მისი და ადივსო იგი ხათლითა. და ვ'რ
 დგა იგი განკურნებით და ადიდებდა დ'რთსა ე'ლთა თანს. ჳ'რქუა მას წ'დამან
 სუმიონ: ნათელი უფროდს არს ოქროდსა და არა მომავლინა მე'ქემან დ'თისამან N 378b1
 რ'ა ვამხილებდე მისეზთა საფასისათა. ა'დ რ'ლთა აქენდეს სენთა სიმძაფრე
 15 იგინი განკურნე და ა'წ მიეტ დიდებამ დ'თსა რ'ლმან განდევსა შენ-გან მხუენე-
 ბელი ნათლისა შენისაჲ. ხოლო ვინამთგან ხარ შენ უზოფარ და აზოფა შენ თ'ა
 სიწირფოებამ განკაცს დ'თმან ოქროდსა მის-თვისცა რ'ლსა ეძიებ: წარვედ სსხედ
 შენდა და ესე ჳ'ბით შემიზადებული. და მას. ვ'ა ესმა ესე. წარვიდა გზასა თვისსა სინ-
 რულით და შე-რამ-ვიდა სსხედ თვსად ზოფა ცხუადარსა ზ'ა | დრაჭკანი რიცხვსა-ებრ U 768b
 20 დრაჭკანისა თვისისა. და ესე რამ იხილა მისცა დიდებამ დემერთსა დიდებულსა:

156. სხუამ ვინმე იყო დედაკაცი ანტიოქელი და მიჭპარა | ვინმე ე'ლი N 379a1
 საფასე მისი. ხოლო იგი სწრაფით მოვიდა კაცისა მის დ'თისა. ქუეგორვიდა ურ-
 ვისა მის-თვს წ'ე სუეტსა მის წ'დის სუმიონისისა. და ფ'დი სარწმუნოებამ
 აქენდა მას მის-თვს ჳ'გონებდა ვ'დ მუეუთრ მონცეს მას წ'დამან მან ხოლო მან
 25 ჳ'რქუა მას: კანმან ბოროტმან მიგაზარა შენ საფასე შენი ა'დ წარვედ გზასა შენსა
 სინარულით და გრწმინი რ' რ'ლსა ეძიებ გეპითს შენ: ხოლო იგი წარვიდა
 სსხედ თვისა მინდობილი სიტყუასა მისსა და ე'ლნი მახლოებლნი და მომეზნი
 მისნი ჳ'გებდეს მას სმენად მის-გან რამ იგი ჳ'რქუა მას წ'დამან მან. ხოლო მან
 ჳ'რქუა მათ იუ ვზოვე მე ე'ლი საფასე ჩემი და არს იგი სასუფჯისა შინა ჩემსა.
 30 ესრეთ | ჳ'რქუა მათ: მოვიდო ევლოკიამა წ'დისამ მის და დავდვა იგი სასუფჯისა U 769a
 შ'ა თვისსა: ხოლო რ'ლსა იგი. მიეპარა საფასე მისი ჳ'ბასრობდა კონებითა სი- N 379a2
 ტყუასა მას დედაკაცისასა და ჳ'რქუა: ნანდვილევე ჳ'ბოვესა საფასე შენი: ხოლო მან
 ჳ'რქუა: ე'ლივე მიზოფნიეს ლოცვით მის წ'დისამთა. და მიეს სულმან უკეთურმან
 შეიპყრა მზარვი იგი და კობდა და ზეროდდა და ფრინვიდა კელითა თვისითა: და
 35 ვ'რ ესე იყო აღიარა და უჩუენსა ნაზარევი იგი და მოდიეს იგი შ'ს ერისა
 მის და ზოფა დედაკაცმან მან ე'ლი მონაკები მისი არა ხოლო მის დდისამ ა'დ
 რ'ლიცა იგი მრავლით წლით მიზარულ იყო მის-გან და ე'ლნი ევედრებოდეს მას

15. ანტიოქელი N.

რა ილოცოს: კაცისა მის-თვის და განბრუნეს იგი კრულებისა მის-გან ცოდვისაჲ-
 სს: მამინ იწყო ლოცვად შთა თანა | ცრემლით და ევედრებოდა ოლსა რა U 769b
 შეუნდოს საწყალობელსა ცოდვად მისი და მუნქუესგე დასცრას ტუქმისა მის-გან | N 379b
 და ოცნებისა კაცი იგი და აღდგა ცოცხალი. და ვრ იხილეს იგი შექმნა ელთა
 5 და მისცეს დიდებაჲ დიდებისა:

157. მოსასტერსა მას ქუემისა ექვ ერთი უკეთური განრუნიდა ნყოფისა
 და დიდისა მის-გან სიბოროტისა არაჲა დონე დაჲუენებდა მას გუებისა-გან არცა
 მახე და არცა ფრთხობაჲ და არცა კმაჲ: მამინ მამინი იგი შეიწრდეს და უღონო
 10 იქმნეს მიძნარებისა და ველურებისა მისისა-გან და მოვიდეს წდისა მამისა ჩუენ-
 სს. თაჲუანი სცეს და ჰქრქუეს: ელივე დამონებულ არს შენდა ვ: მონსა ღთასისაო.
 ბრძანე რა ეუზცა ესე წარწემდეს. ხოლო მან ჰქრქუა მათ: რლსა აქუნდეს საწმუ-
 ნობაჲ და უუყარდეს ღთი. სრულებით | ელივე დამონილოს მას. ვრ იგი U 770a
 აღამს უწინარეს დაცემისა მისისა. და თქუენისა თხოვისა-თვის | ზოთთ გუქვამ N 379b
 მანგებელისა თქუენისაჲ და მიეტეს იგი საჭმელად მათ. რლნი ეძიებენ მონად-
 15 რებასა მათსა: და ვრ ესე ჰქრქუა მათ. ერთმან ვინმე მათგანმან იხილა მას და-
 მესა ძილსა შინა რეცა ღომი ერთი მოიყვანა წდამის მან და მისცა მას ეუზ იგი
 დიდი საჭმელად მისა იერგათა თანა მათსა: და ვრ განიღვიძა მამან მან ზოგა
 ღომი იგი. რ შეეზურს მას ეუზ იგი და მოკვლა და განსეტება და მიწოდელ
 იყო გუასა ზედა განსუენებდა მადრობის-გან. ხოლო კაცთა ვა იხილეს სისს-
 20 ღი იგი და კუალი ღომისაჲ. შექმნა მათ შიშითა დიდითა და მოვიდეს წდისა
 მის მათთა თანა და ევედრებოდეს მას რა ბრძანოს | წარსლვად მისი მიერ ადგი- U 770b
 ლით. ხოლო მან მოუწოდა ერთსა მათგანსა | და ჰქრქუა: წარგედ ადგილსა მას N 380a
 სდა ღომი წევს და არქე მას: ამას იტყუს სუმიონ. კეთილად ჰმსახურე სიტყუას
 ჩა. ად წარგედ აწმე უამადმდე სკმრებისა. შენისა: და წარგედა მამა იგი და
 25 ჰქრქუა მას ეგრეთ და მუის აღდგა და წარგედა და ელნი ხედიდეს მივიდოდა
 იგი მათთა მათ ღაფდვიამსათა ვინაჲ იგი მისრულ იყო წოდებით და მრავალ-
 გზის ოდეს საკმარ არნ მოუწოდის მას სხუათა მკეტათა-თვის რ უვის წდამან
 მან ლოცვად და აუწყის მათა მოსლვად მისი და იგი მოგადის და ჰმსახურის
 სიტყუას მისისა და გდ იქცის ადგილსა თვისსა: და მრავალნი ხედიდეს წარსლ-
 30 ვასა და არავის კაცთაგანსა აუნებდა:

158. კაცი ვინმე ორგულადეს და რწმენა მათ ღომისა | მის-თვის | ვდ U 771a
 მოვალს იგი მთად წდისა მის. ხოლო მან ილოცა და თქუა: გუვედრები შენ ოლო
 რა ღომი ესე გამოუნდეს ელთა მცირედ-მორწმუნეობისა მათისა-თვის და იყო
 ეგრე: რ მიერ უამითგან იქცევი ღომი იგი დღისი სანსუესსა მას. და ადვი-
 35 და მისა ელი ერთი გარემოსოფლებისა მის და ევედრებოდეს მას რა უბრ-
 ძანოს მას წარსლვად მათთა მათ-გან. ხოლო მან ჰქრქუა მათ: აქამომდე არა გრწმე-
 ნა თქუენ და იტყოდეთ გდ ედვე არა იხილუებისა აქა ღომი და აწ ვრ გემის-

ღა მისრულ ხართ და ითხოვთ რა განადგენოს თქვენ-გან ად კედრების თქვენისა-თჳს წარვიდეს იგი შდ მისხურების რელი ებრძანოს მას:

- 159: ორნი ვინმე წარმართთაგანნი რელი მის-გან განკურნებულ იყვნეს მოვიდეს მისა და მართუეს მას შესწირავად თითოეულმან თითო კრავი. და N 380b^a
- 5 შეემთხვა მას ლომი გზასა | ზედა და მისტაცა მათ კრავი ერთი და მოკლა და U 771b დაჯდა და სცვდა. ხოლო მონამან დთისამან სემიონ უწინარეს მისლვისა მთისა იხილა ესე და მითხრა ჩუენ. ხოლო კაცნი იგი შიშის მისისა-გან ექმნეს ვა მკუდარნი და მოვიდეს სისწრაფით წდის მის და დაცეს წინაშე მისსა ტირილით. ხოლო მან ჰქაქა მათ: შეწირეთ მადლობაჲ დთსა დაცვასა თქვენსა ზედა და მი-
- 10 თხართ მე რდისა გულის-სიტყუსა მოხონებით შეემთხვა თქუენ განსცდელი იგი: ხოლო მათ შეეშინა. აღიარეს დ თქუეს ვდ ვიყვნით ჩუენ ჰირსა შინა საღმობის-გან. მომეტა ჩუენ კურსებოჲ შენ მიერ მადლისა მის-გან მოცემულისა შენდა ოდისა მიერ. და მოვიდოდით წინაშე შენსა და მომუხანდეს კრავნი საკსრად თავთა ჩუენთა. ად ეშმაკისა ცთუნებითა შემოგვსდა ჩუენ | გ. სიტყუაჲ მოსლვისა N 380b^b
- 16 ჩუენსა | რამცა განვიდნეთ ივინი ზანდიქიონსა მას შინა და წარვიდეთ ფასი U 772a იგი და წარვიდით და ვგვგონებდით ვდ ესე ული თანაწარგადეს შენ და ვერ სტნა: და ვრ ვერ ვიპოვეთ მიშუებაჲ განსეიდად მათა სამართლად შევცვებით ამას განსცდელსა. და ამას უთხრობდეს ივინი შიშით და ძრწოლით. ჰქაქა მათ წდამან მან: დრთსა არა უკმს შესწირავი კაცთაჲ. ად ჰუნებაჲს სარწმუნოებაჲ გე-
- 20 თილი კეთილითა გონებითა და შეწირავს მას მორწმუნის-გან და ურწმუნოჲსა. ამის-თჳს ვსედაჲ ვდ შესწირავი თქუენი არა დირს არს შეწირავად ვედრებისა-თჳს. რელი მოიპოვეთ გულის-სიტყუაჲ მკეტებრი. და რელი იგი მთავრობს მკეტთა ზედა მან ბრძანა რა მოაკლას კრავი იგი მცირედ-მორწმუნოებისა თქუენისა- N 381a^a თჳს:
- 25 160. ხოლო ლომისა შდ უამისა მის მოიპოვა სიხენუქე და შეიპერა კობჲ U 772b ერთი და მოკლა. ხოლო წდამან სემიონ შეჭრისხნა მას წვევით და თჳს: გვედრები შენ ოლო ნულარა შესძინებ მოვლანებას მისსა აქა ად მიეც იგი საფურკას სასიკუდინესა და შეის იწყო უზრილად და ივლტოდა მთისა მის-გან და მძანი იგი ხედიდეს მას და შთავარდა იგი მთხრებლსა ერთსა და მოკუდა:
- 30 161. იყო კაცი ვინმე მთავარი სარკინოზთაჲ ზნარსთა სამეფოსა შინა და იყო სახელი მისი აღამონდარ და ეგო იგი წარმართებას ზედა და იყო მოსისსელე და ბოროტის-მოქმედ ფდ. სწრაფთაჲ აქუნდა მას რა აღემატოს ულთა კაცთა უკეთურებითა. და ბევრთა ჰირთა შეა მთხუედა ქნეთა რელი წარეტუენის N 381a^b მას. ცემითა და გუმითა და უშუერად გინებითა და შიმშილითა | და წუერილითა U 773a
- 35 და მრავალფერითა გუმითა და სატანჯუელითა წარწემედდა მათ. ზირველად ულისა იძლეუბით აჯამის მათ არაწიდათა ზირუტუეთა კორცი რამცა მით შუაგინნა ივინი. და რა იზიარეს მისხურებასა ეშმაკთასა: და ამას ჰყოფდა იგი მრავალთა

წელთა და ვერვინ შემსლებელ იყო წინააღმდეგობად მისა. და მოფლენისს ბერძენთა-
გან მოციქულნი სუასრო მეფისა მის სპარსთაჲს ვედრებით თხოვად მის-გან
მშჯღობაჲს: და ადგა აღამონდარ კაცი იგი უკეთური წინაშე მეფისა. ითხოვდეს
რამ იგინი მშჯღობას. და იწუო გმობად და უარის-ყოფად სსხელისა ოლღისსა

5 ვუედრებით და გინებით და უწუენებდა გუჲსის თჳსს სუაობით და აქაღობად და N 381b
იტყოდა: ჰჳს ესერა რადენი წელი | მსქეს ვინაჲთგან მოვსრავ მე ქსეთა და U 773b
არასადა ისარი გინა სსუაჲ საწუღუელი მეცა მე: ადგიდე ვლდა და არდარა ვა-
უფლო მათ ცხოვრებად გინს მკვდრობად ქალაქთა შინს მათთა და დაბნებთა ად
უღნი წარმოგუტუენენ და დავკლენ და მოვსრენ წარწემედას მცირითგან ვე

10 დიდდმდე მათა: და ვრ მცირელი ჟამი წარკდა შეიკრება ერი დიდძალი და მო-
ვიდა იგი მათს სპერანეთისთა გულის-წერომითა დიდითა და ყოველნი ადმო-
სავლისა მკვდრნი შეყოფთნეს შიშისა მის-გან ფად. მაშინ სკომონს მონასა დთა-
სასა დაეცა განკვრებაჲ და იხილა ჩუენებაჲ და მითხრა ჩუენ და თქუა: ვიხილე მე
დღეს რეტა მვიტატე მე სუღითა და ადგიდე მე ბორცუსა ერთსა მცირესს მს-

15 ლობულად მათს სარკინოზისას რღნი იუენეს | შრას სპარსთა და ბერძენთა და U 774a
დადგიდე მე შს ერისა მის სარკინოზთაჲს და მკედრებისა მათისა. სდა იგი არე-
თას მთავარსა ბერძენთას. დაეანაკა ერთთა თჳსითა: და ვიხილე ზირის-ზირი ჩემს
ერი დიდძალი და სიმრავლე მკედართაჲ რღ მოფლოდეს აღამონდარის თანა
უკეთურისა და იყო რიცხჳ მათი ვა სიმრავლე ვარსკულათაჲ და ვა ქჳსად

20 ზღვს-კიდისაჲ და შიში დაეცა ქლითა მოყუსთა არეთაჲსთა: დაირღუეს და დაიკს-
ნეს ძარდენი მკლავთა მათთანი და ვიხილე: ჰჳს წუობად მათი შეიქმნა და გან-
წუობილებად | მათი შეკრება და განძლიერდა აღამონდარ ბოროტი რამცა წარწემიდნს N 382a
ელნი. და დამადგა მე ძალი სუღისაჲ და აქენდა კლთს მისთა ლსკარი ცეცხლი-
საჲ. და მე ვრ ვეედრებოდე მათ-თჳს. სცა თავსა მის უკეთურისასა და მოკლას

25 იგი. აწ გულს-მოდგიე ექმნენით უღწრო ჩემო რღ დღეს უო დრომან დიდი U 774b
გამოკნინდა ადმოსავლისა მკვდრთა-თჳს: და ვრ იგი ამას გვთხრობდა ჩუენ და
ვისწავეთ ჩუენ დღე იგი და ჟამი და შად ერთისა კრთავისა მოვად დიდად ქა-
ლაქად ანტოქიად ჰმბავი ძლევისაჲ და აუწუებდა ვრ მას დღესა და მას ჟამსა
მოკლას დრომან უშუალოდ იგი და სისხლისა მცემელი აღამონდარ: და მოვი-

30 დეს შად ამისა კაცი ვინმე გუნდისა-გან ბერძენთაჲსა წადის მის და თქუეს
ვად | ჰღსავე მას წუობას. რღი იყო ბოროტისა მის თანა რღლისა მითხრა N 382a
ჩუენ წადმან სკომონს. ვოეენით ჩუენ დიდსა დწოლსა შინს და ესადდით მონასა
დთისას სკომონს და გუეუწუა ეღთს თხნიერ იჭჳს ვად მოკუტა ჩუენ ოღმან
თხნიერ მის მიერ დიდი იგი გამოკნინდა და ძლევაჲ უშუალოდსა | მის ზა და U 775a

35 წარმოთქუეს ეღი რღი შეემთხვა მათ წუობასა მას შინს და იუენეს განკვრე-
ბულ და დაადგრეს წადის მის თანა ვე დღედმდე სიკუდილისა მათისა: ხოლო
ჩნ და რღთს ესმინა წინაჲსწარმეტყუელებად: მისი ვადიდებდით დროსა რღი გა-
მოუცხადებს მონასა თჳსსა შორიელსა და მსხლობელსა. და მიერთგან იქმნა
ადმოსავლითი იგი ქუეყანად დიდსა შინს მშჯღობასა და დაწესებობასა:

162. მასლობლად ანტიოქიას ქალაქის იყო ღამაჲ ერთი რ'ღის ერქუა ახანი
 და იყო მუნ | ქულობაქი ქათა-ხუროთაჲ და იყოთოდეს მუნ შინა ხურონი იგი. და N 382b
 წარვიდა ერთი ვინმე ჭბუკი მათგანი ტყედ რ'ამცა მოიღო შეშად შს სოფ-
 ლებს წარმართას რ'ღის ერქუა ალიონის. და იყო ჭბუკიცა იგი წარმართივე
 5 და რაჟამს ადიდო შეშად იგი ზომით. შეიცვა იგი ეშმაქმან და დაჰქცნს | უ'ლი U 775b
 გუამი მისი ვ'ღის ვერ შემძლებელ იყო შეძრვად ერთისცა ასომს თვისის: და
 ვ'რ იხილეს იგი მოყუასთა მისთა ეგრეთ. შეუქმნეს ცნებადრი და მოიღეს იგი
 მით და დააგდეს წ'ე წ'ღის მის. და ჩუეულების-ებრ შეახო მას წ'ღამან მან
 და დასწერა ჯ'რი. ხოლო ურმაჲს მან არა იგრძნს არცადა ერთი რაჲ ძალი მი-
 10 ცემულ მისა ა'დ ეგო უძღურებისავე შინა მისისა. და ჰქრქუა მას წ'ღამან სუმიონ.
 რაჲ არს ცოდვაჲ შენი ზ'კაცო. რ' არა სათხო უნნდა ო'ღსა გურნებაჲ შენი სუ N 382b
 უკუე მისხურებას კერძთას ეზირე და განარისხე ღ'რთი. ხოლო მან ტყუა და
 თქუა: არა შეტომილ ვარ ეგევ'რსა ცთომას და არცა მიქმნიეს ეგე. ვ'რ არა აღა- U 776a
 რა ცოდვაჲ მისი და დაადგრა ტყუილსა | ზედა თვისსა. არა ინება ღ'რთმან განხურ-
 15 ნებაჲ მისი: და ა'დ ჰქრქუა მას წ'ღამან მან: ვინათგან არა მოიქცე აღსრებად
 შენთა ცოდვთა ა'დ დაადგერ უკეთურებისავე შენსა ზედა. წარვედ უკუე ა'წ
 სოფლად შენდა და ო'მან მოგხედოს შენ და ყოს ჰსნაჲ შენი. უკ'თუ შენ მო-
 იქცე და შეინარა სიბოროტე იგი რ'ღი გიქმნიეს: ესმა რაჲ ესე მოყუასთა.
 მოვიდეს და წარიდეს იგი სოფლად თვისსა. და ვ'რ განძნდა სუნი იგი და განწი-
 20 რეს | იგი ცხორების-გან და წარიდეს და დააგდეს ეგვტერსა შინა ერთსა და N 383a
 დაადგინეს მისხურად მისა დაჲ მისი რ'ი იყო ქალწულ და ითხოგნ იგი მოგზა-
 უროთა-გან ქველის-საქმარსა და მოღებულსა მას იყომუნ იგი. და შმაჲ მისი დაად-
 გრა მას ადგილსა ეგრეთ სამ წ'ელ და ძნად შეინარა და ყო სსსოებაჲ თვისსა.
 ო'ღსა ღ'რთს ეგედრებოდა სუმიონის მიერ მონის მისის რ'ა | მიემთხვოს გურ- U 776b
 25 ნებასა:

163. შს ღამათა იყო ბრმაჲ ვინმე. მოვიდა იგი მთას მას საკურველსა და
 შევიდა იგი სარწმუნოებით და ცრემლით წ'ე წ'ღის მის. ხოლო მან შეახო თუაღ-
 თა მისთა და დასწერა ჯ'რი და მუნქეუსევე დახუნა კაცმან მან წამნი თვისნი და
 მიხედა ზირსა მისსა რ'ა იხილოს ხატო მისი. და მამინ გამოუბრწვიინდა მას ნს|თე N 383a
 30 ღი დიდძალი და აღიხილნს ს'დ და აღიდებდა ღ'რთს სისარულითა დიდითა და
 მიიქცა სხედ თვისსა და ლოცვაჲ ილოცა რ'ა ე'ღი მონაკები კელთა მისთაჲ წა-
 რაგოს ე'ღთა წელთა დღესასწაულსა წ'ღის სუმიონისსა მათ ზ'ა რ'ღნი იუფენ
 უძღურნი ეკლესიათა შინა:

164. დღეს ერთსა შექმნა ზური და აღსრულა ლოცვაჲ თვისი. და ვ'რ გა-
 35 ნუყოფდა ზურსა მას. მოვიდა იგი კაცისა მის უძღურისა ზირველმოკსენებულისა
 რ'ა მისცეს მსცა: და დამან მისმან მიუო კელი მისი | რ'ა მოიღოს იგი. გუ- U 777a
 ლის-ხმაჲ ეო კაცმან მან საქმე იგი და ჰქრქუა მას: მოყვენ კელნი შენნი და მიიღე

4 ათ დიდლონის U. 26 ბრმაჲ] ურმაჲ N.

ზურმ ესე რ'ღსა მიკგემე შენ. ხოლო რ'ღნი იუენეს მუნ აღშეოთნეს და ეტე-
 დეს: არა ხედავა რ'ე თურთ დაქსნილ არს გუამი მისი. ხოლო მან კანდიერად
 ჰრქუა მას კმითა მადლითა: სსკელითა სჳმიონისითა რ'ღ არს მთასა საკურველსა N 383b1
 და შიო მუ მხედველ. მოყუნ კელნი შენნი და მიდე ევლოგიაჲ ესე რ'ღსა მი-
 5 გემე შენ. და შიის სიტყუასა ამს თ'ა კანცოცხლდა კაცი იგი და განიკურნა
 ული გუამი მისი და მიყუნა კელნი თჳსნი და მოიდო მარემული იგი. ხოლო
 სხუათა მათ ვ'ა იხილეს საკურველებაჲ ესე. აღიმაღლეს კამა მათნი ესითა მს-
 თითა და აღიხილეს თჳსლნი მათნი სეტყად კელთა-ზურმოით და დღად ევეს: ჴ
 ღ'თო სჳმიონისო შენდა დიდებამა: და ვ'რ ივინი ამს იტყოდეს | ენუნა წ'ღამ U 777b
 10 სჳმიონ განკურნებულსა მას და ჰრქუა: მიისწრაფე სახედ შენდა. და ე'ლი რ'ღი
 რამა არს კერძოთკანი სსხლსა შინა შენსა შემუსრე დოფარული და ცხადი. ხოლო
 მან უო და რ'მე დაწუა ცეცხლითა:

165. და რაჟამს უო ესე კაცმან მან ესუა მას დაწინდებული რ'ღლისაჲ
 ეგუელებოდა შერთვამ მისი. და | იყო ქალი იგი ასული წარმართისაჲ. და ილოცა N 383b2
 15 და უო აღთქემაჲ რ'ა არა შეეკოს ცოდლსა მას თჳსსა ვ'დის არა მოვიდეს წ'ღის
 მის და მ'რ მისცეს მადლობამა ღ'თისა. ხოლო მამამან მის ქალისმან თქუა: უმ'თუ
 არა მიიყვანოს იგი დღეს. მიესტე იგი სსუასა ქმარსა: ხოლო კაცსა მას დაჴვი-
 წუდა ჰირი იგი ზირველი და დატკეპნს აღთქემაჲ და მიერსდა რ'ა უის ქორწი-
 ლი მისი. და შეკრებითა ე'ლთა მათ მდანიოთამათა გურგვნი | დაიდგეს ქორწი- U 778a
 20 ნებისაჲ. და ვ'რ სხდეს ივინი ტაბლებსა ზედა იხილას რ'ღმან შეურაცხებამა მრ-
 ნისა თჳსისაჲ მათ მიერ: და რ' არა იყო საქმე მათი სათნო არამედ წინასდმე-
 გომად შეკუეულად დატენეს ზირსა ჴ'ა თჳსსა და ეუფლას მათ ეშმაკი სიტოფი-
 სსა: სიქესა და სსადსა. სიქამრსა და მსამათილსა და ნათესავთა და თანაშ'რან- N 384a1
 ხველთა: ხოლო სხუათა ვ'რ იხილეს რამა იგი იქმნა დასმხუეს სერი იგი ტაბ-
 25 ლებით-ურთ). დათრგუნეს და სსსილოჲ იგი შემუსრეს და ეგრეთ შიოითა შეზურ-
 ბილნი ივლოტოდეს და გულის-ხმა ევეს ე'ლთა ვ'ღ რისხუად ღ'თისაჲ მოიწიას
 მათ ჴ'ა აღთქემის მის შეურაცხებისა-თჳს რ'ღი იყო წ'ღისა მის მიმართ: და
 ვ'რ მოეგეს გონებასა მოვიდეს მის წ'ე ე'ლნი. ერთამად აღუარნეს ცოდვანი | U 778b
 მათნი და რ'ა შეურაცხ უონ მსახურებამა კერძოთამა და ითხოვდეს შენდობასა ე'ლი-
 30 ს მის-თჳს და აღუთქუეს მას რ'ა არღარა ეზიარნენ სსტოურსა მას: ხოლო მან
 ასწავა. მათ სიტუეუად ცხორებისაჲ. რ'ღსა შინა იყო კსნამ მათი. და დასმტკიცნა
 ივინი სსწმუნებასა ჴ'ა ქესსა და იკურთხინა ივინი და მზიარულნი და გან- N 384b
 ცოცხლებულნი წარავლინნა. და ე'ლთა რ'ღთა ესმა და იხილეს ესე მისცეს დი-
 დებამა ღ'თისა. რ'ღმან აღიღნის მადიდებულნი თჳსნი.

35 166. მოვიდეს ვინმე კაცი კაბადუკიამთ. რ'ღთა აქუნდეს მრავალფერი სენი.
 წ'ე წ'ღისა მის. და ითხოვდეს კურნებასა და ერთი მათგანი ვნებული იყო უტუეკ-
 ბითა. და ვ'რ ე'ლნი განიკურნეს დაშთა უტუეკ იგი ეგრეთვე და შემდგომად სმათა

18 ლიტონა U.

დღეთა რწინი დაეყენეს ენება მათ წარსვლის და აღიღეს ტვრთი მათი რწმცა
 წარვიდეს: და შევიდეს წდას მის რა იკურთხინენ | მის-გან და სავზლად წა- U 779a
 რიტანთ ლტვამ მისი. ხოლო წმან მან იხილა რამ მოყუასი იგი მათი უტყუად
 და რ სარწმუნოებით წამს-უყოფდა მას. შეეწეა იგი და ხადოდა ძეს ღთისას
 5 და სავფლომ თითი თუხი შეასო ენას მის | კაცისას და შეის აღიტყუა და იწყო N 384b.
 სიტყუად და წარვიდა და მოყუასთა თა ადიდებდა ღმერთისა მას დიდებულსა:

167. სსტანი ვინმე კად რწინი იყენეს სოფლისა-გან. რწლსა ერქუა კობ-
 რამონ. რად არს მათა სელევიკამასთა. გუემულ იყენეს მრავალფერთა სენთა-გან
 და მოვიდეს წდას მის რა განიკურნენ. და დაეყენეს მათ მრავალი დღე და შურებო-
 10 დეს იგინი საქმეს მონასტრისას. და იყო მათ თანა ქალი ათხუთმეტისა წლისა
 და იყო იგი უტყუ და ერუე შობითგან მისით. ხოლო მამად მისი ევედრებოდა
 ტირილითა წდას მას | და ეტყოდა: ნუმცა მე ხოლო დავაკლდები სასოება- U 779b
 სა ჩემსა ვ: წდათ რწლსა ზღუაჲ გამომივლიეს. და დამიძღა სიტყუას მისსა
 15 ზა წდაჲ სუმიან და ჰრქუა მას: ვინ გაიძულა შენ ვ კაცი რა ზღუაჲ გა-
 მოვლო და წარიყვანე | ასული შენი და წარვიდა. რწარამად მძლე ექმნების N 384b
 ღთისა და იყენეთ რამ ჰუაზღუასა მოგხედოს თქუენ და აღიტყუას ქალი ეგე.
 ხოლო კაცმან მან შეიწინარა სიტყუად მისი ვა განსრულებამ და წარვიდა გზა-
 20 სსა თუხსა სისარულით: და ვრ იყენეს იგინი ჰუაზღუასა და მოვიდოდეს მოხელა
 მათ ოღმან ლოცვითა მონისა თუხისაჲთა და აღივსინეს სულითა სურნელუბი-
 20 სსაჲთა და მიესკულად იწყო ქალმან მან სიტყუად და შეეშინა მათ შიშითა დი-
 დითა და მოიკენეს სიტყუად იგი წდას მის. ხოლო მამად მის ქალისაჲ შე-
 ჯდა სსუას ნავსა ქალით-ურთ და მოიქცა მისა რა აუწყოს | უთფილი იგი მს- U 780a
 დლობით და ეღთა რწლთა იხილეს ესე მისცეს დიდებამ ღმერთისა:

168. კაცი ვინმე იყო დაფნელი და ესუა მას ასული. ათორმეტისა წლისაჲ
 25 გინა უფროჲს და იყო იგიცა უტყუ და ერუე ხოლო კაცი იგი იყო გულფი- N 385a
 ცხელ და მცირედ-მორწმუნე და მრავალნი ეტყოდეს მას ვად მიიყვანე ეგე მთად
 სავრკელად სნულთა მკურნალისა მის და განიკურნოს: და დაადგოს იგი მრავალსა
 და არა ერწდა სიტყუას მისსა. ხოლო შემდგომად მისა მრავალთა ევედრებისა-თუხ
 წარიყვანეს ქალი დედით-ურთ წდას მის და ზირითა შეკუმხვილითა წარმოდგა
 30 მის წე და უთხრას საქმე ქალისა მის: ჰრქუა მას წდამან სუმიან: წარიყვანე ეგე
 სწრაფით სახედ შენდა. მუნ აღიტყუას. ხოლო კაცი შოფითით | იტყოდა: მრავალნი U 780b
 მეტყოდეს მე მრავალგზის ვად მიიყვანე ეგე სუმიანის და მუნქუესეუ იწყოს
 სიტყუად ვრ აწ დაუშეურ მე და მოვედ აქა აჭა ესერა ცუდად მოიქცევი სა-
 ხედ | ჩემდა. ამას იტყოდა და მოვიდოდა შოფითითა: ხოლო დედასა მის ქალისას N 385a
 35 შეეშინა და მოიქცა და დაავრდა წე წდას მის და ითხოვდა მის-გან შენდობასა
 ცოდვისა-თუხ ქმრისა თუხისა და რა მივმადლოს ასულსა მისსა კურნებამ. ხო-
 ლო მან ჰრქუა მას: წარვიდა და ვრ იგი კარქე თქნ უას ღმერთმან: და ვრ
 მიიწინეს სახედ მათა შეის იწყო ქალმან მან სიტყუად. ხოლო მამად მისი შეი-

ჰერა შიშინ ვადის დავარდა იგი გურუებად. და ძრწოდეს ყოველნი ასრნი მისნი შოთოებისა და ურწმუნოდ სიტყუას-გების მისისა-თჳს. და მოვიდა იგი შიშით წადის მის რა უთხრას სასწაული იგი რელი იქმნა. და ჰქაქუა | მას წადამან U 781a სვიმონ: იქმენ შენცა ცოცხალ და მიეც დიდებამ ღმერთის.

5 169. სოფელს ერთსა რელს ერქუა ევთალის. რელი იყო სახსხესა ანტიოქიისას. იყო კაცი ვინმე სახელით ბაბუღა: | ესე იყო უთმო ელით-ურთ გუ- N 385b¹ მით მისით თავითგან ვე ფრხხილამდე მისა: მოვიდა იგი წადის მის და რ იყო იგი სახინო ელთა კაცთა შორის და შეურაცხ ელთა მიერ და საცინელ და ჰქაქუა მას წადამან: მიიღე მტერების ამის-გან და იცხე იგი ელთა ასოთა შენთა

10 და მუნქუესე ადითაცნოს ოღმან ჩემ გლასკიას მიერ თამა გუამისა შენსა მსგავსად ჰსავისა შენისა. ხოლო არა რწმენა შეძლება საქმის მის. არა უო ეგრე ვა უბრძანა მას წადამან სვიმონ და დაადგრა ეგრევე: და შმად მრავალთა ჟამთა დიაკონი ვინმე მის სოფელისა. სახელითა ენიაფანე. შესცდა და გმო | სი- U 781b ტუთ წადამ იგი და ელთა რელთა ჰრწმენა იგი ვრ იგი ყო ზავლე მოციქულმან ჰლად რ სდევნიდა ოღისა და წადათა მისთა: და დღეს ერთსა მოხელა ენიაფანეს მადლმან მან რელი დამკვდრებულ | იყო წადის მის თანა და N 385b² დეცა ქეანასა და იღვა ვა მკუდარი. და შეიმაღნეს და იქცნეს ელნი ნაწლეუნი მისნი და მოეცვა იგი საკუდილსა მწუხარებისასა და კულის-ხმა ყო დაცემამ იგი. ვინამ იგი იქმნა. და ევედრებოდა წადის მას ელთა გულთა თჳსითა

20 რა შეუწდოს. ცოდვამ იგი: და რ სავლე საკვრელითა სიბნელისაჲთა შეიკრა და ბრძანებამ მიიღო რა წარვიდეს იგი დამსკვედ. ხოლო ამან ძილსა მისა ბრძანებამ მოიღო რა მოვიდეს იგი წადის მის: და მოვიდა იგი კარულითა. დავრული მას რა ზირდაქცევით. და დაადგეს იგი წე მისსა და ესმა მას ვრ წადამ იგი იტყოდა: | ვა ესერა მიუტევიბეს შენდა ღმთის ცოდვამ იგი რელი U 782a

25 ჰქმენ უმეტრებით და აღდეგ აწ და | მორტუენ წელნი შენნი ვა მამაკცმან და N 386a¹ ნუღარა შესძინებ დევნად ოღისა უჯეროჲს სიტყუას ყოფად მონათა მისთათჳს. ხოლო მას ვა ესმა ესე განსდოერდა და იქმნა იგი მუის განცრცხლებულ და ადიდებდა ღმთის და ქადებდა წადის სვიმონს და არა დანცრებოდა.

170. ამან დიაკონმან მოიყვანა. ორნი ძენი თჳსნი წადის მის და იყვნენ 30 იგინი ფიცხლად ეშმაკულ და შეიწინარა წადამან მან ცრემლით ვედრებამ მისი. და მუნქუესე განკადანა ეშმაკნი იგი მათ-გან და იქმნეს ცოცხალ და ადიდებეს ღმერთისა:

171. მაიქულეს წინ საქმე რა შეესძინო კაცისა მის-თჳს სიტყუას- 35 ყოფად ედ. რ მოვიდა ესე შერმეტა წადის მის და ჰქვანდა მის თა ერთი ძეთა მისთა-განნი რამცა მობილო ნყოფი ლოცვისა მისისაჲ და | დადგა ქორის N, 386a² ერთსა მოქსატრისასა: ხოლო ერთამ იგი მისი აღდგა და დადგა კედელსა რა U 782b უმარჯუად. სადა იგი იყო თამა წადის მის. და შეესკულად ზოვა ეშმაკმან მიზეზი და გარდაგდო იგი განცხობრებული ზღუდისა მის-გან კლდესა რა და შეი-მუსრა თავი მისი. და ვრ იყო კამა ერსა მას მის-თჳს ძლიერად. მირბილდეს

მრავალნი მუნმოთხნი ხილვად მისა და ზოგეს იგი მომკუდარი: ხოლო მამამან/მუ-
 ღამესა ოდენ მოილო იგი დაწესარებულთა კანებითა და შეილო იგი წვეწ დისა
 მის და ევედრებოდა მის-თჳს: ხოლო წ'დამან სჳმიონ განმარტა მარჯვენე თჳსი
 და ხაღდა ძესა ღ'თისასა რ'ლი განმაცხოველებელ არს ე'ლთა და ჯდაღინებს
 5 მკუდართა და შეესეულად მოეცა სული მისი მისავე და ცხოვნდა. და ხ'ნ ე'ლნი
 შეკვიპებურს განკრებან | საკრველების | მის-თჳს: ხოლო წ'დამან სჳმიონ თქუა: N 386b¹
 U 783a
 მი-ღა-იუყუნეთ ეკე და დაუტევეთ რ'ა მცირედ განისუენოს და დაჟლებული იგი
 რ'ლი არს მის თ'ა განასრულოს ო'ღმან. და ეუეს ეგრე ვ'რ იგი უბრძანა მათ.
 და დაიძინა ყრმამან მან და ძაღითა სულისა წ'დისაჲთა შეჭკუეთა წ'დამან მან
 10 ძარღჳ უსილავად და გამოხდა სისხლი დიდძალი ტუნისა მისისა-ჯან. და ესე რაჲ
 იყო. განიღვძა ყრმამან და აწოვა იგი უღმობულ ყოფილთ-ერთ და ბრძანა რ'ა
 სტენ მას ჭამიდა. და ვ'რ მიილო იგი წადიურად განსლიურდა და ე'ლთა რ'ლთა
 იხილეს ესე მისტეს დიდებამ ღ'თისა საკრველებისა მის-თჳს: ხოლო მამამან
 მისმან მრავალთა მიუთხრა საკრველებამა ესე და სხუამცა მრავალი წ'დისა მის-
 15 თჳს და იყო იგი მათა მასწავლებულ ცხოვრებისა: და ვ'რ მიიქცა დიაკონი იგი
 სიოფლად | და იხილა კაცი იგი ა'ღმთოკსენებული ეგრეთვე | უთმოღ ჭჭქუა: შე- N 386b²
 U 783b
 მომიდეკ მე რ'ა მივიდეო და თაენი ვსტეთ წ'დასა სჳმიონს და შევეკედრო შენ-
 თჳს და მრწამს მე რ' მოწყალებამა რ'ლი არს მის თ'ა და მადლი ძისა ღ'საჲ
 რ'ლი დამკუდრებულ არს მის შ'ს გექმნეს შენ მკურნად და აღმოუცნოს თმაჲ
 20 კორცთა შენთა: და ამით ესევერითა სიტყუთა დაარწმუნა მას და განამტკიცა რ'ა
 საწმინთობით მივიდეს წ'დისა მის. და ვ'რ მიიუგანა იგი მისა კიბობა და
 ეტყოდა: ჰ' წ'დაო სჳმიონ. შემიწინარე მე აწ მორწმუნე და შემიქვი მე მცირედ-
 მორწმუნობასა ჩემსა რ' შემადლებელ სარ: ჭჭქუა მას წ'დამან სჳმიონ. შენ თა-
 ვით შენით დაიყენე ნიჭი შენი ღ'თისაჲ მოსლვად შენდა. აწ წარგულ სახედ შენდა
 25 სიხარულით | რ' ღ'რთისა მოუნიჭებოეს შენდა-რიცხუსა-ებრ რ'ლი მიცემულ არს N 387a¹
 U 784a
 კაცთა ჭასკათა თმაჲ და ე'ლთა სრთთა შენთა აღმოგისდეს თმაჲ | საზომისა-ებრ
 ჭასკაისა შენისა. რ' იხილა ღ'თმან სიმიდაბლე შენი. ა'ღ მიეც დიდებამა სახელსა
 მისისა: ხოლო მას ვითარ ქმსა ესე წარვიდა სახედ თჳს და შ'დ სამისა დღისა
 აღმოუკლა თმაჲ კორცთა მისთა ვ'ა ყრმასა რ'ლსა უწყოენ წყურთა გამოსლვამა.
 30 და მცირედ შ'მად აღორძინდა თმაჲ მისი მსგავსად ჭასკაისა მისისა და იქმნა იგი
 შეზავებულ მკვითა რ' იყო იგი ერკასის წ'დისა: და მრავალნი დიდდინი და
 შერაცხილნა ქალაქისანი და რ'ლნი ეცინოდეს მას ა'ღად ჭკითხვიდეს რ'ა აუწვოს
 მათ თუ ვ'რ სახით მიემთხვა იგი კურნებასა ანუ ვინ განკურნა იგი. ხოლო იგი N 387a²
 უთხრობს და იტყუნ: ღ'თმან განმკურნა მე რ'ლი იგი დამკუდრებულ არს სჳმიონ-
 35 ნის თანა მონისა თჳსისა. ამას ქადაგებდა ე'ლთა მიხართ: და მოვიდა წ'დისა მის
 და მისტემდა მადლსა და ადიდებდა ღ'თსა. და ვერვინ შეუძლო ცნობად მისა.
 გარსა წ'დამან სჳმიონ. და ჭჭქუა ძმათა | მათ: იცითა კაცი ესე ვინ არს. ხოლო U 784b

შის გერად მუეკეს რ ვერ შეუძლეს ცნობად მისა შეცვალეებისათჳს ხატისა მისისა: ხოლო კაცი იგი შესწირვიდა მადლობას და იტოლად: შე ვარ რ ი ელთა მიერ ვიავუ სავინელ და აწ ვადიდებ ოლსა და მონასა მისსა სკომონს. რ ღმან ესრეთ განმასხდა მე:

5 172. კაცი ვინმე იყო დაღონებული დაბას ერთსა. ხოლო თჳსთა მისთა აღნთეს კანჯელი სხეულად წადის მის და სტესუ ზეთი იგი კორტთა მისთა და მუნქესვე განიკურნა | და ადღა და მოვიდა წადის მის და უთხრა ესე და ადი- N 3875¹ დიდებდა ღმერთსა.

10 173. სსუად ვინმე კაცი მოვიდა წადის მის და იყენეს სარცხუნელი მისნი განსივებულ დადად ფად ვა ლავუნი სპინელად. და ვარ ისილა იგი წადმან მან დასწერა მას ჯარი ზეგარდათა და შეის განიკურნა და ადიდებდა ღმერთსა:

15 174. მოვიდა წადის მის ქალი ერთი რადისა თა იყო | სლმობად ბო- U 785^a როტი ეშხაისა აღძრვითა და იხულებისა მისკან სუნისა იდუღარჭნების იგი ნაწლეუთა მისთა ტკივილითა: ესე რად იყო სიერმით მისითგან და შეეწეულა იგი წას მას და დასწერა მას სსუე ჯარისად და ჰრქუა: სხეულითა ოლსა ჩნისა იჯ ქსითა იქმუნ ცოცხელ და მუნქესვე დაიწუა ეშხაკი და კმა ეო ქალისა მიერ რ იტანჯებოდა წადის მისკან და | იელტოდა და იქმნა იგი ცოცხელად მიერ N 3875^b ჟამითგან და ჰმადლობდა ღმერთსა და მონასა მისსა სკომონს:

20 175. დღეს ერთსა ადიდა წადის მის ერთი მრავალი სოფლისკან ისში- ტელთაჲს და თაუნისარტემდეს მას. და ჰყვანდა მათ თა ჯორი ერთი და იელ- ტოდა მათკან და მიიწია იგი კონცხსა ერთსა მის მთისასა და მუნ მოვიდა საბელი იგი რდი იყო მის ზა და ეგრეთ დაბმულ იქმნა: ხოლო კაცთა მათ დაუკეს საში დღე ძიებასა მისსა და არა ზოგეს | და მოვიდეს გედრებად წადის U 785^b მის ჯორისა მისათჳს. ხოლო მან სუელითა ისილა ადგილი იგი რლსა დაკიდე- 25 ბულ იყო ჯორი იგი საბელითა მით და წარავლისა ორნი მამათგანნი და ჰრქუა მათ: მივედით ადგილსა მას და ჰხოთთ ჯორი იგი დაკიდებული: | და ვა წარ- N 388^a ვიდაეს იგინი ზოგეს ეგრე ვა უბრძანა მათ და მოიბეს იგი და მისცეს მათ რლთა წარწემიდაეს. ხოლო იგინი ადიდებდეს ღმერთსა და მონასა მისსა სკომონს:

30 176. კაცი ვინმე იყო მორწმუნე და მოშიში ღმერთისა სხეულით იოფანე ანტიოქია ქალასა და სხელი დაბისა მისისად სერემიოს. ადიდა ესე წადის მის და ჰრქუა ვად ჰატრარქას ანტიოქიისსა დომინოსს ჰნესავს რა მარკურთიოს მე ხუცად და წარმავლინოს მე სამეუფოდ კონსტანტინეპოლისისა. აწ ვიკედრები სიწმიდედა შენსა რა ითხოო სემთჳს ოლსკან და რად იგი გამოგიცხადოს 35 შენ სულმან | წადმან მაუწუე მე. ხოლო წადმან სკომონ სულისა წადის მიერ U 786^a ჰრქუა მას: დაემორჩილე მამასა შენსა და უწუოდე რ აღრაცხელ ხარ შენ მწუე-

1—2 შეცვალეებისათჳს ხატისა მისისა | შეცვალეითა ხატისა მისისთა N. შეცვალეებისა ხატისა მისისთა U.

10 ლავუნი | ლავანი U.

სად ქალაქისა მის-თჳს | სამეუფოჲსა: და ესე გაქუნდინ დაფარუად ვ'ნე განსრუ- N 388a
 ლებამდე საქმის მის და ისწრაფე საქმეთა კეთილთა შეძინებად რ'ა მისცე თავი
 შენი რ'დას და შეირაცხო შენ ნების-მყოფელთა მისთა თანა: ესმა რამ ესე ი'ნეს
 კადნიერ იქმნა სიმდაბლეს ზედა მის წ'დისას და ევედრებოდა მას თუ შ'დ
 5 იესიტნიანე მეფის ვინ დაიხურს მეფობამ. ჰქრქუა მას კაცმან მან ღ'თისამან სჳმიონ:
 ეჲ ალთქუამ რ'ა ე'ლი რ'ლი გერქუას დაიშარხო. ხოლო მან ჰქრქუა: მტკიცედ
 ვფო დამარხვად ბრძანებისა შენისაჲ: ჰქრქუა მას წ'დამან სჳმიონ: ბოსტოს დაი-
 ჰურას მეფობამ შ'დ იესიტნიანე მეფისა. ესე რამ გულის-ხმა ეო ი'ნე წ'დისა
 მის-კან მიიღო | სავზლად ლოცვამ მისი და წარემართა გზასა თჳსსა. ხოლო U 776b
 10 ჩ'ნ შაქუნდა ჩუეულებამ რ'ა დავისწავლათ ე'ლი | სიტყუამ წ'წელობით თქუმი- N 388b
 ლი წ'დისა მის-კან და ვუავთ ეგრეთ: ხოლო ი'ნე მიიწია ქალაქად სამეუფოდ
 და მცნებამ იგი წ'დისამ დაავიწყდა და დაფარულად უთხრა იოსტოს რამ იგი
 თქუა მის-თჳს წ'წელობით წ'დამან სჳმიონ. და ეიო მათ შორის სიუერული დიდი
 მრავალჲმითგან: და ვ'რ მცირედი ჟამი გარდაკაჲ კ'დ მითხრა ჩ'ნ წ'დამან
 15 და თქუა: ვილოცოთ მძინო ანტიოქიისა ეკლესიისა-თჳს რ' ვინილე ჩუენებით
 ჰატრიაქი დომინიოს რეკა ალკად და დაკლო თავი თჳსი სავურთხეველსა ზედა
 და სურინვიდა იგი და გარდამოკდა მიერ და დადგა მარჯუნით კერძო სავურთხე-
 ველსა. ხოლო მდუღელნი და ე'ლი ერი იგი ჰგებდეს მას რ'ა აღასრულოს ლო-
 ცვამ. და ვ'რ ეო მყოფარჲმ შ'დ მისა თქუა: წარავლ მე სენაკად ჩემდა. | და N 388c
 20 ვ'რ ესე თქუა ვინილე მე მონაზონი ვინმე ჰალესტინელი რ'ლი ჰყავდა ჟამის- U 787a
 წირვას ეკლესიას შ'ა. ხოლო მე აფასრულე ლოცვამ და ესე რამ თქუა მი-
 თხრა რ' ჰატრიაქი ამო დღეთა შ'ა მიიცვალების და კანც ვინმე ჰალესტინე-
 ლი დაღებოს ადგილს მისსა. და ეიოს სისარული დიდი და აღშენებამ სულთამ
 მის მიერ: და ეიო ეგრე და მოკუდა ნეტარი დომინიოს და დადგა ადგილსა
 25 მისსა ჰატრიაქად წ'დამ ანასტასიოს ჰალესტინელი. რ' მოსრულ ეიო იგი მო-
 ციქულად დიდის მის ქალაქისა ალექსანდრიისა ეკლესიისა-კან: ხოლო ჩუენ მი-
 გვცით დიდებამ ღ'თსა რ'დამან ცვაღის ეამნი და წ'ელნი და გამოუცხადის ეო-
 ფადი მონათა თჳსთა:

177. და ვ'რ გარდაკაჲ მცირედი ჟამი რ'ლისამე მიზეზისა-თჳს განავლი-
 30 ნეს ნეტარი ეგტოქიოსის ჰატრიაქი ქალაქისა სამეუფოჲსა სავდრისა-კან სამოცი- N 389a
 ქულოჲსა და სულმან ღ'თისამან აძირა იესიტნიანე მეფე და ბრძანა რ'ა დასუნა U 787b
 ჰატრიაქად სავდრისა მას სამოციქულოსა ა'ნე ჰ'დმოკსენებულეი წ'წელებისა
 მის-გობ სჳმიონის. და რაჲმს ადესრულა საქმე ესე შეგწირეთ ჩ'ნ მადლობამ
 ღმრთისა:

178. და ვ'რ გარდაცვალა იესიტნიანე მეფე და იხურა ძალი მეფობისამ
 იოსტოს. რ'ლი იგი წ'წელებით წინავე აკსენა წ'დამან სჳმიონ და აქუნდა მას

30 ანტიოქიისა] ანტიოქიისა P.

საწმუნობებამ დიდი და შური სდამართა წმინდის მის-თვის და საყმის შეგებებს
ონე ზატრიაჟი იწყის სიტყუად მის-თვის.

179. ამის მეფეს იოსტოს ესუა ასული და იყო იგი გუგუელ ეშპაკის-
გან ფედ და რცხუნოდა მეფეთა გამოცხადებამ სპემის მის და მოწერეს ვედრე-
ბით წმინდა მისი რა იბრუნის და მისცეს მის-თვის ევლოგიამ რამე რა N 389a
ზოთს ქალმის მის განსუენებამ. ხოლო წმინდა მის მიუწერა ზასუნი ესრეთ: გულ-
დებამ ქეს დთვის ჩნისად რ განსრულ არს | ეშპაკი ასულის-გან შენის. და U 788a
გვრეთ იყო. და შდ მცირედთა უამთა მოწერა მეფემან და აუწერა განკურნებამ
ასულის მისისად წმინდა მის. და მადლობამ მის მიმართ და ვრ გულის-ხმა
10 ვუგუთ ჩნ ესე უფრომსად მიგვცით დიდებამ ქეს დთვისად რ ღმინ მისცა ესე-
ვრი მადლი მისისა თვის სუმიონს:

180. და მნებავს რა ვუწყო სპემე ესე ქეს მოყურეთა და რლი მი-
ხეზითა მეფისადთა შდ მის გამოცხადა წმინდა მის და რა ზატრიაჟი შეამთხვა
მის ურჩებთა ფიცხლითა და ამის მიხეზისა-თვის მოწერა ნეტარმან ონე ზატ-
რიაჟმან წმინდა მის | სუგდრებელი წიგნი რა ევედროს დთვის მეფისა-თვის | და N 389b
ზოთს მის შრ ვურნებამ. ხოლო წმინდა სუმიონ მიუწერა მის და ამცნო რა
განკრალის მეფე ნუ უგუე საღმობის მიხეზითა ყოს ანასთონად დთვისად.
და რ დთვის სათნო უჩნს რა კატაგანი ვინმე ევედროს მის მეფისა-თვის და
საღმობის მისისა ად თუთ | ადრე მინიჭოს მის ვურნებამ უგათუ იგი დავუე U 788b
20 ნოს მოდებდ წმინდა ვისგანმე. ხოლო მეფემან არა დამარხა მცნებამ მისი
ად შეურატს ყო და მისცა თავი თვისი კატთა ვაქთმე უღმრთოთა და სულთა
წარწემედლითა და მათ მოიყვანეს კაცი ვინმე ურამ სახელით ტომითა და
იტყოდეს მის-თვის ვდ სრულ არს იგი მკურნალბობის კვლოუნებთა. და ესენა
ვთქუათ რ იყო იგი მტერი ქესი და მეგობარი ეშპაკისად და უცდლო იყო
25 იგი მის ბრძანებას შა. ამისი უა გამოცდილისად აუწერეს დედოფალსა N 389b
სოფიას და მან უთხრა ბოროტს გრძნეულს საღმობამ იგი მეფისად. ხო-
ლო მან უფრომსად შეატყუნა დედოფალი რ დამტკიცებდა სამგის დაწყო-
ლი იგი და ეტყოდა ვდ ერთს შა უამს განკურნო მეფე. და ვრ გულის-
ხმა ყო ესე წმინდა ონე ზატრიაჟმან ამცნო რა არა ყო სპემე იგი და შეუ-
30 რატს ყონ | სიტყუად სუმიონისი. ხოლო მათ არა დამარხეს მცნებამ მისი ად U 789a
შეიყვანეს ტომითა მყოფის ხელვად საღმობის მისისა და მან შეგზავნა წამლ-
ნი საკურნებელად მის ვრ იგი ჰგონებდა და მთართუნა მეფეს. და ვრ ყო ესე
ბილწმან მან. იხილა წმინდა სუმიონ ძალითა სულის წმინდადთა შუა სამხარის
რეტა მიწათა იგი ქალაქად სამეფოვად და შევიდა ზაღატად და იხილა რამ იგი. N 392a
35 ყო | ჰურამან მან. და განრისხნა მათ-თვის დიდად კანდიკრების მის-თვის რამ U 793a
იგი ვუგ. და ესე ჩუენებამ გამოუცხადა წმინდა სუმიონ და მიწერა ნეტარის
ონე ზატრიაჟისა გამწინებულად ჩუენებამ იგი და არა დაფორ და ჰრქუა:
აუწერე ესე ჩემ შრ მეფეთა რა აცადონ სპემე იგი ბოროტი რ ფედ განმარის-

სებელ არს იგი ღთის. და უკუთუ დადგენს მეფე მას ზა გამოვიდეს მის-
 თს განხინება ბოროტი. ვინილე თუღითა სულისათა | სული მისი წარწყმე- U 789b
 დას მიწყებულა. და აუწყა ესე მეფეს და დედოფალს წაღმან იწე. ხოლო მათ
 შურაგნ ჰქვეს და არა იხებეს მორჩილებად მისი. ად სიტბილი იგი ჰურისაჲ
 5 მის ჰტონეს სავსარად. და არა ხოლო ესე ეგეს ად შეტვათეგანეს მეფისა დედა-
 კაცი ვინმე | მუცლითამეზღაბრე. რა აუწყოს მათ სჯღმობა იგი მეფისაჲ თუ N 390a
 რაჲ არს. და ვრ ესე დასრულეს იქმნა წაღა სჯღმონ განკვრეგბას შა და
 სეღვიდა იგი ვინ არს იგი კად ზალატს შა და იხილა მეფე მჯღამარე ადგილ-
 ს მას სდა იგი მომავალთა შეიწყინარებენ და იხილა ცანი განხმულნი და ძალი
 10 გარდამოსრული და განსძარცვა სამოსელი იგი სამეუფოჲ და აჰყადა თავსა მისსა
 გვრკინი სამარავანდოჲ და რქუა მას: იყავ აწ აქა მისათხრობელ უღთა კაცთა
 ვრ იგი არა ჰქავ სასოებად ძალსა ღთისსა | ად მიეც თავი შენი სცტურსა U 790a
 ეშაგისსა: ესე ჩუენება მათხრა ჩუენ გლახკათა წაღმან მან ტირბლითა და
 მწყხარბითა დიდითა და ითანესცა წაღას ზატრიაქსა აუწყა და აძნელ მას წიგნი-
 15 თა რა არა | მოუწყროს მეფესა სამქმისათს უოვლადვე. ვრ წარღეს მცირეძნი N 390b
 დღენი განკდა ამბავი უღთს ადგილს ვად მეფე კონებამიდებულ იქმნა. და ენება
 თანამხრახვადთა და შეინაკეთა მისთა რამცა დამალეს იგი ზალატს შა. ხოლო
 რწ ვრ გუეშა. შშიი დიდი დამეცა რწ ზა და მივეკით დიდებაჲ ღთისსა.
 რლი უღთს უამს გამოცხადებს სიმდაბლეს მონათა და შად მცირედთა დღეთა
 20 ადესრულა იოსტოს მეფე და დაიპერა მეფობაჲ მისი ტიბერიოს:

181. ერმაჲ მცირე ოთხისა წლისა. ნამობი კაცთა ვითემე გლახკათაჲ:
 გუემულ იქმნა ეშაგისა-გან მარჯუენესა ფერკეს მისსა | და განსჯდა მჯღამი იგი U 790b
 ფად და დადულდა იგი მატლითა სამიელითა და ერმაჲ იგი დაუცადებულად
 ტიროდა ტკივილის მის-გან: ხოლო დედამან მისმან იწროების მის-გან და
 25 ტირისა მოთეგანა ერმაჲ იგი წადის მის და უო ადოქუმად რა ქათამი ერთი N 390b
 მისცეს შესწირავად მონასტერსა მისსა. ხოლო მამად მის ერმისაჲ იყო გულ-
 ფიცხელ და აღმოთოსა შესწირავის მის-თს: და ვრ დასწყარა ჰრი ერმასა
 წაღმან მან შეის განქმორა ვნებაჲ იგი მის-გან და განიკურნა და წარვიდა დე-
 დაკაცი იგი სიხარულით და ვა შევიდა სხედ თუსსა ზოგა ქმარი თუსი გუემულ
 30 მითვე სქნითა. ხოლო კაცმან მან გუელის-ხმა უო ბრალი თუსი. მოვიდა იგი წადის
 მის და აღიარა წე მის ცოდვაჲ მისი: ხოლო მან ჰრქუა მას: სჯღმონ ქათამს არა
 ჰკამს და არცავის რას დაუმსიმებს სავმარსა. გარნა თქუენ თავით თუსით შეი-
 მსმთსვეკთ | კინისათს გუემას ად შენცა ოღმან შეკინდვენ. იქმენ ცოცხალ და U 791a
 მიიწყქუსვე ზოგა ღხინებაჲ სჯღმობისა მის-გან და ადიდებდა დმერთსა: N 391a

182. დედაკაცი ვინმე დაბრმა ორითავე თუღითა თუსითა და წინამძღო-
 35 მით მოვიდა იგი მუს და ვრ მოიწია ბჰეთთა თა მონასტრისათა სარწმუნოებით
 გმა უო კითა დიდითა და თქუა: ე. სჯღმონ მონაო ღთისათ ბრმაჲ შემიწყინარე
 და მხედველი განიიტვე. შექსა კაცსა მას ღთისსა კამად მისი და შეეწყულა იგი.

და მოუწოდა და შეასო თუაღთა მისთა და მუნქუესე აღუხილნა ბრწინაჲლედ და ადიღება დმერთის:

183. ამას ესუა ასული და იყო იგი გუემული ბუნებითა დეტათათა და მოიყვანა იგი წადის მის. ხოლო მან დასდგა კელი თუხი მას და ჰრქუა: წარვედ და წარიყვანე ასული სსხედ შენდა და მუნ იხილო ჩემ შრ დიღებაჲ დ თისაჲ. და ვრ | მიწია დედაკაცი იგი სსხედ თუხს მიერულა მას ძილითა და იხილა წადა იგი სსხუთა სსხითა მიმავალი მისა და ჰრქუა მას: მოიყვანე ასული შენი და განამიშულე იგი რა ვცნათ რაჲ არს სსლმობაჲ მისი. და ეო ვერე და იხილა რ კელითა თუხითა აჭერიდა კორსა მს სსშინელს და ვა კუერცნი გამოიღო იგი მის-გან და დააცნო სენი იგი მის-გან: და გამო-რაჲ-ვიღოდა სსხელის მის-გან აფერც იგი დედაკაცმან მან სსხელსა ოღისსა და ჰრქუა მას: მითხარ მე ვინ ხარ შენ. ხოლო მან მიუგო ვა მწუხარემან და ჰრქუა მას: ვ დედაკაცი. რას ეძიებ ამას. ანუ არა უწვია ვისაჲ იგი მოხუედ ანუ ვინ გრქუა-შენ ვდ ჩემ შრ იხილო დებაჲ დ თისაჲ სსხელსა შინა შენსა. მე ვარ იგი. და ესე რაჲ ჰრქუა მიე-ფარა მის-გან და განიღუა დედაკაცმან მან და განიხილა | ბუნებაჲ ასულისა თუხისაჲ და არღარა | ზოგა ვნებაჲ იგი მის თანა და მისცა დიღებაჲ დმერთის:

N 391a
U 791b

N 391b
U 792a

184. კაცი ვინმე იყო უკეთური და შერიოთა შეიწვებოდა და შუარცს ჰყოფდა სსკვრველებათა შთ. რღნი წადისა მის-გან იქმნებოდეს: ესე ეშაჲეულ იქმნა ფიცსლად და მოცამდა ენასა თუხსა: და მო-რაჲ-მყვანეს იგი წადის მის შეესე-ულად მიჭმადლა მან კურნებაჲ-მადლითა მით. ად არა ღირს იყო კეთილსა მას უკეთურების მისისა-თუხს. და ეჩუენ მას წადე იგი ძილსა შა მისსა რისხვით. და მოსწუდა მარჯუენე კელი მისი: და ვრცა განიღუა ზოგა კელი თუხი ვა განკმელი და შდ მნიერეთა დეტთა კორცი თითთა და ნებთა მისთაჲ მოსცვა ვე ტუალადმედ და ძარღუნი იგი მათნი იხილუებოდეს შიშულად შეიქრწუდნი ტუალ-სა: და რღიმე მიწე|ვნულ იყო განრუენად ვე ტუალადმედ: და ტუალი იგი და-შაგებულ ვა ნაკობრი | და მტელი დიდსლი ვა სიმრავლე ფრტკართაჲ ვოდაჲ კელთა შა მისთა და სიმურადეს მისსა ვერვინ დანთიმობა: და მოვიდა ესე წადისა მის სინანულითა და აღუვარებდა ცოდვათა თუხთა და ვრ შეასო მას კელი უბრძან რა მიიღოს ნანცისა მის-გან და წარვიდეს სსხედ თუხს და არარაჲ სსხუა იხიმოს საკურნებულად მისა გარნა ნანცარი იგი ხოლო. და ჰრქუა მას: რ ოღმან ჩემ შრ მოგუადოს და განკურნოს წელულებაჲ შენი. და ვრ ესაჲ ესე წარვიდა და რაჲამს მიწია მეორე საკმილავი დამისაჲ და ჩნ ვლეკით წადისა მის თა სარგებლისა-თუხს სულთა ჩნთაჲსა და იგი გუეტოლდა ჩნ სიტუას ცხორებისსა. დაეცა მან განკურნებაჲ და იხილა რ მივიდა კაცისა მის და გან-წმდა მის-გან წელულებაჲ იგი სენისაჲ მის და მოიღო სერწუაჲ ზირისა-გან | თუხისაჲ და სცხო ნანძელსა მას და შეის აღორძინდა კორცი კელთა მისთაჲ და

N 392a

U 793a

შემოსილ იქმნა იგი ტუავითა კორცისაჲთა: და ვრ მოვიდა წუერს სსშუაღის
 თითისსა ჰრქუა მას: ვაცადო წუერი თათისა ამის ეგრეთვე მცირედ-მორწმუნეო-
 ბისა შინისა სსმხილველად და კურნებაჲ იგი მიიწია ვე მუნადმდე: და ვრ
 5 იქმნა სსსწუელი ესე სულითა წდითა მოეგო გონებასა და ადიღებდა ღმერთს.
 ხლოო ჩნ ვეკედრნით მას რა მუწუოს ჩუენებაჲ იგი და არაჲა დამიფაროს
 ჩნ რაჲ იგი იხილა ჟამსა მას შა და რაჲ | იგი უეო კაცსა მას და ელი იგი N 392a
 დავისწავეთ გონებასა შა ჩნსა: და უფროჲს საკურველ ესე იეო რ მას დამე-
 სს იხილა იგი მისრული მისა და ადივსო ძუალი მისი კორციითა და ვრ მიიწია
 წუერსა მის თითისსა აცადო იგი უეკურნებულად რა მოვარდეს | და ეგრეთცა იეო U 793b
 10 რ მვეთრ დასცვა მატლი იგი წულულსა მისსა. და აღმოეცა კორცი ძუალსა
 მისსა ვა ტუარის-კან შეეიებულისა და მოედვა მას ზა ტუავი. გარნა წუერი
 ხლოო თითისა მისისაჲ მოჭვარდა. ფრჩხილით აღმოუკდა. რლი უფროჲს ბუნე-
 ბისა იეო მეორესა გოჭასა სსშუველ ოდენ თითისა: და იხილა რაჲ კაცმან მან
 რამეთუ სსსწუელი ძისა დსაჲ მის ზა აღსრულებულ არს მოიქცა იგი და ურე-
 15 ნებდა საიდუმლქოს მას რლ იქმნა მის ს. ვრ იგი იხილა წდამან სუმიონ. რ N 392b
 საქმესა დთისსა დაუტადებულად აღასრულებდა და საკურველებისა ძალსა არავე
 დააკლებოდა: და ჩნ მოვიკენეთ ჩუენებაჲ იგი და უწევებაჲ მისი და მსწრაფელ
 საქმით აღსრულებაჲ და განკურნებულსა მის თანა მივეცით დიდებოჲ დთსა:

185. კაცი ვინმე მთის-კან კასიაჲს | მოვიდა წდისა მის ლოცვისა მი- U 794a
 20 ზეზითა. შუადღენ გზასა მის მთისსა დაჭდა უდებად და ჭამა სიუვისა მის-კან
 რლი მოაქუნდა მას შესწირავად მონასტრისა. ჰგონებდა ვდ თანაწარკედეს საქმე
 იგი სულისა მის წდისაჲ და შევიდა თაუენის-ცემად მისა. და ვრ მიხედა ზირსა
 მისსა ზე მეესეულად დავცა ზირსა ზა თვისსა და დაადგრა უტეუად ვდის ჰგო-
 ნებდეს მრავალნი ვდ მოკუდა იგი: | კმა უეო მას წდამან სუმიონ. ხლოო მან N 392b
 25 მიუგო შიშითა დიდითა ვა განდუტებულმან ძილისა-კან: ჰე ოლო. ჰრქუა მას
 წდამან სუმიონ: რაჲ ვნებოჲ გაქუს. რისა-თვს მოხუედ აქა: მიუგო მან და ჰრქუა:
 არაჲა ბორტო მიეგებისა: ჰრქუა მას წდამან სუმიონ: რაჲ ჰევა გზასა რ ესე
 საქმე მის-თვს შეკემთხვა. აღიარე რა კეთილი გეუოს შენ. ხლოო კაცმან მან
 წე ელთასა აღიარა და თუე: ვცოდე წე ოლსა და აჭა ესერა | აღვიარებ ცო- U 794b
 30 დვასა ჩემსა: მომაქუნდა მე აქა სიუე შესწირავად მონასტრისა და ვრ მოვიწიე.
 შუა ოდენ გზასა ამის მთისსა დაფუედ და შეკვამე მათგანი. ვგტონებდ ვდ თა-
 წარკედეს იგი შენ. და რაჲმს გისილე შენ დიდებულებოჲ დიდი და სურნელებოჲ
 უსომოჲ მეცა მე და ადივსო სული | ჩემი და შეკვეუედენ და არა უწეი რაჲ შე- N 393a
 35 მემთხვა მე. ჰრქუა მას წდამან სუმიონ: წარვედ მშუდობით და ამიერთგან გე-
 შინოდენ:

186. სსუაჲ ვინმე რლსა ერქუა კურიაკოზ. რლი იეო სოფლისა-კან რლსა
 ერქუა ბიტადან. მო-რაჲ-ვიდოდა იგი წდისა მის გზასა მას მონასტრისსა რლ
 არს ქუემო კერძო და რქვან სუტირიქოს. ზოვა მუნ ხე ერთი კერტი. მოილო

მისკანი და ჭმა და თქუა თავსა შა თვისსა: ნეტარ მსედავს მეა წადა სუმიონ
 სუეტით მისით | ჭამისა ამის: და შევიდა თქვის-რემად მისა და გრ აჭხედა მას U 795a
 დაჯარდა იგი ზირსა ზა თვისსა მეუდარი. კმა უყო მას წადმან სუმიონ და აღ-
 დგინა და ჭრქუა მას: რაჲ გვენების. ნუ უკვე კმაკუელ ხარ. რ ესრეთ დაცი. N 393a
 6 ხოლო მან ჭრქუა: ნუ იყოფინ ოლო გარნა მო-რამ-ფდლოდი მე შენდა ვიხილე
 გზასა ზა კერატი ერთი მდგომარე. მოვილე მის-გან. ვჭამე და ჰვერებულ ვ დ
 დაეფაროს საქმე ესე წადას სულსა შენსა და რაჲმან მოვედ და გიხილე შენ.
 სიბნელე ეუფულა თუაღთა ჩემთა და არა უწვი რაჲ შემემთხუა მე. ჭრქუა მას
 წადმან სუმიონ: წარვედ ცოცხალი და გრწმინის რ თუაღნი ოლისანი უბრწვინ-
 10 ვაღეს არიან ნათელსა მზისასა აურაცხელითა ნაწილითა და ხეღვეს ელსა ქუეყა-
 ნასა:.

187. დამტკიცებისა სსწაულის მისისა ჭტისისა ეო ოღმან უწმრობაჲ | U 795b
 დიდი ვმდის მდინარეთსა მთაჲდა და წყაროები დაჭმბა და ეო მდამითა შს
 შოთით და ბრძოლაჲ დიდი წყლისა ნაკლებე ვეახებოთა. და ამის მიზეზისა-თს N 393b
 15 მრავალნი მოვიდოდეს წადის მას და ითხოვეს ცრემლით მადლისა მის-გან
 რა აღმოაცენოს წყაროები მათი და აღმოდიოდან მდინარენი მათნი. და ელთა
 რლთა შეიწესარეს სარწმუნოებით სიტყუაჲ მისი ბოვეს წყაროები მათი სავსე
 წელითა. ხოლო კაცთა უკეთურთა და ურწმუნოთა განთქუეს ამავი წადის მის-
 თს ესრეთ ვ დ იტყუს სუმიონ: არ იყოს წელიწადს ამას წავაჲ არც ცუარი. და
 20 მოვიდეს სხუანი ვინმე და უთხრეს ესე. ხოლო წადმან მან ჭრქუა მათ: ნუ იყო-
 ფინ ჩემდა რ მე არა სდა ვთქუ ესე და ვინამთკან ჩემ შრ განკაჲ სიტყუაჲ
 ვ დ არა იყოს წავაჲ. წარვედით თქუენ სწრაფით გზასა თქუენსა და მე | მრწამს U 796a
 ოლისა მზისაჲ რ ვე მიწვეანადმე სხედ თქუენდა დაათროს ქენაჲ წავითა
 და ნუოფიერ ყოს ორნახტი მისი: და გრ ესმა ესე კაცთა მათ. წარვიდეს გზას N 393b
 25 თვისსა. ხოლო მან აღიხილნა ზეცად და იხილა ჰეერი ცისაჲ ვა რვალი და არა
 ეო ედგე სული დრუბელისაჲ და აღდგა და ილოცა ოლისა შრთ და შეესეუ-
 ლად დაფარა დრუბელმან ზირი ცისაჲ წავითა მრავალითა და კარდამოკდა ქე-
 ნასა და ადევსო ელი იგი დაბნები წავითა და მხიარულ იქმნა ელი ზირი ქენი-
 30 ნისა: ხოლო კაცთა მათ მოკესუნა სიტყუაჲ იგი საკრველთ-მოქმედისა სუმიო-
 ნისი და შესლვამდუ სხედ მათა იქმნა სიტყუსა მისისა-ებრ. და მთუთხრეს ესე
 ელსა ერსა და ელთა ერთბამად მისცეს დიდებაჲ დთსა რლმან მისცა ესე-
 ვრი კელმწიფებაჲ კაცთა:.

188. ეო ვინმე კაცი სოთელსა ერთსა რლსა რქან ერტონ | და ესეა მას N 394a
 U 796b
 დედაჲ ქერიო და მრავლით წელითკან ეო იგი მდებარე საღმობის-გან და
 35 ტკევილისა მის-გან განსუელ ეო. და მათ დელთა შა უფრომსად დამომდა
 საღმობაჲ მისი ვრ რვა დღე ოდენ ვერ შეიძრვოდა იგი და რლნიმე ჰგონებ-
 დეს ვ დ სული მისი მის თა არღარა არს. ხოლო სხუანი იტყოდეს ვ დ მო-

მკუდარ არს იგი რ არა იყო მის თა სიტყუამ და არცა სამძხველი: და ვრ იყენს იგინი გულდებულ მის-თუს რამ უყოს მას. წარავლინეს ძე მისი ტირი-ლით წადის მის რა მსგავსად ძალის თვისის შექვიოს მათ. და ჰქრქუა სჯიონ მას: წარვედ სწრაფით რ დედა შენი ცოცხალ არს და გულის-სმიერ და შეტყუელ.

5. და აღივსო ერმა იგი სიხარულითა და სწრაფით მოვიდა და ისწავა ესამი იგი N 394a² და ზოგან უღნი განკურნებულნი საქმისა მის-თუს. ხოლო მან აუწყა ესამი | იგი U 797a რაჟამს იგი ჰქრქუა მას სიტყუამ იგი წადამან და უღთა ერთბამად წამეს და თქვეს ვრ მას ესამს აღდგა რცემული იგი და მისცეს დიდებამ დმერთს.

189. ქალაქი ერთი მცირე რლ არს კუფრატს რა სახელით სჯრას. იყო მას შა ჰბუკი ვინმე შეენიერი ხატითა ფრ და იყო იგი რაცხვს მის მკედართამას და უღნი მთავარი ჰყუარობდეს მას კეთილად-ქცევის მისისა-თუს. და რ იყო იგი წეობათა შა ძლიერი და მენე და უღლს ზედა იყო იგი საკმარ და ერთი ვინმე მკედართავანი მის თა შერაცხილი გემულ იქმნს სენითა ამით სიგონჯისამათა და შექმთხა იგი მას აბნოს შა. და აუუედრას მას ჰბუკმან მან 15 სენი იგი მისი და თქუა: არა ჯერ-არს მისი ბანამ საბანქლას ჩნს და არცა N 394b¹ შეჰკავს შემოსლვამ მისი სდა ჩნ შევალთ ად მიცემად რაჰსკი საკმარად მი-სა | და ვრ ესამ ესე ძმისა მს ვნებულს სულთ-თქუენ მწარედ ცრემლითა დი- U 797b დითა წე რლისა. და შექმს რლს სულთ-თქუამა მისი: და შდ სამისა დღი-სა მთივე სენითა დირლუეს კორცნი მის ჰბუკისანი და შეიცვალა უღი შუე- 20 ნიერებამ მისი მიწვენითა სიმურჯლისამათა ვდის დაიუენეს სურსელნი მისნი და სიტყუამცა ძინად გამოვიდოდა კორკით მასით ვა შობილისა: და რაჟამს ნებაგნ რამცა მცირედ განისუენს ძიღითა. მიწიის იგი სიკუდილად ტკივილის მის-გან და ვერ შეუძლებდა დაწებვად ბეგეთა მისთა უნოსისა-გან. და შეიწრდის იგი და მიწიის სულთა-დმოსლვად. ხოლო მკურნალთა ევეს ესევერი ღონის- 25 ძიებამ სლახინებულად მის რ განუდეს საბელი საურსელთა მისთა ზირადმდე N 344b² რა ესრეთ მცირედ ზოოს ღხინებამ უნოსისა მისისა: და ვერარამ ზოგა ღხინე-ბამ | მით ად უფროსდა განსწდა სენი მისი. და იყო გუქამა კაცის მის დიდ U 798a და საშინელ ფრ ვრდის ვერვის შეუძლებდა მურალბობის მის-გან მიახლებად მისა: და ვრ იხილა ჰბუკმან მან რლსა საბგელეასა მიეცა კაცთა-გან. გულის-სმა 30 უო ბრალი თუსი რ ვუედრების მის-თუს რლ იგი აუუედრას კაცს მას გუქმულ-სა შექმთხა ესე და თქუა: მართად არს რლი და სიმართლით არიან განკითხვა-ნი მისნი: და ვრ იხილა ღრთმან სიმდაბლით მოქცევამ მისი მიაგლის მისა კაცი რლი ეტოდა მას: აღდგე და წარვედ მთასა საკურველს მონისა ჩემისა N 395a¹ სჯიონისისა და მან განკურნოს შენ სენისა მის-გან ფიცხელისა. და ვრ ესამ 35 ესე ჰქრქმენა კაცს მას. და აღსუეს იგი კარაულსა თუსთა მისთა და მრავლითა მწყარებითა მოიყვანეს წადის მის. და ზოგეს | კარი მონასტრისამ განდებული U 798b და ჩნ ვდგით წე მისსა. და შემოიღეს იგი: მამნი ეშმაკი იგი რლს განერ-ეუნეს კორცნი მისნი აღიძრა და იწყო მფოთებად გუამსა შა მისსა და კომბდა

იგი ვადაღებით რ იტანჯებოდა იგი წდის მის-კან. და მუნქუესვე კანმან მან
 ზოგა მცირედ განსუენება. და მოიღო უნოსა ნებეირი და განემართა კად სი-
 ტუკს მისისა: და უდ სამისა დღისა კანტოცხლდა სრულიად და მოეშო ყუე-
 5 ვიდრდა წე წდის მის და ეშმაკი იგი იკუეშებოდა მრავალდე. ხოლო კანს
 მას ელთა შა კორცთა მისთა ძარღუნი იგი მანებეღნი უხილავად შეეჭრებო-
 დეს და მრავალი სიმერალე დასდიოდა ტუნით მისით წუთსს თა ვდის უღნი
 შეეკუზუნან განკურნებას და სისხლი იგი კანრუნელი და კორცი დამალი ვა U 799a
 შეწურვითა გამოწრიდა გუამის-კან მისისა ვდის უღნი კორცნი მისნი გა-
 10 ნახლადეს და ძუალი კანრუნელი ფერკით მისით გამოტრა: და სხუად მის წილ
 განახლდა და ედითურთ სრულ იქმნა სიტოცხლე მისი და ვრ მიიღო კურნება
 იგი განსრულეიული წდის მის-კან. ამცნო მას და ჰქრქუა: ავა ესერა ცოცხალ
 იქმენ. ამიერითკან გეშინოდენ რდისა და ნუღარა სცოდავ. და აკურთხა იგი და N 895b1
 განუტრევა. ხოლო იგი წარვიდა გზასა თუხსა მხიარული და სავსე სარწმუნოებითა
 15 და აკურთხეულა და ადიდებდა ღრთოს და ქადაგებდა უღსა აიურასტანის სავრ-
 ველებას მას. რლი იქმნა მის ზა. და ელთა რლთა ესმა ესე ადიდებდეს
 დმერთსა მას დიდებულსა.

190. კაცი ვინმე სხუელთ თევდორე ანტიოქელი. რლი იყო დისშანთა
 ზა. ესე იქმნა კანკურებულ ელად და მოვიდა | წდის მის და შეიმოსა სამო U 799b
 20 სელი კარედი რა სწრაფით უჩუენოს ვნება იგი თუნი წდას მას და რცხუე-
 ნოდა გამოცხადებდა კორცთა თუხთა წე ერისა მის და ჰქებდა წარსლვას
 მათსა. ხოლო წდამან სუმონ ცნა სულითა წდითა რად იგი იყო მის თანა და
 ჰქრქუა მას: თქუ შეიღო ჩემო წე ამთ ელთა საქმე შენი და რის სხისა-
 თუხ მოხუედ ჩნდა. და მას | ვა ესმა სიტუად იგი წდის მის. მეესეულად გა- N 895b2
 25 ნიძარცა სამოსელი თუნი და უჩუენა მას წე ელთას გუამი მისი სავსე კეთ-
 რითა. ხოლო გამორჩეულმან დთისამან სუმონ გამოიღო ჰატიოსანი იგი კურ-
 თხი თუნი. მოქმედი სავრველებათა. და მით დასწერა კორცთა მისთა ჰრნი და
 ჰქრქუა მას: წარვედ და განიბანე აბანოსა მას რლ არს ტიბერიოსს სოფელს და
 ას შა დუტეო კეაროფნება შენი. და წარვიდა კაცი იგი სწრაფით და სარ-
 30 წმუნოებით. და ვრ ესე ეო განწმიდნა იგი კეთრეუნების | მის-კან და მოიტა U 800a
 მასვე დღეს და უჩუენა გუამი მისი-წდას მას კანწმედილი კეთრეუნების მის-
 კან. და ესე რად ვიხილეთ მივერით დიდებდა ღრთოს რლმან მოსტა მადლი ესე-
 ვრი მინასა თუხსა სუმონს.

191. კაცი ვინმე ანტიოქელი წარჩინებულთაგანი მოვიდა წდის რაქმს N 396a1
 35 ლოცვად იგი სიწმიდისა იუფოდ და მსხუერხლს მას უსისხლსა წდად იგი
 შესწირვიდა ჭ საკსენებელს დედისა თუხისა: და კაცი იგი მოსწრაფე იყო გამოსლ-
 ვად მინასტრით რდისა მიზეზისა-თუხ და ევედრა მსახურსა მას წდისასა რა
 აზიაროს უწინარეს ერისა მის და კანვიდეს მინასტრით ვე გამოსლვადმედ

მათ. ხოლო მსახურს მას უნდა რა უოს უკრე ვრ იგი კაცმან მან სთხოვა: და
 ვრ მინი იგი ეზიარეს. აღიუყანა იგი მსახურმან მან წდისა მის ზიარებად
 უწინარეს | ერის მის. და ვრ მიუყანა კელნი მისნი რაშმა მთილო საიღუმლოდ U 800b
 იგი უხრწნელი კორცი ოღისაჲ არა მისცა მას წდამან მან ად ვარე | წარჭკად N 396a²
 5 და სსუანი აზიარნა. და ვრ დაადგრა მსახური იგი კაცისა მის მოუყანებად მრ-
 ვაღვზის. ჰრქუა მას წდამან სუმიონ: დეჲ მათ და დასცხერ რ მნებაჲს მე
 სიტუვისა-ყოფაჲ მაგის თა. და ვრ ეზიარა სიმრავლე იგი უღი და ადარუ-
 ლეს მადლობაჲ. მაშინ ჰრქუა კაცსა მას წდამან მან: ვისა გნებაჲს ზიარებაჲ ჰე
 უკუნურო რღი უცხო ხარ საიღუმლოთა დთისათა და არცა გწამს იგი გუელი-
 10 თა შენითა ად ჰეგობ და სტბი მის-თჲს წვალებით. გნებაჲს რა გიჟუნო შენ
 ძალი ქეს კორცთაჲ | რღი განიყო დღეს და შენ-გან იგობივის. აჲს ესერა მო- U 801a
 ვალს ეშმაჲი შეუყრბად | შენდა და იყო შენ გუემულ მის-გან ზეკადებულ ჰუარ- N 396b¹
 თა შა და იხილონ უღთა საქმე შენი რა ადარნე უღნი უჰჯულოებანი შენნი:
 და ვრ ითქუა სიტუყუაჲ ესე წდისა შრ მის მრთ. შიშინა და მრწოლამან დიდ-
 15 მან შეიპურა იგი და მიუყანა კელნი თჲსნი და შეიპურა რკინაჲ იგი კანკელისაჲ
 მის რღი იყო სუეტსა ზა მის წდისასა და გჲს ყო და თქუა: შემეწაჲლე წდაო
 და მე უღი ადვიარო თავით ჩემით. არა დავფარო. და იწუო და წარმოიტყოდა
 საქმეთა თჲსთა ბოროტთა და გმობასა მას რღლსა გმობდა და მსუერძლთა მათ
 რღლთა ჰეოფდა შეწირვად ეშმაკთა იღუმალ და სსუას მრავალს სიბილწესა იტუო-
 20 და რღლს დუმილით თანა წარჭკადით და არღარა ვაკსენეთ რა არა იუოს იგი
 წრფელთა და უსუსურთა დამბრკოლებულა: | და შშად უღისა მის ადარებისა N 396b²
 იწუო ცრუმლით ვედრებად წდისა მის რა შეიწაღოს იგი და შეიწიროს სინა- U 801b
 ნული მისი ცოდვითა მისთა-თჲს რღი უკუნურებთ მოიპოვან და ადუთქუმიდა
 რა არღა შესძინოს მიტყუად მათა ად იქმეს კეთილად-მსახურ ვა ჳტი ქანუ.
 25 ხოლო წდაჲ იგი კაცთ-მოუყარეს მას ოღსა თჲსსა მიემსკავსა. რღლს იგი
 უღთა კაცთა ცნობებაჲ ჰნებაჲს და მეცნიერებასა ჳტუბისა მონღვაჲ: და შე-
 წყარა ვედრებაჲ კაცისა მის და ასწავა მას და დასდვა სინანული ვე უამადმდე
 და წარავლინა იგი მადიდებელი ოღისა და შესწირვიდა მადლობასა მისსა რღ-
 მან აკნს იგი საცთურისა-გან ეშმაკთაჲს მონისა მიერ თჲსისა:.

30 192. კაცი ვინმე წარჩინებული ჰჲმა | ქალაქისაჲ ადვიდა მონსტრად წდისა N 397a¹
 მის და შდ სიტუყუათა მათ მისა შრთ თქუმულთა მისცა წდასა მას ნაკუთი
 ადვისაჲ და ევედრა | მის რა შეიწიროს და აკუმედენ მას: ხოლო წდამან სუმიონ U 802a
 ჰრქუა: წარადე ეგე სახედ შენდა და შენ აკუმევედ. და კაცი იგი დაადგრა ვედრე-
 ბასა ზა რა შეიწიროს მის-გან: და ვრ იხილა წდამან მან ითულება მისი.
 35 ჰრქუა ერთსა მბთაკანს: წარვედ და მთადე ცეტხლი საცეტხლურით: რ ესე არა
 დასცხრების ვღის არა იხილონ ძალი დთისაჲ. და წარვიდა მამა იგი და მთილო
 საცეტხლური. ხოლო წდამან სუმიონ უო ლოცვაჲ თჲსსა შა თჲსსა ფარულად.

4 წარკვდა M.

და დასდგა ალვისა მის-გან ცეცხლსა და შუის აღუტევს სული შერაღობისაჲ
 ძლიერად ვ'დის მუოფნი მონასტრისანი განკრდეს ეგევ'რის სულმურალობის- N 397a
 გან. და განვიდა სული იგი გარეშე მონასტრისა ე'ლითკერძოვე ვ'რ ორ ში-
 ლიონ და ესე მომავალთა-გან გუეუწუა ე'ლთა-გან გზათა რ' თქუეს ვ'დ გუეც
 5 ხ' სული მურალობისაჲ რ'ლის ძინად | შეუძლით თავსადებად. და ვ'რ იყო ესე U 802b
 იწყო სიტყუად კაცისა მის შ'რთ და ჰქრქუა: აღურენ საქმენი შენნი და შეინანე
 უკეთურებათა შენთა-თჳს. რ' არა გუეფლენენ შენ ეშმაკნი. და კაცი იგი შეაპერა
 შიშმან და ძრწოლამან დიდმან და უთხრისა წ'დასა მას ე'ლნი ბოროტნი საქმენი
 თჳსნი. ხოლო მან ასწავა მხილებათ ნებაჲ დ'თისაჲ დიდად და იგი აღუთქუმიდა
 10 რ'ა შეინანოს და ცხოვრებოდეს სთინოდ რ'ლისად და მიიღოს სინანული ვ' ე
 უმადმდე და წარვიდა და ადიდებდა დ'როსა. რ'დამნ მისცა მას | ესნაჲ საცთუ- N 397b
 რისა-გან მონისა მიერ:

193. კაცი ვინმე ხუცესი. სახელით იოვანე. რ'ლი იყო განმკე წ'დასა ეკ-
 ლესიისაჲ. მოვიდა იგი წ'დასა მის ცოლით-ურთ და ნათესავით. ხოლო მსახუ-
 15 რი იგი წ'დასა მის მრავლითა სიტყუათა მისითა ევედრებოდა წ'დასა მას ხუ-
 ცისა მის-თჳს რ'ა აკურთხოს ლოცვით და ადრე განუტეოს. რ'ლ ჰტონებდა მას
 სთინოდ და უბოწოდ. | და ამას რაჲ მსახური იგი წ'დასა მას ეტოვდა. მუნ იყო U 803a
 ხუცესი იგი ცოლით-ურთ და ნათესავით და სხუადჲ კერი მრავალი მათ თანა.
 ხოლო წ'დამან ჰქრქუა მსახურისა მას: რაჲს უნდოდ სწამებ საქმესა. რ'ლი არა
 20 უწყო. დასტერ ძმაო და ნუ დაამტკიცებ სიტყუესა შენსა რ' რ'ლი არა ვ'რ კაცი
 ზირსა ჰხედავს ე'დ განიკითხავს ვუღსა და თირკუემღსა. და ესე რაჲ თქუა. მიყო
 კელი თჳსი და შეუძურნა თმანი ხუცესსა მას | და ჰქრქუა: სული ეგე ბილწი და N 397b
 მხაკუვარი. რ'ლი დამკვდრებულ ხარ კაცისა ამის თ'. ამიილე აწ ამას წ'ე ე'ლ-
 თასა რ'ა ესმენ მავთ საქმენი მავისნი შეგინებულნი და უსახურნი. რ'ა ცნან
 25 ვ'დ ერთი არს დ'როთი მსოლოჲ. შემოქმედი ცათაჲ და ქ'ანისაჲ და ზ'დ თაჲ
 და ე'ლი რაჲ არს მას შ'ა და იგი კელმწიფობს ე'ლთა ზ'. ხოლო ხუცესი იგი
 განცფურდა სიტყუასა ამას ზ'ა და შეწყუნდა და დაცა და იწყო სულმან ბოროტ-
 მან: კიობად | ვაღალებად და იტყოდა: კეთილად შეემთხუ მავას. რასა მოვიუყვანი U 803b
 მე მას შენდა კერზთ-მსახურისა მას და უშჯულოსა და კრძიულოსა და მცდურისა.
 30 და ესევე'რისა მრავალსახესა იტყოდა: აჲ ესერა მე დავიწყოები და ესე განმარე-
 ბულ და განქიკებულ არს. და ესევე'რითა სიტყუათა ეშმაკი ამხილებდა. ხოლო N 398a
 ცოლი მისი და ე'ლნი მუნ მდგომარენი დაცუეს ზირსა ზ'ა თჳსსა და ევედრე-
 ბოდეს წ'დასა მას მის-თჳს რ'ა შეიწყალოს. და მიითყულა ლოცვაჲ მათი და
 შეიწყალა იგი და შეჭრისხნა ეშმაკსა მას რ'ა დაუშენს. ხოლო კაცი იგი მოკო
 35 გონებასა და იწყო აღსარებად მის წ'ე ე'ლთა ცოდვათა და სიბილწეთა თჳსთა
 და კერზთ-მსახურებასა და სხუასა მრავალსა რ'ლისა არა ვინებე თითოეულისა
 მათისა მოკუნებაჲ რ'ა არა დაუმტკიცებულნი დავაბრკოლენე. და შ'დ აღსრულე-
 ბისა აღსარებისა | აღუთქუმიდა წ'დასა მას რ'ა შეინანოს ე'ლი უკეთურებაჲ U 804a

თვის და ქრტოა ქვეანთა-ებრ იქცოდის და ითხოვდა მის-გან ცრემლით რა
 ევედროს ღმრთის მის-თვის და შეუნდოს ზღვი იგი | უკუნურებით შეცოდებაჲ. N 398a²
 ხოლო წლამან სუმიონ შეიწყნარა ღოგვაჲ მისი რელი მრავლითა ცრემლითა და
 აღსარებითა იყო მისი მრთ და ვედრებითა ცოლის მისისაჲთა და უღლისა ერ-
 5 საჲთა ილოცა მისთვის და მისცა სინანული და განურტეჲ:

194. კაცი ვინმე ანტიოქელი. სხელით ანსტასოს. იყო უშუალო და მკომ-
 ბარ და არა დასცნობდა იგი უუედრებად და შესიმენად კაცთა. ღმრთის-მოშეშითა
 და იტყოდა წლისა მის-თვისცა ცხადად და კანთერად ვღ ღმრთი არა მისცემს
 კაცთა მის მრ კურნებას. ხოლო წლას სუმიონს ესმოდა მისი იგი სიბოროტი-
 10 ლე ად სულგორქვებდა მის ზა მრავალჲმ და ამით მიემსგავსებოდა ოღისა
 თვისსა. ვრ | გულის-ხმა ყო ვღ დადგომილ არს კაცი იგი უკეთურებას ზა U 804b
 თვისსა. მამანდა სულისა წლისა მრ აღიძრა და აღიღო შური ღმრთისაჲ მრ- N 398b¹
 ვალთა მთხრობელთაცა აღძრვითა ვა ფინეზ მის-თვის რელი იგი მადლად უჭე-
 რისა მას იტყოდა: და მოუწოდა ერთსა ძმათაგანს და ჰქრქუა მას: წარვედ სწრა-
 15 თით ანტიოქიად და არქუ ანსტასოსს ვღ გაუწეებს სუმიონ მონაჲ ღმრთისაჲ და
 გეტყუას: სიტყუასა გომობისა იტყუა ოღისა-თვის შს ჩნსა. და აწ უკუეთუ მონაჲ
 ვარ მისი და სათხო ვეჲვ. დასრულებულ არს შენ-თვის სულგორქვებაჲ. და შეის
 შეიბურას იგი ეშმაკმან სასწავლელად მრავალთა და სამხილებლად უჭეოროსა მის-
 20 თვის სიტყუას. რლსა იგი ხამადლად მრავალჲმ იტყოდა ერთთა შენითა: და
 უკუეთუ ესე არა იუოს ესერ უწყოდა ვღ არა სათხო ვეჲვ მე ოღსა. წარვიდა
 ძმაჲ იგი მასვე დღეს და მისწრათა | ანტიოქიად. და მეცხრესა ვამს მიიწია და N 398b²
 ზოგა იგი ახანოთ გამოსრულ. და ჯდა იგი ადგილსა მას საჩინოსა ქალაქისა მის
 უბანთა ზა და ორნი ვინმე სსდეს მის თანა. რლთა ერთჲს ასტერიოს და თამა.
 და ვრ მისცა ძმამან მშუდობაჲ. ჰქრქუ ანსტასოსს: მივამ მე შენ-გან საკამარი რამე
 25 რელი წლას სუმიონს ჰნებაგს. ხოლო მან ჰქრქუა: მას ვინაჲთგან ვარ მე მარხულ
 და ბანილ. ვერ შემსლებულ ვარ ადგომად ად მითხარ მე რაჲ იგი გიკმს ანთ
 წე. ჰქრქუა მას ძმამან მან: წლად სუმიონ გეტყუას და ეღვი ბრძანებოჲ მისი წარ-
 მოთქუა წე მათსა და შეესუელად კმა ყო და დაეცა ზირსა ზა თვისსა ეშმაკის-
 30 გან ელთა წე რლნი იფუნეს მუნ. და ამოუბოდა იგი და იგუემებოდა ძლიერად
 და ესრედ მოკუდა შს ქალაქსა. და ელთა რლთა | ბიილეს და ესმა ესე. შიშმან N 399a¹
 შეიბურნა იგინი. და მისცეს დიდებოჲ ღმრთის. რლმან მოსცა ესევე რი კვლმწი-
 ფებოჲ მონას თვისსა სუმიონს:

195. დიაკონი ვინმე. სხელით იწე. ანტიოქელთა ეკლესიისაჲ მრავალსა U 805b
 სიტყუას გომობისა იტყოდა ესე წლისა სუმიონის-თვის და არა დასცნობდა
 35 უუედრებისა მისისა-გან და ესევე რსა გულის-წურომას მიიწია სასწავლობელი იგი
 ვღის იკადრან წიგნისაცა მიწერაჲ მისა. რელი სავსე იყო გომობითა და გინებითა
 მისითა. და ვრ მიიღო წლამან მან წიგნი იგი და წარიკითხა. მუნქუესევე ჰქრქუა
 ძმას ერთსა: წარვედ ანტიოქიად იწე დიაკონისა და არქუ მას: გეტყუას მონაჲ

ღთისაჲ სვიმონ ვინაჲთგან უმჯობეს არს და მადლობაჲ შენი ზირისა შენის-
 თჳს. რ'ლს არა აქუს | სიტოჲ არცა აღერი. აჲ ესერა გუუფელს შენ ამიერით- N 899a
 გან ეშმაგი და მან განგსწავლოს შენ ე'ლთა დღეთა ცხოვრებისა შენისათა: ხოლო
 მამა იგი წარვიდა ბრძანებისა-ებრ წ'დისა და აუწუა დიაკონს მას ე'ლი იგი
 მის-თჳს განჩინებული | და მას ვ'ა ესმის ესე შეის გჳმა აღუტყვა და ეუფლა მას U 806a
 ეშმაგი სიტოფისაჲ და ვ'რ მიიწია დიდსა გუემსაშ'ა შ'დ' ორისა დღისა ადვიდა
 იგი ცლოთ-ურთ და ნათესავით წ'დისა მის: აქუნდა მათ თ'ა რტოები ზეთის-
 ხილთაჲ მის-თჳს და ე'ლნი იგი დატყვეს მის წ'ე და ეგედრებოდეს რ'ა შეუნ-
 დოს ბრალი იგი დიაკონს მას და ულხინოს ეშმაგისა მის-გან შწარედ გუემულს:
 10 და წ'დამან სვიმონ ჰრქუა დიაკონს მას: უმჯობეს არს შენდა დამდაბლებად რ'ა
 სცნა უუუეთუ არს ჩემ თანა ძალი ღთისაჲ ანუ არა და აჲ ესერა უბრძანებ ეშ- N 399b1
 მაგს რ'ა არა მიგაკლოს შენ ორმოც დღე და ორმოც ღამე: და ეგრეთ იყო
 ვ'რ იგი ჰრქუა მას. ხოლო ოც და მეცხრამეტესა დღესა მოიყვანეს იგი თჳსთა
 მისთა წ'დისა მის და უთხრეს ვ'დ არა მიხლებულ არს მისა ეშმაგი დღეთა
 15 ამით და ეგედრებოდეს რ'ა უბრძანოს ეშმაგს მას ს'დ განშორებაჲ მის-გან: ხო-
 ლო წ'დამან სვიმონ არა | შეიწყნარა თხოვად მათი ა'დ ღმობიერად ჰრქუა მას: U 806b
 გუღდებულ იყავ. რ' ამიერიტგან არა ფ'დ იგუემებოდი მის-გან ხოლო ს'დ
 ვერ გეშობოს განშორებაჲ მისი შენ-გან. ა'დ იეთს იგი სსწავლელად სულისა შე-
 ნისა-თჳს რ'ა დამდაბლედ. და ა'წ წარვედ და განუშადად თავი შენი მცირედს მას
 20 მისსა გუემსაჲ ე'ლთა დღეთა ცხოვრებისა შენისათა: და ესე რაჲ ჰრქუა განუტე-
 ვა იგი. ხოლო მან სსწავლობელმან ვ'რ მიიღო განჩინებაჲ იგი სსწინელი წარ- N 399 2
 ვიდა სსხედ თჳს ტირილითა და სულთქუმიტა დიდითა და იგუემებოდა იგი ეშმა-
 გისა-გან ე'ლთა დღეთა ცხოვრებისა მისისათა:

196. კაცი ვინმე წრფელი. სსხელით ბეკენტოს. რ'ლი იყო ნათესავით
 25 გუით. ვ'ა ესმა და იხილა მოუესით-ურთ დიდებად იგი ღთისაჲ. რ'ლი იქმნე-
 ბოდა წ'დისა სვიმონისა მ'რ. ჰრწმუნა მას ქ'ტებაჲ რ' იყო იგი არაიწელთაგანი
 და სწავლითა მით წ'დისათა იქმნა მართლმადიდებელ და ე'ხიარა კათოლიკე | U 807a
 ეკლესიას. და ჰრქუა წ'დასა მას: შემანე გელი შენი კბილს ჩემსა. ფ'დ მეღმის
 და იძრვის: ხოლო მან შესწო და ჰრქუა: დაადგერ ადგილს შენისა და მუნქუესვე
 30 იგრძნა კაცმან მან განშორებაჲ ტვიფლისა მის და დამტვიცა კბილი იგი ადგილ- N 400a1
 სსვე თჳსსა და მან ვ'ა დიდად გამტყადა გელითა და ზოგა იგი შეუძერელად. გამ
 ყო და ადიდებდა ღრთისა და ჰრქუა: რასა მიბრძანებ უოფად ჰ' წ'დით რ'ა ვერ
 იგი და ვიყო დატული. ჰრქუა მას წ'დამან მას: მოიძულენ მტერნი ო'ლისანი და
 სცხანდე:

197. კაცი ვინმე იყო ისაველი. სსხელით გონინ. ესე იგუემებოდა ეშმა-
 გისა-გან ფიცხელისა და ზედაჲს-ჴედა დატევილად და იწონი იგი ენას თჳსსა
 დიდად. და არა ხოლო ესე ა'დ გუემითაც დიდითა წელულ იყო ფერგი მისი

- ვ დის კოჭი მისი გამოძეურად იყო და წუგვი მისი ძუკლით-ურთ და კორციო
 დამდნარ | იყო და ზეხნდა მიწვეწული სიმურაღესა. რ შორად მიფენილ იყო U 807b
 სული მისი დაღობღვისა-გან ვ დის ე ლნი იელტიედ მის-გან: და შეურნაღთა N 400a²
 კელთონებაჲ არა სარგებელ ეყო მას ა დ უფროჲსდა განძინდა სენი იგი მისი.
 5 და დაშტვიცეს მის-თჳს და თქუეს: არცა ერთი ცხორებაჲ შესაძლებელ არს მის
 უკეთუ არა მოიგუეთოს ფერგი იგი და განიგდოს. ხოლო მას ვ რ ესმა ესე
 ეგედრს ერთსა თჳსთა მისთაგანსა. რ ა მიიღოს იგი წ დის სემიონისა სკვრ-
 ველთ-მოქმედისა. ხოლო მან თ ა მზრუნველობით იღუაწა იგი ერთ-ურთ თჳსით
 და შთადგეს იგი ნავსა და მოვიდეს სელეგვიადმდე და მიერ ადგილით ზევიდე-
 10 ბული ადღეს იგი აღსავალს მას მთისასა და შეიღეს და დააგდეს იგი წ ე
 წ დის მის. ხოლო მან ვ რ იხილა იგი შეეწყალა და შეახო მას კუერთხითა მით
 ფინიკისაჲთა. და უბრძანა მას რ ა ადღეს და დადგეს. და მერმე | ძლითა N 400b¹
 ღთისაჲთა | ბრძანა რ ა სიმურაღე იგი დანცხრეს და ეგრეთცა იყო და იყო U 808a
 სღვად. და ვ რ მიავსდა წ დასა მას შეახო კელი მისი მარჯუენე თავსა მისსა.
 15 და დასწერა ვ რ ი შეუღეს მისსა და ჭრქუა: გამცნებ შენ ჳ შეგინებულო ეშმაკო
 სხსელითა ო ლისა ჩნისა ი ჳ ქესითა განვედ ამის-გან და ნუღარა შეხუად
 მისა. და შეის განვიდა მის-გან სული იგი ბოროტი და უბრძანა რ ა წელულსა
 ამას მისსა დაისხას ნაცარი იგი მისი განწმედილი: და ვ რ ესე ეო ე ლი რ ღი
 იყო დამაღლი ძვალი გინა კორცი წელულსა მას მისა დაცვა და ტუავი გარდა-
 20 ერთხა. რ ვნებაჲ იგი განუშორა და ე ლით-ურთ განახლდა კორცი ძვალსა თ ა
 ვ დის ე ლთა რ ღთა იხილეს იგი დაუკვრდა და მისცეს დიდებაჲ დმერთსა:

198. მაქუს მე სხუამცა სკვრველებჲ თხრობად თქუენდა. რ ღი იქმნა N 400b²
 განკურნებულსა მას ზედა რ განაკურნა იგი სხუათა მრავალა თ ა. ეო ალთქუმაჲ
 რ ა შესწიროს მონასტრისა | სკქმეს მადლისა მისცემულად წ ე ო ლისა. ვ რ იგი U 808b
 25 წინამწარვე თქუთულ იყო. და მცნებაჲცა მისცა წ დასა მას რ ა [არა]ვინ განრუ-
 ნას მშრომელთაგანმან ნყოფი მტიღთა მათ მონასტრისათაჲ. და კაცი ვინმე
 სხსელით თ ე. რ ღისაჲ თავი შემუსრვილი განკურნა წ დასა მას. ესე იქცოდა
 ქუემოს მონასტრისა და ზოგა ვენასა შ ა მსმთჲ ვაზი და მიყო კელი მისი და
 მოიხრეს სამხი მარცვალნი ყურძნისანი და შექაშნა წადიერებისა-გან შიშით და
 30 შეის შეიტყვალა ხატი ზირისა მისისაჲ და ე ლი სოჲ თავისა მისისაჲ და იქმნა
 დიდსა-შ ა უშუერობასა და იყო სამინქელ სხსილველად ვ დის ვერდარს სცნაურ N 401a¹
 იყო იგი. გარნა კითხა ხოლო. და ვ რ მოვიდა მოყუსთა თ ა და იხილეს იგი
 ე ლთა და ო ზერნა განკურნებამან და რ ღი იგი განკურნებულ იყო ჳ ღ ეშმა-
 კისა-გან და ო ო ის თქუა: მნებაჲს | რ ა უწყოდი თუ ვ რ სხსით შეიტყვალა სხ- U 809a
 35 ტიტა მისი და იქმნა მსგავს მისა. ვ დის ვერ შესაძლებელ იყო გამოცნობაჲ მ-
 თი ურთ-ურთას. და შევიდეს ორნივე იგი წ ე წ დის მის და დადადებდეს მის
 მ რ აღსარებით: ერთი იგი რ გარდაჴნდა მცნებასა მას და მოიხუნა მარცვალნი
 იგი. ხოლო მეორე იგი გულის-ზრახვისა მისისა-თჳს. და იტუედეს: შემეწყლენ

ჟ წ'დაო სკმიონ. ხოლო მან გამყოფო მარჯუენე თვის და შკახო ზირთა მათა N 401a¹ და ჰბერს მათ და წამის შ' თულისისა მოეგნეს და იქმნეს ვ'ა ჰ'დ ვ'დის ე'ლთა მისცეს დიდებაჲ დიერთისა.

199. ჭაბუკმან ვინმე. რ'ლს ვრქუა ციორგი. რ'ლი იყო კაღიანე სოფლით.

- 5 დაარდვია სხელი ძუელი და შექმნა ქ'ენად. და დარდუეკას მისის ზოგა სოფლავო და ჰბერებდა ვ'დ სოფსე | დაფარული უზოვინა და განაღო იგი. შეესუელად U 809b ეშმაკმან მან ბოროტმან შეიზურა იგი და უო უკულისსით. და ვ'ა კარი იცოხნიდა და დაეცა და იხილა ვ'ა დედაკაცი რაჲმე რ'ლი გარეშეუხა მას მ'რ უამითგან ე'ლთა დამეთა მიმდემი აურვებდა მას ვ'დის ზეროვინ და იდრკენს კბილთა
- 10 მისთა და დედენ მუცელი მისი და დაადგრის იგი ვ'ა მკუდარი და არა უტყუებდა მას დაწოლად მახლობელად ცოლის თვისის და ესე ვნებაჲ თ'დ მიმე იყო მის N 401b¹ წ'ა: და ვ'რ გუემათა ამათუს არაჲა ზოგა წამალი მთვიდა იგი წ'დის მის და დაავდო თავი თვისი წ'ე წ'დის მის სუეტისა მისისა და გოდებით და ტირილით ევედრებოდა მას რ'ა შეიწუალოს. ჰრქუა მას წ'დამან მან: დადუმენ და
- 15 მისწრაფე სხედ შენდა და განვიდეს შენგან ეშმაკი. და ესე რაჲ ესმა ჰრქმენს და წარვიდა სხედ თუს სისარულით. და ვ'ა | შევიდა ზოგა რ' ცოლსა მისისა U 810a წარედ ე'ლი მისაგები თვისი და ლტოლვილ იყო. ვრმაჲ ჩხელი მწოვარი შვილი თვისი დაეცდო მარტოჲ სხელსა შინა. ხოლო კაცმან ვ'რ იხილა ე'ლი იგი ეოფილი თ'დ შეშოთთან და დიდისა მის მწუნხარებისგან აღიქუა ვრმაჲ იგი
- 20 თვისი და მოვიდა ტირილით წ'დის მის | და დაავდო ერმაჲ იგი წ'ე მისისა და N 401b² ტირილით იტყოდა: უსაჟე სამართალი ერმას ამას ჟ წ'დაო და შემეწეო. და ლიბბერ იქმნა წ'დაჲ სკმიონ. და აღიხილსა ზეცად ო'ლისა მიმართ და თქუა: ჟ ო'ლო. უჩუეთუ სახთო არს წ'ე შენსა სჯემე ესე ო'რ ესე მე გვედრებო მიაფლინე ეშმაკი იგი რ'ლი იყო ამის თ'ა რ'ა შევიდეს ცოლისა მისისა და ისწათს
- 25 გამოცდილებითა ძალი მოწყალებიისაჲ რ'ლი ვერ ისწავა ბუნებისაგან: და ესე რაჲ თქუა შეუსუელად წარვიდა ეშმაკი იგი ქმრისაგან და მას თ'დ აურვებდა და კაცი იგი იქმნა | ცოცხელ შ'რ უამითგან. ხოლო დედაკაცმან მან ვ'რ იხილა რაჲ U 810b იგი შეემთხვა მას მოიქცა სხედ თუსა და ფიცხელად იკუემებოდა იგი ეშმაკისაგან და ცხადად ეჩუენებოდა ზირისა-ზირ და | ეტყოდა: შენძლით განმორებულ N 402a¹
- 30 ვიქმენ ქმრისაგან ჩემის და რ'ლმან განმშორას მე მისგან მან მომავლინა მე შენდა: და ვ'რ ესე ესმოდა ზოგა ქმარი მისი მოწყალე მისათუს და წარმოიყვანა იგი წ'დის მის. ხოლო ეშმაკმან მან ვ'რ იხილა იგი. დაჰჩუეთა ქ'ენასა და აღზიდვიდა მას წ'ე რ'ა აღამადლოს იგი ჰურთა შ'ა და ეგრეთ წარიტაცოს. წ'დამან სკმიონ ჰრქუა მას: მე გობრახენ შენ ჟ სულო ბოროტო სხელათა ძის დ'თისაჲთა
- 35 განვიდ მაცისაგან და ნუდარა შესძინებ მიახლებად ერთისაცა მათგანისა. და გამოთა დიდითა კმა ეო და თქუა: რაჲ არს ჩემი და შენი ჟ წ'დაო სკმიონ. ანუ არა

9 აურვებდა | აურვ'და U. 19 შ'წუნხარებისა U. 26 ქმრისაგან U. აურვებდა | აურვ'ებდა U. 30 ჩემისა | შენისა N.

შენ განმავლინეს ქმრისა-გან | და შემავლინე ამის და აწ რას მტანჯავ. განვიდე U 811a
N 402a²
 და არღარა დაეშვედრო მათ თანს რ' ლთა გიგრიდინს შენ და ასმიოდის სსხელი
 შენი და არცადა მოვიდე მე აქა დასასრულითგან დიდის ამის ზღვსა-მთ ად
 უდაბნოთა ვიქცეოდ და თკერთა ადგილთა ურწყულთა და უვალთა. რასა მტანჯავ
 5 შე აწ რ' განვედ კაცისა ამის-გან ბოროტად და აწ განვალ უბოროტესად და
 მოვალ შენ სადა-მთ არა მოვიქცე: ამას იტყვოდა ეშმაკი იგი მოფარებამ და ვე
 მწყურნადმდე იტყუებოდა იგი და მერმე კმა ეო ძლიერად ვალაფებით და განვიდა
 მის-გან და დასცა იგი ქაჩხასა ვა მკუდარი და არღარა იკადრა შესწავად მისა.
 ხოლო დედაკაცი იგი ადღვა ცოცხალი და წარვიდა სსხელ თჳსად სისარულით და
 10 ე' ლთა თა ადიდებდეს ღ' რთსა:.

200. კაცი ვინმე რ' ლსა ერქვა ბახუჯას დაბრმა ორითავე თუალითა თჳსი- N 402b¹
 თა და წარვიგნეს | იგი მკურნალთა თა და მრავლის შრომისა შ' დ' არარამ U 811b
 სარკებელი ზოგა მათ-გან და მამინ იწუო სადად სსხელსა წ' დისა სჳმიონისას
 და იტყვოდა: ჰ წ' დო მამო სჳმიონ. შემეწიე ჳირსა შინა ჩემსა და განმკურნე.
 15 და მას ღმესსა იხილა იგი მოსრული ადგილსა მას მკურნალთასა და ჯდა იგი
 ცხუდარსა სხეცკასა და დასდა მას წა კელი თჳსი და ჳრქვა მას: აღიხილენ
 და მხედენ მთასა მას სარკველსა და ცოცხლად იქმენ. ხოლო კაცი იგი ადღვა
 ძილისა-გან და მოიქცა ზირის-ზირ მთისა მის და თქვა: ჰ ო' ლო ი ვ ქრისტე რ' ლი
 ხარ ღ' რთი სჳმიონისი მონისა შენისაჲ. შემეწიე და მეუფ მსჯეველ ნათლისა შე-
 20 ნისა. და შენქვესვე იხილა ზოგადრე და არღარა ჳტებდა ად წარმოიყვანა თჳსნა
 ნათესაჳნი და მოვიდა იგი თაუნი-ცემად წ' დისა მის და უთხრა ჩუენებოჲ იგი. N 402b²
 და ე' ლი რ' ლი შეემთხვა მას. ხოლო წ' დამან მან ეო მის-თჳს ღოცვაჲ და
 დასწერა მას ჳ' რი და ეო იგი მსჯეველ ს' დ ნათლითა | ბრწინავალითა და ადი- U 812a
 დებდა ღმერთსა:.

201. და იყო ცოლი ამისი გუემული ეშმაკისა-გან და ეუფლა მასცა სიბრმე
 რ' შვილინი მათნი იუენესვე გუემულ ეშმაკისა-გან. და მოიყვანს ივინი კაცმან
 წ' დისა მის რა ღირს ეუენეს ივინი წყალობასა. ხოლო წ' დამან მან შერისხნა
 ეშმაკთა მათ და განდევნნა მათ-გან და შეახო თუალთა მის დედაკაცისათა და ეო
 იგი მსჯეველ და იუენეს ივინი სიგლასაკითა დიდითა შეზურთბილ და ევადრე-
 30 ბოდეს მას რა მავლინოს კურთხევაჲ მისი მცირედსა მას წა შამანსა მათსა
 რა | სასიედილთა მასითა გამოზარდნენ შვილინი მათნი და ცხოფნდენ და ვ' რ N 403a¹
 იხილა სარწმუნოებაჲ მათი უბრძანა მათ რა წარიღონ ნაცრისა მის-გან და შთას-
 ხან იგი ჳურსა მას შამანისას და ჳრქვა მათ: რ' ღმან იგი ეო წყალი ღზროდ
 შემსლეუელ არს აღსრულებად თხოვნისა თქუენისა-იურ რ' ლიცა იქმნა და მსიე-
 35 დელმან მან წარიღო | იგი ვა კეთილი ღზროჲ და მისცა მათ სასიედელი და U 812b
 ე' ლთა რ' ლთა ესმა ადიდებდეს ღ' რთსა:.

13 ს.ად. | ს. ც.დ. U.

202. მრავალნი სხუანიცა სასწაულნი ქმნა ესევე რნი მრავალთა მიმართ. რელითა სთხოვდეს. და ზოგეს მის გამო დიდი შეწვენაჲ ღვინის-თჳს. რელი განირყუნის და შეიგვალის სიტყუთა ძალისა მის-გან. რელი დამკადრებულ იყო მის თანა. და სხუანი მრავალნი ესევე რნი ქმნა სადიდებულად დმრთისაჲ.

5 203. და მრავალნი საიდუმლონი და დიდდინი საქმენი აღესრულენეს ხუ- N 403a² ცისა ერთისა ზედა. რელი იყო სოფლის-გან. რელს ერქუა ბასალითა. ჯერ-არს მათიცა მოკენებოდა. ამას ხუცესსა ეშენეს მრავალნი შეიღისი და არცა ერთი მათ-განი დაშთომილ იყო ცოცხლად. რელი შობას მათს ეშმაკთა მოსრინან ივინი. და ამის მიზეზისა-თჳს გულისთა შემუსრვილითა მოვიდა იგი. წადის მის და
10 ჰრქუა მას ვედრებოთ: შემიწიე გუემულეობას ჩემსა. ჯ. წადო მამია. | ხოლო მან U 813a
ჰრქუა: გუეფნ შენ. რასა გეგ ითხოვ. მადლითა დთისაჲთა. და მან სარწმუნოებით შეიწინარა სიტყუაჲ იგი წადის მის და წარვიდა. და ესხნეს სამნი ძენი და ერთი ასული. და სხუნი მრავალნი სასწაულნი ქმნა წადმან სჳმონ მის ზედა. რელიმე მათგანი ვაცხენოთ და სხუაჲ იგი დაუტოოთ.

15 204. ამისსა ძესა უხუცესსა შექმთხვა საღმობაჲ მუცლისაჲ ფიცხლად და N 403b¹ ჰრქუა მამას თჳს: უკთუ გნებავს განკურნებაჲ ჩემი მიმიუგანე მე წადის მის და მუნქუესვე ვბოკო მე სიცოცხლე სენის-გან ამის ბოროტისა სიკუდილად შეიმოსილის. და მოიღეს ერმაჲ იგი წადის მის და ჰრქუა მან სჳმონის: ჯ. წადო სჳმონ. შემიწაღე მე და ვცხონდე და იქმნეს ცოცხლად ეოველი გუამი ჩემი.
20 ჰრქუა მას წადმან სჳმონ სულთა წადითა: სახელთა რელის ჩინისა ოჯ ქესითა. რელი აცხონენს ელთა. იქმენ შენ ცოცხლად ელთო-ურთ გუამით შენით. და სიტყუასა მისსა თანა | იუნოსა სულმან მისმან ძალი შემავალა მისა და ფერი სი- U 813b მრთელისაჲ მოეგო მას და დასცხრა საღმობაჲ მუცლისა მისისაჲ. განძლიერდა ეთურთ ელი გუამა მისი და წარვიდა ცოცხალი და ადიდებდა დმეროსა.

25 205. და მიქცევას მათსა სახედ მათა ზოვა ხუცესმან მან იე უმრწამესი N 403b² მიწვენილი სიკუდილისა და განწირული ამის ცხორების-გან. და მუნქუესვე მოი-ევანა იგიცა მრავლითა ცრემლითა და დაზღო იგიცა წე წადის მის და იტყოდა: შემიწიე ამსცა მარჯუენე შენი. ჯ. წადო სჳმონ. და აღმოიუგანე იგი სიღრმის-გან წარწემელისა. რელი მიწვენილ არს ბჭეთა ჟოჯისეთისათა. ხოლო წადმან
30 სჳმონ მიყო მარჯუენე თჳსი ერმას მას და დასწერა მას ჟრთ და ჰრქუა: წარ-ვიდე აწ და მიიუგანე ესეცა ცოცხალი. ჰრქუა კაცმან მან: მაცადე ჩნ მონაო დთისაო მცირედთა დღეთა და ვეუოფოდიო შენ თანა. | რა უფროჲსი ცხორებოდა მომა- U 814a ნიჭო ჩნ კურთხევიოთ და კელის-დადებითა შენითა: მაინ განრისხნა სჳმონი მოხუცებულსა მას ზედა და ჰრქუა: რაჲ არს ესე რელ შეგატოუნა შენ მატურ-
35 მან მცირედმოწმუნოებითა შენითა. რელი აღვილს ძალი დთისაჲ მოქმედი N 404a¹ არს საკურველებათა. მიიღე ნაცარი ესე ჩნი ეგლოგოად და წარვიდე და განოს-ხვთა სახისა ჩნისაჲთა მიღისინე ჩნ. ესმა რაჲ ესე კაცსა მას წარვიდა სახედ თჳსა და მიაწინა იე თჳსი ცხედარსა ზედა. და იხილა დამესა მან ბერმან მან

წდაჲ იგი მოსრული და მდგომარე მენ სხუთა სხითა და აქუნდა მის თანა ნა-
 ცარი იგი ევლოგიაჲ: და ვრ იგი წერილ არს ფსალმუნის: „განმცადე მე ოლო
 და განმბიჯოთე მე“. ესრეთვე ჰქითხა მოხუცებულს მას წდაჲან სუმიონ და ჰტრქუა:
 რლი აგორევიეს ევლოგიაჲ იგი. რლი მოგცა სუმიონ ანუ მარჯუენე მისი. ხო-
 5 ლო მან ჰტრქუა: გვედრები ოლო | ნუ განრისხნები ჩემ ზედა. უწუი რ დიდ U 814b
 არს ევლოგიაჲ | მისი. ად მე მარჯუენეს მისსა ვეძიებ და უფრომასად შემირა- N 404a2
 ცხე. ხოლო მან განმარტა მარჯუენე თუნი ევლოგიათ-ურთ და მისცა მას და
 აუუედრ მცირედმორწმუნებოჲ იგი მისი და ჰტრქუა: რასა ორგულ იქმენ მის-
 თუს. რ გესმა ჩემ-გან. რ მე ვარ რდამან გარქუ შენ. წარიდე ევლოგიაჲ ესე
 10 და წარვედ და აწ იხილო რაჲ ესე გიხილავ მე. მიიყვანე ძე შენი ცოცხალი. ესე
 რაჲ ესმა ვაცსა მას განიღუძა და ზოვა ურმაჲ იგი ცოცხალი და ბრწყინავლე და
 მიუთხრობდა საკურველებოთა დთისთა. ხოლო მოხუცებული იგი მოვიდა წდი-
 სუ მის და თაყუნი სცა და აუწუა ელი იგი ეოფიილი და ადიდებდა დმერთის:

206. შდ რადინთამე დღეთა შესმეცა იგი ძე მისი მიეკა სელმოზას
 15 მკურვალბოთა ფიცხელითა და იყო იგი მდებარე მიმდემი ვდის განიწირა იგიცა
 სიკუდილად. ხოლო ურმამან მან ჰტრქუა მამისა თუსს: უწოუ | სიცოცხლე ჩემი ადგი- N 404b1
 რევიეს უფრომას ელსა: საქმისა შენისა. მიმიყვანე მეცა წდაის მის და მოვი- U 815e
 დო კურნებოჲ: ხოლო მას მოუკისესა წდაჲ იგი. რომელ ჰტრქუა მას ვდ იფუ
 შენ მორწმუნე და მერმე რაჲ იგი ეო ძეს მისსა ზედა უმრწმუნესსა და ჰტრქუა
 20 ურმასა მას თუსს: შემძლებელ არს სუმიონ რა მოვიდეს აქა და გიხილოს
 შენ და მოგცეს კურნებოჲ და სიცოცხლე. ესე რაჲ თქუა ბერმან მან დაცუა გან-
 კურვებოჲ ურმასა მას. გმა ეო და თქუა: ჳ წდაო. შემიწყალე მე. და ვრ ესე თქუა
 ჰტრქუა მამისა თუსს: ადგე სწრაფით და დასხ საუშეველი და ილოცე. აჭა ესერა
 ვხედავ წდას სუმიონს მდგომარესა ზირის-ზირ ჩემსა და აქეს მას კუერთხი რვი-
 25 ნისაჲ და ჭაჭუ რეინისაჲვე. რლ ცეცხლ-ებრ ეგხენიან. და ვსედავ ეშმაკსა ვა
 შავსა რასამე უდთოსა: და შეუერავს იგი ჭაჭუთა მით. და შესმოდა ვრ იგი N 404b2
 ეტყოდა მას: ანუ არა გამტენს შენ ჳ ბოროტო ეშმაკო | რა არა მოკისლო U 815b
 სახელსა ამა. და ვრ ურმაჲ იგი ამა იტეოდა უფრომასსა განკურვებოსა ქეგარდა
 იგი და განუხუნეს შინგანნი თუალნი მისნი და თქუა: აჭა ესერა მამაო ჰხედავს
 30 სული ჩემი ვრსახით მიითრევეს წდაჲ სუმიონ ეშმაკსა მას უკუმართ შეკრულ-
 სა და მიჭყავს იგი სუეტად თუსსა და თორისეს აგზებულსა შთაგდო იგი და
 დაიწვიბის. და ესე რაჲ თქუა სენი იგი ივლტოდა მის-გან და იქმნა ცოცხელ და
 ადგა და ადიდებდა დმერთის:

207. და დასა მთისა ეუფლა იგივე კურვებოჲ და მიიწია ვე სიკუდილად-
 35 მდე. და სიუაჲ მრავალი სელმობოჲ დაერთო მას ზედა. ვდის ელნი დამტკი-
 ცებდეს განწირულებას მისსა: | ხოლო მამამან მისმან ვა იხილა ასული თუნი N 405a1
 ებმრსა გემასა შა უშოთოველად და შეუძრწუნებულად მოვიდა წდაის მის და

25. აჭუ NU.

ევდრებოდა მას ქალის მის-თჷს. ხოლო მან სარწმუნოების მისისა-თჷს მისა-
 რულითა ზირითა | ჰრქუჷ მას: გულდებულ იუჷვ და ნუ გეშინინ ბერი ად მისა- U 816a
 რული წარუედ სხედ შენდა. რ სული შენი სიკუდილისა-გან ცხორებად მოცუ-
 ლებულ არს და აჷა ეგერა მისლჷას შენსა შეკემთხჷოს შენ იგი სისარულით: ესმს
 5 რაჲ ესე ბერს მას მიიტჷდა სხედ თჷს და აღიხილა თუაღნი და იხილა სსული
 თჷსი გამოსული შემთხჷუვად მისა. და შეიტკობ იგი და აღიესო სისარულითა
 და მიუთხრა წინაჲსწარმეტყუელიებაჲ იგი წ დის მის და ელი კეთილი. რლი
 ეუო მის მრ. და ელთა მისცეს | დიდებაჲ ღრთსა. რლმან ესეკრი მადლი მის- N 405a
 ცა წდასა სჷმიონს:

10 208. ხოლო უფალთა ამის ბერისთა არა აქუნდა სარწმუნოებაჲ ედგე და
 არცა იუო შიში დთასაჲ მათ სედა. და ვრ მიუთხრობდა მათ ბერი იგი სს-
 კარგელებათა მის წ დისათ. ხოლო იგინი ჰბასრობდეს და ჰრქუეს მას: შენ ლო-
 ცვითა მისითა გეკუენ კურთხევაჲ. ხოლო ჩნ ლოცვისა მისისა წილ მეუენ წე-
 ვაჲ მისი. რა ვინილოთ უჷკეთუ | შეუძლოს ვნებად ჩნდა: და ესე რაჲ თქუეს U 816b

15 იწუო სატასქემან მათმან განბნევად და ვე წელიწადისა მოცუვადმე წარწემდა
 ელი მონატები მათი. რ იფსეს იგინი წარჩინებულ და მდიდარ ფღ: და
 წარაგლინსა წ დამან სჷმიონ ქალაქად სამეუფოდ ორნი ვინმე რლისამე სჷპარისა-
 თჷს. რღსა შა იუო სარგებელი სულისაჲ. და იუო მიფლინებულთა მათ თანა
 ხუცესი ვინმე შოშიში. სხელით თომა. და თეედროე ეზარქოზმან დიდებულმან N 405b1

20 ვრ იხილნა იგინი ჰდატსა შა. რ აქეს მათ კანდიერებაჲ. იგითხა მათ-თჷს
 ვინანი არიან. და რლთა იცნობდეს ჰრქუეს: არიან ეგები მითი საკარგელით.
 რღსა სედა დამკურდებულ არს წ დამ სჷმიონ. რლი არს ანტიოქია ქალაქსა.
 ხოლო ეზარქოზმან მოწოდა თომას და ჰრქუჷ რა იუოფოდის მის თა სყო-
 ფელსა შა მისსა. და მან ეო ეგრე და მრავალი სიტყუაჲ არნ მათ შორის გან-

25 ბრძნობილად წ დისა მის-თჷს. და უთხრობნ თომაჲ საკარგელებათა | მათ. U 817a.
 რლთა რლი აღასრულებდა მის მრ. ხოლო ეზარქოზმან რლი ესმინს სარწმუ-
 ნობით შეიწინარა და თქუა: მაქეს მე სლმობაჲ ბოროტი და ფარული და გჷვ
 მე ელი ღონის-ძიებაჲ და არად სარგებულ შეუო ად უირომსლდა განსჯნდა და აწ
 ბეგედრები რა მიზეზი სლმობისა ჩნისაჲ აუწუო წდას მას და ლოცვითა მი- N 405b2

30 სითა ვზიო მეცა კურნებაჲ და ვიუო მე ქადაგ საკარგელებათა მისთა დიდებულ-
 თა. ხოლო თომა ჰკითხს: რაჲ არს სლმობაჲ შენი. ჰრქუჷ მას ეზარქოზმან: ეღსა
 რღსა ვჷმე იქმნების სისხლ და მატლ და ეგრეთ განჯალს და ვარ მე გუემსა
 შა დიდსა. რ მატლითა შეიჷმებიან ნაწლეუნი ჩემნი: ჰრქუჷ მას თომა: აუწუე
 საქმე შენი წდას მას და მეცა მიფწერო შენ-თჷს და ამას ეღსა თა მატეს ჩნ
 ევლოგიად თმაჲ მისი უბიწოჲ და ხცარი სცეცხლურთა მისთაჲ და მიდიე იგი.
 წელითა წდითა დააღბე და შესჷ და ცხე კორცთა | შენთა სარწმუნოებით მარ- U 817b
 ხელმან და იხილო დიდებაჲ რღსაჲ. ხოლო ეზარქოზმან მიდიე ევლოგიაჲ
 იგი მათ-გან. ეო ეგრე ეა ისწავა და მუნქესევე ზოვა კურნებაჲ. რ ივლიტოდა N 406a1

მის-გან ეშმაკი იგი მავნებელი და მიიტყვალა ბინადვე თვის: და ვ'რ იხილა ეპარ-
 ქოზმან მსწრაფელი შეცვალეზა სელმობის მის და ვ'რ იგი დაუქუნა მატლი და
 სისხლი და ბუნებად მიქცევა მისი. შიშმან შეიბურა იგი და ეცვალა ფერი ბი-
 5 რის მისისამ. და მოუწოდა თომას და მწუხარებთა დიდთა უთხრა მას და ჰქრქუა:
 შეშინის შე ვ'დ ნუ უგუგ განსდვის მის-გან დ-ეექნეს მატლი იგი და სსუას
 ადგილს განკურთონ განსავალი. ა'დ შებავს რ'ა ამის სსისსა-თს წარავალით
 მოტიქული ჩემი და ვაუწო ვ'დას მას. და ვ'რ ესე თქუა შემზად სავდრებელი
 წიგნი და შესწირავი და წარმისცა. | და ვ'რ მოიწია მოტიქული იგი შუადენ U 818a
 გზას. შექმთხა | მას კაცი წ'დის მის-გან მოვლინებული თომასს და ეპარქო- N 406a²
 10 ხის და აქუნდა მას ე'ლი რასა იგი ეძებდეს მის-გან და აუწუბდა უ'ლს სი-
 ტუქას მათს. და ვ'რ მიიღო ევლოგია იგი და დააბო და სუა მის-გან და
 ზოგა კურნება. და მან ჰქრქუა: რ'ა არა აქუნდეს გულის-ზრახვა იგი მატლთა
 მთ-თს. და დაუყდრა მტირდემორწმუნება მისი და ვ'დ განამტკიცნა სრ-
 წმუნება მისი დაბეჭდვით სიმართლისამთა. და ვ'რ მოიწია ბრძანება იგი
 15 წ'დის მის ფ'დ დაუკრდა და ადიდებდა დ'რთს და დადგრა იგი უნებულადვე
 აღსრულებადვე მისა:

209. კაცი ვინმე იყო ჰმა ქალაქისამ. სხელით ევგროთს. რ'ლი დამკ-
 დრებულ იყო ანტიოქიას. ამას ესუა ასული და გუემითა სატლისამთა მოკულა
 იგი და ზაკუდა იგი და ზაკუეთა ეშმაკისამთა შეუქდა მას გულის-სიტუქამ | გ'მო- N 406b¹
 20 ბისამ. რ' კაცი ვინმე წარმართი ჰმეული ეტეოდ-მას ვ'დ უკუეთუბა უოფილ იუგ
 შენ წარმართბას შ'ა. არამცა მომკუდარ იყო ასული შენი. და ვ'რ ამას გულის-
 ზრახვას შ'ა იყო ევგროთს. სული მისი მიეტეოდა წარწემდას: და ვ'რ ცნა
 წ'დამან სუმიონ სულითა წ'დითა გულის-ზრახვამ იგი მისი მსწრაფელ მიწერა
 მის ე'ლი იგი საიდუმლოთ გულის-ზრახვის მისისამ. რ' უყარდა იგი. და ვ'რ
 25 გულის-სამ ეო კატმან მან ფ'დ არა დაუფარა წ'დას მას გულის-სიტუქამ. ადვიდა
 მის და ცრემლით ევდრებოდა მას რ'ა ითხოთ რ'ლის-გან და შეუნდოს ცო-
 ღვამ იგი ღოცვთა მისითა. სოლო წ'დამან ილოცა მის-თს რ'ლის მ'რთ და
 შ'დ ღოცვის ამცნო მას რ'ა არადარა შესტეთს. და ესრეთ განუტევა მადიდებუ-
 ლად რ'ლისა.

210. კაცი ვინმე რ'ლისამ კელი მარჯუენე მისი დაკსნილ იყო. ადვიდა | N 406b
 იგი წ'დის და განიკურნა და წარსდვას | მისსა სხედ თვის შექმთხა მას კაცი U 819a
 ვინმე კილიკიელი. მოქმედი ალიზისამ. და იხილა რამ განკურნებული და გულის-
 ხმა ეო ვ'დ წ'დის მის წინამე უოფილ არს. ჰქრქუა მას: რასა შესტოებით და მი-
 ხუალთ კაცის მხიბავის და გრძნებითა იქმს ესევე რთა სქემთა: და ვ'რ ესე
 35 ჰქრქუა მუნქუსევი მიიტყვალა ვნებამ იგი რ'ლი იყო კაცის მის თ'ა მის ზედ
 და იტეუმს მარჯუენე მისი და იხილა რ' ორთა ეშმაკთა შეეპურა კელი მისი და
 მსწრაფელ მიეტა დაესნას და მივიდა მკურნალთა და დიდად დაშურა და არად
 სარგებელ ეურ. და ვ'რ იხილა დღითი-დღედ განძნებამ. | სენისა თვისისამ. და N 407a¹

რ მიწჷუნულ არს წარწჷმელას. შეინანა ჷკეთურებაჲ თჷსი: და მოვიდა კაცის მის ღოთისა და ევედრებოდა მას ცრემლითა დიდითა რა შეუნდოს ცოდვაჲ მისი და განკურნოს. ხოლო სჷმოინ მოილო | მარჯჷუენე მისი და იხილა და ჰრქჷ: U 819b
 5 უწჷო რაჲ არს ესე. რ სსწაჷლად სიტუჷათა მით-თჷს არს ესე. რ ღნი უსამართ-
 ლოდ გამოვიდოდადეს ჰირისა-გან შენისა. მის-თჷს შეკემთხჷ. ად ზუგარენ ოღსა
 ცოდვანი შენი. რ იგი მხოლოჲ არს სახიერ. და მოგცეს კურნებაჲ. და მან იწჷო
 აღსარებაჲ და წარვიდა იგი და ადიღებდა ღმერთსა და ქადაგებდა რაჲ იგი უხო
 მის სჷმოინის მიერ.

211. დოროთჷოს მონაზონი და ხუტესი ჩინის მონასტრისაჲ | ჟამსა ზა- N 407a

10 მთრასასა ოღისაჲ სჷმარისა-თჷს წარვიდა. რ გუღდებულ იქმნა და მიენდო
 ლოცვასა მის წადისასა და შევიდა ნავისა და მიიწათა ზამთრითაჲთ კერძო. და ვრ
 იუენეს იგინი შეოდენ ზღუასა. ქარი სსიტჷიჲ ადგა მთ ზედა და განძნდეს
 ღელვანი ზღუასანი და უღთა. რ ღნი იუენეს | ნავისა მას შა. წარაწირეს თანი U 820a
 15 შეჯდა მტირესა მას ცანდალსა და ივლტოდა და დჷუტევაჲ იგინი: და ვრ გუ-
 ლის-სჷმ უო ესე მონაზონისა. ევედრა ნავისა ოღსა რა არა წარაუეოთონ- სსიო-
 ბაჲ და არა ივლტოდაინ. ად ევედრენ ოღსა მონისა მისისა სჷმოინის მიერ
 რღი არს მთასა სჷკურველსა. რა ლოცვითა მისითა ეოს კსნაჲ მათი ჰირისა-
 გან. და ესე რაჲ ჰრქჷ მთ ჰგადოდა მადლსა მას წადისასა და მოილო მან N 407b
 20 ნაცარი იგი. რღი აქუნდა მას ევედოდა. დაღობო იგი წჷლითა და შთასსა
 ზღუასა და ასხურსა ნავისა და თჷჷ: ჳ მონაო ღოთისაო წდაო სჷმოინ. მიძლე
 ჩნ და დამიტვენ. და ამას სიტუჷასა თა ადივისნეს უღნი რღნი იუენეს ნავისა
 მას შა სუღითა სურნელებისაჲთა და იტეოდა წჷალი ზღუასა | ნავისა მას ზედა U 820b
 ვა ზღუდე და დჷუტეობადეს ღელვანი იგი ცემად ნავისა მის. და ვრ იხილეს
 25 ესე. შიშან შეიზერს იგინი და დიდითა კმითა ღაღადებდეს და თჷჷეს: დამიტვენ
 ჰირისა ამსა შა და განმარინენ ჳ ოღო იჷ ქე ლოცვთა წადისა სჷმოინისითა.
 და ვრ წარჯდა ჟამი ერთი მოჭებრა უკანით კერძო ნავისა მის ქარზან. მიუდრომან
 და დაცნრო ზღუდე იგი აღქრვისა-გან. და მოვიდოდა და წყნარებულათა სუღითა N 407b
 ზღუასა მას შა სისარულითა და ადიღებდეს ღმერთსა:

212. განკურდა ნავისა ოღი სჷქმისა მის-გან და ევედრა მონაზონისა მას
 და ჰრქჷ: ევედრე წადსა სჷმოინს ჩემ-თჷს რა გზოგო ძე ჩემი ცოცხალი რ
 დჷუტევე იგი უძღურებასა შა დიდსა და არს იგი აქამომდე უნათლაჲ: ჰრქჷ მას
 მონაზონისა მან: ჰსადე სარწმუნოებითა წადსა მას და მან მოგცეს ნებაჲ გუღო-
 სა შენისაჲ: | ად აღუთჷე რა მუნქჷესეჲ მისცე მას ნათელი. და გან-რამ-ვიდეს U 821a
 35 იგინი ნავისა მის-გან. სდა იგი იუო სსხლი მენავისა მის. ზოგა ძე თჷსი განკურ-
 ნებულეი და მისცა მას ნათელი. და უღთა რღთა ესმა სჷკურველებაჲ ესე. მის-
 ცეს დიდებაჲ ღმერთსა:

5 გამოკლება N.

213. რგანი ვინმე მუშაჲნი მოვიდეს სომხეთით დღეთა მარხუსა დაწყებით- N 408a¹
 სათა წ'დის მის და იკურთხეს წ'დათა კელთა მისთა-გან: ჰრქუა ერთმან მათ-
 განმან: ლოცვა ეუფ ჩუენ-თუს წ'დათ. ორი წელი მძქუს ჩ'ნ ვინამთგან კამოსრულ
 ვართ ქ'ებით ჩ'ნით და ვიქით. და შევკრიბეთ ნამუშაჲევი იგი ჩ'ნი და ვუაგით აღთქუმად
 5 რ'ა მოვიდეთ და თ'ყნი ვცკეთ წ'დათა ფერკათა შენთა და ნამუშაჲევი ჩ'ნი გან-
 უერთ შეოფთა წ'დისა მის მონასტრისათა. და კამო-რამ-ვიდოდეთ ჩ'ნ მდინა-
 რესა მას არონტისას შთავარდა ვაშკარანი იგი. რ'ლისა შ'ა იდგა შეერე-
 ბული იგი საფასე წყალსა: და ვ'რ ესმა ესე წ'დასა მას შეწუნხს ფ'დ და მო-
 უწოდა | მუშაჲს მას. რ'ლმან უთხრა ესე. და დასწერა ჳ'რი და ჰრქუა: სხუ- U 821b
 10 ლითა ო'ლისა ჩ'ნისა ი'ჯ ქ'ესითა | წარვედ და მივედ მდინარესა მას. ადგილისა N 408a²
 რ'ლისა შთავარდა. და შევედ ვ'ე წელად შენდამდე და შთაჲგ კელი შენი წყალსა
 მას და ჰზოო საფასე იგი. რ'ლი წარწემიდე. და ვ'რ წარვიდა: იგი და იხილა
 სიმბფერე და განძნებოა მდინარისა მის დიდად შეიხურა იგი ორკულებამან
 შესლვად მას: უკუნსამსუნელ კანბიერ იქმნა ლოცვითა მით წ'დისამთა და შევიდა
 15 და შთაჲგ კელი მარჯუენე. და ზოგა საფასე იგი ეგრეთვე შეერული და აღმო-
 ლო. ხოლო ვაშკარანი იგი არა ზოგა და მოიქცა წ'დისა მის რ'ა უჩუენოს ზოგ-
 ნილი იგი. და ე'ლთა რ'ლთა ესმა და იხილეს მისცეს დიდებოა დმერთისა.

214. სოფელის ერთის-გან. რ'ლსა ერქუა დიდა. აღიტაცა მკელმან ერმად
 ექუისი წ'ლისა. ხოლო ერმად იგი კიმობდა სხელსა წ'დისა სუმიონისასა ვ'ე კბე-
 20 ნადმდე მისა მკეტისა მის-გან. და ვ'რ ესრეთ ხადოდა ერმად | იგი წ'დასა მას N 408b¹
 სუმიონს. იწყეს მდაბურთა მათ დუენად მკეტისა მის კიმობთა დიდითა. აქუნდა რამ
 იგი ზირსა მისსა. და ვ'რ წარვლეს დუენასა მისსა ორად მილიონადმდე და ვერ
 ეწივნეს უკუმოიქცეს ე'ლნი. რ' იყო ღამე. ხოლო მშობელნი მის ერმისანი
 გოდებდეს დიდითა ტირილითა წარწემიდეისა მისისათუს და მკეტმან მან მიიღო
 25 ერმად იგი ჰსადად და ვერ შეუძლო კბენად მისა. რ' ღადადებოა იგი ერმისა
 მის რ'ლსა იტყოდა: წ'დაო სუმიონ შემეწი მე. შეესმა ო'ლსა. და დაცვა იგი
 ზირსა შ'ა მკეტისას ლოცვითა მონისა თვისისამთა: და ადღა ერმად იგი და
 მოიქცა მშობელთა თვისთა თ'ა. ხოლო მათ ვ'რ იხილეს იგი შეიხურეს იგინი
 განკურვებამან და მუნქუესვე მოიყვანეს | იგი წ'დისა მის და უთხრეს მას სკურ- N 408b²
 30 ველებოა ესე რ'ლი იქმნა ერმისა მის ზედა. და ე'ლთა რ'ლთა ესმა. მისცეს
 დიდებოა დმერთისა:

215. ხუტესი ვინმე დიდებული ერსა შ'ს. რ'ლი იყო კიაფა სოფლით. შე- U 822b
 იხურა იგი ტულის-ზრახვიამან ბორტმან და აღიძრა შურობად წ'დისა მის. რ'
 ესმოდა დღითი-დღედ სკურველებათა მათ ძალი. რ'ლთა იქმოდა ღ'რთი მის შ'რ.
 35 და ამის კამო ზრახვიდა მის-თუს ბორტისა. და უკუნსამსუნელ აღიძრა იგი რ'ლსა
 იგი დაუბრმო და სწყევდა წ'დასა მას და მუნქუესვე იხილა სიმრავლე ეშმაკათა.
 რ'ლთა შეერეს იგი უკუმართ. და მიერ ჟამითგან ვერღარა შეუძლებოა მდღე-
 ლობისა მისხურებასა და ვერცა წ'დისა სხარებისა წარკითხვასა. და შრავდეს

- ოდეს ჰქუბავნ ლოცვისა ეოფაჲ ჟამის-წირვისა. ვ' აწვის სიტუჲჲდ. შუებრეჲმის N 409a¹
- ენაჲ მისი და დაეშალის და ეცვალის ცნობაჲ მისი და კამა და ვერცაჲ ზერქე-
ლი გინა სეფე შუჲჲლის ზეაღებრობად. და ამის გამო იყო დიდსა შ' სირცხელ-
სა და კლემისა | და მრავალი წურთაჲ ევის ლოცვათა შ' და ვერა ირვის და U 823a
- 5 რ'ლინეჲ ანთუნებდეს მას და ეტკობდეს ვ'დ გრძნებისა ვისისა-გან შეგმითხუ
ესე შენ. და მიიდეჲ მის-გან საფასეჲცა რ'მცა განკურნეს იგი და უძრესად მო-
იყვანეს იგი. უკნაჲსკნელ ადსდგეს მუთფინი ეკლესიისანი ერთ-ერთ და უნდა კან-
ძებაჲ მისი. ხოლო უმე იქმნა იგი ე'ლითურთ საქმესა შ' მდღელობისსა და
ვ'რ აგრძნა ხუცესმან მან დამტკიცებამ იგი ზრახვისა მათისაჲ. ევედრა მათ რ'ა
- 10 უტკონ იგი მტროდთა დღეთა. ხოლო მათ ეკეს ეგრე: მამინ მოვიდა იგი წ'დის N 409a²
მის და დაფარა ცოდვაჲ იგი თვის და ითხოვდა შენდობას. ჰრქუჲ მას წ'დამან
სკმოწნ: უკ'თუ არა აღიარო ცოდვაჲ შენი. არა გეკუს შენდობაჲ. ხოლო მან
აღიარა ე'ლი იგი მის მიერ თქუმული. და შეიწინარა წ'დამან სკმოწნ სინანული
მისი. ევედრა რ'ლს მის-თჲს და ჰრქუჲ: ¶ მამო ცათა და ქ'უნისათ. შეუნდევ |
- 15 ხუცესსა ამს რ'ლი თქუჲ ჩემ გლახკისათჲს. მონისა შენისა. და განკსენ კრული. U 823b
ბაჲ მისი და უხვ იგი დირს რ'ა მიგებურას შენ მსხუერბლი იგი უსისხლოჲ. და
ესე რაჲ თქუჲ დასწერა ხუცესსა მას ჯ'ობ. და განმარტნა კელი თვისი ზეცად
და ჰრქუჲ მას: სახელითა რ'ლისა ჩ'ნისა ი'ჯ ქ'ლითა განკსნილ არს კრულიბაჲ
შენი. წარუგდ ეკლესიად შენდა და წარიკითხე წ'დაჲ ვანგელი და დასრული
- 20 ლოცვაჲ იგი განწესებული | ჟამის მსხუერბლისსა. ხუცესი იგი მოიქცა სოფელად N 409b¹
თჲსა და მდღელობდა იგი დაუბრკოლებულად ეკლესიასა მას შ'. და ე'ლს ჟამის
აკურთხევედა ღმერთსა და მონასა მისსა სკმოწნს:

216. დღესა ერთსა დგეს რაჲ წ'ე წ'დის მის ანტონიოს და გრიგოლიოს
მონაზონნი. იწყო სიტუჲჲდ მწუხარებით და თქუჲ: ვინ იზრუნოს ადგილისა ამის-
25 თჲს შ'დ აღსრულებისა ჩემისა: ჰრქუჲ მას ანტონიოს: ნუ მწუხარე | ხარ მამო U 824a
რ' უფროჲსდა შემწე ეუო ადგილსა ამას რაჲმს მოხჯდე წ'ე რ'ლისა. და ეგრეთვე
გრიგოლიოს იტყოდა. და წ'დაჲ იგი შეიწინარებდა სიტუჲჲსა მათსა. ხოლო ანტუ-
ლას ჰ'დ მოკსენებული ერთი მძათაკანი ისმენდა სიტუჲჲთა ამო და ადვიდა წ'ე
წ'დისა და ჰრქუჲ მას: არა ჰ'ტს გეტუჲჲნ ესენი. და იწყო დაქნად სიტუჲჲთა

30 მათთა უკეთურებითა თჲსითა: და ვ'რ ესმენს სიტუჲჲნი მონნი წ'დას მას აღი- N 409b²
ძბა სულითა და ჰრქუჲ მათ: გრწმინ ჩემი რ' აღსრულებისა შ'დ ჩ'მისა იფოს
ესე იუდა შეამსმენელ და ადგილსა იზრახებოდის წვალებამა მავისი. ვაჲ მავისსა
უბადრესა. რადგენთა სულითა ექმნეს ევე მიზეზ წარწემედისა: ხოლო მათ ესმ
რაჲ ესე დაუკრდა და შეწუხნეს და დასწყავეს ძალი იგი სიტუჲჲთა მისთაჲ. და

35 შ'დ აღსრულებისა მისისა არამრავალთა დღეთა შ'დ აღესრულა რაჲ იგი თქუჲ
მის-თჲს წ'დამან სკმოწნ და ერთბაშად ე'ლთა მივეცით დიდებამ ღმერთსა:

217. კაცი ვინმე აზნუელი გ'უემელ ეყო სმთა-გან ეშჲკათა ფ'დ ფ'ო- N 410a¹
ცხელთა და მოვიდა იგი წ'დის მის და იყო იგი ბრმაჲ დაღიწებულ და მით-

დო წადმან მან თვისით თითითა ნერწყუაჲ ჰირის-კან თვისის და ცხო თუაღთს
მისთა და ჭრქუა: სახელითა მისა ღთისაჲთა. რადმან ნერწყუთა მისითა მისცა
ნათელი შობითკან ბრმასა მას. აღიხილებს შენცა და მუნჭექსევე აღიხილნა და
დასწერა ჳრთი სუთელიოჲ ზურგსა მისსა და ჭრქუა: სახელითა ოღლისა ჩინისა ოჯ

5 ქვისთა აღმართე. და ეჩუენს მასვე ჟამსა კაცი მოსილი სამოსლითა ჰირად-
ჰირადითა და აქუნდა მას სამჯაჲჯ ცეცხლისაჲ და შეკრნა ეშმაკნი იგი მით რღნი
აურეგბდეს მას და განდევნა | მის-კან. და მიერთიკან არდა შესიხინეს მასსაღებდ U 825a
მისა: ხოლო კაცმან მან კითა მით შეუბურბელითა მისცა დიდებოჲ ღრთს N 410a²
და იქმნა იგი მონაზონი.

10 218. კაცი ვინმე. სახელით ონე. გუემულ იყო ორთავე ფერკითა თვისითა
მრავალით ჟამითკან და მართლ-უგუნ-ქცეულ ესხნეს და ჭრწმება მას წადა იგი
და ჭსადოდა სახელსა მისსა. რა მისცეს მას კურნებოჲ. და იყო ჟამი შესაშე დღი-
სა მის და იხილნა ჩუენებით ორნი ანგზნი ბრწინავალედ შემოსილნი მდგომარენი
წადისა მის [თანა]. ერთი მარჯუენით მისა და ერთი მარცხენით და იგი შს მათს.

15 და აქუნდა კელთა მისთა კურთხი ოფნიკისაჲ და მით დასწერა ფერკითა მისთა ჳრთი
და ჭრქუა: სახელითა ოღლისა ჩინისა ოჯ ქვისთა იქმენ ცოცხალ. და შეესე-
ულად განეშორა ვნებოჲ იგი ფერკითა მისთა და მოვიდა წადისა მის მსწრაფელ და
მიიღო | სრული კურნებოჲ და იქმნა იგი მონაზონ და ზოგა მადლი და რაჟამს N 410b¹
ჭსადინ წადისა მას დირს იქმნის სიმენად კმისა მისისა და მარადის ადილებნ U 826b
20 იგი დმერთსა.

219. ქალწული ვინმე. სახელით ევსებია. გუემულ იყო ეშმაკის-კან ველურისა
და მრავალგზის შთაგდო იგი მდინარეს რამცა მოაშთო იგი. ესე მოსლვადმდე
მისა წე წადისა მის ხელვიდა მას ჰირის-ჰირ ჩუენებით და უწოდდა მას. და ვრ
მოვიდა და იხილა იგი უჩუენს მას ხილვაჲ სმინელი რ ჰირის-კან ელვაჲ ცე-

25- ცხლისაჲ კამოჭკრთა და შვის კმა ყო ეშმაკმან მან და ევედრებოდა წადისა მას
რა აცადოს განსლვად მის-კან. და ჩუენებსა მას შს იხილა წადა იგი რ შე-
კრვიდა ეშმაკსა მას და ემოსა მას სამოსელი ბრწინავალედ და ედგა თავსა მისსა
კვრკვრნი და ვარსკულავი | ბრწინავალედ იყო შებღესა მისსა. ზედა კერძო გვრ- N 410b²
კვნიისა მისსა იყო ჳრთი ელვარე | ვა ნათელი მისისაჲ. და ეშმაკი იგი იხილევ U 826a

30 ბოდა შავად ვა ჭინდოჲ. გან-რამ-ვიდა ქალისა მის-კან დაადგრა იგი დიდსა
შს განკურნებას და შიშსა და სათნო უხინდა რა შეურაცხ ყოს სოფელი. და იქმნ-
იგი მოწესე ვე აღსრულებადმდე მისა და ელთა სიზმართა შს მისთა ჭხედვიდა
წადისა მას. და ადივისა ადგილი იგი სურნელებითა და მრავალთა სხუათაცა
ქალწულთა რაჟამს ესმის ჭამბავი წადისა მის კინა დირს იქმნიან ხილვად მისა
35 დაადგრიან უბოლო და დუმარხიან ქალწულებოჲ მათი ოღლსა ვე სიკუდი-
ლადმდე.

220. და კად სხუამცა ვინმე ქალი ჭაბუკი რღი გუემულ იყო | უტყუე N 411a¹
ბითა და ეშმაკითა ფიცხელითა იტანჯებოდა და შადის მოიტანნ იგი ენსა თვისსა.

მოიყვანეს იგი წადის მის. ხოლო მან შეჭირისხნა ეშპასა მას. და შეესყუადა იულტოდა მის-გან და განესნდა კრულებაჲ ენისა მისისაჲ და იწყო სიტყუად და მოიყვანა იგი მამამან მისმან ცოცხალი | და მიიტყა სსხედ თვის და ადიდებდა **U 826b** დმერთსა.

5 221. სხუაჲ ვინმე კად მოვიდა წადის მის გუემული ეშპასის-გან ბოროტისა და დიდი სიმერალე გამოდიოდა სტომაქისა მისისა-გან. და ვრ ელნი ხედვიდეს სენს მას მისსა. მამან სულითა ფარულითა განუგნს ძარღუნი მავნებელნი გუემისა მისისანი და წუთხს რასამე ფად მურალს განვიდოდა უფროჲს ზირველისა და ეშპაციჲ მავნებელი მისი განუგა სძაგულებას მას თანს. და იქმნა ცო- **N 411a**

10 ცხალ კაცი იგი და ქადაგებდა სავრველებას მას. რელი ქმნა მის ზა სადიდებულად დმერთსა.

222. მოიყვანეს მის დაღონებული ვინმე. რელს აქენდა სსმი წელი. სენს მას შა შეუძრავად. და იყო მუცელი მისი განსივებულ დიდად და წე ელთას დასწერა მას ჯრი და ჰრქუა მას: სხელითა ოლისა ჩნისა იჯ ქესითა აღ- **U 827a** დგვ და ვიდოდე. და შეის აღსდგა წე მისსა. და კადც დასწერა და უბრძანა | რა **U 827a** განვიდეს კარე. და განვიდა და ელი ვნებაჲ. რელი აქენდა მუცელს მისსა. განეშორა მას განსლვასა მისსა და წარვიდა ცოცხალ და ადიდებდა დმერთსა.

223. მოვიდა ვინმე წადის მის კაცი. რელს კელი განკმელ ედგა. და ვედრებით ეტყოდა მას: უკთუ გინდეს ძალ-გიც განკურნებად ჩემდა. და ოლისა **U 828a** შრ. რელი იგი დამკვდრებულ იყო მის თანს. ჰრქუა კანდიერად კაცს მას: მნებაუს | განირთხ კელი შენი. და მან განირთხა და იქმნა ცოცხალ და ადიდებდა **N 411b** დმერთს მას დიდებულსა.

224. კულად სხუაჲცა ვინმე. რელის კელი იყო შეუძრავ. ვედრებოდა წადის მას. რა განკურნოს იგი. ხოლო მან დასწერა მას ჯრი და მუნქუესვე მოეგო **U 829a** კელი მისი და ადიდებდა დმერთსა.

225. კაცი ვინმე- იყო მრავლით ჟამითგან გუემული ფერკითა. რელს შადის დასდის წუთხი. და იღვა იგი შეუძრავად და სხუათა შრ იმასხურებოდა. ამას ვა ესმა სხელი წადის მის. მოვიდა | კარაულითა წე მისსა. და ვრ ადიდოდა **U 827b** მთას მას. აღბორკდა კარული იგი და გარდამოგდო იგი ქენად და შემუსრა **U 828b** ძუალი მუორისა მის ფერკისა მისისაჲ. და ეკრეთ შეიღეს წე წადის მის მრავლითა ცრემლითა: და განჰმარტნა წადამან მან კელი თუნნი ზეცად და თქუა: | ოლო იჯ ქე ძეო ღთისა ცხოველისაო და მაცხოვარო სოფელისაო. შენდა მო- **N 411c** იულტოდა გუემული ესე ზოფნად წყალობისა და შეემთხვა მას შურითა ეშპასისა-თა უძრესი ბოროტი. და უკუეთუ მიზოფნიეს მადლი წე შენსა. მოჰხედე ამას **U 829b** წყალობითა შენითა აწვე ჟამსა ამას და მიეცეს დიდებაჲ შენი სხელსა შენსა. რ მონაჲ შენი ვერ შემდლებელ არს ხილვად ესეგრას მას გუემულსა წე მისსა.

და ამის სიტყუას თანა ვა მრავლითა მიზიდვითა განირთხნეს ორნივე ფერკნი მისნი და შეის ახსდგა იგი და ვიდოდა წე ელთას. და ერთბამდ რლოთ ვიხილეთ | ესე მივეცით დიდებამ დმურთსა: U 828a

226. სხუათა ვიეთმე კლად მოიყვანეს ბრმამ ერთი ჭბუკვი წდის მის.

- 5 და იეთ იგი მცირედმორწმუნე. ბრძანა რა განიყვანონ იგი კარკეშე მონას- N 412a
ტურსა წე თვის მისთა. რა იეთოდის მუნ. და ისელა რამ მან დიდებამ სუ-
ლისა წდისამ. რლი მიტეშულ იეთ წდისა მის. ვა ელვამ წე თუალოთ თვისთა
და ესმოდა კმამ მისი ნათელსა მს შა რლ იტყოდა: ივლიანე. აღიხილენ: და
10 მუნქეესვე აღიხილნა და წარვიდა მორწმუნე და აღიდებდა ღრთსა და მონასა
მისსა სჯომონსა:

227. კდ სხუამცა ვინმე ვნებული სიბრძითავე მოიყვანეს წდის მის და მან ჰბერს თუალოთ მისთა და ჰრქუა: სახელითა ოლისა ჩნისა ივ ქესითა აღი-
ხილენ. და შეის აღიხილნა და გუხილნა ჩნ და აღიხილნა კელნი თხსნი და აღი-
დებდა ღრთსა. რ შდ ესოდენითა უამთა მიჰმადლა მს ნათელით:

- 15 228. მოიყვანეს წდის მის დედაკაცი ვინმე დაღონებული და შუახო მას | N 412a
კურთხი იგი თინიკისამ და სახელსდვა ოლისა ჩნისა ივ ქესა და წე ელთასა U 828b
მიჰმადლა მს კურნებამ და ასდგა ფერკთა თვისთა ზედ და ვიდოდა წე ელთასა
და მიმდებ აკურთხევდა დმურთსა:

- 20 229. კაცი ვინმე ქართველნი მოვიდეს წდის მის და აქუნდა მათ სენი
კეთორავანებისამ. ხოლო მან სახელდებითა ოლისამათა მსწრაფელ მიჰმადლა მათ
განწმედა და წარვიდეს სიხარულით და აღიდებდეს დმურთსა:

230. სხუანი კდ ურიცხუნი მამანი და დეანბი მიემთხვნეს კურნებასა მის
მრ მრავალფერობა-გან სენთა: რლნიმე ქუემდებარენი ჰდდგეს და რლნიმე და-
წულელნი და დაკსილნი განიკურნეს. და მრავალთა დედათა რლნი ტუემულ იე-
25 ნეს ბუბუთა ტკავილითა | და ერმანი მათნი უზრდოდ მოწველებოდეს. მიანიჭა მათ N 412b
ოლისა მრ სიმრთელე და სიძის დინებამ. და მრავალნი ბერწნი მრავლით ქე-
ნით | მოვიდოდეს და მიეცემოდა მათ შვილიერებამ: U 829a

231. ესე მრავლისა-განი მცირედი მოკითხარ თქუენ ძმანო ჩემო და მე-
ცნიერებამ ამათი ვუწვე დთის-მოყუარებას თქუენსა სარკებულად სულთა თქუენ-
30 თა. და ელთა რლოთ ესმეს საქმე წდისა მის. ესრეთ შეიწყნარენ ვა ჰეშმარი-
ტი თხრობილი და სუ ჰგონებნ ვითარმცა შემეძლოს ადრაცხვამ სასწაულთა მისთამ
რლ უფრომს ბუნებისა არნ და ვერცა შეუძლებს უძღურებამ გონებისა ჩნისამ
მოთხრობამ მს ად მცირედი ესე შეჰკრიბე და ვუწვე ერთობასა თქუენსა:

232. და რაჟმს უნდა განსლვამ საწუთრომსა ამის-გან სოფლისა წდისა
35 მას. და დტუკებამ ცხორებისა ამის რლ კორცითა აგებულთა დგას. და მოსლ- N 412b
ვად ოლისა და ყოფად მის თანა. მიმიწოდა ჩნ უღირსთა ამათ მოწყაუთა მისთა
და მრქუა: მოველით ძმანო რა გაუწყო თქუენ და გამოკიცხადო თქუენ საიდუმ-
ლომ. რლი არს ჩემ თანა ოლისა მრ. რა გაქუნდეს | სასოებამ კეთილი მდის U 829b

ძისა ღთისაჲ. რ მუ სიერმეს ჩემსა შეურაცხ ვუფ საჭმელი ამის საწუთროჲსაჲ შედრეკითა მუგლთა ჩემთაჲთა და მრავალთა ცრემლთა დთხეკითა ვეგედრე ოღსა ჭეშმარიტსა ღრისა და ვთქუ: სთნთა გიხნდინ სახიერო ოღო რა განვერე და თავის-უფელ ვაქმნე ამის სოფლისა საჭმელთა-გან და არღარა ეძიებდეს ბუნებაჲ.

5 ჩემი გემეფას მისსა რ ღლითაჲჲ სახითა. რ შემძლებულ ხარ ეღისაჲჲ თოფად და შენ მომამდლე მე თხოვამ ჩემი: ხოლო მან რღი გამოაცხადებს სიადრეულთა. N 413a1

თანაბოფების და ეღთა შეეწევის. რღნი ხადან სახელსა მისსა. მუესეულად აჩუენა სიკლახსკესა ჩნსა ვაცი ბრწყინვალე შემოსილი ნთლითა და ეღებებ სს-ხილავი. და ვრ ვიხილე იგი დამეტა მე განკრეებაჲ დიდი და აქუნდა მს ჭურ-
10 ჭელი რაჲმე განწმედილი მსკავსი ღანჯინისაჲ და მოვიდოდა იგი ჭურთა ჭელა ვღდის | მოვიდა ჩემდა და ვინილე ჭურჭელსა მს შა წდას ვა მარტული U 830a ბრინჯისაჲ სპეტაი ოღ. რღ ებრწი არა სდა მიხილავს და ვგრცა შემსლე-ბულ ვარ სახესა მისსა მოთხრობად. და აღიღო სჲმი მარტული ღანჯინისა მის-გან და შემსნუა ზარსა ჩემსა მე კლახსკეს: და შრ უამითგან ვე აქამოდე დღე-

15 სს კვრავსკეს რღი იგი შემეგობილ არს ადგომითა ოღისაჲთა ვიხილე კაცი N 413a2 დმერთშემოსილი. მომავალი ჩემდა შდ მსხურბლისა მის შეწირვისა და აქუნდა კელთა მისთა იგივე ჭურჭელი მითვე საჭმელითა და ღირს მუეის მიახლებად მისსა და მუევის იგი ვე მეუ უამდმდე. და ვრ მოქვის დღე იგი კვრავსკე ებრ-თვე უვის და არნ გული ჩემი სიხარულსა შა მიუწდომელს. ხოლო სიტკბოებაჲ

20 გემომას მისისაჲ ვერ შესაძლებულ არს მოთხრობად. ესე ვაუწუე თქვენ სარკე-ბელად სულთა თქვენთა. რა ვაქუნდეს სიმტკიცე და ჭეოთ სასოებაჲ | თქუენი U 830b ოღისა შრთ სრულად. იკულეთ უკუე აწ საურარული და დამბჩხებით მტენ-ბანი ჩემი. ეძიებდით სიწმიდესა და მშჯდობასა რღისა თხნიერ ვერეინ იხილოს ოღი და უფროჲს ხოლო იყოფოდინ სიურარული თქვენ შორის და მოაკსენეთ

25 ვრ იგი ეტოფდა ოღი მოწათეთა თხსთა ვღ | ამით უწუოდან ეღთა ვღ N 413b1 მოწათეინი ჩემი ხართ ვეუეთე იურარებოდეთ ურთი-ერთას. ხოლო მე ვა იგი მოცაქული იტყვს. აჭა ესერა შევიწირვი და ჭამი მოქცევისა ჩემისაჲ მოახლე-ბულ არს: რ ოღი შეჩუენს მე და მუწევა განსლვამ ჩემი ამიერ სოფლით:

233. და ვრ გარდატეეს ათნი დღეინი შდ სიტყუათა ამთა შეგებობით ჩნ

30 ეღნი წე მისსა ჩეუელებისა-ებრ შდ სამწუხრომსა კალობისა. ხოლო მან შე-წირა მადლობაჲ და მისცა დიდებაჲ ოღსა და თქუ: კელთა შენთა ოღო შეგ-ჭეგდარებ სულსა ჩემსა. და ესრეთ აღმოუტევა სული თხნი და მისცა | კელთა U 831a დამბადებელისა თხისისთა და მშჯდობით ძიდი იგი ღირსთა მისთაჲ დამიძან თთუე-სა მისსა ოფ და სჲსა. დღესა ზარსკეესა. ზარველსა ვამის ღამისასა. ინდიქტიონსა

35 ათსა. ხოლო დასაბამითგან წელთა. ვრ ანტიოქელი ითვალეენ. ექს ათას ორ- N 413b2 შეოცსა. ად ვინამთგან იწყო აღსლვამ სუეტსა ჭა. რაჲმს იყო ნეტარისა ონეს თა. ესრეთ აღირაცხები: ხოლო დაყო სუეტსა მს ჭა მახლობულად ნეტარისა ონეს ექუსი წელი: და შდ მისა აღვიდა სუეტსა მს ჭა რღსა აქუნდა სიგრძე

ორმოცი ბრჭალი კაცისაჲ. და დაყო მას ზ^ა რვეჲ წელი და შ^დ მისა ადუქმნეს
 მას მთას ზ^ა საკრველს სუკტი ქეთა კმელითა და დაყო მას ზ^ა ათი წელი.
 უკუანადკნელ აღაშენა სუკტი იგი და გამოცხადებითა ო^ლისაჲთა ადვიდა მას ზ^ა
 და დაყო მას ზ^ა ორმოც და ხუთი | წელი: და ჰ^ლ. რუჲსი მოიწია იგი ნეტა- U 831b
 5 რისა ი^გის: იყო ექუსის წლის. და არს ე^ლნი წელნი ცხოვრების მისისანი სა-
 შოც და ათხუთშეტ წელ. და | ესრეთ მიიცვალა იგი ო^ლისა და ცოცხალ არს N 414a
 იგი შ^დ სიკუდილის მისისა. და ვ^ა წაროჲ აღმომდინარე. მარადის აღმოატყ-
 ნებს კურნებათა წ^დაჲ იგი გუამი მისი. და მისცემს უშურველად მათ. რ^ლნი
 სარწმუნოებით ითხოვენ ო^ლისა-გან. ხოლო რ^ლნი დღესასწაულსა კსენებისა მი-
 10 სისასა ეზიარებიან და გულს-მოდგინედ მოსწრაფებით მოვალნ სმენად დიდებულ-
 თა ამათ საკრველებათა მისთა. ნყოფსაჲსეჩი და სულიერითა კეთილთა განმ-
 ძლარნი მიიქცვიან საყოფელად თჳსა.

234. და აწ დიდებამ მივევით ო^ლისა ღ^რთსა ჩ^ნსა. მას დიდებულსა. რ^ლი
 მოსცემს მთაშთა მისთა ესეგ^რს მადლსა და ვითხოვთ ჩ^ნცა სახიერების მისისა-
 15 გან. რ^ა ზიარ სათნოებათა მისთა მევენს ჩ^ნ და ლოცვითა მისითა | განმარინნეს U 832a
 ჩ^ნ მრავალურთა-გან | მახეთა მტერისათა და ე^ლისა-გან მწუხარებისა და რისხვი- N 414a
 ს. ჳირისა-გან და იწროებისა. და ღირს ვიქმნეთ შ^დ აღსრულებისა ჩ^ნისა მარ-
 ჟუნით ქსტესა დადგომად. რ^ლ იგი არს ჳ^რიტი ღ^რთი ჩ^ნი. და ვინილოთ
 20 ჩ^ნთა მოტყუებისა და ოხითა და ვედრებითა მისითა შევირაცხნეთ მათ თანა.
 რ^ლნი სათნო კევნეს ო^ლისა დიდებისა. ქ^ტესა ღ^რთსა ჩ^ნსა. რ^ლსა შეენის
 დიდებამ და ჰ^ტივი. მამისა თანა სულით წ^დით-ურთ აწ და მარადის და უ^გი
 უ^გ ამინ:

საკუთარ სახელთა საძიებელი

აბანო (ადგილი) 269,7.
 აბლად მელქი 166,18,22,26.
 აბელი 58,9.
 აბრაჰამი 58,11,13; 194,37, 215,25; 229,15
 აბუკურა 165,28; 166,4,18; 173,8,13.
 აბოთონ || ალათონ (ჰაშა რომისა) 95,19,
 96,23, 97,11, 99,22, 126,18, 127,3,33.
 აგუსტო (თვე) 60,1, 25,3,14, 165,14.
 აგუსტო (კეისარი) 186,3.
 ადამი 30,27, 58,8, 118,16, 143,14,
 175,15, 179,38, 185,40, 231,9, 305,13.
 ადონია 135,27,30.
 ადუსტალიოს 48,21,28, 49,16, 50,12,
 52,20.
 ათანასი (აღექსანდრიელი) 2,12, 100,21.
 ათანასი (მთავარეპისკოპოსი იაკობიტელ-
 თა) 62,7,11,23.
 ათანასია 108,24.
 ათენოგენოს 152,17,20.
 ათარისი 22,25,36, 23,4.
 აურატოს 15,12
 ალამონდარ 306,31, 307,3,18,22,29.
 აღექსანდრი 160,22.
 აღექსანდრია 28,5,7,9; 48,2,20; 61,22;
 63,7, 69,7, 71,29, 76,2, 78,86, 108,7,
 193,2,27, 197,19,21, 266,16, 207,23,
 208,15,22, 314,26.
 აღექსი 161,2,24, 162,14, 165,2.
 აღფა 117,7,14,15,16.
 ამალეკი 58,17.
 ამნტიოს 294,28.
 ამნუელი 335,37.
 ამპაეუმ 19,29.
 ამონია 193,11,
 ამონიოსი 28,3, 43,30.
 ამფილოპი || ამფილოპი 1,17, 2,31,36,
 4,20, 5,2.
 ანა (დედა მქსიმეისი) 60,12.
 ანა (მღვდელ-მომღვარი) 115,19.

ანანიოზ 195,10,16.
 ანასტასი (მუფე) 16,28, 17,26.
 ანასტასი (მოწაფე სუმენისი) 248,27.
 ანასტასიოს (პატრიარქი) 314,26.
 ანასტასიოს (მოწაფე მქსიმეისი) 65,15,
 66,11, 67,36, 71,2, 73,32, 94,5,6,32.
 ანასტასოს 324,6,15,24.
 ასატოლია || ასატოლზ 135,14, 142,2,8,
 144,16, 160,5,14
 ასტელოს (ადგილი) 196,36.
 ასტეულას 273,5,21,27, 280,14,16, 299,6,
 335,27.
 ასდრია 42,4,6, 43,4, 96,3,4, 126,9,
 130,2, 131,22.
 ასტექსანტი 1,24, 80,21.
 ასტოქია 2,16, 3,5, 5,10, 61,23, 62,10,
 76,2, 215,4, 216,17, 219,12, 243,21,
 250,12, 252,25, 261,13, 287,18,
 291,26, 294,7, 295,19, 302,16,
 307,26, 308,1, 314,15, 324,15.
 ასტონი 213,13.
 ასტონიოს 258,2, 272,22, 335,23,25.
 ასინანდელი || ასინანდორელი 1,15, 2,32, 4,27.
 ათლონოსი 308,4,
 აზამიელი 61,32.
 აზახი (დაბა) 308,1
 აზნისი 160,14.
 აზოლინარსი || აზოლინარისი 1,22, 85,18,
 98,7.
 აზოლონი 50,21, 133,10,12; 18,21,26; 31,
 134,14,15 et pas.
 აზრილი 124,30, 160,18, 188,9, 193,1,
 197,22, 198,1.
 აზრბია 21,29.
 აკეთა 307,16,20.
 არიოზი || არიოსი 2,17,33, 3,16, 85,13,
 98,5, 161,20, 325,26.
 არიონი 42,4,6, 43,4.
 არისტოტელე 54,34.

არნტი 334,7.
 არსენი 95,5.
 არტემი 50,21,51,28,158,14,15,18,159,10.
 ასია 22,24, 104,12, 106,22.
 ასკალნი 22,30, 27,27.
 ასკლანია 144,9.
 ასკლიპიონი 50,22.
 ასტრონომი 324,23.
 ასურასტანი 62,8, 321,15.
 ასურეთი 6,23, 62,5, 162,2, 172,14.
 ასურნი 53,11, 58,24, 62,20, 243,22.
 აფრიკეთი 66,26, 67,18, 68,2, 69,8,10,
 71,19, 73,20, 170,9.
 აფროდიტო 191,33,36, 192,9,10.
 აფროდიტე 50,21, 287,26,36.
 აფხაზეთი 94,6,15, 170,10.
 აქილეე 54,37.
 აღნსე 161,10.
 აჭრნი 26,31.

ბაბელა 5,11,24,27, 6,3, 44,5,7,9,13, et pas.
 ბაბილონი 58,27, 165,22, 173,14.
 ბაბულა 311,6, 328,11.
 ბანდილონი 194,6.
 ბანტასინი 206,16.
 ბასილია 25,27, 26,11,17,19,20,22.
 ბასილია (კესარიელი) 1,4,9,16,18,24, 2,1,12,20,
 29, 3,5.
 ბასილი (მღვდელი) 165,18, 172,25.
 ბასილი (ჰემელი) 5,9,6,19,24, et pas.
 ბასილიონ 329,6.
 ბასოს 137,3,4, 139,16.
 ბატნელი 174,2.
 ბეკერტონ 325,24.
 ბეთლეემი 23,25, 29, 186,10.
 ბერონი 199,32,33.
 ბერსენი 5,12,14,19, 16,33, 307,17,30.
 ბესელიელი 264,36.
 ბეტა 117,15,17.
 ბიგელის 260,5.
 ბიზანტია 76,2, 94,12, 95,26.
 ბითონია 77,3.
 ბიტადონ 317,37.
 ბოკელე 94,9.
 ბურღახეთი 170,10.

გაბრიელი 177,25,26,27, 182,6, 210,1,
 236,24, 281,20.
 გაიოზი 197,23.
 გალილეა 11,27, 90,34,35,91,11,186,16,
 195,12.
 გამოსლუათა (წიგნი) 168,22.
 განი 117,16.
 განწყება 71,31.
 გედეონი 58,18.
 გეენი 243,7, 256,8.
 გელასი 34,8,11.
 გიორგი გეორგი (დიდი მწამე) 1,6,4,1,
 28,34, 17,14.
 გიორგი (ვინმე) 241,10, 327,4.
 გიორგი მალუა 69,28.
 გიორგი (მეტროპოლი) 96,23.
 გიორგი-წმიდა 171,16.
 გოლგოთა 91,9.
 გორდიანე 125,6,19, 133,4, 135,17,
 137,3,26, 143,4, 160,12,22.
 გრიგოლ (ანთანოსოელი) 1,14, 2,30,32.
 გრიგოლ (მეფე) 69,33, 70,5.
 გრიგოლ (მონაზონი) 335,23,27.
 გრიგოლ (ნოსელი) 1,15.
 გრიგოლ (პაპი) 125,2,3.
 გრიგოლ (მეტროპოლი) 69,30.
 გრიგოლ (დ. თისმეტეველი) 100,29.
 გრიგორი (გორდიანე მეფე) 143,4,7,
 144,10,15, 160,5,13.
 გუეთი 170,9.
 გუთი 325,25.

დაბაგება (წიგნი) 51,2, 168,22.
 დაითი (მეფე) 37,24, 58,19, 64,36,
 186,16,18,19, 286,12.
 დაითი (წიგნი) 223,1.
 დამსკო 311,21.
 დანდალიკი 218,2.
 დანიელი 58,27, 180,18.
 დასიმი 106,14.
 დაფნი 96,2, 310,24.
 დეკენბერი გეგემბერი 24,11, 31,5, 43,3,
 225,31, 300,8.
 დეკეონი 48,6,20,22.
 დელამეთი 170,11.

- დემოსტენე 54,33.
 დიალოღოსი 125,4.
 დიდა (სოფელი) 334,18.
 დიდი ღაზრა 22,20, 25,10.
 დიდიშოსი 98,12.
 დიოკლიტანე 108,4.
 დიონისიოს (ეპისკოპოზი) 285,16.
 დიოსი 50,1,11, 51,28, 148,29.
 დიოსკორე 61,16,22, 98,10.
 დომენტიანოსი 105,13, 106,15.
 დომინიოსი (პატრიარქი) 250,13,25,
 313,32, 314,16,24,
 დონოსი 42,4,31.
 დოროთეოსი 333,4.
-
- ეასი 54,37.
 ებუტე 35,12, 43,31, 51,5, 69,7, 108,7,
 143,7,8,11, 197,21, 202,2,5.
 ელეში 86,27, 186,21.
 ელესა 216,15.
 ეგა 143,15, 179,5.
 ეგატრე 98,12.
 ეგერიოსი 332,17.
 ეგარგენზ 24,13,28.
 ეგეზიოსი 252,16.
 ეგლოკია 17,13.
 ეგლოქსია 108,23.
 ეგოლდის 311,5.
 ეგოზე 24,21 25,1, 173,5.
 ეგოზოზი 22,14.
 ეგმანოელ || ენანუველი 14,11, 225,14.
 242,15.
 ეგნომიოსი 1,23.
 ეგსები 336,21.
 ეგსებიანე 3,15.
 ეგსებიოსი 3,34, 4,32, 33,13.
 ეგტოქიოსი || ეგტუქი (პატრიარქი) 98,9,
 101,31, 314,30.
 ეგფემია 15,12.
 ეგფემიანე 161,1,3,8,16,19, 162,18,19,
 163,8,33,35.
 ეგფემიოსი 17,7.
 ეგფრატო 320,9.
 ეგქსანტი 4,34.
 ეგეკიელი 180,16.
- ეზრა 58,28,30.
 ელეკტორი 131,22.
 ელესოსი 4,34.
 ელია (იერუსალიმი) 28,16,21.
 ელია (პატრიარქი) 19,2, 20,7.
 ელია (წინასწარმეტყველი) 32,17, 58,20.
 247,10.
 ელია (ძმა იოანესი) 15,19.
 ელისაბედი 180,33, 182,33.
 ელისე 17,36, 58,21, 243,8.
 ემეწა 118,2,25, 119,3,20, 120,6,15.
 ემიდელთა ქალაქი 21,31.
 ემრაკოსი 4,35.
 ემიფანე 267,38, 311,8,11.
 ემტუქიოსი 61,22.
 ენაელი 54,38.
 ერენუმოსი 1,1.
 ერინეოსი 104,28.
 ერტონი 319,33.
 ესავი 58,14.
 ესაია 30,7, 174,20, 178,28, 187,0.
 ესტადი 25,20.
 ესტიოსი 3,15.
 ესტუფანე 70,18, 71,11, 82,27.
 ეფესო 71,29, 90,1, 97,4, 103,20,28,
 198,3.
 ეფრემიოსი 227,20,26, 233,7, 249,27,29,
 250,25, 260,6.
 ექსოვიტი 68,29.
-
- ეესა 72,31.
 ეიზოზ 74,34, 75,32, 79,24, 82,18,20.
 ეიკტორინოსი 46,11,13.
 ეგრეტანს ჭალაქი 131,15.
 ზაქარია (პატრიარქი) 61,4.
 ზაქარია (მღვდელთმთავარი) 181,13,32.
 ზაქე 116,10,11, 117,4,7,21.
 ზეესი 51,26, 52,25, 54,37.
 ზენონი (ამბა) 207,24.
 ზენონი (მეფე) 16,28, 17,7,26.
 ზღუამეულარი 165,30.
-
- თაბორი 285,12.
 თაკუერი 94,15.
 თედოსი შირე 112,21.

თეოდორუსი 29,17, 31,19, 43,19.
 თეოდორე (ახუგურა) 165,26, 173,8.
 თეოდორე (შანი) 66,26, 67,3,8,16, 70,9.
 თეოდორე ქილა 70,28.
 თეოდორე 16,30,33, 131,22, 172,8,
 321,18, 331,19.
 თეოდოსი || თეოდოსი (ეპისკოპოსი) 77,3,
 82,28, 83,10.
 თეოდოსი (იპატოსი) 77,4,6,8.
 თეოდოსი (სუტესი) 94,7.
 თეოდოსი 45,26, 173,6.
 თეოდორიტე 98,13.
 თეკლა 109,9, 147,33.
 თემისტე 99,11.
 თეოდოლე 47,2.
 თეოდორე შიმოფსეუტელი 98,12.
 თეოდორე 23,33, 24,9, 25,34,37,26,28,
 82,23, 96,27, 99,2, 302,15, 326,27.
 თეოდოსია 135,16, 136,16,36, 137,7,
 139,2,26, 145,34,146,17,35, 153,17,
 160,6,15,17.
 თეოდოტე 108,21.
 თეოტისტე 108,22.
 თეოტენა 269,12.
 თეოფანე 96,24.
 თეოფილე 280,11.
 თეოფილოს 4,34.
 თეოზარისტე 70,31.
 თესლანტიკე 95,31.
 თომა 69,29, 70,1, 173,8, 181,27,
 268,5, 324,23, 331,19.
 თორნე (სუმიონ შესუეტისა) 248,10,
 256,17.
 თრაკია 74,35, 250,12.
 თხემისა ადგილი 19,4,9.
 აკობ ბატნანელი 174,2.
 აკობი (პატრიარქი) 58,14, 185,15.
 აკობი 91,24, 255,11.
 აკობიტი 25,30, 62,7,20.
 ანბრე 51,1.
 ანე 51,1.
 ანვარი 1,1, 5,3, 10,20, 15,5,15,28,1,
 44,5, 48,1, 60,1, 95,15, 103,18,
 106,21,26, 111,16, 160,14.
 ანაპოლე 62,5.
 აგრიკაჲ 160,18.

იერემია 37,10,12, 53,12.
 იერიქო 24,34,38, 173,12.
 იერუსალემი || იერუსალემში || იერუსალიმი
 4,8,11,12, 17,12, 19,2, 25,28, 61,4,5,
 76,3, 261,12, et pas.
 იესე 174,19.
 ივა 98,14.
 ივირიანოს 6,23.
 ივლითი || იუდიოთი 58,30, 147,32.
 ივლიანა 259,6,18.
 ივლიანე (ეპისკოპოსი) 10,21.
 ივლიანე (ეპეწელი) 118,1, 119,3, 123,6,
 124,6.
 ივლიანოს 6,23, 256,6.
 ივლიო ქალაქი 133,4, 160,6,12.
 ივლისი 94,14.
 ივისი 25,2.
 ივსტუზიანე || ისტუზიანე (შეფე) 16,34,
 61,30, 250,16, 314,5,8,35.
 იკანიელი 1,17.
 ილარიონი 3,14.
 იოანე || იოვანე (ნთილისმცემელი) 10,22,
 11,22,27, 58,32, 217,4,17, 216,30,32,
 218,4,17, 247,11, 292,22.
 იოანე (მამა სუმიონისი) 216,16.
 იოანე (მოძღუარისი სუმიონისი) 221,3,6,21.
 222,7,20, 224,13,22, 227,16, 233,13.
 იოანე (დიაკონი) 324,33,38.
 იობი 78,4, 250,22, 274,36, 275,9,
 288,16.
 იოვანე (ერისთავი) 69,10.
 იოვანე (პატრიარქი) 315,2,14,29,37, 316,3.
 იოვანე (შანი) 62,34, 63,4, 66,9,24.
 იოვანე (შეგნებუელი, სოხსტერი)
 15,5,8,10,17,17,25,22,60,22,173,8,10
 იოვანე (მოწაფე სოხსტერისა) 23,33,
 26,28.
 იოვანე (სვვა ჰ სვვა) 4,35,106,26,108,2,
 111,32, 253,19, 264,4,35, 275,21,
 313,30, 323,13, 336,10.
 იოვანე || იოვანე (მხარებელი) 104,19,
 198,1,3, 199,34, 200,26,28, 201,21,24.
 იონადაბი 53,12,14,58,24.
 იონა 115,24, 262,33.
 იონნი 1,10, 2,4, 257,29.

იორდანე (კაცი) 294,15.
 იორდანე (მდინარე) 4,10, 11,16, 23,35,
 24,29, 165,30.
 იოსები 33,16,28, 58,16, 78,4, 115,11,
 116,3, 175,13, 185,8,24.
 იოსტასი 314,7,12, 315,3, 316,20.
 ისაყრია 189,3, 335,35.
 ისმაელი 31,8, 41,17.
 ისმაიტელი 313,20.
 ისრაელი || ისრაილი 45,2.
 ისო ნაჟე 58,18.
 იტალია 126,34.
 იულა 175,13; 185,17, 186,29,30. 243,9,
 335,32.

კაბადოკია || კაბადუკია 1,10,18, 25,27,
 238,13, 309,35.
 კაიფა (სოფელი) 334,32.
 კალაშონი 24,30.
 კალიანე 327,4.
 კალოტროზისი 259,15.
 კანობი 108,8,19, 112,8,11, 113,6.
 კანობი 28,5.
 კარმელი 247,11.
 კასია 318,19.
 კასიო ქალაქი 279,23,25.
 კასიოსი 108,7.
 კასტელი 18,5, 19,22.
 კერეხიოსი 53,6.
 კესარია ბითონიისა 77,3.
 კესარია კაბადოკიისა 1,10,18, 2,5, 4,4,20,30,
 298,30.
 კესარია პალესტინისა 3,97,28.
 კილიკიელი 369,12, 332,32.
 კიტარი 94,6.
 კლავტიოლი 162,1.
 კლეოპატრა 126,9.
 კობრამონი 310,7.
 კოლონიელი 16,12.
 კომპრიკოპოლი 156,35,38, 157,35,24,
 158,5,29, 159,8.
 კონონი 27,25, 280,21,26,37, 281,10,
 282,32, 325,35.
 კონსტანტინეპოლი 2,32, 17,5, 60,21,
 61,30, 62,19, 63,7, 71,28, 89,37;

90,2; 96,17, 97,3, 126,36, 250,14,
 263,31, 290,15, 294,5, 313,33.
 კონსტანტინე (დიდი) 4,36, 25,27.
 კონსტანტინე (ძე არაკლდისა) 63,12,22,
 69,32, 73,15,18, 96,10,15, 97,11.
 კონსტა (ძე იმისი) 63,22, 68,17.
 კონსტანტინე (მოავარი) 290,15.
 კრინეოს 4,35.
 კოზიონი 4,35.
 კულიზმა 35,21,22, 41,6.
 კულიოსი 6,23.
 კურკოზი 318,36.
 კურილე || კირილე 4,13,14, 98,13, 112,22,
 113,10.
 კურნე 193,18.
 კუროზი 62,32,34, 63,16, 67,20, 79,1,
 96,26.
 კუროსი 106,26, 108,2, 111,31.

ლავდიკია 172,3,14, 261,13, 263,14,
 290,9, 299,15, 305,26.
 ლაზარე 282,10, 288,15.
 ლეონი 97,12, 99,29.
 ლეონტიოსი 106,28.
 ლიკია 104,2.
 ლიკინოზი 52,15,23, 24,53,29,59;4,22,31,
 et pas.
 ლოკანელი 140,28.
 ლოთი 58,10, 229,17.
 ლონგინოზი 188,9,11,189,1,24,191,1,2,
 192,25,9,19, 298,31.
 ლონილი 250,14.
 ლუდია 1,6, 3,12,38,39, 4,8,15,31.
 ლუკა (მასარეპელი) 103,29, 105,8.
 ლუკა (მოავრდიაკონი) 119,20, 121,26.
 ლუსტრა 104,2.
 ლუბია 193,11.

შადიში 58,18.
 შათე 105,7.
 შისი 202,1, 215,1.
 შაკარი 51,10, 96,25,28, 99,4.
 შაკელონი 74,35.
 შაკელონი 1,23, 98,8.
 შალანტი 248,33.

მანიქეელები 291,33, 295,5.
 მარეხ სპარსი 98,14.
 მართა 216,21, 219,34, 263,2, 264,17,
 278,26, 281,33.
 მარიალი 160,20.
 მარიამი (ქალწული) 8,25, 15,24, 178,25,
 179,28, 281,14, 287,24.
 მარიამი (და სოხსტერისა) 16,36, 17,4.
 მარიამ-წმიდა 162,6,29, 163,11.
 მარიანოს მეფე 156,2,28,34, 157,2,7,27,
 158,1.
 მარინა 158,5,8.
 მარკიანე 15,16, 18,7, 61,21.
 მარკოზი 105,8, 111,28, 112,1,2,7,
 193,16,18, 194,5, 195,29, 196,9,
 197,12,20.
 მარმარიკია 193,11.
 მარტი 132,17, 133,1, 160,19, 161,1,
 165,16, 174,1, 195,39.
 მარტინა 63,18,19,21.
 მარტინე 67,18, 68,19,22,23, 97,16.
 მაქსიმე აღმსარებელი 60,4,14, 61,8,
 64,26, 68,19, 27,17, et pas.
 მაქსიმოსი 104,12.
 მაღუდა 69,28.
 მეგრელთა ქუეყანა 93,34.
 მეღეთიოს 4,34.
 მეღუტი 4,19.
 მეღუტი 2,16,18, 3,2,9,25.
 მეღი 61,24.
 მეღიპეზედი 285,12.
 მენოთინი 112,21,26.
 მერისელი 33,14.
 მესიმარია 79,24, 81,20, 85,33.
 მეფეთა (წიგნი) 168,22.
 მეწამული ზღვა 31,9, 11,30.
 მზის-ქალაქი 141,20.
 მილანი 195,17.
 მონა 71,11, 73,15.
 მიქაელი მიქელი 165,11, 171,18, 172,12,
 236,24, 281,20.
 მიჭრავანი 160,16.
 მოსკე 29,19, 32,14,23, 33,8, 45,3, 58,16,
 180,15, 245,7, 264,23.
 მოქიმოსი 119,20, 121,26.

მულიტონი 270,21.
 მუნღირი 21,27.
 მურვანი 166,18.
 ნახუქოდონოსორი 58,30.
 ნახარეთი 177,32, 186,16.
 ნეა ლაგურა 19,15, 24,24, 25,10.
 ნემან ნემან ასური 243,9, 256,9.
 ნერბა 106,15,22.
 ნერონი 104,11,12, 105,14.
 ნიკა ნიკეა 14,15, 71,28, 89,37, 97,3,
 235,9, 264,9.
 ნიკომიდა 264,9.
 ნიკონია 2,31, 4,20.
 ნიკოზალი 15,11.
 ნილო 98,8.
 ნინუქელი 58,32, 262,31.
 ნისიმე 202,15, 203,8, 212,34.
 ნისტორი ნისტორი 63,10, 98,8, 99,32,
 101,36.
 ნოე ნოე 50,34, 58,11, 117,27.
 ნოემბერი 5,5, 24,20, 252,4.
 ნომერიანოსი 5,10,14,19,26,28,30, 44,8,12,15,
 45,7, 118,3.
 ნოსელი 1,15, 2,3.
 ნუბეთი 170,9.
 თბიანოზ თბიანოზ 32,33, 33,6,
 42,16, 43,7.
 თესეთი 94,5,9, 95,29.
 თეტავიოსი 188,31,33, 189,2, 190,5, 191,
 38.
 თლონფორნე თლონფორნე 58,31, 147,33.
 თნორი 96,26, 99,4, 102,1.
 თრბილეოზი 54,12.
 თრენტე (მდინარე) 269,6.
 თრენტოს (სოფელი) 269,2.
 თროგინე 61,32, 71,9,10,12, 98,12.
 თრფეი 53,34, 54,14.
 თრონირი 67,34, 75,9.
 ზავლე (მოტიქული) 32,4, 54,13, 55,35,
 58,36, 103,18, 229,21, 243,23.
 ზავლე (ზატრარქი) 63,23, 67,12,20,
 96,27, 99,2, 102,1.
 ზავლე (სინქლი) 36,28, 38,26.
 ზავლე (იზატოსი) 77,4, 82,18,20.

ზაგლე ემეწელი 124,27,29.
 ზაგლე (ჭრომაელი) 131,22.
 ზაგლე-წმიდა 162,36.
 ზაღას 50,21.
 ზაღესტინა 3,26, 21,29, 28,6, 314,29,26.
 ზამთილია 333,11,
 ზამთილოსი 3,30.
 ზანსოფი || ზანსუფი || თანსოფი || ზანსოფიოს
 48,24,30,31, 49,12,19,35, 50,1,
 58,6,8,10. et pas.
 ზარდას || ზარდაღა 262,22, 263,41.
 ზატონი 105,17.
 ზატრაილა 4,34.
 ზედაკიოს ზაზა 127,33, 128,32.
 ზერკერი 75,1, 79,24, 85,34.
 ზეტრე (მოტიქული) 14,20, 55,35, 67,9,
 111,18, 285,13.
 ზეტრე (მთავარდაიკონი) 130,31, 132,9.
 ზეტრე (ზატრიკი) 69,12,18,18, 78,8.
 ზეტრე (სხვა და სხვა) 28,8, 75,33,35,
 96,27, 99,2, 111,17.
 ზეტრე-წმიდა 163,29,30.
 ზეტროს აზამიელი 61,23.
 ზილა 220,34.
 ზილატე 55,31, 139,34.
 ზიროსი 63,16,18,21, 66,27, 67,20, 71,2,3
 96,27, 99,2.
 ზიტარიონი 206,11,13,33, 207,7,213,9.
 ზლატონი 54,34.
 ზოლიხრონიოსი 96,31, 102,2.
 ზოტრაელი 55,30, 139,34.
 ზორფერიონი 206,11.
 ზრეტარი 93,8.
 რაბი 293,20.
 რაბენი 67,7.
 რათი 28,2, 31,10,15,17, 43,16.
 რეჰბი 53,13,15,17, 58,24.
 რიგი 82,23.
 რიგინი 264,9.
 როდეონი 278,37.
 რუბა 19,16,32, 21,36, 27,17.
 რუსიანე 148,36, 149,36, 150,1.

საბა (განწმენდილი) 4,35, 15,7,9, 17,23,28
 18,5,25, 165,17, 171,32,
 172,5,26,34,37, 173,8,7,15.
 საბერძნეთი 170,10, 208,19, 307,11.
 საბორი 5,12,21.
 საგარედნი 300,38.
 საკურველი მთა 215,3,10, 247,17,20,
 251,1, 260,30, 278,5, 308,26,309,3.
 სალოსტი || სალოსტიოს 17,25, 53,5.
 სამბო 298,3.
 სამკურველო 93,26,33.
 სამოკელი 300,32.
 სამოხე (სოფელი) 268,16.
 სამსონი 184,22.
 სარაზიაგი 196,1.
 სარკინოზნი 21,27,29, 29,13,14,29, 69,8,9,
 170,11, 307,15,16.
 საროჯი 174,3.
 საული 58,20.
 საქსონნი 132,11.
 სეპსტანოსი || სეპსტანე 135,15,
 136,6,15, 137,14, 139,24, 148,11,13,
 160,17, et pas.
 სეპეროსი 61,16,22,32, 63,9, 98,10,
 101,36.
 სევირონი || სევირა 255,8, 257,5,
 273,6.
 სეიდა 166,38, 167,2,9,15,19.
 სეკდენბერი 82,18.
 სეკობლე 49,2.
 სელეკია 220,33, 233,8, 262,15,
 279,8, 285,17, 310,8, 326,9.
 სერანისა 197,8.
 სერგი 71,16, 72,30.
 სერგიოს (ზატრაქი) 62,19,20,29,33,34,
 63,4,15,16, 67,20, 96,27, 102,1.
 სერგი-წმიდა 29,20.
 სერემიოსი 313,31.
 სერჯი 40,15.
 სეტრონიე 1,7,18.
 სიბილიოს 53,5,7.
 სიბინონ 195,17.
 სიდონი 91,15.
 სიკილია 65,37, 95,24,35, 125,23.
 სილვია 125,22,24, 127,7.

სილაპამი 171,37, 172,4.
 სილაფანე 119,19, 121,26.
 სინა 28,2,20,22, 31,10,18, 43,16, 245,7.
 სინდუთი 170,9.
 სიონი 177,36.
 სკუთაბალი 19,14, 24,20.
 სოლომონი 58,10.
 სოლომონი 39,80, 58,20, 174,20.
 სომანიტელი 17,37.
 სომხითი | სომხეთი 16,36, 334,1.
 სოფი (დელოფალი) 315,26.
 სოფია-წმიდა 83,19.
 სოფრანი 63,2, 99,34.
 სოსანტელი 173,10.
 სპარსეთი 61,3,4,5, 62,5, 208,18,19,
 250,35.
 სპარსნი 5,13,18,21, 21,28, 53,32,
 243,33,34 244,29,37, 245,28, 283,35,
 284,6, 306,30.
 სტერიქოს | სუტირიქოს 301,36, 318,38
 სტეფანე 96,28, 173,8, 219,17.
 სუანი 94,11.
 სულუმბრა 86,12.
 სუმონ (საკრუკელთ-მოქმედი) 215,2,10,28,
 217,29, 218,13,33, 219,34, 220,12,32,
 222,10,24,32, 224,23,38, 227,33,
 231,34, 232,12, et pas.
 სუმონ მოხუცებული 220,2.
 სუმონ მოც 111,22.
 სურაკანე 95,24.
 სურანოსი 108,8,19, 110,8, 111,9.
 სუროს (მძღაერი) 109,17.
 სუროს (ქალაქი) 320,9.
 სხელიქოსის 151,27,33.

ტაბი 10,21.
 ტაბუნელთა მონასტერი 204,32.
 ტერენტიოსი 53,5.
 ტიბერი 96,14, 197,23.
 ტიბერიანი 220,33.
 ტიბერიელი 166,28, 168,16, 172,9.
 ტიბერიოსი (მეფე) 316,20.
 ტიბერიოსი (აბახო) 260,26, 321,28.
 ტიმოთე | ტიმოთეოსი 61,24, 103,18,
 104,13, 106,20, 315,22,31.

ტირიკერნიროსი 55,12.
 ტრიანოსი 106,19, 130,36, 131,4,6.
 ტროლეუ 70,16, 71,16, 73,2,6, 74,3,10,
 82,27.
 ტრიპალე 69,8.
 ტურსი 91,15, 119,35, 120,4,6,
 261,12, 263,17.

უდა 195,3.
 უდუკია 195,3.
 უთანი შწალებული 61,17.
 ურბილიოსი 53,31,38, 54,4,19.

ფარანი | ფარანელი 32,14,19,33, 36,2,
 41,14,16, 99,2.
 ფარდამოსი 15,19, 16,27.
 ფარდანი 170,11.
 ფასნიკოსი 16,35.
 ფებერვალი 115,1, 118,1, 124,6, 160,16
 ფელტეტოსი 4,35.
 ფერმელიანოსი 4,2,29.
 ფილეკტიმონი 133,1,6,12, 134,12, et pas
 ფილისტიმელი 168,17.
 ფინეზი 324,13.
 ფინიკოვანი 32,2,34.
 ფუბიანე 99,29.
 ფორთა 85,4.

ქალკიდონი 14,15, 61,20, 62,10, 63,10,
 71,29, 90,2, 97,4.

ქამი 50,37, 51,1.
 ქარანი (სოფელი) 267,38.
 ქართული 260,32, 261,1, 283,7,
 286,13, 338,19.

ქერდონა 195,18.
 ქერობინი (ადგილი) 220,7, 278,36.
 ქერსონეთი 68,24, 95,28, 170,10.
 ქილა 70,28.
 ქორები 29,20.
 ქსანთიმოსი 135,35.
 ქსანს 135,27.
 ქეაბი სპადასი 25,20.

ღმრთიუმეხებული ეკლესია 17,25.
 ღონიფა-წმიდა 161,22, 165,3.

დორეთოს (შეუე) 4,26.

შენი 41,18,22.

შეწეალი 302,21,28.

ხალკინი 83,17.

ხაზარეთი 170,10.

ხრუსთალი 64,1,25.

ხუასრო (შეუე) 61,4,6, 243,32, 307,2.

ხუთქალაქი 69,8, 193,11,18, 195,20.

ჭეთე 29,20, 30,5.

ჭეანსტიოსი 24,36.

ჭაბანი 31,8, 35,18,19, 36,10, 40,10.

41,8.

ჭამა|ჭამელი 5,9, 6,19,21, 332,17,20,26.

ჭამელი 33,16,28, 35,20.

ჭერაკლე 61,3, 62,4,23, 63,5,17, 68,17, 69,16, 96,14.

ჭერაკლონა 63,19.

ჭერმესი 50,22.

ჭეროდს ქალაქი 124,15.

ჭიპარი 94,4.

ჭინდეთი|ჭინდოე შავი 170,6, 276,6.

ჭრამა 33,34.

ჭრომი|ჭრომული 1,1,11, 62,88, 63,8, 65,7,86, 67,15, 76,2, 161,4.

ჭუმელი 161,2,13,19,27,38.

ჭურასტანი 21,28. 186,16.

ჭურია 12,6.

შეგრძელებული შესწავლა:

გვერ. და სტრიქ.

დაბეჭდილია:

უნდა იყოს:

11,32

61,28

128,5

153,11

174,18

180,10

188,4-5

202,6

230,13

230,23

241,1

273,7

279,6

286,36

დასასრულებამ

სარწმუნოებამ

გლახეთ

[თვხ]

სიბრძნეო

იკსნესდაბა დებოჯენი

დაგებად წინაშე შენსა. დელაო.

სიტყუსაო. მოითოჯლე

გლახეისა-გან ბოჯნებისა

ე'ლით-ურთ

წ'დისა-გან

შენსა

კ:ტთა-გან

ეტეოდეს.

კვირიკესა

ადიდეს

დასრულებამ

სარწმუნოებამ

გლახეთ

[თვხ].

სიბრძნეო

იკსნეს დაბადებულსა

შეტა:

ე'ლით-ურთ.

წ'დისა-გან.

შენსა.

კ:ტთა-გან.

ეტეოდეს.

კვირიკესა.

ადიდებულსა.

ზანღუკი ანა წიგნისა

შესავალი:

I. სხელი, მიზანი და გეგმა გამოცემისა	გვ.	I—IV
II. ქართულ ჭეცოგრაფიის ისტორია	„	V—XXXIV
III. მოკლე აღნუსხვა ხელნაწერებისა	„	XXXIV—XXXVII
IV. მოკლე ისტორიულ-ლიტერატურული და ჭეცო- ლოგიური ანალიზი ტექსტებისა	„	XXXVIII—XLVIII

ტექსტები:

I. თქმული წმიდის ერენუმოს, ჰრომთა ქალაქის ხუ- ცისაჲ, თხრობაჲ-ამბავი, რომელი დაწერა ეკლესიის შვილთა მიერ მოღვაწეობისა-თჳს წმიდის ბასილის, და დამტკიცებაჲ სარწმუნოებისაჲ ქრისტეს მიერ და ვითარ იგი განახლა და აკურთხა ეკლესიაჲ წმიდის გეორგისი ღუდისაჲ	გვ.	1— 5
II. წამებაჲ წმიდის და კეთილად-მძღვის ბასილი, ჭამელ ეპისკოპოსისაჲ	„	5— 10
III. თქმული ივლიანტ ეპისკოპოსისაჲ ტაბია ქალაქისაჲ ნათლის-ღებისა-თჳს ქრისტეს, ძის ღმრთისა, ო-ღის ჩუენისა ო-ჯ ქრისტესა იოვანტს მიერ	„	10— 15
IV. ცხობებაჲ და განგებაჲ იოვანე ეპისკოპოსისა შეეყენებუ- ლისაჲ, რომელი დაეუღებულ იყო ლაფრასა წმიდის მამისა ჩუენისა საბადისსა	„	15— 27
V. ცხობებაჲ წმიდათა და ნეტრთა მამთაჲ, რომელნი მოასრნეს შთასა სინასა და რაითს ბარბაროსთა-გან, აღ- წერა წმიდამხა ამონიოს	„	28— 44
VI. წამებაჲ წმიდის ბაბილანისა და სამთა ერმთა, მოწა- ფეთა მისთაჲ	„	44— 47
VIIA. წამებაჲ წმიდის და უოულად-ქებულისა მოწამისა ჰან- სოფი აღექსინდრეილისა	„	8— 59
VII B. ცხობებაჲ და მოქადაგებაჲ აღმსარებლისა მართლისა სარწმუნოებისაჲ, წმიდისა და ნეტრისა მამისა ჩუენისა მაქსიმესი	„	60—103

VIII.	წამება წმიდის ტიმოთე, მოწაფის მის წმიდის ზაგლ მონაქელისა და პირველის ეპისკოპოსის ეფესელთა ეკლესიისა	„ 103—106
IX.	წამება წმიდათა მოწამეთა კროსისი და იოანესი და მათ თანს სამთა ქაღწულთა წმიდათა და დედის მათისა, აღწერა ლენტის ხუცესმონაზონმან	„ 106—114
X.	სიერმ მ ღლის ჩუენის ი ჳ ქრისტესი, ლამზრობას იკითხონ ესე საკითხვი	„ 115—117
XI.	წამება წმიდის ივლიანე ემწეელის მკურნალისა	„ 118—124
XII.	ცხორება და მოქალაქობა წმიდის და ნეტრის მამის ჩუენის გრიგოლი, ჳრომთა ზაზისა	„ 125—132
XIII.	წამება წმიდის ფილეკტიმონისი	„ 133—160
XIV.	ცხორება ეფემიანესი და ძის მისისა ალექსისი	„ 161—165
XV.	წამება წმიდის მიქაელისი, რომელი იყო ლავრას წმიდის მამის ჩუენის საბაქს	„ 165—173
XVI.	თქმული წმიდის და ნეტრის მამის ჩუენის იაკობ მოძღურის, ბატნაელ ეპისკოპოსის, რომელ არს სარჯისა, ცხორებისათჳს წმიდის დთის-მშობელის და შობისათჳს ღლის ჩუენის თ ჳ ქრისტეს წმიდის ქაღწულის-გან	„ 174—188
XVII.	წამება წმიდის ღონგინოს ასის-თავის	„ 188—192
XVIII.	წამება წმიდის მარკოზ მახრებელისა დალექსანდრია ქაღაქს შინს	„ 193—197
XIX.	განსუენება იოანესი მონაქელისა და მახრებელისა	„ 198—201
XX.	ცხორება და განება ნისიმესი, რომელი იყო ასული მეფისა ეგპტელის და იქმნა მამასხლის უღბნოს მოძღუართა ზედა რიცხვთ ოთხსთა წმიდათა მამათა	„ 202—214
XXI.	ცხორება და განება წმიდის და ნეტრის მამის ჩუენის სვიმონისი საკრველი-მოქმედისა, რომელი და-მკვდრებულ იყო მთასა საკრველსა სანანებსა ანტიოქისსა და ბრწენიდა ვითარცა მთიები თავსა ზედა სუეტისსა	„ 215—340
	საკუთარ სხელთა სძიებელი	„ 341—349
	შემწეულ შეცდომების გასწორება	„ 349.